

गूजरात विद्यापीठ ग्रंथालय

[गजराती कृषीशास्त्र विभाग]

अंकपात्र २५१३ वर्गिक

पुस्तक नं. ७२६१६ ३।५५

दिनांक २०१५

ॐ तत्सत् श्रीसहजानંदाय नमः

श्री स्वामिनारायणो विजयते

श्री ब्रह्मानंदकाव्य

श्रीअक्षरातीत श्रीप्रगट्युत्पत्तम श्रीसहजानंदस्वामि महाराजની છબી તથા
સદ્ગુરુ શ્રીબ્રહ્માનંદસ્વામિની છબી અને જીવનવૃત્તાત સહિત
તેમના પદોનો અમૂલ્ય સંગ્રહ

શ્રીસ્વામિનારાયણ સપ્રધાયના શ્રીવરતાલની ગાદીના
આચાર્ય મહારાજ શ્રી શ્રીપતિપ્રસાદજી
તથા શ્રીઅમરવાદની ગાદીના
આચાર્ય મહારાજ શ્રી વાસુદેવપ્રસાદજીની સમતિથી
દ્વિતીય આવૃત્તિ છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર
રાવસાહેબ કરમશી દામજી જે પી
તથા
મોતીલાલ ત્રિલોચનદાસ ફોજદાર
બી એ એલએલ બી સોલીસીટર
(ગીરગામ બેક રોડ-મુબઈ)

આ પુસ્તક મણિલાલ ઈચ્છારામ દેશાઈએ ગુજરાતી પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં છાપ્યું,
સાસુન બિલ્ડીંગ, સર્કલ, કોટ-મુબઈ

સવત ૧૯૬૯

ક્રીંમત રૂપીઆ ૧૫૫

પ્રથમ આવૃત્તિ સવત ૧૯૫૮
શોધિતવર્ધિત દ્વિતીયાવૃત્તિ સવત ૧૯૬૯

ગોપરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
૧૫૮
ગૂજરાતી કાંપીરાઈ સંગ્રહ
૪૫૨૩ ૬

શ્રીહરિકો જાયક અહું, સ્યામ નાથ સમરથ્ય,
નર સુર આગળ જાયકે, ઠપૂ ન ઓડું હથથ,
દાસનકો મેં દાસ હું, હરિકે સદા હજૂર,
બ્રહ્માનંદની વિનતિ, નિમખ ન રખિયો દૂર

સર્વ હક પ્રસિદ્ધકર્તાએ સ્વાધીન રાખેલા છે

~~~~~

पीयूषद्युतिपूर्णमंडललसत् प्रेराननं श्रीहरिं
 श्रीमद्भस्मपुरेश्वरं सितमहः प्रौढाकृतिं कोमलम् ।
 वैभवं प्रसन्नचित्तं भयहरं शुभ्रांबरं मालिनं
 सद्रत्नाभरणं नमामि सत्पूजानंदं सतां पालिनम् ॥ १ ॥
 सर्वविर्भावहेतुर्ललितगणगरीश्वरैः सवितं त्रि-
 दिव्योदरैस्तेजोमुनिवरैश्चैतैस्संतुतश्चाक्षरात्मा ।
 धार्मिर्जातो धरण्यां निजजननिबहान् पातुमीशेश्वरश्चा-
 नंतानंदांबुवार्धिर्दिशतु मुनिपतिर्मगलं मङ्गलात्मा ॥ २ ॥
 निखिलनिगमसारदिव्यमूर्तिः स्वदविचित्रचरित्रादेव्यक्तांतिम्
 कालकलुषं वरं वेशुद्धं वरदमहं हृदये स्मरामि धार्मिम् ॥ ३ ॥
 वेशुद्धाक्षरधाञ्चि विराजितः निखिलमुक्तगणैर्बसेवितम्
 विमलपावणचन्द्रसमाननम् हरिवरं परमं प्रणमाम्यहः ॥ ४ ॥

ચંદ્રમાના પૂર્ણમંડળ સરખાં શૌભાયમાન અને મંદહાસ્ય યુક્ત મુખારવિદવાળા, શૌભાયમાન એવા બ્રહ્મપુરના ઇશ્વર, ગૌર કાંતિવાળા, પ્રોઠ આકૃતિવાળા, કામળ અંગવાળા, ચારે વેદો અને મુક્તોપી સ્તવાતા, ભક્તના ભયને હરનારા, શ્વેત વસ્ત્રો ધારણ કરનારા, પુષ્પની માળા અને હિતમ રત્નોનાં આભરણોને ધારણ કરનારા અને સંત પુરુષોનાં પાલન કરનારા એવા શ્રીસહજનનદ સ્વામિને હું નમસ્કાર કરું છું. ૧

જે સર્વે અવતારોના આદિ કારણરૂપ છે, હિતમ એવા ગુણોના ગણો અને દિવ્ય તથા હિદાર એવા ઐશ્વર્યો જેમનાં ચરણની સેવા કરે છે, અનેક મહા મુનિઓનાં મંડળો જેમની સ્તુતિ કરે છે, જે અક્ષરારામા છે, જે પૃથ્વીપર પોતાના ભક્તજનોનું પાલન કરવાને અવતરેલા છે, જે ઇશ્વરના પશુ ઇશ્વર છે, જે અપાર એવા આનંદના સમુદ્રરૂપ છે, અને જે મંગળમૂર્તિ છે, તે મુનિના પતિ ધર્મદેવના પુત્ર શ્રીહરિ અમને મંગળ આપે। ૨

સર્વ વેદના સારરૂપ જે ઉપનિષદ, તેમા જેમની દિવ્ય મતિનુ વર્ણન કરેલું છે એવા, સુખ આપનારા, વિચિત્ર લીલા કરનારા, દિવ્ય કાતિવાળા નામસ્મરણ કરનારા મનુષ્યોના પાપોને હરનારા, સર્વમા શ્રેષ્ઠ, શુદ્ધ ચરિત્રવાળા અને વર આપનારા ધર્મદેવના પુત્ર જે શ્રીહરિ, તેમનુ હુ હૃદયમા સ્મરણ કરુ છુ ૩

અત્યત શુદ્ધ અને શ્વેત તેજવાળા, અક્ષરધામમા વિરાજનારા, સપૂર્ણ, મુક્ત એવા મુનિગણોથી સારી રીતે સેવાતા, નિર્ભળ એવા પૃથ્વિમાના ચદ્ર સમાન સુદર મુખવટ શોભતા શ્રેષ્ઠ એવા શ્રીહરિવરને હુ નમસ્કાર કરુ છુ ૪

શ્રીબ્રહ્માનંદ સ્વામિ વિષે

મહાશાંતં દાંતં સકલમુનિવચ્યં મુનિપુણં
 સદાનન્દાંભોધિ પ્રિયતરહરિધ્યાનનિરતમ્ ।
 વિશાલાક્ષં માન્યં નિગ્વિલમુનિસંઘૈર્ગુરુતયા
 મુનિં બ્રહ્માનન્દં ગુરુવરમહં નૌમિ સતતમ્ ॥ ૫ ॥
 હરિર્નિત્યં યસ્ય પ્રવરગુણહૃત્પદ્મનિલયં
 વિમુસ્ત્યક્તું નૈવ પ્રણયરશનાબદ્ધચરણઃ ।
 સમર્થઃ પ્રીત્યૈવ ક્ષણમપિ ચ શબ્દો નમ્ ઇવ
 મુનિં બ્રહ્માનન્દં ગુરુવરમહં નૌમિ સતતમ્ ॥ ૬ ॥
 જનૈઃ પુણ્યૈઃ પ્રાર્થ્યૈઃ હરિચરણસંપ્રાપ્તમતિભિ
 સ્તદીયાર્તીનાં યં સપદિ દહને કૃષ્ણસદૃશમ્ ।
 મહામુક્ત સક્તં સતતસહજાનન્દચરણે
 મુનિં બ્રહ્માનન્દં ગુરુવરમહં નૌમિ સતતમ્ ॥ ૭ ॥

મહાશાંત, ઈન્દ્રિયમનના ગુણવાળા, સર્વે મુનિઓમા શ્રેષ્ઠ, મહાનિપુણ, ચૈતન્ય-રૂપી બ્રહ્માનન્દના સમુદ્રરૂપ, પોતાને અત્યત વહાલા એવા શ્રીહરિના ધ્યાનમા પરાયણ રહેનારા, વિશાળ નેત્રવાળા, સર્વે મુનિઓના મડળોએ ગુરુપણાએ કરીને માન્ય કરેલા એવા ઉત્તમ ગુરુ, મુનિ શ્રી બ્રહ્માનંદ સ્વામિને હુ નિત્ય નમસ્કાર કરુ છુ. ૫

આકાશ જેમ શબ્દનો એક ક્ષણ પણ ત્યાગ કરી શકતો નથી, તેમ પ્રેમ ભક્તિરૂપી દોરીથી જેમના ચરણકમળ બધાયલા છે એવા વ્યાપક શ્રીહરિ પ્રેમથી જ બ્રહ્માનંદ સ્વામિના ઉત્તમ પ્રકારના ગુણ (દોરા અથવા તો ગુણ)વાળા હૃદયકમળને

ક્ષણબર પણ લાગ કરી શકતા જ નથી, તે ગુરુત્રેક શ્રીઅક્ષાનન્દ સ્વામિને હુ નિત્ય નમસ્કાર કરું છું. ૬

ધણા પુણ્યશાળી તથા શ્રીહરિના ચરણમા જેમની બુદ્ધિ પરાયણ છે એવા મહાત્મા પુરુષોએ પ્રાર્થના કરવા યોગ્ય, પોતાના ભક્તજનોની પીડાઓને બાળી નાખવામા કૃષ્ણસમાન, મોટા મુક્ત પુરુષ તથા શ્રીગુરુમહારાજ શ્રીસહજનનન્દ સ્વામિના ચરણકમળ વિષે નિત્ય આસક્ત રહેનારા મહાયુરુ શ્રીઅક્ષાનન્દ મુનિને હુ નિત્ય નમસ્કાર કરું છું. ૭

વિજ્ઞાપના

સ્વભળથી સર્વત્ર પ્રસરી જનારી કવિતાને કે સર્વ દિશાને પ્રકાશ કરનાર સવિતાને જો કે પ્રકાશકની આકાશ રહેતી નથી, તોપણ મળ્યો હિ દ્રવ્યતામેતિ ક્રિયાં પ્રાપ્ય તર્થાવિષમ, એ નિયમાનુસાર કવિતાને પણ ગુણગ્ન વાચકોના હસ્ત-પુટમા મૂકવાની આવશ્યકતા છે. આજના સમયમા અનેક જનો અનેક પુસ્તકોને વાચકવૃદ્ધ સમક્ષ મૂકે છે, અને તેમાના કેટલાક અત્યુપયોગી હોવા છતાં પણ તેમના મૂલ્યને લીધે સામાન્ય જનોને તે અપ્રાપ્ય જ રહે છે. આથી સામાન્ય રીતે મધ્યમ સ્થિતિવાળા એવા અમારા સ્વધર્માનુયાયી બધુએને થોડા મૂલ્યમા પોતાને અતિ પ્રિય સ્વામિની કવિતા પ્રાપ્ત કરાવવી, એવા ઉદ્દેશથી આ પુસ્તકનું કામ હાથ ધરવામા આવ્યું હતું. આમ કહેવાથી અમારી મતલબ એવી નથી કે, આ કાવ્યગ્રંથ માત્ર સ્વામિનારાયણના મતાનુયાયીઓ માટે જ છે. કારણ કે તેમ કહેવાથી તો અમે સર્વ વસુધાને સ્વકુટુંબમા ગણનારા મહાન્ આત્માને અન્યાય જ આપીશું.

આ પુસ્તકના ઉપયોગીપણા વિષે લંબાણ કરવાની આવશ્યકતા જ નથી. કારણ કે, ય સ્નાત શીત્સિતયા સાધુસંગતિગદ્ગયા । કિં તસ્ય દાનૈં કિં તિથૈં. કિં તપોષિ' કિમધ્વરૈ ॥ આવુ સત્સંગનુ મહાકૃણ તો સર્વત્ર વિદિત જ છે અને સત્પુરુષોના, સાધુ મહાત્માઓના જીવનવૃત્તનો, તેમના હસ્તથી રચાયેલા પુસ્તકોનો, તેમના નિર્મળ અંત કરણમા ઉભરાઈ જતા શુદ્ધ ભક્તિના ઝરાના પ્રવાહમાના ણિન્દુઓરૂપી તેમના પદોનો અભ્યાસ કરવો, એ પણ સત્સંગ જ છે.

ન વિના પરવાદેન રમતે દુર્જનો જન । જાહિ સર્વરસાન્ શુક્ત્વા વિના મેધ્ય ન વૃણ્યતિ ॥ આ નિયમાનુસાર સર્વત્ર દોષને દેખનારા, ભક્તિમાર્ગના શુદ્ધ સ્વરૂપને નહિ સમજનારા, નિષ્પ્રયોજન વાદવિવાદ કરવામા આનંદ લેનારાઓને આ સંગ્રહ કદાચ નિરુપયોગી લાગશે તો તેથી કાર્ષ્ણેની ગણના ન્યૂન થવાની નથી, કારણ કે, 'રસાયનમયી શીતા પરમાન્નન્દદાયિની' એવી ચંદ્રિકારૂપી સાધુસંગતિ, સર્વ સત્ય શોધકોને, જિજ્ઞાસુઓને અને વિદ્યાના વિલાસીઓને અનહદ આહ્વાદ જ આપશે એવી ખાત્રી હોવાથી, આ ગ્રંથને છપાવનારાઓ વધારે વિવેચન ન કરતા માત્ર પોતાની યોજના નીચે ટીપી દે છે. આ યોજના પાર પડશે કે નિષ્ફળ જશે, તે તો સર્વકર્તા શ્રીજીને જ વિદિત છે, પણ આ યોજના અત્ર આટલા જ કારણથી અમે નોંધીએ છીએ કે, ઈશ્વરેચ્છાનુસાર જો કદાપિ આ યોજના અપૂર્ણ જ રહી જાય, તોપણ તેનું આવી રીતે સૂચન કીધેલું હશે તો કોઈક અન્ય તેનો પાર પાડનારો નિવડી આવશે નીચે પ્રમાણે પુસ્તકો કાઢવાની આ ગ્રંથ છપાવનારાઓની ઇચ્છા છે અને શ્રીજી તે ઇચ્છા પૂર્ણ કરે.—

(૧) બ્રહ્માનંદ કાવ્ય.

(૨) મુક્તાનંદ કાવ્ય-આમા સદ્ગુરુ સ્વામિ શ્રીમુક્તાનંદજીના પદોનો સંગ્રહ.

(૩) પ્રેમાનંદ કાવ્ય-આમા પ્રેમાનંદ સ્વામિના પદોનો સંગ્રહ.

(૪) નિષ્કુલાનંદ કાવ્ય-આમા સદ્ગુરુ સ્વામિ શ્રીનિષ્કુલાનંદજીના પદોનો સંગ્રહ.

(૫) મળુકેશાનંદ કાવ્ય-સદ્ગુરુ સ્વામિ શ્રીમળુકેશાનંદજીના કાવ્યો

(૬) દેવાનંદ કાવ્ય-આમાં દેવાનંદ સ્વામિના, તેમજ કૃષ્ણાનંદ સ્વામિનાં અને બીજા સાધુઓના છૂટક છૂટક પદોનો સંગ્રહ છે.

આ દરેક પુસ્તકો એક અથવા વધારે ભાગમા છપાવવા વિચાર છે અને કોઈ પણ પ્રકારના નફા વગર પડી કિંમતે તે વેચવામા આવશે. આ ગ્રંથો કાઢવામા પ્રગટકર્તાઓની ઇચ્છા કાઈ ધનપ્રાપ્તિની કે પ્રતિષ્ઠાસપાદનની નથી, પરંતુ ગુર્જરગિરાના મહાન્ કવિઓના અમૂલ્ય ઉદ્દગારોને એકત્ર કરવાની, તેમજ તેને ભાવિક ભક્તોના અને રસજ્ઞ વાચકોના હસ્તમા મૂકવાની જ છે. દરેક ગ્રંથોમા બનતા સુધી તેના કર્તાના જીવનવૃત્તો પણ આપવામાં આવશે; અને તેથી દરેક વાંચકને વિનંતિ છે કે, આમાના જેના પણ સંબંધે જે કાંઈક માહિતી કોઈને હોય અથવા રહી ગયેલા કે બીજાં પદો હોય તો તે કૃપા કરીને પ્રગટકર્તાઓને પહોંચાડવા

હવે આ ગ્રંથના સંબંધમા નિષ્પ્રયોજનપણે પ્રયાસ લેનારાઓના ઉપકાર માનવાનો અમારો ધર્મ અમો પૂર્ણ કરીશું. પ્રથમમાં જ અકાળ મૃત્યુને પામનાર, અતિશય ઝળકતી જીદગીને આરભમા જ પૂરી કરનાર, અક્ષરનિવાસી પ્રોફેસર કાશીરામ સેવકરામ દવે એમ એને અમો યાદ કરીશું. આ વિદ્વાન્ શોખીને સ્વામિશ્રીના કાવ્યોનો સમૂહ શ્રીમુળીના મદિરમાંથી એકત્ર કરાવ્યો હતો, પણ સર્વાતર્યામી પરમાત્માએ તેમને તે પ્રગટ કરવાનો અવસર ન આપ્યો, અને તે પ્રત તેમના મિત્ર રા. રા. સોમેશ્વરભાઈ નારણજી સરકારી વકીલના હાથમા આવી તેઓદ્વારા તે પ્રત અમારા હાથમા આવી. માટે અત્ર અમો તેમનો પ્રથમ આભાર માનીએ છીએ.

સ્વામિનુ જીવનચરિત્ર ઘણી કાળજી અને શ્રમથી તૈયાર થયેલું છે, અને તે સંબંધે મહત્ત્વ ઉપકાર અમો શાસ્ત્રી બાળમુકુંદાનંદજીનો માનીએ છીએ. મગલાચરણના શ્લોકો તેમણે જોડેલા છે અને તેમના અર્થ પણ તેમણે જ લખી મોકલેલા છે. તેઓએ ઘણી શોધ કરી અને પરિશ્રમ લઈને સ્વામિના જીવનવૃત્તાતના સાહિત્ય એકઠા કર્યા, અને જીવનચરિત્રનો ખરડો લખી

મોઠ્ઠ્યો. આ તેમની મહાન્ કૃપા અમો આનદથી સ્વીકારીએ છીએ તે ખરડો સ્વામિશ્રી હરિચરણદાસજીને વચાવવામા આવ્યો હતો અને તેમણે તેની અદર કેટલીક અમૂલ્ય સૂચના અને ખબર આપી સુધારાએ હતો, તેથી તેમનો પણ ઘણો આભાર માનીએ છીએ વળી તે જીવનચરિત્રના સંબંધમા અમો મીઠ ઈશ્વરદાસ ઈચ્છારામ (બી એ.)ના આભારી છીએ. કારણ કે મજકુર ખરડો જે પૌરાણિક લાષા અને ઢબમા લખાયલો હતો તે લાષામા અને શૈલીમા તેઓએ ઘણો ફેરફાર કરી આપ્યો અને તેમા સ્વામિના કેટલાક અંથોનાં સારાશ દાખલ કર્યો અને વાચકવૃંદ આગળ જે પોષાકમા તે જીવનચરિત્ર અમો મૂકી શક્યા છીએ, તે લગલગ તેમની મહેનતનુ જ પરિણામ છે ઈશ્વરદાસલાઇએ સશોધન કર્યા પછી પણ શાસ્ત્રી મુનીશ્વરાનંદજી, જેઓ મુખર્ષ આ પ્રસંગ ઉપર પધારેલા હતા, તેમની પાસે જીવનચરિત્ર શોધાવ્યું હતું, અને તેઓએ પણ કેટલેક ઠેકાણે સુધારો કરી આપ્યો હતો તેટલા વાસ્તે તેઓનો પણ અમો આભાર માનીએ છીએ. ત્યાર પછી પણ જે જે ઠેકાણેથી સ્વામિના જે જે કીર્તનો, ક્યા ક્યા પ્રસંગ ઉપર અન્યા હતા તેની માહિતી મળેલી હતી તે સર્વ જીવનચરિત્રમા દાખલ કરવામા આવેલ છે, અને આવી રીતે જીવનચરિત્રને જેટલું બને તેટલું સપૂર્ણ અને ચોક્કસ બનાવવામા ઠાળજી લેવામા આવેલી છે ગુજરાતી પ્રેસના માલીક અને “ગુજરાતી” પત્રના અધિપતિ વિદ્વાન્ સાક્ષર રા. રા ઈચ્છારામ સૂર્યરામ દેશાઇનો ઉપકાર અમો ખરા અંત કરણથી સ્વીકારીએ છીએ એ ત્રિધાવિલાસી લાઇએ પોતાના છાપખાનામા લાગત કિંમતે પુસ્તક છપાવી આપવાને કબૂલ્યું, એટલું જ નહિ પણ પોતાના શાસ્ત્રી કુલશંકરદ્વારા તેનું શોધન પણ કરાવ્યું, અને તેવી રીતે અમોને ઘણી જ સરળતા કરી આપી છે

આ પ્રયાસ અમારો પહેલવહેલો જ છે, અને તેમા લખતરના રા રા જોશકરલાઈ મહાશકરલાઈ રાવળ આદિ અમારા જે જે મિત્રોએ અમને સહાયતા આપી છે, તેમનો સર્વનો આભાર અમો માનીએ છીએ.

ગુર્જર વાંચકો આ પુસ્તકથી આહ્વાદને પામો.

કાલ્કણ શુક્લ પ્રિંટિમા }
વિક્રમાર્ક ૧૯૫૮

ક. દા.
મો. ત્રિ. ફો.

દ્વિતીય આવૃત્તિના બે બોલ

ન જાને જાનકીનાથ પ્રાતઃકાલે કિં ભવિષ્યતિ

એ કહેતીનો અક્ષરશઃ અનુભવ આ પુસ્તકોના સબધમા મને થયો છે મહારા અક્ષરનિવાસી મિત્ર નિરંતર અભ્યુદય માટેનું શુભ ચિંતન કરનાર પૂર્વ કાળના સ્નેહી મુરખી એવા રા. રા. મોતીલાલ ત્રિલોવનદાસ ફ્રેઝ-દારના સને ૧૯૦૫ ના માર્ચમા થયેલા અકાળ અને અણચિતવ્યા દેહ-ત્યાગથી આ પુસ્તકોની ધારેલી ટીપ પૂર્ણ થઈ શકી નહિ. તેમના મૃત્યુ પૂર્વે જ અમોએ સ્વામિશ્રી પ્રેમાનંદના પદોનો સંગ્રહ બે સ્થળોની પ્રતો મેળવીને તૈયાર કરાવવા માગ્યો હતો તે કાર્ય સને ૧૯૦૫ ના અંતમા હું પૂરું કરી રહ્યો હતો, પણ બાદમા અનેક આર્થિક વિધ્નો આવતા તે પ્રકટ કરવાનું કાર્ય અટકી રહ્યું હતું. તે જેમ તેમ અક્ષરસ્થ શેઠ રણછોડદાસ વ્રીજ-ભુખાલદાસના દૂરદીઓ તરફથી કાંઈક મદદ મળતા ૧૯૦૮મા સુરતમાં આવેલા “દેશી મિત્ર” પ્રેસમા કરાવવાનું નક્કી કરી કામ આરંભ્યું પરંતુ બે ફોર્મથી વધારે તે લોકોએ છાપ્યું નહિ અને કામ પાછું અટકી પડ્યું આમ રા. આ. શેઠ કરમશી દામજીના જમાતા શેઠ લવજીભાઈ સાથે વાતચિત થતા અને તેમણે જરૂરી બંદોબસ્ત કરી આપવાનું કબૂલતા મ્હેં વાત પાછી ઉપાડી અને મહારા પિતૃવ્યતુલ્ય વડીલ અક્ષરસ્થ ઇચ્છારામ સૂર્યરામ દેશાઈ-“ગુજરાતી પ્રેસ”ના માલિક અને તે પત્રના અધિપતિ-એ તે વિષે યોજના ઘડી આપી કે પ્રથમ મહારે બ્રહ્માનંદ કાવ્યની દ્વિતીય આવૃત્તિ બાહેર પાડવી અને પછી તુરંત જ પ્રેમાનંદ આદિ કાવ્યો એક પછી એક પ્રકટ કરતા જવું; આ પ્રમાણે આ બીજી આવૃત્તિનો આરંભ સને ૧૯૧૧ ના જુન માસમા કરવામા આવ્યો, પણ તેમા પણ એક પછી એક અનેક વિધ્નો નડતાં છેવટે હાલ તે બાહેર પડવા પામ્યો છે અને તે જોવાને બેમાંથી એક પણ સ્નેહી રહ્યા નથી, એથી મનને ગ્લાનિ વિશેષ થાય છે

સ્વ. ઇચ્છારામભાઈને સ્વામિના, પ્રેમાનંદ સ્વામિના, મુક્તાનંદ સ્વા-મિના અને નિષ્કુલાનંદ સ્વામિનાં પદો ઉપર ઘણો જ પ્રેમ અને લાવ હતો અને જેમ અક્ષરસ્થ મોતીલાલભાઈનો હતો તે પ્રકટ કરવામા સાપ્રદાયિક ઉન્નતિનો હતો, તેમ જ ઇચ્છારામભાઈનો હતો ગુર્જર સાહિત્યના અંધારામા પડી અટવાઈ રહેલા કવિરત્નોનો પ્રસાદ સાક્ષર વર્ગને પ્રાપ્ત કરાવવાનો હતો

શ્રીજીની અનુકંપા થશે તો આ તે બેય રત્નોના હેતુ અક્ષરસ્થ મુરખી ઇચ્છારામભાઈના ચીં મણિલાલ સાથે મળીને પાર પાડીશ અને જ્યારે આ સમકના સાતે અડો બાહિર પડી જશે ત્યારે જ હું મને પોતાને આ બેય તરફની તેમ જ મહારા સપ્રદાય તરફની અને તેના સ્થાપક પ્રવર્તક શ્રીહરિ તરફની મહારી ફરજ બજાવીને ઋણ મુક્ત થયેલો માનીશ. તે કૃપાળુ શ્રીહરિ મહારા અતરની આ ઇચ્છાને પાર પાડો

આ આવૃત્તિમા સ્વામિશ્રીને એક બીજા ગ્રંથ “શ્રી સુમતિ પ્રકાશ” સમાવવામાં આવેલો છે આ ગ્રંથ ઉપર મહારુ પ્રથમ ચિત્ત આકર્ષનારા શાસ્ત્રી શ્રી બાલમુકુંદાનંદજી હતા અને તેઓને એ ગ્રંથ પ્રથમાવૃત્તિમા સમાવવાની ઇચ્છા હતી, પણ તે વારે તે બની શક્યું નહોતું. જ્યારે લખવાને દિલગીરી ઉપજે છે કે, તે વિદ્વાન્ શાસ્ત્રીજી આ આવૃત્તિ બાહિર પડતા પૂર્વે જ અક્ષરવાસી થઈ ગયા છે

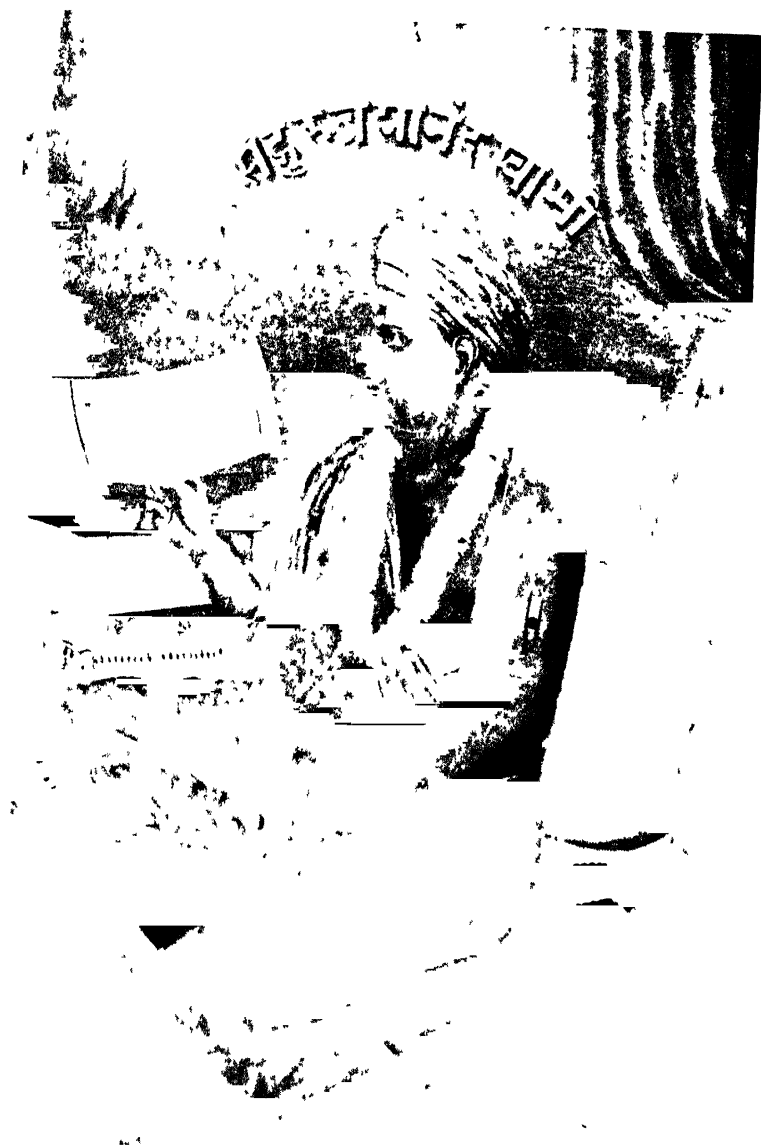
પ્રથમ આવૃત્તિ નીકળી ત્યારે ઘણી તરફથી એમ કહેવામા આવતું હતું કે, સ્વામિશ્રીનું જીવનવૃત્ત સંપૂર્ણ નથી અને પહો પણ ઘણાંક અપૂર્ણ છે પરંતુ શોકની વાત એ જ છે કે, વારંવાર વિનય પત્રિકાઓ બાહિર પાડવા છતાં કોઈ પણ તરફથી કોઈ પણ માહિતિ કે પદ મળ્યાં નથી હજી પણ દરેક વાચક બ્રાતા અને ભગિનીને નમ્ર યાચના એ જ છે કે, સ્વામિશ્રી પ્રેમાનંદનાં પદો છપાય છે, તેટલામા તેમના જીવનવૃત્ત વિશે તેમ જ તેમનાં પદો, પુસ્તકો વિગેરે વિશે જેને કાંઈ પણ ખબર હોય, તેણે કૃપા કરીને મને તે પહોંચાડવાં.

આ પુસ્તકના પ્રકટકર્તા તરીકે જે બે નામો પ્રથમ આવૃત્તિમા રાખ્યા હતાં તે જ કાયમ રાખવામા રા. બા. શેઠ ઠરમશી દામજીની સંમતિ મેળવી છે અને અક્ષરસ્થ બાધવ મોતીલાલભાઈનું નામ પણ પુસ્તક સાથે કાયમનું ભેડાયેલું રાખવાના હેતુથી જ રાખેલું છે.

વસતપચમી સં ૧૯૬૯. } ગુર્જર વાચકોને આવા ભક્તરાજીની પ્રસાદી આપવાને તથા ગુર્જરીગિરાની સેવા કરવાને મને પ્રભુ શક્તિવાન્ કરો, એ સાથે એટલું જ ઉમેરીશ કે,

“ગુર્જરીગિરાના જય શ્રીરંગ વિરાજો.”

ઈશ્વરદાસ ઇચ્છારામ.

અક્ષરાલીલ પ્રકટ પુરુષોત્તમ શ્રી સહજનંદસ્વામી

શ્રી બ્રહ્માનંદ સ્વામિનું જીવન વૃત્તાંત

સ્વજનદુઃસ્વનાશાય ધરાવતારધારિણમ્ ।

સદ્ધર્મસ્થાપકં ભક્તિધર્માત્મજ નમામ્યહમ્ ॥ ૧ ॥

ઋષિભક્તિધર્માદીનાં જ્ઞાપવિનાષહેતવે ।

યોઽવતારધારિણઃ સ શ્રીસ્વામી જયત્યધુના ॥ ૨ ॥

અર્થ—સ્વજન જે પોતાના આશ્રિત ભક્તજન, તેમના આધિ, વ્યાધિ અને ઉપાધિ કહેતા આધ્યાત્મિક, આધિદૈવિક અને આધિભૌતિક એવા ત્રણે પ્રકારના દુઃખનો નાશ કરવાને અથે ભૂમિપર અવતાર ધરનાર અને સદૃ કહેતા સાધુ પુરુષોએ સેવવા યોગ્ય એવા ધર્મનું સ્થાપન કરનાર જે શ્રીભક્તિધર્મના બાળરૂપે વિરાજી રહેલા શ્રીહરિ, તેને હું નમસ્કાર કરું છું

પોતાને પ્રિય એવા જે ભક્તિધર્માદિક મુનિઓ તેમના ઉપરના શાપનો નાશ કરવાને અર્થે જંમણે ધરાપર જન્મ કહેતા અવતાર લીધેલા છે, એવા અવતારી જે શ્રીસહજનંદ સ્વામિ, તે સાત્રતમા જયકારી પ્રવર્તે છે

સાંત્રત સમયમાં પુસ્તકોનો કર્તા કોણુ છે ? તેઓની સ્થિતિ, રીતિ, નીતિ કેવી છે ? વગેરે સમગ્રો સંબંધ જાણવાની ઉત્કંઠા સહજ જ પુસ્તક હસ્તગત થતાં સ્ફુરી આવે છે. પાશ્ચાત્ય વિદ્યાવિલાસી જનો, પુસ્તકના કર્તાના દૈનિક જીવન જાણવાને (રાજનીશીઓ વાંચવાને) પણ ઉત્સુક હોય છે, અને તે જ વિદ્યાના આગમન અને પ્રચારને વશે માતૃભાષાના અભ્યાસ તરફ વળેલા વિદ્યાવાન પુરુષો તેવી જ રીતે સ્વ-ભાષાના અથકર્તાઓના ચરિત્રો જાણવાને આતુર હોય છે, તેમા પણ ન્યારે કોઈ મહાત્માનાં પ્રસાદી વચ્ચેનું અથદ્વારા તેઓને પાન કરાવવામાં આવે છે, સારે તો તેમના પૂર્વાશ્રમ સબંધી, તેમ જ તેમના ઉત્તરાશ્રમની સાથે સબંધ ધરાવનારાં પ્રાણીઓ અને પદાર્થો સબંધી મળી શકતી સર્વે માહીતિ પણ જાણવા ઇચ્છે છે અને તેથી વિદ્યાવિલાસી અને કવિઓના રસગ્રાહી વાંચકોને તથા આ નવીન ગણ્યતા પણ સનાતન નીતિરીતિને પુનઃ સજીવન કરી પ્રવર્તાવનારા સપ્રદાયને માનનારા ધર્મ-બધુઓને, આ કાવ્ય રચનાર મહાન્ રત્ન સબંધી જે કાંઈ ખબર મળી શકી છે, તેનો ઉપભોગ કરાવવાની ઇચ્છાથી, આ કાવ્યના કર્તા મહાત્માનું જીવનચરિત્ર લખવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યો છે.

ઉપર કહેવામાં આવ્યું છે કે, મહાત્માનાં જીવનચરિત્ર જાણવાને ઉત્સુકો, સામાન્ય રીતે તેમના પૂર્વાશ્રમ સબંધી અને તેમની સાથે ઉત્તરાશ્રમમાં સંબંધ ધરાવનારાઓ વિષે, માહીતિ મેળવવાને આતુર હોય છે, તેથી આમાંનો પ્રથમ ભાગ આપતાં પૂર્વે દ્વિતીયાશ્વ વિષયે થોડું લખીશું, કારણ કે સામાન્ય જનો સ્વામિનારાયણના સપ્રદાયના

સબંધ સત્ય વાત જાણુતા ન હોવાથી અને તેઓ સત્ય વાતી જાણવાની ઠિઠકા વિનાના હોવાથી અને સાધારણ રીતે આર્યોમા સામાન્યપણે પ્રચલિત ચાલુ રીતભાતને ફરવવાની અનિચ્છા ધરાવનારા હોવાથી, લોકમા દ્રેષી જનોએ પ્રવર્તાવેલી અનેક અસસ્ય લોક-વાચકાઓને જ સત્ય ધારી લે છે, અને તેથી આ શ્રેષ્ઠતમ સપ્રદાયનો સક્ષિપ્ત ઇતિહાસ અત્ર આપવાની જરૂર જોઈએ છીએ

સ્વામિનારાયણના સંપ્રદાયને ઉદ્ધવી સપ્રદાયના નામે ઓળખાવવામા આવે છે અને એ સપ્રદાયવાળા, એ સપ્રદાયના આદિ પુરુષ-આદિ આચાર્ય, સદ્ગુરુ, મહાત્મા સ્વામિ શ્રીરામાનંદને મહાન્ ઉદ્ધવજીનો અવતાર માને છે સ્વામિ રામાનંદ યાવત્ જીવિત બ્રહ્મચર્યાશ્રમમા જ રહ્યા હતા, અને તેઓ અવધ્યપુરી (અયોધ્યા)ના રહેનાર ઋગ્વેદની આશ્વલાયન શાખાના કાશ્યપ ગોત્રોત્પન્ન સદ્ધર્મનિષ્ઠ વિપ્ર અજયપ્રસાદ અને તેમની પતિપરાયણા પત્ની સુમતિદેવીના પુત્ર હતા તેઓ બારમે વર્ષે પિતૃગૃહનો ત્યાગ કરીને વિદ્યાભ્યાસ માટે નિકળ્યા, અને કાઠિયાવાડમા સમુદ્રતટે આવેલા તડાળ ગામના ધર્મવાન્, વિદ્યાવાન્ અને અતિપવિત્ર સાધુસ્વભાવવાળા વિપ્ર કાશીરામને ત્યાં આવીને તેમણે શાસ્ત્રાભ્યાસ કીધો હતો, અને પછી ત્યાંથી પ્રયાણ કરી રૈવતાચલની તળેટીમા વાસ કરી રહેલા શ્રીગોપનાથના ગોપાલગોગિના શિષ્ય સ્વામિ શ્રીઆત્માનંદજીને મળી, તેમની પાસેથી રામાનંદ સ્વામી યોગાભ્યાસ કરીને સમાધિવિષે નિરાકાર એવો તેજ પુજ અનુભવવા-દેખવા લાગ્યા, પરંતુ તેટલાથી જ તેમના હૃદયને શાંતિ થઈ નહિ આત્માનંદ સ્વામિએ પરબ્રહ્મ પરમાત્માને નિરાકાર, નિર્ગુણ, જ્યોતિસ્વરૂપ કહ્યાથી તેઓ બહુ જ કષ્ટ પામ્યા, અને મૂર્છિતાવસ્થામા બે મુઠ્ઠર પડી રહ્યા અને પુનઃ ચેતન આવતા જ તેઓ તત્કાળ ત્યાંથી નિકળીને શ્રીરંગક્ષેત્ર ગયા, ત્યાં આગળ પ્રપન્નામૃત આદિક શ્રીમદ્દરામાનુજ સપ્રદાયના પુસ્તકોના શ્રવણથી તેમને દૃઢ શ્રદ્ધા થઈ કે અત્રે શ્રીશેષાવતાર શ્રીમદ્દરામાનુજનાચાર્ય, તેમ જ શ્રીકૃષ્ણપરમાત્મા પ્રત્યક્ષપણે વિરાજમાન રહેતા હોવા જોઈએ પછી તેમણે એકાતમા દૃઢ તપ કરવા માંજી. આ તપથી પ્રસન્ન થઈ શ્રીમદ્દરામાનુજનાચાર્યે દિવ્યદેહે તેમને દિક્ષા આપીને કહ્યું કે, તમે ઉદ્ધવજી છો માટે શ્રીરંગ પૃથ્વીમા શ્રીકૃષ્ણની ક્ષીણ થવા માડેલી ભક્તિ અને સદ્ધર્મનો પુનઃ ઉદય કરો. આ પ્રમાણે આજ્ઞા થયા પછી રામાનંદ સ્વામી ફરતા ફરતા પ્રયાગ આવ્યા ત્યાં ધર્મ અને ભક્તિના અવતાર એવા શ્રીદેવશર્મા અને બાલાદેવીનો મેલાપ થયા કેડે પાછા ત્યાંથી પૂર્વમા ઉદય પામીને સૂર્ય જેમ પશ્ચિમમા જાય છે, તેમ જ તેઓ પણ ગુજરાત આદિક સ્થળોમા ગયા. થોડાક કાળ પછી શ્રીદેવશર્મા અને બાલાદેવીને ગૃહે પુત્રરૂપે અવતરેલા શ્રીહરિ, તીર્થોમા પ્રવાસ કરતા કરતા શ્રીલિંગપુરમા રહેલા શ્રીમદ્ઉદ્ધવ સ્વામિના શિષ્યાગ્રગણ એવા શ્રીમુક્તાનંદ સ્વામિના મડળને આવી મળ્યા, અને સ્વામિની આજ્ઞા થતા સૂધી તેઓ શ્રીમુક્તાનંદ

સ્વામિની સાથે જ રહ્યા હતા. આષાઢી સવત્ ૧૮૫૭ માં શ્રીરામાનન્દ સ્વામીને શ્રીહરિ મળ્યા હતા. તેમને સવત્ ૧૮૫૮ માં મહાદીક્ષા આપીને તેમનું શ્રીસહજનનન્દ* એવું નામાભિધાન રાખ્યું અને તેમને પોતાના ધર્મની ધૂર સોંપીને પછી શ્રીઉદ્ધવ સ્વામિએ દેહનો ત્યાગ કરી દીધો હતો.

આ જ પ્રગટ પુરુષોત્તમ નારાયણ શ્રીસહજનનન્દ સ્વામિના શિષ્યગણોમાં અગ્રણી એવા મહાન્ સદ્ગુરુઓમાંના એક આ જીવનવૃત્તાંતના સદ્ગુરુ સ્વામિ શ્રીશ્રદ્ધાનન્દ હતા.

સ્વામિનારાયણ સપ્રદાયને વિષે બોલાતી અનેક લોકવાયકાઓનો નિર્ણય કરવાને અર્થે, તેમ જ સ્વામિ શ્રીશ્રદ્ધાનન્દની સાથે અતિશય ગાઢ સબંધ ધરાવનાર અને તેમના જીવનને રૂપાંતર આપનાર આ નવીન દેખાતા સનાતન ધર્મના સ્થાપકો વિષે આટલો ટુકો ધસારો કરી, સ્વામિના જીવનવૃત્તાંત વિષે લખીએ છીએ.

સદ્ગુરુ સ્વામિ શ્રીશ્રદ્ધાનન્દ પૂર્વાશ્રમમાં ચારણ હતા, એવું કવિચરિત્રમાં લખેલું છે ખરું, પરંતુ તેમની બારોટની અટક જોતા, તેઓ જાણીતા જાણીતા હોય એ વધારે સંભવિત વાત છે. સ્વામિ શ્રીશ્રદ્ધાનન્દના પિતાશ્રી શંભુદાન ગઢવી, જ્યોત્સના અથવા આશીઆ કહેવાતા હતા, અને તેમનો વાસ આશુરાજની તળેટીમાં આવેલા ડુંગર-પુર પ્રગણાના ખાણગામમાં હતો. શંભુદાન ગઢવી જન્મે જોળા, નિષ્કપટી મનના અને ધર્મવાન તથા શ્રદ્ધાળુ પુરુષ હતા, અને તેમના પત્ની લાલબાદેવી પણ તેવા જ શુદ્ધ, સદાચારી, પતિપરાયણ સાધ્વી હતા. આ દંપતીને, સાધુ સત ઉપર બહુ જ ભાવ હતો, અને આશુરાજના તીર્થાટણે આવતા અનેક સાધુ સંતોને આ ગામમાંથી આવવાજવાનો પ્રસંગ પડતો હોવાથી તેઓ તેમની યથાશક્તિ સેવા કરતા અને સત્સંગ રાખતા. એક સમયે શ્રીમદ્ઉદ્ધવસ્વામિ શ્રીરામાનન્દજી ફરતાફરતા ત્યાં જઈ ચડ્યા, અને શ્રદ્ધાળુ ભાવિક યુગલે તેમની યથાશક્તિ આદરસંભાવના કરી. એ સર્વે ગત્રિના સ્વામિની આસપાસ કથા સાંભળવાને બેસતા, તેમાં એક પ્રસંગે નીચે જણાવેલો એક અદ્ભુત બનાવ બન્યો હતો.

શ્રીરામાનન્દસ્વામી શ્રીકૃષ્ણના ગુણાનુવાદ ગાતા હતા અને સર્વે જનો શાંત ચિત્તથી એકાગ્ર થઈને તે સાંભળતા હતા, તેવામાં લાલબાદેવીની આંખમાં સહેજ મટકું આવ્યું આ વખતે સર્વેને શ્રવણગોચર થાય એવા ઉચ્ચા પણ મુઠ્ઠા અને મધુર સ્વરે તે સગર્ભાસાધ્વીના ગર્ભમાં રહેલા બાળકે, સ્વામિને કહ્યું કે, “હે પ્રભો! પ્રગટ પ્રભુ જે શ્રીહરિ તેમના મહિમાની વાતો કરો.” તેમનાં આવા આનંદ ભરેલા વાક્યને સાંભળીને, આશ્ચર્યથી ચકિત થઈ ગયેલા તે સર્વેના સાંભળતાં જ શ્રીરામાનન્દજીએ મુઠ્ઠા

* સહજ સ્વભાવે જ આનંદમય છે, અથવા જેને જોતા જ મનુષ્યને હૃદયમાં સ્વાભાવિક રીતે જ આનંદ આનંદ વર્તી રહે છે, એવી રમ્ય મનોહર મૂર્તિ

સ્વરે અને હાસ્યયુક્ત વદને તેમને કહ્યું, “હે મહાત્મન! પ્રગટ શ્રીહરિનો અનેક જીવોના કલ્યાણકારક ગુણચરિત્રવાળો મહિમા તો આપ જ વર્ણવશો હું તો દિડમાત્ર વર્ણન કરું છું.”

આ મર્મ ભરેલા વાગવ્યવહારને નહિ સમજી શકેલા, પણ તેનું શ્રવણ કરી શકેલા શ્રોતાજનોએ સ્વામિને વિનંતિ કરી કે, આ વાર્તાનો અર્થ શો છે? તે સમજાવો. ત્યારે સ્વામિએ કહ્યું કે, “લાલબાદેવીના ઉદરને વિષે જે બાળક છે, તેને વિષે તમે બાળક બુદ્ધિ ન આણશો, કારણ કે એ તો મહા મોટા અનાદિમુક્ત છે, તે સાથે મહાન વિદ્વાન અને ચતુર હોઈ શીઘ્રકવિ થશે વળી તે ગૃહની અંદર ન રહેતા અક્ષરાતીત જે પુરુષોત્તમ નારાયણ તેને જઈ મળશે તથા તેમની સાથે અનેક મ્હોટામ્હોટા કાર્યોમા ભાગ લઈને પ્રખ્યાતિ મેળવશે.” આવી રીતનું પોતાના ભવિષ્યના બાળકનું શુભ ભવિષ્ય શ્રીમદ્બુદ્ધવસ્વામિના મુખમાથી ઉચ્ચારાયેલું સાબળીને તે દૃષ્ટી તથા તેમના સંબંધી જનોએ અતિશય આનંદમા આવી જઈને સ્વામિની ષોડશોપચારથી પૂજા કીધી, તથા મહાન સમારભ કરીને સવારે સ્વામિને લાથી વિદાય કીધા

ઉપલો બનાવ બન્યા પછી કેટલાક દિવસ જતા સવત ૧૮૨૮ માં શ્રીમતી લાલબાદેવીને પુત્રપ્રસવ થયો દેવગુરુ બૃહસ્પતિના જેવી કાંતિવાળા આ પુત્ર તે કોઈ નહિ, પણ આ જીવનચરિત્રના નાયક જ હતા તેમના માતૃપિતાએ યથાયોગ્ય જાત સરકાર કરીને તેમનું નામ લાડુ પાડ્યું. “પુત્રના લક્ષણ પારણામાંથી જણાય” તેવી જ રીતે બાળચરિત્રની પેઠે શુદ્ધિને પામતા આ લાડુ બારોડે નાનપણથી જ બાળકના રમકડાં લાગ કર્યા અને ઈશ્વરભક્તિ તરફ પોતાના હૃદયનો વેગ પ્રદર્શિત કીધો તેઓ સ્વભાવે શાંત અને બુદ્ધિવાન હતા ઉંમરે પહોંચ્યા પછી જે હાજર-જવાબીપણું અને હાસ્ય રમુજપણું તેઓમા જોવામા આવે છે, તે આટલી નાની ઉંમરે પણ તેઓમા દેખાતું હતું સ્વામિ પદર વર્ષના થયા ત્યાં સુધી તેમના પિતાશ્રી તરફથી તેમને શિખવવાને કોઈ પણ યત્ન કરવામા આવ્યો હોય, એવું માલમ પડતું નથી, તોપણ આ સુદર સમઅવયવવાળા અને પોતાની ચતુરાઈ અને બહાદુરીથી સર્વ સાથીઓમા બહુ જ પ્રિય થઈ પડેલા બાળકની પ્રકૃતિએ આપેલી, પણ વગર કેળવાયેલી કવિત્વશક્તિ તે વખતે પણ દર્શન દીધા વગર રહી નહિ. તેઓ હાસ્યયુક્ત બેડકણાઓ, સાખીઓ તથા દોહરાઓ બોલીને પોતાના સાથીઓને રમુજમા ચીડવતા અને પ્રસન્ન કરતા

સ્વામિની બાલ્યાવસ્થાના કાળ વિષે આથી વિશેષ ખબર અમોને મળી શકી નથી પણ એવું જાણવામા આવેલું છે કે, સ્વામિ પદર વર્ષના થયા ત્યારે તેમના પિતાશ્રી સાથે તેઓને ઉદયપુર જવાનો પ્રસંગ પડ્યો હતો. આ વખતે ઉદયપુરના રાણાને ત્યાં લમપ્રસંગ હોવાથી લાડુ બારોડેને દરબારમા જવા આવવાની બહુ તક મળતી અને તેવે વખતે પોતાની અશિક્ષિત પણ સ્વાભાવિકી તીવ્ર બુદ્ધિથી

રચાયેલ કવિતાઓ દોહાઓ અને છંદો તેઓ ગાઈ સભળાવતા રાણાજી એમની કવિતાથી બહુ જ પ્રસન્ન થયા, અને આને જો ઉત્તમ પ્રકારનું યોગ્ય શિક્ષણ આપવામા આવે તો તે એક સારા કવિ થઈ શકશે, એમ રાણાજીને લાગવાથી તેમણે શંભુદાન ખારોટને કહ્યું કે, “આને કચ્છમા પિગલ ભણવા મોકલો; એ ભણીને આવશે કે, અમે તેને એક ગ્રંથાલું બક્ષીસ આપીશું.” પછી શંભુદાને કવિને કચ્છમા પિગલનો અભ્યાસ કરવાને મોકલ્યા. ત્યાં કવિએ પ્રથમ અભ્યાસનો આરભ ધમકડા ગામમા રહેતા લાંબા રજપૂતને ઘેર કર્યો હતો, અને પછી ભુજનગરની પ્રજાની પાઠશાળામા પ્રવેશ કર્યો હતો. ત્યાં આઠ વર્ષ સૂધી તેમણે અભ્યાસ કરીને જોધપુર, જયપુર, બીકાનેર આદિ રાજ્યસ્થાનોના રાજ્યોમાથી, તેમજ જુનાગઢ, જામનગર આદિ કાઠિયાવાડના રાજ્યોમાથી ભારે સત્કાર તથા શિરપાવો મેળવ્યા હતા. ભાવનગરના વર્જસિંહજી મહારાજે પણ તેમને સારું ઇનામ આપ્યું હતું અને આવી રીતે બંધથી બક્ષિસો અને શિરપાવો મેળવીને તેઓ પાછા ફરી કચ્છમા આવ્યા. તે વખતે ભુજમા પણ દરબાર તરફથી તેમને સારો સત્કાર મળ્યો. આ વખતે એક બનાવ બન્યો, તે કવિની છંદગી સાથે ઘણો જ સબંધ ધરાવે છે, કારણ કે તે પછી તેમના છવનપ્રવાહે નવું રૂપ અને ગતિ લીધા

આ બનાવ તે કવિનો શ્રીસ્વામિનારાયણ સહજનનની જોડેનો પ્રથમ મેળાપ હતો. કવિ ભુજ આવ્યા, તે સમયે શ્રીસહજનનદેવ સ્વામિ હીરજી તથા સુંદરજી વિંધકર્મા(સુતાર)ને ત્યાં વિરાજતા હતા. આ વાત સાંભળીને લાડુ ગઢવી કાંઈક ભેટ લઈને દર્શન ગયા. આ વખતે શ્રીસહજનનદેવ સ્વામિ પોતાના આશ્રિત જનોની મધ્યમા એક ઉચ્ચા આસન ઉપર સર્વે શ્વેત વસ્ત્રો પહેરીને વિરાજેલા હતા, અને એમના કંઠમા સુંદર અને સુગંધીમાનું પુષ્પની માળાઓ શોભી રહી હતી. આ અતિશય આનંદમય અને પ્રદુક્ષિત કિશોર મૂર્તિને ગઢવી થોડીકવાર એકી ટશે જોઈ રહ્યા, અને તેમના નેત્રોમાથી હર્ષાશ્રુ વહેવા લાગ્યા. જે મૂર્તિ માતાના ઉત્તરમા હતા ત્યારથી તે તે દિન સૂધી પોતાને પ્રત્યક્ષ દેખાતી હતી તે જ આ પ્રત્યક્ષ સ્વામિનારાયણ છે એવો પોતાના હૃદયમા દૃઢ નિશ્ચય થવાથી તેઓ અત્યાનંદમા આવી ગયા, અને ત્યાં ને ત્યાં જ નીચેનું પદ તત્કાળ જોડીને બોલ્યા —

“આજની ઘડી રે ધન્ય આજની ઘડી,
મેં નિરખ્યા સહજનનદેવ, ધન્ય આજની ઘડી”

પદ ૨૧૯.

તેમનો પ્રેમ અને નિશ્ચય કેવો દૃઢ પ્રથમ દર્શન પણ હતો, તે ઉપલા જ પદની અતની કડીથી અત્યક્ષ થાય છે —

“જ્ઞાન કુંચિ શુક્રગમસે, ગયા તાળા ઉઘડી,
લાડુ સહજનનદેવ નિહાળતા, ઠરી આખડી રે—”

આટલી ચાર કડીઓ ગાતાગાતામા તો ગઢવીના હર્ષની અવધિ રહી નહિ, અને ગઢવી શ્રીસહજનનદ સ્વામિની મૂર્તિ સામુ બેઈ રહીને વારેવારે ઉચે સાદે છેલ્લી કડી બોલવા લાગ્યા, અને કેટલીકવાર સ્વધી આમ હૃદયગત ઉર્મિઓ બાહર પાડ્યા પછી શ્રીસહજનનદ સ્વામિનુ પાડશોપચારથી પૂજન કરીને ગઢવી તેમના આશ્રિત થયા આ પ્રથમ સમાગમ ઘણું કરીને વિ. સ ૧૮૬૦ ના અરસામા થયો હતો.

આ પછી ગઢવી જીજ્ઞાસુરમા થોડા દિવસ રહી ત્યાંથી ચાલી નીકળ્યા અને આજીની તળેટીમા ડુગરપુર પ્રગણા સ્વધી જઈ પાછા કર્યા એમ દેશાતરમા વિચરણ કરતા અને નાનામોટાં રાજ્યોમા ફરતાફરતા શૈત્રુજ યદને પાલીતાણા આવ્યા અત્રે ત્યાના દરબારે તેમને ભારે મૂલ્યવાન પોશાક આપ્યો. તે લઇને ગઢવી શ્રીગઢડા ગામમા વિરાજ રહેલા પોતાના ગુરુ શ્રીસ્વામિનારાયણના દર્શને આવ્યા. આ વખતે ગઢવીની બેડે ઉત્તમ ધોડી અને ચાકર માણસોના મોટા રસાલો હતો. સભામા આવ્યા, તે સમયે ગઢવીએ સારા જરિયાની વસ્ત્રો પહેરેલાં હતા અને હાથમા હેમના કડા તથા વેઢ અને વિટી આદિ આભૂષણો ધારણ કર્યા હતા.

ગઢવી આવા ઠાઠ અને ભલકાથી શ્રીસ્વામિનારાયણના દરબારમા આવીને શ્રીસહજનનદ સ્વામિને પગે પડ્યા અને આજ્ઞા મળતાજ સભામા બેઠા. ત્યા શ્રીસહજનનદજી મહારાજે તેમની કુશળતાના સમાચાર પૂછી કેટલીક વાતો કર્યા પછી આજ્ઞા કરી કે “ગઢવી ! આ અમારી સાખ્યયોગી બાધઓની જૂદી સભા છે, તેમની આગળ જઈ ભગવાન સખધી વાતો કરો.” આ વચન સાંભળીને ગઢવી બાધઓ પાસે ગયા અને જ્ઞાન સખધી અનેક ઉપદેશની વાતો કરવા બધા આ સાંભળીને તે સભામા વિરાજ રહેલા મહોટીયા (જીવુબા-દાદાબાચરની બહેને)એ ગઢવી આગળ સાંખ્યના જ્ઞાનની અને પ્રગટ પુરુષોત્તમના મહિમાની વાતો એવી તો છટાથી કીધી કે, સંભળાવવા ગયેલા ગઢવી તો ત્યા શાતપણે તેમની વાતો સાંભળવા બેસી ગયા અને તેથી તેમની રજેગુણી પ્રકૃતિ તથા વૃત્તિ ત્યા જ શમી ગઈ. પોતાના અતરમા થયેલા આ ચમત્કારિક ફેરફારને અનુભવતા અને તબ્બલન્ય આનંદોભિમા તણાતા ગઢવી પછી મહોટીયાને નમસ્કાર કરીને ત્યાંથી ઉઠ્યા પછી ત્યાંથી શ્રીજી મહારાજની સમીપમા આવ્યા, અને ગોપિકાઓને ઉપદેશ આપવાને ગયેલા શ્રીઉદ્ધવજીએ જેવો જવાબ શ્રીકૃષ્ણ પરમાત્માને કુરક્ષેત્રમા આપ્યો હતો, તેવો જ ઉત્તર ગઢવીએ પણ સભામા આવીને શ્રીસહજનનદ સ્વામિને આપ્યો. તે પછી પોતાના વસ્ત્રો તથા આભૂષણો ઉતારી શ્રીજીના ચરણ આગળ મૂકીને બોલ્યા “હે નાથ ! હે અતરજી ! તમેએ મહારા હૃદયની રજેગુણી પ્રકૃતિ વર્તીને ઉપદેશ આપવાને નિમિત્તે મને આવી સુમુક્ત ગુરુ બાધઓની પાસે શિક્ષા લેવાને કૃપા કરીને મોકલ્યો, તેથી મારી રજેગુણી વૃત્તિ શમી જઈને મારું મન નિર્મળ થયું છે. એ બાધઓની સમજણ બેઠને મને જ્ઞાન

અને શિખામણુ મળ્યા છે અને તેથી હવે આ વસ્ત્રા, આભૂષણો તથા ઘોડી એમાંનું કાંઈ પણ મારે ભેષ્ટનું નથી, તેમ મારે હવે ઘેર પણ જવું નથી” આમ યોલતા જ ગઢવીએ પોતાના માણસચાકરોને ઘેર પાછા જવાને કહ્યું અને પોતે શ્રીજીની પામે જ રહ્યા.

અત્રેથી શ્રીસહજનનદ સ્વામિ ભેડેભેડે જ તેઓ દેશદેશાવરમા ફરવા નિકળ્યા. સિદ્ધપુર જતા માર્ગમા ડંઢાવ્ય દેશમા આવેલા જેરીતા ગામમા ગઢવીને શ્રીસ્વામિ-નારાયણે સવત્ ૧૮૬૧ મા શ્રીભાગવતી દીક્ષા આપી અને શ્રીરગદાસ એવું નામ પાડ્યું. સાથી પાછા ફરીને શ્રીસહજનનદસ્વામી ગઢડે આવ્યા અને સાથી પાછા ફરતાફરતા ગામ કાલવાણીએ આવ્યા. તે બધો વખત શ્રીરગદાસજી શ્રીજી મહારાજની સાથે જ હતા આ વખતે કાઠિયાવાડ અને ગુજરાત દેશ કેવા અજ્ઞાત હતા, તે ગુજરાતના ઇતિહાસમાંથી સ્પષ્ટ થાય છે. ખુદ ગુજરાતના પાટનગર અમદાવાદમાં પેશ્વાના સુબાએ ચારે તરફ સ્વચ્છદી કેર વર્તીવી રહ્યા હતા અને ખાખીઓ, લોલંગરો, નાગાઓ અને એવાએવા જ નામધારી અને શસ્ત્રધારી વેરાગીઓ પ્રબળ-પણે વર્તતા હતા. તેઓની પ્રતિજ્ઞાની હાનિ થાય, તેવી નિંદાનો એક પણ શબ્દ ઉચ્ચાર્યા વિના સ્વગુરુએ બાધલ મર્યાદામા વર્તનારા-પડ્ધતિય જિતનારા-આ સપ્રદાયના સતોના શુદ્ધચરણથી તેમની મહત્તા ઘટવા લાગી અને લોકોમાં અપ્રિયતા થવા લાગી. સ્ત્રીપુરુષની કથાઓના જૂના જૂના સ્થાનો કરી, સ્ત્રી આગળ પોતાના સાધુઓને ઉપદેશ કરતા અટકાવ્યા, તે આ વેરાગડાઓને રુચ્યું નહિ. આ નિયમ સિવાય વળી નિષ્કામાર્તિક, પયવર્તમાનના અતિઆકરા ઘતો અને નિયમો પાળનારા, શાત તપ અને તેજની મૂર્તિ જેવા આ પ્રગટ પ્રભુના સતોની સતોષવૃત્તિની આગળ આ ધન અને નારીના ઉપાસકોનું તેજ હણાયું, અને તેથી દ્વેષ અને ઇર્ષ્યાના પ્રેર્યા તે વેરાગીઓ બધા મળે ત્યા શ્રીહરિના સતોને મારતા, તેમની સામગ્રી હરતા, તથા તેમના અગાર્તિકનો પણ પ્રસંગ મળે ઉચ્છેદ કરતા, પણ આ તેમના દુરાચરણો માટે પેશ્વા સરકારના સુબાએ કે બીજા હાકારઠકરાઓ તેમને કાંઈ પણ કહી શકતા નહિ. આવા પ્રકારે બ્યારે પોતાના સતોને નિષ્કારણુ કષ્ટ આપવામાં આવતું બેયુ ત્યારે ‘ભવિષ્યમા ધર્મધારી અને સર્વનું સમાનપણે પાલન કરનાર રાજ્યછત્ર આવે છે,’ એમ કહી તેના આવતા સૂધી પોતાના સંતોને શિખાસૂત્ર છોડી દેવા આજ્ઞા કરી, દાસાન્ત નામવાળા ભાગવતી દીક્ષાધારી પોતાના સાધુઓને શ્રીસહજનનદ સ્વામિએ પરમહસની દીક્ષા આપી, જટાકૌપિનાર્તિકનો ત્યાગ કરાવ્યો, અને નામ ફેરવીને નંદ અંતે આવે એવા નામો ધરાવ્યા. આ વખતે જ આપણા શ્રીરગદાસજીનું નામ ફેરવીને બ્રહ્માનંદ પાડવામા આવ્યું હતું.

જે વખતે આવી રીતે સ્વામિનું નામ બદલીને બ્રહ્માનંદ પાડવામા આવ્યું
૨

તેજ વખતે, ગઠડાથી તેમના પાછા ફરેલા માણુમોના કહેવાથી લાગુ ગઠવીએ દાક્ષ લીધી છે, એ વાત તેમના સબંધીઓના અને મિત્રોના જાણવામા આવી અને તેઓ લાગુ ગઠવીનુ વેવિશાળ કરીને તેમને બોલાવવાને આવ્યા, અને સ્વામિને પાછા ફરવાને બહુ જ સમજાવ્યા પણ સ્વામિ ડગ્યા નહિ અને પાછા ફરવાને ના પાડી એ વેળાએ સ્વામિએ ખરા સગપણુ વિષે નીચેના પદો તત્કાળ બનાવી ગાયા હતા -

“૨ સગપણુ હરિવરનુ સાચુ

બીજુ સરવે કાણુભગુર નાચુ

પદ ૧

આ વખતે પણ સ્વામિનો વેરાગ્ય કેટલો તીવ્ર અને દટ હતો તથા સ્વામિને આ અસાર સસારથી વિરક્ત રહેવાનો નિશ્ચય કેવો અચળ હતો, તે નીચેની કડીઓ પરથી કાઠક સમજશે

“૨ ફેગટ ફેરા નવ ઝરીએ,

૨ પરવર પાણી શુ બરીએ,

જો વરીએ તો નટવરને વરીએ”

પદ ૧

“૨ ન ડરુ હુ લોકતાણી લાગ્ન,

૨ શિર ઉપર ગિરિધર ગાગ્ન,

આ દેહ ધર્યો નટવર કાગ્ન”

પદ ૨

“૨ હરિ વિના બીજને વરતુ,

૨ ગજ તજ ખર ચડીને ફરતુ,

એ જગ્યાથી રુટુ મરતુ”

પદ ૨

આ કરતા પણ વધારે દહતા ત્રીજા પદની નીચલી કડીઓમા દષ્ટિગેહ્ય થાય છે

“૨ સમજ્યા વિના નવ નિસરી,

“૨ રણ મધ્યે જાઇને નવ ડરીએ,

ત્યા મુખ પાણી રાખી મરીએ”

તેમ જ,

“૨ પેહેલુજ મનમા વેવડીએ,

૨ હોડે હોડે જીલ્લે નવ ચડીએ,

જો ચડીએ તો કટકા થઈ પડીએ”

પદ ૩

આ લીટીઓમાથી સ્વામિનો સસારમા પુન નહિ પડવાનો નિશ્ચય દઢપણે પ્રગટ થાય છે તેમનો સસારપરનો અભાવ કેટલો ડહો હતો, તેમનો વેરાગ્ય કેવો તીવ્ર હતો તથા ત્યાગી રહેવાનો નિશ્ચય કેટલો બળવાન હતો, તે ચોથા પદમા તેમણે આપેલા સતીના દષ્ટાંતથી સ્પષ્ટ થાય છે ત્યાગી મરી રાગી થવાનો તેમના સગા-વહાલાઓએ બહુ જ આગ્રહ કરીધો-સસારી બનવાને લલચાવનારી બીજ અનેક માગણીઓ સ્વામિને પાછળથી રાજવાડાઓમાથી પણ કરવામા આવી હતી, અને વડોદરાના તે વખતના મહારાજ શિયાજીરાવે એટલે સુધી કહ્યું કે, આત્માનન્દ સ્વામી

મારા રાજકવિ થાય તો તેમને ૨૫૦૦૦ રૂપીઆની ઉપજનુ ગામ આપુ, છતાં પણ તેઓનુ મન જરાએ ડગ્યુ કે લલચાયુ નહોતુ, અને તેઓ શ્રીસ્વામિનારાયણની સેવામા જ નિમ્મળ મનથી રહ્યા હતા.

સ્વામિની સ્મરણશક્તિ ઘણી તીવ્ર હોવાથી તેમને તથા ખીળ સાધુઓને વધારે લણાવવા સારુ એક વિદ્વાન્ બ્રાહ્મણને રાખ્યો હતો. તેઓ એકવાર જે પાઠ લેતા, તે તેમને કંઠે થઈ જતો; અને જ્યારે ખીળ સાધુઓ એક એક પાઠ લેતા, ત્યારે સ્વામિ કૌમુદી, કાવ્ય, અને ન્યાય એ ત્રણેના પાઠા એકઠા લેતા, તથા સર્વે પાઠા ખીજ સવારે કંઠે બોલી જતા. એમની બુદ્ધિ પણ ઘણી વિશાળ હતી, અને લાગી થયા બાદ કેટલોક સમય વીસા પછી તેઓએ એવો નિયમ લીધો હતો કે, અમુક સખ્યાના પદો દરરોજ કરવા, અને તે નિયમાનુસાર પોતાના ચુરુદેવના ચરિત્રો બેઘને દરરોજ કીર્તનો રચતા. તેમના કીર્તનથી પ્રસન્ન થઇને એક વેળાએ શ્રીજી મહારાજે કહ્યું હતુ કે -“બ્રહ્માનન્દ સ્વામિના સૌ કીર્તનો જે પ્રતિદિવસ ગાશે, તેને હુ પ્રલક્ષ દર્શન દષ્ટશ.”

આ વખત પછી આપણે સ્વામિને, સપ્રદાયને લગતા પુસ્તકો રચતા, તેમ જ સપ્રદાયના ઉત્કર્ષને અર્થે ખીળ અનેક કાર્યો કરતા સતા પોતાના ઇષ્ટદેવ શ્રી ચુરુ-રાજની સેવામા રહેતા, તેમ જ તેમના દરેક કાર્યમા ઉમગથી ભાગ લેતા બેઘએ છીએ. સ્વામિને માટે ખીળ લોકોમા કેવો ઉચ્ચ વિચાર હતો, તે તેમના કાર્યોમા સપ્રદાય બહારના જનો તરફથી પણ તેમને મળેલી મદદ ઉપરથી પ્રલક્ષ થાય છે સવત ૧૮૭૪ ના અરસામા શ્રીસહજનનન્દ સ્વામિને જનરલ ગોર્ટન સાહેબે શ્રીનગર અથવા અમ-દાવાદમા પહોંચ્યા, અને મહારાજને મંદિર બાંધવા અર્થે જેટલી જમીન બેઘએ તેટલી આપવાને પોતાની ઇચ્છા પ્રગટ કીધી. સરકારનો ધારો એવો હતો કે, ૯૯ વરસનેપટે જગા આપવી, તે છતા પણ જેટલી જગા શ્રીહરિએ કહી, તેટલી બાવચ્ચદ્વિવાકર લખીને મક્કત આપી છે આ ઉપરથી શ્રીજીએ સ્વામિને તથા આનન્દાનન્દ સ્વામિને, અમદાવાદમા રહી મંદિર કરવાની આજ્ઞા આપી. સ્વામિએ અતિશય શ્રમ લઇને તે શિખરબંધ મંદિર સવત ૧૮૭૮ મા પૂર્ણ કીધુ અને પછી ત્યા શ્રીસહજનનન્દ સ્વામિને તેડાવી, સવત ૧૮૭૮ મા ફાગણ સુદ ત્રીજને દિવસ વેદવિધિ પ્રમાણે યજ્ઞાદિક કરીને તેમા શ્રી નરનારાયણ દેવની પ્રતિષ્ઠા કીધી, અને બ્રાહ્મણોની ચોરાસી કરીને તથા ઘણા ત્યાગી, ગૃહસ્થ તથા ગરીબ લોકોને જમાડીને ભારે ઉત્સવ કર્યો હતો.

ત્યારપછી શ્રીસહજનનન્દ સ્વામિએ બ્રહ્માનન્દ સ્વામિને વરતાલમા મંદિર કરવાની આજ્ઞા કરી. શ્રીજી મહારાજે તો તેમને ત્યા એક હરિમંદિર કરવાને કહ્યું હતુ, પણ બ્રહ્માનન્દ સ્વામિએ તો વરતાલ આવીને ત્યાના હરિજન પામેથી જગાનો લેખ કરાવી ત્રણ શિખરનો પાયો નાખ્યો. આ વાતની જ્યારે શ્રીસહજનનન્દ સ્વામિને ખબર પડી ત્યારે તેમણે આનન્દાનન્દ સ્વામિને વરતાલ મોકલાવીને તેની સાથે

કહાવ્યું કે “તમે એક મંદિર કરજો” પણ બ્રહ્માનંદ સ્વામિએ આનંદાનંદ સ્વામિને કહ્યું કે, “આમા તમારી નજર ન પુગે.” આ પ્રમાણે કહેલા સમાચાર તેમણે ગઢડે આવીને શ્રીજી મહારાજને નિવેદન કર્યાં, એટલે શ્રીજી મહારાજે નિત્યાનંદ સ્વામિને એક સાખી લખી આપીને મોકલ્યા, જે સાખી નીચે પ્રમાણે હતી,—

“આપકા પોચ વિચારકે, કરીએ તેતી દોડ,
તેતા પાકે પસારીએ, જેતિ લખી સોડ.”

નિત્યાનંદ સ્વામિએ આવીને સ્વામિના હાથમા આ સાખી આપી, ત્યારે તે વાચીને સ્વામિએ જે ઉત્તર મોકલ્યો તે તેમનું દુઃસ્વર્ણપાણું, તેમજ તેમની પોતાના ઇષ્ટદેવના ઉપરની દૃઢ શ્રદ્ધા એ કેવા ઉત્તમ હતા ને દેખાઈ આવે છે તે ઉત્તર પણ એક નાની સાખીમા જ હતો

“સાહેબ સરીખા શેડીઆ, બરે નમ્રકમાણી,
તાકે ધનકી કયા કમી, બધી દુડી ચલે નવખરમાહિ.”

આ સાખીરૂપ ઉત્તર સાલજીને નિત્યાનંદ સ્વામી રાજી થયા અને પોતે પણ મંદિરના કામમાં ઉમગથી લાગ લેવા લાગ્યા. પછી પોતે ગઢડે આવીને શ્રીજી મહારાજને બ્રહ્માનંદ સ્વામિના સાખીમાં આપેલો ઉત્તર કહી સંભળાવ્યો, જે સાલજીને શ્રીજી મહારાજ ધણા રાજી થયા. શ્રીવરતાલનું મંદિર સ્વામિએ કમળના આકારનું કરાવ્યું અને તે તૈયાર થયું એટલે શુભ મુહૂર્ત જોવડાવીને શ્રીજી મહારાજને મૂર્તિ-ઝોની સ્થાપના કરવા સારુ વરતાલ પધરાવ્યા. પછી મંદિરમા યથાવિધિ યજ્ઞાદિક કરીને સવત્ ૧૮૮૧ ના કાર્તિક શુદ્ધ ૧૨ ને દિવસે શ્રી લક્ષ્મીનારાયણદેવની સ્થાપના કરી, અનેક સાધુ, બ્રહ્મચારી, અને બ્રાહ્મણોને જમાડીને પછી સ્વામિએ આજનો એક દહાડો સર્વે હરિભક્તોને પૂજન કરવા દેવા તથા સ્વેચ્છાનુસાર ભેટ ધરવા દેવા બાબતમા શ્રીજી મહારાજની સમતિ માગી એ સમતિ મળતાને વાર જ તેમણે સઘમા પડો વજડાવી જાણુ કરાવી કે, આ વખતે મહારાજનું પૂજન કરી ભેટ ધરવાની સર્વને ધૂટ આપવામા આવી છે, માટે મરજી હોય તેમણે પૂજન કરવા આવવું. તે ઉપરથી હરિજનોએ પૂજન કીધું અને ભેટો મૂકી. એ ભેટ સવારથી સાજ સૂધીમા એટલી બધી ધરાણી કે, તેથી મંદિર માટે ખરચાયેલી સઘળી રકમ તેમાથી જ પૂરી થઈ રહી

એ પછી થોડે દહાડે જીનાગઢથી હરિભક્ત ઝીણુભાઈનો કાગળ આવ્યો કે, “મહારાજ મારુ ઘર છે ત્યાં એક સુંદર મંદિર કરો.” આ ઉપરથી શ્રીસહજાનંદ સ્વામિએ બ્રહ્માનંદ સ્વામિને, તથા તેમની બેડે ગોપાલાનંદ સ્વામિને, શુભાતી-તાનંદ સ્વામિને, તદ્દપાનંદ સ્વામિને, લીમાનંદ સ્વામિને, બદ્રીનાથાનંદ સ્વામિને,

જ્ઞાનસ્વરૂપાનન્દ સ્વામિને, નિર્દોષાનન્દ સ્વામિને, અદ્વૈતાનન્દ સ્વામિને, તથા સુકૃતાનન્દ સ્વામિને મોકલાવ્યા આ વખતે જીનાગઢમા નવાખની પાસે નાગરોનું જોર બહુ જ હોવાથી, તેમ તેઓ બહુધા સ્વામિનારાયણના સપ્રધાયના વિરોધી હોવાથી, ત્યાં મંદિર કરવાનું કામ ધણું વિકટ હતું. પણ શ્રીજી મહારાજ પહેલા જીનાગઢ પધાર્યા હતા ત્યારે નવાખની તેમના દર્શન કરવાથી જ ખાત્રી થઈ હતી કે, સ્વામિનારાયણ તો ખુદ છે, તેથી અને અજ્ઞાનન્દ સ્વામિને વિષે નવાખના મનમા બહુ જ માન હોવાથી તેમને ઝાઝા વિદ્વંસ નહીં. ઝીણુભાઈની મૂળ જગ્યા મંદિરને અનુકૂળ નહિ આવવાથી સ્વામિને બીજી જગ્યાની જરૂર પડી, તેથી નવાખ સાહેબ પાસે ગયા. તે વખતે કારભારીઓએ ધણીક અડચણો નાખવા છતાં પણ નવાખ સાહેબે કહ્યું કે, “અજ્ઞાનન્દ સ્વામિ તો મહા મોટા કવિરાજ છે અને બહુ વિદ્વાન ફકીર છે, માટે તેમને ના પડાય જ નહિ,” એમ કહી જેટલી જગ્યા સ્વામિને ભેદતી હતી, તેટલી તુરત જ કઢાવી આપી આવી રીતે નિવિદ્વંસણું જીનાગઢમા સુદર રમ્ય શિખરબંધ મંદિર બાંધીને સ્વામિ અને ઝીણુભાઈએ મહારાજને તેડાનું અને વેદવિધિ અનુસારે વિદ્વાન બ્રાહ્મણો પાસે યજ્ઞ હોમાદિક કરાવી, સવત્ ૧૮૮૪ માં શ્રીરાધારમણદેવની તથા સિદ્ધેશ્વર મહાદેવની પ્રતિમાઓ પધરાવીને પ્રતિષ્ઠા કરી, તથા ગુણાતીતાનન્દ સ્વામિને તે મંદિરના મહત્ત્વનું પદ આપીને પોતે ગઢડે આવ્યા આ વખતે ત્યાં પધરાવેલા શ્રીરાધારમણ દેવની તથા શ્રીસિદ્ધેશ્વર મહાદેવની સ્તુતિના સુદર પદો સ્વામિએ તત્કાળ બનાવી ગાયેલા, તે એવા તો મનહર તેમ જ ચિત્તાકર્ષક છે તથા તેનો ઢાળ એવો સરળ છે કે, શ્રાતાને વિનાશ્રમ કંઈ થઈ જાય છે વળી તે બધા દ્વિઅર્થી છે, એટલે કે તેનો બીજો અર્થ શ્રીજી મહારાજને જ લાગુ પડે છે—આ અષ્ટકો હિંદી ભાષામા છે.

આ વખતે શ્રીસહજનન્દ સ્વામિને શરીરે વ્યાધિ જેવું દેખાતું હતું, તેથી તેમણે કહ્યું કે—“સ્વામિ ! અમે તો હવે અદ્વૈતમા જઈશું” આ સાંભળીને સ્વામિને અતિ-શય ઉદાસીનતા પ્રાપ્ત થઈ, તોપણ સ્વામિએ નીચે જણાવેલા વિરહના પદો તુરત જ બોલીને ગાયા

હારે નહીં મેલું રે નહીં મેલું, માવા મારા નેજની આગથી નહીં મેલું ર

પદ ૧૭૨૮ પૃષ્ઠ ૪૭૭

હારે નવ જલુ રે નવ જલુ, માવા મારા મંદિરિયુ મેલીને નવ જલુ રે

પદ ૧૭૨૯ પૃષ્ઠ ૪૭૮

તેમની પ્રીતિ ભેદને, તથા નેત્રામાથી ચાલી રહેલી અનુધારાઓનો વેગવાન પ્રવાહ ભેદને, શ્રીજીએ તેમને ધીરજ આપતા કહ્યું કે—“સારું, હાલ નહિ જઈએ”

આ વખતે એમ બન્યું કે, શ્રીજીની ઇચ્છાનુસાર જીનાગઢથી ગુણાતીતાનન્દ સ્વામિનો પત્ર લઈને ખેંખેઓ આવ્યા તેમા લખ્યું હતું કે, જીનાગઢના મંદિરનું શિખર

વગેરે કેટલુક કામ અપૂર્ણ છે, તે સ્વામિ વિના પૂર્ણ થઈ શકશે નહિ, તેથી તેમને જીનાગઢ મોકલાવવા. આ ઉપરથી શ્રીજીમહારાજે સ્વામિને કહ્યું કે, તમે ત્યાં જઈને મંદિરનું કામ પૂરું કરજો અને પછી મૂળી જઈને કારણ કે ત્યાંના પરમાર રામાભાઈ નથા રાધાભાઈનો પત્ર આવ્યો છે કે “તમે અત્રે મંદિર કરાવો” એ મંદિર અમે ત્યાં આવ્યા હતા ત્યારે જે જમીન ખતાવી હતી ત્યાં જ કરજો આ આશાનુસારે સ્વામિ તુરંત જ જીનાગઢ આવ્યા અત્રે તેમને શ્રીજી મહારાજના દેહોત્સર્ગ કર્યાના સમાચાર મળ્યા, જે સાંભળી તેમના વિરહનો પાર રહ્યો નહિ આ વખતે કવિ-ભકતે વિચાર્યું કે, જે હું હિમત મૂકી દઈશ તો સર્વેની હિમત ભાંગી જશે, તેથી તેમણે અશ્રુને અટકાવી, મંદિરના સર્વેને હિમત આપી છાના રાખ્યા સ્વામિ હવે સમજ્યા કે, શ્રીજી મહારાજે તેમને જીનાગઢ આમ યુક્તિ કરીને મોકલ્યા. પછી તેઓ જીનાગઢથી ગઢડે આવ્યા, ત્યાં તેમણે ત્યાંની અક્ષરચોરડીમા જઈ, શ્રીજી મહારાજ વિનાનું સર્વે સુનું જોઈ, ધીરજ મૂકીને પોતાનું હૈયું ખાલી કર્યું આ પ્રસંગે બ્રહ્માનંદ સ્વામિએ નીચે જણાવેલા કીર્તનો કર્યા છે -

“પ્રાણ સનેહી ધરુ આવો અબ પીયરા,
હીયરા ધીર ધરત નહિ મરા” (૫૬ ૨૨૭૮)
“છેલ ચતુર ધનશ્યામ સનેહી,
પ્રાણજીવન મેરે બુવન પધારો” (૫૬ ૨૨૭૯)
“શ્યામ ચતુર બ્રજરાજ પધારો,
તુમ જીન વિરહ અગ્નિ તન તાવે” (૫૬ ૨૨૮૦)
‘સુખ સાગર ધનશ્યામ છળીલે,
તુમ જીવકે સાચે હિતકારી” (૫૬ ૨૨૮૧)

ત્યારપછી સ્વામિ મૂળી પધાર્યા. ત્યાં આવીને મંદિરનો આરભ કીધો તો ખરો, પણ પાયો પૂરવાને અર્થે જોઈતા પથ્થર પણ ત્યાં મળી શક્યા નહિ. આથી સ્વામિ વિચારમા પડ્યા, અને સારા પથ્થર મેળવવાની તપાસ કરવા લાગ્યા. તે વખતે સ્વામિને ખબર પડી કે, મંદિરને લાયકના પથ્થર ઢ્રાંગઢામા મળી શકશે. આવી ખબર જાણી સ્વામિ ઢ્રાંગઢા ગયા અને દરબારને મળી પોતાના ખપ જેટલો પથ્થર માગ્યો. રાજ્યમાથી મંદિર કરવાને જોઈતા પથ્થરો લઈ જવા દેવાની રાજ્યએ હા પાડી પણ કહ્યું - “અમે સઘળી જગત મૂકી નહિ દઈએ, પણ અર્ધ જગત મૂકી દેશું.” સ્વામિએ શાસ્ત્રવચનો ટાકીને દરબારની માગણી અયોગ્ય છે એવું દેખાણું. આ ઉપરથી રાજ્યએ કહ્યું કે, “અમે વિચારીને ઉત્તર આપીશું.” પણ તુરંત ઉત્તર નહિ મળવાથી સ્વામિ ત્યાંથી તુરંત જ ચાલી નીકળ્યા અને મૂળી આવીને પથ્થરના વિચારમા ને વિચારમા ચિંતા કરતા કરતા નિદ્રાવશ થઈ ગયા. ત્યાં જીને દિવસે પ્રભાતે એક અદ્ભુત બનાવ બન્યો, તેથી સ્વામિની ચિંતા દૂર થઈ ગઈ.

પ્રભાતે ઉઠી સ્વામિ પોતાનું નિલકર્મ આટોપીને વિચારમા બેઠા હતા, ભાથી સહસા-ત્વરાથી ઉઠ્યા અને ઘોડેસ્વાર થઇને, અસ્મકાર (સલાટ-પથ્થર કામ કરનાર) માનાભક્તને તથા બીજા કેટલાક મંજુરોને અને સાધુઓને પોતાની સાથે લઇને, પોતે ગામથી પશ્ચિમે આવેલી ભોગાવા નદીને તટે આવ્યા. નદી ઉતરી બે ગાઉ ઉપર આવેલા જોડાસર તળાવને કાંઠે આવીને પથ્થરને માટે ચારે દિશામા આઘે સૂધી દૃષ્ટિને ફેરવતા વિચારમા ને વિચારમા ઉભા થઈ રહ્યા, તેવામા તેમની દૃષ્ટિએ દૂર દૃષ્ટિમર્યાપર શ્રીજી મહારાજની મૂર્તિ દેખાઈ તેથી તેની તરફ તેમણે પોતાના ઘોડા બેશમા છોડી મૂક્યો. જેમ જેમ તેઓ ઘોડાને અગાડી ચલાવતા ગયા, તેમ તેમ મૂર્તિ દૂર ને દૂર જતી ગઈ એ રીતે કેટલેક દૂર નીકળી ગયા બાદ, મૂર્તિને ન્સ્તાની બાજુપરની એક જગ્યાએ છેટે સ્થિરપણે સ્થિત થયેલી જોઇને સ્વામિએ પુર બેશમા આ ઘોડા દોડાવ્યો, પરંતુ ઘોડા મૂર્તિની સમીપમા આવતા જ તે દિવ્ય મૂર્તિ ત્યાં જ અદૃશ્ય થઈ ગઈ આથી સ્વામિ આ ઘોડેથી ઉતરીને બેઠા થોડા વખતમા તો પોતાની સાથેના માણસો આ આવી પહોંચ્યા. તેમને સ્વામિએ પોતાનું વૃત્તાત જણાવ્યું અને બોલ્યા કે, “આ સ્થળે મૂર્તિ અદૃશ્ય થઈ ગયેલી છે, માટે અત્રે ખોલવાથી પથ્થરની ખાણ જરૂર મળશે.” પછી આ ખોલવા માણુ ને થોડુંક ખોદી એટલામા એક ચોરસ પથ્થર દેખાયો. આ નિશાની કરીને અધા પાછા ફર્યા. બીજે દિવસે વધારે કામદારોને લાવીને આ ખોદાવવાનું શરૂ કર્યું કે, તરત અફરના ભાગમાથી પથ્થરની ખાણ નીકળી. મૂળી ગામથી આશરે ત્રણ ગાઉને છેટે નીકળેલી આ ખાણની અદ્ધરથી સારા ઉચી જાતના પથ્થરના તૈયાર સ્થંભો અને ભારવટીઆઓ, તેમ જ બીજા અનેક નાના મોટા સાફ ધડેલા સુદર પથ્થરો તૈયાર નીકળ્યા. આવી રીતે તૈયાર પથ્થર મળી જવાથી સ્વામિને હિમત આવી, અને શુભ મુહૂર્ત બેવડાવી મદિરનું ખાતમુહૂર્ત કરીને ધમધાકાર કામ ચલાવ્યું. મદિરનો પાયો જમીનપૂર થયો ત્યારે વળી એક બીજો પણ અદ્ભુત બનાવ બન્યો હતો.

એક રાત્રીએ સ્વામિ શયન આરતી પછી નિદ્રાવશ થયેલા હતા, તેવામા તેમને શ્રીજીમહારાજ દર્શન દઇને બોલ્યા કે, “સ્વામિ, દક્ષિણ તરફથી પાયો ખસેડો, કેમકે ત્યાં સકડાશ છે,” એમ કહીને પોતે આગળ ચાલ્યા, એટલે સ્વામિ પણ પુઠપુઠ ચાલ્યા. પછી મહારાજ દિવ્યસ્વરૂપે જ્યાં આગળ પાયો ફેરવીને નાંખવો હતો ત્યાં આગળ આવ્યા ને પોતાના હસ્તકમળમાં વિરાજી રહેલી યજ્ઞિકાથી એક લીટી દોરીને બોલ્યા કે, “આ પ્રમાણે પાયો ફેરવો.” આટલું કહેતાની સાથેજ તે દિવ્ય અદ્ભુત મૂર્તિ અદૃશ્ય થઈ ગઈ, અને સ્વામિ પાછા આવીને સુંઈ રહ્યા. પ્રભાતમા ઉઠીને સ્વામિએ સલાટને કહ્યું કે, અહિંથી પાયો ફેરવવો પડશે. ત્યારે સલાટ કહે જે, ‘પાયો તો શાસ્ત્રાધારે નખાયેલો છે તે ફેર નહિ!’ તે ઉપરથી સ્વામિ બોલ્યા કે,

“પેલી લીટી જુઓ,” એમ કહી લીટી દેખાડીને બોલ્યા કે, “ધણીનો કાઈ ધણી નથી, માટે પાયો તો ફેરવી જ નાખો” અને તે પ્રમાણે પાયો બદલી કામ ધમ-ધાકાર આગળ ચલાવ્યું પણ “લાડીના લસ ને આળસે વિદ્ય” તે પ્રમાણે વળી એક નવીન અડચણ આવી પડી. આ અડચણ તે પાણીને લગતી હતી. ખાણમાં કામ કરનારા મજૂરોને પીવાને માટે પાણી જોઈતું હતું, તે ખાણથી ઘણા દુરથી લાવવું પડતું હતું, અને તેથી તે બાબતની ધણી મુશ્કેલી નડતી હતી આ અડચણ દૂર કરવાના વિચારમાં સ્વામિ બેઠેલા હતા, તેવામાં જનજનિત થવા આવેલો, ધુનતા હસ્તની અદર એક લાકડી લઇને તે ઉપર ટેકતો, તથા ખભા ઉપર માત્ર એકલી કામળીજ પરિધાનમાં રાખેલી હોવાથી અર્ધ અનાચ્છાન્નિ રહેલો, શરીરે કપતો-કપતો, અને ચાલવાને પણ અશક્ત જણાતો, એક અતિ વૃદ્ધ ભરવાડ સ્વામિની પાસે આવીને બોલ્યો કે, “તમે પાણીની ચિંતા કરો છો તે મૂઝી ઘો” એમ કહી તેમને થોડે દૂર લઈ જઈને કહ્યું કે, “આ સ્થળે ખોદો તો એક પુરાતન વાવ નિકળશે” સ્વામિએ આ વૃદ્ધ ભરવાડનું નામ અને સ્થળ લખી લીધું અને ત્યાં ખોદાવ્યું તો મીઠા પાણીની એક સુદર વાવ નિકળી, જેથી પાણીની અડચણ સત્તર દૂર થઈ. આ વૃદ્ધ ભરવાડને તેના શ્રમના બદલામાં કાંઈક પારિતોષિક આપવું જોઈએ એવું વિચારી, સ્વામિએ તેના લખાવેલા સ્થળે ખાદડી ગામમાં તેની તપાસ કરવાને માણસ મોકલ્યું, પણ તે ગામમાં તેનો કાંઈ પણ પત્તો લાગ્યો નહિ આવી રીતે જ્યારે જ્યારે સ્વામિ અડચણ આવવાથી મુઝાતા ત્યારે ત્યારે શ્રીસ્વામિનારાયણ ભગવાન તેમના ઉપર કરુણાએ કરીને તેમની સહાયાર્થે આવતા અને મુઝવણના કારણો દૂર કરતા ઉપર જણાવેલી પથ્થરની ખાણની નિશાની અઘાપિ હૈયાત છે અને ઉપર જણાવેલી વાવ પણ હૈયાત છે, અને તે ખાણ અને વાવની હૈયાતિ વિષે તે સ્થળોની ખાસ મુલાકાત લઇને ખાત્રી કરવામાં આવેલી છે

આવી રીતે અનેક વિદ્યબાણોએ પણ ધૈર્ય ધરી રહીને સ્વામિએ પોતાનું આદરેલું કાર્ય પૂરું કીધું, અને પોતાના ઇષ્ટદેવ ગુરુરાજની આજ્ઞા પૂર્ણપણે પાળી. એ રીતે ત્રણ શિખરનું ઘણું વિસ્તારવાળું, અને જેમાં ૬૪ પથ્થરના થાલલા છે એવું ઘણું શોભાયમાન મૂળીનું મંદિર કર્યું, અને સવત્ ૧૮૮૮માં પોતાના આચાર્ય મહારાજ શ્રી અયોધ્યાપ્રસાદજીને, તથા દેશદેશાવરોમાંના સત્સંગીજનોને, અને બ્રહ્મચારી સાધુ-ઓને મૂળીમાં પધરાવીને નિર્વિદ્યપણે શાસ્ત્રવિધિને અનુસારે મંદિરમાં શ્રી રાધા-કૃષ્ણની, તેમ જ શ્રીધર્મભક્તિવાસુદેવની, તથા શ્રી રણછોડજી ત્રિકમજીની પ્રતિમાઓ પધરાવીને પ્રતિષ્ઠા કરી અને મહોત્સવ કીધો

મૂળીના મંદિરમાં પ્રતિમા પધરાવ્યા પછી સ્વામિ અમદાવાદ આવ્યા અને ત્યાં

હરિનવમીનો તથા ચૈત્રી પૂણિમાનો સમૈયો* કરીને સ્વામિ, મહાનુભાવાનન્દ સ્વામિ તથા તદ્વપાનન્દ સ્વામિ તથા સાખ્યયોગને આશ્રયી રહેલા ભક્તારાજ ભુગુણ આદિક ૬૦ મનુષ્યોને લઈને શ્રી ભુજનનગર ગયા ત્યા પોતાના શરીરે અશક્તિ જણાવાથી સ્વામિ ત્યાંના મંદિરની વ્યવસ્થા કરીને મૂળી આવવા નિકળ્યા. માર્ગમા રણુમા સ્વામિને મૂર્છા આવી અને સર્વેએ હસ્તમેળાપથી સુખાસન† બનાવીને તેમને ઉપાડી લીધા. ચેતના આવ્યા પછી સ્વામિએ પાસે બેઠેલાઓને પૂછ્યું કે, “હમણા મારી પાસે કોણ કોણ છે? જે હમણા હશે તે બધા સમીપમા હશે ત્યારે હું દેહ મૂકીશ” આ સાંભળીને દેવાનન્દ સ્વામિએ સંજળ નેત્રે કહ્યું, “સ્વામિ, હાલમા તેમ કરવાનો સમય નથી.” ત્યારે સ્વામિએ સ્મિતપૂર્ણ વદને ઉત્તર આપ્યો કે, “જેવી મહારાજની ઇચ્છા.” પછી રણુ ઉતરી હજીવદ થઈને સર્વે મૂળી આવ્યા. ત્યા થોડા વખત પછી સ્વામિને પીઠપર કુક્ષિની પાસે એક ન્હાની ફાલ્લી થઈ આવીને જ્વર આવ્યો. આ વખતે તદ્વપાનન્દ સ્વામિએ પત્ર લખી ગાઢપૂર ગોપાલાનન્દ સ્વામિને ખબર આપીને આવવાને વિનંતિ કરી. પણ અતિશય વૃષ્ટિ ચાલતી હતી, તેથી ગોપાલાનન્દ સ્વામિ ન પધાર્યા અને નિષ્કુલાનન્દ સ્વામિને મોકલાવ્યા. આ વખતે શ્રી અમદાવાદથી આચાર્ય શ્રીઅયોધ્યાપ્રસાદજી મહારાજ પણ ત્યા પધાર્યા અને શોકથી આસુ સારવા લાગ્યા. તે વખતે સ્વામિએ તેમને ધૈર્ય ધરવાને કહ્યું અને બેય દેશોની વચ્ચે સપ રાખવાને માટે શિખામણ આપી. પછી નિષ્કુલાનન્દ સ્વામિને કહ્યું કે, “મારી સાથે કુચ્છથી પાછા ફરતા માર્ગમા જે જનો હતા, તેમાના જે કોઈ આ સમયે અત્ર ન હોય તેમને બોલાવી લ્યો.” આ પ્રમાણે આજ્ઞા થતા જ તે સર્વને બોલાવ્યા, અને તે સર્વના આવ્યા પછી જય સ્વામિનારાયણ મહારાજ કહીને તેઓએ આ ક્ષણભગુર દેહનો ત્યાગ કરીધો તે સમયે તે ખડ ચારે કારેથી તેજથી જળાહળા થઈ રહ્યો અને પાસે બેઠેલાઓના નેત્રો આ દિવ્ય શાત પ્રકાશથી અનર્ધ ગયા. આ સુશાત અલૌકિક તેજમા પ્રગટ પુરુષોત્તમ અક્ષરાતીત શ્રી સહજાનન્દજી મહારાજની અતિશય શોભામય દિવ્ય પ્રકાશિત મૂર્તિ સસ્મિત વદને, હસતા એવા દિવ્ય અને સર્વેને શુભાશિષ આપતા કરુણદ્રં નેત્રોથી સર્વ મડળને જોઈ રહેલી સર્વેએ દીડી. સ્વામિના ઉપર દિવ્ય કુસુમતી વૃષ્ટિ થઈ તથા તેમના મુખમાથી તેજોમય દિવ્ય અદ્ભુત મૂર્તિ નીકળી જેને શ્રીજી મહારાજે લઈને પોતાના અકમા પધરાવી સ્વામિએ પોતાના ઇષ્ટદેવના અક્ષરનિવાસ પછી બરાબર બે વર્ષ એટલે કે સંવત ૧૮૮૮ ના જ્યેષ્ઠ શુક્લ દશમીને દિવસે દેહત્યાગ કર્યો હતો.

સ્વામિ બહુ જ દેખાવડા અને સમ અવયવોવાળા ગૌર વર્ણના હતા. તેમનું શરીર કદાવર હતું, તેમ જ તેમનો સ્વભાવ બોલકણો અને હસમુખો હતો તેઓ

બુદ્ધિવાન હોવા ઉપરાંત ડાઘ પશુ વખતે ધ્યાન રહિત થઈ જતા નહોતા, પણ સમયોચિત બોલવામાં અને કાર્ય કરવામાં નિપુણ હતા. એક પ્રસંગે જ્યારે શ્રીસહજનંદ સ્વામિ માંડવી શહેરમાં પધાર્યા હતા, ત્યારે ત્યાં રહેતો ક્ષયોક્ષત્રી વેદાતી બોલવા લાગ્યો કે, કાંઈ જઈને જીવનમુક્તાના પથને ઊઠાવી દઉં તો ખરો, અને એમ મનમાં નક્કી કરી બીજે ટિવસે પાચસો માણસ સાથે લઈને શ્રીજી મહારાજ પાસે આવ્યો. આ બાબતની આગળથી શ્રીજી મહારાજને જાણ થયેલી હતી, તેથી શ્રીજી મહારાજે આ પ્રસંગે અજ્ઞાનંદ સ્વામિને પાટ ઉપર ઉઘે આસને બેસાડ્યા અને પોતે કામળી ઉપર નીચે બેઠા. તેવામાં ત્યાં ક્ષયોક્ષત્રીએ જઈને પૂછ્યું કે, “આમાં સહજનંદ સ્વામિ ડાણુ છે ?” વેદાતી બોલેલો છું અને વેદાતના ૧૦૮ પ્રશ્ન પૂછવા આવ્યો છું.” ત્યારે ઉઘે આસને બેઠેલા અજ્ઞાનંદ સ્વામિ હાવડ મોઢું ગંભીર બોલ્યા કે “સહજનંદ સ્વામિ અમો જીએ, પણ તમારા પ્રશ્નોના ઉત્તર તો આ (શ્રીજી મહારાજ તરફ આગળની નીશાની કરીને) અમારા નાના સાંડુ છે, તે પશુ કરશે.” પછી તેણે ૧૦૮ પ્રશ્ન કર્યા, જે સર્વેના સંતોષકારક ઉત્તર શ્રીજી મહારાજે કર્યા ત્યારે તે ક્ષયોક્ષત્રી તેમની તરફ આગળી બતાવી કહેવા લાગ્યો કે, “હેડો સહજનંદ આવ્યો” એમ બોલી શ્રીજીને બોલે મસ્તક મઝાને તેમને આશ્રિત થયો.

તેમના આનંદી, હસમુખા અને સમયસૂચકતાવાળા સ્વભાવના કણાક પુરાવાઓ તેમના અથમાથી મળી શકે છે. તેમના આવા સ્વભાવને લીધે તેઓ શ્રી સહજનંદ સ્વામિના સખા જેવા હતા. શ્રી સહજનંદ સ્વામિ જ્યારે મુક્તાનંદ સ્વામિને પોતાના ગુરુતુલ્ય માન આપતા ત્યારે તેઓ અજ્ઞાનંદ સ્વામિની જોડે હાસ્યવિનોદમાં ઉતરતા અને ગમે તેવા રોપમાં અથવા ઉદાસીમાં શ્રીજી મહારાજ હોય, તોપણ સ્વામિ તેમની પાસે જઈને તેમને રમુજ કરીને હસાવતા અને પ્રસન્ન કરતા તેમનો સખાભાવ:-

“અજ્ઞાનંદના બાળ સ્નેહીતા, રાખુ જોર કરી નહિ દઉં જવા” પદ ૮૪૫

આવી આવી અનેક લીટીઓમાં સ્પષ્ટપણે દેખાઈ આવે છે. તેઓ શીઘ્ર કવિ હોવા ઉપરાંત શતાવધાની અને નીચે જણાવેલી વાત પ્રમાણે તો સહસ્રાવધાની પણ હતા એક વખત સ્વામિ મૂળીના મંદિરમાં પરચાર ઉપર વિરાજીને મંદિરનું કામ ચાલતું હતું તે નિહાળતા હતા, તેવામાં એક વિદ્વાન પશુ ગવિષ્ટ બ્રાહ્મણ આવ્યો અને ઉદ્ધતપણે બોલ્યો કે “સ્વામિ” તમો શીઘ્ર કવિ કહેવાઓ છો તો મારી માફક શતાવધાન કરી બતાવશો ?” ત્યારે સ્વામિ હસીને બોલ્યા કે “બાઈ શતાવધાન તો આ મારો શિષ્ય વૈષ્ણવાનંદ પશુ કરી બતાવશે.” એમ કહી તેમને શતાવધાન કરી બતાવવાની આજ્ઞા કીધી. તુરંતજ તેણે સભા સન્મુખ ગુરુની આજ્ઞાનું પાલન કીધું; પણ આથી કાઈ તે ગવિષ્ટ મનુષ્યનું મન સંતોષાયું નહિ, ત્યારે સ્વામિએ ત્યાં તુરંતજ તેની અને સભાની સન્મુખ સહસ્રાવધાન કરી બતાવ્યા. આથી તેનો મદ ઉતરી

ગયો અને તુરત જ ઉઠીને સ્વામિના પગમા લોટી જઈને બોલ્યો, “સ્વામિ આપ તો મહાન્ યોગીશ્વર છો, મારો અપરાધ ક્ષમા કરો,” એમ કહીને તે ચાલ્યો ગયો.

સ્વામિ કેટલા ઉદાર હતા, તેના આ એક દાખલો જાણવામા આવેલો છે જીનાગઢના રાજ્યારોટને ખીજા આરોટની સાથે નવાબની દરબારમા સ્પર્ધાસ્પર્ધી થઈ, અને બનેએ કવિતા બનાવી નવાબને ગાઈ સબળાવવા માંડી કોઈ કોઈથી ગાજ્યો જ્ય કે પાછો હઠે નહિ તે ઉપરથી નવાબે રાજ્યારોટને કહ્યું કે “જો તમારી કવિતા એના કરતાં વધતી સારી થશે નહિ અને જો તમે તમારા પ્રતિ સ્પર્ધી આરોટને હરાવશો નહિ તો તમારુ ધનામી ગામ ખાલસા કરી તેને આપીશુ” આથી તેણે બ્રહ્માનન્દ સ્વામિ પાસે આવી, પોતાનું વ્રતાત કહી, સ્વામિને કવિત બનાવી આપવા અરજ કરી. આથી સ્વામિએ દયા આણી એક કવિત બનાવી આપ્યું, જે બીજે દહાડે તે દરબારમાં જઈને બોલ્યો તે કવિત એવું તો સરસ, ઝમકદાર અને છટાવાળું હતું કે, નવાબે તેની જીત કબુલ કરી અને તેનું ગામ તેની જ પાસે રહેવા દીધું આવી રીતે બ્રહ્માનન્દ સ્વામિએ માત્ર દીન અને દુખી શરણાગતની લજ્જા રાખી તેનું ગામ ખાલસા થતું બચાવ્યું.

સ્વામિએ પ્રથમ પોતાના જન્મના લાઠુ આરોટના નામથી ચારણી ભાષામાં કવિતા કરી હતી અને પછી શ્રીરંગ અને બ્રહ્માનન્દ એ નામેથી ગુજરાતી અને વ્રજભાષામાં કવિતાઓ રચી છે. તે ઉપરાત તેઓએ ગુજરાતી તથા વ્રજભાષામાં ત્રણે પણુ કરેલા છે. એમ કહેવાય છે કે, ગુજરાતી તથા વ્રજભાષામાં કરેલા પદો, ગરબીઓ, ગાથાના રાગદારી કીર્તનો તથા મોતીદામ, ભુજંગી, નારાય, કુળીઆ, છંપય, જુલણા, સવૈયા, ચર્ચરી, અમૃતધ્વનિ, રેણુકા વિગેરે છંદોની સર્વે મળીને સંખ્યા આઠ હજારની છે. તેમણે કેટલાક કચ્છી ભાષામાં પણ પદો રચ્યા છે તેમના જે પુસ્તકોના નામે અમને મળ્યા છે, તે નીચે પ્રમાણે છે -

૧ સપ્રદાય પ્રદીપ	૮ રાક્ષા પત્રી
૨ મુખતિ પ્રકાશ.	૯ બ્રહ્મ વિલાસ
૩ નીતિ પ્રકાશ	૧૦ છટક પદો, ગરબીઓ, રાગદારી,
૪ ચાંદાયણ પ્રારબ	કીર્તનો અને જુલણા, રેણુકી આદિ
૫ ધર્મવશ પ્રકાશ	છંદો કે જેની સંખ્યા ૮૦૦૦ ની
૬ વિવેક ચિંતામણિ	જાણવામા આવે છે
૭ ઉપદેશ ચિંતામણિ	

સ્વામિકૃત પુસ્તકોના નામે ઉપર આપી ગયા છીએ. પરંતુ જેમ પકવાનના નામ માત્ર શ્રવણથી તૃપ્તિ થતી નથી, પણ જ્યારે તે પકવાન અમુકનું બનાવેલું છે અને કેવું સ્વાદિષ્ટ છે એમ કોઈ કહે ત્યારે તેનું આસ્વાદન કરવાની જિજ્ઞાસા અને લાલસા હૃદયમાં ઉદ્ભવે છે. તેમ જ ત્રણેના નામ શ્રવણ માત્રથી વાચકવૃદ્ધને તે

પ્રાપ્ત કરવાની કે વાચવાની ઉત્ક્રાંતિ થાય, એ સભવિત લાગતુ નથી અને તેથી જે જે પુસ્તકો અમને હસ્તગત થયા છે તથા જે પુસ્તકો વિષે અન્ય તરફથી અમને સારાશ જણાવવામા આવેલો છે, તે પુસ્તકો કયા વિષયોને લગતા છે તથા કઈ ગિરામા લખાયેલા છે, તે અન્ને આપીયે છે.

ઉપરોક્ત ગ્રંથો સિવાય સ્વામિશ્રીના એક ગ્રંથ “વર્તમાન વિવેક” નામનો છે, એમ ગત દિવાલીના ‘ગુજરાતી’ના અકમા પા ૬૩ મે રા. રા લાલરાકર મયુર ભાઈ જાની જણાવે છે ઉપરનો ગ્રંથ તે અમારી ક્રીપમા જણાવેલ “વિવેક ચિંતામણિ” જ છે કે કોઈ અન્ય ગ્રંથ છે, એનો નિર્ણય કરવાને હાલ અમારાથી બની શક્યુ નથી કારણ કે બેમાથી એક પણ ગ્રંથ અત્યાર સુધીમા અમો મેળવી શક્યા નથી. પરંતુ ‘ગુજરાતી’ પત્રના અધિપતિની પરવાનગીથી અમોએ તેમા આપેલો ઉક્ત ગ્રંથનો સારાશ આ જીવનજીતમા સામેલ કરેલો છે અને આશા છે કે, રા રા જાની તેમના પ્રયાસ અને શ્રમનો અમોએ ઉપયોગ કીધો, તે બાબત અમને લાભ કરશે.

૧. સપ્રદાય પ્રદીપ-આ ગ્રંથ હિંદી ભાષામા પદ્યમા લખેલો છે અને તેમા શ્રીમદ્દેવ સ્વામિ શ્રીરામાનુજનુ, તેમ જ તેમના ગુરુનુ જગદ્ગુરુ અને ગુરુપરપરા આપેલા છે આ ગ્રંથ સવત્ ૧૮૭૫ અથવા તેની પહેલા લખાયેલો છે

૨. સુમતિ પ્રકાશ:-આ ગ્રંથ પણ હિંદી ગિરામા પદ્યમા જ લખાયેલો છે તથાપિ સ્વામિની ચારણી ભાષા આમા વધારે જોવામા આવે છે અર્ધ ગુજરાતી અને અર્ધ હિંદી પણ મધુરી અને શ્રવણને આનંદકારી ભાષાવાળા આ ગ્રંથમા ૨૦ વિશ્રામો અથવા અધ્યાયો છે આમા પચ વર્તમાનના ધર્મો તેમ જ ગૃહસ્થ સ્ત્રી અને પુરુષોના ધર્મો, પ્રાયશ્ચિત્ત વગેરે બહુ સરલ અને મનમોહક ભાષામા સ્વામિએ આપેલા છે તે પુસ્તકનો સાર નીચે આપેલો છે આ ગ્રંથ સવત્ ૧૮૭૮ ના માહા શુદ્ધ પ ને શુધવારે સપૂર્ણ થયો હતો, એમ છેલ્લા દોહામા સ્વામિએ લખેલું છે -

સવત અષ્ટાદશ સદી, વર્ષ અંકાતર જાન,
માહ સુદ પચમિ વાર બુધ, પૂરણ ગ્રંથ પ્રમાણ
શ્રીનગર શુભ શેઠરમે, નર નારાયણ પાસ.
તહા રહી બ્રહ્માનંદ કવિ, કિના સુમતિ પ્રકાશ

એ ગ્રંથના પ્રથમ વિશ્રામમા શ્રી બદ્રિકાશ્રમની શોભા અને પ્રકૃતિએ હિમાલય ગિરિરાજને સમ્પ્રદેશ શૃંગારનુ વર્ણન તોટકજીવમા બાળુ જ મનહર રીતે આપેલું છે

દ્વિતીય વિશ્રામથી પચમ પર્યંતમા ભક્તિધર્મ, ઉદ્ધવ આદિ મુનિગણોના જન્મના કારણ તથા તેમના અને શ્રી હરિના અવતારનુ વર્ણન છે તથા શ્રી હરિએ ગૃહસ્થાગ કીધો અને વનમા વિચરણ કીધું તથા દ્વરતા દ્વરતા લોજગ્રામ આવીને શ્રી મુક્તાનંદ સ્વામિને મળ્યા એ લીલા છે.

જઠામાં શ્રી હરિ જે સહજનનદ સ્વામિ તેમના સ્વરૂપનું અગે અગનું વર્ણન કરીધેલું છે. આ વર્ણન એટલું તો સૂક્ષ્માવલોકનવાળું છે કે, વાચનારના હૃદય સન્મુખ-નેત્ર સન્મુખ-પુરત જ શ્રી હરિની મૂર્તિ સાક્ષાત્કાર થઈ ગયા વગર રહે નહિ સ્વામિને પ્રેમ આવા અંગવર્ણનમાં સ્પષ્ટપણે જણાઈ આવે છે, ને આ વિશ્રામની ભાષા પણ પદરી જઠમાં ધણીજ મધુરી લાગે છે.

સમમથી તે દ્વાદશ સ્તંભીમાં નિર્લોભ, નિર્માન, નિ સ્પૃહ, નિષ્કામ અને નિ સ્વાર્થ એ પંચ વર્તમાનનું તથા પ્રાયશ્ચિત્તનું સ્વરૂપ કહ્યું છે

સમમમાં નિર્લોભિપણાનું સ્વરૂપ સુદર બુજગી અને પદરી જઠમાં સ્વામિએ ખતાવેલું છે. લોભનું બળ સ્વામિ એક જ દોહામાં સમાવીને પછી તેને કેમ જીતવે ને ખતાવે છે.

ચોદ લોકકે બીચમે, દ્વિત લોભકી દોન ।

તાહી ત્યાગકી રીત કર, અતિ નકો જગ ઓન

લોભ જીતવાના સાધનમાં સ્વામિ પ્રથમ સત્સંગમાં પ્રીતિ ને પછી “હરિ મહિમા અતુલિત અપાર” કહી ભગવાનનો મહિમા અને હરિ સ્વરૂપનું ધ્યાન ગણાવે છે. આમી મનુષ્યના વિષયપ્રાપ્તિના રાગો માટે કહે છે કે,

“જેહી રીત કુપ તુણ હરિત છાત, મૂગ પશુ મૂઠ તેલી ચહત ખાત,
મોઘ ઘાસ વર્ષન નિજ લહત નાહિ, મર પ્રાણ ગયે પર કુપમાહિ
તેહી રીત જીવ સુખ વિષે લાગ, નર દેહ ખોત અતિ મદ ભાગ,
નહિ વિષે ભોગ નહિ મિલત શ્યામ, ભવ કુપ પરત હોય જમ ગુલ્યામ* ”

આમી, લક્ષ્મી કેટલી અનર્થકારી વસ્તુ છે, તે એક કડીમાં કહે છે -

“હિસા અરુ ચોરી અનૃત કામ, અવિશ્વાસ દબપદ ગરવ ઠામ,
પરત્રિય અરુ ધુતહિ મધપાન, અસુચા અરુ વ્યસન હિ મોઘ આન

સતને કથી કથી ધાતુઓનો સગ વર્ણત છે તે કહે છે,

હેમ રજત રૂ પીતર તખ કાસ, સીસા અરુ લોહ જસત કાસ,
મણિ હીરા મુકાફળ પ્રવાળ, હરિજન સખ નનહિ કાળ બળ

સત્ય સાધુ પાસે માત્ર કેટલી વસ્તુ જોઈએ તે સ્વામિ જણાવે છે -

ઝાલી એક દોઢ કોપીન ધાર, રખે બહિર વાસ દોઢ મુની ઉદાર,
અરુ એક પિછોરી રખત સગ, હણી જણી અરુ નવ ઉત્તગ
ટોપી શિર શિરકો પટ ચાખડ, પટ રખત સો એહી આદિક પીડ,
શુભ કાષ્ટ ગુણ જળપાત્ર કીન, અન્નપાત્ર ગુખી અરુ કાષ લીન

આમી કહે છે કે-“ઇનસે જો પટાદિક રખત આધક, તીતને દિન વ્રત સો

કરે.” અષ્ટમમા નિષ્કામ વિષે લખના પ્રથમ કામનુ સ્વરૂપ વર્ણન કરે છે, ને તેની સંબંધી ઉપર સત્તા કેટલી પ્રથમ છે, તે વિષે કહેતા કહે છે કે,-

ટુલ્ય રોગી અથ બધિરહ, ધન હીન કાયર વીરહ
કુલહીન દુર્બલ કીન હે, સગ કામ કિન્નર કીન હે

પછી તેને જીતવાના સાધનો વર્ણવે છે

શ્રવાણ મનન ગુણ કથન, ત્રિયાકો કબહુ ન હોવે,
પર્સ વેળુ એકાત, વિવશ હોય ત્રિયા ન જોવે
નાહિ હાસિ તન સગ, નારીના વજ્ર ન પરમે,
તિહી થલ કર ન વાસ, ત્રિયા જહા ચિત્રિત દરસે
ચલતે હસ્ત પચલી, સદા રહે દૂર નારસે,
કમુ સત્સગ નહી પરહગત, કરત પ્રીત કીરતારને

છેવટે કહે છે કે,-

મેયુન અષ્ટ પ્રકાર તજ, જન પહુચે હરિધામ,
પ્રભુ ન ભજત ત્રીય કામ, રત તિનકો વાર ન હામ

નવમામા ઉપલા નિયમમા ભગ થાય તેના પ્રાયશ્ચિત્ત બતાવેલા છે

“ગુણ બાપણુ પ્રેક્ષણુ મનન રેલ, મિલનો મન ધર એક મલ”
“કન સપ્તમાઇ જે એક હોય, અપવાસ એક કરી પાપ તાય”

આવી રીતના બીજા પણુ અનેક દોષો, જેવા કે, માનસિક પ્રસંગ અથવા સગ, સ્વપ્નમા જાનો પ્રસંગ અથવા સગ, તેના પણુ જૂદા જૂદા પ્રાયશ્ચિત્તો બતાવેલા છે, અને દરેક દોષના નિવારણાર્થે એક કરતા વધુ પ્રાયશ્ચિત્તની રીતિઓ આપેલી છે કે જેથી દોષિત જ્ઞાની વા પુરુષને પોતાને અનુકળની, પોતાની શક્તિ અને શ્રદ્ધા-નુસારની રીત મળી આવે.

દશમમા રસાસક્તિ જીતવા વિષે કહેતા સ્વામી પ્રથમ તેનું સ્વરૂપ કથે છે -

અતિ જલ ઇન્દ્રિ બલવત કહાય, કર ક્ષામ અધિક રસ અધિક પ્રાય,
જતી જન રસના સર્વ જત, અણુજત રસન હોવત રજત
શિરનોદર તૃપ્તી કરત જોય, તિનકે જુ સગ દુખ અવસ હોય,

સારપછી રસનૈદ્રિય જીતવાને જૂદી જૂદી જાતના ભોજનો વર્ણવે છે અને છેવટે સતોને કહે છે કે -

જળલગ રસના વશ નહિ, તખલગ હટે ન કામ,
રસના વશ કરી હરિ રટે, સો પહુચે પ્રભુ ધામ
તૃપ્ત્યા આશા કામ તજ, સ્વાદ રહિત સો સત,
ઘોર ભેખ સસારમે, બટકત ઉદર ભરત

એકાદશમા નિરૂપણ નિરૂપણ કરતા સ્વામી પ્રથમ તેનું સ્વરૂપ વર્ણવી પશ્ચાત્ આત્મજ્ઞાન કથે છે, અને અનેક જનોના દૃષ્ટાત આપી આ આત્મજ્ઞાનનું અનુસંધાન રાખવાનું કહે છે, ને વહે છે કે આથી નિરૂપણીય દૃઢ થશે સ્વામી કહે છે કે -

સહસ્ર ચોરાસી અરુ ખટ લક્ષ, દાખત કુટ જમપૂરી દક્ષ,
સખી મીલ કુટ દુખ હે સોય, તિતનો ગર્ભ એક દુખ હોય
દેહસે હોત નિરૂપણ દાસ, તખ દુખ મીટહે ગર્ભવાસ,

દ્વાદશમા નિર્માનપણા વિષે લખતા સ્વામી માનનું સ્વરૂપ કથે છે -

મહા સુ માર માનકો, ગણે ન નિજ પારકો,
નરોઃ કૈંક મારીયા, મુનીઃ ફેવ હારીયા.

જપી તપી ઉત્તમ, લૂટાવે માન ધાડમે,
કરે ક્લેશ તાનકે, અહતભાવ આનક
સુસાનરાખી નારિયા, સખે હિ માન મારિયા,
તપ તપ ચ તાપહી, કરે ક્રિયા કલાપહી
કરત વાસ તીર્યે, જીવત માનકે જ્યે,
રહત શીત નિરમે, સહે વ્યથા શરીરમે
દતા અનત દાનકે, સખે ગુલામ માન,

માનનો વિનાશ કવિ કહે છે કે, ઇશ્વરનો અગાધ મહિમા જાણવાથી, તેમ જ આત્મજ્ઞાન પરિપૂર્ણપણે પ્રાપ્ત કીધા પછી તેનો સતત કેદ રહેવાથી થાય છે ત્રયોદશમા વિશ્રામમા સ્ત્રીઓના ધર્મ નિરૂપણ કીધા છે સર્વથી ઉત્તમમા ઉત્તમ ધર્મ, સ્ત્રી માત્રને માટે સ્વામી એક જ બતાવે છે -

ત્રીય શુભ રખત પતિવ્રત એક, તન મન વચન દૃઢ ગૃહ ટેક,

ત્રીયકુ અધિક પતિવ્રત ધર્મ, તાતે પાત હરિપદ પર્મ

પતિવ્રત ધર્મ પાળવાથી જ સ્ત્રી પ્રભુને ભજી શકે છે,-

નંત પ્રીય ભઈ પતિવ્રત જાણ, સખ તેહિ ભૂત્રી ભગવાન

એમ કહીને સ્વામી સતીઓના નામો ગણાવે છે. પછી સધવા અને વિધવાના ધર્મનું અતિશય સૂક્ષ્મતાથી વર્ણન કરે છે, પણ અતિશય વિસ્તારના બંધને લીધે તે અત્રે આપતા નથી.

ચતુર્દશમા વિશ્રામમા સ્વામી ગૃહસ્થધર્મ નિરૂપણ કરે છે. અતિ વિસ્તારને લીધે તે આમા આપી શકતા નથી, પરંતુ એટલું તો જણાવ્યા સિવાય રહેવાનું જ નથી કે, વિશ્રામ સાતમાથી તે ચૌદમા સૂધીના વિશ્રામો સઘળાએ જરૂર કરીને વાચવા ઘટે છે

પદ્મમામા શ્રી અક્ષરધામવર્ણન આપેલું છે અને પોડશમા તથા સપ્તદશમા વિશ્રામોમા નરકકુડનું તથા નરકયાતનાનું નિરૂપણ કરેલું છે.

અરાડમા તથા ઓગણીસમા વિશ્રામોમા પ્રગટ ભગવાન જે શ્રીહરિ સહજનનદ સ્વામી તેમના ચારિત્ર્યનુ વર્ણન છે, અરાડમામા હરિઅવતારનુ પ્રધાન કારણ અને શ્રીહરિનો મહિમા વર્ણવેલો છે, અને ઓગણીસમામા શ્રીહરિનો દ્વિગ્વિજ્ય વર્ણવેલો છે.

વિસમા વિશ્રામમા અદ્રિકાશ્રમ માહાત્મ્ય તેમ જ કેદારનાથ, નારસિંહી શિલા, વરાહી શિલા, આદિનું માહાત્મ્ય વર્ણવેલું છે.

હાલમા અક્ષરસ્થ માતીલાલ ત્રી. કોળદારની “બ્રહ્માનંદ કાવ્યને લગતા પત્રો”ની કાષ્ઠલ તપાસતા તેમા એક પત્ર ભટ્ટ ભવાનીશકરના નામનો છે પણ તે પત્ર ઉપર ગામનુ નામ કે અન્ય કાંઈ ચોક્કસ ઠંકાણુ ન હોવાથી અમે તે બાબત વધુ તપાસ હાલ કરી શક્યા નથી. તેમા તેઓ લખે છે કે, તેમની પાસે “સુમતિપ્રકાશ” નામે અન્ય છે તે સવત્ ૧૮૭૭ મા ગઢડા મુકામે લખાયેલો એવી છેલ્લી કડીવાળો છે, અને તે આદિ સદ્ગુરુ શ્રી રામાનંદ સ્વામીના “ધર્મતત્ત્વસાર” નામના અથનુ બાબાતર છે. ભવિષ્યમા તે બાબત તજવીજ કરી શકાય તે હેતુથી અમે આ તેમના પત્રની નોંધ લીધી છે.

૩. ઉપદેશ ચિંતામણિ-આમા સ્વામીશ્રી આ દેહના ક્ષણભગુરપણા અને આત્માના અવિનાશીપણા ઉપર મનને ઘોષ આપે છે. માત્ર ૪૭ ચદ્રાવળા ૭૬મા રચેલુ આ લઘુ પુસ્તક આ સસારની નિ સારતા સર્પૂર્ણપણે દૃષ્ટિસન્મુખ પ્રત્યક્ષ કરે છે. આ પુસ્તક સ્વામીએ શ્રીરંગદાસના નામથી રચેલું છે.

૪. શિક્ષાપત્રી પદ્યાત્મક:-આ લઘુ પુસ્તક ગરબીઓરૂપે લખેલું છે અને તેમા શ્રી સ્વામીનારાયણ સહજનનજી મહારાજે પોતાના ભક્તને શિક્ષાને અર્થે તથા તેમના નિત્ય અને નૈમિત્તિક કર્મોના ઉપદેશને અર્થે લખી આપેલી અમૂલ્ય “શિક્ષાપત્રી”નો પદ્યમા સંગ્રહ કરેલો છે.

૫. બ્રહ્મવિલાસ:-આ અન્ય હિંદુસ્તાની ભાષામા લખેલો છે, અને સવૈયા, મનહર, કુડલીયા તથા છપ્પય એ ચાર જગોમા મોટે ભાગે લખાયેલો છે એમા છૂટક છૂટક ૨૦ વિષયો ચર્ચેલા છે, અને તે આ પુસ્તકમા જાપેલા છે. તેટલા વારતે તે કેવો ઉત્તમ અને મનન કરવા લાયક છે, તેની તુલના કરવાનું વાચક-વૃદ્ધને જ આપીએ છીએ. આ અથને અતે છપ્પયમા સ્વામી અથનો કાળ લખે છે —

“સવત અષ્ટાદશ શ્રેષ્ઠ, વ્યતિત બયે વર્ષ ત્રયાસી,
દ્વિતીયા શુકલ અષાઢ, શુક્રવાસર શુભ રાશી
બનમત ગંગા તીર, નમ્રપુરદુર્ગ નિવાસ,
તહા રહિ પૂરન કીન, અથ યહ બ્રહ્મવિલાસ,
યહ પદે પઢાવે તાહિપર, સદા પ્રસન્ન જગદીશ હય,
કહે બ્રહ્મમુનિ મન કમ વચન, યહ નિશ્ચળ આશિષ હય”

૬. “વર્તમાન વિવેક” —આ પ્રથમા પચવર્તમાનનું સામાન્ય સ્વરૂપ દર્શાવતા સ્વામી લખે છે કે —

“નિસ્પૃહ નિકામ જ્યુ નિસ્વાદિ નિર્લોભ, નિર્માનિ મન ધારતે મિટત જક્ત સખ ક્ષોભ
વર્તમાન એહિ પચવિધિ કેવળ નિધિ સુખકદ, કિયે પ્રગટ કરુનાનિધિ શ્રીગુરુ સહજનન”

નિસ્પૃહી વ્રત શું છે? એ પ્રશ્ન-પશ્ચાત્ પ્રારભના અધ્યાયમા “તોટક છ”મા નિસ્પૃહી વ્રતનું નીચે મુજબ અતિ અદ્ભુત વર્ણન પુરાણિ ચારણી ભાષાને અનુસરતી ગિરામા આપેલું છે —

“નિસ્પૃહ જહે જુ સનેહ નહિ, મન મોહ ન આવર્ન અદ્વમહિ,
યત્ કિચિત્ પિઠ અઘાઠ તજે, ભય શોક નીવાર ક સ્યામ બજે.
સખ અતર ત્યાગ ઉદાસ રહી, ગૃહત્યાગ કરે નિસ્પૃહ-સ-હિ,
ગૃહ અતર બાહીર સ્વગ્ધ રહે, યનિમગ્ધ માહિ પ્રમોદ લહે
ભવ મૃત્યુકો દોષ લખી ઇનકો, વિશ્વાસ કર ન યતિ મનકો,
બીન શીસ્ન તડ રહે પર્સ પ્રહા, યતિ જીતતસો નતુ પ્રેત કહા
સ્વજનાદિક પોસત સનેહ કરી, દુખ ભોગ તન તન છોર મરી
જ્યુ ત્યુ કરી લાવત બુખ સહિ, સ્વજનાદિક પોસત સનેહ સહિ,
પતિ પુત્ર કે હિત તજે તનકો, મરી ધાતસે પોતે મૃગ્યનકો
પિતૃ માત કુટુંબનસે છટકે, પરદેશ પ્રિયા રતિસે અટકે,
તિરસ્કાર કરે જ્યુ કુટુંબ તંબ, રતિસે વિરતિ નહિ હોત કખે
ઝરી નીચ કી એવ કે જુઠં વદિ, ધનમે રતિદોષ ન દેખ કરી,
પશુપક્ષ સ્વજનતિ વિજનતિ જહિ, રતિસે સખ બધન હોત સહિ
જન વ્યાધિત ત્રધ પનો જ્યુ લહે, તન સનેહસે જીવન આસ રહે,
સખ જુઠં સો સત્ય જનાય જના, રતિસે વપુ બુદ્ધિ મનાય મના
રતિસે ગુનવાનમા દોષ લખે, પુનિ દોષનમે ગુન રોપ દખે,
સખ સનેહહુસે હુવ દોષ સદા, બઠ ત્યાગીનકો રિપુ સાશ્વવદા”

એ પ્રમાણે સનેહ વા સ્પૃહાથી થતા દોષનું, સૂક્ષ્મતર દૃષ્ટિથી દર્શન કરાવી, ‘પ્રિયવ્રત દધિચીય સનેહ તજી, સુખ પાય હુ પર્મે અમોઘ રજી’ એ દૂકથી નિસ્પૃહી-વ્રતના ફળની પ્રાપ્તિનું દર્શન કરાવી, તે પછી દેશ-કાળ-સગ સસ્કારવશાત્ સત સનેહ શત્રુ ને વશ થાય તો તે માટેનાં આવશ્યક પ્રાયશ્ચિત્તોનું અતિ અદ્ભુત રીતે વર્ણન કરી, અતમા નિસ્પૃહતાપ્રાપ્તિમા આવશ્યક વિચાર તથા નિસ્પૃહી સાધુતાની પરાકાષ્ટા નિચે મુજબ દર્શાવી અધ્યાય પૂર્ણ કરેલ છે.

“અહુ ખાની કે દેહ અમીત લીયે, પિતૃ માત સખધિ અપાર ક્રીય
તીનમે જીતનો હિત હોય દયા, તીનસે નહિ રાખ અધિક કહા,
અભિમાન કલેવર દોષ અતિ, તતહી ત્રય દેહસે બિન્નમતિ
સુખરૂપ સદા નિજ બ્રહ્મ સહિ, દુખ હોવત રાગ અસત્ય મહિ,

ગુન ત્રીન રૂં ફેડ ત્રય તન હિ, સખ માયિક કાલટૂત મનહિ
હરિધાન મીલે જો હરિ ખીન હિ, અકુલાય યતિ નિસ્પૃહ-સ-હિ

છપચ-“વન વન કુવ ફકરે, ફીરન નિસ્પૃહી નિરતર,
ભાગી મનકી ખાત, રટન લાગી ઉર અતર,
પરહરી આશા પિડ, સકલ બ્રહ્માડ સહિતા,
અપ્રાવરન ક પાર, રહત થીત અચલ અતિતા,
આહિ વિધિ રહે નિસ્પૃહ જંત, મહાનુભાવ મન માનીએ,
બ્રહ્માનંદ આહિ રીત ખીન, જોગ સિદ્ધ નવ જાનીએ”

“વર્તમાન વિવેક” અથ બ્રહ્માનંદસ્વામિદૃત હોવાની ખાતરી, તે અથના નિચે મુજબના દોહાથી થાય છે.

પુરુષોત્તમ પરબ્રહ્મ જંત જેથી રે અક્ષર ધામ,
નિજ ઇચ્છા ભૂમિપર અયે કરન સત નિષ્કામ
નિજ જન અપનો જાનિત મરી અન્યા ગુરુરાય,
વર્તમાન વિવેક આહિ રચિહુ અથ હિત લાય

તથા અતમા -ગદપુગ ઉન્નત ભૂપ ગૃહયતિ હિત કરન અનેદ,
પ્રભુપદ પદમ સમિપ ભયો થહ વતમાન વિવેક
સવત અડાર પ્યારીઓ જાજ સુદ નડ નેતય
રચો બ્રહ્માનંદ આહિ સપુરન અથ મોય

“નિષ્કામી વર્તમાન”:-“વર્તમાન વિવેક”મા આ વિધે બ્રહ્માનંદ મૂનિએ નીચે પ્રમાણે વર્ણન આપેલું છે -

દોહા -મેયુન અષ્ટપ્રકાર તજ, બ્રહ્મચરજ અડવાર
કામ અનલકે દાહતે, ઉગરત સાધુ ઉદાર ૨
ન્યુ સખ જલ ઉદધિ રંગ, દોષ ઉદધિલુ ગમ
દાસ દોષાયકે જીતકો, કહુ ઉપાય નિષ્કામ ૪

પદ્ધતિ છંદ-ભયે જ્ઞાન વિરતિ કરિ બ્રહ્મરૂપ, કિતનેક પરે રોઈ કામકુષ,
કિતનેક કામ હિત ભક્તિ લેહિ, તીય સમા કર જ્ઞાન કથત તેહિ ૫
સુખ કામ અર્થ ન્યુ રૂણ રવિ, ત્રીય કરત સતકી લખી અભેવ ૬
અપકીર્તિ માહ અપમૃત્યુ જોય, મતિ સમૃતિ નાસત રોગ હોય ૭

ઇન આદિ દોષ કહે કામ માય, તીન જીતનકે અખ કહુ ઉપાય,
ગુન ધર્મસર્ગ યતિ ધરત ઉર, દીલ કામસર્ગ જાવત દૂર ૧૨
જોખન વય પીરત પુરુષ વામ, સુખ વ્રત રાખી કરે શત્રુકામ,
ધારના પારના કરી ચુમાસ, જીતત કામશત્રુ કુવાસ ૧૩

કરિ વસ્તુવિચાર રે મહતસગ, જીતત સાધુ દુર્જય અનધ ૧૬
 તીય સમધાવપુ નરકવાસ, પરે અજ્ઞ પાપી લખી દુખાં પાસ,
 અપવીત વસ્તુભર-નાસવત, નરમૂઠ અસત-સત-સુખ મનત ૧૭
 કૃત કર્મે જુઠું, ભવ સત્ય લેત, -હોય નિય જો નિત અમુભ ખેત,
 .. ...
 ફવ બલન કુપગીર વ્યાખ ખવાહી, તીતસેં રોડ દુષ ત્રીય સગતાહિ, ૨૧

યતિ રત્રૈણ પુરુષ ત્રીયસે જીબધ, અસ અન્યહસે નહિ હોત અધ ૨૮
 ઉનસગ મુક્તપન જો મુમુક્ષુ, એશ્વર્ય અખીલ જીત નાસ અહુ,
 બ્રહ્મચર્ય અહિસા અનીષાય, સત સોચ દયા સમ દમ સુજન્ય ૨૯
 આસ્તેય મૌન જસ દયા બુધી, સખ રત્રૈણ નારીસગ નસત સુદ્ધિ,
 કરિ સાગ બક્ષિત સતસગ નેમ, રોડ રાખી કામ જીતત ક્ષેમ ૩૦
 નૃપ પ્રાક એલ પૂર્વા યયાતી, તજી કામ પાયે સુખ અમિત બાતિ

આ પછી સ્વામિ નિષ્કામત્રત ભગની નિષ્કૃતિ દર્શાવી અતમા લખે છે કે -

ફોહા-એહિ વિધિ નિષ્કામિ રહે, ઉદ્ધવમતથાતિવૃદ્ધ,
 હરિ અગ્યા અનુસારે, કહવત બ્રહ્માનંદ ૪૨

“સુમતિ પ્રકાશ” પ્રથમા “નિષ્કામી વર્તમાન”નું વર્ણન નીચે મુજબ છે -

સંજીતાછંદ ... ઇલકામ વેરિય જીવજો, દુખરૂપ ચાર દષ્ટવકો,
 • વિહરત કોટિક વામસેં, નહિ હોત પુરન કામસે
 વૃદ્ધ રોખી અધ બધિર કુ, ધનહીન ગયર વીરકુ,
 કુલહીન દુર્બળ હીન હે, સખ કામ કિકર કીન હે

આ પછી નિષ્કામ ત્રતની સિદ્ધિના સાધનો વર્તમાન રિવેકમા “ઉધાર છંદ”મા વર્ણવેલા છે -

સખ જગ દુખાં અન્ય અનગ, પ્રભુપદ બજત તજત પ્રસગ,
 ત્રીય તન દોખ નર લલચાત, નરતન દોખ ત્રીય ભરમાત,
 તાતે પુરુષ નારિ શરીર, જનત નરક સમાન ફોહી ધીર,

માયાધાર નરકો વેશ, ત્રીય હીલ આય કીન પ્રવેશ,
 નારીવેશ માયાધાર, હીને પુરુષ સખ જગ માર,
 શ્લેષ્મ હાડ કફ દુર્ગધ, જનત મૂઠ તેહિ મુખચંદ,
 ગીડર માસ રક્ત જલ એન, મૂરખ કમલ સમ કહે નેન,
 હાડકે માંસ જલ મલ ગેહ, મૂરખ કનક ખભ કહે દેહ,
 તેહિપર કહત હમ નવિશજ, ચાલે નરકકો સહિત સમાજ

.   ...
કામ કે ક્રોધ લોભહી તીન, પથા નરક કહત પ્રવિન,
તેહી મગ ચલત બે નરનાર, હોવત નરકકો અધિકાર
...
જળ લગ વસત ત્રીય મન માય, સાધન સર્વ નિષ્કલ તાય,
વિધા કહા-કહા તપભાગ, સમર્થ કહા-તીરથ રાગ,
બહુ વિધિ કહા ભેખ બનાય, પૂજા કહા મુનિપ્રત લાય,
કહા ગુરુસેવા-કહા ગઢરવાસ-તબલગ ત્રીયા સુખ મન આસ

નિર્લોભી વર્તમાન-એહિ નિર્લોભી વર્ત મા, વિદીત કહો વરતત,
વૃથા જન મા વરતુ મા, ન કરે સમ્રહ સત ૧
યા નિર્લોભી વત જન, વારવાર વિચાર,
મમતા અધિ મેલક, હો ગયે ભવજલપાર ૨
મેા નિર્લોભી સત હે, લગો ન કો વિધિ લોભ,
કો પદારથ કારને, અતર હોત ન જાભ ૩
માહ મેનમે મુખ્ય હ, લોભ બડો સીરદાર,
લોભ ઉદધિકી લાદરમે, વહે ભેખ સસાર ૪

મોતિદામ-રહે લુભ આશ્રય પાપ અપાર, પ્રવર્તક પાપ સો લોભ બિલાર,
લુભે કે કામ કે માહ કાપટ્ટ, પરાધિન પેટ ભરે જ્યુ અમટ્ટ ૬
...
હુવે અપશ્રિત મિતય દભ, ત્રપા અન્નરથ કે દ્રોહ અરભ,
અઝાજ દિ આપ બખાન કરાય, અવિશ્વાસ ચારિય સગ ત્રિયાય ૮
તતે તુમ જનહિ પાપકે મૂલ, સુરિનર સતનકે ઉર સુલ,
અતિ બડ દોષ કે લોભ કે જન, તને કરી સત સમાગમ તાન ૧૦
ત્રપા દરભી યુવનાથ જનક, સુખી હુય લોભ તજ જી સનક,
...
જાલિ હિત લાભ તીહિ સખ જુઠ, કિયા કૃત લાગત સત્ય અકુઠ,

આ પછી નિર્લોભી વ્રતવાળા સતોના નિયમો વર્ણવી અતમા કહે છે કે -

દોહા-એહિ નિર્લોભી સત જ્યુ, ફરત રહે જગમાય,
એક હરિ બિન ઉરમે ચિત્ત ચાહત કચ્છુ નાય ૨૯
નહિ કાહુસે વેરહે, નહિ કાહુકી પરવાહ,
સો નિર્લોભી સતકુ, કહા રક પતસાહ ૩૦
અશ્વસદ્ધિ નવ નિધિકો, તાકે અતિ ત્રસકાર,
ત્રિગુણાત્મિક ઇચ્છા ટળી, ક્રીયા નેહ કરતાર ૩૧
હરિ અન્ધારે જાત હે, ફીરવા દેશ વિદેશ,
અહોનિશ ક્ષોભ ન ઉપજે, લોભ ન અતર લેશ ૩૨

આનંદ હરિકે અમલમે, તીલમે નહિ ફલગિર	
તન મન ધનકુ ત્યાગકે, ફિરત હે કુલ ફીકર	૩૩
સાગ ભક્તિ જીવત નિમસે, જીતત દુર્જય લોભ	
બ્રહ્માનંદ હરિ વચનમે રહત ન પાવે ક્ષાભ	૩૪

[વર્તમાન વિવેક]

‘નિઃસ્વાદિ વર્તમાન.’

હોહા-નિસ્વાદિ નિર્ણય કિયો, ત્રત અતુપ વિવેર,	
સુરતિ હોં ન સ્વાદ કિ તીન કી સામી ટેક	૧
તનક સખ સુખ ત્યાગકે, અનભય વાસ એકત,	
મગ્ન ઉપાધિ મેટકે સો નિસ્વાદિ સત	૩
રસ ત્યાગી નિશ્ચલ રહે, પ્રભુપદપકજ પ્રીત,	
ધન એસે અબધુતકુ, જો રહે રસના જીત	૬

આ પછી જગતમા રસાસક્તિથી ધર્માદિકની પ્રગતિમા થયેલી અનેક પ્રકારની વિચિત્રતા દર્શાવી અતમા એક છાપ્પયથી જણાવે છે -

હરિસંવા ગુનકિર્તિ, કરાહિ ભવબધન પારા,
સો નીજ જીવક અર્થ, કરત રસહિત ગમારા
રસસે રિપુવશ હોય, મસ્ત પરવશ હોય પ્રાનિ,
રૂટ મન ધર્મા લોભ, આનિશી રસ હો ખાનિ
એહિ રિત રસકે દોષ લખવ, કહુ જીતનકે ઉપાય અખ,
રસસ્વાદહિકે વરા હોત નહિ, સો જીતત અસ સત્તુ સખ

આ પછી રસાસક્તિ ત્યાગના સાધનના નિયમો દર્શાવી જણાવે છે -

હોહા-રસના જીતે ખીન યતિ, જીત ધંદ્રિ ન કહાત,	
રસના જીતે જગ જતિ, સખ ધંદ્રિ જીત તાય.	૩૯
અતિ રસ જીત અત્ર અદ્ય, જીમે એકવેર બહુવેર,	
રસરહિત અતિશય જીમ, જીતન રસના અનેર	૪૦
યુક્ત અહાર વપુ રક્ષન, મુનિવર કરત વિચાર,	
યોગ સિદ્ધ યુ હોય યતિ, ધર્મજા રહિત ઉદાર	૪૨

છાપ્પય-ખટ રસ ચહે ન ખાન, માન અપમાન ન જાને,-
દૃઢ હરિ ગુરુકો ધ્યાન, પ્રગટ તેહી જ્ઞાન પ્રમાણે,
જગસે ફિરત ઉદાસ, વાસ હરિચરણે કિના,-
તન ઉર ધરે ન ત્રાસ, પાસ હરિ પ્રગટ પ્રવિના,
ખહુ બાતિ તજે નિસ્વાદી, અવિચલ વૃત્તિ અકામહ,
યાકો બ્રહ્માનંદ કહે નિસ્વાદિપ્રત નામ હે ૪૩

‘નિર્માની વર્તમાન’ :—

દોહા-જન નિર્માની જાતમાં, વિચરત સહિત વિચાર,
 ગતુમિત્ર ભાવસમ, સમજેહિ ચાલન છાર ૧
 નહિ કાલસે શત્રુતા, નહિ ગહસે પ્રીત,
 રૂના જાન તન કિરતહે, અનભે અચલ અતીત ૨
 જ્યુ વરતે જગજીય જગ, સુક સમજે તતસાર,
 જપભાવેવધા રહસકુ, વારવાર વિચાર ૩
 જો કો અતિ નિર્મા કર, જેત કો અતિ દુઃ,
 સખમે રહ જ્યુ સતકો, આતમભાવ અખડ ૪
 જોસે પાવક ઉદ્ધીમહિ, જાતણી સમ બુજ જાત
 એસે સાધુ અતાર, જગજી ગજ વીલાત ૫

મોતિદામ-મહા બડ કોધકે કારન માન, જહિ કરિ હોવત અધ અજાન,
 નસે રૂટસે સખસેજી વિવેક, નસે સતશાસ્ત્ર મુજદ અનેક ૭
 રહે ધરયા મદ માનમે જાન, બડે સો હુવે તુલ ભાવ મુજાન,
 જાનાવત આતમતા કરી માન, અહમત હોવત નિર્દય જાન ૧૦

છપ્પચ-બડે સતસં અમ, માનસે બેડત જાઈ,
 ફેવલ નાતિ ન હોય, પક્ષ બડ કોન કરાઈ,
 હોત ન મહદ પ્રસન્ન, માનિ પુરુષ ન કબલ,
 એ આદિક સખ દોષ, માનમે રહત અવર બાલ,
 તાતે રજન જન હરિકુ, માન દોષ ત્યાગત સખે
 જે કોપિક હરિચન્દ્ર વૃષ, માન ત્યાગિ તીન મહદ અખે ૧૨

પૂવેના તેમ જ ઉપર આલેખેલા છપ્પચમા માનજનિત દોષ દર્શાવી, માન જીત-
 વાના સાધનમા આતમજ્ઞાન તથા એકાંતિકબક્તિનું અવિચિત્ર આરાધન દર્શાવતા
 જણાવે છે કે—

ભુજંગિ-ત્રય દેહસે બિન્ન આપોપ માને, તેહિ અત્રજામી હરિરૂપ જાને,
 સખે જીક જાની પ્રલેખે ન આવે, રીપુમાન જીતે વિવેકી કહાવે ૧૭
 પ્રહારા કરે શખ વા તિર્સકારા, વધુ વિટ માનિ ન જ્ઞાભે ઉદારા,
 ભયે પ્રાક મહદ તજ માન ગર્વ, બડે પાદ પાયે વિના નમ્ર સર્વ ૨૦
 શિશુપાલ સુયોધન માન હિતા, ભયે સર્વ નાશા સુવસા સહિતા,
 તખે ધુર તિર્સકાર દેવત કોઈ, સહે સર્વ કે ખેદ પાવે ન કોઈ ૨૫

દોહા-સાગ બક્તિ જીત સતસો, પુનિ રહિત અભિમાન,
 તિન સગત નિશ નીન કરી, જીતત દુર્જય માન ૩૦

છપ્પચ-નર વર્તત નિર્માન, જકત વ્યાપક હરિ જાને,
 પચમૂત શુન ત્રિન, મિથ્યા કર સખકુ માને,

તાડન કો દે ત્રાસ, કરે ઉપહાસ કુંદગિ,
ચન્ન કૌ સ્થલ ચર્યત, કરત પુન સર્વાંગી,
સમાન એક જનત સર્વ, તન મન મમતા ત્યાગસે,
બ્રહ્માન વર્તત મગન, એક હરિકે અનુરાગસે

૪૫

એ પ્રમાણે નિર્માનિવર્તમાનને યથાર્થ અનુસરેલા પરમહસોનુ વર્તન તથા લક્ષણ દર્શાવી અતમા જણાવે છે કે,—

“મુનિ નિર્માનિ મહામતિ, પ્રગટ હરિપદ પ્યાર,
જો ધનકુ જન મેવહિ, સો તરહિ સસાર
મોહ માન મદ કોધ તણ, જેહઉર બ્રહ્મ વિચાર,
તીનહુકે પદકમલકું, ભજત હોત ભવપાર
દ્રોહ કરત તેહિ સતકો, સો નર કુટુબ સમેત,
જમપુર અસ ચહુખાનમ, કીરકીર હોત કુન્ત

પચવર્તમાન ઊપર ત્રીસહજનન મહારાજનો તથા તેમના સતોનો કેવો દૃઢ ટેક અને આગ્રહ હતો, તે માટે તેમના દરેકે દરેક સત-કવિઓના કવનોમાથી જોઈએ તેટલા ઉતારા મળી શકે એમ છે. પણ વિન્તારભયને લીધે ખીજા કાંઈના ન આપતા માત્ર એક સૂચનરૂપે ફક્ત “નિર્માનિવ્રત” વિષ વૈરાગ્ય મતિ સદ્ગુરુથી નિઃકુલાનન સ્વામિના કાંઈક ઉદ્ગાર નિચે આપેલા છે

ઋષભદેવ-કપિલ-વામન-રામ-કૃષ્ણાદિક ભગવદ્વતારના અભિમાનરહિત ચરિત્રોનું ટુકમા સ્મરણ કરાવી સ્વામી લખે છે કે—

- જેના નિશ્ચાની ભગવાન, તેના જનને કમ જોઈએ માન, ૧૧
- માન રાખે તે રાક્ષસ દેવ, જન હોય સદા માનજીત ૧૨
- માન જોઈએ હિરણ્યકશ્યપ, જેને યુદ્ધ કર્યા લેરી સગ ૧૩
- માન હિરણ્યકશ્યપને જોઈએ, જેને જગના છત્રો નહિ કોઈએ, ૧૪
- માન જોઈએ રાવણ જેવાને, એહાં રાક્ષસ એવાને ૧૫
- માન જોઈએ કસ ભૂપાલને, ખીજા શાહવ શીશુપાલને, ૧૬
- માન જોઈએ જરાસંધને, માન જોઈએ ધૃતરાષ્ટ્ર અંધને ૧૭
- માન દુર્યોધનને તે જોઈએ, એહાં ખીજાને જોઈએ, ૧૮
- એવા દુષ્ટને માન જ ધટે, હરિજન તો માનથી હટે ૧૯
- માને કરીને જય વિજય, વંકુડ થકા પડીયા તેહ, ૨૦
- માને પડ્યો ધૃત સુરપતિ, માને પડ્યો નહુપ ભૂપતિ ૨૧
- માને પડ્યો રાજ યયાતિ, ખીજા સુરાસુર પંચા અતિ, ૨૨
- માને દક્ષ પાંચો અતિ દુખ, થયુ મોન ને વણશ્યુ મુખ ૨૩

માને સુર અસુર છે દુખી, માન રાખી થયા કોખુ સુખી ? ૨૪

સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાળ મોહર, માને મારિ મુક્યા નરનાર

સર્વે મરે છે માનના માર્યા, માન આગળ કંઈક હાર્યા,	...
એવા માનને મેલી મહત, ભાવે ભજે છે શ્રી ભગવત	૩૧
મેલી પિટ બ્રહ્માડનુ માન, સંત સદા રહે શુભતાન,	
અન્ય માનને જન ન ઇચ્છે, જેની મતિ મોટી યઈ છે	૩૨
આપે માને છે આત્મા રૂપ, સોહમનાશ્ચ બ્રહ્મ સ્વરૂપ	
સ્વલ સુક્રમ ને કારણ દેહ, જગત સ્વપ્ન સુષુપ્તિ તેહ	૩૩
...	
તેને પાર પ્રવૃતિ પુરુષ, તેથી પર બ્રહ્મ એક રસ	૩૪
સતચિત આનન્દ સ્વરૂપ, એવુ મનાશ્ચ આપશ્ચ રૂપ,	
પછે બ્રહ્માર્પિ ક્રિત પર્યત, તેમા મોહ પામે ન્મ સત	૩૫
એવા માનમા મસ્ત છે જેહ, ખીજ માનને ન ઇચ્છે તેહ	
...	૩૮
એમ આર્પિ અને મધ્યે જન, તથા માન ભક્ત્યા ભગવન	૩૯
એવુ સમજને સત આજ, કર્યુ તન મન માન ત્યાજ,	
થયા નિરમાનિ એમ સત, જેને ભેટિઆ શ્રી ભગવત	૪૦
તથા તન ને મનનુ માન, રયા હરિમાહી ગુલતાન	
કામ લોભ ને સ્વાદ સનેહ, મેલ્યા માન આર્પિ પચ એહ	૪૧
...	
પચ વેરે મુવે ગયુ પાપ, એહ પ્રગટ પ્રભુનો પ્રતાપ.	૪૨
એહ પચ વૈરી પરચડ, જેને વશ છે પિટ બ્રહ્માડ	
તેને જીતિન પામ્યા આનન્દ.	૪૩

સુમતિપ્રકાશ અથ આ સાથેજ પ્રગટ કરેલો છે, એટલે યેથ અથમાના એક સરખાજ વિષયો ઉપર-સ્વામીશ્રીની તીવ્ર-વેગવાન વાણીની પ્રસાદીદ્વારા-સ્વામીશ્રીનો તેમજ તેમના ઇષ્ટદેવનો અને ખીજ ગુરુભાઈઓનો પચ વર્તમાનનો ટેક અને આગ્રહ કેવા દૃઢ હતા, તે સહજજ પ્રકાશિત થશે

આ પછી છેવટમા સ્વામીના પદો, ઘૂટક કીર્તનો વગેરે છે, જેમાના મળી શકેલા સઘળા આ અથમા જોવામા આવશે

સ્વામિના વૈરાગ્ય, જ્ઞાન, ભક્તિ, અને પ્રીતિ, તેમના પદોમા ઉભરાઈ જાય છે, અને તેટલા વાસ્તે તે વિશે અમે વિવેચન કરવાની જરૂર ધારતા નથી.

બ્રહ્માનન્દ સ્વામિએ જે પદો રચ્યા છે, તે સર્વે કઈ ને કઈ ખાસ પ્રસંગો ઉપર અથવા તો શ્રીજી મહારાજના ચરિત્ર અને લીલા ઉપર રચ્યા છે. પણ પોતાના પદો ક્યા ક્યા પ્રસંગ અથવા લીલા ઉપર રચ્યાં છે, એ વિષેની લખેલી નોંધ સ્વામિએ

રાખેલી જણાતી નથી તેમની સાથેના સાધુઓ સાથના વાતના પ્રસંગોથી જણાય છે કે, અમુક પદો અમુક પ્રસંગ ઉપર સ્વામિએ રચ્યા હતા, અને તે વાતો અમુક અમુક પદોમા પરપરાથી ચાલી આવેલી દેખાય છે એમાંથી કેટલીકની કાળે ફરીને વિસ્મૃતિ થઈ ગઈ છે અને કેટલીક વાતોમા પાઠ ફેર પશુ પડ્યો છે આથી કરીને જે જીજ્ઞ પદોને વાસ્તે તેમના પ્રસંગો સળધી ચોકસ માહિતિ મેળવી શકાઈ છે, તે જળવાઈ રહે એવા હેતુથી અત્રે તેની નોંધ આપવામા આવે છે.

“નવલ પ્રીતમ ગતિ કા લખે તેરીયા” (પદ ૧૬૭)

એક સમય શ્રીજી મહારાજ સાધુ તથા કાઠીના અસ્વાર સહિત ગામ જેરિતે પધારેલા હતા. પશુ પોતાની આત્માવિરુદ્ધ પ્રેમી હરિભક્તો સામૈયુ લાવ્યા, તેથી શ્રીજી ત્યાંથી મુજળ બ્રહ્મચારીને લઇને કોઇને કહ્યા વિના ગામ ગવાડે પધાર્યા અને એક શ્રાવક વાણીયાને હાટે ઉતરીને કહેવા લાગ્યા કે, અમને ખાવાનું આપો તે વાણીયાએ કહ્યું કે, અત્યારે ચોવીપાર થઈ ગયા છે તેથી ખવાય નહી, તેથી ખાવાનું નહી આપુ. ત્યારે શ્રીજીએ તે વાણીયાને કહ્યું કે, “અમને લુપ્ત લાગી છે તેથી જો ખાવાનું આપે તો તને તારા તીર્થંકર દેખાડું” તોપશુ વાણીયાએ પોતાને દુરાગ્રહ મેલ્યો નહી અને બોલ્યો જે, “અત્યારે તો નહી, હવે તો ચોવીપાર થઈ ગયા, કાલે સવારે ભોજન આપીશ” આ લીલા ઉપર બ્રહ્માનન્દ સ્વામિએ ઉપલુ કીર્તન રચ્યું છે

ચાલો નંદએ વહાલાને વધાવવા (પદ ૭૨)

ગામ ડાંગરવાના રતનબા શ્રીજી મહારાજને પોતાને ગામ જન્માષ્ટમીના ઓચ્છવ ઉપર પધારવાની વિનંતિ કરવાને આવેલા હતા, તે પ્રસંગ ઉપર સ્વામિએ ઉપલુ કીર્તન રચ્યું છે આ વખતે કરજસન ગામના ગોવિંદભાઈ પશુ શ્રીજી મહારાજને પોતાને ગામ પધારવાને આમત્રણ કરવાને આવેલા હતા, અને તે પ્રસંગે રતનબાએ શ્રીજીને કહ્યું કે, “સતોને ઘડી દુધ જમાડવા હોય તો મારે ત્યા પધારો અને શીરા-પુરી જમાડવા હોય તો ગોવિંદભાઈને ત્યા પધારો” ત્યારે શ્રીજી મહારાજે કહ્યું કે, “અમારે તો ઘડી દુધ જમાડવા છે,” એમ કહીને રતનબાની વિનંતિ સ્વીકારી

એ માટે બ્રહ્માનન્દ સ્વામિનું એ જ ચોસરનું પદ ૭૫ મુ.

“જોહેની શ્યામસુદર ભલે આવિયા, મારા સરીયા રે સરવે પ્રણુ કાજ”

જવા ને દેસાજ નંદકુમાર (પદ ૧૭૫૮)

એક પ્રસંગ ઉપર શ્રીજી મહારાજ કાઠીઓ સાથે વરતાલ પધારેલા હતા અને તે વખતે બ્રહ્માનન્દ સ્વામિના હાથમાં મદિરનો કારભાર હતો, જે તેઓ જરા કરકસરથી ચલાવતા. કાઠીઓને પોતાની ઘોડીઓને વાસ્તે જે ધાસ ચણા વિગેરે મળતું હતું, તે ઓછું પડવાથી તેઓએ શ્રીજી મહારાજને ફરીયાદ કરી અને શ્રીજી મહારાજ

રાજે તેથી વરતાલથી ચાલવાની તૈયારી કરવા માડી. આ બાબતની સ્વામિને ખબર પડી ત્યારે ઉપલુ કીર્તન રચીને ગાયુ અને શ્રીજી મહારાજને પ્રસન્ન કરી તેઓને જવા ન દીધા.

લગાડી તે ખીતી લાલ, ખીતડલી તો તે લગાડી (પદ ૧૮૪૫)

એક વખતે શ્રીજી મહારાજ ગઢડામાં દાદાખાચરના દરબારમાં ઉગમણા બારના ઓરડામાં વિરાજમાન હતા, તે વખતે બ્રહ્માનન્દ સ્વામિએ તુરત આ કીર્તન રચીને ગાયુ અને તે પછી તેની પછવાડેનું પદ (૧૮૪૬) રચીને બોલ્યા. તેની અદરને ઉભરાઈ જતો બ્રહ્માનન્દ સ્વામિનો પ્રેમ જોઈને શ્રીજી મહારાજ એટલા તો પ્રસન્ન થઈ ગયા કે, ૧૮૪૬ માં પદની ૬ ક્રી લીટીમાં “જાતલડીમા છેન્દે,” એ લીટી સ્વામી બોલ્યા ત્યારે મહારાજે પોતાની પાંખ ઉતારીને સ્વામિને ભેટ આપી અને ત્યાર પછી પોતાના વસ્ત્ર પછું ઉતારીને આપ્યા

વડાલે વળડી જી વાસળી રે, કાલદીને તીર (પદ ૧૮૫૩)

એક સમયે શ્રીજી મહારાજ ગઢડેથી વરતાલ જતા હતા, તે વખતે રસ્તામાં રાધાવાવ આગળ પડાવ નાખ્યો, આ સુરતનો સ્થાવર દર્શને આવ્યો. તેમણે શ્રીજીની અદન, પુષ્પ, વસ્ત્ર, અલકારે કરીને પૂજા કરી, અને જે અનેક પદાર્થો ભેટમાં લાવ્યા હતા, તે મધ્યે એક વાસળી પછું હતી ત્યારે બ્રહ્માનન્દ સ્વામિએ હાસ્ય કરીને કહ્યું કે, “તમે કૃષ્ણાવતારમાં વાસળી વળડતા હતા તે આવડે છે કે ભૂલી ગયા છો?” ત્યારે શ્રીજી મહારાજે કહ્યું કે, “આવડે છે.” બ્રહ્માનન્દ સ્વામિએ કહ્યું કે, “વગાડો તો અમે સાબળીએ.” એ ઉપરથી શ્રીજીએ તે વગાડી, જે સાબળીને સર્વે જીવ સ્થિર થઈ ગયા અને ઘેલા નદીના પાણી પછું સ્થિર થઈ ગયા. આ સમય અને લીલા ઉપર બ્રહ્માનન્દ સ્વામિએ ઉપલુ પદ અને તેની પાછળનાં ત્રણે પદો રચ્યાં હતા.

મથુરાની વાટે મથુરાની વાટે, વાલા ન જલુ મથુરાની વાટે (પદ ૧૮૫૭)

મથુરા મા જલો મથુરા મા જલો, મોહનરે હો મથુરા મા જલો. (પદ ૧૮૫૮)

મથુરામાં ન જલુ, મથુરામાં ન જલુ, કનારે હો મથુરામાં ન જલુ (પદ ૧૮૫૯)

મથુરામાં માવા મથુરામાં માવા, નાથ ન જલુએ મથુરામાં માવા. (પદ ૧૮૬૦)

શ્રીજી મહારાજ નાની વયમાં ગૃહત્યાગ કરીને ચાલી નીકળ્યા હતા અને ધણી તીર્થોમાં કર્યા, ત્યાર પછી કેટલેક વરસે તેમના ભાઈઓ સાથે ભેગા થયા, ત્યારે તે ભાઈઓએ શ્રીજી મહારાજને તેમને સ્વદેશ પાછા ફરવાનો ધણો આગ્રહ કર્યો, પણ શ્રીજી મહારાજે ના પાડી, તે પ્રસંગે બ્રહ્માનન્દ સ્વામીએ ઉપલા મરમજરેલા કીર્તનો રચ્યાં હતાં.

કનૈયા તેરે કાજ હો, જોગન હોઈગી (પદ ૧૮૬૪)

શ્રીજી મહારાજે એક સમે એવું પ્રકરણ ચલાવેલું હતું કે, સૌ સતો વનમાં જૂદે જૂદે સ્થળે એક બીજાના શ્વાસોચ્છવાસનો પણ અવાજ ના સંભળાય તેટલે અતરે જૂદા જૂદા છેડા રહે, અને આસા સિવાય કોઈ પણ મહારાજને દર્શને સુદ્ધા આવે નહીં. આ પ્રમાણે રહેતા બ્રહ્માનન્દ સ્વામિને દર્શન વિના ધણી દિવસ વીસા ત્યારે ધણી જ ઉત્કંઠા થઈ અને વળી તેવામાં ખટરસના આકરા વર્તમાન ચાલતા હતા, તેથી દેહે પણ અશક્ત થયેલા હતા આવી સ્થિતિમાં અતિશય સખ્ત વર્તમાનને પાળતા અશક્તિ આવેલી, તેમાં વળી શ્રીજી મહારાજનો વિરહ તેમનાથી સહેવાયો નહિ અને દર્શન સિવાય તેમનાથી રહેવાયું નહિ આથી અકળાયા સ્વામીએ શ્રીજીની આસા ન હોવા છતા ગઢડા આવીને સ્થામી તીરે ઘેલા નદીને કાંઠે મુકામ કર્યો. (જુઓ-“જમુનાકે તટ તકીયા બનાવું.”) ૫૬ ૧૮૯૪. પછી ત્યા આગળ એક હરિભક્ત ભેગા થયા તેને ઉપલુ કીર્તન રચીને તેનો ઢાળ શીખવ્યો અને કહ્યું કે, ‘આ કીર્તન શ્રીજી મહારાજ પાસે જઈને ગાઓ’ તેણે તે પ્રમાણે કર્યું આ કીર્તન સાંભળીને શ્રીજી મહારાજે તે હરિભક્તને કહ્યું કે” “બ્રહ્માનન્દ સ્વામિને અહીં બોલાવી લાવો,” અને તે હરિભક્ત સ્વામિને બોલાવી લાવ્યા, જેમને શ્રીજી મહારાજ હર્ષભેર પ્રેમથી મળ્યા તથા તે કીર્તન સ્વામિપાસે ફરીથી ગવરાવ્યું

“દુધ દહિ દોળેરે, માવો માથલડે દુધ દહિ દોળે”

આ ૫૬ મને આખું મળી શક્યું નથી, પરંતુ વડતાલના વિદ્યાર્થીઓના પુસ્તકાલયના સરક્ષક સ્વામી ભક્તિચરણદાસજીએ ફક્ત ઉપલી પ્રથમ કડી જ સંભળાવી હતી અને તે સાથે તે ૫૬ લખવાનો પ્રસંગ પણ નીચે મુજબ આપ્યો હતો -એક પ્રસંગે શ્રીજી મહારાજને તથા બ્રહ્માનન્દ સ્વામિને શરત થઈ કે, શ્રીજી ખવાડતાં હારે છે કે સ્વામિ ખાતા હારે છે, અને તે પછી સ્વામિને જમવા બેસાડી શ્રીજીએ પીરસવા માડ્યું ને ખૂબ જમાડ્યા. સ્વામી તપ્ન ધરાયી ગયા, પણ હારવાની લજ્જાને લીધે ના કહે નહિ. પછી શ્રીજીએ પૂછ્યું કે “હવે દુધ લેશો” ત્યારે સ્વામિ કહે કે, “મહોંમા આગળી નાખીને રેડો તો પીઉ” શ્રીજીએ તેવી રીતે થોડું દુધ રેડ્યું, પણ પછી વધુ પવાય તેમ નહિ લાગતાં બાકીનું દુધ અને ખાંડ શ્રીહરિએ સ્વામિના મસ્તક ઉપર ઢોળી નાંખ્યા, તે ઉપરથી ઉપલુ ૫૬ રચ્યું હતું (જે કોઈને આખું ૫૬ માલમ હોય તો કૃપા કરીને લખી મોકલાવવું)

સખી ગોઠળ ગામના ચોકમારે (૫૬ ૧૯૭૨)

શ્રીજી મહારાજ પંચાળા ગામમાં સાધુ અને હરિભક્ત ભેળા રાસ રમ્યા હતા, તે લીલા ઉપર આ કીર્તન અને તેની પાછળના ત્રણે પદો રચ્યા છે આ રાસ વખતે સાધુ હરિભક્તો સર્વે નવ કુળાના અથવા હાર (chaoles) મા ગોઠવાયા હતા, અને એ પદોમાં જણાવ્યા પ્રમાણેનાં સુદર વસ્ત્રો અને આભૂષણો સહિત શ્રીજી

મહારાજ રાસમાં ફરતા હતા આ વેળાએ અતિ અલૌકિક શોભાએ યુક્ત થકા ધુધરી સાથે ઠમક ઠમક પગ માડતા શ્રીજી ઉચે સ્વરે ગવરાવતા હતા. (પદ ૧૯૭૪-છેલો ઠમક મંડ પાવ ઠાવકારે, વાળે વુધરડોનો ઘેર). આમ રાસ રમતારમતા બ્રહ્માક કલાક વીતવાથી સાધુ અને હરિ ભક્ત થાકી ગયા, પણ શ્રીજી મહારાજ ફરતા અટક્યા નહીં આથી પછી રાસ અંધ કરાવવાની ધારણાથી સાધુઓ પૂરેપૂરા કીર્તનો ન બોલતાં તેની બે ત્રણ કડીઓ બોલીને છેલ્લી કડી-જેમા પદ રચનારનું નામ આવે છે તે-બોલવા લાગ્યા, તોપણ શ્રીજી મહારાજે કઈ રાસ અંધ પાડવાની ઇચ્છા જણાવી નહિ અને સાધુ તો તદ્દન થાકી ગયા. (જુઓ પદ ૧૯૭૫ “યદ યજીત ન ચાલે મારા પાવ”) બ્રહ્માનંદ સ્વામિ આ સ્થિતિ કળી ગયા હતા, અને તેથી તેમના સંકેત પ્રમાણે બહારથી એવી જુમ આવી કે, “ચોર આવ્યો,” “ચોર આવ્યો,” અને તે જુમ પડતાં લાગલી જ ઉપર જણાવેલી નવ હાર વીખેરાઈ ગઈ, અને આમ યુક્તિથી બ્રહ્માનંદ સ્વામિએ તે રાસ અંધ કરાવ્યો.

એક સમયે હરિ વનમા, ઉભા વેણુ વાધ. (પદ ૨૧૮૮)

આ પદ અને તેની પાછળનાં ૨૩ પદો સ્વામીએ શ્રીજી મહારાજની નીચે જણાવેલી લીલા ઉપર કરેલા છે. ગઢડામા એક પ્રસંગ ઉપર શ્રીજી મહારાજ મર્દિ-રમા ચોરડી આગળ સાધુની પગતમાં પીરસતા હતા, અને તે ટાણે દહી પીરસવાને બેઠવું હતું, તે શ્રીજી મહારાજ લેવા ગયા. દહી તો તૈયાર હતું, પણ મોટીબા (દાદા-ખાચરના મોટા બહેને)એ કહ્યું કે, “દહી ઉપરની તર છે તે કહાડી લઈને આપુ” અને શ્રીજી મહારાજે કહ્યું કે, “તર કહાડ્યા વિના આપો” (જુઓ ઉપલા પદની છેલ્લી બે લીટી) — “સામાસામા સવાદ થયો, એકાત કેકાણે રે, એ લડાઈની વાત, બ્રહ્માનંદ બણે રે” રીકજક થતા દહિનું ગોરસ મોટીબાના હાથમાંથી પડી ગયું અને દહિ ઢોળાઈ ગયું. (જુઓ પદ ૨૨૧૦ ની છેલ્લી લીટી “બ્રહ્માનંદ કહે મહી ન આપુ, સાટે ઢોળી નાપુ રે”) આ લીલા ઉપર બ્રહ્માનંદ સ્વામિએ ઉપલા ચોવીશ પદો રચીને શ્રીજીને ગાઈ સંભળાવ્યા, ત્યારે શ્રીજી મહારાજે બ્રહ્માનંદ સ્વામિને કહ્યું કે, “અમારે વિષે તમને આવું આવું ગાવાનું કાણે કહ્યું હતું?” ત્યારે બ્રહ્માનંદ સ્વામિએ રમુજ ઉત્તર આપ્યો કે, “તમને કાણે ગાયા છે. જેવું દેખ્યું તેવું મેં તો ગાયું છે.” ત્યારે શ્રીજી મહારાજ હસ્યા અને મોટીબાને સ્વામિને થાળ આપવાનું કહ્યું.

જેઠે જીવન ચાલીયા, નિર્મોહી મારા નાથ (પદ ૨૩૨૬)

આ બારમાસીના પદો બ્રહ્માનંદ સ્વામિએ છેલ્લા કર્યા હતા ત્યાર પછી એમણે એક પણ પદ રચ્યું નથી. આ બારમાસીનું છેલ્લું પદ ૨૩૪૧ મુ રચીને સ્વામિએ અતની બે લીટીઓમા લખ્યું છે કે,

“બ્રહ્માનંદની વિનતી, ઉર ધરજો અવિનાશ,
મેહર કરીને માવજી, તેડી લેજો પાસ”

આ લીટીઓ વાચીને દેવાનન્દ સ્વામિએ બ્રહ્માનન્દ સ્વામિને વિનતિ કરી કે, ‘આ લીટીઓ ફેરવો.’ પણ સ્વામિએ ના પાડી અને કહ્યું કે, ‘હવે એ લીટીઓ નહીં ફેરવે અને હવે તો ધામમા જવું છે, પૃથ્વી ઉપર રહેવું નથી.’

પદ. ૧૫૧ થી ૫૪ સ્વામિએ વડતાલનું મંદિર થતું હતું ત્યારે રચ્યાં હતાં. આગળ જણાવી ગયા છીએ તેમ સ્વામિએ મંદિરનું કામ મોટા પાયા ઉપર આરંભ્યું હતું, જે ફેરવવાને શ્રીજીએ તેમના ઉપર સાખી મોકલી હતી. તેના ઉત્તર તે વખતે સ્વામિએ સાખીમા જ મોકલ્યો હતો, પણ પાછળથી કામમાં મુઝવણ થતાં આ પદો રચ્યાં હતાં. આમાં સ્વામિની દીનતા તથા દૃઢ વિશ્વાસ અને અચળ શ્રદ્ધા પંક્તિએ પંક્તિએ ઉભારાઈ જાય છે. પોતે શ્રીજીએ ના કહાવવા છતાં મોટું મંદિર કર્યું, તે માટે ક્ષમા યાચે છે

“દોષ ન દેખત ઝાસકો, એહી ખીરદ તુહારો”

પણ આગળ કહે છે કે,

“જેસેહી તેસેહી રાવરે, કપડી કુલહીને”

અને પછી પોતાનો અચળ વિશ્વાસ પ્રકટ કરતા કહે છે કે,

“ચાકરકી મોટપ કહા, સખેલાજ ધનીકુ,

“મરે ન ખીગરે ઓરસે, કારજ કજુ કબહી,

“બ્રહ્માનન્દ સુખહોવહી, તુમ કરી હોતખહી”

અને વળી છેવટે પોતાની દીનતા પ્રકાશતા કહે છે કે,

• “જેહી વિધિરાજ નાથ તુમ, તેહી વિધિહમરાજ,

“હારજત વૃદ્ધિ હાનકી, તુમ રે હથખાજ”

અધમ ઉદ્ધારણ અવિનાશી, તારા બરદની બલિહારી રે (પદ ૩૦૫)

બ્રહ્માનન્દ સ્વામિએ વરતાળનું મંદિર પૂરું કર્યું પછી શ્રીજી મહારાજે એમને કહ્યું કે, ‘અહીં મંદિરના કારખાનાના વ્યવસાયને લીધે તમારા કાવ્ય કરવાના કામમાં ટીલ થઈ છે તેથી અહીંથી તમે અમારી સાથે ચાલો,’ એમ કહીને અક્ષરાનન્દ સ્વામિને મંદિરના મહત્ત કરીને બ્રહ્માનન્દ સ્વામિને પોતાની સાથે તેડી ગયા. તે પ્રસંગ ઉપરનું ઉપલુ કીર્તન સ્વામિએ રચ્યું છે, જેમા સ્વામિ શ્રીજીને કહે છે કે,

“બરી સભામા ભૂધરજી તમે, થયા છો માડી મારી રે,

એટાને હેતે બોલાવો, અવગુણીયા વિસારી રે”

વળી આવા સમર્થ અને મહાન્ કવિ પણ શ્રીજી મહારાજની પાસે દીનતાથી વિનતિ કરે છે કે,

“જેવો તેવો પુત્ર તમારો, અણસમજી અહકારી રે;

પેટ પજ્યો તે અવસ્થ પાળવો, વાલમ જીવોને વિચારી રે”

સ્વામિની ભાષા અને શૈલી સામાન્યપણે લેતાં શુદ્ધ ગુજરાતી કરતાં મિશ્ર ગુજરાતીમાં ખપે તેવી મોટે ભાગે છે. તેમનાં આરંભનાં ગુજરાતી પદો અને ગ્રંથોમાં એટલે કે સવત ૧૮૬૦ થી તે ૧૮૭૦ સુધીના દશ વર્ષ દરમ્યાન લખાયેલા પદોમાં સ્વામિની આશુની તળેટીમાં વપરાતી મારુ મિશ્ર ગુજરાતી તેમ જ તેમની જ્ઞાતિની જન્મભાષા ચારણીના મિશ્રણવાળી ગુજરાતી વધારે જોવામાં આવે છે પણ તે પછી શ્રીજીની આજ્ઞાથી તેમણે સંસ્કૃતનો અભ્યાસ આરંભ્યો હતો અને પાછળના લખાણોમાં તેથી સંસ્કૃત મિશ્ર ગુજરાતી તેમ જ કાઠીયાવાડમાંના ચાલુ સહેવાસથી ત્યાંની તળભાષાના શબ્દોના મિશ્રણવાળી ગુજરાતી વધારે જોવામાં આવે છે. સ્વામિના હિન્દી ભાષાના પદો અને ગ્રંથોની ભાષા પણ તે જ પ્રકારે શુદ્ધ હિન્દી કરતા મિશ્ર હિન્દીવાળી વધારે જણાય છે, તોપણ **બ્રહ્મવિલાસ**, **ચંદ્રાવળા** આફ્રિકની હિન્દી ભાષા બોલી જ શુદ્ધ અને ઝડઝમકવાળી છે પણ જેમ જેમ વર્ષ વીતતા ગયા, તેમ તેમ સ્વામિની ભાષામાંથી ચારણી કે મારુ ભાષાના તળ શબ્દો ઓછા થતા ગયા છે અને શુદ્ધ ગુજરાતી તેમ જ શુદ્ધ હિન્દી ભાષાના લખાણો વધારે મળે છે.

શૈલીમાં પણ આરંભના લેખોમાં ભાટ ચારણોમાં સામાન્યપણે જોવામાં આવતી અનુપ્રાસ અને ઝડઝમકવાળી લીટીઓ અને કડીઓ બનાવવાની રીતિ વધારે સ્પષ્ટપણે જોવામાં આવે છે, પણ પાછળના લેખોમાં વધારે ગંભીર અને વધારે સચોટ શૈલી દૃષ્ટિએ પડે છે પ્રથમના ભાગનાં લેખોમાં સ્વામિનો રાજપુત સહવાસ, રણુવાસનો સહવાસ, અને જ્ઞાતીય પરિચય તથા અનુભવ સ્થળે સ્થળે પ્રકટ થાય છે. તેમાંના દૃષ્ટાંતોમાં શૂરાતનના, યુદ્ધના, સતીત્વના, ઉત્સાહનના દૃષ્ટાંતો મુખ્યપણે જોવામાં આવે છે. જ્યારે પાછળના લેખોમાં પૌરાણિક ગંભીર ઉપદેશ તથા વૈરાગ્ય અને જ્ઞાનની શેરોથી ઉભરાઈ જતા દૃષ્ટાંતો વધારે મળી આવે છે. તોપણ સ્વામિના સર્વ લેખોમાં જ ગુણુ વધારે પ્રબળપણે પ્રકટી નિકળેલા જોવામાં આવે છે, તે રાજપુત વીરોમાં ઉછરેલા ભાટના બાળકમાં નૈસર્ગિકપણે પુષ્ટિ પામેલા શૂરાતનના અને દૃઢ ટેકના ગુણુ છે તેમની આરંભની કે પ્રૌઢાવસ્થાની દરેક કલમમાં ઉત્સાહ, વેગ અને નિડરતા તથા આગ્રહનો જોમ સ્થાયિપણે વર્તે છે. સ્વામિની હિન્દી ભાષાની શૈલી અને રચના આજે પણ તે ભાષાના ભૂષણરૂપ જ લેખાય અને તેની શુદ્ધતાનો ખરો પૂરાવો એ જ બસ છે કે, કવીશ્વર દલપતરામ ડાહ્યાભાઈએ તેમના હિન્દી લેખોને જ પોતાના આદર્શલેખરૂપ ગણી, તેમની ભાષા અને શૈલીનો ઉતારો કરવામાં જ મહત્તા માની હતી.

આટલું છતાંયે ગુજરાતી ભાષાના તેમનાં પદો-નિબંધોમાં વિવર્તમાનના દૃઢ ઝરણુવાળા વૈરાગ્યના શાત રસથી ઉભરાતાં હોવા છતાં તથા તેમાં પ્રેમલક્ષણુભક્તિનુ અગ્ર સર્વોપરિ હોવા સાથે તેનું પદઙ્ગલિત્વ, વાણીમાનુર્ય અને ગૌરવતા, સ્વાભાવિક

રસ અને અલંકારાદિકથી પોષાયેલો ખાસ પ્રયત્ન વગરનો મૃગાર, ખીળ કાઈ પણ ગુર્જર કવિની સાથે તેમની તુલના કરતી વખતે તેમને ઉચ્ચપદે જ સ્થાપન કરાવશે તેમના જેવા તેમની પૂર્વે થઈ ગયેલા તથા પછવાડેથી થયેલા ભક્ત કવિઓમા તેા તેમની પ્રાસાદિક વાણીની સ્વાભાવિકી ગતિ અને માધુર્ય માટે તેમને પ્રથમ પકિતના કવિરત્નોમાં જ સ્થાન મળે છે. આવા ખીળ પણ ભક્ત કવિરાજેની સર્વોત્કૃષ્ટ અને સર્વને આનન્દદાયિની પ્રસાદી મારા સત્સગી બધુઓ અને ભગિનીઓ તેમ જ અન્ય ગુર્જર વાચકવૃન્દ સમીપ મૂકવાની મને શ્રીહરિ શક્તિ આપેા, એટલું કહી, સ્વામિના જ શબ્દોમા છેવટની મહા પ્રભુની વિનતિ કરુ છુ કે-

“ શ્રી હરિકો નમ્યક અહ, શ્યામનાથ મમરથ્ય ”

અને તેથી જ

“ ઉચે તપ્તુ તાનીયે, સખ ભારતનીકુ,

“ ચાકરકી મોઢપ કહા, સમે લાજ ધનીકુ ”

ચોસરોનું સાંકળિયું.

ભક્તિ વિલાસ.

પદ સંખ્યા	પ્રથમ પંક્તિ	રાગ	પૃષ્ઠ
૪	રે સગપણ હરિવરનું સાચુ	ગરબી	૧
૪	લાગો મારે નટવરથી નેડો .	..	૨
૪	વહાલા લાગો છો કુંજવિહારી રે..	...	૪
૪	વહાલો વધાવુ, મારો વહાલો વધાવું ...	...	૫
૪	મેંતો સગપણ કીધુ રે, શામળિયા સાથે	...	૬
૪	અવસર આવ્યોરે સારો, વરીએ નટવરં .	.	૭
૪	હુ તો ચાલી રે હુ તો ચાલીં ...	..	૮
૩	મારે મદિર પધારો રે માવા, તમેં	...	૯
૪	સૈયર સહુ ચાલો રે ચાલો, હારે જોવાં	...	૯
૪	વહાલા લાગો છો વિશ્વાધાર રે, સગપણું ...	.	૧૦
૪	અલખેલાછ મારે ઝોરડેરે, આવોને અલખેલા	..	૧૨
૪	છોગાવાળા હો છેલ મારા જીવનપ્રાણ છો રે ..	...	૧૨
૪	તમપર વારી રે વહાલા, નૌતમ સુદરં ...	..	૧૩
૪	ઝોરા આવો રે મારા લેહેરખડા વનમાળી	.	૧૫
૮	મારે આજ પ્રીતમ ઘેર આવશે જરે ...	...	૧૬
૪	મેંતો સર્વે સગાથે તોડી રે સાહેલી .	...	૧૮
૪	ચાલો ચાલો રે સૈયરનો સાથ, વહાલાનીં...	.. ધોળ.	૨૦
૪	ચાલો જામએ વહાલાને વધાવવા .	..	૨૧
૩૭	વડતાલમાં રણછોડજી દારિકાથી પધાર્યા તેનાં પદો.	..	૨૨
૪	દારાપુરીના ચોકમા, આવી હિમા મોરાર	ગરબી.	૨૨
૪	રુડી મંગલરૂપ જેની મૂર્તિ રે, ચટકાળીં	..	૨૪
૪	જદુપતિ જોવાને કાળે રે, ચાલ્યા જાયં	..	૨૬
૪	મુનિ કહે વાત હિયે લાવો રે, ..	...	૨૭
૪	દોડીને ગયા મુનિ દર્શને, દેવતણે દરબાર	..	૨૮
૪	માધ વદી એકાદશી વિજયા, તે નિશિં	..	૩૦
૪	સચ્ચિદાનંદના વચન સુણીને, પ્રસન્નં	...	૩૧
૪	હિસવ હિપરે રે, શ્રી સદ્ગુરુ કીધી તથારી	... ગરબી.	૩૨

૫૬ સખ્યા	પ્રથમ પક્ષિ	રાગ	પૃષ્ઠ
૪	તમે સુદરવર છોગાલા રે, રથુછોડ રંગીલા ...	મરખી.	૩૪
૧	ચિત્ત નાવે તેવા ચરિત્ર કરો, ચરિતાળાળ ...	,,	૩૫
૮	શ્રી ઉદ્ધવજી મથુરાનગર સંદેશો લઈ ગયા તેનાં પદો ..	,,	૩૬
૪	મથુરાથી મોહન પાસેથી, ઉદ્ધવજી બલે૦ ...	મરખી.	૩૬
૪	કહાનજી શું કહી મેલ્યુ રે, ઉદ્ધવજી અમને૦ ..	,,	૩૭
૪	મુખડાની માયા લાગી, મુખડા૦ ...	મેવાડી	૩૮
૪	મોરલી મધુરી વાઈ રે, મોરલી૦ ..	,,	૪૦
૪	હૈડાનો હાર હરિ રે, મારે રંગ બીનો૦ ...	,,	૪૧
૧	મેં ઢાઠી મહારાજકા, હાજર હુકમ હજૂર ...	દોહા.	૪૨
૧	નવલ પ્રીતમકા મેં ઢાઠી રે, ...	રામકળી.	૪૨
૮	નદના નદન સાથે પ્રીતડી બધાણી રે ...	લૈરવ.	૪૨
૮	કહાન કુવર મન બાયે૦ ...	,,	૪૫
૪	મેં વારી તવ નામપર મેરમ મતવાળા ...	વેળાવળ	૪૭
૪	મોરલીઆં કાન મહાતપ કીનો ...	રાગ-પૂર્વ	૪૮
૪	હરિ તુમસેં મેં તો પ્રીત કરી ...	,,	૪૯
૪	લગની લગી ધનશ્યામ ચરનકી૦...	ગોડી	૫૦
૩	નવલ પ્રીતમ ગતિ કા લખે તેરીઆ ..	કારી	૫૧
૪	મેં વારી પીયા પ્રાનવે ...	,,	૫૧
૨	સાંવરે સલુણે માર્છ મોર્છ બરમાર્છ ..	,,	૫૨
૪	આજ મેં તો ભેટ્યા રે, અકબર પ્રગટ હરિ..	,,	૫૩
૪	દીનાનાથ દીન સુખદાર્દ૦ ...	કાનડો	૫૪
૪	કહા કહુ હરિ કરુણા તેરી૦ ..	,,	૫૬
૪	પ્રીતમ પ્યારે, પ્રીતમ પ્યારે, તાહી સગ મેરી૦	ચોતાળ	૫૭
૩	બાર્ધયા બાર્ધયા હારે, ગહી શ્યામ સોહાગીરે.	કાનડો-માઢ	૫૮
૪	હારે મેં તો બદી તેરી, ચરણુ લગાય લેરી	બિહાગ	૫૮
૪	નન્દના લાલા તમે આરા આવો ...	સોહણી-મરખી	૬૦
૪	સાયબાજી આબે, સાયબાજી આબે ..	જગલો	૬૧
૪	હો ગિરિધારી હુ છુ થારી ...	સોહની-પરજ	૬૨
૪	સહજનદ સુળણુ, વસે ઉર૦ ...	,, મારુ	૬૩
૪	બલાવે સહજનદકા મેં ઉપાસી૦ .	,,	૬૩
૧	આજની ધડીરે ધન્ય આજની ધડી	અમાચ	૬૪

૫૬ સખ્યા	પ્રથમ પંક્તિ	રાગ	૫૭.
૪ અલખેલા આવો મારે ઓરડીએ રે ...	...	ખભાતિ	૬૫
૪ આજ સપરમો દિન સારો, મળીઆ નાગરો	.	સોરઠ	૬૫
૪ સુણુ સાહેલી, સહજનંદ સગાથે મારે પ્રીતડી ...	...	"	૬૬
૪ ધર્મકુળ તજકે, દુજેકા જે શરનો લૈહુ જયકે...	...	"	૬૮
૪ નદના નદનથીરે, લાગો મારે નેહડોરે ...	...	સામેરી	૬૯
૪ કહાનસેં નેડો, કહાનસેં નેડો ..	...	કરાઇડો	૭૧
૪ કહાનુડે મથા ઘોરી આઊં, કહાનુડે મથાં	...	"	૭૩
૪ મુને તારી મોહની લાગી, સલુણુશ્યામ સોહાગી	.	રખતો	૭૪
૪ આવના મેરે મનકે મેરમ સલુને શ્યામરે...	..	"	૭૫
૧ મેહેબુબનમેં કયા રહુ મેરા દીલ લોભાનાવેં	...	"	૭૬
૪ વારી નવલ પીયા ધનશ્યામ, દરસ દીખાય દેં	..	હુમરી	૭૬
૪ મેં દરદી બઈ પરવસ ડોહું	.	ઐરવી	૭૭
૪ કનૈયા મેરા યારવેં ...	..	"	૭૮
૪ રે વેચાણી હું હરિવરને હાથેં ..	...	પરજ	૭૯
૪ ગોવાલીડે ઘેલી કીધીરે, કહાનુડેવે કાં	..	"	૮૦
૪ પ્રાણુ થકી છે મુને પ્યારો, રંગીલો છેલો ..	.	"	૮૧
૪ રંગભીના લાલવે, સુની લીજે મોરી અતીયાં	..	જગલો	૮૨
૪ પ્રાણુ સ્નેહી પ્યારારે, નેનુખીચ રહેનાજી હોં	.	"	૮૨
૪ પ્યારે મેરે ધરુ આવના નવલ બિહારી ...	.	"	૮૩
૪ શ્યામરે સેં લાગી પ્રીતવે ...	.	"	૮૪
પ્રભાત સમ્રહ.			૮૫
૭ સહજનંદ સહજનંદ સહજનંદ કહીએ ...	...	પ્રભાત	૮૫
૧ વાસુદેવ નારાયણુ વિષ્ણુ મોહન કૃષ્ણુ મોરારી	.	ઐરવ	૮૭
૨ અધમ ઉદ્ધારણુ અવિનાશી તારા ખીરદનીં	...	"	૮૮
૪ હો રંગીલે શ્યામરે રે, મેં તેરી નિજ દાસી	...	રામકલી	૮૮
૪ પ્રાત થયુ પખી યોત્યા, જગો જીવન મારા	...	પ્રભાતિ	૮૯
૪ મહી માખણુ માગે રે, માવો મહી માખણુ માગે .	.	"	૯૦
૪ જગો ગિરિધારી, જાઉ વદન કમલ પરવારી	...	"	૯૨
૪ કમળાવર ઉઠો તો કાજી, નિરખુ વદન તમારુ રે ..	..	ઐરવ	૯૩
૪ પ્રાત સમે મારા પ્રાણુજીવનનુ, મુખડું જેવા જાઇએ રે	.	"	૯૪
૪ પ્રભાતે ઉઠીને પ્રાણી, ગોવિંદ કેમ નથી ગાતો રે ...	...	"	૯૫

પદ સંખ્યા.	પ્રથમ પંક્તિ.	રાગ	પૃષ્ઠ.
૪	રસકે રસીલે કહાના, માનો મેરી બતીયાં ...	બિલાસ	૯૭
૪	પ્રાત થયું મનમોહન પ્યારા, પ્રીતમ થુ રહ્યા પોઢીને.	ભૈરવ	૯૮
૪	સુદરવર શણગાર કરીને, સિંહાસનપર શોભે રે	,,	૯૯

થાલ સંગ્રહ.

૪	આવો રે વહાલાજી તમને, માખણ જમાડું	રામકલિ	૧૦૦
૪	દેખારી કરત કલેવો ધર્મકે લાલા...	વેલાવલ	૧૦૨
૪	બાલ ભોગ અતિ હેતસે, કરુણાનિધિ કીજે	,,	૧૦૨
૪	હારે આવો એક વાત કહું હેલી, કે વહાલે મારે કીધીં	ગરબી	૧૦૩
૧	વહાલા આવો અમારે ઘેર રે, વારી જાઉં વાલમજી	,,	૧૦૪
૪	જમો મારા નાથ જુગતે કરીને રે, રહે છે જોઈ જોઈ	,,	૧૦૫
૪	આરોગો મહારાજ, બદ્રિપતિ આરોગો! મહારાજ	સારંગ	૧૦૭
૪	જમોને મારા નાથજી સારુ સારુ ...	,,	૧૦૮
૧	જીમત સ્યામ સુજન, મહાપ્રભુ	ધન્યાશ્રી	૧૦૯
૪	લાલ મનોહર લીજીએ મુખવાસ મોરારી	વેલાવલ	૧૧૦
૪	નાથ કરો મેરે હાથ નિરતર શ્રીધનસ્યામ વ્યાલુ પ્યારે.	અડાણો	૧૧૧
૪	વ્યાલુ કરત ધર્મકુમાર, વ્યાલુ ...	બીહાગડો	૧૧૨
૪	વ્યાલુ કીજીએ બલવીર...	,,	૧૧૩
૧	કરી ઉઠે દોઉ વીરા, વ્યાલુ કરી ઉઠે	બીહાગ	૧૧૪
૪	વારી જાઉં લીજીએ બીડી પાન	મારુ	૧૧૫

આરતિ સંગ્રહ.

૪	મગલ મહારાજહુકી કીજે આરતિ...	ભૈરવ.	૧૧૬
૪	અવિનાશીની મગળ આરતિ જોઈએ જાવ	,,	૧૧૭
૪	ધર્મ ઉતારત આરાત, બદ્રાપતિ કેરી	વેલાવલ.	૧૧૮
૪	આરતિ શૃંગાર કરત ભક્તિ ધર્મ દોઉં	ભૈરવ.	૧૧૯

સંધ્યા આરતિ.

૧	આરતિ પ્રગટ પ્રભુકી કીજે, ચરણકમલલાખી અતર લીજે	..	૧૨૦
૪	આરતિ અખડ પ્રગટ હરિ રાયા..	...	૧૨૧
૧	માત અહિંસા ઉતારે, આરતિ માત અહિંસા ઉતારે	..	૧૨૨
૧	જય પ્રભુ વ્રતધારી, જય પ્રભુ વ્રતધારી	...	૧૨૨
૧	જયદેવ જયદેવ, જય ગોકુળચંદા, જય ગોકુળ ચંદા	..	૧૨૨

શયન પદ સંગ્રહ.

૪	પોઢો હો નાથ નવિન પલંગપર, શ્રી ધનસ્યામ	અડાણો	૧૨૩

પદ સંખ્યા.	પ્રથમ પક્ષિ.	રાગ	પૃષ્ઠ
૨ નરનારાયણ સ્વામી, પોઠો નરનારાયણ સ્વામી૦	.	બિહાગ	૧૨૩
૪ મોહોલ રગ પોઠીએ ગિરિધારી . . .	...	બિહાગ	૧૨૪

ઉત્સવ પદ સંગ્રહ.

(૧) હરિજયંતિ-રામનવમીના પદ

૪ નૃપ દશરથ ગહર રઘુવર ખેલત૦	.	.. કાશી	૧૨૬
૪ પ્રગટ ભયે દો વીર, બદ્રિપાન૦ ...	.	ધન્યાશ્રી	૧૨૭

(૨) રથ ભાગનાં પદો.

૪ રથ બેઠે બળવીર, દેખોરી માર્ધ ...	...	. સારંગ	૧૨૮
૪ બેઠા રથમાં સુંદર સ્યામજી ..	...	... ઘોળ	૧૨૯

(૩) એકાદશીનાં પદ:—

૪ એકાદશી પ્યારી કેશવની ...	...	ગરબી	૧૩૧
૪ એકાદશી આજનો દિન સારો .	...	,,	૧૩૧
૪ કોડે કોડે એકાદશી કાળએરે ...	...	... ,,	૧૩૨

(૪) હિડોરનાં પદ:—

૪ પિયા નવલ હિડોરે નટવર નાગર, જૂલતહી૦		હમીર કલ્યાણ	૧૩૪
૪ જૂલત સ્યામ સુગન હિડોરે, શ્રીબ્રખુભાન૦	...	અડાણો.	૧૩૪
૪ હિડોરે જૂલત હે જહુરાય ...	...	સોહની.	૧૩૫
૪ માર્ધ પ્રુલન હિડોરે જૂલે ...	...	... કવિત-મલાર	૧૩૬
૪ ઝુલત પ્રીતમ પ્યારી, હિડોરેમે ...	...	. ,, ગોડમલાર	૧૩૭
૮ હરિ મહારો નાથ હિડોરે ઝુલેરે ...	..	. સોરઠ મલાર	૧૩૮
૪ ઝુલતહે નન્દલાલ, નવલ પિયા	..	.. ,, ,,	૧૪૧
૪ જૂલે નવલ પ્રીતમ બળવીરહો૦ ...	...	... સોરઠ ,,	૧૪૨
૮ નવલ હિડોલે શ્રીનાથજી ઝુલે૦ ...	...	.. માલીગાડો	૧૪૩
૪ ધનશ્યામ મદિર મોરે રસિક-પીયા૦ ...	...	. હુમરી	૧૪૫
૪ આવો ધનશ્યામ ઝુલાવુરી૦ ...	...	... બૈરવી.	૧૪૬

(૫) પવિત્રા એકાદશીનાં પદ.

૮ શ્રાવણ સુદી એકાદશી સુંદર૦ ...	...	. માલીગાડો.	૧૪૮

(૬) રક્ષાબંધનનાં પદ:—

૮ મોહન વરને યાદ માતા રાખડલી રૂપાળી ર૦ ...	...	માલીગાડો.	૧૫૦

(૭) જન્મષ્ટમીનાં પદ:—

૪ નંદતણે ઘેર નોખત વાજે, વદત વધાર્ધ વધાર્ધ ર૦ ...	...	ગરબી.	૧૫૨

પદ સંખ્યા	પ્રથમ પક્ષ	રાગ	પૃષ્ઠ
૪	બાવા નદતણે દરબાર નોખત વાળેરે	સામેરી.	૧૫૪
૮	શ્રાવણ વદી આઠમ બુધવારી, નક્ષત્ર રોહિણી આયોરે.	માલીગાડો.	૧૫૫
૪	ધન ધન આજ બડી આલી, વહાલો મારો આવ્યા વ્રજ્યાલી	ગરબી	૧૫૭
૪	શ્રાવણ વદનીરે, આઠમ બુધવારી આવી . ..	,,	૧૫૯
૪	મેં ઢાઢી ધનસ્થામ કુવગે ધરેકો અસલ કહાયોરી .	કાશી.	૧૬૦
૮	વાળે નન્દ ઘર અધિક વધામને	સારગ.	૧૬૧
૪	નન્દછને મંદિરીએરે મંદિરીએ	ગરબી.	૧૬૨
૪	વ્રજનારી વધાવા જાયેરે, નાગર નદના નદાને	,,	૧૬૪
૪	જલે સ્યામલોરે, જૂલે સ્યામલોરે, પારણીએ પૂરણ બ્રહ્મ	,,	૧૬૫
૪	હેત કરી જોઈ નેણ ઠરી, હરિને ગાવે હીલો હેત કરી	ગરબી.	૧૬૬
૪	સોનાનાં બોર, જુલે નન્દકિશોર	,,	૧૬૭

(૮) ગણેશ ચતુર્થીનાં પદ.

૪	સદા સુડાળો સુખરૂપ ગણપતિ ગાઘએ રે.	ગરબી.	૧૬૮

(૯) શ્રી રાધાષ્ટમીનાં પદ.

૪	ભાદરવા શુદ્ધ આઠમને દીને પ્રગટી રાધા પ્યારી રે	માલીગાડો	૧૬૯

(૧૦) જળ જાત્રાનાં પદ.

૪	જલમેં જુલત સ્યામલો, બ્રજરાજ વિહારી	વેલાવલ.	૧૭૦

(૧૧) દશેરાનાં પદ.

૪	સખી આજ વિજયા દશમી રે, શોભા જોને સ્યામની રે	ગરબી.	૧૭૨

૪	વિજયા દશમી કુજવિહારી, આજ સપરમો દહાડો રે	માલીગાડો	૧૭૩

(૧૨) શરદ પુનમનાં પદ.

૮	શરદ પુનમની રજની રે, અજવાળી ભાળી	ગરબી.	૧૭૪

૪	શોભે શરદ નિશા અતિસારી	,,	૧૭૭

૪	રસીયો રાસ રમેરે રાસ રમે	ગરબી.	૧૭૮

૪	આજ શરદ પુનમનો ચઢો રે	,,	૧૭૯

(૧૩) ધનતેરસ, કાળીચૌદસ દિવાળી ને અન્નકુટનાં પદ.

૪	સખી ઓછવનો દીન આજ, ધન્ય ધનતેરસને	ગરબી.	૧૮૦

૪	કાળુ આસો વદની કહાન, ચૌદશ સારી રે	સામેરી.	૧૮૧

૪	સર્વે જય બોલો હનુમંતની	ગરબી.	૧૮૩

૪	સખી હેડે તે હરખ ન માય, આજ દિવાળીરે ..	સામેરી.	૧૮૪

૪	ઉત્સવકો દિન આજ, અન્નકુટ ઉત્સવકો દિન આજ	સારગ.	૧૮૫

પદ સંખ્યા	પ્રથમ પક્ષિ	રાગ	પૃષ્ઠ
	(૧૪) શ્રી ધર્મદેવના જન્મનાં તા. મહીમાનાં પદ.		
૪	અલિહારી ધનશ્યામ સુદરની, અક્ષર ધામના સ્વામીરે	ગરબી	૧૮૬
	(૧૫) મોક્ષદા એકાદશીનાં પદ:—(માગશર શુદ્ધ ૧૧)		
૪	રુડી મોક્ષદા પુણ્યરૂપ, એકાદશી આવીરે ... .. સામેરી.		૧૮૮
૪	હો અધહન શુદ્ધ એકાદશી, આર્ધ મોક્ષદા મહાનીકી હો	આશાવરી	૧૮૯
	(૧૬) વસંત તથા હોરીઓ.		
૪	ઉઠ ઉઠ સખી રમવાને જામ્યે, સ્યામળિયાની સગે	વસંત	૧૯૦
૪	વસંત વધાવા વ્રજની નારી, નંદરાય ઘેર આવી .	,,	૧૯૨
૪	ચલોહુ સખી ધનશ્યામ પીયા સગ, ખેલન જમ્યે હોરી	,,	૧૯૩
૪	વસંત વધાવા ચલોરી ભામની, નંદમહર ઘર જાયે	,,	૧૯૪
૬	અલખેલો ખેલત નવલ ફાગ, અતિ નવલ રગ અરુ નવલ રાગ	,,	૧૯૬
૪	અદભુત રસ ભરકે જે ઉડાવત, પ્રીતમ પ્રાણુપીયા પીયકારી	,,	૧૯૮
૧	શ્રી ધનશ્યામ સુગન ખેલત પ્રીતમ પ્યારો... .. સારગ—ધુમાર		૧૯૮
૪	હેલ ઉપાડી એકલી હુ તો ગઇતી, હુ તો ગઇતી રે... .. ધુમાર		૨૦૦
૪	હોરિ ખેલીયે સુદર શ્યામસેં હો... ..	,,	૨૦૨
૮	ધનશ્યામ રમે વ્રજ રગમે હો	,,	૨૦૪
૪	રસીક સલુને મા, રગમેં રોરી	ધન્યાશ્રી-હોરી	૨૦૭
૩	રગભર ખેલુગી મેં હોરી, મતવાલા સગે હેલી ..	,,	૨૦૭
૪	સખી નવલ પીયા ધનશ્યામ, ખેલે એસે કહાન કુવર રગહોરી	હોરી-સારઠા	૨૦૮
૪	દેખોરી વ્રજરાજ ખેલત, હો રગહોરી	ગોડી-હોરી	૨૦૯
૪	દેખોરી મેરે મુખપર, હો પીયકારી	,,	૨૧૦
૪	ગેલ પયોં ગિરિધારીરે, મેં તો બરજત હારી	હોરી-દીપચંદી	૨૧૦
૪	નિર ભરન કેસેં જાઉં, કનૈયે ખેલત જમુના આરે માર્ધ	,,	૨૧૧
૪	ખેલત જમુનાકે તીરે, મનમોહન પ્યારે ..	,,	૨૧૨
૪	શ્યામલીયા ચિત્ત ચોરે, મેરે અગન ખેલો .	,,	૨૧૩
૪	મોકુ મસ્ત કનૈયે જાની, પાની ભરન ગઇતી મેં આજ	,,	૨૧૪
૪	શ્યામરેકે લોચનમેં લલચાની ...	,,	૨૧૫
૪	દેખો નદકે લાલ મેરી બાધ્યા પકર મરોરીરી	,,	૨૧૬
૪	ગેલ પયોં નદલાલ મેરી	હોરી-કાફી	૨૧૬
૪	એ સખી નિરખ છખી નદલાલકી ..	,,	૨૧૭
૮	નટ નામર ખેલ મચાચોરી ...	,,	૨૧૮

પદ સખ્યા.	પ્રથમ પક્તિ.		રાગ	પૃષ્ઠ
૪	બેટ બધરી આલી બેટ બધરી... ..	...	હોરી—કાસી	૨૧૯
૨	લાગી ઝરી રગ લાગી ઝરી હેં ..	...	” ”	૨૨૦
૨	સખી સ્યામરેકુ ગાવત ગારીં	.	” ”	૨૨૦
૪	રી હોરી ખેલુંગી સ્યામ સગાયેં	...	” ”	૨૨૧
૪	હોરી ખેલે પીયા ચલ દેખ સખીં	...	” ”	૨૨૨
૪	વજરાજ રમે રગ ફાગ સખીં ...	...	” ”	૨૨૩
૪	હારે હો બરન કેસે જાઉં પાની .	..	” ”	૨૨૩
૪	હોરી ખેલત વજરાજ પીયા સગ	...	આડાણો-હોરી	૨૨૪
૪	હારે હારે બસાકે બજાયા ...	.	ખ્યાલ ”	૨૨૫
૪	ખેલત દો ફાગરી	...	હુમરી ”	૨૨૬
૪	સખી આજ ખેલત નદ કિશોર	...	જગલો ”	૨૨૭
૪	હોરી ખેલત કુવર કનૈયા	...	” ”	૨૨૮
૨	હારે રગ બીને ધનસ્યામ	..	” ”	૨૨૯
૪	ધનસ્યામ ખેલત હોરી .	.	સોહની ”	૨૩૦
૪	અજમેં ખેલત હોરી અજરાજરી ...	...	” ,	૨૩૦
૧	વજમેંહી સુદર વર ધનસ્યામ ખેલત જમુના તીરરી ...	...	રાયચો ”	૨૩૧
૪	કહું સાચી બાત, કહું સાચી બાતજી ...	...	પૂર્વ—ચોતાલ ”	૨૩૨
૪	ગિરિધર જમુનાકે ઘાટ ખેલત હોરી .	.	અમાચ ”	૨૩૩

(૧૭) શિવરાત્રીનાં પદ.

૪	સિદ્ધેશ્વર સ્યામ સુદર શોભે રે	..	ગરબી	૨૩૪
૨	દેવ સિદ્ધેશ્વરકી બલિહારી ..		સોરઠ	૨૩૬
૧	જય શિવશકર, જય શિવશકર ...	..	પ્રભાતિ—આ.	૨૩૬

શૃંગાર વિકાસ.

(૧) સ્વરૂપ વર્ણન.

૪	મારા મીઠડા બોલા માવ હો	...	ગરબી	૨૩૭
૪	તારા મુખની લાવણ્યતા મીઠી રે	.	”	૨૩૮
૪	છેલા તારુ ઊગલુ અતી સારુ રે	...	”	૨૩૯
૪	રાતી રૂપાળી તારી આંખડી મેરમજી	.	”	૨૪૦
૪	આરા આવો મારા લેરખડા લેહેરી	...	”	૨૪૨
૪	છેલ છબીલા તારે ઊગલેરે	...	,	૨૪૨

૫૬ સખ્યા	પ્રથમ પંક્તિ	રાગ	પૃષ્ઠ.
૪ ઘોળી જાઉં ગીરધારી ...	...	ગરબી	૨૪૪
૪ મુને વાલી લાગે રંગીલા તારી મૂર્તિરે ...	...	,,	૨૪૫
૪ પાધડલી તારી પ્યારિરે, નદલાલ રંગીલા ...	...	,,	૨૪૭
૮ તારે ચટક રંગીલો છેડલો, અલખેલારે ..	..	,,	૨૪૮
૪ નંદલાલોરે નંદલાલોં ...	...	,,	૨૫૦
૪ વાલા મારી સુધસુધ તે હરી લીધીરે		,,	૨૫૦
૪ રંગબીના તારુ રૂપ બેઈ રૂપાલાણ	...	,,	૨૫૨
૪ શ્રી ધનશ્યામને દક્ષિણ પદમાં		,,	૨૫૩
૪ ડાખી કુણી હેઠો બે તસુ ...	...	,,	૨૫૫
૪ સખીરે બેનેરે આજ અમારાં ભાગ્ય	...	,,	૨૫૬
૮ ચાલો ચાલો સૈયરનો સાથ, જન્દાવન જાગ્યેરે	...	,,	૨૫૮
૪ ધન્ય ધન્ય મારી આખડી, નીરખ્યા વ્રજપતિ વાલો		,,	૨૬૧
૪ વાલા મુને લાગે વાલો વાસુદેવ ...	...	રામકલી	૨૬૩
૪ વાસુદેવના વદનકમલપર વારવાર અલિહારીરે	...	ભૈરવ	૨૬૪
૪ મોરે મન બાયેરે, આલી મોરે મન બાયે	...	બિભાસ	૨૬૫
૪ લાલચ લાગીરે, બેની મુને લાલચ લાગી	..	,,	૨૬૬
૪ તેરીસુ કનૈયા તેરે નીકે જાદુગારે નેન ..	..	ટોડી-કવિત	૨૬૮
૪ પ્રાણનાથ ધનશ્યામ પીયાકે	...	ટોડી	૨૬૯
૪ છખી સુભગ સલુણે શ્યામકી ...	..	વેલાવલ	૨૭૦
૪ આલીરી આઈ વશ્યો દગ નદુલારે	...	,,	૨૭૧
૪ હારે, તારી માધુરી મૂર્તિપર અલિહારી	...	,,	૨૭૧
૪ રાધા રમણ રસીક વ્રજરાજ ...	...	,,	૨૭૩
૪ મારા કેશરીયા વર કહાન	...	ધન્યાશ્રી	૨૭૪
૪ છેલા ચાલંતા ગજ ચાલ	...	,,	૨૭૫
૪ મારા લેરખડા ગિરિધારી રે	...	,,	૨૭૬
૪ મુગટકુકી શોભા સરસ બની	.	,,	૨૭૮
૧ મુગટકી શોભા વ્રજજનકે સુખકારી (ચેરી ચેરી			
માયાજ રગ-એ દાળ)	...	,,	૨૭૯
૪ ચતુર પીયારી મેરા ચતુર પીયાં		નાયકી	૨૭૯
૪ છખી સુદર નીતમ જાદુવરકી ...	...	પૂરવ	૨૮૦
૪ શ્યામની છખી રે સખી શ્યામની છખી	.	ગોડી-ગરબી	૨૮૧

૫૬ સખ્યા	પ્રથમ પંક્તિ	રાગ	પૃષ્ઠ
૪ સખી ઉઠ ઉઠ ચલ દેખરી	...	ગોડી.	૨૮૨
૪ સખી ધનશ્યામ સલુની છખી પ્યારી	.	...	૨૮૩
૪ કેશર તીલક કરે, આવત હરીં...	.	કલ્યાણ	૨૮૩
૪ પુલ મડળી સારી, શોભેજ આજ...	...	...	૨૮૪
૪ સલુણી છખી મુદર સહજનનદ	...	...	૨૮૫
૪ નીકે તેરે નેન સુખકારી	...	...	૨૮૬
૪ આવીને ખીરાજે મારે ઓરડેરે ..	.	કાશી.	૨૮૭
૪ રાજ મારે મદિરીયે રહો રહો રે, મોહનં	.	...	૨૮૭
૪ આખડલી જાદુગારી શ્યામની રે .	..	...	૨૮૮
૪ આવોને રે નન્દકુમાર ...	...	...	૨૮૯
૪ હારે રગબીના નન્દકુમાર ...	...	...	૨૯૦
૪ વાલીડા કુજવિહારી વદન કમલપર વારી રે,	...	...	૨૯૧
૪ આલી મેરે દીલકી જનન વાત ...	...	...	૨૯૧
૪ શ્યામ ચતુર છોગાવાળા કેરી ..	...	...	૨૯૨
૨ સહજનનદ છખી શ્યામ મનોહર...	..	...	૨૯૩
૪ દેખો રે માર્છ શ્યામ ...	...	કાનડો.	૨૯૪
૪ મો મન ભમર નિરતર ચાહત ...	..	અડાણો	૨૯૪
૪ શોભિત શ્રી ધનશ્યામ ...	...	ખીહાજ	૨૯૫
૪ મોલીડામા મન મોયુ રે.	...	ખમાય	૨૯૬
૪ નિરખે નન્દકુમાર ...	...	...	૨૯૭
૪ છખી સુભગ સલુને શ્યામકી	.	...	૨૯૮
૪ ચિતડા હમારા ચોર સુદર શ્યામને લીયા હે	...	...	૨૯૮
૪ આગણીયે ઝાઝુ શું ભણિયે ...	..	ખમાય-પરજ	૨૯૯
૪ શ્યામ સલુણા રગછેલારે ..	...	ખમાય-ગરખી	૩૦૦
૪ હે આલી દેખરી છખી પ્યારે શ્યામકી	...	મલાર-ચોતાલ	૩૦૧
૧ પાવને પાહુને જુને, સખીરી મેરે આજ	.	બાર-મલાર	૩૦૨
૪ કાર્છ હઠ રાખો છોજ મારા રાજ	...	સોરઠ	૩૦૨
૪ રહ્યુ છે મારા હૃદયમા રૂપ તમારુ	...	સોરઠ-ગરખી	૩૦૩
૪ આવો હરિ મદિરીયે મારે ...	...	સોરઠ	૩૦૪
૪ મોહન મનડું મોહ્યુ મારુ ...	.	...	૩૦૫
૪ આવે લાલ બનો ગીરધારી ..	...	...	૩૦૬

૫૬ સપ્થા	પ્રથમ પદ્ય	રાગ.	૫૪
૪	નદલાહારે તારી બાનકની બલિહારી .	... સામેરી	૩૦૭
૪	સનેહી શ્યામળો, સનેહી શ્યામળો..	... વેરાડી	૩૦૮
૪	શ્યામલા સોહાગીરે, તારીરે માયા મુને લાગીજી	.. મેવાડી	૩૧૦
૪	મોહન તારી મૂરતિરે, મારા મનમા વસી	. કરાષડા	૩૧૧
૪	તારુ છોડુ મારે આવીને ચિત્તમાં રથું ...	... ,,	૩૧૨
૪	શુભ શુભ સાગર સત પ્રિય, સુખફાયક ધનશ્યામ	. રાયચો	૩૧૩
૪	બનકે આવત આવત હોજી બન આવત હો	. . કેરઆ	૩૧૬
૪	આલી કહાન કુવર મેરે મન ભાયે ...	. . ,,	૩૧૭
૪	દેખારી મોહનકી નીકી બની પગિયાં	... કુમરી	૩૧૮
૪	મોલીડામા મોહીરે, છેલાજીના	. પરજ	૩૧૮
૪	મુજને વાલી તારી મૂરતિરે	... ,,	૩૧૯
૪	છોગલીયે તારે છેલરે ...	. ,,	૩૨૦
૪	અલગેલારે રગભીના પીયા	. ,,	૩૨૧
૪	આજ ગષ્ટી હુ તો જમુનાના પાણી	. ,,	૩૨૨
૪	મેરલીવાલારે, મીઠી મેરલી બગવ	.. ,,	૩૨૩
૪	લાગી શ્યામલિયા વહાલા છેલની હો	.. ,,	૩૨૪
૪	વાલી લાગે મુને મુરતિ તારીરે ...	.. ,,	૩૨૫
૪	મનડુ બ્હીધુ છે મારુ નન્દનેરે લાલે...	. ,,	૩૨૬
૪	રગ ભીના હો વ્રજના રાવ	.. . સોલા	૩૨૮
૪	પ્યારા તારા રૂપમાં લોભાણી હો લાલ	... ,,	૩૨૯
૪	મરમાળારે મારા શ્યામ સોહાગી...	... ,,	૩૩૦
૪	મારે મોહોલે આવો હસીને યોભાવોરે	... ,,	૩૩૧
૪	શ્યામરી સલુની છપી દગન વસીહે હો ...	. જંગલો	૩૩૧
૪	મેરે નવલ પીયા ગિરિધારી	. ... ,,	૩૩૩
૪	મૂતિ લગત પ્યારીરે	... ,,	૩૩૪
૪	હેલી ચાલોરે કાલિદ્રીને તીર ...	.. ધાળ	૩૩૫
૪	હેલી જોને આ નન્દકુમાર સલુણો શોભતા..	... ,,	૩૩૬
૪	પ્યારી લાગે છેલાજીની પાધડીરે...	. . ... ,,	૩૩૭
૪	ચાલ ચાલ સખી વૃન્દાવન જાયે	. . ... ,,	૩૩૮

(૨) લીલા વર્ણન.

૮	ગષ્ટી હુ પાણીડું બરવા રે, ઉપાડી હેલડી રે	.. મરખી	૩૪૧

પદ સખ્યા	પ્રથમ પંક્તિ	રાગ	પૃષ્ઠ
૪	ગછતી ગછતી ભરવાને નીર, સૈયરના સગમાં રે લોભ.	ગરબી	૩૪૩
૪	માનો હઠીલા કુવર નંદના રે, મારે માથે છે જલડાની હેલ	,,	૩૪૫
૮	મન લીધુ મોરલડીની તાનમાં રે . . .	,,	૩૪૬
૪	મેલો મેલો મારગડો રે માવા, જેલ કરોમાં દીથો મુને જવા	,,	૩૪૯
૪	માથે લાગે છે મહીડાનો ભાર રે, કાના જવા ઘોં ...	,,	૩૫૦
૪	આવોને આરા છેલ જખીલા મારી શેરીએ...	,,	૩૫૦
૪	પ્રીતમજી વેલા પધારો રે, વાટ જીએ છે વ્રજનારી...	,,	૩૫૨
૪	પ્રીતમ પધારો રે ઘેર મારે ગીરધારી .	,,	૩૫૩
૫	મારે સગપણુ નટવરજી સગે, હું તો રીઝુ નહિ બીજે રગે રે	,,	૩૫૪
૪	અલખેલાજી પ્રાણુ આધાર રે, તમપર વારી રે .	,,	૩૫૫
૪	શોભે નવલ બનો ધનશ્યામ, ગૌર અલખેલડી	,, મેવાડી	૩૫૬
૮	તારા નેણાં કામણુગારા રે, કામણુગારાજી .	,,	૩૫૭
૪	મા જમનાને આરે ઉભો છેલજખીલો ...	ગરબી.	૩૫૯
૪	લટકાળા તારે લટકેરે, લેરખડા હું લોભાણી	,,	૩૬૦
૪	કાડીલા નન્દકુમાર, વહાલા મનમા વસી તારી મૂરતિ.	,,	૩૬૧
૪	વેણુ વળડોરે હરિ લટકે ...	,,	૩૬૨
૪	આવો અલવિલા અલખેલ મદિરિયે મારે ...	,,	૩૬૩
૪	ઘેર આવોને ગીરધારી, વાલીડા કુજવિહારી ...	,,	૩૬૪
૪	ચાલો સૈયો જાયે જમુના કાઠડે રે.. ...	,,	૩૬૫
૮	રગીલા રગડાને ચટકે રે, કે મારુ મન લીધુ છે લટકેરે	,,	૩૬૬
૪	રગબીના રગની રેલ છો રગીલાજી .	,,	૩૬૮
૮	હો નટવરજી હજી તમે નાનકડા, કાષ્ઠ લોકની રાખો લાજ	,,	૩૬૯
૮	કહાનુડે મેલ્યુ એમ કહાવી, સૈયર મુને કહાનુડેં	,,	૩૭૨
૮	મુને રોકો મા મહારાજ, માણીગર માવજી રે ...	,,	૩૭૩
૯	નાનકડારે નાનકડા તમે નદકુમાર, આવા તે ફેલ નવ કીજીએ	,,	૩૭૫
૪	જાણ્યાં જાણ્યા રે અમે જાણ્યાં, મારા વાલીડાનાં ...	,,	૩૭૭
૧૨	સખી મારુ ચિત્ત ચોર્યું રે, મોહન મોરલીવાળે ...	ગરબી	૩૭૮
૮	એકલડા કેમ રહેવાય, તમ વીના વહાલાજી ...	,,	૩૮૦
૪	સાચુ યોલો શ્યામ સલુણા કુણુ તમને વહાલી વારી	,,	૩૮૨
૮	આરા આરા આવોરે, મોહન મતવાળા ...	,,	૩૮૪
૪	આરા આરા આરા આવો, રસના રગીલા વારી ...	,,	૩૮૮

પદ સંખ્યા	પ્રથમ પક્ષિ.	રામ	પૃષ્ઠ
૪	વનમાળી વનમાંથી આવે, વેણુ મધુરી વાતોરે ..	ગરબી	૩૮૯
૧૨	મારે મદિર આવો માવજી, હું વારી જઈ...	,,	૩૯૦
૮	અમને ગયા છો વાઘને રે, વહાલા અમને ગયાં ...	,,	૩૯૩
૪	વાલા તમારી જોઈને રહી છું વાટરે, હો સ્યામળીયા	,,	૩૯૫
૪	તમ સગાથે રમવાની છે ખાતરે, ખાતીલા ...	,,	૩૯૭
૮	ઝોરા આવો નટવર નાનડીઆ ...	,,	૩૯૮
૮	તમે મીઠું બોલીને મન લીધુરે, મીઠડા બોલાજી ...	,,	૪૦૨
૪	ચાલ સખી જોવાને રે જામજી, ખાતીલા વનમા ખેલેરે	,,	૪૦૪
૪	કેહેજે કહાનાને, કુખખને વશ થઈને કેમ બેસી રહ્યા	,,	૪૦૫
૮	કહાનુડોરે કહાનુડોરે, જમુનાજીને આરે ...	,,	૪૦૭
૮	આવો હરિ મહી વલોવા, મીઠે મદિરીયુ જોવા ...	,,	૪૦૮
૪	સજ્યા શણુગાર શોભતારે, આજ સખી પ્રજરાજ ...	,,	૪૧૧
૪	મારાં નેણુતણા શણુગારરે, મદિર પધારો તમે માવજીરે	,,	૪૧૩
૪	ઝોરા આવો આવોને સુદર સ્યામ, કે રગભર સેજડીયેરે	,,	૪૧૫
૪	વેણુ વજીરે વનમાં, ચટપટી મારા મનમા ...	,,	૪૧૬
૪	મદિરીયે મારેરે પીયુજ પધારિયારે, આજ મારે નવલાં	પંચમ	૪૧૭
૪	રાધા રીસાણી કહાનથી, લલીતા સમજવે	રામગ્રી	૪૧૮
૪	મળિયે મારગ માલ, મોહનરે મુને મળિયો	રામકલી	૪૨૦
૪	આજ હું આવી છું મુખ માવાનું જોવા ..	,,	૪૨૧
૪	આજ સખી મુને સુપનુ લાધું, અવિનાશી ઘેર આવ્યારે	પ્રભાતિ	૪૨૨
૪	આજ ઉજગરો નેણુ દીસે હરિ, પ્રાત સુધી કેની સાથે જાવ્યા	,,	૪૨૩
૪	મોહન પૂછત હમ તુમ કયું નહિ બોલત ...	ભૈરવ-ચોતાલો	૪૨૪
૧૨	સૌ મળી સુદરીરે, વાટે જતાતાં પ્રજરાજ...	ગરબી	૪૨૫
૪	રગડાનો બીનોરે, નન્દનો દુલારો..	ધન્યાશ્રી	૪૨૬
૪	જમુના જરન ગઈતી મેં આજ અકેલી પાની ...	,,	૪૩૦
૮	આજ આવ્યા તે કેમ ઉતાવળા સાચું બોલોને ..	,, ગરબી.	૪૩૧
૪	રગબીનો પ્યારો નવલ કહાન ...	સારંગ.	૪૩૩
૪	પ્રીતમ પ્યારે હો નેનનહુકે તારે	,,	૪૩૪
૪	રગ બીના બાલમ પ્યારા ...	,,	૪૩૫
૪	મેં તો પ્રીતમ મુખડી પ્યાસીરે, સાંધ્યા હસમુખ કયં	જકડી	૪૩૬
૪	આલીરી ધનસ્યામ સુદર, હો મોય હેરી નીકો પ્રજહુકી શેરી	ગોડી.	૪૩૭

પદ સંખ્યા	પ્રથમ પંક્તિ	રાગ.	પૃષ્ઠ
૪	રંગની ઝડીરે લાગી રંગની ઝડી	મરખી.	૪૩૮
૪	રસીક દગનકે બાણ, લગે મોય રસીક૦	ઈમન કલ્યાણ	૪૩૯
૪	ચતુર ધનસ્થામરી ચતુર ધનસ્થામ૦	કલ્યાણ	૪૪૦
૪	મોહન મન ભાયેરી, રસીક, નન્દનન્દન	હમીર કલ્યાણ	૪૪૧
૪	ઐરી બનહુતે આવેરી, કુજવિહારી, ...	,,	૪૪૨
૪	ઐરી લાગત પ્યારી મુગટકી શોભા, વ્રજજનકુ મુખકારી	,,	૪૪૩
૪	મારી વે મોય મોહન નજર કટારી	ભોપાળી-કલ્યાણ	૪૪૪
૪	ઝોરા આવો વારીરે રગરેલ, પુછુ છુ એક વાતડીરે	કાશી	૪૪૪
૪	લાગી મુને આખડલીની ચોટરે	હુસેની કાશી	૪૪૫
૪	નથડીરો મોતી મારે રે, માણીગર માવછેછ	કાશી સામેરી	૪૪૬
૪	પ્રીતડી કરીને રાખુ પ્યારાને, આખડલીમા	કાશી	૪૪૭
૪	નટવર નેણુની રે, થઈ અતર આરમખાર કટારી	,,	૪૪૭
૪	મુને કીધલ કહાનુડે રે, દીલ લધને દીવાની રે	,,	૪૪૮
૪	સમજવ કઈ વાત, માડી તારા કહાન કુવરને	,,	૪૪૯
૮	કામણ કહાનુડો કાઈ જાણે રે	,,	૪૫૦
૪	મરમ કરીને મન લીધાની હો, મરમાળા મારુ૦	,,	૪૫૨
૨	બસીકા બજ્યેયો મેરી ગેલ પયોરી	,,	૪૫૩
૪	કહાનુડે ધુતારે ઘેલી મુને કીધી રે, અલખેલે વહાલે.	,,	૪૫૩
૪	નેનુડા બેર નજરાવે, પીયા તેરે નેનુડા૦.	,,	૪૫૪
૪	કહાનુડે પ્રેમ કટારી રે, મનડામા મારી	,,	૪૫૫
૪	મારે કહાનુડાથી પ્યાર, મહી વલોવા મેલજે, જશોદા	કાશી	૪૫૬
૪	પ્યારે તેરી વકા પગીયા બસી ગઈ મોરી છતીયા.	કાનડો	૪૫૭
૪	મોય સ્થામ સલુનો પ્યારેરી, એહી ચરને૦	કાનડો માઠ ત્રેતાલો	૪૫૮
૪	પીયા મેરા જીવન પ્રાનરી, નેનનમેં રાખુ	બીહાર	૪૫૯
૪	હો પ્યારે કાણ કાજ આથે આજ	,,	ચોતાલો ૪૬૦
૪	આવોજ મેરે મોહોલમેં વ્રજરાજ... ..	,,	૪૬૦
૪	ગોકુલ પધારો રંગના રંગીલા, છેલાજી જખીલા	સોહણી	૪૬૧
૪	હો મોહન મોરલીવાળા, છેલા સ્થામરા શુમાની	,,	૪૬૨
૪	વ્રજરાજ કુજવિહારી, વાઈ બસી મનોહર પ્યારીરે	,,	૪૬૩
૪	નદલાલનસેં મેરી આલી, આય અચાનક ભેટ ભધરી... ..	,,	૪૬૪
૫	મોરલીમા મોહીને રહી, વિસામા તારી૦	મારુ	૪૬૫

પદ સંખ્યા.	પ્રથમ પંક્તિ	રાગ	પૃષ્ઠ.
૪	ગોકુલનોરે સરદાર, વહાલો મારો નટવર નંદકુમાર .	મારુ	૪૬૫
૧૨	મીટડલી મારી, માવે મુને મીટડલી મારી ...	„	૪૬૭
૪	મારે મોલે આવળે હોજરે, નદરા લાલાજી રાજ .	ખમાય	૪૬૮
૪	પ્યારી લાગે છેલાજી થારી બાંસલીજી ...	ખમાય	૪૭૦
૪	પ્યારા તેરી મોરલી બાજત અતિ પ્યારી, મોહન રે ..	„	૪૭૧
૪	નેણે જાદુ તારે ભારી રે, રંગબીનારે વાલમ ...	„	૪૭૨
૪	રંગબીના રસીયાજી રહેને તમે રાત ...	„	૪૭૨
૪	મોહોલ પધારો છેલ, ગુમાનીજી મોહોલ ...	„	૪૭૩
૪	એરીરી, સાંવરે નેનસેં કરી કટાક્ષ પ્રેમ બાણ મારેરી	„	૪૭૪
૪	હરખ ભર્યા રે નેણાં હરખ ભર્યાં ...	ખભાતિ-ખમાય	૪૭૬
૪	હરિ નાહ મેલુ રે માવા મારા નેણુની આગેથી નહિં	પરજી	„ ૪૭૭
૪	એરી ચલ દેખ લાલ મતવાલો, મોરલી બજવે ...	ખમાય-ચોતાલ	૪૭૮
૪	આલીરી સાવન આવો મો મન ભાવો ...	મલાર	„ ૪૭૯
૪	આઝો વ્રજરાજ પીયારી, મહલરગ ...	„	૪૮૦
૪	લાગી ખુબ ઝરીરી, સો વ્રજપર લાગીં .	„ સોરઠ	૪૮૧
૪	તુ બરસ બદરીયા હો નવરગી ...	„	૪૮૨
૪	તુ બરસ બરસ મેહુલા, મેરે ધર આવે .	„	૪૮૨
૪	જાવા નૈ દેસાજી નંદકુમાર ...	સોરઠ	૪૮૩
૨	નટવર નાગર નદના, મારી તમસુ લાગી પ્રીત	„	૪૮૪
૧	કામણીયારે કાઈ કુબળ જાણે, કહાનકુવર વશ કીધાં	સ.મેરી	૪૮૫
૪	હેલી મારે વાલીડેરે કહાન, વળડિરે રંગબરજી વાસલીરે	„	૪૮૬
૪	વાઝો વાઝોરે મીઠડી મોરલડી કહાનુડા ...	„	૪૮૭
૪	મોહનરે મોહી તારે લટકેં ...	„	૪૮૮
૪	સખી નાવલીયો નવરગ, અમથી રીસાણોરે...	„	૪૮૯
૪	વહાલી મુને લાગે વહાલા તારી વાતડિરે...	વેરાડી	૪૯૦
૪	કહોને આજ તમે કયા હતારેં .	„	૪૯૨
૨	મોરલીમાં મોહી છુ વારી, ધીરી ધીરી વાળે હોં .	મેવાડી	૪૯૩
૪	યેંજી મુકે માયા લગીલોરે ભેણું .	„	૪૯૪
૪	લાલન અસા વટ ઇળ, મુળ પરીયનડેં	કરાઇડો	૪૯૫
૪	નંદના નિગરડા આડો અચી, મુકે કુરો ચેથોં	„	૪૯૬
૪	રંગબીના ખેલેરે, કંકાલેલ નેણવાળો કહાનરે	કાલીડો	૪૯૮

પદ સંખ્યા.	પ્રથમ પદ્ધિ	રાગ	પૃષ્ઠ
૪	મોહન જન દેરી, ચલ્યો જાત સૈયરકો સંગ ...	હુમરી	૪૬૯
૪	મસ્તાન કાન કારે, રસીક મોખ મારીવે નેન નજરે...	„	૫૦૦
૪	ચિત્ત મેરો ચોર ગઇ રે, મોરલીયા ...	ભૈરવી હુમરી	૫૦૧
૪	મોહની લગાધરી મોહું, નટવર નાગરીયાને ...	„	૫૦૨
૪	એની વનમૈરે વંશી યોલેરે, મારું દીલકું કાયલ ડોલેરે	પરજ	૫૦૩
૪	જળ ભરવારે ચાલો જળ ભરવાં ...	„	૫૦૩
૪	માણીગર મોરલીવાલો, છખીલો છેલ છોગાળો ...	„	૫૦૪
૫	જમુનાને તીરે વહાલે રે, મોરલી વળડી .	„	૫૦૫
૪	પાતળીયે હયાં પ્રાણ રે, એની મારાં ...	„	૫૦૭
૪	કુજવિહારી રે, કુંજવિહારી રે ..	„	૫૦૮
૪	લગાડી તેં પ્રીતી લાલ રે, લગાડી તેં પ્રીતીં ...	„	૫૦૯
૪	એરા આવો છેલ છખીલા, છેલ છખીલાં	„	૫૧૦
૪	વહાલે વળડી છે વાંસલારે, માવે વળડી છે	„	૫૧૧
૪	મથુરાની વાટે મથુરાની રે વાટે, વાલા ન જાવું ...	„	૫૧૨
૪	વાલિડાની વાતુ વાલિડાની રે વાતુ, ઉદ્ધવં	કાશી-પરજ	૫૧૩
૪	પ્રીતડી બંધીલો, મુજ પ્રીતડી બંધીલો	પરજ	૫૧૪
૨	ચાલો ચાલો સૈયરુનો સાથ, શામળીયો સ્નેહીં ...	સોલા	૫૧૫
૪	બશી બજાઈ નદલાલ, આલી તાન સુનત બઈં .	જગલો	૫૧૬
૪	હો સુદર સ્યામ સલુને, નેનુમે નૌતમ દુને,	„	૫૧૭
૪	ચલોજી તુમ સુધે, નદકિશોર ...	„	૫૧૭
૪	લગન લગી ધનસ્યામ તીહારી ..	„	૫૧૮
૪	લાગી રે કનૈયા, તેરી અખીઆં સલુની હોં ...	„	૫૧૯
૪	દગન ચિત્ત ચોર હો, નવલ કનૈયાં ..	„	૫૨૦
૪	આવના બાલમ મોરા રે, સલુના રેં ...	„	૫૨૧
૪	નીકી મોરલી બજાવો, નીકી મોરલી બજાવો	„	૫૨૨
૪	બસુરી અજબ અજાઈ કહાન, બાજી બાજીવેં	„	૫૨૩
૪	ભલા સ્યામ રે મેં બદી, મેરમ તેરિયા જીવે ..	„	૫૨૪
૫	વારી વારી રે નદજીના લાલ, કુંજવિહારી રે .	ધોળ આશાવરી	૫૨૫
૪	માયા લાગી મુને મોહન તારી, મુખ મેલ્યુ નવં ...	આશાવરી	૫૨૬
૮	નાગર નન્દુલારો રે, મન મસ્ત કનૈયાં .	„ ગરબી	૫૨૭
૮	વજ્રમા એક સમે રે વજ્રરાજ કે, આડો લીધલો રે..	ગરબી	૫૨૯

૫૬ સખ્યા.	પ્રથમ પક્ષિ	રાગ	૫૪
૪	પાણી ભરવા હું ગઇતી આજ રે, જમુનાને તીરે રે...	ગરબી.	૫૩૨
૪	એ હેલીરે નાગર નટવર દીઠડો, જદુપતિ જમુનાને તીર	,,	૫૩૩
૪	વાલીડ મોહન આલતા વાટમાં, બુધર ગાલ્યું નવભાખીએરે	,,	૫૩૪
૧૩	વહાલો મારો વૃંદાવનની વાટે, હિભા મહીડાં લેવા માટે	,,	૫૩૫
૪	તમે નાના દીવાના કુંવર નન્દના, વહાલા રોકો માં વાટ	,,	૫૩૮
૮	જવાદેને રે જવાદેને, કાના ગાલ્યું થોલે છે આવી કુનેરે	,,	૫૩૯
૪	સખી ગોકુલગામના ચોકમા રે, ખાંતે માંડીયો રસીલે ખેલો	,,	૫૪૦
૮	એક સમે દારિકાં, નારદ મુની આવ્યા;	,,	૫૪૧
૪	સ્વામી પ્રગટ થયા તે કહું સાંભળો રે, ...	,,	૫૪૪
૪	સખી વાગે છે મહા વનમાંલરે, વાલીડાની વાંસલડી...	,,	૫૪૫
૮	આજ મેં તો દીઠા વહાલાને વાટે વેહેતાં	,,	૫૪૭
૪	રાસ રમે નન્દલાલ સખી, જમુનાજીને તીરે	,,	૫૫૦
૪	એક દીન સ્યામ ચતુરનીરે, અસવારી નિકળીરે	,,	૫૫૧
૮	છેલ છખીલા સ્યામળારે, આતી રોકોમા વાટ	,,	૫૫૨
૮	ૐ એવા શબ્દ તણી આદીરે, કે ન જાણે.	,,	૫૫૪
૮	ધરમા જઇનેરે કે વાલમ વિચાર્યા, ...	,,	૫૫૬
૮	એટલાકમાં તો દશ વીશ આવીરે	,,	૫૫૯
૮	જશોદા, કહીને સમજવો, લાલ તમારો છે... ..	,,	૫૬૩
૮	હો અલવીલા અલવ ન કીજે, કાઠનું મહીકું	,,	૫૬૫
૮	સખી જોને આ બાળક નાનોરે, એનું નામ કાડીલો છે.	,,	૫૬૮
૧૨	ગોરસ લઇને ગોપીકા, ચાલી વેચવા કાજે... ..	,,	૫૭૦
૧૨	સુથુ વાત કહું સાહેલીરે, કહાનો મારી કેડ પગો	,,	૫૭૫
૮	મધ્ય રાતે વહાલાની વેથુ વાગીરે, હું તો... ..	,,	૫૭૮
૮	મોરલી મહાવન માલ્ય, વાઈ વહાલે મોરલી... ..	,,	૫૭૯
૪	વાંસલડી વાગી, વહાલાજીની વાસલડી વાગી	,,	૫૮૧
૪	કિ ભરિયાં કે કિ ભરિયાં કે, કિ ભરિયાં કે... ..	ટોડી.	૫૮૨
૪	માઈરી મઈથી ભરન નીર, તહાં ઠાડે બળવીર ..	વેળાવળ-ચૌતાલ	૫૮૩
૪	મેરો મન લીનો, મા કાનડ કારે	ધન્યાશ્રી	૫૮૪
૪	સહજનંદ સહુની સુરત, મૂતિ મો મન ભાવે... ..	,,	૫૮૫
૪	રાધે સંમ થેઠે લાલ, કરત નવિન ખ્યાલ	સારંગ-ચૌતાલ	૫૮૬
૪	રંગબીને રસીક ત્રજરાવરે	,,	૫૮૭

પ્ર. સંખ્યા	પ્રથમ પંક્તિ	રાગ	પૃષ્ઠ.
૪	ચિત્ત ચોથો રી યેન બળયકેં	... પુરવ	૫૮૮
૪	બરનેહું છો મોકું નીરં ..	... પુરિયો-કલ્યાણ	૫૮૯
૪	ગોપી ઘેર લિયે અવિનાશીં	... બ્રૂપાલી	૫૯૦
૪	મોહન મારો મેલનેરે કેડો કેડોરેં..	... કાશી.	૫૯૧
૪	માવો ઉભો મારગડા માંછરે, કેમ ભરીયે પાણી	..	૫૯૧
૪	ધનશ્યામ સુદરવર, વનહુંતે આવત	... અડાણો-ચોતાલ	૫૯૩
૪	મોહન મોયે નેનન મારીરે, જમુના તીરે	.. સોહણી	૫૯૪
૪	આવોજી નંદુકુમાર, ગાઠા મારુ આવોજી નંદુકુમાર	... મારુ	૫૯૫
૪	ભરવા દેને મુને પાણીરે, ભરવા દેને પાણી પાણીરે	.. ખમાચ	૫૯૬
૪	કહાના આવી બાઝોમાં બે મહીડાને માટ	... ..	૫૯૭
૪	ઠાડો જમુના તીર, રસીયો ઠાડો	..	૫૯૮
૪	અસરી સુબન કહાન તાનમેં બળધં	... ..	૫૯૮
૪	અખીયનમેં હો અખીયનમેં લટક, લાલનકી અસી	..	૬૦૦
૪	સુન માત જશોદા ગોરી, સું	... સોરઠ	૬૦૦
૨૪	એક સમે હરિ વનમા, ઉભા વેણુ વાયમે	..	૬૦૧
૪	પનિયા ભરન દો પ્યારે, પનિયા ભરન દો પ્યારે	... કેરખા	૬૧૦
૪	અમે કહો વજમા કેમ રહીયે, મૈયારિ તારો લાલ અટારો	.. પરજ	૬૧૧
૪	દેખરે સખી યહ નદકા છોરોં .	... .. જગલો	૬૧૨
૪	કુન દેખાવે પ્યારા, છેલા નટવર નદુલારા, સલુના	... ..	૬૧૩
૪	ગાગરીયા મોરી ફેરીરે, ગાગરીયાં મોરીં	... ..	૬૧૩
૪	નવલ કનૈયા ચિત્તકો હરૈયાં .	... ..	૬૧૪
૮	મારા મદીરીયામા હેલી રસનો રંગીલોં	.. ઘોળ	૬૧૫
વિરહ વર્ણન.			
૯	ગોકુલથી ગિરિધરરે, મથુરા જઈ રહ્યા	.. ગરખી	૬૧૮
૪	વહાલા અમ સાથેરે, અલબેલ આટી રાખો છો	... ..	૬૨૧
૮	જાકા પીયા પરદેશ, દુખી સોઈ કામની	... વ્રહમગળ	૬૨૩
૧૦	સખી આયો માસ અસાડ, અમકી વીજડલીરે	.. ધન્યાશ્રી	૬૨૮
૪	પ્રાણુ સનેહી ધરુ આવો અથ પીયરાં	... .. ભૈરવ	૬૩૧
૨	પીયા ન જનત પીરવેં...	... .. ધન્યાશ્રી	૬૩૨
૪	ઉઘો ધતની કહીયો શ્યામકું	... .. સારંગ	૬૩૩
૪	બેદરદી મેરા પીયરાં . .	..	૬૩૩

પદ સખ્યા	પ્રથમ પદ્ધિ	રાગ	પૃષ્ઠ
૪	વાલીડા વેરો કીધોરે, કુળવિહારી...	કાશી	૬૩૫
૪	ખીન પ્રીતમ ચંદા મોય જરે ...	બિહાગ	૬૩૬
૪	વાલપની વાત, કહેજેરે ઉધા કહાનને...	સોહિણી મારુ	૬૩૬
૪	હો સજની મારા વાલમને અતાય...	સોહિણી	૬૩૮
૪	લાગી સખી સાવન જર મતવારી ...	સોરઠ મલાર	૬૩૯
૪	ઐરી સાવન આયો હો, અલખેલી હેલી ...	મલાર	૬૪૦
૧	સુણો સુદર સ્થામ, એમ ન ધટે તમને હો દીનાનાથજી	સોરઠ	૬૪૦
૪	શું કહીએ વાલમ તમને રે શું કહીએ...	પરજ	૬૪૧
૪	રટન લગી દીલમાં પીયા મીલનકી...	ખ્યાલ	૬૪૨
૪	પીયા લગન લગી મોય તેરી હો...	જંગલો	૬૪૨
૧૩	જેઠ જીવન ચાલીયા નિમોહી મારા નાથ...	ધાળ	૬૪૩

જ્ઞાન વિલાસ.

૪	નારાયણ નામ લેને તુ પ્રાણી રે ...	ગરબી	૬૪૮
૪	મનુવા નરનારાયણ સ્વામિ રે, બજી લે બાવ કરી ...	„	૬૪૯
૪	પ્રભુ સાથે કરને રે નર તુ પ્રીતડી રે	„	૬૫૦
૪	હરિજન સાચા રે, જે ઉરમાં હિમત રાખે...	„	૬૫૨
૧	એક વ્રત સુણો વ્રજવાસી રે, પુરુષોત્તમ જોડ્યા પ્રીતે...	„	૬૫૪
૪	કહું છુ શિખામણ સારી રે, કે લેજે અતરમા ધારી રે...	„	૬૫૪
૪	નિલ બજીએ રે નિલ બજીએ સુખદાયક રામ...	„	૬૫૫
૪	ચેત ચેત નર અંધ કહત સત ટેરકે...	મગળ	૬૫૬
૪	જગમો રહેના દો દીનકા, તુમ કાહેકું કરત શુમાન...	ધન્યાશ્રી	૬૫૮
૨	હો મન હરના, ત્રિય વનમો નહિ ચરના...	નટ	૬૫૯
૪	સત સમાગમ કીજે હો, નિશ્ચીન...	પુરવ	૬૬૦
૪	કહત હરિ સો સાચો મમદાસ...	„	૬૬૦
૪	અલિહારી મો એસે સતકી...	„	૬૬૨
૪	મન તોય કુન કુટેવ પરી રે...	„	૬૬૩
૨	સંતો નારી નાગની જેસી...	ગોડી	૬૬૪
૪	તુ ચેત ચેત નર મુદરી...	„	૬૬૪
૪	પ્રગટ પ્રમાણ હરિને, બજમન...	„	૬૬૫
૪	કૃષ્ણ હરિ સુખકારી, બજમન...	„	૬૬૬

પદ સંખ્યા	પ્રથમ પદ્ય	રાગ	પૃષ્ઠ
૧	નર નારાયણ વાસુદેવ હરિ, કૃષ્ણ કૃષ્ણ મુખ કહીયે ..	કલ્યાણ.	૬૬૭
૪	સોઈ સવ સયાને, મમતા લાગીં ...	હમીર કલ્યાણ	૬૬૮
૪	ભણ લેને શ્રી વજરાજ, આ જગ જીવના થોરાં ...	કાશી.	૬૬૯
૪	બદ્રીપતી નર નારાયણકે દ્વાલિખંધ કહાવુરીં	,,	૬૭૦
૪	કહતહે સત સુજન, સમજ મન મેરા હોં	આશાવરી	૬૭૧
૪	કાનુડા કેડે ફરવુ રે, કાઈથી ન ડરવું ...	કાશી	૬૭૨
૪	ભણ લેને શ્યામજો સુખકારી રેં... ..	,,	૬૭૩
૪	મેલીને સર્વે એકલાં જીવુ જીવુ રેં	,,	૬૭૪
૨	કામ તન્યા તો કયા બયા મન દામ વસતં	,,	૬૭૫
૪	દીલ લગ્યા હમારા ફકારીસેં	,,	૬૭૫
૧	મારુ કહ્યું માનને પ્રાણીં	,,	૬૭૬
૪	સિધુસુતાપતિ ક્યુ ન સભારેં	કનડો	૬૭૭
૪	ન્યાકી પ્રભુપદમેં નહિ પ્રીતિં ..	,,	૬૭૮
૪	રામ બજે સો સખમેં બલાહેં	,,	૬૭૯
૪	કુન સગો નર ગાફલ તેરોં	અડાણો	૬૮૦
૪	ભજ મન નવલ નન્દકિશોરં	ખિહાગડો	૬૮૧
૪	ભજ મન દ્વારિકાઅધિરાજં	,,	૬૮૨
૪	નરનારાયણ ગાવોરે અવસર ન મળે આવોં	ખમારા	૬૮૩
૪	હરિ ભણ લેને તુ પ્રાણીરેં	,,	૬૮૪
૪	મન મોહ ટળે, રામ મળે, નિર્મળ હરિજનના સગથીં	સોરઠ	૬૮૫
૪	હો મન, શીખ શ્રવણ ધર મેરીં... ..	ભેરવી	૬૮૬
૪	હાજી બલા બેગી હરિસેં બેગં... ..	જગલો	૬૮૭
૪	હાજી બલા શૂરા જગતમા સતં... ..	,,	૬૮૮
૪	માયાકાઉસે તણ નહિ જાવેં	,,	૬૮૯
૪	જગમેં મત કીજે અભિમાનં	,,	૬૯૧
૮	દાટયો રહેને ચોર દૈવના શુ મુખ લખને બોલેજીં	ધોળ	૬૯૨
૧	જીરે વરતમાન પાત્રની વારતારેં... ..	,,	૬૯૫
૪	કરલે ખુબ ફકારીરે, બદે કરલે ખુબ ફકારીં... ..	આશાવરી	૬૯૫
૪	રામ અમલ રગ રાતે, સાધુ રામં	,,	૬૯૭
૧૨	સમર સમર સદ્ગુરુ સાહેબકુ કયા મુખ બકબકં	લાવની	૬૯૮
૪	જગતમેં જીવના થોરા, મ ભૂલે દેખી તન ગોરાં ..	,,	૭૦૩

વિષય	અહાવિલાસ.				૫૪.
				૭૦૫ થી ૭૬૫	
શ્રી ગુરુ દેવકો અગ	...	...	...	.	૭૦૫
શ્રી ઉપદેશકો અગ...		...		.	૭૧૦
શ્રી કાલકો અગ .			...	...	૭૧૫
શ્રી દેહ આત્મા વિછોડકો અગ	...		.	...	૭૧૯
તૃષ્ણાકો અગ	...	...	...	.	૭૨૦
અધૈર્યકો અગ	...	.	...	...	૭૨૨
વિશ્વાસકો અગ	...		...	.	૭૨૪
દેહમલીન ત્યાગ પ્રકારકો અગ...	...	...		...	૭૨૫
નારી નિલાકો અગ...	...	.		...	૭૨૬
દુષ્ટકો અગ		.	.	...	૭૩૦
મનકો અગ	..	...	...	...	૭૩૧
આનકકો અગ	...	...	..		૭૩૪
વિપરીત જ્ઞાનીકો અગ	...		.	..	૭૩૭
વચન વિવેકકો અગ	...		...		૭૩૯
શ્રી ઉપાસનાકો અગ	...	...	.	...	૭૪૧
પતિવ્રતાકો અગ	...	.		...	૭૪૨
શ્રી વિરહનીક્ર અગ				..	૭૪૪
શ્રી સૂરમાકો અગ...	...	.	...		૭૪૬
શ્રી સાધુકો અગ .	...	..		..	૭૫૪
શ્રી સાંખ્યકો અગ	.	..		...	૭૬૦
શ્રી ઉપદેશકો અગ.	...	.		બ્રહ્મણ ૭૬-૩૦	૭૬૫
શ્રી અસાધુકો અગ..	...		..	„ „ -૧૨	૭૬૯
શ્રી સતકો અગ	...	...		„ „ -૮	૭૭૧

શ્રી સુમતિ પ્રકાશ.

પ્રથમ વિશ્રામ-નરનારાયણાશ્રમ વર્ણન.	...	૭૭૩
દ્વિતીય વિશ્રામ-મુનિધર્માગમનાદિ વર્ણન		૭૭૭
તૃતીય વિશ્રામ-હરિબ્રાહ્મણવકારણનિરૂપણ		૭૮૧
ચતુર્થ વિશ્રામ-ધર્મભક્તિબન્ધન નિરૂપણ	.	૭૮૫
પંચમ વિશ્રામ-રામાનન્દ સ્વામી સમાગમ નિરૂપણ	.	૭૮૮
ષષ્ઠ વિશ્રામ-હરિ શોભા કથન	..	૭૯૧

વિષય				પૃષ્ઠ
સપ્તમ વિશ્રામ-નિર્લોભી વ્રત નિરૂપણ	...			૭૯૩
અષ્ટમ વિશ્રામ-નિષ્કામ વ્રત નિરૂપણ	...	..		૭૯૭
નવમ વિશ્રામ-પ્રાયશ્ચિત્ત નિરૂપણ	.	.	...	૭૯૯
દશમો વિશ્રામ-નિ સ્વાદ વ્રત નિરૂપણ	...			૮૦૨
એકાદશો વિશ્રામ-નિરપ્રેક્ષી વ્રત નિરૂપણ			...	૮૦૪
દ્વાદશો વિશ્રામ-નિર્માની વ્રત નિરૂપણ.	.			૮૦૭
ત્રયોદશો વિશ્રામ-સ્ત્રી ધર્મ નિરૂપણ .	...	...	...	૮૦૯
ચતુર્દશો વિશ્રામ-ગૃહી ધર્મ			..	૮૧૩
પંચદશો વિશ્રામ-અક્ષરધામ વર્ણન		...		૮૧૫
ષોડશો વિશ્રામ-નરકકુડ વર્ણન ...				૮૧૯
સપ્તદશો વિશ્રામ-યમયાતના નિરૂપણ	...		...	૮૨૩
અષ્ટાદશો વિશ્રામ-હરિઅવતારપ્રધાનતા નિરૂપણ			...	૮૨૫
એકેનવિશો વિશ્રામ-શ્રીનારાયણ ચરિત્ર કથન	...	...	...	૮૨૮
વિશો વિશ્રામ-વિશાળાબદ્રિમાહાત્મ્ય કથન	...	...	.	૮૩૧

ૐ

તત્સત્ શ્રીસહજાનંદાય નમઃ

બ્રહ્માનંદ કાવ્ય.

ભક્તિ વિલાસ.

—□□□□□□□—

પદ ૧ હું-રાગ ગરબી.

રે સગપણ હરિવરનું સાચુ, બીજું સર્વે કષ્ટભગુર કાચું; ટેક.
રે સૌ સાથે પ્રીતિ ટાળી, રે ભાચું મન મિથ્યા ભાળી;
છે વરવા જેવા એક વનમાળી, રે સગ૦ ૧
રે થીર નહિ આવરદા થોડી, રે તુમ્હ જાણી આશા તોડી;
મેં જગના જીવન સાથે જોડી, રે સગ૦ ૨
રે ફેકટ ફેરા નવ ફરીએ, રે પર ઘર પાણી શું ભરીએ;
રે વરીએ તો નટવરને વરીએ, રે સગ૦ ૩
રે બૂધર લેટ્યા લય ભાગો, રે સહુ સાથે તોડ્યો ધાગો;
એ રસિક રંગીલાથી રંગ લાગો, રે સગ૦ ૪
રે એનું જાણીને સગપણ કીધું, રે મેહિલું તે શિર ઉપર લીધું;
બ્રહ્માનંદનું કારજ સીધું, રે સગ૦ ૫

પદ ૨ જું.

રે લગની તો હરિવરથી લાગી, મેં તન ધનની આશા ત્યાગી; ટેક.
રે વાત કરું સુષુ સાહેલી, રે બળિયોજી કીધા બેલી;
માચું પેહેલું પાસંગમાં મેલી, રે લગ૦ ૧
રે ન ડરું હું લોક તણી લાજે, રે શિર ઉપર ગિરિધર ગાજે;
આ દેહ ધર્યો નટવર કાજે, રે લગ૦ ૨
રે શિરપર જો બીજો ધારુ, રે તો બગડે જીવતર મારુ;
હું જીતી બાજી તે કેમ હારુ, રે લગ૦ ૩
રે હરિ વિના બીજાને વરવું, રે ગજ તજ ખર ચડીને ફરવું;
એ જીવ્યાથી રડું મરવું, રે લગ૦ ૪
રે મરનાદા જગની મેટી, રે બાંધી મેં પ્રેમતણી પેટી;
બ્રહ્માનંદનો બહાલો લેટી, રે લગ૦ ૫

પદ ૩ જું.

રે શિર સાટે નટવરને વરીએ, રે પાછાં તે પગલાં નવ ભરીએ; ટેક
 રે અન્તર દષ્ટિ કરી જોળ્યું, રે હઠાપણુ આજુ નવ ડોળ્યું;
 એ હરિ સારુ માથું ઘોળ્યું, રે શિર૦ ૧
 રે સમજ્યા વિના નવ નિસરીએ, રે રણુ મધ્યે જાઇને નવ ડરીએ;
 ત્યાં મુખપાણી રાખી મરીએ, રે શિર૦ ૨
 રે પ્રથમ ચડે શૂરો થઇને, રે ભાગે પાછો રણુમાં જઇને;
 તે શું જીવે ભુડુ મુખ લઇને, રે શિર૦ ૩
 રે પેહલુંજ મનમાં ત્રેવડીએ, રે હોડે હોડે જીવે નવ ચડીએ;
 જો ચડીએ તો કટકા થઈ પડીએ, રે શિર૦ ૪
 રે રગ સહિત હરિને રટીએ, રે હાક વાગે પાછા નવ હટીએ,*
 બ્રહ્માનંદ કહે ત્યાં મરી મટીએ, રે શિર૦ ૫

પદ ૪ થું.

રે ધરિયા અતર ગિરિધારી, શુ કરશે ઘોળ્યાં હવે સસારી; ટેક
 રે હું કોઇની ન રહું આલી, રે વહાલાને થાવા વહાલી;
 રે શિર કરમાં લેઇને ચાલી, રે ધરિયા૦ ૧
 રે જેમ ગજજય બજાર ખુસી,† રે શ્વાન મરે બહુ ભરી રે ભરી;
 તે હાથીને નહિ શકા કશી, રે ધરિયા૦ ૨
 રે બળવા ગઈ જો સતી સાચી, રે રોમ રોમ પીયા સગ રાચી;
 તે પડમાં જાઇને વળે પાછી, રે ધરિયા૦ ૩
 રે જો પડથી પાછી આવે, રે લાજ તજી મન લલચાવે;
 તે સતી મટીને કુત્તી કહાવે, રે ધરિયા૦ ૪
 રે બ્રહ્માનંદ એમ વિચારી, રે ખીક સવે કાઢી ખારી;
 રે મળયા મોહન સુખકારી, રે ધરિયા૦ ૫

પદ ૫ મું. રાગ ગરબી.

લાગો મારે નટવરથી નેહો, કે હવે મે તો શિર નાંખ્યો છેહો રે; લા૦ ટેક.
 કે સહુ મળીને મુજને વારી, કે અટકી મન વૃત્તિ મારી;
 કે ધણી મે તો ધાર્યાં ગિરિધારી રે, લા૦ ૧
 કે શું મતલબ મારે કોઇ સાથે, કે મેહોણુ મારે મોહનનું માથે;
 કે હરિવરે મુંને આલી હાથે રે, લા૦ ૨

* હઠાએ

† બજારે ધસી

કે મોડુ વેહેલું સહુ જાવાનું, કે તેને ખિન્નયે તે શું થાવાનું;
 કે મેહેલું મારે અવિચળ માવાનું રે, લા० ૩
 કે કોઈ કહી મુજને શું કરશે, કે ગજ ચઢી શકા કેાણુ ધરશે;
 કે શ્વાન ભસી ભસીને મરશે રે, લા० ૪
 કે સમજીને મે તો પગ ભરીઆ, કે સર્વે વિષય રસ વિસરીઆ;
 કે બ્રહ્માનંદનો વહાલો વરીઆ રે, લા० ૫

પદ ૬ ઠું.

લાગી મારી નટવરથી લગની, કે મર્યાદા મેલી જગની રે. લાગી૦ ટેક.
 કે એક ટેક અંતરધારી, કે સગાં કુટુંબ સહુ વિસારી;
 કે મન કર્મ વરિયા* મોરારી રે, લાગી૦ ૧
 કે કર્યું મેં તો તન ધન કુરખાણી, કે હરિ વિના ન વહું અન્ય વાણી;
 કે કહાન કુવરથી અટકાણી રે, લાગી૦ ૨
 કે સુખ મે તો સસારી છોડ્યું કે સહુ સાથે સગપણુ તોડ્યું;
 કે જગજીવન સાથે જોડ્યું રે, લાગી૦ ૩
 કે મેહેણાં જગકેરાં સહીને, કે સ્થિર મન મતવાળી થઈને;
 કે ચાલી હું તો શિર કરમાં લઈને રે, લાગી૦ ૪
 કે ખેરી હું તો લય જગનો ખોઈને, કે મન નિશદિન રહ્યું છે મોહીને;
 કે બ્રહ્માનંદનો વહાલો જોઈને રે, લાગી૦ ૫

પદ ૭ મું.

મોહી હું તો નટવરને વાને, કે કીધી વશ ડોલરિયે કહાને રે; મોહી૦ ટેક.
 કે ચિત્તડામાં લાગી ચટકી, કે લોકતણી લજ્જા પટકી;
 કે નંદના નંદન સાથે અટકી રે, મોહી૦ ૧
 કે જીવી જીવને શું પરણું, કે જેના શિર ઉપર મરણું
 કે સમરથનું લીધું શરણુ રે, મોહી૦ ૨
 કે થઈ પુરુષોત્તમથી પ્રીતિ, કે નથી હું લોકથકી પહીતી,
 કે જગપતિ વરી હું તો જગ જીતી રે, મોહી૦ ૩
 કે અસલ વાત મુને ઓળખાણી, કે થઈ મારે સર્વ દુઃખની હાણી;
 કે પ્રીતમ મુખ રાખ્યું પાણી રે, મોહી૦ ૪
 કે સ્થિર થઈ અતરમા ઠરીયું, કે કહાને મારું મન ગમતું કરીયું;
 કે બ્રહ્માનંદનું કારજ સરીયું રે, મોહી૦ ૫

પદ ૮ મું.

કે વર્થાં મેં તો રગ ભર વહાલાને, કે લટકાળા નંદલાલાને રે; વર્થાં ૦ ટેક.
 કે કીધું મેં તો નિશ્ચય વિચારીને, કે દુરીજન થાક્યાં મુને વારીને;
 કે ધાર્યાં એક વર ગિરિધારીને રે, વર્થાં ૦ ૧
 કે જેમ રણુ શૂરાનિ લગનિ, કે ઉડે તોપ બાણુ અને અગ્નિ;
 કે પાની ન ધરે પાછી પગની રે, વર્થાં ૦ ૨
 કે સતી જેમ પાછું નવ ભાળે, કે તન કેરાં સુખને ટાળે;
 કે અગ્નિમાં અગ પચ્છળે રે, વર્થાં ૦ ૩
 કે શૂરે કાયર થાય ડરી, કે સતી ઘર આવે પાછી ફરી;
 કે માતપિતામાં તેને ખોટ ખરીરે, વર્થાં ૦ ૪
 કે અક્ષાનંદ એમ જોવું પેહેલું, કે દેખીને નવ થાવું ઘેલું;
 કે કામ કઠણ છે નથી સેહેલું રે, વર્થાં ૦ ૫

પદ ૯ મું.—રાગ ગરબી.

વહાલા લાગોછો કુંજ વિહારી રે, મુને રટના લાગી છે એક તારી રે; ટેક૦
 તમને ભજતાં તે કોણુ મને વારે રે, હવે ડર નહીં જગકેરે ડારે રે;
 હું તો ભીંજી છું રગ તમારે રે, કું ૦ ૧
 ચાલી કુળકેરી લાજ વિસારી રે, ઘોળ્યાં શું કરશે સસારી રે,
 લીધું કરમાં તે શિશ ઉતારી રે, કું ૦ ૨
 વહાલા ચરણુ તમારાં સેવું રે, તન ધન સર્વે તુચ્છ કરી ટેવું રે,
 કેદી પગલું પાછુ નવ દેવુ રે, કું ૦ ૩
 મારે તમથી છે બહુ સાજુ રે, હવે હારુ નહીં જીતી બાજુ રે;
 અક્ષાનંદ તમારી સંગ રાજુ રે, કું ૦ ૪

પદ ૧૦ મું.

પુરુષોત્તમ પ્રીતમ ખ્યારા રે, મનના મેરમ જીવન મારા રે; ટેક૦
 મેલી કુળની તે રીત નહારી રે, કહીને દુરીજન થાક્યાં હારી રે;
 મારે માથે છે છાંય તમારી રે, પ્રીત૦ ૧
 ખોટા જગનો તે ભય વિસરાયો રે, કરી હેત તમે કર સ્થાયો રે;
 ચડિયો દિન દિન રગ સવાયો રે, પ્રીત૦ ૨
 દિલસાના ગિરિધર દાણી રે, આવી તમ ચરણે અટકાણી રે;
 કીધું શિર તમપર કુરખાંણી રે, પ્રીત૦ ૩

ખાંધ્યું તમ સંગ સમજીને ખેલું રે, ખોળે મસ્તક નાંખીને ખેલું રે;
પ્રદ્યાનંદના નાથ ન મેલું રે, પ્રીત૦ ૪

પદ ૧૧ મું.

મજજીવન તમને વરિયા રે, છેલા લાડકડા ડાલરિયા રે; ટેક૦
તારી નવલ છળિ ઉર ઠેરી રે, મેલી લોક લાજ કુળ ઠેરી રે;
ક્રીધો જગ તમ સારુ વેરી રે, તમ૦ ૧
ઘોળ્યાં દુરીજન જેમ તેમ ખોલે રે, તેને જાણું છું તૃષ્ણ કેરે* તોલે રે;
મારું મનડુ તે તમ સગ ડાલે રે, તમ૦ ૨
મુંને જગમાં તે કહે છે સહુ લોળી રે, આજું હહાપણુ ન જાણું ડાળી રે;
નાથું તન ધન લમપર ઘોળી રે, તમ૦ ૩
સૌથી તોડીને તમ સંગ જોડું રે, છોને કહેતાં તે લોક કરોડુ રે;
પ્રદ્યાનંદના નાથ ન છોડુ રે, તમ૦ ૪

પદ ૧૨ મું.

વહાલો નાગર નટવર વરીએ રે, સખી સમજીને સગપણુ કરીએ રે; ટેક.
મિથ્યા સુખમાં નવ ભરમાવું રે, હોંસે હોંસે દુઃખી નવ થાવુ રે;
મેલી અમૃત ઝેર ન ખાવું રે, નટ૦ ૧
આશા તન ધનની પરહરવી રે, દઢ અંતર આંટી ધરવી રે;
બીજા સાંભી તે નજર ન કરવી રે, નટ૦ ૨
થિર મન મતવાલી થઈને રે, દુરીજનને શિર પગ દઈને રે;
કરવું મસ્તક કરમાં લઈને રે, નટ૦ ૩
અવિચળ સુખને અનુસરવા રે, ભવસાગર પાર ઉતરવા રે;
પ્રદ્યાનંદના નાથને વરવા રે, નટ૦ ૪

પદ ૧૩ મું—રાગ ગરબી.

વહાલો વધાવું, મારો વહાલો વધાવું;
આજની ઘડી રણિયામણી રે, મારો વહાલો વધાવું. ટેક
પ્રાણુજીવન મારે મંદિર પધાર્યા, હાર પેહેરાવું હીરા મણિ રે. મારો૦ ૧
કહાન કુંવર અલખેલાને કારણે, જતન રાખ્યાં છે દહીં જામણિ રે. મારો૦ ૨
ચોખા રાંધીને કાળુ આપીશ સવારમાં, શાકરને દૂધની શીરામણી રે. મારો૦ ૩
પ્રદ્યાનંદના રંગ બીના વહાલાની, કર પ્રીત સહિત પધરામણી રે. મારો૦ ૪

* તૃષ્ણાની.

પદ ૧૪ મું.

કહાન રગીલો, છેલો કહાન રગીલો;
 આજ મારે ઘેર આવિયા રે, છેલો કહાન રગીલો. ટેક
 ટોડલે ટોડલે તોરણ બધાવિયાં, પુલડે ચોક પૂરાવિયા રે. છેલો ૧
 ગજ માતીડાંનો થાલ ભરી મે તો, સર્વ પહેલાં જઈને વધાવિયા રે. છેલો ૨
 અગર ચંદન કેરી ગાર કરીને બહેની, પ્રીતે કરી ચોરડા લિંપાવિયા રે. છેલો ૩
 બ્રહ્માનંદનો વહાલો છેલ ચતુર વર, મદિર માંહી પધરાવિયા રે. છેલો ૪

પદ ૧૫ મું.

વહાલો પધાર્યા, તે વહાલો પધાર્યા;
 જેની નિત્યે વાટડી હેરતાં રે, તે વહાલો પધાર્યા. ટેક
 કહાન કુવરના સમાચાર કારણે, વટેમાર્ગને જઈ ઘેરતાં રે. તે ૧
 દર્શન વિના દલગીર થઈ અતરે, જેને કાળે આંસુડા ખેરતાં રે. તે ૨
 કાગ ઉડાડતાં ને જોષ જોવરાવતાં, માળા જેના નામની ફેરતાં રે. તે ૩
 બ્રહ્માનંદના વહાલાની વધામણી, સુણી પુલ શેરીએ વેરતાં રે. તે ૪

પદ ૧૬ મું.

શ્યામ સલુણો, આવ્યા શ્યામ સલુણો;
 ધન્ય ઘડી છે આજની રે, આવ્યા શ્યામ સલુણો. ટેક
 વહાલો પધાર્યા એવી સાંભળી વધામણી, સુરત ભૂલી ઘરકાજની રે. આ ૧
 સામૈયું લઈને ચાલી વહાલાને વધાવવા, શકા ન રાખી લોક લાજની રે. આ ૨
 વાળ નગારાં ઢોલ સરનાઈ વજાડીએ, કરો ધુન્ય તાલ પખાજની રે. આ ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે આવી વસી મારે અતરે, મૂર્તિ રસિક વ્રજરાજની રે. આ ૪

પદ ૧૭ મું-રાગ ગરબી.

મં તો સગપણ કીધુ રે શામળિયા સાથે, માવાનુ મેહણુ રે કે લીધું છે માથે; ૧
 ધન તન મન સર્વે રે મિથ્યા ધારીને, વરી મગન થઈને રે કે કુજ વિહારીને. ૨
 તુચ્છ બાણી સર્વે રે લજ્જા ત્યાગીને, મોહનનુ મેહણુ રે કે લીધું માગીને; ૩
 દુર્મતિ દુર્જનીયા રે કહીને શું કરશે, પોતાને પાપે રે કે બળી બળીને મરશે. ૪
 મતવાલા સગે રે થઈછું મતવાલી, માથાથી મોઢા રે કે કીધા વનમાળી; ૫
 ખાંતે હું ખેલું રે સુંદર વર સગે, બ્રહ્માનંદ કહે રીઝીરે કે રસીયાને રંગે. ૬

પદ ૧૮ મું.

મારે મંદિર નાવોરે મોહન શામાટે, શિર જાશે ઘોળ્યું રે કે વાલમ તમ સાટે; ૧
 શું કરશે ઘોળ્યાંરે જૂઠાં સંસારી, ધરશોમાં શંકા રે કે મનમાં ગિરિધારી. ૨

જગજીવન તમને રે સાચા બાણીને, કોણુ માને જગની રે કે જોટી વાણીને; ૩
મારે મનડે બાળ્યારે મોહન મરમાળા, સો માથાં જાતાં રે કે સોધા છોગાળા. ૪
તમ સાથે જોડી રે સૌથી તોડીને, દુરીજન શું કરશે રે કે મુખડા મોડીને; ૫
શિર સાટે સમજીરે બાંધ્યું છે બેલું, પ્રદ્ધાનંદના વહાલારે કે તમને કેમ મેલું. ૬

પદ ૧૯ મું.

સમજીને રહ્યાયો રે હરિ તારો છેડો, મનમોહન મેલુંરે કે કેમ કરીને કેડો; ૧
તમ સાથે બંધાણી રે આવી પ્રીતડલી, બૂધર ભાંગી છે રે કે ભયની ભોંતડલી. ૨
પિયર સાસરિયું રે સહુ લાગે ખારુ, મોહન તમ સાથે રે કે માન્યું મન મારુ; ૩
નિશ્ચયની નોખતરે વાલમ વાગી છે, તમ સારુ જગની રે કે લજજા ત્યાગી છે. ૪
નટવર તમ સંગેરે લાગ્યો છે નેહડો, ડોલરિયા ઘોળ્યો રે કે તમ ઉપર દેહડો; ૫
પ્રદ્ધાનંદના વહાલારે વહાલ વધારોને, પોતાની બાણીરે કે સેજ પધારોને. ૬

પદ ૨૦ મું.

અવસર આળ્યો છે રે તમને ભજવાનો, તનની ઉપાધી રે કે સર્વે તજવાનો; ૧
ધારુ નહીં માથેરે ધણી દેહુ ધારીને, તમ ઉપર સર્વસરે કે નાખુ વારીને. ૨
અવતાર ધર્મો છે રે તમને વરવાને, કુળની મર્યાદા રે કે જોટી કરવાને; ૩
અમૃતરસ મેલીરે વિખ હું નહિ ચાખુ, રસિયા તમ વિનારે કે વહાલુ નહીં રાખુ. ૪
કરશે શું મુજનેરે કુડાં લોકડીઆં, જગજીવન મારે રે કે જીવલડે જડીઆં; ૫
પ્રદ્ધાનંદના વહાલારે મા દેશે વિસારી, તન ધન મન સૌંપીરે કે થઈ રહીછું તારી. ૬

પદ ૨૧ મું-રાગ ગરબી.

અવસર આળ્યો રે સારો, વરીએ નટવર નંદહુલારો. ૧
અંતર વિચારી રે જોલું, જોટા સંગ ન જીવતર જોલુ. ૨
તુચ્છ જગમુખને રે તજીએ, ભવદુઃખ મેટણુ નટવર ભજીએ. ૩
ધડક ન મનમાં રે ધરીએ, સગપણુ શામળિયા સાથે કરીએ. ૪
વહાલો પ્રદ્ધાનંદનો રે વરતાં, છોને દુરીજન ઢાઝી મરતાં. ૫

પદ ૨૨ મું.

સગપણુ કીધું રે સાચું, હવે હું રંગ ખીજે નવ રાચુ. ૧
અખંડ એવાતન રે મારુ, હરિવિના ધણી નવ ખીજે ધારુ. ૨
માયું જાતાં રે કેમ મેલું, બાંધ્યું મારે કહાન કુંવરથી બેલું. ૩
એ સુખ ન શકું રે વરણી, પૂરણુ પુરુષોત્તમને પરણી. ૪
પ્રદ્ધાનંદ ઉપર રે હરિ રાજી, દુરીજન છોને મરતાં ઢાઝી. ૫

પદ ૨૩ મું.

૬૬ મન આંટી રે ધારી, વરી હું તો નટવર કુજવિહારી.	૧
હરિ વર વરિયા રે હેલી, મેં માથાની લાલચ મેલી.	૨
તનની આશા રે ટાળી, મેં તો ઉર ધાર્યા છે વનમાળી.	૩
શકા જગની રે મેટી, ભાવે તો હું ભૂધરજીને લેટી.	૪
અક્ષાનંદનો રે સ્વામી, પૂરણ પુણ્ય કરીને પામી	૫

પદ ૨૪ મું.

સમજી વિચારી રે ચાલી, મોહન વરવા આંટી ગાલી.	૧
માથું જાતાં રે નવ છૂટે, ફેડયો હીરો જેમ નવ કૂટે.	૨
મનડું બાધ્યું રે મારુ, હવે હું જગ ભાગી નવ હારુ.	૩
કેદી નહીં મેલું રે કેડો, સ્થાયો મેં નંદકુવરનો છેડો.	૪
અક્ષાનંદ કેરો રે ખ્યારો, ન કરુ નટવર અધક્ષણ ન્યારો.	૫

પદ ૨૫ મું-રાગ ગરબી.

હું તો ચાલી રે હું તો ચાલી, શિર લઈ કરમાંય, વરવા તે નંદકુમારને.	હું ૦ ૧
ખોટા સુખમાં રે ખોટા સુખમાં, નવ મન લલચાય, નિશ્ચય કરિયે નિરધારને.	હું ૦ ૨
સગાં સર્વે રે સગા સર્વે, દેખીને દુભાય, ન ધરુ હું તેના ભારને.	હું ૦ ૩
હરિ ભજતાં રે હરિ ભજતાં, તન ધન જો જાય, કેદી ન માનુ હારને.	હું ૦ ૪
અક્ષાનંદ કહે રે અક્ષાનંદ કહે, વરી જાદવરાય, સર્વ તણ સસારને.	હું ૦ ૫

પદ ૨૬ મું.

મે તો નાખ્યો રે મેં તો નાખ્યો, હવે છેડો શીશ, મનડું લોભાણું કહાનમા.	મે ૦ ૧
નવ કરશો રે નવ કરશો, દેખી કોઈ રીશ, તનડું વેધાણું તાનમાં.	મે ૦ ૨
લોભાણી રે લોભાણી, હું તો વિશ્વાસ, એ વિઠ્ઠલજીના વાનમાં.	મે ૦ ૩
માથું જાતાં રે માથું જાતાં, હું નહિ મેલીશ, ધરથી વિચારુ ધ્યાનમાં.	મે ૦ ૪
અક્ષાનંદને રે અક્ષાનંદને, વહાલો જગદીશ, મુજને યોલાવી માનમાં.	મે ૦ ૫

પદ ૨૭ મું.

મુને લાગો રે મુને લાગો, રસિયા તારો રગ, ન વરુ હું ખીજ કોઈને.	મુને ૦ ૧
હું તો આવીશ રે હું તો આવીશ, છેલા તારે સગ, કુલમયાદા ખોઈને.	મુને ૦ ૨
આંટી પાડી રે આંટી પાડી, ઉરમાંય અલંગ,* મન મતવાલી હોઈને.	મુને ૦ ૩

* નહિ ભાગે-ટુટે તેવી ૬૬.

ભાવે લેટી રે ભાવે લેટી, અતિ આનંદ અગ, મનડુ રહ્યું છે મોહીને. મુને ૦ ૪
અધ્યાનંદના રે અધ્યાનંદના, વહાલા લેહેરી તરગ, જીવું છું તુંજને જોઈને. મુને ૦ ૫

૫૬ ૨૮ મું.

નવ કરીએ રે નવ કરીએ, જગ કેરી લાજ, વરીએ તો સુંદર શ્યામને. નવ ૦ ૧
સર્વે જીઠો રે સર્વે જીઠો, સસારી સાજ, આપે નહિ આરામને. નવ ૦ ૨
તન કરીએ રે તન કરીએ, નટવરને કાજ, સર્વ તણ ધન ધામને. નવ ૦ ૩
ઉર ધરીએ રે ઉર ધરીએ, રસિયો ગુણ જહાજ,* નિત્ય ગાયે ગુણ આમને. નવ ૦ ૪
અધ્યાનંદનો રે અધ્યાનંદનો, વહાલો મજરાજ, હૈડાની પૂરે હામને. નવ ૦ ૫

૫૬ ૨૯ મું.—રાગ ગરબી.

મારે મહિર પધારો રે માવા, તમે અલખેલાજી આવા ને આવા રે. મારે ૦ ૧
મે તો ખાંતે રે ઢાળી ખાટડલી, વહાલા ઉભી જોઉ છુ તારી વાટડલી રે. મારે ૦ ૨
મારું તન મન ધન સર્વ એક સાથે, હું તો મોહન વારુ લૈ તમ માથે રે. મારે ૦ ૩
મારે ફેરા હવે ભવમાં નથી ફરવા, મે તો તનડુ ધયું છે તમને વરવા રે. મારે ૦ ૪
હઠ મેલોને કુંવર હઠીલાજી, અધ્યાનંદના નાથ રંગીલાજી રે. મારે ૦ ૫

૫૬ ૩૦ મું.

મારે લાગો છે તમ સાથે નેડો, કેમ મેલીશ નટવરજી કેડો રે. મારે ૦ ૧
રાખવાને રે મુખનાં પાણીને, મે તો નેડો ક્યો છે એમ જાણીને રે. મારે ૦ ૨
હું તો ચાલી છું મતવાલી થઈને, શું કરશે તે દુર્જનિયાં કહીને રે. મારે ૦ ૩
તમ વિના રે બીજું જે જોવું, તે તો ખવાર થઈને જીવતર ખોલુ રે. મારે ૦ ૪
અધ્યાનંદના વહાલા તમ એલે, મે તો તનડું કર્યું છે તૃષ્ણને તોલે રે. મારે ૦ ૫

૫૬ ૩૧ મું.

તમ સાથ રે લાગી પ્રીતડલી, મે તો મેલી છે જગ કેરી રીતડલી રે. તમ ૦ ૧
મુને જગમાં સૌ કહે છે કાલી, તમને વરવાની રે આંટી ઝાલી રે. તમ ૦ ૨
છોને ફરીજન દેખી દુભાતાં, હું તો મેલીશ નહિ માથું જાતાં રે. તમ ૦ ૩
હું તો તમને દેખીને રીઝું, મુને ઝેર થયું સર્વે બીજું રે. તમ ૦ ૪
અધ્યાનંદના વહાલા શામળીયા, તમે માથા સાટે તે સોંધા મળીયા રે. તમ ૦ ૫

૫૬ ૩૨ મું.—રાગ ગરબી.

સૈયર સહુ ચાલો રે ચાલો, હાં રે જોવા નટવર નંદજીનો લાલો. સૈ ૦ ૧
જમુના તીર નવલ જગજીવન, હાં રે વાયે મોરલી અજબ મતવાલો. સૈ ૦ ૨

* વહાજી—નિધિ.

નોતમ રૂપ ધર્મ નટનાગર, હાં રે જઈ મરમાળા સગ મહાલો. સૌં ૩
લાલ સુરંગી એની પાઘડલીમાં, હાં રે ગુંથી પુલડાંના તોરા ઘાલો. સૌં ૪
ગોવાલ સંગે છેલ ગુમાની, હાં રે ખેલે બ્રહ્માનંદનો રે વહાલો. સૌં ૫

૫૬ ૩૩ મું.

ગુણિયલ ગિરિધારી રે ગિરિધારી, હાં રે તારાં છોગલિયાં પર વારી રે. ગું ૧
ગજગતિ ચાલ અલૌકિક નિરખી, હાં રે સર્વે ન્યાલ થઈ વ્રજનારી રે. ગું ૨
ચંદન ખોર બિરાજત સુંદર, હાં રે શોભે ભાળ તિલક છળી ભારી રે. ગું ૩
મોતીડાંની ગળે માળ અનુપમ, હાં રે કાને કુંડળ મકરાકારી રે. ગું ૪
બ્રહ્માનંદ વસી ઉર અંતર, હાં રે વહાલા મૂર્તિ મનોહર તારી રે. ગું ૫

૫૬ ૩૪ મું.

લગની લાગી રે લગની લાગી, હાં રે હું તો મોહ નિદ્રાથી જાગી રે. લં ૧
હાથ અહો મારા નાથ રંગીલે, હાં રે મળીઆ સુંદર સોહાગી રે. લં ૨
જગજીવન મુજ સામું જોયું, હાં રે મારી ભુખ જન્મની ભાંગી રે. લં ૩
શ્યામ સુંદર નટવરને ચરણે, હાં રે હું તો રાત દિવસ અનુરાગી રે. લં ૪
ઉરમાં વાસ કર્યો બ્રહ્માનંદ, હાં રે હવે આશ જગતની ત્યાગી રે. લં ૫

૫૬ ૩૫ મું.

પ્રીતમ પાતળિયો રે પાતળિયો, આવી અઢળક મુજપર ઢળિયો રે. પ્રીં ૧
હેત ઘણું* મુખ હાસ્ય કરીને, હાં રે આજ મોહન મુજને મળિયો રે. પ્રીં ૨
મેહર કરી મારે મદિરીએ, હાં રે કહાનો હેતે આવે છે નિત્ય હળિયો રે. પ્રીં ૩
શિવ બ્રહ્મા ઇંદ્રાદિક સરખા, હાં રે વહાલો કોઈથી ન જાયે કળિયો રે. પ્રીં ૪
બ્રહ્માનંદના નાથને લેટી, હાં રે હવે જન્મમરણ ભય ટળિયો રે. પ્રીં ૫

૫૬ ૩૬ મું-રાગ ગરબી.

વહાલા લાગો છો વિશ્વાધાર રે, સગપણુ તમ સાથે;
મે તો સર્વ મેલ્યો સસાર રે, સગપણુ તમ સાથે. ૧
મારા મનમાં વશ્યા છો આવી શ્યામ રે, સં
તમ સારુ તજ્યું ધન ધામ રે, સં ૨
મારુ મનડુ લોભાણું તમ પાસ રે, સં
મુંને નથી બીજાની આશ રે, સં ૩

મારે માથે ઘણી છે તમે એક રે, સં	
મારી અખંડ નિભાવજો ટેક રે, સં	૪
મે તો દેહ ધર્યો છે તમ કાજ રે, સં	
તમને જોઇ મોહી છું મજરાજ રે, સં	૫
હું તો હેતે વેચાણી તમ હાથ રે, સં	
છો પ્રદ્યાનંદના નાથ રે, સં	૬

૫૬ ૩૭ મું.

મારે આગ્યો અલૌકિક દાવ રે, કોઇ મુને શું કરશે;	
માથા સાટે વર્યા મે તો માવ રે, કોઇ મુને શું કરશે.	૧
હવે બળે છે જગમાં બલાય રે, કોં મે તો લેલ્યા છે ભૂધર રાય રે. કોં	૨
અતિ આનંદ થયો છે મારે અંગ રે, કોં લાગ્યો રસિયાજનો રંગ રે. કોં	૩
થઈ જગમાં અલૌકિક જીત રે, કોં લાગી પૂરણ સલુણા સાથે પ્રીત રે. કોં	૪
મારે વહાલે દીધું છે મુને માન રે, કોં મુને કીધી સોહાગણ્ય કહાન રે. કોં	૫
હવે થયો સસારિડો ઝેર રે, કોં પ્રદ્યાનંદને વહાલેજી કીધી મેહર રે. કોં	૬

૫૬ ૩૮ મું.

જોઇ છેલછખીલાની આલ રે, મન મારુ લોભાણુ;	
વળી ભૂરકી નાખી છે નદલાલ રે, મન મારુ લોભાણુ.	૧
સહુ ઘેલી કહે છે સસાર રે, મં મે તો નિરખ્યા છે નહકુમાર રે. મં	૨
કોઈ શાને કરો છે મારી છેડરે, મં નહીં મેલું કાનુડાની કેડ રે. મં	૩
સર્વે ભૂલી છું ઘરડાનું કાજ રે, મં એક વહાલા કીધા છે મજરાજ રે. મં	૪
હવે રટના લાગી છે દિન રાત રે, મં થઈ શિરસાટાની વાત રે. મં	૫
મુને કીધી માનિતી સહુ માંદ રે, મં પ્રદ્યાનંદને વહાલેજી ઝાલી ખાંદ રે. મં	૬

૫૬ ૩૯ મું.

ખારી કાઢી જગતની ખીક રે, વરી હું તો વનમાલી;	
મેંતો સમઝી વિચારી કીધું ઠીક રે, વરી હું તો વનમાલી.	૧
તુચ્છ જાણીને કીધું સર્વે ત્યાગ રે, વં મોહી રસિક સલુણાને રાગ રે. વં	૨
મુને ચટકી લાગી છે ચિત્તમાંદ રે, વં ખીજું વહાલા વિના ન સોહાય રે. વં	૩
મુને કાંઈ ન સુઝે કામ રે, વં થયું હરિ વિના સર્વે હરાંમ રે. વં	૪
હવે નિઃશંક થઈ છું નચિન્ત રે, વં થઈ જગમાં અલૌકિક જીત રે. વં	૫
સમઝી કીધું છે તન કુરબાન રે, વં પ્રદ્યાનંદના વહાલાથી ખાંધ્યા પ્રાણુરે વં	૬

પદ ૪૦ મું-રાગ ગરબી.

અલખેલાજી મારે ચોરડે રે, આવોને અલખેલા;
 હું તો મોહી છું ખાળુ કેરે ખોરડે રે, આવોને અલખેલા. ૧
 વહાલા ભાવે કરીને સામું ભાળતા રે, આં હાથે ફૂલદડાને ઉછાળતા રે; આં ૨
 માથે સુંદર છોગાં મેલતા રે, આં રંગ ભીનાજી રંગડો રેલતા રે. આં ૩
 મારા તનડાંના તાપ નિવારવા રે, આં બ્રહ્માનંદનો જન્મ સુધારવા રે. આં ૪

પદ ૪૧ મું.

તમને ભાવે કરીને અમે તેડીએ રે, આવોને અમ પાસે;
 મરમાળા પધારો મારી મેડીએ રે, આવોને અમ પાસે. ૧
 મેં તો પુલડે બીછાઈ સેજડી રે, આં પહેરી ચટક રંગીલી ચાંખડી રે. આં ૨
 પ્યારા અખર આભૂષણ પહેરીએ રે, આં વારી હેત કરીને સામું હેરીએ રે. આં ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે મોળુ માણીએ રે, આં જગજીવન પોતાની જાણીએ રે. આં ૪

પદ ૪૨ મું.

વહાલા લટકાં તમારાં જોધને રે, કહાનજી કેડીલા;
 મારુ મન રહ્યું છે મોહી ને રે, કહાનજી કેડીલા. ૧
 મેં જોયા છે તમને જે ઘડી રે, કં લીધી અવર પુરુષની આખડી રે. કં ૨
 રંગ ભીના રંગાણી તારા રંગમાં રે, કં સુખ નાવે હવે બીજા સગમાં રે. કં ૩
 બ્રહ્માનંદની અરજી ઝીલજો રે, કં મુને છોટે ઘડી નવ મેલજો રે. કં ૪

પદ ૪૩ મું.

મુને લાગી તમારી આંખડી રે, મોહન મરમાળા;
 હું તો ઘાયલ થઈ ધરણી પડી રે, મોહન મરમાળા. ૧
 હવે ધરડાંનાં કામ નથી સૂજતાં રે, મોં લાગ્યા નેણાના ખાણુ નથી રૂઝતાં રે. મોં ૨
 તારા મુખની લાગી મુને મોહની રે, મોં હું તો ભૂલી છું દ્વંધની દોહણી રે. મોં ૩
 બ્રહ્માનંદના વહાલા તારી મૂર્તિ રે, મોં એક ઘડી ન મેલું ઉરથી રે. મોં ૪

પદ ૪૪ મું-રાગ ગરબી.

છોગાવાલા હો છેલ મારા જીવન પ્રાણુ છો રે; ટેક.
 મોહન તારી મૂર્તિ લાગે છે પ્યારી લાલ.
 આડી મેટે દેખતાં તમે ચાલો છો સુંદર ચાલ. છોં ૧
 વેણુ અલૌકિક વાદન વળી ગાધને નૌતમ ગીત;
 કામણુ કીધાં કારમાં મારુ ચોરી લીધું ચીત. છોં ૨

ખાંચે બાબુબંધ બેરખા પેહેરી પુલકાં કેરા હાર;
વહાલા અદ્વાનદના ચોરા આવોને નહકુમાર. છો ૦ ૩

પદ ૪૫ મું.

લટકાળા હો લાલ લટકે તારે મન માર લીધલું રે. ટેક ૦
મોહન વાઈ મોરલી તમે કાલિન્દીને તીર;
સાબળતાં સુધ વિસરી હું તો ભરવું ભૂલી નીર. લટ ૦ ૧
પ્રીતમ પેહેરો છો પ્રેમથી વળી શોભિતા સણગાર;
જાદવ સામું જોઈને સર્વે વશ કીધી વ્રજનાર. લટ ૦ ૨
હસી બોલાવી હેતમાં માર કાળજ* નાખ્યું કેરાં;
અદ્વાનદના વહાલમા તમે જાદુગારા ચોર. લટ ૦ ૩

પદ ૪૬ મું.

મોરલીવાલાહો માવ મીઠી મીઠી વાચો મુખ મોરલીરે. ટેક ૦
મોહન તારી મોરલી છે કામણગારી કેય;
તીખી નૌતમ તાનમાં માર મનડુ લીધું પ્રોય. મો ૦ ૧
માયા લગાડી મુજથી હવે જીવન રહેા માં દૂર;
રસીઆ તારા રાગમાં માર ચિત્ત થયું ચકચૂર. મો ૦ ૨
જંપ ન થાયે જીવમાં મુને કાંઈ ન સૂજે કામ;
અદ્વાનદ કહે વિકૃલા મુને શું કર્યું તે શ્યામ. મો ૦ ૩

પદ ૪૭ મું.

રગ ભીના હો કહાન વાલપની કરીએ જો વાતડીરે. ટેક ૦
કહાનજી તારે કારણે મે તો સેજ ખીછાવી સાર;
જીવન ઉભી જોઈ છું હું તો વાટડી વારંવાર. રં ૦ ૧
મળ્યા વિના અતિ રહે છે મારે અતરમાંય ઉઠાસ;
શા માટે નથી આવતા તમે પ્રીતમ મારી પાસ. રં ૦ ૨
તોડી સૌ સંસારથી મે તો તમથી જોડી તાન;
અદ્વાનદ કહે દીજીએ વારી દર્શન કેરું દાન. રં ૦ ૩

પદ ૪૮ મું-રાગ ગરબી.

તમ પર વારી રે વહાલા, નૌતમ સુંદર વર નંદલાલા. તં ૦ ટેક ૦
મોરલી મધુરી રે વાતા, મારે ઘેર આવજો ગાતા ગાતા;
નેણાં ઠરે છે જોઈને, મનડું રહ્યું છે તમ પર મોહીને. તં ૦ ૧

રસિયા આવો રે રમતા, ગિરિધર ગોપીને મન ગમતા;
 તમ વિના તનડું રે દાઝે, તન ધન કુટુંબ તજ્યું તમ કાજે. તાં ૨
 સુંદર લટકે રે મન લીધાં, કામણુ મોરલીમાં કાંઈ ક્રીધાં;
 જોતાં વર તમ જેવો રે કોઈ ન જડે, મોહીધું મુખડાંને મરકલડે. તાં ૩
 મૂર્તિ તમારી રે માવા, જો રે રાખું નહીં દઉં જાવા;
 રૂપ અનુપમ રે રસિયા, અહ્માનંદતણે મન વસિયા. તાં ૪

પદ ૪૯ મું

મારે ઘેર આવજો રે વહેલા, ગિરિધર શું થઈ બેઠા ઘેલા. માં ૧ ટેક.
 હાજર ઉભા રે રહેશું, જે જોઈએ તે આણી આણી દેશું;
 છાના રાખુ નહીં કરું છાવા,* જે ભાવે તે લેજો ખાવા. માં ૧
 મારે ઘેર ગોરસડાની ગોળી, ભાવે તે પીજો પીખું નાંખજો ઢોળી;
 તેનું કાંઈ નવ કહેશું તમને, મનમાં આવે તેમ કહેજો અમને. માં ૨
 જેમ તેમ કરીને રે આવો, શું બેઠા છો બાંધી દાવો;
 કહો તો પગ ભર ઉભાં ગાઈએ, વળી તમે વેચો ત્યાં વેચાઈએ. માં ૩
 અમે તમારાં રે કહેવરાવ્યાં, પહેલાં પ્રીત કરીને બોલાવ્યાં;
 કાળપ મેલો રે કાળા, વારી જઉં અહ્માનંદના વહાલા. માં ૪

પદ ૫૦ મું

જીગતિ તમારી રે મે જાણી, કીધી તમે કુખ્જને પટરાણી, જીં ૧ ટેક.
 સાચી વાત ગમે નહીં કોઈને, માટે બેઠાં મુખડું જોઈને;
 કહોને કુખ્જએ રે શું લીધું, ખીજે લુંટી તમારુ શું લીધું. જીં ૧
 લોક કરે છે રે હાંસી, તમને વશ કરી લીધા દાસી;
 જેમ તેમ કહે છે આવતાં જતા, તે તો અમથી નથી ખમાતાં. જીં ૨
 છળ બળ છેતરવાની વાતું, કોની પાસે શિખ્યા છો ઘાતું;
 મોહન ધરના રે ધૂતારા, મામા માસીને હાથે માર્યા. જીં ૩
 તમને લાજ મળે નહિ તેની, કોઈ આવી મુખડા ઉપર કહે ની;
 કોઈ વિધ તમમાં નવ મળે કાચું, અહ્માનંદ કહે છે સાચું. જીં ૪

પદ ૫૧ મું

મારે ઘેર આવજો રે કહાના, શાને તમે રહો છો છાના છાના. માં ૧ ટેક.
 દુરિજન લોકડાં રે શું કરશે, મતિયાં મનમાં બળો બળો મરશે;
 શકા ધરો છો રે કેની, જોતાં જગત વિચારે છે ની માં ૧

* છતાં જાણીતા.

મંદિર પધારો રે માવા, સૌ જાણે તેમ થઈને ચઢાવા;
 મોહન આવો છોગલાં મેલી, સહુકો સુખ પાવે સાહેલી. માં ૨
 મહેણું તમારું રે અમ માથે, સગપણ કીધું છે તમ સાથે;
 સંગડો તમારો રે શિર સાટે, મોહન આવો નહીં શા માટે. માં ૩
 તન ધન સર્વે રે મારુ, જો તમે લિયો તો તમપર વારું;
 મોરલી મધુરી રે વાળો, પ્રહ્માનંદને અધર રસ પાળો. માં ૪

પદ ૫૨ મું-રાગ ગરબી.

ઓરા આવોરે મારા લેહરખડા વનમાળી;
 મોહન મૂર્તિરે તારી લાગે છે રૂપાળી. ૧
 લાવણ્ય જોધનેરે લોભાણું મનડુ મારુ;
 પાઘડલીમાર હરિ છોગલિયું અતિ સારુ. ૨
 વહાલી લાગેરે તારી નિત્ય નિત્ય નવલી વાતું;
 સુણતાં સુખડુરે નથી અતરમાઘ સમાતું. ૩
 પ્રહ્માનંદના રે છો નવલ સ્નેહી કહાના;
 છૂપવી રાખું રે મારા લોચનિયાંમાં છાના. ૪

પદ ૫૩ મું.

મુજને લાગીરે નટનાગર તારી માયા;
 કીધી જાણીરે હરિ તમ અર્થે મે કાયા. ૧
 તમને જોધનેરે રગ ભીના રગડો ચડિયો;
 તોરો તારોરે મારા જીવડલામાં જડિયો. ૨
 મોહન આંખ્યુ રે તારી દીસે છે મરમાળી;
 હરખ ભરીછેરે વારીદિન દિન અધિકહેતાળી. ૩
 પ્રહ્માનંદનારે તમે પ્રાણુ સ્નેહી પ્યારા;
 નાથ ન રાખુંરે ઘડી લોચનિયાંથી બહારા. ૪

પદ ૫૪ મું.

મોહન મોલીડું રે તારુ મનડે મારે ભાવ્યું;
 નવલ રંગીલું રે માંહે છોગલિયું લટકાવ્યું. ૧
 અંતર ખુતિ રે અલખેલા તારી આંખ્યું;
 તન ધન મારુ રે મે તમપર વારી નાંખ્યું. ૨
 તમથી વહાલું રે આ જગમાં નહીં કોઈ મારે;
 જંપ મુને થાયે છે રે તારી મૂર્તિ દેખુ જ્યારે. ૩

બ્રહ્માનંદના રે પીયા સુંદર વર રગ છેલા;
પ્રીત લગાડી રે મારા પ્રાણ હર્યા તમે પેહલા. ૪

પદ ૫૫ મું.

વહાલા લાગો રે યજ્ઞજીવન નવલ વિહારી,
ચિત્તડે ચોટીરે આવી ગજ ગતિ ચાલ તમારી. ૧
રુડી શેલે રે નયજોમાં રેખો રાતી;
તેને જોતા રે મારી આખ તૃપત નથી થાતી. ૨
સુંદર શેલે રે તારે મોતીડાંની માળા;
ચિત્તડું ચોરે રે તારી આંખડલીના ચાળા. ૩
બ્રહ્માનંદના રે તમે લેહરખડા ગિરધારી;
અતર અટકી રે આવી નવલ કલગી તારી. ૪

પદ ૫૬ મું.—રાગ ગરબી

મારે આજ પ્રીતમ ઘેર આવશે જ રે;
મુને હેતે કરીને બોલાવશે જ રે આ૦ ૧
એના સાથીડાને સાથે લાવશે જ રે,
કરી લટકાં તાળી દધ ગાવશે જ રે. આ૦ ૨
હરિ હેતે કરીને સામું ભાળશે જ રે;
રગડાની તે રેલું વાળશે જ રે. આ૦ ૩
કરી ખ્યાલ અલૌકિક ખેલશે જ રે,
માથે ફુલડાંનાં છોગલાં મેલશે જ રે. આ૦ ૪
બ્રહ્માનંદનો સ્વામી શ્યામજો જ રે;
સુખ દેશે આવીને ઉતાવળો જ રે. આ૦ ૫

પદ ૫૭ મું.

જેઠ રહી છું પ્રીતમજીની વાટડી જ રે;
મેં તો ખાંતે ઢાંળી છે ખાટડી જ રે. જો૦ ૧
અગર ચઢને લીંપાવુ ઓરડા જ રે;
જળા કુંભ ભરાવું કોરડા જ રે. જો૦ ૨
રડાં ભોજન કર્યાં છે રસ ભર્યાં જ રે;
તાજ તરત તૈયાર ઢાંકી ધર્યાં જ રે. જો૦ ૩
મેં તો સજ કરાવી શેરીયાં જ રે;
ચોકે ચોકે તે પુલડાં વેરીયાં જ રે. જો૦ ૪

પ્રહ્લાનંદના સ્વામીને કોડલે જ રે.
મેં તો તોરણ બધાળ્યા ટોડલે જ રે. જો ૦ ૫

પદ ૫૮ મું.

ધન્ય ધન્ય ઘડી છે આજની જ રે;
રૂડી ખખર આવી મહારાજની જ રે. ધ૦ ૧
સખી મળી મળી મગળ ગાય છે જ રે,
અતિ આનંદ ઉભરાણો જાય છે જ રે. ધ૦ ૨
મોતી થાળ ભરી ટોળે મળી જ રે,
સખી હરિને વધાવા થઇ આકળી જ રે. ધ૦ ૩
સર્વે ઘરનો તે ઘણો વિસરી જ રે,
હરિને મળવા આતુર થઇ સુંદરી જ રે. ધ૦ ૪
ઘરમાંથી આવી ઉભી બારણે જ રે;
પ્રહ્લાનંદના સ્વામીને કારણે જ રે. ધ૦ ૫

પદ ૫૯ મું.

મારે આજ પ્રીતમ ઘેર આવિયા જ રે;
ભરી મોતીડે થાળ વધાવિયા જ રે. આજ ૦ ૧
પહેલાં નીરે ઉને નવરાવિયા જ રે;
પછે પ્રીતમ મહીં પધરાવિયા જ રે. આજ ૦ ૨
મે તો ભોજન જમાડ્યાં ભાતભાતનાં જ રે,
વહાલે આપ્યાં તે સુખ એકાંતનાં જ રે. આજ ૦ ૩
પહેલું પરઠ્યું હતું તે વેણે પળ્યા જ રે;
વહાલો હેતે કરીને મુજને મળ્યા જ રે. આજ ૦ ૪
પ્રહ્લાનંદ કહે આજની ધન્ય ઘડી જ રે;
મારો વહાલોજ પધાર્યાં સેજડી જ રે. આજ ૦ ૫

પદ ૬૦ મું.

વારી જાઉં પ્રીતમજીને ઉપરે જ રે,
મારા વહાલાજીને જોઈ નેણા ઠરે જ રે. વા ૦ ૧
વારે વારે બોલાવે વાલમા જ રે;
મારુ ચિત્ત લોભાણું એની ચાલમાં જ રે. વા ૦ ૨
એનાં કુલડાંનાં છોગાં જોધને જ રે;
મારુ મન રહ્યું છે મોહીને જ રે. વા ૦ ૩

ઉભો મોરલી મધુરે સૂરે વાય છે જ રે;
 સુણી હુંડામાં હરખ ન માય છે જ રે. વા૦ ૪
 વહાલો પ્રગટ થયા અમ કારણે જ રે;
 કહે બ્રહ્માનંદ જાઉં એને વારણે જ રે. વા૦ ૫

૫૬ ૬૧ મું.

હું તો મોહી રગીલા તારા રગમાં જ રે;
 મારે આનંદ વાધ્યો છે અંગમાં જ રે. મો૦ ૧
 સમજાવી તે મુજને સાનમાં જ રે;
 મન તાણી લીધું મોરલીના તાનમાં જ રે. મો૦ ૨
 મુને નેહડો જણાવ્યો નેણમાં જ રે;
 વળી મેંઠપ* લાગી તારા વેણમાં જ રે. મો૦ ૩
 હું તો ઘેલી થઈ તારા ગીતમાં જ રે,
 તારું છોગલું પેહું મારા ચિત્તમાં જ રે. મો૦ ૪
 બ્રહ્માનંદ કહે પ્રેમની લહેરની જ રે;
 મુને ભુરકી નાંખી કોઈ પેરની જ રે. મો૦ ૫

૫૬ ૬૨ મું.

જાણી જાણી છપીલા તારી વાતડી જ રે;
 ઘણી કીધી છે મુજને ઘાતડી જ રે. જા૦ ૧
 તમ કાજે સજી મેં તો સેજડી જ રે;
 તમને વચમાં ખીજી નવરી જડી જ રે. જા૦ ૨
 તમે મુજને બાંધી ગયા કોલમાં જ રે;
 જઈ મહાક્યા તે કોઈના મહોલમાં જ રે. જા૦ ૩
 એવી કોણ મળી તમને માનની જ રે;
 જેણે શુદ્ધ ભુલાડી ખાનપાનની જ રે. જા૦ ૪
 બ્રહ્માનંદ કહે જોઈ રહી વાટડી જ રે;
 તમે કુડની માંડી છે લલી હાટડી જ રે. જા૦ ૫

૫૬ ૬૩ મું.

ધન્ય ધન્ય જસોદા નંદને જ રે;
 ઘણે હેતે મળ્યાં ગોવિંદને જ રે. ધ૦ ૧
 જેને નેતિ નેતિ વેદ ગાય છે જ રે;
 તે તો ગાયો ચરાવા જાય છે જ રે. ધ૦ ૨

* મીઠાણ. † પ્રથમ આવૃત્તિમાં “જેની” પાઠ છે તે અર્થ રહીત હોવાથી પાઠ બદલ્યો છે.

જેનું ધ્યાન જોગી મનમાં ધરે જ રે;
તે તો પુત્ર થઈને ઘરમાં ફરે જ રે. ધ૦ ૩
જેનાં નામતાણું લેખું નહીં જ રે;
તેને ગોપી બોલાવે કહાનુડો કહી જ રે. ધ૦ ૪
જેને કાજે મુનિ વને દેહ દમે જ રે;
તે તો બ્રહ્માનંદ ગોવાળામાં રમે જ રે. ધ૦ ૫

૫૬ ૬૪ મું-રાગ ધોળ.

મેં તો સરવે સગાથે તોડી રે સાહેલી,
એક જગના જીવન સાથે જોડી રે સાહેલી. ૧

શું કરશે પિયર સાસરિયાંરે, સાં મે તો સમજીને પગલાં લરિયાં રે. સાં ૨
મે તો નિશ્ચે કર્યું મનમાંથીરે, સાં શિર સાટે એ વર ક્યાંથી રે, સાં ૩
પેહેલું માથું પાસંગમાં મેલ્યુંરે, સાં પછી વરવાનું બીડું જોડ્યું રે. સાં ૪
હું તો રહું નહિ કોયની વારીરે, સાં ધાર્યાં એક ધણી ગિરિધારી રે. સાં ૫
છાની વાત નહીં એ છાવીરે, સાં બ્રહ્માનંદના વહાલાની કહાવીરે. સાં ૬

૫૬ ૬૫ મું.

જોયું સરવે જગત તપાસીરે રઠ લાગી,
એક પુરુષ દીઠા અવિનાશીરે રઠ લાગી. ૧

બીજે અબજાની સર્વે ટોળીરે, રઠો દીડું ચોદ જીવન લગી ખોળીરે. રઠો ૨
અબજા અબજાને શું પરણુંરે, રઠો માટે બળિયાતુ લીધુ શરણુંરે. રઠો ૩
કહાન કુંવરથી સગપણ કીધુરે, રઠો એનું મેહેણું મે માથે લીધુરે. રઠો ૪
શિશ નાંખ્યો હવે મે તો છેડોરે, રઠો લાગ્યો નંદના નંદન સાથે નેડોરે. રઠો ૫
સર્વે અવર પુરુષ પરહરિયારે, રઠો બ્રહ્માનંદના વહાલાને વરિયારે. રઠો ૬

૫૬ ૬૬ મું.

શું કરશે સસારી કહીનેરે હરિ વરિયા,
આલી જગ માથે પગ દઈનેરે હરિ વરિયા. ૧

જેમ શૂરો રણમાં ખેલેરે, હરિં શત્રુ સન્મુખ પગલાં મેલેરે. હરિં ૨
થઈ નિ શંક લડાઈ લેવેરે, હરિં કેદી પાછા પગ નવ દેવેરે. હરિં ૩
એમ સમજીને હું તો આલીરે, હરિં મનમાં મરવાની આંટી આલીરે. હરિં ૪
સૌ સાથે તે નાતો તોડ્યોરે, હરિં હાથેવાળો તે હરિસું જોડ્યોરે. હરિં ૫
બ્રહ્માનંદ કહે થઈ મતવાલીરે, હરિં માથા સાટે વર્ષા વનમાળીરે. હરિં ૬

પદ ૬૭ મું.

એવી અંતર આંટી પાડીરે સુણ બેહેની,
ઉખડે નહીં કોયની ઉખાડીરે સુણ બેહેની.

૧.

જેમ આતક આંટી રાખે રે, સુણં વિના સ્વાતિ નીર નવ આખે રે. સું ૨
જેમ કેસરી ઘાંસ ન ખાય રે, સુણં સો લાંઘણ કરી મરી જાય રે. સું ૩
એમ નિશ્ચે વિકૃલને વરણ રે, સુણં નહીં તો સાવ કુવારા મરણ રે. સું ૪
ખીજા પુરુષ સામું નવ જોણ રે, સુણં ચિત્ત પાતળિયામાં પ્રોણ રે. સું ૫
બ્રહ્માનંદ કંહે પેહેલે વિચારી રે, સુણં પછે વાત કાઢી મે ખારી રે. સું ૬

પદ ૬૮ મું.—રાગ ધોળ.

ચાલો ચાલો રે સૈયરનો સાથ, વહાલાની આવી છે વધામણી.
આજ એઘ વળ્યા છે આનંદના, નિરખીશું રે નેણે નટવર નાથ. વ૦ ૧
બેહેની પેરે આભૂષણ પ્રેમથી, સજે શોભિતા સુંદર શણગાર. વ૦ ૨
બેહેની મડળ સહિત આવે મલપતો, કોડીલો રે ખ્યારે પ્રાણુ આધાર. વ૦ ૩
સર્વે લેળી થઈને ભામિની, ગાઈએ ગાઈએ રે મુખ મગળ ગીત. વ૦ ૪
બેહેની આપણે મદિર આવશે, કહાનો જાણી રે પૂરવની પ્રીત. વ૦ ૫
ચાલો સાજ લઈને ચાંપથી, જઈને કરીએ રે ખાંતીલાસું ખેલ. વ૦ ૬
પ્રાણુજીવન પીયુષ પધારશે, બ્રહ્માનંદનો રે પ્રીતમ રંગ રેલ. વ૦ ૭

પદ ૬૯ મું.

સખી ભરીએ રે મોતીડાના થાળ, વધાવા જઈએ શ્યામને.
સખી જેની રે વાટયું હેરતાં, ચાલી આવ્યા રે ઘેર દીન દયાળ. વ૦ ૧
સખી તોરણ બાંધો ટોડલે, કરીએ કરીએ રે ચંદન કેરી ગાર. વ૦ ૨
સખી પ્રીતડી કરીને પધારિયા, કોડીલો રે છેલો નહકુમાર. વ૦ ૩
સખી મોતીડે ચોક પૂરાવીએ, લેઈએ લેઈએ રે સામૈયાનો સાજ. વ૦ ૪
આજ અલબેલોળ આવિયા, રંગ ભીનો રે રસિયો મજરાજ. વ૦ ૫
સૌ સરખી મળીને સાહેલડી, ઉડાડો રે અતિ અખીર ગુલાલ. વ૦ ૬
સખી બ્રહ્માનંદનો સાહેબો, લટકાળો રે આવ્યા નહલાલ. વ૦ ૭

પદ ૭૦ મું.

મારે હૈડે રે હેલી હરખ ન માય, પધાર્યા સુંદર શ્યામજો.
દીસે ગોકુળિયું રળિયામણુ, આજુની રે શોભા નહી કવ જાય. વ૦ ૧
મારો ધરણી તે પગ ટકતો નથી, ચડિયું મુખડે રે હેલી નૌતમ નૂર. વ૦ ૨
બની નવલ શોભા મારા ધામની, ઉગ્યો ઉગ્યો રે સોના કેરો સૂર. વ૦ ૩

હું તો નીર ઉને નવરાવીને, રૂડાં આપું રે લોજનિયાં રસાળ. ૫૦ ૪
ચરચુ કેસર ચંદન શ્યામને, પહેરાવું રે મોતીડાંની માળ. ૫૦ ૫
મારો જીવન જન્મ સુધારિયો, વહાલે કીધાં રે હેલી પાવન નેણુ. ૫૦ ૬
આવી રસિયેજી રગ રાખિયો, છાગાંવાળે રે બ્રહ્માનન્દને સેણુ. ૫૦ ૭

પદ ૭૧ મું.

જોને જોને રે રસિયાજીનું રૂપ, સાહેલી શ્યામ પધારિયા.
માથે નવલ રંગીલું મોળિયું, છોગલિયા રે રાજે પરમ અનૂપ. સાં ૧
કાળુ કનક કડાં રે ઝુકી રહ્યાં, છૂટી શોભે રે મોતીડાંની શેર. સાં ૨
વહાલા નન્દન વનને ફૂલડે, લટકાળો રે થયા છે લટલેર. સાં ૩
વાળે ચગ મૃદંગ સોહામણાં, વાળે વાળે રે નગારાંની ઠોર. સાં ૪
ભાવે ગાવે ગોકુળ કેરી ભામિની, ઘેરા બોલે રે ત્રાસાં ઘનઘોર. સાં ૫
બ્રહ્માનન્દને રંગીલે વિકુલે, કોડીલે રે પાળ્યો નિજ બોલ. સાં ૬
મારુ જીવન કીધું આજ ભૂધરે, વાલેડે રે વૈકુઠની તોલ. સાં ૭

પદ ૭૨ મું.

ચાલો જાંઘએ વહાલાને વધાવવા, ચાલો જાંઘએ વહાલાને વધાવવા;
પધાર્યા રે કહાનો જીવન પ્રાણુ, જાંઘએ વહાલાને વધાવવા.
આવ્યા વાટ જોતાં અલબેલડો, છોગાળો રે છલો ચતુર સુભણુ. જાં ૧
કુંભ કનકના ભરીએ નીરથી, માંહી નાંખો રે બેની મગળ સાજ. જાં ૨
સામાં જાંઘએ ઉપાડીને ચોંપથી, મેલીને રે બેની લોકની લાજ. જાં ૩
કરશું આડકેસર કુંકુ ચાદલો, ચોખલિયા રે ચોડીશું ભાલ. જાં ૪
આવ્યા પ્રાણુજીવન ઘેર પ્રોણલા, લટકાળો રે રસિયો નન્દલાલ. જાં ૫
પહેલું અત્તર ચરચુ અગમાં, પહેરાવું રે મોતીડાં કેરો હાર. જાં ૬
બેહિની પ્રીતે કરીને પુખીએ, બ્રહ્માનન્દનો રે વહાલો નન્દકુમાર. જાં ૭

પદ ૭૩ મું.

હેલી આજ દિવસ રળિયામણો, હેલી આજ દિવસ રળિયામણો;
આવ્યા આવ્યા રે વહાલો પ્રાણુધાર, આજ દિવસ રળિયામણો.
વહેલાં જાંઘને વહાલાને વધાવિયે, વારણિયાં રે લંઘએ વારમવાર. આં ૧
મેતો ભાવ સહિત હરિને ભાળિયા, મારે હૈડે રે બેહિની હરખ ન માય. આં ૨
મેતો તોરણ બાધ્યાં ટોડલે, સર્વે માનુની રે મળી મગળ ગાય. આં ૩
મેતો થાળ ભર્યો ગજ મોતીએ, વહાલાને રે વધાવવાને કાજ. આં ૪
આવી ઉભા હેલી મારે આગળે, રૂપાળો રે રસિયો વ્રજરાજ. આં ૫

મારો જન્મ સુધાર્યો જાહે, હૈડાની રે સર્વે પૂરી છે હામ. આ૦ ૬
 અક્ષાનંદના વહાલાને ઉપરે, વારી નાખું રે મારુ ધન ને ધામ. આ૦ ૭

પદ ૭૪ મું.

સખી જોને શોભા ધનશ્યામની, સખી જોને શોભા ધનશ્યામની;
 પેચાળી રે માથે નૌતમ પાઘ, જોને શોભા ધનશ્યામની.
 જઠી નવલ કલંગી મોતીએ, જે નિરખે તેનાં પૂરણુ ભાગ્ય. જો૦ ૧
 ભાલ તિલક કેસર નોખી ભાતનું, રૂપાળી રે નલવટ કેરી રેખ. જો૦ ૨
 દેહ પામીને તે એને દેખશે, જેને હશે રે બેહની પૂરવ લેખ. જો૦ ૩
 વળી બુકુટી અલૌકિક વાંકડી, નટવરનાં રે અણિયાળાં છે નેણ. જો૦ ૪
 એની મુખની શોભા બહુ મોલની, વહાલાં લાગે રે રસિયાળનાં વેણ. જો૦ ૫
 શોભે અધર પ્રવાળાં સારખાં, કુડળિયાં રે નૌતમ બેઉ કાન. જો૦ ૬
 અક્ષાનંદના વહાલાની મૂર્તિ, એનું ધારે રે મોટા મુનિવર ધ્યાન. જો૦ ૭

પદ ૭૫ મું.

બેહની શ્યામ સુંદર ભલે આવિયા, બેહની શ્યામ સુંદર ભલે આવિયા;
 મારાં સરિયાં રે સર્વે પૂરણુ ઠાજ, શ્યામ સુંદર ભલે આવિયા.
 આવી બેઠા વહાલો મારે ઓરડે, આનંદની રે હેલી મારે આજ. શ્યા૦ ૧
 મે તો ફૂલડે તે છાંયો માંડવો, મોતીડે રે પૂરાવ્યા છે ચોક. શ્યા૦ ૨
 છોગાંવાળે રંગીલે શ્યામજે, ગોકળિયું રે કીધું ગોલોક. શ્યા૦ ૩
 રૂઝાં લોજન જમાડ્યાં ભાવતાં, મનગમતા રે દીધા મુખવાસં. શ્યા૦ ૪
 ખ્યારો પલંગ ઉપર પધરાવિયા, લઈ વીંઝણો રે ઉલી હું તો પાસ. શ્યા૦ ૫
 ભાવે કરીને ભૂધરજીનાં ભામણાં, મે તો લીધાં રે મરજાદાને મેલ. શ્યા૦ ૬
 અક્ષાનંદને વહાલે અલબેલડે, રંગ લીને રે વાળી રંગની રેલ. શ્યા૦ ૭

વડતાલમાં રણુછોડજી દ્વારિકાથી પધાર્યા તેનાં પદો.

—૦૬૦૩૩૦૩૩૦૩૩૦૩૩૦—

પદ ૭૬ મું-રાગ ગરબી.

દ્વારા પુરીના ચોકમાં, આવી ઉભા મોરાર;
 કુંડળ જડાઉ કાનમાં, હૈડે મનોહર હાર. ૧
 અધર પ્રવાલાં સારખાં,* દાંત દાડમ કેરે માનાં;
 વચન સુણીને સર્વે વિનતા†, ગરક થઈ ગુલતાન. ૨

મોતીડે છાથું મોળિયું, છોગાં મેલ્યાં ચહુ પાસ;
ગોખે ચઢી ગજગામિની, હેરી કરે ઉલ્લાસ. ૩
રાજે રસીલો રાજવી, રગ ભીનો જડુરાય;
અજબ રંગીત્રી છળી ઉપરે, અદ્ધાનન્દ બલભય. ૪

પદ ૭૭ મું.

દ્વારાપુરી રણિયામણી, રાજે શ્રીમહારાજ;
ગોખે જડાવું જાળિયાં, સર્વે અલૌકિક સાજ. ૧
ચોકપુર્યાં છે સર્વે મોતિએ, હીરે છાયાં છે સર્વે હાટ;
પુષ્પ સુગંધી પારિજાતનાં, વેર્યાં છે વાટોવાટ. ૨
મહોલે મહોલે ઉભી માનિની, ઘેરે મધુરે સ્વરે ગાય;
કોડે કોડે છળી કૃષ્ણની, જોઈને ધરે છે હૈયામાં. ૩
અંગ આભૂષણ એપતાં, પહેર્યાં છે વસ્ત્ર અનૂપ;
વહાલો રસિયો અદ્ધાનન્દનો, રાજે મનોહર રૂપ. ૪

પદ ૭૮ મું.

છળી સલુણા શ્યામની, જીલે કહી નવ ભય;
ખ્યારી રંગીલી પાઘડી, મોતી કલંગી માંઢ. ૧
અજબ છોગાળાના અગમાં, ખાસી છે ચંદનખોર,
રુડી નવલ ઝલકી રહી, ઉપરણીની કેર. ૨
• પ્રેમ કરી હરિ પેહેરિયાં, સુંદર વર શણગાર;
લાલ તિલક કોઈ ભાતનું, જોઈ મોહી સર્વે નાર. ૩
નયણું સકોમળ નાથનાં, નાસા દીપ સમાન;
નાથ રંગીલાજીને જોઈને, અદ્ધાનન્દ કુરખાન. ૪

પદ ૭૯ મું.

દ્વાર દહામાં ગડગડે, વીણા તાલ મૃદંગ;
ગીત મનોહર કૃષ્ણનાં, ગાયે સહિત ઉમંગ. ૧
ક્યારેક ઘોડા કેરા ધૂધરા, શ્યામ ચતુરની સાથ;
ક્યારેક હાથીડાની હારમાં, શોભે ત્રિભુવન નાથ. ૨
જય જય શબ્દ ઉચ્ચારતા, વિપ્ર કરે ધ્વનિ વેદ;
શોભા જોઈને થાય છે, દુષ્ટતણે મન ખેદ. ૩
વદન વિલોકે વિનતા,* પદરાણી કરી ખ્યાર;
ભય જડુપતિ ઉપરે, અદ્ધાનન્દ બલિહાર. ૪

પદ ૮૦ મું-રાગ ગરબી.

રૂડી મંગળ રૂપ જેની મૂર્તિ રે, ચટકાળી અલૌકિક ચાલ; છેલ્લા ગાયે રંગીલા રણુછોડને રે. છે૦ ૧
 વહાલો દ્વારામતીથી દયા કરી રે, વશ્યા આવી અખંડ વરતાલ. છે૦ ૨
 જે રીતે વરતાલ પધારિયા રે, વિસ્તારી કહું તે રીત. છે૦ ૩
 તે તો ભક્તવત્સલ ભુખ્યા ભાવના રે, જેની પ્રેમી સંગાતે પ્રોત. છે૦ ૪
 સદા સોરઠ દેશ સોહામણો રે, શોભે ગઢપુર નૌતમ શેઢેર. છે૦ ૫
 નામ ઉત્તમ રાજ તે નયનો રે, મી સહજનદ રાખ્યા ઘેર. છે૦ ૬
 તેની ભક્તિ જોઈને સ્વામી રીઝિયા રે, તેનું ભુવન કર્યું નિજ ધામ. છે૦ ૭
 ત્યાં તો મૂર્તિ સ્થાપી શ્રી વાસુદેવનીરે, થાય કૃષ્ણ કથા આઠે જામ. છે૦ ૮
 રહે શિષ્ય હજાર સ્વામી પાસલેરે, નિત્ય નિર્મળ હૈયામાં ધારી નેમ. છે૦ ૯
 અતિ બુદ્ધિ ઉદાર દયા અતરે રે, પૂરા પડિત પ્રભુ સંગ પ્રેમ; છે૦ ૧૦
 ઠરે નૃપતિ ઉત્સવ બારે માસનારે, ઘણી શ્રદ્ધા વિવેક સહિત. છે૦ ૧૧
 શુભ સવત અઢાર વર્ષ એશીએરે, માઘ પંચમી તે શુકલ પુનીત. છે૦ ૧૨
 કયોં વસત ઉત્સવ કોડામણોરે, મળ્યા ત્યાગી અહીં જન વૃદ્ધ. છે૦ ૧૩
 વળી પતિવ્રતા ને ત્યાગી વિનતા* રે, ગાવે રાગ વસંત આનંદ. છે૦ ૧૪
 ઉઠે અળીલ ગુલાલ અતિ ઘણારે, કર્યા વિધ વિધ પાક અપાર. છે૦ ૧૫
 બ્રહ્માનંદ કહે રુક્મિણી વાસુદેવનીરે, કરી પૂજા સોળે ઉપચાર. છે૦ ૧૬

પદ ૮૧ મું.

કર્યા મહા નૈવેદ્ય મહા આરતીરે, રમ્યા સ્વામી કરાવી રંગ હોજ; કહું પ્રભુ પધાર્યાની રીતડીરે. ટેક.
 જમ્યા પોતે જમાડી સર્વે સાથનેરે, ઘૂત શાકર સહિત ભક્ષ્યભોજ. ક૦
 વળી સભા થઈ ત્યાં પહોર પાછલેરે, રૂઠા રગમંડપની માંચ. ક૦
 રાજે સ્વામી સિંહાસન ઉપરે રે, આગે બેઠા પવિત્ર મુનિ રાચ. ક૦
 બેઠા ત્યાગી અહીં સંન્યાસી અનુક્રમેરે, સ્વામી વદન નિહાળે નરનાર. ક૦
 બેઠા અવધવાસી સળધી સ્વામીનારે, બેઠે ભાઈ ભાઈનો પરિવાર. ક૦
 વીંટી બેઠા પોતાના જન પાસલેરે, શોભે તારા મડળમાં જેમ ચદ. ક૦
 હેરી કરુણાની દૃષ્ટે નિજ ભક્ત નેરે, કહ્યું સૌને એ રીતે સુખ કદ. ક૦
 જે ઉદ્ધવ મતને અનુસરે રે, તે તો તીરથ જાત્રા જાય. ક૦
 મોટા ભક્ત હરિના મળે તીર્થમાંરે, રામ કૃષ્ણની મૂર્તિ દેખાય. ક૦
 માર્કણ્ડેય ધૌમ્ય લોમસ બ્રહ્મ ઋષિરે, ધર્મ આદિ અનેક ઋષિરાજ. ક૦

તેણે તીર્થ કર્યાં તે અતિ આદરે રે, હરિ પ્રસન્ન થવાને કાજ. કં
કર્યાં જોયે તીર્થ મારા ભક્તનેરે, ગંગા આદિક અધિક ઉલ્લાસ. કં
સ્નાન દાન હરિ હરિજન પૂજવારે, થાય પાપ સતાપનો નાશ. કં
આજ સર્વે તીર્થમાં દારિકારે, મન વાંછિત ફળ દેનાર. કં
બ્રહ્માનન્દ કહે વિશકર્મા* કૃત મહોલમાંરે, રાજે રુક્મિણી સહિત મોરાર. કં

પદ ૮૨ મું.

જ્યારે લીલા કરી અસુર મોહિનીરે, કુળ જાદવ સંહાર્યું પ્રભાસ;
સ્વામી વાત કહે છે સર્વે સાથનેરે. ટેક.
ત્યારે કૃષ્ણ ભુવનવિના દારિકારે, પુરી સમુદ્રે પમાડી નાશ. સ્વાં
પેહેલું કુળ સંહાર્યું પોતાતણુંરે, જન અદૃશ્ય થયા જગદીશ. સ્વાં
આવી મદિર વિરાજ્યા આપણેરે, સદા અખિલ ભુવનનો ઇશ. સ્વાં
માટે દ્વારામતીપુરી મુક્તિપુરીરે, સર્વે તીર્થમાં અધિક કહવાય. સ્વાં
ત્યાં જાવું ગ્રહી† ત્યાગી સર્વેનેરે, કરી વિધિ જથારથ નહાય. સ્વાં
પુણ્ય ક્ષેત્રે ગૃહીને‡ ધન ખરચવરે, કરવી સત પુરુષની સેવ. સ્વાં
એમ સર્વે પોતાના ભક્તનેરે, રૂડી શિક્ષા કરી શુરહેવ. સ્વાં
પછી કૌશલવાસી પ્રત્યે બોલિયારે, જાણી સખધી પોતાના કરી હેત. સ્વાં
મોટા ભાઈ તે રામપ્રતાપનેરે, સુત નંદરામ નામ સકેત. સ્વાં
છોટા ભાઈ તે ઇચ્છારામનેરે, સુત પરમ પવિત્ર ગોપાલ. સ્વાં
વળી પુત્ર પુનિત મામાતણો રે, વિપ્ર મહારામ દયાળ. સ્વાં
તેને સુહૃદ જાણીને કહ્યું સ્વામીએરે, જાવું દ્વારામતી તે જરૂર. સ્વાં
એ રીતિ ઉદ્ધવ સપ્રદાયની રે, કરો કૃષ્ણ દર્શન થઈ શૂર. સ્વાં
સંત, બ્રાહ્મણ જમાડો નહાએ ગોમતીરે, કરો પુણ્ય શ્રદ્ધા પ્રમાણ. સ્વાં
બ્રહ્માનન્દ કહે શુરની વાણી સુણીરે, કર્યું દ્વારામતીનું પરિચાણ. સ્વાં

પદ ૮૩ મું.

વાક્ય સ્વામીએ કહ્યાં તે ધર્યાં મસ્તકેરે, બોલ્યા સર્વે સખધી જોડી હાથ;
જાવું દ્વારામતી ને નહાવું‡ ગોમતી રે. ટેક.
સ્વામી શ્રદ્ધા સહિત અમે જાઈશું રે, કોક જોયે માર્ગ ભેદ સાથ. જાં
ત્યારે સ્વામી સભા સામું હેરિયું રે, દીઠા સચ્ચિદાનન્દ મુનિ ધીર. જાં
જોગી નિર્ભય સમાધી જડભરત જ્યું રે, ત્યારે જાવા કર્યાં તતવીર. જાં
સ્વામી કહ્યું અયોધ્યાવાસી સંગ લઈરે, જાઓ દ્વારામતી મુનિ રાય. જાં

* વિશકર્મા.

† ગૃહસ્થાશ્રમી.

‡ ગૃહસ્થીએ.

§ નહાવ.

સર્વે સંત મડળ પણુ આવશે રે, જ્યારે વીતિ શીઆળો જાય. ૧૦
 પાછા તીરથ કરાવી દ્વિજ મેલવા રે, આ વરસ માંહી નિજ દેશ. ૧૦
 માટે દ્વારિકાં જવાને તમે જોય્ય છે રે, મહા બુદ્ધિવંત મુનેશ. ૧૦
 જો ધચ્છા હશે વાસુદેવની રે, તો હું પણુ આવીશ સાધુ સગ. ૧૦
 એમ કહેતાં મુનિવર બોલિયા રે, હાથ જોડીને સહિત ઉભગ. ૧૦
 જાંઘશ આગ્યા* તમારી હું શિર ધરી રે, રુડી જાત્રા કરાવું સુખરૂપ. ૧૦
 તાજા ટીંમણુ કરાવી તૈયારી કરો રે, જીવો મુહૂર્ત અતીશે અનૂપ. ૧૦
 સ્વામી વિપ્ર તેડાવ્યા મયારામને રે, દેખો જાત્રા મુહૂર્ત શુભ વાર. ૧૦
 પાઘમાંથી કાઢ્યું કાળુ ટીપાણું રે, ગ્રહ ચંદ્રતાણું બળ સાર. ૧૦
 શુદ્ધ નૌમીનું મુહૂરત આવીયું રે, સ્વામી આજ્ઞા કરી તતખેવ. ૧૦
 બ્રહ્માનંદ કહે ચરણે લાગી ચાલિયા રે, સ્મરતા દ્વારામતી દેવ. ૧૦

પદ ૮૪ મું-રાગ ગરબી.

જહુપતિ જોવાને કાજે રે, ચાલ્યા જાય ગોમતી રે;
 માથ વહી પડવાને દિન રે, પોતા સર્વે ગોમતી રે. ૧
 લેવા ધન ગુણી સર્વે રે, આરે આડા આવિયા રે;
 જેણે ધન દીધું તેને રે, રુડે નવરાવિયા રે. ૨
 કોઇ સ્થળ અટક ન હોવે રે, ત્યાગી સ્વચ્છંદને રે;
 એવું જાણી કાંઈ ન પૂછ્યું રે, સચ્ચિદાનંદને રે. ૩
 વિદેહી નહાવા ચાલ્યા રે, ગોમતી નીરમાં રે;
 વાયસ જેમ વીંટી વળીયા રે, વિપ્ર સર્વે તીરમાં રે. ૪
 બાળ વૃદ્ધ કપટી કહીને રે, બહુ ડારા કરે રે;
 બ્રહ્માનંદ ક્ષોભ ન થાય રે, તોય મુનિ અતરે રે. ૫

પદ ૮૫ મું.

સમાધિ નિષ્ઠ મુનીશ્વર રે, ન જાણે દેહને રે;
 અવસ્થા ત્રણથી બાહરી રે, સ્થિત થઈ જેહને રે. ૧
 નાહીને કૌશલવાસી રે, મુનિ પાસે આવિયા રે;
 ન જાગે જોગ નિદ્રાથી રે, બહુ બોલાવિયા રે. ૨
 કહે ગોપાળ વિચારી રે, ભાઈ નંદરામને રે;
 કેમ કરી લેળા લેણું રે, મુનિ નિષ્કામને રે. ૩
 પાંચ દશ દિવસમાં જોગી રે, ગમે ત્યારે જાગશે રે;
 આપણે તીરથવાસી રે, દિન બહુ લાગશે રે. ૪

* આજ્ઞા † ૧ લી આવૃત્તિમાં “તીર્થ” પાઠ છે પણ કિર્તન સમ્રઠ પ્રમાણે આ પાઠ બદલ્યો છે.

પ્રદ્ધાનન્દ સાધુની ચિંતા રે, નહીં કોઈ વાતમાં રે;
તીર્થ કરી આવશું પાછા રે, આઠ નવ રાતમાં રે ૫

પદ ૮૬ મું.

મુનિને ત્યાંહીજ મેલી રે, ગયા આરામડે રે;
ઓપ કરી છાપું લીધી રે, સર્વે પૈસા વડે રે. ૧
ગયા પછે વહાણે બેસી રે, કે શંખોદ્ધારમાં રે;
પૈસા દઈ દર્શન પૂજા રે, કીધાં બહુ પ્યારમાં રે. ૨
કીધી નિજ દ્રવ્ય પ્રમાણે રે, તીર્થ વીધિ શોભતી રે;
પંચ દિન રહી મુનિ સારુ રે, આવ્યા પાછા ગોમતી રે. ૩
ત્રિયા ધન ત્યાગી મુનિને રે, નહાવા નવ દીધલા રે;
નહાવા સારુ તીન અપોશણુ રે, મુનિવર કીધલાં રે. ૪
હરિ ઈચ્છા એવીજ જાણી રે, આવ્યા આરામડે રે;
પ્રદ્ધાનન્દ કહે ઉતારે રે, મળ્યો ચોરે લાંબણે રે. ૫

પદ ૮૭ મું.

પામે દુઃખ તીરથવાસી, રે ત્યાં તો અતિશે ઘણું રે;
ધન વિના છાપ ન આપે રે, કરે બહુ લાંબણું રે. ૧
વિના અન્ન વ્યાકુળ ક્ષુધા રે, લુટાણાં વાટમાં રે;
આળ વૃદ્ધ બરકાં પાડે રે, બેઠા ઉચ્ચાટમાં રે. ૨
કૂટે પેટ શિશ પછાડે રે, લોટે કઈ ભૂતળે રે;
ગરીબનું ગામનાં વાસી રે, કછું નવ સાંભળે રે. ૩
મઝાંની પેરે પડીઆ રે, આંખયું ગઈ ઉડિયું રે;
તો પણ છાપ દેનારા રે, ગાળ્યું બોલે ભુંડિયું રે. ૪
દયાનો લેશ મળે નહીં રે, કોઈને અંતરે રે;
પ્રદ્ધાનન્દ કહે મુનિની રે, સૌ હાંસી કરે રે. ૫

પદ ૮૮ મું-રાગ ગરબી.

મુનિ કહે વાત હિયે લાવો રે, તમે તો કૃષ્ણ ભક્ત કહાવો રે. ૧
દીવ્યો મુને છાપ તમે સારી રે, કે તીરખું ભેંધને મોસારી રે. ૨
ત્યારે તો સર્વે હાંસી કરી બોલ્યા રે, મુનિને પશુ સરીખા તોલ્યા રે. ૩
આવે ઘણા ધૂતા તુજ જેવા રે, વિના ધન છાપુને લેવા રે. ૪
ગરબ હોય તો પૈસા દઈને રે, વુઠો જા તું છાપુ લઈને રે. ૫
પ્રદ્ધાનન્દ મુનિ કહે બડ ભાગી રે, અમે તો ધન નારીના ત્યાગી રે. ૬

પદ ૮૯ મું.

તું જેવા ત્યાગી અમે જાણુ રે, રાખે છે કથામહીં નાણું રે. ૧
 કથા મુનિ દીધી તે હાથે રે, જોઈ પટકી પૃથ્વી માથે રે. ૨
 જટામાં જ્યાં ત્યાં કરી રાખે રે, સાધુ કોઈ ન હોયે ધન પાખે રે. ૩
 અમે તો નહીં સાધુ આવા રે, સ્વામીનારાયણના બાવા રે. ૪
 જ્યારે તું સ્વામીના સાધુ રે, ત્યારે તો લેશું ધન બાધું* રે. ૫
 બ્રહ્માનંદ કહે બોલે હોસે† રે, બહુ છે ધન સ્વામી પાસે રે. ૬

પદ ૯૦ મું.

કોઈક ત્યાં આંચો એક બાળી રે, આંખું અતિ લાલ કરી રાખી રે. ૧
 ચીપીઓ લોહતણો હાથે રે, જટા મોટી વીટી માથે રે. ૨
 ચડાવી બાબ સર્વે અંગે રે, કે રાતો લાંગતણે રંગે રે. ૩
 આવીને કહે ઘો મુને છાપું રે, ત્યાગી હું પૈસો નવ આપું રે. ૪
 છાપુંને દેનારે જાણી રે, ઝાલીને ખુબ જટા તાણી રે. ૫
 બ્રહ્માનંદ કહે ચુથી ડાઢી રે, માથાથી મોહાર પાચ કાઢી રે. ૬

પદ ૯૧ મું.

મુનિવર જો આ આહીની રીતિ રે, અમારે તો પૈસાશું પ્રીતિ રે. ૧
 સાધુ તું દેને ધન લાવી રે, નહીં તો તારી ગતિ થાશે આવી રે. ૨
 જટા જો શિશ હોયે મારે રે, કે નિકળે સોનૈયા ત્યારે રે. ૩
 એઠણ એક કથા છે ફાટી રે, લગોટી એક નવી ઘાટી રે. ૪
 હસીને ગયા ચારણ સ્થળ બીજે રે, મુનિ કહે અન્ન આંહી નવ લીજે રે. ૫
 બ્રહ્માનંદ પરદુઃખ ઉર આણી રે, મુનિવર બેટ ગયા જાણી રે. ૬

પદ ૯૨ મું-રાગ ગરબી.

દોડીને ગયા મુનિ દર્શને, દેવતણે દરબાર;	
છાપ વિના દીઠા પોળીએ, પકડીને કાઢ્યા બાહર.	૧
કોઈક મુખે ડારા કરે, કોઈક ઉગામે થપાટ;	
બેઠા વિચારી મુનિ બારણે, મદિર સામે હાટ.	૨
ગુગળી વિપ્રને પૂછ્યું, દર્શન કરાવો દેવ;	
વિપ્ર કહે આ ધામમાં, ધન લીધાની ટેવ.	૩
મુનિ કહે અમને મળ્યા, સદ્ગુરુ સહજનંદ;	
દયા કરીને છોડાવિયો, ધન ત્રિયાનો ફદ.	૪
બ્રહ્માનંદ કહે વિપ્ર બોલિયો, ગુરુને બહોળુ દામ;	
પોતે પરમેશ્વર થઈ ફરે, તારે આહીં શું કામ.	૫

પદ ૯૩ મું.

કોઇક આવીને હાંસી કરે, કોઇક દેખાડે આંખ;	
કોઇનું મન કોમળ નહીં, ધન લીધાની ધાંખ.	૧
મુનિ મનમાંહી શોચિયા, નિરહય સાર શેહેર;	
બીજા ત્યાગી આવશે, તેની થાશે શી પેર.	૨
છાપ વિના દર્શન વિના, આવોશ માં મુનિ ધીર;	
એમ આજ્ઞા ગુરુ દેવની, કેમ કરશે બળવીર.	૩
અતરબમી મુને આપશે, દર્શન બાણીને દાસ;	
દઢ આસન બેઠા મુનિ, હાટે મદિર પાસ.	૪
બ્રહ્માનંદ કહે ધ્યાનમાં, દર્શન દીધું નાથ;	
વાતુ કરીને વર માંગવો, મુનિવરને હરિ સાથ.	૫

પદ ૯૪ મું.

આર ઉપોષણ સામટાં, થયાં પણ ફોલ ન થાય;	
કર બેડી શ્રીકૃષ્ણનું, સ્તવન કરે મુનિ રાય.	૧
જય શ્રીકૃષ્ણ જહુપતિ, રુકિમણી પતિ રાજન;	
વિધિ ભવ સુરપતિ અહોનિશ, સ્તવન કરે સુરવૃન્દ.	૨
કીર્તિ ભક્તિ સત્ય ધર્મના, આશ્રય પરમ ઉદાર;	
દ્વારામતી પતિ દીન પર, કરો મેહેર કીરતાર.	૩
અસુર થકી ઉગારિયા, જન સમૂહ તત્કાળ;	
મેહેર કરીને મુજને, દર્શન દોને દયાળ.	૪
દુપદ સુતાના પૂરિયા, ચીર તમે સુખ ધામ;	
બ્રહ્માનંદ કહે આવિયા, ગરુડ તજી ધનશ્યામ.	૫

પદ ૯૫ મું.

પાંચાલીનો ચોટલો, દુષ્ટે અઘો કરી દ્વેશ;	
તે માટે કીધી તમે, કુરુકુલ ત્રિયા વિન કેશ.	૧
દુર્વાસાના દડથી, પાંડવ રાખ્યા પચ;	
તૃપ્ત કર્યું બ્રહ્માંડને, શાક પાન જમી રચ.	૨
પારિજાતક તમે આણિયું, સત્યભામાને કાજ;	
ભૌમાસુરને મારિયો, ગર્વ હર્યો સુરરાજ.	૩
ઉદ્ધવ મતને હું અનુસર્યો, કરી કરી જતન કરોડ;	
દર્શન કેમ દેતા નથી, છોગાળા રણછોડ.	૪

આરત બાણી ભક્તની, હરિ આવ્યા તતખેવ;
વહાલે બ્રહ્માનંદને, દર્શન દીધું દેવ. ૫

પદ ૯૬ મું-રાગ ગરબી.

માઘ વદી એકાદશી વિજયા, તે નિશિ મુનિ ઉપર હરિ રીઝ્યા. ૧
દીધાં અતર દર્શન નાથે, લક્ષ્મી સત્યભામા હરિ સાથે. ૨
કોટિક સૂરજને અજવાળે, સાત્યકી ઉદ્ભવ ચમ્પર ઢાળે. ૩
અર્જુન છત્ર કનક શિર ધરિયું, નૌતમ રૂપ મુનિ મન હરિયું. ૪
નીલ કલેવર નીરદ જેવું, અંતર ધ્યાન કર્યું હરિ એવું. ૫
બ્રહ્માનંદ કહે મુનિ અકળાણા, બાહર તેમના તેમ દેખાણા. ૬

પદ ૯૭ મું.

અખર આભૂષણ અતિ ભારી, માથે મુગટ ધર્યો સુખકારી; ૧
કંઠે હાર મનોહર મોતિ, સુંદર પ્રસન્ન વદન શશિ જ્યોતિ.* ૨
ભુજ બે ચક્રકમળ ધરી લીધાં, દ્વારામતી પતિ દર્શન દીધાં. ૩
પ્રેમે પરવશ મુનિને જોયા, સહ્યુ કષ્ટ બાણી અતિ મોહ્યા.† ૪
અતર ભમી અઢળક ઢળિયા, મુનિને ઉરમાં ઘાલી મળિયા. ૫
બ્રહ્માનંદ કહે જે તુંને વહાલું, મુનિવર માગ માગ વર આલું. ૬

પદ ૯૮ મું.

મુનિ કહે જય જય મંગળ મુરતિ, બદવ તિલક ન મેલું ઉરથી. ૧
તમે છો કરુણા કેરા દરિયા, દર્શન દઈ દુઃખ સકટ હરિયાં. ૨
હવે હું માગુ છું બહુ નામી, સુણીએ ચિત્ત દઈ અતરભમી. ૩
અમારે ગુરુ એક આજ્ઞા કીધી, ત્યાગી ગૃહી મસ્તક ધરી લીધી. ૪
દ્વારામતી જાત્રા કરી લેવી, હમણાં આજ્ઞા અમને એવી. ૫
બ્રહ્માનંદ કહે ગૃહી ધન ધરશે, ત્યાગી કેમ કરી તીરથ કરશે. ૬

પદ ૯૯ મું.

મુજને વીતી તે કહી દાખુ, એ વિધિ લોક પીડાય છે લાખુ. ૧
ગોમતી નહાતાં બધી કીધી, મુજને છાપુ પણુ નવ દીધી. ૨
ચોખા થયા અપવાસ અગીઆરે, તમને જોયા નયણે ત્યારે. ૩
નિર્દય એકા પૈસા લેવા, ન મળે ત્યાગીને ધન દેવા. ૪
માટે એ માગુ ચિત્ત ધરીએ, સૌને તીરથ થાય તેમ કરીએ. ૫
બ્રહ્માનંદ કહે નાથ વિચારી, બોલ્યા વચન સર્વ હિતકારી. ૬

પદ ૧૦૦ મું-રાગ ગરબી.

સચ્ચિદાનંદનાં વચન સુણીને, પ્રસન્ન થયા મોરારી રે;
 મુનિવર સત્ય કરી તું માને, પૂરીશ ઇચ્છા તારી રે. ૧
 લોભિયા નિર્હય લોકને લૂંટે, તીરથના રહેનારા રે;
 તે હું મુનિવર સર્વે જાણું, ભક્ત પીડાય છે મારા રે. ૨
 તે માટે વરતાલમાં આવૈશ, કાપીશ સર્વે કલેશ રે;
 લક્ષ્મીનારાયણ મૂર્તિ મારી, તેમાં કરીશ પ્રવેશ રે. ૩
 ત્યાં જ થાશે હવે ગોમતી નહાણું, ત્યાં જ દેવાશે છાપું રે;
 ત્યાગી ગૃહી જ્યારે આવે ત્યારે, અહોનિશ દર્શન આપું રે. ૪
 ઉદ્ભવ પ્રિય મુને તેના તમે છો, તેમાં હવે શું કહેવું રે;
 પ્રદ્યાનંદ કહે શ્રીમુખ યોદ્યા, અખંડ વરતાલે રહેવું રે. ૫

પદ ૧૦૧ મું.

સચ્ચિદાનંદ તું જા સુખરૂપે, માની વાત સત્ય મારી રે;
 ગોમતી તીરે કૌશલવાસી, વાટ જીએ છે તારી રે. ૧
 એમ કહી અતરધ્યાન થયા હરિ, અખિલ પ્રદ્યાંડના ઇશરે;
 સચ્ચિદાનંદ ત્યાંથી ઉઠી ચાલ્યા, વચન ચઢાવી શિશરે. ૨
 પોતાના ગુરુની કરુણાનું, મુનિવરે કૃપા માની લીધું રે
 કૌશલવાસી વિપ્રને કાળુ, દર્શન સુંદર દીધું રે. ૩
 એક બીજાને ખખરૂ પૂછી, કહ્યું ન કહ્યું વરતાંતરે,
 દ્વાદશી કેરં પારણાં કીધાં, સૌએ મન થઈ શાંતરે. ૪
 તે નિશિ રહી ત્યાંથી ઉઠી ચાલ્યા, દ્વારિકાના ગુણ ગાવેરે;
 પ્રદ્યાનંદ કહે સૌને સ્વપ્નમાં, દેખાય હરિ સાથે આવેરે. ૫

પદ ૧૦૨ જી.

એ રીતે સૌ ગઢપુર આવ્યા, ટાણું સભાનું જાણીરે;
 દડવત નમન કર્યું સદ્ગુરુને, સૌની તે ભક્તિ વખાણીરે. ૧
 સ્નાન છાપ દર્શનની રીતિ, મુનિવર કહી વિસ્તારીરે,
 ત્યાગી સુણી ઉદાસ થયા અતિ, ચિંતા વાધી ભારીરે. ૨
 વર દીધાની વાત કહી ત્યારે, પ્રસન્ન થયા સહુ ત્યાગીરે;
 સદ્ગુરુ અતિ સત્કાર કર્યો તેના, તું સાધુ ખડ ભાગીરે. ૩
 મુનિ કહે મુજને શ્રીહરિ મળિયા, સર્વે પ્રતાપ તમારોરે;
 સ્વામી સર્વે સંગ લઈ, વરતાલ પધાર્યાનું ધારોરે. ૪

સ્વામી પ્રસન્ન થઈને બોલ્યા, જાવું જરૂર વરતાલેરે;
બ્રહ્માનન્દના નાથને દર્શને, ગયા વિના નવ ચાલેરે. ૫

પદ ૧૦૩ બું.

દ્વારિકાધીશને ઉત્સવ સૌને, સ્વામી કહે સભળાવોરે,
કુલદોલ કાગળ શુદ્ધ પુનમ, સૌ વરતાલે આવોરે. ૧

ત્યાગી ગૃહી બાંધ ભાંધને સગ લઈ, અચરત વાત ઠેરાવીરે;
પત્ર લખી લખી દેશ પ્રદેશે, સૌને તે ખબર કરાવીરે. ૨

તે રાત્રિ હરિ સ્મરણ કરતાં, સર્વ સાધુ સોચારે;
લક્ષ્મી સહિત વરતાલે જાતાં, સ્વમામા સહુ જોચારે. ૩

પ્રાત ઉઠી સર્વ સત વારતા, સદ્ગુરુને સભળાવીરે;
સ્વામી કહે એ સત્ય વારતા, મનમાં અમારે ભાવીરે. ૪

બ્રહ્માનન્દ કહે હરિજન સગ, અતર અતિ આનંદરે;
સત્સમ દિન ગઢપુર થકી ચાલ્યા, સ્વામી શ્રીસહજાનંદરે. ૫

પદ ૧૦૪ ચું-રાગ ગરબી.

ઉત્સવ ઉપરે રે, શ્રીસદ્ગુરુ કીધી તયારી,
ઓપે રુડી રે, કાંઈ ઘોડલાંની અસ્વારી. ૧

વાઘ* ગ્રહી છે રે, વાજની† ડાબે હાથે;
સાચા હરિજન રે, બહુ ક્ષત્રી બકા સાથે. ૨

સાજ બનાવ્યો રે, સુદર નૌતમ સોનેરી;
ભાલાં બળકે રે, ઉડે ડમરી રજ કેરી. ૩

અખર અગેરે, અતિ શ્વેત મનોહર ધરિયાં;
કેશર કુકુ રે, લઈ તિલક અનુપમ કરિયાં. ૪

મજલે મજલે રે, થાય ગામ બહાર ઉતારા;
પૂજે પ્રીતે રે, પોતાના સેવક પ્યારા. ૫

શુકલ એકાદશી રે, સ્વામી વરતાલ પધાર્યા;
બ્રહ્માનન્દ કહે રે, અતિ કુલડે ચોક સમાર્યા. ૬

પદ ૧૦૫ મું.

દ્વારામતીથી રે, તે હી વરતાલે આવ્યા;
રૂઝ્મિણી સહિતારે, હરિસતતણે મન ભાવ્યા. ૧

હરિજન મળિયા રે, બહુ દેશના બહુ હરખે;
લક્ષ્મીનારાયણ રે, રૂપે શ્રીકૃષ્ણને નીરખે. ૨

છેલ છોગાગો રે, રણુછોડ વરતાલે વસિયા;
સ્વપ્ને સૌના રે, જોઈ વદન કમળ વિકસિયાં. ૩
ઉત્સવ કીધો રે, કુલડોલતણો અતિ ભારી;
શિષ્યે સહિત ત્યાં રે, સ્વામી પૂજ્યા મોરારી. ૪
દ્વારામતીથી રે, જ્યારે કૃષ્ણ વરતાલ સુહાવ્યા;
ત્યારે સર્વે રે, સામગ્રી સાથે લાવ્યા. ૫
ધારતલાઈ રે, ત્યાં ગોમતી સ્થાપી દીધી;
પ્રદ્યાનંદ કહે રે, વરતાલ દ્વારિકાં કીધી. ૬

પદ ૧૦૬ કું.

અડખે પડખે રે, રહ્યાં તીરથ બીજાં આવી;
સૌથી અધિકી રે, વરતાલ હરિને મન ભાવી. ૧
સ્વામીને સ્વપ્ને રે, કહ્યું વચન દ્વારિકાં નાથે;
આયુધ મારાં રે, લઈ છાપો સૌને હાથે. ૨
જે આહીં આવી રે, લઈ છાપુ ગોમતી નહાશે;
તે જગ જિતી રે, મારા ધામનો વાસી થાશે. ૩
વચન હરિનાં રે, સ્વામી મસ્તક ધારી લીધાં;
પ્રભુને વચને રે, સહુ નર ત્રિય અકિત કીધાં. ૪
વાસુદેવ ચોથે રે, પૂજ્યા અતિ કોડ કરીને;
વિમલા અગીઆરસરે, વળી અર્ચ્યાં તેજ હરિને. ૫
મહિનો રહીને રે, સૌને ઉર હરખ વધાર્યા;
પ્રદ્યાનંદ કહે રે, સ્વામી ગઢપુરમાંહી પધાર્યા. ૬

પદ ૧૦૭ મું.

હરિજન ચાહ્યા રે, ઘેર સહુને સહિત સમાજે;
છેલ છબીલો રે, રણુછોડ વરતાલે બીરાજે. ૧
કાગણુ શુદ્ધીની રે, ધાત્રી એકાદશી કહાવી;
તેને દહાડે રે, વરતાલ વસ્ત્રા હરિ આવી. ૨
વધિયો જગમાં રે, વરતાલનો મહિમા વાધુ;
છાપુ લાવ્યા રે, સચ્ચિદાનંદ મુનિવર સાધુ. ૩
સાચી કહી છે રે, આ વાત નજરની દીઠી;
મહા પુણ્યવંતા રે, પ્રાણીને લાગે મીઠી. ૪
એને ગાશે રે, પ્રીતે ચિત્ત ઠઈ સાંભળશે;
લવહુઃખ જાશે રે, અતિ મનગમતું સુખ મળશે. ૫

ખીજી ઇચ્છા રે, કાંઈ મનમાં ન મળે આઝી;
અક્ષાનંદનો રે, વહાલોજી રેહેજો રાજી. ૬

પદ ૧૦૮ મું-રાગ ગરબી.

તમે સુંદર વર છોગાળા રે, રણછોડ રગીલા,
લક્ષ્મીવર છો લટકાળા રે, રણછોડ રગીલા. ૧
તમે લક્ષ્મીવર લય હારી રે, ૨૦ જાઉં ખાનકની અલિહારી રે. ૨૦ ૨
તમે સગિયદાનદને સગે રે, ૨૦ આંખ્યા મડળ સહિત ઉમગે રે. ૨૦ ૩
નર નારી અકિત ઠરિયાં રે, ૨૦ દર્શન દઈ પાતક હરિયાં રે. ૨૦ ૪
અક્ષાનંદને ખુબ નિવાળ્યા રે, ૨૦ વરતાલે અખંડ વિરાળ્યા રે. ૨૦ ૫

પદ ૧૦૯ મું.

કમલાવર મગલકારી રે, વૈકુઠ વિલાસી,
તારાં વદન કમલપર વારી રે, વૈકુઠ વિલાસી. ૧
તમે સર્વ લોકના સ્વામી રે, વૈં જગજીવન અતર જામી રે. વૈં ૨
તમે પ્રેમી જનના ખ્યારા રે, વૈં કામી કુખુદ્ધિથી ન્યારા રે. વૈં ૩
દ્વારામતી ચિત્તમાં ન આણી રે, વૈં વરતાલ અધિક વખાણી રે. વૈં ૪
અક્ષાનંદ પર અદળક ઢળિયા રે, વૈં ઘેર બેઠા આવી મળિયા રે. વૈં ૫

પદ ૧૧૦ મું.

લક્ષ્મીના નાયક લેહરી રે, રગ રેલ રસીલા,
શેણે ઉપરણી સોનેરી રે, રગ રેલ રસીલા. ૧
ખુબ લાવણ્યતા મર્માળી રે, ૨૦ લવ પાર થયા જન ભાળી રે. ૨૦ ૨
દૈત્યોના દીલમાં નાવો રે, ૨૦ ભાવિક જનને અતિ ભાવો રે. ૨૦ ૩
હરિ અગણિત ચરિત્ર તમારાં રે, ૨૦ છોજી લોક વેદથી ન્યારા રે. ૨૦ ૪
અક્ષાનંદ પોતાનો જાણો રે, ૨૦ તમે વાસ વરતાલે આણો રે. ૨૦ ૫

પદ ૧૧૧ મું.

તારાં છોગલિયાંની છખી ખ્યારી રે, ખ્યારા પ્રાણુ સનેહી;
લીધી લોચનિયામાં ધારી રે, ખ્યારા પ્રાણુ સનેહી.
કુલડાંનો તોરો જોધને રે, ખ્યાં ચિત્તડામાં રાખ્યો પ્રોધને રે. ખ્યાં ૧
ન્યારે બુકુટી તારી ભાણુ રે, ખ્યાં થાય અતરમાં અજવાળું રે. ખ્યાં ૨
રુડી નયણે તસરુ રાતી રે, ખ્યાં જોધ હરખ ભરી મારી છાતી રે. ખ્યાં ૩
અક્ષાનંદના વાલમ રસિયારે, ખ્યાં વરતાલે આવી વસિયા રે. ખ્યાં ૪

પદ ૧૧૨ મું-રાગ ગરબી.

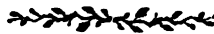
ચિત્ત નાવે તેવાં ચરિત્ર કરો, ચરિતાળા છ;

વળી મનુષ્ય સરીખા થઈ ફરો, ચરિતાળા છ.

૧

તમે કરુણાનિધિ કેહેવાઓ છો, ચંદ્રો હોય જનના દોરાઓ છો. ચં ૨
એક મુનિ દ્વારામતી આવીયા, ચં ધન વિના નહીં નવરાવિયા. ચં ૩
ત્રણ લાંઘણ થઈ જળ કાંઠડે, ચં ગયા ઉઠીને આરામડે. ચં ૪
ત્યાંહી કેરી માગે છાપની, ચં મનુવાર કંદે કહી થાપની. ચં ૫
અજ્ઞ ન મળ્યું ત્રણ હી પેટમાં, ચં ગયા બેડી બેશી બેટમાં. ચં ૬
મંદિર ગયા દર્શન કારણે, ચં નિર્ધન બેઈ કાઢ્યા બારણે. ચં ૭
બેઠા મંદિર સામે હાટડે, ચં ગુણી દ્વિજને પાયે પડે. ચં ૮
દો દર્શન છૂટી મુજને, ચં દેખુ અતર કોમળ તુજને. ચં ૯
કહે દ્વિજ તું જેવા બહુ ફરે, ચં સૌ કેરી દઈ દર્શન કરે. ચં ૧૦
એ તીરથ એવી રીત છે, ચં એક પૈસા સાથે પ્રીત છે. ચં ૧૧
એમ જાણી મુનિ ઉઠાસ થયા, ચં દિન ચાર ઉપોષણ કરી રહ્યા. ચં ૧૨
મુનિ સ્તવન બહુ વિધિ કીધલાં, ચં ત્યારે તમે દર્શન દીધલા. ચં ૧૩
મહા પ્રસન્ન થઈ મુનિને મળ્યા, ચં તન તાપ પાપ સર્વે ટળ્યાં. ચં ૧૪
મુખ માગ્યું તે તમે આપિયું, ચં ત્યાગીનું સકટ કાપિયું. ચં ૧૫
ત્યાંનાં રેહેનારાં ઉપરે, ચં થયા અધિક કુરાળ અતરે. ચં ૧૬
સચ્ચિદાનંદની અરજ સુણી, ચં ભૂધર આવ્યા વરતાળ લણી. ચં ૧૭
લક્ષ્મીનારાયણમાં વસ્યા, ચં અવિદ્યાના કરતલ આગસ્યા. ચં ૧૮
સૌ સામગ્રી લઈ આવીયા, ચં હરિ લક્ષ્મીને મન ભાવિયા. ચં ૧૯
ધાર હર ધાર ગોમતી, ચં વરતાલ કરી દ્વારામતી. ચં ૨૦
સૌ તીરથ આગળ પાસ લે, ચં મુનિવરના મડળ ત્યાં મળે. ચં ૨૧
ત્યાં પ્રગટ કરી તમે છાપને, ચં બાળે કેટી જન્મના પાપને. ચં ૨૨
વરતાલ અખડ વિરાળયા, ચં ભક્તોનાં સંકટ ભાળ્યાં. ચં ૨૩
એ લીલા તમારી ગાય છે, ચં તેને મનવાંચિત સુખ થાયછે. ચં ૨૪
પ્રહ્લાનંદ કહે મેલી આંબળો, ચં રાજ થઈ જાણે રાવલો. ચં ૨૫

વડતાલ શ્રી રણછોડજી પદાર્યા તેનાં પદ સંપૂર્ણ,

ઉદ્ધવજીનું મથુરા નગર સંદેશો લઈ જવું.

—૧૬૪૬૬૬૬૬૬૬૬૬—

પદ ૧૧૩ મું-રાગ ગરબી.

મથુરાથી મોહન પાસેથી, ઉદ્ધવજી ભલે આવ્યા રે;
 અમ ઉપર અતિ મેહેર કરીને, કૃષ્ણ સંદેશો લાવ્યા રે. ૧
 કૃષ્ણે કહ્યું તમે બ્રહ્મ વિચારો, જોગની જીજ્ઞાસા રે;
 સચરાચર વ્યાપક હું સઘળે, તે અંતરમાં આણો રે. ૨
 એકાંતે બેસી આસન સાધવા, પ્રાણાયામ ન થાવે રે;
 રેચક પૂરક કુભક રીતિ, એ અમને નવ આવે રે. ૩
 તમે તો હરિના હુકમ હજુરી, મન રાખો વિચાર રે;
 એકે મન કરી જોગ અધ્યાસો, બીજે કરો વ્યવહાર રે. ૪
 ગોકુળ વાસીને મન એકજ તે, હરિ લઈ ગયા સાથે રે;
 બ્રહ્માનંદ કહે મન સોતાં, વેચાણાં એને હાથે રે. ૫

પદ ૧૧૪ મું.

વ્યાપક બ્રહ્મને કોઈક વિચારે, જે તમ જેવા જોગી રે;
 અમે તો લોગીલાં આહિરડાં, ભૂધરજીનાં લોગી રે. ૧
 નામ ને રૂપ મળે નહીં જેને, નહીં જેને આકાર રે;
 એવા તેહિ પ્રભુ તમારે, અમારે નન્દકુમાર રે. ૨
 મન મોહન લટકાળાને મેલીને, બીજે મન નવ જાવે રે;
 અમૃતના પીનારાને ઉદ્ધવ, ખાટી છાશ કેમ ભાવે રે. ૩
 અલબેલા નટવર વિના અમને, અંતરે સુખ નવ થાય રે;
 સો લાંઘણ પડે આવીને સામટી, કેસરી ધાંસ ન ખાય રે. ૪
 અમે વેપાર ન કરીએ ઉદ્ધવજી, આગલા ભવની ઉધારે રે;
 બ્રહ્માનંદ કહે હરિ જોએ, પ્રગટ પ્રમાણ અમારે રે. ૫

પદ ૧૧૫ મું.

અમને તો જોગની વાત ઉદ્ધવજી, અંતરમાં નવ ભાવે રે;
 મન મોહન નટવરની મૂર્તિ, તે વિના કાંઈ ન સુહાવે રે. ૧
 દાદુર મીન જેહ જળનાં સ્નેહી, જળમાં રહે જળ પીવે રે;
 નીર વિના દાદુર તન રાખે, જળ વિના મીન ન જીવે રે. ૨
 મીન તાણી ગતિ થઈ છે અમારે, નીર તે નંદ દુલારો રે;
 તમે તો મોટા કૃષ્ણના કાઠા, જોઈને જોગ વિચારો રે. ૩

જોગ તો ઉદ્ધવ તે કરે, જેને વહાલા નહીં ધનશ્યામ રે;
જેનું શરીર અરોગી તેને, ઔષધનું શું કામ રે. ૪
લાખ વાતુની એકજ વાત છે, કૃષ્ણ અમારા પ્રાણ રે;
પ્રદ્યાનંદ કહે ખીલ રીતે, અમને ન થાય સુવાણ રે. ૫

પદ ૧૧૬ મું.

કહોને ઉદ્ધવજી મજની ક્યારે, વાત કરે છે વહાલો રે;
ક્યારેય કહે છે જે નંદ જસોદાને, મળવા કાજે ચાલો રે. ૧
ક્યારેય કહે છે કંસથી છાના, ગોકુળમાં અમે રહેતા રે;
મારગમાં રોકી મહીઆરી, લુંટીને મહી લેતા રે. ૨
ક્યારેય કહે છે જમુના જળમાં, નિત્ય નિત્ય રમતાં નહાતા રે;
ગોપીના ઘરમાં પેસીને, મહી માંખણને ખાતા રે. ૩
ક્યારેય કહે છે વનમાંહી જાતા, સર્વે ગોવાળા સાથે રે;
ગુંજના હાર ગળા માંહી પહેરીને, મેલતા છોગલાં માથે રે. ૪
ઉદ્ધવજી અમને કહી દાખો, રસિયાજીની રીતિ રે;
પ્રદ્યાનંદ કહે કેવીક થઇ છે, કુળજ સગાથે પ્રીતિ રે. ૫

પદ ૧૧૭ મું-રાગ મેવાડી.

કહાનજી શું કહી મેલ્યુંરે, ઉધાજી અમને કહાનજી શું કહી મેલ્યું. ટેક.
મનડાને લઇ ગયા છે, પાપી પ્રાણ બાકી રહ્યા છે;
તે પણ તૈયાર થયા છે રે, ઉધા૦ ૧
માછલાંને પાણી પ્યાર, તે ન જીવે આવી ખાર;
એવું કામ છે અમારુ રે, ઉધા૦ ૨
જેનું મન હોયે રોગી, તે ફરે થઇને જોગી;
અમે તો ભૂધરનાં લોગી રે, ઉધા૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ કહે ખાઇ સમને, સાચી વાત કહીએ તમને;
એવું તો મ કેજો અમને રે, ઉધા૦ ૪

પદ ૧૧૮ મું.

જોગનો સંદેશો લાવ્યા રે, ઉધાજી તમે જોગનો સંદેશો લાવ્યા. ટેક.
મન હરી લીધું હરિએ, શેષે કરી ધ્યાન ધરીએ;
કહોને હવે કેમ કરીએ રે, ઉધા૦ ૧
જોગની જીગતી ભારી, અમે લોળી મજ નારી;
બહારે જોઇએ ગિરિધારી રે, ઉધા૦ ૨

છેલોજી નાંખે છે છોળું, બહારે નોય તો માંદા ખોળું;
 નિતર્યાંને શાને ડોળું રે,
 બ્રહ્માનંદ કહે જોગી થાશું, તો અમે મથુરાં જાશું;
 ખ્યારાજીને મહીડાં પાશું રે,

ઉધા૦ ૩

ઉધા૦ ૪

પદ ૧૧૯ મું.

રસિયાની કહોને રીતિ રે, ઉધાજી અમને રસિયાની કહોને રીતિ. ટેક.

ઉધાજી તમે ભલે આવ્યા, અમારા અતરમાં લાવ્યા;

ઉધા૦ ૧

શ્યામનો સંદેશો લાવ્યા રે,

લોકમાં ચાલી છે વાણી, કુળજને કીધી રાણી;

ઉધા૦ ૨

વહાલાજીની વાત જાણી રે,

કુળજ કસની દાસી, ખુબ જાની જોડ ખાસી,

ઉધા૦ ૩

લોકડિયા કરે છે હાસી રે,

બ્રહ્માનંદ કહે રગ ઢાળ્યો, કુબડીનો ઘર લાળ્યો;

ઉધા૦ ૪

જડુકુળ અજવાળ્યો રે,

પદ ૧૨૦ મું.

વહાલાજીની વાત જાણી રે, ઉધાજી અમે વહાલાજીની વાત જાણી.

જાણી જેવો જોદ્ધો બળિયો છોકરાને વેશે છળિયો,

ઉધા૦ ૧

કહો એ જેવો કુણુ કળિયો રે,

નારી વિના દુઃખી જોઈને, સુર્પનખા આવી મોહીને;

ઉધા૦ ૨

કાન નાક ગંધ જોઈને રે,

વૃન્દાને છળીને બાળી, વેદની મરજદા ટાળી;

ઉધા૦ ૩

વેધ્યો બાણે કરી વાળી રે,

બ્રહ્માનંદ કહે દૈત્ય મારી, લાવ્યા ઘરે સીતા નારી;

ઉધા૦ ૪

તેને કાઢી મૂકી બહારી રે,

ઉદ્ધવજીનો સંદેશો સંપૂર્ણ.

પદ ૧૨૧ મું-રાગ મેવાડી.

મુખડાની માયા લાગી, મુખડાની માયા લાગી;

મુખડાની માયા લાગી રે, મોહન તારા મુખડાની માયા લાગી. ટેક.

મુખડાની મીઠી વાણી, તેણે મન લીધું તાણી;

મોહન૦ ૧

જબડીને સૂતી જાગી રે,

મુખડું મે જોયું તારુ, બીજું સર્વ થયું ખારુ;

મોહન૦ ૨

હવે હું તો બડલાગી રે,

મુખડું જોવાને માટે, સહી કીધું શિર સાટે;
 મેહોણું મેતો લીધું માગી રે, મોહન૦ ૩
 પ્રદ્ધાનંદ જાણે વારી, આશા એક મુને તારી;
 તરછોડી મ થાશે ત્યાગી રે, મોહન૦ ૪

પદ ૧૨૨ મું.

વર્યાં મે તો વનમાળી, વર્યાં મેં તો વનમાળી;
 વર્યાં મે તો વનમાળી રે, શિરને સાટે વર્યાં મે તો વનમાળી. ટેક.
 તનડાની આશા ત્યાગી, લગની એ સાથે લાગી;
 મોહી હું ભૂધર ભાળી રે, શિર૦ ૧
 મસારનાં સુખ એવા, અંઝવાનાં પાણી જેવાં;
 તુચ્છ જાણી આશા ટાળી રે, શિર૦ ૨
 પરણી પ્રીતમ પ્યારે, અખડ સોહાગ મારે;
 રડાપાની ખીક ટાળી રે, શિર૦ ૩
 પ્રદ્ધાનંદ કેરે વહાલે, કર સાહ્યો નહલાલે;
 થઈ હું તો મતવાલી રે, શિર૦ ૪

પદ ૧૨૩ મું.

મનડું લોભાણું મારું, મનડું લોભાણું મારું,
 મનડું લોભાણું મારું રે, સહુણો જોધને મનડું લોભાણું મારું. ટેક.
 શું કરે સસારી જોડા, પાણી કેરા પરપોડા;
 તેની ખીક શીદ ધારુ રે, સહુણો ૧
 શ્યામજો સનેહી લેટી, જગ કેરી શકા મેટી,
 સર્વે મુને થયું ખારુ રે, સહુણો ૨
 બધાણું હરિથી બેલું, શિર જાતે નવ મેલું;
 વહાલા માથે તન વારુ રે, સહુણો ૩
 પ્રદ્ધાનંદ કેરે નાથે, હેત કરી આલી હાથે;
 સધર્યુ કારજ સારુ રે, સહુણો ૪

પદ ૧૨૪ મું.

વરોએ તો શ્યામજિયો વરીએ, વરીએ તો શ્યામજિયો વરીએ,
 વરોએ તો તો શ્યામજિયો વરીએ રે, ચતુર વર વરીએ. ટેક.
 તેનું તો એવાતન કાચુ, પરણી રડાવું પાણું,
 તેને ઘર શું પાણી ભરીએ રે, ચતુર૦ ૧

જેને પરણે દુઃખ જાયે, અખંડ સોહાગ થાયે;
 તેની સંગે પ્રીતિ કરીએ રે, ચતુરં ૨
 સરવે સંસારી જૂઠાં, શું થાવાનું રૂઠ્યાં તૂઠ્યાં;
 તેને તુચ્છ જાણી કરીએ રે, ચતુરં ૩
 બ્રહ્માનંદ કેરે વહાલે, લટકાળે નંદલાલે;
 હાથ મારો રહાયો હરિયે રે, ચતુરં ૪

પદ ૧૨૫ મું-રાગ મેવાડી.

મોરલી મધુરી વાઈ રે, મોરલી મધુરી વાઈ;
 મોરલી મધુરી વાઈ રે, કહાનુડે વહાલે મોરલી મધુરી વાઈ. ટેક.
 આ બંસી બહુ છે અમૂલી રે, અગોઅગ સુણી ફૂલી,
 ઘરડાંનો ધધો ભૂલી રે, કહાનુ ૧
 સાંભળતામાં શુદ્ધ વિસારી રે, મોહી લીધી વ્રજ નારી;
 આ બંસી અતિ કામણગારી રે, કહાનુ ૨
 આ બંસીના જે નર લોગીરે, વિષયના નહીં હોવે રોગી;
 જાણે લેલ વિરલા જોગી રે, કહાનુ ૩
 જ્યોત મર્મ બસી માંયે રે, સુણે જે કોઈ ચિત્ત લાયે;
 બ્રહ્માનંદ બ્રહ્મ થાયે રે, કહાનુ ૪

પદ ૧૨૬ મું.

અમારે મંદિરોએ આવ્યા રે, અમારે મંદિરોએ આવ્યા;
 અમારે મંદિરોએ આવ્યા રે, રગ લીનો રાજન અમારે મંદિરોએ આવ્યા. ટેક.
 કદપાંતની લાંગી છેટી રે, ભાવ કરી ભૂધરને ભેટી;
 અલખેલે ઉણપ મેટી રે, રંગ ૧
 હરખ ન માયે હેલી રે, મળી હું તો લજ્જા મેલી;
 આનંદની માતી એલી રે, રંગ ૨
 પૂર્વની પ્રીતિ જાણી રે, અમ ઉપર મેહર આણી;
 મુખડાનું રાખ્યું પાણી રે, રંગ ૩
 મંદિરોએ આવ્યા મોરારી રે, આનંદ થયો છે ભારી;
 બ્રહ્માનંદ બલિહારી રે, રંગ ૪

પદ ૧૨૭ મું.

સહજાનંદ સુખકારી રે, સહજાનંદ સુખકારી;
 સહજાનંદ સુખકારી રે, સહજાણી છળી સહજાનંદ સુખકારી. ટેક.

વેદાંતી અરૂપી કહે છે રે, ન્યાય અનુમાને લે છે;
તે વહાલો સંતોમાં રહે છે રે, સલુણી૦ ૧
નિગમ કહે અનુમાને રે, મુનિવરને નાવે ધ્યાને;
વહાલો તે આ ભીને વાને રે, સલુણી૦ ૨
સર્વ કર્તા સર્વાધારે રે, સર્વ માંહી સર્વ ન્યારે;
પ્રગટ રૂપ તે આ પ્યારે રે, સલુણી૦ ૩
જગજીવન અંતરજામી રે, નામ સર્વનો છે નામી;
તે આ પ્રદ્યાનંદનો સ્વામી રે, સલુણી૦ ૪

પદ ૧૨૮ મું.

ગોકળિયું તો ઘેલું કીધું રે, ગોકળિયું તો ઘેલું કીધું;
ગોકળિયું તો ઘેલું કીધું રે, ધુતારે વહાલે ગોકળિયું તો ઘેલું કીધું. ટેક.
જળહળ તેજ જરકસને જામે રે, પેળે સર્વે અચરજ પામે;
ભરમાણી જોયાને ભામે રે, ધુતા૦ ૧
ન જણાએ મળ્યો કે ન્યારેરે, અજબ કળા અતિ આલિંગારે;
ધરનો એ છે ધુતારે રે, ધુતા૦ ૨
આંખુને ઉલાળે ચાળે રે, લીધું મન લટકાળે;
વાંકડી કલંગી વાળે રે, ધુતા૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ છળી નિરખી રે, હીયડે મજ નારી હરખી;
સરવે કીધી પોતા સરખી રે, ધુતા૦ ૪

પદ ૧૨૯ મું-રાગ મેવાડી.

હૈડાનો હાર હરિ રે, મારે રંગ ભીનો, હૈડાનો હાર હરિ.
મંદિરમાં પધરાવી મોહનને, લેટું હું અંક ભરી રે. મારે૦ ૧
જગના જીવનને હું નહીં દેઉં જાવા, રાખીશ જતન કરી રે. મારે૦ ૨
રસિક નવલ વર રાજેશ્વરને, નિરખીને નયણ ઠરી રે. મારે૦ ૩
પ્રદ્યાનંદના નાથને સજની, મન કર્મ વચને વરી રે. મારે૦ ૪

પદ ૧૩૦ મું.

વર નંદલાલ વર રે, સખી અલખેલો, વર નંદલાલ વર;
મૂરખ લોક દાઝી છે ને મરતાં, કોઈની શકા ન ધર રે. સખી૦ ૧
કહાન કુંવર સંગે નેહ કરીને, જગથી તે શીદ ડર રે. સખી૦ ૨
પરણું તો વર પુરુષોત્તમ પરણું, નહીં તો કુંવારી મરું રે. સખી૦ ૩
પ્રદ્યાનંદના નાથને માથે, તન કુરખાન કરું રે. સખી૦ ૪

પદ ૧૩૧ મું.

ઘોળી હું ગિરિધરિયા રે, માથે તારે મોહન, ઘોળી હું ગિરિધરિયા;
 પ્રાણજીવન મારે મહોલ પધારો, ભૂધર રંગ ભરીયા રે. માં ૧
 પેહુલી પ્રીત કરીને મારા, પ્રાણ તમે હરિયા રે. માં ૨
 મસ્તકને સાટે મે તમને, વહાલમજી વરિયા રે. માં ૩
 અક્ષાનંદ કહે એક ઘડી દૂર, રહો માં ડોલરિયા રે. માં ૪

પદ ૧૩૨ મું.

લાગેલ રંગ ઝડી રે, મારા રસિયાજી, લાગેલ રંગ ઝડી;
 મોહન લાલ રંગીલાની મૂરતી, જીવડલામાં જડી રે. માં ૧
 પ્રાણજીવન પાતળિયાને આગે, હાથ જોડીને ખડી રે. માં ૨
 મીટ થકી ક્ષણું દૂર ન મેલું, પ્રેમને પાશ પડી રે. માં ૩
 અક્ષાનંદના નાથને ભેટી, ધન્ય ધન્ય આજ ઘડી રે. માં ૪

પદ ૧૩૩ મું-રાગ દોહા.

મેં ઢાઢી મહારાજકો, હાજર હુંકમ હજૂર;
 ગાયો જસ ગોવિંદકો, પાયો ધન ભરપૂર. ૧
 મેં બંદીજન રાવરો, એક આશ વિશ્વાસ;
 ઇંદ્રાદિક અક્ષાદિક ભવ, તાતે નિપટ નિરાશ. ૨
 શ્રીહરિકો જાયક અહં, શ્યામ નાથ સમરથ;
 નર સુર આગળ જાયકે, કણુ ન ઓડું હથ. ૩
 દાસનકો મે દાસ હું, હરિ કે સદા હજૂર;
 અક્ષાનંદકી વિનતી, નિમખ ન રખીઓ દૂર. ૪

પદ ૧૩૪ મું-રાગ રામકળી.

નવલ પ્રીતમકો મે ઢાઢી રે, હજૂરી નવલ પ્રીતમકો મે ઢાઢી. ટેક.
 તનકો સ્વાજ કર મન તતી, સુરત મોરણા ચાઢી રે. હૃં ૧
 રીઝત કહાન તાન સોહી તોડું, ગાવું રાગણી ગાઢી રે. હૃં ૨
 દિન અરુ રાત રટું મે હરિગુણ, દૃઢ ચરણે રતિ બાઢી રે. હૃં ૩
 અક્ષાનંદ મોજ દર્પ સુમતિ, કુમતિ આળસકું કાઢી રે. હૃં ૪

પદ ૧૩૫ મું-રાગ ભૈરવ.

નંદના નંદન સાથે, પ્રીતડી બંધાણી રે;
 મીઠું મીઠું બોલી મારુ, મન લીધું તાણી રે. નંદં ટેક.
 રંગના રંગીલા કેરી, બંસી વનમાં વાગી રે;
 ધીરજ રહી ન હું તો, ઝબકીને જાગી રે. નંદં ૧

મોરલીમાં મંત્ર ભણી, કાંઈ મુને કીધું રે;
લટકાળે મન મારુ, લટકામાં લીધું રે. નંદ૦ ૨
તનડું વેંધાણું મારુ, ઘાયલ થઈ છું રે;
કોડીલા કહાનાને દેખી, મોહીને રહી છું રે. નંદ૦ ૩
ગુણે જોમ ગુડ ખાધો, તે તો શું વખાણે રે;
પ્રદ્યાનન્દ કેરે વહાલો, અંતરની બાણે રે. નંદ૦ ૪

પદ ૧૩૬ મું.

મનડું મોહ્યું છે મારુ, નંદને ફુલારે રે;
દેખીને લોભાણી હું તો, નેણને નજારે રે. મન૦ ટેક૦
ચટક રંગીલો ફેટો, પાઘડલી પેચાળી રે;
થાકત થઈ છું હું તો, રસિયો નિહાળી રે. મન૦ ૧
ઘરડાંનો ધંધો ભૂલી, મોરલીને તાને રે;
લગની લાગી છે મારી, વહાલાજીને વાને રે. મન૦ ૨
રગનો રંગીલો છેલો, અંગને મરોડે રે;
નેહું સાથે નેણાં આવી, જોરે જોરે જોડે રે. મન૦ ૩
ચિત્તડું ચોર્યાંને અર્થે, દેખે દહાડી દહાડી રે;
પ્રદ્યાનન્દ કેરે વહાલો, મોહિની લગાડી રે. મન૦ ૪

પદ ૧૩૭ મું.

મહિર પધાર્યા મારે, સ્થામલો સોહાગી રે;
ભૂધરને લેટી હું તો, થઈ બડ ભાગી રે. મહિર૦ ટેક૦
મુજપર અઢળક, ઢળિયા દિન બાણી રે;
રંગને રંગીલો રાખ્યું, મુખડાનું પાણી રે. મહિર૦ ૧
મેહર કરીને મુને, પોતાની ઠેરાવી રે;
ખાંહી ગ્રહીને વહાલો, હુસીને ખોલાવી રે. મહિર૦ ૨
કહાનજીને કાજે મેં તો, સેજડી સુધારી રે;
પ્રીતડી કરીને સવે, પૂરી આશા મારી રે. મહિર૦ ૩
રસિયાને રંગે મેં તો, જગત વિસાચો રે;
પ્રદ્યાનન્દ કેરે વહાલો, જનમ સુધાર્યો રે. મહિર૦ ૪

પદ ૧૩૮ મું.

જીવું છું રસીલા તારા, મુખડાને જોતી રે;
હૈડાના હાર ખારા, નથડાનાં મોતી રે. જીવું ટેક૦

મુખડું જોઈને તારુ, મોઢું મન મારુ રે;
 પીયર સાસરિયું સર્વે, થયું મુને ખારુ રે. જીવું ૧
 અધર અમૃત પાને, થઈ હું તો ઘેલી રે;
 નિશંક થઈ છું લજ્જા, લોક કેરી મેલી રે. જીવું ૨
 નટવર નિરખી તુંને, અંતર ઠરે છે રે;
 દુરિજન લોક ઘોળ્યાં, ઢાઝીને મરે છે રે. જીવું ૩
 મન કર્મ વચ્ચે હું, થઈ રહી તારી રે;
 મુખડાં ઉપર જાયે, બ્રહ્માનંદ વારી રે. જીવું ૪

પદ ૧૩૯ મું.

જનમ સુધાયો વહાલે, કુંજને ખીહારી રે;
 મેહેર કરીને માવે, બાંધ્ય ગ્રહી મારી રે. જનમ ૦ ટેક ૦
 ભાવથી હૈયામાં લીડી, ખીડી મુખ આપી રે;
 સર્વે સૈયરમાં મુને, માનીતી કરી થાપી રે. જનમ ૧
 આંગણીએ આવીને મારે, મોરલી વળડી રે;
 રસિયે લગાડી મુને, રંગડાની રાડી રે. જનમ ૨
 પ્રીતડી બંધાણી મારી, શ્યામળિયાની સાથે રે;
 હેતમાં મોલાવી આવી, નટવર નાથે રે. જનમ ૩
 કહાનુડાને કેડે હું તો, સર્વે મેલી આલી રે;
 બ્રહ્માનંદ કેરે વહાલે, કીધી મુને વહાલી રે. જનમ ૪

પદ ૧૪૦ મું.

આવો રે વહાલાજી વારી, મોરલી વળતા રે;
 રસિયા સલુણા કહાના, રંગડાના રાતા રે. આવો ૦ ટેક ૦
 રૂપાળો લાગે છે માથે, કુલડાંનો તોરો રે;
 ગજગતિ ચાલે મારાં, ચિત્તડાંને ચોરો રે. આજ ૦ ૧
 મોરલી સુણીને મે તો, આશા મેલી ખીજી રે;
 પ્રાણના સનેહી પ્યારા, તારા રંગમાં હું રીજી રે. આજ ૦ ૨
 લટકાં કરો છો રુડાં, પીતાંબર પહેરી રે;
 કમલ સરીખે નેણે, હેતે મુને હેરી રે. આજ ૦ ૩
 બ્રહ્માનંદ કેરા વહાલા, વહાલ વધારો રે;
 પ્રીતડી કરીને મારે, મંદિર પધારો રે. આજ ૦ ૪

૫૬ ૧૪૧ મું.

શ્યામજિયા સલુણા કેરા, હું તો રૂપમાં લોભાણી રે;
નેહુ કેરી સાંને મારુ, લીધું ચિત્ત તાણી રે. સ્થાં ૦ ટેક૦
ગંધતી પાણીડુ ભરવા, બેડહું ઉપાડી રે;
રસિયો જોધને રહી, ન અંતરની આડી રે. સ્થાં ૧
જમુનાને આરે ઉભો, રંગડાનો ભીનો રે;
આંખડલીનો ચાળો ઢાળો, અલૌકિક એનો રે. સ્થાં ૨
ડોલરિયાંને દેખી હું તો, બીજું સર્વે જૂલી રે;
કહાનુડાના કેશમાં, ફરુ છું બેની ફૂલી રે. સ્થાં ૩
બ્રહ્માનન્દ કેરો વહાલો, દીઠો વનમાળી રે;
તે દહાડાથી લાગી મારે, રંગડાની તાળી રે. સ્થાં ૪

૫૬ ૧૪૨ મું.

સાચુ કહો શ્યામજિયા વહાલા, જગ્યા કેને સંગે રે;
રૂપાળો બાંધ્યો છે રેટો, અતિ ઉછરંગે રે. સાં ૦ ટેક૦
તોતલાં બોલો છો વેણાં, નેણાં નિંદે ઘેર્યાં રે;
ઉતાવળા ઉઠતાં વસ્ત્ર, જેમ તેમ પહેર્યાં રે. સાં ૧
સાસે ભર્યાં આંખ્યા તમે, એવા કેથી ખીના રે;
થયું તેમ કહોને હવે, રંગડાના ભીના રે. સાં ૨
કહો તો અમે સમ ખાધએ, કેને નવ કહીએ રે;
છાનું તો નહીં રહેશે વહાલા, અમે સર્વે ભેળાં રહીએ રે; સાં ૩
બ્રહ્માનન્દ કેરા સ્વામી, રીઝો ભોંજી રહ્યા છો રે;
મોતીડાથી મોંઘા તે તમે, સોંઘા કેને થયા છો રે. સાં ૪

૫૬ ૧૪૩ મું-રાગ ભેરવ.

કહાન કુંવર મન ભાચે, આલીરી મેરે કહાન કુંવર મન ભાચે. ટેક.
મે જ્યું ખડીથી અપને ભુવનમે, ચલકે અચાનક આચે. આં ૧
કોમળ ગાત ન જાત બખાને, છેલ છગન રંગ છાચે. આં ૨
બ્રહ્માનન્દ જોર દગ મોસે, મદ મદ મુસકાચે. આં ૩

૫૬ ૧૪૪ મું.

કહાન કુંવર ચિત્ત ચોર, લિયોરી મેરો કહાન કુંવર ચિત્ત ચોર. ટેક.
સંજ્યા ફજર* નજર કર ટેડી, નીરખત મેરી ચોર. લિં ૧

મન મોહન આલી ગૃહ મેરે, આવત જોરાજોર. લિ૦ ૨
બ્રહ્માનંદ મમ કરી ડારી, નાગર નંદકિશોર. લિ૦ ૩

પદ ૧૪૫ મું.

અંતરમે ગિરિધારી, ધરેરી મે તો અંતરમે ગિરિધારી. ટેક.
મોતિયન માળ વિશાળ મનોહર, પ્રિય પ્રીતમ છબી ખ્યારી. ધ૦ ૧
નટવર નાથ હાથમે બંસી, વશ ભઈ લખી વ્રજનારી. ધ૦ ૨
સુંદર શ્યામ રસિકકે ઉપર, બ્રહ્માનંદ બલીહારી. ધ૦ ૩

પદ ૧૪૬ મું.

શ્યામ સુંદર સુખ દેન, વસેરી ઉર શ્યામ સુંદર સુખ દેન. ટેક.
લલિત છબી સુખ અતિ લાવનતા, અમલ કમલદલ નેન. વ૦ ૧
મંદ મંદ શુભ હસત મનોહર, અતુલિત મૂર્તિ જ્યું એન. વ૦ ૨
બ્રહ્માનંદ કરી વશ મોકુ, કર વંસીકી સેન. વ૦ ૩

પદ ૧૪૭ મું.

નટવર શ્યામ શરીર, મીલેરી મોકુ નટવર શ્યામ શરીર. ટેક.
વિમલ વિલોકની કર ધર બસી, કાલિદીકે તીર. મી૦ ૧
સખીઅન સંગ ઉમગ ભરે અતિ, ખેલત હે બલવીર. મી૦ ૨
બ્રહ્માનંદ થકિત ભઈ નિરખત, ભૂલી ભરનો નીર. મી૦ ૩

પદ ૧૪૮ મું.

સુંદર શ્યામ સુખજી, લખેરી મે તો સુંદર શ્યામ સુખજી. ટેક.
જા દીન લેટ ભઈ તા દીનતે, ભાવત નહીં મોય આન. લ૦ ૧
મદ મદ મુખ મોરલી બળવત, સુભગ મનોહર તાન. લ૦ ૨
બ્રહ્માનંદ વસી ઉર અતર, નેન કમલકી સાન. લ૦ ૩

પદ ૧૪૯ મું.

પ્રાણ પ્રીતમકે પાસ, ચલેરી આલી પ્રાણ પ્રીતમકે પાસ. ટેક.
બસીધર સુંદર વૃન્દાવન, રમત મનોહર રાસ. ચ૦ ૧
છબી નવરગ ઉમગ ભરે, અતિ પ્રપુલ્લિત વદન પ્રકાશ. ચ૦ ૨
બ્રહ્માનંદ નિરખકે નટવર, મિટત સકલ તન ત્રાસ. ચ૦ ૩

પદ ૧૫૦ મું.

શ્યામ દગનસે ફૂર, ન મેલું મે તો શ્યામ દગનસે ફૂર. ટેક.
લોભીકે ધન જ્યું કરી રાખું, અહો નિશ પ્રીતમ ઉર. ન૦ ૧

જેહી પલ સુંદર શ્યામ ન દેખું, સો પલ કઠીન કરૂં. નં ૨
 પ્રદ્યાનંદ રહું હોય દાસી, નટવર ચરણ હજીર. નં ૩

પદ ૧૫૧ મું-રાગ વેળાવળ.

મેં વારી તવ નામપર, મેરમ મતવાળા,*
 પીર મીટાયે દીનકી, તુમ દીન દયાળા. મેં ૦ ટેક.
 સુનિએ ધાહુ ગરીબકી, હો ગરીબ નવાળા;
 દુઃખ દરિયા ઉતાર દે, કરી મેહેર જહાળ. મેં ૧
 દોષ ન દેખત દાસકે, એહી બિરદ તુંહારો;
 જગપતિ અપને જાનકે, ઉર કષ્ટ નિવારો. મેં ૨
 જેસેહી તેસેહી રાવરે, કપટી કુલહીને;
 જ્યું કૌ નીશુની કામિની, સમરથ પતિ કીને. મેં ૩
 પ્રદ્યાનંદકી બીનતિ, સાયબ સુન લેરી;
 ત્રિભુવન નાયક તોરીએ, સંકટકી ઘેરો. મેં ૪

પદ ૧૫૨ મું.

વાસુદેવ દુઃખ વારીએ, સમરથ છોગાળા;
 દુષ્ટ વિનાશન બિરદ હે, સેવક રખવાળા. વાં ૦ ટેક.
 દુઃખ દરિયા સસારસે, તુમ બીનું કોન તારે;
 નટવર નાવ સમાન હો, તુમ સરન હમારે. વાં ૧
 હમ હી તુમારે આસરે, તુમ હમરે નાથા;
 તુમ બીન કૌ ન મેટહી, સંકટ સમરાથા. વાં ૨
 ઉચે તંબુ તાનીએ, સખ ભારતનીકુ;
 ચાકરકી મોટપ કહા, સખે લાજ ધનીકુ. વાં ૩
 સરે ન બીગરે આરસે, કારજ કછુ કબહી;
 પ્રદ્યાનંદ સુખહોવહી, તુમ કરી હોતબહી. વાં ૪

પદ ૧૫૩ મું.

દીનાનાથ દયાળ હો, દીનનકે બધુ;
 દયા કરીજે દાસપર, સુંદર સુખસિંધુ. દીનાં ૦ ટેક.
 કોઉકે બળ ઘટ ગામકો, કોઉકે પરિવાર;
 †હમકું બળ એક રાવરો, પુરુષોત્તમ પ્યારા. દીનાં ૧
 મન વચ કર્મ કરીકે ગદ્દો, એઠ શરન તુમારો;
 અંતર બહાર ચરીનકું, તુમ નાથ નિવારો. દીનાં ૨

* “મેહેર મતવાળા”-આ પાઠ કીર્તનસમ્રહમા છે † “મેરે” પાઠાન્તર છે.

અચલ ભરોસો આપકો, નિશ્ચે મનમાંહી;
હિતકારી સંસારમે, તુમ ખીન કોઈ નહીં. દીનાં ૩
જેસે પુતરી કાષ્ટકી, નાચત ધર માથે;
બ્રહ્માનંદ કળ યાહીકી, કારીગર હાથે. દીનાં ૪

પદ ૧૫૪ મું.

શ્યામ રંગીલે સાંવરે, સળકે સુખકારી;
અપનો બરદ બિચારકે, કરો મેહર મોરારી. શ્યાં ૦ ટેક.
અરણ દાસ ગરીબકી, સાંધ્યાં સુની લીજે;
ભજન વિરોધી દુષ્ટકે, મદ ગંજન કીજે. શ્યાં ૧
અંતર તાપ મીટાઇએ, કીજે સુખ સાતા;
કરુણાસાગર કૃષ્ણ હો, શરણાગત ત્રાતા. શ્યાં ૨
જેહી વિધિ રાણ નાથ તુમ, તેહી વિધિ હમ રાણ;
હાર જિત વૃદ્ધિ હાનકી, તુમરે હથ્થ બાણ. શ્યાં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે નાથણ, કીજે દુઃખ દૂર;
મૂર્તિ મનોહર રેન દીન, રહો નેન હજૂરા. શ્યાં ૪

પદ ૧૫૫-મું રાગ પૂર્વ.

મોરલીઆં કોન મહા તપ કીનો. મોં ૦ ટેક.
મનમોહનકે લાલ અધરકો, પૂરન તે રસ પીનો. મોં ૧
શ્યામ સુંદર તોય પલ નહીં છોરત, રસિક છેલ રંગ ભીનો. મોં ૨
તોસે ખેલત શ્યામ ચતુર વર, ધન ધન કહે લોક તીનો. મોં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે હરિ તોકું, નિજ મુખ આસન દીનો. મોં ૪

પદ ૧૫૬ મું.

મોરલીઆં સાંવરેને બળઈ હો. મોં ૦ ટેક.
છેલ ચતુર ધનશ્યામ અધરધર, સુંદર તાન સુનાઈ હો. મોં ૧
ગૃહકારજ તજકે મજનારી, ટેર સુનત ઉઠ ધાઈ હો. મોં ૨
જહાં ઠાઠે મજરાજ વિહારી, તહાં ચલકે સખ આઈ હો. મોં ૩
બ્રહ્માનંદ કરી રસ બતીયાં, છતીયાં શ્યામ લગાઈ હો. મોં ૪

પદ ૧૫૭ મું.

ધરી હું નેનનમે ગિરિધારી હો. ધં ૦ ટેક.
મનમોહન ધનશ્યામકી મૂર્તિ, નેક ન કરી હું મે ન્યારી હો. ધં ૧
લખીકે મગન ભઈ સખ સખિયાં, અખિયાં નવલ અટારી હો. ધં ૨

બાલ વિશાળ મનોહર રેખા, પાઘ લગત અતિ ખ્યારી હો. ધ૦ ૩
 પ્રદ્યાનંદ જતન કરી રાખુ, મજપતિ કુંજવિહારી હો. ધ૦ ૪
 પદ ૧૫૮ મું.

અખિયાં શ્યામકે રંગ રાતી હો. અ૦ ટેક.
 હરિકું નિરખત હરખ ભરી હે, ઘુઘટમે ન સમાતી હો. અ૦ ૧
 છેલ ચતુર મજરાજકી છળીકું, તજકે દૂર ન જાતી હો. અ૦ ૨
 શ્યામ ચતુરકે સુખકી સજની, સુખ નહીં ખાત કહાતી હો. અ૦ ૩
 પ્રદ્યાનંદ નવલપ્રીતમકુ, નિરખી ઠરત મોરી છાતી હો. અ૦ ૪
 પદ ૧૫૯ મું-રાગ પૂર્વ.

હરિ તુમસે મે તો પ્રીત કરી. હ૦ ટેક.
 નહીં દૂર રહો ધનશ્યામ, પિયા અખ એક ઘરી. હ૦ ૧
 પ્રીત કરી તુમસે મોરે પ્રીતમ, લોક લાજ સખ જાઓ જરી. હ૦ ૨
 પ્રાન પિયા મોરે ભુવન પધારો, નવલ કલગી શિશ ઘરી. હ૦ ૩
 આય રહો ઠાઠો મોરે અંગન, ભૂધર નિરખુ નેન ભરી. હ૦ ૪
 પ્રદ્યાનંદ કહે દૂર રહો નહીં, એહી માગત પ્રિયા પાય પરી. હ૦ ૫
 પદ ૧૬૦ મું.

ગિરિધારી તેરી ઓટ ગહી. ગિ૦ ટેક.
 ધનશ્યામ પિયા સુખ સાગર, તેરી હોધ રહી. ગિ૦ ૧
 ઓટ ગહી તેરી અવિનાશી, શિર સાટે અખ કીન સહી. ગિ૦ ૨
 કોટી બિપત હુસે નહીં લ્યાયુ, કરનેકી સોઈ ખાત કહી. ગિ૦ ૩
 ભરતખડ મનુખ્ય તન પાયકે, લેન જોગ સોઈ વસ્તુ લહી. ગિ૦ ૪
 પ્રદ્યાનંદ કહત નટ નાગર, આય વસો મેરે નેન મહી. ગિ૦ ૫
 પદ ૧૬૧ મું.

હરિ તુમ ચુન મેરા બહુત કીયા. હ૦ ટેક.
 કીરતાર તીહારે સમરનકુ, નર દેહ દીયા. હ૦ ૧
 ગર્ભહુંમે પ્રતિપાલ કરી તુમ, જઠર અગ્નિસે રાખી લીયા. હ૦ ૨
 જહાંજહાંદેહ ધરેજગકે મહીં, તહાં પુનિ નહીં સુધ ભુલ ગયા. હ૦ ૩
 પોપન ભરન કરત હો દિન પ્રતિ, આજ હું તોર જીયાય જીયા. હ૦ ૪
 પ્રદ્યાનંદ જાત બલિહારી, પ્રાનજીવન ધનશ્યામ પિયા. હ૦ ૫
 પદ ૧૬૨ મું.

હરિ તુમ તો સાચા મીત સગા. હ૦ ટેક.
 ધનશ્યામ તુમારે મીલન હુંસે, બડ ભાગ જગા. હ૦ ૧
 ૪

માત પિતા નારી સુત આદિક, સગા હોય કરી દેત દગા. હૃ ૨
 નાથ તીહારે દરસ પરસસે, ભરમ કરમ દુઃખ શોક ભગા. હૃ ૩
 શરનાગત વચ્છલ સુખદાયક, એહી સમજ કરી મન ઉમગા. હૃ ૪
 બ્રહ્માનંદ કહત હરિ તેરે, ચરન કમળ મહીં ચિત્ત લગા. હૃ ૫

પદ ૧૬૩ મું-રાગ ગોડી.

લગની લગી ઘનશ્યામ ચરનકી. લ૦ ટેક.
 જેહી ચરનનકું શંકર ખોજત, નૌકા ભવ દરિયાવ તરનકી. લ૦ ૧
 જાકુ સહસ્ર અઠ્યાસી ચિત્તત, ઉર્ધ્વરેખ ગિરિરાજ ધરનકી. લ૦ ૨
 ધ્યાન ધરત શેષાદિક સારદ, નિધિ નૌતમ સંતાપ હરનકી. લ૦ ૩
 જો પદ પંકજ અખંડ ઉપાસત, ત્રાસ ટરત ઉર જન્મ મરનકી. લ૦ ૪
 બ્રહ્માનંદ નંદનંદન પદ, ચિતામણિ આનંદ કરનકી. લ૦ ૫

પદ ૧૬૪ મું.

લગીવે ચોટ ઘનશ્યામ નયનકી. લ૦ ટેક.
 ચોટ લગી મોય સાંજકી બેરીયા, બિસર ગઈ સુધ દિવસ રચનકી. લ૦ ૧
 દરદ જોર કરી લઈ હું દીવાની, સુરત નહીં નિજ ઔર અચનકી. લ૦ ૨
 કહાન કહાન રટના ઉર લાગી, સુધ બિસરી અનપાન શયનકી. લ૦ ૩
 ચલત હસ ગતિ શ્યામ મનોહર, ચાતુરતા મન રજ વચનકી. લ૦ ૪
 બ્રહ્માનંદ નવલ પ્રીતમપર, છળી વારુ લઈ કોટી મયનકી. લ૦ ૫

પદ ૧૬૫ મું.

મન માને ઘનશ્યામ રસીલે. મ૦ ટેક.
 ખનતે આત ખજાવત ખંસી, મજજીવન ઉરમાંય વસીલે. મ૦ ૧
 ગૌવન સગ ઉમંગ ભરે જ્યું, પટ પીરે કરી કમર કસીલે. મ૦ ૨
 મેરી ચોર નિહારત મોહન, મંદ મંદ મુખ મધુર હસીલે. મ૦ ૩
 અરુન નયન શુભ રાગ અલાપત, નવલ પાઘ શિર પેચ કસીલે. મ૦ ૪
 બ્રહ્માનંદ મુકુંદકી મૂર્તિ, નિરખત પાપ સંતાપ નસીલે. મ૦ ૫

પદ ૧૬૬ મું.

ખલિહારી ઘનશ્યામ પિયાકી. ખ૦ ટેક.
 લાગત અતિ નીકી લાલનકી, મોતીન માલ વિશાળ હીયાકી. ખ૦ ૧
 ચિત્ત ખુંતી કરકી ચતુરાર્ધ, લૂટ લૂટ દધિ જોર લીયાકી. ખ૦ ૨
 હિત સહિત મધુરી મુખ હસની, જીવન મોરી પ્રાન જીયાકી. ખ૦ ૩
 નટ નાગર ગજ આલ નવીની, સુધ હરિ લીની ગોપ ત્રિયાકી. ખ૦ ૪
 બ્રહ્માનંદ વસી ઉર અંતર, છળી સુંદર ખળદેવ સિયાકી. ખ૦ ૫

પદ ૧૬૭ મું-રાગ કાફી.

નવલ પ્રીતમ ગતિ કો લખે તેરિયાં. ન૦ ટેક.
ખટ રસ લે કમલા કર ભેરત, સો અંન જાચ લેત કોઉ દેરીયાં. ન૦ ૧
દુષ્ટિ વિલાસ વાસ લે જગકો, સો ઉપહાસ સહે જગ કેરીયાં. ન૦ ૨
રોમ કોટિ બ્રહ્માંડ બિરાજત, સો સ્વરૂપ અનૂપ ભયેરીયાં. ન૦ ૩
બ્રહ્માનંદ સગુન ચરિત્રનમેં, મોહન વ્યાપે અરજ એહી મેરીયાં. ન૦ ૪

પદ ૧૬૮ મું.

છુટત નાંહી પ્રીતમ ગલ બાંધયાં. છુ૦ ટેક.
જાન અજાન દીયો કરમે કર, લાલન હિતકર કંઠ લગાધયાં છુ૦ ૧
મે વામે વે મેરે ભીતર, હોઈ નિરતર એક રહાધયાં. છુ૦ ૨
મે છોડું પુનિ વે નવ છોડત, અગરત અગરત રેન બહાધયાં. છુ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ વસે ઉર અંતર, સહજાનંદ સુખ નિત્ય સાધયાં. છુ૦ ૪

પદ ૧૬૯ મું.

નવલ પ્રીતમ ગલ બાંધયાં હમારી. ન૦ ટેક.
બાંધયાં ગ્રહી મેરી સુધ ના રહી કછુ, લોક લાજ ગૃહ કાજ બિસારી. ન૦ ૧
અંગોઅંગ પરસ ભઈ પીયુસે, હોય ઉમંગ બધે રંગ ભારી. ન૦ ૨
મોય અચાનક મીલ ગયો મોહન, બસીધર બન કુંજબહારી. ન૦ ૩
સહજાનંદ રથામ સુંદરપર, બ્રહ્માનંદ જાત બલિહારી. ન૦ ૪

પદ ૧૭૦ મું-રાગ કાફી.

મે વારી પિયા પ્રાંનવે, મે વારી પિયા પ્રાંનવે, વહન હેખાય લલા ગિરિધારી. મે. ટેક.
વહન તુહારો સહન સખે સુખ, મહન કોટી કુરખાનવે. વ૦ ૧
વહન કમલ છબિ બેઠ બીચારત, ધારત શકર ધ્યાનવે. વ૦ ૨
પ્રિયકે પરસ બિનુ તરસ મીટત નહીં, દીજે દર્શન દાનવે. વ૦ ૩
શ્રીરંગ ઉર આનંદ બઢાવો, સહજાનંદ સુખાનવે. વ૦ ૪

પદ ૧૭૧ મું.

કનૈયા મેરા મીત વે કનૈયા મેરા મીત વે, અંતર જાન બંસીકા બજૈયા. ક૦ ટેક.
નવલ કિશોર મોર મન ભાચે, ચાસે લગી મેરી પ્રીત વે. અંતર૦ ૧
બસી મધુરે સૂર નિકે સુનાધકે, આયકે બસ્યો મેરે ચિત્ત વે. અંતર૦ ૨
પ્રિય મોકો અપની કર લીની, કીની કર્મ રહિત વે. અંતર૦ ૩
શ્રીરંગ અંતર મરમ હેખાવન, પ્રીતમ પરમ પુનિત વે. અંતર૦ ૪

પદ ૧૭૨ મું.

કનૈયે કછુ કીન વે કનૈયે કછુ કીન વે, લગન લગાઈ ગિરિકે ધરૈ ચે. ક૦
મધુર મધુર સ્વર સુન મોરલી ધુન, હો ગઈ ઈન આપીન વે. લ૦ ૧

કૌં યાકી ગતિ કહી નહીં જાવે, લગન લગાયે મન લીન વે. લ૦ ૨
કહારી કીયો ચારી કનૈયે, મારી સુધ ના રહીન વે. લ૦ ૩
શ્રીરંગ યા વિધિ કૌં નહીં માનત, જાનત જન પરવિન વે. લ૦ ૪

પદ ૧૭૩ મું.

જાદુડા તેરા જોર વે, જાદુડા તેરા જોર વે, નેન સંભાર લલા મોહિ વારે, જા.ટેક.
જાદુ વે કીના વારી પ્રાન હરી લીના, શ્યામ લિયા ચિત્ત ચોર વે. નેન૦ ૧
સુંદર વદન કમલ ફલ લોરીન, નાગર નવલ કીશોર વે. નેન૦ ૨
તેરે નેનું મન ધાયલ કીના, ચિતવની ચલની મરોર વે. નેન૦ ૩
શ્રીરંગકુ જાદુ કીયા ભારે, જગસે ડારી તોર વે. નેન૦ ૪

પદ ૧૭૪ મું-રાગ કાફી.

સાંવરે સલુણે માઈ મોહી ભરમાઈ, સાં૦ ટેક.
જંત્ર મંત્ર કર ચોર લીયો ચિત્ત, મે યાકી ગતિ કછુયક પાઈ. સાં૦ ૧
નોતમ લાલ ખ્યાલ અપનેમે, આયે અચાનક ખંસી બજાઈ;
તનકહી લનક પરી શ્રવનમે, ઉઠી હું અંતર અકુલાર્ધ. સાં૦ ૨
નદકિશોર ચોર ચિત્ત લીનો, કહા કીનો કલ પરત ન કાંઈ;
એહી બસ ગતિ લઈ મેરે મનકી, અબ તનકી સખ સુધ ખિસારાઈ. સાં૦ ૩
પ્રિયાકી તરસ નિરસ લઈ જુગસે, દરસ પરસ ખીનુ રહ્યોરિ ન જાઈ;
રાત દિવસ પરવશ લઈ ડોલત, કછુ ન બોલત મૌન ગહાઈ. સાં૦ ૪
કહા વે કહું કછુ બનત ન કહતે, શ્યામ મીલે અંતર સુખદાઈ;
અદ્વાનંદ વિદ્ય સખ મેટે, મગન લઈ અબ લગન લગાઈ. સાં૦ ૫

પદ ૧૭૫ મું.

સાંવરી સલુણી છબી લાગત પ્યારી; સાં૦ ટેક.
મંદ મંદ ગતિ ચાલ, ખિરાજત ભાલ તિલક ઉપમા બની ભારી. સાં૦ ૧
ચરિત્ર અનૂપ ભૂપ ભૂપનકે, નેનનમે વસી રૂપ રહારી;
અતુલિત છબિ મીલી દેવ વિચારત, ધરત ધ્યાન અદ્વા ત્રિપુરારી. સાં૦ ૨
શોભિત મુગટ પ્રગટ પ્રીતમકે, કુડલ જટિત થટિત છબી ન્યારી,
અસત અસાર વિકાર વિસારકે, ધારી લીયે અંતર ગિરિધારી. સાં૦ ૩
મોહન શ્યામ મનોહર મૂર્તિ, શ્યામ સુરતકી મે જાઉ બલિહારી,
સો નેનસે શુદ્ધ બુદ્ધ હરી લીની, વસ કીની મોહી કુંજબિહારી. સાં૦ ૪
એહી ખિનું સજનિ જન્મ અલેખે, ખિનુ દેખે ઉર હોત વિધારી;
અદ્વાનંદ આનંદ હોત દિલ, સહજાનંદ મીલે હે સુખકારી. સાં૦ ૫

પદ ૧૭૬ મું-રાગ કારી.

આજ મે તો લેટયા રે, અકભર પ્રગટ હરિ,
આનંદ ઉદીઓ રે, નિરખી નજર ઠરી; ટેક.
ધન્ય સખી દિન આજનો, વળી ધન્ય મુહૂરત ધન્યવાર,
ઠરુણા નિધિ મુજ કારણે, મારે મંદિર પધાર્યા મોરાર;
દુર્બલ જાણી રે, મુજ પર મેહર કરી. આ૦ ૧
સ્વ ઇચ્છા આઠ્યા ચાલીને, આશુની ઓળખાણ,
તન મન ધન મોહન છળી ઉપર, કરી નાખુ કુરખાણ;
અઢળક ઢળીઆ રે, સખી મુને અભર ભરી. આ૦ ૨
હું સૂતીતી ભર નિદ્રામાં, જગવી શ્યામ જરૂર,
લેટતાં અંતરથી ભાગ્યું, મોહ માયાનું પૂર;
અખિયાં ઉઘડી રે, થઈ છે ખબર ખરી. આ૦ ૩
સુંદર શ્યામ મનોહર સુરત, મૂરતિ ખેઉ સમાન,
પ્રદ્યાનંદ થઈ છું રસખસ, દેખતાં ગુલતાન;
શકા મેટી રે, હું તો વર અમર વરી. આ૦ ૪

પદ ૧૭૭ મું.

મંદિર પધાર્યા રે, મોહન મન ગમતા,
ખસી વાતા રે, રસિક ઓ રગ રમતા; ટેક.
આવીને આંગણમાં, ઉભા ઓચિંતા અલખેલ,
હું જાગી પ્રીતમ ગલ લાગી, મચી છે રગની રેલ;
રૂપે રૂડા રે, કોમલ પદ ક્રમતા. મ૦ ૧
નૌત્તમ ચાલ ખ્યાલ પુનિ નૌત્તમ, રાજત નૌત્તમ રીત,
નૌત્તમ લાલ નિરખતાં સજનિ, પૂરણ વાધી પ્રીત;
આનંદ વાધ્યો રે, ગઈ સખ ઉન્નમતા.* મં૦ ૨
ચમકા કરતી ચાંખડી પગે, છડી જડી નગ હાથ,
જરકસ પાઘ જરીમય જામો, નિરખ્યા દીનાનાથ;
લોભિત નેણાં રે, શોભિત લાવણ્યતા. મ૦ ૩
અદ્ભુત રૂપ અજબ આલુષણ, નટવર નંદકુમાર,
પ્રદ્યાનંદ પ્રગટ પ્રીતમ પર, વારી વારંવાર;
ભૂધર લેટયા રે, થઈ અંતર સમતા. મં૦ ૪

* પ્રથમ આવૃત્તિમાં “ઉન્નમતા” પાઠ છે જે અર્થરહિત હોવાથી આ પાઠ મૂક્યો છે “ઉન્નમતા”નો અર્થ “સ્વાભાભિમાન” “પોતાની મ્હોટાઇ” થાય છે. મણુની પ્રાપ્તિ થતાં જ આનંદ વધ્યો ને “સ્વાભાભિમાન” ગળી ગયું

૫૬ ૧૭૮ મું.

મોટો મહિમા રે, જગમાં હરિજનનો,
 મોહ નિવારે રે, કુષ્કર આ મનનો; ટેક.
 અગમ અગાધસ્વરૂપ અગોચર, વહત નેતિ કરી વેદ,
 પ્રગટ પ્રમાણુ હરિ પુરુષોત્તમ, સાધુ જનત ભેદ;
 વેરો ભાંગો રે મન કૃત બિજ્ઞ બિજ્ઞનો. મોટો ૦ ૧
 સાધે પ્રાણુ સમાધિ ચકાવે, આસન દૃઢ એકાંત,
 મનની બ્રમણા તથા મીટે, જળ ભેદ બતાવે સંત;
 તેને સંગે રે, અધ્યાસ ટળે તનનો. મોટો ૦ ૨
 અડસઠ તીર્થ કરી ફરી આવે, હેત વિધિવત દાન,
 સતસંગ બિન સમજે નહીં, કોઈ સાચી વાત નિદાન;
 સંશય ભાંગે રે અંતર પાપ પુણ્યનો. મોટો ૦ ૩
 શ્રુતિ સ્મૃતિ સખ હી મીલ ગાવત, સંત સમાગમ સાર,
 ભવસાગર તરવાને કારણુ, નાવ રચ્યો કીરતાર;
 બ્રહ્માનંદ શરણુ રે, ન તણ્યો સત ધનનો. મોટો ૦ ૪

૫૬ ૧૭૯ મું.

હરિજન સંગે રે, સ્વે હરિ તરત મળે,
 આનંદ વાધે રે, બ્રાંતિ સર્વે ટળે. ટેક.
 અષ્ટસિદ્ધિ નવનિદ્ધિ આદિ સખ, ચૌદ લોક સુખસોય,
 આરત જનને આ ભવ માંહી, સત સમો નહીં કોઈ;
 આતુર જાણી રે, હરિજન અઢલ ઢળે. હરિ ૦ ૧
 કલ્પતરુ પારસ ચિંતામણી, ઉપમા સખ અલપાન,
 વે પ્રાપ્ત વિષયા દુખદાયક, વે કરે આપ સમાન;
 જેને સંગે રે, અક્ષર માંહ્ય ભળે. હરિ ૦ ૨
 કાયા કલેશ કરંતા કેદી, નવ ટળે ભવ પાશ,
 આ ભવસાગર પાર ઉતારે, હરિ કે હરિકો દાસ;
 સત સમાગમ રે, જાયે ત્રિય તાપ ટળે. હરિ ૦ ૩
 માયાનો જન તોજ મટે, જો હરિજન શરણુ જાય,
 બ્રહ્માનંદ કહે વાર ન લાગે, તરત જીવ શિવ થાય;
 મહા ૫૬ પાત્રી રે, પાછો કે દી ન વળે. હરિ ૦ ૪

૫૬ ૧૮૦ મું-રાગ કાનડો.

દીનાનાથ દીન સુખદાઈ;

ધર્મ દ્રેષી અધર્મકે કરતા, અળ તુમ મારો કુષ્ટ અન્યાઈ. દી ૦ ૧

જન તાપી પાપી જો જગમે, દિન દિન પાપ કરત અધિકાર્ધ;
તેહી કારન હિત મૂર્તિ ધરકે, જુગ જુગ હોત હો સંત સહાર્ધ. દી૦ ૨
એક પુરાણ નિરંતર ગાવે, બહુ જનકી તુમ પીર મીટાધ;
સુખકે ધામ શ્યામ સુંદર વર, અળ કયું ઇતનિ બેર લગાધ. દી૦ ૩
તુમ તો સમદર્શી હોય બેઠે, બ્રહ્મરૂપ કરી રીસ ભૂલાધ;
બ્રહ્માનંદ કહે હરિ તુમકું, હજારું ચટકી લાગત નાધ. દી૦ ૪

પદ ૧૮૧ મું.

ભક્ત બતસલ હરિ બિરહ તિહારો;
કલ બલ છલ ભાવે ત્યું કરકે, બળ મંડળકું હરિ બેગે સધારો. ભ૦ ૧
જો હરિજનકે ભજન બિરોધી, તાકે તુમ જર મૂલ ઉપારો;
આરત જન બંધુ અવિનાશી, સંતનકો મન શોક નિવારો. ભ૦ ૨
ધન મદ અંધ ધર્મકે બેરી, તીનકો પ્રભુ અભિમાન ઉતારો;
આલસ્ય તજો ભલા હોય કે, અળ ઇતનો માનો બચન હુમારો. ભ૦ ૩
સગુણ સ્વરૂપ ધર્યો તબ તો હરિ, અતિ કૃપાળુપનો નહીં સારો;
બ્રહ્માનંદ કહે દુષ્ટનપર, રોષ કછુક અંતરમે ધારો. ભ૦ ૪

પદ ૧૮૨ મું.

હે મહારાજ ભક્ત હુ.બ હારી;
જળ જળ ભીર પરત સંતનકું, તબ તબ શ્યામ તનુ તુમ ધારી. હે૦ ૧
પ્રગટે તુમ પ્રહ્લાદકે કારણ, નાથ નૃસિંહ બિકટ થંભ ફારી;
મહા અસુર બળવંત અભિમાની, માયો ક્ષણ મહી ઉદર વિહારી. હે૦ ૨
જળ તુમ પ્રભુ રઘુકુલ મહી પ્રગટે, અદ્ભુત ચરિત્ર કીયે અતિ ભારી;
કુટુંબ સહિત માયો દશકધર, ઘરુ લાયે તુમ જનક કુમારી. હે૦ ૩
જહુકુલ તિલક ભયે જગજીવન, કંસાદિક મારે હુ.બકારી;
બ્રહ્માનંદ કહે અળ તુમ તો, કઠીન ભયે કયું બેર હુમારી. હે૦ ૪

પદ ૧૮૩ મું.

તુમ પ્રભુ અશરણ શરણ કહાયે;
બકો કોય નહીં યા જગમે, તાકે હો તુમ નાથ સહાયે. તુમ૦ ૧
બહુત જતન કરકે બહુ નામી, નિજ જનકે તુંમ બિધ મિટાયે;
જેસે હરિ કુરુરીકે* બાલક, મહાભારતમે લિયેરી બચાયે. તુમ૦ ૨
શરણાંગત વતસલ તુમ સમરથ, એક પુરાણ કવિજન ગાયે;
દુષ્ટ વિનાશન બિરહ તિહારો, સો તુમ કયું બેઠે બિસરાયે. તુમ૦ ૩

રાખ્યો તુમ પ્રહ્લાદ અગ્નિતે, ગજકે કાજ ગરુડ તણ ધાયે;
બ્રહ્માનંદ કહે બેર હમારી, કહો તુમકું કુણને અળસાયે. તુમં ૪
પદ ૧૮૪ મું-રાગ કાનડો.

કહા કર્ણ હરિ કરુણા તેરી;
પશુ મીટાઈ મનુષ્ય મોઈ કીનો, અન જળ પોષત સાંજ સખેરી. કહાં ૧
ગર્ભવાસ મહીં પચ્યો અઘોમુખ, જઠર અગ્નિ તન દાહ ધનેરી;
તેહી દુઃખતેં મોય રાખી લીયો તુમ, નાથ તુમહી મેરો હાથ ગહેરી. કહાં ૨
બહાર આય ભયો ઉન્મત્ત મે, જઠર ત્રાસ સખ હી ખિસરેરી;
તુમકુ ભૂલ કુલસો ફીરતહું, કહી ન જાત મૂરખતા મેરો. કહાં ૩
પરાપાર પૂરણ પુરુષોત્તમ, સો મોકાજ નર દેહ ધરેરી;
બ્રહ્માનંદ કહત પ્રભુ તુમકુ, દયાસિંધુ સખ વેદ કહેરી. કહાં ૪
પદ ૧૮૫ મું.

તુંમ ખીન કુન સગો હરિ મેરો;
માત પિતા જીવતી સુત બધવ, મીલકે સખ દુઃખ દેત ધનેરો. તુંં ૧
બહુત કાળ ભટક્યો મેરો ભવનમે, સહ્યો કષ્ટ પ્રતિદેહ અનેરો;
અખ તો પયોં હું શરણ રાવરે, જ્યુંં ત્યુંં કીજે નાથ નીખેરો. તુંં ૨
ગર્ભવાસ તન ત્રાસ બહુવિધ, કષ્ટ મીટાય દીયો બહુતેરો;
મો કપટીસે કછુ ન બની હે, બાંદ્ય ગ્રહેકી લાજ સો હેરો. તુંં ૩
બ્રહ્માનંદ કહત સુખસાગર, અધમ ઉદ્ધારક નામ તુમ કેરો;
મે તો પુત કપુત ભયો પુનિ, તુંમ તો પિતા નીજ ખિરદ ગહેરો. તુંં ૪
પદ ૧૮૬ મું.

હો હરિ તુમ સાચે સુખદાતા;
અધો ઉર્ધ્વ ભટકત યહ જીવકુ, તુમ બિન ઓર નહીં કોઉ ત્રાતા. હોં ૧
કાળ મહા વિકાળ ભયંકર, જહાં જહાં જાત તહાં તહાં ખાતા.
તુમરે ચરનકમળ આશ્રય બિન, કૌં સ્થળ પ્રભુ નાહી કુશલાતા. હોં ૨
અધમ ઉદ્ધારક પતિત પાવન તુમ, યુંં કહી એદ નિરંતર ગાતા;
તુમ જીયકે એસે હિતકારી, જેસે કોટી પિતા અરુ માતા. હોં ૩
મે કપટી અવગુનકી મૂર્તિ, સુખ કરીકે નહીં દોષ કહાતા;
બ્રહ્માનંદ કહત જન બંધુ, શરણ આયેકી લાજ વિખ્યાતા. હોં ૪
પદ ૧૮૭ મું.

હો હરિ તુંમ સાચે હિતકારી;
શરણાગતકી બાંહ ન છોડો, એહી અચળ હરિ ટેક તુમારી. હોં ૧

જન અવશુન મેરુ સમ હોવે, તાકું ગનત રતિ અનુસારી;
જન શુન રતિતુલ જે હોવે, તાકું ગનત મેરુ સમ ભારી. હોં ૨
આલ કરાળ જઠર અગ્નિકી, તાતે લીનો મોય ઉગારી;
જહાં જહાં દેહ ધર્યો મેં તહાં તહાં, અંન જલકી નહીં સુરત બિસારી. હોં ૩
તનકો હેત કરી કહે સખહી, માત તાત બંધુ સુત નારી;
જીયકો હેત તુંમ હી હરિ જાનો, બ્રહ્માનંદ જાત બલિહારી. હોં ૪

૫૬ ૧૮૮ મું-રાગ કાનડો ચોતાળ.

પ્રીતમ ખ્યારે, પ્રીતમ ખ્યારે, તાહી સંગ મેરી પ્રીત લગી;
સુંદર શોભિત નાયક નાગર. પ્રીં
શ્યામ તન સુભગ ગાત, દેખ દેખ જન લોભાત, આનંદદાયક બસીખારે. પ્રીં ૧
કરનાકે સિંધુ સદા, બધુ હે દીનનકે, જગત ઉધારન નર તન ધારે. પ્રીં ૨
બ્રહ્માનંદહુકે ઉર, આય કે નિવાસ કીનો, નિમખ નહીં હોવત ન્યારે. પ્રીં ૩

૫૬ ૧૮૯ મું.

મો મન ભાચે, મો મન ભાચે, સખીરી નવલ શ્યામ પ્રીતમ;
લાગત નીકે લાલ ગ્વાલનમેં. મોં
બસી લે હાથ નાથ, શોભિત જન વૃંદ સાથ, પ્રેમ સુધારસ પાયે. મોં ૧
અંતરકી જાનન હે, પ્રાણજન પ્રાણીકે, શેષાદિકે જશ ગાયે. મોં ૨
બ્રહ્માનંદ પ્રીતમકી, નવલ છખી નિરખકે, ચરન કમલ લપટાયે. મોં ૩

૫૬ ૧૯૦ મું.

મોહન નીકે, મોહન નીકે, માઈરી અધિક શોભિત બંસી;
બજાવત માનની મોહોહે. મોં
બોલત મુખ મધુર વેન, નિર્મલ કમલ નેન, જીવન સખ જીવતીકે. મોં ૧
રંગ કે રસીલે પિયા, ખેલત જન વૃંદનમે, જીવન પ્રાન હે જીકે. મોં ૨
બ્રહ્માનંદ શ્યામ શોભા, નિરખ નિહાલ ભયો, ગાવત ચરિત હરિકે. મોં ૩

૫૬ ૧૯૧ મું.

નટવર નાથ, નટવર નાથ, ખ્યારે મોય લાગત હે જ્યું;
જામો જરકસ અજબ કલાંગીસેં. નં
બંકી ગજ ચાલ લાલ, શોભિત હે તિલક ભાલ, નીકી મોરલી લીચે હાથ. નં ૧
કુંડળ દોહ લસત કાન, ગાવત મુખ અજબ તાન, ગાવતહે શેષ શુભગાથ. નં ૨
બ્રહ્માનંદ અંતરમે, રહો નિશ દિન ધ્યાન, સખ હરિજન લીચે સાથ. નં ૩

૫૬ ૧૯૨ મું-રાગ કાનડો-માઠ ત્રેતાલૌ.

બાંધયાં બાંધયાં હાં રે, ગ્રહી શ્યામ સોહાગી રે. ટેક.
પ્રાણુજીવન પ્રીતમ પ્યારેસેં, હારે રઢ લાગી રે;
અપનીજન પ્રાન પ્રીતમ મોય સુખ દીનો, બ્રાંતિ સખ મન બાગી રે. બાં ૧
કીર્ધ નિજ નાથ, હાથ ગ્રહો મેરો, અહો નિશ મે યાસે અનુરાગી રે;
કંઠ લગાય કરી શુદ્ધ મોકું, ન્યાતે બુદ્ધિ મોય જાગી રે. બાં ૨
ચરણ નિવાસ કીયો પ્રીતમકે, તાતે ત્રાસ આશ સખ ત્યાગી રે;
અક્ષાનંદ સંગ જગપતિકે, બર્ધ મે તો બડલાગી રે. બાં ૩
૫૬ ૧૯૩ મું.

તુમસેં તુમસેં હારે લગી, લગન જ્યું મેરી રે; ટેક.
તુમ ખીન ઓર કછુ નહિ બાવે, હારે સુધ હેરી રે.
લોક લાજ ગૃહકાજ મેલ મન મમતા, જર અંતર મૂલ ઉખેરી રે. તું ૧
સુધરી ખાત જન્મ ભયો સાફ્દય, કૌવા હુંસ કરેરી રે;
અગમ અગાધ મહા ભવસિધુ, તરત ન લાગી ખેરી રે. તું ૨
ભયો પ્રસાદ ચરન રજકો ઉર, મોહ તજ્યો અરુ આશ અનેરીરે;
અક્ષાનંદ નવલ પ્રીતમકે, ચરન કમળ લપટેરી રે. તું ૩
૫૬ ૧૯૪ મું.

અખીઆં અંખીઆં હારે, પ્રિય દરસકી પ્યાસી રે. ટેક.
રાત દિવસ મોય હોત અનેસા, હારે કખ આસી રે;
નિશ દિન તલપત રહત નેન મોય, દિલ બીતર હોત ઉદાસી રે. અં ૧
દિન બહુ ભયે હોત હે તન દુઃખ, પ્રિય ભયે દૂર નિવાસી રે;
એહી અનેસા* હોત નિરંતર, પ્રેમ સુધા કખ પાસી રે. અં ૨
વે તો ભયે કઠોર સખીરી, કહો દિન કીસ ખીધ જાસી રે;
અક્ષાનંદ નવલ પ્રિય પ્રીતમ, કખ મોય કંઠ લગાસી રે. અં ૩

૫૬ ૧૯૫ મું-રાગ બિહાગ.

હારે મે તો બંદી તેરી, ચરણુ લગાય લેરી, મેં ટેક૦
મે બંદી નિજ ઘરકી, પ્રીતમ મેરે સિરદાર;
તિન ભુવનમે તુમ ખિન મેરે, ઓર નહિ આધાર રે. મેં ૧
મેરે દિલકી દોરી મેરમ, હેજ્યું તેરે હાથ;
ખીના મોલકી ચેરી તેરી, તુમ હો મેરે નાથ રે. મેં ૨

* “અનેસા” પાઠાન્તર છે.

મે હું કુટિલ કુશિલ કિંકરી, તુમ સમર્થ શિરતાજ;
જ્યું લ્યું કરકે પાર નિભાવો, તુમકું મેરી લાજ રે. મેં ૩
મે હું દાસી ચરણ ઉપાસી, રહ્યો ન જાવે દૂર;
બ્રહ્માનંદકી એહી બિનતિ, રાખો સ્થામ હજૂર રે. મેં ૪

૫૬ ૧૮૬ મું.

હારે હો મે ખ્યાસી તેરે, ચરણ રજકી રે. મેં ૧૦ ટેક૦
મે ખ્યાસી તોય ચરણ કમલકી, ઓર ન મેરે આશ;
ચાર મુક્તિ અરુ ચૌદ લોક સુખ, સખસે રહું ઉઠાસ રે. મેં ૧
લગી લગન મોય કહાન તેહારી, મમ્મ ભઈ મન દોર;
સ્થામ સલુણી છળી વિના મોય, ભાવત નાહોં કછુ ઓર રે. મેં ૨
ચંદ્ર ધંદ્ર સૂરજ શિવ શક્તિ, તીરથ વ્રત અનેક;
ધનસે મેરા મન નહીં માનત, તુંમસે મેરી ટેક રે. મેં ૩
પ્રીતમ તોય મુખ નિરખકે મેરે, મિટત સખે દુઃખ દ્રઢ;
બ્રહ્માનંદ કમલ વિકસાવો, સૂરજ સહજનંદ રે. મેં ૪

૫૬ ૧૮૭ મું.

હારે હો મે, વારી તોપે સુંદર સ્થામ રે. મેં ૧૦ ટેક૦
મે વારી તોય મૂરતિ પ્યારી, આય વસી ઉરમાંય;
તોસે મોરી લગન લગી હે, અખ છૂટનકી નાંય રે. મેં ૧
તેરે નેન બાણુકા મોકું, લગ્યા કલેજે ધાવ;
મિલો તો દરદ મીટે સખ મેરા, ઓર તો નાહિ ઉપાવ રે. મેં ૨
તિન લોકસે ન્યારા મોકું, કિના જાદુ કહાન;
ઓર સખે સુધ ભૂલ ગઈહું, તુંમસે લાગી તાન રે. મેં ૩
ખંસી અજબ બજાય પ્રિયે તુમ, પેહોલી કીની પ્રીત;
અખ તો દૂર રહ્યો નહિ ચહિયે, બ્રહ્માનંદકે મીત રે. મેં ૪

૫૬ ૧૮૮ મું.

હારે હો લાગી મેરી, પ્રિયે સંગ પ્રીત રે. હો લાં ૧૦ ટેક૦
મે તેરી તે પ્રીતમ મેરા, અરસ પરસ એક તાર;
મનકી ઉલટ ભઈ ગતિ મેરી, કયા જાણે સંસાર રે. હો લાં ૧
લોક કહે મોય ભઈ ખાવરી, છોડી સખ જગ લાજ;
તુંમસે મેરી લગન લગી હે, કહા ઓરસે કાજ રે. હો લાં ૨

સુંદર વદન કમલ ફલ લોચન, સુભગ મનોહર ચાલ;
મેરા મન શુલતાન લયા હે, લટકે તેરે લાલ રે. હો લાં ૩
ચંગી રંગી પહર ચાંખડી, છડી અજબ લે હાથ;
બ્રહ્માનંદ કહે રહેા એહિ છળી, નેનુ આગે નાથ રે. હો લાં ૪

પદ ૧૮૮ મું-રાગ સોહણી. ગરબી.

નદના લાલા તમે ઓરા આવો.
તમે તો ઓરા આવો, તમે ઓરા આવો, હસીને બોલાવો. નંદ૦
આંગણીએ મારે આવીને રે તમે, ઘેરે મધુરે સ્વરે ગાવો;
મોહન વાળે રૂડી મોરલી રે, માંહે ઢાળ અલૌકિક લાવો. તમે૦ ૧
છોગલિયે તારે શ્યામળા રે, વારી મોતીડાં લટકાવો;
આંધો નૌતમ બેરખા રે, મારાં ચિત્તડાંને લલચાવો. તમે૦ ૨
માવા તમારી મૂર્તિ રે, મારા અતર માંહી ઠેરાવો;
બ્રહ્માનંદના વાલમા રે, કહાના કંથ અમારા કહાવો. તમે૦ ૩

પદ ૨૦૦ મું.

જીવું છું જોઈને સલૂણા મારા છેલા.
સલૂણા મારા છેલા, સલૂણા મારા છેલા, છો રંગડાના રેલા. જીવું૦
અમથી ન રહેતા વેગળા રે, ઘડી પ્રાણજીવન તમે પેહેલા;
મદિર અમારુ પરહર્યુ રે, કહોને ગિરિધર થયા કેમ ઘેલા. સલુ૦ ૧
બહુ હેતે બોલાવતા રે, તમે વહાલમ વેહેલા વેહેલા;
પાડ અમારો નથી પૂછતા રે, કહોને કે સંગ નેહુ કરેલા. સલુ૦ ૨
મારે ઘેર તમે માવજી રે, આવી અલવ કરો અલબેલા;
બ્રહ્માનંદના વહાલમા રે, આવો ભૂધર રંગ ભરેલા. સલુ૦ ૩

પદ ૨૦૧ મું.

ત્રજના જીવન તમપર વારી.
તમ પર વારી, હું તમ પર વારી, છો હાર હબારી. ત્રજ૦
માવા રંગીલું તારુ મોળિયું રે, માંયે નવલ કલંગી સારી;
તે જોઈને મારા વહાલમા રે, નિત્ય નેણુ ઠરે છે મારી. હું ત૦ ૧
માણીગર તારી મૂર્તિ રે, મુને પ્રાણ થકી છે ખ્યારી;
અહોનિશ રાખું મારી આંખમાં રે, વારી નિમિષ ન મેલું ન્યારી. હું ત૦ ૨
તોડી સૌ સંસારથી રે, એક તમ સંગ કીધી ચારી;
શ્યામ છોગાળા તારે ઉપરે રે, જાય બ્રહ્માનંદ બલિહારી. હું ત૦ ૩

પદ ૨૦૨ મું.

રંગિલાને રૂપે રહી છું હું તો મોહીને.
 રહી છું હું તો મોહીને, રહી છું હું તો મોહીને, હો જીવન જોધને. રંગી૦
 કંઠાન કુંવરને કારણે રે, ઉભી નયણે કાજળ ટોધને;
 એ સંગ કોધી આસકી રે, હેલી કુલ મરબદા ખોધને. રહી૦ ૧
 કરી જમાડીશ કંઠાનજીને, કાળુ સુંદર પાક રસોધને;
 પાઈશ અઝા પ્રેમથી રે, વળી દૂધ ગાવડલી દોહીને. રહી૦ ૨
 પહેરાવીશ મારા પ્રાણજીવનને, માળા મોતીડાંની પ્રોધને;
 પ્રદ્યાનંદના નાથને રે, રાખુ લોચનિયામાં ઠોધને. રહી૦ ૩

પદ ૨૦૩ મું—રાગ સોહણી જંગલો.

સાયબાજી આજો, સાયબાજી આજો;
 મારા મોહોલમે રાવ, થારી એહું આવે છે જી.
 પ્રાણુરા સનેહિ મારા શ્યામળા સુહાગી, હસી હિયે કંઠ લગાજો. મા૦ ૧
 રગડારા રેલા અલખેલા, બાંહી ગૃહીને ઝેલાજો. મા૦ ૨
 ગુણસાગર છેલા ગિરિધારી, સુતી મુંને આય જગાજો. મા૦ ૩
 પ્રદ્યાનંદ કહે નટ નાગર, પ્રેમે સુધારસ પાજો. મા૦ ૪

પદ ૨૦૪ મું.

મારુડાજી ખ્યારા, મારુડાજી ખ્યારા;
 અજરાજ પિયા, થારી લગની લાગી છે જી. મા૦
 શ્યામ ચતુર વર છેલ છપીલા, લવ દુઃખ મેટણ હારા. પ્ર૦ ૧
 એક ઘડી અળગા નહીં મેલું, આંખડલીરા છે જી તારા. પ્ર૦ ૨
 થારે વિના માંને નિંદ ન આવે, નાગર નંદરા હુલારા. પ્ર૦ ૩
 પ્રદ્યાનંદ કહત નટવરજી, મોહન છેજી પિયુ મારા. પ્ર૦ ૪

પદ ૨૦૫ મું.

નેણા થારાં રાતાં, નેણાં થારાં રાતાં;
 રંગ લીનાજી, મારા નવલ વિહારી જી. ને૦
 મારાં નેણુ વારી જોઈ થારો સુખડો, ઘુંઘટમેહી ન સમાતાં. રંગ૦ ૧
 લટકાસું મનડાંને લેતાં, આછા લાગે મોરલી બળતાં. રંગ૦ ૨
 અજજીવન રસીયા થારે વાંસે, લોક ફરે છે લલચાતાં. રંગ૦ ૩
 પ્રદ્યાનંદરા શ્યામ સુહાગી, વહાલી લાગે છે થારી ખાતાં. રંગ૦ ૪

પદ ૨૦૬ કું.

છોગાલા રંગ છેલા, છોગાલા રંગ છેલા;
 બનમાળી છ, માંને વહાલા લાગો છો છ. છો
 મોતીરી સુંદર ગલ માલા, છોગાં થારાં પ્રેમે ભરેલાં. બન ૧
 લટક રહી શિર નવલ કલંગી, કેશર તિલક કરેલાં. બન ૨
 પ્રજ્જવન પ્રજ્જરાજ બિહારી, આનેછ આજ અકેલા. બન ૩
 અક્ષાનંદ કહે રંગ મહલમે, આય મજોછ અલબેલા. બન ૪

પદ ૨૦૭ મું-રાગ સોહણી પરજ.

હો ગિરિધારી હું છું થારી, લગની લાગી છે થારી સગ મારી. હો ગિ
 મારુછ સલુણા, મારા મનમે ખુંતિ, નીકી છબી રાવલા નેણારિ. હો ગિ ૧
 નદ કુંવર થાસું નેડો બધાણો, કરુ હવે શંક કણારી. હો ગિ ૨
 રીઝી હું પ્રજ્જરાજ રંગિલા, તછ મેં તો લાજ સગારી. હો ગિ ૩
 અક્ષાનંદ કહે ખ્યારે નિભાળે, અહિ મેં તો ચાલ વડારી. હો ગિ ૪

પદ ૨૦૮ મું.

હો લટકાળા મોહન લેહેરી, પાગડલી ગુલાબી બાંધો ગેહેરી. હો
 જરકસીયો જામો પાયજામો, પ્રીતમ પધારો મારે ઘેર પેહેરી. હો ૧
 રેટો લાલ કમર કસ લીજે, સુંદર અજબ સોનેરી. હો ૨
 કહાન કુંવર રાજે અતિ કાને, શોભા નીકી મોતીડાં કેરી. હો ૩
 અક્ષાનંદરા નાથ વિહારી, છબી તારો અંતર ઠેરી. હો ૪

પદ ૨૦૯ મું.

હો મારુડાછ ચાલો ધીરા ધીરા, નવલ કુંવર છોછ નદજરા. હો મા
 રસિયા વર દીસે છે રુડા, હેમ પુંચિમે જડિયલ હીરા. હો મા ૧
 મનમોહન મોલીડા ઉપર, ઝુકી રહ્યાં છોગાં કલગીરાં. હો મા ૨
 લટકાળા માંને ખ્યારા લાગો, સુંદર શ્યામ શરીરા. હો મા ૩
 અક્ષાનંદ કહે હસીને બોલાવો, બલભદ્રજા વારી જાઉં વીરા. હો મા ૪

પદ ૨૧૦ મું.

હો સાયબાછ મનડો મોયો, જાહવ પુલાંરો તોરો જોયો. હો સા
 વણ દીઠે ઉર દરદ વધે છે, જ્યું જલ મિન વિછેયો. હો સા ૧
 દીકાસું આનંદ અતિ દિલમે, અજબ અલૌકિક હોયો. હો સા ૨
 નંદકુંવર થારો રૂપ નિહારી, લોચનમાંઈ લકેયો. હો સા ૩
 અક્ષાનંદ કહે નવલ છબિમે, પ્રીત કરીને ચિત્તડો પ્રોયો. હો સા ૪

પદ ૨૧૧ મું-રાગ સોહિણી મારુ.

સહજાનંદ સુખાણુ, વસે ઉર સહજાનંદ સુખાણુ. વસે૦ ટેક૦
સુખગ સહુણી છખી મેરે મન લાઈ, તાસે લગી મેરી તાન. વસે૦ ૧
પ્રકુદ્ધિત વદન મદન મદ મદન, પૂરન ચંદ્ર સમાન. વસે૦ ૨
છખી દેખત સમ ચકિત ભઈહું, ભૂલ ગઈ તન લાન. વસે૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ નવલ પ્રીતમ પર, તન મન ધન કુરખાન. વસે૦ ૪

પદ ૨૧૨ મું.

સહજાનંદ સ્વરૂપ, વસે ઉર સહજાનંદ સ્વરૂપ. વસે૦ ટેક.
નર તન ધાર શીરત જગમાંહિ, કરત હે ચરિત્ર અનૂપ. વસે૦ ૧
નૌતમ છામ નાથ નટવરકી, ભૂપનકે મહા ભૂપ. વસે૦ ૨
જ્યાકે હસ્તકમલકી છાયા, ત્રિવિધ ન લાગત ધૂપ. વસે૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ જાનકે અપનો, કાઠ લિયો ભવ કૂપ. વસે૦ ૪

પદ ૨૧૩ મું.

નવલ પ્રીતમસેરી પ્રીત, લગી મેરી નવલ પ્રીતમસેરી પ્રીત. લગી૦ ટેક.
અખ મે તો શુલતાન ભઈહું, દેખી અલૌકિક રીત. લગી૦ ૧
ખંસી નેક સુનાય સખીરી, મોય અપની કરી લીત. લગી૦ ૨
તીન ગ્રામ આલાપ સમ સુર, ગાત મધુરાં ગીત. લગી૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ નવલ છખી પ્રીતમ, ચોર લીયો મેરો ચિત્ત. લગી૦ ૪

પદ ૨૧૪ મું.

આય વસે ઉર માંચ, સહુણી છખી આય વસે ઉર માંચ. સહુ૦ ટેક.
તીખે નેન દેન સુખ સજની, વેણુ અલૌકિક વાય. સહુ૦ ૧
નટવર વેશ બિરાજત નૌતમ, દેખત ચિત્ત લલચાય. સહુ૦ ૨
સુંદર સ્થામ સુખાણુ સાંવરૌ, મો મન અધિક સુહાય. સહુ૦ ૩
નૌતમ નાથ સહુણે ઉપર, પ્રદ્યાનંદ બલ જાય. સહુ૦ ૪

પદ ૨૧૫ મું-રાગ સોહિણી.

ભલાવે સહજાનંદકો મે ઉપાસી, ચરણ કમલકો નિવાસી. ભ૦
માતા પિતા ખંધુ સહજાનંદ, સહજાનંદ સુખરાશી. ભ૦ ૧
સહજાનંદ મનોહર મૂર્તિ, નવલ નાથ અવિનાશી. ભ૦ ૨
સહજાનંદ વિના કુણુ મેટે, કંઠણુ કાળકી ક્ષંસી. ભ૦ ૩
સહજાનંદ મીલે પ્રદ્યાનંદ, કુણુ બ્રમે વન કાશી. ભ૦ ૪

પદ ૨૧૬ મું.

ભલા સહજનંદ શ્યામ હમારા, ન રહત પલ મોસે ન્યારા.	ભ૦	
સહજનંદ વિના ભવસિંધુ, કુંભુ ઉતારે પારા.	ભ૦	૧
સહજનંદ ચરણુ વિન મોકુ, સખ જગ લગત અસારા.	ભ૦	૨
સહજનંદ સદા સ્વેસામૃથ,† અખિલ ભુવન આધારા.	ભ૦	૩
સહજનંદ મીલે બ્રહ્માનંદ, પ્રાણુ નવલ પિય ખ્યારા.	ભ૦	૪

પદ ૨૧૭ મું.

ભલા સહજનંદ શ્યામ સુહાગી, યાતે મે અનુરાગી.	ભ૦	
સહજનંદ ભજનસે મેરે, ભવ ભટકણુ સખ ભાગી.	ભ૦	૧
સહજનંદ શ્યામ સુંદરકી, અકળ વાત અતિ આગી.	ભ૦	૨
સહજનંદ વિના ભવ ભટકત, કુણુ ગૃહી† કુણુ ત્યાગી.	ભ૦	૩
બ્રહ્માનંદ સહજનંદ ચરણે, લગન મગન હોય લાગી.	ભ૦	૪

પદ ૨૧૮ મું.

ભલા સહજનંદકી ખલિહારી, મોય લગત છબી ખ્યારી.	ભ૦	
પ્રિયમુખ વેણુ નેણુ અતિ તીખે, અણુજકી અનુસારી	ભ૦	૧
સુખકો સદન મદન મનમોહિત, વદન કમલપર વારી.	ભ૦	૨
ભાલ વિશાલ માલ ગલ શોભિત, ચાલ જગતસે ન્યારી.	ભ૦	૩
બ્રહ્માનંદ વસે ઉર અંતર, સહજનંદ સુખકારી.	ભ૦	૪

પદ ૨૧૯ મું-રાગ ખમાચ.

આજની ઘડી રે, ધન્ય આજની ઘડી;		
મે નિરખ્યા સહજનંદ, ધન્ય આજની ઘડી.	ટેક૦	
કામ ક્રોધ ને લોભ વિષે,‡ રસ ન શકે નડી;		
માવણીની મૂર્તિ મારા, હૃદામાં ખડી રે.	ધન્ય૦	૧
જીવની ખુદ્ધિ જાણી ન શકે, એ મોટી અડી;		
સદ્ગુરુની દૃષ્ટિ જોતાં, વસ્તુ એ જડી રે.	ધન્ય૦	૨
ચોર્યાસી ચહુ ખાણુમાં હું તો, થાક્યો આથડી;		
અંતર હરિસું એકતા તારે, દુગધા દૂર પડી રે.	ધન્ય૦	૩
જ્ઞાન કુંચિ ગુરુ ગમસે, ગયાં તાળાં ઉઘડી;		
લાડુ સહજનંદ નિહાળતાં, ઠરી આંખડી રે.	ધન્ય૦	૪

પદ ૨૨૦ મું-રાગ ખંભાતિ.

અલખેલા આવો મારે ઓરડીએ રે. અં ૦
અલખ કરતાં મારે મંદિર આવોતો, મોતીડે વધાવું હું તો તે ઘડિયે રે. અં ૧
સરવસ લેધને હું તમપર વારુ, પ્રેમ સહિત ચરણે પડિયે રે. અં ૨
મન માન્યા વહાલમ તારી મૂરતિ, જીવડલા સાથે જડિયે રે. અં ૩
પ્રદ્યાનંદના નવલ સનેહી, વહાલમ જીવું હું તો તમ વડિયે રે. અં ૪

પદ ૨૨૧ મું.

રંગ બીના આવો વહાલમ લહેરખડા રે. રં ૦
મોતીડાની ગળે માળ પેહેરાવું, ઠરમાં પેહેરાવું કહાના કનક કડાં રે. રં ૧
કુડલિયાં કાને લટકાવું, ખાંહી લટકાવું કાળુ ખેરખડા રે. રં ૨
દિન દિન તમને જોધને ડોલરિયા, ચિત્તડુ લીએ છે મારુ અધિક ચડા રે. રં ૩
પ્રદ્યાનંદના નાથ ઉછળો, દિલડું લેવાને કાજે કુલ દડા રે. રં ૪

પદ ૨૨૨ મું.

છેલ તમ પર વારી શ્યામળિયા રે. છે ૦
હરિવર હાથ અહ્યો હસી મારો, પ્રીતમજી વચને પળિયા રે. છે ૧
મન મોહન તમને વારી મળતાં, તનડાના તાપ સર્વે ટળિયા રે. છે ૨
મેઘતણી પેરે મારે મંદિરિયે, બહુ નામી આવો બળિયા રે. છે ૩
પ્રદ્યાનંદના નાથ ન મેલું, શ્યામ અંતરમાં સાંકળિયા રે. છે ૪

પદ ૨૨૩ મું.

અલખેલાજીની લાગી આંખડલી રે. અં ૦
અલખેલા પ્રીતમજીની આંખી, શરદ કમલ કેરી પાંખડલી રે. અં ૧
રંગના બીના કહાન કુવર કેરી, થઈ છે અચાનક આંખડલી રે. અં ૨
જમુનાની તીરે જોધને અકેલી, નટવર મુજ પર નાંખડલી રે. અં ૩
પ્રદ્યાનંદના નાથની અતર, થઈ છે અલૌકિક ધાંખડલી રે. અં ૪

પદ ૨૨૪ મું-રાગ સોરઠ.

આજ સપરમો દિન સારો, મળીઆ નાગર નટવર નંદ ફુલારો;
જી હો છોગાળો. આં ૦
કાળુ કુંડળિયાં મકરાકારી, રાજે બાલ તિલક અતિ છબી ભારી. જી ૧
મોહી લાલ નયણી રેખામાં, એ જોતાં કમળ કુણુ લેખામાં. જી ૨
પ્રદ્યાનંદકંડે આવ્યા મારે આંગણિયે, એનાં રૂપતણી છબી શું બાણિયે. જી ૩

પદ ૨૨૫ મું.

ધન ધન સજની આજ ઘડી, લાગી નંદલાલા સંગ રંગ ઝડો;
 જી હો દિવાળી. ધન૦
 પિયુ પધાર્યા ઘેર પ્રેમ કરી, લેટીઆતુર થઈ હું તો હુરખ ભરી. જી૦ ૧
 વહાલો જોધને દુઃખડાં વિસરિયાં, મારાં નિરખીને લોચનિયાં ઠરિયાં. જી૦ ૨
 બ્રહ્માનંદ કહે રાખીશ રાતડલી, છોને નિંદા કરતી મારી નાતડલી. જી૦ ૩

પદ ૨૨૬ મું.

દિવાળીનો છે દિન રુડો, કરી પ્રીત પધાર્યા ઘરે કાનુડો;
 જી હો સાહેલી. દિ૦
 કહાન કુંવર વર કેસરીઓ, ભાવે મંદિર આંચો રંગ ભરીઓ. જી૦ ૧
 આગળ ઉલો મારે આવીને, લીધો ઉપર મોતીડે વધાવીને. જી૦ ૨
 આજ બ્રહ્માનંદ કહે રંગ ઢળિયો, પ્રેમે મળિયો નટવર પાતળિયો. જી૦ ૩

પદ ૨૨૭ મું.

રાજ મારે દિન દિન દિવાળી, વહાલા મળતાં તમને વનમાળી;
 જી હો ગિરિધારી. આ૦
 મોહન આચ્યા તમે મંદિરીઓ, કાળુ દીપતણા ઉત્સવ કરીઓ. જી૦ ૧
 અજવાળ્યા તમ સારુ ઓરડિયા, મે તો જાળીડેજાળીડે નંગ જડિયાં. જી૦ ૨
 બ્રહ્માનંદના પ્રીતમ તમ સગે, અતિ આનંદ વાધ્યો છે અંગે. જી૦ ૩

પદ ૨૨૮ મું-રાગ સોરઠ.

સુણુ સાહેલી, સહજાનંદ સંગાથે મારે પ્રીતડી;
 તે તો નવ છૂટે, અંતર માંહે અલૌકિક એવી ટેવ પડી. ટેક૦
 હું ડરપું નહિ હવે કોઈ લાગી, મે તો લોક લાજ સવે ત્યાગી;
 મારી લગની એ સાથે લાગી, સુ૦ ૧
 મુને ઘર ધંધો દીઠો ન ગમે, મારુ મનડું તો તે પાસ ભમે;
 વહાલો હૃદિયામાં દીન રાત રમે, સુ૦ ૨
 મે તો સમજી કીધું અચળ સહી, બહુ કુટી થાડ્યાં લોક કહી;
 હવે તો શિર સાટાંની વાત થઈ, સુ૦ ૩
 સહુ વિસાર્યું તન ધન કુટુંબ સગું, એથી અધક્ષણ મન ન રહે અળગું;
 બ્રહ્માનંદ કહે મારું મન વળગ્યું, સુ૦ ૪

પદ ૨૨૯ મું.

ઉરમાંહી વસી, સહજાનંદ સલુણી મૂર્તિ માધુરી;
 થઈ નિશ્ચંક નિહાળ, લાલ છખી નિરખતાં મારી નજર ઠરી. ટેક૦

પગે ચમકા કરતી ચાંખડી, છળી નટવર સુંદર હાથ છડી;
કરે ખ્યાલ અલૌકિક ઘડી ઘડી, ઉર ૧
વહાલો જરકસના જામા પેહેરી, ચાલે ચાલ ચમકતી ગજ કેરી;
તેણે લીધું મન મારુ હેરી, ઉર ૨
જે કોઈ એ સાથે પ્રીત કરે, જેના અંતરમાં જગ જાળ ન રહે;
તે ફેરા ભવમાં કેદી ન કરે, ઉર ૩
આવે અંગ આભૂષણ ઉલસિયો, કટિ જરકસનો કસણો કસિયો;
વહાલો પ્રદ્યાનંદને મન વસિયો, ઉર ૪

૫૬ ૨૩૦ મું.

મારા હૃદિયામાંય, રાત દિવસ એક રટના સહજનંદની;
દુગ આય વસી, સુંદર શ્યામ સ્વરૂપ છળી જગ વંદની. ટેક.
દિલ છૂટી આંટી ડગમગની, મેલી મરજદા સર્વે જગની;
મારી લાગી એ સાથે લગની, મારા ૧
જે એ સાથે લગની લાવે, તેની જનમ મરણ સસતિ જાવે;
ભાગ્ય ખડાં હોય તેને ભાવે, મારા ૨
મે તો ઓટ* ગ્રહી અવિચળ એની, મુને આશ નહીં ખીજ કેની;
એ વિના ખીજું કાંઈ છેની, મારા ૩
એ વસ્તુ વેચાએ નહીં કોઈ હાટે, મિલે નહીં દીધા દ્રવ્ય માટે;
પ્રદ્યાનંદ કહે એ તો શિર સાટે, મારા ૪

૫૬ ૨૩૧ મું.

ધન્ય સંત સુજન, સહજનંદ ભજનમાં મન લેલીન હે.
કરી અચળ વિવેક, એક ટેક ઉર ધારી રહે સો પરવીન હે. ટેક.
જેણે તન ઉપાધી સર્વે ત્યાગી, ઉર ભરમ કરમ ગ્રંથી ભાંગી;
રહે અખંડ ભજનમાં અનુરાગી, ધન્ય ૧
નહીં કામ ક્રોધ મદ લોભ કદા, રહે રામ નિરંતર માંહી હૃદા;
તે સમદર્શી પ્રદ્યરૂપ સદા, ધન્ય ૨
ધુન અખંડ ન ભૂલત એક ઘડી, ઉરમાંહી અલૌકિક ટેવ પડી;
જેની સુરતી અહોનિશ ગગન ચડી, ધન્ય ૩
નિત્ય પ્રદ્યાનંદ ઉર સુખ વાસી, જેને અષ્ટસિદ્ધિ નવનિધિ દાસી;
એવા પ્રગટ પ્રભુના ઉપાસી, ધન્ય ૪

પદ ૨૩૨ મું-રાગ સોરઠ.

ધર્મ કુળ તણકે, દુજેકો જો શરનો લધંહું બાધકે;
 તો મે નીચ ખરો, સાચી નિશ્ચે વાત કહું સમ ખાધકે. ટેક.
 સપ્રદાય ઉદ્ધવકી છોડીકે, બાઉ દુજે મતમે દોડીકે;
 તો પગ ડારો મેરા તોડીકે; ધર્મ૦ ૧
 વિના કૃષ્ણ જગતકે ધંશકું, ધંષ્ટ જાન નમાવું શિશકું;
 તો મેરો શિર કાટો કરી રીસકુ; ધર્મ૦ ૨
 અજરાજ નવલ વિસારકે, રહું ધ્યાન ચોરનકો ધારકે;
 તો છાતી ડારો મેરી ફારકે; ધર્મ૦ ૩
 અક્ષાનંદ કહે જાનો વાત ખરી, જો મે ધર્મ નીમતે બાઉ પરી;
 તો જનની મેરી ચુંહી બાર મરી; ધર્મ૦ ૪

પદ ૨૩૩ મું.

મત ઉદ્ધવ વિના, ચોર ઠોર મોય સત્ય પ્રતીત ન આવહી;
 મેરે હરખ અતિ, એહી કારન જો મસ્તક મેરો જાવહી. ટેક.
 તણ ધર્મવંશકી રીતકું, અધર્મમે બાંધું જો પ્રીતકું;
 તો મોઢ જારો શાતિ સહીતકું; મત૦ ૧
 હોય ધંષ્ટ જો કૃષ્ણ વિના મનમે, અરુ વૈર બુદ્ધિ જો હરિજનમે,
 તો મોય સિંઘકું દેવો જાય વનમે; મત૦ ૨
 કરી અરુચિ અજકે ભૂપમે, રુચિ લાઉ જો દૂજે રૂપમે,
 તો મોઢ ડારો ઉંડે કૂપમે; મત૦ ૩
 અક્ષાનંદ કહે જોધ ધન વિનતા, જો મન મેરે આવે દીનતા;
 તો મેરી સાત પેઠીકુ હીનતા; મત૦ ૪

પદ ૨૩૪ મું.

મેરે અતરતે, ધર્મ વંશકી, દૃઢતા કબહું ના ટરે;
 કોઠિ શિર કાટો, ભાવે જેસી આયકે તન વીપતા પરે. ટેક
 જો હુટકે મન ધનશ્યામતે, જો રાજી રહું અન્ય નામતે;
 તો મે હીનો કોટી શુલામતે; મેરે૦ ૧
 જો વર્તમાનમાંહી ફેર પડે, જેહી કરીકે નિંદા લોક કરે;
 તો માતા મેરી લાજી મરે; મેરે૦ ૨
 જો સપ્રદાયકી રીત કહી, સો મોસે જો બની આત નહીં,
 તો ડારો મોકુ લે સમુદ્રમહી; મેરે૦ ૩

બ્રહ્માનંદ કહે ધર્મસે પાવ ડગે, હોય કાયર મન મેરો પીછો લગે;
તો મેરે કુલકું મોટો કલક લગે;

મેરો ૪

પદ ૨૩૫ મું.

ઘનશ્યામ વિના, ઇષ્ટ જન શિર મેરો કોઈકું ના નમે;
દેવી દેવ અનેક, ઓર ઠોર મન મેરો કળહું ના ભમે. ટેક.
જો રીઝું ઘન ત્રિય રાગમે, જો પર ફેર મેરે ત્યાગમે;
તો ડારી દીયો મોકું આગમે; ઘન૦ ૧
જો પક્ષ તજું સતસંગકો, રખું તન કરી ચલન કુદંગકો;
તો મે ગ્રાહક ગળીકે રંગકો; ઘન૦ ૨
જો તજું શરન ધર્મવશકો, સેવું દેવ ભોગી મધ માંશકો;
તો મોય કુટુંબી જાનો કંસકો; ઘન૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે લોકન ડર જાની, જો મેં ભક્તિ કર જગસે છાની,
તો મોસે અધમ ન કોઉ પ્રાની; ઘન૦ ૪

પદ ૨૩૬ મું-રાગ સામેરી.

નંદના નહનથી રે, લાગો મારે નેહડો રે;
હવે ધરનું કામ ન લાગે રે હાથ.
મઢિરીઆમાં રેતાં રે, મુને ગમતું નથી રે;
જાઈશ હું તો, શ્યામજિયાને રે સાથ. નંદના૦ ૧
પાતળિયે તો હેરી રે, આજ મુને પ્રીતમાં રે;
તેણે મારા પરવશ થઈ ગયા પ્રાણ,
હવેહું એશિઆળી રે, નહીં બેની કોઈ તણી રે;
થઈ મારે અલખેલાથી એાળખાણ. નંદના૦ ૨
પેચાળી રૂપાળી રે, ભાળી એની પાઘડી રે;
ઉપરણીની શોભા કહી નવ જાય,
નવલ કલંગી રે, જડી હીરા મોતીએ રે;
છોગું આવી ખુતું છે ચિત્તડાંની માંચ. નંદના૦ ૩
દેખીને દીવાની રે, જેવી બેની હું થઈ રે;
છેલાજીની અજબ અલૌકિક ચાલ,
બ્રહ્માનંદને વહાલે રે, મનડુ વેધિયું રે;
લટકાળે ડોલરીએ નંદલાલ. નંદના૦ ૪

૫૬ ૨૩૭ મું.

શી કહું શોભા રે, સુંદર શ્યામની રે;
 રસિક સલુણું વહાલાજીનું રૂપ.
 બાબુબંધ બાંધ્યા રે, નૌતમ બેરખા રે;
 પેહર્યા કાને કુંડળ પરમ અનૂપ. શી કહું ૧

કેસરનું કીધું રે, તિલક કોડામણું રે;
 બાંધી માથે નવલ કસુંબી ઝીણી પાઘ.
 ફરતાં તો મેલ્યાં રે, છોગાં રૂડાં ફૂલનાં રે;
 રસિયોજી મોરલીમાં આલાપે રાગ. શી કહું ૨

નલવટ રેખા રે, શોભે નોખી ભાતની રે;
 શ્યામ બિંદુ વામ શ્રવણ છળી દેત.
 અતિને રૂપાળીરે, રાતી હરિની આંખડીરે;
 હેરે કહાનો મજ જનને કરી હેત. શી કહું ૩

કુલના દડાને રે, છેલ ઉછાળતા રે;
 સામા મળિયા શેરડીએ ઘનશ્યામ.
 બ્રહ્માનંદને વહાલેરે, બોલાવી બહુ પ્રેમમાંરે;
 થયો છે મારા અંતરમાંહી આરામ. શી કહું ૪

૫૬ ૨૩૮ મું.

શ્યામળિયા સંગાથેરે, બાંધી મે તો પ્રીતડીરે,
 એથી હવે છેટે કેમ રહેવાય.
 મહા ને મનોહર રે, છેલાજીની મૂરતી રે;
 જોતાં જોતાં નેણ તૃપત નવ થાય. શ્યામ ૧

મોળીડુને બાંધ્યું રે, મોંઘાં મૂલનું રે;
 લટકે કલંગી યુખીદાર.
 ફૂલડાનાં છોગાં રે, મેલ્યાં વાલે કુટડાં રે;
 હેંડે રાજે પુલડાંના નૌતમ હાર. શ્યામ ૨

મરમાળી હાંસી રે, મોહન લાલની રે;
 વહાલા વહાલા મુખનાં સુંદર વેણ.
 કેટે કેટે ડોલું રે, રંગ ભીના કહાનને રે;
 કેનું હવે હું નહીં માનું કેણ. શ્યામ ૩

હૈડામાંહી ખુત્યાં રે, લટકાં એનાં હાથનાં રે;
કાજુ એના નવલ હુસાલાની રે કોર.
પ્રદ્યાનંદનો વહાલો રે, છેલો અલખેલો રે;
છે જો કહાનો ચિત્તડા ફેરો રે ચોર.

૨૫૧૦ ૪

૫૬ ૨૩૮ મું.

માતાજી જશોદા રે, મેલો ઘર માહુરે રે;
કહાનજીને મહીડું વલોવા કાજ.
ઘરના તે માણસ રે, કેઈ મારે ઘેર નથી રે;
એકલી હું મંદિરીઆમાં છું આજ.
મોટી ગોળી મહીની રે, હું કાંઈક નાનડી રે;
આજું મારે હાથુંમે નહીં જોર.
તે માટે વલોવા રે, સામું નેત્રુ તાણવા રે;
કંઠોને આવે ઘડીએક નંદકિશોર.
અમારે તમારે રે, લેળીસારો આદનો રે;
અમને નાવે જીભનો ધતખાર.
તે સારુ તમારા રે, લાલને મોકલો રે;
વલોણામાં આઝી નથી કાંઈ વાર.
આજું મહી માખણુરે, આપીશહું તો જમવારે;
ભાવે તેવાં લોજન દૂધ ને ભાત.
પ્રદ્યાનંદના વહાલાની રે, ફકર મ રાખજો રે;
રાજી થઈને રહેશે તો રાખજું રાત.

મા૦ ૧

મા૦ ૨

મા૦ ૩

મા૦ ૪

૫૬ ૨૪૦ મું-રાગ કરાઈડો.

કહાનસે નેડો, કહાનસે નેડો, કહાનસે નેડો, લગો મુંજો કહાનસે નેડો;
કિં છડિયાં હીનજો કેડો રે, લગો મુંજો કહાનસે નેડો. ટેક.
મોરલી સુંણધે મુંજો, મનડો વિધાઈ વયો;
ભરિદેનિ ભૂલી આઉં, જલજો ઘેડો.
હિનડે સંસારિયેમે, વયો ન લગેડે સારો;
જોરાવર જગજેજીવન, જદવ જેડો.
રૂપ તાં નિહારી ચગો, અખિયેમેં રખી, ગીડો;
ચિત્તડેમેં ખુતો એજો, પાગજો છેડો.

લગો ૧

લગો ૨

લગો ૩

અક્ષાનંદ નેડે વલો, જેતે હાથ તેતે હલો;
ભલો ભલો આઉં રખંદી, જીવજે લેડો. લગ્નો ૪

પદ ૨૪૧ મું.

મોરલી વજી, મોરલી વજી, મોરલી વજી, વીસામેજી મોરલી વજી;
ગેરે સુર વનમે ગજી રે, વીસામેજી મોરલી વજી.

બસીજે નાદે આઉં, વ્યાકુળ થઇ વર્ધ;
સુમધે નિંદ અચે ન, રાતડી સજી. વીં ૧

હિન ધારુડે હાંણે, રૈ ન શકાંડે લેણું;
ભાચે આઉં ઘરતે, વંળાં વન લજી. વીં ૨

નંદજે નિગરડેસે નેડો, બંધાણો મુંજે;
હાંણે આઉં વૈ ન રંદી, લોકસે લજી. વીં ૩

અક્ષાનંદજેડે પ્યારે, બસી વાઇ અજીજેડારે;
રીઝી આઉં રૈશ મુંજે, મનમે રજી. વીં ૪

પદ ૨૪૨ મું.

કહાન ગોવાળે, કહાન ગોવાળે, કહાન ગોવાળે, કીધી વશ કહાન ગોવાળે;
સલુણે નેણુને ચાળે રે, કીધી વશ કહાન ગોવાળે. ટેક.

આડી આડી મેટે નેધ, ચિત્તડાંને લીધું પ્રેધ;
છખીલે રગ ભરેલે, છેલ ઊગાળે. કીધીં ૧

અતર ભરેલો અંગે, અતિ ઉછરંગે;
અલવ કરંતો ઉભો, નીર ઉછાળે. કીધીં ૨

મોતીડાનો તોરો માથે, હેમ કેરી પોંચી હાથે;
ભુકુટી પ્રેમ ભરેલી, ભાવથી ભાળે. કીધીં ૩

અક્ષાનંદનો રે ખેલી, માથે રુડાં ઊગલાં મેલી;
રસીલો રંગડો ઢાળે, મુખ રૂપાળે. કીધીં ૪

પદ ૨૪૩ મું.

છોગલું તારુ, છોગલું તારુ, છોગલું તારુ, રંગીલું છોગલું તારુ;
લોભાણું મનડું મારું રે, રંગીલું છોગલું તારું. ટેક.

લાલા નંદજીના લેહિરી, ફેટો છખીદાર સોનેરી;
નેધને લઈ શોભા, ત્રિલોકની વારુ. રંગીં ૧

મોળીડું બાંધ્યું તાણી, છખી નવ જાથ વખાણી;
નેણું કેરી રેખ રાતી, નેધ ઉરમાં ધારુ. રંગીં ૨

મોતીની માળા ધારી, છબી ત્રૈલોકથી ન્યારી;
શુભીયલ રૂપ અલૌકિક, કામલુગાર. રંગી૦ ૩
કેસર તિલક કીધું, નેધ મારુ કારજ સીધું;
પાતળિયા પ્રાણ થકી, બ્રહ્માનંદને પ્યાર. રંગી૦ ૪

૫૬ ૨૪૪ મું-રાગ કરાઇડો.

કહાનુડે મથા ઘોરી આઉ, કહાનુડે મથા ઘોરીડે, આઉ કહાનુડે મથા૦
આઉ કહાનુડે મથા ઘોરી, મુંજ પરિચન મથા ઘોરી.
લેર તુરગી લાડડોડે, ચગી એંજ ચાલ;
મીડી વાયથો મોરલીડે, નિયારી થઇ નિહાલ. કહા૦ ૧
અજ લેણું આઉ હેકડીડે, ભરણુ વૈ હુઇ હેલ;
વિચમે મિડિપો વિઠલોડે, થૈયલસ રંગજ રેલ. કહા૦ ૨
વાંસડલીજ તાનમે મુંજે, મન ગીડો મોરાર;
બ્રહ્માનંદજે વાલમે મુજે, હૈડે સંદો હાર. કહા૦ ૩

૫૬ ૨૪૫ મું.

વાલૈડેકે ખમા, મુજે વાલૈડેકે ખમાડે, મુજે વાલૈડેકે ખમાડે;
મુજે વાલૈડેકે ખમા, મુજે પરડેકે ખમા.
તનડેજે તાવિથ અધયે, જીયડેજે જીવન;
પ્રેમી જનજે પ્રાણ અધયે, પરડેડા પરિચન. વા૦ ૧
તું ધારું આઉ રૈ શકાં ન, કેરો કરિયાં કહાન;
મેરમ મુજ તું મથા આઉ, કરિયાં તન કુરખાન. વા૦ ૨
અઠ પોહોર રહે અતરડે, ભૂધર તોજે ભાવ;
બ્રહ્માનંદ ઘોરી વિજેહે, તમું મ લઇજી માવ. વા૦ ૩

૫૬ ૨૪૬ મું.

કહાનુડે વટ આઉ વેદી, લેણું કહાનુડે વટ આઉ વેદીડે, લેણું કહાનુડે વટ૦
લેણું કહાનુડે વટ આઉ વેદી, મુજે વાલમ વટ આઉ વેદીડે.
ચિત્ત ચોરાયો ચાલમેડે, વલા એંજ વેણુ;
નન્દ ખાવેજે નિગરોડે, સગો અસાંજે સેણુ. કહા૦ ૧
જનમ સંગાથિ જાહવે, કૈ નેણું સંદી સાન;
નટવરરૂપ નિહારદિ આઉ, મોધયસ એંજ વાન. કહા૦ ૨
આઉ એજે કુરખાન વેદી, ગેદી એંજ ગીત;
બ્રહ્માનંદજે વાલમેસે, પૂરણુ લગિયસ પ્રીત. કહા૦ ૩

પદ ૨૪૭ મું.

અચળ મુંઘર કહાનડે વલા, અચળ મુંઘર કહાનડે વલા, અચળ મુંઘર
 અચળ મુંઘર કહાન, અચળ મુંઘર સ્થામ.
 મનસે ધરંદ્રી મૂરતિડે, તનસે કદી ટેલ;
 નેનનસે નિહારંદ્રિડે, છોગાંવારો છેલ. અ૦ ૧
 ભોજન ઝઝી ભાતભડે, જિમાધયાં જીવંન;
 કહાન સલુણા તુભ કરિયાં, ઝઝાં આઉ જતન. અ૦ ૨
 હથ ભેડી રંગ હાજરેડે, સેજ બિછાધયાં સાર;
 પ્રદ્યાનંદચે વિઠલાડે, ઐયે તું આધાર. અ૦ ૩

પદ ૨૪૮ મું-રાગ રેખતા.

મુને તારી મોહની લાગી, સલુણા સ્થામ સોહાગી. મુ૦ ટેક.
 મીઠી તારા મુખની વાણી, સુણી સુણી હું લોભાણી,
 નટવર નન્દના છેયા રે, મનોહર છેલ કનૈયા. મુ૦ ૧
 હાથે કડા હેમનાં શોભે, ભેધ ભેધ મનડું લોભે,
 પોંચી રંગ લાલની છાજે રે, વીંટી ને વેઠ બિરાજે. મુ૦ ૨
 બાધ્યા બાંધે બેરખા બાબુ, કંદોરો વાંકડો કાબુ,
 પ્રદ્યાનંદ બાય છે વારી રે, વાલીડા કુજવિહારી. મુ૦ ૩

પદ ૨૪૯ મું.

હું તો તારાં રૂપમાં રીઝી, કરુ છું રંગમાં ભીંજી. હું૦ ટેક.
 બાંધી શિર પાઘ સોનેરી, અનોપમ આંગઠી પેહરી.
 તોરા શિર પુલના ઘાલી રે, લાગે અતિ મૂરતી વહાલી; હું૦ ૧
 કાબુ છબીદાર કલગી, દેખી પ્રજનાર ઉમંગી;
 મનોહર કાનમાં મોતી રે, જીવું છું રાત દી ભેતી. હું૦ ૨
 તેભળી આંખડી તીખી રે, નાસા શગ દીપ સરીખી;
 પ્રદ્યાનંદ સર્વસ્વ વારે રે, છબીલા ઉપરે તારે. હું૦ ૩

પદ ૨૫૦ મું.

છોગાળા છેલ છબીલા, રાજેશ્વર કહાન રંગીલા. છો૦ ટેક.
 મીઠી મુખ મોરલી વાતા, આવો રંગડાના રાતા;
 સલુણા દિલના સાખી રે, રહું નિત્ય આંખમાં રાખી. છો૦ ૧
 લાગી તારા મુખની માયા, રૂપાળા પ્રજના રાયા;
 બોલાવો રાવલી બાણી રે, હું તો તારે હાથ વેચાણી. છો૦ ૨

દેખીને મૂરતી તારી, નાંખુ મારુ તનહું વારી;
વહાલા અધ્ધાનંદના પ્યારાં, રહેમાં ધડી નાથજી ન્યારા. છાં ૩

૫૬ ૨૫૧ મું.

મે તો તારી મૂરતી ભાળી, રંગીલા શ્યામ રૂપાળી. મેં ૦ ટેક.
માળા ગળે કુલની પેહેરી, હેતે મજનારને હેરી;
તેણે મન લીધલું તાણી દે, પ્રીતે છળીમાંહી પ્રોવાણી. મેં ૦ ૧
રાતે રંગ સુંદર રેટો, કાવે જરકસયો ફેટો;
દીકું મે તો છોગલું તારુ દે, લોભાણુ ચિત્તડુ મારુ. મેં ૦ ૨
નેણુંમાં નેહુ ઘણેરો, કરો મારા દિલમાં ડેરો,
અધ્ધાનંદના વહાલાજી દે, રહેજો મારા ઉપરે રાજી. મેં ૦ ૩

૫૬ ૨૫૨ મું.—રાગ રેખતા.

આવના મેરે મનકે, મેરમ સલુને શ્યામ દે;
સલુને શ્યામ દે, મે સમરુ તેરા નામ દે. આં ૦ ટેક.
પેહેલી પ્રીત લગાયકે, અબ આશ કરો મત દૂર;
દૂર રહે દુઃખ હોત હે, મે તરત મરુગી ખૂર દે. મેરં ૦ ૧
દરદે દીવાની મે ડોલું, મેરે મેહકા બાલ્યા રોગ;
રોગકી મારી રીસમે, મે જાય પેરુગી જોગ દે. મેરં ૦ ૨
પ્રીતમ ડાર્યા પ્રેમકા, તુંમ જોર ગળે બીચ ફદ;
ફદકી મારી મે ફીરુ, બલબલત અધ્ધાનંદ દે. મેરં ૦ ૩

૫૬ ૨૫૩ મું.

આવના મેરે આશક, જાની રંગીલે બાલમે;
રંગીલે બાલમે, મેરે દિલકે માશુક માલમે. આં ૦ ટેક.
બોત રસીલી બોલની પ્યારે, અંખીયાં તેરી લાલ;
લાલ પિયા તેરે કારને મે, લીન ફકીરી હાલ દે. જાં ૦ ૧
પેહેરુ કફની પ્રેમકી, લેઉ હુકકી જોલી હાથ;
હાથ તેરે મેરા હીયરા, નિશ દિન ડોલુંગી સાથ દે. જાં ૦ ૨
અધ્ધાનંદકો વિનતિ, સુન લીજે સુંદર શ્યામ,
શ્યામ પિયા તેરી અંતરે, મેરે રટના આહુ જામ દે. જાં ૦ ૩

૫૬ ૨૫૪ મું.

શ્યામરે મેરે પ્રાણકે, પ્રીતમ પ્યારી તેરી બોલની;
પ્યારી તેરી બોલની, દિલચોર અલૌકિક ડોલની. શ્યાં ૦ ટેક

લાલ શુલાળી અંખીયાં તેરી, છેલ અલૌકિક ચાલ;
ચાલ લખી તેરી લાલબું, મેરે નેન ભયે ખુશીઆલ રે. પ્રી૦ ૧
વહાલમ તેરે બેનમે લયા, ચિત્ત મેરા શુલતાન;
તાંન તેરે દિદારકી મેરે, છેલ છખીલે કહાન રે. પ્રી૦ ૨
રૂપ તેરા દિલ ભીંતરે રહું, રસના તેરા નામ;
નામ તેરે કુરબાન મે, અદ્વાનંદકે સુંદર સ્થામ રે. પ્રી૦ ૩

પદ ૨૫૫ મું.

આયકે ખસી અંતર, મેરે છખી ખ્યારે કહાનકી;
છખી ખ્યારે કહાનકી, લગી રટના લીને વાનકી. આ૦ ટેક.
મેં ભઈ અખ બાવરી, મેરા મન રહ્યા નહિ હાથ;
હાથ બેકાની નાથકે, મે તો બઠિગી વાકે સાથ રે. મે૦ ૧
કુંન ભરે જલ હેલિયાં, અખ કુન ઠરે ઘર કામ;
કામ કનૈયા લાલકા, કુરબાન કરુ ધન ધામ રે. મે૦ ૨
અદ્વાનંદકે નાથકા અખ, ખૂખ ચઢ્યા મોય રંગ;
રંગ તજ્યા સંસારકા, ભઈ દોસ્તી મેરમ સંગ રે. મે૦ ૩

પદ ૨૫૬ મું-રાગ રેખતા.

મેહેબુબનમે કયા રહું, મેરા દિલ લોભાંના વે;
અંતર દિહું દેખતાં, બહુર જનાનાં વે. મે૦ ટેક.
મોજ ઠરી મુજ ઉપરે, અઢળક ઢળ્યા હે વે;
આસ લગીઆં ઉનસે, માહા સુખ મીલાહે વે. મે૦ ૧
શુંગેકુ જખ શુડ મીલા, તબ કયા બખાને વે;
અંતરબખી અતરે, સખ બાત બને વે. મે૦ ૨
શુલતાન ચઢ્યા રંગ ગેબકા, અલમરત અલાહી વે;
લાડુ કહે હરદમસેં, અખ લે' લગાહી વે. મે૦ ૩

પદ ૨૫૭ મું-રાગ હુમરી.

વારી નવલ પિયા ધનસ્થામ, દરશ દીખાય દે;
મેરે સુનન ભઈ ચિત્ત ચાહ, મોરલી બબાય દે. વા૦ ટેક.
મોહન તેરી મોરલી, મેરે ચિત્તકું લીના ચોર;
દિલ દીવાની હો રહી, મોકું સુજત નહિ નિશ લોર. દરશ૦ ૧
મનમોહન તેરી મૂર્તિ, મેરે આય ખસી ઉરમાંય;
અલતે બેઠતે સોવતે મોય, તજકે ફર ન બાય. દરશ૦ ૨

હસની ચલની બોલની, મે તો ચિત્તવત વારમવાર;
પ્રદ્યાનંદકે નાથ જ્યું, તુમ હો મેરે હીયરાકો હાર. દરશ૦ ૩

પદ ૨૫૮ મું.

તેરી મૂર્તિ મનોહર સ્થામ, ઉરમેહી ધારી હું;
મેરે નવલ રંગીલે નાથ, પલ ન વિસારી હું. તેરી૦ ટેક.
મધુરી તેરી મોરલી પિયા, મધુરે મુખકે બેન;
દિલ રંજન છળી દેખકે, મેરી રટન લગી દિન રેન. ઉર૦ ૧
નીકી શિર પગીયાં બની, વારી તિલક મનોહર લાલ;
અંતર મેરે આયકે, વસી લલિત છળી નન્દલાલ. ઉર૦ ૨
છળી સુંદર સોહામની, તેરી છેલ ચતુર પ્રજાંદ;
તેરે મુખકે ઉપરી, બલિહારી પ્રદ્યાનન્દ. ઉર૦ ૩

પદ ૨૫૯ મું.

તેરે કાજ કનૈયા લાલ, પ્રીત મે તો બાવરી;
પિયા છેલ ચતુર ધનસ્થામ, મેરે ઘરું આવરી. તે૦ ટેક.
મોહન વદન દેખાયકે, ખ્યારે અબ નહિ રહના દૂર;
બિન દેખે મોરે બાલમા, મે તો જોગન હોઉગી જરૂર. પ્રી૦ ૧
મન લાવન તેરી મૂરતી, મે તો સમર શ્વાસોચ્છ્વાસ;
કહાન કુંવર તેરે કારણે, મે તો કરીહું જંગલ વાસ. ફી૦ ૨
છોડ દીયા સસારકું, તેરી નટવર છળીકું દેખ;
પ્રદ્યાનન્દ કહે સાંવરે, મે તો જોગન પેરુંગી લેખ. ફી૦ ૩

પદ ૨૬૦ મું.

મોકુ નેહુ લગા નંદલાલ, ખ્યારા તેરી પાગમે;
મે તો મોઈ હું મોહનલાલ, રસિક તેરે રાગમે. મો૦ ટેક૦
છેલ ચતુર તેરી છળી, મેરે જીયકો જીવન પ્રાન;
જબ તોકું દેખું નહીં, તબ પલ એક કદપ સમાન. ખ્યા૦ ૧
મન મેરો દોરત ફીરે, પિયા ગિરિધર તેરી ગેલ;
અખીઅનમેં અટકી રહી, તેરી છળી સુંદર રંગ છેલ. ખ્યા૦ ૨
તેરો રૂપ નિહારકે, કહાના ભુલ ગઈ ધન ધામ;
નથકો મોતી કરી રખું, તોકુ પ્રદ્યાનન્દકે સ્થામ. ખ્યા૦ ૩

પદ ૨૬૧ મું-રાગ ભૈરવી.

મે દરદી ભઈ પરવસ ડોહું. મેં૦ ટેક.
તબ લગ ચેન નહી મેરે જીયરા, જહુપતિ વદન ન દેખું મે જોહું. મે૦ ૧

કોસે કહું સમજે કુન આલી, અંતર હટિયા મેં કીસ વિધ ખોલું; મેં ૨
કહાન કુંવર મોયઘાયલ કીની, બુધહરી લીની તાતે બાવરીસી ખોલું. મેં ૩
બ્રહ્માનંદ લગી ઉર અંતર, તીખે તીખે નેનનકી પીચતોલું. મેં ૪

પદ ૨૬૨ મું.

શ્યામરે સહુને પિયા જાહુ તેરે દુગમે. શ્યાં ૦ ટેક.
રૂપ તેહારો શ્યામ સોહાગી, નિરખત મગન થકિત ભઈ મગમે. શ્યાં ૧
નખમણિ કાંતિ બિરાજત નીકે, દીરઘ રેખ મનોહર પગમે. શ્યાં ૨
દેખત મોહપર જાહુ ડારે, રસબસ વ્યાપ ગયે રગ રગમે. શ્યાં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે તુમ જેસો, જાહુગારો નહિ યા જગમે. શ્યાં ૪

પદ ૨૬૩ મું.

હો વનમારી તેરી નજર ઠગારી. હોં ૦ ટેક.
ઠગી લીને સનકાદિક નારદ, ઠગી લીને બ્રહ્મા ત્રિપુરારી. હોં ૧
ઠગી લીને શૌનક શુક જોગી, બ્રજ ત્રિય ઠગી ભઈજગ ન્યારી. હોં ૨
ગોપીચદ ભરથરી ઠગીકે, ભૂપતિ કીને નિપટ લીખારી. હોં ૩
બ્રહ્માનંદ કહત ઠગ વિદ્યા, કહાં શિખે તુમ કુંજ વિહારી. હોં ૪

પદ ૨૬૪ મું.

જેર તેહારી છબી છેલ ગુમાની. જોં ૦ ટેક.
ચલની હુંસ ગયંદસી છાતી, બદન દેખી શશિ જ્યોતિ લજ્જની. જોં ૧
અરુન કમળ લોચન અનિયારે, કારે બ્રહ્મ ભમર છબીઆંની. જોં ૨
ધૂટે કેશ ઝુકે કુડળપર, મીન શિશુ નાગની લપટાંની. જોં ૩
બ્રહ્માનંદ કહત તેરી શોભા, શારદ શેષ ન શકત બખાંની. જોં ૪

પદ ૨૬૫ મું-રાગ ભૈરવી.

કનૈયા મેરા ચારવે, કં ૦ કરી રાખું ઉર હારવે. કં ૦ ટેક.
બિન દેખે છન કલ ન પરત હે, એહી મેરે ચિત્તકા ઠારવે. કં ૧
લગી સુરત મોય શ્યામ સુંદરકી, અરસ પરસ એક તારવે. કં ૨
નેન નિકટ નિરખું નટવરકું, તખ મોય હોત કરારવે. કં ૩
બ્રહ્માનંદ નદ નંદનસે, હો ગયા એડા પારવે. કં ૪

પદ ૨૬૬ મું.

લોચનિયે તેરે લાલવે, લોં ૦ મેરે જીયકે ધન માલવે. લોં ૦ ટેક.
લોચન અરુન કમળકી રેખું, નિરખત હોત નિહાલવે. લોં ૧

બ્રુકુટી કુટીલ વસન તન ઝલકત, સુંદર ભાલ વિશાલવે. લો० ૨
શિશ જડિત શિર પેચ નવીનો, લીનો ઓઢી દુશાલવે. લો० ૩
અદ્ધાનંદ કરન કુંડળ લખી, મીટી ગયા જગ જંબાલવે. લો० ૪

પદ ૨૬૭ મું.

નેનુકે મારે તીરવે, ને० લઈ હીયરેમે પીરવે. ને० ૧૬૬.
લોટપોટ લઈ ચોટ લગત સમ, કેસે મે ભરીહું નીરવે. ને० ૧
છેલ કુંવર વ્રજરાજ સાંવરો, નિરખ રહી નહિ ધીરવે. ને० ૨
કામ કાજ અહકો તણ દીનો, ઓઢણ મે ભૂલી ચીરવે. ને० ૩
અદ્ધાનંદ કહે ચિત્ત ચોથો, રંગ લીને બલવીરવે. ને० ૪

પદ ૨૬૮ મું.

મોરલિયા તેરી કહાનવે, મો० હરિ લીને મેરે પ્રાનવે. મો० ૧૬૭.
રેન દિવસ કલ પરન ન દેવે, મોય કરત હેરાનવે. મો० ૧
વેરન હોય રહી યા અજમે, સૂજ ન દેત ન આનવે. મો० ૨
જખ તખ યા અજકી વિનતનકો, લઈ હે જીય નિદાનવે. મો० ૩
અદ્ધાનંદ કહે તેરે મુખકો, જગ રહત રસ પાનવે. મો० ૪

પદ ૨૬૯ મું-રાગ પરજ.

રે વેચાણી હું હરિવરને હાથે, નેડો લાગ્યો નંદના નંદન સાથે રે. વે० ૧૬૮.
રે વહાલીડાનાં મુખડાંની વાણી, સુંણી હું તો એમાં પ્રોવાણી રે. વે० ૧
રે રસીલાની મૂર્તિ રૂપાળી, મોહું મન છોગલિયું લાળી રે. વે० ૨
રે વેધાણી હું મરમાળે વેણે, લોભાણી હું ડાલરિયે નેણે રે. વે० ૩
રે વાયે મુખ મોરલડી ઘેરી, અદ્ધાનંદનો વહાલો લેહેરી રે. વે० ૪

પદ ૨૭૦ મું.

રે ગઈતી ગાવડલી દોવા, મીસે મુખ મોહનનું જોવા રે. ગ૦ ૧૬૯.
રે છાંની છાંની લોકતણી લાજે, આલી હું તો કહાન કુંવર કાજે રે. ગ૦ ૧
રે મુજપર અઢળક ઢળિયા, વહાલો સ્થામ શેરડીએ મળિયા રે. ગ૦ ૨
રે કોડીલે ડાલરીએ કહાને, રાખી મુને સમજાવી સાંને રે. ગ૦ ૩
રે તેની નહીં ગમ બીજા કોઈને, વળી અદ્ધાનંદનો વહાલો જોઈને રે. ગ૦ ૪

પદ ૨૭૧ મું.

રે મંદિર આવોને માવા, પ્રેમે મુને અધરામૃત પાવા રે. મં० ૧૭૦.
રે તમ સંગ માન્યું મન મારુ, નિમખ એક રેતું નથી ન્યારુ રે. મં० ૧
રે તમ વિના બીજું નથી ગમતું, રહે છે મન કેડે કેડે ભમતું રે. મં० ૨

રે જીવું છું સુખડાંને જોતી, છોજી મારે નથડીનું મોતી રે. મં ૩
રે અક્ષાનંદના વહાલા વારી, મોહન તમે સર્વે નિધિ મારી રે. મં ૪

૫૬ ૨૭૨ મું.

રે રજની જાગ્યા કે સંગે, રંગાણા છે તેને રંગે રે. ૨૦ ટેક.
રે અચંલો થાયે છે અમને, એવી કુણુ બરમાવ્યા તમને રે. ૨૦ ૧
રે રંગીલી નૌતમ રૂપાળી, મીઠાં બોલી અતર મરમાળી રે. ૨૦ ૨
રે તેથી ક્ષણું ફર નથી રેહેતા, ખીજની તો ખખર નથી લેતા રે. ૨૦ ૩
રે અક્ષાનંદના વહાલા ત્યાગી, તેની તમને લાલચડી લાગી રે. ૨૦ ૪

૫૬ ૨૭૩ મું-રાગ પરજ.

ગોવાલીડે ઘેલી કીધી રે, કહાનુડે વેણુ વળડીને;
લટકામાં વશ કરી લીધી રે, ઉભી છું હેલ ઉપાડીને. ટેક.
વેણુ અલૌકિક અજબ અમૂલી, હું તો સુંણતાં તનડું ભૂલી રે. કહાં ૧
મોરલડીને નાદ કરીને, મારા લીધેલ પ્રાણુ હરીને રે. કહાં ૨
થકિત થઈ રે ડોલરિયાને દેખી, જાણે ચિત્રામણમાં લેખી રે. કહાં ૩
જાડુ કર્યાં રે અક્ષાનંદને વહાલે, બેની ચિત્તડું ડગ નવ ચાલે રે. કહાં ૪

૫૬ ૨૭૪ મું.

લટકાળા હું લોભાણી રે, નદના તારા નેણામાં,
વણુ મૂલે હું વેચાણી રે, વાલીડા મીઠાં વેણામાં. ટેક.
ચોલ કસુથી ફેટે રંગડાની ચટકી, હવે જોઈને હું જગથી હટકી રે. નં ૧
રંગડો લાગ્યો છે મુને નટવર તારો, તેણે થયો છે સસારિયો ખારો રે. નં ૨
છોગલિયું રે શિર શોભીને રહ્યું છે, મારું જોઈમન ઘાયલ થયું છે રે. નં ૩
અક્ષાનંદના નાથ તરંગી, કાણુ રાજે છે નવલ કલંગી રે. નં ૪

૫૬ ૨૭૫ મું.

તારી લાલચ મુને લાગી રે, પ્રજના જીવન વિસામા;
મારે અંતર પ્રીતિ જાગી રે, જોઈને જરકસિયા જામા. ટેક.
ભૂધર તારુ છોગું ભાળ્યું, તે દહાડાથી તન સુખ ટાળ્યું રે. મં ૧
જોવા નેણુ રહે અકળાતાં, નથી ઘુંધટમાંહી સમાતાં રે. મં ૨
રટના લાગી છે તારે સુંદર રેટે, મેલી ચિત્તડું ન જાય પળ છેટે રે. મં ૩
અક્ષાનંદ કહે જોવાની શોખે, હું તો આવીને ઉભી છું ગોખે રે. મં ૪

પદ ૨૭૬ મું.

ગિરિધારીડા જાઉં હું તો ઘોળી રે, નટવર મોલીડાં માથે;
મે તો સગપણ કીધું છે ખોળી રે, શ્યામળિયા વહાલા તમ સાથે.
દેખું નહીં હું તો ખીજા કોઈને, પ્રીતડલી કીધી છે જોઈને રે. નં ૧
મહાલીશ તમ સગ શંકા મેલી, છોને કેહેતાં મુને દુરિજન ઘેલી રે. નં ૨
મોહન તમથી મનડું બધાણું, જગ તરણાં સરખો જાણું રે. નં ૩
પ્રદ્યાનંદ કહે લાગલ નેડો, ભવપાર ઉતાર્યો મારો ખેડો રે. નં ૪

પદ ૨૭૭ મું-રાગ પરજ.

પ્રાણ થકી છે મુને ખ્યારો, રંગીલો છેલો પ્રાણ થકી છે મુને ખ્યારો.
શ્યામ ચતુર વર નંદના નંદનને, ન કર પલ એક ન્યારો. રંગી ૧
હૈડાનો હાર છે તાવીથ તનડાનો, વહાલો મનડાનો મેરમ મારો. રંગી ૨
રસિક સહુણો મારા હૃદયમાં રાખુ, કહાનુડો કામણગારો. રંગી ૩
પ્રદ્યાનંદ કહે ઘડી દૂર ન મેલુ, નટવર નંદ હુલારો. રંગી ૪

પદ ૨૭૮ મું.

આંખડલીમાં રાખું, છખીલો વહાલો આંખડલીમાં રાખુ.
રંગના લીના રસીલા કહાન કુવર કેરો, અધર અમૃત રસ ચાખુ. છં ૧
પ્રાણજીવન સાથે પ્રીત કરીને, દીન વચન શીદ લાખુ. છં ૨
રસિયો ગુમાની વહાલો રાજ રહેજો, મર લોક હુલાતા છોને લાખુ. છં ૩
પ્રદ્યાનંદનો ખ્યારો મનડાની જાણે, મુખથી તે શું કહી દાખુ. છં ૪

પદ ૨૭૯ મું.

જીવન દૂર ન જાવું, મેરમજી મારા જીવન દૂર ન જાવું.
કહાન કુવર તારે કાજે રસીલા, કાજુ ગહું વિધિ પાક બનાવું. મેં ૧
હાથ જોડીને વારી હાજર ખડી છું હું તો, જે રે જોઈએ તે લઈ આવું. મેં ૨
એક પગ ભર અલખેલા તારે આગલે, ઘેરે મધુરે સ્વરે ગાવું. મેં ૩
પ્રદ્યાનંદના વહાલા તમને જે હોય વહાલું, તેને તે આહીં બોલાવું. મેં ૪

પદ ૨૮૦ મું.

હરિવર હીરલો લાધ્યો, મંદિરમાં મુને હરિવર હીરલો લાધ્યો.
હાથ આંચો છે હીરો અજબ અલૌકિક, મોઘાં મૂલો છખીલો માધો. મં ૧
ખાતાં પીતાં રે સુતાં બેઠાં સ્વપ્નામાં, અળગો ન મેલું ક્ષણું આધો. મં ૨
કોડે કોડે રે આજં જતન કરીને, મારા જીવ સધાતે મેં તો ખાંધ્યો. મં ૩
પ્રદ્યાનંદ કહે શું મુખથી વખાણું, બેઠેની જેમ ગુણ ગુડ ખાધો. મં ૪

પદ ૨૮૧ મું-રાગ જંગલો.

રંગ લીના લાલવે, સુની લીજો મોરી બતિયાંવે.	રંગ૦
તેરે ઠારણુ શ્યામ સુંદર વર, રહત હુમે કલપતિયાંવે.	રંગ૦ ૧
ચડી ચડી ગોખ પંથ નિત હેરુ, રટણા લગી દિન રતિયાંવે.	રંગ૦ ૨
તેરોહી ધ્યાન નિરતર મેરે, ચોર નહિ સમજતિયાંવે.	રંગ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહત તેરી મૂર્તિ, નિરખ હરખ મેરી છતિયાંવે.	રંગ૦ ૪

પદ ૨૮૨ મું.

સુખકારી શ્યામવે, તેરે વદન કમળપર વારીવે.	સુ૦
તેરે વદન કમલકી મોકું, ઉતરત નાહી ખુમારીવે.	સુ૦ ૧
ભઇ હું નિશંક દેખી તેરી મૂર્તિ, શંક જગતકી ટારીવે.	સુ૦ ૨
એહી છખીકું નિરખી મગન રહે, ગોકુળ ગોપ કુમારીવે.	સુ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ ચંદ સુખ હેરત, નજર ચકોર હમારીવે.	સુ૦ ૪

પદ ૨૮૩ મું.

નેનનકે બાનવે, મેરે લગ ગયે અંતરમાંધયાંવે.	ને૦
નેનન બાન અચાનક લાગે, દિન દિન પીર સવાધયાંવે.	ને૦ ૧
કોટિક બૈદ પચી પચી હારે, કોઉસે નહીં નીકસાધયાંવે.	ને૦ ૨
સુધ બુધ ભૂલી ગઇમે સજની, લગત હી ધરની ગીરાધયાંવે.	ને૦ ૩
બ્રહ્માનંદ બૈદ બનમારી, આયકે મોય જીવાધયાંવે.	ને૦ ૪

પદ ૨૮૪ મું.

કનૈયા ચારવે, તેરે દરસ પરસકી ખ્યાસીવે.	કનૈ૦
તેરે દરસ પરસ વિન મેરે, અતર હોત ઉદાસીવે.	કનૈ૦ ૧
જળ દેખુ પ્રીતમ તોય પીયરા, હીયરા રહત હુલાસીવે.	કનૈ૦ ૨
નેન નિકટ રખીદું નટ નાગર, વહાલમ કુજ વિલાસીવે.	કનૈ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહત મેરે મનકું, પ્રેમ પરી ગલ કાંસીવે.	કનૈ૦ ૪

પદ ૨૮૫ મું-રાગ જંગલો.

ખ્યારા સનેહી ખ્યારા રે, નેનુ બિચ રહેના જી હો.	ખ્યારા.
નેનુ બિચ રહેના ખ્યારે પરમ સનેહી, અધક્ષણ દૂર ન જાનાં જી હો.	ખ્યા૦ ૧
નોતમ નાથ નવલ છખી બનકે, અહોનિશ દર્શન દેનાં જી હો.	ખ્યા૦ ૨
તુમ બિન ચોર શરણુ નહીં મેરે, કહા મુખસે કરી કહેનાં જી હો.	ખ્યા૦ ૩
બ્રહ્માનંદકી એહી અરજ હે, ચરન કમલ ચિત્ત લેનાં જી હો.	ખ્યા૦ ૪

પદ ૨૮૬ મું.

નેનહુમે રાખું મોહન રે, આઓ મેરે ખ્યારે જી હો.	નેન૦
હાલરકી લકરી જ્યુંહી પ્રીતમ, નેક ન કરહુમે ન્યારે જી હો.	નેન૦ ૧

તમ પર તન કુરખાન કીયા હે, નટવર નંદ હુલારે જી હો. નેન૦ ૨
રસિક નવલ લાલન તમ કારન, જગ વ્યવહાર વિસારે જી હો. નેન૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ કહે ઈસ બિધિ રાખું, જેસે દુગનહુકે તારે જી હો. નેન૦ ૪

પદ ૨૮૭ મું.

જનમ સંગાથી જાની રે, પીયરા મે તેરી જી હો. જનમ૦
મોકું ફર તમે જી ન મોહન, ચરન કમલકી મે ચેરી જી હો. જનમ૦ ૧
લગન લગી મોય અરુન દુગનકી, હો ગઈ રીત અનેરી જી હો. જનમ૦ ૨
ચરન નિવાસ કીયો મે તખતે, આશ મીટી જગ કેરી જી હો. જનમ૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ કહે તવ ચરને, અચળ રહો રતિ મેરી જી હો. જનમ૦ ૪

પદ ૨૮૮ મું.

જીયરા લગ્યા હે મેરાવે, તુમસે શુમાની જી હો. જીયરા૦
પ્રીતમ ચદ ચકોર જ્યું તુમ સગ, અચળ વૃત્તિ ઠેઠેરાની જી હો. જીયરા૦ ૧
સ્વાત ખુંદ વિના ચાતક કબહુ, પીવત ન સરવર પાની જી હો. જીયરા૦ ૨
જ્યું જલ મીન રહત નહીં ન્યારા, પ્રાન જાન પહીછાની જી હો. જીયરા૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ કીયા હિત તુમસે, જીવન દોરહી જાની જી હો. જીયરા૦ ૪

પદ ૨૮૯ મું-રાગ જંગલો.

પ્યારે મેરે ઘરુ આવના નવલ બિહારી. પ્યારે૦
મેરે ઘરુ આવના પ્યારે હસકે યોલાવના, મોરલી બબવના સુખકારી. પ્યા૦ ૧
કમલ નેન છળી નિરખ અલૌકિક, તુમ સગ લગન લગારી. પ્યા૦ ૨
રેન દિવસ મોય રટન લગી હે, મન મોહન વનમારી. પ્યા૦ ૩
શ્યામ સલુણે ઉર તાપ ખુઝાવો, પ્રદ્યાનંદ જાયે બલિહારી. પ્યા૦ ૪

પદ ૨૯૦ મું.

તેરી મૂર્તિ નિહારી ભઈ મે દીવાની. તેરી૦
મન મસ્તાન છળી તોય મોહન, નિરખ ભઈ મે મસ્તાની. તેરી૦ ૧
નેન બેન સખ અચન મદનકે, શકત ન બેઠ વખાની. તેરી૦ ૨
તોસેહી મેરી લગન લગી હે, જગજીવન દીલ જાની. તેરી૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ જાવત બલિહારિ, ગિરિધર છેલ શુમાની. તેરી૦ ૪

પદ ૨૯૧ મું.

તોસે લગન લગી પ્રીતમ પ્યારે. તોસે૦
તુમ ખીન મોકું પરત નહીં કલ, મનમોહન મતવારે. તોસે૦ ૧
દેહ ગેહ અરુ બંધવ આદિ, સખસે નેહ ઉપારે. તોસે૦ ૨
પ્રીત નીભાવન તુમ મન ભાવન, ન રહો અધક્ષણ ન્યારે. તોસે૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ કહે કહી બતીયાં, છતીયાં તાપ ખુઝારે. તોસે૦ ૪

૫૬ ૨૮૨ મું.

નીકી મેરલી બળવનાં કુવર કનૈયા. નીકી૦
 બંસી મોય લગત અતિ ખ્યારી, બેહદ તાન બજૈયા. નીકી૦ ૧
 આય રહો મેરી અખીયન આગે, નૌતમ નાચ નચૈયા. નીકી૦ ૨
 ચતુર સુબાણુ પ્રાણુ જીવતિકે, હિત ઠરી ચિત્ત હરૈયા. નીકી૦ ૩
 અહ્માનન્દ કહે હસી બોલો, નિરખી નેન ઠરૈયા. નીકી૦ ૪

૫૬ ૨૮૩ મું-રાગ જંગલો.

શ્યામરેસે લાગી પ્રીતવે, શ્યામરેસે લાગી પ્રીતવે.
 હારે મેરી લગન લગી નવ છૂટે, મોહન મેરા મીતવે. શ્યામ૦
 કહા જાનુ ધને કહા કીયો હે, ચોર લિયો મેરા ચિત્તવે. શ્યામ૦ ૧
 સુભગ સુહાસ હરત મેરા મન, ગાત મધુરે સૂર ગીતવે. શ્યામ૦ ૨
 ચરન કમલપર રહ્યો હે અટકી મન, સુંદર તનસું પ્રીતવે. શ્યામ૦ ૩
 અહ્માનન્દ આનન્દ સુહાવે, પાયા ત્રિગુણીતવે. શ્યામ૦ ૪

૫૬ ૨૮૪ મું.

શ્યામરેને કીની સાનવે, શ્યામરેને કીની સાનવે.
 હારે મેરી સખ તન સુધ હર લીની, કીની બશ મોય કહાનવે. શ્યામ૦
 સાન કરી મોય પ્રાણુ હરનકુ, સુંદર શ્યામ સુજાનવે. શ્યામ૦ ૧
 રૂપ અનૂપ થકિત ભઈ નિરખત, સુરતી લગી એક તાનવે. શ્યામ૦ ૨
 નેન બેન સુખ દેન સખીરી, દેખી ભઈ ગુલતાનવે. શ્યામ૦ ૩
 અહ્માનન્દ આનન્દ પ્રિયાસે, તન મન ધન કુરખાનવે. શ્યામ૦ ૪

૫૬ ૨૮૫ મું.

ચિત્ત મોહ્યો સુંદર શ્યામસે, ચિત્ત મોહ્યો સુંદર શ્યામસે.
 હારે મેરી રટન લગી દિન રાતી, નવલ પિયાકે નામસે. ચિત્ત૦
 ચોર દેવકે નહીં ઉપાસક, નહીં આશક ધન ધામસે. ચિત્ત૦ ૧
 ચાર મુક્તિકી ચાહ નહીં હે, અરથ નહીં ધન ધામસે. ચિત્ત૦ ૨
 રાજ બાજ સુખ સાજ ન ચાહૌ, ચોર લાજ ધતમામસે. ચિત્ત૦ ૩
 અહ્માનન્દ બસરી હદ બાજી, રાજી આતમારામસે. ચિત્ત૦ ૪

૫૬ ૨૮૬ મું.

નેનુમે સહજાનન્દવે, નેનુમે સહજાનન્દવે.
 હારે મેરે આઈ બસે અનયાસે, કેવળ કરુણાકંદવે. નેનુમે૦
 બાલ વિશાલ લલિત છખી લોચન, અધ મોચન મકરદવે. નેનુમે૦ ૧
 જ્યા કારન દૃઢ જોગ કરત હે, ધરત ધ્યાન મુનિ ઈંદવે. નેનુમે૦ ૨
 સો હરિ ધારિ વિપુ જગ બિચરત, નહીં દેખત નર અંધવે. નેનુમે૦ ૩
 ભાગ બડે જ્યાકે મન ભાવત, ગાવત અહ્માનન્દવે. નેનુમે૦ ૪

પ્રભાતસંગ્રહ.

-૪૪૪૪૪૪૪૪-

પદ ૨૮૭ મું-રાગ પ્રભાત.

સહજાનંદ સહજાનંદ, સહજાનંદ કહીએ;		
હૃલ્લભ અતિ સુલભ પ્રાપ્ય, અલભ લાભ દૈયે.	સ૦	૧
વિષે વિકાર મન વિસાર, વચન ધાર રહીએ;		
દુઃખ અપાર યા સંસાર, વારમે ન વહીએ.	સ૦	૨
મમતા મન ડાર મોટ, દુબધ ખોટ દહીએ;		
ન લગત શિર કાળ ચોટ, ચરન ચોટ ગહીએ.	સ૦	૩
હરખ શોક કુતરક તણ, ફરક જગ ફરીએ;		
રસ ખસ સુખમાંય ગરક, નિઘડક હોય રહીએ.	સ૦	૪
નિગમાગમ કર વિચાર, સકલ સાર એહીએ;		
બ્રહ્માનંદ વાર વાર, છળીપર ખલ જઈએ.	સ૦	૫

પદ ૨૮૮ મું.

સહજાનંદ સહજાનંદ, સહજાનંદ રટીએ;		
અવિચલ એહી સમજ મરમ, કરમ ભરમ કટીએ.	સ૦	૧
નિત્ય પ્રત્યેચિત્ત ધાર ચરણ, સસતસે ધટીએ;		
વાર વાર જિહ્વા ઉચ્ચાર, સુખ અપાર ખટીએ.	સ૦	૨
વાયક વિવેક એક ટેક, -સે ન લટીએ;		
નટવર છળી હરત ફીરત, નીરત સુરત ઠટીએ.	સ૦	૩
સહસ કૃણ અનંત ચાહત, સોહત સખ ઘટીએ;		
નૌતમ જસ નહીં અઘાત, ગાત હે ઝટપટીએ.	સ૦	૪
ધ્યાન જાસ અંતર ધર, કિંકર જમ મટીએ;		
બ્રહ્માનંદ ચરણ ધાર, વાર પાર વટીએ.	સ૦	૫

પદ ૨૮૯ મું.

સહજાનંદ સહજાનંદ, સહજાનંદ ગાઈએ;		
માત તાત જકત વાત, મનસે ખીસરાઈએ.	સ૦	૧
સુંદર વર નવલ શ્યામ, અષ્ટ જામ ધાઈએ;		
પ્રેમ મગન નિરખત પ્રિય, હિયમે હુલસાઈએ.	સ૦	૨
ધ્યાન જાસ અતિ પ્રકાશ, વાસ ઉર વસાઈએ;		
મીટત ત્રાસ આસપાસ, ગર્ભવાસ નાઈએ.	સ૦	૩

જેહી રટે શિવ આદિતસ, અસ ક્યું અલસાધએ;
જગ્ત વિમ્ન ભમ્ન હોત, લમ્ન તાસ વાધએ. સ૦ ૪
સુંદર મુખારવિન્દ, કંદ સુખ કહાધએ;
નિરખત નિત્ય બ્રહ્માનંદ, પરમાનંદ પાધએ. સ૦ ૫

પદ ૩૦૦ મું.

સહજાનંદ સહજાનંદ, સહજાનંદ ભજએ;
કામ ક્રોધ લોભ મોહ, તૃષ્ણાકું તજએ. સ૦ ૧
મંગળ જગ કરણ ભરણ, ચરણ પ્રીત સજએ;
છળી અનૂપ ભૂપ ભૂપ, રૂપ તાહી રજએ. સ૦ ૨
સતન સુખ ધામ રામ, જામ અષ્ટ જજએ;
જપીએ જેહી જાપ ત્રિવિધ, તાપમે ન દજએ. સ૦ ૩
જગસે મન કર વિરક્ત, મુક્ત હોય નિપજએ;
અવિચળ એહી અખડ એક, લોકસે ન લજએ. સ૦ ૪
કુર બિહાય ભર્મ કર્મ, મર્મ એ સમજએ,
બ્રહ્માનંદ ભજ દયાળ, કાળ વ્યાળ ગજએ. સ૦ ૫

પદ ૩૦૧ મું.

સહજાનંદ સહજાનંદ, ગાવે ખડ ભાગી;
કર વિવેક ધાર ટેક, રટણ એક લાગી. સ૦ ૧
વાયક વિશ્વાસ દાસ, ત્રાસ આશ ત્યાગી;
પ્રેમ પ્રકાશ હિયે હુલાસ, જાસ બુદ્ધિ ભાગી. સ૦ ૨
ખરનન છળી શ્યામ ખરન, વિચરત વિતરાગી;
કરનન સુન પ્રગટ વાત, ચરનન અનુરાગી. સ૦ ૩
પ્રપુક્ષિત છળીજસ પુનિત, પ્રીત જુક્ત ખ્યાગી;
ત્રિશુણ્ણાતીત નીરખ રીત, ચિત્તવતહ રાગી. સ૦ ૪
વપુશેઁ ધનશ્યામ ખાન, અજબ તાન આગી,
બ્રહ્માનંદ ચરણ ધ્યાન, નિશ દિન એહી માગી. સ૦ ૫

પદ ૩૦૨ મું.

સ્વામીનારાયણ સ્વામીનારાયણ, સમરે દુઃખ જાવે,
મીટત શંક કાળ વ્યાળ, અતુલિત સુખ પાવે. સ્વા૦ ૧
વપુ અનૂપ સકળ વ્યાપ, તાપકું હરાવે,
શારદ અરુ શેષાદિક, નારદ મુનિ ગાવે. સ્વા૦ ૨
નિશ દીન જેહી રટત નામ, હીયમે હુલસાવે;
મીટત તરત જનમ મરણ, ફીરણ ભવ ન આવે. સ્વા૦ ૩

સમરત અતિ હોત સુમતિ, કુમતિકું હરાવે;
 પ્રગટ સ્થામ નામ વિના, ભવમે ભરમાવે. સ્વા૦ ૪
 વ્યાપત નહી જાસ વિદ્ય, લગ્ન મરણ લાવે;
 બ્રહ્માનંદ સ્થામ મુરત, અંતર ડેરાવે. સ્વા૦ ૫
 પદ ૩૦૩ મું.

સ્વામીનારાયણ સ્વામીનારાયણ, સ્વામીનારાયણ સત્યરે;
 રટરે મન રેન દીન, ઓર સખ અસત્ય રે. સ્વામી૦ ૧
 નારદ શુક આદિ ધ્યાય, નિગમ ગાય નિત્ય રે;
 શિવ વિરંચિ ઓર શેષ, ધ્યાન સોહિ ધરત રે. સ્વામી૦ ૨
 ધરત ધ્યાન મહા મુર્તિદ્ર, સુરીચેદ્ર સમત્ય રે;
 સહજાનંદ જગત વંદ, આનંદ ધન અત્ય રે. સ્વામી૦ ૩
 એક આપ વિશ્વ વ્યાપ, પાપકુ હરત્ય રે;
 જાકો જીયે જપત જપ, ટલત તાપ તરત રે. સ્વામી૦ ૪
 જગત પાશ હોત નાશ, જોગ ધ્યાસ જત રે;
 સમરત શ્રીરંગદાસ, વાસ હિર વસત રે. સ્વામી૦ ૫

પદ ૩૦૪ મું-રાગ ભેરવ.

વાસુદેવ નારાયણ વિષ્ણુ, મોહન કૃષ્ણ મોરારી;
 શખ ચક્ર કર કમળ ગદાધર, કમળાવર સુખકારી વાસુ૦ ૧
 માધો મુકુંદ માવ મધુસૂદન, અક્ષરપર અવિનાશી;
 રાધારમણ રમાપતિ રાઘવ, ઋષિકેશ સુખ રાશી. વાસુ૦ ૨
 પ્રાણનાથ પુરુષોત્તમ પૂરણ, પ્રભુ પૂરણ અપારા;
 પુંડરીક દગપાળ પુરાતન, પીતાંબર જગ પ્યારા. વાસુ૦ ૩
 નરબ્રાતા નરસિંહ નિરંજન, નાથ નિંડર બહુ નામી;
 તપ ક્ષણ તપ કારક તપ વલ્લભ, ધરનીધર ચિદ્ધામી. વાસુ૦ ૪
 વામન વિશ્વાધાર વિશ્વભર, વરદાયક વ્રતધારી;
 વિભુ વરાહ વિમળ જશ વિકૂલ, વ્રજપતિ કુજવિહારી. વાસુ૦ ૫
 કમળ નેન કેશવ કરુણા નિધિ, કેવળ નાથણ કાલી;
 હંસ હરિ હયગ્રીવ હિરણ્યમય, મચ્છ કચ્છ વનમાલી. વાસુ૦ ૬
 ગોકુલેશ ગોપાલ ગરુડધ્વજ, ગુણાતીત ગોવિંદા;
 ગોપીજન વલ્લભ ગિરિધારી, ચતુર બાહુ વ્રજચંદા. વાસુ૦ ૭
 ભવતારણ ભૂધર ભુવનેશ, ભક્તવચ્છલ ભયહારી;
 બદ્રીપતિ બળવીર મહાબલ, સ્થામ રામ કંસારી. વાસુ૦ ૮

જગકર્તા જગદીશ જગદ્ ગુરુ, જગજીવન જહુરાયા;
જસ જસભુકતા જોગેશ્વર, કલ્કી પુદ્ધ કહાયા. વાસુ ૯
ઉર્ધ્વ બાહુ મુકતેશ અધોક્ષજ, અચ્યુત અમર અનંતા;
દીનબધુ નટવર દામોદર, કલિહર ત્રિભુવન કંતા. વાસુ ૧૦
પ્રાત સમે ઘનશ્યામ પિયાકી, નામ માલ ઉઠી ગાયે;
બ્રહ્માનંદ મનોહર મુરતિ, અતરમાં ઠેરાયે. વાસુ ૧૧

પદ ૩૦૫ મું-રાગ ભેરવ.

અધમ ઉદ્ધારણ અવિનાશી, તારા બરહની બલિહારી રે;
બ્રહ્મ બાંહ છોડો નહીં ગિરિધર, અવિચળ ટેક તમારી રે. અ ૦ ટેક.
ભરી સભામાં ભૂધરજી તમે, થયા છો માડી મારી રે;
બેટાને હેતે બોલાવો, અવગુણિયા વિસારી રે. અ ૦ ૧
જેવો તેવો પુત્ર તમારો, અણુસમજી અહકારી રે;
પેટ પડ્યો તે અવશ્ય પાળવો, વાલમ જીવોને વિચારી રે. અ ૦ ૨
અનલ અહીં જો ગ્રહે અજાણે, તો છોડવે રોવારી રે;
બાળકને જનુની સમ બીજું, નહીં જગમાં હિતકારી રે. અ ૦ ૩
બ્રહ્માનંદની એ જ વિનતિ, મન ધારીએ મોરારી રે;
પ્રીત સહિત દર્શન પરસાદી, જોયે સાંજ સવારી રે. અ ૦ ૪
પદ ૩૦૬ મું.

મન મોહન સુંદર વર મારા, અવગુણિયા વિસરાવા રે;
અધમોદ્ધારક પતિત જન પાવન, બિરહ તમારુ ચહાવા રે. મન ટેક.
સહુ દેખતાં શ્યામજિયા તમે, મા થયા છો માવા રે;
છોરની ચિંતા રાખીને, મા દેશો મુંઝાવા રે. મન ૦ ૧
બાળક હોય તે જેમ તેમ બોલે, લિએ કુટાણે ખાવા રે;
જનુની દોષ ન લેખે જાણે, અણુસમજી હોય આવા રે. મન ૦ ૨
શેરડીએ રમતા અથડાતાં, છોરા રાખે દાવા રે;
સખળ થઈ ક્રોધીએ ચુટીઆ, તો માતા જાય મેલાવા રે. મન ૦ ૩
મનગમતું સર્વે મેલીને, એક તમને રીઝાવા રે;
બ્રહ્માનંદ કહે મન કર્મ વચને, ગુણ તમારા ગાવા રે. મન. ૪

પદ ૩૦૭ મું-રાગ રામકલિ.

હો રંગીલે શ્યામરે રે, મે તેરી નિજ દાસી.
મે હું ચેરી મેરમ તેરી, ચરનકમલકી નિવાસી. હો ૦ ૧
નિમખ ન ભૂલું નાથ નિરતર, અંતર ચરન ઉપાસી;
અહો નિશ હરખ ભરી મેરી અભિયાં, પ્રીતમ તેરી ખ્યાસી. હો ૦ ૨

સુંદર વદન મનોહર સુરત, નટવર છબી અવિનાશી;
બ્રહ્માનન્દ નિરખડે તોય મુખ, તખ મોય સખ હુ ખજસી. હો૦ ૩

પદ ૩૦૮ મું.

હો રંગીલે શ્યામરે રે, તુમ મેરમ હો મેરે;
મે બંદી પ્રીતમ તમ સંદી, હાથ બેકાણી તેરે. હો૦ ૧
ભોગ યજ્ઞ તીરથ ઘરતાદિક, દેવી દેવ ધનેરે;
ધનસે કાજ સરે નહીં કબહુ, એ સખ માયા કેરે. હો૦ ૨
ઘોર ઠોર મન બ્રમે નહીં મેરો, ચરન કમળ ચિત્ત ઠેરે;
બ્રહ્માનન્દ કહે મનમોહન, રહો મેરે અભિયન નેરે. હો૦ ૩

પદ ૩૦૯ મું.

હો રંગીલે શ્યામરે રે, અખ ઉઠકે હસી હેરો;
આયે ગ્વાલ બાલ દરશનકુ, અતર હરખ ઘનેરો. હો૦ ૧
દિનકર ઉઠે ભયો હે ખ્યારે, સખ મીટ ગયો અધેરો,
અખ તો સમય ભયો મન મોહન, ગૌ ચરાવન કેરો. હો૦ ૨
કીજે સ્નાન દાન કરુણાનિધિ, પીત વસન અંગ પહેરો,
બ્રહ્માનન્દ હરખ અતિ અતર, બદન બિલોકિત તેરો. હો૦ ૩

પદ ૩૧૦ મું.

હો સલુને શ્યામરે રે, અખ ઉઠ દરશન દીજે;
અંતર આશ દાસ સખ ઠાડે, તા પર કરુણા કીજે. હો૦ ૧
બીન દર્શન વ્યાકુલ બ્રજ બિનતા, લાલ અરજ સુની લીજે;
ધતની નિંદ કહા મેરે ખ્યારે, આળસ તજકે ઉઠીજે. હો૦ ૨
બહુત અબેર ભયો મે બલબલ, પય સાકર ઉઠ પીજે;
બ્રહ્માનન્દ વદનકી ખ્યાસી, દેખ દેખ છબી જીજે. હો૦ ૩

પદ ૩૧૧ મું-રાગ પ્રભાતિ.

પ્રાત થયું પંખી બોલ્યાં, બગો જીવન મારા;
આલસડું મેલીને ઉઠો, હરિ પ્રાણ થકી ખ્યારા. પ્રાત૦
મહી વલોવા ઘેનુ દોવા, ઉઠી મહીયારી;
માવ તમારુ મુખડું ભેવા, આવી ઉભી બારી. પ્રાત૦ ૧
કોમલ દાતણ તયાર કરીને, લાવીને ધરિયું;
કંચન કેરી ઝારીમાં જળ, જમુનાનું ભરિયું. પ્રાત૦ ૨
ઝાંઝું માંખણ જમવા આપું, ધૃત શાકર ને પોળી;
બ્રહ્માનન્દના નાથ ઉઠો, બલિ મુખ ઉપર ઘોળી. પ્રાત૦ ૩

૫૬ ૩૧૨ મું.

જગો જગો જગજીવન વહાલા, ગુણિયલ ગિરિધારી;
 દાસ તમારાં દર્શન કાળે, તલસે નર નારી. જગો ૦
 રાત ગઈ પરભાત થયું, દીસે રવિનું અજવાળું;
 ઉઠોને અલખેલા, મુખડું ભાવેથી ભાળું. જગો ૦ ૧
 ગિરિધરજી ગોઠીડા આવ્યા, સૌ થઈને લેળા;
 ઠાવકી મારા નાથ થઈ, ગાયું ચાર્યાની વેળા. જગો ૦ ૨
 મહિયારી ઘર કામ મેલીને, આવી ઉભી ખારણીએ;
 બ્રહ્માનંદના નાથ ઉઠો, જાઉં વાલમ વારણીએ. જગો ૦ ૩

૫૬ ૩૧૩ મું.

ઉઠોને અલખેલા પ્રીતમ, મોહન વનમાળી;
 માનનિયુનાં મન હરવા, વાઘો ખસી રૂપાળી. ઉઠો ૦
 મહીડાં લઈ મહિયારી ચાલી, પોઢેલા જાણી;
 લાલજી રોકી દાણુ લિયો, મારા ડોલરિયા દાણી. ઉઠો ૦ ૧
 સુરજ ઉઘ્યે શ્યામળિયા, એવી નિદ્રા કેમ આવી;
 કહાનજી તારે કારણે, કાળુ દાતણિયું લાવી. ઉઠો ૦ ૨
 રેણુ ગઈ રવિ જ્યોત થઈ, છૂટ્યા ગાયુના ગાળા;
 બ્રહ્માનંદના નાથ આવ્યા, સર્વે તેડવા ગોવાળા. ઉઠો ૦ ૩

૫૬ ૩૧૪ મું.

પ્રાણજીવન શું પોઠી રહ્યા, ઉઠો આળસડું મોડી;
 મુખડું જોવા મુનિવર આવ્યા, ઉભા કર જોડી. પ્રાણ ૦
 દોણું વલોણું મેલીને સર્વે, આવી પ્રજનારી;
 મોરલડી સુણવાની મનમાં, આશા છે ભારી. પ્રાણ ૦ ૧
 રૂપાળો શિર ખાંધો રેટો, ગૂઢે રંગ ઘેરો;
 અજખ સુરંગી આંગલડી, ખ્યારા મોહનજી પેરો. પ્રાણ ૦ ૨
 ખાળુ કાળુ ખેરખડા ઘરો, હેમ કડાં હાથે;
 બ્રહ્માનંદ વારી જાય, તારી મૂર્તિને માથે. પ્રાણ ૦ ૩

૫૬ ૩૧૫ મું-રાગ પ્રભાતિ.

મહી માંખણ માગેરે માવો, મહી માંખણ માગે;
 પ્રભાતે ઉઠીને માવો, મહી માંખણ માગે. ટેક.
 ઉઘમાંથી અલખેલો ઉઘ્યા, નેણું નિદાળું;
 જમવા સારુ ઝગડે ઉભા, ભૂધર ભુખાળું. પ્રભા ૦ ૧

ગોકુળિયાની નારી સર્વ, આવી છે જોવા;
કજીઆળો કહાનુડો દે નહીં, ગાવડલી દોવા. પ્રભા० ૨
માતાજી આ મહી તમારુ, નાખીશ હું ઢાળી;
અદ્વાનન્દના નાથે આલી, મહીડાંની ગોળી. પ્રભા० ૩

૫૬ ૩૧૬ મું.

માતા મનાવે હરિને, માતા મનાવે;
પ્રભાતે ઉઠી હરિને, માતા મનાવે. ટેક.
દાતણ પાણી પ્રથમ કરીને, ત્યાર પછી ખાધએ;
આઝાં માણસ જોઈને જીવન, ઘેલા ન થાધએ પ્રભાતે ૧
તર્ત કરી આપું રોટલી, તાજી ઘીમાં ઝંઘોળી;
મેલો મારા લાલ મનોહર, મહીડાની ગોળી. પ્રભાતે ૨
સાસરિયાં તારાં સગપણ સારુ, આવી બેઠાં ડેલી;
અદ્વાનન્દને નાથે ત્યારે, હસી ગોળીને મેલી. પ્રભાતે ૩

૫૬ ૩૧૭ મું.

મોહન મનાવ્યા રંગીલો, મોહન મનાવ્યા;
મીઠું બોલીને માત જશોદાએ, મોહન મનાવ્યા. ટેક.
કોમલ કાળુ જોઈને હરિને, દાતણિયું દીધું;
કચન કેરી ઝારી લઈને, મુખ મંજન કીધું. મીઠું ૧
નીર ઉને નવરાવ્યા મોહન, અગોઅગ ચોળી,
ચદન કેરી કાંસકી સુંદર, લઈ ચોટી ચોળી. મીઠું ૨
કેસર કેરી આડ કરી, માળા પુલની ધારી;
અદ્વાનન્દના વહાલાનું મુખ, નિરખે મહતારી મીઠું ૩

૫૬ ૩૧૮ મું.

જીગતે જમાડે હરિને, જીગતે જમાડે;
માત જશોદા મોહનજીને, જીગતે જમાડે. ટેક.
જગનો જીવન જમરા બેઠા, ગોપી સર્વે આંખે;
ચંદન કેરો પખો લઈને, માતા વા નાખે. માત ૧
શીરા પુરી સેવ સેવૈયા, જલેખી તાજી;
આરોગે અલબેલો બેઠા, રસિયોજી રાજી. માત ૨
બહુત પ્રકારનાં શાકબન્યાં, માંડી નાખેલ મસાલો;
અદ્વાનન્દ કહે તુમ થઈ, ઉઠ્યા વ્રજજીવન વહાલો. માત ૩

૫૬ ૩૧૯ મું-રાગ પ્રભાતિ.

જાગો ગિરિધારી જાઉં, વદન ઉપર વારી;	
પ્રાત ભયો પ્રાણનાથ, જાગો ગિરિધારી.	ટેક.
જન સમાજ દર્શ કાજ, ઠાઠે સખ દ્રારી;	
ઉઠો મહારાજ બાજ, કીજે અસવારી.	પ્રાત૦ ૧
સુખનિવાસ ખડે દાસ, દર્શ આશ ભારી;	
ગગન ભાસ રવિ ઉભસ, તમર ત્રાસ ટારી.	પ્રાત૦ ૨
મેવા મિષ્ટાંન આન, ઠાન કનક થારી;	
કમલા અતિ હરખ માન, લીને કર આરી.	પ્રાત૦ ૩
ભયો સવાર દયા ધાર, ઉઠીએ મોરારી;	
અહ્માનંદ વાર વાર, નવત બલિહારી.	પ્રાત૦ ૪

૫૬ ૩૨૦ મું.

ઉઠો નન્દલાલા વારી, વિશ્વજીવન વહાલા;	
ઠાઠે લખ ગ્વાલ બાલ, ઉઠો નન્દલાલા.	ટેક.
ગર્ધ રેન દોહન ધેન, ઉઠી બ્રજબાલા;	
વાતે શુભ વેન લેન, આયે સખ ગ્વાલા.	ઠા૦ ૧
સખા સાન કરત કહાન, તાન ગાન તાલા;	
પ્રગટયો અખ ભાન, પ્રાણજીવન પ્રતિપાલા.	ઠા૦ ૨
કુર તુર ધૂત ખૂર, સ્વાદમે રસાલા;	
કમળા કપૂર લે, હજૂર ખરી થાલા.	ઠા૦ ૩
સુખકે શુભ સદન સ્વામી, કોટી મહન કાળા;	
અહ્માનંદ દર્શ દાન, દીજીએ કૃપાળા.	ઠા૦ ૪

૫૬ ૩૨૧ મું.

અંતર પટ ખોલો, હરિ હમસે હસી ખોલો;	
કૃપાકે નિધાન કહાન, અંતર પટ ખોલો.	ટેક.
નાગ નાથન નાથજીને, બાંધે ઘુ હિંડોલો;	
નટવર છળી નિરખ હરખ, નાંખુગી ઝોલો.	કૃ૦ ૧
કનક જડિત પોચી કર, મુગટ શિર અમોલો;	
સુથની અરુ શોભિત અતિ, પહેરાઈ ચોલો.	કૃ૦ ૨
ઠાડે નર નાર દ્રાર, કછુક અંતર તોલો;	
આયે બલબ્રાત નાથ, કરુણા કર જોલો.	કૃ૦ ૩

ઉઠો બલવીર નીર, ગરમસે અંધોલો;
અહ્માનંદ પાસ રખો, સેવા કાજ ગોલો. કૃં ૪

પદ ૩૨૨ મું.

મેલો આળસ માવા, હઉ માંખણ મહી ખાવા;
જશોમતી કહે હાથ ભેડી, મેલો આળસ માવા. ટેક.
આવ્યા સખ જ્વાલ ખાલ, તમને ખોલાવા;
તે સંઘાથે નાથ તમારે, બાતું ધેન ચરાવા. જાં ૧
ગોપિજન આમ કેરાં, મનને લલચાવા;
કેમ થયા છો કહાન વારી, નિદ્રાવશ આવા. જાં ૨
ઉઠો અલખેલા હરિ, મોરલી મીઠી વાવા;
પેહરો તન વસન પીત, ગીત મધુરાં ગાવા. જાં ૩
ઢાતણુ તૈયાર શ્યામ, ગરમ જલ કરાવા;
અહ્માનંદ પાસ દાસ, હાજર નવરાવા. જાં ૪

પદ ૩૨૩ મું-રાગ ભેરવ.

કમલાવર ઉઠો તો કાબુ, નિરખું વદન તમારુ રે;
મહા મનોહર નૌતમ મૂર્તિ, લઈ અતરમાં ધારુ રે. કમં ૧
કંચન કેરી ઝારી માંહી, નીર ભર્યું અતિ સારુ રે,
ઢાતણુ કરો હરો સર્વે હુખડાં, આપો સુખ જગ ન્યારુ રે. કમં ૨
હરિજન કેરુ ભુથ હરખ કરી, આવી ઉભું ખારુ રે;
બગો તો જગજીવન ભુગતે, આરતડી ઉતારુ રે. કમં ૩
વદન કમલ ભેવા વહાલમજી, મનડું તલખે મારુ રે;
પ્રાણજીવન સર્વે તમ ઉપર, અહ્માનંદ કહે વારુ રે. કમં ૪

પદ ૩૨૪ મું.

લક્ષ્મીવર લેહરખડા લાલન, ઉઠોને અલખેલા રે;
દાસ તમારાં દર્શન કારણુ, આવીને ઉભેલા રે. લં ૧
કાબુ કળી ગુલાબી કેરા, ગજરા મે ગુથેલા રે;
બગો તો જગજીવન તમને, પેહિરાવું સૌ પહેલા રે. લં ૨
કંચન કેરા થાલ કટોરા, ભોજન શાક ભરેલા રે;
દીનાનાથ જમો કરી ઢાતણુ, વાલમ વેહેલા વેહેલા રે. લં ૩
ઉઠો તો શિર કેશ ઓળીશું, અરસ પરસ ઉલઝેલા રે;
અહ્માનંદ કહે વાર થઈ કેમ, કુણે વશ કીધેલા રે. લં ૪

પદ ૩૨૫ મું.

નારાયણ કમળાવર નૌતમ, જાગો જીવન મારા રે;
 પ્રાત થયું યોલ્યાં વન પખી, પુલ્યાં કમળ સવારાં રે. નાં ૧
 ઇંદ્રાદિક નારદ મુનિ આદિ, આવ્યા દેવ અપારા રે;
 શિવ નંદિ પારવતી સહિતા, દ્વાર કર્યાં ઉતારા રે. નાં ૨
 વીણા તાળ મનોહર વાજે, મૃદંગતણા ઘમકારા રે;
 ઘેરે મધુરે સાદ ગુણીજન, ગાવે ચરિત્ર તમારાં રે. નાં ૩
 ભાવે સહિત જમો મનભાવન, લોજન સારાં સારાં રે;
 આજસ તજ મહા પ્રભુ ઉઠો, અક્ષાનંદના પ્યારા રે. નાં ૪

પદ ૩૨૬ મું.

ઉઠોને અલખેલા વહાલા, લક્ષ્મીના વર લેહેરી રે,
 અજબ નવીન દુશાલા એઠો, પીતાંબર દ્યો પહેરી રે. ઉં ૧
 ગદા પક કર શખ ચક્ર લઈ, ખલ નાંખો ખખેરી રે;
 અતર દયા ધરો અવિનાશી, કરો મદદ જન કેરી રે. ઉં ૨
 લટકાવો શિર લાલ કલંગી, ઉપરણી સોનેરી રે;
 મદ મદ મુખ હસો મનોહર, હરિજન સામું હેરી રે. ઉં ૩
 સુરનર મુનિવર જુથ મળી સૌ, ઉભા આંગણુ ઘેરી રે,
 અક્ષાનંદના નાથ વદન છબી, નિરખન આશ ઘણેરી રે. ઉં ૪

પદ ૩૨૭ મું-રાગ ભેરવ.

પ્રાત સમે મારા પ્રાણજીવનનું, મુખડુ જોવા જાઈએ રે;
 નલવટ રેખા નૌતમ નિરખી, અંતર સુખિયાં થાઈએ રે. પ્રાં ૧
 દક્ષણ ગોળ કપોળે તીલનું, શ્યામ ચિહ્ન ચિત્ત લાઈએ રે;
 શ્રવણ વામમાં શ્યામ બિંદુ જોઈ, કામધામ વિસરાઈએ રે. પ્રાં ૨
 સુંદર શ્યામ જગાડ્યા સારુ, ઘેરે સાહે ગાઈએ રે;
 બ્રુકુટી લાલ તિલકને ભાળી, પરમાનંદ સુખ પાઈએ રે. પ્રાં ૩
 નંદજીને આંગણીએ નિત્ય નિત્ય, જાતાં નહીં લજાઈએ રે;
 અક્ષાનંદ કહે ભાવ્ય હોય તો, કૃષ્ણ તણા કહેવાઈએ રે. પ્રાં ૪

પદ ૩૨૮ મું.

પ્રાત સમે પાતળિયા કેરુ, કોઠે દર્શન કરીએ રે;
 મહા મનોહર નૌતમ મૂરતિ, લોચનિયાંમાં ધરીએ રે. પ્રાં ૧
 જગજીવનને જગાડવા સારુ, મંદિરીયામાં ગરીએ રે;
 માત જશોભતી રીસ કરે તોય, નિરખીને નિસરીએ રે. પ્રાં ૨

શ્યામળિયાને સારુ સજની, લોક લાજ પરહરીએ રે;
હોસેથી હડસેલા ખાઇએ, નંદજની ચોસરીએ રે. પ્રાં ૩
પૂરવ ભવનાં પુણ્ય હોય તો, વહાલમજીને વરીએ રે;
પ્રદ્યાનંદ કહે કહાનકુંવરને, કેડે કેડે ફરીએ રે. પ્રાં ૪

પદ ૩૨૯ મું.

થયું સવાર ચાલ સખી, જાઇએ નંદરાયને ફળીએ રે;
આ ટાંછે આજસ મેલીને, હેતે હેતે હળીએ રે. થં ૧
જહુપતિ કેરે દર્શન જાતાં, ખાળે તોય નવ ખળીએ રે;
ગિરિધર સારુ ગાળ્યું ખાઇએ, આંગણીએ ટળવળીએ રે. થં ૨
અલખેલાને ઉઠ્યા જાણીને, ચરણ કમળમાં ઢળીએ રે;
ગુંથી હાર ગળે આરોપું, નવલ શુલાળી કળીએ રે. થં ૩
જશોભતીને ઘેર જોરે જોરે, દળણું લેઇને દળીએ રે;
પ્રદ્યાનંદ કહે જેમ તેમ કરીને, મોહનજીને મળીએ રે. થં ૪

પદ ૩૩૦ મું.

પ્રભાતે ઉઠીને પેહેલું, મુખ જોઇયે માવાનું રે;
લોચનિયાંથી વહાલું લાગે, મંદિર નંદખાવાનું રે. પ્રં ૧
નવરાં ત્યાં ઉભાં નવ રહીએ, જે હોય તે લાવાનું રે;
કહાન કુવરને નીરગરમ લઈ, નિત્ય દૃઢએ નહાવાનું રે. પ્રં ૨
દહી માખણ ઘૂત શાકર દેઇએ, ખાંતે કરી ખાવાનું રે;
જગજીવનને જમતા જોઇને, અતર સુખ થાવાનું રે. પ્રં ૩
ઝોદ લોકના લોગ સંપત્તિ, વશ એને વાવાનું રે;
પ્રદ્યાનંદ કહે મારે જોઇએ, નિત્ય દર્શન આવાનું રે. પ્રં ૪

પદ ૩૩૧ મું-રાગ ભેરવ.

પ્રભાતે ઉઠીને પ્રાણી, ગોવિંદ કેમ નથી ગાતો રે;
આઠ જામ ધામ ધન અર્થે, કામચક્રી નથી કાતો રે. પ્રં
માતાતણા ઉદરની માંડી, અહોનિશ તું અકળાતો રે;
જહરાનલની બળતો ઝાળે, અતિ કષ્ટ તુંને થાતો રે. પ્રં ૧
તે દુઃખમાંથી ખારો કાઢ્યો, માયાનો મહમાતો રે;
પરધન પરત્રિય કારણ ડોલે, જોલે મુખ મરડાતો રે. પ્રં ૨
ગરલમાંડી નિત્ય ગરજી થઈને, ખુટલતું સમ ખાતો રે;
તે હરિથી અવળો થઈઆલે, લંપટ નથી લજતો રે. પ્રં ૩

જમપુરીમાં જમવાને બાંધ્યો, ભુંડપ કેરો ભાતો રે;
અદ્વાનંદ કહે હજી સમજ તો, ઉગરીશ જાતો જાતો રે. પ્ર૦ ૪

પદ ૩૩૨ મું.

પ્રભાતે ઉઠીને પ્રાણી, ગાયે ગિરિવરધારી રે;
શ્યામ સુંદરવર જન્મસંગાથી, કમળ નેન સુખકારી રે. પ્ર૦
પાપ રૂપ મન દુષ્ટ પૂતના, વિષદાયક વ્યભિચારી રે;
માત સમાન મુક્તિ જેની કીધી, આવા દેવ મોરારી રે. પ્ર૦ ૧
ભારતમા લીળમ પણ રાખ્યો, પણ પોતાનો હારી રે;
પાંડવ તણુ જગનમાં પોતે, પક્તિ લોભ સમારી રે. પ્ર૦ ૨
અંતરભાવ અલૌકિક જેનો, તે સાથે અતિ રાજી રે;
નૃપ પકવાન્ન તણને જમિયા, વિદુરને ઘેર ભાજી રે. પ્ર૦ ૩
પતિવૃતા કર્ધ પડી રહીને, તારી પચભર્તારી રે;
અદ્વાનંદ કહે પ્રેમ કરીને, રટીએ કુજવિહારી રે. પ્ર૦ ૪

પદ ૩૩૩ મું.

પ્રભાતે ઉઠીને પ્રાણી, ધ્યાન હરિનું ધરવું રે;
આળ પપાળ મિથ્યા એ ટાણે કાંઈ બીજું નવ કરવું રે. પ્ર૦
સહિત કલગી પાઘ સુરંગી, જોઈ મગ્ન થઈ ફરવું રે;
ભાલ તિલક શુભ રેખને ભાળી, કાળ થકી નવ ડરવું રે. પ્ર૦ ૧
જુકુટી નેન કમળ ભૂધરનાં, લખી અતરમાં ઠરવું રે;
પૂરણ ચંદ્ર સરીખુ પ્રભુનું, મુખ ક્ષણ નહીં વિસરવું રે. પ્ર૦ ૨
કરણ છબી ભુજ જુગલ કૃષ્ણનું, ભૂષણ સહિત સમરવું રે;
હાર જુક્ત પંકતું ઉર હરિનું, ત્યાંથી નવ નિસરવું રે. પ્ર૦ ૩
ઉદર નાભિ ઉરુ જાનું જઘા, ચરણ કમળમાં ફરવું રે;
અદ્વાનંદ કહે એ છબી ઉર ધરી, બીજું સર્વ પરહરવું રે. પ્ર૦ ૪

પદ ૩૩૪ મું.

પ્રભાતે ઉઠીને પ્રાણી, શ્રીધનશ્યામ સભારો રે;
મંગળ રૂપ મનોહર મૂર્તિ, લઈ અંતરમાં ધારો રે. પ્ર૦
અશરણ શરણ કૃષ્ણ અવિનાશી, નટવર નંદ દુલારો રે;
મોરલીધર મોહન મધુસૂદન, એવાં નામ ઉચ્ચારો રે. પ્ર૦ ૧
ભરત ખંડમાં નર તન પામ્યા, અવસર આવ્યો સારો રે;
નહકુમાર ચરણ ચિત્ત ધારી, વિષય વિકાર વિસારો રે. પ્ર૦ ૨

ભાજ્યે રંગ સહિત ભૂધરને, તજ્યે સંગ નકારો રે;
કુળ મરજદા મેલીને કરીએ, પ્રાણજીવનને પ્યારો રે. પ્ર૦ ૩
સાચા સંતની સોખત કરીને, કર્મનો ભાર ઉતારો રે;
પ્રદ્યાનંદ કહે હરિ બળે તો, સરશે અર્થ તમારો રે. પ્ર૦ ૪

૫૬ ૩૩૫ મું-રાગ બિભાસ.

રસકે રસીલે કહાના, માંનો મેરી ખતીયાં.
ઝંખી પરી શશિ જ્યોતિ, ઠડે ભયે હાર મોતી;
છાંડો મોય લોર ભઈ, ખિત ગઈ રતીયાં. રસ૦ ૧
પ્યારે મોરે ભયો પ્રાત, લોક સખ આત જાત;
મહી લે મૈયારી મગ, ચલી જ્યું હસતીયાં. રસ૦ ૨
પારોસન દેખો જાગી, વલોનેકી ધૂમ ખાગી;
પ્રપુલ્હિત હોન લાગી, ખનવેલી પતીયાં. રસ૦ ૩
વીત ગયે ચાર જામ, જોલે જન ઠામ ઠામ;
પ્રદ્યાનંદહુકે શ્યામ, શીરિ ભઈ છતીયાં. રસ૦ ૪

૫૬ ૩૩૬ મું.

કહો જું રંગીલે કહાના, કહાં રેન જાગે.
નિદમે ભરેહો નેન, અલસિલે મુખ ખેન;
કાજરકી રેખા સો, કપોલન પાગે. કહો ૦ ૧
કાહેકું દ્વરાત* વાત, દેખો જું તુમારે ગાત;
ખીન ગુન મોતી માલ, ઉર નીકી લાગે. કહો ૦ ૨
ચતુર સુજન શ્યામ, લેહુ અખ તાકો નામ;
પ્યારે પ્રીતહુસે જ્યાકે, હાથહિ ખીકાગે. કહો ૦ ૩
પીતાંખર ભૂલ આયે, ઝીની સારી ચોઢીલાએ,
પ્રદ્યાનંદ કહે કહા, કુર હમ આગે. કહો ૦ ૪

૫૬ ૩૩૭ મું.

જાગો હો છખીલે કહાના, પ્રાત જી ભયો હે.
ધર ધર હુતે ધાએ, દર્શનકે કાજ આએ;
ગોપી ગ્વાલ ખાલ કરી, અંગન છાયો હે. જા૦ ૧
ઉઠો અખ ગિરિધારી, ખીત ગઈ રેન સારી;
શુનીનકો રાગ રંગ, હોય કે રહો હે. જા૦ ૨

* દ્વર કરવી; ઉશાહી દેવી

બ્રહ્મા અરુ સૂરરાજ, આયે સગ લે સમાજ;
શકર સો દ્વાર ઠારે, હરખ નયો હે. જા૦ ૩
કરત હે સોર પખી, ખોલ દેખો લાલ અખી,
બ્રહ્માનન્દહુકે શ્યામ, તિમિર ગયો હે. જા૦ ૪

પદ ૩૩૮ મું.

ભયો હે સખેર કહાના, જાગો પ્રાન મેરે.
નીકો જમુનાકો વારી, કનકકી ભરી આરી,
દાતન કરોહુ ઉઠ, હરખ ધનેરે. જા૦ ૧
શ્યામ અખ કોજે સ્નાન, ઉદિત પ્રકાશ ભાન,
દાન લેન કાજ ઠાડે, વિપ્ર મગ હેરે. જા૦ ૨
પ્રીત કરી કીને પાક, સુંદર બને હે શાક;
જીમિયે રસીલે લાલ, ભઈ હે અખેરે. જા૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ જશોમતી, કરત બિનતિ અતી,
ગૌવન ચરાવનેકું, સખા તોય ટેરે. જા૦ ૪

પદ ૩૩૯ મું—રાગ ભૈરવ

પ્રાત થયું મનમોહન પ્યારા, પ્રીતમ શું રહ્યા પોહીને,
વારવાર કરુ છુ વિનતિ, જગજીવન કર જોડીને. પ્રા૦ ૧
ધરધરથી ગોવાળા આવ્યા, દર્શન કારણુ દોડીને,
આગણીએ ઉભી વ્રજ અબળા, મહી વલોવાં છોડીને. પ્રા૦ ૨
બહુ રૂપી દરવાજે બેઠા, શકર નેજા ખોડીને;
મુખડુ જોવા આતુર મનમાં, જોરે રાખ્યા ઓડીને. પ્રા૦ ૩
ભૈરવ રાગ શુનીજન ગાવે, તાન મનોહર તોડીને;
બ્રહ્માનન્દના નાથ વિહારી, ઉઠો આળસ મોડીને. પ્રા૦ ૪

પદ ૩૪૦ મું.

રસિયોજી રાય આંગણે બેઠા, કોમળ દાતાણુ કરવાને;
મખમલની ગાદી બહુ મૂલ્લી, પાટ ઉપર પાથરવાને. રસિ૦ ૧
આછું જલ જમનાનું આણ્યું, કંચન ઝારી ભરવાને;
સોના કેરુ પ્યાલું લાવ્યા, સુંદર આગે ધરવાને. રસિ૦ ૨
દાસ મળ્યા સહુ દર્શન કારણુ, જગને પારઉતરવાને,
દાતાણુ કરતા હરિને દીઠા, તેના વૈભવ ફરવાને. રસિ૦ ૩
મુખમજન કીધું મનમોહન, હરિજનનાં મન હરવાને;
બ્રહ્માનન્દનો વહાલો ઉઠ્યા, સ્નાન વિધિ અનુસરવાને. રસિ૦ ૪

પદ ૩૪૧ મું.

બાજઠં કનક તણે આવી બેઠા, નીર ગરમ હરિ નહાવાને,
શ્વેત વસ્ત્ર પેહ્યું એક સુંદર, ભૂધરજી ભીંજવાને. બા૦ ૧
અત્તર તેલ પુલેલ અનૂપમ, મર્દન કરવા માવાને,
અગ ચોળે દોળે જળ ઉપર, રસિયાજી રીઝવાને. બા૦ ૨
સ્નાન કરી ઉઠ્યા શ્યામજિયો, પ્રેમીજન લલચાવાને;
લલિત નવીન ત્યાર કરી લાવ્યા, પીતાંબર પહેરાવાને. બા૦ ૩
સ્તન જડિત શુભ પાટ મનોહર, ગાદી નવલ ખીછાવાને;
પ્રદ્યાનન્દના નાથને આવ્યાં, ભોજન કાજ બોલાવાને. બા૦ ૪

પદ ૩૪૨ મું.

જમો જમો રે મારા જીવન જીગતે, ભોજનિયાં રસ ભરીઆં રે;
પાક શાક તમ સારુ પ્રીતમ, કોઠે કોઠે કરીઆં રે. જમો૦ ૧
તળીઆં ગળીઆ તાજ તાતાં, કનક થાળમાં ધરીઆં રે;
આરોગો મારા નાથ અલૌકિક, ધૂત ઝાઝાં ઘેબરીઆં રે. જમો૦ ૨
કડી વડી કારેલાં કાજી, ગંધતંડાં દહીથરીઆ રે;
જોધ્યે તો ઉપરથી લેજે, મીઠું જીરુ ને મરીઆં રે. જમો૦ ૩
પ્રદ્યાનન્દનો નાથ શીરાવ્યા, દૂધ ભાત શાકરીઆ રે;
ચલુ કર્યું હરિ તૃપ્ત થઈને, નિરખી લોચન કરીઆં રે. જમો૦ ૪

પદ ૩૪૩ મું—રાગ ભૈરવ.

સુંદર વર શણગાર કરીને, સિંહાસનપર શોભે રે;
જહુવર કેરુ રૂપ જોઈને, મુનિવરનાં મન લોભે રે. સું૦ ૧
છોગલિયાં પુલકાં કેરાં છાયાં, મોલીડાંને માથે રે,
ફેરે ભમરા મતવાલા થઈ, ડોલે સાથે સાથે રે. સું૦ ૨
કાજી લાલ તિલક કેસરનું, રુડુ રંગ ભરેલુ રે,
ભુકુટી નેણ નાસિકા ભાળી, તન કુરબાન કરેલું રે. સું૦ ૩
ગોળ કપોલ કર્ણ શુભ કુંડળ, હરિતુ મુખડુ હસતું રે,
પ્રદ્યાનન્દ કહે તે જોઈને પણ, મન છેટે નથી ખસતું રે. સું૦ ૪

પદ ૩૪૪ મું.

કમળાવર શણગાર કરીને, બેઠા છે બહુ નામી રે;
સુંદર વર શોભાના સાગર, અનંત ધામના ધામી રે. ક૦ ૧
બાબુબધ જડાઉ બાંધ્યા, મોતીડાંની માળા રે;
હેમ કડાં પોચીમાં હીરા, લાગે છે રૂપાળા રે. ક૦ ૨

વીંટી વેઠ હશે આંગળીએ, શોભે નવલ હુશાલો રે;
અવિનાશીનું સ્વપ્ન અલૌકિક, સહિયરુ ભેવા ચાલો રે. કં ૩
લક્ષ્મી કનક આરતિ લેધને, અતિ હેતે ઉતારે રે;
બ્રહ્માનંદ નવલ છળી ઉપર, સર્વસ્વ લધને વારે રે. કં ૪

પદ ૩૪૫ મું.

સ્થામળિયો શણગાર સજીને, રસિક મનોહર રાજે રે;
ભૂધરજીની મૂર્તિ ભાળી, કોટી કામ છળી લાજે રે. સ્થાં ૧
વાયક વિલાસ કરે છે વહાલો, સુંદર હરિજન સાથે રે;
સર્વસ્વ મારુ વારીને નાખું, મોહનજીને માથે રે. સ્થાં ૨
હીરા માણેક લાલ જડાવું, કુડળ પેહેર્યા કાને રે;
મોહ બધાણો ભેધને મારે, વ્રજજીવનને વાને રે. સ્થાં ૩
હેમ આરતિ હાથ લધને, નાસ્ત્રાદિ છળી નિરખે રે;
બ્રહ્માનંદ ચરણરજ સેવક, હરિ મુખ ભેધને હરખે રે. સ્થાં ૪

પદ ૩૪૬ મું.

કોઠે કોઠે હરિને કમળા, અંગ શણગાર ધરાવે રે;
સોનેરી પાઘડલી માંહી, છોગલિયાં લટકાવે રે. કોં ૧
બાબુબધ બેરખા બાંધ્યા, હાર હૈયે પહેરાવે રે;
જગજીવન કેરી શોભા ભેવા, મહા મુક્ત ચલી આવે રે. કોં ૨
જરકસિયો ભમો પાયભમો, કમરે જડિત કટારો રે;
બુટ્ટાદાર પામરી પીળી, રેટો કામણુગારો રે. કોં ૩
પોચી વેઠ કડાં પેહેરીને, રસિક મનોહર રાજે રે;
બ્રહ્માનંદ શણગાર આરતિ, ભેધ દુઃખ દારિદ્ર્ય ભાજે રે. કોં ૪

થાલસંગ્રહ.

પદ ૩૪૭ મું-રાગ રામકલિ.

આવો રે વહાલાજી તમને, માંખણ જમાડું;
કહો તો તમારા ગોઠીડાને, ઘડીએક ખમાડું. આવોં ૧
રમત મેલો શ્યામ રંગીલા, થઈ ઝાઝી વેળા;
છોકરડાંને શિખ દીઓ, હરિ ચાલો હું લેળા. આવોં ૨
શાકર કેરી સુખડી કીધી, તાજું ઘી નાંખ્યું;
જીવન તમને જમતાં દેખું, થાય ટાઢી આંખ્યું. આવોં ૩

લાલજી તમને લુખ લાગી હશે, પહેલેને પોરે,
પ્રદ્યાનંદના નાથજી હું તો, જમાડીશ જોરે. આવો ૪

પદ ૩૪૮ મું.

આરોગો અલખેલા વહાલા, શાકર સેવડલી;
રમવાની આવડી પડી શી, તમને ટેવડલી. આરો ૧
ચોપ કરીને સેવું રાંધું, ઘી તાજું લાવું;
તમે જમો હું આગળ બેશી, માંખી ઉડાવું. આરો ૨
ખુખ મસાલા માંહી ખાંડી, ફડીવડાં કરુ ખાટાં;
બરફીનો બાલ લોગ કરો, બેક સેવૈયા સાટાં. આરો ૩
જે તમને મનડે ગમે, તે માગીને લેજો;
વધુ રહે તે પ્રદ્યાનંદને, પ્રસાદી દેજો. આરો ૪

પદ ૩૪૯ મું.

બાળ લોગ જમવા હરિને, માતા બોલાવે;
શેરીમાંથી સાદ કરીને, ખાંદા ગ્રહી લાવે. બાળ ૧
મહી કટોરો ત્યાર કર્યો, માંહી મીસરી ઘોળીને;
ચોખા કેરો કરમલડો, કાજુ આપે ચોળીને. બાળ ૨
વઢી વઢી વિનતિ કરે કહાના, ઝાઝુ ના રમીએ;
બીજું કામ તજીને બાપુ, લાવે તે જમીએ. બાળ ૩
લોજન પડતું મેલીને ઉઠે, રમવાને ખ્યારે;
પ્રદ્યાનંદના નાથને માતા, બેલે બેસારે. બાળ ૪

પદ ૩૫૦ મું.

માંખજી જમાડુ વહાલા મારા, આવોને ચોરા;
લટકાળા મુને વહાલા લાગો, ગિરિધારી ગોરા. માંખ ૧
બૂધર તમને જે લાવે, તે આણીને આણું;
ત્રિલોકીમાં તમ જેવું બીજું, નથી કાંઈ વહાલું. માંખ ૨
ફડીથરાં ને દૂધ પેડા બેક, જલેબી સારી;
બરફીનો બાલલોગ કરો, જાઉં મુખ ઉપર વારી. માંખ ૩
આઢાં લીંબુનાં અથાણાં વળી, સાટા શાકરિયા;
પ્રદ્યાનંદને શીત પ્રસાદી, દેજો ઠાકરિયા.* માંખ ૪

* ૧ લી આદ્યતિમા “ઠાકરિયા” છે પણ કીર્તનસંગ્રહમાં આ વાચન છે ને તે વધારે બેસડ
હોવાથી ફેરવ્યું છે

૫૬ ૩૫૧ મું-રાગ વેલાવલ.

દેખોરી કરત ઠલેવો ધર્મકે લાલા.

જગપતિ નર નારાયણુ જીમત, દોનુ દીન દયાલા. દે૦ ૧

સુંદર દૂધ ભાત દધિ શાકર રોટી, માંખણુ પાક રસાલા. દે૦ ૨

અક્ષાનંદ આરોગત મહા પ્રભુ, નિરખત ભયો મે નિહાલા. દે૦ ૩

૫૬ ૩૫૨ મું.

નૌતમ પુત્ર જીમાવત ધર્મકી ધરણી.

નર નારાયણુ નિરખી મુદિત મન, પાવ ટીકત નાહીં ધરણી. નૌ૦ ૧

પુરી ઠોર પકોડી પૌવા શાકર, માંખણુ ખીર શિખરણી. નૌ૦ ૨

અક્ષાનંદ જીમત હરિ દેખે, ધન ધન તાકી કરણી નૌ૦ ૩

૫૬ ૩૫૩ મું.

પ્રભુજીકુ બાલ લોગ દેવત નિજ માતા.

મેવા અરુ બહુ ભાંત મીઠાઈ, શાકર દૂધ સોહાતા. પ્ર૦ ૧

શાક પાઠ ઘેખર અતિ સુંદર, તળે તરત માલપુવા તાતા. પ્ર૦ ૨

અક્ષાનંદકુ શીત પ્રસાદી, દીની હરિ સુખદાતા. પ્ર૦ ૩

૫૬ ૩૫૪ મું.

જીમત નર નારાયણુ દોનુ ભાઈ.

કરત નાસતો દેખી કુવરકુ, માત પિતા હરખાઈ. જી૦ ૧

શીરા ખીરજ દૂધ અરુ શાકર, બિધિબિધિ મેવા પાક બનાઈ. જી૦ ૨

અક્ષાનંદ શ્યામ સુંદર વર, રુચિ રુચિ લોગ લગાઈ. જી૦ ૩

૫૬ ૩૫૫ મું-રાગ વેલાવલ.

બાલ લોગ અતિ હેતસે, કરુણા નિધિ કીજે;

લોજન અનેક પ્રકારકે, ભાવે સોઈ લીજે. બા૦ ૧

લાલ નવલ તેરે લિયે, શુચિ સેવ બનાઈ,

શાકર ઘૂત લેકે જીમો, સુંદર સુખદાઈ. બા૦ ૨

નવલ શ્યામ નવનીતમે, મીસરી અતિ ડારી;

આઈ ભુવન આરોગિયે, અજરાજ વિહારી. બા૦ ૩

રુચિ રુચિ લોગ લગાઈએ, કીજે રસ બતિયાં;

અક્ષાનંદ કહે હોત હે, શીતળ મેરી છતિયાં. બા૦ ૪

૫૬ ૩૫૬ મું.

જસોમતી અપને લાલકુ, લિયે નિકટ બુલાઈ;

કરુણા સાગર કીજીએ, લોજન મન ભાઈ. જ૦ ૧

કહાન અધિક નહીં ખેલીએ, આજ ભઈ અવેરી;		
ખાલ લોગ કરીકે રમો, બ્રજહુકી શેરી.	જ૦	૨
તેરા ખાવા થાલ લે, બેઠા મગ હેરે,		
લોજન ઠડે હોત હે, મનમે નહીં તેરે	જ૦	૩
મહી માંખણ મીસરી સહિત, લે લોગ લગાવો,		
બ્રહ્માનંદ કહે નાથ જ્યું, મોરે મન લાવો.	જ૦	૪

પદ ૩૫૭ મું.

ખાલ લોગ કરને લગે, સુંદર સુખદાની;		
માંખણ મીસરી લાયકે, દીને નદ રાની.	ખા૦	૧
ખીર ખુવા આગે ધરે, શાકર માંહી ડારી;		
લડુ અપને લાલકું, દેવત મહેતારી.	ખા૦	૨
કહાન તીહારે કારને, નઈ મોરલી લીની,		
રૂપ અજબ રગસે ભરી, બોલત ધૂની ઝીની.	ખા૦	૩
જો તુમરે આગે ધર્યો, તિતનો જૈય લૈહો,		
બ્રહ્માનંદ કહે બસરી, તો પીછે પૈહો.	ખા૦	૪

પદ ૩૫૮ મું.

ગોપી ગિરિધર લાલકુ, લિયે ભુવન બોલાઈ;		
ખાલ લોગ આગે ધરે, જીમત રુચિ લાઈ.	ગો૦	૧
લડું મોતીચુરકે, પુનિ શક્કરપારા;		
શીરા પૂરી પાક પય, મિષ્ટાંન અપારા.	ગો૦	૨
જો તુમકુ નીકા લગે, સો માંગકે લીજે;		
જીમત બેરીયાં જહુપતિ, લગજ નહિ કીજે.	ગો૦	૩
ચલુ અઘાયકે કીજીએ, લીજે મુખવાસા;		
બ્રહ્માનંદ પ્રસાદીકી, અતર અલિલાષા.	ગો૦	૪

પદ ૩૫૯ મું-રાગ ગરબી.

હારે આવો એકવાત કહું હેલી, કે વહાલે મારે કીધી રગરેલી રે.	૧
ગોવાળા નુંતરીઆ ઘેરે, કે પાક કરાવ્યા બહુ પેરે રે.	૨
સજની દીપક અજવાળ્યા, કે આંગણે ઢાલીડા ઢાળ્યા રે.	૩
ઢાલીકે બેઠા ગોવાળા, કે વહાલો વિચ ઉભા રૂપાળા રે.	૪
સુંથણલીની નાડી લટકે, કે જોઈ જોઈ મન મારુ અટકે રે.	૫
બ્રહ્માનંદ કહે પલવટ વાળી, કે મનોહર પીરસે વનમાળી રે.	૬

૫૬ ૩૬૦ મું.

હારે બીરંજમાં ઘી સાકર બોહોળાં, કે વહાલો મારો દેહે છાકમ છોળારે. ૧
 પકોડી કડી વડી પુડી, કે રસાળી રોટલિયું રુડી રે. ૨
 અથાણું કેરી ને આઠાં, કે ઝાઝાં વીજન રાયજાં રે. ૩
 રસિયો ફેરે રંગ રમતાં, કે ગોવાળાને મનડે ગમતાં રે. ૪
 જોરાઈએ ઠેલ ભરે થાળી, કે ગોપી થકિત થઈ ભાળી રે. ૫
 ઘણું ભોજનિયાં મન ગમતાં, કે અદ્વાનંદ જમ્યો રંગ જમતારે. ૬

૫૬ ૩૬૧ મું.

હારે કે ભાત રધાવ્યા બહુ ભાતે, કે ખાંતીલો ફેરે* ખાંતે રે. ૧
 મગાવી દુધ તણી હેલુ, કે વહાલો મારે મચવી છે રેલુ રે. ૨
 નખાવી માંહી શાકર ઝાઝી, કે જમતાં ગોપ થયા રાજી રે. ૩
 ફેરે મોહનજી કરતા, કે કોડે મનવારુ કરતા રે. ૪
 ન પિયે તોયે જોરે નામે, કે ભૂધરજી ચડીઆ ભામે રે. ૫
 કાઠવ દ્વંધતણા કીધા, કે મનાવી હાર ચળુ દીધા રે. ૬
 અદ્વાનંદ જમ્યા રસ સોતા, કે ગોવાળા માંડ ઘરે પોતા રે. ૭†

૫૬ ૩૬૨ મું.

હારે કે પ્રેમે ઝાઝી સોપારી, કે સમારી સુડી લઈ સારી રે. ૧
 મગાવ્યાં લવિંગ ઘણાં માવે, કે ફેર્યા જેમ જેને ભાવે રે. ૨
 અનોપમ એલચીને ડોડે, કે કરાવ્યા મુખવાસ કોડે રે. ૩
 રસિયે હોસ કરી રમવા, કે ગોવાળાને મનડે ગમવા રે. ૪
 મેલ્યાં છોગલિયાં માથે, કે શોભતાં ગોપીજન સાથે રે. ૫
 રાજે રમતા ગિરિધારી, કે વદન પર અદ્વાનંદ વારી રે. ૬

૫૬ ૩૬૩ મું.—રાગ ગરબી.

વહાલા આવો અમારે ઘર રે, વારી જાઉં વાલમજી;
 સેવા કરીશું સારી પેર રે, વારી જાઉં વાલમજી. ૧
 કાંઈ નીર ઉને નવરાવુ રે, વાં કાંઈ જીગતે કરીને જમાડું રે. વાં ૨
 કાંઈ કંચન થાળ કટોરા રે, વાં પાસે પાણી પીધાના આખખોરા રે. વાં ૩
 કંસાર ને ચુરમા ચોળી રે, વાં રસ રોટલી ઘીએ ઝળોળી રે. વાં ૪

* ફેરે † આ ચોસરના બાકીના ત્રણ પદોની છ છ કડી છે, પણ આમા એક વધારે છે ને તે દરેક પ્રતમાં હોવાથી રાખી મૂકી છે

ભાજી તાંદળબની સારી રે, વાં માહી ચોળાફળી છમકારી રે. વાં ૫
કાજીઆદા કેરીનાં અથાણાં રે, વાં લિંબુ મરચાં જોયે તો મે આણ્યાં રે. વાં ૬
તમે ચોખા ને દૂધ શીરાવો રે, વાં માંહી શાકર બેક નખાવો રે. વાં ૭
તમે જમો ને ઢાળું હું તો વાથરે, વાં ત્યારે કાંધક ટાકું મારે થાય રે. વાં ૮
જળ જમુનાની ભરી ઝારી રે, વાં તમને ચણુ કરાવે બ્રહ્મચારી રે. વાં ૯
કાથો ચુનો પાન લવિંગ સોપારી રે, વાં તમે મુખવાસ લ્યોને મોરારી રે. વાં ૧૦
પ્રભુ પલંગ ઉપર પોઢાડું રે, વાં ઝાઝીવાર થાયે તો જગાડુ રે. વાં ૧૧
ઘેલું ઘેલું બોલીને સુખ દેજે રે, વાં કાંઈ કહેવાનું હોય તો કહેજે રે. વાં ૧૨
આપો અબજાને આનંદ રે, વાં બલિહારી બ્રહ્માનંદ રે. વાં ૧૩

૫૬ ૩૬૪ મું-રાગ ગરબી.

જમો મારા નાથ જીગતિ કરીને રે, રહે છે જોઈ જોઈ નયણાં કરીને. જાં
રૂઠો ચંદન પાટ ઠળાવું રે, જલ જમુનાજીનાં મંગાવુ રે;
અંગે ચોળી અતર નવરાવું. જાં ૧
કાજી ચોરડાની ચોસરીએ રે, પ્રેમે પાથરણાં પાથરીએ રે;
આગે બાજેઠ કનકનો ધરીએ. જાં ૨
પ્રીતે નવલ પીતાંબર પેહરો રે, હેતે સહિત મનોહર હેરો રે,
પૂરુ થાલ હું કંચન કેરો. જાં ૩
તાબ લાખણસાઈ મોતૈયા રે, તળિયાં મગદલ ને સેવૈયા રે;
કોઠે કોઠે આરોગો કનૈયા. જાં ૪
ખીર લાપશી સુંદર પુરી રે, બિરજ સેવ કંસાર કચુરી રે,
પુડા માલપુવા શીરા પુરી. જાં ૫
દુધપાક જલેખી ને બાબ રે, તળિયા મોદક ઘેબર તાબં રે;
રૂડાં બદરીઆં ધૃત ઝાઝાં. જાં ૬
સાટા બરફી પતાસાં સાબેણી રે, ઠાર મરફી ને રોટલી ઝેણી રે;
હલવો સમ્મરપારા સુત્રફેણી. જાં ૭
હેવ ઝાઝે હું પીરસું હરખી રે, થઈ જાઉં છું દીવાની સરખી રે;
બદ્માનહના વહાલા તમને નિરખી. જાં ૮

૫૬ ૩૬૫ મું.

આરોગોને લાલજી લટકાળા રે, મીઠા બોલા અતિ મરમાળા. આં
તળિયાં નૌતમ ધૃતમાં નિપજ્યાં રે, રૂડાં અડઢ વડાં મન રંજ્યાં રે;
તમને બાવે છે સુંદર ભજ્યાં. આં ૧

તાન માન સર્વ એક ત્રાણુ રે, સ્વાહુ ફરફરતે એક ખાણુ રે;
કળી તીખી ને ગાંઠીઆ કાણુ. આ૦ ૨
ફરસાંણુ કુલવડી મંગાવુ રે, તાજ ચોળા ચણા તે તળાવુ રે;
વહાલા જમતાં તે ત્યાગી ન થાવુ. આ૦ ૩
ટાકો સુવા ને તાંદળજની લાણુ રે, તળી અળવી મેથી વળી તાણુ રે;
રસિયાણુ જમો થઈ રાણુ. આ૦ ૪
લુણી લાલરો વીણીને લાવી રે, તાણુ પાનલી ચીલ તળાવી રે;
કણુજ પણુજ તે ત્યાર કરાવી. આ૦ ૫
મૂળા મોગરી તળિયલ કોણુ રે, નાંખ્યું પરવળમાં ઘૂત બોહોણુ રે;
વતાક નવીન વાલોણુ. આ૦ ૬
તાણુ સૂરણી તરકારી રે, વડી કડી તે લવિંગે વધારી રે;
ચોળા ગ્વારફળી છમકારી. આ૦ ૭
વા ઢોણુ હું વિંઝણો લઇને રે, માગી લેજો જોઇએ તે કહીને રે;
અહ્માનંદ કહે જમો ધીરા રહીને. આ૦ ૮

પદ ૩૬૬ મું.

જમો જમો ગુણવતા ગિરિધારી રે, મનુવાર માનો વહાલા મારી. જ૦
ભીંડી ડોડી રતાણુ રૂડાં રે, ચોંપ રાખી કર્યા ચીચુડાં રે;
ઘીમાં ખુબ તળ્યાં છે ઘેસુડાં. જ૦ ૧
ભડથાં સેજરાં સ્વાદ ભરેલાં રે, તાજ તુરીઆં નૈયાં તળેલાં રે;
કુલી શાક કકોડાં કારેલા. જ૦ ૨
કુણાં ચીલડા તીંડસ લેરાં રે, દહી રાઈતાં સુંદર ઘેરાં રે;
કીધાં શાક તે કોચલાં કેરાં. જ૦ ૩
મઠ કણુક ને નીલવા મળિયા રે, કાણુ પાપડ ખાસા તળિયા રે;
પ્રીતે સહિત આરોગો પાતળિયા. જ૦ ૪
અંબ કેરી મુરખો આણુ રે, નિંખુ ગરમર મરચાં ખટાણુ રે;
આદાં કમરખ કેરુ અથાણુ. જ૦ ૫
કુણા વાંસતણી કાતળિયું રે, કાણુ ચટણી કટેરની કળિયું રે;
વળી કેરાં કાચરિયું તળિયું. જ૦ ૬
દાળ અડફ ચણા કેરી ન્યારી રે, મગ ચોળા તુવેર વિધિ સારી રે;
ભુંજ ઘૂતમાં લેહેજત અતિભારી. જ૦ ૭
દયા દીનને ઉપર આણી રે, પીજો જમતાં થોડું થોડુ પાણી રે;
અહ્માનંદ જાયે કુરખાણી. જ૦ ૮

૫૬ ૩૬૭ મું.

વહાલા મારા જમીએ વનમાળી રે, હૈડુ હરખે છે ભૂધર ભાળી.	૧૦
આંખાસાળ ને સૂત્ર ત્રિપાંખી રે, કીધો ભાત કેસર માંહી નાંખી રે;	૧૦ ૧
જમતાં નિરખી ઠરે મારી આંખી.	
આંખા રસ ને કેળાં ધર્યા આગી રે, માંખણ શાકર લેજો માગી રે,	૧૦ ૨
દયા કરીને મ થાજો ત્યાગી.	
છુટી ખીચડી રાંધી છે ખાંતે રે, તાજું ઘૂત પીરચું રુડી ભાતે રે,	૧૦ ૩
મારા નાથજી જમજો નિરાતે.	
સારો કરમલડો સખરાણુ રે, દહીં લેજો ઝાઝુ છે ડુઝાણુ રે,	૧૦ ૪
કહાના જમતાં ન કરીએ ઘેગાણુ.	
મીઠા દૂધનો કીધો છે માવો રે, હાથે શાકર નાખી હલાવો રે,	૧૦ ૫
ચોખા લઈને પ્રીતમજી શીરાવો.	
સુગંધી કાલિન્દ્રીનાં વારી રે, ભરી કચન કેરી આરી રે;	૧૦ ૬
ચલુ કીજીએ દેવ મોરારી.	
તાજા પાન ઠાથો ચુનો લાલુ રે, તજ લવિંગ સોપારી ચુરાવું રે;	૧૦ ૭
ખીડી લઈ મુખવાસ કરાવું.	
ચર્યું કેસર ચંદન સારુ રે, શણગારીને આરતિ ઉતારુ રે,	૧૦ ૮
પ્રહ્માનંદ કહે ઘડી ન વિસારું.	

૫૬ ૩૬૮ મું-રાગ સારંગ.

આરોગો મહારાજ, બદ્રિપતિ આરોગો મહારાજ;	
નર નારાયણ નાથ મનોહર, તુંમ પ્રગટે જન કાજ. બાં ૧	
મેવા ઘૂત અરુ વિવિધ મીઠાઈ, અનંત પ્રકારઅનાજ;	
શીરા પુરી બિરજ સેવૈયા, શાક પાક સખ સાજ. બાં ૨	
દુધપાક માલપુંઆ મગદલ, લાજી સુંદર શિરતાજ;	
મોતૈયા મેસુખ લેઈને, ઠાડે સંત સમાજ. બાં ૩	
ભુડો ભલો તુમારો ભિક્ષુક, દ્વારી કરત અવાજ;	
પ્રહ્માનંદકું શીત પ્રસાદી, દીજો ગરીબ નિવાજ. બાં ૪	

૫૬ ૩૬૯ મું.

આરોગત દોહ વીર, બદ્રિપતિ આરોગત દોહ વીર;	
નર નારાયણ ધર્મદેવસુત, દદ પ્રત શુભ તન ધીર. બાં ૧	
માત અહિસા બિબિધ પાક ધરી, અતિ રખત તતખીર;	
પુવા પુવા માલપુવા ખાજ, ઘૂત સાકર અરુ ખીર. બાં ૨	

દર્શન કાજ મુનિરાજ મીલે, સખ લઈ દેવનકી ભીર;
 અદ્વા અરુ સુરરાજ મહેશ્વર, ઠાડે ધર્મ અભર. બ૦ ૩
 ભ્રમ અધાય ચલુ જળ કીનો, લે નિર્મળ શુભ નીર;
 મહા પ્રસાદકી કલ્પિકા માંગત, અદ્વાનંદ ફકીર બ૦ ૪
 પદ ૩૭૦ મું.

ચાવત ખીરી પાન, મહાપ્રભુ ચાવત ખીરી પાન;
 અખિલ ભુવન નાયક અવિનાશી, સ્વે સામૃથ ભગવાન. મ૦ ૧
 રુચિર નવીન સોપારી ચુરો, લવિંગ એલચી આન;
 તજ તમાલ કોમળ મહીં કાથો, ચુનો તેહી સમાન. મ૦ ૨
 સુંદર શ્યામ સિંહાસન બેઠે, માનહું ઉદિત લયો ભાન;
 લાલ અધર તબોલ રંગેહો, ધરત મુનિ બાકો ધ્યાન. મ૦ ૩
 ખીરી ચાવત જન મન ભાવત, ગાવત સુંદર તાન;
 અદ્વાનંદકે નાથ રંગીલે, વિલસત ભીને વાન. મ૦ ૪
 પદ ૩૭૧ મું.

કરત આરતિ માત, અહિંસા કરત આરતિ માત;
 નર નારાયણ સુંદર બેઠે, સિંહાસન દોઉ બ્રાત. અ૦ ૧
 ચિતકે ચોર ભેર દુગ વંકે, શ્યામ સુભગ છબી ગાત;
 જરકસી લસત મનોહર જામા, અજબ કાંતિ અધિકાત. અ૦ ૨
 બાબુબધ જટિલ ભુજ બંધે, મોતીન માળ સોહાત,
 અદ્ભુતરૂપ નિરખ સુર ત્રિયકે, મન લોચન હરખાત. અ૦ ૩
 લાલ તિલક શિર મુગટ અનોપમ, દેખત જન લલચાત;
 અદ્વાનંદ વસો ઉર અંતર, એહી મૂર્તિ દિન રાત. અ૦ ૪
 પદ ૩૭૨ મું-રાગ સારંગ.

જમોને મારા નાથજી સારુ સારુ. જ૦
 વિધ વિધના રે મે તો પાક બનાવ્યા, શાક કટોરા કેરી હારુ રે. જ૦ ૧
 લાલ મનોહર માગીને લેજો, જે કાંઈ લાગે તમને પ્યારુ રે. જ૦ ૨
 જગજીવનજી પોતાની રે બાણીને, કહેજો જે હોય તે ખાદું ખારુ રે. જ૦ ૩
 અદ્વાનંદ કહે શીત પ્રસાદી, દિયો તો થાય કામ મારુ રે. જ૦ ૪
 પદ ૩૭૩ મું.

આરોગો મારા નાથજી પ્રીતે પ્રીતે રે. આ.
 આરડીઆ રે અજવાળીને સંખ્યા, ચિત્ર કરાવ્યાં રુઝાં ભીતિ રે. આ. ૧

શ્યામળીઆ રે નટવર તમ સારુ, રસોઈ કરી છે રૂડી રીતે રે. આ. ૨
પવન ઢાળીશ કર લઈને રે પખો, ગાઈને રીઝાવું રૂઝે ગીતે રે. આ. ૩
અદ્વાનન્દ કહે શીત પ્રસાદીથી, શાંતિ થાય છે મારે ચિત્તે રે. આ. ૪
પદ ૩૭૪ મું.

આરોગો મેવા નાથજી રૂડા રૂડા રે. આ૦
શીરા પુરી ને સેવ સેવૈયા, પુરણપોળી ને માલપુડા રે. આ૦ ૧
બીરજ કંસાર હરિસો બરફી, ઝખોળેલ રોટલીઓના ઝુડા રે. આ૦ ૨
ચોળા મુગફળી છમકારી કાળુ, મે તો તળેલ કંકુડાં રે. આ૦ ૩
અદ્વાનન્દના નાથ તમારે ઠાળે, ધૃતમાંહી તળ્યાં છે ઘેસુંડાં રે. આ૦ ૪
પદ ૩૭૫ મું.

આવીને જમો નાથજી વારી વારી રે. આ૦
લાડુ ને પચપાક લાપસિય, શેવ ઝીણી બાફીને ઉતારી રે. આ૦ ૧
ધૃત તાબું તાવેલ ધરાઉ, થાળમાં ખીચલડીને ઠારી રે. આ૦ ૨
પાપડ તળીઆ મેં પ્રીત કરીને, ભજ્યાં ક્યાં છે સ્વાદુ ભારી રે. આ૦ ૩
અદ્વાનન્દને શીત પ્રસાદી, દીજે પ્રજરાજ વિહારી રે. આ૦ ૪
પદ ૩૭૬ મું-રાગ ધન્યાશ્રી.

જીમત શ્યામ સુજન, મહાપ્રભુ જીમત શ્યામ સુજન;
સહજનન્દ મનોહર મૂર્તિ, સતતકે સુખદાન. મ૦ ૧
મજન કર ઉત્તમ જલ મોહન, પીતામ્બર પહેરાન;
લોજન રુચિ સુખાસન ખેડે, જન નિજ પ્રીતિ જાન. મ૦ ૨
કંચન પાટ થાલ પુનિ કચન, વાસન કનક અખાન;
ઝારી કનક ભરી જલ જમુના, કચન ગ્રહ કમઠાંન. મ૦ ૩
તાજે તરત તમતમે તીજે, ચિકના રુ મિષ્ટાંન;
લવણ ક્ષાર હાજર કરી લાચે, ખટ રસ લોજન ખાંન. મ૦ ૪
શિરા સેવ બિરંજ સાણુની, રુચિર થાલ મહી ઠાન;
પ્રેમ મમ્મ નિરખત પ્રીતમ મુખ, નીજ જન પીરસત આન. મ૦ ૫
મોદક તલે અધિક મહી મીસરી, ઉત્તમ રસ અંખાન;
પાપડ વડી પકોડી પુરી, માલપુવા પકવાંન. મ૦ ૬
સુભગ કંસાર અરુ સુધરના, નાથ કરે નજરાન;
પુલકા ગરમ નરમ કરી ધૃતસે, પીરસત રુચિર પ્રમાન. મ૦ ૭
મોતૈયા મેસુબ મીઠાઈ, ઘેબર અધિક ઘીઆન;
સાટા અરુ પેરા અતિ સુંદર, પુલવડી ફરસાન. મ૦ ૮

ફેણી સુન ગાંઠિયા બરફી, સેવૈયા શકરાન;
 તિખી કલી જલેખી તાજી, મગદળ ઘૃત તૃપ્તાન. મં ૯
 આદા નિખુ અજબ અથાના, કેરી મરચ કહાન,
 ઉરહી અરુ ભાજી તાંદુલકી, હરિ જીમત મુસકાન. મં ૧૦
 ચોળા ગ્વારફલી છુંકારી, કણુ ઝાલર છુકાન;
 વાલાંરો મુરી વતાગન, શાક ન અધિક સમાન. મં ૧૧
 દુધ ભાત મહી માખણ મેવા, અર્પે જીવન પ્રાન,
 વિધિ બિધ જન મન મોદ વધારણ, રુચિ રુચિ ભોગ લગાન. મં ૧૨
 જીમ અઘાય તૃપ્ત ભયે જીવન, કીયે આચમન રુચિ માન,
 કાથો ચુનો લવિંગ સોપારી, ચાવત ખીરી પાન. મં ૧૩
 ચન્દન ચરચ પુષ્પ ગલ ચોસર, આરતિ હી ઉતરાન,
 બ્રહ્માનંદ નવલ પ્રીતમકો, રહો રેન દીન ધ્યાન. મં ૧૪

૫૬ ૩૭૭ મું-રાગ વેરાવલ.

લાલ મનોહર લીજીએ, મુખવાસ મોરારી,
 શ્યામ સોહાગી શ્યામળા, જાયે મુખપરવારી. લાં ૧
 જોધએ તો લાવું જાયફળ, તજ સુંદર તાજી;
 આરોગો મારા નાથજી, રસિયા થઈ રાજી. લાં ૨
 લવિંગ સોપારી એલચી, કાથો ચુનો મેલાવુ;
 નાગરવેલી પાનની, કાજી ખીડી બનાવું. લાં ૩
 હરિજન દર્શન કારણે, ઉભા ચઢુ પાસ,
 માવા મુખ તબોળની, બ્રહ્માનંદને આશ. લાં ૪

૫૬ ૩૭૮ મું.

રતન સિંહાસન ઉપરે, રસિયોજી રાજે,
 અદ્ભુત શોભા જોધને, છળી કદર્પ લાજે. રતનં ૧
 જામો પહેયો જરકસી, સેહરો શિર સારો;
 પીળી ઓઢી પામરી, બેઠા નન્દ દુલારો. રતનં ૨
 કમર કટારો શોભતો, પોચી બેઠ હાથે,
 ઉપરણી ઓપી રહી, મોલીડા માથે. રતનં ૩
 પુલ માળ ગળે પુટરી, ધારી ગિરિધારી;
 શોભા જોધ શણગારની, બ્રહ્માનંદ બલિહારી. રતનં ૪

પદ ૩૭૯ મું.

અખડ પિયાળની આરતિ, અતિ હેતે ઉતાર,	
મહા મનોહર મૂરતિ, અંતરમાં ધાર	અ૦ ૧
અગર ધૂપ અતિ શોભતા, દીપક અભુઆલ;	
મુખડુ મોહન લાલનુ, નિરખુ રૂપાળુ.	અ૦ ૨
ભેરી શંખ મૃદગ ધુનિ, વાળં અતિ વાળે;	
બ્રહ્મા ભવ સુર આવિયા, સૌ દર્શન કાળે.	અ૦ ૩
જય જય વાણી ઉચ્ચરે, ઘેરે સુર ગાવે,	
બ્રહ્માનન્દના નાથની, છળી ભેઈ સુખ પાવે.	અ૦ ૪

પદ ૩૮૦ મું.

પ્રાણુજીવન પધરાવિયા, મદિરીઆમાંહી,	
પોઢયા સાર પ્રેમસું, સુખ સેજ ખીછાહી.	પ્રા૦ ૧
પ્રીતમ બેઠા પલગપર, આવી અલબેલો,	
રુઠો લાગે રાજવી, છોગાળો છેલો	પ્રા૦ ૨
મોહન દીધી મુજને, પુલડાંની માળા,	
પગ ચાંપું હું પ્રેમથી, થયા શ્યામ સુખાળા	પ્રા૦ ૩
શીખ કરી સર્વ સાથને, પોઢયા કુંજવિલાસી;	
બ્રહ્માનન્દ હજુરમા, એકાંતિક દાસી.	પ્રા૦ ૪

પદ ૩૮૧ મું—રાગ અડાણી.

નાથ કરો મેરે હાથ નિરંતર, શ્રીધનશ્યામ વ્યાળુ ખ્યારે.	ના૦ ૧
મેવા ખુબ અનૂપ મીઠાઈ, પાક શાક સળ ન્યારે ન્યારે.	ના૦ ૨
બરફી અરુ મેસૂખ જલેખી, દુધ ભાત શાકર મહીં ડારે.	ના૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ કે નાથ આરોગો, મનમોહન બ્રજપતિ મતવારે.	ના૦ ૪

પદ ૩૮૨ મું.

બ્રજરાજ કરો ઘનશ્યામ વિયાળુ, શીતળ હોત દેખી દગ મેરી.	બ્ર૦ ૧
પુરી શીરા પાક પકોડી, મીસરી અતિ પયપાક મીલેરી.	બ્ર૦ ૨
કઠી વડી લુંગેલ ખીચડિયા, ઘૂત શાકર કરી ઠોર ઘનેરી.	બ્ર૦ ૩
પ્રીતમ પ્રાણુ જીમો કરી પ્રીતિ, બ્રહ્માનન્દ જાત બલિહારી.*	બ્ર૦ ૪

પદ ૩૮૩ મું.

આય કરો ઘનશ્યામ વિયાળુ, દેખો આજ અબેર લઈ હે.	આ૦ ૧
બિધ બિધ પાક રસોઈ બનાઈ, કચન થાળમે રાખી લઈ હે.	આ૦ ૨

* એક હસ્તલિખિત પ્રતમા “બ્રહ્માનન્દરી જાત અનેરી” એવો પાઠ છે

સાટા દૂધપાક સેવૈયા, માંખન શાકર દુધ મહી હે. આ૦ ૩
બ્રહ્માનંદકે નાથ આરોગો, દેખત બ્રજ ત્રિય ઘેર રહી હે. આ૦ ૪

પદ ૩૮૪ મું.

વ્યાળુ કરો બ્રજરાજ વિહારી, બિધ બિધ કે મે પાક બનાયે. વ્યા૦ ૧
ઠકોડે ધૃત પૂર્ત કરેલે, તાજે તુર્ત મંગાય તલાયે. વ્યા૦ ૨
શાકર દુધ કટોરો સુંદર, પ્રાન પિયા પીજે રુચી પાયે. વ્યા૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહત મોયે દીજે, શીત પ્રસાદી દયા ઉર લાયે. વ્યા૦ ૪

પદ ૩૮૫ મું-રાગ બીહાગડો.

વ્યાળુ કરત ધર્મ કુમાર, વ્યાળુ કરત ધર્મ કુમાર;
માત અહિંસા પ્રેમ કરીકે, ધરત કંચન થાર વ્યા૦ ૧
શાક પાક નવીન સુંદર, તલે તરત તૈયાર;
પ્રુબ ભુંભ બીચડી અરુ, કહી અતિ શ્રીકાર વ્યા૦ ૨
નર નારાયણ ભૂપ જગકે, રૂપ પરમ અપાર,
બ્રાત દોનું કરત રુચિ રુચિ, પરસપર મનુવાર વ્યા૦ ૩
ભાત ભ્રમત ભાવસે, મહી દુધ મીસરી ઠાર;
બ્રહ્માનંદ કે નાથકી છબી, રુચિર અધિક ઉદાર. વ્યા૦ ૪

પદ ૩૮૬ મું.

વ્યાળુ કરત ત્રિભુવન રાય, વ્યાળુ કરત ત્રિભુવન રાય;
માત અહિંસા મગન મનમે, હરખ ઉર ન સમાય. વ્યા૦ ૧
પાટ કંચન ઠારકે પુનિ, થાર કંચન લાય;
પ્રેમ કરીકે પીરસે શુભ, બિબિધ પાક બનાય. વ્યા૦ ૨
નર નારાયણ ભ્રમન બેઠે, બ્રાત દોનુ આય;
તરત તાજે ધરે ભોજન, રુચિર ભોગ લગાય. વ્યા૦ ૩
ખાન પાન સુ પ્રુબ કરીકે, ચલુ કીન અઘાય;
અચળ સુંદર શ્યામ ઉપર, બ્રહ્માનંદ બલ જાય. વ્યા૦ ૪

પદ ૩૮૭ મું.

મહા પ્રભુ લીભ્યે મુખવાસ, મહા પ્રભુ લીભ્યે મુખવાસ;
લલિત બીડી હાથ લેકે, ખડે હાજર પાસ. મ૦ ૧
દીનબંધુ દયા સિંધુ, રસિક વર સુખ વાસ;
લવિંગ તજ શુભ એલચિકો, કરો હો નાથ અધ્યાસ. મ૦ ૨
રુચિર વદન વિલોકકે રહે, મગન સખહી દાસ;
તાપ કષ્ટ ઠલાપકે સખ, મીઠે જનકે ત્રાસ. મ૦ ૩

પાન ખીડી આવકે પ્રભુ, હસ્યો સુંદર હાસ;
નિજ હાસ પ્રદ્ધાનન્દકુ, તંબોલકી મન આશ મં ૪
૫૬ ૩૮૮ મું.

વારત આરતિ નિજ સંત, વારત આરતિ નિજ સત;
કનક સિંહાસન બિરાજે, બ્રાત દોહ શોભંત. વારત૦ ૧
રતનકે ભુજ બંધ સુંદર, રતન શિર ઝળકત;
રતનકી ગળ માળ નૌતમ, રુચિર તન દીપંત. વારત૦ ૨
હરશન કારણ દ્વાર ઠાડે, મુક્ત સ્તવન કરંત;
બદન નિરખત હરખ બાદત, જયતિ શબ્દ જપંત. વારત૦ ૩
મહા પ્રભુ મુનિ રાજ બનકે, અનંત તારે જત;
અખંડ પ્રદ્ધાનન્દ નાકે, શેષ નામ રંત. વારત૦ ૪

૫૬ ૩૮૯ મું.—રાગ ખીહાગડો.

વ્યાહુ કીજ્યે બલવીર, વ્યાહુ કીજ્યે બલવીર;
હરશ કારણ દ્વાર દેખો, આયે બાળ અહીર. વ્યા૦ ૧
ખુબ ભુંભ ખીચડી, અરુ કઢી શીત જીર;
પુડલા ઘૂત તળેલ પાપડ, રાયતીકી ચીર. વ્યા૦ ૨
પકોડી અરુ કીન પુરી, રાખીકે તતખીર;
ભુક્તિ કરીકે જમો નહવ, અખિલ ભુવન અમીર. વ્યા૦ ૩
ભાતભાતકે ભાત રાંધે, માંહી રંગ લકીર;
પ્રીત કરી આરોગો મહા પ્રભુ, ખુવા શાકર ખીર. વ્યા૦ ૪
તૃપ્ત હોય કે ચલુ કીજે, કાલિન્દ્રીકે નીર;
પ્રદ્ધાનન્દ મુખવાસ દેવત, હરત દિલકી પીર. વ્યા૦ ૫

૫૬ ૩૯૦ મું.

વ્યાહુ કરત હે ગોપાળ, વ્યાહુ કરત હે ગોપાળ;
માત જશોભતી ધરે આગે, ભરે કંચન થાળ. વ્યા૦ ૧
દેખનેકું આયે દોડી, સમે પ્રજકે બાળ;
હેત કરીકે હસી હેરેહ, તેહી ચોર દીનદયાળ. વ્યા૦ ૨
મોતીયા મેસૂબ મેવા, શાક પાક વિશાળ;
અંબ આદેકે અથાને, રાઈ જુક્ત રસાળ. વ્યા૦ ૩
ધની શાકર જુક્ત ગેબર, સમે પાક ધીયાળ;
અરહ મગ અરુ ચણા આદિક, કરી બિધ બિધ ઢાળ. વ્યા૦ ૪

દુધ મીસરી માંહી ડારી, ભાત અખાસાલ;
ચલુ કરી મુખવાસ કીનો, અદ્વાનંદ નહલાલ. વ્યા૦ ૫

૫૬ ૩૮૧ મું.

વ્યાલુ કરત હે જહુરાય, વ્યાલુ કરત હે જહુરાય;
થાલ કંચન પાક ભરીકે, ધરે આગે આય. વ્યા૦ ૧
પુરી શીરા શકપારા, બહુત શાક બનાય;
પુડલા ઘેબર પકોડી, લેહો ચિત્ત લગાય. વ્યા૦ ૨
લાપસી કસાર લાડુ, અજબ સેવ ઉસાય,
વડે ભૂજ્યાં કલી વડીયાં, જીમીએ રુચિ લાય. વ્યા૦ ૩
બિરજ બરશી અરુ જલેખી, ભાત અતિ રુચિ પાય,
ભુક્તિ કરી જહુનાથ જીમે, ચલુ કીન અઘાય. વ્યા૦ ૪
લવિંગ તજ અરુ એલચી, કરી પાન ખીડી ચાય;
કૃપા કરી મુખવાસ કીનો, અદ્વાનંદ બલ જાય. વ્યા૦ ૫

૫૬ ૩૮૨ મું.

વ્યાલુ કરત હે અજ ઈશ, વ્યાલુ કરત હે અજ ઈશ;
પાક બિધ બિધ ધરે પ્રભુકુ, શાક પુનિ દશ ખીશ. વ્યા૦ ૧
સેવ મગદળ ઠોર શીરા, હલવો બિરંજ હરીશ,
મોતૈયા મેસૂબ મરકી, પ્રેમે જશોમતિ પરીશ. વ્યા૦ ૨
ફાફરા કસાર બરકી, ગણે ગુજ ગરીશ;
દેવ આત દર્શ કારન, સર્વ લોક અધીશ. વ્યા૦ ૩
ભાતભાતકે ભાત કીને, હેત સહિત હવીશ;
કનકહુકે કટોરે માંહી, ધરી શાકર પીશ. વ્યા૦ ૪
ચલુ કરી મુખવાસ કીનો, જીમી ઉઠે જગદીશ,
અદ્વાનંદકુ થાલ નિત્ય નિત્ય, કરત હે બખશીશ. વ્યા૦ ૫

૫૬ ૩૮૩ મું-રાગ બિહાગ.

કરી ઉઠે દોઉ વીરા, વ્યાલુ કરી ઉઠે દોઉ વીરા;
ચલુ કરાવત માત અહિસા, લે નિર્મળ શુભ નીરા. વ્યા૦ ૧
વામદેવ શુકદેવ દેવ મુનિ, આયે વ્યાસ અંગીરા;
નરનારાયણ દર્શકે કારન, ઠાડે ધર્મ અજીરા. વ્યા૦ ૨
બાબુબધ કડાં કુંડલમે, ઝલકત માણુક હીરા;
કનક તખ્ત રાજત દોઉ ભાઈ, સુંદર નવલ શરીરા. વ્યા૦ ૩

જીમ અઘાય રહે જગજીવન, ચાવત પાનકે બીરા,
બ્રહ્માનંદ કહત સુખદાતા, નાથ અનાથકે ભીરા. વ્યાં ૪

૫૬ ૩૯૪ મું-રાગ મારુ.

વારી જાઉં લીજીએ બીડી પાન, વારી જાઉં લીજીએ બીડી પાન.
મારે રેહ્યે જી થારો ધ્યાન, વારી જાઉં લીજીએ બીડી પાન.
કાથો ચુનો લવિંગ સોપારી, નાગરવેલરા પાન. વાં ૧
આછી ખૂબ નવીન એલાચી, જાયફળ સુંદર વાન; વાં ૨
કહાન કુંવર થારે ઉપર કીનો, ઘર સઘલો કુરખાન. વાં ૩
બ્રહ્માનંદરા નાથજી દીજે, મુખ તબોલરો દાન. વાં ૪

૫૬ ૩૯૫ મું.

લીજે પના મારુજી મુખવાસ, લીજે પના મારુજી મુખવાસ.
હું તો ઊભી કરુ અરદાસ, લીજે પના મારુજી મુખવાસ.
મનમોહન મુખવાસ લીયો તો, હોય મારે હીયેમે હુલ્લાસ. લીં ૧
માણીગર સિયાવર માનો, અરજ કરુ થારે પાસ. લીં ૨
લાલ મનોહર બીડી લીજે, કીજે અધિક ખિલાસ. લીં ૩
બ્રહ્માનંદરા નાથ તબોલરી, અધિક મારે મન આશ. લીં ૪

૫૬ ૩૯૬ મું.

લીજે બીડી રસિક પિયા જહુરાય, લીજે બીડી રસિક પિયા જહુરાય,
મે કીની તુરત બનાય, લીજે બીડી રસિક પિયા જહુરાય;
બીડી સુંદર બેસ બનાઈ, આખીજે ચિત્ત ચહાય. લીં ૧
પાન નવીન લવિંગ સોપારી, ચુનો નવલ લગાય. લીં ૨
તન મન રજ એલાચી તાજી, લે ઉભી એક પાય. લીં ૩
બ્રહ્માનંદ તબોલરી આશા, લાગી રહી ઉરમાય લીં ૪

૫૬ ૩૯૭ મું.

લીજે બીડી શ્યામળીઆ સરદાર, લીજે બીડી શ્યામળીઆ સરદાર.
કીની તાજી તુરત તૈયાર, લીજે બીડી શ્યામળીઆ સરદાર.
નાગરવેલરા પાન અનોપમ, લવિંગ સોપારી સાર. લીં ૧
હાથોહાથ લિયો હરિ બીડી, નટવર પ્રાણ આધાર. લીં ૨
લે મુખવાસ હસો કર લટકાં, આનંદ હોય છે અપાર લીં ૩
જહુવર છબી દેખકર જાવે, બ્રહ્માનંદ બલિહાર. લીં ૪

આરતિસંગ્રહ.

મંગળાની આરતિ.

પદ ૩૯૮ મું.—રાગ ભેરવ આરતિ.

મંગળ મહારાજહુકી, કીજે આરતિ.	મંગળ૦
નિરખત મુખકમળ કષ્ટ, રહત નહીં રતિ.	મંગળ૦
ઠર અનૂપ ધૂપ જ્યોતિ, અનલ દીપતી;	
પુષ્પપાત અતિ સુહાત, અગ્રકી બતી.	મંગળ૦ ૧
ઝાલર શરણાર્થ ઘંટ, ઝાંઝ શોભતી;	
ધુનિ અસંખ્ય શખભેર, મૃદગ બાજતી.	મંગળ૦ ૨
દર્શ કાજ સુર સમાજ, રાજત અતિ;	
નારહ મુનિ સારહ સુર, નારી નૃતની.	મંગળ૦ ૩
નેન નિકટ રહો મેરે, અખંડ મૂર્તિ;	
બ્રહ્માનંદ વાર વાર, કરત બીનતિ.	મંગળ૦ ૪*

પદ ૩૯૯ મું.

આરતિ મહા પ્રભુકી, મંગલા ભઈ;	આ૦
ઉઠે ધનશ્યામ જામ, અર્ધ નિશિ રહી.	આ૦
જાગે સખ ગ્વાલ બાલ, આશ ગઈ;	
ધર ધર પ્રતિ નાર સાર, મથતહે મહીં.	આ૦ ૧
ઝાલર ઝનઝર હોત, જ્યોત બીલસઈ;	
કુંચનકી આરતી કર, કમળ શ્રી ઠઈ.	આ૦ ૨
ઠાડે જન આસ પાસ, કરત ધૂન નઈ;	
બ્રહ્માનંદ નટવર છબી, અંતર ધર લઈ.	આ૦ ૩

પદ ૪૦૦ મું.

આરતિ મહા પ્રભુકી, ભઈ મંગળા;	આ૦
અગ્રબત્તિ ધરી સમીપ, દીપ ઝલમલા.	આ૦
શંકર અજ ધ્યાન ત્યાગ, દર્શકુ ચલા;	
સનકાદિકે સારહ મુનિ, નારહ મળ્યા.	આ૦ ૧
દ્વારપે અપાર મુક્ત, કરત ગલબલા;	
પ્રેમ મમ નિરખી બદન, હોત ગલગલા.	આ૦ ૨

* આ ચોસરની પછીના બીજા ત્રણે પદોમાં એક એક કડી ઓછી છે.

દિન દિન પ્રતિ અધિક અધિક, કમળ મુખકલા;

અક્ષાનંદ તાપ પાપ, દર્શતે ટળ્યા. આ૦ ૩

પદ ૪૦૧ મું.

આરતિ મહા પ્રભુકી, મંગળા કરે; આ૦

ઇદ્રાદિક દેવ આય, પાપ જ્યું પડે. આ૦

મુનિયનકે વૃન્દ આત, નન્દકે ધરે; આ૦ ૧

દર્શ કાજ આતુર રાય, અગને ફરે. આ૦ ૧

આજ્યપૂર અધિક નૂર, જ્યોતિ પ્રજરે; આ૦ ૨

અતિ સુગંધ વાન આન, ધૂપ લે ધરે. આ૦ ૨

મંગળમય નિરખત મુખ, સર્વ દુઃખ હરે; આ૦ ૩

અક્ષાનંદ નટવર છબી, પલ ન બિસરે. આ૦ ૩

પદ ૪૦૨ મું.—રાગ ભેરવ.

અવિનાશીની મંગળ આરતિ, જોઈએ ભાવ સહીતી રે; અ૦

અસદ્ વાસના મટે અંતરની, પ્રભુ પદ વાઘે પ્રીતિ રે. અ૦ ૧

ચારધડી રજનિ રહે જ્યારે, ઉઠી તત્પર થાવું રે; અ૦ ૨

આણસ ઉઘ તણ એ ટાણે, હરિ મહિરમાં જાવું રે. અ૦ ૨

હરખ ભરે નેણે હરિજનું, કોડે દર્શન કરવું રે; અ૦ ૩

સહિત આરતિ વદન શ્યામનું, લઈ અંતરમાં ધરવું રે. અ૦ ૩

કામ કોષ અંતરની કુબુદ્ધિ, ભૂધર મુખ જોઈ ભાગે રે; અ૦ ૪

અક્ષાનંદ ઘનરયામ મૂર્તિ, અતિશય વહાલી ભાગે રે. અ૦ ૪

પદ ૪૦૩ મું.

મંગળ આરતિ મોહનજીની, કોડે કોડે કરીએ રે; મં૦

અતિ હેતે પ્રભુજીને આગે, ધૂપ દીપ લઈ ધરીએ રે. મંગળ૦ ૧

મહા પ્રભુની સુંદર મૂર્તિ, ઝાઝે હેતે જોવી રે; મંગળ૦ ૨

અંગે અગ સહિત અંતરમાં, પ્રીત કરીને પ્રોવી રે. મંગળ૦ ૨

મંગળ રૂપી મહા પ્રભુનાં, ગીત મનોહર ગાયે રે; મંગળ૦ ૩

કૂલતણી માળા પહેરાવીને, પ્રેમ મમ્મ થઈ જાઈએ રે. મંગળ૦ ૩

પ્રાણપતિમાં ચિત્તકું પ્રોવું, બીજું તે વિસરવું રે; મંગળ૦ ૪

અક્ષાનંદ કહે હરિમુખ જોઈ, મતવાલા થઈ ફરવું રે. મંગળ૦ ૪

પદ ૪૦૪ મું.

અતિ હેતે કરી મંગળ આરતિ, કરીએ કમલા વરની રે; અ૦

નવલ પ્રીતિ કરી અખંડ નિરખવી, મૂર્તિ સુખસાગરની રે. અ૦ ૧

કાળે કાન શ્યામ તિલ બિંદુ, શોભા તેની ઝાઝી રે;
 દક્ષિણ કપોલે તિલ ટીખકડી, જોઈ જોઈ થાયે રાજી રે. અં ૨
 શરદ કમળ જેવું મુખ સુંદર, દંત પક્તિ રૂપાળી રે;
 અધર પ્રવાલાં જેવાં જોવા, આરતડી અજીવાળી રે. અં ૩
 પ્રભાતે ઉઠીને પેહલું, હરિનું દર્શન લેવું રે;
 બ્રહ્માનંદ કહે નિશક થઇને, કૃષ્ણતાણાં થઈ રહેવું રે. અં ૪

પદ ૪૦૫ મું.

મંગળ આરતિ સહિતું, મુખડું ભૂધરજીનું ભાળુ રે; મંગ
 એને જોતાં થાય છે મારે, અતરમાં અજવાળુ રે. મંગ ૧
 ઝગમગ જોયોતિ ધૂપ દીપાદિક, પુષ્પમાળા પહેરાવુ રે;
 રૂપ અલૌકિક રસિયાજીનું, હૈડામાં ઠેરાવું રે. મંગ ૨
 ભેર મૃદંગ શંખ શરણાઈ, વાજા બહુ વિધિ વાજે રે;
 અજબ નવીન પલગને ઉપર, રસિક સુંદર વર રાજે રે. મંગ ૩
 મંગળરૂપ મળે મુનિમડળ, ગીત મંગળ સૌ ગાયે રે;
 બ્રહ્માનંદ કહે મંગળ મૂર્તિ, જોઈ અમંગળ જાયે રે. મંગ ૪

શૃંગાર આરતિ.

પદ ૪૦૬ મું.—રાગ વેરાવલ.

ધર્મ ઉતારત આરતિ, બદ્રીપતિ કેરી;
 માત અહિંસા પુત્રકો, હરખી મુખ હેરી. ધં ૧
 નર નારાયણ નાથકી, છખી બરની ન જાઈ;
 રત્ન સિંહાસન ઉપરી, રાજત દોઢ ભાઈ. ધં ૨
 નગ જડિત શુભ હેમકે, આભૂષણ શોભે,
 અદ્ભુત કાંતિ અગકી, લખી મુનિ મન લોભે. ધં ૩
 જામા સુંદર જરકસી, શિર પાઘ સમારી;
 નવલ મનોહર નાથપર, બ્રહ્માનંદ વારી. ધં ૪

પદ ૪૦૭ મું.

અખડ તુમારી આરતિ, બદ્રીપતિ દેવા;
 એક પગ ભર ઉભા ઠરે, સુર મુનિવર સેવા. અં ૧
 અથબત્તીકે ધુપ અરુ, દીપક અજવાળે;
 નન્દન વનકે પુલકી, માળા ગળે ધારે. અં ૨

જરી વચ્ચે ઉપરે, અત્તર છટકાયે;	અં ૩
નૌતમ સુંદર પાઘમે, તોરા લટકાયે.	
જય જય શબ્દ ઉચારહી, સખ મુનિકો સાથા;	અં ૪
બ્રહ્માનંદ કહે અંતરે, રહો નિશ દિન નાથા.	

પદ ૪૦૮ મું.

નર નારાયણ દેવકો, મહિમા અતિ ભારી;	નરં ૧
આય ઉતારત આરતિ, બ્રહ્મા ત્રિપુરારી.	
પારિજાતક પુષ્પ લે, સુર રાજ ચઢાવે;	નરં ૨
નૌતમ રગ ઉમંગસે, નારદ મુનિ ગાવે.	
બાજત ચગ મૃદગ સ્વર, ધુનિ બેદ ઉચ્ચારી;	નરં ૩
સખ મીલ સાજ સમાજ લે, નાચત સુર નારી.	
રૂપ મનોહર બ્રાત હોઉ, રવિ તેજ કરોરી;	નરં ૪
બ્રહ્માનંદ બરને કહા શોભા, અતિ મતિ થોરી.	

પદ ૪૦૯ મું.

આરતિ બદ્રીનાથકી, આદરસે કીજે,	આં ૧
નર નારાયણ દેવકે, ચરણ ચિત્ત દીજે.	
પરાપાર પુરુષોત્તમ, મનુષ્યાકૃતિ ધારે;	આં ૨
અગણીત પ્રાકૃત નારી નર, ભવપાર ઉતારે.	
શેષ સહસ્ર મુખ રાત દિન, જાકો જશ ગાવે;	આં ૩
સો પ્રભુ ધરી મૂર્તિ સુભગ, જન મોહ બઢાવે.	
સુંદર હાસ વિલાસ મુખ, તન અધિક પ્રકાશા;	આં ૪
એહી છળી બ્રહ્માનંદકે, કરો અંતર વાસા.	

પદ ૪૧૦ મું.-રાગ ભેરવ.

આરતિ શૃંગાર કરત, ભક્તિ ધર્મ હોઉ.	આં
વાસુદેવ નિરખ વદન, પ્રકૃષ્ટિ ચિત્ત હોઉ.	આં ૧
સાત વરસ નવલ પાઘ, શિશપે બનોઉ;	
કુલન પર ઝૂલ બ્રમર, મંડળ અટકોઉ.	આં ૨
અતિ વિશાળ તિલક ભાલ, સુંદર મન મોઉ;	
બૃહ શરદ કમળ નેન, નાસા શુક બોઉ.	આં ૩
શ્રવણ લોલ કુંડલસો, અલકન ઉરઝોઉ;	
બ્રહ્માનંદ વદન ચઢ, અંતર વસ સોઉ.	આં ૪

પદ ૪૧૧ મું.

કરત આરતિ શૃંગાર, નવલ સ્થામકી;	કરત૦
નિરખત ત્રિય હોત મમ, ગોપ આમકી.	કરત૦ ૧
ઉર પર ઘૂતિ પરત આઈ, મોતી હામકી;	
માનહુ રવિ કિરણ પ્રસર, પ્રથમ ભામકી.	કરત૦ ૨
ભુજ પ્રચડ અધિક ચાહ, અતિ ઇનામકી;	
ઉદર ત્રિવલિ નાભિ સર, જન વિશ્રામકી.	કરત૦ ૩
ઝલક રહી પુંચી કર, હછન વામકી;	
બ્રહ્માનંદ લખિત લખિત, કાંતિ કામકી.	કરત૦ ૪

પદ ૪૧૨ મું.

નિરખત મુનિ વૃદ્ધ આય, છબી શૃંગારકી;	નિર૦
મૂર્તિ ઉપભત મોહ, નન્દકુમારકી.	નિર૦ ૧
શિરપર જીવ રહી પાઘ, કનક તારકી;	
બાલ તિલક શોભા, ભવ કરન પારકી.	નિર૦ ૨
ઝલકત ઉર અધિક જ્યોતિ, મોતી હારકી;	
દેખી દેખી ડગત ધીર, દેવ નારકી.	નિર૦ ૩
હસની બોલની નવલ ચાલ, આત ઉદારકી;	
બ્રહ્માનંદ લખી વિસારી, ગતિ સંસારકી.	નિર૦ ૪

પદ ૪૧૩ મું.

દેખીએ શૃંગાર સમય, આરતિ હરિકી;	દેખી૦
કામ ક્રોધ લોભ મોહ, ટરત ડર અરિકી.	દેખી૦ ૧
નિરખત બડ ભાગ રાગ, પાઘ હે જરીકી;	
બિધબિધ અંગ ધરત વસન, ભૂષણ છબી નીકી.	દેખી૦ ૨
જય જય ધુની અખડહોત, જ્યોત જલત ધીકી;	
નિરખન બલવીર ધીર, ભીર હે મુનિકી.	દેખી૦ ૩
ચિન્તત અધ ઓઘ હરન, અરુન ચરન લીકી;	
બ્રહ્માનંદ દગન ધારી, છબી વિહારીજીકી.	દેખી૦ ૪

સંધ્યા આરતિ.

પદ ૪૧૪ મું.

આરતિ પ્રગટ પ્રભુકી કીજે, ચરણ કમળ લખી અંતર લીજે. આ૦ ૧
સનકાદિકે નારદ ત્રિપુરારી, વિમલ નામ રટે વારમવારી. આ૦ ૨

અનંત કોટી ભૂવનેશ ભવાની, સખ બિધિ મહિમા શકત ન જાની. આં ૩
ધરત ધ્યાન દૃઢ જોગ સુનિધર, શેષ સહસ્ર સુખ રટત નિરંતર. આં ૪
નર નાટક ક્ષર અક્ષર ન્યારા, પુરુષોત્તમ પૂરણ જન પ્યારા. આં ૫
નૌતમ સ્વપ અકળ છળી ન્યારી, બ્રહ્માનન્દ ભત બલિહારી. આં ૬

પદ ૪૧૫ મું-રાગ આરતિ.

આરતિ અખંડ પ્રગટ હરિરાયા, અકલ અપાર તુમારી માયા. આં ૧
પરાપાર પુરુષોત્તમ સોઈ, ફીરત હો નાથ અભ્યાગત હોઈ. આં ૨
પ્રકૃતિ પુરુષ પ્રેરક જગકરતા, સો તુમ હરિ બિચરત કછુ ડરતા. આં ૩
સખ જગ અંન જળ દેવનહારા, સો તુમ કૌ ધર લેત અહારા. આં ૪
રોમ કોટી બ્રહ્માંડ સમાઈ, સો તુમ નર તનુ ધરત શુંસાઈ. આં ૫
અચળ અખંડ રહો વૃત્તિ મોરી, બ્રહ્માનન્દ કહત કર જોરી. આં ૬

પદ ૪૧૬ મું.

આરતિ કરહુ પ્રગટ જગદેવા, કઈ નહીં લહત તુમારો લેવા. આં ૧
નિગમ નેતિ કહી પાર ન પાઈ, નર તનુ ધારી શીરત જગમાંઈ. આં ૨
સખ ભોંતર સખહીસે ન્યારા, પૂરન બ્રહ્મ અખંડ જન પ્યારા. આં ૩
દીનાનાથ કયા ઉર ધારે. અગણિત જન ભવ પાર ઉતારે. આં ૪
હો સખ નાથ અનાથસે ભાસો, નિજ જન અતર તેજ પ્રકાશો. આં ૫
બ્રહ્માનન્દ કહત શિર નામી, જય જય દેવ નિરંજન સ્વામી. આં ૬

પદ ૪૧૭ મું.

આરતિ બદ્રીનાથ તુમારી, નર નારાયણ દૃઢ પ્રત ધારી. આં ૧
અક્ષર પાર સદા અવિનાશી, નિજ જન કાજ ભયે બનવાસી. આં ૨
અનંત કોટી બ્રહ્માંડધિરાજ, કરત હો તપ જીવનકે કાજ. આં ૩
શરણાંગત વત્સલ સુખકારી, ભવજલ પાર કીચેઈ નર નારી. આં ૪
જીગ જીગ મૂર્તિ ધરત તુમ જાની, અસુર વિનાશન જન સુખ ધામી. આં ૫
બ્રહ્માનન્દ નમત પદ માથા, નેનન અગ્ર રહો નિત્ય નાથા. આં ૬

પદ ૪૧૮ મું.

આરતિ બદ્રીનાથકી કરીએ, મૂર્તિ મનોહર અતર ધરીએ. આં ૧
વદન કમલ છળી નૌતમ છાજે, સુનિજન મંડળ બીચ બીરાજે. આં ૨
બાલ તિલક ચંદન અતિ શોભે, દેખત સંતનકે મન લોભે. આં ૩
સુકૃત વૃન્દ રાજત ચહુ પાસા, મધ્ય રાજત હરિ અધિક પ્રકાશા. આં ૪
જો જન ચઢી શરણાંગત આવે, તિનકે સખ બિધિ તાપ મીટાવે. આં ૫
મનુષ્યાકાર ઉદાર મોરારી, બ્રહ્માનન્દ સુખ ઉપર વારી. આં ૬

પદ ૪૧૯ મું.

માત અહિંસા ઉતારે, આરતિ માત અહિંસા ઉતારે;
 નર નારાયણ નવલ છળીપર, તન મન ધન લે વારે. આ૦ ૧
 બેઠે દોનુ રતન સિંહાસન, નૌતમ દીપ ઉજારે;
 અગ અગ આભૂષણ શોભે, સુંદર પાઘ સમારે. આ૦ ૨
 પરાપાર પૂરણ પુરુષોત્તમ, સમરથ વ્યાપક સારે;
 બકો દર્શ પરસ જગમાંહી, જન્મ કોટી અઘ જારે. આ૦ ૩
 નારદ સારદ સખ શુન ગાવત, બ્રહ્મા બેઠ ઉચ્ચારે;
 બ્રહ્માનંદ શ્યામ સુંદરકો, રૂપ સદા ઉર ધારે. આ૦ ૪

પદ ૪૨૦ મું-રાગ આરતિ.

જય પ્રભુ વ્રતધારી, જય પ્રભુ વ્રતધારી; ટેક૦
 નીલકંઠ નારાયણ, નીલકંઠ નારાયણ.
 સખ જગ સુખકારી, જયનાથ જયનાથ. જય૦ ૧
 પ્રકૃતિ પુરુષકે પ્રેરક, સખમે સખ ન્યારા;
 ધર વિચરત તનુ ધરકે, પુરુષોત્તમ પ્યારા. જ૦ ૨
 નિજ ઈચ્છા બહુ નામી, ધર્મ ભુવન આયે,
 વન બદ્રી તળ વસકે, દઢ તપ મન ભાયે. જ૦ ૩
 ભરતખંડ પતિ ભૂધર, દીનનકે બધુ,
 નિજ તપ ક્ષણ જીવનકું, દેવત સુખ સિંધુ. જ૦ ૪
 શ્વેત દ્રવીપ ચિદ્ધનકે, વાસી નર નારી;
 અગણિત ચરણ ઉપાસે, તેજોમય ભારી. જ૦ ૫
 સામ્રથ હોત સદાયે, પૂરણ સુખ મૂરતિ;
 બ્રહ્માનંદ વસો ઉર, મગલમય મૂરતિ. જ૦ ૬

પદ ૪૨૧ મું-રાગ આરતિ.

જયદેવ જયદેવ, જય ગોકુળચંદ્ર, જય ગોકુળચંદ્ર;
 બ્રજપતી કુન્જબિહારી બ્રજપતી કુન્જબિહારી, કેવળ સુખકંદા. જય૦ ટે.
 રાધાપતિ સુખરાશી, નટવર નવરંગી નટવર નવરંગી;
 મોર મુગટ મસ્તક ધરી, મોર મુગટ મસ્તક ધરી, છળી નૌતમ ચગી. જય૦ ૧
 ગો ગોપી ગોકુળ હિત, કર ગિરિવર ધાયો, કર ગિરિવર ધાયો;
 સેનસહિત સુરપતિકો, સેન સહિત સુરપતિકો, અતિ મહ ઉતાયો. જય૦ ૨
 જમુના તટ જહનન, રોકત મહીઆરી, રોકત મહીઆરી;
 બ્રજ જન મોહ બઢાવત, બ્રજ જન મોહ બઢાવત, કીડા સુખકારી. જય૦ ૩

રાધાની સંગ ઉભા, લઈ બસી હાથે, લઈ બંસી હાથે;
અદ્વાનન્દ બલિહારી, અદ્વાનન્દ બલિહારી, મોહન છબી માથે. જ્ય૦ ૪

શયન પદસંગ્રહ.

પદ ૪૨૨ મું-રાગ અડાણા.

પોઢો હો નાથ નવીન પલગપર, શ્રીધનશ્યામ સુબન સલુથે;
રેશમદાર ઉદાર રબાઈ, તાપર સુંદર પુલ બીછુને. પો૦ ૧
બહુત અવેર લઈ બહુ નામી, અર્ધ નિશિ આઈ અબ હુને;
અદ્વાનન્દ કહત મનમોહન, સેન કરો દગ નિદ ભરુને. પો૦ ૨

પદ ૪૨૩ મું.

સેન કરોહુ ધનશ્યામ સુહાગી, સુંદર પુલન સેજ સમારી,
પલગ નવીન મનોહર પ્રીતમ, તાકે પર મખમલ પટ ડારી. સે૦ ૧
રતનનકે દીપક અતિ રાજત, ઓપત સુંદર અજબ અટારી,
પોઢોહુ નાથ રસિક વર પ્રીતે, અદ્વાનન્દ જાત બલિહારી. સે૦ ૨

પદ ૪૨૪ મું.

રેન બહુત ગઈ સેન કરો અબ, શ્રીરાધાવર શ્યામ સુહાગી;
અંગ અંગ પ્રતિ આળસ દીસત, નેનન નિદ્રા આવન લાગી. રે૦ ૧
ખાત કરત મુનિ મંડળ માંહી, અર્ધ રાત ઘડીયાવલ વાગી;
અદ્વાનન્દ કહત હરિ પોઢો, મો મન પગ ચપન અનુરાગી. રે૦ ૨

પદ ૪૨૫ મું.

આયકે સેન કરો મનમોહન, પુલનશું કરી સેજ બીછાઈ;
ભઈ અવેર આજ મન ભાવન, સુખસે સેન કરો સુખદાઈ. આ૦ ૧
કનક થભ મંડપ અતિ નૌતમ, રતન દીપ ઝગમગ દર્શાઈ;
અદ્વાનન્દ એકાંતિક દાસી, ચરન કમળ રહી હું લપટાઈ. આ૦ ૨

પદ ૪૨૬ મું-રાગ બિહાગ.

નર નારાયણ સ્વામી, પોઢો નર નારાયણ સ્વામી;
રસિક શ્યામ સુંદર વર રજની, બહુત ગઈ બહુ નામી. પો૦ ૧
નારદાદિ દર્શન કાજ આયે, મુકત વૃન્દ નિષ્કામી,
વદન વિલોક મગન ભયે સબહી, કછુકે રહે નહીં ખામી. પો૦ ૨

જન બધું કરુણાકે સિન્ધુ, દઢ વ્રત અક્ષર ધામી,
સુખસેં અખ પોઠો સુખસાગર, મે તવ ચરન નમામી. પો૦ ૩
માન્યો બચન સુલગ માતાકો, તખ અતર સુખ પામી;
બ્રહ્માનંદ કહે નવલ પલગ પર, પોઠે અંતરભામી. પો૦ ૪

પદ ૪૨૭ મું.

નર નારાયણ દેવા પોઠે, નર નારાયણ દેવા;
અકળ અપાર સદા અવિનાશી, કોઈ નહિ જાનત લેવા પો૦ ૧
જાકો નામ રટે તેં જાવે, અંતર ગત અહુ મેવા;
જ્યજ્ય શબ્દ કરત જન અગનિત, સુનિ નારદ શુક જેવા. પો૦ ૨
અજબ તલાઈ પલંગ ઓસીસા, જેહી અવસર રુચિ જેવા;
નંદન બનકે કુલ બીછાયે, જન મન મોહ કરેવા. પો૦ ૩
શ્યામ મનોહર સુખ સજ્જાપર, પોઠે હરિ તતખેવા;
બ્રહ્માનંદ એકાંતિક ચાકર, કરત કમલ પદ સેવા. પો૦ ૪

પદ ૪૨૮ મું-રાગ બિહાગ.

મોહોલ રગ પોઠીએ ગિરિધારી, મોહોલ રગ પોઠીએ ગિરિધારી,
આઝી રેણુ ગઈ જગજીવન, નેણે નિંદ્રા યુમારી. મો૦ ૧
રત્ન જડિત મંડપ અતિ નૌતમ, કનક થલ છબી ભારી;
દ્વીપમણિ અગમગતે માંહી, ઓપત અજબ અટારી. મો૦ ૨
ખાંતે ઢાળી ખાટ અલૌકિક, સુભગ તળાઈ સારી;
નંદન વનનાં કુલ લેધને, સુંદર સેજ સમારી. મો૦ ૩
પ્રેમે પાવ પખાણુ પ્રીતમ, લે કંચનની ઝારી;
બ્રહ્માનંદ પલગને પાસે, દાસી આજ્ઞાકારી. મો૦ ૪

પદ ૪૨૯ મું.

રસિક પિયા પોઠીએ નવરંગ, રસિક પિયા પોઠીએ નવરંગ;
નિંદ્રા બુકત થયાં હરિ નેણાં, આળસ દેખાય છે અગ. ૨૦ ૧
કચન મોહોલ બીરાજત કાબુ, જડિત ખંભ બહુ નંગ;
અત્તર સુધા અવલ અરગજ, છાંટે સહિત ઉમગ. ૨૦ ૨
ગાવત રાગ બિહાગ ગુણીજન, બાજત તાલ મૃદંગ;
દ્વીપક જ્યોતિ ભુવન છબી દેખી, લાજત કોટી અનંગ. ૨૦ ૩
બિબિધ સુગંધી પુલ બીછાયાં, પ્રીતે કરચો છે પલંગ;
બ્રહ્માનંદ હજૂરી દાસી, સેવું ચરન રહું સંગ. ૨૦ ૪

પદ ૪૩૦ મું.

કૃપાનિધિ પોઢીએ ધ્રુજરાજ, કૃપાનિધિ પોઢીએ ધ્રુજરાજ;
 પલંગ બીછાયો પ્રેમ કરીને, કહાન કુંવર તમ કાજ. કૃં ૧
 દિવસમાં કીધો જોર દાખડો, અન્ધ ફેરાવ્યા આજ;
 મોહન પધારો રંગ મોહોલમે, યું કહે સંત સમાજ. કૃં ૨
 મોતીડે કરી મંડપ છાયો, સેજ મનોહર સાજ;
 અદ્ભુત શોભા દેખ ભુવનની, રતિ પતિ રહેવે લાજ. કૃં ૩
 દીનાનાથ દીનના બંધુ, સકલ ભુવન શિરતાજ;
 પ્રદ્યાનન્દ કહે થઈ વેળા, સુણીએ ગરીબ નિવાજ. કૃં ૪

પદ ૪૩૧ મું.

મહા પ્રભુ પોઢે નંદકુમાર, મહા પ્રભુ પોઢે નંદકુમાર;
 નિદ્રા સહિત નયન જન દેખે, કરુણા અંતર ધાર. મં ૧
 નંગ જડિત શુભ પાલખી માંહી, ખેઠે દેવ મોરાર;
 અગણિત મુકત કરે ચઢું કોરે, જય જય શબ્દ ઉચ્ચાર. મં ૨
 મહા અલૌકિક રંગ મોહોલમાં, સેજ બિછાઈ સાર;
 વામે અગ બિરાજત રાધે, સજ્જ સોલ શણગાર. મં ૩
 પ્રદ્યાદિકે મુનિ મંડલ ગયે સખ, પોઢે હરિ યું વિચાર;
 પ્રદ્યાનન્દ શયનની શોભા, ચિત્તવત વારમવાર. મં ૪

ઉત્સવ પદસંગ્રહ.

— ૧૦૦ —

રામનવમીનાં પદ.

પદ ૪૩૨ મું.—રાગ કાફી.

નૃપ દશરથ ગહુર રઘુવર ખેલત, ડોલત બોલત હી તોતરાઈ.	નૃ૦ ટેક.
બઈયન સંગ લરે ઝગરે, બગરે સુધરે તાકી શુદ્ધ નાઈ.	નૃ૦ ૧
હિન હિન જન મન મોહ બઢાવત, લલિત દેખાવત તન લરકાઈ.	નૃ૦ ૨
ઠમક ઠમક પગ ધરત ધરની પર, ઝમક ઝમક નેપુર ધુન લાઈ.	નૃ૦ ૩
તેહી સુનકે કબુ મુદિત મનોહર, કબુ ડરપત નિરખિત નિજ છાઈ.	નૃ૦ ૪
કબહુક ધાય અનલ અહી પકરત, જોર છોડાત કૌશલ્યા માઈ.	નૃ૦ ૫
એહી વિધિ રામ અવધપુર વિલસત, અહ્માનદ નિરખ બલ જાઈ.	નૃ૦ ૬

પદ ૪૩૩ મું.

ત્રિભુવન શ્યામ જ્યું રામ મનોહર, દશરથ ધામ વિનોદ કરે હો.	ત્રિ૦ ટેક.
લલિત મૃદુલ છળી નૌતમ લાલન, બાલન સગ ઉમગ ભરે હો.	ત્રિ૦ ૧
મંદ મંદ હસકે કબુ માગત, દેખત કૌતક લોક ખરે હો.	ત્રિ૦ ૨
રતન જડિત કટિ કિંકની રાજત, પદ બાજત નેપુર ઘુઘરે હો.	ત્રિ૦ ૩
અરુન કજ સમ ચરન હરન અધ, કોમલ કમલ કરન પકરે હો.	ત્રિ૦ ૪
દશરથ નદ ફેદ લવ મેટન, જાકો ધ્યાન સુનીન્દ્ર ધરે હો.	ત્રિ૦ ૫
અહ્માનદ કદ સુખ રઘુવર, કારન ચદ બરે ઝગરે હો.	ત્રિ૦ ૬

પદ ૪૩૪ મું.

બાલ ચરિત્ર નિરખી રઘુવરકે, કૌશલ્યા હરખત મેહતારી.	બા૦ ટેક.
લકરીનકે કબુ અશ્વ બનાવત, તાપર આપ કરત અસવારી.	બા૦ ૧
આપ હી દોરત આપ બખાનત, મીલ દેખત કૌતક નરનારી.	બા૦ ૨
મૃત્તિકાકે ગઢ મહલ બનાવત, રાજ નીત સખ ન્યારી ન્યારી.	બા૦ ૩
તામેહી આપ બનત અધિરાજ, એાર બાલ અનુચર વ્રતધારી.	બા૦ ૪
પ્રિય રઘુનાથ સાથ લરકનકે, હાથ કનક ભૂષણ છળી ભારી.	બા૦ ૫
લક્ષ્મી પાલ દશરથ લાલનપર, અહ્માનદ જાત બલિહારી.	બા૦ ૬

પદ ૪૩૫ મું.

રઘુકુળ તિલક જ્યું રામ મનોહર, ખેલત દેખન સુર સખલ આવે.	ટેક.
આપે શિવ લીને કર ડમરુ, શેષ ગલે શશી બાલ સોહાવે.	રઘુ૦ ૧

સો માંગત ખેલન કજ રાધવ, દેખત આપ એર નહીં પાવે. રધુ ૦ ૨
તેહી કારન ધરનીપર લોટત, કૌશલ્યા સગ રાર બઢાવે. રધુ ૦ ૩
આજ ગઈ કર કાલ હેહુ તોય, એસે કહી દશરથ સમજાવે. રધુ ૦ ૪
ધન ધન અવધ નગર ધન પુરજન, ધન જનની નિત્ય ગોઢ ખેલાવે. રધુ ૦ ૫
નર નાટક લીલા મહા પ્રભુકી, બ્રહ્માનંદ સદા મન લાવે. રધુ ૦ ૬

શ્રીહરિ જયંતિનાં પદ.

પદ ૪૩૬ મું.—રાગ ધન્યાશ્રી.

પ્રગટ લયે દો વીર, બદ્રીપતિ પ્રગટ લયે દો વીર;
નર નારાયણ રૂપ અલૌકિક, સુંદર ગૌર શરીર. બ ૦ ૧
ચૈત્ર શુકલ નૌમીકી નિશિ, સખ જગ ટારી પીર;
બ્રાહ્મ મુહુર્ત ભોગ સિદ્ધિ રવિશુભ, જન્મેઉશ્યામ સુધીર. બ ૦ ૨
ધર્મ અહિંસા કરત નુછાવર, લઈ દેવનકી ભીર,
બાબા ભેર શરનાઈ નોખત, બાજત મૃદગ ગભીર. બ ૦ ૩
ગાવત સુર ત્રિય ગીત મનોહર, ઉડત ગુલાલ અખીર;
બ્રહ્માનંદ કહે હરિ પ્રગટે, અગણિત ભુવન અમીર. બ ૦ ૪

પદ ૪૩૭ મું.

લયેઉ પ્રગટ દોઉ બ્રાત, ધર્મ ધરલયેઉ પ્રગટ દોઉ બ્રાત;
નર નારાયણ પુત્ર નિરખકે, હરખે અહિંસા માત. ધ ૦ ૧
પ્રૌઢ પ્રતાપપ્રપુલ્લિત કાંતિ, છબી બરની નહીં જાત,
શેષ સુરેશ મહેશ્વર સારદ, નારદ મુનિ ગુન ગાત. ધ ૦ ૨
ધર્મ ઋષિ ધર હોત કુતૂહલ, દેવસુમન વરસાત,
નૌતમ રગ અપ્સરા નાચત, અન્તર અતિ હરખાત. ધ ૦ ૩
અહિંસા માત મન મુદિત લઈ જ્યું, દેખત દુગન અઘાત,
બ્રહ્માનંદ કહે જાકે સુતકો, પાર નિગમ નહીં પાત. ધ ૦ ૪

પદ ૪૩૮ મું.

નર નારાયણ શ્યામ, પ્રગટ લયે નર નારાયણ શ્યામ,
બાજત બાબા અધિક બધાઈ, ધર્મ ઋષિકે ધામ. પ્ર ૦ ૧
ગૌર શરીર ધીર દોઉ શોભિત, સતનકે અભિરામ;
કોમળ કાંતિ નિરખી વદનકી, લાજત કોટિક કામ. પ્ર ૦ ૨
નાટારંભ કરત સુર નારી, ગાવત ઉંચે આમ;
મહા પ્રભુ તનુ ધરકે અહિંસાકી, સખ બિધિ પૂરી હામ. પ્ર ૦ ૩

ટાડે તોરણ બિબિધ બંધાયે, માણક મોતી દામ;
અક્ષાનંદ રહો દગ આગે, દોઢ છબી આકુ જામ. પ્ર૦ ૪

પદ ૪૩૯ મું.

નર નારાયણ દોય, પ્રગટ ભયે નર નારાયણ દોય;
ધર્મ ઋષિકે સદન અલૌકિક, આનંદ ઓછવ દોય. પ્ર૦ ૧
અખીર ગુલાલકી ધુમ ભઈ હે, છાંટત કુંકુંમ તોય;
મહી માંખનકી કીચ મચાઈ, દેખી રહે સુર મોય. પ્ર૦ ૨
મડપ રથે દ્વારકે આગે, થભ કેલકે જોય;
દેવ ત્રિયા મીલ મંગળ ગાવત, રંગ ભરે સખ કોય. પ્ર૦ ૩
જન્મ લેત સમ સખ જીવનકે, દીને પાતક જોય;
અક્ષાનંદ સુકળ ભઈ અંખિયાં, મૂરતિ મનોહર જોય. પ્ર૦ ૪

૨થ જાનાનાં પદ.

પદ ૪૪૦ મું-રાગ સારંગ.

૨થ બેઠે બળવીર, દેખોરી માંઈ ૨થ બેઠે બળવીર;
ચદન માફો અજબ બન્યો હે, દોરી ગુથે હીર. દે૦ ૧
અંગ અંગ પ્રતિ બૃષણ શોભે, સુંદર સ્થામ શરીર;
રૂપ નિરખી મોહે અજબિનતા, અંતર હોત ન ધીર. દે૦ ૨
સ્થામ સુજાન સહુલકું નિકસે, કાલિદ્રીકે તીર;
હસત મદ મુખ ૨થકું હાંકત, હેરત જુથ આહીર. દે૦ ૩
શીતળ મંદ સુગંધ પવનસે, ઉઠત લહરી નીર;
અક્ષાનંદ હરિ બદન બિલોકિત, મીટતહે ભવકી પીર. દે૦ ૪

પદ ૪૪૧ મું.

૨થ બેઠે ઘનશ્યામ, દેખોરી માંઈ ૨થ બેઠે ઘનશ્યામ;
સુંદર સ્થામ સુજાન સાંવરો, સંતનકો અભિરામ. દે૦ ૧
રતન જડે ૨થ ચક્ર અલૌકિક, જાળી મુક્તા દામ;
નિરખી છબી અજરાજ કુંવરકી, લાજત કોટી કામ. દે૦ ૨
કહાન કુંવરકુ દેખન કારન, મીલ આયે સખ વામ;
૨થકી શોભા નિરખી બદયો હે, આનંદ ગોકુળ ગામ. દે૦ ૩
જોર મસ્ત સુંદર હય જોરે, આગે હીર લગામ;
અક્ષાનંદ એહી મૂરતિકો, ધ્યાન રહો સખ જામ. દે૦ ૪

પદ ૪૪૨ મું.

કુંવર રંગીલે કહાન, બેઠે રથ કુવર રંગીલે કહાન;
ધીરે ધીરે હાંકત રથકું, ગાવત સુદર તાન. બે૦ ૧
ઠંચનકો રથ બન્યો અલૌકિક, હય બેરે મસ્તાન;
નટવર નાથ સહલકું નીકસે, ગોકુલકે સુલતાન. બે૦ ૨
મીલ મીલ જીથ સબે બ્રજબિનતા, કરત હરખ મુખ ગાન;
નિરખ હરખ નિજ નિજ નેનનસે, હોત રૂપકો પાન. બે૦ ૩
ધન્દ્રાદિક સુર દેખન આયે, છાયે નભ વિમાન;
બ્રહ્માનન્દ નવલ પ્રીતમકો, રહો નિરંતર ધ્યાન. બે૦ ૪

પદ ૪૪૩ મું.

બેઠે નન્દકુમાર, દેખોરી માંઈ રથ બેઠે નન્દકુમાર;
નવલ પિયા રથ બેઠકે નીકસે, નિરખ હરખ વ્રજ નાર. દે૦ ૧
પ્રાણનાથ પુરુષોત્તમ પહીરે, શોભિતા શણુગાર;
રસિક સ્યામ સુંદરકે રથકી, શોભા બની હે અપાર. દે૦ ૨
છત્રી મોતીનકી અતિ સુંદર, ચક્ર જડે નગ સાર;
પાંખ આંખ ધૂર કનક પેજની, ઉઘે કનક ઉદાર. દે૦ ૩
ચતુર પિયાકે રથકી શોભા, નિરખત વારમ વાર;
અજબ નેન ઘનશ્યામકે ઉપર, બ્રહ્માનન્દ બલિહાર. દે૦ ૪

પદ ૪૪૪ મું-રાગ ધોળ.

બેઠા રથમાં સુંદર સ્યામબો, છોગાળો રે રગ લીનડો છેલ,

રથમાં સુંદર સ્યામબો. ટેક.

સર્વે લેળી તે વ્રજની સુંદરી, વાંસે રાધાની શોભે ઘોડવેલ. રથમાં૦ ૧
ભાળી ભાળી લીયે સરવે ભામણાં, કરે મુખથી રે બેહિની બેજેકાર. રથમાં૦ ૨
રૂઠા લાગે છે રથમાં બેઠડા, ડોલરિયો રે રસિયો સરદાર. રથમાં૦ ૩
માથે અજબ રંગીલુ મોળિયું, કાળુ શોભે રે ઉપરણીની કોર. રથમાં૦ ૪
ફાવે સુંદર ગજરા ફૂલના, કેસરીયો રે રાજે નંદકિશોર. રથમાં૦ ૫
ગાવે મંગલ ગોપી ગોવાળિયા, રથ જાત્રામાં જામ્યો અતિ રંગ. રથમાં૦ ૬
બ્રહ્માનંદને વહાલે અલબેલડે, આભૂષણુ રે પહેર્યા નૌતમ અંગ. રથમાં૦ ૭

પદ ૪૪૫ મું.

ચાલો રથની શોભા નિરખિયે, માંહી બેઠા રે રસિયા બલવીર,

રથની શોભા નિરખિયે. ટેક.

નટ નાગર છેલો નંદનો, છોગાળો રે વહાલો સ્યામ શરીર. રથની૦ ૧

માક્ષાળી ગુથી છે મોતીયે, સોના કેરાં રે પૈડા અતો સાર રથનીં ૨
 સોના કેરી ઉંધ્યુ ધૂરી પેળની, એની શોભા રે અતિ અધિક અપાર. રથનીં ૩
 સોના કેરા ઘોડાને ધુધરા, રુડી શોભે રે રેશમ કેરી રાસ. રથનીં ૪
 ઘેરે સાદે તે આવે ગાવતા, પ્રેમીજનનાં રે મડલ આસપાસ. રથનીં ૫
 આવી રથમાં બેઠા અલબેલડો, એની શોભા રે મુખ કહી નવ જાય. રથનીં ૬
 બ્રહ્માનંદના વહાલાની મૂરતિ, મારે આવી રે વસી અંતર માંય. રથનીં ૭

પદ ૪૪૬ મું.

શોભે રથજત્રા ઘનશ્યામની, ગોપી આનંદથી મુખ મંગલ ગાય,

રથજત્રા ઘનશ્યામની. ટેક.

વાળે વાળ તે અનત પ્રકારના, હૈડામાં રે કાઈ હરખ ન માય. રથં ૧
 રુડી રથની શોભા રજિયામણી, માંહી બેઠો રે નવરંગી નાથ. રથં ૨
 એપે નવલ જડાઉ ઉતરી, હિમ પુંચી રે મરમાળાને હાથ. રથં ૩
 રાજે કુડલ જડાઉ કાનમાં, હૈયે રાજે રે મોતીડા કેરો હાર. રથં ૪
 બાજુ કાજુ અલૌકિક બાંધીયા, કાજુ સોનેરી રે નગ જડિત કટાર. રથં ૫
 પેહર્યા વસ્ત્ર વહાલે ઝીણા પોતના, રગિલાં રે સુંદર જરીયાન. રથં ૬
 રથ બેશી આલ્યા અતિ રીઝમા, બ્રહ્માનંદનો રે વહાલો લીનેવાન. રથં ૭

પદ ૪૪૭ મું.

સખી ધન્ય ધન્ય લાગ્ય એ લોભિનાં, રથ હાકે રે જ્યાં સુંદર શ્યામ,

ધન્ય ધન્ય લાગ્ય એ લોભિનાં. ટેક.

નટ નાગર નૌતમ નાથજી, કીધું વૈકુંઠને તોલે ગોકુલ ગામ. ધન્યં ૧
 મોટા મોટા મુનિવર આવિયા, રથ કેરી રે છબી દેખવા કાજ. ધન્યં ૨
 ગણુ ગધર્વ સર્વ સાથે લઈ, જોવા આવ્યા રે વ્રજમાં સુર રાજ. ધન્યં ૩
 રથ જત્રા છેલા વ્રજરાજની, એનો મહિમા રે અતિ અધિક અપાર. ધન્યં ૪
 જે લાલે એને શુદ્ધ ભાવથી, તે નાવે રે ભવમાં નર નાર. ધન્યં ૫
 રથમાંહી બેઠા રગ લીનડો, છોગાળો રે છેલો ઘનશ્યામ. ધન્યં ૬
 હેરે નિજ જનને અતિ હેતમાં, બ્રહ્માનંદનો રે વહાલો સુખ ધામ. ધન્યં ૭

આષાઢી એકાદશીનાં પદ.

પદ ૪૪૮ મું.

ઓછવની ખ્યારી કેશવની, આજ એકાદશી ઓછવની.
કોટી ગૌ કેરુ દાન કરે પણ, નાવે તોલે એના લવની. આં ૧
મંગળ રૂપ સદા સુખકારી, વહાલી નિધિ જન વૈષ્ણવની. આં ૨
વચન પ્રમાણે કરે વ્રત તેને, ત્રાસ મટે રે મૃત્યુ લવની. આં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે વ્રત કરવું, એમ આજ્ઞા સ્વામી ઓદ્ધવની. આં ૪

પદ ૪૪૯ મું.

હરખ અતિ લેખ્યા કૃષ્ણપતિ, આજ એકાદશી હરખ અતિ.
મનમોહન મારે મંદિર આવ્યા, અધિક થઈ હું તો પુણ્યવતી. આં ૧
પીતાંબર આભૂષણ પહેરી, ચાલતા વહાલો હસગતિ. આં ૨
પુરુષોત્તમ પૂરણ વર પામી, રહી ન ખામી હવે એક રતિ. આં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે હરિ વરતાં, ઔઠ ભુવનમાં હું થઈ રે છતિ. આં ૪

પદ ૪૫૦ મું.

માવ મળ્યા તન ટાપ ટળ્યા, આજ એકાદશી માવ મળ્યા.
પૂરવ લવની પ્રીત જાણીને, આવીને અમ પર અઢળ ઢળ્યા. આં ૧
મુનિવર ધ્યાન ધરી ધરી થાક્યા, કોઈથી વહાલો નવ જાય કળ્યા. આં ૨
મારુ મંદિર પોતાનું રે જાણી, ભૂધર સુખ દુઃખમાંહી લળ્યા. આં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે હરિ વર પામી, આનંદ કેરા ઓધ વળ્યા. આં ૪

પદ ૪૫૧ મું.

સુદ્ધ ડૂળી હું તો હરિને મળી, આજ એકાદશી સુદ્ધ ડૂળી.
ચોંપ કરી નટનાગર સારુ, સેજ સજ કાળુ કુસુમ કળી. આં ૧
રસ બસ હોય રહી રસિયા સગ, જ્યું મીસરી પયમાંહી લળી. આં ૨
નિત્ય નિત્ય પ્રેમ રહું ઉર ધરતી, હરિ ચરણે મન વૃત્તિ હળી. આં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે હરિ ઉર ધરિયા, જન્મ મરણ કેરી શંકા ટળી. આં ૪

પદ ૪૫૨ મું.—રાગ ગરબી.

એકાદશી આજનો દીન સારો રે, ગાઈયે નટવર નંદદુલારો. એ
એના વ્રતનો મહિમા ભારી રે, જાણે બ્રહ્માદિક ત્રિપુરારી રે;
મળે પ્રગટ પ્રમાણ મોરારી. એં ૧

મત રાખીને હરિવર વરિયે રે, દઢ અંતર આંટી ધરિયે રે;
કોડે આનંદ ઉત્સવ કરિયે.

એ૦ ૨

બ્રહ્માનંદ કહે જો એ મત રહ્યા છે રે, તે તો પાર સંસારને થયા છે રે;
એમ ઉદ્ધવજી કહી ગયા છે.

એ૦ ૩

પદ ૪૫૩ મું.

એકાદશી ઉત્સવનો દિન રુડો રે, કોડે નિરખી એ છેલ કહાનુડો;
રસિયા સંગ રગ ભર રમીએ રે, દેહ પ્રાણ ઇન્દ્રિય મન દમીએ રે;
ત્યારે ગિરિધરને મન ગમીએ.

એ૦

એ૦ ૧

નિત્ય પ્રેમ સુધારસ પીજે રે, કરી મત નવ રાચીએ બીજે રે;
રસિયો નટનાગર રીઝે.

એ૦ ૨

જેણે વચન થકી મત કીધું રે, તેનું સઘળું તે કારજ સીધું રે;
બ્રહ્માનંદ કહે જન્મ કૃપા લીધું.

એ૦ ૩

પદ ૪૫૪ મું.

એકાદશી ઉત્સવનો છે દહાડો રે, ખુબ રચીએ તે રંગ અખાડો;
કરીએ મત અતિ ઉછરંગે રે, પેરો વસન આભૂષણ અંગે રે;
રમીએ શ્યામ સુંદર વર સગે.

એ૦

એ૦ ૧

સખી શ્યામ ચરણ ચિત્ત લાઇએ રે, વિષરૂપ વિષય વિસરાઇએ રે;
ગિરિધર નટ નાગર ગાઇએ.

એ૦ ૨

એનો મહિમા કહ્યામાં ન આવે રે, મોટા મોટા મુનિવર ગાવે રે;
બ્રહ્માનંદ કહે હરિને મેળાવે.

એ૦ ૩

પદ ૪૫૫ મું.

એકાદશી પ્રગટ પ્રભુજીને ખ્યારી રે, સર્વે હરિજનને સુખકારી.
રહેશે મત જે વચન પ્રમાણે રે, એમાં અસત્ય ભાવ નવ આણે રે;
તે તો મોક્ષ મહાપદ માણે.

એ૦

એ૦ ૧

કાજુ સખ જગ મગણ કરણી રે, દુઃખ શોક સંતાપની હરણી રે;
સાચી મોક્ષતણી નિસરણી.

એ૦ ૨

બ્રહ્માનંદ કહે ટળે બ્રહ્મ ભીતિ રે, રહે મત સનાતન રીતિ રે;
થાય પૂરણ હરિપદ પ્રીતિ.

એ૦ ૩

પદ ૪૫૬ મું—રાગ ગરબી.

કોડે કોડે એકાદશી કીજીએ રે, એવું મત જાવા નવ દીજીએ રે. કો૦ ૧
એ મત કરે તે ધન્ય માનવી રે, તે તો નહાયો કોટિક વાર જાણવી રે. કો૦ ૨

જેણે વચન પ્રમાણે વ્રત આદર્યું રે, તેણે કારજ પોતાનું સર્વે કર્યું રે. કો ૦ ૩
એનો મહિમા મુનિવર ગાય છે રે, અવિનાશી મળ્યાનો ઉપાય છે રે. કો ૦ ૪
અદ્વાનંદ કહે એમાં હરિ રહ્યા વસી રે, ક્રીધી ઉદ્ધવ પ્રમાણે એકાદશી રે. કો ૦ ૫

પદ ૪૫૭ મું.

હરિજન હોય તે હરિને ભજે રે, વ્રત એકાદશી તે કેદી ન તજે રે. હ૦ ૧
જાણે માત સમાન પરનારને રે, ગણે તુચ્છ સરિખો સંસારને રે. હ૦ ૨
મધ માંસ હરામ જેને નવ ખપે રે, જીભે રાત દિવસ પ્રભુને જપે રે. હ૦ ૩
માયા જીવ ઈશ્વરના જાણે બ્રમને રે, રટે અદ્વા થઈને પરઅદ્વાને રે. હ૦ ૪
અદ્વાનંદના વહાલાની છબી ઉર ધરે રે, મતવાલો થઈને જગમાં ફરે રે. હ૦ ૫

પદ ૪૫૮ મું.

ભલે આવી અનૂપમ એકાદશી રે, મારે વહાલે મું સામું જાયું હસી રે. ભ૦ ૧
આજ વાધી આનંદ કેરી વેલડી રે, થઈ રસિયા સગાથે રંગ રેલડી રે. ભ૦ ૨
લટકાળા કુંવર નહલાલની રે, ચિત્તડામાં ખુતી છે છબી ચાલની રે. ભ૦ ૩
રંગભીનો રમે રસ રગમાં રે, અતિ આનંદ થયો છે મારા અગમાં રે. ભ૦ ૪
પ્રીતિજાણી રસીલો વચને પળ્યારે, અદ્વાનંદનો વહાલો મુજને મળ્યા રે. ભ૦ ૫

પદ ૪૫૯ મું.

ધન્ય ધન્ય એકાદશી આજની રે, રુડી નિરખી છબી વ્રજરાજની રે. ધ૦ ૧
પુલકાંનાં છોગાં તે ચિત્તમાં ધર્યાં રે, તે જોઈને મારાં નેણાં ઠર્યાં રે. ધ૦ ૨
બાળી કેસર તિલક રુડું બાલમાંરે, મારી લગની લાગી છે નહલાલમાંરે. ધ૦ ૩
વાંકી બુકુટીમાં મન મારુ ભમે રે, હવે બીજું દીકું તે મને નવ ગમે રે. ધ૦ ૪
અદ્વાનંદ કહે રૂપાળી એની આંખડીરે, ખ્યારી લાલકમલ કેરી પાંખડી રે. ધ૦ ૫

હિંડોરા.

પદ ૪૬૦ મું-રાગ હુમીર કલ્યાણ.

પિયા નવલ હિંડોરે નટવર નાગર, જૂલત હી ચિત્ત થોરે.	પિ૦
કનક થલકો નવલ હિંડોરો, રતન લગે ચહુ કોરે.	પિ૦ ૧
રેશમ દોરી પકરકે ગોપી, તાનત થોરે થોરે.	પિ૦ ૨
પ્રીતમકી નૌતમ લખી પગીયાં, રીઝત પુલન તોરે	પિ૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ કહે ભીર ભઈ હે, નન્દ મહરકી પોરે.	પિ૦ ૪

પદ ૪૬૧ મું.

એરી નટવર જૂલે રતન હિંડોરેમે, લખી બ્રજ ત્રિય મન ફૂલે.	એ૦
મહા મનોહર નૌતમ મૂર્તિ, ત્રિભુવન માંહી અતૂલે.	એ૦ ૧
અજબ અલૌકિક રાગ આલાપત, બાંધત પાઘ અમૂલે.	એ૦ ૨
ખ્યારી આય સખે પ્રીતમ મુખ, નિરખત તન સુધ ભૂલે.	એ૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ નવલ પ્રીતમ પર, તન કુરખાન કખૂલે	એ૦ ૪

પદ ૪૬૨ મું.

ગિરિધરકુ ઝુલેયે ગાયકે ઝુલા, છખી લખીકે સુખ પૈયે.	ગિ૦
મનમોહન ઘનશ્યામકું મીલકે, રસ બસ હો કરી રહેયે.	ગિ૦ ૧
સુંદર અધિક હિંડોરેકી શોભા, અતરમાંહી ધરૈયે.	ગિ૦ ૨
આજ સખી મદિર આવનકી, કમળાનેનકુ ડેયે.	ગિ૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ નિરખી પ્રીતમ મુખ, લાલ દગનકો લૈયે.	ગિ૦ ૪

પદ ૪૬૩ મું.

જૂલત દિલજની પ્રીતમ ખ્યારો, ગિરિધર છેલ ગુમાની.	જૂ૦
જમુનાકે તટ નટવર જૂલત, ભરન ગઈતી મે પાની.	જૂ૦ ૧
થકિત ભઈ છખી દેખી અલૌકિક, ઘર આવન અલસાની.	જૂ- ૨
જૂક રહી પાઘ હિંડોરે જૂલત, બોલત સુંદર બાની.	જૂ૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ નવલ પ્રીતમકી, છખી નહીં જાત બખાની.	જૂ૦ ૪

પદ ૪૬૪ મું.-રાગ અડાણુ.

જૂલત શ્યામ સુજન હિંડોરે, શ્રીબ્રહ્માન દુલારી જૂલાવે	જૂ૦ ૧
રેશમ દોર મનોહર રાજત, દેખત દેવ ત્રિયા લલચાવે.	જૂ૦ ૨
કનક થલ છખીદાર અલૌકિક, શોભા અજબ કહી નહિ જાવે.	જૂ૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ નવલ મનમોહન, બ્રજવિનતા ઉર મોહ બઢાવે.	જૂ૦ ૪

પદ ૪૬૫ મું.

શ્યામા શ્યામ હિંડોરેમે જૂલત, જૂલાવત લલિતા અહીં દોરી.	શ્યા૦ ૧
પ્રીતિ સહિત ખ્યારી પ્રીતમકો, મુખ નિરખત જેહી ચદ ચકોરી.	શ્યા૦ ૨
કુકુમ મુખ રજિત રાધેકો, પ્રિય કીની તન ચદન ખોરી.	શ્યા૦ ૩
લલિત એહી છખી લાલ લલીકો, પ્રદ્ધાનન્દ ઉર માંહી રહોરી.	શ્યા૦ ૪

પદ ૪૬૬ મું.

હિંડોરો વ્રજરાજ કુવરકો, ચલહુ સખી નિરખનકુ જધએ.	હિં૦ ૧
પ્રીત સહિત નંદલાલ પિયાકું, જૂલા ગાયકે જાય જુલધએ.	હિં૦ ૨
હિંડોરો નગ લાલ જડ્યો હે, તાકુ દેખી મગનહોય રધએ.	હિં૦ ૩
પ્રદ્ધાનન્દ છખી નટવરકી, અખિયન માંહી છપાયકે લધએ.	હિં૦ ૪

પદ ૪૬૭ મું.

કહાનકુવર મસ્તાન હિંડોરે, જૂલતહે જમુના જલ તીરે.	ક૦ ૧
પગિયાં લાલ ધરી શિરકે પર, ચદન કીની ખોર શરીરે.	ક૦ ૨
ખાબુખધ મનોહર અંધે, કમર કસી સુદર પટ પીરે.	ક૦ ૩
પ્રદ્ધાનન્દ ઘનશ્યામ રીઝાવન, પ્રજ ત્રિય ગાન કરત સુર ધીરે.	ક૦ ૪

પદ ૪૬૮ મું-રાગ સોહણી.

હિંડોરે જૂલતહે જહુરાય, હિંડોરે જૂલતહે જહુરાય,	ટેક.
જૂલે જહુરાય શોભા બણીઆય, હિંડોરે જૂલતહે જહુરાય.	હિં૦ ૧
જૂલાવે રેશમ અહીં દોરી. શ્રીબ્રખુભાન કિશોરી.	હિં૦ ૨
પહેરે સુંદર હાર હબારી, રાજત કુંજવિહારી.	હિં૦ ૩
શ્યામ પિયા હિંડોરેમે શોભે, નિરખતહિ મન લોભે.	હિં૦ ૪
પ્રદ્ધાનન્દ કહત હરિ જૂલે, દેખી નયન ઉર ફૂલે.	

પદ ૪૬૯ મું.

હિંડોરે જૂલતહે નવરંગ, હિંડોરે જૂલતહે નવરંગ;	ટેક.
જૂલે નવરંગ રાધા ખ્યારી સંગ, હિંડોરે જૂલતહે નવરંગ.	હિં૦ ૧
શોભત હે ખ્યારી સંગ ખ્યારો, નટવર નંદ હુલારો.	હિં૦ ૨
ખ્યારે કે સુંદર શિર પગીયાં, ખ્યારીકે ચુનર રંગીયાં.	હિં૦ ૩
પ્રીતમકે પુંચી નગ પૂરી, ખ્યારીકે સુંદર ચુરી.	હિં૦ ૪
નન્દ નન્દન બ્રખુભાન કુમારી, પ્રદ્ધાનન્દ બલિહારી.	

૫૬ ૪૭૦ મું.

હિંડોરે જૂલતહે નંદલાલ, હિંડોરે જૂલતહે નંદલાલ;
 જૂલે નંદલાલ દેખે વ્રજબાળ, હિંડોરે જૂલતહે નંદલાલ. ટેક.
 ગ્વાલ બાલ ઠાડે સખ દેખે, જનમ સુફલ કરી લેખે. હિં ૧
 રતન જડિત અનુપ હિંડોળો, જૂલે પ્રિયા શિર તોરો. હિં ૨
 બાબુબંધ બધે દો બાંધ્યાં, ચન્દન ખોર કરાંધ્યાં. હિં ૩
 અદ્વાનન્દકો શ્યામ સોહાગી, લગની એહિ સગ લાગી. હિં ૪

૫૬ ૪૭૧ મું.

હિંડોરે જૂલતહે અજનાથ, હિંડોરે જૂલતહે અજનાથ;
 જૂલે અજનાથ ગોપીજન સાથ, હિંડોરે જૂલતહે અજનાથ. ટેક
 દેખત બુથ સખે અજનારી, જૂલતહે ગિરિધારી. હિં ૧
 પાઘ ધરી શિર નંદહુલારે, રાધા લૂન ઉતારે. હિં ૨
 ગીત કતોહલ મંગલ ગાવે, રસિક પિયાને જૂલાવે; હિં ૩
 પ્રીતમ ખ્યારીકી ભેરી સલુણી, બલ ભવત પ્રદ્ય મુનિ. હિં ૪

૫૬ ૪૭૨ મું.-કવિત. રાગ મલાર.

માઈ કુલન હિંડોરે જૂલે, કુલે પ્રિય ખ્યારી દોહ
 કુલન સિંગાર કીચે, કુલન બીછાયેરી. માઈ ૧
 કુલન બનાયો છત્ર, કુલનકી ચોકી નીકી;
 કુલન મેરાબ બલી, કુલન બનાયેરી. માઈ ૨
 પીયા કુલ સજે પાગ, ખ્યારી સજે કુલ માંગ;
 કુલનકે હાર પેરે, દોનુ હુલસાયેરી. માઈ ૩
 અદ્વાનન્દ કુલે મન, જુલે* શ્યામા શ્યામ લખી;
 કુલે વ્રજ ગોપી ગ્વાલ, બાલ હરખાયેરી. માઈ ૪

૫૬ ૪૭૩ મું.-કવિત.

માઈ નવલ બનાઈ પાઘ, નવલ કુલન તોરે;
 નવલ હિંડોરે જૂલે, નવલ વિહારીરી. માઈ ૧
 નવલ પ્રવાલ ખલ, નવલ રતન ડાંડી;
 નવલ બનાથ લીની, કુલનકી બારીરી. માઈ ૨

નવલ અંબેકી ડાળ, નવલ જૂલાવે ગ્વાલ;
નવલ બની હે બ્રહ્મ-ભાનકી હુલારીરી. માઈં ૩
બ્રહ્માનન્દ નવલ, પ્રીતમ ધનશ્યામહુકી;
મૂરતિ નવલ મોય, લાગત અતિ ખ્યારીરી. માઈં ૪

પદ ૪૭૪ મું-કવિત.

માઈં જૂલત હિંડોરે દેખો, છેલો નન્દલાલ ખ્યારો;
ખ્યારી બ્રહ્મભાનકી, હુલારી જ્યુંં જુલાતરી. માઈં ૧
કનક બન્યો હિંડોર, હીરહુકી નીકી દોર;
રતન જડિત ડાંડી, સુંદર સોહાતરી. માઈં ૨
નીકે બને નંદલાલ, કુલનકી નીકી માલ;
નીકી અલબેલી રાધે, જુલા મુખ ગાતરી. માઈં ૩
શ્યામા શ્યામ રૂપ ધામ, દેખી લાજે કોટી કામ;
ભુગલ ભેરીયે બ્રહ્મા-નન્દ બલભતરી. માઈં ૪

પદ ૪૭૫ મું-કવિત.

માઈં રસિક સલૂનો કહાન, જૂલત હિંડોરે શ્યામ;
ગોપી ગ્વાલ દેખનેકું, ઠાઠે સખ આયકે. માઈં ૧
આભૂષણ સજે અગ, પ્રિય ખ્યારો નવરંગ;
બેઠે બળવીર શિશ, પગીઆં બનાયકે. માઈં ૨
જૂલત હિંડોરે નાથ, પુલ ગેંદ લીયે હાથ;
નાખત હે જોલા રાધે, અતિ મુખ પાયકે. માઈં ૩
બ્રહ્માનન્દ બલિહારી, જૂલે પિયા ગિરિધારી;
રીઝાવત ગ્વાલ બાલ, બંસરી બબાયકે. માઈં ૪

પદ ૪૭૬ મું-રાગ કવિત. ગોડ મલાર.

જૂલત પ્રીતમ ખ્યારી, હિંડોરેમે જૂલત પ્રીતમ ખ્યારી;
પીયાજીકુ સોહત લાલ પગરિયાં, ખ્યારીકુ નવરંગ સારી. હિં
રતન જડિત શુભ નવલ હિંડોરો, હીર દોર માંહી ડારી;
પ્રેમી જન કોઈ નિરખ જૂલાવે, હુલસત વારમવારી. હિં ૧
કરત બિનોદ પરસપર મીલકે, શરણાગત મુખકારી;
નન્દ નન્દન બ્રજરાજ લાડિલો, અરુ બ્રહ્મભાન હુલારી. હિં ૨
રાધે વદન હરિકેા વિલોકિત, રાધે મુખ ગિરિધારી,
નવલ ભેરી લખી લાલ લલીકી, બ્રહ્માનન્દ બલિહારી. હિં ૩

પદ ૪૭૭ મું.

જૂલત શ્યામ હિંડોરે, રાધે સગ જૂલત શ્યામ હિંડોરે;
 દૃપતિ વદન વિલોકન કારણ, ભીર મચી ચહુ ઓરે. રાં ૦
 રતન હિંડોરે શ્યામ ખીરાજત, સગ પ્રિયા તન ગોરે;
 પિયા ખ્યારીકો રૂપ અલૌકિક, નિરખત જન મન ચોરે. રાં ૧
 આપૈયા મુખ પિયુ પિયુ બોલત, દાહર મોર ઝીંગોરે;
 ઝીણી ઝીણી પુદન બાદર બરસત, ઘન ગરજત અતિ બેરે. રાં ૨
 રાધેકો મન મગન લયો હે, નવલ શ્યામકે તોરે;
 બ્રહ્માનંદ રસિક પ્રીતમકી, મૂરતિ વસી મન મોરે. રાં ૩

પદ ૪૭૮ મું.

જૂલત પિયા નવરગી, હિંડોરેમે, જૂલત પિયા નવરગી;
 જરકસી પાગ લસત શિર સુંદર, અજબ અનોપમ અગી. હિં ૦
 વામ ભાગ બ્રખુલાન દુલારી, રાધે નયનકો રગી,
 અગ અગ પ્રતિ ભૂષણ રાજત, ઝેણી ચૂનડ ચગી. હિં ૧
 ભુજ પ્રલભ ગોર તન શોભિત, છાતિ અધિક ઉતગી;
 હરિવં જૂલત રતન હિંડોરે, મોહનલત ત્રિભગી હિં ૨
 નયન કમળ મુખ વેન મનોહર, પ્રેમી જનકે સગી;
 બ્રહ્માનંદ નિરખ છળી પ્રીતમ, અખીઆ રહત ઉમગી. હિં ૩

પદ ૪૭૯ મું.

જૂલત કુજ વિલાસી, શ્યામરો જૂલત કુંજ વિલાસી;
 રાધા સંગ ઉમગ ભરી નિત્ય, નિરખ પ્રિયા મુખ હાસી. શ્યાં ૧
 શ્યામા શ્યામ હિંડોરે જૂલત, આયે ખડે બ્રજવાસી;
 નિજ જનકે મન મોહ બઢાવત, રસિક રાય સુખરાશી. શ્યાં ૨
 ઈંદ્રાદિક બ્રહ્માદિક આયે, આયે સિદ્ધ ચોરાસી;
 કહાન કુવરકો વદન વિલોકન, શિવ આયે તજ કાશી. શ્યાં ૩
 સુર નર મુનિવર નિરખ હિંડોરો, હો ગયે સરવ હુલાસી;
 બ્રહ્માનંદકો નાથ રસીલો, નવલ છળી અવિનાશી. શ્યાં ૪

પદ ૪૮૦ મું.-રાગ સોરઠ મલાર.

હારે મારો નાથ હિંડોરે ઝુલે રે;
 ચાલો સખી જોવાને રે દુખડાં ખોવાને. હારેં ૦

વિશ્વકર્માએ હિંડોરો બનાયો, ચોંપ કરી ચતુરાયે રે;
 શ્યામ સુંદર તે ઉપર રાજે, નિરખી સુખિયાં થાયે રે. ચા૦ ૧
 હીરા મોતી જડેલ હિંડોલે, રેશમ કેરી દોરી રે;
 આજું હેત કરીને ઝુલાવે, ગુણવંત રાધા ગોરી રે. ચા૦ ૨
 આરે હિંડોળાની શોભા અલૌકિક, તીન લોકથી ન્યારી રે;
 અખંડ જોડ પિયા પ્યારીને, ઉપર પ્રદ્ધાનન્દ બલિહારી રે. ચા૦ ૩

પદ ૪૮૧ મું.

હારે છેલો સુંદર શ્યામ સોહાગી રે;
 જૂલે હરિ હિંડોલે રે રાધા વા ઢોળે. હારે૦
 હિંડોળો આંખલિયાની ડાળે, સુંદર નૌતમ છાજે રે,
 મહીઆરી સર્વે જુથ મળીને, આવી છે ઝુલાવા કાજે રે. જૂ૦ ૧
 હેત કરી કરી સામુંરે હેરે, મરમાલો વનમાળી રે,
 સુંદર વરની શોભા જોધને, મગન થઈ મતવાલી રે. જૂ૦ ૨
 શ્યામ તણા હિંડોળાની સજની, છખી વર્ણવ્યામા નાવે રે,
 પ્રદ્ધાનન્દના નાથને જોવા, ધન્દ્રાદિક સુર આવે રે. જૂ૦ ૩

પદ ૪૮૨ મું.

હારે જૂલે નવલ આંખલિયાની ડાળે રે,
 રંગીલો વહાલો કહાનુડો રે લાગે છે અતિ રુડો. હારે૦
 લાલ તિલક કેસરનું રે કીધું, મોર મુગટ ધર્યો માથે રે,
 પ્રીત કરીને જડાઉ પોચી, હરિવર પેહરી બેઠ હાથે રે. ર૦ ૧
 છેલ છખીલો ચતુર શ્યામજો, ગાવે રાગ ઉમંગે રે;
 હાસ વિલાસ કરે અતિ હેતે, વ્રજ વિનતાને સંગે રે. ર૦ ૨
 મધુરે મધુરે સ્વર મોરલી વજડે, લટકાળો નહલાલો રે;
 પ્રદ્ધાનન્દના નાથને જોવા, ચોંપ કરીને સખી આલો રે. ર૦ ૩

પદ ૪૮૩ મું.

હારે સખી આલો સર્વે જૂથ મળીને રે;
 ઝુલાવા જાંઘએ વહાલાને રે નંદજીના લાલાને હારે૦
 હિચકાવીશું હેત કરીને, સર્વે વારા ફેરી રે;
 જન્મ સુફળ કરી લઇયે સજની, હરિવરનું મુખ હેરી રે. ઝૂ૦ ૧
 એકાંતે અલખેલાને સાથે, ગુજ ગોઠડી કરીએ રે;
 મન માન્યા મોહનને મળીને, તાપ હૈયાના હરીએ રે. ઝૂ૦ ૨

રાગ મહુલાર આલાપીને ગાઇયે, હેત કરી હિંડોળા રે;
બ્રહ્માનંદના શ્યામ સંગાથે, કરીએ તે આક્રમ ઝોળા રે. ક્રું ૩

પદ ૪૮૪ મું.

હારે બદ્રીનાથ હિંડોરે ક્રુલે રે;
બળવંત બહુ નામી રે જગ અંતરબામી. હારે૦
બેશ અમૂલ્ય હિંડોળો રે બાધ્યો, વિમળ વિશાલાની ડાળે રે;
નરનારાયણ નાથ બિરાજે, ક્રુલતા રંગ ઢાળે રે. બ૦ ૧
શિવ બ્રહ્મા સનકાદિક સરખા, મુનિવર આવે ભેવા રે,
સુંદર રૂપ બંને હોઉ અંધવ, મુક્ત તણાં મન મોવા રે. બ૦ ૨
કોઈ ગાવે કોઈ નાચે સુર મુનિ, જ્ય જ્ય વાણી ઉચ્ચારે રે,
બ્રહ્માનંદનો નાથ અલૌકિક, જન મન સુખ વિસ્તારે રે. બ૦ ૩

પદ ૪૮૫ મું.

હારે ક્રુલે નર નારાયણ દેવા રે,
નૌતમ અવિનાશી રે બદ્રી વનવાસી. હારે૦
શેષ સહસ્ર મુખ નામ ઉચ્ચારે, નિગમ નેતિ કરી ગાવે રે;
તે વહાલો નિજ જનને કારણ, દેહ ધરી ધરી આવે રે. નૌ૦ ૧
શરણાગત વત્સલ હરિ સમસ્થ, પ્રાણજીવન જન પ્યારા રે;
સુંદર શ્યામ હિંડોરે ક્રુલત, મુક્ત ક્રુલાવન હારા રે. નૌ૦ ૨
અગણિત જીવ ઉધારન કારણ, મનુષ્ય તણી તનુ ધારી રે;
પુરુષોત્તમના વદન કમલપર, બ્રહ્માનંદ બલિહારી રે. નૌ૦ ૩

પદ ૪૮૬ મું.

હારે ક્રુલે નવલ હિંડોરે નાથ રે;
સુંદર સુખકારી રે શોભા અતિ સારી. હારે૦
બદ્રીનાથ હિંડોળે ક્રુલે, મહા મુક્ત ક્રુલાવે રે;
નર નારાયણ મૂરતિને નિરખી, જન મન આનંદ પાવે રે. સું૦ ૧
સારદ નારદ શેષ મહેશ્વર, હિંડોળાની છખી હેરે રે;
ગગન કૂલ સુરપતિ વરસાવે, ગાવે છે હેત ઘણેરે રે. સું૦ ૨
કરુણા સિંધુ અખડિત કાયા, માયા પાર મોરારી રે;
બ્રહ્માનંદ હિંડોરાની શોભા, તીન લોક દુઃખહારી રે. સું૦ ૩

પદ ૪૮૭ મું.

હારે ક્રુલે નરનારાયણ શ્યામ રે;
હિંડોળે હરિ સુખ સિંધુ રે દીન તણા અંધુ. હારે૦

પરાપાર પૂરણ પુરુષોત્તમ, નેતિ નિગમ ઉચ્ચારે રે;
 નૌતમ રૂપ અનૂપ નાથનું, ધ્યાન મુનિવર ધારે રે. હિં ૧
 જેનું નામ જપે જે પ્રાણી, તેના વૈભવ ફરવા રે;
 ત મૂર્તિ ધરી જગમાં ડોલે, હરિજનનાં મન હરવા રે. હિં ૨
 હરિવરનો હિંડોળો જોઈને, મગન થયા ત્રિપુરાસી રે;
 પ્રદ્યાનંદના નાથને નિરખ્યા, તે ધન્ય ધન્ય નર નારી રે. હિં ૩

પદ ૪૮૮ મું-રાગ સોરઠ મલાર.

જૂલતહે નંદલાલ, નવલ પિયા જૂલતહે નંદલાલ. ટેક.
 બહુત બનાય હિંડોરો બાંધ્યો, નવલ કદમકી ડાળ. નં ૧
 સુંદર શ્યામ હિંડોરે જૂલે, જૂલાવત સખ ગ્વાલ. નં ૨
 જૂથ મળી નિરખત પ્રજનારી, ગાવત ગીત રસાળ. નં ૩
 પ્રદ્યાનંદ વસે ઉર માંઈ, ગુણ સાગર ગોપાળ. નં ૪

પદ ૪૮૯ મું.

નવલ પ્રીતમ ઘનશ્યામ, જૂલત પ્યારો નવલ પ્રીતમ ઘનશ્યામ. ટેક.
 મોહનલાલ હિંડોરે જૂલત, પ્રજ જનકો વિશ્રામ. જૂં ૧
 રાધા આદિ ખડી પ્રજનારી, જૂલાવત કરી હામ. જૂં ૨
 સુંદર નવલ હિંડોરો શોભે, બાંધે મોતીન દામ. જૂં ૩
 પ્રદ્યાનંદ રહે ઉર અતર, એહી છબી આહુ જામ. જૂં ૪

પદ ૪૯૦ મું.

રસિક શ્યામ નવરંગી, હિંડોરે જૂલે રસિક શ્યામ નવરંગી. ટેક.
 હરિવર નવલ હિંડોરે જુલે, નિરખન અખીયાં ઉમગી. હિં ૧
 કેસર તિલક સો અજબ બન્યો હે, અજબ બની તન અંગી. હિં ૨
 સુંદર પેચ પાગકે છૂટે, સુંદર લટક કલગી. હિં ૩
 પ્રદ્યાનંદ રસિક પીયા જુલત, શ્યામ ચતુર દિલ સંગી. હિં ૪

પદ ૪૯૧ મું.

જૂલત રાધા ગોરી, પીયા સગ જૂલત રાધા ગોરી. ટેક.
 એક ઘોર ઠાડી ગ્વાલ મંડળી, એક ઘોર ગોપ કિશોરી. પીં ૧
 વારા ફેરી દોય જુલાવત, પકર હીરકી દોરી. પીં ૨
 પ્રીતમકો મુખ નિરખત પ્યારી, જેહી બિધિ ચંદ ચકોરી. પીં ૩
 પ્રદ્યાનંદ જાત બલિહારી, જુગ જુગ અવિચળ જોરી. પીં ૪

પદ ૪૯૨ મું-રાગ સોરઠ.

જૂલે નવલ પ્રીતમ બલવીર હો વીર, જૂલે નવલ પ્રીતમ બલવીર હો વીર. ટેક.
 જુથ મીલી મજનાર જુલાવે, નિરખી નિરખી મન અતિ સુખ પાવે,
 રતન જડિત હિંડોરા ઉપર, રાજત શ્યામ શરીર. જૂં ૧
 સુંદર નવલ હિંડોળો શોભે, છબી લખી મુનિવરકે મન લોભે;
 ગ્વાલ બાલ સખ ઘેર રહે હે, ઠાઠે જમુના તીર જૂં ૨
 અજબ કલગી લટકે રહી હે, નિરખત સખ ત્રિય મગન ભઈ હે;
 મહા મનોહર નટવર મૂરતિ, નીરખત રહત ન ધીર જૂં ૩
 જૂલત નૌતમ નાથ હિંડોરે, કરી લટકે સખકે ચિત્ત ચોરે,
 અહ્માનંદ મદન મોહન લખી, મીટ ગઈ ભવકી પીર. જૂં ૪

પદ ૪૯૩ મું

હેલી જૂલત રસિક મજયદ હો ચદ, હેલી જૂલત રસિક મજયદ હો ચદ. ટેક.
 બાધ્યો આંબાડાર હિંડોરો, રાજત નવલ મનોહર તોરો,
 લટકત શિર પર નવલ કલગી, શ્યામ બને સુખકદ. હેં ૧
 ગોપી ગ્વાલ ખડે ચહુ ચોરા, બાજત તાલ મૃદગ ટકોરા,
 જૂલત રગ ભર પ્રીતમ મોરા, ગુન સાગર ગોવિંદ. હેં ૨
 ગરક કસુંબી પગિયાં ઘેરી, પુલ માલ સુંદર ગળ પેરી;
 પ્રેમી જન મન ભમરન કારન, રચ્યો પ્રેમકો દુદ્ધ હેં ૩
 કાને કુડળ જડિત બીરાજે, દેખી દેખી કંદર્પ છબી લાજે;
 પ્રાણ પીયાકે વદન કમળ પર, વારી અહ્માનંદ. હેં ૪

પદ ૪૯૪ મું.

પ્યારો જૂલત નવલ મજરાજ હો રાજ, પ્યારો જૂલત નવલ મજરાજ હો રાજ. ટેક.
 જૂલત પ્રાનપિયા ગિરિધારી, જૂલાવત હી મીલ અજનારી;
 અરસ પરસ રગ વરસ રચો હે, અધિક સરસ દિન આજ. પ્યાં ૧
 ગાવત ગીત મનોહર ગોરી, પકર રહી સખ રેશમ દોરી;
 શ્યામપીયાકે નવલ હિંડોરે, સખે રતનકો સાજ. પ્યાં ૨
 કુલન હાર બિરાજત નીકે, ઝલકત સુંદર વસન જરીકે;
 નિરખ રૂપ નદલાલ પીયાકો, રહત મદન છબી લાજ. પ્યાં ૩
 બાજ નૌતમ ભાંત બજાવે, કૌ નાચે કૌ મંગળ ગાવે;
 અહ્માનંદ દરશકે કારણ, આચે દેવ સમાજ. પ્યાં ૪

૫૬ ૪૯૫ મું.

આવો હિંડોરે જૂલાવું મેરે મીત હો મીત, આવો હિંડોરે જૂલાવું મેરે મીત હો મીત. ટેક.
 કહાન કહાન મુખ નિશ દિન કહુંગી, હાથ જેર નિત્ય હાજર રઉગી;
 પુલનકે બાબુબધ ગજરે, પેહેરાવું કરી પ્રીત. આ૦ ૧
 પ્રેમ અધિક કરી પાવ પરગી, હૈરેકે સખ તાપ હરગી;
 ભાંત ભાંતકે અન્ન ધરગી, લોજન ભાવ સહિત. આ૦ ૨
 છબી તેરી અતરમેહી ધારુ, આર સખે જળાળ વિસારુ;
 મોતીનકી નીકી પહેરાવું, માળ ગળ શોભિત. આ૦ ૩
 નેનનકે તારે કરી રાખું, કઠીન વચન કબહુ નહીં ભાખુ;
 પ્રદ્માનન્દ કહે ચરનુમે, અરપ દેઉગી ચિત્ત. આ૦ ૪

૫૬ ૪૯૬ મું-રાગ માલીગાડો.

નવલ હિંડોળે શ્રીનાથજી ઝુલે, ઝુલાવે રાધીકા ગોરી રે;
 કનક થંભનો બન્યો રે હિંડોળો, રેશમ કેરી દોરી રે. ન૦ ૧
 સર્વ સાહેલી લેળી રે થઈને, ચાલો જોવા જાયે રે;
 મનમોહન નટવરની રે મૂર્તિ, નિરખીને સુખીયાં થાયે રે. ન૦ ૨
 બહુ હેતે હિંડોળો રે બાંધ્યો, આંખલિયાની ડાળે રે;
 મોરલીમાં રાગ મલાર આલાપે, ગાવતા રગ ઢાળે રે. ન૦ ૩
 છોગાળો ધનશ્યામ છબીલો, હેત કરીને હેરે રે;
 પ્રદ્માનન્દના વહાલાને જોધને, મગન થઈ આ ફેરે રે. ન૦ ૪

૫૬ ૪૯૭ મું.

રતન જડીત હિંડોળા માંહી, ઝેકા છે પ્રીતમ પ્યારો રે;
 હેત કરી વ્રજ જનને હેરે, નટવર નદ દુલારો રે. ૨૦ ૧
 કોઈક નાચે ને કોઈક ગાવે, કોઈક તાળ બજાવે રે;
 જહુવરના હિંડોળાને જોવા, ઇંદ્રાદિક સુર આવે રે. ૨૦ ૨
 હિંડોળાની શોભા જોધને, મોહી રહ્યાં નર નારી રે;
 રાધા સહિત રસિક વર ઝુલે, શુણુવતો ગિરિધારો રે. ૨૦ ૩
 કનક તણો હિંડોળો સુંદર, સજની જોવા ચાલો રે;
 પ્રદ્માનન્દ કહે રગભર ઝુલે, લટકાળો નન્દલાલો રે. ૨૦ ૪

૫૬ ૪૯૮ મું.

હરિવરના હિંડોળાની શોભા, સજની ચાલો જોધયે રે;
 મનમોહન નટવરની મૂર્તિમાં, લઈ ચીત્તડાંને પ્રોધયે રે. હ૦ ૧

કનકતણા થભા બેઉ કાળુ, રેશમ કેરી દોરી રે;
 ઘેરે સૂર કરી ઝુલા ગાવે, શ્રી બ્રહ્મભાન કિશોરી રે. હૃં ૨
 માથે જરકસી પાઘ મનોહર, મોતીડાંની માળા રે;
 બહુ નામી હિંડોળામાં બેઠા, લાગે છે રૂપાળા રે. હૃં ૩
 સુંદર વર છોગાળા કેરુ, મુખડું લાગે ખ્યારુ રે;
 બ્રહ્માનંદના વહાલાને ઉપર, સરવસ લધને વારુ રે. હૃં ૪

પદ ૪૯૯ મું.

સુંદર વર હિંડોળે શોભે, રગ લીનો રૂપાળો રે;
 લટકાળો ખાંતે કરી ઝુલે, મોહન મોરલીવાળો રે. સું ૧
 સોનાનો હિંડોળો સુંદર, રેશમ દોરી રુડી રે;
 રગ લીની રાધા ઝુલાવે, ખળકે છે ભુજ ચુડી રે. સું ૨
 પેચાળી પાઘડલી ખાંધી, લટકે નવલ કલંગી રે;
 રસીક પ્રીતમ લાગે છે રુડા, નાથ જુલે નવરંગી રે. સું ૩
 રતન જડીત ઝાંડી હિંડોળે, લાગે છે રૂપાળી રે;
 બ્રહ્માનંદનો વહાલો શોભે, વ્રજજીવન વનમાળી રે. સું ૪

પદ ૫૦૦ મું.

ચાલ સખી જોવાને જાધયે, જુલે છે મતવાલો રે;
 મનમોહન રગડાનો માતો, સુંદર વર છોગાળો રે. ચાં ૧
 મોરલીમાં રાગ મનોહર, ગાવે છે ગિરિધારી રે;
 મનમોહન નટવરની મૂર્તિની, છખી બની અતિ ભારી રે. ચાં ૨
 પેચાળી નૌતમ પાઘડલી, નવલ કલંગી લટકે રે;
 નવલ ખલે શેલું એક નાખ્યું, ચાળ કસુંખી ચટકે રે. ચાં ૩
 હરિવરનો હિંડોળો જોધને, લાલ નયનનો લધએ રે;
 બ્રહ્માનંદના વહાલાની ઉપર, સરવસ વારી દધએ રે. ચાં ૪

પદ ૫૦૧ મું.

હિંડોળો ધનશ્યામ હરિનો, અતિ રૂપાળો લાગે રે;
 સજની અતર વાધે મુખડું, લવનું દુઃખડું ભાંગે રે. હિં ૧
 છેલ ચતુરવર છોગાળા કેરી, મૂર્તિ મનોહર પ્યારી રે;
 અલબેલા મનમોહન ઉપર, તન ધન નાખું વારી રે. હિં ૨
 હિંડોળાની શોભા હેલી, વર્ણવ્યામાં નવ આવે રે;
 લટકાળા કેરુ છોગલીયું, ચીત્તડાને લલચાવે રે. હિં ૩

કનક થંભા હિંડોળો કાળુ, દોરી રેશમ કેરી રે;
બ્રહ્માનંદનો વહાલો ઝુલે, લાલ મનોહર લેહરી રે. હિં ૪

૫૬ ૫૦૨ મું.

રસિયાનો હિંડોળો રૂડો, હેતે ભેઈએ હેલી રે;
ચોપ કરી જલદીથી ચાલો, કામકાજ સર્વે મેલી રે. ૨૦ ૧
ઝાંઝે હેતે કરીને ઝુલાવે, ગિરિધરને ગોવાળા રે;
આસપાસ આવીને ઉભા, લાગે છે રૂપાળા રે. ૨૦ ૨
કેડીલા વર કહાનકુંવરની, મૂર્તિ સુંદર શોભે રે;
ભાલ તિલક સુંદર ભૂધરનું, ભેઈભેઈ મનદું લોભે રે. ૨૦ ૩
ડોલરિયા કેરો હિંડોળો, નિરખ્યો હેત કરીને રે;
બ્રહ્માનંદ તે લાભ કમાણી, સુંદર દેહ ધરીને રે. ૨૦ ૪

૫૬ ૫૦૩ મું.

મજાજીવન નટવર વહાલાનો, હિંડોળો રંગ ભરીયો રે;
સુંદર વર નટનાગર શોભે, કહાન કુવર કેસરીયો રે. ૨૦ ૧
રતન જડીત થભા રૂપાળા, ડાંડી પથ્થુ રૂપાળી રે;
ચિત્ર વિચિત્ર બન્યો હિંડોળો, મોતીડાની ભાળી રે. ૨૦ ૨
મનમોહનની પાઘડલીમાં, ઊગલિયાં લઈ ધરીયે રે;
નટનાગર પ્રીતમને નીરખી, સુફળ જનમારો કરીયે રે. ૨૦ ૩
રાધા સહીત રસીકવર ઝુલે, જગપતિ અતર ભામી રે;
બ્રહ્માનંદના નાથને ભેઈને, નયનતાણું ફળ પામી રે. ૨૦ ૪

૫૬ ૫૦૪-રાગ હુમરો.

ઘનશ્યામ મંદિર મોરે રસીક પીયા, ઝુલો હો નવલ હિંડોરે. ઘ૦ ૧
હિંડોરે રતન જડાવું, કરી પ્રીતિ અધિક ઝુલાવું. ઘ૦ ૨
શિરખાંધો અલોડીક પગીયાં, તુમસે ભે લગન મેરી લગીયાં. ઘ૦ ૩
તુમસે બની મેરી ભેરી, ઝુલાવું રેશમ ગ્રહી દોરી. ઘ૦ ૪
બ્રહ્માનંદ કહે જીવન મેરા, ભવજલ તારનકા મેરા. ઘ૦ ૫

૫૬ ૫૦૫ મું.

ઘનશ્યામ શ્યામ હુમારે પ્રીતમ, તુમ ઝુલો હિંડોરે પ્યારે. ઘ૦ ૧
તુમસે ભે રતિ મેરી બાઢી, ઝુલાવું મે એક પગ ઠાડી. ઘ૦ ૨
હિંડોરા બન્યાહે નીકા, તુમ પેહિરો જ્યું વસન જરીકા. ઘ૦ ૩

સનકાદિક શકર આવે, છબી દેખી પરમ સુખ પાવે. ધ૦ ૪
કમલાવર આનંદકારી, બ્રહ્માનંદ કહે નિધિ હમારી. ધ૦ ૫

પદ ૫૦૬ કું.

રંગરેલ કુજવિહારી નવલ પીયા, ઝૂલો હો ગિરિવરધારી. ૨૦ ૧
અતિ ખ્યારી રંગીલી અંખીયાં, લખી હૃદયકમલમે રખીયાં. ૨૦ ૨
ચિત્ત મોયો અજબ રંગ ચટકે, પચરંગી કલગી લટકે. ૨૦ ૩
બુકુટી અતિ સુંદર શોભે, દેખી દેખી ત્રિય મન લોભે. ૨૦ ૪
બ્રહ્માનંદ કહે શ્યામ સુહાગી, તુમસે જ્યું લગન મેરી લાગી. ૨૦ ૫

પદ ૫૦૭ મું.

બલવીર કુજવીલાસી ચતુર પીયા, ઝૂલો નવલ અવિનાશી. બ૦ ૧
હિંડોરા ખુબ બનાયા, આય ઝૂલો રસીક વ્રજરાયા. બ૦ ૨
મૂર્તિ નવલ મન માની, અબ હાથ તેહારે બેકાની, બ૦ ૩
તુમસે જો મેરા મન માના, કરી લીજે અપની અબ કહાના. બ૦ ૪
હિંડોરે આય ખીરાજો, બ્રહ્માનંદકું ખુબ નિવાજો. બ૦ ૫

પદ ૫૦૮ મું-રાગ ભૈરવી.

આવો ધનશ્યામ ઝુલાઉરી, હિંડોરનામે, આવો ધનશ્યામ
ઝુલાઉરી, હિંડોરનામે. ટેક.
આય ખીરાજો પીયા નવલ હિંડોરેમે, કલીયાં કુલ ખીછાઉરી. હિં ૧
મોતીનકે મેરાબ અલોકિક, ડાડી રતન જડાઉરી. હિં ૨
ચોકી નંગ જડાવકી સુંદર, રેશમ દોરી બનાઉરી. હિં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે તેરી મૂરતિ, નેનન ખીચ છુપાવુરી. હિં ૪

પદ ૫૦૯ મું

ઝૂલો ધનશ્યામ હિંડોરમેરી, શ્યામગિયા, ઝૂલો ધનશ્યામ
હિંડોરમેરી, શ્યામગિયા. ટેક.
બહુત બનાય હિંડોરો બાંધ્યો, બેઠો મોઈહું ચંદન ખોરમેરી. શ્યા૦ ૧
ગ્વાલ બાલ સબ ઘેરકે ઠાઠે, ઝુલા દોઢો નાખતહે જોરમેરી. શ્યા૦ ૨
હીરા લાલ જડાવ હિંડોરે, મોયો મન કચન ખોરમેરી. શ્યા૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે શ્યામ ચતુરવર, રાખુ મેરે નેનનહુંકે કોરમેરી. શ્યા૦ ૪

પદ ૫૧૦ મું.

મેરે ઘરું બાલમ આવરે, ઝુલનકું હો, મેરે ઘરું બાલમ
આવરે, ઝુલનકું હો. ટેક.

તુમ ઝુલો મેરે મદિર આયકે, રસીક સલુના મજરાવ રે. ઝુ૦ ૧
હીરકી દોર હિંડોરે ખાંધી, હીરા રતન જડાવ રે. ઝુ૦ ૨
સુંદર વિધિ વિધિ ફૂલ બીછાયે, અતરહુકા છટકાવ રે. ઝુ૦ ૩
અહ્માનન્દ ચરનકી દાસી, હસી હરિ કંઠ લગાવ રે. ઝુ૦ ૪

૫૬ ૫૧૧ મું.

ઝુલો મેરે પ્રાન આધાર રે, પાતળિયા હો, ઝુલો મેરે પ્રાન

આધાર રે, પાતળિયા હો. ટેક.

સુંદર સાજ હિંડોરો સુંદર, સુંદર અંબલેકી ડાર રે. પા૦ ૧
આય વિરાજો નવલ હિંડોરેમે, પેહેરો ગલે પુલહુકે હાર રે. પા૦ ૨
તુમસે રંગીલે પીયા નેહરા લગ્યા હે, સલુને નન્દકુમાર રે. પા૦ ૩
અજબ છબીલી તેરી મૂર્તિ ઉપર, અહ્માનન્દ બાલહાર રે. પા૦ ૪

શ્રાવણ સુદ ૧૧. પવિત્રાં એકાદશીના પદ.

પદ ૫૧૨-મું રાગ માલીગાડા.

શ્રાવણ સુદી એકાદશી સુંદર, નાથ પવિત્રાં પેહેરે રે;
આંગણમાં ઉભા રહીને, હેતે સામું હેરે રે. શ્રાં ૧
બહુ મૂલી મોલીડું બાંધો, શિર તોરા મરમાળા રે;
અલબેલાળ દરશન આપો, વહાલમ મોરલીવાળા રે. શ્રાં ૨
નટવરજી મૂરતિ નિરખ્યાની, આશ ઘણી છે અમને રે;
એક ઘડી આંખ્યું આગેથી, મેલ્યા ન જાય તમને રે. શ્રાં ૩
રસીક પીયા તમને રીઝાવા, ગીત મનોહર ગાવું રે;
બ્રહ્માનંદના નાથજી તમને, પવિત્રાં પેહેરાવું રે. શ્રાં ૪

પદ ૫૧૩ મું.

પેહેર્યા નાથ પવિત્રાં સુંદર, પવિત્ર ત્રિયા પેહેરાવ્યાં રે,
નદતણે આગણુ પ્રજવાસી, દરશન કરવા આવ્યાં રે. પેં ૧
મોહનજીને શોભે મસ્તક, પાઘડલી પેચાળી રે,
ગોપીજન ગુલતાન થઈ ગયાં, ભૂધરનુ મુખ લાળી રે. પેં ૨
લટકાળાનાં લટકાં જોઈને, મગન થઈ પ્રજ નારી રે,
આગણીયે આવીને ઉભા, વહાલો કુંજવિહારી રે. પેં ૩
નંદતણા નાનડીયાને ઉપર, સરવસ વારી નાખુ રે
બ્રહ્માનંદના વહાલાને જોઈને, આજ ઠરે મારી આંખ્યું રે. પેં ૪

પદ ૫૧૪ મું.

નટવર નાથ પવિત્રાં નૌતમ, પેહેર્યા પ્રીત કરીને રે;
સર્વે પેહેલાં જોઈને જોઈએ, હેતે સહિત હરિને રે. નં ૧
એકાદશી અનોપમ આવી, શ્રાવણની અજવાળી રે,
પીતાંબર આભૂષણ પેહેરી, ઉભા છે વનમાળી રે. નં ૨
ઘર ઘરથી ગોવાળા આવ્યા, હરિનું મુખડું જોવા રે,
વહાલેજી સુંદર વેશ બનાવ્યો, માનુનીનાં મન મોવા રે. નં ૩
પાઘડલી નૌતમ પેચાળી, આંટાળી ઉપરણી રે.
બ્રહ્માનંદના વહાલાને નિરખ્યા, ધન્ય ધન્યતેની કરણી રે. નં ૪

પદ ૫૧૫ મું.

એકાદશી અનૂપ આજની, કેડે ઓછવ કરીયે રે;
સહિત પવિત્રાં સુંદર વરની, મૂરતિ અંતર ધરીયે રે. એં ૧

પ્રાણજીવનના તોરા ઉપર, પ્રીતે ભમર ભમે છે રે;
લટકાળા મોહનનાં લટકા, મન મારે અધિક ગમે છે રે. એ૦ ૨
સુંદર વર શ્યામળીયા કેરું, રૂપ અલોકિકે જોયું રે;
ભૂધરજીની મૂર્તિ બાળી, સરવે ગોકુળ મોયું રે. એ૦ ૩
છેલ ચતુરવર છોગાળાંની, લાવન ખ્યારી લાગે રે;
બ્રહ્માનંદના વહાલાને રાખું, આંખડલીની આગે રે. એ૦ ૪

પદ ૫૧૬ મું.

પેહેર્યાં નટવર નાથ પવિત્રાં, છખી વર્ણવ્યામાં નાવે રે;
વહાલમને જોવા મજવાસી, આનંદ ભરીયાં આવે રે. પે૦ ૧
ખડુ મૂલી પાછડલી ખાંધી, રૂપાળે મજરાજે રે;
ગુંથીને ગજરા લઈ આવે, કહાનકુંવરને કાજે રે. પે૦ ૨
આંખુની ટસરુ અણીયાળી, મુખની મીઠી વાણી રે;
છોગલીયાની શોભા જોઈને, દેવત્રિયા લોભાણી રે. પે૦ ૩
હીયડે હાર હબરી પેહેર્યોં, કુણડળ લળકે કાને રે;
બ્રહ્માનંદ કહે ચિત્તડુ ચોર્યું, મોરલડીની તાને રે. પે૦ ૪

પદ ૫૧૭ મું.

નવલ પવિત્રાં નાથજી પેહેર્યાં, કહાન કુંવર કેસરીયે રે;
ચાલ સખી નન્દજીને મંદિર, કોડે દરશન કરીયે રે. ન૦ ૧
સુંદર વર છોગાળા કેરું, રૂપ અલોકિકે જોઈયે રે;
મહા મનોહર નૌતમ મૂર્તિ, આંખડલીમાં પ્રોઈયે રે. ન૦ ૨
આજ પવિત્ર એકાદશી આવી, પેહેર્યાં પવિત્રાં વહાલે રે;
કોડીલા નંદલાલ કુંવરને, જોયા વિના નવ ચાલે રે. ન૦ ૩
માવો મજનારીનાં મનડાં, હેતે કરીને હરે છે રે;
બ્રહ્માનંદના નાથની મૂર્તિ, નિરખી નેણ ઠરે છે રે. ન૦ ૪

પદ ૫૧૮ મું.

શ્યામ પવિત્રાં પહેરીને સુંદર, ઉભા છે અલખેલો રે;
શ્યામળીયાનાં દર્શન સારું, કારજ ધરનાં મેલો રે. શ્યા૦ ૧
અલખેલો ઉભા આવીને, નાથ પવિત્રાં પહેરી રે;
લટકાં અધિક ઠરે છે રૂડા, લટકાળા રંગ લેહેરી રે. શ્યા૦ ૨
ઓચ્છવનોદિન આજ અનોપમ, ફરી ફરી નવ આવે રે;
મજજીવન રંગ લીનો વહાલો, હેત કરી જોલાવે રે. શ્યા૦ ૩

કહાનુડાનાં દર્શન કાળે, લોક લાજ તજી દીજે રે,
અક્ષાનંદના નાથની મૂરતિ, નેણુમા ધરી દીજે રે સ્થાન ૪

પદ ૫૧૯ મું.

પુણ્ય પવિત્ર એકાદશી પૂરણ, ગીત પવિત્ર તે ગાવે રે,
પ્રાણુ પ્રીતમને આવી પવિત્રાં, પવિત્ર ત્રિયા પહેરાવે રે. પુન ૧
લટકાં પવિત્ર કરે લટકાળો, હેત પવિત્ર કરી હેરે રે,
પવિત્ર ગોવાળ ઉભા પાસે, કમળ પવિત્ર કર ફેરે રે; પુન ૨
પાઘ પવિત્ર મનોહર માથે, પવિત્ર કલગી લટકે રે;
મહા પવિત્ર અલોકિક મૂરતિ, પવિત્ર હ્રીયામાં અટકે રે. પુન ૩
પવિત્ર પવિત્ર પોતાના જનને, દરશન પવિત્ર દેવા રે,
અક્ષાનંદ પવિત્ર પ્રીતમને, પવિત્ર પડ્યો છે હેવા રે. પુન ૪

શ્રાવણ સુદ ૧૫. રક્ષા બંધનના પદ.

પદ ૫૨૦ મું.-રાગ માલીગાડો.

મોહનવરને બાધે માતા, રાખડલી રૂપાળી રે,
ઝાંઝે હેતે લીધે રે જશોદા, ભામણીયાં મુખ લાળી રે. મોન ૧
ઘણી ખમા મારા લાડકડાને, વિધન દુર સરવે થાજે રે,
શરણાગત તારાં થાજે સુખીયાં, વેરીડાં મરી જાજે રે. મોન ૨
રેશમનાં કુમકડાં રૂપાળાં, રેશમ કેરી દોરી રે;
મોતીડાં પ્રોધને માહી, નિરખે રાધા ગોરી રે. મોન ૩
મરમાળા નટવરની મૂર્તિ, ત્રિભુવનથી છે ન્યારી રે.
અલબેલા ધનશ્યામની ઉપર, અક્ષાનંદ બલિહારી રે. મોન ૪

પદ ૫૨૧ મું.

બહુ હેતે જશોદાજી બાંધે, રસીક રાયને રાખી રે,
કહાનકુંવરને જોવાને કાળે, ગોપત્રિયા અલીલાખી રે. બન ૧
હૈડા ઉપર શોભે હરિને, મોતીડાની માળા રે;
ગોપીના મડળમાં ગિરિધર, લાગે છે રૂપાળા રે. બન ૨
રાખી માંહી ગુંથીને રાખ્યો, મોતીડાંને ઝુડો રે;
હેતાળા હરીવરને હાથે, લાગે છે અતિ રૂડો રે. બન ૩
બાંધ્ય ગૃહી પ્રીતે બોલાવે, સુંદર છેલ છખીલો રે;
અક્ષાનંદને મનડે વસીયો, કહાનકુંવર કોડીલો રે. બન ૪

પદ ૫૨૨ મું.

રાખડલી વ્રજરાજ કુવરને, સુંદર કરમા શોભે રે,
મરમાળા નટવર મોહનનાં, લટકા ભેઈ મન લોભે રે. ૨૦ ૧
ભાવે જશોદા લીધે રે ભામણીયાં, નહજી ઉભા નિરખે રે;
ગોપી ગ્વાલ સખે મળી ગાવે, હરિને ભેઈને હરખે રે. ૨૦ ૨
પુમકડાં નૌતમ અતિ ફાવે, મોટાં મોટાં મોતી રે;
વ્રજનારી તનની સુધ ભૂલી, શોભા ભેતી ભેતી રે. ૨૦ ૩
એક ઘડી આંખું આગેથી, દૂર ભવા નવ દેવા રે,
બ્રહ્માનંદનો વહાલો સજની, ઉરમાં રાખ્યા જેવા રે. ૨૦ ૪

પદ ૫૨૩ મું.

રાખી અતિ લાગે રૂપાળી, હરિને જમણે હાથે રે;
પ્રીત કરી પીતાંબર પેહેર્યું, મુગટ જડાઉ માથે રે. ૨૦ ૧
ઘર ઘરથી ગોપી સર્વે આવી, શોભા ભેવા સારુ રે,
માતા કે દેખાડને માવા, રૂપ અલૌકિક તારુ રે. ૨૦ ૨
હું ઘોળી તારા મુખડા ઉપર, લાડકડા વનમાળી રે;
મોહ પામી સરવે વ્રજનારી, મૂરતિ તારી ભાળી રે. ૨૦ ૩
જે તારા વેરી હોય જગમાં, તે વેહેલેરાં ટળજે રે;
બ્રહ્માનંદ કહે દાસ તમારાંને, મહાસુખ નિત નિત મળજે રે. ૨૦ ૪

પદ ૫૨૪ મું.

આજ બળેવ દિવસ એવ્યવનો, નંદ તણે ઘર ભાઈયે રે;
નટવર છેલ છબીલાને નિરખી, અંતર સુખીયા થાઈયે રે. ૨૦ ૧
ગર્ગાચારજ રાખી બાંધી, પૂરણ બ્રહ્માને પુંચે રે;
અમર સદા રહેા અવિનાશી, એમ બોલ્યા મુર ઉચે રે, ૨૦ ૨
પ્રેમ કરી પાથરણાં નાખ્યાં, બહુ બહુ વાના કીધાં રે;
વસ્ત્ર આભૂષણ સહિત ગર્ગને, દાન ધેનુનાં દીધાં રે. ૨૦ ૩
રાજ અધિક થયાં નંદરાણી, ગોરાણી શણગાર્યા રે;
બ્રહ્માનંદ કહે કહાનકુવરનાં, સરવે વિદ્ય નિવાર્યા રે. ૨૦ ૪

પદ ૫૨૫ મું.

રસિક રાયને હાથે રાખડી, બાંધી તે બહુ મૂલી રે,
સરવે જૂથ મળી વ્રજનારી, નિરખી તન સુધી ભૂલી રે. ૨૦ ૧
મોતીડાંને હાર મનોહર, બાંધ્યા સુંદર બાણુ રે,
મુખડુ પૂરણ ચંદ સરીખુ, કાને કુંડળ કાણુ રે. ૨૦ ૨

રૂપાળો બાંધ્યો કટી રેટો, અંગરખી પુલ કેરી રે;
રાખડલીની શોભા રુડી, ત્રિભુવનથી છે અનેરી રે. ૨૦ ૩
આંખડલી હરિની અણિયાળી, કેસર તિલક કરેલું રે;
અહ્માનંદ કહે નટવરનું, છોગલિયું રગ લરેલું રે. ૨૦ ૪

પદ ૫૨૬ મું.

રેશમ કેરી અજબ રાખડી, બાંધી છે બે ભાઇયે રે;
ચાલ સખી નન્દજીને ફળિયે, શોભા જોવા બાંધ્યે રે. ૨૦ ૧
શ્યામ સલુણા શ્યામળિયાની, આંખડલી અણિયાળી રે;
બહુ અમૂલક મસ્તક બાંધી, પાઘડલી પેચાળી રે. ૨૦ ૨
હોમ તણી પુંચી બેઠ હાથે, કુડળ જડાઉ કાને રે;
ગોપી સઉ શુભતાન થઈ છે, વહાલાજીને વાને રે. ૨૦ ૩
નન્દતાણા નટવરને સાથે, કોડે પ્રીતિ કરીયે રે;
અહ્માનંદના નાથને નિરખી, મતવાલા થઈ ફરીયે રે. ૨૦ ૪

પદ ૫૨૭ મું.

રાખડલી પ્રજરાજ કુવરને, શોભે સુંદર હાથે રે;
બહુ મૂલી હેતે કરી બાંધ્યું, મોળીડુ હરિ માથે રે. ૨૦ ૧
હીયડે લેહકે હાર હજારી, આઢ્યો નવલ દુશાલો રે;
આંગણીયે આવીને ઉભા, લટકાળો નંદલાલો રે. ૨૦ ૨
બળ કહે મારી સરસ રાખડી, તારી નરસ બતાવે રે,
પ્રજવાસી સરવે દેખતાં, ખેલ કરે ને ખીજવે રે. ૨૦ ૩
ધન્ય ધન્ય આજ બળેવનો દહાડો, ધન્યજેણે બાંધી રાખી રે;
અહ્માનંદના નાથને દેખી, પ્રજ વિનતા અલિલાખી રે. ૨૦ ૪

આવણુ વદ ૮ ના પદો.

શ્રીકૃષ્ણ જન્મ વધાઇ.

પદ ૫૨૮ મું-રાગ ગરબી.

નહ તણે ઘેર નોખત વાજે, વદત વધાઈ વધાઈ રે;
જશોમતી જાયો પુત્ર સખી રે, હરખત લોક લુગાઈ રે.

શોભિતા શણગાર સજ્જે મળી, મંગળ વસ્તુ લાગે રે; ૨
 મોતીડાંના થાળ ભરીને, ચાલો વધાવા જાયે રે.
 નૌતમ ચોખા હળદર નાખી, કાઢવ દહીંના કરીયા રે, ૩
 એક બીજના અંગપર સીંચે, ગોવાળા રંગ ભરીયા રે.
 મોહનજીનું મુખડું રે જોઈને, આનંદ અંગ ન માય રે; ૪
 બ્રહ્માનંદ કહે હરિ વ્રજમાં, પ્રગટ્યા તે ત્રિભુવન રાય રે.

પદ ૫૨૯ મું.

ટોડલે ટોડલે તોરણ બાંધ્યાં, રત્ને તે મડપ છાયો રે; ૧
 અભિલ ભુવનનો નાથ અલૌકિક, પુત્રજશોભતીજાયો રે.
 સામવેદ ઉચે સ્વર સુંદર, બ્રહ્મા તે ઉભા વાંચે રે; ૨
 તાંડવ નૃત્ય કરી ત્રિપુરારિ, નંદતણે ઘર નાચે રે.
 ચિત્ર વિચિત્ર ધન પટ બાંધ્યાં, મોતીડે ચોઠ પૂરાવ્યા રે; ૩
 નંદનવનનાં પુલ લેઈને, દેવ વધાવા આવ્યા રે.
 જીવતી જીવ્ય કરીને જોવા, સૌ મળી આપણ ચાલો રે; ૪
 આપણે કાળે પ્રગટ થયા છે, બ્રહ્માનંદનો વહાલો રે.

પદ ૫૩૦ મું.

આજ સખી જોને નંદતણે ઘેર, આનંદ ઉત્સવ ભારી રે; ૧
 કનક તણી ગળે માળ નાખીને, ઘેનુને શણગારી રે.
 બ્રાહ્મણ જીવ્ય મળ્યા બ્રહ્મવેત્તા, વેદ જપે શુભ વાણીરે; ૨
 કોટી કોટી બ્રહ્માંડનો કર્તા, લાલ જાયો નંદ રાણી રે.
 નૌતમ વસ્ત્ર આભૂષણ પહેરી, ગોપી ગોવાળા ગાવે રે; ૩
 અરસપરસ મુખ માંખણ લીંપે, દહીંના તે કીચ મચાવે રે.
 નંદતણે આંગણ નર નારી, હરખ ભર્યાં સહુ ડોલે રે; ૪
 બ્રહ્માનંદના નાથને જોઈને, જય જય વાણી બોલે રે.

પદ ૫૩૧ મું.

નંદ જશોદાનાં ભાગ્યનો મહિમા, મુખ વર્ણવ્યો નવ જાવે રે; ૧
 પુરુષોત્તમ જેના પુત્ર થયા નિત્ય, જોળામાં લઈને ખેલાવે રે.
 ધનધન વ્રજની ભોમ સખી, જેની રજ વંદે ત્રિપુરારિ રે; ૨
 અનંત બ્રહ્માંડ પતિ ત્યાં આવી, પ્રગટ્યા તે દેવ મોરારિ રે.
 બ્રહ્માદિક સિદ્ધરાજ મુનિજેનું, ધ્યાન કરી કરી હાર્યાં રે; ૩
 તે વહાલો ગોવાળાના ઘરમાં, પ્રીત કરીને પધાર્યા રે.

અક્ષરધામથી અધિક થયું, આજ નદરાયનું કૃતિયું રે,
બ્રહ્માનંદના નાથને નિરખી, નેણતાણુ કળ મળીયું રે. ૪

પદ ૫૩૨ મું-રાગ સામેરી.

ખાવા નહતણે દરખાર, નોખત વાજે રે,
હરિ પ્રગટ્યા સરજણ હાર, નિજ જન કાજે રે. નો ૧
જનમ થયો જગદીશનો રે, હરખ વધ્યો ત્રિલોક;
કુણ્ડિક કસ સરીખડા, તેને અતર પેઠો શોક. નો ૨
દેવ ત્રિયા ટોળે મળી રે, સુર તેત્રીસે કોડ;
જશોમતી કેરે આંગણે ગાવે, જયજય ધુનિ કર જોડ. નો ૩
તોરણ બાંધ્યા ટોડલે રે, ચદન લીપ્યા ધામ
આનંદકારી ઉપન્યા વહાલો, બ્રહ્માનંદનો શ્યામ. નો ૪

પદ ૫૩૩ મું.

અતિ હરખ વધાર્ય આજ, વહે વજવાસી રે,
થયા પ્રગટ રસિક વજરાજ, અકળ અવિનાશી રે. ૧૦ ૧
ચોક પૂરાવ્યા મોતિયે રે, રોખ્યા થલ પ્રવાળ,
કાદવ દહીંના કીધલા રે, મળી ખેલત ગોપી ગ્વાલ. ૧૦ ૨
અખર આલૂષણ અગમાં રે, સર્વ સજી શણગાર.
કહાન વધાવા કારણે, આવી ગોકુળીયાની નાર ૧૦ ૩
લાલ અમર રહો નંદનો રે, આપે સહુ આશીષ,
અધમ ઓધારણ અવતર્યા, વહાલો બ્રહ્માનંદનો ઇશ. ૧૦ ૪

પદ ૫૩૪ મું.

સખી જશોમતી જયો લાલ, વધાવા જાયે રે;
ભાળી સુંદર એનુ ભાલ કે, સુખીયાં થાયે રે. ૧૦ ૧
મોતી મુંઘાં મૂલનાં રે, લઈ ભરીયે કચન થાળ;
નંદ મહરને આંગણે ગાયે, મગળ ગીત વિશાળ. ૧૦ ૨
રસિક નક્ષત્ર ધન્ય રોહિણી રે, તીથિ આઠમ પરમ અનૂપ;
આહીર કુળમાં ઉપન્યા, વહાલો ચૌદ ભુવનનો ભુપ. ૧૦ ૩
વાજે અધિક વધામણાં રે, ચાલો સૌ મળી સાથ,
નેણાં ભરી ભરી નિરખીએ, હેલી બ્રહ્માનંદનો નાથ. ૧૦ ૪

પદ ૫૩૫ મું.

આજ નંદ મહરની પોળ, ઉત્સવ ભારી રે;
કરે મગળ ગીત કલોલ, સર્વ નર નારી રે. ૭૦ ૧

સુનિ નારદ નૃત્ય માંડીયાં રે, તુંબડૂ ગાવે તાન;
 ઈદ્ર ઉતારે આરતી, ધરે શકર ઉભા ધ્યાન. ઉ૦ ૨
 પ્રેમે ઘડીયું પારણું રે, વિશ્વકર્મા શુભ સાજ;
 પ્રદ્મા લાવ્યા ઝુલડી કાળુ, કહાનકુવરને કાજ. ઉ૦ ૩
 રમવાનાં રમકડાં રે, લઈ આવ્યા શશિ સુર,
 પ્રદ્માનન્દના નાથનુ ભેઈ સુખ, થયા સુખ ભરપુર. ઉ૦ ૪

જન્મનાં પદ.

પદ ૫૩૬ મું-રાગ માલીગાડા.

શ્રાવણુ વદી આઠમ યુધવારી, નક્ષત્ર રોહિણી આયો રે;
 અર્ધ રાત જાતાં અવિનાશી, પુત્ર જશોદા જાયો રે. શ્રા૦ ૧
 જયજયકાર થયો ત્રિલોકમા, દેવ ત્રિયા મળી નાચે રે;
 આંગણીયે પ્રદ્માદિક આવીને, વેદ તણી ધૂની વાંચે રે. શ્રા૦ ૨
 નદરાય ઘર ઉત્સવ ભારી, ઉલટયો ગોકુળ સારો રે;
 ગોપી આય કહે જશોદાને, જીવો લાલ તમારો રે. શ્રા૦ ૩
 જન્મ સુણી આવ્યા સિદ્ધ ચારણુ, ગધર્વ ઉભા ગાવે રે;
 પ્રદ્માનન્દના નાથને હેતે, વ્રજની નાર વધાવે રે. શ્રા૦ ૪

પદ ૫૩૭ મું.

ભાગ્ય બડાં વ્રજની ભોમીનાં, જન્મ્યા અંતરભમી રે,
 અખીલ ભુવનના કરતા હરતા, પ્રદ્માદિકના સ્વામી રે. ભા૦ ૧
 ગુણીજન મંગળ ગીત ઉચ્ચારે, નન્દરાયની હેલી રે,
 મન કુદ્યાં વ્રજની વિનતાનાં, કુદી છે વનની વેલી રે. ભા૦ ૨
 ભવતમાન થયા દ્રિજ અભિ, હેત મંગળ થઈ હોલે રે,
 ચિરંજીવી રહો લાલ નંદનો, જય જય વાણી રે. ભા૦ ૩

અધિક થઇ આનંદ કેરી હેલી, ગીત પરસપર ગાવે રે;
કોડીલા નટવરને ઠાળે, રમકડાં લઇ આવે રે. નં ૩
ધન્ય ધન્ય ભાગ્ય નંદના સજની, ધન્ય જશોદા માતા રે;
બ્રહ્માનંદનો વહાલો જન્મ્યા, અવિચળ સુખના દાતા રે. નં ૪

પદ ૫૩૯ મું.

ચાલ સખી જોવાને જાયે, મોહનજીનું મુખડું રે;
ખોળામાં તેડીને ખોયે, અનત જનમનું દુઃખડું રે. આં ૧
આગણીયામા ઉભા રહીને, ઘેરે સાદે ગાયે રે;
શ્યામળીયા નટવરને સારુ, રમકડાં લઇ જાયે રે. આં ૨
આનંદ અધિક જાય ઉભરાણો, વાળ નૌતમ વાળે રે;
ઇદ્રાદિક બ્રહ્માદિક આઁયા, મુખડું જોવા કાળે રે. આં ૩
મહા અલોકિક લીડ મચી હે, નંદરાયને દ્વારે રે;
બ્રહ્માનંદના વહાલાની ઉપર, તન મન ધન લઇ વારે રે. આં ૪

પદ ૫૪૦ મું.

ગોકુળની સરવે મળી ગોપી, નાથ વધાવા આવી રે;
ઝણઝણીયાં ખણખણીયાં ઝાઝાં, રમકડાં તે લાવી રે. ગોાં ૧
એક કહે દેખોની બેઠેની, બાળક લાગે છે વહાલો રે;
એક કહે ઝાઝા દિન જીવે, નંદ જશોદાનો લાલો રે. ગોાં ૨
દુધ દહીંના કીચ મચાઁયા, માંખણ દીલે લીંચે રે;
નંદરાયનું આંગણ નૌતમ, કોટી રવિ જેવું દીપે રે. ગોાં ૩
એકાંતે જો હાથ આવે તો, લાભ અલોકિક લીજે રે;
બ્રહ્માનંદના નાથ સંગાથે, કોડે પ્રીતિ કીજે રે. ગોાં ૪

પદ ૫૪૧ મું.

મજમાં ઘર ઘર હરખ વધાર્ધ, ગાવે નર ને નારી રે;
પ્રગટ થયા પુરુષોત્તમ પોતે, વહાલો કુંજવિહારી રે. મં ૧
ધેનુને મન હરખ થયો અતિ, આંચળ દુધ ન માવે રે;
વાછરડાં મન હરખ ભરાણાં, નંદ ધર દોડી જાવે રે. મં ૨
દેવ ત્રિયા આંગણીયે આવી, કોઈ નાચે કોઈ ગાવે રે;
સુંદર વરને જોવા સારુ, ઇદ્રાદિક સુર આવે રે. મં ૩
હરખ થયો ગોવર્ધન ગિરિને, વનવેલી હરખાણી રે;
બ્રહ્માનંદ ઠહે જગજીવન, સુત જાયો નંદરાણી રે. મં ૪

પદ ૫૪૨ મું.

આજ સખી ઉત્સવનો દહાડો, અવતરિયા અવિનાશી રે.
જેનો વેદ વખાણુ છે મહિમા, તે આ કુંજવિલાસી રે. આ૦ ૧
ચાલો સખી સૌ મળી જઈએ, નન્દતણે આંગણીયે રે,
અંતરગત એકાંતિક વાતુ, ભૂધરજીને ભણીયે રે. આ૦ ૨
ચાલખાળ સહુ મંગળ ગાવે, વદન વધાઈ વધાઈ રે;
પ્રેમીજન કારણ હરિ પ્રગટ્યા, સુંદર વર સુખદાઈ રે. આ૦ ૩
પાલણિયે નટવરજી પોઢયા, ચાલો પાસે જઈએ રે;
પ્રહ્માનન્દના વહાલા કેરાં, ખાળ સગાથી થઈએ રે. આ૦ ૪

પદ ૫૪૩ મું

નહભુવન આવી મજનારી, વહાલાજીને વધાવા રે;
લાલતણું વારણિયાં લઈને, ગીત મનોહર ગાવા રે. ન૦ ૧
ટોડે ટોડે તોરણ બાંધ્યાં, શેરી કુલ વેરાવ્યાં રે;
હુધ હહીં ને માંખણ કેરાં, આંગણ કીચ મચાવ્યાં રે. નં૦ ૨
પૂરણ મોતી ચોક પૂરાવ્યા, ધેનુને સણગારી રે;
કહાનકુંવરને જોવા આવે, ગોકુળિયાની નારી રે. નં૦ ૩
ગોપી સરવે કહે જશોદાને, જીવો લાલ તમારો રે;
કંસ નિકંદન કરવા પ્રગટ્યા, પ્રહ્માનન્દનો પ્યારો રે. ન૦ ૪

પદ ૫૪૪ મું—રાગ ગરબી.

ધન ધન આજ ઘડી ચાલી, વહાલો મારો આવ્યા મજ ચાલી. ટેક.
ધન ધન નંદતણી કરણી, જશોદા ધન જેની ધરણી;
ધન ધન ગોકુળની ધરણી, ધ૦ ૧
શ્રાવણ વદ આઠમ પુષ્યવારી, રોહિણી નક્ષત્ર ઘડી સારી,
અર્ધ નિશિ પ્રગટ્યા મોરારી, ધ૦ ૨
અનૂપમ આચ્છવ દિન આવ્યો, ચોપે કરી મંડપ રંગ છાયો,
જશોમતી કહાનકુંવર જાયો, ધ૦ ૩
ચાલો સખી સહુ ભેળાં થઈને, ખાલાવીશું કાનુડો કહીને;
પ્રહ્માનન્દ કહે મીઠાં લઈને, ધ૦ ૪

પદ ૫૪૫ મું.

ધન ધન આજની રજની, જશોદાને પુત્ર થયો સજની.	ટેક
ટોડે ટોડે તોરણિયાં છાજે, ઘેરે સ્વર ત્રખાળુ ગાજે;	
સખી જોને નંદને દરવાજે,	ધન૦ ૧
કાદવ દહીં દુધતાણુ કરીઆ, ગોપીજન આનન્દથી ભરીઆં,	
વહાલો જોઇ લોચનિયાં ઠરીઆં,	ધન૦ ૨
ભાવે મુખ ભૂધરનુ ભાળી, વધાવે સુંદર મહીવાળી,	
મોતી ભરી કાચનની થાળી,	ધન૦ ૩
કોઈની સુધ નહીં કોઈને, રહ્યાં છે મન સહુનાં મોહીને,	
અહ્માનન્દનો વહાલો જોઇને,	ધન૦ ૪

પદ ૫૪૬ મું.

વધાવા જાયે વહાલાને, લાડકડા નંદના લાલાને.	ટેક.
સર્વે મળી સૈયરની ટોળી, ભરી ભરી મહીડાની ગોળી,	
દેશું જઈ ફળીઆમાં ઢાળી,	વધા૦ ૧
મોતીડાની લેટ ધરી આગી, જશોદાને ચરણ કમળ લાગી,	
મોહનજીને લઈ લેશું માર્ગે,	વધા૦ ૨
વહાલાજીને હેત ઘણે તેડી, ચડી જાશું નંદતણી મેડી,	
હુલાવીને કરી લેશું હેડી,	વધા૦ ૩
અહ્માનન્દ કહે હરિ નિરખીશું, હૈયામાં ભીડીને હરખીશું.	
પારણિયામાંથી પરખીશું,	વધા૦ ૪

પદ ૫૪૭ મું.

ચાલો સખી નંદતણે ફળીએ, ભૂધરજીની સેવામાં ભળીએ.	ટેક.
નંદ ઘર ઓચ્છવ છે ભારી, ઈદ્રાદિક આઠવા ત્રિપુરારી,	
સોને કરી વેનુ શણગારી,	ચા૦ ૧
જોડી કર હાજર સહુ રહેશું, કહાનુડો જીવો ઘણુ કહેશું,	
વારે વારે વારણિયા લેશું,	ચા૦ ૨
પીતાં દૂધ સાકર લેળવશું, મોહનજીથી મનડું મેળવશું;	
હૈયાપર રમવા હેળવશું,	ચા૦ ૩
અહ્માનન્દ કહે સૈયર સેણી*, જમાડીશું માંખણીયું ફેણી;	
પેહેરાવીશું ઝુલડલી ઝેણી,†	ચા૦ ૪

* સ્થાણી-ઠાણી.

† ઝીણી.

પદ ૫૪૮ મું-રાગ ગરબી.

આવણુ વહની રે, આઠમ બુધવારી આવી,
નક્ષત્ર અનોપમ રે, રોહિણીહરિને મન ભાવી. ૧
અર્ધી રાતે રે, નટવર જન્મ્યા અવિનાશી,
તેને જોધને રે, સર્વે પુત્ર્યાં વ્રજવાસી. ૨
નૌતમ નારી રે, ઘેરે સ્વર મગળ ગાવે,
નન્દને આગે રે, બહુ ભેટ ગોવાળા લાવે. ૩
બ્રહ્માનન્દના રે, વહાલાનુ જોધને મુખડુ.
સર્વે પામ્યા રે, ગોકુળનાં વાસી સુખડુ. ૪

પદ ૫૪૯ મું.

અગર ચંદનથી રે, ચોરડીએ ભીંનો ચોપી,
રતને છાયો રે, રગમડપ કેળ્યું રોપી. ૧
મહી માંબણનાં રે, આંગણીએ કીચ મચાવ્યા;
નન્દનવનનાં રે, બહુ પુલડલાં વેરાવ્યાં ૨
વ્રજના વાસી રે, આભૂષણ અંખર પહેરે;
મગળ ગાવે રે, ગોપી જન સાદે ઘેરે. ૩
દેવ મળ્યા છે રે, સહુ નન્દજીને દરવાજે,
બ્રહ્માનન્દના રે, વહાલાનાં દર્શન કાજે. ૪

પદ ૫૫૦ મું.

સૈયર ચાલો રે, નન્દજીને મંદિર બાધયે;
નૌતમ બાયો રે, હરિ પુત્ર જશોદા માધયે. ૧
રુડા લેધને રે, રમકડાં આગે ધરશું;
પ્રાણજીવનથી રે, પ્રીતડલી પહેલી ઠરશું. ૨
કહાનકુંવરને રે, હૈડામાં તેડી લેશું;
કેવું ઘટશે રે, તે એકાંતે જઈ કેહેશું. ૩
બ્રહ્માનન્દના રે, વહાલાનું વદન વિલોકી;
રાખી લેશું રે, આખ્યુંની પલમાં રોકી. ૪

પદ ૫૫૧ મું.

સજની જોને રે, આ કહાનકુંવરની કાંતિ;
નિરખી થાય છે રે, અંતરમાં નૌતમ શાંતિ. ૧
ચરણકમળમાં રે, એને ચિહ્ન ખીરાજે સોળે;
કોટી મહનની રે, બાણ શોભા થઈ છે ટોળે. ૨

ઉઠર અનોપમાં* રે, સુંદર છે પુખ્તી છાતી;
 રુડું મુખડું રે, નેણમાં ટસરુ રાતી. ૩
 અદ્વાનંદના રે, વહાલાનું વદન નિહાળી;
 તરત વધાવો રે, ભરી મોતીડાંની થાળી. ૪

પદ ૫૫૨ મું-રાગ કાફી.

મેં ઢાઢી ઘનશ્યામ કુંવરકે, ઘરકો અસલ કહાયોરી; ટેક.
 જન્મ સુન્યો મજરાજ નંદ ગ્રહ, તખમે જાચન આયોરી. મેં ૧
 ભલો ભલો તું નંદ મહાબલ, તેરો ભાગ સવાયોરી, મેં ૨
 મુનિવરકે જે ધ્યાનમે નાવે, સો તે ઘરમહી પાયોરી. મેં ૨
 ઘન ઘન ભાગ્ય જશોમતિ તેરે, ભયો તેરો મન ભાયોરી;
 અનત કોટી અદ્વાંડકો કર્તા, સો તે ગોદ ખેલાયોરી. મેં ૩
 જાકુ રટત હે શેષ સહસ્રમુખ, નિગમ નેતિ કરી ગાયોરી;
 અદ્વાનંદ કહત ઘન મજ જન, તાકુ લાડ લડાયોરી. મેં ૪

પદ ૫૫૩ મું.

શ્રી ઘનશ્યામ કુંવરકો ઢાઢી, એહી હુમારે દાતારી; ટેક.
 યાકું છાંડકે ઓર ઠોર ઠઉ, જાચનકું નહીં જાતારી. શ્રીં ૧
 નદરાય જયું ભાગ્ય તેહારેકી, કહી ન જાવત ખાતારી,
 તેહારે લાલકી નવલ વધાઈ, ગાવનકુ મે આતારી. શ્રીં ૨
 જેહી દેખન ઇંદ્રાદિક આયે, શકર સહિત બિધાતારી;
 સખ તેરે અગનમે હિ ઠાઢે, બોલત હે હરખાતારી. શ્રીં ૩
 એહી માગત હું મોજ નિરંતર, સુનો જસોમતી ખાતારી;
 અદ્વાનંદ કહે તેરે સુતકે, દરશનસે સુખસાતારી. શ્રીં ૪

પદ ૫૫૪ મું.

મે ઢાઢી અસલ અનાદિ, શ્રીઘનશ્યામ કુંવરકોરી;
 ઓરનકુ જાચત નહીં કખહું, ગાવત ગુણ એહી ઘરકોરી. મેં ૧
 આજ હુમારો ભાગ્ય જગ્યો હે, ભયો નંદકે લરકોરી;
 ગાય રિઝાય બજાયકે બાજ, દાનન લેહું હરકોરી. મેં ૨
 જસોમતિ પાસ ઝગરકે લેહું, હાર રુ કકન કરકોરી;
 હય ગય દાન નંદતે લેહું, કડાં કટાર કમરકોરી. મેં ૩
 અખ મેરે કૌકો કામ નહિ હે, ઇંદ્રાદિક અમરકોરી;
 અદ્વાનંદ મગન હોય ડોલત, ઢાઢી રાધા વરકોરી. મેં ૪

પદ ૫૫૫ મું.

સુંદર વર ધનશ્યામ કુવરકો, ઢાઢી નામ કહાવેરી;
નંદરાયકે લાલ ભયો હે, હરખ વધાઈ ગાવેરી. સું ૧
માત જસોમતિ તાત નંદકુ, સુતકે ચરિત્ર સુનાવેરી;
ઈદ્રાદિક પ્રદ્યાદિકકે ઘર, જાચન કણુ નવ જાવેરી. સું ૨
જન્મ કર્મ કહીકે જગમાંધ, સંતનકુ રીઝાવેરી;
પ્રાનપિયાકો દેખી પારનો, ચરણકમલ ચિત્ત લાવેરી. સું ૩
અનંત જન્મકો દરિદ્ર ગયો હે, હિયરેમે હુલસાવેરી;
પ્રદ્યાનન્દ નવલ પ્રીતમકે, મોજ દરશકી પાવેરી. સું ૪

પદ ૫૫૬ મું-રાગ સારંગ વધાઈ.

વાળે નન્દ ઘર અધિક વધામને,
નન્દ દુવાર પર લીર ભઈ હે, મગન જન આયે ધને. વાં ૧
દુધ દહીં અરુ માંખણુકે, કીચ મયે રાય આંગને. વાં ૨
ગોપી ગ્વાલ બાળ નવનીતકુ, લીંપત તનપર આપને. વાં ૩
પ્રદ્યાનન્દ કહત હરિ પ્રગટે, સુંદર કૃષ્ણ સોહાવને. વાં ૪

પદ ૫૫૭ મું.

ગોપી કહાન વધાવન આવહી, ગોા
જીયો જશોદા પુત્ર તિહારો, એસે કહી બોલાવહી. ગોા ૧
રાય અગન ઠાઠે બંદીજન, સુંદર વચન સુનાવહી. ગોા ૨
દેવ ત્રિયા લીને સખ મંડળ, ગીત મનોહર ગાવહી. ગોા ૩
નિરખી નિરખી નટવરનાગરકું, પ્રદ્યાનન્દ સુખ પાવહી. ગોા ૪

પદ ૫૫૮ મું.

દેખો કહાનકુંવરકી મૂર્તિ, દે
જશોમતી જાયો પુત્ર પ્રતાપી, દુઃખ જાવત લખી દૂરતી. દે ૧
લાલનકી સુંદર લાવણ્યતા, ચંચળ દગ ચિત્ત ચોરતી. દે ૨
લખી વદન કોમળ લાલનકો, પ્રબળ હોત સુખ પૂરતી. દે ૩
પ્રદ્યાનન્દ કહે નાથકું સજની, એક પલ ન તણું ઉરતી. દે ૪

પદ ૫૫૯ મું.

સખી નન્દલુવન ચલ જાઈએ, સં
જગજીવન સુત જશોમતી જાયો, ગીત સુમંગળ ગાઈએ. સં ૧
મનમોહન નટવરકી મુરતિ, અંતરમેં કહરાઈએ. સં ૨

ગિરિવરધરકુ ગોદ ખેલાયકે, હીયરેમે હરખાધએ. સ૦ ૩
 અહ્યાનંદ નન્દસુત લખીકે, પરમ નયન ક્ષણ પાધએ. સ૦ ૪
 પદ ૫૬૦ મું.

બયો માત જયોમતી લાલકુ,	બ૦
સાધુ દેવ અરુ ગૌ બ્રાહ્મણ, ધનહીકે પ્રતિપાલકું.	બ૦ ૧
ગોપી ગ્વાલ બાળ અજવાસી, કીને પરમ નિહાલકું.	બ૦ ૨
દરસ પરસ કરીકે દાસનકે, કાટન ભવ દુઃખ બલકું.	બ૦ ૩
અહ્યાનંદ સકળ પ્રતિપાલક, કુંસ રાયકે કાલકું.	બ૦ ૪

પદ ૫૬૧ મું.

ચલો નિરખન નન્દકુમારકુ,	ચ૦
ઘેરે સાદ વધાર્ધ ગાધએ, નારી કહત મીલ નારકું.	ચ૦ ૧
કેસર અરગ ઔર કરતુરી, લાધએ પુલન હારકું.	ચ૦ ૨
નટવરકું કરીહું હુમારે, નેનનકે શણગારકું.	ચ૦ ૩
અહ્યાનંદ કસકું વધકે, કરહે જય જયકારકુ.	ચ૦ ૪

પદ ૫૬૨ મું.

વદ શ્રાવન અષ્ટમી આજરી,	વ૦
અવિનાશી અવતાર લીયો હે, ગૌબ્રાહ્મણ કે કાજરી.	વ૦ ૧
ગોપી ગોપ અરુ ગ્વાલ મંડળી, સગ લે સખહી સાજરી.	વ૦ ૨
રોહિની નક્ષત્ર અરુ બુધવારે, રસિક થયા અજરાજરી.	વ૦ ૩
અહ્યાનંદ કહત હરિ પ્રગટે, ગિરિધર ગરીબ નિવાજરી.	વ૦ ૪

પદ ૫૬૩ મું.

નીકો કુવર ભયો નન્દરાયકે,	ની૦
ગોપી ગ્વાલ બાલ મીલ ગાવત, અંગનકે બીચ આયકે.	ની૦ ૧
અબ અશોક પત્રકે તોરણ, ઘર ઘર બધે ચાયકે.	ની૦ ૨
જખતે ભયે તખહીતે મજમે, સંપત્તિ રહીહિ છાયકે.	ની૦ ૩
અહ્યાનંદ નિરખી મન મોહન, પરમ નયન ક્ષણ પાયકે.	ની૦ ૪

પદ ૫૬૪ મું-રાગ ગરબી.

નહજીને મહિરીએ રે મહિરીએ,	
ચાલો કહાનુડાનાં દર્શન કરીએ રે.	નં૦
નોતમ છબી રૂપ નવીને, ભાવીલો વાને ભીને;	
એવો પુત્ર થયો નંદજીને રે.	નં૦ ૧

જશોદાને પાસે જાઇએ, ઘેરે સ્વર મંગળ ગાઇએ;
એનો સુત જોઈ સુખીઆં થાઇએ રે. નં ૦ ૨
ગજમોતીડે થાળ ભરાવો, વળી કુંમકુંમ ચોખા લાવો;
બ્રહ્માનંદનો નાથ વધાવો રે. નં ૦ ૩

પદ ૫૬૫ મું.

નંદજીને આંગણીએ રે આંગણીએ;
ગોપી ગ્વાલ રમે માખણીએ રે. નં ૦
આઠમ વદ શ્રાવણ કેરી, રોહિણી છુધવાર મીલેરી;
અર્ધ રાત થયા હરિ લેહરી રે. નં ૦ ૧
ત્યાં વેદ વિરિચી વાએ, નારદ મુનિ રગ ભર નાએ;
રસિયાજીનું મુખ જોઈ રાએ રે. નં ૦ ૨
બ્રહ્માનંદ કહે નંદનું કળિયું, જેમાં મહી માંખણુ ઘૂત ઢળિયું;
ગૌલોકની પક્ષિમાં ભળિયું રે. નં ૦ ૩

પદ ૫૬૬ મું.

નંદજીનો નાનડિયો રે નાનડિયો,
મજ વાસીને ચિતડે ચડિયો રે. નં ૦
કોઈ રમકડાં લેઈ આવે, કોઈ ગીત મધુરાં ગાવે;
કોઈ મોતીડાં લેઈને વધાવે રે. નં ૦ ૧
કોઈ માથે કેશ સમારે, કોઈ નેણે ઠાજળ સારે;
કોઈ આવીને હુંણ ઉતારે રે. નં ૦ ૨
કોઈ કહે પય સાકર પીવો, જગજીવન બહુ દિન જીવો;
બ્રહ્માનંદને દિલનો દીવો રે. નં ૦ ૩

પદ ૫૬૭ મું.

માડી તારો કહાનુડો રે કહાનુડો,
હૃદયમાં લાગે રુડો રે. મા ૦
ભવ કેરી ભાવટ ખોવા, પ્રીતે કરી ચિતડું ખોવા;
જશોદાજી ઘોને મુને જોવા રે. મા ૦ ૧
તારા સુતનું મુખડું પ્યારુ, લોભાણું મનડું મારુ;
જોઈ સરવસ એ પર વારુ રે. મા ૦ ૨
બ્રહ્માનંદ કહે થઈ મતવાલી, તન ધનની શંકા ટાળી;
ભાવે કહાન કુંવરને ભાળી રે. મા ૦ ૩

પદ પ૬૮ મું-રાગ ગરબી.

મજનારી વધાવા જાયે રે, નાગર નંદના નંદાને;
 ઘેરે સ્વર મંગળ ગાયે રે, કહાનકુવર સુખકંદાને. ૧
 ચોખલિયા ચોડ્યા ભાલે રે, નાગર નંદના નંદાને;
 જોઈ રૂપ થઈ નિહાલ રે, ગોકુલ કેરા ચંદાને. ૨
 જય જય બોલે નરનાર રે, નાગર નંદના નંદાને;
 જાય વારણીએ બહુ વાર રે, કોમલ બાલમુકુંદાને. ૩
 લઈ માત ઉતારે લૂણુ રે, નાગર નંદના નંદાને;
 બ્રહ્માનંદ કહે જાણે કુણુ રે, ગૂઢ ચરિત્ર ગોવિંદાને. ૪

પદ પ૬૯ મું.

સખી જોને આ સુંદર બાલ રે, નૌતમ નંદજીનો નાનકડો;
 છે જો કંસતણો એ કાળ રે, લાલ મનોહર લેહરખડો. ૧
 રંગરેલ અલૌકિક રૂપ રે, નૌતમ નંદજીનો નાનકડો;
 છે ભૂપનો પણુ ભૂપ રે, પ્રેમ કરીને એને પાય પડો. ૨
 ડોલરિયો દિલ દિવાન રે, નૌતમ નંદજીનો નાનકડો;
 મજ નારીનો જીવન પ્રાણુ રે, મોહનમાં પ્રોવો મનડો. ૩
 એની પ્રીતિ પ્રેમી સાથે રે, નૌતમ નંદનજીનો નાનકડો;
 ભાળી બ્રહ્માનંદનો નાથ રે, જન્મતણો મટીયો ઝઘડો. ૪

પદ પ૭૦ મું.

આજ નંદ મહુરને ધામ રે, પ્રગટ્યા પ્રીતમ પાતળિયો;
 મજ નારતણો વિશ્રામ રે, પોતાને વચને પળિયો. ૧
 સર્વે હરખ્યાં ગોપી જ્વાલ રે, પ્રગટ્યા પ્રીતમ પાતળિયો;
 પ્યારો સંતતણો પ્રતિપાલ રે, આવીને અઢળક ઢળિયો. ૨
 વહાલો ગોવાલાને ઘેર રે, પ્રગટ્યા પ્રીતમ પાતળિયો;
 કરી નૌતમ લીલા લેહર રે, મજવાસીનો દિન વળિયો. ૩
 અવિનાશી રૂપ અપાર રે, પ્રગટ્યા પ્રીતમ પાતળિયો;
 બ્રહ્માનંદનો પ્રાણુ આધાર રે, સુંદર શોભે શ્યામળિયો. ૪

પદ પ૭૧ મું.

પ્રગટ્યા છે પૂરણુ બ્રહ્મ રે, કહાન કુવર લીલા કરવા;
 કોઈક મુનિવર જાણે મર્મ રે, હરિજનનાં દુઃખડાં હરવા. ૧

વ્રજમાં જન્મ્યા વ્રજરાજ રે, કહાન કુંવર લીલા કરવા;
કોઈ પ્રેમીજનને કાજ રે, ગિરિધર અંતરમાં ગરવા. ૨
જાણી માન સરોવર હંસ રે, કહાન કુંવર લીલા કરવા;
કુણ્ડિ નિર્ભાંગી કંસરે, ત્યાર થયો છે એ મરવા. ૩
બ્રહ્માનંદને રહો નિત્ય ધ્યાન રે, કહાન કુંવર લીલા કરવા;
હરવા સુરપતિનું માન રે, કર પર ગોવર્ધન ધરવા. ૪

પારણાનાં પદ.

પદ ૫૭૨ મું-રાગ ગરબી.

ઝુલે શ્યામજો રે ઝુલે શ્યામજો રે, પારણીએ પૂરણ બ્રહ્મ; ઝુ૦
રત્ન જડેલું પારણુ ને, રેશમ કેરી દોર; ઝુ૦ ૧
મોતીડે જડીયાં કુમકા, માંહી સોનાં કેસાં ધોર. ઝુ૦ ૧
વ્રજ નારી ટોળે મળી, આવે જોવા વારમવાર;
હોતે હીલો ગાવતી, ઝુલાવે નદકુમાર. ઝુ૦ ૨
ઘડીક પોઢાડે પારણુ ને, ઘડીએક જોળામાય;
માત જશોદા માવને, હાલરકાં હોતે આય. ઝુ૦ ૩
ઘણી ખમા મારા બાળને, એના શત્રુ પામો નાશ;
બ્રહ્માનંદ કહે લાલનું મુખ, જોધને કરે વિલાસ. ઝુ૦ ૪

પદ ૫૭૩ મું

નૌતમ નાથજી રે નૌતમ નાથજી રે, પોઢ્યા પારણીઆમાંય; નૌ૦
કાજળ સાર્યું આંખમાં, ટીખકડી કીધી ગાલ; નૌ૦ ૧
મુખ જોધને જસોદા કહે, મારે કહાનુડો ધન ને માલ. નૌ૦ ૧
કરી ગલગલીયાં કહાનજીને, હસાવે ઝાંઝે હેત; નૌ૦ ૨
પ્રેમ કરીને પ્રીતમજીને, મુખડે ચુંબા દેત. નૌ૦ ૨
હું ઘોળી તુજ ઉપરે, મારે તુજથી વહાલું ક્ષણ; નૌ૦ ૩
એમ કહીને ઉતાવળી, લઈ મા ઉતારે લણ. નૌ૦ ૩
હાથે નાખે હીંચકો ને, મુખથી ગાવે ગીત; નૌ૦ ૪
બ્રહ્માનંદના નાથને જોધ, દિન દિન વાધે પ્રીત. નૌ૦ ૪

પદ ૫૭૪ મું.

વ્રજની વિનતા રે વ્રજની વિનતા રે, હરિને ઝુલાવે કરી ખ્યાર; પ્ર૦
પારણીઆને અડખે પડખે, નારી મળી દશ વીશ;

જીવો માતા લાલ તમારો, આપે સૌ આશીષ. ૧૦ ૧
 રોતા છાના રાખવા કરે, વાતે બાળ વિનાદ;
 કહાન કુંવર કોડામણા ને, ગોપી લીધા ગોદ. ૧૦ ૨
 ચાંદા ઘી ગળ માંડા દેને, ગિરિધર સારુ ગોઠ;
 હયુક પોળી હાથ નેધને, હરિવર ફાટે હોઠ. ૧૦ ૩
 આ મારી આ તારી ગિરિધર, ગોરી ઘોળી ગાય;
 બ્રહ્માનંદના નાથનું નેધ, મુખડું રાજી થાય. ૧૦ ૪

૫૬ ૫૭૫ મું.

સુંદર શ્યામને રે સુંદર શ્યામને રે, જૂલાવે જસોમતી માત; સું૦
 વિશ્વકર્મા વેગે ઘડ્યું, પારણિયું રાખી ખાંત; સું૦
 ઝીણી ટોપી ઝુલડી, બ્રહ્મા લાવ્યા એકાંત. સું૦ ૧
 પલમાં મારી પુતના, તરણાવ્રત કીધો ઠીક;
 મનમાં રાખે માવજી બહુ, બાઘડ કેરી બીક. સું૦ ૨
 ઘડી એક માગે ચદ્રમા ને, ઘડી એક માગે સૂર;
 આવ બાઘડ ઉતાવળી, થયો ગિરિધર ઘેલો તૂર. સું૦ ૩
 બાઘડની બીકે કરી, દે કહાનુડો આડા હાથ;
 કરે ચરિત્ર કોડામણાં, એવા બ્રહ્માનંદનો નાથ. સું૦ ૪

૫૬ ૫૭૬ મું-રાગ ગરબી.

હેત કરી નેધ નેણ ઠરી, હરિને ગાવે હીલો હેત કરી;
 હેતે નાંખે ગોપી હીંચકો રે, હાથ રેશમ કેરી દોરી ધરી. હરિ૦ ૧
 ઘણીરે ખમા મારા લાડકડાતુંને, શત્રુ તારા સર્વે જાવો મરી. હરિ૦ ૨
 દર્શન કાજ મળી મજ વિનતા, વારેવારે આવે ફરી રે ફરી. હરિ૦ ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે કહાનકુંવરને, નિરખે જશોદા હરખ ભરી. હરિ૦ ૪

૫૬ ૫૭૭ મું.

મદિરીએ રંગને ભરીએ, ચાલો જશોદાને મદિરીએ;
 પ્રાણજીવન પોઢ્યા પારણીએ, કોડે કોડે દર્શન કરીએ. ચા૦ ૧
 ગલગલીઆં કરી ગોદ લધને, તેડીને ફળીઆમાં ફરીએ. ચા૦ ૨
 રમકડાં લધ આપશું રે હરિને, હસાવીને દુઃખ હરીએ. ચા૦ ૩
 બ્રહ્માનંદના રે નાથને, બાળપણમાંહીથી વરીએ. ચા૦ ૪

૫૬ ૫૭૮ મું.

હાલરડું અતિ વાલરડું, હરિને ગાવે ગોપી હાલરડું;
 પારણીએ પુરુષોત્તમ પોઢ્યા, ભલકે છે સુંદર ભાલરડું. હરિ૦ ૧

વહાલે હસી પ્રજા વિનતાને, અંતરમાં સુખ આલરડું. હરિં ૨
ઘી ગળ માંડા કારણે રે, સુખડું ફાટે પ્યારો ઠાલરડું. હરિં ૩
પ્રદ્યાનન્દ કહે ચાંદલિયો લેવા, કળ્યો કરી બોલે ઠાલરડું. હરિં ૪

પદ ૫૭૮ મું.

પારણીએ જગ તારણીએ, પોઠે વહાલો મારો પારણીએ,
પ્રજા જીવતી સર્વે જોવાને કાળે, ઉભી જશોદાને પારણીએ. પોં ૧
બહુ નામી બાળક થઈ ખેલે, કંસ પછાડયાને કારણીએ. પોં ૨
હેત ઘણે માતા હરિને ઝુલાવે, હૈડું રાખી એક ધારણીએ. પોં ૩
પ્રદ્યાનન્દના વહાલાને ઉપર, વારે વારે જાય વારણીએ. પોં ૪

પદ ૫૮૦ મું-રાગ ગરબી.

સોનાનાં બોર ઝુલે નદકિશોર, પ્યારાને પારણે સોનાનાં બોર;
હીરા માણેક બહુ જડિયા પારણીએ, કાજી શોભે છે મોતીડાની કોર. પ્યાં ૧
કોડે ઝુલાવે પ્યારી કહાન કુંવરને, હાથે ઘડીને રૂડી હીરડાની દોર. પ્યાં ૨
કોઠક કહાનાને નેણે સારે કાજળિયું, કોઠક બનાવે કસ્તુરીની ખોર. પ્યાં ૩
પ્રદ્યાનન્દ કહે સુખ રસિયા વહાલમનું, ગોપી જીવે છે જેમ ચંદ ચકોર. પ્યાં ૪

પદ ૫૮૧ મું.

નન્દકુમાર મારા હૈડાનો હાર, ઝુલે પારણીએ નન્દકુમાર;
કંકુડા વરણા કહાન કુંવરનું સુખડું, જોઈને મોહી પ્રજાંની નાર. ઝું ૧
કોડે કોડે રે ઝાઝું હેત કરીને, લુણ ઉતારે માતા વારમવાર. ઝું ૨
હીલો ગાવિને ગોપી હરિને ઝુલાવે, લીડ મચી છે નન્દજીને દ્રાર. ઝું ૩
પ્રદ્યાનન્દનો વહાલો લટકાળો લાલો, અજબ રંગીલો છેલો પ્રાણ આધાર. ઝું ૪

પદ ૫૮૨ મું.

સતોનો શ્યામ દોયલી વેળાનું દામ, પોઠે પારણીએ સતોનો શ્યામ;
સુખડું જોવા માવાનું આવે સુનીશ્વર, અરજ કરે છે નંદજીનેરે ધામ. પોં ૧
વારા ફેરી ઝુલાવે રસિયા બાલમને, ગોપી મેલીને ઘરડાનાંરે કામ. પોં ૨
કાલું બોલે છે વહાલો મનડાને મોહોતા, રોતા રહે છે છાનાં રાધાને નામ. પોં ૩
પ્રદ્યાનન્દનો વહાલો જન્મ સંગાથી, પ્રજાના વાસીને ઠરવાનું છે ઠામ. પોં ૪

પદ ૫૮૩ મું.

બાહુડે વેશ માથે શોભે છે કેશ, વહાલો રમે છે મારો બાહુડે વેશ;
અખિલ પ્રદ્યાંડનો કરતા અખંડિત, નાથ કરે છે લીલા નંદજીને નેસ. વહાં ૧

રસિયા પ્રીતમને ગોપી તેડી રખાડે, જેના મહિમાનો પાર પામે ન શેષ. વહાં ૨
 દેખી પખીને મારો શ્યામ ડરે છે, ધ્યાન ધરે છે જેનું શિવજી હમેશ. વહાં ૩
 બ્રહ્માનંદનો ખ્યારો જીવન મારો, લાલ આંખડલિમાં રાખીને લેશ. વહાં ૪

ભાહરવા શુદ્ધ ૪ ગણેશ ચતુર્થીનાં પદો.

પદ ૫૮૪ મું-રાગ ગરબી.

સદા સુંડાળો સુખરૂપ, ગણપતિ ગાઇએ દે,
 એને પૂજીને પરમ અનૂપ, સુખિયાં થાઇએ દે. ટેક૦
 સુખરૂપી ગજદત સુંડાળો, એ તો દુઃખલંજન હુંડાળો દે. ગ૦ ૧
 ગૌરી નદન સદા તન ગરવો, એને સર્વેથી પહેલો સ્મરવો દે. ગ૦ ૨
 વિદ્ય સર્વે એને ભજતાં દે ભાગે, એને મોદક મીઠા લાગે દે. ગ૦ ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે સુખદાયી છે, જો કાર્તિકસ્વામીનો ભાઈ દે. ગ૦ ૪

પદ ૫૮૫ મું.

ગાવો ગૌરી પુત્ર ગણેશ, સૌથી આગે દે;
 કેહી વિદ્ય ન વ્યાપે લેશ, સકટ ભાંગે દે. ટેક૦
 ભાવે છે મોદક સેવ સુંવાળી, લાગે ફાંદ અધિક રૂપાળી દે. સૌં ૧
 સુંદર બાળે વેશ સદાઈ, શોભા રહી છે જો તનપર છાઈ દે. સૌં ૨
 સુંડતણી છખી નૌતમ ભારી, જોઈ મગ્ન થયાં નરનારી દે. સૌં ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે શી રહી ખાંમી, જેને આપ શંભુ બહુ નામી દે. સૌં ૪

પદ ૫૮૬ મું.

તમે જશકારી જગમાંહે દે, ગણપતિ દેવા દે;
 ગુણ સર્વે તમારા ગાય, મહા સુખ લેવા દે. ટેક૦
 ગૌરી પુત્ર ગણેશ તમારી, પ્રેમી જનને લાગે છખી ખ્યારી દે. ગ૦ ૧
 ભાવે ભજે તેનાં વિદ્ય વિનાશે, સદા રિદ્ધિ સિદ્ધિ ઉભી છે પાસેદે. ગ૦ ૨
 ભાવ સહિત ગુણ જે નર ગાવે, તે તો પરમ મહા સુખ પાવે દે. ગ૦ ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે અતિ સુખ આપો, કરી કરુણા વિદ્ય સર્વે કાપો દે. ગ૦ ૪

પદ ૫૮૭ મું.

વળી સુંડાળા ગણુશ્યામ,* લાગો છો ખ્યારા દે;
 પ્રેમે ગાય છે આઠે જામ, ભક્ત તમારા દે. ટેક૦

* ગણેશના શ્યામ કહેતા સ્વામી

માત પિતાને છે લાડકવાયા, તમે ભક્ત તણે મન લાવ્યા રે. લા० ૧
દિલ દસ્થાવ તમે એક હંતા, તમને સેવે તે પુણ્યવંતા રે. લા० ૨
પ્રેમેથી પૂજ્યે ચરણ તમારા, તમે વારણે વિદ્ય અમારાં રે. લા० ૩
પ્રદ્ધાનદ કહે શિર નામી, તમે સિદ્ધિ બુદ્ધિના સ્વામી રે. લા० ૪

— ૦૦૦ —

ભાદરવા શુદ્ધ ૮. શ્રી રાધાદમીનાં પદ.

પદ ૫૮૮ મું-રાગ માલીગાડા.

ભાદરવા શુદ્ધ આઠમને દિન, પ્રગટી રાધા પ્યારી રે;
બ્રહ્મભાણુને ઘેર વધાઈ, ગાવે છે વ્રજનારી રે. લા० ૧
ઘર ઘરથી આવે સર્વ ગોપી, મુખથી મગણ ગાતી રે;
રાધાનું મુખડું ભાળીને, શીતળ થાય છે છાતી રે. લા० ૨
કીર્તિ માતાને સૌ કહે છે, પ્રગટયુ રતન તમારે રે;
એમ કહીને અતિ હેતે કરી, ઉભી હુણુ ઉતારે રે. લા० ૩
પ્રદ્ધાનદ કહે બ્રહ્મભાણુનું, ભાગ્ય કહ્યામાં નાવે રે;
રસીક રાયની પ્યારી રાધા, તેને ગોદ ખેલાવે રે. લા० ૪

પદ ૫૮૯ મું.

શ્રી બ્રહ્મભાણુતણે ઘર પ્રગટી, રાધાકુંવરી રૂપાળી રે;
ભાદરવા મહિનાની સુંદર, આઠમ તે અજવાળી રે. શ્રી० ૧
કીર્તિને ઘર કુંવરી પ્રગટી, સર્વ વધાવા આવે રે;
માનનીયુનાં જૂથ મળીને, મુખથી મગણ ગાવે રે. શ્રી० ૨
રાધા પ્રગટ થયાં જાણીને, ગોકુળ આવ્યું દોડી રે;
ખડાર આવી સર્વે ખેલ્યાં, નન્દ કુંવરની જોડી રે. શ્રી० ૩
કુંવરીને દેખી સહુ કહે છે, રૂપ અલોકિક ભારી રે;
પ્રદ્ધાનદ કહે નિશ્ચિં થાશે, કહાન કુંવરની પ્યારી રે. શ્રી० ૪

પદ ૫૯૦ મું.

રાધા કુંવરી પ્રગટ થઈ જાણીને, ઇંદ્રાદિક સુર આવ્યા રે;
દેવ ત્રિયા ગાવાને સારુ, સરવે સાથે લાવ્યા રે. રા० ૧
ધન્ય ભાગ્ય બ્રહ્મભાણુ તમારાં, કુંવરી રુડું કરશે રે;
હાવભાવ અતિ હેત કરીને, હરિનાં મનને હરશે રે. રા० ૨
કુંવરી કેરુ રૂપ અલોકીક, જોઈ જોઈ નેણુ ઠરે છે રે;
ગોપી જ્વાલ મળી આંગણામાં, ઉત્સવ અધિક કરે છે રે. રા० ૩

પ્રજનારી બ્રહ્માણુને આંગણુ, જૂથ મળીને આવી રે;
અદ્વાનંદ કહે લિયે વારણાં, કુંવરીને યોલાવી રે. રા૦ ૪

પદ ૫૮૧ મું.

આઠમ ભાદરવા સુદ આવી, તે દી રાધા જન્મ્યાં રે;
કીર્તિ ને બ્રહ્માણુ જગમાં, બડ ભાગી કહેવાયાં રે. આ૦ ૧
ગોપી મળીને મગળ ગાવે, વાળ નૌતમ વાજે રે;
પ્રગટ થઇ બરસાણે રાધા, કહાન કુંવરને કાજે રે. આ૦ ૨
આંખા ને આસુપાલવનાં, તોરણ બાંધ્યાં ટોડે રે;
વિશ્વકર્માયે અજબ પાલણું, કીધું કોડે કોડે રે. આ૦ ૩
ધન્ય બરસાણો ધન્ય વૃન્દાવન, ધન્ય જમુનાનાં પાણી રે,
અદ્વાનંદ કહે પ્રગટ્યાં રાધા, જીવન જન્મ્યા જાણી રે. આ૦ ૪

ભાદરવા સુદ ૧૧. જળજાત્રાનાં પદ.

પદ ૫૮૨ મું-રાગ વેલાવલ.

જલમે જૂલત શ્યામગો, પ્રજરાજ બિહારી,
નિરખે હેતે નાથને, મળી ગોપ કુમારી. જ૦ ૧
રવિમંડળ વિલસી રહ્યો, કલિ કમળ વિકાસી;
જીવન જોવા કારણે, આવ્યાં પ્રજવાસી. જ૦ ૨
લહરી નિર્મળ નીરની, અતિ પ્યારી લાગે;
જોઇ વદન જહુરાયનું, ભવનું દુખ ભાગે. જ૦ ૩
સર્વ મળીને સુંદરી, ઘેરે સૂર ગાવે;
નટ નાગરને નિરખવા, ઈન્દ્રાદિક આવે. જ૦ ૪
જળ જાત્રા જગદીશની, લાવે જેણે ભાળી;
અદ્વાનંદ અંતર વશ્યા, તેને વનમાળી. જ૦ ૫

પદ ૫૮૩-મું

જળ જાત્રા જહુરાયની, સખી જોવા ચાલો;
જમુનાજીના નીરમાં, નહાય છે નંદલાલો. જ૦ ૧
સંગ સરવ જોવાળીઆ, ગોપી સરવે સાથે;
નીર હીલોલે નાથજી, પોતાને હાથે. જ૦ ૨

ધન્દ્રાદિક સુર આવીઆ, જોવાને કાજે;	
રંગ ભર જળકીડા રચી, રસિયે પ્રજરાજે.	૪૦ ૩
ગોપતણે ગળે બાંહડી, નટવરણ નાંખી;	
એ છબી જોઈ અતિશય ઠરે, અતર ને આંખી.	૪૦ ૪
પ્રહ્લાનન્દના નાથની, જળ રમત જોઈને;	
રસિયાણને રાખીએ, નેણુમે પ્રોધને.	૪૦ ૫

પદ પટ્ટા મું.

નટવર જમુનાના નીરમાં, ન્હાય છે નવરંગી,	
મુખ જોઈ મોહનલાલનું, ત્રિય ગોપ ઉમંગી.	૧૦ ૧
રમે રમાડે સાથને, કર નીર ઉછાળે;	
કાંઠે ઉભી કામની, ભાવે મુખ ભાળે.	૧૦ ૨
દેવ વખડે હુંદુલી, જય શબ્દ ઉચ્ચારે;	
રસિક પિયાની મૂર્તિ, અંતરમાં ધારે.	૧૦ ૩
હસે હસાવે શ્યામળો, દેવત કર તાળી;	
લાગે છે નન્દલાલની, સૂરત રૂપાળી.	૧૦ ૪
આગે નાચે અપ્સરા, કર તાલ બજાવે;	
પ્રહ્લાનન્દના નાથને, મળી દેવ વધાવે.	૧૦ ૫

પદ પટ્ટા મું.

સ્નાન કરીને શ્યામળા, આવો જળ ખારા,	
અંગ લુધને કોરુ કરુ, પ્રીતમજી પ્યારા.	સ્ના૦ ૧
આવીને ઉભા રહો, જળ કેરે તીરે;	
ઘસી અંદન રાખ્યું ઘણું, કરુ લેપ શરીરે.	સ્ના૦ ૨
સરવ સખાના સાથને, હોતે કરી હોરો,	
કાળુ જરકસી કોરનું, પીતાંબર પહેરો.	સ્ના૦ ૩
બહુ વિધિ પાક બનાવિયા, રસડાની રીતે;	
આવી જમો અલબેલડા, પીરસું હું પ્રીતે.	સ્ના૦ ૪
મુનિવર જોવા આવિયા, જળકીડા તારી;	
વહન કમળ છબી ઉપરે, પ્રહ્લાનંદ બલિહારી.	સ્ના૦ ૫

આશો શુદ્ધ ૧૦. વિજયાદશમીનાં પદ.

પદ ૫૮૬ મું-રાગ ગરબી.

સખી આજ વિજયા દશમી રે, શોભા જોને શ્યામની રે;
 કહાનુડાને ઘેરીને ઉભી રે, ગોકુળ કેરી કામની રે. ૧
 આઁયા વનમાંથી વહાલો રે, મોરલડી હાથમાં રે;
 સુંદર વર શોભે છે સારા રે, સખાના સાથમાં રે. ૨
 લોચનિયાં લાલ રંગીલાં રે, કંકોલેલ કહાનનાં રે;
 વારે વારે વારણું લે છે રે, વહાલાજીનાં વાનનાં રે. ૩
 આવી મનમોહન ઉભા રે, ડોલરીઆ ડોલડી રે;
 જવારાનાં છોગલાં જોઈને રે, થઈ સર્વે ઘેલડી રે. ૪
 મોહનજીને મળવાને કાજે રે, કરે સર્વે ધાંખડી રે;
 જોઈ બ્રહ્માનંદનો વહાલો રે, ઠરે મારી આંખડી રે. ૫

પદ ૫૮૭ મું.

આલી આજ છે દશરાવો રે, રુડો રળિયામણો રે;
 ચાલો જોઈએ નદનો લાલો રે, કહાનો કોડામણો રે. ૧
 કેસર કેરી આડ કરીને રે, ઉભો અલખેલડો રે;
 સખાના મડળ સાથે રે, માંજ્યો રંગ ખેલડો રે. ૨
 કરે છે સુંદર લટકાં રે, હરિવર હાથનાં રે;
 કંકોલેલ લોચન કાજી રે, નટવર નાથનાં રે. ૩
 નંદજીના નદન સાથે રે, સનેડો જોડીએ રે;
 એથી જે અવળાં ચાલે રે, તેથી સુખે તોડીએ રે. ૪
 ખાંતીલાને સાથે જોહિની રે, જીની જોળખાણુ છે રે;
 વહાલો બ્રહ્માનંદનો મારે રે, પાતળિયો પ્રાણુ છે રે. ૫

પદ ૫૮૮ મું.

જેની દશરાવો આઁયો રે, વધાઈ વાંટીએ રે;
 કુમકુમ કેસર લઈને રે, આંગણીઆં છાંટીએ રે. ૧
 ટોડે ટોડે તોરણુ આંધો રે, કરો રંગરેલડી રે;
 ઘેરે સ્વર મંગલ ગાવો રે, સર્વ સાહેલડી રે. ૨
 આજ અલખેલો વહાલો રે, રંગીલો આવશે રે;
 નવો દિન જાણીને ખ્યારો રે, હસી યોલાવશે રે. ૩

જવારાનાં છોગલાં લઇને રે, પાઘડીમાં ઘાલશું રે,
સ્થામળિયાને સગે સજની રે, વૃંદાવન ચાલશું રે. ૪
વારે વારે અધિક વારણિયાં રે, લાડીલાનાં લીજીએ રે;
સખી પ્રહ્માનંદનો પ્યારો રે, ન્યારો નવ કીજીએ રે. ૫

પદ ૫૮૮ મું.

વહાલા દશરાનો દહાડો રે, ચાલો ઘોડે ચડી રે;
મગાવો મંગલ વસ્તુ રે, પૂજે હરિ ખીજડી રે. ૧
છબિલા નવલ છોગિલયા રે, મનોહર મેલિયે રે;
સર્વે મજવાસી કેરી રે, પ્રણામ ઝેલિયે રે. ૨
સોનેરી સાજ કરીને રે, બેબેનાં બેડલાં રે;
બેલાડો* ખાંધે ગ્રહીને રે, દોડાવો ઘોડલાં રે. ૩
બુવો મજ કેરી નારી રે, ઉભી છે આવીને રે;
વારણિયાં લઇને વધાવે રે, ઘેરે સ્વર ગાવીને રે. ૪
હેતે સર્વે સામું હેરો રે, શેરીએ ચાલતાં રે;
વહાલા પ્રહ્માનંદના આવો રે, મારે ઘર મહાલતા રે. ૫

પદ ૬૦૦ મું—રાગ માલીગાડો.

વિજયાદશમી કુજવિહારી, આજ સપરમો દહાડો રે;
ત્રિલોવન મોહન રૂપ તમારુ, તે અમને દેખાડો રે. વિં ૧
પાઘલડી ખાંધો પેચાળી, બામા જરકસી પહેરો રે;
છેલ ચતુર દોડાવા ચાલો, ધુમર ઘોડલાં કેરો રે. વિં ૨
વાબળા ઘોડા મજજીવન, દોડાવંતા દેખુ રે;
ત્યારે નેણુ થાય મારાં ટાંઠાં, જન્મ સુફળ કરી લેખું રે. વિં ૩
હેમ કડાં પહેરો હરિ હાથે, ઓઢો સાલ દુસાલા રે;
પ્રીત કરી ખીજડી પૂજે, પ્રહ્માનંદના વહાલા રે. વિં ૪

પદ ૬૦૨ મું.

વહાલા વિજયાદશમી આવી, આસુ પખ અબુવાળો રે;
ગોપીની સામું તમે ગિરિધર, ભાવ કરીને ભાળો રે. વં ૧
પુલતણું છોગલીયાં ફરતાં, મોલિડામાં ધરીયે રે;
પ્રહ્લવેન્તા પ્રાહ્લણુ તેડાવીને, સમડી પૂજન કરીયે રે. વં ૨
મોતીડાંની પેહેરો માળા, કરો તિલક કેસરીયાં રે;
લટકાં અતિ પ્યારાં મુને લાગે, ભૂધર રંગનાં ભરિયાં રે. વં ૩

રૂપાળી નલવટ કેરી રેખું, અતિ સુંદર ઉપડતી રે;
બ્રહ્માનંદના નાથ તમારી, સદા કળા રહો ચડતી રે. વ૦ ૪
૫૬ ૬૦૨ મું.

સમડી પૂજન કરો શ્યામળા, વિજયાદશમી આવી રે;
ગોઠ કરો સુંદર ગીરધારી, ગોઠીડા તેડાવી રે. સ૦ ૧
જવારાના જુડા કેરાં, સુંદર છોગાં મેલો રે;
ગોપીજનને સગે ગીરધર, ખાંત કરીને ખેલો રે. સ૦ ૨
બાર મહિને દિવસ સપરમો, આંચો છે દસરાવો રે;
મજાજીવન મજની શેરીમાં, ઘોડલીયાં ખેલાવો રે. સ૦ ૩
મોરલીની પૂજા કરો મોહન, ધિર નિજ કરમે થાપો રે;
બ્રહ્માનંદના નાથજી અમને, અધરામૃત રસ આપો રે. સ૦ ૪
૫૬ ૬૦૩ મું.

દસરાવાનો દિવસ અનોપમ, રસીક મનોહર રૂડો રે;
મોલીડે શોભે મોહનને, જવારાનો જૂડો રે. દસ૦ ૧
કુડગિયાં સુંદર કાનોમાં, મોતીડાંની માળા રે;
ગોપીજનને મધ્યે ગીરધર, લાગે છે રૂપાળા રે. દસ૦ ૨
ભાલ તિલક કેસરનું નૌતમ, શોભે છે અતિ સારુ રે;
જગજીવનનું છોગું જોધને, લોભાણું મન મારુ રે. દસ૦ ૩
સમડી પૂજન કરી શ્યામળો, ઉત્સવ કરતા આવે રે;
બ્રહ્માનંદનો વહાલો અમને, હેત કરીને ખોલાવે રે. દસ૦ ૪

આશો શુદ્ધ ૧૫. શરદ પૂર્ણિમાનાં તથા રાસલીલાનાં ૫૬.

૫૬ ૬૦૪ મું—રાગ ગરબી.

શરદ પુનમની રજની રે, અજવાળી ભાળી;
રાસ રચાનું રે મનમાં ધાર્યું વનમાળી. ૧
કાળુ પ્રસરી રે કિરણું ચાંદલીઆ કેરી;
લલીત મનોહર રે જમુનાના જલની લહેરી. ૨
વિધવિધ પુલી રે વન કેરી સુંદર વેલી;
મહકે ચંપા રે વળી જાય જીવ ચંખેલી. ૩
તાજા ફુલ્યાં રે બહુ કમળ નદીની તીરે;
વેણું વળડી રે ત્યાં આવીને બળવીરે. ૪

પ્રહ્લાનન્દના રે વહાલાની વંસી વાગી;
અજબ અલૌકિકરે ગર્ભ ચૌદ ભુવનથી આવી. ૫

પદ ૬૦૫ મું.

સ્થામ સહુણે રે, વાઈ સુંદર જિયે સાહે;
નાગ પીયાળે રે, મોઢ્યા મોરલીને નાદે. ૧
વેણુ વળડી રે અતિ નૌતમ ગીરિવરધારી;
વેહેતાં થંભ્યાં રે કાલિંદ્રી કેરાં વારી. ૨
ખડું નામીની રે મોરલી તીજે સ્વરે બોલી;
ડુગર ડગીયા રે સુણતાં સર્વે મહી ઢોલી. ૩
મહાવન વાઈ રે મોહન વંસી મરમાલી;
તાન સુંણીને રે છુટી શંકરની તાલી. ૪
પ્રહ્લાનન્દનો રે વહાલો ઉભા વનમાં આવી;
વેણુ વળડી રે વ્રજનારીને બોલાવી. ૫

પદ ૬૦૬ મું.

ખસી વાઈ રે, સુંદર વર કુજવિહારી;
શબ્દ સુણીને રે વ્યાકુળ થઈ વ્રજનીનારી. ૧
ફરતી ઢોલે રે અગો અગ સરવે ફૂલી;
ભુધર મળવા રે, ઘરડાનો ધધો ભૂલી. ૨
એક એક આંખ રે કાજળ આતુર થઈ આંખ્યાં;
મેલ્યાં વાસણુ રે ઘરમાં જેમ તેમ અણુમાંખ્યાં. ૧
ધેનુ દોતાં રે કોઈ દુણાં મેલ્યાં પડીયાં;
દુધ કંઠતાં રે રહ્યાં ચુલા ઉપર ચડીયાં. ૪
માત પિતા સુત રે પતિની ન રહી કોઈ ગાલી;
પ્રહ્લાનંદના રે, વહાલાની પાસે ચાલી. ૫

પદ ૬૦૭ મું.

નિ:શંક થઈને રે આવી વનમાં વ્રજનારી;
મનમાં રાજ રે મુખ બોલ્યા એમ મોરારી. ૧
કોને અબળા રે તમે આ ટાંણે કેમ આવ્યાં;
સગાં કુટુંબી રે સાસરીયું પીયર લભ્યાં. ૨
પરપતિ પાસે રે રાત્રિમાં આવ્યાં વનમાં;
લજ્યા લોપી રે કાંઈ તોલ કયોં નહી મનમાં. ૩

જેવો તેવો રે પોતાનો પતિ નવ તજવો;
પતિવ્રતાને રે જોઈ સારો અવર નવ ભજવો. ૪
અક્ષાનંદનો રે વહાલો કહો હેત તમારું;
કોઈ નથી જાણ્યું રે હજી પાછાં જાઓ તો સારુ. ૫

૫૬ ૬૦૮ મું.

વ્રજનો જીવન રે, એમ જોડ્યા કુંજવિલાસી;
અતિશય વાધી રે અખળાને મન ઉઠાસી. ૧
જે પરવાહી રે જોયા વનમાં હરિને;
લજ્યા પામીરે રહી હેઠાં વદન કરીને. ૨
ગરજ વીનાનું રે બેઠા જોલે ગીરિધારે;
તેને સુણિસુણિરે વહો લોચનયામાં વારો. ૩
એ દુખડાની રે કાંઈ વાત જાય નહીં વરણી,
નીચું જોઈને રે ખણે પગ અંચુકે ધરણી. ૪
અક્ષાનંદના રે વહાલાથી અંતર જોલી,
જીક તજીને રે અખલા ભેળી થઈ જોલી. ૫

૫૬ ૬૦૯ મું.

ન ઘટે તમને રે એવું જોડ્યું બહુ નાંખી;
જીવન મનની રે જાણો છો અતર જામી. ૧
સગાં કુટુંબી રે તમ સારુ સરવે ત્યાગ્યાં;
એક તમારા રે ચરણમે મન અનુરાગ્યાં. ૨
તીખાં તાને રે સુણી મોરલી શ્યામ તમારી;
સનમુખ ચાલ્યાં રે અમો લાજ તજી સંસારી. ૩
જવાર કરીને રે હવે જોલો મા ખલતાઈએ;
પાછાં ધરમાં રે અમે શું મુખ લઈને જાઈએ. ૪
અક્ષાનંદના રે વહાલા મનમાહી વિચારો;
નિઃશંક થઈને રે હૈડાનો તાપ નિવારો. ૫

૫૬ ૬૧૦ મું.

ભાવ અલૌકિક રે અખલાનો દીઠો ભારી;
મનમાં રીઝ્યા રે સુંદરવર દેવ મોરારી. ૧
બીજ્યા પ્રેમે રે સરવેનાં અતર બાળી;
મરડી જોયું રે સામું રસિયે વનમાળી. ૨

નહવ વરનુંરે મુખ પ્રસન્ન મનોહર જોધને;	
પ્રેમ મમ્મ થઈનેરે મૂર્તિમાં મનકાં પ્રોધને.	૩
ખહુ વિધિ હાસેરે અંતરની દાઝ યુગાવી;	
લઈ હાથ તાળીરે વ્રજનારી કંઠ લગાવી.	૪
બ્રહ્માનંદનેરે વહાલે રસ પાયો પીધો;	
કોડે આદરે હરિ રાસ રમ્યાનો કીધો.	૫

પદ ૬૧૧ મું.

પ્રાણુજીવનનેરે વ્રજ ત્રિય ઉભી ચર્હુ પાસે;	
સોળ કળા લઈનેરે ચંદ્ર ઉઠયો આકાશે.	૧
વનવેલીનીરે શોભા વર્ણવ્યામાં નાવે;	
ગોપીસગેરે અલખેલો મોહન ગાવે.	૨
ગિરિધર વાઈરે મોરલી મધુરે સ્વર ઘેરી;	
સુણતાં ધીરજરે ન રહી ઇંદ્રદિક કેરી.	૩
ગાંધર્વ ગાવેરે વિદ્યાધર વાળા છેડ્યાં;	
તુંબરુ સહીતારે નારદ આળ્યા વણુ તેડ્યા.	૪
ગજગતિ ચાલેરે વ્રજનારીને મન ગમવા;	
બ્રહ્માનંદનેરે વહાલો તત્પર થયા રમવા.	૫

પદ ૬૧૨ મું-રાગ ગરબી.

શોભે શરદ્દનિશા અતિ સારી, રમે ગોપી ને ગિરિધારી.	૧
વહાલે ખેલ રચ્યો વૃંદાવનમાં, જોઈ મગન થયા સુર મનમાં.	૨
તાતા થૈથે કે ચાલે ઠમકે, પાયે આંઝર નુપુર ઝમકે.	૩
વળી ધમ ધમ ધુધરુ ખેલે, સુંણી નાગ પીયાલે ડોલે.	૪
માવો કંઠ ખાંહડલિ મેલે, ખાંતિલો રંગભર ખેલે.	૫
ખહુ રૂપે થયા ખહુ નામી, છેલો બ્રહ્માનંદનો સ્વામી.	૬

પદ ૬૧૩ મું.

રમે રાસ મનોહર રસિયો, જરિયાન ફેટો કટિ કસિયો.	૧
વહાલે પલવટ નૌતમ વાળી, તોડે તાન લેવે હાથ તાલિ.	૨
ઝોક ઝોક ગોપી ઝોક ઝોક કહાનો, મહા ખેલ રચ્યો મસ્તાનો.	૩
પીય ખ્યારિ નૌતમ પ્રીતિ, રમે રાસ અલૌકિક રીતિ.	૪
હેતે મર્મ કરી ઠરે હાંસી, ખેલે નટવર કુંજવિલાસી.	૫
કોડે કોડે રમે કેસરિયો, બ્રહ્માનંદનો વહાલો રંગભરીયો.	૬

૫૬ ૬૧૪ મું.

વાનાં વિવિધ બાંતિ તહાં વાળે, કેઈ સિદ્ધ મદ્યા ભેવા કાળે. ૧
 વહાલે મચ્ચવિ છે રંગ ઝડીને, બાળે દેવ વિમાન ચડીને. ૨
 ગોપી મોહનનો કર આલી, કરે ચુંબન મદમતવાલી. ૩
 રૂડી શરદતાણી ભેઈ રજની, વહાલા સંગ રમે ત્રિયા પ્રજની. ૪
 માંડ્યો રાસ મડળ મતવાલે, ઢાલા પ્રજના લાવી રંગ ઢાલે. ૫
 અક્ષાનંદનો વહાલો રંગ ભીનો, ખેલે નવલ કુંવર નંદજનો. ૬

૫૬ ૬૧૫ મું.

આલી બાંહી પરપર ઝુળે, લતા લખતણીપર દુળે. ૧
 કરે ગાન ઉમંગ કરીને, હાવે બાવે રીઆવે હરીને. ૨
 કર આલે બાબુબધ અલકે, જાણે વિજ ઘટા માંઈ સલકે. ૩
 શોભે રમતી ત્રિયા હરિ સાથે, માંડી દેવ સુમન ઝડી માથે. ૪
 ફરે ફરગટ નટવર ફેરી, ખેલે પાસ ત્રિયા રહી ઘેરી. ૫
 ગુણવંત રમે ગોવિંદો, અક્ષાનંદનો વહાલો પ્રજ ચદો. ૬

૫૬ ૬૧૬ મું.—રાગ ગરબી.

રસિયો રાસ રમેરે રાસ રમે, ગોપીને મનડે ગમે રે. ૨૦ ટેક.
 શોભે શરદ પુનમ નીશિ રૂડી, પુલી વન જાયુ જુડી;
 ભુજ ખલકે કાંકણ ચુડી રે. ૨૦ ૧
 અતિ ગાવે નવલ ઉમંગે, રમે રાસ મનોહર રંગે;
 ગિરિધર ગોપીને સંગ રે. ૨૦ ૨
 રાજેશ્વર રંગડો રેલે, કોઇનો કર આલે મેલે;
 અક્ષાનંદનો વહાલો ખેલે રે. ૨૦ ૩

૫૬ ૬૧૭ મું.

ખેલે ખાંતિલોરે ખાંતિલો, નટનાગર છેલ છબિલો રે. ખે૦ ટેક.
 પ્રજનારી જૂથ મળીને, ગાવે હરિને સંગ મળીને;
 ત્યાં રયો છે રંગ ઢળીને રે. ખે૦ ૧
 કે થે થે થે મુખ બોલે, ડોલરીયાને સંગ ડોલે;
 આવ્યા સુર ભેવા ચોલે રે. ખે૦ ૨
 પગે ધુધુરુ નુપુર ધમકે, વલિ અણુવટ વિછિયા છમકે;
 અક્ષાનંદ કહે ચાલે ઝિણે ઠમકે રે. ખે૦ ૩

પદ ૬૧૮ મું.

વહાલો મારો વનમાલિરે વનમાલી, રમે જોડ બની રૂપાલિ રે.	૧૦	ટેક.
રૂડી શરદની પૂરણુ માસી, ચાંદલિયે કિરણુ પ્રકાસી;		
ખેલે રસિયો રાસ વિલાસી રે.	૧૦	૧
વાય તાલ મૃદંગ ઉમંગી, સરણુધ ધૂન મોરલી ચગી;		
રમે ગોપીને સંગ નવરંગી રે.	૧૦	૨
રીઝ્યાં સૌ રંગડો ઢલિયો, લાગ્યો થાક પરસેવો વલિયો;		
પ્રદ્યાનંદનો વહાલો વેણુ પલીયો રે.	૧૦	૩

પદ ૬૧૯ મું.

શોભે છે શ્યામલિયોરે શ્યામલિયો, વ્રજનારીપર અઢલક ઢલિયોરે. શોભે ટેક.		
આજ શરદ પુનમ ભલી ઓપી, રમે લોક વેદ હૃદ લોપી;		
ગિરિધર સંગ રસબસ ગોપી રે.	શોભે	૧
ધન ધન એ વ્રજની નારી, થઈ પ્રાણજીવનને ખ્યારી;		
જેને સંગ રમે ગિરિધારી રે.	શોભે	૨
મનમોહન ખેલ મચાચો, રસ નૌતમ પીધો પાચો;		
એ રસ પ્રદ્યાનંદે ગાયો રે.	શોભે	૩

પદ ૬૨૦ મું.—રાગ ગરબી.

આજ શરદ પુનમનો ચઢોરે, અતિશે શોભે આકાશે;		
રમે ગોપી સંગે ગોવિંદોરે, રંગડો આગ્યો છે રાસે.		૧
બહુ નુપુર ઝાંઝર વાજેરે, રમઝમ રમઝમ રૂપાલાં;		
કરે મનડુ લેવા કાજેરે, મોહન લટકાં મરમાલાં.		૨
નાટારંભ માંડ્યો નાથેરે, વ્રજજીવન વન્દાવનમાં;		
સુંદર વર ગોપી સાથેરે, મગન થયા રમતા મનમાં.		૩
આહુડલિ બલવંત કેરીરે, અલીને વિનતા જૂલે;		
પ્રદ્યાનંદનો વહાલો લેહરીરે, જોધને મનમાં ફૂલે.		૪

પદ ૬૨૧ મું.

રાત્રિ શરદ પુનમનિ રાજેરે, અતિશે સુંદર અજવાલી;		
વાળાં ત્યાં નૌતમ વાજેરે, વનમાં ખેલે વનમાલી.		૧
ગિરિધર ગોપીને સાથેરે, રસ બસ ખેલે રૂપાલો;		
ધર્યો મુગટ મનોહર માથેરે, નવલ અલૌકિક મરમાલો.		૨

ગોવાલણી હરિ સગ ગાવેરે, કંઠ ખાંહડલિ નાખીને;
મુખ સાથે મુખ મેળાવેરે, આંખ્યું સાથે આંખીને. ૩
નટવર નૌતમ ગતિ નાચેરે, રાસ મંડલમાં નવરંગી;
રસિયો જોઈ કૌતક રાચેરે, અક્ષાનંદ કેરો સંગી. ૪

પદ ૬૨૨ મું.

પગ ઝાંઝર ઝાલ્યું ઝલકેરે, કાન ઝકોટા ગોખીને;
કાનોમાં કુંડળ લળકેરે, અજબ રહ્યાં છે ચોખીને. ૧
જોઈ દેવત્રિયા મન લોભેરે, આભૂષણ પહેર્યાં ભારી;
જાણે સ્થામ ઘટામાંહી શોભેરે, વીજ સરીખી વ્રજનારી. ૨
એક ખ્યારી ને એક ખ્યારેરે, રૂપ અનેક ધર્યાં રંગમાં,
લટકાળો નંદ હુલારેરે, અતી ખેલે આનંદ અંગમાં. ૩
લેહેરખડા નંદ લાલાનેરે, વિંટાંણી વ્રજની નારી;
અક્ષાનંદના વહાલાનેરે, જોઈ જોઈ જાયે બલિહારીરે. ૪

પદ ૬૨૩ મું.

ધન્ય શરદ પુનમની રજનીરે, રસિક સલુણો રાસ રમે,
ધન્ય ધન્ય એ નારી વ્રજનીરે, ગિરિધરને મનમાંહી ગમે. ૧
ધન્ય ધન્ય જમુનાનો આરેરે, ધન્ય ધન્ય વન કેરી વેલી;
ધન્ય ખેલે નંદ હુલારેરે, લઈ સંગ રાધા અલખેલી. ૨
ભૂધર સંગ સુખમાં ભીંજીરે, પૂરણ અતિ વર પામીને;
રસખસ થઈ રંગમાં રીઝીરે, ચાલી ઘર શીર નામીને. ૩
એ કહાન કુંવરની કીડારે, ગરવ તણ પ્રેમે ગાશે;
અક્ષાનંદ કહે મટે ભવ પીડારે, અતર નિષ્કામી થાશે. ૪

— ૮૦૦ —

આશો વદ ૧૩. ધનતેરશનાં પદ.

પદ ૬૨૪ મું—રાગ ગરખી.

સખી ચોચવનો દિન આજ, ધન્ય ધનતેરસને;
મળ્યા રંગીલો વ્રજરાજ, ધન્ય ધનતેરસને. ૧
મારે મોહન આવ્યા ઘેર, ધન આજ થઈ છે લીલા લેહેર. ધન ૨
જેની નિત્ય જોતી હું તો વાટ, ધન તે વહાલો મારો આવી બેઠા ખાટ. ધન ૩
મારાં પુણ્યતણો નહીં પાર, ધન આવ્યા મંદિરીએ મોરાર. ધન ૪
અક્ષાનંદ કહે થઈ નિહાલ, ધન લટકાળો પધાર્યાં લાલ. ધન ૫

પદ ૬૨૫ મું.

આવ્યા રસિયો જાદવરાય, તેરસ ધન્ય તુંને;
હું તો પ્રેમે લાગી પાય, તેરસ ધન્ય તુંને. ૧
મેં મોતીડે વધાવ્યા માવ, તેં થયો અંતર અધિક ઉછાવ. તેં ૨
કીધી મનની પૂરી હામ, તેં જોલાવી મુને સુંદર શ્યામ. તેં ૩
મેં તો ચંદન કીધી ગાર, તેં સજ્યા શોભિતા શણગાર. તેં ૪
લેટ્યા શ્યામ ચતુર મજચંદ, તેં બલિહારી પ્રદ્યાનદ. તેં ૫

પદ ૬૨૬ મું.

નેણે નિરખ્યા નટવર નાથ, દિન ધનતેરસનો;
શોભે મજવાસીને સાથ, દિન ધનતેરસનો. ૧
આજ ગાંધએ મંગળ ગીત, દિં હરિને મળિયે ભાવ સહીત. દિં ૨
હસી જોલ્યા શ્યામ સુજાણ, દિં થઈ અલૌકિક ઓળખાણ. દિં ૩
મારે હૈડે તે હરખ ન માય, દિં જોઈ નેણાં શીતળ થાય. દિં ૪
પ્રદ્યાનન્દ કહે થઈ રગરેલ, દિં કરીએ આંતિલાથી ખેલ. દિં ૫

પદ ૬૨૭ મું.

પેહેરો અખર ઝીણાં અંગ, ધનતેરસ આવી;
વારી રસિયાળ નવરગ, ધનતેરસ આવી. ૧
તેડો જોડીડો જોવાળ, ધં ગાંધએ મોરલીમાં ગીત રસાળ. ધં ૨
કરીએ ધેનુને શણગાર, ધં રંગિયે શીંગ અજખ રગ સાર. ધં ૩
કરો લટકાં બીને વાન, ધં થાય મજનારી ગુલતાન. ધં ૪
માથે મુકુટ ધરો મહારાજ, ધં કરો પ્રદ્યાનન્દનું કાજ. ધં ૫

આરો વદ ૧૪. કાળીચૌદશનાં પદ.

પદ ૬૨૮ મું-રાગ સામેરી.

કાળુ આસો વદની કહાન, ચૌદશ સારી રે;
તમે નહાવોને મારા નાથ, જઈ બલિહારી રે. ચૌં ૧
જળ જમુનાનાં આણિયાં રે, ચોળો તેલ કુલેલ રે;
જેસો ખાજઠ ઉપરે, તમે રસિયાળ રંગ રેલ રે. ચૌં ૨
હરિવર મુખડું હેરવા રે, મીલી આવી મજ નાર રે;
શ્યામ મનેહર શ્યામળા, સજે નવલ પીયા શણગાર રે. ચૌં ૩

ઈંદ્રાદિક સુર આવિયા રે, દર્શન કરવા કાજ રે;
અક્ષાનંદના વહાલમા રુડો, ઉત્સવનો દિન આજ રે. ચૌં ૪

૫૬ ૬૨૯ મું.

આજ ચૌદશ પરવ અનૂપ, સુંદર છેલા રે;
વાડે ગાયુને મજરાજ, ચાલો વેહેલા રે. સું ૧
હળદર તેલ ને હરમજી રે, ઘોળી ક્રીધી તયાર રે;
ઘેનું કેરાં શિંગડાં કાળુ, રંગીએ નન્દકુમાર રે. સું ૨
હેતે સામું હેરતા રે, છોગા મેલો શ્યામ રે;
ઘોળી પીળી ધુમરી, ગાયુ બોલાવો લેઈ નામ રે. સું ૩
આજ નવો દિન આવિયો રે, અધિક કરો ઉત્સવ રે;
અક્ષાનંદના વહાલમા, મીઠી મોરલી વળડો માવ રે. સું ૪

૫૬ ૬૩૦ મું.

વાઓ મોરલડી મજરાજ, ધીરા રહીને રે;
ચાલો ગાયુમાં ગુણવંત, સખા સંગ લઈને રે. ધીં ૧
ચૌદશનો દિન શામળા રે, આજે દુધએ સુંદર દાન રે;
ઘેનુને શણગારીયે વારી, કરીએ ઓઞ્છવ કહાન રે. ધીં ૨
સારા કાને શંખલાં રે, ગળે ઘુઘરડાની માળ રે;
ચોપે રંગીએ શીંગડાં, વહાલા પ્રીત કરી ગોપાળ રે. ધીં ૩
કાલ દિવાળી કહાનજી છેલા રે, હરિવરથાઓ હુશિયાર રે;
અક્ષાનંદના વહાલમા, કરો મેરાધ્યાં મોરાર રે. ધીં ૪

૫૬ ૬૩૧ મું.

રુડો ચૌદશનો દિન શ્યામ, કુંજવિહારી રે;
સજ્જે શોભીતા શણગાર, ગિરિવર ધારી રે. કું ૧
પ્રીતમ બાંધો પાઘડી રે, આંટાદાર અનૂપ રે;
હરિવર દેખું હેતથી તારુ, રસીક મનોહર રૂપ રે. કું ૨
ફરતાં મેલો પુલનાં રે, છોગલીયાં ચહુકોર રે;
સખા કરીને શ્યામળા, બેસો નાગર નંદકીશીર રે. કું ૩
લટકાવો શીર લાલજી રે, સુભગ કલંગી સાર રે;
અક્ષાનંદના વહાલમા, બહિ બાનકને બલિહાર રે. કું ૪

ૐૐૐૐૐૐૐ

આરો વહ ૧૪ નાં તથા ચૈત્ર સુદ ૧૫ ના હનુમાન
જયંતિનાં પદ.

પદ ૬૩૨ મું-રાગ ગરબી.

સર્વે જય યોલો હનુમતની, દુઃખ લજન રે મોટા હરિદાસ. જય૦ ૧
શૂરવીર ને સંત શિરોમણી, પ્રીતે ઉભા રે પ્રભુજીને રે પાસ. જય૦ ૨
જેણે સૂરજ પકડ્યો જન્મતાં, મારી રાહુને રે મનવી જેણે હાર. જય૦ ૩
કપિ કેસરી કુંવર કોડામણો, એના નાવે રે પરાક્રમ કેરો પાર. જય૦ ૪
વનમાં આવી મળ્યા રઘુવીરને, કીધો ઉદ્ધમ રે સીતા લાવવા કાજ. જય૦ ૫
વાલી માયોં તે વાતની વાતમાં, દેવરાગ્યું રે સુગ્રીવને રાજ. જય૦ ૬
ધન્ય ધન્ય તે અંજની માતને, સુત જાયો રે સર્વે વિધિ સુભાણ. જય૦ ૭
બ્રહ્માનંદ કહે એની વાર્તા, નિત્ય ગાવે રે કાંઈ વેદ પુરાણ. જય૦ ૮

પદ ૬૩૩ મું.

પ્રીતે હનુમંત દેવને પૂજાએ, સારી પેઠે રે લેઈ તેલ સિંદૂર. હનુ૦ ૧
દુઃખહાયક દૈત્ય વિદારિયા, સાધુ જનના રે ગંધુ અતિ શૂર. હનુ૦ ૨
તપ કીધું બહુ દિન અંજની, ત્યારે આખ્યું રે શિવજી વરદાન. હનુ૦ ૩
અવતરિયા તે રુદ્ર અગિયારમા, હાથાળા રે બળીઆ હનુમાન. હનુ૦ ૪
સુધ લેવા ગયા જ્યારે સતીની, ત્યારે વેલ્યાં રે તન કષ્ટ અપાર. હનુ૦ ૫
સર્વે વલખા* થયા બીજા વાનરા, આખ્યો સહુને રે પોતે આધાર. હનુ૦ ૬
જ્યારે ઉદ્ધિની રે ઉપર ઉડીઆ, ત્યારે પૌરુષ્ય રે તનમાં નહિ માય. હનુ૦ ૭
બ્રહ્માનંદ કહે કપિરાજનો, કાંઈ મહિમા વર્ણુઓ નવ જાય. હનુ૦ ૮

પદ ૬૩૪ મું.

એની ધન્ય ધન્ય માતા અંજની, ધન્ય ધન્ય રે કાંઈ કેસરી તાત. ધન્ય૦ ૧
દૈત્ય મારવા કપિના વંશમાં, પોતે પ્રગટ્યા રે શંકર સાક્ષાત. ધન્ય૦ ૨
સખા થઈને કપિ સુગ્રીવનું, કાંઈ કીધું રે અતિ ઉત્તમ કામ. ધન્ય૦ ૩
જઈ સીતાની સુધ લાવિયા, રાજ કીધા રે સુંદર શ્રીરામ. ધન્ય૦ ૪
એક પલકમાં સમુદ્ર ઉદ્ભવિયો, મહા ભેદામાં રે ભેદો હનુમંત. ધન્ય૦ ૫
ચાલ્યા સુધ લેવા સીતાતણી, જય યોલો રે સિદ્ધ ચારણ સંત. ધન્ય૦ ૬
સમુદ્ર કુદી પડ્યો પરં લંકમાં, જઈ કીધો રે કુળ દૈત્યનો નાશ. ધન્ય૦ ૭
બ્રહ્માનંદ કહે મહાવીરનો, તન લાગ્યો રે હસરકંધને ત્રાસ. ધન્ય૦ ૮

* છટા થયા—વિલા થઈ ગયા,

† પેલી તરફ

૫૬ ૬૩૫ મું.

ગાદ્યે સુંદર ગુણ કપિરાજના, વાયુનદન રે બળિયો મહાવીર. સુંદર૦ ૧
 નિજ ભક્ત અયોધ્યા નાથના, ઉર્ધ્વરેતા રે અંતર મહાધીર. સુંદર૦ ૨
 ક્ષણમાંહી પ્રભળી લંકને, કુળ દૈત્યતણું રે કીધું હેરાન. સુંદર૦ ૩
 દીધી વધાર્થ શ્રીરામની, દીધું સીતાને રે જીવતર કેરું દાન. સુંદર૦ ૪
 સીતા આજ્ઞાથકી કુળ ખાધલાં, ઉખાડ્યો રે રાવણ કેરો ખાગ. સુંદર૦ ૫
 સુ અક્ષય કુંવર આદિ બહુ અસુરને, મારીને રે રણમાં કીધો યાગ. સુંદર૦ ૬
 મારી રાવણ લાવ્યા સીતાને, થયો જગમાં રે અતિ જય જયકાર. સુંદર૦ ૭
 અક્ષાનંદ કહે હનુમતને, રીઝી રઘુપતિ રે મળ્યા વારવાર. સુંદર૦ ૮

— ❦ —

આશો વદ અમાસ. દીપાવળીનાં ૫૬.

૫૬ ૬૩૬ મું-રાગ સામેરી.

સખી હૈડે તે હરખ ન માય, આજ દિવાળી રે;
 હું તો મગન થઈ મનમાંય, ભુધર ભાળી રે. આ૦ ૧
 સુંદર શ્યામ સોહામણો રે, સુંદર ગજ ગતી ચાલ;
 સુંદર શોભા અંગની હું તો, નિરખીને થઈ છું નિહાલ. આ૦ ૨
 નેણ મનોહર નાથનાં રે, હૈડે મનોહર હાર;
 સુભગ મનોહર શ્યામજો વહાલો, નટવરનંદકુમાર. આ૦ ૩
 ખાનુ નૌતમ ઘેરખા રે, ઘેહક નૌતમ ખાન;
 અક્ષાનંદના નાથનું થઈ, રૂપ જોઈ ગુલતાન. આ૦ ૪

૫૬ ૬૩૭ મું.

મુને મળીઆ તે મોહનરાય, સપરમો દહાડો રે;
 કરીએ આનંદ ઓચ્છવ આજ, રંગ અખાડો રે. સ૦ ૧
 થાળ ભરે ગજ મોતીએ રે, સર્વ લીધો શુભ સાજ;
 વેલેરાં જાળને વધાવીએ, વહાલો રંગ ભીનો વ્રજરાજ. સ૦ ૨
 મંગળ ગાવો માનની રે, અધિક કરો ઉછાવ;
 આપણે કાળે આવીયા ચાલી, નટવર સુંદર નાવ. સ૦ ૩
 તોરણ ખાંધો ટોડલે રે, સુભગ સબો સણગાર;
 અક્ષાનંદના નાથને જાયે, વારણે વારમવાર. સ૦ ૪

પદ ૬૩૮ મું.

હું તો હરખ ભરી મનમાં, હરિને વધાવું રે;
સખી અહોનિશ ખારે માસ, રેને આવું આવું રે. હ૦ ૧
આગલ આવી ઉભલા રે, લટકાળો નન્દલાલ;
કુમકુમ કેરે ચાંદલો કીધો, બુધરજીને લાલ. હ૦ ૨
પરવશ થઈ હું તો પ્રેમમાં રે, હૈંડે તે હરખ ન માય;
પૂરવ જનમના પુણ્યથી મને, મળ્યા તે મોહનરાય. હ૦ ૩
ધન્ય ધન્ય દહાડો આજનો રે, ધન્ય મુરત ધન્ય વાર;
અદ્વાનન્દને વહાલમે મારો, સફળ કર્યો અવતાર. હ૦ ૪

પદ ૬૩૯ મું.

રુડો દિવાળીનો દિવસ કે, મગળ ગાયે રે;
ચાલો નંદજીને દરબાર, સૌ મળી બાયે રે. મ૦ ૧
કુંવર રંગીલો કહાનજી રે, વાયે છે સુંદર વેણ;
નિરખી નટવર નાથને, આજ પાવન કરશું નેણ. મ૦ ૨
સૌ મળી કેશું સુંદરી રે, લેખ્યાનો છે ભાવ;
માત જશોદા પાસલે, બેહેની માગી લેશું માવ. મ૦ ૩
લઈ મેરાધ્યાં લાલજી રે, આવશે આપણે ઘેર;
અદ્વાનન્દ કહે ઘી ઘણું માંહી, પૂરશું સારી પેર. મ૦ ૪

કારતકે શુદ્ધ ૧. શ્રી અન્નકુટોત્સવનાં પદ.

પદ ૬૪૦ મું-રાગ સારંગ.

ઉત્સવકો દિન આજ, અન્નકુટ ઉત્સવકો દિન આજ;
સખ જનકું સમભય કયો અસ, સુંદર શ્રી મહારાજ. અ૦ ૧
વ્યંજન પાક બિબિધ અખ કીજે, લીજે શુભ સમાજ;
ગૌવન જીત ગિરિવરસો કરના, એહી હે ઉત્તમ કાજ. અ૦ ૨
વિવિધ ભાંત વાજિત્ર બળવહુ, સખ સજહુ તન સાજ;
અદ્વાનન્દ એહી ભાંત કહ્યો, હરિ કૃષ્ણ સખહી શિર તાજ. અ૦ ૩

પદ ૬૪૧ મું.

જ્યું બોલે ભગવાન, વચન મુખ જ્યું બોલે ભગવાન;
ત્યું સખહી જન કરત ભયે તખ, વ્યંજન અક્ષ પકવાન. વ૦ ૧

મોતૈયા સેવૈયા જલેખી, દલ મરકી સુખદાન;
 ખરપ્રી પેડા ખિરંજ બહુ બિધ, સુંદર ઘોર રસાન. વ૦ ૨
 હરિ મંદિર આગે ઘોદનકો, પુંજ સખહી ખીચ ઠાન;
 અક્ષાનંદ કહે બહુત ભાંતકે, આનેહે લોજન આન. વ૦ ૩
 પદ ૬૪૨ મું.

વ્યંજન વિવિધ પ્રકાર, કીચે શુભ, વ્યંજન વિવિધ પ્રકાર;
 ભુમાવન જગજીશ મહા પ્રભુ, કૃષ્ણ પ્રગટ કિરતાર. કી૦ ૧
 ભીડા ફૂંધી ડોડી રતાણુ, સુંદર સોહો સુધાર;
 તાહીકે શુભ શાક બનાયે, પ્રભુ કારન કર પ્યાર. કી૦ ૨
 ભાણ કણજ રુ પણજ સુવાકી, તાંદળબકી તૈયાર;
 અક્ષાનંદ કહે નાથ નવલ હિત, ભાજન ભરેહે ઉદાર. કી૦ ૩
 પદ ૬૪૩ મું.

પૂરન પ્રગટ પ્રમાન, જિમત પ્રભુ પૂરન પ્રગટ પ્રમાન;
 પૂરેહ પ્રભુ આગે અંન વ્યંજન, જન મીલ પરમ સુખાન. જિ૦ ૧
 અજકુટકી રચના અલૌકિક, અધસી ન લખી કહુ આન;
 તેહી ખીચ ખેડે સોહત શ્રીહરિ, ધરત બાહી સુનિ ધ્યાન. જિ૦ ૨
 અવિનાશી જખ ભમકે અઘાયે, તખહી નિરાજન ઠાન;
 અક્ષાનંદકું દેત ભયે હરિ, શીત પ્રસાદી દાન. જિ૦ ૩

કારતક શુદ્ધ ૧૫. શ્રીધર્મદેવના જન્મ દિવસનાં પદ.
 ધર્મવંશના મહીમાનાં.

પદ ૬૪૪ મું-રાગ ગરબી.

બલિહારી ધનશ્યામ સુંદરની, અક્ષરધામના સ્વામી રે;
 ધર્મતણે ઘેર પ્રગટ થયા હરિ, જગપતિ અંતરબામી રે. ૧
 કરુણા રસ અતિ પ્રગટ કરીને, પાર કર્યો નર નારી રે,
 ભાગ્ય બડાં તેને મન ભાવ્યા, અકળ કળા અવતારી રે. ૨
 ધર્મવંશનો મહિમા છે ભારી, જગમાં રહ્યો અતિ છાંઈ રે;
 હરિના સખંધી તે હરિનીજપેરે, પૂજવા યોગ્ય સદાઈ રે. ૩
 દેહધારી સરખાં દીકામાં, એની વાતુ અતિ આઘી રે;
 કોમળ સુંદર જેના રે કુળમાં, જન્મ્યા તે શ્યામ સુહાગી રે. ૪

પૂરવ ભવનાં પુણ્ય વિના કાંઈ, એવો તે લાભ ન આવે રે;
પ્રદ્યાનંદના નાથની ભાભિયું, ભૈયાજી કહીને બોલાવે રે.

૫

પદ ૬૪૫ મું.

કુણુ બાણે તે શાં તપ કીધાં, ધર્મતણે પરિવારે રે;
બહુ વિધિ હેતે કરીને બોલાવે, વહાલોજી વારમવારે રે. ૧
ધર્મદેવના વંશનો મહિમા, મુખથી કહ્યો નવ જાય રે;
મનમોહનજીના કુટુંબનાં માણસ, થોડે પુણ્યે ન થવાય રે. ૨
માયાના જીવ તે મર્મ ન સમજે, સૌ સરખાં એને બાણે રે;
હરિના સખંધી હોય તેને હરખે, વિધિ વિધિ વેદ વખાણે રે. ૩
પૂરણ પુણ્ય હોય તે પ્રાણી, સ્નેહ કરે એની સાથે રે;
સર્વથી અધિક કરીને રે ટેવ્યા, નિશ દિન દીનાનાથે રે. ૪
જગજીવન પોતાના રે બાણી, પ્રાણુથકી કીધાં ખ્યારાં રે,
પ્રદ્યાનંદ કહે જીવે હરિને, દાદાજીનાં કહેનારાં રે. ૫

પદ ૬૪૬ મું.

ધન્ય ભાગ્ય જે ધર્મવશમા, અવતરિયાં નરનારી રે;
સરજણુહારે સગાં જેને માન્યાં, મહિમા તે વાધ્યો ભારી રે. ૧
દર્શન એનાં અતિશય દુર્લભ, પરસે તે પાતક જાવે રે,
પૂરણ પુણ્ય હોય જે પ્રાણી, તે ઘરમાં પધરાવે રે. ૨
મહામંત્ર દહ મરમ બતાવે, મેહર કરે જેને માથે રે;
દેહ છતે તે મુક્ત કેહેવાયે, સંબધ થાય હરિ સાથે રે. ૩
એનું શરણુ કિયે જે પ્રાણી, ભવ દુઃખથી તે છૂટે રે;
અક્ષરધામનો થાય નિવાસી, અવિનાશી સુખ લૂટે રે. ૪
રામપ્રતાપ ને ધન્યારામ બેઉ, સતસંગમાં સુખદાર્ધ રે;
પ્રદ્યાનંદ કહે શી રહી બાકી, ભૂધરજીના ભાધ રે. ૫

પદ ૬૪૭ મું.

કરુણાનિધિનાં થયાં રે કુટુંબી, તે મોટા પુણ્યવાળા રે;
સર્વે તે પૂજવા જોગ સદાઈ, જુઠાં તરુણાં બાળા રે. ૧
શ્યામજિયો જેના ઘરની રે ચિતા, રાખે છે સાંજ સવારી રે;
ધર્મવંશનાં નર ત્રિય તેને, મુખિયા તે મોરારી રે. ૨
કોઈને રીસાવે ને કોઈને મનાવે, કોઈને કહે કાંઈ માંગો રે;
કોઈને કહે તમે છેટે રહીને, પ્રેમેથી પાયે લાગો રે. ૩

કોઇનાં ક્યારે કુવખાણ કરે વળી, કોઇને કહે તમે સારા રે; ૪
 એમ કરીને આનંદ ઉપજાવે, ચરિત્ર મનોહર પ્યારા રે.
 બહુનામી જેનાં બાળકડાંને, રાજી થઇને રમાડે રે; ૫
 બ્રહ્માનંદ કહે લાભિયું હરિને, દહીંવડાં જમાડે રે.

માગશર શુદ્ધ ૧૧. એકાદશીનાં પદ.

પદ ૬૪૮ મું-રાગ સામેરી.

રુડી મોક્ષદા પુણ્યરૂપ, એકાદશી આવી રે;
 જેના કેશવદેવ અનૂપ, મુનિ મન લાવી રે. એ૦ ૧
 માગશર શુદ્ધ મહા પર્વણી રે, મળિયે સંત સમાજ રે;
 પુલ મગાવો માલતિ, કાળુ કેશવ પૂજા કાજ રે. એ૦ ૨
 પ્રીતે કેશવ પૂજાએ રે, શ્રીયા સહિત જગજ્યામ રે;
 સુતાં બેઠાં ચાલતાં લેયે, કેશવ કેશવ નામ રે. એ૦ ૩
 નિયમ સહિત વ્રત ધારીએ રે, ગાઇએ કેશવ ગાન રે;
 બ્રહ્માનંદ કહે રાખીએ હિયે, કેશવ કેરુ ધ્યાન રે. એ૦ ૪

પદ ૬૪૯ મું.

આવી માગસર શુદ્ધ પુણ્યધામ, એકાદશી સારી રે;
 જેનું મોક્ષદા છે નામ, કેશવને પ્યારી રે. એ૦ ૧
 કેશવ આગળ મેલીએ રે, કાળુ નૌતમ કૂળ નારંગ રે;
 માલતિ કેરાં કુલડાં લેઈ, ધરીએ તે અંગે અંગ રે. એ૦ ૨
 શ્રી કેશવ આગે ધરો રે, તળિયા મોહક ત્યાર રે;
 દાન સાત અન્ન દીજીએ, મુખ કેશવનામ ઉચ્ચાર રે. એ૦ ૩
 કામ ક્રોધ મદ ઇર્ષ્યા રે, તજી દીજે અહમેવ રે;
 બ્રહ્માનંદ વ્રત રાખીએ, રીઝે સુંદર કેશવદેવ રે. એ૦ ૪

પદ ૬૫૦ મું.

આજ ઉત્સવ હરખ અપાર, કેશવ કહીએ રે;
 કાળુ મોક્ષદા વ્રત સાર, એકાદશી રહીએ રે. કે૦ ૧
 આવી પરમ એકાદશી રે, ગાઇએ કેશવ ગીત રે;
 કેશવ ચરણે કીજીએ, નીત પૂરણ અવિચળ પ્રીત રે. કે૦ ૨

તાળ મૃદંગ વળાડીએ રે, સજીએ ખુબ સમાજ રે;
કોડે કેશવ પૂજીએ અતિ, આનંદ મંગળ આજ રે. કે૦ ૩
કેશવ ફેરી મૂરતિ રે, ધરીએ અંતર માંય રે;
બ્રહ્માનંદ વ્રત રાખીએ, સર્વે જન્મ મરણ દુઃખ જાય રે. કે૦ ૪

પદ ૬૫૧ મું.

નિત્ય રટીએ કેશવરાય, સખ જગ સ્વામી રે;
જેને નિગમ નેતિ કરી ગાય, અંતર જામી રે. સ૦ ૧
કેશવ મૂરતિ માધુરી રે, અતિ અદ્ભુત રૂપ અપાર રે;
નેણાં કમળ સરીખડાં, શોભે સુંદર શુભ ભુજ ચાર રે. સ૦ ૨
પદ્મ શંખ કર જમણે રે, ચક્ર ગદા બીજી કોર રે;
શ્રીયા સહિત અતિ શોભતા, કાબુ કેશવ નવલ કીશોર રે. સ૦ ૩
શ્રદ્ધા સહિત વ્રત રાખશે રે, સુખ કરી કેશવ ગાય રે;
બ્રહ્માનંદ બ્રહ્મ મોહલમાં, તે તો અમર અખંડિત થાય રે. સ૦ ૪

પદ ૬૫૨ મું.—રાગ આશાવરી.

હો અઘડન શુદ્ધ એકાદશી, આઈ મોક્ષદા મહા નીકી હો;
નિગમ કહત મહિમા અતિ ભારી, ખ્યારી કેશવજીકી હો. અઘ૦ ૧
માલતી હુંકે ફૂલ અલોકિક, સખ સામગ્રી લીજે હો;
શ્રીયા સહિત સુંદર સુખદાઈ, કેશવ અર્ચન કીજે હો. અઘ૦ ૨
કામ ક્રોધ મદ મચ્છર તજકે, કેશવ કેશવ કહીયે હો;
નારગીકે ફૂલ અતિ નૌતમ, પૂજ પરમ સુખ પૈયે હો. અઘ૦ ૩
લોજન મોહક લોગ ધરીજે, વ્યંજન શીતલ વારી હો;
બ્રહ્માનંદ નામ સુખ રટીયે, કેશવ મગલકારી હો. અઘ૦ ૪

પદ ૬૫૩ મું.

આજ એકાદશી પરમ અનૂપા, અઘડન સુદકી આઈ હો,
મંગલકી કરનાર મોક્ષદા, નીકે નામ ધરાઈ હો. આજ૦ ૧
કેશવદેવ સદા સુખકારક, શ્રીયા સહિત જગસ્વામી હો;
પુણ્ય માલતિ કરીકે પ્રીતે, યજીયે અંતર જામી હો. આજ૦ ૨
વાળ તાલ મૃદંગ બજાયકે, કથા કીરતન ગાવે હો;
એકાદશી અપોશન કરીકે, પરમ અચલ પદ પાવે હો. આજ૦ ૩
કેસર ચંદન મૃગમદ કરીકે, કેશવ મૂર્તિ પૂજે હો;
બ્રહ્માનંદ કહે તેહી પદ તજી, મન જાવત ન દૂજે હો. આજ૦ ૪

પદ ૬૫૪ મું.

માઘ શુકલ એકાદશીકે દિન, કેશવ કેશવ કહીયે હો; માઘ ૧
 મનવાંછિત ફળ દેન મોક્ષદા, રાજી હોય વ્રત રહીયે હો.
 જથાશક્તિ કરી સાત ધાન લૈ, દાન વિપ્રકુ દીજે હો; માઘ ૨
 કરુણાનિધિ કેશવકી મૂર્તિ, અંતરમેં ધરી લીજે હો.
 વિષે વિકાર સકલ વિસારી, તૃષ્ણા આશા ટાળી હો; માઘ ૩
 મહા પુણ્ય શુભ વ્રત મોક્ષદા, પ્રભુ કેશવકી ખ્યારી હો.
 આગે ફલ નારંગી ધરીકે, પુલ માલતી લાવે હો; માઘ ૪
 અક્ષાનંદ કહે એહી વ્રત કરીકે, પરમ અભયપદ પાવે હો.

પદ ૬૫૫ મું.

સરસ મોક્ષદા અઘહન સુદકી, એકાદશી અતી ભારી હો; સરસ ૧
 અધિક અધિકજેહી ઉત્સવ ઠાને, મુનિવર દઢવ્રત ધારી હો.
 કેશવહુકે ધ્યાન નિરતર, મુખ કરી કેશવ ખોલે હો; સરસ ૨
 ઉમંગ સહિત અપોષણ રાખે, અંતર કપૂ ન ડોલે હો.
 વિધિ સહિત નિશ્ચલ વ્રત કરનો, વેધ દશમકે ટારો હો; સરસ ૩
 ફલ નારંગ જાયકુલન કરી, પૂજીયે કેશવ ખ્યારો હો.
 પ્રગટ પ્રમાણ મીલે પ્રભુ એહી, કરી અતિ સુખ પાવે હો; સરસ ૪
 અક્ષાનંદ કહે એહી શુભ વ્રત, ભાગ્ય ખડે તેહી લાવે હો.

મહાશુદ્ધ ૫ થી ફાગણ શુદ્ધ ૧. વસંત પંચમીથી
 દોલેત્સવ સુધીનાં પદો.

પદ ૬૫૬ મું-રાગ વસંત.

ઉઠ ઉઠ સખી રમવાને જાઈયે, શ્યામગિયાની સંગે; ઉઠ ૧
 ચુવા ચુવા ચંદન ઓર અરગળ, માટ ભર્યા છે રંગે.
 જમુનાને કાંઠે જગજીવન, ખેલ રચ્યો મતવાલે; ઉઠ ૨
 ગોપીજનને સગે ગિરિધર, રંગની રેલું વાલે.
 ખાંતીલો મનમોહન ખેલે, હાથ લીયે પીચકારી; ઉઠ ૩
 અંગ ઉમંગ ગુલાલ ઉડાવત, હુંખ હુંખ પીચુ ખ્યારી.
 ગોપી ગ્વાલ બાલ સખ ખેલત, ભીડ મચી મતવાલી; ઉઠ ૪
 મતવાલો કરમાં લઈ મોરલી, ગાવત દે દે તાલી.

માન કહ્યું તું આજસ તણને, ચાલ ચાલ સહેલી;
બ્રહ્માનન્દના વહાલાને સંગે, ખેલશું લજ્યા મેલી. ઉઠો

પદ ૬૫૭ મું.

આજ સખી અલખેલો વહાલો, રંગભર ખેલત હોરી;
પ્રીતમ હાથ લઈ પીચકારી, મારત નેરાનરી. આજો ૧
તાલ મૃદંગ ભેર શરણાઈ, વાળ બહુ વિધ વાળે;
ખેલ રચ્યો રંગ રેલ અખાડો, રંગ લીને મજરાળે. આજો ૨
વંશીમાંહી વસંત આલાપે, ઘેરે સ્વર અતિ ગાવે;
મજનારી સાથે જગજીવન, રંગ રેલ મચાવે. આજો ૩
પ્રેમ સહિત મારત પીચકારી, ગાવત મુખસે ગારી;
અરસ પરસ લપટાય રહે છે, ગોપી ને ગિરિધારી. આજો ૪
પુરુષોત્તમને સંગે પ્યારી, નાચત અતિ ઉતાલી;
બ્રહ્માનન્દ કહે મજ વિનતાને, મગન કરી વનમાલી. આજો ૫

પદ ૬૫૮ મું.

પ્રાણજીવન ગોકુલમાં પધારો, કોડીલા વર કહાના;
મનમોહન મથુરામાં જાઈને, શું ખેડા છે ધાનાં. પ્રાણો ૧
ફાગણ આંચો કેસુરે ફૂલ્યાં, વનસપતિ સરવે મોરી;
વિલંબ હવે મા કરો વાલમજી, હોસે રમીયે હોરી. પ્રાણો ૨
તમ સંગાથે ખેલ કર્યાની, અંતર આશા ભારી;
વસંત ઋતુ આવી છે વહાલા, વાટ જોયે મજનારી. પ્રાણો ૩
સામાસામી રંગ ભરીને, જીવ્ય કરીયે કરી જોડી;
રમવાનો અવસર આંચો છે, અવધી રહી છે થોડી. પ્રાણો ૪
તમસામી ચલવ્યાને સારુ, સજ કીધી છે પીચકારી;
બ્રહ્માનન્દના વહાલા આવો, ગુણવંતા ગિરિધારી. પ્રાણો ૫

પદ ૬૫૯ મું.

આવો આવો અલખેલા વહાલા, રંગભર ફાગ રમાવો;
ઘેરેયાને સંગે ગિરિધર, તાલી દેઈને ગાવો. આવો ૧
પેચાળી ખાંધો પાઘડલી, સુંદર પેહેરો જામા;
અખીર ગુલાલની ફાંટ ભરીને, આવી ઉભા રહો સામા. આવો ૨
લાલ તમારાં લટકાં સુંદર, થાઈયે નિહાલ નિહાળી;
શર થઈને ખેલો સામા, વહાલાજી પલવટવાળી. આવો ૩

વિવિધ ભાંત વાળ વજડાવો, રમત કરીયે ભારી;
પ્રીતમજી અતિ રંગ ભરીને, ઝડ મચાવો પીચકારી. આવો૦ ૪
હાર્યાથી ખીળે માં હરિવર, જીતાડીશું બાણી;
અક્ષાનંદના નાથ પધારો, મુખનું રાખો પાણી. આવો૦ ૫

૫૬ ૬૬૦ મું-રાગ વસંત.

વસંત વધાવા વજની નારી, નદરાય ઘેર આવી;
કાળુ કહાન કુંવરને કાળે, વસન વસતી લાવી. વસત૦ ૧
ઝીણો કમર પટો પાય બમો, અંગરખી ફૂલકચારી;
ચોલ કસુંખી રંગમાં સુંદર, પાઘડલી છટકારી. વસત૦ ૨
કોઈ લાવી ફૂલડાંની માલા, કોઈ સોનાનો દોરો;
કોઈ લાવી સુંદર ગુંથીને, ફૂલડાં કેરો તોરો. વસત૦ ૩
કેસર ચદન ત્યાર કરીને, કંચન ભરી કચોલી;
ચતુર ત્રિયા ચાંદલિયા સારુ, લાવી કુમકુમ ઘોલી. વસત૦ ૪
કનક કલશમાં ધરીયાં કાળુ, આંખા મોર ને ઉખી;
અક્ષાનંદના વહાલાની પાસે, રહી સર્વે લુંખી ગુંખી વસંત૦ ૫

૫૬ ૬૬૧ મું.

આંચો વસંત પીયા અલબેલા, બાંધો પાઘ વસંતી,
ચટકીદાર અજબ રંગ છાંટી, ઉપરણી ઝલકંતી. આંચો૦ ૧
મોટાં મોટાં માટ લઈને, કેસર ઘોલી ભરીયે;
રસિયાજી રમવાને કાળે, પીચકારી સજ કરીયે. આંચો૦ ૨
વજજીવન પલવટવાળીને, અખીર ગુલાલ ઉડાડો;
આમાસામી મેળ કરીને, મચવો રંગ અખાડો. આંચો૦ ૩
એક કોર સરવે ગોવાળા, એક કોર વજનારી,
ખેલ કરો નટવર ખાંતીલા, સખ જગ મંગલકારી. આંચો૦ ૪
મીઠી મીઠી મોરલી વળાડી, ઘેરે સ્વર હરિ ગાવો;
અક્ષાનંદના નાથ વિહારી, વહાલા વસંત વધાવો. આંચો૦ ૫

૫૬ ૬૬૨ મું.

વસત ઋતુ આવી મારા વહાલા, રંગભર ફાગ રમાડો;
કહાનકુંવર કરુણાના સાગર, પૂરણ રસ દેખાડો. વસત૦ ૧
નૌતમ ઠાઠ રચ્યો નટનાગર, કેસર માટ ભરાવો;
રગતણી પીચકારી લઈને, સનમુખ શ્યામ ચલાવો. વસંત૦ ૨

અખીર ગુલાલની ફાંટ ભરીને, ઉડાડો અલખેલા;
 મોહન રંગની ધુમ મચાવો, રૂપાળા રંગરેલા. વસંત ૦ ૩
 હેમ કડાં પેહરો ખેલ હાથે, પાઘ વસંતી બાંધો;
 રાગ વસંત આલાપો રસિયા, વાલમ રહેનહીં વાંધો. વસંત ૦ ૪
 વસ્ત્ર તમારાં લઈ વનમાલી, રંગસું જોરાજોરી;
 બ્રહ્માનન્દના નાથ વિહારી, હરિવર ખેલો હોરી. વસંત ૦ ૫

પદ ૬૬૩ મું.

ખાંતીલો જમુના તટ ખેલે, સુંદર સ્થામ સોહાગી;
 ચાલ સખી રસિયા સંગ રમીયે, કુલ મરજદા ત્યાગી. ખાં ૦ ૧
 રૂપાળો રંગરેલ રમે છે, સરવ ગોવાળા સાથે;
 નિરખ્યા જેવો વેશ કયો છે, નટવર સુંદર નાથે. ખાં ૦ ૨
 એક કોર સર્વે ગોવાળા, મજનારી એક કોરે;
 પીચકારી રંગડાની પ્રીતમ, મારે છે જોરા જોરે. ખાં ૦ ૩
 અખીર ગુલાલની ફાંટ ભરીને, નિશ્શક થઈ નાંખીશું;
 રમત્યમાં રસિયાની ગાળ્યું, રાજી થઈ સાંખીશું. ખાં ૦ ૪
 પ્રીત કરી પાતળીયા પાસે, ફગુવા માંગી લેશું;
 બ્રહ્માનન્દના નાથ સંગાથે, રસબસ થઈને રહેશું. ખાં ૦ ૫

પદ ૬૬૪ મું-રાગ વસંત.

ચલોહૂ સખી ઘનસ્થામ પીયા સગ, ખેલન જઈયે હોરી;
 જમુના તીર જહુપતિ ખેલે, લોકવેદ હદ તોરી. ચાં ૦ ૧
 મોહન હાથ લઈ મોરલીયાં, મધુરે મધુરે સ્વર ગાવે;
 રંગબીનો મજરાજ સાંવરો, અખીર ગુલાલ ઉડાવે. ચાં ૦ ૨
 ગોપી જ્વાલ બાલ સંગ લીને, ભરી પીચકારી દોરે;
 જોર પકર છેલો શિર ઉપર, રંગ ગગરીયાં દોરે. ચાં ૦ ૩
 જેલ કરત પકરત અતિ જોરે, હોરી હોરી ખોલે;
 મજનારી ગલ બાંધ ડારકે, મતવાલો હોય ડાલે. ચાં ૦ ૪
 રસીક સ્થામસે રમકે આલી, પરમાનન્દ સુખ પૈયે;
 બ્રહ્માનન્દ નવલ પ્રીતમકી, મૂર્તિપર બલ જૈયે. ચાં ૦ ૫

પદ ૬૬૫ મું.

આજ સખી જમુનાકે તટમેં, ખેલત કુંજવિહારી;
 પીતામ્બરસે કમર કસી હે, હાથ લીયે પીચકારી. આં ૦ ૧
 ૧૩

અજળ અલોકિક રચ્યો અખારો, નટવર નંદુલારે;
 ગોપીજનકી ખાંધ્યાં ગ્રહીકે, યુગ મિડત રંગ ઠારે. આ૦ ૨
 શ્યામ નવલકે સન્મુખ આધ, સખ મીલકે પ્રજનારી,
 અખીર ગુલાલ ઠાર અખીચનમે, ઘેર લીચે ગિરિધારી. આ૦ ૩
 ફેંટ પકરકે માગત કુશુવા, ખેલત જોર દેખાવે;
 અજળ રંગહુકી પીચકારી, કરકે જોર ચલાવે. આ૦ ૪
 શ્યામાશ્યામ રમત દૌ રગમે, દેવ સખે મીલ દેખે;
 બ્રહ્માનંદ નિરખ એહી શોભા, લગ્યો જનમ અખ લેખે. આ૦ ૫

પદ ૬૬૬ મું.

શ્યામ સુંદર પ્રજવિનતન સંગે, રમત હે કાગ રસીલો;
 લાગત ખ્યારો નંદુલારો, ગિરિધર છેલ છળીલો. શ્યા૦ ૧
 એક ઓર ઠાડે કહાન ચતુર વર, એક ઓર રાધા ગોરી;
 પ્રેમ મગન પ્રીતમ ખ્યારી દૌ, યુગ બનીહે જોરી. શ્યા૦ ૨
 અજળ રંગીલી ચુંનર ઓલી, ચતુર ત્રિયા શોભતી;
 નંદકુવર રંગ છેલ નવીને, પેહરે વસંત વસંતી. શ્યા૦ ૨
 પીચ ખ્યારી પીચકારી લીને, સુંદર રંગ ભરીહે,
 શ્યામ ચતુર બ્રહ્માન નંદની, ખેલત હોડ પરીહે. શ્યા૦ ૪
 અરસ પરસ લપટાય રહેહે, દોનું રંગમે ભીંજે;
 બ્રહ્માનંદ પ્રાન પ્રીતમકી, છળી લળી અતર લીંજે. શ્યા૦ ૫

પદ ૬૬૭ મું.

લાલ પીચા ઘનશ્યામ રમત હે, કાગ અલોકિક રીત;
 ખેલ કરત પ્રીતમ ખ્યારીકે, પૂરન બાહી પ્રીતિ. લા૦ ૧
 કાલિંદ્રી તટ છેલ છળીલો, ભહુરત કુંજવિલાસી;
 ગોપી સગ રમત ગીરધારી, નટનાગર અવિનાશી. લા૦ ૨
 રસબસ હોચ રમત રાધા સગ, મન મોહન વનમાળી;
 નંદકુવર બ્રહ્માન નંદની, લાગી રહી રગ તાળી. લા૦ ૩
 દોનુ હો હો કર કર દોરત, દોનુ રંગ શિર ઠારે;
 વાજત તાલ મૃદંગ ટકોરી, હોરી રમત નહીં હારે. લા૦ ૪
 અખીર ગુલાલ સો ઉડ રહ્યો હે, ધુમ પરસ્પર લાગી;
 બ્રહ્માનંદ શ્યામ સુંદર સંગ, ખેલે સો બડ લાગી. લા૦ ૫

પદ ૬૬૮ મું-રાગ વસંત.

વસત વધાવા ચલોરી ભામની, નંદ મહુર ઘર જૈયે,
 નટવર નાથ નીરખી મનમોહન, પરમાનંદ સુખ પૈયે. વ૦ ૧

આછો નીકો જલ જમુનાકો, કનકકે કુભ ભરેયે;
 નયે નયે ફૂલર મોહર અંખકે, તાકે ખિચ ધરેયે. વ૦ ૨
 મુગમદ ચંદન ઓર કુમકુમ, કેસર માટ ભરેયે;
 પ્રગટ લાલ પ્રીતમકે અંગપર, ભેર પકર ચરચેયે. વ૦ ૩
 જશોમતીકું કહેગે ફગવામેં, કહાન હમારે ચેયે;
 પ્રદ્યાનન્દ નિરખ છળી પ્રીતમ, જનમ સુફળ કરી દેયે. વ૦ ૪

પદ ૬૬૮ મું.

નવલ વસંત વધાવા જૈયે, સખ મીલકે પ્રજનારી;
 રસીક રાય સંગ જાયકે રમીયે, લોક લજ્યા સખ ટારી. ન૦ ૧
 લેહો સાજ ખેલનકો સજની, ચલોહુ જૂથ મીલ સારી;
 રગ ઘોર ભર અજખ ગગરીયાં, દેઉ શ્યામ પર ડારી. ન૦ ૨
 કહાન કુંવરસે ભેર પકરકે, લેવેગે ફગવા ભારી;
 જો અપને હારેગે તો યાકુ, દેવેગે રાધા ખ્યારી. ન૦ ૩
 લેલી હોયકે સરવ ભામનીયું, મનમાંહી વિચારી,
 પ્રદ્યાનન્દ નવલ પ્રીતમ સંગ, ચલવેગે પીચકારી. ન૦ ૪

પદ ૬૭૦ મું.

આજ વસંત અજખ જમુના તટ, ખેલ રચ્યો વનમાલી;
 પાવન નેન કરીસું સજની, નટવર નાથ નિહાલી. આ૦ ૧
 શ્યામ સુંદર પ્રજવિનતા સગે, ગાવે છે દેઈ દેઈ તાળી;
 માનનીયુનાં મન હરવાને, પાધ ધરી પેચાળી. આ૦ ૨
 ગોખીજન ગુલતાન કરી સરવે, રસીયે રગ ઉછાળી;
 પ્રાણુજીવન પીચકારી લઈને, મારે છે ભાળી ભાળી. આ૦ ૩
 કહાન કુંવર રંગભીનો કાળુ, મોરલી વાયે છે મરમાળી;
 પ્રદ્યાનન્દના નાથ સઘાયે, રમીયે લજ્જા ટાળી. આ૦ ૪

પદ ૬૭૧ મું.

અજખ વસંત વધાવા ચાલો, સખ સખી સાજ કરીને;
 નિશંક થઈ નટવર સંગ રમીયે, અતર ધીર ધરીને. અ૦ ૧
 અખીર ગુલાલ લીયો ભર ઝોરી, કેસર માટ ભરીને;
 રુડી પેર રંગમાં રોળીશું, કહાન કુંવર પકરીને. અ૦ ૨
 પાતળીયા સન્મુખ પીચકારી, ચલવીશું ફરી ફરીને;
 નદતણા નાનડીયાને ઝાલી, લેશું તે ફગવા લરીને. અ૦ ૩

જો રમતાં આપણુ હારીશું તો, છૂટીશું પાય પરીને;
બ્રહ્માનંદના નાથને નિરખી, રહેશું તે નયણુ ઠરીને. અ૦ ૪

પદ ૬૭૨ મું-રાગ વસંત.

અલખેલો ખેલત નવલ ફાગ, અતિ નવલ રગ અરુ નવલ રાગ અ૦ ટેક.
ગાવત જ્યજ્ય નવલ ગીત, અતિ રસિક શિરોમણી નવલ રીત;
નવલ નાગરી નવલ નાવ, રે નવલ વસત ને નવલ ભાવ. અ૦ ૧
નવલ વૃદ્ધાવન નવલ વેલ, વળી નવલ ઘેરૈયા નવલ ખેલ,
નવલ ભાંતકે અખમોર, રે નવલ પીયો ખેલે નંદકિશોર. અ૦ ૨
નવલ અંઝ આલર મૃદંગ, વાજે નવલ શરનાઈ મોર ચંગ;
નવલ લીયે પીચકારી હાથ, રે નૌતમ ગતિ રમે નવલ નાથ. અ૦ ૩
નવલ સખી સર્વે લીન સગ, આભૂષણ સુંદર નવલ અંગ;
બ્રહ્માનંદ કહે અતિ નવલ ખ્યાલ, રે મુખ ગાવત ગારી નવલ લાલ. અ૦ ૪

પદ ૬૭૩ મું.

મતવાલો ઉભો જમુના તીર, હું તો કેમ કરી જાઉં ખેડેની ભરવા નીર. મ૦ ટેક.
ખાંખત લાગો કરે ખેલ, ફાડે નવલ ઓઢણી ફાડે હેલ,
સાથે લઈને સર્વે ગ્વાલ ખાલ, રે અતિ ગરવ ભર્યો મુખ ખોલે ગાળ. મ૦ ૧
કેસર રગ ઘોળી ભર્યા છે માટ, બિચમાંચ ખેઠો છે ખાંધી વાટ;
લેઈ પીચકારી ને દોડે કેડ, વે તો જોરજોરાયે કરે છે છેડ. મ૦ ૨
ખુખ અખીર ગુલાલની ભરી ફાંટ, આડો આવે છે મનમાં ધરી આટ;
ખળ ખીક દેખાડીને આલે ખાંદ્ય, મસ્તાનો રોળે રગમાંદ્ય મ૦ ૩
અગડે નિત્ય આવી કરે છે જોલ, ફાટે મુખ ખોલે એલફેલ;
બ્રહ્માનંદ કહે નવરો ગાવે તાન, કળ્યાણો ખેલે ફાગ કહાન. મ૦ ૪

પદ ૬૭૪ મું.

રગ હોરી ખેલત નવલ નાથ, નીજ જન લે ગોપી ગ્વાલ સાથ. રગ૦ ટેક.
વૃન્દાવન સો જહાં રહે શ્યામ, સોઈ રગ ભોમી સો પરમ ધામ;
પ્રેમ નેમ પીચકારી લીન, સનમુખ જન ખેલત અતિ પ્રવીન. રગ૦ ૧
જમુના સરિતા તહાં શ્રદ્ધા જન, શુભ ધચ્છા કમલ તટ ઝુકે આન,
આશ્ચર્યમય વાળ વાજત અપાર, નાચત ગ્રહવાયક નરહી નાર. રગ૦ ૨
ભઈ ભેટ આનકી ગલીમાંચ, હોય એકમેક લીન નાંચ;
અદ્ભુત અનોપમ મચ્યો ખ્યાલ, વિચ દુખઝુંખ હોય રહે લાલ. રંગ૦ ૩

ઋત વસંત એહી નર દેહ પાય, મનમોહન ખ્યારે મીલે આય;
પ્રદ્યાનંદ ક્ષુવા દીયે આપ, તન લેહ મીટાયે ત્રિવિધિ તાપ. રંગ ૦ ૪
પદ ૬૭૫ મું.

મનમોહન ખેલત અજબ કાગ, તહાં ગ્વાલ ખાલ સખ સંગ લાગ. મં ૦ ટેક.
સખી પકરે હે મિલ દોર દોર, ભઈ ભીર કતોહલ ઠોર ઠોર;
અદ્ભુત બન્યો રંગ અતિ અનૂપ, બિચ રાજત નટવર નવલરૂપ. મં ૧
જાકો સારદ શેષ ન લેત પાર, કહે નેતિ નેતિ રહે નિગમ હાર;
સો નર વપુ ધરકે કરત ખ્યાલ, નિરખત જન હોવત અતિ નિહાલ. મં ૨
સખ સખીયન મીલકે રહી ઘેર, ગ્રહીસું ક્ષુવા માગત ઘેર ફેર;
આશ્ચર્યમય શોભા અતિ અથાહ, ઉર અતર માવત નહીં ઉછાહ. મં ૩
વાજત જય વાજ અતિ પુનીત, ગાવત જન જય જય સુભગ ગીત;
સુંદર વર ખેલત પ્રગટ શ્યામ, રહો ધ્યાન પ્રદ્યાનંદ અષ્ટ જામ. મં ૪

પદ ૬૭૬ મું.

આવો રમીયે હોરી નવલ શ્યામ, ઘેગાણાં સુંદર ધુમ ધામ. આં ૦ ટેક
કેસર ઘોળાવી કરીયે રગ, અતિ અતરમાં ભરીયે ઉમગ,
આવીને મચાવો ખુબ ખેલ, રગ લીના ચલવો રંગ રેલ. આં ૧
ખાપરી કૂલિત વનમાં પલાશ, આંચો કાગણુ પૂરી કરો આશ;
તમ સાથે રમવા ઘણા કોડ, હરિ હોરી રમીયે કરીયે હોડ. આં ૨
અમે જીતશું તો રાખશું તમને પાસ, તમે જીતો તો કરજો અમને દાસ,
વળી સામાસામી કરીયે મેલ, ભરી ઝોળીને થાઇયે સેળભેળ. આં ૩
અમે ઘેરી કરશું તમને હાથ, મનમાન્યા ક્ષુવા લેશું નાથ;
પ્રદ્યાનંદના વહાલા લીને વાન, કોડીલા પધારો રસીક કહાન. આં ૪

પદ ૬૭૭ મું.

વહાલા આવોને રમવા જોઉં છું વાટ, રગ કેશર ઘોળી ભર્યા છે માટ. વં ૦ ટેક.
કાગણુ આંચો કુલે કૂલ, આંખે કોચલ ખોલે સુર અમૂલ;
થયાં વન હરિયાં ઝુક રહે છેલ, ખાંતીલા આવો કરીયે ખેલ. વં ૧
ભરો અખીર ગુલાલની ફાંટ નાથ, સુંદર વર ઠલવો એક સાથ,
ખુબ રંગ ઉડાવો કરો ખ્યાલ, લટકાળા નટવર નંદલાલ. વં ૨
વારી આવી છે રૂડી ઋતુ વસંત, સરવે રમવા તતપર થયા છે સત;
ચલવો પીચકારી વારમવાર, ઢોળો રંગ આવી એક ધાર. વં ૩
અમે જાણી તમારી કરશું જીત, બીહીશો માં પ્રદ્યાનંદના મીત;
દેશો તે ક્ષુવા લેશું શ્યામ, હૈડાંની પૂરી કરો હામ. વં ૪

૫૬ ફ૭૮ મું-રાગ વસંત.

અફલુત રસ ભરકે જો ઉડાવત, પ્રીતમ પ્રાણપીયા પીચકારી.	અ૦ ૧
ખેલત લાલ ગુલાલ લીયે કર, નિરખ નિહાલ ભઈ વજનારી.	અ૦ ૨
બલભદ્રવીર અખીર ઉડાવત, ભીર કતોહલ હોવત ભારી.	અ૦ ૩
મૂર્તિ શ્યામ મનોહરકે પર, બ્રહ્માનંદ જાવત બલિહારી.	અ૦ ૪

૫૬ ફ૭૯ મું.

પ્રીતમ પ્રાણપ્રિયે પીચકારી, જ્યું ડાર સખે સખીઆ રંગ ડારી.	પ્રી૦ ૧
ગયાલ રચે ચરચે રંગ કેસર, ધૂમ મચે વિલસે ગીરધારી.	પ્રી૦ ૨
પલટત રંગ ઉમંગ ભરે ઉર, પ્રીતમ રૂપ ભઈ સખ પ્યારી.	પ્રી૦ ૩
બ્રહ્માનંદ હૃદે સખ જામ જ્યું, શ્યામ છબી સુખ ધામ સદારી.	પ્રી૦ ૪

૫૬ ફ૮૦ મું.

પ્રીતમ હાથ લીયે પીચકારી, જ્યું સંગ સખા રંગ ખેલત હોારી.	પ્રી૦ ૧
વરખત સુમન ગગન સુર ચક્રિત, રીત અનોપમ રાસ રચોરી.	પ્રી૦ ૨
સખીયન સાજ સમાસ સખે સખ, લાજ તજે ઝુમત ચહુ ચોરી.	પ્રી૦ ૩
બ્રહ્માનંદ આનંદ પીયા સંગ, રંગ રમતાં મમતા તન તોરી.	પ્રી૦ ૪

૫૬ ફ૮૧ મું.

ખેલત સગ સખીનકે મોહન, હાથ વસી સોઈ નાથ હમારે.	ખે૦ ૧
વસન સુરંગ સચંગ આભૂષણ, લખ છબિ અંગ અનંગ લખારે.	ખે૦ ૨
ખેલ મચ્યો રંગ રેલ પીયા સગ, લાજ તજે જન હો મતવારે.	ખે૦ ૩
બ્રહ્માનંદ વસો ઉર આયકે, પ્રીતમ શ્યામ સહજાનંદ પ્યારે.	ખે૦ ૪

૫૬ ફ૮૨ મું-રાગ સારંગ. ધુમાર.

શ્રી ઘનશ્યામ સુજન ખેલત પ્રીતમ પ્યારો, શ્રી ઘનશ્યામ

સુજન, ખેલત પ્રીતમ પ્યારો;

ફાગ રમત મિલ રાગ આલાપત, નાગર નન્દહુલારો. ખે૦ ટેક.

કાલિંદીકે તીર શ્યામખે, ખેલ સમાજ બનાયો,

ગ્વાલ બાલ સખહી સંગ લીને, છબી સુંદર રંગ છાયો;

એક ચોર રાધે અપની સખીકો, સામે જૂથ મીલાયો,

ગાવત ગારી દોઉ પીય પ્યારી, આનંદ અધિક બઢાયો. ખે૦ ૧

બાજત બાજાં વિવિધ ભાંતીકે, તાલ મૃદંગ રૂ વીણા,

નીરતરંગ* ઉપંગ ચંગકે, ઉઠતહે સ્વર ઝીના;

- ૩૬ ત્રાંસા અરુ ઝાંઝ ખંજરી, મોર ચંગ સરુ કીના,
ઢોલ દદામા હોર વંસરી, સુની નાચત રંગલીના. ખે૦ ૨
- ઉડત ગુલાલ અખીર અરગળ, બિધ બિધકે રગ ઘોર,
કુંકું ગુલાલ અરુ કેસરકે, માટ ભરી શીર ઢોર;
અરસહી પરસ કરત મનસુખા, પકરન ભોરાભોરે,
કંચનકી સુંદર પીચકારી, ભરી ભરી સનસુખ દોરે. ખે૦ ૩
- અપને જૂથકું કહત સાંવરો, હો હોશિયાર રહીભે,
ગર્વ ભરી હે સર્વ જ્વાલની, તુમ વિશ્વાસ ન કીભે;
સાવધાન હોકે સખ મડળ, શિખામન સુની લીભે,
વેગહી વે કરહી મન ભાયો, તો મોય દોષ ન દીભે. ખે૦ ૪
- તખ રાધે મનમાંય વિચારકે, એક સખીકુ બોલાઈ,
લેઈ એકાંત સખનતે છાંની, સખ વિધિસે સમભાઈ;
પેહરાયો તેહી વેશ મરહકો, પધડી શિશ બનાઈ,
મિલન તેને મિષ કુવર કહાનકું, પકર લે હો તુમ ભાઈ. ખે૦ ૫
- સુંદર વેશ બનાય સખાકો, પઠવી ગોપકુમારી,
અપને સખા કોઈ નહીં બને, મિલન ચલે જ્યું મોરારી;
મજનારી બતલાય અચાનક, ઘેર લીયે ગીરધારી,
તખ રાધે દુગ સેન કરી, અબ લીજે વસ્ત્ર ઉતારી. ખે૦ ૬
- એક સખીને પકર કટીસે, લીયો પીત પટ છોરી,
કોઈ સખી સુખ મિડત હરીકો, દેવત ગુલછા ગોરી;
કોઈ સખી પગીયાં શીર લીની, તોરેકી લર તોરી,
કોઈ સખી રંગમે ગહી રોરત, બોલત હોરિ હોરિ. ખે૦ ૭
- કોઈ બોલાવત શીશ ચુનરીયાં, કોઈ પગ નેપુર ધારે,
કોઈક લેઘો* આય બનાવે, કોઈક કાજલ સારે;
કોઈક નાક પેનાવત નથીયાં, કોઈક કેશ સમારે,
મજનારી મજરાજકુ, ખ્યારી કહીકે પોકારે. ખે૦ ૮
- કોઈક ઘુંઘટમેં સુખ દેખત, હસહે શ્યામ હસાતી,
કોઈક બુટ્ટાદાર બનાવે, સુંદર અંગીઆં રાતી;
હાથપરે હરિકું નહીં મેલત, ખેલત ગારી ગાતી,
રમત કછૂ નહીં રખત વડાઈ, ગોપ ત્રિયા મહમાતી. ખે૦ ૯

અખ ધૂટનકે નાંહી લાડીલે, કામ નહીં કછુ કાચો,
 કહો જુ મુખસે જીત હમારી, હાર તુમારી વાંચો,
 સખ વિધિ લેઈ દાવ હમારો, કહતહે સાચા સાચો,
 ગોપી કહત સુનો ગીરધારી, હમ ગાવે તુમ નાચો. ખે૦ ૮૦

વસ્ત્ર હમારે લે કરી મોહન, કદંબ ચડે સો સભારો,
 વિના વસ્ત્ર જલમે હમ ઠાડે, હો ગયો તન કંપારો;
 જલસે નમ્ર બહાર હમ નિકસે, માન્યો વચન તમારો,
 અખ તુમરે સખ વસ્ત્ર હરંગે, આયો દાવ હમારો. ખે૦ ૧૧

ધૂટનકી તુમ ચાહ રખો તો, બોલાવો બલ ભૈયા,
 નંદબાવાકું તુરત બોલાવો, અરુ જથોદા મૈયા;
 યું કહીકે બળદેવકું પકરે, રંગસે વસ્ત્ર રંગૈયા,
 વે સખ ખ્યાલ દેખાત લાલકું, નચવત હે કહી થૈયા. ખે૦ ૧૨

રાધે સાંન કરતહે સખકું, રંગ રોરો હૌ વીરા,
 ભરી ભરી જોરી બદનપર ડારો, ઓર ગુલાલ અખીરા;
 લુંટ લેહો સખ ગ્વાલ મંડળી, કરીહિ કાહ અહીરા,
 રાધે માધો ખેલ કરે એસે, કાલિંદ્રી જલ તીરા. ખે૦ ૧૩

ભવ બ્રહ્મા સુરરાજ આદિ સુર, કૌતુક દેખન લાગે,
 નવલ ચરિત્ર નવલ નાગરકે, અંતર લખી અનુરાગે;
 મુનિવરકે જોઈધ્યાન ન આવત, જેહી કારન નિત્ય બાગે,
 સોઈ દેખો ઠાડો કર ભેરે, મજ વિનતનકે આગે. ખે૦ ૧૪

વિનતિ કરત કહત હૌ ખીરા, મજત્રિય વાત સુનૈયે,
 મનમાંને અરુ મુખકે માગે, કશુવા હમસે દૈયે;
 પીતામ્બર મોરલી અરુ પગીયાં, સો અખ હમકુ દૈયે,
 બહુત અખેર લઈહિ દેખો, કહો તો હમ ઘર જૈયે. ખે૦ ૧૫

કશુવા બહુત દીયા મનમોહન, મગન કરી મજબાલા,
 ખેલ મચાય સખે ઘર આયે, ગોપી અરુ ગોવાલા;
 પ્રીતમ ખ્યારીકો રૂપ નિહારી, ઘુમત જન મતવાલા,
 બ્રહ્માનંદ અખંડ રહો ભેરી, રાધે ગોરી નન્દ લાલા. ખે૦ ૧૬

૫૬ ૬૮૩ મું-રાગ ધૂમાર.

હેલ ઉપાડી એકલી હું તો ગઈતી, હું તો ગઈતી રે;
 હું તો ગઈતી ભરવાને નીર, સર્વ સૈયરના સાથમાં. હું ૦ ટેક૦

- કુંજ ગલીમાં કહાનજી હોરી ખેલે, હોરી ખેલે રે;
હોરી ખેલે વહાલો શ્યામ શરીર, લે પીચકારી હાથમાં. હું ૧
- લોક સર્વે ટોળે મળ્યાં રંગમાતો, રંગમાતો રે,
રંગમાતો ઉરાડે અખીર ગુલાલ;
સાથ સખાની મંડળી રંગભીનો, રંગભીનો રે,
રંગભીનો રસિયો નંદલાલ, ગોપનિયા જોવા મળી. હું ૨
- તોરા ગુલાબી ફૂલના શિર શોભે, શિર શોભે રે,
શિર શોભે પેચાળી પાઘ;
ઝોપે છે સન્મુખ આવતો અલખેલો, અલખેલો રે,
અલખેલો રમે સુંદર ફાગ, ગીત મનોહર ગાવતો. હું ૩
- કેશર કેરી ગાગરી શિર ઢાળે, શિર ઢાળે રે,
શિર ઢાળે રસીયો રંગરેલ;
નાગર નટવર નંદનો બોલે ગારી, બોલે ગારી રે,
બોલે ગારી છોગાંવાળો છેલ, વહાલો પ્રદ્ધાનંદનો. હું ૪

પદ ૬૮૪ મું.

- શ્યામ સલુણો શ્યામજો મતવાલો, મતવાલો રે;
મતવાલો રસિયો બલવીર, હુંસે રમે હરિ હોરિયાં. મત ૦ ટેક ૦
- નેહ જણાવે નાથજી નયણુમાં, નયણુમાં રે;
નયણુમાં ભરે શ્યામ અખીર, લે લે સુંદર ઝોરિયાં. મત ૦ ૧
- સર્વે મજની સુંદરી મુખ ગાવે, મુખ ગાવે રે,
મુખ ગાવે ગેરે સુંદર ગીત;
રસિયાને રીઝાવવા દેખી વાધે, દેખી વાધે રે,
દેખી વાધે કાંઈ પૂરણુ પ્રીત, ભુધરને મન ભાવવા. મત ૦ ૨
- ગોકુળની ગોવાલણી જોવા આવી, જોવા આવી રે,
જોવા આવી જમુનાજીને ઘાટ,
રૂપાળા મજરાજને હેતે હેરે, હેતે હેરે રે,
હેતે હેરે ઢાળે રંગ માટ, રંગ રંગે સર્વે સાજને. મત ૦ ૩
- મરમ વબડી મોરલી હરિ ગાવે, હરિ ગાવે રે,
હરિ ગાવે ઉભા રાગ વસત;
હોરિ હોરિ મુખ ઉચ્ચરે પ્રદ્ધાનંદનો, પ્રદ્ધાનંદનો રે,
પ્રદ્ધાનંદનો વહાલો બળવંત, કહાન કુંવર લીલા કરે. મત ૦ ૪

૫૬ ૬૮૫ મુ.

છેલ છખીલો નંદનો લટકાળો, લટકાળો રે,
 લટકાળો કરે નૌતમ ખ્યાલ, જલ જમુનાના તીરમાં. લટ૦ ટેક૦
 કોડે હેરે વ્રજકામની ચટકાળી, ચટકાળી રે;
 ચટકાળી સુંદર એની ચાલ, ગરક ગુલાલ અખીરમાં. લટ૦ ૧
 ભરી પીચકારી મારત હરિ શોભે, હરિ શોભે રે,
 હરિ શોભે ગોવાળાને સંગ;
 રગતણી છોળુ ઢળી દેખી લાજે, દેખી લાજે રે,
 દેખી લાજે છખી કોટિ અનંગ, દાંત ડોલરિયાની કળી. લટ૦ ૨
 લાલ કમળ કેરી પાંખડી અણીયાળાં, અણીયાળાં રે,
 અણીયાળાં નટવરજનાં નેણ;
 નાસા મનોહર નમણી રઠ લાગી, રઠ લાગી રે,
 રઠ લાગી રમવા દિન રેણુ, ઘેરી રહી ગજગામિની. લટ૦ ૩
 ગોખી ને ગોવાળિયા રંગ ઢોળે, રંગ ઢોળે રે,
 રંગ ઢોળે થયાં ઘેલાં તૂર;
 કોઈ ન ગાંઠે કોઈને અદ્વાનંદનો, અદ્વાનંદનો રે,
 અદ્વાનંદનો વહાલો જોખનપૂર, મગન થઈ ત્રિય જોઈને. લટ૦ ૪

૫૬ ૬૮૬ મુ.

ચાલ સખી નંદલાલને જોવા જાયે, જોવા જાયે રે;
 જોવા જાયે ખેલે નંદકુમાર, ગિરિધર સાથે ગોપિયું. જો૦ ટેક૦
 ધૂમ અખીર ગુલાલની સામા સામી, સામા સામી રે;
 સામા સામી મારે વારમવાર, કર પીચકારી ઓપીયું. જોવા૦ ૧
 ઢોલ દહામા ગડગડે ડફ વાજે, ડફ વાજે રે,
 ડફ વાજે વાજે તાલ મુદંગ;
 ઝડ લાગી મોર ચંગની મરમાળો, મરમાળો રે,
 મરમાળો રમે સહિત ઉમગ, અજબબની છખી અગની. જોવા૦ ૨
 એક કોર ગોરી રાધિકા ખીજી કોરે, ખીજી કોરે રે,
 ખીજી કોરે કોડીલો કહાન;
 સાથ સર્વ ગોવાળિયા હોડાહોડી, હોડાહોડી રે,
 હોડાહોડી ગાવે નૌતમ તાન, અરસ પરસ રંગ ઢાળીયા. જોવા૦ ૩
 કેસર ઢોળે માથડે બાંધ મોડે, બાંધ મોડે રે,
 બાંધ મોડે ફાડે નવરંગ ચીર;

ગીરધર થયો છે ઘેલડો અલવીલો, અલવીલો રે,
અલવીલો પ્રજરાજ અમીર, પ્રહ્માનન્દનો છેલડો. જોવા૦ ૪

પદ ૬૮૭ મું-રાગ ધુમાર.

હોરિ ખેલિયે સુંદર શ્યામસે હો, હારિ સુંદર શ્યામસે રહી મરબદા મનકી મેલ હોરી૦
ખખતો આળસ તજદે સજની, ખૂબ ખન્યો હે ખ્યાલ; ખલ જાઉં.
પ્રગટ પ્રમાણ હજુર હથોહથ, આય મીલેહે નહલાલ. હો૦ ૧
આરત ખેલ કીચેકી આલી, મતવાલી હોય ખેલ. ખ૦
પ્રેમ નેમ ભર ભર પીચકારી, રંગકી માચી હે રેલ. હો૦ ૨
આય અચાનકે લેટ ભઈ હે, અરસ પરસ પીય આજ. ખ૦
ભાવ ગૂલાલકી ઝોળી ભરી લેરી, કરી લેતું અપના અખકાજ. હો૦ ૩
માન ગુમાન નહીં રંગ રસમે, ઋત વસંતકી રીત. ખ૦
પ્રહ્માનન્દ દેત હરિ હસકે, કશુવા તો ત્રિગુણીતીત. હો૦ ૪

પદ ૬૮૮ મું.

સહજાનન્દ મૂરતી માધુરી હો, હારિ માધુરી રે મેરે મનમે વસીહો આય. સ૦ ટેક.
સુંદર ભાલ નેન પુનિ સુંદર, કોમળ સુભ કપોળ; ખલ જાઉં
નાસા સુભગ હાસ મુખ સુંદરરી, સુંદર કરત કલોલ. સ૦ ૧
મોતીન માલ વિશાલ ઉરરથળ, દીપત અતિ ભુજદડ. ખ૦
કરત હે ખ્યાલ ગુલાલ ઉડાવત, માનુહી રાસ અખડ. સ૦ ૨
શોભા અજખ અનોપમ સુરત, મૂરતિ નવ રસ માંય. ખ૦
નટવર રૂપ અનૂપ નીરખકેરી, સંતનકે મન ભાય. સ૦ ૩
નિજજનકે સંગ હોરીરી ખેલત, ખ્યારે જીવન પ્રાન. ખ૦
પ્રહ્માનન્દ નવલ પ્રીતમપર, કર ડારુ તન કુરખાન. સ૦ ૪

પદ ૬૮૯ મું.

હોરી અંતર ખેલે સો સંત હેરીહો, હારિ સંતહે રઈ સમદર્શી પ્રહ્મસ્વરૂપ. હો૦ ટેક.
ભાવ ગુલાલ હાસ્યરસ કેસર, અહંતા રહીત અખીર; ખલ જાઉં.
પ્રેમતણી પીચકારી ભર ભર, ખેલતહે જન ધીર. હો૦ ૧
શ્રદ્ધા દયા ક્ષમા સખ સખીયન, તત્પર ભઈ હે તૈયાર. ખ૦
શીલ સંતોષ સખ મિલ ખેલત, શ્રીસદ્ગુરુકે દરખાર. હો૦ ૨
સાક્ષીરૂપ અનૂપ સાંવરો, પ્રીતમ પ્રગટ પ્રમાણ. ખ૦
તાસે હુંખહુંખ રહે નિશદિન, સમજી સો સંત સુખજી. હો૦ ૩
જ્ઞાનકા ચોક ધ્યાનકી રચના, અનહદ વાળાં વાજ. ખ૦
પ્રહ્માનન્દ કહત હોરિ હોરિરી, કશુવા સો સંત સમાજ. હો૦ ૪

૫૬ ૬૬૦ મું.

ખેલ હોરિ સમજ વિચારકે, હારે વિચારકે રધ જ્યાતે ભવ ભટકણુ જાય. ખે૦ ટેક
 લોક સખ મીલ બહાર ખેલત, તપ તીરથ જપ જાગ; બલ જાઉં
 ત્રિગુણી રજ પરીહિનેત્રનમેરી, દિલ હોત અહુતાકા દાગ. ખે૦ ૧
 દેહ બુદ્ધિ સોઈ ઢોલ રાત હીન, પંચ વિષે રંગપૂર. બ૦
 એસો ખેલ ખેલકે સખ જગ, જાતહે કાળ હજૂર. ખે૦ ૨
 અતર સમજ વિચારકે ખેલત, કોઈક વિરલા સંત. બ૦
 રસબસ હોય પ્રગટ પ્રીતમસે, અહોનિશ અખડ રમંત. ખે૦ ૩
 જ્ઞાન ગલી વીચ લેટ ભઈ હે, અરસપરસ પીય પાસ. બ૦
 અદ્વાનંદ સંગ સદ્ગુરુકેરી, ખુબ બન્યો હે રાસ. ખે૦ ૪

૫૬ ૬૬૧ મું-રાગ ધુમાર.

ધનશ્યામ રમે પ્રજરંગમે હો, હારે રંગમે રધ ડારત અખીર ગુલાલ. ધ૦ ટેક.
 એક એર આય ખડી પ્રજબાલા, એક એર નંદકિશોર. બલ જાઉં.
 રંગ ઘોર ભર ભર પીચકારીરી, મારતહે જોરાજોર. ધ૦ ૧
 જમુનાકે તટ ખેલ રચ્યો હે, નટવર નંદકુમાર. બ૦
 લે લે હસ્ત નવ રંગ ગગરીયારી, દોરતહે ગાવે ગાર. ધ૦ ૨
 હોરિ હોરિ હોય રધહે, મારત ઝોરી ગુલાલ. બ૦
 ગ્વાલની સંગ રમત ગીરધારીરી, રંગ ભીનો નંદકો લાલ. ધ૦ ૩
 શ્યામ કહતહે જીત હુમારી, ગોપી કહત હુમ જીત. બ૦
 અદ્વાનંદ નવલ પીય ખ્યારીરી, ખેલત બાઢોહે પ્રીત. ધ૦ ૪

૫૬ ૬૬૨ મું.

મત વારો ખેલત સાંવરો હો, હો સાંવરો રધ પ્રજ વિનતા કેરે સંગ. મ૦ ટેક.
 રંગ ભીનો પ્રજરાજ સખીરી, રંગ ભીને સખ ગ્વાલ. બલ જાઉં.
 રંગ ભીની બ્રહ્માન દુલારીરી, રંગ ભીનો નીકો હે ખ્યાલ. મ૦ ૧
 યુવા યુવા ચંદન એર અરગજ, કેસર લીને ઘોર. બ૦
 શ્યામ ચતુર પ્રજગોપ મુંદરીરી, ખેલત હે હોરાહોર. મ૦ ૨
 અરસપરસ પીચકારી લે લે, દોરત રોરત રંગ. બ૦
 કહી કહી મોંસે કરત કતોહલ, અંતર હોત ઉમંગ. મ૦ ૩
 રૂપ નવલ અલખેલી રાધે, અલખેલો પ્રજચંદ. બ૦
 પીયા ખ્યારી છબી ઉપરેરી, બલિહારી અદ્વાનંદ. મ૦ ૪

પદ ૬૮૩ મું.

મજ હોરી ખેલત મોહના હો, હો મોહનારી રગ લીનો નદબુકો લાલ. મ૦ ટેક.
મસ્ત ભયો કછુ શંક ન માને, રોકત ટોકત વાટ. બલ બઉ.
અખીર ગુલાલકી ઝોરી ચલાવેરી, રંગહુકે ઘોરત માટ. મ૦ ૧
પાન ચાવત પીચકારી ચલાવત, મનમે ભાવત રાર. બ૦
ગ્વાલ બાલ સગ લીને ડોલેરી, મુખહુસે ગાવત ગાર; મ૦ ૨
મધુર મધુર સ્વર મોરલી બબવત, રસીક આલાપે રાગ. બ૦
લુંબ ગુંબ હોય નંદ દુલારોરી, મતવારો ખેલત ફાગ. મ૦ ૩
જો જાવે તાકુ રંગમે રોરત, તોરત ચુરી ચીર. બ૦
બ્રહ્માનંદ કહત જમુનાકોરી, કયસે મે ભરી હું નીર. મ૦ ૪

પદ ૬૮૪ મું.

હોરી ખેલત રાધા કહાનસે હો, હો કહાનસેરી પીચકારી લીની હે હાથ. હો૦ ટેક.
હાર જીતકી હોડ કરી દોઉ, રચ્યો હે અલોકિક ખ્યાલ. બલ બઉ.
રંગ ભરી બ્રખુભાણુ કુમારીરી, અલખેલો નંદબુકો લાલ. હો૦ ૧
અખીર ગુલાલકી ઝોરી લે ભર, કૌંક ગગરીયાં રગ. બ૦
દોર દોરકે પકર પરસ્પર, ચરચત હે અગો અગ. હો૦ ૨
ગોપી કહે તુમ હારે ગીરધર, હરી કહે તુમરી હાર. બ૦
એસે કહી રંગકી પીચકારીરી, મારત વારમવાર. હો૦ ૩
ન્યારી રીત પરસ્પર ગારી, ગાવત શ્યામા શ્યામ. બ૦
બ્રહ્માનંદ એહી છબી નિરખત, લાજત કોટિક કામ. હો૦ ૪

પદ ૬૮૫ મું.

ખ્યારી ખેલત ખ્યારે લાલસે હો, હારે હો લાલસેરી પીચકારી લીની હે હાથ. ખ્યા૦ ટેક.
ગોપી ગ્વાલ બાલ મીલ ખેલત, લે હે અલોકીક ભીર. બલ બઉ.
રંગમાતી અલખેલી રાધેરી, રંગમાતો બલભદ્ર વીર. ખ્યા૦ ૧
લુંબગુંબ હોય રમત પરસ્પર, પીચકારી કર માંચ. બ૦
શ્યામા શ્યામ રંગ મીલ ચરચેરી, શોભા સો બરણી ન જાય. ખ્યા૦ ૨
કહાન આય રાધેકું પકરત, રાધે પકરત કહાન. બ૦
ચકિત હોય રહે નરનારીરી, ભૂલે હો તનહુકો ભાન. ખ્યા૦ ૩
રંગ મટુકી લે લે કરમે, દેવત શિરપે દોર. બ૦
બ્રહ્માનંદ કહત મદમાતોરી, રગ છેલો નંદકિશોર. ખ્યા૦ ૪

૫૬ ૬૮૬ મું.

દેખો નવલ છબી ધનશ્યામકી હો, હો શ્યામકીરી લાજત કૌટિક કામ. દે૦ ટેક.
 બકી શિરપર પાઘ બની હે, હીયપર મોતીન હાર. બલ બઉ.
 કુંડળ નવલ જડાઉ કાનેરી, મોહી હે મજહુકી નાર. દે૦ ૧
 ખેલનકું તતપર ભયે મોહન, મજ વિનતનકે સાથ. બ
 નટવર રંગ અખાડે ઠાડેરી, મોરલીયા લીની હાથ. દેરે
 કેસર ઘોર ભરી રંગ મટુકી, ઉડત ગુલાલ અખીર. બ૦
 સુંદર શ્યામ સલુણો ખેલેરી, ખ્યારો કાલિંદ્રીકે તીર. દે૦ ૩
 શિરપર રાજત નવલ કલંગી, નવલ કમલ દૌ નેણ. બ૦
 અદ્વાનંદ વસો અંતરમેરી, એહી મૂરતિ દિન રેણ. દે૦ ૪

૫૬ ૬૮૭ મું.

સખી નટવર દેખન બધયે હો, હો બધયેરી લટકાળો નન્દકિશોર. સ૦ ટેક.
 જમુના તીર જહુપતિ ખ્યારો, ગાવત સુંદર રાગ. બલ બઉ.
 ગોપી સગ નવલ ગીરધારીરી, ખેલતહે નીકો ફાગ. સ૦ ૧
 નટવરકી શોભા અતિ નૌતમ, મુખ બરની નહીં બાથ. બ૦
 ભીર મચી ગોપી ગ્વાલનકીરી, ખેલતહે રંગ ઉડાય. સ૦ ૨
 છેલ ચતુર મજરાજ શ્યામરો, ઠાડો જમુના ઘાટ. બ૦
 અખીર ગુલાલકી ધુમ મચાવેરી, રગહુકે ઢોરે માટ. સ૦ ૩
 પ્રાણનાથ પીચકારી લેકે, મારત વારમવાર. બ૦
 અદ્વાનંદકો શ્યામ રંગીલોરી, ખેલતહે નન્દકુમાર. સ૦ ૪

૫૬ ૬૮૮ મું.

મજજીવન જમુના તીરમે હો, હો તીરમેરી ખેલત નન્દકો લાલ. મજ૦ ટેક.
 જમુનાકે તટ રમત જહુપતિ, મજ વિનતનકે સગ. બલ બઉ.
 લેરી ઢોલ બજત સરનાઈરી, બાજત તાલ મૃદંગ. મ૦ ૧
 કરી કીલકારી ગ્વાલન હોરી, પકરે નન્દકુમાર. બ૦
 પીચકારીન રસ બસ કરી દીનેરી, લીનેહે વસ્ર ઉતાર. મ૦ ૨
 મોરલી છીન લઈ મોહનકી, મુખ મીઝ્યો રગ ઢોર. બ૦
 ગાવત ગારી કહત મજનારીરી, અબ કૈસેહે તુમારો ભોર. મ૦ ૩
 એસે રગ ભર હોરી ખેલે, ખ્યારી પ્રીતમ દોષ. બ૦
 અદ્વાનંદ મગન રહે મનમેરી, અલોકિક લીલા બોધ. મ૦ ૪

પદ ૬૯૮ મું-રાગ ધનાશ્રી હોરી.

રસીક સહુને મા, રંગમેં રોરી, રસીક સહુને મા, રંગમેં રોરી. ટેક.
નીર ભરનકું મે જ્યું ગૈરી, કહાન ખેલત તહાં હોરી હો. રંગ૦ ૧
મુરક ગઈ મેરી ચુરીયાંરી, ગ્રહી કરી બાઈયાં મરોરી હો. રંગ૦ ૨
મસ્ત ભયોનહી માનહીરી, કુન સુને બતીયાં મોરી હો. રંગ૦ ૩
અદ્વાનન્દ કહે કહા કરેરી, પકરત જોરાજોરી હો. રંગ૦ ૪

પદ ૭૦૦ મું.

દેખોરી કનૈયો મેરી, ગેલ પયોં હે, દેખોરી કનૈયો મેરી, ગેલ પયોં હે. ટેક.
રંગગગરીયાં શિરદોરી ચારી, અખીયાં અખીરભયોં હે હો. ગેલ૦ ૧
આઠો આયો ધાયકેરી, આયકે કર પકચો હે હો. ગેલ૦ ૨
તુટ ગઈ મેરી ચુરીયાંરી, ચીર મેરો દુક ક્યોં હે હો. ગેલ૦ ૩
અદ્વાનન્દ મજ ગોપકોરી, સખકો ચિત્ત હયોં હે હો. ગેલ૦ ૪

પદ ૭૦૧ મું.

ચલોરી કનૈયા ખેલે, દેખન મૈયા, ચલોરી કનૈયા ખેલે, દેખન મૈયા. ટેક.
ગ્વાલ બાલ ઉમગી રહેરી, રંગ ભરેરો દોઢોભૈયા હો. દેખ૦ ૧
ઝોરી ચલાત ગુલાલકીરી, હો હો હોરી કહેયા હો. દેખ૦ ૨
અરસપરસ ગલ બાઈયાંરી, હુંબજુંબ ઉરઝૈયા હો. દેખ૦ ૩
અદ્વાનન્દ મજરાજકેરી, ચરિત્રન પર બળ જઈયા હો. દેખ૦ ૪

પદ ૭૦૨ મું.

મજ વિનતાને હરિ, પકર લીયારી, મજ વિનતાને હરિ, પકર લીયારી. ટેક.
શીશ ઓઢાઈ ચુનરીરી, કાજર નેન દીયારી હો. પકર૦ ૧
સુંદર લેહેંગા કચુ વારી, વિનતા વેશ કીયારી હો. પકર૦ ૨
નંદ તીહારે લાલકુવરી, દુલહની ભઈહિ તિયારી હો. પકર૦ ૩
નિરખી શોભા ફાગરી, અદ્વાનન્દ જીયારી હો. પકર૦ ૪

પદ ૭૦૩ મું-રાગ ધનાશ્રી હોરી.

રગભર ખેલુંગી મેં હોરી, મતવાલા સંગે હેલી. રંગ૦ ૧
પ્રાનપીયા પ્રીતમ પકરૂંગી, જોરાવર કર જેલી. રંગ૦ ૨
ચતુર શ્યામ સનમુખ ચલવુંગી, પીચકારી મે પેહેલી. રંગ૦ ૩
ફેટ પકર રંગમે રોરૂંગી, ગીરધરકું હોય થેલી. રંગ૦ ૪
અદ્વાનન્દ નવલ પ્રીતમ સંગ, લોક લાજ સખ મેલી. રંગ૦ ૫

પદ ૭૦૪ મું.

ચલો સખી નિરખન જઇયે, રંગ ભીનો ખેલે હોરી.	ચ૦ ૧
જમુનાકે તીર જગજીવન, નૌતમ ખેલ કીયોરી.	ચ૦ ૨
પિચકારી રગસે ભર પ્રીતમ, મારત જોરાજોરી.	ચ૦ ૩
અંગ ઉમંગ ગુલાલ ઉડાવત, પકરત દોરી દોરી.	ચ૦ ૪
બ્રહ્માનંદ શ્યામ સુંદર સંગ, ખેલત ગ્વાલ કિશોરી.	ચ૦ ૫

પદ ૭૦૫ મું.

અલખેલે શ્યામ મોકુ રગભર, મારીરી પિચકારી.	અ૦ ૧
રગસે ખુબ ભરે મનમોહન, દેખ મોહીપે ડારી.	અ૦ ૨
નવરગ ભીજ ગઈ મેરી અગીયાં, નૌતમ ભીજ મેરી સારી.	અ૦ ૩
અખીર ગુલાલ પયો અખીયનમે, મુખસે ગાવત ગારી.	અ૦ ૪
બ્રહ્માનંદ કહે કીત જૈયે, ગેલ પયો ગીરધારી.	અ૦ ૫

પદ ૭૦૬ મું-રાગ હોરી. સોરઠા.

સખી નવલ પીયા ઘનશ્યામ, ખેલે એસે કહાન કુંવર રંગહોરી.	સ૦ ટેક.
ખેલત ફાગ રૂ રાગ આલાપત, શોભિત હે સુખધામ.	ખે૦ ૧
કૌતક દેખ મોહે સુર મુનિવર, મોહ્યોહે ગોકુલ ગામ.	ખે૦ ૨
મોહનલાલકો રૂપ વિલોકિકે, લાજત કોટીક કામ.	ખે૦ ૩
બ્રહ્માનંદ નિરખી છખી પ્રીતમ, અંતર હોત આરામ.	ખે૦ ૪

પદ ૭૦૭ મું.

ખેલે રાધે માધો ફાગ, ચલો સખી કૌતક દેખન જૈયે.	ખે૦ ટેક.
પીય પ્યારી પીચકારી ચલાવત, અરસ પરસ દોઉ લાગ.	ચ૦ ૧
ગાવત ગારી સખે નરનારી, લોક લજ્યા દઈ લ્યાગ.	ચ૦ ૨
શ્યામ રંગી રગ પ્યારીકી ચુનર, પ્યારી પીયાબુકી પાગ.	ચ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ રહો નિત્ય મેરે, એહી છખીસે અનુરાગ.	ચ૦ ૪

પદ ૭૦૮ મું.

ખની રાધે માધો જોર, સખી આજ ધુમ મચી ગોકુળમે.	ખ૦ ટેક.
એક એર રમત રસીલી રાધે, શ્યામસુંદર દુજી કોર.	સ૦ ૧
પિચકારી ફર સાજ લઈહિ, કેસર ગાગર ઘોર.	સ૦ ૨
હોરી હોરી ધુવ્ય હોય રહીહિ, નંદ મહરજુકી પોર.	સ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ રહો હેર અંતર, ધ્યાન સદા નિશિ ભોર.	સ૦ ૪

પદ ૭૦૯ મું.

દેખો પ્રીતમ પ્યારી હોય, રમે રસ હોરી નવલ કુંજનમે. દે૦ ટેક.
 લુખઝુખ લપટાય રચેડે, કૌકી સુનત નહીં કોય. ૨૦ ૧
 કેસરકી પીચકારીનસે કરી, દીને વસ્ર ભીંભેય. ૨૦ ૨
 ચઢકે વિમાન ઇદ્રાદિક દેખત, થકિત રહે સખ મોય. ૨૦ ૩
 પ્રહ્લાનંદ ભીંભે રંગ ઉનકું, આવાગમન ન હોય. ૨૦ ૪

પદ ૭૧૦-મું રાગ ગાડી. હોરી.

દેખોરી મજરાજ ખેલત, હો રંગ હોરી, લીને અખીરકી ઝોરી. દે૦ ટેક.
 ખેલત ચતુર સુખન શ્યામરો, નન્દ મહરકી પોરી. હો ૨૦ ૧
 એક ઓર રાધે રંગભીની, નન્દનન્દન દુલ્લ ઓરી. હો ૨૦ ૨
 ગ્વાલ બાલ મિલિ કરત કતોહલ, પકરત ભેરાભેરી. હો ૨૦ ૩
 પ્રહ્લાનન્દ કહાલું ખરતું, લીલા અતિ મતિ થોરી. હો ૨૦ ૪

પદ ૭૧૧ મું

ચલોરી સખી દેખનકું, હો ખનવારી, હોરી ખેલત ભારી. ચ૦ ટેક.
 હોરી હોરી હોય રહીડે, લોક લાજ સખ ટારી. હો ૫૦ ૧
 મારત અરસ પરસ પીચકારી, લુંખઝુંખ પીચ પ્યારી. હો ૫૦ ૨
 અજબ કતોહલ હોય રહ્યોડે, નન્દરાયકી દ્વારી. હો ૫૦ ૩
 પ્રહ્લાનન્દ નિરખી ચહ શોભા, ખુલ ગઇ મોક્ષ કમારી. હો ૫૦ ૪

પદ ૭૧૨ મું.

સખીરી પીયા ખેલત, હો કુંજવિલાસી, દેખે સખ મજવાસી. સ૦ ટેક.
 દોર દોર રંગમે ગ્રહી રોરત, કરત પરસપર હાંસી. હો કું૦ ૧
 ખેલ દેખ રંગરેલ પીયાકો, હો ગયે દેવ હુલાસી. હો કું૦ ૨
 ભર ભર ફેટ ગુલાલ ઉડાવત, રસિક શ્યામ સુખરાશી. હો કું૦ ૩
 પ્રહ્લાનન્દ વસે ઉર અંતર, નાથ નવલ અવિનાશી. હો કું૦ ૪

પદ ૭૧૩ મું.

આલિરી દેખો ખેલત, હો રંગભીનો પ્યારો, કુંવર નવીનો. આ૦ ટેક.
 પ્રાન પીયા પ્રીતમ પકડનકો, નારી મતો સખ કીનો. હો ૨૦ ૧
 રાધે સાન કરી સખીયનકું, સો કાહુ નહીં ચીનો. હો ૨૦ ૨
 ખેલત ખેલત આય અચાનક, નન્દકુંવર ગ્રહી લીનો. હો ૨૦ ૩
 પ્રહ્લાનન્દ પ્રેમવશ પ્રીતમ, હો ગયો તેહી અધીનો. હો ૨૦ ૪

પદ ૭૧૪ મું-રાગ ગાડી હોરી.

દેખોરી મેરે મુખપર, હો પીચકારી, કહાને રંગભર મારી. દે૦ ટેક.
 પિચકારી લીને કર ડોલત, ખેલત નૌતમ ગારી. હો પી૦ ૧
 અખીર ગુલાલ લીયે કર આવત, ધુમ મચાવત ભારી. હો પી૦ ૨
 ખેલત હે પ્રજરાજ સાંવરો, લોક લાજ સખ ટારી. હો પી૦ ૩
 અહ્માનંદ નવલ પ્રીતમકી, રમત જગતસેં ન્યારી. હો પી૦ ૪

પદ ૭૧૫ મું.

દેખોરી ધનશ્યામ મુંદર, હો હોરી ગાવે, નીકી મોરલી બળવે. દે૦ ટેક.
 ગાવત હોરી લીયે કર ઝોરી, અખીર ગુલાલ ઉડાવે. હો હો૦ ૧
 જલ તટ ખેલ કરત પ્રજજીવન, રગકી રેલ મચાવે. હો હો૦ ૨
 આયકે ઘેર લેત ચહુ ચોરા, છોરા લાર લગાવે.* હો હો૦ ૩
 અહ્માનંદ નવલ પ્રીતમકી, રમત મો મન ભાવે. હો હો૦ ૪

પદ ૭૧૬ મું.

સલુણો હોરી ખેલત, હો દિલબની, કહાનો છેલ ગુમાની. સ૦ ટેક.
 ઝોરી અખીર ગુલાલકી લીની, ચાલ ચલત મસ્તાની. હો દિ૦ ૧
 દેખતહી બાંધ્યાં અહી લેવત, ભરન ન દેવત પાની. હો દિ૦ ૨
 મગ મહી ઘેર કરત મન ભાચો, વાત છતી નહી છાની. હો દિ૦ ૩
 નવલ પીચાકે કાગકે ઉપર, અહ્માનંદ કુરખાની. હો દિ૦ ૪

પદ ૭૧૭ મું.

ચલોરી સખી કૌતક, હો દેખનનીકો, હોરી ખેલ હુરિકો. ચ૦ ટેક.
 કૌતક કરત હુરત મન સજની, છેલ કુંવર નન્દજીકો. હો દે૦ ૧
 આડો આય વાટ મહી કાડો, રોકત ઘાત મહીકો.† હો દે૦ ૨
 હુરિ પકરન જ્વાલન ઝકઝમી, એક મતો સખહીકો. હો દે૦ ૩
 અહ્માનંદ નિરખ ચહ શોભા, લગત જગત સખ પ્રીકો. હો દે૦ ૪

પદ ૭૧૮ મું-રાગ હોરી દીપચંદી.

ગેલ પયોં ગીરિધારી રે, મે તો ખરજત હારી. ગે૦ ટેક.
 જહાં જધયે તહાં કેર ન છોરત, હાથ લીયે પીચકારી રે. મે૦ ૧
 ઉમગ ભયોં અતિ રંગ ઉડાવત, ગાવત મુખસે ગારી રે. મે૦ ૨
 અહીકે જયું મેરી બાંદ્ધ મરોરી, નવરગ ચુનર કારી રે. મે૦ ૩
 અહ્માનંદ કહે રંગભીને, મોય પકર રંગડારી રે. મે૦ ૪

* લાર લગાવે-પછાડી લગાડે, પાછળ અથવા પુઠે દોડાવે † મહીનો કાળ.

પદ ૭૧૯ મું.

ચાલ સખી ત્યાં જઇયે રે, મનમોહન ખેલે. ચા૦ ટેક.
સુંદર શ્યામ લાલકે સંગે, સખ મીલ તાલ બજૈયે. મ૦ ૧
અરસપરસ પીચકારી લેકર, રસબસ હોકર રૈયે. મ૦ ૨
પ્રાનપતિ પ્રજરાજ પકરકે, નૌતમ નાચ નચૈયે. મ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ નવલ પ્રીતમ છળી, નિરખ નિરખ સુખ પૈયે. મ૦ ૪

પદ ૭૨૦ મું.

ગીરધર છેલ ગુમાની રે, પ્રજ ખેલત હોરી. ગી૦ ટેક.
જમુના તીર કરત અતિ જેલી, ભરન ન દેવે પાનીરી. પ્ર૦ ૧
આવત લાર ગાર મુખ ખોલત, કરત હે અકથ કહાંનીરી. પ્ર૦ ૨
અહી અહી શિરપર રંગહી ઢોરત, નઈ નઈ રીત બુઠાનીરી. પ્ર૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે કર પકરત, વાત છતી નહીં છાનીરી. પ્ર૦ ૪

પદ ૭૨૧ મું.

ખેલત કુંજવિલાસીરી, જમુના તટ આલી ખેલત. ખે૦ ટેક.
મદ મંદ મુખ મોરલી બબલત, રસીક શ્યામ સુખરાશીરી. જ૦ ૧
ધ્રુમત ધત ઉત ધૂમ મચીહે, હુંબહુંબ પ્રજવાસીરી. જ૦ ૨
ગોપી ગ્વાલ બાલ લાલન સગ, લટપટ રહે ચઉપાસીરી. જ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ વસી ઉર અદર, હેત સહિત મુખ હાંસીરી. જ૦ ૪

પદ ૭૨૨ મું—રાગ દીપચંદી હોરી.

નિર ભરન કેસે જાઉં, કનૈયો ખેલત જમુના આરે માઈ. નિ૦ ટેક.
જો જાવે તાકું રગમે રોરત, ઓર કછુ ન વિચારે; ક૦ ૧
મસ્ત ભયો મનમોહન ખ્યારો, પકર ચુનરીયાં ફારે. ક૦ ૨
હોય નિશંક રમત રંગ હોરી, ધરક ન મનમાં ધારે; ક૦ ૩
ઉમંગ ભયો નદલાલ સખી અતિ, ભરભર રંગ ઉછારે. ક૦ ૪
કુમકુમ કેસર અજબ ગગરીયાં, જોર પકર શીર ડારે; ક૦ ૫
બ્રહ્માનંદ શ્યામ પીચકારી, તાકી તાકી ભર મારે. ક૦ ૬

પદ ૭૨૩ મું.

ખેલત જમુનાકે તીર, મોહન કર રંગ લીયે પીચકારી માઈ. ખે૦ ટેક.
જમુનાકે તીર ગ્વાલ ગોપીનકી, ભીર મચી અતિ ભારી; મો૦ ૧
ચલોઉ સખી મીલ દેખન જઇયે, ખેલત પ્રીતમ ખ્યારી. મો૦ ૨
ગ્વાલ બાલ સખહી એક ઓરા, એક ઓર સખ પ્રજનારી; મો૦ ૩
ઉમંગ ભરે અતિ રંગ ઉડાવત, વિચ વિચ કુંજવિહારી. મો૦ ૪

અતિશય ઠાઠ નિરાટ રચ્યો હે, કેસર માટ ભરારી;
અદ્વાનંદ કહે પ્રજા વિનતા, જોર પકર રંગ હારી. મોં ૩

પદ ૭૨૪ મું.

હાથ લીધે પીચકારી, શ્યામરો ગેલ પરતહે મેરી માઈ. હાં ૦ ટેક.
જો દેખે વાકું રગમેં રોરત, ખેલત ચાહુ ઘનેરી,
મરત ભયો મનમોહન ડોલત, નાહી શંક નૃપ કેરી. શ્યાં ૧
જમુના તીર અહીર લીધે સંગ, ધ્રુમત રગભરેરી;
જો કોઈ યાકી નજર પરે વાકું, તરત લેતહે જ્યું ઘેરી. શ્યાં ૨
કમર કસી તપર ખેલનકુ, પીત વસન તન પેરી;
અદ્વાનંદ કહે જલ મટુકી, ફોરત સાંજ સવેરી. શ્યાં ૩

પદ ૭૨૫ મું.

પ્રીતમ ખ્યારી સુખન, દોઈ મીલ ખેલત હે રગ હોરી માઈ. પ્રીં ૦ ટેક.
એક ઓર ઠાઠે નવલ પીયા સજ, એક ઓર નવલ કીશોરી;
ભરભર રંગ અજખ પીચકારી, જ્યું મારત જોરાજોરી. દોં ૧
શ્યામ પકર રાધે શિરપર, રંગ ગગરીયાં ઢોરી;
રાધે દોર શ્યામકી પઘરી, કેસરમે અહી ખોરી. દોં ૨
સુર વિમાન ચઢ દેખન આચે, નૌતમ ખેલ રચ્યોરી;
અદ્વાનંદ પીયા સુખ નિરખત, જોસે ચંદ ચકોરી. દોં ૩

પદ ૭૨૬ મું-રાગ હોરી દીપચંદી.

ખેલત જમુનાકે તીર રે, મનમોહન ખ્યારે. ખેં ૦ ટેક.
એક ઓર આય ખડી પ્રજા વિનતા, એક ઓર સવે અહીર રે. મં ૧
ગ્વાલ બાલ મીલ કરત કતોહલ, રંગ ભરે દોઈ વીર રે. મં ૨
ખ્યાલ રચ્યો નંદલાલ અનોપમ, ઉડત શુલાલ અખીર રે. મં ૩
દેત દોવા નિત્ય દેખ તમાસા, અદ્વાનંદ ફૂકીર રે. મં ૪

પદ ૭૨૭ મું.

ખેલત સુંદર ફાગરે, નંદલાલ રંગીલો. ખેં ૦ ટેક.
કુંડલ કાન જડાવકે સુંદર, શોભિત સુંદર પાગ રે. નં ૧
સુંદર તાલ મૃદંગ બળવત, ગાવત સુંદર રાગ રે. નં ૨
નિરખ નાર સખે મીલ સુંદર, સુંદર રૂપ અથાગ રે. નં ૩
અદ્વાનંદ મીલે પીયા સુંદર, ધન્ય મેરે સુંદર ભાગ રે. નં ૪

પદ ૭૨૮ મું.

ખેલત મજજન સંગ રે, નટ નાગર હોરી. ખેં ૦ ટેક.
અદ્ભુત ખેલ રચ્યો મનમોહન, દોરત ભર ભર રગ રે. ૧૦ ૧
પ્રાણનાથ કર લે પીચકારી, અતિશય ચરચિત અગ રે; ૧૦ ૨
રૂપ અનૂપ અધિક છબી રાજત, લાજત દેખ અનંગ રે. ૧૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ નિરખી નહીં માવત, અંતર માંહી ઉછંગ રે. ૧૦ ૪

પદ ૭૨૯ મું.

કરત કતોહલ કહાન રે, જમુનાજ્યુંકે આરે; કરત કતોહલ
કહાન રે, જમનાજ્યુંકે આરે. ટેક.
રંગભર હાથ લીધે પીચકારી, ખેહદ નૌતમ વાન રે. ૧૦ ૧
ગ્વાલ બાલ સખહી મીલ ખેલત, ભૂલ ગયે તન ભાન રે. ૧૦ ૨
ખીચ નંદલાલ ગુલાલ ઉડાવત, ગાવત સુંદર તાન રે. ૧૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ રહો નિશ વાસર, એહી છબીકો ઉર ધ્યાન રે. ૧૦ ૪

પદ ૭૩૦ મું-રાગ હોરી હીપચંદી.

શ્યામળીયા ચિત્ત ચોર રે, મેરે અંગન ખેલો; શ્યામળિયા
ચિત્ત ચોર રે, મેરે અંગન ખેલો. ટેક.
રસિક શ્યામ સુંદરવર રગકી, દેહો મટુકી દોર રે. મેં ૧
ચતુર પીયા મેરે ગડ ગઈ ચિત્તમે, નૌતમ ચંદન ખોર રે. મેં ૨
અખીર ગુલાલકી ધૂમ મચાઉ, અહી બઈયાં ઝકઝોર રે. મેં ૩
બ્રહ્માનન્દ રહો દ્રગ આગે, નટવર નહકિશોર રે. મેં ૪

પદ ૭૩૧ મું.

લટકાળા નંદલાલ રે, રંગ ફાગ રમાવો; લટકાળા નંદલાલ રે,
રંગ ફાગ રમાવો. ટેક.
અંગ ઉમગ સહિત ઉડાવહુ, ગીરધર અખીર ગુલાલ રે. ૨૦ ૧
રસિક શ્યામ તમ સંગ રમવેકો, અજબ બન્યો હે તાલ રે. ૨૦ ૨
જો પીચકારી જોર લગે તો, ધરીહું આડી હાલ રે. ૨૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ કહે શ્યામ ચતુર વર, ખુબ રચ્યો અખ ખ્યાલ રે. ૨૦ ૪

પદ ૭૩૨ મું.

ગિરિધર દોરત ગેલ રે, રંગ લે પીચકારી; ગિરિધર દોરત
ગેલ રે, રંગ લે પીચકારી. ટેક.
મસ્ત ભયો ગજ જ્યું વન ડાલત, મુખ કરી બોલત ફેલ રે. ૨૦ ૧
મારત પકર પકર પીચકારી, જોર કરતહે જેલ રે. ૨૦ ૨

ના ના કહુતહી મો શિર ઢોરી, રંગ મટુકી પેલ રે. રં૦ ૩
બ્રહ્માનંદકો નાથ રમત હે, સ્થામ ચતુર વર છેલ રે. રં૦ ૪

૫૬ ૭૩૩ મું.

ખેલત નંદકુમાર રે, વ્રજમે રંગ હોરી; ખેલત નંદકુમાર રે,
વ્રજમે રંગ હોરી. ટેક.

અંગ ઉમગ લરે પીય ખ્યારી, ઉડત રંગ અપાર રે. ૫૦ ૧
અરસપરસ લપટાય પરતહે, પિચકારીકી માર રે. ૫૦ ૨
ગોપીનકુ ગુલતાન કરી હરિ, રંગ મટુકી ડાર રે. ૫૦ ૩
અજબ રંગીલે કહાનકુંવરપર, બ્રહ્માનંદ બલિહાર રે. ૫૦ ૪

૫૬ ૭૩૪ મું-રાગ હોરી દીપચંદી.

મોકુ મસ્ત કનૈયે બની, પાની ભરન ગધતી મે આજ,
સખી મોકુ મસ્ત કનૈયે બની. ટેક.
મારગ રોક ડરત નહી મનમે, કરત વાત મસ્તાની. ૫૦ ૧
હોરી હોરી કહી ઝોરી ચલાવત, અખીયાં ગુલાલ ભરાની. ૫૦ ૨
રંગ ભરી પીચકારી લગાય કે, આયકે ચુનર તાની. ૫૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે યાકી બતીયાં, કીસ વિધ રાખુ હું છાની. ૫૦ ૪

૫૬ ૭૩૫ મું.

મેરી લાલ ચુનરિયાં ફારી, ગિરિધારી ગારી મુખ બોલકે,
મેરી લાલ ચુનરીયાં ફારી. ટેક.
કાલ લઈ મે નવલ ચુનરીયાં, આજ ટુક કરી ડારી. ગિ૦ ૧
કીસ વિધ ઉત્તર જાય કરુગી, પુછેગી સાસ હમારી. ગિ૦ ૨
રંગ મટુકી મેરે શિરપર ડારી, મુખ ઉપર પીચકારી. ગિ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે મનમોહન, લોક વેદ હદ ટારી. ગિ૦ ૪

૫૬ ૭૩૬ મું.

મેરી નવલ ચુનર રંગ ઘોરી, હોરી ખેલતહી નંદલાલ પીયે,
મેરી નવલ ચુનર રંગ ઘોરી. ટેક.
મે જમુનાજલ ભરન ગધતી, લે શિર ગાગર કોરી. હો૦ ૧
મે ગ્વાલન કછુવે નહીં બનુ, યાકે મનમે ચોરી. હો૦ ૨
આય અચાનક મોયપર ડારી, અખીર ગુલાલકી ઝોરી. હો૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે નટનાગર, કર પકયો જોરાજોરી. હો૦ ૪

પદ ૭૩૭ મું.

મત મોરો કહાના મોરી ખાંધ્યાં, તેરે પાંધ્યાં પરુ ઘનશ્યામ પીયા,
 મત મોરો કહાના મોરી ખાંધ્યાં; ટેક.
 વાટે દેખત લોક નગરકે, કાણેકું કરત મસ્તાધ્યાં. તે૦ ૧
 જેલ કરોજી ન હેતહું મે, તુમકુ નંદખાવાકી દુવાધ્યાં. તે૦ ૨
 રગભરી પિચકારી જ્યું લેકર, મુખપર આય લગાધ્યાં. તે૦ ૩
 આનંદ કદ પીયા તેરે ઉપર, પ્રદ્ધાનંદ બલબધ્યાં. તે૦ ૪

પદ ૭૩૮ મું—રાગ હોરી દીપવંદી.

શ્યામરેકે લોચનમે લલચ્યાની, શ્યામરેકે લોચનમે લલચ્યાની,
 રગ ડારી કરી મસ્તાની; શ્યા૦ ટેક.
 ભરી પીચકારી મેરેપર ડારી, અંગીયાં ખુબ રંગાની. શ્યા૦ ૧
 કાલિંદ્રી તટ રમત સાંવરો, કેસે ભરુ અખ પાની. શ્યા૦ ૨
 નેન ચપલ મજરાજકુંવરકે, તરત લેત ચિત્ત તાની. શ્યા૦ ૩
 પ્રદ્ધાનંદ મગન કરી ડારી, છેલ નવલ સુખદાની. શ્યા૦ ૪

પદ ૭૩૯ મું.

શ્યામરેકી વંશી હોરી ખેલે, શ્યામરેકી વંશી હોરી ખેલે,
 ઝડકુંસે ચિત્ત ખેલે, શ્યા૦ ટેક.
 ગોપીનકું ગુલતાન કરીહિ, નજર ચડે નહીં મેલે. શ્યા૦ ૧
 દેખ સખી યહ ખેલ અલોકીક, લાભ નયનકો લે લે. શ્યા૦ ૨
 છીદ્રનકી પીચકારી મનોહર, સ્વર સુંદર રગ રેલે. શ્યા૦ ૩
 પ્રદ્ધાનંદ ભરી રસ પૂરન, અધર ધરી અલખેલે. શ્યા૦ ૪

પદ ૭૪૦ મું.

શ્યામરો ખેલત ધૂમ મચાવે, શ્યામરો ખેલત ધૂમ મચાવે,
 અતિ અખીર ગુલાલ ઉડાવે; શ્યા૦ ટેક.
 કેસર ઘોર અજખ પીચકારી, ભર ભર જોર ચલાવે. શ્યા૦ ૧
 પકર પકર અંગીયાં રંગ ડારે, નજર ચડે નહીં જાવે. શ્યા૦ ૨
 રંગભરી બ્રહ્માન કિશોરી, હોરી હોરી મુખ ગાવે. શ્યા૦ ૩
 પ્રદ્ધાનંદ નિરખી યહ શોભા, લોચન અતિ સુખ પાવે. શ્યા૦ ૪

પદ ૭૪૧ મું.

શ્યામરેકી લગિયાં રંગ પીચકારી, શ્યામરેકી લગિયાં રંગ પીચકારી,
 મોય ગરદ કરી ડારી; શ્યા૦ ટેક.

લાગત સમ ચકચુર લઈ હું, આય અચાનક મારી. શ્યા૦ ૧
 આય પરી મેં રંગ અખારેમે, પહેલ કષ્ટ ન વિચારી. શ્યા૦ ૨
 લોટ પોટ ખેલત કરી દીની, દીની મટુકી ઉતારી. શ્યા૦ ૩
 અહ્માનંદ નન્દનન્દનકી, રમતપર બલિહારી. શ્યા૦ ૪

પદ ૭૪૨ મું-રાગ હોરી દીપચંદી.

દેખો નન્દકે લાલ મેરી, બાઈયાં પકર મરોરીરી. દે૦ ૧
 ચાકે મનમે કપટ સખીરી, મે ગ્વાલન અતિ ભોરીરી. દે૦ ૨
 રંગ ઠારી ફારી ચુનરિયાં, કચુકીકી કસ તોરીરી. દે૦ ૩
 મનમોહન આલી શિર મેરે, દુધ ગગરીયાં ઢોરીરી. દે૦ ૪
 અહ્માનંદ રસીક પ્રીતમસે, કીસ વિધ ખેલું મે હોરીરી. દે૦ ૫

પદ ૭૪૩ મું.

દેખો નન્દકે લાલ, મેરે ગેલ પયો સંગ ડોલેરી. દે૦ ૧
 આય અચાનક મગ વિચ રોકે, અહી ઘુઘટપર ખેલેરી. દે૦ ૨
 નિત ઉઠ છેડ કરતહે મેરી, બાઈયાં પકર ઝક ઝોલેરી. દે૦ ૩
 નજર અટારી લીચે પીચકારી, ખેલત ગારી ખેલેરી. દે૦ ૪
 અહ્માનંદ મોકુ મનમોહન, પકર રંગમે રોલેરી. દે૦ ૫

પદ ૭૪૪ મું.

દેખો નન્દકે લાલ આલી, મજમે હોરી ખેલેરી. દે૦ ૧
 પકર પકર અહી લેત સખનકું, નજર ચડે નહીં મેલેરી. દે૦ ૨
 ગ્વાલ બાલ સખ સંગ લીચે હે, ઉમગ ભયો રંગ રેલેરી. દે૦ ૩
 હરત ફીરત અરુ ખ્યાલ કરતહે, આય બધ્યો મેરી ખેલેરી. દે૦ ૪
 અહ્માનંદ નિરખ પ્રીતમ, જન્મ સુક્ષ્ણ કરી લે લે રી. દે૦ ૫

પદ ૭૪૫ મું.

ખ્યારે નંદકે લાલ, હોરી ખેલત દેખો માઈરી. ખ્યા૦ ૧
 નંદકે આગન આજ સખી, દહી દુધ કીચ મચાઈરી. ખ્યા૦ ૨
 નિરખન જૂથ મીલે મજબાલા, તાકું બોત હસાઈરી. ખ્યા૦ ૩
 નૌતમ ખેલ રચ્યો મનમોહન, સુરપતિ દેખ લખઈરી. ખ્યા૦ ૪
 અહ્માનંદ નિરખી છખી પ્રીતમ, વાર વાર બલ બઈરી. ખ્યા૦ ૫

પદ ૭૪૬ મું-રાગ હોરી કાફી.

ગેલ પયો નંદલાલ મેરી, મેરી ગેલ પયો નંદલાલ. ટેક.
 ગાવત ગારી લીચે પીચકારી, અખીન ભરત શુલાલ. મે૦ ૧

આજ સખી મેરી બાંધ્યાં મરોરી, મટુકી ફેરી કાલ;
જ્યું ત્યું બોલત ઈત ઉત ડોલત, સાથ લીયે સખ ગ્વાલ. મેં ૨
છેલછળીલો આલી ગેલ ન છાંડત, રોકત બનમેં રીસાલ;
બ્રહ્માનંદ નવલ પ્રીતમસે, ખુબ રચ્યોહો ખ્યાલ. મેં ૩

પદ ૭૪૭ મું.

અંખીયન ખીચ અખીર ડાયોં, ડાયોં અંખીયન ખીચ અખીર. ટેક.
આય અચાનક પકર લઈ, મોય કાલિન્દ્રીકી તીર. ડાં ૧
રંગ ડાયોં મેરે શિર આલી, ફાયોં નવરંગ ચીર;
વાટ ઘાટ મોય રોકત ડોલત, લીને સગ અહીર. ડાં ૨
કરન ન દેવે કાજ જ્યું ઘરકો, ભરન ન દેવે નીર;
બ્રહ્માનંદ કહે કીત જૈયે, કેર પયોં બલવીર. ડાં ૩

પદ ૭૪૮ મું.

મોસે કરત હે રાર કનૈયો, કનૈયો મોસે કરત હે રાર. ટેક.
ગ્વાલ બાલ સખ સંગ લીયે, જ્યું લગ્યો રહે નીત લાર. ઠં ૧
ચુવા ચુવા ચંદન ઝોર અરગલ, ચરચત વારમવાર;
સુભગ સુરંગ લીયે પીચકારી, ખેલત નન્દકુમાર. કં ૨
અલવ કરત નિત્ય કેરે આવત, મુખસે ગાવત ગાર;
બ્રહ્માનંદ નવલ પ્રીતમસે, હું માની અખ હાર. કં ૩

પદ ૭૪૯ મું.

ખેલત નન્દ કીશોર આલી, આલી ખેલત નન્દ કીશોર. ટેક.
ધૂમ મચી સખ ધૂમ રહે હે, ઝૂમત જોરાજોર. આં ૧
બાજત તાલ મૃદંગ ઝાંઝ ડક, હીર મચી ચહું ઝોર;
નવલ લાલ પ્રીતમ ખ્યારેકું, ગ્વાલની પકરત દોર. આં ૨
માત જશોમતી વદન વિલોકત, જેસે ચદ ચકોર;
બ્રહ્માનંદ કહે ખેલ મચ્યો હે, નંદ મહુરકી પોર. આં ૩

પદ ૭૫૦ મું—રાગ હોરી કાફી.

એ સખી નીરખ છબી નંદલાલકી, એ સખી નીરખ છબી નંદલાલકી. ટેક.
ચાવત પાન જ્યું તાન આલાપત, મચવત ધૂમ ગુલાલકી. એં ૧
જમુનાકે તીર અખીર ઉડાવત, હીર મચી ગોપી ગ્વાલકી. એં. ૨
બ્રહ્માનંદ મગન લઈ દેખત, શોભા અજબ મજ બાલકી. એં ૩

૫૬ ૭૫૧ મું.

એ છબી અજબ બની ધનશ્યામકી, એ છબી અજબ બની ધનશ્યામકી. ટેક
ખેલત હોરી છુકી ચઉ ઓરી, સખ ત્રિય ગોકુલ ગામકી. એ ૦ ૧
રંગભર હાથ લીધે પીચકારી, ચલવતહે દિશ વામકી. એ ૦ ૨
બ્રહ્માનંદ નિરખ મનમોહન, ભૂલી સૂરત ગૃહ કામકી. એ ૦ ૩

૫૬ ૭૫૨ મું.

એ મોચ રોરીરી મોહન ભર રંગમે, એ મોચ રોરીરી મોહન ભર રંગમે. ટેક.
અગીયાં તોરી મરોરી બાંધ્યાં, નખ બું લગ્યો મેરે અગમે. એ ૦ ૧
મે જલ જમુના ભરન ગઇતી, સરવ સખીયનકે સગમે એ ૦ ૨
બ્રહ્માનંદ કહત તહાં નટવર, ખેલ કરત ઉમગમે. એ ૦ ૩

૫૬ ૭૫૩ મું.

એ રગ ડારીરી મોહન મેરી ચુનરી, એ રગ ડારીરી મોહન મેરી ચુનરી. ટેક
સાચી કહું મનમસ્ત કનૈયા, હોરી રમત તોસે કુનરી. એ ૦ ૧
કાલ લઈ મે તો નવલ ચુનરિયાં, આજ ફાર જૂની કરી. એ ૦ ૨
બ્રહ્માનંદ કહત તેરે કારન, સાસ નણુંદ મોસે લરી. એ ૦ ૩

૫૬ ૭૫૪ મું-રાગ હોરી કાફી.

નટનાગર ખેલ મચાયોરી, નટ નાગર ખેલ મચાયોરી,
હારે હો રમત ભર રગસે. ન ૦ ટેક.
જમુનાકે તીર વીર દોઢા મિલકે, રંગ અખાડો રચાયોરી. ન ૦ ૧
સુરનર મુનિવર દેખન આયે, સૂરજ રથ ઠેરાયોરી ન ૦ ૨
બ્રહ્માનંદ નિરખ યહ શોભા, નેન અજબ ફલ પાચારા ન ૦ ૩

૫૬ ૭૫૫ મું.

રંગ ખેલ રચ્યો ગિરિધારીરે, રંગ ખેલ રચ્યો ગિરિધારીરે,
હારે હો ચલો તહાં બાંધયેરે. ૨૦ ટેક.
અખીર શુલાલકી ધૂમ મચીહિ, મારત ભર પીચકારીરે. ૨૦ ૧
કોઉક ગાવત કોઉક બબલવત, ઘેર રહી વ્રજનારીરે. ૨૦ ૨
બ્રહ્માનંદ નીરખ નટનાગર, મિલ્યોરી નયન ફલ ભારીરે. ૨૦ ૩

૫૬ ૭૫૬ મું.

હોરી ખેલત નંદ દુલારો રે, હોરી ખેલત નંદ દુલારો રે,
હારે હો નવલ વ્રજનારસે. હો ૦ ટેક.
કચનકી પીચકારી લીધે કર, મારત ભર મતવારો રે. હો ૦ ૧

કર કર ભેર પકર રંગ રોરત, માનત નહીં અટારો રે. હો ૦ ૨
પ્રદ્યાનંદ કહે કીત જૈયે, રોકત હે જલ આરો રે. હો ૦ ૩

પદ ૭૫૭ મું.

ઇન લરકે ધૂમ મચાઈ રે, ઇન લરકે ધૂમ મચાઈ રે,
હારે હો નીહુર નંદકે. ઇ ૦ ટેક.
બાંધ્યાં મરોરત ચુરીયાં જ્યું તોરત, લોકન લાજ મીટાઈ રે. ઇ ૦ ૧
ઠારત ગુલાલ બેહાલ કરી મોય, બાત સુનો મોરી માઈ રે. ઇ ૦ ૨
પ્રદ્યાનંદ ફટી મેરી અગીયાં, કહારી કહુંગી ઘર ભઈ રે. ઇ ૦ ૩

પદ ૭૫૮ મું-રાગ હોરી કાફી.

લેટ ભઈરી આલિ લેટ ભઈરી, નવલ પ્રીતમસે લેટ ભઈરી. ટેક.
આય અચાનક મીલ ગયે મોહન, ખ્યાલ બન્યો આનંદ ભઈરી ન ૦ ૧
મે ઠારી પીયકુ પીયકારી, મે પીયકે રંગ લીજ રહીરી ન ૦ ૨
પ્રીતમ કર પકર્યો અબ મેરો, મે પ્રીતન ગલ બાંહી દઈરી. ન ૦ ૩
ભઈ હું નિહાલ લાલ સંગ ખેલત, પ્રદ્યાનંદ ઉર શંક ગઈરી. ન ૦ ૪

પદ ૭૫૯ મું.

નવલ પ્રીતમસે ભેરી બની હો, નવલ પ્રીતમસે ભેરી બની હો. ટેક.
ઉડત ગુલાલ અબીર અલોકીક, અતિ શોભા નહીં જાત બની હો. ન ૦ ૧
અરસ પરસ પીયસે ભઈ રસ બસ, કયા જાને ખ્યાલહની હો. ન ૦ ૨
પીયકે સંગ રંગ ભર રમતાં, સુધ ન રહી કછુપર અપની હો. ન ૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ લાલ સંગ ખેલન, નહીં થોરી યા બાત ઘની હો. ન ૦ ૪

પદ ૭૬૦ મું.

નવલ પ્રીતમસે પ્રીત લગીરો, નવલ પ્રીતમસે પ્રીત લગીરી. ટેક.
ખેલ બન્યો રંગરેલ પીયાસે, કાજ સચો જગ લાજ તગીરી. ન ૦ ૧
હસકર બાંધ્યાં ગ્રહી હરિ મેરી, નિડર ભઈ ઉર શક ભગીરી, ન ૦ ૨
આયો લાગ ખ્યાલકો આલી, યારગ ફાગસે ભાગ જગીરી. ન ૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ શ્યામ સુંદરસે, ફગવા લેઉગી મગી મગીરી. ન ૦ ૪

પદ ૭૬૧ મું.

નવલ પ્રીતમ મેરી બાંધ્યાં પકરીરી, નવલ પ્રીતમ મેરી બાંધ્યાં પકરીરી. ટેક.
મે ચલી જાત હુતી સખીયન સંગ, વિચ લેટે મોય પ્રગટ હરિરી. ન ૦ ૧
મહી મેરો ખાય બહાય દીયો સખ, કછુ શ્રદ્ધા કછુ ભેરાવરીરી. ન ૦ ૨

* ૧ લી આવૃત્તિમાં “ન ડર્યા” પાઠ છે પણ બીજી પ્રતોમાં “નીહુર” જે વધારે સારો લાગવાથી અત્રે તે દાખલ કર્યો છે.

અખ તા છૂટ શકત નહીં આલી, અખલ સખલકે હાથ પરીરી. ન૦ ૩
 બ્રહ્માનંદ લાલ પ્રીતમ સગ, ખેલત રંગ ઉમગ ભરીરી. ન૦ ૪

પદ ૭૬૨ મું-રાગ હોરી કાશી.

લાગી અરી રંગ લાગી અરી હે, પ્રીતમકે સગ લાગી અરી હે,
 હા હોરે રંગ લાગી અરી હે. ટેક.

ખેલત લાલ ગુલાલ ઉડાવત, સામા સામી જોર કરી હે. હાં૦ ૧
 ચદન ચુવા અરગજા છરકત, કેસર ગાગર ઘોર ધરી રે. હાં૦ ૨
 સખીયનકુ ઉમગ ન માવત, પ્રીતમકે સગ રંગ ભરી હે. હાં૦ ૩
 સખ સખીયન મીલ લાલન પકરે, ફગવા માગત ફરી ફરી હે. હાં૦ ૪
 બ્રહ્માનંદ શ્યામ છળી નીરખત, નેન સફલ ધન્ય આજ ધરી હે. હાં૦ ૫

પદ ૭૬૩ મું.

લગન લાગી મેરી લગન લગીહિ, નવલ પીયાસે લગન લગીહિ.
 હા હોરે મેરી લગન લગીહિ; ટેક.
 નવલ પીયા પ્રીતમ સંગ રમતાં, મરમ કરમ મરજાદ ભગીહિ. હાં૦ ૧
 તાન અનોપમ સુધડ કહાનકી, બસી અચાનક અજળ વગીહિ; હાં૦ ૨
 સુનત અગ સખ ભયે સચેતન, જાતે મેરી ખુદ્દિ જગીહિ હાં૦ ૩
 વિમળ છળી મજરાજ વિલોકત, તન મમતા જગ લાજ તજ હે; હાં૦ ૪
 બ્રહ્માનંદ આનંદ ભયો ઉર યા, તન ધન મન લાલ અગીહિ. હાં૦ ૫

પદ ૭૬૪ મું-રાગ હોરી કોશી.

સખી શ્યામરેકુ ગાવત ગારી, શ્યામરેકુ ગાવત ગારી. ટેક.
 મિલ વન ઘેરલીયે મનમોહન, પૂછત ઇસ વિધ પ્યારી;
 નંદ જશોદા ગૌર વર્ણ હે, શ્યામ છળી કહાં ધારી,
 હસે મુખ લેકર તારી, શ્યા૦ ૧
 કૌ કહતહિ દેવકી જાયો, કૌ કહે નંદકી નારી;
 જાદવ હોકે અહીં રહો પ્યારે, કેસી જાત તુમારી,
 છૂટોગે નહીં વનમારી, શ્યા૦ ૨
 કૌસે કળા કળી નહી જાવત, લોક વેદસે ન્યારી;
 હમ જાનત કૌ નહી તુમારે, નાત જાત મહતારી,
 તમે એસે લક્ષણુ ભારી, શ્યા૦ ૩
 નીત નીત ઉઠે કેડે પરતહો, કરતહો છેડ હમારી;
 બ્રહ્માનંદ હોવે તુમ જેસે, તે લેવે વસ્ત્ર ઉતારી,
 રંગે અતિ અજળ રંગારી, શ્યા૦ ૪

પદ ૭૬૫ મું.

એરી સાંવરો ડારત પીચકારી, સાંવરો ડારત પીચકારી.	ટેક.
ફાગણુ જાણુ સખી સખ ફૂલી, ભૂલી ગતિ સસારી;	
વિચ વિચ લાલ શુલાલ ઉરાવત, ખ્યાલ રચ્યો સુખકારી,	
નિઃશક ભધ મજનારી,	સાં૦ ૧
સખ સખી સગ ઉમંગ ભરે અતિ, અગો અગ રંગારી;	
ખજત મૃદંગ ઉપંગ ચગ ડફ, રંગ મચ્યો અતિ ભારી,	
વિચે વિલસે ગિરિધારી,	સાં૦ ૨
સુંદર શ્યામ મનોહર શોભિત, પૂરત હામ સખારી;	
ધામ છળી મુખ શ્યામ વિલોકકે, કેટિક કામ લભારી,	
સખે ઉપમા જેહી હારી,	સાં૦ ૩
નટવર રૂપ બને નંદનંદન, આનંદ કંદ અપારી;	
મહમંદ મુખ હાસ સોહાવત, પ્રદ્યાનંદ બલિહારી,	
પીયા સગ ખેલત પ્યારી,	સાં૦ ૪

પદ ૭૬૬ મું-રાગ હોરી કાફી.

રી હોરી ખેલુંગી શ્યામ સંગાથે, રી હોરી ખેલુંગી શ્યામ સંગાથે.	ટેક.
કેસર ઘોર મટુકી ભરુગી, ઢોરુગી જાય પ્રીતમજીકે માથે.	રી૦ ૧
સખ સખીયનકુ સગ લેઉગી, હિમતસુ પીચકારી લે હાથે.	રી૦ ૨
ચુઆ ચુઆ ચદન ઘોર અરગજા, અરસ પરસ ચરચુગી મેયાથે.	રી૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ લેઉગી ફરુવા, બલ કરમે પકર ભર ખાથે.	રી૦ ૪

પદ ૭૬૭ મું.

રી હોરી ખેલત શ્યામ સુહાગી, રી હોરી ખેલત શ્યામ સુહાગી.	ટેક.
અગ ઉમંગ ભરી મજબાલા, રંગ ઝડી પીચકારીકી લાગી.	રી૦ ૧
વાજત તાલ મૃદંગ વિનોદિત, અરસ પરસ ચરચે અનુરાગી.	રી૦ ૨
કાહુને ફેંટ ઝહે મનમોહન, કૌ ફરુવા લેવત હસ માગી.	રી૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ પીયા સંગ ખેલત, ભરમ કરમ મરજાદા લાગી.	રી૦ ૪

પદ ૭૬૮ મું.

રી હોરી ખેલત નંદકે નંદા, રી હોરી ખેલત નંદકે નંદા.	ટેક.
એક ઘોર જૂથ ત્રીલે સખ ગ્વાલન, એક ઘોર શોભિત ખાલગોવિદા.	રી૦ ૧
મજ જન ભીર મચી ચહુઘોર, અતિહી શુલાલ અખીર ઉછંદા.	રી૦ ૨

હોરી હોરી કહી સખ મીલ દોરત, કૌતકે નૌતમ ભાંતિ કરંદા. રી૦ ૩
 અક્ષાનંદ દેખ છળી પ્રીતમ, ચકિત હોય રહે રવિ ચદા. રી૦ ૪

પદ ૭૬૮ મું.

રી હોરી ખેલત શ્યામ સલુને, રી હોરી ખેલત શ્યામ સલુને ટેક
 ખેલ રચ્યો નંદકે ગૃહ આગે, ખાલ રુ વૃદ્ધ મીલે સખ જુને રી૦ ૧
 દહિયન કીચ મચાય દધહિ, ડારત શિર ભર દુધકે દુને. રી૦ ૨
 ગ્વાલન પકર રહે મનમોહન, ખેલત ખાત ખલાત ખલુને. રી૦ ૩
 અક્ષાનંદ નવલ પ્રીતમકે, વેનમે સેનમે નેનમે દુને. રી૦ ૪

પદ ૭૭૦ મું-રાગ હોરી કાશી.

હોરી ખેલે પીયા ચલ દેખ સખી, મચી ધૂમ રાજન અતી નીકે. હો૦ ૧
 ખેલત લાલ ગુલાલ ઉડાવત, જૂથ મીલે પ્રજ જન જીવતીકે. હો૦ ૨
 પ્રીતમ હાથ લિયે પીચકારી, છરકત રંગ ભરી કે હો૦ ૩
 દોર દોર ગ્વાલન કર પકરે, રંગતહે જ્યું વસ્ત્ર હરીકે. હો૦ ૪
 સખીયન સગ ઉમંગ ભરે જ્યું, ઝલકત વસન જરીકે. હો૦ ૫
 અક્ષાનંદ ચરિત્ર પ્રીતમકે, નૌતમ શોભિત ઘરી ઘરીકે. હો૦ ૬

પદ ૭૭૧ મું.

ધન ભાગ એરી પ્રજકે સજની, જહાં ખેલે હોરી શ્યામ પીયા. ધ૦ ૧
 ગોપી ગ્વાલ ખાલ પ્રજ જનકે, જનમ સખનકા સદૃલ કીયા. ધ૦ ૨
 નર તન ધારક કહાન કરુણામય, દરસ પરસ જેહી દાન દીયા. ધ૦ ૩
 પ્રીતમ નિરખ નેન કીયે પાવન, ધન્ય જીવતિ લાહ અજખ લીયા. ધ૦ ૪
 બકો ધ્યાન ધરત સુરનર મુનિ, શેષ રટતહે સહસ જીયા. ધ૦ ૫
 અક્ષાનંદ નવલ છળી પ્રીતમ, ઉલસાવત પ્રદકે નાથ હીયા. ધ૦ ૬

પદ ૭૭૨ મું.

ધનશ્યામ વસત રમે પ્રજમે, ઝડમચી અખીર ગુલાલનકી. ધ૦ ૧
 સખ સખીયન મિલ મગલ ગાવત, ઝુક ઝુમત મંડલી ગ્વાલનકી. ધ૦ ૨
 વાજત તાલ મૃદગ ચગ દફ, તાન ઉડત અતિ તાલનકી. ધ૦ ૩
 માન ગુમાન ખેલમે કેસો, એક રીત હે રંક લુપાલનકી. ધ૦ ૪
 બાઢો રંગ ઉમંગ નભાવત, પિચકારી અજખ ઉછાહનકી. ધ૦ ૫
 અક્ષાનંદ મગન રહે નિશ દિન, લખ શોભા સુંદર લાલનકી. ધ૦ ૬

પદ ૭૭૩ મું.

એરી લાલ રમે સંગ ગ્વાલનકે, મિલ ગાવત પ્યારે રંગ હોરી; લા૦ ૧
 અરસપરસ મીલ ધૂમ મચી હે, અખીર ગુલાલ લિયે ભર ઝોરી. લા૦ ૨

આયે શ્યામ રંગીલે ઈતસે, ઉત ગ્વાલન મીલ હોરી.	લા૦ ૩
ચુઆ ચદન ચોર અરગમ, ચરચત હે સખહી ચહું ચોરી.	લા૦ ૪
મહા અનોપમ ખેલ રચ્યો હે, શ્યામા શ્યામા બની હદ ભેરી.	લા૦ ૫
બ્રહ્માનંદ કહાન છબી નિરખત, અખીયાં ત્રપત નહી મોરી.	લા૦ ૬

પદ ૭૭૪ મું-રાગ હોરી કાફી.

મજરાજ રમે રગ ફાગ સખી, ચલ દોર દોર દેખન જૈયે.	મ૦ ૧
ચુવા ચુવા ચદન ચોર અરગમ, કેસર રગ કે શુભ માટ ભરૈયે.	મ૦ ૨
ભીર મચી ચઉ ચોર સખીનકી, લાલ ગુલાલ અખીર ઉડૈયે.	મ૦ ૩
બસી બખત ગાત હે મગલ, અરસપરસ મીલ રંગ રમૈયે.	મ૦ ૪
ખેલત લાલ બાલ અતિ આનંદ, બ્રહ્માનંદ દેખ બલ જૈયે	મ૦ ૫

પદ ૭૭૫ મું.

નંદલાલ બને બદલા મજખે, અતિ રગ ગુલાલ ઝડી વરસે.	ન૦ ૧
એકનકું ચરચત પીચકારી, એકનકું પકરે કરસે.	ન૦ ૨
બાજત તાલ લાલ બિચ શોભિત, સજ ગ્વાલન આયે ચહું ભરસે	ન૦ ૩
કોઉ અખીર ગુલાલ ઉરાવત, કોઉ ભુજ લીડ પીયા પરસે.	ન૦ ૪
બ્રહ્માનંદ અલોકિક લીલા, દેખ દેખ અંતર તરસે.	ન૦ ૫

પદ ૭૭૬ મું.

ગોપી ગ્વાલનમે હોરી ખેલે પીયા, મીલ ઝુમ ઝુમ સખધુમરીયે.	ગો૦ ૧
કૌકર સુભગ લીયે પીચકારી, કૌક ફેટ ગુલાલ લીયે.	ગો૦ ૨
કૌક લાલ મરોરે બાંધ્યાં, કૌક મીલકે ઢીંગ લાલ ગયે.	ગો૦ ૩
કૌકર તાલ મૃદગ બખવત, કૌ ગાવત મીલ રાગ નયે.	ગો૦ ૪
પ્રગટ વિનોદ દેખ પ્રીતમકો, બ્રહ્માનંદ આનંદ પયે.	ગો૦ ૫

પદ ૭૭૭ મું.

મોરલી જ્યું બજ મધુરી પીચકી, સુન દેહ ગેહ સુધ મેખિસરી.	મો૦ ૧
નૌતમ રાગ અનોપમરી, ચિત્ત ચોર લીયો તેહી સાન કરી.	મો૦ ૨
નવલ બસંત બને મનમોહન, ચરચત હે પીચકારી ભરી.	મો૦ ૨
એક ચોરલાલ ગ્વાલ ભયે આલી, એક ચોર હોય સખી સધરી.	મો૦ ૩
બ્રહ્માનંદ આનંદ પીયા સગ, લાગ્ય જગ્યો ધન આજ ઘરી.	મો૦ ૪

પદ ૭૭૮ મું-રાગ હોરી કાફી.

હારે હો ભરન કેસે જાઉં પાની, હારે હો ભરન કેસે જાઉં પાનીરી.	ટેક.
જમુનાકે તીર ભીર કરી ખેલત, મોહન છેલ ગુમાનીરી.	હાં૦ ૧

નજર દેખી કૌંકુ નહીં છોડે, નંદકુંવર દીલ જાનીરી. હાં ૨
 છોરનકું લે લાર લગાવત, ગાવત ગાર તોફાનીરી. હાં ૩
 અક્ષાનંદકે નાથકી મૂરતિ, અંતરમે લખી આનીરી. હાં ૪

પદ ૭૭૬ મું.

હારે હો રમત મન મોહન પ્યારો, હારે રમત મન મોહન પ્યારોરી. ટેક.
 એક એર બ્રખુભાન નંદની, એક એર નંદદુલારોરી. પ્યાં ૧
 રાધા કહત જોર હે મેરો, હારિ કહે જોર હમારોરી. પ્યાં ૨
 અપની સખીનકું કહત રાધીકા, કાન પકર રગડારોરી. પ્યાં ૩
 અક્ષાનંદ રસિક નટવરકું, ન કરા દ્રગનસે ન્યારોરી. પ્યાં ૪

પદ ૭૮૦ મું.

હારે હો રમત મન મોહન નીકે, હારે હો રમત મન મોહન નીકેરી. ટેક.
 શ્યામ શરીર અહીરનકે સગ, નીરમે જમુનાજીકેરી. નીં ૧
 અખીર ગુલાલ લીચે કર દોરત, ફોરત માટ મહીકેરી. નીં ૨
 રગહુકી પીચકારીન લે કરી, બળવત રગ ભરીકેરી. નીં ૩
 અક્ષાનંદ નવલ મનમોહન, રોરત રગ ગ્રહીકેરી. નીં ૪

પદ ૭૮૧ મું.

હારે હો રમત રગ પ્રીતમ પ્યારી, હારે હો રમત રગ પ્રીતમ પ્યારીરી. ટેક.
 અખીર ગુલાલ હુકી ભર ઝોરી, ચલવત વારમ વારીરી. પ્યાં ૧
 રાધે લે રગહુકી ગાગર, શ્યામ સુંદર પર ડારીરી. પ્યાં ૨
 પીચકારી લીને કર ડોલત, બોલત જય નરનારીરી. પ્યાં ૩
 કાગ નવલ પ્રીતમ પ્યારીપર, અક્ષાનંદ જાવત બલિહારીરી. પ્યાં ૪

પદ ૭૮૨ મું-રાગ અઝાણા હોરી.

હોરી રમત મજરાજ પીયા સગ, સુંદર શ્રીબ્રખુભાનદુલારીરી. હોં ૧
 ચલરી સખી દેખનકું જૈયે, કૌંતક હોય રહો અતિ ભારીરી. હોં ૨
 પ્યારીકું ચરચત રગ શ્યામરો, શ્યામકું ચરચત રગ પ્યારીરી. હોં ૩
 જોરી જુગલ શ્યામ શ્યામાપર, અક્ષાનંદ જાત બલિહારીરી. હોં ૪

પદ ૭૮૩ મું.

શ્રીબ્રખુભાનદુલારીકે સંગ, નંદલાલ ખેલત રંગ હોરીરી. શ્રીં ૧
 કેસર ઘોરકે રગ મટુકિયાં, મજપતિ લે રાધે શિર ઢોરીરી. શ્રીં ૨
 અરસ પરસ બોલત મુખગારી, લોક વેદહુકી હલ તોરીરી. શ્રીં ૩
 અક્ષાનંદ જાત બલિહારી, જુગ જુગ અચળ રહો યહ જોરીરી. શ્રીં ૪

પદ ૭૮૪ મું.

ભીર ભઈ નહ દ્વાર અલૌકિક, રાધે માધવ ખેલ રચ્યો હેરી.	ભી૦	૧
અખીર ગુલાલકી ધૂમ મચી હે, કેસરકો રંગ કીચ મચ્યો હેરી.	ભી૦	૨
સખહી નરનારી રંગ ડારે, નજર ચડે એસો ધ્રૌન બચ્યો હેરી.	ભી૦	૩
અક્ષાનંદ કાગ ખેલનકું, મન મોહન વર કાછ કચ્યો હેરી.	ભી૦	૪

પદ ૭૮૫ મું.

કાગ રમત નહલાલ અલૌકિક, દેખનકું જોએ ચલ આલીરી.	કા૦	૧
કચનકી પીચકારી મારત હે, ભરકે વનમાલીરી.	કા૦	૨
તકી તકી ફેટ ગુલાલ ચલાવત, એકો ચોટ ન જાવત ખાલીરી.	કા૦	૩
અક્ષાનંદ નવલ પ્રીતમકી, લજત દેત મુખકી અતિ લાલીરી.	કા૦	૪

પદ ૭૮૬ મું-રાગ ખ્યાલ હોરી.

હારે હારે બંમીકે બજોયા, હોરી ખેલત કુંવર કનૈયા;	
બચીકે બજોયા, હોરી ખેલત કુંવર કનૈયા.	ટેક.
સખીયન સાથ હાથ પીચકારી, નટવર રૂપ બનૈયા.	હો૦ ૧
ગ્વાલ બાલ સખ સગ ઉમગે, રંગ ભરે દૌ ભૈયા.	હો૦ ૨
ચુઆ ચુઆ ચંદન ચોર અરગબ, કેસર માટ ભરૈયા.	હો૦ ૩
નોતમ ખ્યાલ લાલકે ઉપર, અક્ષાનંદ બલ જૈયા.	હો૦ ૪

પદ ૭૮૭ મું.

હારે હારે ન છોડું મે કહાના, રહો અબ હોય કે છાના;	
ન છોડું મે કહાના, રહો અબ હોય કે છાના.	ટેક.
બહુ દીન દુર રહે મનમોહન, જબહમ કછુ ન જાના	૨૦ ૧
આરત ખેલ કીચેકી પ્રીતમ, રત વસત ફહરાના	૨૦ ૨
* * * * *	૩
અક્ષાનંદ શ્રેષ્ઠ નન્દનન્દન, છોડું તો કુન ઠેકાના.	૨૦ ૪

પદ ૭૮૮ મું.

હારે હારે મેં જાને ન દુગી, હો બસી અબ ખોચકે લઉગી;	
મેં જાને ન દુગી, હો બસી અબ ખોચકે લઉગી.	ટેક.
બહુત દીવસસે ભેટ ભઈ હે, અબ લપટાય રહુગી.	હો૦ ૧
ખ્યાલ બન્યો હે લાલ હથો હથ, કછુ દિલ ખાત કરુગી.	હો૦ ૨
ધાર વિવેક ટેક તજી અપની, એક મેં કદ્દો પજયુંગી.	હો૦ ૩
અક્ષાનંદ આનંદ ભયો હે, લાલ સંગ હુલસુંગી.	હો૦ ૪

* આ ચોરસના બાજીના ત્રણ પદોમા ચાર ચાર કડી છે ને આ પદની એક ઘટે છે.
ખીજે ઠેકાણે તપાસતા આ પદ હપાયક હોય એમ જણાવ નથી તેથી એક લાઇન બાજી રહી છે
૧૫

૫૬ ૭૮૯ મું.

હારે હારે ગહે ગિરિધારી, નહી મેં છોડન વારી;		
ગહે ગિરિધારી, નહિ મેં છોડન વારી.	ટેક.	
આય પરપર ખેલ મચ્યો હે, પ્રેમ નેમ પીચકારી.	ન૦	૧
ઉડત ગુલાલસે લાલ રંગે અંગ, રંગ બન્યો હે ભારી.	ન૦	૨
મે ગહી છેડ પીયાકી કીની, પીય મોકું રગ ડારી.	ન૦	૩
બ્રહ્માનંદ આજ યા રગમે, લોક લાજ સખ ટારી.	ન૦	૪

૫૬ ૭૯૦ મું.—રાગ હુમરી હોરી.

ખેલત હૌ કાગરી, ખેલત હૌ કાગરી, ગાવત નીકે રાગરી.	ખે૦	૧
રાધે કૃષ્ણ રમત મીલ રગ, ભર ધૂમ રૈહે લાગરી.	ખે૦	૨
મંદાવન મહી રચ્યો અખાડો, નિરખત જન ખડ ભાગરી.	ખે૦	૩
અરસ પરસ નરનાર ઉડાવત, અખીર ગુલાલ અથાગરી.	ખે૦	૪
બ્રહ્માનંદ કહત હરિ ખેલત, લોક વેદ હ્રદ ત્યાગરી.	ખે૦	૫

૫૬ ૭૯૧ મું.

ખેલત ઘનશ્યામરી, ખેલત ઘનશ્યામરી, ખાવાનંદજીકે ધામરી.	ખે૦	૧
ધુમ ધુમ મીલ ધૂમ મચાઈ, પલ ન લહત વિશ્રામરી.	ખે૦	૨
છબી નિરખ મજરાજકુંવરકી, લાજત કોટિક કામરી.	ખે૦	૩
ગોપી ગ્વાલ ગુલાલ ઉડાવત, છાયો ગોકુલ ગામરી.	ખે૦	૪
બ્રહ્માનંદ રમત પીય પ્યારી, ગનત ન છાયા ધામરી.	ખે૦	૫

૫૬ ૭૯૨ મું.

ખેલત બ્રજરાજરી, ખેલત બ્રજરાજરી, તણ દીની જગલાજરી.	ખે૦	૧
આહર કહાન રમનકો કીનો, લીનો સગ સમાજરી.	ખે૦	૨
તાલ મૃદંગ ઉપગ ચગકી, ગહરી હોત અવાજરી.	ખે૦	૩
કહી કહી હોરી કરત કતોહલ, ઉઠ્યો હે ગોકુલ ગાજરી.	ખે૦	૪
બ્રહ્માનંદ નિરખ નટવર છબી, જન્મ સુકળ ભયો આજરી.	ખે૦	૫

૫૬ ૭૯૩ મું.

શ્યામગિયો ચિત્ત ચોરવે, શ્યામગિયો ચિત્ત ચોરવે,		
ખેલત ભોરાભેરવે.	શ્યા૦	૧
મેરે શિરપર રગ મટુકી, મોહન દીની ઢોરવે.	શ્યા૦	૨
ગાવત ગારી લીયે પીચકારી, મારત હોરા હોરવે.	શ્યા૦	૩
ગોપી ગ્વાલ બાલ સખ ખેલત, નંદ મહરકી પોરવે.	શ્યા૦	૪
બ્રહ્માનંદ કહત યા છબીપર, વારુ ચદ કરોરવે.	શ્યા૦	૫

૫૬ ૭૯૪ મું-રાગ જંગલો હોરી.

સખી આજ ખેલત નંદકિશોર, સખી આજ ખેલત નંદકિશોર;

એરી ચલ દોર, સખી આજ ખેલત નંદકિશોર. ટેક.

સુંદર સંગ લીધે મજનારી, રાજત હે ગિરિધારી;

રંગભીનો રંગભીનો નવલવનમારી, પીચકારી પીચકારી ચલાવત ભેર. સં ૧

રાધે નૌતમરૂપ નવીની, રંગમેહી રસબસ કીની;

અલખેલે અલખેલે ખાંહી ગહી લીની, શિર દીની (૨) ગગરીયા દોર. સં ૨

અખીર ગુલાલકી ધૂમ મચાવે, નટવર રંગ ઉડાવે;

પ્રદ્યાનંદકો પ્રદ્યાનંદકો પીયા, હોરી ગાવે (૨) સગ આવે મેરે નિશ ભોર. સં ૩

૫૬ ૭૯૫ મું.

પ્યારો રંગ ફાગ રમે નદલાલ, પ્યારો રંગ ફાગ રમે નદલાલ;

અનોપમ ચાલ, પ્યારો રંગ ફાગ રમે નદલાલ. ટેક.

રંગ મટુકીમે કેસર ઘોરી, ડારત ભેરોએરી;

મતવારો મતવારો ગાવે, હોરી હોરી ભરી ઝોરી અખીર ગુલાલ. પ્યાં ૧

ખેલત કાઢીકી શંક ન માને, ગહી કરી ચુનરી તાને;

મરજાદા મરજાદા કંછુ નહી બાને, મસ્તાને (૨) રચ્યો યહુખ્યાલ. પ્યાં ૨

કર પીચકારી ગહી અલખેલે, નજર ચડે નહી મેલે;

પ્રદ્યાનંદકો પ્રદ્યાનંદકો પીયા, એસે ખેલે (૨) રંગ રેલે કરી હે નિહાલ. પ્યાં ૩

૫૬ ૭૯૬ મું.

છેલો રંગ ખેલત હોરી કહાન, છેલો રંગ ખેલત હોરી કહાન;

ખબલત તાન, છેલો રંગ ખેલત હોરી કહાન. ટેક.

દેખતહી મટુકી ગહી દોરે, પકરત રંગમે રોરે;

નન્દલાલો નન્દલાલો વહાલો, ચિત્તચોરે (૨) પુલ તોરે કરી ગુલતાન. છેં ૧

ઝગર ઝગર ખાંધ્યાં ઝકઝોરી, લે ગહી કર ઘુઘટ ખોલે;

ગિરિધારી ગિરિધારી ગારી મુખ ખોલે, વન ડોલે (૨) ભયો મસ્તાન. છેં ૨

શિરપર રાજત નવલ કલગી, ચલત હે ચાલ ત્રિભંગી;

પ્રદ્યાનંદકે પ્રદ્યાનંદકે પ્યારે, નવરંગી (૨) ફારી અગી કરી હોરાન. છેં ૩

૫૬ ૭૯૭ મું.

દેખો હોરી ખેલત હે બલવીર, દેખો હોરી ખેલત હે બલવીર;

કાલિંદીકે તીર, દેખો હોરી ખેલત હે બલવીર. ટેક.

ધૂમ મચાવે ધરક નહીં ધારે, સાચીનકું લલકારે;

પીચકારી પીચકારી સો મુખપર મારે, આંત ડારે (૨) ગુલાલ અખીર. દેં ૧

સુંદર વસન પહુર તન ઝીના, ખેલ મનોહર કીના;
 પ્રજનારી પ્રજનારી પરમ સુખ દીના, રંગ ભીના (૨) ગાર શરીર. દે० ૨
 વાજત ભેર તાલ હક્ ખાળે, ઇંદ્રહુકી છબી લાળે;
 અક્ષાનંદકુ અક્ષાનંદકુ સુખ નિવાળે, સગ રાજે (૨) સર્વ અહીર. દે० ૩

પદ ૭૯૮ મું-રાગ જંગલો હોરી.

હોરી ખેલત કુવર કનૈયા હો મતવારો પ્રજમે,
 હોરી ખેલત કુવર કનૈયા. ટેક.
 પ્રજ ખેલત પ્રજરાજ વિહારી, રગ મટુકી હો ભરકારી,
 જો જાવે તાકી જોરસે ખ્યારો, પકરત ખૈયાંરે. હો મ० ૧
 અખીર ગુલાલ લીએ કરઝોરી, કહત હે સુખસે હોરી હોરી,
 લે પીચકારી 'હાથમે, ખેલે દોનુ લૈયારે. હો મ० ૨
 દેખત હો રગમે ગહી રોરી, ગહી કે ખાંધયાં હો મરોરી,
 અક્ષાનંદ કે નાથને, મેરા મન હર લૈયારે. હો મ० ૩
 પદ ૭૯૯ મું.

પ્રજ ખેલત કુજવિહારી, હો ખસી વારો રગમે,
 પ્રજ ખેલત કુજવિહારી. ટેક.
 કાઉકી મન શંક ન લાવે, મધુરે મોરલી હો ખળવે,
 છેલ છબીલો સાવરો, સુખ ગાવત ગારીરે. હો ૧
 અખીર ગુલાલકી ફાટ ધરીયા, રગકી ગાગર હો ભરીયા,
 ધમ રહી સખ ઘેરકે, દેખે પ્રજકી નારીરે. હો ૨
 હોરી હોરી હોય રહી હે, ભીર અલૌકિક હો ભઈ હે;
 અક્ષાનંદકે નાથપર મે તો, જાઉ ખલિહારીરે. હો ૩

પદ ૮૦૦ મું.

ચલરી સખી દેખન જૈયે, હો હોરી ખેલે માવ;
 ચલરી સખી દેખન જૈયે. ટેક.
 હોરી ખેલત કુજવિલાસી, ઠાડે દેખત હો પ્રજવાસી,
 નિરખી સલુને લાલકુ, અતિ આનંદ પૈયે રે. હો ૧
 અખીર ગુલાલસો ઉડ રહ્યો હે, આનંદ ઉછવ હો ભયો હે;
 કુવર રંગીલે કહાનસે, રગ ખેલ કરૈયે રે, હો ૨
 ગહિરે સૂર સુંદર સુખ ગાવે, પીચકારીનકું હો ચલાવે;
 અક્ષાનંદ કે નાથકુ, અતર ધરી લૈયે રે. હો ૩

પદ ૮૦૧ મું.

ગિરિધર રંગ ખેલત હોરી, હો ગહી મોરી બાધ્યાં;
ગિરિધર રંગ ખેલત હોરી. ટેક
હોરી ખેલત શ્યામ સુહાગી, પીચકારીન હો અર લાગી;
શ્યામ ચતુર મેરી ચુનરી, રંગમે લે યોરી રે. હોં ૧
નજર ચડે સો તો જાન ન પાવે, મુખસે ગારી હો આવે;
જમુનાકે તટ જાનકે, જલ મટુકી ફેરી રે. હોં ૨
ખેલ રચ્યો કાલિંદી તીરે, રસિયે નટવર હો બલવીરે;
બ્રહ્માનન્દકે નાથકી, રહો અખિલ જોરી રે. હોં ૩

પદ ૮૦૨ મું-રાગ જંગલો હોરી.

હારે રંગ લીને ઘનશ્યામ, હારે રંગ લીને ઘનશ્યામ;
મોરલીકી તાનસે ખેલત વસત. હોં ટેક.
સખીનકી મચી ભીર ઉડત અખીર, આનન્દ ન માવે ઉર રંગસે હસંત;
હસ હસ † ગારી નીકે લેલે નામ હોં ૧
હોરીહોરી કહેમુખ જોરી બની ખુબ, ખ્યારી પીચકારી ભર પીચ છરકત;
છરક છરક ગોપી પૂરી મન હામ હોં ૨
આસ પાસ ખાલખાલ બિચશેભે લાલ, કેસરકો તિલક શિર સેહરો લસત;
લસત હસંત એસે જાવે સખ જામ. હોં ૩
મજમે હુદાં મચી ધૂમ આછો બન્યો ખ્યાલ, તમ નહોત નેન શોભા નિરખત;
નિરખત બ્રહ્માનન્દ ગાવે શુભ આમ હોં ૪

પદ ૮૦૩ મું.

હારે રસ હોરિ ખેલે કહાન, હારે રસ હોરિ ખેલે કહાન;
રંગ લીનો સખીયનકે સંગ. હોં ટેક.
શ્યામરે સલુણે સાથે ખુબ બન્યો ખ્યાલ, ખ્યારી પીચકારી લીયે અતીશે ઉમગ;
અરસ પરસ લપટ રહે સુજત ન આન. હોં ૧
ખાંજત સલુણી બશી કૌ કર આંજ, કૌ કર લીયે તાલ કૌંક મૃદંગ;
બજત લેત આછી નીકી તાન. હોં ૨
પ્રીતમકુ પકરકે ફુવા કૌ લેત, કેસરકી ગાગર ભર ડારત સુરંગ;
ફૂલે સખ રમે ફાગ ભૂલે તન ભાન. હોં ૩
ગાવત મુખ હોરી હોરી ઉડત અખીર, પ્રીતમકી છબી નિરખી લાજત અનગ;
બ્રહ્માનન્દ રાસ દેખ કરે રસપાન. હોં ૪

પદ ૮૦૪ મું-રાગ સોહિની હોરી.

ધનશ્યામ ખેલત હોરી, હો ધનશ્યામ ખેલત હોરી;
લે અખીર ગુલાલકી ઝોરી. હો ૦ ટેક.
હોરી ખેલત હે મતવારો, મજરાજ નંદુલારો. લે ૦ ૧
સખ લોક વેદ હુદ ટારી, ગુલતાન કરી મજનારી. લે ૦ ૨
બિચ ખેલત છેલ ગુમાની, કીસ રીત ભરુ અખ પાની. લે ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહત રંગ લીનો, મેરો જોર પકર મન લીનો. લે ૦ ૪

પદ ૮૦૫ મું.

હો હોરી ખેલત પ્રીતમ ખ્યારી, હો હોરી ખેલત પ્રીતમ ખ્યારી,
ભર રગહુકી પીચકારી. હો ૦ ટેક.
નટનાગર રાધા ગોરી, રંગ રોરત જોરાજોરી. ભ ૦ ૧
કરી જોર અધિક મજબાલા, મીલ પકર લીચે નંદલાલા. ભ ૦ ૨
સખ વસ્ત્ર ખેચ કરી લીને, રંગ માંહી ગરક કરી લીને. ભ ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહત મજવાસી, દેખો પકરે કુજવિલાસી. ભ ૦ ૪

પદ ૮૦૬ મું.

હો મજરાજ હોરી ખેલે, હો મજરાજ હોરી ખેલે,
સખી લાભ નયનકો લેલેરી. હો ૦ ટેક.
કર કંચનકી પીચકારી, ભર મારત વારમ વારી. સ ૦ ૧
મુખ મધુરે મધુરે સૂર ગાવે, મજનારીનકુ લલચાવે. સ ૦ ૨
સખ ગ્વાલ બાલ લે સગે, અતિ ઉમંગ દેખાવત અંગે. સ ૦ ૩
બ્રહ્માનંદકે શ્યામ સુહાગી, મજવાસી કરે બડ ભાગી. સ ૦ ૪

પદ ૮૦૭ મું.

હો ધનશ્યામ ખેલ મચાયો, હો ધનશ્યામ ખેલ મચાયો;
મજવાસીનકે મન ભાયો. હો ૦ ટેક.
એક એર સખે મજનારી, દુશ્ર એર પીચ ગિરિધારી. મ ૦ ૧
સખ હરખ ભરે બ્રહ્માસી, બિચ ખેલત કુજવિલાસી. મ ૦ ૨
અતિ રંગ ઉડાવત કહાના, ચડી આચે દેવ વિમાના. મ ૦ ૩
બ્રહ્માનંદકો નાથ રંગીલો, હોરી ખેલત છેલ છપીલો. મ ૦ ૪

પદ ૮૦૮ મું-રાગ સોહિની હોરી.

બ્રજમે ખેલત હોરી બ્રજરાજરો, બ્રજમે ખેલત હોરી બ્રજરાજરી,
ખેલે બ્રજરાજ લીચે સખ સાજરી. બ્ર ૦ ટેક.

નજર ચડે સોતો જાન ન પાવે, અખીર ગુલાલ ઉડાવેરી. પ્રાં ૧
 ગાવત જોર પરસપર ગારી, મારત હે પીચકારીરી. પ્રાં ૨
 કેસર માટ ભરે રંગ ગોરી, ઢોરત જોરાજોરીરી. પ્રાં ૩
 પ્રદ્યાનન્દ કહે હરિ ખેલે, લાભ નયનકો લેલેરી. પ્રાં ૪

પદ ૮૦૯ મું.

રસિયો હોરી ખેલે ઘનશ્યામરી, રસિયો હોરી ખેલે ઘનશ્યામરી,
 ખેલે ઘનશ્યામ લાજે લખી કામરી; ૨૦ ટેક.
 વાળાં તાલ મૃદંગ બજાવે, ગીત મનોહર ગાવેરી. ૨૦ ૧
 અરસહી પરસ અહીરી અહીરા, ઝૂમત જમુનાકે તીરેરી. ૨૦ ૨
 નૌતમ પાધ બની નવરંગી, લટકત લાલ કલંગીરી. ૨૦ ૩
 પ્રદ્યાનન્દકે નાથ વિહારી, મગન કરી વ્રજનારીરી. ૨૦ ૪

પદ ૮૧૦ મું.

સજની કહાન રમે રંગ કાગરી, સજની કહાન રમે રંગ કાગરી,
 રમે રંગ કાગ અલાપત રાગરી. સજાં ૧૬.
 હોરી હોરી કહી કે સખ દોરે, રંગ ગગરીયા દોરેરી. સજાં ૧
 ખેમરજાદ બયો ગારી ખોલે, ગોપીનકે સંગ ડોલેરી. સજાં ૨
 પીચકારી રંગકી શિર ડારે, અહી અહી ચુનર કારેરી. સજાં ૩
 પ્રદ્યાનન્દકે નાથ નવીના, ખેલત હે રંગ ભીનોરી. સજાં ૪

પદ ૮૧૧ મું.

રંગમે રોરત હે રંગરેલરી, રંગમે રોરત હે રંગરેલરી,
 રોરે રંગરેલ દોરે મોરી ગેલરી. રંગાં ૧૬.
 રંગ ગગરીયાં કરમેહી લીની, મોહીકું રસખસ કીનીરી. રંગાં ૧
 બહુ વિધ સુંદર ખેલ બનાયો, કરત મોહન મન ભાયોરી. રંગાં ૨
 કેસે ભર જમુનાજીકો પાની, ખેલત કહાન ગુમાનીરી. રંગાં ૩
 પ્રદ્યાનન્દ રમે હરિ હોરી, દેખત ગોપ કિશોરીરી. રંગાં ૪

પદ ૮૧૨ મું-રાગ રાયચોા.

વ્રજમેહી સુંદર વર ઘનશ્યામ, ખેલત જમુના તીરરી,
 વ્રજરાજ વિહારી; ટેક.
 નિરખત લાજત કૌટિક કામ, શોભિત હે દોહ વીરરી. વ્રજાં ૧
 સુખાનિધિ ખેલત વ્રજ જન સાથ, અજખ અલોકિક અંગરી. વ્રજાં ૨

હરિવર પીયકારી લઇ હાથ, મારત ભરી ભરી રંગરી.	વ્રજ૦	૩
ઐયાં પકરતહે કરી જોર, રોરત યોરત રંગમેરી.	વ્રજ૦	૪
નટવર નાગર નવલ કીશોર, વ્રજજનકે સગમેરી.	વ્રજ૦	૫
મીલકે ખુબ મચાચો ખેલ, નિરખે મગન વ્રજનારીયાં.	વ્રજ૦	૬
ખેલત અલખેલી અલખેલ, મારતહે પીયકારીયાં.	વ્રજ૦	૭
પીયાજીકે શોભિત સુંદર પાગ, રંગ અજબ કરી રંગીયાં.	વ્રજ૦	૮
ફરી ફરી ગાવત ખેલત ફાગ, અતિ રગ ભીની અગીયાં.	વ્રજ૦	૯
ઝગરત અરસપરસ રંગ જાન, પીય પ્યારી દૌ પ્રીતસે.	વ્રજ૦	૧૦
મનહર બાજત મોરલીકી તાન, રસીક અલોકિક રીતસે.	વ્રજ૦	૧૧
ધુમત કૌંકી સુનત નહીં કોય, પરતહે ધુમ શુલાલકી.	વ્રજ૦	૧૨
હરખત દેવ કતોહલ હોય, નિરખ છબી નદલાલકી.	વ્રજ૦	૧૩
ઉડતહે કેસર રગ અખીર, ખખર નહી નીજ પારકી.	વ્રજ૦	૧૪
મદ કરી મારત નવલ અહીર, અગીયાં રગત વ્રજનારકી.	વ્રજ૦	૧૫
મોહન કુલ તોરા શિશ, નવલ કલગી શોભતી.	વ્રજ૦	૧૬
હેત કરી ગાવત રાગ હલીસ, ગોપ ત્રિયા મન લોભતી.	વ્રજ૦	૧૭
વિધિ વિધિ વાજત તાલ મૃદગ, વશી મધુરે સ્વર બાજહીરી.	વ્રજ૦	૧૮
ઘેરી શરણાઇ મોર ચગ, રીત અલોકીક રાજહી.	વ્રજ૦	૧૯
ગુમત રાધે માધો દોઢ, ગાવત આનન્દ ગારીયા.	વ્રજ૦	૨૦
સુનિવર દેખ કતોહલ જોય, હરખ મગન લે તારીયાં.	વ્રજ૦	૨૧
કરતહે પ્રીતમ પ્યારી ખ્યાલ, ભરત શુલાલકી ઝોરીયા.	વ્રજ૦	૨૨
દોઢ મીલ ગાવત ગીત રસાલ, બોલત હો હો હોરીયાં.	વ્રજ૦	૨૩
ગીરધર દોડત ગોપી ગેલ, જોર પકર રગ રોરહી.	વ્રજ૦	૨૪
શોભિત છોગાજો રગ છેલ, બાંધ્યાં રસીક મરોરહી.	વ્રજ૦	૨૫
કુવરી રાધા અરુ નન્દનન્દન, રમત કોહુ નહીં હારીયા.	વ્રજ૦	૨૬
બલબલ જાવત બ્રહ્માનન્દ, અખંડ રહો પીય પ્યારીયાં.	વ્રજ૦	૨૭

પદ ૮૧૩ મું-રાગ પૂર્વ ચોતાલ.

કહું સાચી ખાત, કહું સાચી ખાતજી, ન ડારો મોપર અખીર શુલાલ. ક૦
 રગ પીયકારી મારી, સુનડી ભીંભાઈ ડારી;
 લોક લખ્યા દૂર તારી, આજ મોકુ કરી જીં બેહાલ. ક૦ ૧
 નઈ નઈ રીત ઠાની, કરત હો મન માની;
 નવલ શુમાની તુમ, નીકે નન્દલાલ. ક૦ ૨

પ્રદ્યાનન્દ હુકે પ્યારે, તુમ જીતે હમ હારે;
તુમસે ખેલત હોરી, ભઈ મેં તો નિપટ નિહાલ. કં ૩

પદ ૮૧૪ મું.

ખેલત વસંત, ખેલત વસંત પ્યારો લાલ, પ્યારી સંગ જમુનાકે તીર. ખેં
બને જયું રસાળ લાલ, જૂખ રહે ગ્વાલ બાલ;
રંગહુકી માંચી ઝરી, ઉડત જયું નવલ અખીલ. ખેં ૧
બાજત મૃદંગ ચગ, અતિ હિ ભરે ઉમંગ;
રાજત વૃન્દાવન, સંગ બલ વીર. ખેં ૨
પ્રદ્યાનન્દહુકે નાથ, રમત ગોપીન સાથ;
નિરખ મીટત મેરે, સખ બિધ દિલહુકી પીર ખેં ૩

પદ ૮૧૫ મું.

સુંદર શ્યામ, સુંદર શ્યામ શ્યામરો સુબન, પ્યારો મોરલી બબલત. સું
ગોધનહુકે લાર, ગલે શોભે ગુબ હાર;
સભ્યાકે સમયે પ્રજ, વનહુકે નીકે ચલ આવત. સું ૧
કરુણા નિધાન કહાન, ગાતે મુખ ઘેરી તાન;
પ્રજ જીવતીકે પ્રાણ, સમ મન ભાવત. સું ૨
પ્રદ્યાનન્દ પિયા જીકી, માધુરી મૂરતી દેખી;
મન કેમ વચન છળી પર, બલ બલ બલત. સું ૩

પદ ૮૧૬ મું.

પ્યારે નહલાલ, પ્યારે નહલાલ મેરે ઘર આવો, કહાન કીજે રસ ખાત. પ્યાં
તુમ સંગ જોરી મેં તો, તોરી સખ જગહુસેં;
ઝાહી દઢ ટેક મેરે, તુમ ખીન કછુ ન સોહાત. પ્યાં ૧
તુમ ચઢ મેં ચકોર, સુઝે નહીં ઝોર ઠોર;
દેખે બિના દિન સો તો, જીગતુદ્ય ભત. પ્યાં ૨
પ્રદ્યાનન્દહુકે પ્રાણ, દરસહુકો દીજે દાન;
મીલે બિન મન મેરો, અહોનિશ અતિ અકુલાત. પ્યાં ૩

પદ ૮૧૭ મું-રાગ ખમાચ.

ગિરિધર જમુના કે ઘાટ, ખેલત હોરી, ગિરિધર જમુના કે ઘાટ, ખેલત હોરી.
વેતાં રોકે છે વાટ, ખેલત હોરી.
ફાલ્યો ચીર ભવા કાંઈ દેસાં, અણુરો હોય છે ઉચ્ચાટ. ખેં ૧
રસિકે શ્યામ સુંદર ભર, રાખ્યા કેસરના રંગ માટ. ખેં ૨

મોહન છેલ અલૌકિક માંડ્યો, નટવર ખેલ નિરાટ. ખે० ૩
અદ્વાનંદ રે શ્યામ સોહાગી, ખુબ રચ્યો નીકો કાંઠ. ખે० ૪

પદ ૮૧૮ મું.

ખેલત નંદકિશોર, સલુણો હોરી; ખેલત નંદકિશોર, સલુણો હોરી;
શ્યામ ચતુર ચિત્ત ચોર, સલુણો હોરી.

નન્દકુંવર કાંધે બરજો ન માને, પકડત જોરાજોર. સં ૧

ના ના કરત ફાડ કર નાખી, સાલુડારી ફોર. સં ૨

શ્યામવર નયન શ્યામ લાડીલો, રાધા શુભ તન ગોર. સં ૩

અદ્વાનંદરા નાથરી રમત છે, મારે જીવન દોર. સં ૪

પદ ૮૧૯ મું.

લટકાળો નન્દલાલ, રમે છે હોરી; લટકાળો નન્દલાલ, રમે છે હોરી;
અજબ બન્યો છે તાલ, રમે છે હોરી.

રંગ કતોહળ હોય રહ્યો હે, ઉડે છે અખીર ગુલાલ. રમે० ૧

છેલ ચતુર અજરાજરે શોભે, તિલક મનોહર ભાલ. રમે० ૨

સખહિ કામ તણને સજની, રમત જોવા હાલ. રમે० ૩

અદ્વાનંદરો નાથજી કરસી, ફગુવા માંહિ નિહાલ. રમે० ૪

પદ ૮૨૦ મું.

વ્રજમે ખેલે છે ફાગ, રસિલો જો; વ્રજમે ખેલે છે ફાગ, રસિલો જો;
ગાવે છે સુંદર રાગ, રસિલો જો.

ગોપી ગ્વાલ લીડ અતિ માતી, મારગ ન જડે માગ. રસિ० ૧

અખીર ગુલાલકી આમા સામી, ધૂમ રહી છે લાગ. રસિ० ૨

કેસરસું કરી કહાન કુંવરરી, પળલ ગઈ હે પાધ. રસિ० ૩

અદ્વાનંદરા નાથરી રમત, દીઠી જણુરા ભાગ. રસિ० ૪

માહ વદી ૧૪. શિવરાત્રીનાં પદો.

પદ ૮૨૧ મું-રાગ ગરબી.

સિદ્ધેશ્વર શ્યામ સુંદર શોભે રે, જોઈ ભક્તતણ્યાં મન લોભે રે. ટેક૦

માથે મુકુટ જટા કેરો ભારી રે, તમે* ગંગાને લઈધારી રે;

તેણે† લાગો રુડા ત્રિપુરારી રે. સિં ૧

કાળુ ચાંદલો ચંદ્ર કપાળે રે, ભાવે સહિત એને જે ભાળે રે;

તેનાં તુરત મહા દુઃખ ટાળે રે. સિં ૨

* પાં “તમા.” † તેથી.

એને ભાંગ ધંતુરો તે ભાવે રે, નિત્ય મોટા મુનિવર ગાવે રે;
એના મહિમાનો પાર ન આવે રે.

સિં ૩

છળી અજબ નવલ રંગી છાઈ રે, બ્રહ્માનંદ કહે સદા સુખદાયીરે;
નયણે કેંક તાણી કરડાઈ રે.

સિં ૪

પદ ૮૨૨ મું.

સિદ્ધેશ્વર દેવ સુંદર સારારે, પ્રેમી જનને લાગે અતિ ખ્યારા રે
ઉભા નંદી ભુંગી જેવા આગે રે, મોટા દેવ આવી વર માગે રે;
એને ભજતાં તે સકટ ભાગે રે.

ટેક૦

સિં ૧

છે ને ભાંગ ધંતુરાના લોગી રે, એના જાણે છે મહિમા ભોગી રે;
એને ભજતાં થવાય અરોગી રે.

સિં ૨

ફાવે સુંદર હાર ફણાળા રે, જગજીવન દેવ જટાળા રે;
રુડા લાગે છે રૂપાળા રે.

સિં ૩

એને ભજતાં મીઠે સર્વ ખામી રે, બ્રહ્માનંદ કહે શિર નામી રે;
નર રૂપ શબ્દ બહુનામી રે.

સિં ૪

પદ ૮૨૩ મું.

સિદ્ધેશ્વર દેવની બલિહારી રે, એની મૂર્તિ મનોહર ખ્યારી રે.
કાળુ કુંડળ કાને લળકે રે, વળી ચંદ્ર કપાળે ઝળકે રે;
એને ગગ જટામાંહી ખળકે રે.

ટેક૦

સિં ૧

એના ગાયા છે ગુણ શેષે રે, કંઈક અમર થયા ઉપદેશે રે;
શોભે નીલકંઠ નર વેશે રે.

સિં ૨

શોભે મસ્તક કૂલના તોરા રે, ચિદ્ધયાથી અધિક ચિત્ત ચોરા રે.
ગુણનાથ શંભુ તન ગોરા રે.

સિં ૩

એ તો દેવના દેવ કહાવે રે, એને પૂજે તે મહા સુખ પાવે રે;
બ્રહ્માનંદ હોતે ગુણ ગાવે રે.

સિં ૪

પદ ૮૨૪ મું.

સિદ્ધેશ્વર દેવ પ્રગટ વિરાજે રે, નિજ જનને તે ખુબ નિવાજે રે.
જગ થાય ભયાં બુકુટી વિલાસે રે, એને ઇદ્રાદિક દેવ ઉપાસે રે;
ભાવે ભજતાં તે જગત નવ ભાસે રે.

ટેક.

સિં ૧

રાજે અચળ સદા એક રંગે રે, શોભે પાર્વતી નિત્ય સંગે રે;

અતિ ગૌર મનોહર અંગે રે.	સિં ૨
એની ભૂતિ જે ઉરમાં આણે રે, તે તો મુક્ત મહા સુખ માણેરે;	
વળી મહિમા તે વેદ વખાણે રે.	સિં ૩
હર સેવકના દુઃખ હારી રે, કરુણાનિધિ મગળ કારી રે;	
બ્રહ્માનંદ જાય બલિહારી રે.	સિં ૪

પદ ૮૨૫ મું-રાગ સોરઠ.

દેવ સિદ્ધેશ્વરકી બલિહારી	દે૦
ગૌર અગ નવરંગ મનોહર, ગિરિજા સંગ સદા અતિ પ્યારી.	દે૦ ૧
નીલકંઠ નરરૂપ નિરંજન, જન રંજન શંકર સુખકારી	દે૦ ૨
લોચન લાલ લાલ શશિ સુંદર, લાગી રહત નિત્ય ધ્યાન ખુમારી	દે૦ ૩
બ્રહ્માનંદ સિદ્ધેશ્વરકી છબી, નિરખત મગન રહત નર નારી	દે૦ ૪

પદ ૮૨૬ મું.

ચાલ સિદ્ધેશ્વરકી મસ્તાની.	ચા૦
ચાલ મસ્ત શશિ લાલ મનોહર, શિશ જટા નહિ જાત બખાની.	ચા૦ ૧
સદા ઉમંગ લારે શિવશંકર, વામ અંગ નવરંગ લવાની	ચા૦ ૨
વૃષભારૂઢ ગૂઢ અતિ પ્રાકૃમ, નહીં જાનત નર મૂઢ અસાની	ચા૦ ૩
આનંદ કંઠ મનોહર મૂર્તિ, બ્રહ્માનંદ સદા સુખદાની	ચા૦ ૪

પદ ૮૨૭ મું-રાગ પ્રભાતિ આરતી.

જય શિવશંકર જય શિવશંકર, પાપ ખયકર પ્યારે (૨);	
ત્રિભુવનસે ગતિ રહિત નરતર (૨), અગનિત ચરિત્ર તુમારે.	જ૦ ૧
અકળ અપાર પાર કોઈ ન લહે, નેતિ નિગમ પોકારે (૨);	
સખ જગસાર ઉદ્ધારણુ સખકે (૨), શીરત મનુજ તનુ ધારે.	જ૦ ૨
ગૌર વર્ણુ તનુ તરુણુ હરણુ અઘ, આયે શરણુ ઉગારે (૨);	
અભરાભરણુ કરણુ જગ મંગલ (૨), જનજ મરણુ નિવારે.	જ૦ ૩
ગૌરી સગ અંગ અતિ ઉમંગ, મુગટ ગંગ મતવારે (૨);	
અપને રગ ઉમંગ અનોપમ (૨), ભવ ભય ભજન હારે.	જ૦ ૪
મેટન કૂદ મદ જન કેરે, આનંદ કંઠ અપારે (૨);	
સખ જગવિંદ* કંઠ જસ ગાવન (૨), બ્રહ્માનંદ બલિહારે.	જ૦ ૫

શૃંગાર વિલાસ.

સ્વરૂપ વર્ણન.

૫૬ ૮૨૮ મું-રાગ ગરબી.

મારા મીઠકા બેલા માવ હો, નહના લાલ જઈ તારે વારણે;
અલબેલા મંદીર મારે આવ હો, નં ૧
ચંપા કળીયે બીછાવું હું તો સેજડી, કર લોજનીયાં તમ કાજ હો. નં ૨
વાલા આવી બીરાબે મારે ઓરડે, રંગડાના બીના પ્રજરાજ હો. નં ૩
રસીયાજી બંદી છું હું તો રાજની, તક રાખી કરીશ સરવે ટેલ હો. નં ૪
મારાં નેણાં સુકળ કરો નાથજી, છોગાવાળા મનોહર છેલ હો. નં ૫
તમ સાથે બધાણી મારી પ્રીતડી, વારી સુંદર શ્યામ સુબાણ હો. નં ૬
હવે જાણો પોતાની મુને જાહવા, બ્રહ્મમુનિના જીવણ પ્રાણ હો. નં ૭

૫૬ ૮૨૯ મું.

લટકાળા કુંવર નંદલાલ હો, રસીઆ મુને લાગી છે તારી મોહની;
તમે ભુધર લખ્યા છે મારે ભાળ હો, ૨૦ ૧
છોગાવાળા છબીલા તારે છોગલે, મારુ ચિત્ત જોઈ જોઈ લલચાય હો. ૨૦ ૨
પ્રજનારીના જીવન વાલમા, તારી મુરતિ વસિ છે ઉરમાંય હો. ૨૦ ૩
હું તો રીઝી સલુણ તારા રૂપમાં, મારા હૈડાંના નૌતમ હાર હો. ૨૦ ૪
વારી રહો માં રસિક ક્ષણ વેગળા, છેલા ડોલરીઆ સરદાર હો. ૨૦ ૫
સુખરાશી મનોહર શ્યામલા, આવી તમથી બંધાણા મારા પ્રાણ હો. ૨૦ ૬
અલબેલા પ્રીતમ તારે ઉપરે, બ્રહ્મ મુની જાય કુરબાણ હો. ૨૦ ૭

૫૬ ૮૩૦ મું.

રંગડાના બીના રંગરેલ હો, પ્રજના જીવન રીઝી તારા રૂપમાં;
તારાં નેણાં અજબ અલબેલ હો, ૨૦ ૧
જોઈ ત્રપત ન થાય મારી આખડી, મારે હાથ ન લાગે ઘરકાજ હો. ૨૦ ૨
કહાના ચટક રંગીલી તારી ચાલમાં, માહાર મનડું મોહું છે મહારાજ હો. ૨૦ ૩
રુડી આડ કેસર કેરી શોભતી, કાને કુંડળ નવલ ચિત્ત ચોર હો. ૨૦ ૪
ખ્યારા લાલ કમુંબી ઝીણી પાઘમે, ફૂલ તોરા બીરાબે ખેલ કોર હો. ૨૦ ૫
મરમાળી રૂપાળી તારી મૂરતી, જોઈ જીવે ગોકુળીયાની નારી હો. ૨૦ ૬
અલબેલા કુંવર તમ ઉપરે, બ્રહ્મમુનિ જાયે બલિહારી હો. ૨૦ ૭

૫૬ ૮૩૧ મું.

નટનાગર બિહારી લાગો નેડો, હો ગુમાનીડા બહુ કર્યા છે કાંધ બદવા;
હરિ તમથી બંધાણો મારો નેહડો, હો ૧
મુને ભુરફી નાખીરે કોઈ ભાતની, ચિત્ત લીધું નયનમાં ચોરી. હો ૨
જોયા વિના ન થાય સુખ જીવમાં, ગલે ડારી પ્રીતમ રસ દોરી. હો ૩
છેલા નવલ રંગીલું તારુ છોગલું, જોયું ઘુઘટ કેરી ચોટ. હો ૪
વાલા તેરે દહાડાથી તન માહરે, લાગી અતર અલોકિક ચોટ હો ૫
મરમાળી રસીલી તારી મોરલી, તેણે લીધું મોહન મન તાણી હો ૬
રસ રૂપી સલુણા તારા રાગમે, અદ્વા મુનિ કહે હું વેધાણી હો ૭

૫૬ ૮૩૨ મું-રાગ ગરબી.

તારી મુખની લાવણ્યતા મીઠીરે, મોહન વનમાળી;
એવી ત્રિભુવનમાંઈ નવ દીઠી રે, મુરતિ મરમાળી. તા ૦ ટેક.
ચટક રંગીલા તારા મોલીડાને છેડે, મનડું ડાલે છે કેડે કેડે રે મો ૧
રંગડા બમ્બો છે પુલડાંનેરે તોરે, લમર લમે છે ચહુ કોરે રે. મો ૨
ભાલ તિલક કેસર કેરુ રાજે, મુખ જોઈ શશિયર લાજે રે. મો ૩
અદ્વાનંદ કહે સરવસ વારુ, રૂપ જોઈને વહાલા તારુ રે. મો ૪

૫૬ ૮૩૩ મું.

તારાં લટકાં ખ્યારાં મુને લાગેરે, લેહિરી લટકાળા;
હું તો રીઝી સલુણા ઘેરે રાગેરે, છેલા છોગાળા. તા ૦ ટેક.
સુંદર નેણુ કમળ દળ જેવી, જુકુટી બ્રમર રહ્યા સેવીરે. લ ૦ ૧
ગૌર કપોલ સુભગ તીલ ત્રાજુ, કોમળ નાસા કાબુરે. લ ૦ ૨
અધર ઉપર જાણે કંકુ ઢળીયું, દાંત દાડમ કેરી કળીયુંરે. લ ૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે સામું જોઈને, મનડું લીધું છે મારુ પ્રોઈનેરે. લ ૦ ૪

૫૬ ૮૩૪ મું.

વહાલી લાગે છે મુખડાની વાણીરે, પ્રીતમજી ખ્યારા;
મીઠે મરકલડે લોભાણી રે, સુંદર વર સારા. વ ૦ ટેક.
નટવર આડી નજરે નિહાળી, રંગડાની રેલું વાળીરે. પ્રી ૦ ૧
મધુર મધુર મુખ હાસ કરીને, લીધા છે પ્રાણ હરીનેરે. પ્રી ૦ ૨
મનમોહન તારી નૌતમ મૂરતિ, નીમખ ન મેલું મારા ઉરથીરે. પ્રી ૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે રીજી તારે રાગે, અહોનીશ રહેજો મારે આગેરે. પ્રી ૦ ૪

૫૬ ૮૩૫ મું.

તારાં છોગલીયાંની છબી ભારી રે, કુંવર કાનુડા;
 છેલા ગુણવંતા ગિરિધારી રે, લાગેા છો રુડા. તા૦ ટેક.
 પ્રાણુવન શીર કેશ રૂપાળા, કાળા ખીંતલીઆળા રે. કું૦ ૧
 લાલ કસુંબી તારા મોલીડાને ચટકે, જોધને મોહી છું કર લટકેરે. કું૦ ૨
 કુંડલની છબી નથીરે કહેવાતી, નીરખી ઠરેછે મારી છાતી રે. કું૦ ૩
 પ્રહ્લાનન્દ કહે રહોને રંગોલા, આંખડલીમાં અલબેલા રે. કું૦ ૪

૫૬ ૮૩૬ મું-રાગ ગરબી.

છેલા તારુ છોગલું અતી સારુંરે, જોઈ મોહી રહું મન મારુ રે. છે૦ ટેક૦
 રુડા લટકાં કરો છો લેહરિરે, બાંધી પાઘ ગુલાબી ઘેરી રે;
 મારી નિરખી આંખડલી ઠેરી. છે૦ ૧
 જોધને મોહી છું ચંદન ખોરેરે, તારી મૂરતિ વસી દીલ મોરે રે;
 કીધી ઘાયલ ફૂલાંકેરે તોરે. છે૦ ૨
 કાણુ શોભે છે લમર કાનસીયાંરે, બહુ અત્તરમે રસબસિયા રે;
 પ્રહ્લાનન્દને આવી દીલ વસીયા. છે૦ ૩

૫૬ ૮૩૭ મું.

આવો આવો લાલજી લટકાળારે, મોતીડાની પેરાવું હું માળારે. આ૦ ટેક.
 કાણુ પુલડે તે સેજ બીછાવુંરે, આગે પગભર ઉભી ગાવુંરે;
 આવો મંદિરમાં પધરાવું. આ૦ ૧
 દુધ પાઈશ ગાવડલી દોધનેરે, માંઈ નાખીશ શાકર ઘોધનેરે;
 રાખું આંખડલીમાં પ્રોધને. આ૦ ૨
 ભાવે આવોને રંગડાના ભરીયારે, હેતે પ્રાણુ મારા તમે હરીયારે;
 પ્રહ્લાનન્દના વાલા ડોલરીયા. આ૦ ૩

૫૬ ૮૩૮ મું.

રસીલા લાલજી રંગબીનારે, આવો છેલ કુંવર નંદજીના. ૨૦ ટેક.
 તમને મળવાને મન મારું ધાંખ્યુંરે, લોકે જેમ કહ્યું તેમ સાંખ્યુંરે;
 જોવા કાજે આતુર થાય છે આંખ્યું. ૨૦ ૧
 નિરખ્યા કાજ ઉભી ચઢી મેડેરે, મારુ મનડું ડાલે તમ કેડેરે,
 હું તો મોહી છું પાઘડલીને છેડે. ૨૦ ૨
 નટનાગર છેલ નાનુડારે, માથે નવલ મોતીડાના જુડારે;
 પ્રહ્લાનન્દના વાલા લાગેા રુડા. ૨૦ ૩

૫૬ ૮૩૯ મું.

કહાના તારા રૂપની બલિહારીરે, મનવૃત્તિ લોભાણી છે મારી. ૩૦ ટેક.
 કાને કુંડળ નૌતમ રાજેરે, છોગાં નવલ કલંગી છાજેરે;
 આવે દેવ ત્રીયા જોવા કાજે. ૩૦ ૧
 પુલ ગજરા બાળુબંધ કાવેરે, છબી ચિત્તડાંને લલચાવે રે;
 જોતાં નેણુ ત્રપત ન થાવે. ૩૦ ૨
 રંગે ખેલો છો પલવટ વાલીરે, વાઓ છો મોરલી રૂપાળી રે;
 બ્રહ્માનંદના વહાલા વનમાળી. ૩૦ ૩

૫૬ ૮૪૦ મું—રાગ ગરબી.

રાતી રૂપાળી તારી આંખડી મેહિરમજી,
 શરદ કમળ કેરાં કુલરે રંગીલા વહાલા,
 આવી ખીરાજો મારે ઓરડે હો રસીઆ. ટેક
 શોભે રંગીલું તારે છોગલું મેહિરમજી;
 સોનેરી પાઘ અમુલ રે રંગીલા વહાલા, આ૦ ૧
 બહુગારી છે તારી મૂરતિ મેહિરમજી;
 જોધને લોભાણું મારુ ચિત્તરે રંગીલા વહાલા, આ૦ ૨
 રૂપ તમારુ રંગીઆમણું મેહિરમજી;
 પ્રાણુ સનેહી વાધે પ્રીતરે રંગીલા વહાલા, આ૦ ૩
 મુને લાગી છે તારી મોહની મેહિરમજી;
 મુખડુ જોધને સુખ થાય રે રંગીલા વહાલા, આ૦ ૪
 વ્રજના જીવન તારે ઉપરે મેહિરમજી;
 વારી બ્રહ્માનંદ જાય રે રંગીલા વહાલા, આ૦ ૫

૫૬ ૮૪૧ મું.

કુલડાંના હાર પેહિરી પુટડા હો કહાનજી;
 લટકાં કરો છો નહલાલરે રસીલા વહાલા,
 મુજને લાગે છે ખ્યારી શ્યામ તારી મૂર્તી. ટેક.
 અતીશે શોભે છે મારુ આંગણું હો કહાનજી;
 ચાલો છો ગજગતિ ચાલરે રસીલા વહાલા, મુ૦ ૧
 જગથી ન્યારી છે તારી બોલની હો કહાનજી;
 રસિયા ન્યારી છે તારી રીતરે રસીલા વહાલા, મુ૦ ૨

આવી વસ્યા છે મારે અતરે હો કહાનજી;
 ગુણીઅલ લોભાણી તારે ગીતરે રસીલા વહાલા, મુ० ૩
 મનડુ ધુમે છે તારા કેદમાં હો કહાનજી;
 તનડું થયું છે ગુલતાન રે રસીલા વહાલા, મુ० ૪
 જોઈને જાથ છે તારા રૂપને હો કહાનજી;
 બ્રહ્માનંદ તે કુરબાન રે રસીલા વહાલા, મુ० ૫

૫૬ ૮૪૨ મું.

મોહી છું રગીલા તારા રંગમાં હો માવજી;
 વાલા લાગો છે ઋજરાજરે કોડીલા કાના,
 નેડો બધાણો મારા નાથ તારા નેણુમાં. ટેક.
 કહાન કુંવર તારે કારણે હો માવજી;
 મેલી મે લોક કેરી લાજ રે કોડીલા કાના, ને० ૧
 રંગડો ચણ્યો તમારા રૂપનો હો માવજી;
 બારી કાઢી છે જગ બીક રે કોડીલા કાના, ને० ૨
 મુને લાગી છે તારી આંખડી હો માવજી;
 થઈ છું દીવાની ઠીકોઠીક રે કોડીલા કાના, ને० ૩
 વેધી લીધી છે મને વાતમાં હો માવજી;
 હૈડું રહ્યું નહીં મારું હાથ રે કોડીલા કાના, ને० ૪
 ચટકી લાગી છે મારા ચિત્તમાં હો માવજી;
 નીરખી બ્રહ્માનંદના નાથ રે કોડીલા કાના, ને० ૫

૫૬ ૮૪૩ મું.

હળવે હીંડો છે હેતે હેરતા હો નાથજી;
 નીરખી ઠરે છે મારાં નેણુ રે મરમાળા માવા,
 વહાલી લાગે છે મુને છેલા તારી વાતડી. ટેક.
 રટના લાગી તમારા રૂપની હો નાથજી;
 કેઈનું ન માનું હવે કહેણુ રે મરમાળા માવા, વ૦ ૧
 થેલી ફરું તમારા ગીતમાં હો નાથજી;
 ભૂલી શરીર કેરું ભાન રે મરમાળા માવા, વ૦ ૨
 આડો પહોર રહે છે અંતરે હો નાથજી;
 રસિયા વાલમ તારું ધ્યાન રે મરમાળા માવા, વ૦ ૩
 બ્રહ્માનંદના વાલમા હો નાથજી;
 સારા લાગો છે ખ્યારા શ્યામ રે મરમાળા માવા, વ૦ ૪

નંદ નંદન તમ ઉપરે હો નાથજી;
વારી નાખ્યું છે ધન ધામ રે મરમાળા માવા, વ૦ ૫

પદ ૮૪૪ મું-રાગ ગરબી.

ઝોરા આવો મારા લેરખડા લેરી, કીધો તમ સારું મેં જગ વેરી. ઝો૦ ટેક.
કાળુ નૌતમ જામા જરકશીયા, શોભે પાઘડલિ શિર સોનેરી. ઝો૦ ૧
નંગ જડીએલ ખાળુ ઘેરખડા, કર પોચી હેમ ઠકાં પેરી. ઝો૦ ૨
તમે રસીયા રગડાના ભરીયા, મુખ મોરલડી વાતા ઘેરી. ઝો૦ ૩
અક્ષાનંદના છેલ્લા છોગાલા, ચાલો ચાલ મલપતા ગજકેરી. ઝો૦ ૪

પદ ૮૪૫ મું.

મરમાળા મન માન્યા માવા, રોને આંખડલી આગે આવા. મ૦ ટેક.
તારા મનમોહન મીઠાં વેણાં, આવો શ્યામ તમે મુને સંભળાવા. મ૦ ૧
નિત્ય વાલમ આવો મારે મંદીરીયે, રુડી ચાલ ચતુરાઈ શીખાવા. મ૦ ૨
તમે નાવો તો હું નંદજીને ફળીએ, બહુ હેત કરીને આવું બોલાવા. મ૦ ૩
અક્ષાનંદના બાલ સનેહીડા, રાખું ભેર કરીને નહીં દેવું જાવા. મ૦ ૪

પદ ૮૪૬ મું.

વાલું લાગે મુને મોહન મુખ તારું, છે જો પુરણ ચદ્રથકી સારું. વા૦ ટેક.
તારા મુખડાની મીઠી લાવણ્યતા, જોઈ કોટી કોટી કદર્પ વારું. વા૦ ૧
શુભ ગૌર કપોલે તીલ ત્રાળુ, તેમાં લોભાણું મનડું મારું. વા૦ ૨
તારા મુખની શોભા મરમાલા, નિત્ય નિરખી અંતરમાં ધારું. વા૦ ૩
અક્ષાનંદ કહે વશ કીધી મુજને, છે જો કોડીલું કામણુ ગારું. વા૦ ૪

પદ ૮૪૭ મું.

તારી મુરતી મન માની મારે, હવે શકા જગની કોણુ ધારે. તા૦ ટેક.
લટકાળા તમને લાડકડા, મે તો દીઠેલ જમુનાને આરે. તા૦ ૧
મનમોહન સુંદર મોલીડે, તોરા કુલતણા ઝુકીયા તારે. તા૦ ૨
શુભ નાસા દીપ સમાન બાણી, કાળુ નેણુ કમલ કેરે અનુસારે. તા૦ ૩
અક્ષાનંદના હાર હજારીડા, હું તો જીવું છું તુંને દેખું જ્યારે. તા૦ ૪

પદ ૮૪૮ મું-રાગ ગરબી.

છેલ છખીલા તારે છોગલે રે, મારું ચતુર લોભાણું ચિત્ત, છેલ છોગાળા;
ચટક રંગીલી રુડી ચાલને રે, જોઈ પ્રીતમ વાધે પ્રીત, લાલ લટકાળા. ૧
કામણુગારી તારી મૂર્તિ રે, મારે અટકી અંતરમાં, કહાન કેસરીયા;
નટવર તુજને નિરખતાં રે, મારાં નેણાં ત્રપત ન થાય, દીલડાના દરિયા. ૨

આવે છે નીત પ્રત્યે ઓરડે રે, મારા પ્રાણતણા આધાર, દર્શન દેવાને;
હાથ કડાં રે બેઠ હેમનાં રે, પેર્યાં મોતીડાના હાર, મનડાં લેવાને. ૩
રુડા લાગે છે વારી રાજવી રે, પ્યારા સુંદર શ્યામ સુભણ, ગુણીયલ ગિરિધારી;
નીમખન મેલું મારા નાથજી રે, બ્રહ્માનંદના જીવન પ્રાણ, તમપર બલિહારી. ૪

પદ ૮૪૯ મું.

અલવિલારે તારી આંખડીરે, છે જો કમલ તણે આકાર, મોહન મરમાળા;
લાવનતામાં તારી લાલજીરે, મારે લગન લગી એક તાર, હરીવંર હેતાળા. ૧
બોત રસીલી રુડી બોલણી રે, સુણી મોયું ગોકુળ ગામ, લટકાળાલેરી,
વ્રજજીવન વરણાગીઆરે, રુડા લાગે છે સુંદર શ્યામ, પિતાંબર પેરી. ૨
બાંધ્યા નૌતમ બેરખા રે, કાળુ કુંડળ પેરી કાન, શ્યામ શોભો છે;
વસ કીધી રે વ્રજવિનતા રે, તમે વાલમ ભીને વાન, મનડાં લોભો છે. ૩
ફેટાં ઉપર ફુટડાં રે, વારી ફરતાં છાયા પુલ, પ્રીતમ પાતલીયા;
બ્રહ્માનંદના વાલમા રે, તારી આ છબી અજબ અમુલ, છેલ શામળીયા.* ૪

પદ ૮૫૦ મું.

દાંત દાડમકેરા બીજડા રે, શોભે નાસા દીપ સમાન, વ્રજના અબુવાલા;
મોહન ગૌર કપોળમાં રે, થઈ વ્રજનારી ગુલતાન, મેરમ મતવાલા. ૧
કામણુગારા કાનજી રે, તારુ રસીક મનોહર રૂપ, ઉભી જોવાને;
ભુધર કીધું બાળમાં રે, તમે કેશર તિલક અનુપ, મનડાં મોવાને. ૨
અધર પ્રવાળાં સરખાં રે, તારું મુખડું પુરણ ચંદ, નટવર નાગરજી;
બહુ નામી રૂડી બની રે, તારી બાનક બાલમુકુદ, સુખના સાગરજી. ૩
કાળુ પેરી તમે કોટમાં રે, વારી મોતીડાંની માળ, સુંદર વર છેલા;
બ્રહ્માનંદનું મન આલવા રે, માંડી પ્રેમ તણી એ જાળ, રંગડાના રેલા. ૪

પદ ૮૫૧ મું.

શ્વેત પેર્યાં રે તમે શોભતાં રે, વાલા અખર ઝીણા અંગ, શ્વેતદ્રીપ વાસી;
શ્વેત કુસુમ માળા બણી રે, તાર રસીક છેલ નવરંગ, સુંદર સુખરાશી. ૧
શ્યામ નયણની સાનમાં રે, મુને વશ કીધી બલવીર, કુંજવિહારીજી,
તનની સુધ બુલી ગઈ રે, હું તો બુલી ભરવું નીર, જોઈ છબી તારીજી. ૨
અજબ નવલ શોભા બની રે, તારી અખીલ જીવનના ઈશ, નંદજીના નંદા;
ચાલ ચતુર તારી શીખવા રે, ઉભા ગજ ડારે રજ શીશ, વાલમ વ્રજચંદા. ૩
મન મારુ મોઢને રહું રે, તારા ગજરામાં ગોવિન્દ, મોહન મદમાતા;
નવલ રગીલી છબી ઉપરે રે, જાયે વારી બ્રહ્માનંદ, અવીચળ સુખદાતા. ૪

* “બ્રહ્માનંદના વાલમા રે, તારી છબી અજબ અમુલ, છેલ વર શામળીયા ” પાઠાન્તર છે.

૫૬ ૮૫૨ મું.—રાગ ગરબી.

ઘોળી જઉ ગિરિધારી, લાગી મુને લેરખડા આવી આંખડલી તારી રે. ઘોં ૦ ટેક
 મજના જીવન વાલમા, તારી અજખ આંખડી;
 જોતાં પેલી જાદવા, હું તો ધાયલ થઈ પડી રે. ઘોં ૧
 અંખર ભૂલી ઓઢવાં, ભૂલી કાંખી ને કડલાં;
 હરીવર રહ્યાં છે હાથમાં, મારે ઘરનાં કામડલાં રે. ઘોં ૨
 રસિયા તારા રૂપમાં, રહ્યું છે મન મારું મોઢને;
 અદ્વાનંદના વાલમા, લીધી નેણમાં પ્રોઢને રે. ઘોં ૩

૫૬ ૮૫૩ મું.

સલુણા છોગાળા, શોભે તારે છેલ વર મોતીની માળા રે. સં ૦ ટેક
 રીઝી તારા રૂપમાં, હું તો રૂપાળા રસીયા;
 છેલ છખીલા સ્થામળા, મારા અતરમાં વસીયા રે. સં ૧
 મીઠા જોલા મુરતી તારી, ભાવ કરી ભાળી;
 આવી વસી અતરમાં, મારે મોહન વનમાળી રે. સં ૨
 નાસા તારી નમણી, કાળુ નેણું કંકોળી,
 અદ્વાનંદના વાલમા, જઉ મુખ ઉપર ઘોલી રે. સં ૩

૫૬ ૮૫૪ મું.

વારી જઉ વનમાળી, મનડું મોહ્યું મારું તારી જુકુટી ભાળી રે. વાં ૦ ટેક.
 લોચનીયાં અલખેલડા, તારાં ભવ તણું ભરીયાં;
 હેતે સામું હેરતાં, મારાં દુખડલાં હરીયાં રે. વાં ૧
 વાલમ રહો મા વેગળા, ઘડી રગડાના રેલા;
 ઠેરી અંતર ઠાવકી, આવી છખી તારી છેલા રે. વાં ૨
 હરીવર હૈડામાં કર્યાં, તમે આવી ઉતારા,
 અદ્વાનંદના વાલમા, વારી છો જીવન મારા રે. વાં ૩

૫૬ ૮૫૫ મું.

રસિયા નવરંગી, ભાળી તુને ભુધરા મારી આંખ્યું ઉમગી રે. રં ૦ ટેક
 શરદ પુનમ શરી સારખું, છેજે મુખ તારુ માવા-
 નટવર રાખ્યા નેણમાં, મે તો આવા ને આવા રે. રં ૧
 મોહ અંધાણો માહરે, આવી છોગલીયે તારે;
 જોઈ મગન થઈ જાદવા, જાણે ચિત્રી ચિતારે રે. રં ૨
 માણસ ઘોલ્યાં મુજને, આવી કેહેતા મર કેટી;
 અદ્વાનંદના વાલમા, છખી ચિત્તડામાં ચોટી રે. રં ૩

પદ ૮૫૬ મું-રાગ ગરબી.

મુને વાલી લાગે રંગીલા તારી મૂર્તિ રે,
રંગના લિના રસિક મજ રાજ રે;
કોડીલા છેલા કાનુડા તારે કારણે રે,
મેલી મેં તો સગા કુટુંબની લાજ રે. મુ૦ ૧

પ્રોવાણી મનમાં આવીને તારી પાઘડી રે,
છે જો કાંઈ ચટકં કસુંબી રંગચોળ રે;
ખડું રુડી લાગે અલોકીક ખાંધણી રે,
આવ્યો છે અજબ અલોકીક ડોળ રે. મુ૦ ૨

બની છે નવલ કલંગી વાંકડી રે,
જડીયલ હીરા લાલ ઝવેર રે,
રુડા છુટા પેચ દીસે છે રળીઆમણા રે,
લટકે ગજ મોતીડાંની લેર રે. મુ૦ ૩

ભાવે મે તો તીલક કેસર કેરુ ભાળીયું રે,
તે દીથી ચિત્તકું થયું છે ચકચૂર રે;
બ્રહ્માનંદ કહે રસીલા મારા વાલમાં રે,
ન કરુ લોચનીયાંથી ઘડી દૂર રે. મુ૦ ૪

પદ ૮૫૭ મું.

છોશું તારુ ખુલ્યું આવીને મારા ચિત્તમાં રે,
રટના લાગી છે દીન રાત રે;
થઈ મતવાળી ડોલું છુ આનંદમાં રે,
ભાળી તારાં નવલ મોલીડાંની ભાત રે. છો૦ ૧

ભારી અતી શોભા અલોકીક ભાલની રે,
જદવ મુખથી કહી નવ જય રે;
બુકુટી વંકી રંગીલી ભરી ભાવની રે,
જોઈ જોઈ દેવ ત્રિયા લોભાય રે. છો૦ ૨

અતી અણીઆળી શુલાળી ઘેરી આંખડી રે,
હુંડે નવલ શુલાળી હાર રે;
કાબુ ગજ મોતી ખીરાજે જોડ કાનમાં રે,
ખ્યારા મારે જોઈને વાઘે છે ઘણો ખ્યાર રે. છો૦ ૩

નમણી ઉંચી અલોકીક નાસીકા રે,
ગીરધર શોભે ગૌર કપોલ રે;

છેલ છળીલા તારા રૂપ સમુદ્રમાં રે,
કરે છે બ્રહ્માનંદ કલ્લોલ રે. છા૦ ૪

૫૬ ૮૫૮ મું.

પાતળીયા સંગાથે બંધાણી મારે પ્રીતડી રે,
એ વિના ઘડી રહું નવ જાય રે;
બેની વણુ દીઠે વધે છે ઉર વેદના રે,
દીઠાથી તનડું ટાઢું થાય રે. પા૦ ૧

છોગાંવાળા રૂપાળા રંગ છેલની રે,
ચિત્તમાં ખુંતી અલોડીક ચાલ રે;
કામણુગારે ખ્યારે છે મારા પ્રાણુથી રે,
નટવર લટકાળો નંદલાલ રે. પા૦ ૨

ફાવે છે ગજરા મનોહર કુલના રે,
પેર્યા છે હેમ કડાં બેઠે હાથ રે;
મરમાળી બેઠને રૂપાળી એની મૂરતી રે,
મન મારુ મોયું સલુણા સાથ રે. પા૦ ૩

કેસરીયો જામો નવલ કોડામણો રે,
પેર્યો છે મનડાં લેવા કાજ રે;
માવે વ્રજનારીને લગાડી મોહની રે,
બ્રહ્માનંદને વાલે વ્રજરાજ રે. પા૦ ૪

૫૬ ૮૫૯ મું.

આવીને અચાનક લાગી મુને આંખ રે,
જોને બેની કહાનકુંવરની જોર રે;
સાંજને ટાંણે આવતા વાલો સેરીયે રે,
સામો મળીએલ નંદકીશોર રે. આ૦ ૧

હસીને છેલ છળીલે સામું હેરીયું રે,
તેનો કોઈ લેહુ જાણે લેહ રે;
ચિત્તડું મોયું લખાણુ જાણું ચિત્રમાં રે,
થયાં છે કાંઈ છાતલડીમાં છેદ રે. આ૦ ૨

લાગતાં પેહિલી પડી હું તો પ્રેમમાં રે,
મુજે તન ધરણી ટકે નહીં પાવ રે;
બારલાં માણસ ન જાણે એ વેદના રે,
થયો છે મારે અંતર અલોડીક ઘાવરે. આ૦ ૩

હવે મારે ઓસડ ન આવે બીજા અરથમાંરે,
લોળાં તમે માણસ મેલો બીડ રે,
જ્યારે બ્રહ્માનંદનો વાલો વૈદ્ય લેટશે રે,
ત્યારે સરવે તનની જાશે પીડ રે. આં ૪

પદ ૮૬૦ મું—રાગ ગરબી.

પાઘડલી તારી પ્યારી રે, નંદલાલ રંગીલા;
છબીદાર સોનેરી સારી રે, નંદલાલ રંગીલા.

હુંબાલી અજબ કલગી રે. નં રુડી ઉપરણી નવરંગી રે. નં ૧
મોતિડાંની લેરુ મેલી રે. નં શોભા જોઈ થઈ હું ઘેલી રે. નં ૨
પેચુમાં પુલકાં ધરીયાં રે. નં તેણે ગોપિનાં મનહરિયાં રે. નં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે તોરો લટકે રે. નં જોઈ ઘર ખોલું નવ ખટકે રે. નં ૪

પદ ૮૬૧ મું.

કાજુ ભાલ તીલક કેશરનું રે, મજરાજ વિહારી;
જોઈ કારજ ભૂલી ઘરનું રે, મજરાજ વિહારી.

બુકુટી અતિ રંગ ભરી છે રે, મં નિરખી મારી નજર ઠરી છે રે. મં ૧
કાઈ આંખડલી કંકેલી રે, મં જોઈ સરવસ નાખુ ઘોળી રે. મં ૨
નાસાની શોભા મોખી રે, મં નિરખે શિવ જેવા શોખી રે. મં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે વદન રૂપાળું રે, મં જોઈ અંતર થાય અજવાળું રે. મં ૪

પદ ૮૬૨ મું.

કાને કુંડળીયાં નંગ જડીયાં રે, છેલા શ્યામ સુહાગી;
જોઈ જીવું હું એ વડીયાં રે, છેલા શ્યામ સુહાગી.

તીલ શ્યામ કપોલે તારે રે, છેં મનડામાં પુતલ મારે રે. છેં ૧
રુડાં અધર પ્રવાલાં તોલે રે, છેં જોઈ મજ ત્રીય ઘેલી ડોલે રે. છેં ૨
ઢાંતુની શોભા ભાળી રે, છેં મુખ લાવનતા મરમાળી રે. છેં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે રીઝી રેખામાં રે, છેં આંખો જન્મ હવે લેખામાં રે. છેં ૪

પદ ૮૬૩ મું.

ભુજબધ જડાઉ ભારી રે, રગરેલ રસીયા;
ખાંધ્યા મન હરવા મોરારી રે, રગરેલ રસીયા.

ગલ મોતી માળ અમૂલી રે, રં જોઈ મજ વીનતા તન ભૂલી રે. રં ૧
સુંદર ઉપડતી છાતી રે, રં તેની શોભા નથી કેવાતી રે. રં ૨
રુડું પેટ પોયણનું પાનું રે, રં દેખી ગોકુળ થયું દીવાનું રે. રં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે કમર કસી છે રે, રં મારા અંતર માંહી વસી છે રે. રં ૪

પદ ૮૬૪ મું-રાગ ગરબી.

તારે ચટક રંગીલો છેડલો, અલબેલા રે;
કાંઈ નવલ કસુબી પાઘ, રંગના રેલા રે.

શીર અજબ કલંગી શોભતી, અં હૈડામાં રાખ્યા લાગ. રં ૧
મોલીડું છાથું મોતીયે, અં પુલડાંની સુંદર ફેર. રં ૨
ગેરે રંગે ગુચ્છ ગુલાબના, અં જોઈ બ્રમર બમે તે ઠોર. રં ૩
તારી પાધડલીના પેચમાં, અં મારુંચિત્તડું થયું ચકચૂર. રં ૪
અક્ષાનંદ કહે તારી મૂરતિ, અં વણુ દીઠે ઘેલડી તૂર. રં ૫

પદ ૮૬૫ મું.

કેસરનું તીલક સોહામણું, ગિરિધારી રે;
ગળકે છે સુંદર ભાલ, બહિ બલિહારી રે.

રસ રેખડલી વીલસી રહી, ગિં નીરખીને થઈ છું નીહાલ. જાં ૧
વારી બેહદ બ્રહ્મટી વાંકડી, ગિં બાણે કરડી શ્યામ કબાણુ, જાં ૨
રૂપાળી તસર રાતડી, ગિં લોચનીયાં તીખાં બાણુ. જાં ૩
નાસા અણીઆળી નમણી, ગિં જોઈ લાજે દીપક કીર. જાં ૪
અક્ષાનંદ કહે જોઈ રહેતી નથી, ગિં ઉર દેવ ત્રિયાને ધીર. જાં ૫

પદ ૮૬૬ મું.

કુંડળ બેઠે રાજે કાનમાં, વ્રજ ચઢા રે;
સુંદર માહીં બિંદુ શ્યામ, નદના નંદા રે.

રગ ભીના તારા રૂપને, વ્રં જોઈ લાજે કોટીક કામ. નં ૧
તિલનુ એક નૌતમ ત્રાજવું, વ્રં કંકોલેલ ગૌર કપોળ. નં ૨
તારા અધર પ્રવાલા સારખા, વ્રં છબી વદન કમળની ગોળ. નં ૩
તારા દાંત ડોલરિયાની કળી, વ્રં વળી દાડમકેસં બીજ. નં ૪
અક્ષાનંદ કહે હાસ્યવિલાસમાં, વ્રં રહી વ્રજનારી રગ ભીંજ. નં ૫

પદ ૮૬૭ મું.

બાંયે બાબુ કાબુ બેરખા, મને ખ્યારા રે;
બહુ મૂલી લટકે બોર, કામણુગારા રે.

હાથમાં પોચી હેમની, મં ખાસી તન ચંદન બોર. કાં ૧
બણી શોભા વીંટી વેઠની, મં હિયે નવલ ગુલાબી હાર. કાં ૨
તારુ રૂપ જોઈ ઘેલી ફેરે, મં ગોકુળીયા કેરી નાર. કાં ૩

જોઈ તેજ અલૌકિક અંગનું, મં થયા ઝાંખા સુરજ ચંદ. કાં ૪
તારી નવલ છબીને ઉપરે, મં ખલિહારી અદ્વાનન્દ. કાં ૫

૫૬ ૮૬૮ મું.

છોગાળા તારે છોગલે, મન લીધું રે;
વળી પાઘડલીને તાર, કામણ કીધું રે.

નલવટની રૈયું જોઈને, મં ભુલી છું ઘર ને ખાર. કાં ૧
રંગીલે નેણે રાતડે, મં કાળુ અણીઆળી કેર. કાં ૨
હેતાલે લટકે હાથને, મં બાબુડા કેરે બોર. કાં ૩
મનમોહન તારી મોરલી, મં સાંભળતાં થઈ શુલતાન. કાં ૪
લાવનતા મુખની જોઈને, મં અદ્વાનન્દ કહે બીને વાન. કાં ૫

૫૬ ૮૬૯ મું.

રંગીલા તારા રૂપને, મે જોયું રે;
લટકાળા નંદના લાલ, મનડું મોયું રે.

ફેરાલું છોશ પુલનું, મેં ચટકાળી તારી ચાલ. મં ૧
વળી આડી નજરે દેખવું, મેં વશ કીધી વ્રજની નાર. મં ૨
બાબુડા કેરાં બોરને, મેં હિયે મોતીડાનો હાર. મં ૩
કરમાં એક પુલ શુલાખનું, મેં હેરે છે હેત સહીત. મં ૪
કાળુ તિલ ચિહ્ન કપોલમાં, મેં અદ્વાનન્દ કહે ગેરે ગીત. મં ૫

૫૬ ૮૭૦ મું.

આજ દીડી મુજને એકલી, ધૂતારે રે;
આવીને રોકી વાટ, જમુનાને આરે રે.

મારી નવરંગ ફાડી ચુનડી, ધૂં મૈડાનું ફેાળ્યું માટ. જાં ૧
કાંઈ લાજ ન રાખી લોકની, ધૂં બોલે મુખમાંથી ગાળ. જાં ૨
સંગ લઈ છોકરાની મડળી, ધૂં તોડી મોતીની માળ. જાં ૩
બેની કાયર અમને કીધલાં, ધૂં રોકે છે સાંજ સવાર. જાં ૪
અદ્વાનન્દ કહે છોટે છોકરે, ધૂં અમને મનવી છે હાર. જાં ૫

૫૬ ૮૭૧ મું.

કહોને આ ગોકુળ ગામમાં, કેમ રહીએ રે;
કરે વઢવા જેવી વાટ, કેને કહીએ રે.

કટાંબુ છોડે વાછરુ કેં રંભડે દી ને રાત. કેં ૧
નાનકડો છોરો નંદનો, કેં આવીને આપે આયુ. કેં ૨

રોકે છે મારગ ચાલતા, કેં માગે મૈડાનાં દાણુ. કેં ૩
છોરાની લઈ સંગ મડળી, કેં તાણુ છે નવરંગ ચીર. કેં ૪
અક્ષાનંદ કહે કાયર કીધલાં, કેં નથી ભરવા દેતો નીર. કેં ૫

૫૬ ૮૭૨ મું-રાગ ગરબી.

નદલાલો રે નદલાલો, છે જો પ્રાણ થકી મુને વહાલો રે. નં ૧
એના ચરણકમલની રેખુ, જોઈ જન્મ સફળ મારો લેખું રે. નં ૨
નખ મંડળ અધિક તેજાળું, અંતરમાં કરે છે અજવાળું રે. નં ૩
પગ ઘૂંટી અજબ ગોળ ખ્યારી, એનું ધ્યાન ધરે છે ત્રિપુરારી રે. નં ૪
ગિરિધરની નવલ પીંડી ગોરી, અક્ષાનંદની છે જીવનદોરી રે. નં ૫

૫૬ ૮૭૩ મું.

રંગભીનો રે રંગભીનો, એનો નિત્ય નિત્ય ભાવ નવીનો રે. રં ૧
જાનું જીગલજોઈને સુખી થાયે, નિત્ય કમલા આંખે છે ચતુરાયે રે. રં ૨
દીલ હરખાવા છે ઉર દીઠે, તે તો શોભે ગરુડ કેરી પીઠે રે. રં ૩
કટી નવલ પીતાંબર ભારી, કંદોરો જડીત સુખધારી રે. રં ૪
નાભી અજને થયાનું ઠેકાણું, અક્ષાનંદનું ત્યાં મન લોભાણું રે. રં ૫

૫૬ ૮૭૪ મું.

અલખેલો રે અલખેલો, છોગાવાલો તે છેલ છખીલો રે અં ૧
તુંડ ત્રિવલી અધિક રૂપાળી, જોઈ મગન રહે છે મહીવાળી રે. અં ૨
પેટ નરમ પોચણુ કેરું પાનું, માંહી રહે છે અક્ષાંડ જીથ છાનું રે. અં ૩
છખીદાર ઉપડતી પહેાળી છાતી, રહે લક્ષ્મી અખડ રંગ રાતી રે. અં ૪
કંઠ શંખ સરીખો કાજી શોભે, અક્ષાનંદનું તે મનડું લોભે રે. અં ૫

૫૬ ૮૭૫ મું.

ગીરધારી રે ગીરધારી, એની મૂર્તિ લાગે છે મુને ખ્યારી રે. ગીં ૧
જીજ દંડ પ્રચંડ શોભે ભારી, કંઠ નાખી ડોલે છે વ્રજ નારી રે. ગીં ૨
રુડાં કુડળ જડાઉ કાને રાજે, સુખ જોઈ કમલ શશિ લાજે રે. ગીં ૩
તિલ ત્રાજું છે ગૌર કપોલે, સુખ અનત રહ્યાં છે એને ઓળે રે. ગીં ૪
નાસા નેણુ તિલક છખી જોઈને, અક્ષાનંદ કહે રાખુ હું ચિત્ત પ્રોધને રે. ગીં ૫

૫૬ ૮૭૬ મું-રાગ ગરબી.

વાલા મારી સુધધુધ તે હરીલીધી રે, તારે લટકે વેરાગણુ કીધી. વાં ૧
તારી નવલ કલગી દીઠી રે, મનડામાં લાગે અતી મીઠી રે;
જાણે જખર જાહુડાની ચીઠી, વાં ૧

જોયું મોલીડુ આંટે ફરતું રે, પલ એક નથી વીસરતું રે;
મારુ હુંડું ધીરજ નથી ધરતું, વા૦ ૨
બાળે આડ કેસર કેરી બાળી રે, રેખું ત્રણ ઉપડતી રૂપાળી રે;
જાણે મન પકડ્યાની છે જાળી, વા૦ ૩
બકી જુકટી ઘણી મન ભાવીરે, પ્રદ્યાનહને વસી ઉર આવી રે;
જાણે શ્યામ કબાણુ ચડાવી, વા૦ ૪

પદ ૮૭૭ મું.

ખ્યારા તારી ખ્યારી લાગે પાંપણીયાં રે, જોઈ લેખ લીધા મે જોગણીયાં. ખ્યા૦ ટેક.
તારાં લોચન બાણુ તીખડીયાં રે, ઘણાં બહુ હથોડીનાં ઘડીયાં રે,
આવી ઓર્ચીતાં મુજપર પડીયાં, ખ્યા૦ ૧
તારી નાસીકા સુંદર નમણી રે, છે જો દીપક કીર લજમણી રે.
એ તો જીવન દોરી છે અમણી, ખ્યા૦ ૨
કાને કુંડળ નૌતમ ધરીયાં રે, ભારી નગ વળી રગ ભરીયાં રે;
આવી અંતરમાં ઉડાં ગરીયાં, ખ્યા૦ ૩
દીકું મુખડું ચંદા કેરે ડાળે રે, તિલ દક્ષિણ ગૌર કપોલે રે;
પ્રદ્યાનંદ કહે તેને મુની જોળે, ખ્યા૦ ૪

પદ ૮૭૮ મું.

રૂડી તારી મુંછની રેખ ઉપડતી રે, ચિત્ત ચોરું આલ્ય લડથડતી. ર૦ ટેક.
હૈડામાં વસી મારે હાંસી રે, એને સમરે છે જોગ અધ્યાસી રે;
જાણે પ્રેમ તણી માંડી ફાંસી, ર૦ ૧
હોતે દાંત બત્રીસી હેરી રે, ઠીક થૈને વૃત્તિ મારી ઠેરી રે,
કાજુ કળીયું તે દાડમ કેરી, ર૦ ૨
વાલા મોરલી ધીરે સ્વર વાળે રે, પ્રીતે અધર અમૃત રસ પાળે રે;
જ્યાં જાઓ ત્યાં સાથે તેડી જાળે, ર૦ ૩
જ્યારે આવો છો પાન સોપારી રે, છોલ આવે તજોલની ખારી રે,
તેનો પ્રદ્યાનંદ અધિકારી, ર૦ ૪

પદ ૮૭૯ મું.

કહાના તારો કંઠ કહ્યામાં ન આવે રે, એ તો કૌસ્તુભમણીને શોભાવે. ક૦ ટેક.
હિયે પેયોં છે હાર હજારી રે, ભુજ દંડ પ્રચંડ છે ભારી રે;
નાખી કંઠ જીવે મજનારી, ક૦ ૧

શોભે કમરે રેટો સુધે સારો રે, જ્ઞાની ધ્યાનીનો દીવસ ગુબરો રે;
 ચાલ જોઈ લાજે હસ ધીચારો, ૩૦ ૨
 રૂડી લાગે છે પગની આંગળીયું રે, નખ તેજ જાય નહીં કળીયું રે;
 જાણે ચંદ તણી મંડળીયું, ૩૦ ૩
 રાજે ચરણ લાંબી ઉર્ધ્વ રેખુ રે, હું તો ધ્યાન વિના એને દેખું રે;
 અહ્માનંદ કહે જન્મ ધન્ય લેખું, ૩૦ ૪

પદ ૮૮૦ મું-રાગ ગરબી.

રંગભીના તારુ રૂપ જોઈ, રૂપાળાણ;

ચતુર લોભાણુ મારું ચિત્ત, રૂપાળાણ.

તમે આજું શું કહેવરાવો છો, રૂં જાણો છો સર્વે રસડાની રીત. રૂં ૧
 મોહનજી આવો મદીરીએ, રૂં વાલપનાં આવી સભળાવો વેણ. રૂં ૨
 છોગાળા તારુ છોગલિયું, રૂં નિરખીને હરખ્યાં મારાં નેણ. રૂં ૩
 મજજીવન કરીએ વાતડલી, રૂં આવોને એરા મળીએ એકાંત. રૂં ૪
 લાવો મળવાનો લીજીએ, રૂં હવે ખાંતીલાજી કરીએ પુરી ખાંત. રૂં ૫
 હૈડામાં મારે હરખ ઘણો, રૂં મુખડાથી કરી કહ્યો નવ જાય. રૂં ૬
 અહ્માનંદ કહે હેરો હેત કરી, રૂં તનડામાં મારે અતિ ટાહું થાય. રૂં ૭

પદ ૮૮૧ મું.

ચિત્તડામાં તારો રંગ ચડ્યો, રંગભીનાજી;

હૈડામાં વાધું પ્રીતડલીનું પૂર, રંગભીનાજી.

મરમાળા તારી મૂર્તિને, રં જોઈને ફરુ છું ઘેલી તૂર. રં ૧
 આજ કાલની પ્રીત નહિ, રં છે આશુની અમારે એાળખાણ. રં ૨
 છેટે તમે રહો મા શ્યામળિયા, રં પાતલીયા મારા જીવન પ્રાણ. રં ૩
 તમ સારુ મે સંસાર તજ્યો, રં તજ્યો છે સર્વે નાતીલાનો નોર. રં ૪
 બીજું કોઈ મુને શું કરશે, રં કર્યા તમને વાલા નદકિશોર. રં ૫
 દેખીને તમને ડોલરીઆ, રં અંતરમાં અતિ થાય છે આનંદ. રં ૬
 અલવીલા રંગીલા તારે ઉપરે, રં વારી ફેરી જાય છે અહ્માનંદ. રં ૭

પદ ૮૮૨ મું.

કેશરના ભીના કહાન, કુંવર કેસરીયાજી;

રૂપાળા છોગાળા રંગરેલ, કેસરીયાજી.

લટકાં જોઈ તારા નંદલાલા, કેં ભૂલી હું તો પાણીડાંની હેલ. કેં ૧
 મરમાળી તારી મોરલડી, કેં સુણીને લોભાણું મારું ચિત્ત. કેં ૨

ઘરડામાં રહેતાં નથી ગમતું, કે૦ ઘેલી થઇ ફરું તારે ગીત કે૦ ૩
 મનમોહન તારી મુરતીમાં, કે૦ મનડું થયું છે શુભતાન. કે૦ ૪
 વણુ દીઠે તમને વાલમજી, કે૦ પણ એક કલપ સમાન. કે૦ ૫
 પાતળીયા મુજને ટેવ પડી, કે૦ બોયા વિના જપ ન થાય. કે૦ ૬
 જગજીવન તારું રૂપ બોધ, કે૦ વારણીએ તારે પ્રદ્ધાનંદ બાય. કે૦ ૭

પદ ૮૮૩ મું.

તમે દીલડાંને ડાલાવો છો, ડાલરીયાજી;

મોહન મોરલીની તીખી તાન, ડાલરીયાજી.

લટકાળા રંગડો લાગ્યો છે, ડા૦ કોડીલા છેલા તમ સંગ કહાન. ડા૦ ૧
 તારી પાઘડલીના પેચ બોધ, ડા૦ મારુ હૈડુ તો રહેતું નથી હાથ. ડા૦ ૨
 તારી ઉપરણીમાં અટકાણી, ડા૦ મારું ચિત્તડું ડાલે છે તારી સાથ. ડા૦ ૩
 તારી બુકુટી સુંદર રંગ ભરી, ડા૦ લોચનીયાં અણીઆળાં તીખાં બાણ. ડા૦ ૪
 આવીને ખુત્યાં અતરે, ડા૦ થયા પરવશ હવે મારા પ્રાણ. ડા૦ ૫
 હેતાળાં લટકાં હાથતણાં, ડા૦ ઠેરાણા આવી આંખડલીમાં ઠીક. ડા૦ ૬
 પ્રદ્ધાનંદ કહે તમને રાખીને, ડા૦ ખારી સરવે કહાડી મેલી ખીક. ડા૦ ૭

પદ ૮૮૪ મું-રાગ ગરબી.

શ્રી ઘનશ્યામને દક્ષિણ પદમાં, ઉર્ધ્વરેખ અતિ છાજે રે;
 પાનીની બેઠ કોરે પ્રસરી, રૂપાળી બહુ રાજે રે. ૧
 અંગુઠા પાસે અંગુલી નૌત્તમ, તેની બેઠ કોરે શોભે રે;
 અંગુઠા ઉર્ધ્વરેખની વચમાં, તિલ ચિહ્ન બોધ મન લોભે રે. ૨
 એ આદિક નવ ચિહ્ન અનોપમ, જમણા પગ તળે બોધએ રે;
 અંગુઠે નખ ચિહ્ન મનોહર, નિરખીને સુખીયાં હાધએ રે. ૩
 એ જ અંગુઠાની ખારલી કોરે, તિલ એક સુંદર લેખો રે;
 અંગુલીમાંહી અંગુઠાને અડતો, દીલરજન તીલ દેખો રે. ૪
 એ જ ચરણની છેલી આંગળીયે, પ્રીત કરી પીછાણો રે;
 તેની તે ખારલી કોરે અલોચીક, નખ પાસે તિલ બાણો રે. ૫
 ડાખે પગે ઉર્ધ્વરેખાની પાસે, બે ચિહ્ન દેખી લેભે રે;
 પ્રદ્ધાનંદ કહે એ પદ પંકજ, અતરમાં મારે રહેભે રે. ૬

પદ ૮૮૫ મું.

રેખાને મળતું ફણાના થડમાં, વ્યોમ ચિહ્ન દુઃખહારી રે;
 એ આદી દેઈ ડાખા પગમાં, સાત ચિહ્ન સુખહારી રે. ૧

એ પગની ઘુંટીથી રે ઉચા, પાંચ તસુ પરમાણુ રે;
 એક અનુપ નલીને રે ઉપર, તિલ મોટો ઉર આણુ રે. ૨
 તેને તે ઉપર લે રે પાસે, તિલ નાનો દેખાય રે;
 એ પગના ઢેચણથી રે બાહર, ચિહ્ન લખી દુઃખ જાય રે. ૩
 જમણા પગની ઘુંટીથી ઉચા, પાંચ તસુ તિલ નાનો રે;
 એ જ સાથળની બારલી કોરે, ચિહ્ન મોટો નહિ છાનો રે. ૪
 નાભી તે ઉડી ને ગોળ અનોપમ, તેને તે તિલ બેઉ પાસે રે;
 ડાબી ને જમણી કોરે તિલ બે, દેખતાં દુઃખ નાસે રે. ૫
 જમણી કુંખમાં બે તિલ સુંદર, એક નાનો બીજો મોટો રે;
 બ્રહ્માનંદ કહે એને રે નિરખી, લાગે છે જગ ખોટો રે. ૬

પદ ૮૮૬ મું.

નાભીની ઉપર બે તસુ ઉચા, ત્રણ તિલ છે સુખદાર્થ રે;
 બે તિલ ઉપર એક એક સુંદર, એક વીચમાં છબી છાઈ રે. ૧
 વિચલા તિલથી રે બે તસુ ઉચા, એક તિલ શોભે છે સારો રે;
 ઉદર તણી છબી અધિક અલોકિક, બેઘને લાગે જગ ખારો રે. ૨
 વામે કોરે કુંખ બગલની વચમાં, ચાર તિલની હાર રે;
 તેની પાસે બાહારલી કોરે, છે નાના તિલ ચાર રે. ૩
 હૃદય કમળની વચમાં રોમનું, શ્રીવત્સ ચિહ્ન અનુપ રે;
 પ્રેમી જન બેઠું સુખ પામે, રસીક પીયાનું રૂપ રે. ૪
 છાતીને વીચ અર્ધ ચંદ્ર આકારે, પોહું તે તસુ પંચ રે,
 થોડુંક લાલ મોટું ચિહ્ન બેતાં, કષ્ટ રહે નહીં રચ રે. ૫
 જમણી તે કોરે કાઠક ચઢીયાતું, એ ચિહ્ન છે અતિ સારુ રે;
 લલીત મનોહર મનમાં રે લાગે, બ્રહ્માનંદને ખ્યાલું રે. ૬

પદ ૮૮૭ મું.

એક ચિહ્ન વચમાં ડાબીરે કોરે, તિલ શોભે અતિ ભારી રે;
 તેથી ડાબો વળી બે તસુ છેટે, તિલ એક આનંદકારી રે. ૧
 તેથી ડાબો વળી બે તસુ છેટે, વામ સ્તને તિલ એક રે;
 બે સ્તન ઉપર છાપનાં ચિહ્ન છે, ધારે છે ભક્ત અનેક રે. ૨
 જમણી ભુજ પાસે મોહિલી કોરે, ઉભી ચોળે તિલ ચાર રે;
 તે ભુજ મૂળમાં ત્રણ તસુ હેઠું, છાપ ચિહ્ન અતી સાર રે. ૩
 તે છાપ પાસે બાહારલી રે કોરે, ચાર નાના તિલ શોભે રે;
 તે ભુજ કુંભી કાંડાને રે વિચમાં, બે તિલ બેઠું મન લોભે રે. ૪

તે ભુજની છેલી આંગળી ઉપર, અર્ધ તસુ અનુમાને રે;
ત્યાં શોભે તિલ સુંદર નાનો, આવે મુની ફેરે ધ્યાને રે. ૫
ડાખા ભુજના મુળથી ત્રણ તસુ, હેઠું ચિહ્ન એક છાપ રે;
અદ્વાનન્દ કહે તેને ભેતાં બાય, અનંત જન્મનાં પાપ રે.

૫૬ ૮૮૮ મું-રાગ ગરબી.

ડાખી કુંભી હેઠો બે તસુ, ભુજ ઉપલે ભાગે;
ત્યાંથી તિલ સુંદર શોભતો, ખ્યારો અતી લાગે. ૧
એ ભુજની જ અનામીકા, મધ્યમાં વીચમાંય;
તિલ રુઠો રળીઆમણો, ભેતાં દુઃખ બાય. ૨
અનામીકા નખ પાછલે, વળી માંહેલી કોરે;
તિલ નાનો છળીદાર છે, જનનાં ચિત્ત ચોરે. ૩
તે ભુજ પુંચા ઉપરી, તિલ નૌતમ રાજે,
ઠઠ ખાડા વીચ એક તિલ, ભેધ સંકટ ભાજે. ૪
થોડેક છેટે તે થકી, તિલ એક રૂપાલો;
ડાઢીથિ હેઠો એક તિલ, અદ્વાનન્દ કહે બાલો. ૫

૫૬ ૮૮૯ મું.

ડાખા ખલા થકી બે તસુ, હેઠો વાંસા માંય;
તિલ એક સુંદર શોભતો, દેખી જન લલચાય. ૧
તેથી હેઠો તિલ એક છે, તે તળે તિલ બીજે;
મહા મનોહર મૂર્તિ, ભેધ ભેધ મન રીજે. ૨
ડાઢથી નીચે બે તસુ, કરોડાથી જમણી પાસે;
ત્યાં એક તિલ સોહામણો, દેખે ભક્ત હુલાસે. ૩
ડાખી ખરપડી ઉપરે, દિસે છે તિલ નાનો;
પ્રેમી રાખે પ્રેમથી, નયણામાં છાંનો. ૪
એ જ કોરે વાંસા વીચે, તિલ ચારની ચોલી;
એ છળી દેખી બાય છે, અદ્વાનન્દ ઘોલી. ૫

૫૬ ૮૯૦ મું.

નાકની જમણી કોરમાં, તીલ મોટો અલોકી;
ચિહ્ન ઝીણું નાક ઉપરે, જન મગન વીલોકી. ૧
શ્યામ ખીંટુ વામ કાનમાં, હરીજન ઉર ધારે;
બાલ વીશાલમાં રેખ છે, કાળુ તિલક આકારે. ૨

જમણી કોરે લાલમાં, ચિહ્ન કેશથી હેઠું;
તિલ ચિહ્ન જમણી કોર પર, જન ઉર ધિર બેઠું. ૩
તિલ એક તાલુ ઉપરી, બીજે શિખાની સમીપે;
શિખા પાસે જમણી દીશા, તિલ ત્રણ અતી દીપે. ૪
એ વીના પણ ઝીણા બહુ, તિલ શ્યામ શરીરે;
અક્ષાનંદ ઉર આણીએ, બેસી ધીરે ધીરે. ૫

૫૬ ૮૯૧ મું.

એવી રીતે સરવે ચિહ્ન છે, શ્રીજીને અંગે;
સ્મૃતિને અનુસારે લખ્યાં, લખ્યે ઉમંગે. ૧
મૂર્તિ શ્રીમહારાજ તેના, અવયવ છે એવા;
સામુદ્રીક શાસ્ત્રે ઠઠ્ઠા, કર ૫૬ તે જેવા. ૨
ચિહ્ન સર્વ ધનશ્યામનાં, મનમાં સંભારે;
કાલ કર્મ પીડે નહીં, માયા ઝખ મારે. ૩
મહાપ્રભુની મૂર્તિ, સદા અખંડ સુહાવે;
જેનાં મોટાં ભાગ્ય છે, તેને મન ભાવે. ૪
સુંદર શ્રીધનશ્યામનાં, ચિહ્ન છે સુખકારી;
એ છબી ઉપર બાય છે, અક્ષાનંદ બલીહારી. ૫

૫૬ ૮૯૨ મું-રાગ ગરબી.

સખી રે જોને રે આજ અમારાં ભાગ્ય, પ્રીતમ ઘર પાઉણાં રે લોલ;
સખી રે એના વારમવાર વિચારી, લેઉ હું તો ભામણાં રે લોલ. ૧
સખી રે મારા અંતરમાં ન સમાય કે, આનંદ આજનો રે લોલ,
સખી રે મે તો નિરખ્યો અતીશે અનુપ, વદન વજરાજનો રે લોલ. ૨
સખી રે જોને સાદૃશ શરદ સરોજ કે, શોભા નેણુની રે લોલ;
સખી રે હરીને શોભીતા શણગાર, મધુરતા વેણુની રે લોલ. ૩
સખી રે જોને કોમળ નન્દકીશોર, મનોહર મૂરતી રે લોલ,
સખી રે હું તો અધ ઘડી અલખેલ, ન મેલું ઉરથી રે લોલ. ૪
સખી રે જોને આબ્રણુ શોભા અગ, સચગી આંખડી રે લોલ,
સખી રે જોને હરખ ભરી હુલસાય, ઠરી છે મારી આંખડી રે લોલ. ૫
સખી રે જોને ધન્ય મુરત ધન્ય વાર, ઘડી ધન્ય આજની રે લોલ;
સખી રે હું તો લેટી ભુધર રાય, કે મેટી હૃદ લાજની રે લોલ. ૬
સખી રે જોને શોભા અધીક સોહાય કે, મારા ધામની રે લોલ;
સખી રે મારાં લોચન ત્રપત ન થાય, નિરખી છબી શ્યામની રે લોલ. ૭

સખી રે વાલો વાય મધુરી વેણુ કે, મન મારુ હરે રે લોલ;
સખી રે જને વારી પ્રહ્લાનન્દ, છળીલાજીને ઉપરે રે લોલ. ૮

પદ ૮૯૩ મું.

હેલી રે આપણુ જૈએ વૃન્દાવન, મળી સરવ સુંદરી રે લોલ;
હેલી રે વાલો ગોવાળાને સંગ, રમે ત્યાં શ્રીહરી રે લોલ. ૧
હેલી રે જને રન્ધે અલોકીક ખ્યાલ, મનોહર ગાય છે રે લોલ;
હેલી રે એને મોરલડીને નાદ કે, મન લોભાય છે રે લોલ. ૨
હેલી રે જને અરસ પરસ એક તાર કે, ખેલે સહ મળી રે લોલ;
હેલી રે વાલે વૃન્દાવન મોજર, માંડી છે મંડળી રે લોલ. ૩
હેલી રે જને આબણુ પેર્યા અંગ કે, રગભર ખેલીએ રે લોલ;
હેલી રે આપણુ શ્યામળીઆને સંગ કે, લખ્યા મેલીએ રે લોલ. ૪
હેલી રે એની લાલ કસુંખી પાઘ કે, ચોરે ચિત્તને રે લોલ;
હેલી રે જને ઉપર છેગલું સાર, વધારે પ્રીતને રે લોલ. ૫
હેલી રે વાલે પેર્યા પીતાંબર સાર કે, ઓઢી પામરી રે લોલ;
હેલી રે વાલો હરે વારમવાર, પુરણુ પ્રેમે કરી રે લોલ. ૬
હેલી રે જને રંગનો લીનો કહાન, કરે રગ રેલડી રે લોલ;
હેલી રે એને આનંદ ઉમંગ્યો અંગ કે, સંગ સાહેલડી રે લોલ. ૭
હેલી રે જને નેણું કેરી ચોટ કે, નાખે શ્યામળો રે લોલ;
હેલી રે જને પ્રહ્લાનન્દનો શ્યામ, રમે ઉતાવળો રે લોલ. ૮

પદ ૮૯૪ મું.

ખેની રે જને લાલ કસુંખી પાઘ કે, જામો જરકસી રે લોલ;
ખેની રે જને કસુંખી ફેટો કહાન, કમર લીધો ઠસી રે લોલ. ૧
ખેની રે જને મોતીડાંની માળ કે, કુડળ કાનમાં રે લોલ;
ખેની રે જને વશ કીધી વ્રજનાર, વંશીની તાનમાં રે લોલ. ૨
ખેની રે જને પુહડી ફરેરે અનુપ કે, સખીઓના સંગમાં રે લોલ;
ખેની રે હમણું છેગાવાળો છેલ કે, આંચો રંગમાં રે લોલ. ૩
ખેની રે એનું મુખડું પુનમના ચંદ્ર, સરીખું શોભીયું રે લોલ,
ખેની રે મારું ચિત્તડું થયુ રે ચકોર કે, એમાં લોભીયું રે લોલ. ૪
ખેની રે એની દાડમ ખીજ સમાન કે, શોભા દાંતની રે લોલ;
ખેની રે એને નયણે રાતી રેખ કે, નૌતમ ભાતની રે લોલ. ૫
ખેની રે એની નાશા દીપ સમાન, અધીક સોયામણી રે લોલ;
ખેની રે એને દેખી થઈ શુભતાન કે, વ્રજની કામની રે લોલ. ૬

બેની રે બે ઝાંઝરનો ઝણુકાર કે, ધમકે ધુધરી રે લોલ; ૭
 બેની રે માંહી સુંદર શ્યામ સુબાણુ, રમે લટકાં કરી રે લોલ.
 બેની રે વાલે રચ્યો અલોકીક રાસ, ગોપીજન કારણે રે લોલ;
 બેની રે બેને દેખી અક્ષાનંદ, કહે બાંધે વારણે રે લોલ. ૮

૫૬ ૮૯૫ મું.

સજની રે દેખો ધન્ય ધન્ય વૃન્દાવન કે, ધન્ય વૃક્ષ વેલડી રે લોલ;
 સજની રે દેખો ધન્ય ધન્ય વ્રજની નાર, વળગ્યા હરી બેલડી રે લોલ. ૧
 સજની રે દેખો ધન્ય ધન્ય જમુનાનો તિર કે, ધન્ય એનાં નીરને રે લોલ;
 સજની રે જેણે નવરાવ્યા નીત નેમ કે, બળભદ્ર વીરને રે લોલ. ૨
 સજની રે દેખો ધન્ય ધન્ય ગોપી ગ્વાલ કે, ધન્ય તે ગાયને રે લોલ,
 સજની રે જેણે પ્રેમે પાયા દૂધ કે, બદવરાયને રે લોલ. ૩
 સજની રે દેખો ધન્ય ધન્ય ગોકુળ ગામ કે, ધન્ય હરીની વાંસળી રે લોલ,
 સજની રે ધન્ય વાતા નદકિશોર, સુરત દે સાંભળી રે લોલ. ૪
 સજની રે દેખો ધન્ય ધન્ય વ્રજનો વાસ કે, ધન્ય વ્રજનારને રે લોલ;
 સજની રે જેણે નીરખ્યા ભરી ભરી નેણુ કે, નંદકુમારને રે લોલ. ૫
 સજની રે દેખો ધન્ય ધન્ય વ્રજની ભોમ ત્યાં, વાલમ વીચર્યારે લોલ;
 સજની રે દેખો પુરુષોત્તમ પરીબ્રજ, તે ઉપર પગ ધર્યાં રે લોલ. ૬
 સજની રે જેને નેતી ગાવે વેદ, ન પામે પારને રે લોલ;
 સજની રે બેને તે વહાલો કરી વાલ, બોલાવે વ્રજનારને રે લોલ. ૭
 સજની રે બેગી મુની બેને કાજ, વસે જૈ વનમા રે લોલ,
 સજની રે દેખો અક્ષાનંદ કહે શ્યામ, તે નદભૂવનમાં રે લોલ. ૮

૫૬ ૮૯૬ મું-રાગ ગરબી.

ચાલો ચાલો સૈયરનો સાથ, વૃન્દાવન જઈએ રે;
 સખી છેલ છબીલાને સગ, હળી મળી ગાઈએ રે.* ૧
 વહાલો બેંચે છે આપણી વાટ, ઉભા છે વનમા રે,
 સખી આપણે સાથે એકાત, મળ્યાનું છે મનમા રે. ૨
 વહાલે મોરલી લીધી છે હાથ, વળકે છે ઘેરી રે;
 આવી ઉભા છે જમુનાને તીર, પીતાંબર પેરી રે. ૩
 વહાલે પેર્યાં છે પુલકાના હાર, બાંધ્યા છે બાજુ રે;
 એને લલકે છે કાનો માંહી, કુડળીયાં કાજુ રે. ૪
 વહાલે મૃગલાં પમાડ્યાં મોહ, વશીને નાદે રે;
 હરી ગાવે છે સુંદર ગીત, મધુરે સાદે રે. ૫

* “રમ્યે રે” એવો પણ પાઠ બીજો પ્રતમા છે

હરીને હેત કરીને હાથ, ઝાલ્યાનો છે હેવા રે;
સખી પ્રહ્લાનંદનો નાથ, કહે રમવા જેવા રે. ૬

૫૬ ૮૯૭ મું.

જોને જોને સખી એતું રૂપ, મનોહર રાજે રે;
મુખ લાવનતા જોઈ કામ કે, કોટીક લાજે રે. ૧
જોને પુલકાંનો તોરો શીશ, સુંદર શોભે રે;
જોઈ લાલ સુરગી પાધ, મનડુ લોભે રે. ૨
વહાલો નેણે જણાવે છે નેહ, હેતે હેરે રે;
મુને ન્યાલ કરી નંદલાલ, આજુને ફેરે રે. ૩
પેરી શોભીતા શણગાર, રૂડા લાગે રમતા રે;
વહાલો વ્રજનારીને ચિત્ત, ગિરિધર ગમતા રે. ૪
મારાં લોચનીયાં લોભાય, નટવર નિરખી રે;
હું તો મગન થઈ મનમાં, દીવાની સરખી રે. ૫
ઉભા ગીત મધુરાં ગાય, ગોપીજન સગે રે;
વહાલો પ્રહ્લાનંદનો નાથ, રમે રસ રંગે રે. ૬

૫૬ ૮૯૮ મું.

આવો આવોને નદજીના લાલ, આપણુ રમીએ રે;
રૂડાં લોચનીયાં બહુ બાત, જમાડુ તે જમીએ રે. ૧
વારી શ્યામળીયા તમ સાથ, લાગી પ્રીતિ રે;
હવે શું કરશે સસાર, કોઈથી નથી બીતી રે. ૨
મારા હેતુ છે હૈડાના હાર, તમપર વારી રે;
તમ કાજ કોડીલા કહાન, સેજ સમારી રે. ૩
મારે તમથી જગમાં કોઈ, બીજું નથી વહાલું રે,
જો જોઈએ તે જાહવરાય, આણી આણી આવું રે. ૪
લેઈ સરવસ સુંદર શ્યામ, તુજપર વારુ રે;
તારા ઊગલીયામાં શ્યામ, મોહું મન મારુ રે. ૫
પ્રહ્લાનંદના વહાલા ગુણવાન, પધારોને પ્યારા રે;
તમને એક ઘડી અલખેલ, ન મેલું ન્યારા રે. ૬

૫૬ ૮૯૯ મું.

તારી આંખડલી અલખેલ, અતિ અણીઆળી રે;
હું તો ગરક થઈ ગુલતાન કે, ભુધર ભાળી રે. ૧

માથે લાલ કસુંબી પાઘ, તોરે લટકે રે;
 છબી જોઈને સુંદર શ્યામ, મન મારુ નટકે રે. ૨
 રૂડી કેશર કેરી આડ કે, લાલ ખીરાજે રે;
 જોઈ મુખની શોભા માવ, પુરણ શશી લાજે રે. ૩
 શોભે ધુધરડીના ઘેર, કેડે કુંદોરે રે;
 ગળે મોતીડાંની માળ, ચિત્તડું ચોરે રે. ૪
 શોભે સુંથણલી સોરંગ, રૂપાળો રેટો રે;
 વહાલા પેરીને પ્રાણ આધાર, લાવેસું લેટો રે. ૫
 વહાલા બ્રહ્માનંદના નાથ, આવી મુખ આપો રે;
 મુને મેહર કરી મોરાર, પોતાની થાપો રે. ૬

૫૬ ૯૦૦ મું.

સખી નંદતણે દરબાર, મહા રંગ રેલે રે;
 વાલો ગોવાળાની સાથ, ખાંતીલો ખેલે રે. ૧
 મુને કહાનુડાનાં કોડ, ગઈતી જોવા રે;
 વાલે કીધો અલોકીક ખ્યાલ, મારુ મન મોવા રે. ૨
 કહાને ગોપી ગોવાલાને ઘેર કે, ગોપ જમાડ્યાં રે;
 રૂડાં લટકાં કરી નહલાલ કે, ખુબ રમાડ્યાં રે. ૩
 હસી હેત કરી હરીરાય, ઝાલી મુને હાથે રે;
 વાલે દુધતણી લે હેલ, ઢોળી મારે માથે રે. ૪
 મુને કીધી રસખસ કહાન, ભીંજી મારી સાડી રે;
 મુને ચસકો લાગ્યો એ સાથ, જઈશ હુંતો દાડી રે. ૫
 વાલો ડોલે ગોવાળીડા સંગ, બોલે સારુ સારુ રે;
 હેલી બ્રહ્માનંદને નાથ, મોયું મન મારુ રે. ૬

૫૬ ૯૦૧ મું.

ઓરા આવોને સુંદર શ્યામ, એકાંતે મળીએ રે;
 વાલા દીન જાણીને દયાળ, અઢળક ઢળીએ રે. ૧
 વારી મુરતી તમારી માવ, વસી દીલ મોરે રે;
 હું તો જોઈને થઈ શુભતાન, પુલાં કેરે તોરે રે. ૨
 કહાના તમને મળ્યાનાં છે કોડ, કરીએ વાતું રે;
 વહાલા તમ વીના પલ એક, નથી રેવાતું રે. ૩
 તમે દીલડાના દરીયાવ કે, છેલ છોગાળા રે;
 મારા મન માન્યા મોરાર, છો મરમાળા રે. ૪

આવી તમ સાથે અલબેલ, પ્રીત બંધાણી રે;
મુખ લાવનતા જોઈ માવ, હું લોભાણી રે. ૫
તમે મોટા થઈ મહારાજ, શું લલચાવો રે;
વાલા પ્રદ્યાનન્દના નાથ, હસી જોલાવો રે. ૬

૫૬ ૯૦૨ મું.

તારાં મુખડાંની મોરાર, માયા લાગી રે;
મે તો લોકડીયાંની લાજ, સરવે ત્યાગી રે. ૧
હવે છેડો નાંખ્યો શીશ, થઈ દીવાની રે;
તારી છળી અલોકીક છેલ, મનડે માની રે. ૨
મેં તો તમથી બાંધી પ્રીત, બીજેથી તોડી રે;
હવે શ્યામળીય તમ સાથ, બની છે જોડી રે. ૩
વાલા ગાવો છો સુંદર ગીત, અલોકીક લટકે રે;
તારાં છોગલીયામાં છેલ, મન મારું અટકે રે. ૪
છળી જોધને સુંદર શ્યામ, ઠરે છે નેણ્યાં રે;
રૂડાં લાગે છે રંગરેલ, વાલા તારાં વેણ્યાં રે. ૫
અલબેલા પ્રાણુ આધાર, પધારોને પ્રીતે રે;
વાલા પ્રદ્યાનન્દના નાથ, રમો રસ રીતે રે. ૬

૫૬ ૯૦૩ મું.

મારું મનડું પમાણુ મોહ, વંશીને તાને રે;
મુને ગરક કરી ગુલતાન, કોડીલે કાને રે. ૧
મુને સરવે સૈયરમાં શ્યામ, સુહાગણુ કીધી રે;
વાલે હસી ફેખાડી હેત, બાંહી ગ્રહી લીધી રે. ૨
સરવે પૂરી પ્રાણુ આધાર, હિયાની હામું રે;
આજ મેહર કરી મહારાજ, જોયું મુજ સામું રે. ૩
વાલે હેતે ગાઢ્યો હાથ, લીધી હાથ તાળી રે;
મારે જગપતિ સાથે જોડ, બની રૂપાળી રે. ૪
અતી હરખ લરી ન સમાય, આનંદ અંગે રે;
મારે રમતાં જાણ્યો રંગ, શ્યામળીયા સંગે રે. ૫
હું તો મગન થઈ મસ્તાન કે, ખાંતે જોલું રે;
બાંધું પ્રદ્યાનન્દના નાથ, સગાથે જોલું રે. ૬

૫૬ ૯૦૪ મું-રાગ ગરબી.

ધન્ય ધન્ય મારી આંખડી, નીરખ્યા ત્રજપતી વાલો;
માથે સુંદર મોળીયું, ઓઢ્યો નવલ દુશાલો. ૬૦ ૧

લાલ તીલક સોયામણ, બુકુટી રૂપાળી;
 લોચન તીખાં લાગણાં, નાસા મરમાળી. ધ૦ ૨
 કુંડળ જડાઉ કાનમાં, મકરાકૃત ભારી,
 તે જોઈને ક્લેષી ફરે, સરવે પ્રજનારી. ધ૦ ૩
 કાળુ ગૌર કપોલમાં, તીલ ત્રાણુ શોભે;
 ગોકુળવાસી ગોપનાં, જોઈ જોઈ મન લોભે ધ૦ ૪
 અધર લાલ શુભ દાંત છે, દાડમ કલ્પી જેવા;
 બ્રહ્માનંદના નાથને, હુસી બોલ્યાનો હેવા. ધ૦ ૫

પદ ૯૦૫ મું.

આજ મારે આનંદ અતરે, જગજીવન જોઈને;
 મનમોહનની મૂરતી, રાખુ નેણમાં પ્રોઈને. આ૦ ૧
 ઘોડલાંની વાસે ધુમરુ, હાથીડાની હારુ;
 અસવારી અલબેલની, જોઈ તન ધન વારુ. આ૦ ૨
 ગિરિધર ગજ અબાડીએ, ચાલ્યા મથુરાની શેરી;
 વિનતા લેવે વારણાં, કુલડલાં વેરી. આ૦ ૩
 વાળ બહુત પ્રકારનાં, નીશાણુ પટાળાં;
 અમર ઢળે શીર શ્યામને, લાગે રૂપાળાં. આ૦ ૪
 ચોબઢારે ઉચે સ્વરે, જય વાણુ ઉચ્ચારી;
 બ્રહ્માનંદ છળી જોઈને, જાય બલીહારી. આ૦ ૫

પદ ૯૦૬ મું.

હરિવર બેશી હાથીએ, માણીગર માલે;
 અમર ઢળંતે શ્યામળો, છોગાળો ચાલે. હ૦ ૧
 મથુરા નગરની માનની, હેતે અતી હેરે;
 ગોખ ચડે ગજગામની, કુલડલાં વેરે. હ૦ ૨
 ડમરી અખીલ ગુલાલની, ઉડે અતી ભારી;
 તે જોવાને આવીયા, બ્રહ્મા ત્રિપુરારી. હ૦ ૩
 ઢોલ દહામાં ગડગડે, ત્રાંબાણુ વાજે;
 કુબુદ્ધિ મન્ત્રી કંસના, દેખીને દાઝે. હ૦ ૪
 બ્રહ્માનંદના નાથની, ચોપે અસવારી;
 કેટીક જન પાવન થયાં, નિરખી નરનારી. હ૦ ૫

પદ ૯૦૭ મું.

શી કહું શોભા આજની, વર્ણવ્યામાં નાવે;
 ગીરધર ગજ અબાડીએ, મલપંતા આવે. શી૦ ૧

પાઘ ઉપર શીર પેચની, શોભા અતી સારી;
અજળ દુશાલો ઓઢીઓ, મજરાજ વીહારી. શીં ૨
હૈડા ઉપર હીંડલે, મોતીડાની માળા;
મથુરા કેરી શેરીએ, લાગે રૂપાળા. શીં ૩
કર્થુ નિકંદન ઠસનું, નીજ જન સુખ આપ્યું;
દેવકી વસુદેવનું, ભવ બધન કાપ્યું. શીં ૪
જોગી જતી જલે બલે, સનકાદીક ચાલે;
બ્રહ્માનન્દ પાવન કર્યા, લોચન નન્દલાલે. શીં ૫

પદ ૯૦૮ મું-રાગ રામકલી.

વાલા મુને લાગે વાલો વાસુદેવ. ટેક.
જગજીવનને દેખું જ્યારે, નાચે છે મારા નેવ. વાં ૧
પ્રાત ઉઠી મારા પ્રાણજીવનનું, મુખદું જોયાની મારે દેવ. વાં ૨
રુક્મિણી કંથ સત પ્રતિપાલન, કેઈન જાણે એનો લેવ. વાં ૩
બ્રહ્માનન્દ સદા ઉર ચાહે, ચરણ કમલ કેરી સેવ. વાં ૪

પદ ૯૦૯ મું.

રુડા અતી લાગે છે જો રુક્મિણી કત. ટેક.
શોભિત વદન શરદ શશી સરખુ, દાડમ કળી જેવા દત. રં ૧
કાનુમાં કુડળ અતી નૌતમ, નૌતમ માળ ગળે વૈજંત. રં ૨
સાંજ સવારે દરશન સારુ, આવે સુકત અનંત. રં ૩
વાસુદેવ છળી નવલ મનોહર, બ્રહ્માનંદ નિરખંત. રં ૪

પદ ૯૧૦ મું.

રસીયોજી વાસુદેવ રાજધીરાજ. ટેક.
સારદ નારદ શેશ મહેશ્વર, આવે દરશન કાજ. રં ૧
રુક્મિણી નાથ હાથ શુભ આયુધ, સુંદર નૌતમ સાજ. રં ૨
શ્યામ સુંદરનાં દરશન સારુ, તણ મે તો લોકની લાજ. રં ૩
બ્રહ્માનન્દનો નાથ ખીરાજે, નટવર ગરીબનિવાજ. રં ૪

પદ ૯૧૧ મું.

રુક્મિણી વાસુદેવ જોડી બની જોર. ટેક.
ખ્યારી કે શીર નૌતમ ચુંનડ, પીયા શીર પાઘ કીશોર. રં ૧
ખ્યારી તન કરતુરી લેપન, પીયા તન ચંદન ખોર. રં ૨

અરસ પરસ બેઉ બદન બીલોકત, શોભિત બેઉ તન ગોર. ૨૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કંઠે કોટી કદ્રપની, શોભા લીની ચોર. ૨૦ ૪

પદ ૯૧૨ મું.-રાગ ભેરવ.

વાસુદેવના વદન કમલ પર, વારવાર બલિહારી રે. ૧૦ ૧
શંખ ચક્ર કર કમલ ખીરાજે, ગદા મનોહર ધારી રે. ૧૦ ૨
સોલે સહસ્ર અષ્ટ ત્રીય સુંદર, રુક્મિણી આદીક ખ્યારી રે. ૧૦ ૩
પ્રધુમ્ન જેવા પુત્ર પ્રતાપી, કીરતી જગ વિસ્તારી રે. ૧૦ ૪
સેનાપતી સાત્યકી સરખા, શત્રુને ભય ભારી રે. ૧૦ ૫
ઉદ્ધવ જેવા આગળ ઉભા, સેવક આજ્ઞાકારી રે. ૧૦ ૬
જેનાં દરશન કરવા આવે, બ્રહ્માદિક ત્રિપુરારી રે. ૧૦ ૭
બ્રહ્માનંદના નાથને ભજતાં, તાપ મટે સંસારી રે. ૧૦ ૮

પદ ૯૧૩ મું.

વાસુદેવ જગ પ્રગટ ખીરાજે, હરીજનનાં દુઃખ હરવાને. ૧૦ ૧
રુક્મિણી નાથ હાથ શુભ આયુધ, દુષ્ટ નીકંદન કરવાને. ૧૦ ૨
સોળ હજાર ત્રીયા એક સાથે, ત્યાર થૈ જેને વરવાને. ૧૦ ૩
કન્યા કન્યા પ્રતિ રૂપ કરીને, એક કાલ અનુસરવાને. ૧૦ ૪
શોભીતા શણગાર સજે નિત, નિરખી લોચન ઠરવાને. ૧૦ ૫
પ્રેમી જનના અંતરમાંહી, મૂરતી મનોહર ધરવાને. ૧૦ ૬
ભરતખંડ અગણીત નર નારી, આવે શરણ ઉગરવાને. ૧૦ ૭
બ્રહ્માનંદના શ્યામને લેટે, ફરી ન આવે ફરવાને. ૧૦ ૮

પદ ૯૧૪ મું.

વાસુદેવ રંગ રેલ રસીક વર, રૂપ મનોહર રાજે રે. ૧૦ ૧
શરણાંગત વત્સલ સુખસાગર, ભક્તતાણાં દુઃખ ભાજે રે. ૧૦ ૨
રુક્મિણી સત્યભામા પટરાણી, છત્ર ચમર શીર છાજે રે. ૧૦ ૩
અકાદિક આયુધ કર ધાર્યી, અસુર વિનાશન કાજે રે. ૧૦ ૪
ગાન તાન ગુણીજન નીત ગાવે, વાળ અહોનીશ વાજે રે. ૧૦ ૫
દીન દીન અધીક પ્રતાપ અલોકીક, દેખી દુષ્ટ મન દાઝે રે. ૧૦ ૬
ભુષણ વસન અમુલ્ય ભારી, શોભે સહીત સમાજે રે. ૧૦ ૭
બ્રહ્માનંદનો નાથ વિહારી, નિશ દિન દીન નીવાજે રે. ૧૦ ૮

પદ ૯૧૫ મું.

વાસુદેવ વાલાજી દીસો, રુક્મિણી વર રૂપાળા રે. ૧૦ ૧
અસુર વીનાશન આયુધ કરમાં, સાધુના રખવાળા રે. ૧૦ ૨

મકરાકૃત કુંડળ કાનુમાં, મોતીની ગળે માળા રે. વા૦ ૩
 ડોલરીયા તમને જોઈ ડોળે, પ્રેમી જન મતવાલા રે. વા૦ ૪
 કરુણાસીધુ મનોહર કાંતી, શરણાગત પ્રતીપાળા રે. વા૦ ૫
 રંગીલી પાગડલીમાં તોરા, મેઢ્યા છે મરમાળા રે. વા૦ ૬
 વેશ અમુલક ઠમર કશી બાંધ્યા, રેટા શુભ તસાળા રે. વા૦ ૭
 બ્રહ્માનન્દ કહે અખંડ બીરાજે, કોડીલા લટકાળા રે. વા૦ ૮

પદ ૯૧૬ મું-રાગ વિલાસ.

મોરે મન ભાચે રે, આલી મોરે મન ભાચે;
 નન્દકો દુલારો ખ્યારો, મોરે મન ભાચે. ટેક.
 રાતે મહમાતે નેન, બોલત મધુરે બેન;
 શીરપે અમુલ નીકી, પગીઆં બનાચે. નં૦ ૧
 હેમ પુંચી સોહિ હાથ, ગ્વાલ બાલ લીચે સાથ;
 નિરખી સહુણો નાથ, અતિ સુખ પાચે. નં૦ ૨
 કેશર તીલક ભાળ, ગલ મોતીહુકી માળ;
 રસકો રસીલો લાલ, સુંદર સોહાચે. નં૦ ૩
 પેહિરી વસન પીત, રાજત અજબ રીત;
 બ્રહ્માનન્દ હુકે મીત, ચિત્ત લલચાચે. નં૦ ૪

પદ ૯૧૭ મું.

સાંવરો શુમાની, ફેખો, સાંવરો શુમાની;
 રસકો રસીલો છેલો, સાંવરો શુમાની. ટેક.
 ચલત અનોખી ચાલ, ઓઢકે લીચે દુશાલ;
 શીરપે કલંગી લાલ, મોરે મન માની. રસ૦ ૧
 સુંદર શ્રવન વામ, તીલ બીંદુ સોહિ શ્યામ;
 નિરખી લજ્જત કામ, છબી સુખદાની. રસ૦ ૨
 ગોરેહી સહુને ગાત, છબી બરની ન ભત;
 ચિત્તકું હરાત યાકી, મુખહુકી બાની. રસ૦ ૩
 નીરખી નંદકો નદ, પયોં ગલે પ્રેમ ફંદ;
 બ્રહ્માનન્દ તન ધન, કીચે કુરબાની. રસ૦ ૪

પદ ૯૧૮ મું.

નંદકો દુલારો ખ્યારો, નંદકો દુલારો;
 સાંવરો સુખન ખ્યારો, નંદકો દુલારો. ટેક.

અજબ રંગીલી અખી, પ્રકુલ સરોજ પખી;	
છેલો ગિરિધારી, વન માળી મતવારો.	સાં૦ ૧
કેશર તીલક કીચે, મોતીહુકી માલ હીચે;	
મેનકો હટાવે માન, નેનકો નબરો.	સાં૦ ૨
ખેલે ગોપી ગ્વાલ સંગ, રાજે પીયા નવ રંગ;	
ભુષન વસન અગ, અતિસે ઉદારો.	સાં૦ ૩
ખશીકી ખબલે તાન, કુવર છબીલો કાન;	
અક્ષાનંદહુકો, પ્રાણુવન હમારો	સાં૦ ૪

પદ ૯૧૯ મું.

કુજકો વિહારી કહાનો, કુજકો વિહારી;	
મૌરે મન માન્યો કહાનો, કુંજકો વિહારી.	ટેક.
ચદનકી કીચે ખોર, અરુન દગન કોર;	
ચલત ગયદ ચાલ, લાલ ગિરિધારી.	મો૦ ૧
છખી રગ છાંઈ જ્યું, કલગી શિર લટકાઈ;	
શિરપે બનાવ પાઘ, અતિ સુખકારી.	મો૦ ૨
લાલકી વિશાલ રેખે, પ્રેમી પ્રેમહુંસે દેખે;	
જનમ સુકળ લેખે, મજહુકી નારી.	મો૦ ૩
અતિસે ઉદાર સુખસાર, ચાહી સંગ લગ્યો ખ્યાર;	
અક્ષાનંદ વાર વાર, જાત બલિહારી.	મો૦ ૪

પદ ૯૨૦ મું-રાગ વિલાસ.

લાલચ લાગી રે, બેની મુને લાલચ લાગી રે;	
બેધને બદવરાય, મુને લાલચ લાગી રે.	ટેક.
સુંદર સુખ સોયામણો, શોભે સુંદર વાણી રે;	
સુંદર વરની ચાલમાં, બેની હું લોભાણી રે.	બો૦ ૧
ગુણવતાના ગીતમાં, મારુ ચિત્ત ચોરાણું રે	
એ વીના હું ખીબુ, બેની કાંઈ ન બાણું રે.	બો૦ ૨
સાન કરી મુને શ્યામળે, આવીને ચોરે રે;	
દીલડું મારુ ડોલચું, એને પુલને તોરે રે.	બો૦ ૩
જમુના પાણી હું ગઈ, મળ્યા વીચમાં માવો રે;	
અક્ષાનંદના નાથથી, થયો નેણ મેલાવો રે.	બો૦ ૪

પદ ૮૨૧ મું.

પ્રાણથી ખ્યારો રે, વાલો મુને પ્રાણથી ખ્યારો રે;
 છેગાવાળો છેલ, મુને પ્રાણથી ખ્યારો રે. ટેક.
 સેજ સોહાગી શ્યામળો, બાણે રસની રીતી રે;
 લટકાળા નહલાલથી, લાગી પૂરણ પ્રીતી રે. છાં ૧
 છેગલું એનું ચિત્તમાં, મારે અટક્યું આવી રે;
 હાથ અહીંને હેતમાં, મુજને બોલાવી રે. છાં ૨
 સુખ ના આવે ધામમાં, ઘર કામ ભૂલી રે,
 જગનો જીવન જોઈને, ફરુ છું હું ફૂલી રે. છાં ૩
 શું કરે સંસારીયો, લજ્યા લોકની ટાળી રે;
 પ્રદ્યાનંદના નાથથી, લાગી છે તાળી રે. છાં ૪

પદ ૮૨૨ મું.

મન લોભાણુ રે, હેલી મારુ મન લોભાણુ રે;
 ચતુર વરની ચાલમાં મારુ મન લોભાણુ રે. ટેક.
 ચગી રગી ચાખડી, ચાલે ગજની ચાલ રે;
 છેલ છળીલા શ્યામને, જોતા થઈ નિહાલ રે. ચાં ૧
 આંખડીયું અણીઆળીયું, વાલો ભીંને વાને રે;
 ચોરી લીધું ચિત્તડું, મોરલીની તાને રે. ચાં ૨
 ફાવે ગજરા પુલના, શીર પુલની ટોપી રે;
 ઠાવકી જોતાં થઈ ગઈ, શુલતાન ગોપી રે. ચાં ૩
 મોહનજીની મૂરતી, પલ એક ન મેલું રે;
 પ્રદ્યાનંદના સ્વામીયે, કીધી રંગની રેલું રે. ચાં ૪

પદ ૮૨૩ મું.

પ્રીત બધાણી રે, હેલી મારે પ્રીત બધાણી રે;
 શ્યામ સહુણ સાથ, મારે પ્રીત બધાણી રે. ટેક.
 આવીને ઉભો આગળે, પીતાંબર પેરી રે,
 માલ ગળા વીચ માવને, શોભે પુલકાં કેરી રે. શ્યાં ૧
 રસ ભર્યા લળકી રહ્યાં, કાને કુંડળ કાળુ રે;
 બે ભુજમાં બાંધીયા, કુલોના બાળુ રે. શ્યાં ૨
 મીઠી વાયે મોરલી, વાલો તીખે તાને રે;
 રસ બસ કીધી રગમાં, કોડીલે કાને રે. શ્યાં ૩

મદીરીયામાં મુજને, મળ્યા શ્યામ સોહાગી રે;
બ્રહ્માનંદનો નાથ જોઈ, ભવ ભાવઠં ભાગી રે. શ્યા૦ ૪

પદ ૯૨૪ મું-રાગ કવિત ટોડી.

તેરીસું ઠનૈયા તેરે, નીકે બહુગારે નેન;
બહુસે સખ બ્રજ, વશ કરી ડાયોં હે. તેરી૦ ૧
બહુ તેરે જોર જાન, પૂતનાકે હેરે પ્રાન;
બક અઘ આદી યાકો, કુલહી સંધાયોં હે. તેરી૦ ૨
બહુકી ચોટ ભારી, નથ્યો જલ પેઠં કારી,
એહી બહુ કરી ગિરિ-રાજ કર ધાયોં હે. તેરી૦ ૩
બહુસે બબઈ બેન, કીની ખટ માસ રેન;
બ્રહ્માનંદહુકે શ્યામ, કામ મહ ટાયોં હે. તેરી૦ ૪

પદ ૯૨૫ મું.

ખ્યારે રગ ભીને કહાન, મોહી મેં તો ભીને વાન;
શ્યામરે સુખન તેરી, છબી મોય ખ્યારી હે. ખ્યારે૦ ૧
પાઘકો બન્યો મરોર, છોગે ઝુકે ચઢું ઓર;
બમર બમત જોર, ફૂલકી ખુમારી હે. ખ્યારે૦ ૨
કલંકી ધરી ઢ્યાળ, જરે હીરા મોતી લાલ;
કેશર તીલક ભાલ, શોભા જગ ન્યારી હે. ખ્યારે૦ ૩
બુકટી વીનાદ એન, લાજત હે દેખી મેન;
બ્રહ્માનંદ કહે નેન, પ્રેમકી કટારી હે. ખ્યારે૦ ૪

પદ ૯૨૬ મું.

નીકે કરી દેખ આલી, નીકે બને વનમાલી;
નીકી પાઘડુંમે તોરા, નીકે લટકાયે હે. નીકે૦ ૧
નીકે ઓઠે હે હુસાલ, મોતીનકી નીકી માલ;
કેસરકો નીકો ભાલ, તીલક બનાયે હે. નીકે૦ ૨
નીકે હે કપોલ ગાત, મુખ નીકે મુસકાત,
દારમકે બીજ નીકે, દંત છબી છાયે હે. નીકે૦ ૩
નીકી લે બસી હાથ, નીકે સખ સખા સાથ;
નીકે મજનાથ બ્રહ્મા-નંદ મન ભાયે હે. નીકે૦ ૪

પદ ૯૨૭ મું.

સુંદર રસીલે નેન, સુંદરહી સુખ દેન:
સુંદર બની હે છબી, સુંદર જાનકી. સુંદર૦ ૧

સુંદર બસન સાર, સુંદર હી મોતી હાર;
 સુંદર દેખાત શોભા, ભીને તન વાનકી. સુંદર૦ ૨
 સુંદર અનુપ રીત, સુંદર બઢાત પ્રીત;
 સુંદર બની હે છબી, બ્રુહન કબાનકી. સુંદર૦ ૩
 સુંદર મરોર સારી, બ્રહ્માનન્દ બલિહારી;
 સુંદરતા મોય ખ્યારી, રગભીને કહાનકી. સુંદર૦ ૪

પદ ૯૨૮ મું-રાગ ટોડી.

પ્રાણનાથ ઘનશ્યામ પીયાકે, વદન કમલપર જાઉં બલીહારી. પ્રાં ૦ ટેક.
 મકરાકૃત કુંડળ કાનનમે, કુલ માલ સુંદર ગલ ડારી. પ્રાં ૧
 ચલની અતી ગજકી ચાતુરતા, હંસહુકી ઉપમા લખી હારી. પ્રાં ૨
 રૂપ અલોકીક દેખી પીયાકે, મગન લઈ બ્રહ્માન કુમારી. પ્રાં ૩
 બ્રહ્માનન્દ મુકુંદકી મૂરતી, નેનનકે પટમે લે ધારી. પ્રાં ૪

પદ ૯૨૯ મું.

લાલ લખે મગ બાત સખીરી, કહા જાનું મોકું કહા કીના. લાં ૦ ટેક.
 મેરી ચોર દેખી મનમોહન, લટકહુસે મનકું હર લીના. લાં ૧
 એક હસ્ત કરી કમલ ફેરાવત, દુબો હસ્ત સખા ગલ દીના. લાં ૨
 નેન બાન બ્રજરાજ કુંવરકે, લાગ ગયે ઉરમે નહીં ચીના. લાં ૩
 બ્રહ્માનન્દ લઈ મે રસબસ, ચાકે રગ મેરા મન લીના. લાં ૪

પદ ૯૩૦ મું.

લાગી લગન ઘનશ્યામ ચરનકી, ટરત નહીં અંતરસે આલી. લાં ૦ ટેક.
 સુંદર વદન મનોહર શોભિત, લલીત અલોકીક નેનકી લાલી. લાં ૧
 રૂપ મીલ્યો ઘનશ્યામ છબી મેહી, ચૌદ ભુવન અબહો ગયે ખાલી. લાં ૨
 શોભા ધામ દેખી સુખસાગર, નિશક લઈ મે તો નીપટ નિહાળી. લાં ૩
 બ્રહ્માનન્દ વસો અખીયનમે, મનમોહન છેલો વનમાળી. લાં ૪

પદ ૯૩૧ મું.

નંદ કુંવર ઘનશ્યામ સાંવરો, મોહન આય બર્યો દગમાંઈ. નં ૦ ટેક.
 નિરખત વદન મદન છબી લાજત, મેં એહી ચરન કમલ લપટાઈ. નં ૧
 રેન દીવસ રહે નેનકી આગી, એક પલક તણુ દુર ન જાઈ. નં ૨
 પ્રાણ પીયા ઘનશ્યામ વદનપર, શોભા અખીલ ભુવનકી છાંઈ. નં ૩
 બ્રહ્માનન્દ કમલ લોચનપર, વારમવાર સદા બલ જાઈ. નં ૪

૫૬ ૯૩૨ મું-રાગ વેલાવલ.

છળી સુભગ સલુણે શ્યામકી, મેરે આય વસી ઉર વીચરી,
રૂપ અલોકીક દેખ કેરી, કોટી લજત તનુ કામકી. છ૦ ટેક૦
અજળ લગત ઉરપરે અતી, શોભા મુક્તા દામકી;
નીરખ મમ્મ લઇ પ્રેમમેરી, સખ ત્રીય ગોકુળ ગામકી. છ૦ ૧
ખડુત રસીક મુખ ખોલની, પીય સંતનકે અભીરામકી;
મોહન વદન વીલોકકે, મેં સુરત ખીસર ગઇ ધામકી. છ૦ ૨
લાવનતા શુભ લાલકી હીય, પુરણ સખ વીધી હામકી;
બ્રહ્માનંદ ઉર અંતરે લગી, રટના નટવર નામકી. છ૦ ૩

૫૬ ૯૩૩ મું.

ખની મુરતી અજળ મજરાજકી, એરી થકીત લઇ મે દેખકે;
મોર મુગટ કર મોરલી અતી, શોભા સખ તન સાજકી. બ૦ ટેક૦
મંદ મધુર મુખ હાસ હે, દોહ નેન કમલ રીપુ રાજકી;
અધુર સુધારસ પાનસે કરી, પ્રકુલિત કાંતિ સમાજકી. બ૦ ૧
નિરખત પરવસ હો ગઈરી, સુધ જ્યું ભૂલી ગૃહ કાજકી;
ગેલ ચલી ગોવિંદકે વે, અટક તણ જગ લાજકી. બ૦ ૨
લાલ ચમનમે લગ રહી આલી, સુંદર ગુનકે ઝાંઝકી;
બ્રહ્માનંદ બરને કહા છળી, અકલ અલોકીક આજકી બ૦ ૩

૫૬ ૯૩૪ મું.

આજ સુંદર શોભીત શ્રીહરી, સખી દેખત મન લલચાયરી;
બનકે બેઠે આય કે એરી, અજળ સિંહાસન ઉપરી. આ૦ ટેક.
બદન કમળ વિકસી રહ્યો, દોહ અખીઆં સલુની રગ ભરી;
રસીક મનોહર રૂપસે એરી, કોટી મદન છળી તુચ્છ કરી. આ૦ ૧
રુચિર તિલક શુભ લાલમે, શુભ પાઘ સુરંગી શિર ધરી;
લલિત કલંગી ઝુક રહી, મુક્તાક્ષ બાનકેસે જરી. આ૦ ૨
નૌતમ નટવર નાથકી છળી, નિરખત સમ નેનું ઠરી;
બ્રહ્માનંદ યા રૂપકે જન, આશક ભવ નાવે ફરી. આ૦ ૩

૫૬ ૯૩૫ મું.

માઈ દેખોરી સુંદર વર આયે કે, કર લેયોરી સુફલતા નેનકી;
તખત ખીરાજત શ્યામરો, અંગ બહુ વીધી રૂપ બનાયકે. મા૦ ટેક.
વનમાલા નૌતમ બની, ઝુક ભમર રહે લલચાયકે;
લાલ કસુંબી પાઘપે, શુભ તોરા શીર લટકાયકે. મા૦ ૧

અરુણ કમલવત નેન હે, અતી વિમલ રહે વીકસાયકે,
રસીક સહુને રૂપમે રહી, પ્રજા જીવતી લોભાયકે. માં ૨
નીરખત મૂરતી નાથકી, નહીં રહત જ્યું નેન અધાયકે;
અદ્વાનન્દ રસખસ ભાઈરી, પ્રેમ મગન સુખ પાયકે. માં ૩

પદ ૯૩૬ મું-રાગ બીલાવલ.

આલીરી આઈ વશ્યો દુગ નદ હુલારો; આં ૮૬.
બેઠત ચલત જગત સુપનમે, નેક ન હોવત ન્યારો. આં ૧
મંદ મદ મુખ હાસ મનોહર, નેન કમળ મતવારો. આં ૨
અદ્વાનન્દકો નાથ રંગીલો, દીલકી જાનનહારો. આં ૩

પદ ૯૩૭ મું.

દેખોરી નવલ બને છબી લાલ કનૈયા, દેં ૮૭.
મુગટ જરાવ માળ ગળે મોતીન, કુડળ કાન ધરૈયા. દેં ૧
નેન સકોમળ દેન સદા રસ, મધુર મધુર સુર મોરલી બજૈયાં. દેં ૨
અદ્વાનન્દ જાવત બલિહારી, પ્રજા જીવતીન સુખ હૈયાં. દેં ૩

પદ ૯૩૮ મું.

માઈરી મન હર લીનો મેરો કુજવિહારી, માં ૮૮.
ટેડી ચાલ પાઘ શીર ટેડી, ટેડી નજર નીહારી. માં ૧
મસ્તલાલ કર ગેદ ઉછારત, ભાલ તિલક છબી બારી. માં ૨
અદ્વાનન્દ મદ મુખ હસકે, વશ કીની પ્રજા નારી. માં ૩

પદ ૯૩૯ મું.

મોકુરી કહાન કુંવર આલી, કહો કહો કીનો, માં ૮૯.
પ્રજા જીવન બન બેન બજાય કે, તુરત પ્રાણ હર લીનો. માં ૧
મે યાકી ગતી કહુવે ન જાની, ડગર ચલત ચિત્ત દીનો. માં ૨
અદ્વાનન્દ વસે નેનનમે, નન્દનન્દન રંગબીનો. માં ૩

પદ ૯૪૦ મું-રાગ વેળાવળ.

હારે, તારી માધુરી મૂર્તિપર બલિહારી,
છેલ ચતુર પીયા શ્યામ સનેહી;
તારી માધુરી મૂર્તિપર બલિહારી,
છેલ ચતુર પીયા શ્યામ સનેહી. ટેક.

છખી તો તેહારી મારા શ્યામ સોહાગી;	
હારેહુ તો નિરખીને થઇછું જગથી ન્યારી.	છે૦ ૧
મોતીડાંની ઉર માળ મનોહર,	
હારે કબુખાબુની બની છે શોભા સુખકારી.	છે૦ ૨
આંખડલી નૌતમ અણીયાળી,	
હારે તેણે વેધીને લીધી છે પ્રજની નારી.	છે૦ ૩
અહ્માનંદને અંતર વસીયા,	
હારે ગુણસાગર નટવર ગિરિધારી.	છે૦ ૪

પદ ૯૪૨ મું.

હારે, વહાલા છેલછખીલા ખ્યારા પ્રજવાસી,	
નાથ નયનથી નિમખ ન મેલું;	
વહાલા છેલ છખીલા ખ્યારા પ્રજવાસી,	
નાથ નયનથી નિમખ ન મેલું.	ટેક.
અંતરમાંહી વસી છે આવી,	
હારે રૂડી હેત સહીત સુખની હાંસી.	ના૦ ૧
ચાલ મનોહર ચિત્તડાંને ચોરે,	
હારે કહાના રસીક સુંદર વર સુખરાશી.	ના૦ ૨
ગજમોતી પુલડાં કેરા ગજરા,	
હારે જાણું પ્રેમ તણી ખાંધેલ કાંસી.	ના૦ ૩
અહ્માનંદને નેણ વસીહિ,	
હારે તારી આ છખી સુંદર અવીનાશી.	ના૦ ૪

પદ ૯૪૨ મું.

હારે, મારા શ્યામ મનોહર છોગાળા,	
લાલ નવલ લોચનિયામાં રાખુ;	
મારા શ્યામ મનોહર છોગાળા,	
લાલ નવલ લોચનિયામાં રાખું.	ટેક.
આંગણીએ રે મારે નીત નીત આવો,	
હારે તમે રમઝમ કરતા રહીઆળા.	લા૦ ૧
તમ રે વીના મારે પળ નવ ચાલે,	
હારે મારા મંદીરીયાના તમે રખવાળા.	લા૦ ૨
ચાલ અજબ ચાલો ગજ કેરી,	
હારે વારી મોહન રગઝર મચરાળા.	લા૦ ૩

બ્રહ્માનંદને અટકી ગાવી,
હારે મનડામાં ગજ મોતીની માળા. લાં ૪

પદ ૯૪૩ મું.

હારે સુખસાગર નાગર શ્યામળિયા,
પ્રાણુલવન મારે મંદિર પધારો;
સુખસાગર નાગર શ્યામળિયા,
પ્રાણુલવન મારે મંદિર પધારો. ટેક.
પ્રીતડી કરીને મારા નાથ પેરાવું,
હારે હાથે સુવર્ણ જડાવું સાંકળીયાં. પ્રાં ૧
મન ગમેતા જમળો હરિ મેવા,
હારે મહીં માંખણ ઘૃત સાકર મળીયાં. પ્રાં ૨
સોનેરી શીર પાધ બનાવું,
હારે પેહરો પરમ સ્નેહી પીયા પાતળીયા. પ્રાં ૩
બ્રહ્માનંદના શ્યામ વિસામા,
હારે ઘણે હેતે લેઈ હું તારાં ઘાંઘળીયાં. પ્રાં ૪

પદ ૯૪૪ મું-રાગ વેરાવળ.

રાધારમણ રસીક પ્રજરાજ, રાધારમણ રસીક પ્રજરાજ;
મોર મુગટ શીરપર કર મુરલી, પ્રગટ લયે નીજ જનકે કાજ. રાધાં ૧
અંગ ઉમંગ રહત રગ અપને, સગ સખા સુંદર સખ સાજ;
ઉર બનમાળ વિશાળ અલોકિકે, નીરખત જાત કષ્ટ સખ ભાજ. રાધાં ૨
પ્રૌઢ પ્રતાપ અધિક પ્રભુતાર્થ, દેખી હોત દુષ્ટન મન ફાજ;
મુખકી શોભા નવલ મનોહર, કોટી કોટી કંદ્રપ છબી લાજ. રાધાં ૩
નેન કમલ જહુકુળકે નાયક, તીન ભુવન પતિ દીન નીવાજ;
બ્રહ્માનંદ મીલે મનમોહન, ભાગ્ય બડે મેરે ધન્ય આજ. રાધાં ૪

પદ ૯૪૫ મું.

રાધારમણ વસે દગ આય, રાધારમણ વસે દગ આય;
લાલ કમલ દગ ભાલ મનોહર, વદન દેખી છબી ચંદ્ર લખાય. રાધાં ૧
મન રંજન મુખ મોરલી બજવત, રસિક શ્યામ સુંદર જહુરાય;
નટવર તાન સુનાયકે નીકી, ગોપીનકુ કરી સાન રીઝાય. રાધાં ૨
પેચ અનૂપ અજબ શીર પગીયાં, સો લીની પુલન કરી છાય;
લટક રહી શુભ નવલ કલંગી, તેહી છબી મુખ કરી નાહીં કહાય. રાધાં ૩
૧૮

શોભિતગજ ગતિ ચલત શ્યામરો, સુર વનિતા દેખત સખ ધાય;
બ્રહ્માનંદ નિરખી રાધાવર, થકિત રહે લોચન લલચાય. રાધા૦ ૪
પદ ૯૪૬ મું.

રાધારમણ નયન શનગાર, રાધારમણ નયન શનગાર;
નવલ છળી સુંદર નટનાગર, કરુણા સાગર નન્દકુમાર. રાધા૦ ૧
કુલનકરી ઢકે શીર પગીયા, જરકસી લસત મનોહર તાર;
મદ મદ ગતિ ચલત શ્યામરો, નિરખત મગન રહત વ્રજનાર. રાધા૦ ૨
કબહુક કુલન ગેદ ઉછારત, કબહુ કરત ગોપીનસે રાર;
કબહુક મધુરી બેન બબાવત, એસે નૌતમ ચરિત્ર ઉદાર. રાધા૦ ૩
પ્રાણનાથ ઘનશ્યામ પીયાપર, કોટી મદન છળી ડાર વાર;
રાધારમણ રસિકકે ઉપર, બ્રહ્માનંદ જાવન બલિહાર. રાધા૦ ૪
પદ ૯૪૭ મું.

રાધારમણ રસિક વ્રજચંદ, રાધારમણ રસિક વ્રજચંદ,
મદ હસત મુખ બેન મનોહર, કમલ નયન કેવળ સુખકદ. રાધા૦ ૧
કીનો બાલ તિલક કેસરકો, ઢાલ બને ઉર ચાલ ગચદ;
જાકે ગુન શેષાદિક ગાત, નિરખત વદન મીટત ભવ દૂદ. રાધા૦ ૨
વ્રજ પ્રગટે વ્રજરાજ વિહારી, કસાદિક અધ અસુર નિકંદ,
કરી કરી હરખ દરશકે કારણ, અમર સહિત આવત ચલી ઇંદ. રાધા૦ ૩
ગો ગોપી ગુલતાન ભયે સુની, ગહરે સ્વર ગાવત ગોવિન્દ,
વારમવાર રાધા વરકે પર, બલ બલ જાવત બ્રહ્માનંદ રાધા૦ ૪
પદ ૯૪૮ મું-રાગ ધન્યાશ્રી.

મારા કેશરીયાવર કહાન, જાઉ તારે વારણીયે,
મોહી છું મોરલડીને તાન, આવી ઉભી ખારણીયે. ટેક
આવી વસ્તું છે મારે અતરે રે, વાલા રૂપ અલોકિક તાર,
છેલ છળીલું તાર છોગલુ રે, મુને પ્રીતમ લાગે ખ્યાર. જા૦ ૧
સુભગ સોના કેરા સાકળા રે, માંહે યુની રતન જડાઉ,
નવલ રંગીલા મારા નાથજી રે, હું પ્રેમ કરીને પેરાવુ જા૦ ૨
પુલ તણી રે માળા પુટડી રે, વારી પ્રાણજીવન તમે પેરી,
બ્રહ્માનંદના વાલમા રે, મારા લાડકડા રગ લેરી. જા૦ ૩

પદ ૯૪૯ મું.

મોહી છું વાલમ લીને વાન, મોહન મરમાળા રે,
યર્થ રૂપ જોધને ગુલતાન, રસિયા રૂપાળા રે. ટેક.

રસીક સહુણા રુડા રૂપમા રે, વારી મનડું આવી મોહું;
 છેલ છબીલા માર ચિત્તડુ રે, તારી પાધડલીમાં પ્રેયું. મોં ૧
 બાલ તીલક સોયામણું રે, મીઠી મુખડા કેરી વાણી;
 કુંડળીએ રે તારે કાનજી રે, માર મનડું લીધું તાણી. મોં ૨
 અંબર આલુષણ અગમાં રે, નીત પહેરીને દરશન દેવું;
 પ્રદ્ધાનદના વહાલમા રે, વહાલા બીજું નહીં તમ જેવું. મોં ૩

પદ ૮૫૦ મું.

મારા શ્યામળીયા સુખ ધામ, મોહી છુ મરકલડે રે;
 તમને જોઈને સુંદર શ્યામ, ચિત્તડે રંગ ચડે રે. ટેક.
 તમ કારણ મારા નાથજી રે, મે તો જગની લજ્જા લાગી;
 રસીયા તારા રૂપમાં રે, મારી લગની અહોનિશ લાગી. મોં ૧
 હાથ કડાં બેહુ હેમનાં રે, તમે પેચાં પ્રીતમ પ્યારા;
 નટવર રાખુ નયનમાં રે, નીત મોહન જીવન મારા. મોં ૨
 છબી જોઈને તારી છેલવર, મારી મન વૃત્તિ લોભાણાં;
 પ્રદ્ધાનદના વાલમા રે, આવી તમ સંગ પ્રીત બંધાણાં. મોં ૩

પદ ૮૫૨ મું.

મારા લેરખડા નહલાલ, વાલી તારી વાતડલી રે,
 જોઈને ચટક રંગીલી રુડી ચાલ, ઠરે છે મારી છાતડલી રે. ટેક.
 પ્રજજીવન તારી વાતડી રે, મારે પ્રીતમ અતર પેડી;
 નિમખ ન મેલું મારા નાથજી રે, હું તો સમર સૂતી બેડી. વાં ૧
 રાજેશ્વર તારા રૂપમાં રે, મે તો મનવૃત્તિ ઠેરાવી;
 મોહન તારી મૂરતી રે, રહી આંખડલીમાં આવી. વાં ૨
 અજખ સોનેરી પેહેરી ઉતરી રે, મહીં માણેક જડીયેલ મોતી;
 પ્રદ્ધાનદના વાલમા રે, હું તો જીવુ છુ નીશ દીન જોતી. વાં ૩

પદ ૮૫૨ મું-રાગ ધન્યાશ્રી.

છેલા ચાલતા ગજ ચાલ, આવે મારે આંગણે;
 હું તો મોહી છું મોહનલાલ, તોરે પુલડાંતણે. ટેક.
 પ્રીતમ પેચાં પ્રેમથી તમે, સોનેરી સુરવાળ;
 જરકસીયા જામાતણી, મારા ચિત્તડામાં ખુતી ચાળ. આં ૧
 રૂપાળો રતને જહ્યો, કાળુ શોભે કમર કટાર,
 શુણીયલ ગજ મોતી તણે, રાજે હૈડા ઉપર હાર. આં ૨

સુંદર મુખ સોયામણું, જોઈ લાજે શશીયર કોડ;
બ્રહ્માનંદના વાલમા, તારા મોલીડાનો અજબ મરોડ. આ૦ ૩
૫૬ ૮૫૩ મું.

ચોરા આવોને પ્રાણ આધાર, વાલા મારે ચોરડે.
હું તો મોહી છું નન્દકુમાર, બાબુ કેરે ધોરડે. ટેક.
સોના કેરાં સાંકળાં, પેચાં રસીયા જાદવ રાય;
હરીવર લટકાં હાથનાં, મારે ચટકયાં અંતર માંય. વા૦ ૧
અજબ અલૌકિક આંગળી, રાજે નખ મણી લાલ સમાન;
શોભા વીંટી વેઢની, કાબુ રાજે છે રસીયા કાન. વા૦ ૨
અગ અંગ પ્રતી ચોપતા, શોભે સુંદર વર શણગાર;
બ્રહ્માનંદના વાલમા, તારી બાનકની બલિહાર. વા૦ ૩
૫૬ ૮૫૪ મું.

વાલી લાગે છે વ્રજચંદ, ખ્યારા તારી પાઘડી;
મરમાળા બાલમુકુંદ, જીવડલામાં જડી. ટેક.
કુલ દડો ઉછાળતા, જ્યારે સામા આવો છો છેલ;
જાદવ સામું જોધને, મારા નાથ ઠરે છે નેણ. ખ્યારા૦ ૧
અતી મરમાળી આખડી, કાંધક સુંદર રાતી કેર;
આડી નજરે હેરતા, કાબુ લાગો છો નન્દકીશોર. ખ્યારા૦ ૨
આંટો ઉપરણી તણો, ભાળી વાધે છે મનમાં ભાવ;
બ્રહ્માનંદ જાયે વારણે, તારાં મુખડાં ઉપર માવ. ખ્યારા૦ ૩
૫૬ ૮૫૫ મું.

રુડી લાગે છે વ્રજરાજ, છળી તારી શ્યામળા,
કહાના મનડુ લેવા કાજ, ચાલો છો ઉતાવળા. ટેક.
આવીશ હું અલખેલડા, વારી ગિરિધર તારી ગેલ;
કુણુદ્ધિડાં નિંદા કરી, છોને મૂરખ ધેતાં મેલ. છ૦ ૧
રસીયા તારા રગની, લાગી ચટકી ચિત્તડાં માંય;
શંક તજ સગ ડોલશું, હવે જગથી ડરે રે બલાય. છ૦ ૨
અચળ તમારો આશરો, મારે નહીં બીજાની આશ;
બ્રહ્માનંદ કહે રાજના, અમે દામ વીનાના દાસ. છ૦ ૩

૫૬ ૮૫૬ મું-રાગ ધન્યાઓ.

મારા લેરખડા ગિરિધારી રે, હું બલિહારી;
વહાલા મૂરતી મનોહર તારી રે, હું બલિહારી. ટેક૦

ફેટા બાંધ્યો પુટડો રે, શીરે લાલ કસુંબી લેરી;
આંખડીયું અણીઆળીયું રે, જોઈ તન ધન નાખુ ફેરી. હું ૧
ગરક ગુલાબી કુલના રે, તમે તોરા સુંદર ધરીયા;
નટવર રાખુ નેણમાં રે, મારા કહાનડ વર કેસરીયા. હું ૨
ગુણીઅલ ધીરે ગાવતા રે, તમે નાંખો છો રગ ઢાળી;
બ્રહ્માનંદના વહાલમા રે, તારી લાલ છળી લટકાળી. હું ૩

૫૬ ૮૫૭ મું.

છેલા કાનડ કામણુ ગારા રે, પ્રીતમ ખ્યારા;
તમે નટવર નંદહુલારા રે, પ્રીતમ ખ્યારા. ટેક૦
મોતીડે છાયું મોળીયું રે, વારી અંતર ભીજેલ અંગી;
શોભા તારી શી કહું રે, મારા લાલ પીયા નવરંગી. પ્રી૦ ૧
કુડળ કાળુ કાનમાં રે, બાંચે બાળુ નગ જડેલાં;
ગજરા કુલ ગુલાબના રે, મારા ચિત્તડામાંહી ચડેલાં. પ્રી૦ ૨
હાથ કડા બેઉ હેમનાં રે, વારી અજબ નવલ આંટાળાં;
બ્રહ્માનંદના વહાલમા રે, તારાં લોચનીયાં મરમાળાં. પ્રી૦ ૩

૫૬ ૮૫૮ મું.

છેલા નટવર સાચા સંગી રે, હો નવરંગી;
મારી જોઈને નજર ઉમગી રે, હો નવરંગી. ટેક૦
શ્યામ સનેહી શ્યામળારે, તારે છોગલીયે ચિત્ત લાગ્યું;
નાથ અલોકિક નેણનું રે, મારે બાણુ હૈયામાં વાગ્યું. હો૦ ૧
સાવ સોનેરી સેહરો રે, રૂડી ઉપરણી આંટાળી;
થકીત થઈ રેહું તો ઠાવકી રે, તારા ભાલ તીલકને ભાળી. હો૦ ૨
કાળુ ગૌર કપોલમાં રે, વહાલા તીબકડી સુખકારી;
બ્રહ્માનંદના વહાલમા રે,હું તો આઘ અલ્ય મધ્ય તારી, હો૦ ૩

૫૬ ૮૫૯ મું.

રૂડી મુરતી તારી રૂપાળી રે, હો વનમાળી;
મીઠી મુખવાણી મરમાળી રે, હો વનમાળી. ટેક૦
લોચનીયામાં લાલજી રે, વારી રસીક ચતુર વર રાખુ;
એક પગભર ઉભી રહું રે, કેઢી કંઠણ વચન નવ ઢાખું. હો૦ ૧
મોહન મીઠી બોલની રે, મારાં ચિત્તડાંને નીત ચોરે;
હરીવર જોતાં હું થઈ રે, ખ્યારા ગરક ગુલાબી તોરે. હો૦ ૨

ગોપી ગોકુળ ગામની રે, તમે મગન કરી મતવાલી;
બ્રહ્માનંદના વાલમા રે, તારી આંખડલી અણીયાલી. હોં ૩

પદ ૯૬૦ મું- રાગ ધન્યાશ્રી.

મુગટહુકી શોભા સરસ બની, મુગટહુકી શોભા સરસ બની;
વીવીધ ભાત નંગ જડે અલોકીક, હીરા લાલ મની. મું ૧
રતન સિંહાસન શ્યામ બીરાજત, મુનીયન ભીર ધની;
સુંદર સ્વર કરકે ઋષિ મડળ, બોલત વેદ ધુની. મું ૨
ઠો ગાવત ઠો તાલ બળવત, ઠાડે વીવીધ ગુની.
શ્યામ રીઝાવન સખ હી દેખાવત, ચતુરાઈ અપની. મું ૩
બાકી શોભા કહત નિરતર, શેષ હબર ફની;
બ્રહ્માનંદ મુગટ છળી નિરખત, ભઈ અખી સુખની. મું ૪

પદ ૯૬૧ મું.

મુગટ શિર ધારે ગિરિધારી, મુગટ શિર ધારે ગિરિધારી;
કોટી કોટી કદ્રપકી શોભા, જેહી દેખત હારી. મું ૧
કચનહુકો મુગટ અલોકીક, સુંદર સુખકારી;
ભાતભાતકે રંગ ભરે મહી, નંગ જડીત ભારી. મું ૨
સુર નર મુનિવર દેખન આયે, આઈ સુરનારી;
નિરખત છળી મગન ભયે મનમે, બ્રહ્મા ત્રિપુરારી. મું ૩
ભૂષન વસન પહેર કનકાસન, બેઠે વનમારી;
બ્રહ્માનંદ ધનશ્યામ મુગટપર, જાવત બલિહારી. મું ૪

પદ ૯૬૨ મું.

મુગટ છળી દેખોરી માઈ, મુગટ છળી દેખોરી માઈ;
નીકે આજ બને નટનાગર, શોભા અગ છાઈ. મું ૧
અખર નવલ નવલ આભૂષણ, કમલ લીયે કરમાંઈ;
કાનનમે કુડલકી કાન્તિ, અરની ન બાઈ. મું ૨
બેશ બનાય નવલ પિયા બેઠે, કનક સિંહાસન આઈ;
મોતીનકી ગલમાલ મનોહર, સુંદર સુખદાઈ. મું ૩
બાન સુભાગજન માન બઢાવત, પ્રપુલ્લ વદન સદાઈ;
બ્રહ્માનંદ શ્યામ ધન મૂરતી, નેનનમે ઠેહરાઈ. મું ૪

પદ ૯૬૩ મું.

મુગટહુકી શોભા કહી ન પરે, મુગટહુકી શોભા કહી ન પરે;
અજબ અલોકીક મસ્તક ઉપર, સુંદર શ્યામ ધરે. મું ૧

ચારહી એર રતનકી ચોકી, બીચ બીચ લાલ જરે;
પ્રીત સહીત સનકાદીક નારહ, દરશન આય કરે. મું ૨
એહી મુગટકે કેરે કેરે, પ્રજાત્રીય ભુથ ફરે;
શ્યામ છબી નિરખનકે કારન, આપસમે ઝગરે. મું ૩
ભકો ધ્યાન ધરત શિવ ભોગી, અતર હરખ લરે;
પ્રદ્યાનંદ કહત એહી કરીકે, અગણીત જીવ તરે. મું ૪

*પદ ૯૬૪ મું.—(એરી એરી માયા જ રંગ, એ ઢાળ.)

મુગટકી શોભા પ્રજાજનકે સુખકારી, એરી લાગત પ્યારી. ટેક.
મનમોહન શીર મુગટ મનોહર, ધારે ગિરિવર ધારી. એરી૦ ૧
નંગ જડીત માહીં રંગ રંગકે, ભઈ શોભા અતી ભારી. એરી૦ ૨
ઉમગ ભરી સખહી ચલી આવત, નિરખન કુજવિહારી. એરી૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ મુગટ છબી ઉપર, સરવસ નાખુ વારી વારી. એરી૦ ૪

પદ ૯૬૫ મું—રાગ નાયકી.

ચતુર પીયારી, મેરા ચતુર પીયારી, મેરા ચતુર પીયા;
અખીયનકે બીચ રાખી લીયારી. મેં ટેક.
શોભિત ભાલ વિશાલ મનોહરરી, કેશરકો શુભ તિલક કીયારી. મેરા૦ ૧
શરહ કમલસે હુય દગ સુંદર, સુંદર હાર લીયારી. મેરા૦ ૨
નટવર નાથ સુખન નિહારતરી, પ્રદ્યાનંદ ગરીબ જીયારી. મેરા૦ ૩

પદ ૯૬૬ મું.

રીઝ રધરી, મે તો રીઝ રધરી, મે તો રીઝ રધ;
રસકે રસીલેસે ભેટ ભધરી. મેં ટેક.
જમુના તીર સંગ સખીયન કેરી, નીર ભરન કેરી કાજ ગધરી. મેં ૧
મોહનલાલ મીલે મોય મગ વિચ, શિરપર પાધ નધરી. મેં ૨
પ્રદ્યાનંદ મગન ભઈ દેખતરી, સુધ ખુધ મેરી યાને ચોર લધરી. મેં ૩

પદ ૯૬૭ મું.

ચિત્ત અટકીરી, મેરે ચિત્ત અટકીરી, મેરે ચિત્ત અટકી;
નવલ છબીરી નાગર નટકીરી. મેં ટેક.
મોતીનકો સેહરો મન મોહતરી, લર સુંદર નૌતમ લટકીરી. મેં ૧
જરકસી પાધ લસત શિર ઉપરરી, રંગહુકી અટકીરી. મેં ૨
પ્રદ્યાનંદ લીયો ચિત્ત પ્રીતમરી, લોક લખ્યા સગરી પટકીરી. મેં ૩

૫૬ ૯૬૮ મું.

હરખ ભરીરી, અંખિયાં હરખ ભરીરી, અંખિયાં હરખ ભરી;
 રયામરી સુરત દેખ્યા પ્રગટ હરિરી. અં ૦ ટેક.
 કુલન ગેન્દ લીયે કર સુંદરરી, શિરપર ટેડી જ્યું પાઘ ધરીરી. અં ૦ ૧
 રસિક પીયા મેરે ઘરુ આયે, ધન ધન આજ ધરીરી. અં ૦ ૨
 અહ્માનંદ કહત મનમોહનરી, પલકનમે રાખું જતન કરીરી. અં ૦ ૩

૫૬ ૯૬૯ મું—રાગ પૂરવ.

છખી સુંદર નૌતમ જહુવરકી. છખી ૦ ટેક.
 છુટે પેચ અજખ રંગ છાયે, ભુહનપર આયે ઢરકી. છખી ૦ ૧
 લાલ મનોહર નવલ કલગી, લટકી રહી મોતી લરકી. છખી ૦ ૨
 નિરખત થકીત લઈ મેં સજની, શુદ્ધ ન રહી કછુ નીજ પરકી. છખી ૦ ૩
 અહ્માનંદ કેટી કદ્રપ છખી, એહી કરી હોય રહી હરકી. છખી ૦ ૪

૫૬ ૯૭૦ મું.

મન મોહન મોહની ડાર હઈ. મન ૦ ટેક.
 અથમત અરક ખરક ખીચ ઠાડી, આય અચાનક લેટ લઈ. મન ૦ ૧
 નીરખત નીકો છેલ શુમાની, મન મસ્તાની હોય રહી. મન ૦ ૨
 લાયે મન મેરે મન લાવન, ધેતુ હોહાવન ભૂલ ગઈ. મન ૦ ૩
 અહ્માનંદ મુકુદકી મૂર્તિ, અખીયનકે ખીચ ધાર લઈ. મન ૦ ૪

૫૬ ૯૭૧ મું.

વસી મોહન મૂર્તિ અખીયનમે. વસી ૦ ટેક.
 નવલ કીશોર મોરે મન લાયે, ચોરી રખું હોય પખીયનમે. વસી ૦ ૧
 રસ ખસ પ્રીતમ સંગ રહીહું, સરસ લઈ સખ સખીયનમે. વસી ૦ ૨
 કોમળ નેન બેન તન કાતિ, માનહું જરે નગ નખીયન મે. વસી ૦ ૩
 અહ્માનંદ મુકુદકી નિરખત, ચિત્ત ન ટીકત કખુ વિષયનમે. વસી ૦ ૪

૫૬ ૯૭૨ મું.

વજ્રજીવન આવત વનહુંસે. વં ૦ ટેક.
 સાંજકી વેર ટેર મૃદુ મોરલી, શોભતહે ગૌધનહુંસે. વં ૦ ૧
 કમલ નેન અતિ નીલ કલેવર, નીકે લાગત ધનહુંસે. વં ૦ ૨
 ધેતુ બોલાત ગાત મધુરે સ્વર, પ્રસંન રહત વજ્રજનહુંસે. વં ૦ ૩
 અહ્માનંદ નંદનદન છખી, વિસરત નહીં પલ મનહુંસે. વં ૦ ૪

પદ ૯૭૩ મું-રાગ ગોડી ગરબી.

શ્યામની છબી રે સખી શ્યામની છબી;
જેને કુલડાંથી છાંઈ સખી. શ્યા૦ ટેક.
કુલોના તોરાની ફેરે, ભમર ઠરે ગુંજાર,
અંગો અંગ હરીને ઓપે, કુલડાંના શણગાર. શ્યા૦ ૧
કાનુમે કુલડાંનાં કુડળ, કુલોના ભુજ બન્ધ;
કુલતણા ગજરા ફાવે છે, સુંદર માંહી સુગધ. શ્યા૦ ૨
કુલતણા શીર મુગટ જોઈને, મગન ફીરે વ્રજનાર;
પુલતણી શોભાપર બાથે, પ્રદ્યાનન્દ બલિહાર. શ્યા૦ ૩

પદ ૯૭૪ મું.

કુલની માળા રે શોભે કુલની માળા;
બેની સુંદર વરને શોભે ગળે કું૦ ટેક.
નવલ કલગી પટકા ઉપર, તોરે હૃદ વાળી;
પુલની પછેડી ઓઠી, ઉભા વનમાળી. પુ૦ ૧
કુલડાંની વૈજયંતી માળા, હરિવરને ફાવે;
એ માળાને જોવા સારું, ઈન્દ્રાદિક આવે. કું૦ ૨
કુલ કલગી માથે લટકે, છબી નૌતમ સારી;
પ્રદ્યાનન્દ કહે નટવર મૂરતી, નેણુમે ધારી. કું૦ ૩

પદ ૯૭૫ મું.

પુલની બની રે પોંચી કૂલની બની;
હૈલી નટવરજીને હાથે પોંચી પુલની બની. કું૦ ટેક.
કુલતણાં છોગલીયાં ફરતાં, મેલ્યાં મરમાળાં;
કાનુ ઉપર પુલડાં ખોશ્યાં, લાગે રૂપાળાં. કું૦ ૧
કુલ દડો ઉછાળે વહાલો, લટકે મન લેવા;
એ લટકાને જોવા આવે, ભવ પ્રદ્યા જોવા. પુ૦ ૨
પુલડાંની ટોપી ગુંથીને, પ્રેમે પેરાવી;
પ્રદ્યાનન્દ કહે એ છબી મેં તો, અંતર ઠેરાવી. કું૦ ૩

પદ ૯૭૬ મું.

મન મારું મોહું રે આલી મન મારું મોહું;
એની કુલડાંની શોભા જોઈને મન મારું મોહું. મ૦ ટેક.
કુલડાં કેરા ગજરા ધાર્યા, સુંદર વર છેલે;
તે ગજરાની ફેરે ભમરા, કેડો ન મેલે. મ૦ ૧

પુલડાં કેરા તોડા પેર્યા, મજજીવન વાલે;
 ભુધરજી કુલાને ભારે, લટકતા ચાલે. મં ૨
 અલખેલાને સર્વે અગે, કુલી કુલવાડી;
 બ્રહ્માનંદ કહે એ છળી જોવા, આવીશ હું દાડી. મં ૩

પદ ૯૭૭ મું.—રાગ ગાડી.

સખી ઉઠ ઉઠ ચલ દેખરી, છળી સુન્દર નંદકુમારકી;
 ઉરકે ઉપર વિલસ રહે, શોભા કુલન હારકી. છં ૧
 કોમળ દેખ ધરે કાનનમે, કલીયું કર્ણીકારકી;
 જીહ્વ કરકે કછુ કહી ન જાવે, છળી નૌતમ શણગારકી. છં ૨
 નન્દરાયકુ આય દેખાવત, ગૌવાં અપની પારકી;
 બ્રહ્માનંદ જાત બલિહારી, ગોકુળકે સરહારકી. છં ૩

પદ ૯૭૮ મું.

સખી નિરખ નિરખ રહી લલચાધરી, મેરી અખીયાં નદકીશોરમે;
 આજ અચાનક મે જો ગઈથી, નન્દમહુરકી પોરમે. મેં ૧
 અજબ નવીન અગરખી ઝેની, પહરી તન ચિત્ત ચોરમે;
 વસી કરી ગૌવનકુ ટેરત, હેરત દુગભર જોરમે. મેં ૨
 કુલન ગેદ ઉછારત કરસે, છકે જોવાની તોરમે;
 બ્રહ્માનંદ મગન ભઈ દેખત, વકી પાગ મરોરમે. મેં ૩

પદ ૯૭૯ મું.

એરી અબહી ગયો નદલાલરી, સખી ચિત્ત મેરો લલચાયકે;
 સાંજકી બેરીયાં મધુર મધુર સુર, વસીકે ટેર સુનાયકે. સં ૧
 મદ મદ ગતિ ચલત મનોહર, અગન નીકસે આયકે;
 અરુણ કમળ સમ નેન અલોકિક, બંકી પાઘ બનાયકે. સં ૨
 કહાન કુવરકે દર્શન કારણ, મે દોરી ઉઠ ધાય કે;
 બ્રહ્માનંદ ચલે મનમોહન, બેઠે કૌ ધર જાય કે. સં ૩

પદ ૯૮૦ મું.

મે તો મગન ભઈ મનમાંધરી, મેરી લગન લગી મજજીવમે;
 પલ છન મોહી ધરી નહિ વિસરત, પરી પ્રેમકે ફદમે. મેં ૧
 નવલ તરુન મનમોહન નિરખત, ચિત્ત ચોર્યો સુખકદમે;
 રસ લોભી અખીયાં પરવશ હો રહી, ગરક ભઈ આનંદમે. મેં ૨

ચકિત હોય ગઇ મે સજની, મધુર ચલત ગતિ મદમે;
અદ્વાનદ ભૃગ મન મેરો, લુપ્થ નયન અરવિદમે. મેં ૩

પદ ૯૮૧ મું-રાગ ગાડી.

સખી ધનશ્યામ સલુની છળી ખ્યારી, હો બકે નવલ વિહારી. સં ૦ ટેક.
વદન કમળ સુખ સદન મનોહર, નિરખી મે ભઈ મતવારી. હોં ૧
લાલ શુલાળી પકજલોચન, મોચન ભવ દુઃખ ભારી. હોં ૨
સુંદર ગાવત બસી બળવત, આવત ગૌવન ચારી. હોં ૩
અદ્વાનદ કહે પ્રાણપ્રિયાકી, એહી છળી ઉરમે ઉતારી. હોં ૪

પદ ૯૮૨ મું.

આવે ધનશ્યામ વિહારી વનમારી, હો ખ્યારો ગિરિધારી. આં ૦ ટેક.
રૂપ વિલોકી રસિક રાયકો, મગન ભઈ મજનારી. હોં ૧
શોભા ધામ કામ સખ પૂરન, અંગો અંગકી છળી ન્યારી. હોં ૨
નટવર નાગર રૂપ ઉભગર, મુખપર મોરલી જ્યું ધારી. હોં ૩
અદ્વાનદ આનંદ અલોકિક, રસબસ રૂપ નિહારી. હોં ૪

પદ ૯૮૩ મું.

આવે સુખસાગર ખ્યારો, હો નટવર મારો પીયા મત વારો. આં ૦ ટેક.
ચટકત ચાલ એ લાલ મનોહર, સુખકર પ્રાણ પીયારો. હોં ૧
પીતાંબર કટીપર ધરકે, ઉરપર હાર હજારો. હોં ૨
મોરલી અધર ધર હરત મેરો મન, વાલમ મજ ઉછાઆરો. હોં ૩
અદ્વાનંદ વસો ઉર અંતર, નૌતમ નદ્દુલારો. હોં ૪

પદ ૯૮૪ મું.

સખી ધનશ્યામ મેરે મન ભાવે, હો બંસી અજબ બળવે. મં ૦ ટેક.
ગૌવનકે સગ શુણનિધિ ગિરિધર, બન ઠન બનતે જ્યું આવે. હોં ૧
ભૂષન બસન સુભગ તન પહીરે, ગહેરે સ્વરસે જ્યું ગાવે. હોં ૨
કારી કાબરી ધુમરી પીયરી, કહી કહી ધન બોલાવે. હોં ૩
અદ્વાનંદ કહે પ્રીતમ ખ્યારો, મોરો મન લલચાવે. હોં ૪

પદ ૯૮૫ મું-રાગ કલ્યાણ.

કેશર તીલક કરે, આવત હરી કેશર તીલક કરે; આવત હરી. ટેક.
ધરત રવેત ઝીને તન અંબર, ઝરત અમૃત નજરે. આં ૦ ૧
હોનું ભુજ સખા ગળે નંખીયા, અખીયાં પ્રેમ ભરે. આં ૦ ૨

પુલનકે ભુજબંધ મનોહર, કુલનકે ગજરે. આ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ ધનશ્યામકી મૂર્તિ, નિરખી નજર ઠરે; આ૦ ૪

૫૬ ૯૮૬ મું.

ચંદન ખોર કીચે, આવત હરી ચંદન ખોર કીચે; આવત હરી. ટેક.
સાથ સખા મંડળ અતિ શોભિત, મોરલી હાથ લીચે. આ૦ ૧
વામ શ્રવન તીલ શ્યામ મનોહર, નેનનસે લખીચે. આ૦ ૨
સુંદર વંકી બુદ્ધ અલોકીક, સુંદર હાર હીચે. આ૦ ૩
નિરખી છખી ધનશ્યામ પીયાકી, બ્રહ્માનંદ જીચે. આ૦ ૪

૫૬ ૯૮૭ મું.

ગૌવન સંગ હરિ, આવત માધ ગૌવન સંગ હરી; આવત માધ. ટેક.
ગૌ રજસે લપટાય રયો મુખ, ઉર વન માલ કરી. આ૦ ૧
અતિ સુંદર નૌતમ તન અંગીયાં, પગીયાં રંગ ભરી. આ૦ ૨
નિજ જન નિરખ હોત સુખ અતર, ઉઠત દુષ્ટ ખરી. આ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ છખી પ્રીતમકી, નેનન વીચ ધરી. આ૦ ૪

૫૬ ૯૮૮ મું.

લાલનકી લગિયાં, રસીક દ્રગ લાલનકી લગીયાં; રસીક દ્રગ. ટેક.
લાગત નેન પરી ધરનીપર, ચલત નહિ ડગીયાં. ૨૦ ૧
મેરી ઓર નજર પીચે કીની, ઉર પ્રીતિ જગીયાં. ૨૦ ૨
સુંદર હાર ગલે ખીચ શોભીત, સુંદર શિર પગીયાં. ૨૦ ૩
બ્રહ્માનંદ અહોનિશ એહી છખી, રહો નેનન અગીયાં. ૨૦ ૪

૫૬ ૯૮૯ મું—રાગ કંઠ્યાણ.

પુલ મડળી સારી, શોભે છે આજ કુલ મડળી સારી. શો૦ ૧
નરનારાયણ મધ્ય ખીરાજત, સખ જનકે સુખકારી. શો૦ ૨
જીધ જાય ગુલાબ ચબેલી, ચંપા કલી લે સમારી. શો૦ ૩
પુલતણી ચોકી ચોખંડી, ગુંથેલ જાલી ભારી. શો૦ ૪
પ્રગટ પ્રમાણ નવલ પ્રીતમ પર, બ્રહ્માનંદ બલિહારી. શો૦ ૫

૫૬ ૯૯૦ મું.

કુલ મડળી રાજે, છખીલાજીની કુલ મડળી રાજે. છ૦ ૧
અજખ માલતી નવલ ડોલરની, કલીરે લાવ્યાં હરી કાજે. છ૦ ૨
પુલતણો મડપ અતિ નૌતમ, શીખર કેતકી છાજે. છ૦ ૩

વિધ વિધ પુષ્પના ગોખ ખનાવ્યા, ઈંદ્રભુવન છળી લાજે. છ૦ ૪
પ્રહ્લાનંદનો નાથ ખીરાજત, સુંદર સહિત સમાજે. છ૦ ૫

૫૬ ૯૮૧ મું.

પુલ મંડળી ભોવા, ચાલો રે સખી પુલ મંડળી ભોવા. ચા૦ ૧
પુલ મંડળ ખીચ નટવર ખેઠા, માનનીયુંનાં મન મોવા. ચા૦ ૨
પુલ તણા ગજરા ફેરાળા, કોમળ કળિયું પ્રોવા. ચા૦ ૩
નંદકુવર પ્રીતે નિરખીશું, અતરનાં અઘ ઘોવા. ચા૦ ૪
પ્રહ્લાનંદના નાથને ભજ્યે, જગમાં જાહર હોવા. ચા૦ ૫

૫૬ ૯૮૨ મું.

મોહન પુલની માળા, પેરી છે પ્રીતે મોહન પુલની માળા. પે૦ ૧
પુલતણી શિર ટોપી ધારી, તોરા અધિક રૂપાળા. પે૦ ૨
પુલતણા ખાણુ અતિ ફાવે, સુંદર સુગંધ સુંવાળા. પે૦ ૩
કુલતણા કર ગેહ ઉછાળે, ચપળ નયણુના ચાળા. પે૦ ૪
પ્રહ્લાનંદનો નાથ વંશીમાં, લાવે છે નૌતમ ઢાળા. પે૦ ૫

૫૬ ૯૮૩ મું-રાગ કલ્યાણ.

સલુણી છળી સુંદર સહજાનંદ, સલુણી છળી સુંદર સહજાનંદ. ટેક.
જન અંતરકી જાનત સમે વિધિ, કરુણાનિધિ સુખકંદ. સ૦ ૧
ભાલ વિશાલ ચાલ પગ ઠવની, માનું હું મત ગયદ. સ૦ ૨
જાકે ધ્યાન અજ્ઞાન વિનાસત, ત્રાસત હે ભવ ફંદ. સ૦ ૩
એ છળી આય વસો ઉર અંતર, નિશ દિન પ્રહ્લાનંદ. સ૦ ૪

૫૬ ૯૮૪ મું.

વસે ઉર સહજાનંદ સુખાન, વસે ઉર સહજાનંદ સુખાન. ટેક.
નવલ કીશોર ચોર હે મનકે, જનકે જીવન પ્રાન. વ૦ ૧
દયાનિધાન સમે સુખદાયિક, માયિક તમકે ભાન. વ૦ ૨
ચરિત્ર અનૂપ ભૂપ ભૂપનકે, અદ્ભુત રૂપ ખખાન. વ૦ ૩
પ્રહ્લાનંદ રહો ઉર અંતર, નિશ દિન ચાકો ધ્યાન. વ૦ ૪

૫૬ ૯૮૫ મું.

સહજાનંદ સ્વરૂપ, વસો દગ સહજાનંદ સ્વરૂપ. વસો દગ. ટેક.
નૌતમ લાલ પાલ સંતનકે, અદ્ભુત ખ્યાલ અનૂપ. વ૦ ૧
સખ વિધિ જાણુ સદા સ્વે સાઅથ, ભૂપનકે મહા ભૂપ. વ૦ ૨

ભાકો રૂપ ધરે ઉર જો નર, પરત નહીં ભવ કૂપ. વ૦ ૩
અહ્માનંદ રહો દીલમે નીત, છબી સહુની ખૂંપ. વ૦ ૪

૫૬ ૯૯૬ મું.

સહ્માનંદ જગ શ્યામ, મનોહર સહ્માનંદ જગ શ્યામ. મનોહર. ટેક.
સકલ સુહાવન ભાવન મનકે, સંતનકે વિસરામ. મ૦ ૧
નર નાયક લાયક હરિસુખનિધિ, સખ વિધિ પૂરન કામ. મ૦ ૨
શરણાગત વત્સલ જન સૌહૃદ, નિગમ રટત તેહી નામ. મ૦ ૩
અહ્માનંદ હૃદે એહી મૂર્તિ, આય વસો સખ જામ. મ૦ ૪

૫૬ ૯૯૭ મું-રાગ કલ્યાણ ચૌતાલ.

નીકે તેરે નેન સુખકારી. ટેક.
નેન સુખકારી સુંદર સહુને, શોભે મન લોભે નૌતમ અનીયારે. ની૦ ૧
ચતુર સુજાન શ્યામ દેખી લાજે કોટી કામ, પ્રેમીજનહુકે અતી પ્રાન પ્યારે. ની૦ ૨
કુવર રગિલે કહાન ગાવત રસીલી તાન, દરસ પરસ વ્રજજન મન ભારે. ની૦ ૩
અહ્માનંદ બલિહારી આચો પીયા ગિરિધારી, રસીક ગોકુલચન્દ વશીવારે. ની૦ ૪

૫૬ ૯૯૮ મું.

પીયા ધનશ્યામ છબી ટેક.
સુખધામ છબી સુખ ગોકુળ આનંદકારી વનમારી, શ્યામરે સુજાન કહાન. પી૦ ૧
ગલે પુલ માર ધારી પગીયાંકી શોભા ન્યારી, દેખી મોહી વ્રજનારી નેન સાંન. પી૦ ૨
લટકે કલંગી શીશ અખીલ ભુવન ઇશ, સંગ સખા દસ વીશ કરે રસ પાન. પી૦ ૩
નવલ રગિલે નાથ, મેરા દીલ તેરે હાથ, અહ્માનંદ કીને કુરખાન પ્રાન. પી૦ ૪

૫૬ ૯૯૯ મું.

પ્યારી તેરી પાગ ગાવે. ટેક૦
સુખ રાગ ગાવે સુખ હસની ચલની નીકી, ગોપીનાથ આનંદ અગ અંગ. પ્યા૦ ૧
ખાંહી ખાનુબધ બાધે નેનહુકે ખાન સાંધે, નવલ રગીલી છબી લીની રંગ. પ્યા૦ ૨
અલકુંકી શોભા એસી માનુ બાલ અહી જેસી, વદન કમળ દેખી
લાજત અનંગ. પ્યા૦ ૩

અહ્માનંદહુકે મીત અનોખી તીહારી રીત, શોભિત સહુને ગ્વાલ બાલ સંગ. પ્યા૦ ૪

૫૬ ૧૦૦૦ મું.

આલી દેખો નહલાલ આલે. ટેક.
ગજહુકી આલે ચાલ ગજ ચટક ધરત પાવ, ગોપી સંગ ગિરિધર રંગભીનો. આ૦ ૧
શ્યામરે સહુને ગાત છબી બરની ન જાત, મૃગમદહુકો અગરાગ કીનો. આ૦ ૨

કુલકે બુકેહો તોરે બુકુટી બંકી મરેરે, કેશર તીલક બાલ નટવર કીનો. આ૦ ૩
અક્ષાનન્દ અલિહાર નંદકે કુમારપર, રાધિકાકો ઉરહાર હે પ્રવીનો. આ૦ ૪

પદ ૧૦૦૧ મું-રાગ કાફી.

આવીને ખીરાજો મારે ઘોરડે રે, રંગીલા રાજેંદ્ર હો. આવીને. ટેક.
લટકાળા તારાં લટકાં રે જોધને રે, મનડું મોયું છે બાબુ ઘોરડે રે. રં૦ ૧
જે જોધએ તે હું આણી આણી આણું રે, વચને બધાણી કાચે દોરડે રે. રં૦ ૨
વાલી લાગો છે તારા મુખડાની વાણી રે, વાલમ લોભાણી કુલડાં કેરે તોરડે રે. રં૦ ૩
અક્ષાનન્દના શ્યામ સોહાગી રે, જાવા નહિ દેઉં હું રાખીશ જોરડે રે. રં૦ ૪

પદ ૧૦૦૨ મું.

કીધો મે તો જગ વેરી તુજ કારણે રે, ઊગાળા છેલા હો. કીધો. ટેક.
દુરીજન લોકડાં ઠેકે થાક્યાં રે, ધીરજ ધરીને રૈએ એક ધારણે રે. છા૦ ૧
અતર કેદ અલૌકિક મારે રે, માવા તારી મૂર્તિને સંભારણે રે. છા૦ ૨
રગ લાગો છે તારો શ્યામ સલુણા રે, બીક સર્વે કાઢી મેલી છે બારણે રે. છા૦ ૩
પ્રીત સહિત મારે મંદિર પધારો રે, વહાલા અક્ષાનન્દ જાય છે વારણે રે. છા૦ ૪

પદ ૧૦૦૩ મું.

માવા તારી મોરલીની તાનમાં રે, વેધાણી વાલમ હો. માવા. ટેક.
બાલ વિશાલ મનોહર શોભે રે, કુડળ શોભે છે સુંદર કાનમાં રે. વે૦ ૧
ગરક થૈ છું છેલા પુલડાંને ગજરે રે, ચિત્ત ચોર્યું આંખડીની સાંનમાં રે. વે૦ ૨
નવલ રંગીલી તારી મોરલીને નાદે રે, પ્રેમ મગન થઈ રસ પાનમાં રે. વે૦ ૩
અક્ષાનન્દના શ્યામ સનેહી રે, વારી જઈ રગ લાગો ભીના વાનમાં રે. વે૦ ૪

પદ ૧૦૦૪ મું.

ઘેલી મુને કીધી ગોવિંદે ગારડી રે, વંશીમાં વહાલે હો. ઘેલી. ટેક.
વંશીનો નાદ સુણીને હું તો વનમાં રે, વશ થૈ ગઈ ન લાગી વારડી રે. વં૦ ૧
ગજગતિ આલ અલૌકિક જોધને રે, પાણી ભરવું વિસરી છે પાણીઆરડી રે. વં૦ ૨
નટવર નાથ અજબ છબી નિરખી રે, વેચવું મહી ભુલી મૈઆરડી રે. વં૦ ૩
અક્ષાનન્દના વહાલાની મનમાં રે, ખુબ ચડી ઉતરે નહીં ખુમારડી રે. વં૦ ૪

પદ ૧૦૦૫ મું-રાગ કાફી.

રાજ મારે મદીરીયે રહો રહો રે, મોહન. રાજ૦ ટેક.
દરસ પરશ કેરે દાન કરીને, દુર્મતિ દુખધા દહો દહો રે. મો૦ ૧
કહાન કુંવર અતિ હેત કરી, ગુણીયલ બાદ્યડી અહો અહો રે. મો૦ ૨

જગજીવન પોતાનાં રે બાણીને, કેવું હોય તે કહો કહો રે. મોં ૩
અક્ષાનંદના નાથ રંગીલા, અવગુણ અમારા સહો સહો રે. મોં ૪

૫૬ ૧૦૦૬ મું.

વહાલા મારે મંદીરિયે વસો વસો રે, આવી. વ૦ ટેક.
નવલ પાઘ શીર અજબ કલંગી, ફેટો કમર કસો કસો રે. આં ૧
ખાંદા ગ્રહી મુજને ખોલાવીને, હેતે સહિત હસો હસો રે. આં ૨
પ્રાણજીવન રંગરેલ પધારો, અવસર નહીં મળે અસો અસો રે. આં ૩
અક્ષાનંદના નાથ હડીલા, જોરે હું તો રાખીશ કયાં જશે જશે રે. આં ૪

૫૬ ૧૦૦૭ મું.

માવા તારી મૂર્તિમાં મોહી મોહી રે, ખ્યારા. મા. ટેક.
તમ વિના નાથ ત્રિલોકમાંહી, વાલું બીજું નથી રે કોઈ કોઈ રે. ખ્યારાં ૧
કમર કટારો લાગત ખ્યારો, જીવું છું હું છોગલીયું જોઈ જોઈ રે. ખ્યારાં ૨
મનમોહન તારી નવલ છળીમાં, રહી છું ચિત્તતું પ્રોઈ પ્રોઈ રે. ખ્યાં ૩
અક્ષાનંદ કહે તમ સારુ, કુલ મરજદા ખોઈ ખોઈ રે. ખ્યાં ૪

૫૬ ૧૦૦૮ મું.

આજ હું તો મોહનને મળી રે, યેની. આં ટેક૦
મનડાંની હામ પુરી મારે વાલે રે, તનડાની દાઝ ટળી ટળી રે. યેં ૧
લાવ સહિત ભૂધરજીને ભેટીને, લાગી હું તો ચરણે લળી લળી રે. યેં ૨
રસ ખસ થૈ રસીયાજીને સંગે રે, બાણે દુધ મિસરી ભળી ભળી રે. યેં ૩
અક્ષાનંદના નાથ સંગાથે, રંગની રેલ વળી વળી રે. યેં ૪

૫૬ ૧૦૦૯ મું-રાગ કારી.

આંખડલી બહુગારી શ્યામની રે, આં ટેક૦
નવલલાલ નિરખી દગ વંકે, ઘેલી કરી નારી ગોકુળ હોજી ગામની રે. આં ૧
નંદકુલારે ખ્યારે નજરની બ્યારે, ભુરકી નાખી કીધી વશ હોજી ભામની રે. આં ૨
પ્રેમ કટારી મારી ઘાયલ થૈ ગઈ, સુધ ભુલી મહીડા કેરાં હોજી ઠામની રે. આં ૩
અક્ષાનંદ કહે દીન રાતી, રટના લાગી છે એનાં હોજી નામની રે. આં ૪

૫૬ ૧૦૧૦ મું.

મૂર્તિમાં મોહી છુ ખ્યારા લાલની રે. મૂં ટેક.
મોર મુગટ શિરવદન મનોહર, ભાળી છળી નોતમ એના હોજી લાલની રે. મૂં ૧
લાલ કસુંખી ફેટો કમર ખીરાજે, ચિત્તડામાં ખુંતી શોભા હોજી ચાલની રે. મૂં ૨

મોતીડાંની ગળે માલ અલોકિક, ગરક થઇ જોધને હોજી ગ્વાલની રે. મૂં ૩
પ્રહ્લાનન્દના નાથને લેટી, શંકા મેટી છે કરમ હોજી કાળની રે. મૂં ૪
પદ ૧૦૧૧ મું.

નટવરજી રહોને મારાં નેણુમાં રે. નં ૦ ટેક૦
નાથ નિમખ એક દૂર ન મેલું, હાજર ઉભી છું રાવળા હોજી કેણુમાં રે. નં ૧
જગત સોવત પિયા સુપનેમે, રટના લાગી છે દીન હોજી રેણુમાં રે. નં ૨
તમ વિના ખીજું ઝેર થયું છે, મનડું ન ગોઠે સગાં હોજી સેણુમાં રે. નં ૩
પ્રહ્લાનન્દ કહે નટનાગર, વાલપ લાગી છે હોજી તારા વેણુમાં રે. નં ૪
પદ ૧૦૧૨ મું.

પાતળિયા લાગી તમથી પ્રીતડી રે. પાં ૦ ટેક૦
શ્યામ સહુણા મુજને સમજાવી, નવલ રંગીલી રૂડી હોજી નીતડી રે. પાં ૧
ગુણુઆહુક તમે છેલ ગુમાની, જાણો સર્વે રસ કેરી હોજી રીતડી રે. પાં ૨
રસિક સુહાગી છેલા તમ સગ રમતાં, રંગભર રજની હોજી વીતડી રે. પાં ૩
પ્રહ્લાનન્દ કહે તમ સંગે, જગમાં થઇ છે મારી હોજી જીતડી રે. પાં ૪
પદ ૧૦૧૩ મું-રાગ હુસેનિ કાફી.

આવોને રે નન્દકુમાર, મારા સમ આવોને ચોરા. ટેક.
રઠ મેલોને રહીઆળા રે રાજેદ્ર, વિનતિ કરુ છું વારમવાર. માં ૧
અબલાની અરજી અલબેલા, મનમાં ધરીએ મોરાર. માં ૨
પ્રીતડી લગાડી મારા રસિયા રે પ્રીતમ, છેટે નવ રહીએ રે લગાર. માં ૩
પ્રહ્લાનન્દના નાથ પધારો, છેલા મારા છોગાળા સરદાર. માં ૪
પદ ૧૦૧૪ મું.

છેટે નવ રહીએ મારા શ્યામ, સ્નેહટો કરીને છેટે. ટેક.
તમ વિના અલબેલા રે વહાલા, જંપ નથી થાતો આકુ જામ. સં ૧
મૂરખ લોક ફાઝી છેને મરતાં, દુર્મેતી માયાનાં ગુલામ. સં ૨
પ્રાણુજીવન લટકાળા તારે ઉપર, તન ધન વારી નાખું ધામ. સં ૩
પ્રહ્લાનન્દના નાથ વિહારી, આવો વ્રજનારીના વિશ્રામ. સં ૪
પદ ૧૦૧૫ મું.

વહાલા તારો નટવર વેશ, વહાલો મુંને લાગે છે વહાલા. ટેક.
મનડાના રે માનેલ મરમાળા, કાળા શિર ખીતલીઆળા કેશ. વં ૧
મોહન વર તારુ રૂપ મનોહર, નટવર વ્રજના નરેશ. વં ૨
અજબ શોભે છેતારાં મોલીડાનો આંટો, બની છળી છોગલીયાંની બેશ. વં ૩
પ્રહ્લાનન્દના પીયા તારી મૂર્તિ, હૈડામાં રહી છે હંમેશ. વં ૪
૧૯

૫૬ ૧૦૧૬ મું.

ખ્યારા મારા જીવન પ્રાણ, પ્રીતડી બંધાણી રે ખ્યારા. ટેક.
 મીઠું મીઠું બોલી મારા મીઠા રે માવા, ખાંતીલા કરી બોળખાણ. મીં ૧
 શ્યામ સહુણા રંગલીના તમ સાથે, ચિત્તડાને થાયે છે સુવાણ. મીં ૨
 મોહન વર ક્ષણ દૂર ન મેલું, છેલા મારા ચતુર સુબાણ. મીં ૩
 બ્રહ્માનંદના પ્રીતમ તમ ઉપર, કીધું મે તો તન મારુ કુરખાણ. મીં ૪

૫૬ ૧૦૧૭ મું-રાગ કાશી.

હારે, રંગ લીના નંદકુમાર, તમપર વારી, વારી વારીરે જાઉં વારીરે. રં ૦ ટેક.
 હારે વહાલારે મુખડું જોઈને તારુ દુઃખડું ગયું છે મારુ, સ્વપ્ન થયો રે સંસાર. તં ૧
 હારે વહાલારે રસીક રસીલા, તારાં નેણાં રંગીલાં જોઈ, મોહી વ્રજ કેરી નાર. તં ૨
 હારે વહાલા રે કુંડળ કાને મનોહર, કાબુ હૈડે શોભે મોતીડાંનો હાર. તં ૩
 હારે વહાલા રે બ્રહ્માનંદના નાથ રંગીલા, તમે મારા પ્રાણ આધાર. તં ૪

૫૬ ૧૦૧૮ મું.

હારે મતવાલા મોહનરાય, છબી તારી ખ્યારી; ખ્યારી, ખ્યારી રે લાગે
 ખ્યારી. મં ૦ ટેક.

હારે, વહાલારે નટવર રૂપ અલોકિક, નિરખતાં નેણાં મારાં ત્રપત ન થાય. છં ૧
 હારે વહાલારે મોહનલાલ છબીલા, તારી મૂર્તિ આવીને વસી છે ઉરમાં. છં ૨
 હારે વહાલા રે જોવાને કાજે, નવલ જગજીવન લોચનીયાં રે અકળાય. છં ૩
 હારે વહાલા રે બ્રહ્માનંદના શ્યામસનેહી, બળવંત અહીં મોરી બાંધ. છં ૪

૫૬ ૧૦૧૯ મું.

હારે, મીઠાં બોલા મનોહર માવ, રૂપે તારે રીઝી, રીઝી રીઝી રે
 જોઈ રીઝી. મીં ૦ ટેક.

હારે વહાલા રે લોચનીયાં રંગચોળ, રંગીલા બુકુટીનો અજબ બણાવ. રૂં ૧
 હારે વહાલા રે શોભે છે ફેટો અજબ, ગુલાબી કેશરના છટકાવ. રૂં ૨
 હારે વહાલા રે ગોળ કપોલ અલોકીક, નાસા મુખ તારુ સહિત ઉછાવ. રૂં ૩
 હારે વહાલા રે નેણુ થકી ક્ષણ, દૂર ન મેલું બ્રહ્માનંદના રે નાવ. રૂં ૪

૫૬ ૧૦૨૦ મું.

હારે વંશીવાળા નહકીશોર, ગુણીયલ ગેરી, ગેરી ગેરી રે વાળે ગેરી. વં ૦ ટેક.
 હારે વહાલા રે સુર સુણતાં ચકચૂર થઈ છું, વંશી તારી જાદુગારી જોર. ગું ૧
 હારે વહાલા રે હૃદીયા રે ભીંતર ધાવ ન રહે, નહીં જો સૂઝેરે નિશ લોર. ગું ૨

હારે વહાલા રે મોરલી સુણીને, જગ શકા મે તો મેલી, મેલ્યો સર્વે
કુલ કેરો મોર. શુ૦ ૩
હારે વહાલા રે પ્રદ્યાનંદ કહે કાંઈ કીધું, ચિત્તડું લીધું છે મારું ચોર. શુ૦ ૪
પદ ૧૦૨૧ મું-રાગ કાફી.

વાલીડા કુંજવિહારી, વઢન કમલપર વારી રે. વા૦ ટેક.
અજબ અલોકિક મસ્તક ઉપર, સુંદર પાઘ સમારીરે. વા૦ ૧
કુલ તણાં છોગલીયાં ફરતાં, ધાર્યાં ગિરિવરધારીરે. વા૦ ૨
અંતરમાંહી વસી છે આવી, મૂર્તિ મનોહર તારીરે. વા૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ કહે મજાજીવન, મોહન છે નિધિ મારીરે. વા૦ ૪

પદ ૧૦૨૨ મું.

છેલા તારુ છોગું ભાળી, મોહી છું હું વનમાળી રે. છે૦ ટેક.
મજવાસી નંદલાલ વિહારી, ચાલ જારી લટકાળી રે. છે૦ ૧
રસિક પીયા તારે ચટક રંગીલે, મોલીડે હૃદ વાળી રે. છે૦ ૨
લેરખડા જોઈ લગની લાગી, કોઈની રહું ન હવે ખાળી રે. છે૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ કહે પરવશ થઈ છું, પગ ભર ડોલું કેડે પાળી રે. છે૦ ૪

પદ ૧૦૨૩ મું.

કહાને મુને કીધી ઘેલી, હાથ રહું ન મન હેલી રે. ક૦ ટેક.
શેરડિયે મળિયો મુને સાંભો, મોહન છોગલાં મેલી રે. ક૦ ૧
નિરખતાં મન વશ કરી નાખ્યું, આંખ્યુ મરમ ભરેલી રે. ક૦ ૨
ભૂલી ચીર શરીર તણી સુધ, હૈડાંની ધીર હરેલી રે. ક૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ કહે એની છળીમાં, પ્રોવાણી જોયા પહેલી રે. ક૦ ૪

પદ ૧૦૨૪ મું.

શ્યાને હવે રાખુ છાની, મૂર્તિ તમારી મન માની રે. શ્યા૦ ટેક.
દુરીજનિયાં પાડોશી દેખીને, છોને બળીને થાતાં વાંની રે. શ્યા૦ ૧
નટવર તમથી નેહ કરીને, પાછી ધરું નહીં પગ પાંની રે. શ્યા૦ ૨
રસિકસલુણા પીયા તમ સંગ રમવું, નથી વાતડલી એ નાની રે. શ્યા૦ ૩
પ્રદ્યાનંદના નાથ તમારો, મહિમા જાણુ છે મોટા જ્ઞાની રે. શ્યા૦ ૪

પદ ૧૦૨૫ મું-રાગ કાફી.

આલી મેરે દીલકી જાનન વાત, મેરે ચાર કનૈયા રંગભીનારી. આ૦ ટેક.
ચાર કનૈયૈકી વે બડી બડી અંખીયાં, દેખત દગ લલચાત. આ૦ ૧
પ્રાણુજીવન મનમોહન ખ્યારો, મધુરે મધુરે સ્વર ગાત. આ૦ ૨

વંકી વે બ્રુકુટી જ્યું કલગી, શિર વંકી પાઘ બનાત. આં ૩
છેલ છળીલે જ્યુંકી નવલ છળીપર, પ્રદ્યાનંદ બલબત. આં ૪
પદ ૧૦૨૬ મું.

પ્યારે તેરી અખીઆં મોહન, ભેર લગીયાં નિરખત સુધ હુરી લીનીરી. પ્યાં ૦ ટેક.
આય અચાનક લગી તેરી અંખીયાં, શ્યામલીયા હો ચિત્ત ચોર. પ્યારે ૦ ૧
કહા જાનું વે મોય કહા કરી ડાયોં, કલ ન પરન નિશ ભોર. પ્યારે ૦ ૨
નિરખી સલુની છળી લઈ હું દીવાની, મન અટક્યો એહી દોર. પ્યારે ૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ કહે પીયા શ્યામ ચતુર વર, તુમ લગ મેરી દોર. પ્યારે ૦ ૪
પદ ૧૦૨૭ મું.

નીકી તેરી મૂર્તિ મોહનલાલ, પ્યારે આય બસી દીલ મેરેરી. નીં ૦ ટેક.
શ્યામ સલુને તેરો વદન વિલોકિત, મેરા દીલ ખુશીઆલ. નીં ૦ ૧
છેલ રંગીલે તેરી પાઘ છળીલી, ચટક રંગીલી તેરી ચાલ. નીં ૦ ૨
કહાનકુંવર રંગ ભીને તેરે કારન, છોડ્યો જગ જંબલ. નીં ૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ કહે પ્યારે મનમોહન, લીભે મોય સલાલ. નીં ૦ ૪
પદ ૧૦૨૮ મું.

વાગી તેરી મોરલી પ્યારે કહાન, વનમે ટેર સુનત મન લીધુ તરી. વાં ૦ ટેક.
નવલ કનૈયા તેરી મોરલીમે બહુડા, પરવશ કીના મેરા પ્રાન. વાં ૦ ૧
ઓર સકલ વિસરાય દીયા હે, મેરે દર્શનસે ગુજરાન. વાં ૦ ૨
જખ દેખુરી તખ સુખ મેરે દીલમે, વિન દેખે હેરાન. વાં ૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ કહે વૃત્તિ મનકી, અટકીરી ભીને વાન. વાં ૦ ૪
પદ ૧૦૨૯ મું-રાગ કાફી.

શ્યામ ચતુર છોગાવાળા કેરી, આંખડલી અણીઆળી રે. શ્યાં ૦ ૧
આંખડલી અણીઆળીરે એની, વેધી લીધી છે મહીવાળી રે. શ્યાં ૦ ૨
સુંદર વરને મસ્તક શોભે, પાઘડલી પેચાળી રે. શ્યાં ૦ ૩
જમુના તીર જહુપતિ વાચે, મોરલડી મરમાળી રે. શ્યાં ૦ ૪
પ્રદ્યાનંદ કહે વશ કરી લીધી, મોહન વર વનમાળી રે. શ્યાં ૦ ૫

પદ ૧૦૩૦ મું.

કહાનકુંવર રંગભીના કેરી, મૂર્તિ નવલ અતિ પ્યારી રે. કં ૦ ૧
રંગ ભીના ઘનશ્યામ સુંદરની, આંખ્યુ કામણુગારી રે. કં ૦ ૨
મહા મનોહર નૌતમ મૂર્તિ, નહી વિસરે વિસારી રે. કં ૦ ૩
એ મૂર્તિને અંતર ધારીને, મમ્મ ફરે મજનારી રે. કં ૦ ૪
પ્રદ્યાનંદ કહે નટવર નિરખી, ખૂબ ચઢી છે ખુમારી રે. કં ૦ ૫

૫૬ ૧૦૩૧ મું.

છેલ છબિલો અલખેલો, સખી મોહન મોરલી બળવે રે. છે૦ ૧
મરમ ભરી મોહન કેરી મોરલી, દીલડાની સુરત ડગાવે રે. છે૦ ૨
વાંસલડી વેરણ થઈ લાગી, આઠ પહોર અકળાવે રે. છે૦ ૩
સાંભળતાંરે મુંને શુણે થઈ બધ છે, નેણે નિદ્રા ન આવે રે. છે૦ ૪
અદ્વાનંદનો નાથ જોયા વિના, લોજન પણ નવ લાવે રે. છે૦ ૫

૫૬ ૧૦૩૨ મું.

લાલ નવલ લટકાળા કેરુ, છોગલિયું ચિત્ત ચોરે રે. લા૦ ૧
મરમાળું મોહન કેરુ મોલીડું, કસબ સોનેરી ચહુ કોરે રે. લા૦ ૨
જેતાં નૌતમ રંગડો જામ્યો છે, સુંદર કુલડાને તોરે રે. લા૦ ૩
ખોર કરી ચઢન કેરી ખાસી, ગિરિધારી ચિત્ત ચોરે રે. લા૦ ૪
અદ્વાનંદના નાથની કેડે, મનડુ દોડે છે જોરે જોરે રે. લા૦ ૫

૫૬ ૧૦૩૩ મું-રાગ કાફી.

સહજનંદ છપી શ્યામ મનોહર, નિરખત નૌતમ ગતિ લલચ્યાની. સ૦ ટેક.
નૌતમ રૂપ અનુપ નિરખ સખી, હરખ લયો અંતર હુલસાની;
તીખે નેન ઝેન મુખ ઉત્તમ, મિત મિત હાસ મનોહર ખાની. સ૦ ૧
સુંદર શ્યામ ધામ છબિ શોભિત, પૂરન કામ સદા સુખદાની;
નટવર લેષ શેષ શ્રુતિ ગાવત, પાર ન આવત અતિ અપ્રમાની. સ૦ ૨
વિધાધાર ધાર તન વિચરત, પાર કરત અધમન જગ પ્રાની;
ચરિત્ર અપાર ઉદાર કથા તેહિ, ધન્ય નરનાર જેનું સત્ય માની. સ૦ ૩
વિકસિત અમલ કમલદલ સાદશ, કોમલ મુખ કાંતિ દિલજાની;
એસી છપી અનૂપ અલોકિક, અદ્વાનંદ હૃદે ઠેરાની. સ૦ ૪

૫૬ ૧૦૩૪ મું.

સહજનંદ શ્યામ સુંદર પર, વાર વાર મે જાઉં બલિહારી. સ૦ ટેક
મન લાવન પાવન અધમોચન, લોચન છપી અંખૂજ અનુસારી;
શોભિત ગાત જાત નહીં વરની, નાથ નવલ છપી લાગત ખ્યારી. સ૦ ૧
લાલ વિશાલ રસાલ વચન મુખ, સદા દયાલ સંતન સુખકારી;
મોતીન માલ તમાલ સરસ તન, કાલ વ્યાલ મેટન લય ભારી. સ૦ ૨
જરકસ લસત સુપાધ શિર શોભિત, જામા જરકસ અધિક બનારી;
નિરખ નિરખ મન મગન ભઘડું, વિદ્વ નિવારન શ્યામ વિહારી. સ૦ ૩
કંચન જટિત અજબ આભૂષન, વસન અનોપમ અંગ સુહારી;
અદ્વાનંદ નવલ મોહનકી, અતોલિત છબિ ઉપમા સખ હારી. સ૦ ૪

પદ ૧૦૩૫ મું-રાગ કાનડો.

દેખો રે માઈ શ્યામ, દેખો રે માઈ શ્યામ. ટેક.
ચતુર વર પ્રજાત્રીય મન ભાવે, નટવર મોરલી બળવે. દે० ૧
મોરલી બળવે પ્યારો નંદકોદુલારો, ચિત્ત મેરો લલચાવે. દે० ૨
છેલ ચતુર વર પ્રજારાજ સાંવરો, દિન દિન પ્રીત બઢાવે. દે० ૩
મોહન લાલ મોરલી અધર ધર, ગીત મધુરાં ગાવે. દે० ૪
અજબ રંગીલા સાંવરીયાકે ઉપર, અક્ષાનન્દ બલિ જાવે. દે० ૫

પદ ૧૦૩૬ મું.

કુંવર નીકો કહાન, કુંવર નીકો કહાન. ટેક.
રંગીલો ગિરિવરધારી, પ્રજપતિ કુંજવિહારી. કું० ૧
નીકે નેન બેન મુખ નીકે, નીકી છબી જગ ન્યારી. કું० ૨
લાલ વિશાલ તીલક છબી સુંદર, પાઘડલી લાગે અતિ પ્યારી. કું० ૩
બ્રહ્મ કબાન વકે દગ કરકે, વેધ લઈ પ્રજનારી. કું० ૪
છેલ ચતુર પ્રજારાજ શ્યામપર, અક્ષાનન્દ બલિહારી. કું० ૫

પદ ૧૦૩૭ મું.

ચતુર વર છેલ, ચતુર વર છેલ. ટેક.
છબીલો લાગત પ્યારો, નાગર નંદકુલારો. ચં० ૧
મોતીન માલ વિશાલ મનોહર, નીકો કમર કટારો. ચં० ૨
કુલનકે બુજબંધ અલોકિક, પ્રજપતી મોતીન વારો. ચં० ૩
કુડળ આય ઝુકે દોઢ કાનન, તોરો શીશ અટારો. ચં० ૪
અક્ષાનન્દકો નાથ સાંવરો, ન કરુ દગહુસે ન્યારો. ચં० ૫

પદ ૧૦૩૮ મું.

વાલમ મોરો કુંજવિહારી, છબી મનમાની ગિરિધર છેલ શુભાની. વાં ૧
અખીયાસો રંગી લાલ કેશર તીલક લાલ, રેખ અધીક સુખદાની. વાં ૨
નવલ કલંગી નીકી ચિત્તકું હરાવે, પાઘ ન જાય બખાની. વાં ૩
રૂપ અલોકિક ચતુર પીયાકો, લખી મોરી અંખીયાં લોભાની. વાં ૪
અક્ષાનન્દ કહે નાથકી મૂર્તિ, અંતરમાંય ઠેરાની. વાં ૫

પદ ૧૦૩૯ મું-રાગ અડાણો.

મો મન ભમર નિરંતર આહત, વહન કમલ ધનશ્યામ પીયાકોરી. મોં ૧
મધુર મનોહર વચન સુધારસ, અધીક જતન કરી રાખીલીયાકોરી. મોં ૨
ભરતખડકે માંહી નિરંતર, તન ધરીકે એહી કામ કીયાકોરી. મોં ૩
અક્ષાનન્દ કન્દ સુખ મૂર્તિ જીવન, હે શિવ આદિ શ્રીયાકોરી. મોં ૪

પદ ૧૦૪૦ મું.

સુંદર સ્યામ વદનકી શોભા, નિરખ કરત લોચન અરુ છતીયાંરી. સું ૧
શરદ સરોજ પ્રપુલ્લિત દગ દોહ, તામેહી રેખ અલોકિક રતીયાંરી. સું ૨
અધર અરુન ફળ બિંબ મનોહર, બીજ દંત પગતીયાંરી. સું ૩
બ્રહ્માનંદ કહત ભઈ રસબસ, શ્રીધનશ્યામ સુનત મુખ બતીયાંરી. સું ૪

પદ ૧૦૪૧ મું.

શ્રીધનશ્યામ ચરન શોભાપર, યા તન વાર ફેરી કારુરી. શ્રી ૧
અકુશ કુલીશ અર્ધશશી અંબુજ, ઉર્ધ્વરેખ અંતર નીત ધારુરી. શ્રી ૨
પદ પદલવ અંગુલિકા નખ મની, તેહી ચિંતત ઉરકો તમ ટારુરી. શ્રી ૩
બ્રહ્માનંદ મુકુંદ ચરન છળી, નેન નિકટ રખી અખંડ નિહારુરી. શ્રી ૪

પદ ૧૦૪૨ મું.

વાત કહો ધનશ્યામ પીયા તુમ, રાત રસિક કુનકે સંગ જાગેરી. વા ૧
શીથળ હોય રહી પદ ગતીયાં, કાજળ રેખ કપોલન લાગેરી. વા ૨
કેસો ધામ નામ કહા વાકો, જ્યાકે સંગ એસે અનુરાગેરી. વા ૩
બ્રહ્માનંદ કહત રસ મૂર્તિ, આજ દરિદ્ર કુનકે તુમ ભાગેરી. વા ૪

પદ ૧૦૪૩ મું-રાગ બીહાગ.

શોભિત શ્રીધનશ્યામ, મહાપ્રભુ સંત મડળમે.	શો ૦	ટેક.
મહામનોહર મૂર્તિ લખીકે, લાજત કોટિક કામ.	મ ૦	૧
શિશ કલંગી શોભતી અતિશે, ઉપર મુક્તા દામ.	મ ૦	૨
પુંચી નંગ જડાવકી કરમે, છબિ સુંદર સુખધામ.	મ ૦	૩
બ્રહ્માનંદ કહે નાથકો અંગમે (?),* રૂપ રહો સખજામ.	મ ૦	૪

પદ ૧૦૪૪ મું.

દગમેં સ્યામ સુબન, વસો મેરે કુંજવિહારી.	દ ૦	ટેક.
લોચન મેરે લાલચુ ભયેહે, ગજરામે ગુલતાન.	વ ૦	૧
શોભા ધામ સુબનકી મૂર્તિ, સુંદર નવ ધનવાન.	વ ૦	૨
બહુત રસીલી બોલની મુખહે, પૂરન ચંદ્ર સમાન.	વ ૦	૩
બ્રહ્માનંદ કહે નાથકી છબિકો, નેન કરત રસ પાન.	વ ૦	૪

પદ ૧૦૪૫ મું.

પાર નિભાધયો પ્રીત, પીયા ધનશ્યામ સનેહિ.	પા ૦	ટેક.
અવગુણ મેરે નાથજી કબહુ, સ્યામ ન ધરિયો ચિત.	પી ૦	૧

તોડી સખ સંસારસેં અબતો, તમસંગ મોહબત કીત.	પી૦ ૨
જેસે નાર કુનારને શરનો, સાઅથ નરકો લીત.	પી૦ ૩
મોહન મોય ન બુલીઓ મનસે, અહ્માનંદકે મીત.	પી૦ ૪

પદ ૧૦૪૬ મું.

લાવન તેરી લાલ, વસી મેરે અંતર માંહિ.	લા૦ ટેક.
રસિક રસિલી બોલની હસની, ચટક રંગીલી ચાલ.	વ૦ ૧
પાઘ રગિલી શિશપે બનીહે, તિલક મનોહર લાલ.	વ૦ ૨
દક્ષિણ ભાગ કપોલમે તીલકી, શોભા અધિક વિશાલ.	વ૦ ૩
વામ શ્રવણ તીલ દેખકે ભઈ હું, અહ્માનંદ નિહાલ.	વ૦ ૪

પદ ૧૦૪૭ મું-રાગ ખશાચ.

મોલીડામાં મન મોયું રે, હેલી મારા વિસામાના.	મો૦ ટેક.
અંતરમાં વસિયું મારે આવી, જે દહાડાથી મે તો જોયું રે.	હે૦ ૧
કુળ લજ્જા સગપણ જગ કેરુ, એ સારુ મે સર્વે જોયું રે.	હે૦ ૨
વણ દીઠે તન તાપ વધે છે, જેમ મીન નિર વિછોયું રે.	હે૦ ૩
અહ્માનંદ કહે એના મોલિડામાં, પ્રિત સહિત ચિત્ત પ્રોયું રે.	હે૦ ૪

પદ ૧૦૪૮ મું.

મોલીડું રંગ ભરિયું રે, હેલિ રંગલિના કેરુ.	મો૦ ટેક.
ચોલ કસુંબિ ચટક રંગિલું, શ્યામ પીયે શિર ધરીયું રે.	હે૦ ૧
જગના જીવન કેરુ મોલિડું જોધને, બીજું મુંને સર્વ વિસરિયું રે.	હે૦ ૨
અલવિલે નૌતમ આંટામાં, હરિવર મન મારુ હરિયું રે.	હે૦ ૩
અહ્માનંદના નાથનું મોલિડું, અંતરમાં આવી ગરિયું રે.	હે૦ ૪

પદ ૧૦૪૯ મું.

છોગલિયું મરમાળું રે, સખિ જોને શામળિયાનું.	છો૦ ટેક.
ડોલરિયાને રંગભર દેખતાં, અતર થયું છે અજવાળું રે.	સ૦ ૧
અતિ આનંદ વધે મારે અંતર, ભાવ સહિત નિત્ય ભાળું રે.	સ૦ ૨
પ્રેમ ભરી હરિની પાઘડલીમાં, રુડું દીસે છે રૂપાળું રે.	સ૦ ૩
અહ્માનંદને ચિત્તડે ચોટયું, કામણગારું લટકાળું રે.	સ૦ ૪

પદ ૧૦૫૦ મું.

છોગલિયું મન ભાવ્યું રે, સખિ મારા શ્યામળાનું.	છો૦ ટેક.
ચતુર પીયાને નવલ છોગલિયે, ચિત્ત મારું લલચાવ્યું રે.	સ૦ ૧
વ્રજનારીનાં મન વશ કરવા, લાલ પીયે લટકાવ્યું રે.	સ૦ ૨

નંદકુંવર કેરું છેાશું નિરખી, જગનું મેં સુખ વિસાર્યું રે. સં ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે જતન કરીને, અંતરમાં ઠેરાવ્યું રે. સં ૪

પદ ૧૦૫૧ મું-રાગ ખમાચ.

નિરખે નંદકુમાર, નેત્ર નિરખે નંદકુમાર;
 લાલ સુરંગી પાઘ મનોહર, ગોકુલકે શિરદાર. નેં ૧
 શ્યામ સુંદરવર છેલ પિયાકી, શોભા બની હે અપાર;
 મનરંજન કાને ગજમોતિ, હ્રિયકે મોતિન હાર. નેં ૨
 મનમોહનકી મૂર્તિ ઉપર, વારુ મેં મદન હજાર;
 બ્રહ્માનંદ કહે મન મોહ્યો, ઉપરણીકે તાર. નેં ૩

પદ ૧૦૫૨ મું.

રસિયોજી વ્રજરાવ, ખ્યારો રસિયોજી વ્રજરાવ;
 પુલનકી ગલે માલ બીરાજે, બેહદ પાઘ બનાવ. ખ્યાં ૧
 કેશર તિલક અનોપમ કરકે, મન હર લીનો માવ;
 અધિક અધિક નીત બાદત અંતર, ભૂધરજીકો ભાવ. ખ્યાં ૨
 ગોપિજન વલ્લભ ગિરિધારી, નટવર સુંદર નાવ;
 બ્રહ્માનંદ નિરખ છબિ પ્રીતમ, ચિત્ત મેરે હોત ઉછાવ. ખ્યાં ૩

પદ ૧૦૫૩ મું.

છબી તેરી સુંદર શ્યામ, નીકી છબી તેરી સુંદર શ્યામ;
 વ્રજજીવન મેરે આય વસી હે, અંતર આહુ જામ. નીં ૧
 ગુણસાગર વ્રજરાજ ગલે બિચ, પેરીજથું મુક્તા દામ;
 નાથ મનોહર મૂરતિ નિરખત, હોત ન પૂરણ હામ. નીં ૨
 પ્રાણનાથ પુરુષોત્તમ ખ્યારે, નિજ જનકે વિસરામ;
 બ્રહ્માનંદ કહે તેરી ઉપર, વારુ મેં કોટિક કામ. નીં ૩

પદ ૧૦૫૪ મું.

રસિક મનોહર રૂપ, તેરો રસિક મનોહર રૂપ;
 આય બરયો અંતરમેં મેરે, આહુ જામ અનૂપ. તેં ૧
 ચરણ કમલ નખ મંડળ શોભા, ખૂબ રહિ ચિત્ત ખૂપ;
 જો યહ છબિ ધરે હૃદયમેં, સો ન પરે ભવ કૂપ. તેં ૨
 નંદકુંવર તુમ છેલ નવિને, ભૂપનકે મહા ભૂપ;
 બ્રહ્માનંદ વદન અનુરાગત, નહિ વ્યાપત જગધૂપ. તેં ૩

પદ ૧૦૫૫ મું.—રાગ ખમાચ.

છબિ સુભગ સદુને શ્યામકી, બંકી કલંગી હરી લીયોવે ચિત્ત. છ૦ ટેક.
વંકે નેન બુકુટી પુનિ બંકી, નિરખત મન લોભિતવે. છ૦ ૧
જામા જરિદા પાઘ પુનિ જરકસી, શોભિત તુરરા સહિતવે. છ૦ ૨
મોતિન માળ વિશાલ વિનોદિત, જરકસી કટિ કસી લિતવે. છ૦ ૩
સહજનંદ મનોહર મૂરતિ, અદ્વાનંદકે ચિત્તવે. છ૦ ૪

પદ ૧૦૫૬ મું.

રંગભીને રસીલે લાલકી, અજબ રૂપ છબિ બની હે આજ. ૨૦ ટેક.
વસન સુરંગ અગ પ્રતિ ભૂષણ, દેખ લજિત સુરરાજવે. ૨૦ ૧
સુંદર નેન વેણુ પુનિ સુંદર, સુંદર સખ તન સાજવે. ૨૦ ૨
જરકસ લસિત સુભગ શિર સેહુરો, અજબ બને હે મહારાજવે. ૨૦ ૩
સહજનંદ પ્રગટ ભયે સમૃથ, અદ્વાનંદકે કાજવે. ૨૦ ૪

પદ ૧૦૫૭ મું.

હોરી નવલ રંગીલે કહાનસે, ખેલનકી રત બની હે આય. હો૦ ટેક.
લાલ છબિ નિરખત ચિત્ત લોભા, શોભા વરણી ન જાયવે. હો૦ ૧
પ્રેમયુક્ત છુટત પીચકારી, ઉમગ રંગ ન સમાયવે. હો૦ ૨
સતન ભીર અલિ તહાં સતત, રત વસંત જહુરાયવે. હો૦ ૩
અદ્વાનંદ લાલ છબી નિરખત, પ્રેમ મગન સુખ પાયવે. હો૦ ૪

પદ ૧૦૫૮ મું.

કહી જાત ન શોભા આજકી, છબી અજબ બની મહારાજકી. ક૦ ટેક.
ઉડત ગુલાલ અળીલ અનોપમ, સખિયન ભીર સમાજકીવે. ક૦ ૧
બાજત તાલ મૃદંગ ડક, ઝીણી તાંત રવાજકીવે. ક૦ ૨
શ્યામ મનોહર હોરી ખેલત, લજિત છબી સુરરાજકીવે. ક૦ ૩
અદ્વાનંદ શ્યામ સગ ખેલત, મીટ ગઈ આંટી લાજકીવે. ક૦ ૪

પદ ૧૦૫૯ મું.—રાગ ખમાચ.

ચિત્તડા હમારા ચોર, સુંદર શ્યામને લીયા હે;
ગુલતાન ભઈ મેં આલી, પ્યાલા અજબ પીયા હે. ટેક.
જરકસકા સુંદર જામા, મોતીયનસે જર લીયા હે,
પટકા અજબ રંગીલા, શિર મુગટ ઝુક રીયા હે. ચિ૦ ૧
પેહુરે કડા ચોર પહુચી, અતિ જટિત નંગ કીયા હે,
બાંધ્યાં બંધે હૌ બાબુ, મોતીયનકી લર લીયા હે. ચિ૦ ૨

ઝરકું મનોહર લટકે, કરનન કુંડલ દીયા હે;
બલ બલ પ્રદાનનંદ, છબી દેખકે જીયા હે. ચિં ૩

૫૬ ૧૦૬૦ મું.

શ્યામરેકી સૂરત દેખ, મે તો બાવરી ભઈરી;
માધુરી અનોપમ મૂર્તિ, સખ રીત જયુ નઈરી. ટેક.
સખ સખીયનકે સંગમે, જલ ભરનકું ગઈરી;
મગ વિચ મોહન અટકી, બાઈયાં પકર લઈરી. સ્થાં ૧
નટવરકી શોભા લખકે, મે થકિત હો રઈરી;
મે કયા કરરિ આલિ ગૃહકી, જી સુધ ન રઈરી. સ્થાં ૨
કહે પ્રદાનનંદ વનમે, વશી કહાનકે અઈરી;
મિલકે લગાઈ છતિયાં, બતિયાં અજબ કઈરી. સ્થાં ૩

૫૬ ૧૦૬૧ મું.

વંશોકી તાન સુનકે, મન કહાનસે લગા હે,
અખ આય ખડા હે આલી, મેરે નેનકે અગા હે. ટેક.
મે ભુલ ગઈ નિજ ઘરકું, વિસયાં કુટુંબ સગા હે;
નિઃશંક ભઈ મે ડોલું, ડર લોકકા ભગા હે. વં ૧
અતિ સુંદર સુખ અંગમે, રંગ અજબસે રંગા હે;
મોતિયનકી માલા ગલેમે, નિત્ય પ્રેમમે પગા હે. વં ૨
મેહેરમ મળ્યા મોય મનકા, તનકા મમત તગા હે;
મીલ પ્રદાનનંદ પીયસે, ધન્ય ભાગ જી જગા હે. વં ૩

૫૬ ૧૦૬૨ મું.

વંશરી મનોહર વાય, મેરે ચિત્તકું હયાં હે;
છબી દેખકે રંગીલી, વર એહિ મે વયાં હે. ટેક.
પેહેરી સુરંગી કચ્છનિ, વિછમે ભરથ ભયાં હે;
અંગીયાં બની અદરસહુકી, શિર મુગટ જયુ ધયાં હે. વં ૧
કુંડલ લસત કાનનમે, જલપુસે જાય લયાં હે;
અરવિંદ બને દોહ અંખીયાં, ભૂહ ભમર ધૂન કર્યા હે. વં ૨
આભુષણ સુંદર અંગમે, ઝોહર કનક જયાં હે;
છબી પ્રદાનનંદ લખકે, આય ચરનમે પયાં હે. વં ૩

૫૬ ૧૦૬૩ મું-રાગ પરજ ખમાચ.

આંગણિયે ઝાઝું શું લાણિયે, આવો કહાના મારે આંગણિયે. ટેક.
ભાવ કરી નટ નાગર ભેટો, હૈડાના તાપ પીયા હણિયે. આં ૧

હાથ કડાં મોતીડાં કેરી માલા, સુંદર છેલ બણીકણીયે. આ૦ ૨
 નૌતમ સુન્દર પાઘડલીના, પેચ ઝુક્યા આવી પાંખણીયે. આ૦ ૩
 અદ્વાનંદ કહે પ્રેમ કરીને, તપત કર મહી માંખણીયે. આ૦ ૪

પદ ૧૦૬૪ મું.

ઓસરિયે મનડાં હરિયે, આવો પ્યારા મારી ઓસરિયે. ટેક.
 મારુ મંદીરીયું તે શ્યામ તમારુ, છેટે છેલા શીદને ફરિયે. આ૦ ૧
 પ્રીતમ નૌતમ પાઘડલીમાં, સુંદર છોગલીયાં ધરીયે. આ૦ ૨
 કુલડાંના હાર અનોપમ પેરી, કોડે કોડે લટકાં કરીયે. આ૦ ૩
 અદ્વાનંદના નાથ છળી તારી, જોઈ જોઈ અંતરમાં ઠરીયે. આ૦ ૪

પદ ૧૦૬૫ મું.

ડોલરિયા રંગના ભરિયા, હસીને જોલો હરિ ડોલરિયા. ટેક.
 નટવર સુંદર નાથજી રે, તમને મેં અંતરમાં ધરિયા. હ૦ ૧
 મિથ્યા જગની લાલચ મેલી, પ્રાણ થકી પ્યારા કરીયા. હ૦ ૨
 જગજીવન તારાં રૂપને જોઈને, સર્વે વિષય રસ વિસરિયા. હ૦ ૩
 અદ્વાનંદના છેલ છળિલા, કહાન ચતુર વર કેશરીયા. હ૦ ૪

પદ ૧૦૬૬ મું.

વાતડલી રોને રાતડલી, વાલા પૂછું એક વાતડલી. ટેક.
 પિતાંબર સાટે મારા પ્રીતમ, સાડી લાવ્યા નવી ભાતડલી. વા૦ ૧
 મોરલડી લઈને મનમોહન, દીધું વેલણ કોણે દાતડલી. વા૦ ૨
 જેને ઘેર રજની તમે જાગ્યા, કોણ હતી તેની ભાતડલી. વા૦ ૩
 અદ્વાનંદ કહે સંશે થયો નહીં, ધન્ય છે તમારી છાતડલી. વા૦ ૪

પદ ૧૦૬૭ મું-રાગ ખમાચ ગરબી.

શ્યામ સલુણા, રંગ છેલા રે, આવોને મદીર મારે;
 મદીર મારે છેલા, મંદીર મારે રે, આવોને મદીર મારે. ટેક.
 હેતુ છેરે પ્યારા હાર હરિવર, મોહીયું મોહિડેહું તો તારે. રંગ૦ ૧
 મુજને લાગે છે વાલાં વેણુ મનોહર, નેણુ કમલ છળિ ધારે. રંગ૦ ૨
 તમ વિના રે મારા રસિયા વાલમ, લોચનિયાં કુણુ ઠારે. રંગ૦ ૩
 અદ્વાનંદ કહે મન મારુ મોયું, કાળુ કમર કટારે. રંગ૦ ૪

પદ ૧૦૬૮ મું.

શ્યામ સનેહી, છળી તારી રે, અટકી અંતર આવી;
 અંતર આવી છળી, અંતર આવી રે, અટકી અંતર આવી. ટેક.
 મરમાલી રે રૂડી ચાલ મનોહર, ભુધર મનડે મારે લાવી રે. છળી૦ ૧

મજજીવન મુને વશ કરી લીધી, સુંદર વચન સુણાવી રે. છબી૦ ૨
અજખ અલોકિક મોલિડા ઉપર, નવલ કલગી લટકાવી રે. છબી૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે નટવર મૂરતિ, લોચનીયાંમાં ઠેરાવી રે. છબી૦ ૪

પદ ૧૦૬૮ મું.

મૂર્તિ તારી, મરમાલી રે, વાલિડા લાગે છે વાલિ;
લાગે છે વાલિ તારી, લાગે છે વાલિરે, વાલિડા લાગે છે વાલિ. ટેક.
શોભિતારે શણુગાર સજીને, શ્યામ મંદીરીયે આવો ચાલી. મ૦ ૧
તમ વિનારે મારે પલ નવ ચાલે, તાણુ કરાવો શિદ ઠાલી. મ૦ ૨
મનડું લીધુંરે માક મોહન ખ્યારા, પાઘડલીમાં તોરા ઘાલી. મ૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે તમને વર્યાની, ટેક અચલ એક ઝાલી. મ૦ ૪

પદ ૧૦૭૦ મું.

નાથ રંગીલા, નેણાં તારાં રે, કાનુડા કામણુગારાં;
કામણુગારાં નેણાં, કામણુગારાં રે, કાનુડા કામણુગારાં. ટેક.
લોચનિયાંરે રંગ ચોલ ગુલાબિ, પ્રીતમ લાગે મુને ખ્યારાં. ને૦ ૧
કમલ તણુરે કાળુ ફલ સરીખાં, સુંદર શોભે અતિ સારાં. ને૦ ૨
આંખડલીમાં ખ્યારા જાડુડાં ભરીયાં, તિન ભુવન થકી ન્યારાં. ને૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે ઘાયલ થઈ છું, અજખ અનુપ અટારાં. ને૦ ૪

પદ ૧૦૭૧ મું-રાગ મલાર ચોતાલ.

હે આલી દેખરી છબી ખ્યારે શ્યામકી;

અતી નીકી નવ ઘન ખને નંદજીકો લાલ.

હે૦ ટેક.

શ્યામ ઘટા બની શ્યામકી સુરત, ખરસત વચન રસાલ પાલ. હે૦ ૧
પૌઠ પ્રતાપ ગરજ ધૂન ગેહરી, મોર બપૈયા ગોપી અરુ ગ્વાલ. હે૦ ૨
અદ્વાનંદ પ્રીતમ મેઘહુકી શોભા, લખ નિરખ વદન જન હોત ન્યાલ. હે૦ ૩

પદ ૧૦૭૨ મું.

હે સખિયાં રત આઈ મેરે આનંદ ભયો;

એરી સાવન આયો આયે ખ્યારે શ્યામ.

હે૦ ટેક.

મેઘહુકી ગજાન લાગત હે મોયે ખ્યારી, બપૈયા પોઠારત પીયુકો નામ. હે૦ ૧
ઝીની ઝીની ધૂન મેહારી ખરસત, બોલત પીક મોર ઉછેરી ગ્રામ. હે૦ ૨
અદ્વાનંદ ઉમળ ઉર નહીં માવત, ભુજભર લેટે પીયા સુખ કે ધામ. હે૦ ૩

પદ ૧૦૭૩ મું.

હે આલી બિજત આયે આજ શ્યામ ખ્યારે.

અટપટી પાઘડુકે છુટે પેચ.

હે૦ ટેક.

નીગલ કમુંખી રંગ અંગ છાય રહે, શીરપે ખીરાજત નીકે કેશ. હેં ૧
લાલ સખ બને લાલ મોતીન માલ ગળે, લપટે વસન કમ્પુ શીત આવેશ. હેં ૨
અદ્વાનંદ નવલ પ્રીતમ પીયા છખી, વસો મેરે ઉર આયકે હમેશ. હેં ૩

૫૬ ૧૦૭૪ મું.

દેખોરી આયકે સખી સખ મજહુકી અટા.

ગોખ બેઠે પીયા નંદનંદ. દેં ૦ ટેક

ઘટા ચહુ ચોર લુંખી દામની ચમકત, વરસત આય મેઘ મદ મંદ. દેં ૧
હરીત વસન પેરી અતીરી શોભત શોભા દેખ, લજ્યાજીત હોત હે સુરિંદ. દેં ૨
અદ્વાનંદ બલિહારી મૂરતિ માધુરીપર, અતુલીત છખી આનંદ ઠંદ દેં ૩

૫૬ ૧૦૭૫ મું-રાગ બાર મલાર.

પાવને પાહુને જીને, સખીરી મેરે આજ પ્રીતમ ઘરુ પાવને. સં ૧
શ્યામ મનોહર સાગર સુખકે, ભવ દુઃખ કે વીસરાવને. સં ૨
નોતમ પ્રીતી રીતી સજની, રજની દીન રળીઆવને. સં ૩
મોર મુગટ શીર છત્ર ખીરાજે, બોલત વચન સોહાવને. સં ૪
અદ્વાનંદ આનંદ છખી નિરખત, હરખ લગીળી ભાવને. સં ૫

૫૬ ૧૦૭૬ મું-રાગ સોરઠ.

કાંઈ હઠ રાખો છો જી માંકા રાજ. કાંં ૦ ટેક.
ચુન ચુન કલીયાં પીયા અજબ રંગીલી, સેજડી ખીછાઈ થારે કાજ. કાંં ૧
હું છુ દાસી રાવલી, હકમ હજુરો થે માંકે શીરતાજ. કાંં ૨
હું છુ નારી અતી અવગુનગારી, થે છો વારી શુન કેરા અજ. કાંં ૩
અદ્વાનંદરા શ્યામ સોહાગી, આજે પીયા માંકે ઘર ગાજ. કાંં ૪

૫૬ ૧૦૭૭ મું.

કાંઈ લલચાવો છો જી માંકો ચીત. કાંં ૦ ટેક.
હાસ વિલાસ મનોહર કરકે, પેલી થે લગાઈ પીયા પ્રીત. કાંં ૧
દૂર રહો તખ પુર હીયે દુ ખ, બણો છોજી રસકારી રીત. કાંં ૨
દીલ દરોઆવ પીયા દેખાડો, સુંદર વદન શોખીત. કાંં ૩
અદ્વાનંદરા નાથ રંગીલા, મીલીયે જયુ મોહન મીત કાંં ૪

૫૬ ૧૦૭૮ મું.

માંકે મોલે આજેજી હો સુંદર શ્યામ. માંં ૦ ટેક.
હાથ બેઠ રહું હાજર ઉભી, તન ધન વારું થાકે નામ. માંં ૧
પ્રાણજીવન રંગરેલ પધારો, મારે છે થાસું ઢોલા કામ. માંં ૨

થાંકો મુખ દેખ્યાસું માંકે, અંતર હોવે છે આરામ. માં ૩
 બ્રહ્માનંદરા પ્રીતમ પ્યારા, પૂરે મારા મનડારી હામ. માં ૪
 પદ ૧૦૭૮ મું.

થારાં માંને લાગ્યાં છે જીગાઠા મારુનેણ. થાં ૧ ટેક.
 કામકાજ ફૂળે કાંઈ નવ સુજે, રટના લાગી છે દીન રેણ. થાં ૧
 સુભગ સલુણી રાવલી મોરલી બુ સુંનકે, મન મારો હોય ગયો છે મેણ. થાં ૨
 હાસ વિલાસ સહિત નહિ વિસરે, વાલાજી રંગીલા વાંકાં વેણ. થાં ૩
 આથે એકાંત મીલો અવિનાશી, બ્રહ્માનંદરા જે સેણ. થાં ૪
 પદ ૧૦૮૦ મું-રાગ સોરઠ ગરબી.

રહ્યું છે મારા હૃદયમાં રૂપ તમારુ. ૨૦ ટેક.
 રૂપ તમારુ એક હૃદયમાં રાખ્યું, મે તો બીજું સર્વે કાઢ્યું છે બાર, ૨૦ ૧
 જગના જીવન વાલા તમને જોઈને, વારી મનડુ લોભાણું છે જો મારુ. ૨૦ ૨
 તમ વિના શ્યામળીયા રે વાલા, મુને બીજું નથી લાગતું સારુ; ૨૦ ૩
 હરીજન લોક ઘોળ્યાં દાઝી મરે છે, તેની ધડક હૈયામાં શીઠ ધારુ. ૨૦ ૪
 માથું જતાં મન માન્યારે માવા, કેદી હેત માંધથી નવ હારુ; ૨૦ ૫
 બ્રહ્માનંદ કહે મારા પ્રાણ સંગાથી, ઘડી તમને તે કેમ વીસારુ. ૨૦ ૬
 પદ ૧૦૮૧ મું

હૈયામાં મુને વહાલા લાગો છો વનમાળી. હૈં ૦ ટેક.
 વહાલા લાગો છો લટકાળારે લાલા, મારાં નેણાં ઠરે છે ભાળી ભાળી;
 આઠો પોહાર આવી વસી અંતરમાં, વહાલા મૂર્તિ તમારો મરમાળી. હૈં ૧
 ખાંધ્યા છે બાબુ કાબુ કુલડાંની માળા, ગળે લાગે છે અતિ રૂપાળી;
 મનડાં હરો છો તમે મોરલી વજડતાં, વળી ગાતાં નાંખો છો રગ ઢાળી. હૈં ૨
 શુરે કરે સસારીયો કુડો, મે તો લોકની તે લજ્યા સર્વે ટાળી;
 બ્રહ્માનંદના વહાલા તમ સંગ રમતાં, મારે દહાડી દહાડી તે દીવાળી. હૈં ૩
 પદ ૧૦૮૨ મું.

ભુધરજી આવી મનડે અમારે તમે ભાવ્યા. ભું ૦ ટેક.
 અક્ષરતીત અલબેલા રે વહાલા, તમે અમ કારજ વજ્ર આવ્યા;
 ચિત્તડાં અમારાં તમે લેવાને કાજે, માથે પુલડાંના તોરા લટકાવ્યા. ભું ૧
 એક ઘડી શ્યામળીયા સનેહી, વારી વીસરો નૈ વીસરાવ્યા;
 સર્વે તે લોકમેં સૌ જાણે છે કહાના, કંથ અમારા તમે કાવ્યા. ભું ૨
 માયાના જીવ તે તો મરમ ન જાણે, તેણે સૌ સરખા ઠેરાવ્યા;
 બ્રહ્માનંદના વહાલા શ્યામ સુંદર વર, જેવા છો તેવા અમને કાવ્યા. ભું ૩

૫૬ ૧૦૮૩ મું.

પ્રીતમજી ખ્યારા જીવું છું તમને જોઈને, પ્રી૦ ટેક૦
 મૂર્તિ તમારી મન માની રે માવા, તેમાં હોતે રહી છું ચિત્ત પ્રોધને;
 તમ સગાથે મારે નેડો બંધાણો, તેની ખબર નહીં બીજા કોઈને. પ્રી૦ ૧
 નિઃશંક થઈ માથે છેડો રે નાંખ્યો, છોને કેહતાં તે લોક વગોઈને;
 માથાને સાટે તમને વર્યાં મોરારી, વારી કુલની મરજાદા સર્વે જોઈને. પ્રી૦ ૨
 સમજી વિચારી મેં તો પગલાં ભર્યા છે, ચાલી મન મતવાલી હોઈને;
 બ્રહ્માનંદના વહાલા તમને દેખીને, મારું મનડું રહ્યું છે જો મોઈને. પ્રી૦ ૩

૫૬ ૧૦૮૪ મું-રાગ સોરઠ.

આવો હરિ મંદિરિયે મારે,	આ૦ ટેક.
કુંવર રંગીલા કહાનજી, મોહી છોગલીયે તારે.	આ૦ ૧
આંગણે મારે આવજો, તમે સજ્યા સવારે.	આ૦ ૨
સુખ થાય છે શ્યામળા, તમને જોઈ છું જ્યારે.	આ૦ ૩
સાસુ સસરો સૌ મળીને, મુજને નીત વારે.	આ૦ ૪
જીવન તમને જોઈને, એની શકા તે કુણુ ધારે.	આ૦ ૫
તોડી સૌ સસારથી રે, જોડી તમ હારે.	આ૦ ૬
બ્રહ્માનંદના વાલમા, હવે જાણ્યું જગ સારે.	આ૦ ૭

૫૬ ૧૦૮૫ મું.

રેહોજો મારી આંખડલી આગે.	રે૦ ટેક.
નિરખી તમને નાથજી, મારી ભુખડલી ભાંગે.	રે૦ ૧
ચમકા કરતી આંખડી રે, કેસરીએ વાગે.	રે૦ ૨
શિશ કલંગી શોભતી વાલા, જરકસીયે પાગે.	રે૦ ૩
રસીક સહુણા રાજને, હું તો રીઝી છું રાગે.	રે૦ ૪
જોઈ જોઈ તમને જાહેવા, નીત પ્રીતડલી જાગે.	રે૦ ૫
કમર કટારો વંકડોરે, અતી ખ્યારો લાગે.	રે૦ ૬
અધ ક્ષણું રહો મા વેગળા, એમ બ્રહ્માનંદ માગે.	રે૦ ૭

૫૬ ૧૦૮૬ મું.

વાલાજીનાં લટકામાં લોભાણી.	વા૦ ટેક.
લાગે છે વાલી લાલની, રૂડી મુખડાની વાણી.	વા૦ ૧
સર્વે સૈયરના સાથમાં, ગઈતી તટ જમુના પાણી.	વા૦ ૨
સાન કરી મુને શ્યામળે, મારું લીધું ચિત્ત તાણી.	વા૦ ૩

છેલ છળીલો નંદનો રે, મહીડાનો દાણી.	વા૦ ૪
મીઠી વાઈ મોરલી, સુણી પ્રીતે પ્રોવાણી.	વા૦ ૫
લટકાળા નદલાલની હું, ઠાવી ઠેરાણી.	વા૦ ૬
અદ્વાનન્દના વાલમા મુને, પોતાની બાણી.	વા૦ ૭

૫૬ ૧૦૮૭ મું.

પધારોને મોહન મરમાલા.	૫૦ ટેક.
મનમાં ચોટ્યા મારે રાવળા, નેણુના ચાળા.	૫૦ ૧
સેજ ખીછાઈ પુલડે, અતી દ્વિપક અભુવાળા.	૫૦ ૨
નટવર તારા નામની, ઉભી ફેરુ છું માળા.	૫૦ ૩
બમા પેરો જરઠસી, આંધો રેટા રૂપાળા.	૫૦ ૪
મીઠી વાળે મોરલી, લાવી પરજતણા ઢાળા.	૫૦ ૫
તમ વીના ખુલતા નથી, મારા અંતરનાં તાળાં	૫૦ ૬
અદ્વાનન્દના નાથજી, આવો સુંદર છોગાળા.	૫૦ ૭

૫૬ ૧૦૮૮ મું-રાગ સોરઠ.

મોહન મનડું મોહ્યુ મારુ, તારુ રૂપ જોઈ જજરાજ;	
સુધ ભુલી સસારની રે, ખીજું કાંઈ નવ સુજે કાજ.	મો૦ ૧
અલવીલા તારી આંખડી, છે જો કામણુગારી કોય;	
ચિતવણીમાં ચિત્તડુ રે મારુ, પ્રોતમ લીધું પ્રોય.	મો૦ ૨
કેસર આડ કરી કોડામણી, તેણે શોભે છે સુંદર ભાલ,	
હોતે સામું હેરતાં રે, લીધુ ચિત્તડુ મારુ લાલ.	મો૦ ૩
માથે લાલ ઠસુંખી મોળીયું, વળી જોડ ઠલંગી જોર;	
અદ્વાનન્દના નાથજી વહાલા, લાગો છો નદકિશોર.	મો૦ ૪

૫૬ ૧૦૮૯ મું.

સુંદર છેલ રંગીલા સ્થામળા, છોજી પ્રોતમ જીવન પ્રાણ;	
વાલમ રંહો માં વેગળા, મારી આંખડીના ભાણ.	સું૦ ૧
તારા મુખની લાગી મોહિની, અધ ક્ષણ મેલ્યું નવ જાય;	
ચિત્તમાં ખુત્યું છોગલું, તારુ રસીયા બદવરાય.	સું૦ ૨
જીવન રૂપ તમારુ જોઈને, હું તો ભૂલી લોજન પાન;	
પાઘડીના પેચમાં, મારું મન થયું ગુલતાન.	સું૦ ૩
મારે તમથી લાગી પ્રીતડી, હવે ઝેર થયો સંસાર;	
અદ્વાનન્દના વાલમા, મારા હૈડાના નોતમ હાર.	સું૦ ૪

૫૬ ૧૦૯૦ મું.

મીઠી વાઓને આવી મોરલી, મારે આંગણીએ અલખેલ;
 ઢાળા લાવો પરજના, વારી રસીયાળ રંગ રેલ. મી૦ ૧
 રૂડી ગાવો નૌતમ રાગણી, માંઈ તાનતણા ઠેરાવ;
 છુટાં મેલો છેગલાં મારા, મુંઘા મુલા માવ. મી૦ ૨
 નાખો જોર(?) નજરા નેણુના, મુજ સામું જોધને શ્યામ;
 આંખડલીને આગળે રહો, જાદવ આઠો જામ. મી૦ ૩
 જામા પેરો સુંદર જરકસી, માથે પાઘ બાંધો જરીયાન;
 બ્રહ્માનંદના વાલમા, હું તો મોહી છું લીને વાન. મી૦ ૪

૫૬ ૧૦૯૧ મું.

કાળુ છેલ મનોહર કહાનજી, વહાલા રહો મારે ઘેર રાત;
 મનડુ તમથી માનીયું, છેને નીંદા કરતી નાત. કા૦ ૧
 સુંદર શ્યામ આવી મુને, શીખવો રૂડા ચતુરાઈના ચોજ;
 મારા સમ જો માવજી, મારે આવજો મંદીર રોજ. કા૦ ૨
 ગુથી પેરાવું હું તો ગોઠતા, હરી પુલકાં કેરા હાર;
 પાઈશ મૈકું પ્રેમથી, વારી કરી કરી મનુવાર. કા૦ ૩
 વહાલા હેતે સામું હેરતા, કરો ગેરે નાદે ગાન;
 બ્રહ્માનંદના વાલમા, મોઈ મોરલીને તાન. કા૦ ૪

૫૬ ૧૦૯૨ મું-રાગ સોરઠ.

આવે લાલ બનો* ગીરધારી, આં ઘોડલાકી ઘુંમરભારી. આ૦ ટેક.
 કંચનહુકે સાજ મનોહર, કિંસત અરવ હજારી;
 છડીદાર શુભ બાંન ઉચારે, અજબ બની અરવારી. આ૦ ૧
 શ્યામ સહુને સુંદર વરકું, નિરખત હે નર નારી;
 વિમલ કરત પુલનકી વૃષ્ટી, ચડી ચડી ગોખ અટારી. આ૦ ૨
 ગાન તાન મુખ ગાત ગુનીજન, છત્ર ચમર સુખકારી;
 બ્રહ્માનંદ મદનમોહનકી, મૂર્તિ લાગત ખ્યારી. આ૦ ૩

૫૬ ૧૦૯૩ મું.

વ્રજરાજબનોજી મેરે આયે, વ્ર૦ બડ લાગ બરાતી લાયે. વ્ર૦ ટેક.
 જરકસી લસત મનોહર જામો, લલીત મુગંધ લગાયે;
 અગ અંગ પ્રતી લુપણુ નૌતમ, સુંદર સાજ બનાયે. વ્ર૦ ૧

* “બનો”=વરરાજ.

ગાવત મંગલ લોક લુગાઈ, વાળં વિવિધ બળયે;
બંદીજન ગુનવાન બહુ મીલ, સુંદર રાગ સુનાયે. ૨૦ ૨
પુલનકી વર માળ ગળે ખીચ, મસ્તક મોર સુહાયે;
મોતીન થાળ ભરે મોહનકુ, પ્રદ્યાનન્દ વધાયે. ૨૦ ૩

પદ ૧૦૯૪ મું.

નંદલાલ બનો દીલ જાની, નં જાકી મહીમા વેદ બખાની. નં ટેક.
સુધો અત્તર પુલેલ લગાયે, વાટ સુગધ ફહરાની;
જરકસી પાધ મનોહર ટેડી, નવલ કલગી ઠાની. નં ૧
અજબ અલૌકિક સાજ બનાયો, પુર ત્રિય હરખ ભરાની;
ખેહદ નૌત્તમ રૂપ બનાકો, લખી ફલહન લોભાની. નં ૨
હસી હસી લેત સખા સગ તાળી, ગાઠો છેલ ગુમાની;
પ્રદ્યાનન્દ છખી નટવરકી, નિરખત દગ અટકાની. નં ૩

પદ ૧૦૯૫ મું.

ફલહકું દેખોરી માંઈ, ફું છખી નૌત્તમ નવલ બનાઈ. ફું ટેક.
કુલનકે ગજરે શુભ તાપર, ભમર રહે લપટાઈ;
પુચી કનક જડીત હસ્તનમે પ્રેમીજન પેહરાઈ. ફું ૧
અંગ અંગ પ્રતી વસન આભુષણ, સુંદર નવલ સુહાઈ;
લલીત ગતિ મુનિવર મન લોભા, શોભા સખ તન છાઈ. ફું ૨
લાલ મનોહર નિરખી લાડીલો, ઘર ઘર હોત વધાઈ;
પ્રદ્યાનન્દ નવલ પ્રીતમકી, મૂરતી મો મન લાઈ. ફું ૩

પદ ૧૦૯૬ મું-રાગ સામેરી.

નન્દલાલા રે તારી ખાનકની બલિહારી,
નન્દલાલા રે મારા ગુણવતા ગિરિધારી, ટેક.
કાબુ શોભે છે પુલકાંના હાર હિયે,
નન્દલાલા રે કાને કુંડલ મકરાકારી. નં ૧
રગ રેલ વહાલા તારુ રૂપ બેઈ,
નન્દલાલા રે હું તો થઈ છું જગતથી ન્યારી. નં ૨
લેહેરી છેલ અનૂપમ લાડકડા,
નન્દલાલા રે વહાલા લાગો છો કુંજવિહારી. નં ૩
આવો પ્રદ્યાનન્દના વાલમજી,
નન્દલાલા રે નાખું સરવસ તમપર વારી. નં ૪

૫૬ ૧૦૯૭ મું.

રંગભીના રે મારા મનગમતા વનમાળી,		
રંગભીના રે મારાં નેણાં ઠરે ભાળો ભાળી.	ટેક.	
વારી શોભીતા શણુગાર સજી,		
રંગ ભીના રે હું તો ઉભી છુ પથ નિહાળી.	૨૦	૧
કર ચટક રંગીલી લાલ છડી,		
રંગભીના રે માથે પાઘડલી પેચાળી.	૨૦	૨
છબી સુંદર નૌત્તમ અજબ બની,		
રંગભીના રે તારી આંખડલી મરમાળી.	૨૦	૩
હું તો બ્રહ્માનંદ કહે તમને વરી,		
રંગભીના રે હવે તનડાની લાલચ ટાળી.	૨૦	૪

૫૬ ૧૦૯૮ મું.

લટકાળા રે તારાં લટકામાં લલચાણી,		
લટકાળા રે લીધુ ઊગલીયે મન તાણી.	ટેક.	
નન્દલાલ મનોહર નાનકડા,		
લટકાળા રે તારુ રૂપ જોઈ અટકાણી.	લ૦	૧
છેલા નવલ કલગી શીશ ધરી,		
લટકાળા રે મુખ જોલો છો અમૃત વાણી.	લ૦	૨
તારી લેરખડા રંગરેલ છબી,		
લટકાળા રે આવી અંતરમાં ઠેરાણી.	લ૦	૩
વારી બ્રહ્માનંદના નાથ રાખું,		
લટકાળા રે મારા મુખડા કેરુ પાણી.	લ૦	૪

૫૬ ૧૦૯૯ મું.

મરમાળા રે મારા મનડાના મેરમ માવા,		
મરમાળા રે આવો પ્રેમ અધર રસ પાવા.	ટેક.	
તમ કાજ સજું હું તો સેજલડી,		
મરમાળા રે લાવું કોમળ પુલ બીછાવા.	મ૦	૧
ગજ મોતીડાંનો થાળ ભરી,		
મરમાળા રે આવું સનમુખ તર્ત વધાવા.	મ૦	૨
મેવા માંખણુ સાકર દુધ મહી,		
મરમાળા રે ખાંતે ખાતે હું આપું ખાવા.	મ૦	૩
બ્રહ્માનંદના સુંદર શ્યામ પીયા,		
મરમાળા રે રહેજો રાખીશ નહીં દઉં જાવા.	મ૦	૪

૫૬ ૧૧૦૦ મું-રાગ વેરાડી.

સનેહી શ્યામજો સનેહી શ્યામજો, મારા નેણુનો શણુગાર;
સુંદર શ્યામ રંગીલો શ્યામજો. ટેક.

બાંધેલ બાબુ બેરખા કાબુ, કુંડળ લળકે કાન;
જોધને જાદવરાયને માર, મન થયું ગુલતાન. સું ૧
આંખડલી અણીઆળીયું, રુડી શોભીત ભાલ વિશાળ;
હાઈડા ઉપર હાઈડે, ગજ મોતીડાંની માળ. સું ૨
માધુરતા અતી મુખની, વાલાં લાગે છે સુંદર વેણુ;
પ્રહ્લાનદના નાથને, મારાં નિરખીને હરખે નેણુ. સું ૩

૫૬ ૧૧૦૧ મું.

નટવર નદનો નટવર નંદનો, મારા દીલડાનો દીવાન;
નાગર છેલ છપીલો નન્દનો. ટેક.

હાથ કડાં બેઉ હેમના, સુંદર પુંચી નગ જડાવ;
આગળ આવી ઉભલો, મારે મીઠડાં બોલો માવ. નાં ૧
શીશ કલગી વકડી શોભે, નેણુ વરસે નૂર;
મોહન આડી મીટમાં, મારુ ચિત્ત કર્યું ચકચર. નાં ૨
જે મુખને નીત જોધને, અબો થાય છે પુરણ ચંદ;
તે મુખડાંને ઉપરે, વારી જાય છે પ્રહ્લાનદ. નાં ૩

૫૬ ૧૧૦૨ મું.

કંકોલેલ કહાનસે કંકોલેલ કહાનસે, મારી પુરણ લાગી પ્રીત,
સાચા સેણુ કોડીલા કહાનસે. ટેક.

હેલ ઉપાડીને એકલી, બેની ભરવા ગઈતી નીર;
નાગર દીઠો નદનો, મે તો કાલિંદીને તીર. સાં ૧
મોતીડાનાં ઝુમખાં માથે, વેણુ મનોહર હાથ;
ગેરે સાદે ગાવતાં જોયા, નટવર સુંદર નાથ. સાં ૨
અગી ચંગી ઓપતી શોભે, લાલ કસુંબી પાથ;
પ્રહ્લાનંદ કહે વશ થઈ હું તો, રસીયા કેરે રાગ. સાં ૩

૫૬ ૧૧૦૩ મું.

માણીગર માવની માણીગર માવની, લાગી આંખડલીની ચોટ;
મીઠડા બોલા દેલા માવની. ટેક.

ઘાયલ થૈ ઘરમાં પડી, મારા પરવશ થઈ ગયા પ્રાણ;
કુંવર રંગીલા કહાનનાં, લાગ્યાં નેણાં કેરાં બાંણ. મીં ૧

ઠાવકી ઘેલી હું થઈ, મેલ્યો નાત તણો સર્વ નોર;
 લોચનીયાં નહલાલનાં, કાંઈ જાડુગારાં જોર. મી૦ ૨
 લજ્યા ભૂલી લોકની, ભૂલી પાંણીડાંની હેલ;
 અહ્માનંદના નાથની, કાંઈ મીટમા મોહન વેલ. મી૦ ૩

૫૬ ૧૧૦૪ મું-રાગ મેવાડી.

સ્થામળા સોહાગી રે, તારી રે માયા મુને લાગી જી;
 જીયો રે વારી ખ્યારી ખ્યારી રે, તારી૦ ટેક.
 મોરલી વજાળે રે રૂડી વાંસલડી રે, ગેરી વાળે જી. જી૦ ૧
 નહજીના નંદા રે છોજી રે, ગોકુળ ચંદા જી. જી૦ ૨
 મીઠી મીઠી વેણે રે કહાના રે, નેઠો લાગ્યો નેણે જી. જી૦ ૩
 બીને બીને વાને રે વહાલા રે, ગાળે ગેરે ગાંને જી. જી૦ ૪
 અહ્માનંદના વહાલા રે, તમે રે લટકાળા લાલા જી. જી૦ ૫

૫૬ ૧૧૦૫ મું.

ખાંચે રૂઠા બાજી રે, કાને રે કુડળ કાજી જી;
 જીયો રે હેલી જોને જોને રે, કાને૦ ટેક.
 વર શોભે વહાલો રે રગડાનો બીનો રે, નીકો શોભે જી. જી૦ ૧
 કસુંબલીયે વાઘે રે ઝીણી રે, જરકસી પાઘે જી. જી૦ ૨
 સુંથણી સુરંગી રે પહેરી રે, અનોપમ અગી જી. જી૦ ૩
 પુલડાંને તોરે રે મારાં રે, ચિત્તાંને ચોરે જી. જી૦ ૪
 અહ્માનંદ કહે લહેરી રે વાંચે રે, વંશી મુખ ગેરી જી. જી૦ ૫

૫૬ ૧૧૦૬ મું.

મુખ તાર જોઈને રે, કહાના રે રહી છું હું મોહીને જી;
 જીયો રે ખ્યારા લાગી લાગી રે, કહા૦ ટેક.
 મુખડાની માયા તારા વદનની લાગી રે, મુને માયા જી. જી૦ ૧
 મધુરીસી વાણી રે વારી રે, સુંણી હું લોભાણી જી. જી૦ ૨
 મોતીડાંની માળા રે પેરી રે, લાગો છો રૂપાળા જી. જી૦ ૩
 કાને ગજ મોતી રે રહું છું રે, નિશ દિન જોતી જી. જી૦ ૪
 અહ્માનંદ વારી રે વંકા રે, નવલ વિહારી જી. જી૦ ૫

૫૬ ૧૧૦૭ મું.

અમ પાસે તારે તારે રે, આવીને શું કહેતા જી;
 જીયો રે ઉઘા કેજે કેજે રે, આ૦ ટેક.
 કહાનાને છાનું એમ રે વહાલાને કેહેજે રે, જાંધ છાનું જી. જી૦ ૧

મહીડાં પીને કાઠ્યા રે કામે રે, કુળને આઠ્યા ૭.	૭૦	૨
મથુરામાં જઈને રે બેઠા રે, કુળને લઈને ૭.	૭૦	૩
દાસી દેખી લોભ્યા રે તમે રે, સુંદર શોભ્યા ૭.	૭૦	૪
બ્રહ્માનંદના ખ્યાર રે તમે રે, સાચા બોલા સારા ૭.	૭૦	૫

પદ ૧૧૦૮ મું-રાગ કરાઈડો.

મોહન તારી મૂરતિ રે, મારા મનમાં વસી;	ટેક.
નવલ કલગી શીર વંકડી રે, મનમાં વસી,	
ખ્યારી ને રંગીલી ઝીણી પાઘ, મારા મનમાં વસી;	૧
મરમની તો ભરેલી તારી મોરલી રે, મનમાં વસી,	
રૂડોને આલાપે ગેરો રાગ, મારા મનમાં વસી;	૨
અતી અણીઆળી તીખી આંખડી રે, મનમાં વસી,	
બ્રુકુટીના અધિક બનાવ, મારા મનમાં વસી;	૩
નમણીને મરમાળી શોભે નાસિકા રે, મનમાં વસી,	
ભાળી ભાળી વાઘે છે જો ભાવ, મારા મનમાં વસી;	૪
મુખડાંની શોભા બહુ મૂલની રે, મનમાં વસી,	
જોઈ જોઈ થઈ શુભતાન, મારા મનમાં વસી;	૫
બ્રહ્માનંદના વહાલા તારી બોલણી રે, મનમાં વસી,	
ધરે એનું મહા મુનિવર ધ્યાન, મારા મનમાં વસી,	૬

પદ ૧૧૦૯ મું.

વાલીડો મુને વાટમાં રે, ખ્યારો કહાન મળ્યો;	ટેક.
જમુના ગઈ હું તો ઝીલવા રે, કહાન મળ્યો,	
સર્વે સાહેલી લઈને સાથ, ખ્યારો કહાન મળ્યો;	૧
સોનેરી ખીરાજે એને સાંકળાં રે, કહાન મળ્યો,	
હિમની જડાઉ પોંચી હાથ, ખ્યારો કહાન મળ્યો;	૨
કુંડળ જડાઉ શોભે કાનમાં રે, કહાન મળ્યો,	
હૈંડે મોતીડા કેરો હાર, ખ્યારો કહાન મળ્યો;	૩
બાંયેને શુભાખી બાંધ્યા બેરખારે, કહાન મળ્યો,	
જોઈને ભુલી છું ઘરખાર, ખ્યારો કહાન મળ્યો;	૪
ગેરેને મધુરે સ્વર ગાવતા રે, કહાન મળ્યો,	
અલવ કરતો અલબેલ, ખ્યારો કહાન મળ્યો;	૫
સલુણો વહાલો બ્રહ્માનંદનો રે, કહાન મળ્યો,	
રૂપાળો ડોલરીઓ રંગરેલ, ખ્યારો કહાન મળ્યો;	૬

પદ ૧૧૧૦ મું.

રૂપાળા કેરા રૂપને રે, હું તો જોધને રહી;	ટેક.
સામોને મળ્યો કહાનો શેરીયે રે, જોધને રહી,	
ચટક રંગીલી એની ચાલ, હું તો જોધને રહી;	૧
પુલ કેરી માળા પેરી પુટડી રે, જોધને રહી,	
લટકાળો ખ્યારો નદલાલ, હું તો જોધને રહી;	૨
હસીને યોલાવી મુને હેતમા રે, જોધને રહી,	
વાલાં વાલાં લાગેછેજો વેણ, હું તો જોધને રહી;	૩
મોઘાંને મુલું રે એનું મોળીયું રે, જોધને રહી,	
નિરખી લોભાણું મારાંનેણ, હું તો જોધને રહી;	૪
નવલ રંગીલો છેલો નંદનો રે, જોધને રહી,	
ગેરે ને મધુરે સ્વર ગાય, હું તો જોધને રહી;	૫
બ્રહ્માનંદના વહાલાની મૂરતી રે, જોધને રહી,	
આવીને વસી છે ઉરમાય, હું તો જોધને રહી,	૬

પદ ૧૧૧૧ મું.

મોહન મારા મોલમારે, આવો શ્યામ પીયા;	ટેક.
જોધને ઉભી છું હું તો વાટડી રે શ્યામ પીયા,	
સેજડી ખીછાવી તમ કાજ, આવો શ્યામ પીયા;	૧
રસીક લોભાણી તારા રૂપમાં રે, શ્યામ પીયા,	
રગડાના લીના વ્રજરાજ, આવો શ્યામ પીયા;	૨
લોજન જમાડું તમને લાવતાં રે, શ્યામ પીયા,	
કેડીલાળ નન્દકુમાર, આવો શ્યામ પીયા;	૩
નેડોને બધાણો તારા નેણમાં રે, શ્યામ પીયા,	
સલુણા ડોલરીઆ સરદાર, આવો શ્યામ પીયા;	૪
તન ધન વારુ તારા ઉપરે રે, શ્યામ પીયા,	
પ્રેમેને પખાળું રાવલ પાવ, આવો શ્યામ પીયા;	૫
બ્રહ્માનંદ લેછે હેતે વારણાં રે, શ્યામ પીયા,	
રસીલા રંગીલા વ્રજરાજ આવો શ્યામ પીયા,	૬

પદ ૧૧૧૨ મું-રાગ કરામડો.

તારુ છોગુ મારે આવીને ચિત્તમાં રયું.	તા૦ ૧
જગના જીવન રુડુ છોગું જોધને, અતરમાં અજવાળું થયું.	તા૦ ૨
સુંદર શ્યામ સોહાગી તારુ, મુખ નિરખીને દુઃખ દૂર ગયું.	તા૦ ૩

આનન્દ સહીત થયું સુખ અતર, એકે જીલે નવ જાત કહ્યું.	તા૦	૪
અદ્વાનંદ કહે એ છોગા સાર, લોકડીયાનું અમે મેણું સહ્યું.	તા૦	૫

૫૬ ૧૧૧૩ મું.

કાના નેણે તારે કીધાં મુને કામણીયાં.	કા૦	૧
નેણાં તારાં નાગર નંદના, આણ સરીખાં તીખાં બાણીયાં.	કા૦	૨
જાદવ રંગભર સામું જોઈને, હેત કરીને મનડાં હણીયાં.	કા૦	૩
ઘાયલ થઈને હુંતો ઘેલી ફરુ છું, શું જાણું જે મંત્ર શું બાણીયાં.	કા૦	૪
અદ્વાનન્દના નાથ રંગીલા, ભાવે હું લેઉ તારાં ભામણીયાં.	કા૦	૫

૫૬ ૧૧૧૪ મું.

તાર મોલીડું જોઈને, હું તો ઘેલી થઈ.	તા૦	૧
મોંઘા મુલનું નૌતમ મોલીડુ, નવલ કલંગી શીર ઝૂકી રઈ.	તા૦	૨
ભુધર તાર મોલીડું ભાળી, ઘાયલ થઈને સુધ ભુલી ગઈ.	તા૦	૩
ઔષધ મૂળી અંગ ન લાગે, કુટી કુટીને થાડ્યા વૈદ કઈ.	તા૦	૪
અદ્વાનંદના નાથ ન મેલું, શિરને સાટે રે મે તો કીધું સઈ.	તા૦	૫

૫૬ ૧૧૧૫ મું.

માવે મોરલી વળડીને મનડાં હર્યાં.	મા૦	૧
જેહદ નૌતમ વેણ વળડી, શબ્દ સુણાવી જાડુડાં રે કર્યાં.	મા૦	૨
પાઘ બાંધીરે રંગચોળ કસુંબી, મનગમતારે છોગાં શીશ ધર્યાં.	મા૦	૩
અલવીલા નટનાગર કેરાં, લોચનીયાંરે જાડુડે જો ભર્યાં.	મા૦	૪
રૂપ અલોકીક જોઈને સજની, અદ્વાનન્દના વાલાને વર્યાં.	મા૦	૫

૫૬ ૧૧૧૬ મું-રાગ રાયચૌ.

શુભ શુભ સાગર સંત પ્રિય, સુખદાયક ધનશ્યામ;		
પ્રગટ ભયે હરિ લોભીપર, ધર્મનંદ છળી ધામ.	શુ૦	૧
પ્રથમ પરાજય કામકો, કીનો કૃપાનિધાન;		
પ્રેમી જન પ્રકુલિત ભયે, કરી વચનામૃત પાન.	શુ૦	૨
મહા મનોહર મૂર્તિ, કીને ચરિત્ર ઉદાર;		
નૌતમ લીલા દેખકે, પતિત ભયે ભવ પાર.	શુ૦	૩
મદ મંદ હસી મહાપ્રભુ, જોલત સુંદર વેણ;		
નાસા માનું કીરકી, શરદ કમલ દલ નેન.	શુ૦	૪
અધર પ્રવાલા તુલ્ય હે, દાડમ કળીયાં દંત;		
નીકી શોભા વદનકી, નિરખી મગન રહે સંત.	શુ૦	૫

કુડળ કુલન કાનમે, હીયેપર પુલન હાર;
અતિ શોભા લખી અંગકી, મગન રહત નર નાર. શુ૦ ૬
પુલનકે બાબુ બને, સુંદર ભુજ પ્રચડ;
મુનિવર કનક કડાનકો, ધરત હે ધ્યાન અખંડ. શુ૦ ૭
ઉદર પોચનકે પાન સમ, નાભી ગોળ ગંભીર;
ત્રિવિધ તાપ વિસારવા, ધરત હે મનમે ધીર. શુ૦ ૮
જીન (યહ) મૂર્તિ અંતર ધરી, સો ઉધરે તતખેવ;
અદ્વાનંદ કહે ઉર વસે, દીનબંધુ જગદેવ. શુ૦ ૯

પદ ૧૧૧૭ મું.

ભક્તિ ધર્મ સુત ભોમિપર, પ્રગટ ભયે જ્યું સુર;
પાખડી મત પંથકો, તિમિર ભગ્યો સખ ફૂર. ભ૦ ૧
પ્રગટ પ્રતાપ જનાયકે, તારે જત અનત;
વચન સુધારસ પાનસે, તૃપ્ત કરે સખ સત. ભ૦ ૨
મગન કરે નર નારકુ, દે દે દરશન દાન;
નૌતમ મૂર્તિ નાથજી, પ્રેમી જનકે પ્રાન. ભ૦ ૩
બેશ અલૌકિકે બોલની, સુંદર ભાલ અનૂપ;
શોભા નિધિ ધનશ્યામકી, મૂર્તિ મનોહર રૂપ. ભ૦ ૪
નર તનુ ધરીકે વિચરે, સંતનકે પ્રતિપાલ,
દિન દિન પ્રતિ સુખ દેત હે, લલિત ધર્મકે લાલ. ભ૦ ૫
પૃથ્વી સખ પાવન કરી, ચરન કમલ ધરી શ્યામ;
ચિત્ત લીનો નિજ મૂર્તિમે, કીને જન નિષ્કામ. ભ૦ ૬
પ્રગટ કર્યો હરિ આપનો, પુરન તેજ પ્રતાપ;
આશ્રિત જનકે અંતરે, નિજ મૂર્તિ દર્શ સ્થાપ. ભ૦ ૭
સુંદર બેન સુનાયકે, નિજ જનકુ સુખ દેત;
પ્રેમ સહિત દૃગ હેરકે, સખકે મન હરી લેત. ભ૦ ૮
હુલસાવત જન વૃદ્ધકું, કરુનાસિધુ કૃપાલ;
અદ્વાનંદ પ્રગટ દેવકુ, ભેટત ભયે નિહાલ. ભ૦ ૯

પદ ૧૧૧૮ મું.

જગપતિ જીવન પ્રાન હે, અખીલ જીવન આધાર;
ચરન કમલ નીજ નાવ કરી, જનભયે ભવ જલ પાર. જ૦ ૧
અગનીત નર ત્રિયે દેખીકે, મગન રહત મનમાંય;
રાખત અપને દાસકું, હસ્ત કમલકી છાંય. જ૦ ૨

ભક્તિ જ્ઞાન વૈરાગ્યકો, કીનો અતિ વિસ્તાર	
જાકે શરને આયતે, સ્વપ્ન હોત સંસાર	૪૦ ૩
કુલનકે ભુજ બધકી, શોભા ચોરત ચિત્ત;	
છળી લખીકે અતિ બઢત હે, પ્રેમીજનકુ પ્રીત.	૪૦ ૪
નંગ જડીત શીર પેચ હે, સુંદર જરકસી પાધ;	
સિંહાસન સન્મુખ રહી, જન દેખત બડ ભાગ્ય.	૪૦ ૫
મીઠી બાની વદનકી, સુનત હોત ગુલતાન;	
નીજ જન છળીકુ દેખીકે, ભૂલત તનકો ભાન.	૪૦ ૬
લાલી તીખે નેનમે, લગત રસાલી જોર;	
સંતનકે ઉરમાં વસે, વિસરત નહીં નિશી લોર.	૪૦ ૭
શોભાનિધિ ધનશ્યામકે, અગપર રૂપ અથાગ;	
નિરખી નિરખી ભૂલે ફીરે, જન ભૂલે જગ રાહ.	૪૦ ૮
ભાવ સહિત નીજ ભક્તકુ, હેરત વારમવાર;	
બ્રહ્માનન્દ પ્રગટ દેવકી, મૂરતીપર બલિહાર.	૪૦ ૯

પદ ૧૧૧૮ મું.

જય જય નાથ દયાનિધિ, રૂપ નવલ મહારાજ,	
અતુલીત શોભા અગકી, નિરખત સત સમાજ	૪૦ ૧
ખ્યારી કુલ ક્યારીનકી, અગરખી છળીદાર;	
કમર લાલ ફેટો કસ્યો, શોભા બની અપાર.	૪૦ ૨
બાતાં કરત વિનોદકી, કરી કરી લટકાં હાથ;	
મગન રહત રસ પાનસે, સખ નર ત્રિય જન સાથ.	૪૦ ૩
ગજરે નવલ ગુલાબકે, છોગે પુલન શીશ;	
રૂપ અલૌકિક રાજહી, અખીલ ભુવનકે ધંશ.	૪૦ ૪
જ્યાકુ નીશદીન ખોજહી, ધરી ધરી મુનિવર ધ્યાન;	
એહી દુગ કરી દેખાત હે, સો હરી પ્રગટ પ્રમાન.	૪૦ ૫
કોઉક પ્રેમી ભક્તકુ, દેખાવત નિજ ધામ;	
મહા નૌતમ મૂર્તિ તહાં, શોભાનિધિ ધનશ્યામ.	૪૦ ૬
લલિત છળી ગોલોકમેં, અગનિત તેજ અંબાર;	
રત્ન સિંહાસન રાજહી, કૃષ્ણ નવલ સુકુમાર.	૪૦ ૭
મોર મુગટ કર મોરલી, શોભિત શ્યામ સુબન;	
એસે દરસ સમાધીમેં, દેખાવત સુખ દાન.	૪૦ ૮

આશ્રિત અચરજ દેખહી, કરત હે રગ વિલાસ;
બ્રહ્માનંદ જગ દેવકું, દેખી મીટે ભવપાશ. જા૦ ૯

પદ ૧૧૨૦ મું-રાગ કેરવા.

બનકે આવત આવત હો જી બન આવત હો. બ૦ ટેક.
બન આવત રગ સ્થામરો, લીને સગ સખા દસ વીશ;
માલ રહી ઝૂક કુલકી, અજબ કલંગી શીશ. બ૦ ૧
અંતરમે અટકી રહી, ઝીણી ઉપરનીકી કોર;
બેહદ બુકુટી વકડી, નીકે ચપળ નેન ચિત્ત ચૌર. બ૦ ૨
લટક મનોહર લાલકી, શુભ ભાલ તિલક છબી એન;
ઢોલત વંસી હાથ લે, મુખ બોલત સુંદર વેન. બ૦ ૩
નાશા નૌતમ કીરસી, અરુ મુખ માનુ પુરન ચદ,
એહી નવલ છબી ઉપરે, બલિહારી બ્રહ્માનંદ. બ૦ ૪

પદ ૧૧૨૧ મું.

નટવર નાગર નાગર હો જી નટનાગર હો. ન૦ ટેક.
નટવર નાગર સ્થામરો, આય ઠાઠો જમુના ગેલ,
નવલ પીતાંબર કસી લીયો, કટી છબી સુંદર રગ છેલ. ન૦ ૧
તોરે પુલન ઝૂક રહે, શીર ચોલ કસુંબી પાઘ;
ગેરે સુર કરી ગાતહે, મુખ રસીક મનોહર રાગ. ન૦ ૨
પેરી માલા કુલકી, દોઉ પુલનકે ભુજ બધ,
છકે સુગંધી પાયકે, ભમે ભમર ભઈ મદ અધ. ન૦ ૩
નવલ રંગીલે નેનસે, પીયા હેરત વારમવાર;
પ્રગટ પ્રીતમકી મૂરતીપર, બ્રહ્માનંદ બલિહાર. ન૦ ૪

પદ ૧૧૨૨ મું.

હરી દગ વકે વકે હો જી દગ વંકે હો. હ૦ ટેક.
વકી બાનક બન રહી, યાકી સુંદર વકી ચાલ;
કમર કટારો વંકડો, કર્યો વકે વિહારીલાલ. હ૦ ૧
વકી બોલી વદનકી, નીકે કુંડળ વંકે કાન;
વકી ઝજ ત્રીયા વશ ભઈ, સુણી વંકી વંશી તાન. હ૦ ૨
આડ કેશર વકી રહે, શુભ વકી ભુકુટી બેશ;
ચતુર પીયા ધનસ્થામકે, શીર કોમલ વકે કેશ. હ૦ ૩
કનક કલંગી વકડી, પ્યારી વકી પાગ બનાય;
બ્રહ્માનંદ વંકી છબી, મેરે અટકી અતરમાંચ. હ૦ ૪

પદ ૧૧૨૩ મું.

દગ મોય લાગે લાગે હો છ દગ લાગે હો.	૬૦	ટેક.
નવલ ગગરીયાં શીશ લે, મે ગધતી ભરને નીર;		
ટેડી નેન નિહારકે, મોય મારી રસીક બલવીર.	૬૦	૧
લોચન તીખે લાલકે, મેરે લગે કલેજે માંય;		
ધાંસી જેસી ગડગધ, આલી અબ નીકસનકી નાંય.	૬૦	૨
લાગત સમ લટકી ગધ, મેરો ધરની ટીકત નહીં પાવ;		
નંદકુંવરકે નેનકો, સખી લગો અલોકીક ધાવ.	૬૦	૩
પડદા ઠણુવે ના રહ્યા, અબ અંતર દીના લેદ;		
અદ્વાનંદ રતીયા દગન, કરી હો ગયે છતીયાં છેદ.	૬૦	૪

પદ ૧૧૨૪ મું-રાગ કેરવા.

આલી કાનકુંવર મોરે મન ભાચે.	આ૦	ટેક.
પ્યારી લગત રંગીલી પગીયાં, સુંદર કુલનસે છાયે.	આ૦	૧
ધુમત ભમર છકે મતવારે, કરત શબ્દ માનુ ગુણ ગાયે.	આ૦	૨
મુખ કરી છખી જાત નહીં બરની, નવલ કલગો શીર લટકાયે.	આ૦	૩
અદ્વાનંદ નન્દનન્દનકી, અખીયનમે છખી ઠંહુરાયે.	આ૦	૪

પદ ૧૧૨૫ મું.

ધનશ્યામ સુંદર મોરે હીયરે વસે.	ધ૦	ટેક.
બુકુટી કુટીલ શ્યામ મુખકારી, માનું હું કમળપર ભમર ધસે.	ધ૦	૧
અતી તીખી અખીયા અણીઆલી, કુંડલ કાનનમે વિલસે.	ધ૦	૨
દાડમ ખીજ દાંતકી પકતી, હેત સહીત મુખ મદ હસે.	ધ૦	૩
અદ્વાનંદ નવલ છખી પ્રીતમ, પીતાંબર કટી લીન કસે.	ધ૦	૪

પદ ૧૧૨૬ મું.

ધનશ્યામ સૂરત મોરે મન માની.	ધ૦	ટેક.
નવલ ગગરીયાં શીરપર લેકર, ભરન ગધ જમુના પાની.	ધ૦	૧
છેલ ચતુર મજરાજ શ્યામકું, નિરખત અંખીયાં લલચાની.	ધ૦	૨
તહાં કાઠો નન્દલાલ બજવત, મોરલી મનોહર મસ્તાની.	ધ૦	૩
અદ્વાનંદ કહે નાથ નવલ પીયા, દીલમે વસ્યો મેરે દીલ જાની.	ધ૦	૪

પદ ૧૧૨૭ મું.

ધનશ્યામ સૂરત પર બલિહારી.	ધ૦	ટેક.
લલીત મનોહર લાલ કલંગી, શીરપર લાગતડે પ્યારી.	ધ૦	૧
નીકે નેનખાન નટવરકે, ચૂર ચૂર ભઈ મજનારી.	ધ૦	૨

જમુના તીર રસીક મજાજીવન, મોરલી બળવત વનમારી. ઘ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ મનોહર મૂર્તિ, ન કર મેં નેનનસેં ન્યારી. ઘ૦ ૪

પદ ૧૧૨૮ મું-રાગ ટુંમરી.

દેખોરી મોહનકી નીકી બની પગીયા. દે૦ ટેક.

પગીયાં બની નીકી જીવન જીયકી, રંગ કસુંબી અલોકીક રંગીયાં. દે૦ ૧

જરકસી તારી છબી અતી ભારી, અતરખીચ ખ્યારી મોય લગીયાં. દે૦ ૨

ગાંધતી મે પાની ઠાડી રહી જાની, નિરખી કલગી ધીરજ મેરી ડગીયાં. દે૦ ૩

ટેડીસી આંધી રહે દગ સાંધી, બ્રહ્માનંદ રહો દગ અગીયાં. દે૦ ૪

પદ ૧૧૨૯ મું.

સખી ઘનશ્યામ છબી દગ અટકી. સ૦ ટેક.

નિરખી ગુમાંની મે ભઈ હું દીવાની, શિશુદુતે ગીર ગૈ જલ મટકી. સ૦ ૧

કમર કટારો લગત અતિ ખ્યારો, સુંદર પાઘ કસુંબેકી અટકી. સ૦ ૨

જુકુટી લખી વંકી ભઈ હું નીશકી, નવલ કલંગી રહી શીર લટકી. સ૦ ૩

બ્રહ્માનંદ વારી છબી ખ્યારી, નિરખત લોક લાજ દીની પટકી. સ૦ ૪

પદ ૧૧૩૦ મું.

સખી ઘનશ્યામ છબી મોય ખ્યારી. સ૦ ટેક.

નવલ કલગી પાઘ પચરગી, કુલન માલ ગલે ખીચ ડારી. સ૦ ૧

ચલત મરોરે અજબ દગ જોરે, સુંદર વદન શશી અનુસારી. સ૦ ૨

દેખરી આલી બને વનમાલી, નિરખત કોટીક કામ લાગરી. સ૦ ૩

ચોડીસી છતીયાં અખી દોઈ રતીયાં, બ્રહ્માનંદ જાત બલિહારી. સ૦ ૪

પદ ૧૧૩૧ મું.

સાંવરેકી સૂરત વસી મેરે દગમે. શ્યા૦ ટેક.

મધુરીસીખાંની અતી સુખ દાંની, એસી છબી કોઈ નહિ યા જગમે. શ્યા૦ ૧

નેનકી રેખી અરુણ શુભ દેખી, રીઝકે ભીંજ રહી રગરગમે. શ્યા૦ ૨

પાઘ સમારી અગી કુલ ક્યારી, મોહનલાલ ઠાડો આય મગમે. શ્યા૦ ૩

બ્રહ્મમુનિ લખી મૂર્તિ સલુની, ઉર્ધ્વરેખ સુંદર દોઈ પગમે. શ્યા૦ ૪

પદ ૧૧૩૨ મું-રાગ પરજ.

મોલીડામાં મોહી રે, છેલાજીના મોલીડામાં મોહી. ટેક.

રસીક સલુણાનું મોલીડું રંગીલું, નિરખતાં તૃપ્ત ન હોઈ રે. છે૦ ૧

નૌતમ રગ ચઢ્યો મારા મનમાં, જગના જીવનને જોઈ રે. છે૦ ૨

શ્યામળીયા સંગ જાતાં રે સજની, કુણુ રે રાખે મુને ઠોઈ રે. છે૦ ૩

બ્રહ્માનંદના વાલાની મૂર્તિ, રાખુ આંખડલીમાં પ્રોઈ રે. છે૦ ૪

પદ ૧૧૩૩ મું.

છોગલીયે ચિત્ત ચોરુંદે, શ્યામળીયાને છોગલીયે ચિત્ત ચોરું. ટેક.
છેલ છખીલાનું નવલ છોગલિયું, મોતિડેથી મોરુંદે. શ્યા૦ ૧
પાઘ બાંધી શિર અજબ અલોકિક, કાબુ સોનેરી કોરુંદે. શ્યા૦ ૨
અધીક અધીક માંઈ નૌતમ ઉઠે, પુલડાંના હારની કોરુંદે. શ્યા૦ ૩
અક્ષાનન્દના નાથની કેડે, દીલકું રહે છે હારુંદે. શ્યા૦ ૪

પદ ૧૧૩૪ મું.

લાગી નેણ કટારી રે, કાનુડાની લાગી નેણ કટારી. ટેક.
જમુનાને મારગ પાણીડે રે બતાં, ધાયલ કરી ગીરધારી રે. કા૦ ૧
જેર નજર હર સનમુખ જોઈને, મનમાં અચ્ચાનક મારી રે. કા૦ ૨
કોટીક વૈદ મથી મથી હાર્યા, કોઈની ન લાગે કારી રે. કા૦ ૩
અક્ષાનન્દ કહે પરવશ થૈ છું, તનડાંની સુરત વીસારી રે. કા૦ ૪

પદ ૧૧૩૫ મું.

આંખડલીની અણીયે, વેધ્યા વાલે આંખડલીની અણીયે. ટેક.
નટવર લાલ રંગીલાનાં નેણાં, બાણ સરીખાં ગણીયે. વે૦ ૧
ભીંતર ધાવ લાગો અતી ભારી, રાત દીવસ કણકણીયે. વે૦ ૨
દરદીની વાતુ તે દરદીડાં જાણે, બેદરદીને શું ભણીયે. વે૦ ૩
અક્ષાનન્દ કહે એણીપેરે વેધ્યાં, મણિને લેહે જેમ મણીયે. વે૦ ૪

પદ ૧૧૩૬ મું-રાગ પરજ.

મુજને વાલી તારી મૂરતી રે, શ્યામલિયા સરદાર;
નેડો લાગ્યો તારા નેણમાં રે. ટેક.
વાલા ન મેલું ઘડી વેગળા રે, પ્રાણતણા આધાર. ને૦ ૧
રસીયા મોઈ તારા રૂપમાં રે, રૂપાળા રાજન્દ. ને૦ ૨
છેલા શોભો ધીરે ચાલતા રે, નાગર નન્દના નન્દ. ને૦ ૩
રૂડા લાગો રંગ રેલતારે, મનડાના માનેલ માવ. ને૦ ૪
અક્ષાનન્દના વાલમા રે, પ્રીતે પૂજું પાવ. ને૦ ૫

પદ ૧૧૩૭ મું.

છેલ છખીલા ખ્યારા શ્યામળા રે, રસીક પીયા રંગરેલ;
મનડું મોરું તારે મોલિયે રે. ટેક.
કાનકુંવર કોડામણારે, બાંધલ તમ સગ બેલ. મ૦ ૧

શરદ કમલ સરીખડારે, લોચનીયાં નવરંગ. મ૦ ૨
 રૂપ જોધને રળીઆમણુરે, લાજે કોટી અનંગ. મ૦ ૩
 જતન કરીને રાખુ જદવારે, લોચનીયાંને માંય. મ૦ ૪
 અહ્માનંદના વાલમારે, રસીયા મોહન રાય. મ૦ ૫

૫૬ ૧૧૩૮ મું.

શ્યામ સલુણા સોયામણા રે, મતવાલા મગરુર,
 ચતુર લોભાણી તારી ચાલમાં રે. ટેક.
 નેહ લગાડીને નાથજી રે, પલ એક રહો મા દૂર. ચ૦ ૧
 પ્રોવાણી તારા પ્રેમમાં રે, જોધ મુખ હાસ વિલાસ. ચ૦ ૨
 મુજપર નાજેલ માવજી રે, પ્રીતલડીનો પાસ. ચ૦ ૩
 ગિરિધર છેલ ગુમાનીડા રે, મનડાંના મેરાણુ. ચ૦ ૪
 અહ્માનંદના વાલમા રે, તમસંગ બાંધેલ પ્રાણુ. ચ૦ ૫

૫૬ ૧૧૩૯ મું.

સૌથી મે તોડીને સાયબા રે, તમસંગ જોડી પ્રીત;
 નવલ વિહારી મારા નાથજી રે. ટેક.
 વાલમજી જે તમને વરે રે, તેની જગમાં જીત. ન૦ ૧
 લટકાં જોધને તારાં લાલજી રે, ચિત્તડામાં લાગલ ઘાવ. ન૦ ૨
 છેલ થયો આ સંસારનો રે, અતર માંહી અભાવ. ન૦ ૩
 થઈ મતવાલી હું તો ઠાવકી રે, મસ્તક લીધલ હાથ. ન૦ ૪
 અહ્માનંદ કહે વિકુલા રે, સગપણ છે તમ સાથ. ન૦ ૫

૫૬ ૧૧૪૦ મું-રાગ પરજ.

છોગલીયે તારે છેલ રે, મોહી છુહું તો છોગલીયે તારે છેલ રે. ટેક.
 માથે ઝુકીને રહું નૌતમ મોલીડુ, રંગડામાં અજબ રંગેલ રે. મો૦ ૧
 ભાલ વિશાલ મનોહર ભારી, કેશર તીલક કીધેલ રે. મો૦ ૨
 પુલડાંના હાર વિહાર અલોકીક, હાથ કમલ લીધેલ રે. મો૦ ૩
 લટકાળારે તારે સુંદર લટકે, અહ્માનંદ રીઝેલ રે. મો૦ ૪

૫૬ ૧૧૪૧ મું.

રાજેશ્વર નવરગરે, છોગાંવાળો રાજેશ્વર નવરગ રે. ટેક.
 કાનકુવરની મૂરતી જોધને, લાજે કોટી અનંગ રે. છો૦ ૧
 રૂપાળીરે આંખડલી રાતી, છાતી ગૌર ઉતગ રે. છો૦ ૨
 પ્રીત કરીને પાતળીયે પેચી, અખર ઝીણાં વાલે અગ રે. છો૦ ૩
 અહ્માનંદ કહે મનડું મોયું, શ્યામળીયાને સંગ રે. છો૦ ૪

૫૬ ૧૧૪૨ સું.

ઢાલરીયો દીલહાર રે, કાનો મારો ઢાલરીયો દીલહાર રે. ટેક.
આ જોને બેની અજબ બની છે, છોગલીયાની છળી સાર રે. કાં ૧
આંઠાહાર અલોકિક એની, પાઘડલીમાં મારે પ્યાર રે. કાં ૨
મરમાળો રે માવો મોઘા મૂલો, હરિવર મોતીડાંનો હાર રે. કાં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે એને સારુ, સમજીને મેલ્યો સંસાર રે. કાં ૪

૫૬ ૧૧૪૩ સું.

નાગર નંદકીશોર રે, વાલો લાગે નાગર નંદ કીશોર રે. ટેક.
મરમાળી રે એની આંખડલીમાં, બાહુ ભરીયેલ જોર રે. વાં ૧
મન હરવા રે આવે મંદિર મારે, સાંજ સવાર બપોર રે. વાં ૨
ધુમે ભમર થયા મતવાલા, પુલડાંના તોરા કેરી ફેર રે. વાં ૩
બ્રહ્માનંદને ચિત્તે ચોટી, ઉપરણીની જોણી ફેર રે. વાં ૪

૫૬ ૧૧૪૪ સું-રાગ પરજ.

અલખેલારે રંગબીના પીયા, હારે રંગ બીના પીયારે રંગબીના પીયા. અં ૧
ગિરિધર શોભે રૂડી પાઘ ગુલાબી, હારે તોરા પુલતણારે શીરપર છુકીયા. અં ૨
પુલતણારે ગજરાની ફેરે, હારે માથે ભમર ભમેરે મહના છકીયા. અં ૩
અજબ નવલ સિંહાસન ઉપર, હારે આવી બેસોને નાખી ગાદી તકીયા. અં ૪
બહુનામીરે મુને હેતે બોલાવો, હારે બ્રહ્માનંદનારે વાલા રસીયા. અં ૫

૫૬ ૧૧૪૫ સું.

વાલો જોધનેરે રંગ રેલું વળી, હારે રંગ રેલું વળી રે રંગ રેલું વળી. વાં ૧
નેણુ કમલ મુખ ચદ્ર સરીખું, હારે કાળુ દાંત ઢાલરીયા કેરી કળી. વાં ૨
ગૌર નવલ બેઠે હાથ મનોહર, હારે આંગળીયું રે બાણે ચોળાની ફળી. વાં ૩
હરિજનને મન હરખ વધે છે, હારે કુણુદિહારે દેખી રહે છે બળી. વાં ૪
બ્રહ્માનંદ કહે ન્યાલ થઈ છું, હારે નિર્ધનને રે જોમ મણિ પારસ મળી. વાં ૫

૫૬ ૧૧૪૬ સું.

તારી મૂર્તિ રે હુદીયામાં ધરું, હારે હુદીયામાં ધરું રે હુદીયામાં ધરું. તાં ૧
મરમાળીરે નટવર તારી મૂર્તિ, હારે હું તો નિરખીને નેણાં હરખ ભરું. તાં ૨
મેહેણું તારું માગી લીધું, હારે સઘં કીધું રે માથાથી પરું. તાં ૩
મન કર્મ વચને હું નાથ તમારી, હારે તેમાં જોડું નહીં રે કર્હું અદલ ખરું. તાં ૪
બ્રહ્માનંદ કહે તમને મળતાં, હારે મતવાલી થઇને જગમાંહી ફરું. તાં ૫

પદ ૧૧૪૭ મું.

હેતે રાખીએ રે હૈડામાં હરિ, હારે હૈડામાં હરિ રે હૈડામાં હરિ. હેં ૧
 મજાવન લટકાળાને વરતાં, હારે દુરિજનિયાંથી રે શીદ રહીએ ડરી. હેં ૨
 રસીક સલુણો મારે રાજી જોયે, હારે શું કરશે રે કોઈ નિંદા કરી. હેં ૩
 કોડીલા રે વર કહાનકુંવરનું, હારે મે તો લીધું રે શિર મેણું ધરી. હેં ૪
 બ્રહ્માનંદના નાથને ભજીએ, હારે આવો અવસર રે નહીં આવે ફરી. હેં ૫

પદ ૧૧૪૮ મું—રાગ પરજ.

આજ ગઇતી હું તો જમુનાનાં પાણી, માથે હેલ ઉપાડી રે;
 ઓચિંતે આવીને મારે વાલીડે, મોહન વેણુ વળડી રે. ૧
 સાભળતામાં મારી સુધ બુધ વિસરી, દીલમાં થઈછું દીવાની રે;
 અંતર લાગી મારે પ્રેમની કટારી, કેમ કરી રાખું છાની રે. ૨
 ધાયલ થઇને હું ઢળી ધરણીપર, ઉઠું તોય ન ઉઠાય રે;
 કહાનકુંવરને મળવાને કાજે, મન મારુ અકળાય રે. ૩
 પરવશ થઇને પડ્યું છે મારુ તનડું, મનડું ડગ નવ ચાલે રે;
 મંત્ર ભણીને નાખી મને મોહની, બ્રહ્માનંદને વહાલે રે. ૪

પદ ૧૧૪૯ મું.

જમુના તીરે જહુપતિ ઉભો, સુંદર છેલ છેગાળો રે;
 મજનારીના મનડા લેવા, લટકાં કરે લટકાળો રે. ૧
 આખડલી નૌતમ અણીયાળી, ભાલ તીલક છખી ભારી રે;
 મજાવનનું મુખડું જોતાં, સરવસ નાંખું વારી રે. ૨
 પાઘડલી પેચાળી રે ખાંધી, રસીક પીયે નવ રંગી રે;
 રતન જડેલી લટકી રહી છે, કાળુ નવલ કલગી રે. ૩
 સામો મળ્યો મુને શ્યામ સલુણો, સુંદર મજની શેરી રે,
 બ્રહ્માનંદના નાથની મૂર્તિ, આવીને અતર ઠેરી રે. ૪

પદ ૧૧૫૦ મું.

વનમાંહી રે મોરલડી વાગી, લણક પડી મારે કાને રે;
 લટકાળે રે મુને વશ કરી લીધી, તીખી તીખી તાને રે. ૧
 વાંસલડી રે પડી મારે વાંસે, વેરણુને કોઈ વારો રે;
 મોડી રે વેલી મોરલડી આ, લેશે પ્રાણુ અમારો રે. ૨
 નાદ ભેળી રે નટવરની મૂર્તિ, હૈડામાં દેખાય રે;
 તે જોઇને ધરડાનો રે ધંધો, ઝેર સરીજો મુને થાય રે. ૩

કામણીયું રે મોરલીમાં કાંઈ કીધું, ચિત્તડુ લીધું મારુ ચોરી રે;
અદ્ધાનનંદના નાથની રે વંશી, નાખ્યું કાળજ મારું કોરી રે. ૪

૫૬ ૧૧૫૧ મું.

શેરડીયે રે મુને સામો રે મળીયો, વાલીડો કુંજવિહારી રે;
અજબ દુસાલો ઓલી રે લીધો, અંગરખી પુલકચારી રે. ૧
એશ અલોકીક લીધું રે બાંધી, મોલીડું મરમાળે રે;
લટકાળે મનડુ લલચાળ્યું, આંખડલીને ચાળે રે. ૨
ગેરાં લોચન રગ ગુલાબી, હેતાળાં જાણે હસતાં રે;
તે જોઈને મારાં પશુ નેણાં, છેટે પણ નથી ખસતાં રે. ૩
લીને વાન રંગીલે ભુધરે, આડી નજરે હેરી રે;
અદ્ધાનનંદ વસી ઉર અંતર, મૂરતિ નટવર કેરી રે. ૪

૫૬ ૧૧૫૨ મું-રાગ પરજ.

મોરલીવાળા રે, મીડી મોરલી બળવ;
મોરલી બળવ ઢાળા, પરજ કેરા લાવ. મોં ૦ ટેક.
મોરલી સુણવા હું આવી, મેલી ધરડા કેરુ કામ;
વાલમ રાજ થઈ વળડો, છોગાળા ધનશ્યામ. મોં ૧
સુણ્યા વિના ચિત્તડામાં, નહીં આવે નિરાંત;
તે માટે હું સૌથી છાની, આવી છું એકાંત. મોં ૨
મોરલી સુણીને મેલ્યો મેં તો, સૈયરુ કેરો સાથ;
પ્રેમ સુધારસ પાવોને વહાલા, અદ્ધાનનંદના નાથ. મોં ૩

૫૬ ૧૧૫૩ મું.

તારી મૂરતિ રે, છે જો નેણું નો શણગાર;
નેણું નો શણગાર, મારા હૈડાકેરો હાર તાં ૦ ટેક૦
મોહન તારી મૂર્તિ જોઈને, ભુલી છું તન ભાન;
નિરખતાં નજરામાં થઈ છું, ગજરામાં ગુલતાન. તાં ૧
માથે જીણી પાઘ મનોહર, સુંદર શ્યામ શરીર,
નથી રહેતી તારુરૂપ નિહાળી, ઘજનારીને ધીર. તાં ૨
બાંધ જડવું બાંધેલ બાળુ, કાળુ નંદકિશોર;
અદ્ધાનનંદ કહે મોહી છું વેણે, નેણે જાદુ જોર. તાં ૩

૫૬ ૧૧૫૪ મું.

નાગર નંદનારે, મારે તમથી લાગી પ્રીત;
તમથી લાગી પ્રીત, મારું ચોરી લીધું ચિત્ત. નાં ૦ ટેક.

પુલ્લને તોરે સુન્દર કાવ્યો, પાગને આલ્યો તાલ;
 પાતળિયા અતિ લાગે છે ખ્યારાં, લટકાં તારા લાલ. નાં ૧
 મોતીકાંના હારની શોભા, વર્ણવી નવ જાય;
 ખાંતીલા તારી આવીને ખુતી, મૂરતિ અંતરમાં. નાં ૨
 અધર ઉપર જાણે ઠંકુડું ઢળીયું, દાડમ કળીયું ફાંત;
 બ્રહ્માનંદના વાલમા, તમથી ખેલ કર્યાની ખાંત. નાં ૩

પદ ૧૧૫૫ મું.

સુંદર શ્યામળા રે, આવો છોગાવાળા છેલ;
 છોગાવાળા છેલ, વાલા આવીશ તારી ગેલ. સું ૦ ટેક.
 છેલ છળીલા રંગના રેલા, કેસર ભીંના કહાન;
 સંભળાવો મુને શ્યામ સલુણા, મોરલડીની તાન. સું ૦ ૧
 મોહન તારી મૂરતિ મારા, નેણાંમાં રાખીશ;
 ભુધર તારી ચાલ ત્રિભંગી, લાલ કલંગી શીશ. સું ૦ ૨
 તમ વિનારે મારે ઘડી ન ચાલે, પડી પટોલે ભાત;
 બ્રહ્માનંદના વાલમા, આવી રહો મારે ઘેર રાત. સું ૦ ૩

પદ ૧૧૫૬ મું-રાગ પરજ.

લાગી શ્યામળિયા વહાલા છેલની હો, આ જોને યેની નૌતમ આંખડી. લાં ૦ ટેક.
 હેત કરી મુને પરવશ કીધી, જાણી વાતડલી એના જેલની હો. આં ૦ ૧
 ગ્રાણ સહિત મન લીધું મારૂ પ્રોધને, ખખર રહી ન એના ખેલની હો. આં ૦ ૨
 ચોટ લગાડી ચકચૂર કરી મુને, સુરત ભુલી છું ઘર ટેલની હો. આં ૦ ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે ખુંતી છળી અતરે, રૂપાળા રંગરેલની હો. આં ૦ ૪

પદ ૧૧૫૭ મું.

લાલ સુરંગી આંખુ લાગણી રે, કેસરીઆ છેલા નંદકુંવરની. લાં ૦ ટેક.
 હરિવર વંશી હાથ લધને, રુડી આલાપે વાલો રાગણી રે. કેં ૦ ૧
 જુથ મળી મૈયારી જોવા, સુંદર રૂપ સોહાગણી રે. કેં ૦ ૨
 વંશી સુણીને પ્રજનારી સરવે, શીશ ડોલાવે જેમ નાગણી રે. કેં ૦ ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે હેરી મારે વાલીડે, અધિક થઈ છું ખડલાગણી રે. કેં ૦ ૪

પદ ૧૧૫૮ મું.

લાગી રસીલા નદલાલની રે, આવીને આંખુ તીખી મારે અંતરે. લાં ૦ ટેક.
 શ્યામ ચતુરવર છેલ ભમરની, દીઠલ ભાન દુશાલની રે. (૧) આં ૦ ૧
 અહોનિશ નીત ચિત્તડે ચડી આવે, રેશમ કોર રુમલની રે. આં ૦ ૨

હેત કરીને હરિવર મુને હેરી, હિંમત રાખી મારા હાલની રે. આં ૩
અક્ષાનંદ કહે જનમ સનેહી સંગ, નથી પ્રીતડલી આજ કાલની રે. આં ૪

૫૬ ૧૧૫૯ મું.

લાગ્યાં કાળજડા ફેરી કોરમાં રે, અણીયાળાં લોચનીયાનાં બાણ કહાનનાં. લાં ૦ ટેક.
જમુના તીરે મુજ સામું જોધને, બહવ માર્યા આવી જોરમાં રે. અં ૧
મનડું ધાયલ કરી નાખ્યું મારે વાલીડે, તનડું ધ્રુમે છે એના તોરમાં રે. અં ૨
ડાલરીયે મુને કીધી દીવાની, ન રહી સંસારીડાના તોરમાં રે. અં ૩
અક્ષાનંદ કહે મારુ ચિત્તડું, ચોંટયું નંદકિશોરમાં રે. અં ૪

૫૬ ૧૧૬૦ મું—રાગ પરજ.

વાલી લાગે મુને મુરતિ તારી રે, છેલા સુંદર ઓગાળા.
મારા ગુણવતા ગિરિધારી રે, છેલા મોહન મરમાળા. ટેક.
તારી વાલપમાં વેંધાણી રે. છેં ૦ સું ૧
જગ મેલ્યો મે તુચ્છ બાણી રે. છેં ૦ મો ૨
તારા મોલીડામાં મોહન વેલી રે. છેં ૦ સું ૩
જોધ ઓગલિયું થઈ ઘેલી રે. છેં ૦ મો ૪
તારા રંગની ચટકી લાગી રે. છેં ૦ સું ૫
અંતરમાં ઉડી વાગી રે. છેં ૦ મો ૬
રસિયા તારી બાંનક રૂડી રે. છેં ૦ સું ૭
અક્ષાનંદને જીવન મુડી રે. છેં ૦ મો ૮

૫૬ ૧૧૬૧ મું.

મજજીવન કુજવિલાસી રે, કહાના મોહી તારે મરકલડે;
હેતાળી તારા મુખની હાંસી રે, કહાના જોધને રંગ ચડે. ટેક.
કાળુ કેશર તિલક કરેલું રે. કહાં ૦ મો ૧
ભારે મોલીડું અતર ભરેલું રે, કહાં ૦ જો ૨
છેડાળું નૌતમ સારું રે. કહાં ૦ મો ૩
બાંધ્યું તીન જીવનથકી ન્યારુ રે. કહાં ૦ જો ૪
ઓપે ઉપરણી આંટાળી રે. કહાં ૦ મો ૫
રૂડી સોનેરી રૂપાળી રે. કહાં ૦ જો ૬
અક્ષાનંદ કહે ઓગુ ડાજે રે. કહાં ૦ મો ૭
ધર્યું મનડું લેવા કાજે રે. કહાં ૦ જો ૮

૫૬ ૧૧૬૨ મું.

ઓરા આવોને સહુણા મારે છેલા રે, ખ્યારા રીઝી તારા લટકામાં;
 બહુ રસબસ થઈ અલબેલા રે, ખ્યારા રંગના ચટકામાં. ટેક.
 વંકી જુકુટીમાં મન વળચું રે. ખ્યા૦ રી૦ ૧
 એક નિમખ રહે ન હુવે અળગુ રે. ખ્યા૦ રં૦ ૨
 તારી દીપ સરીખી નાસા રે. ખ્યા૦ રી૦ ૩
 તેની પ્રહ્લાદિકને આશા રે. ખ્યા૦ રં૦ ૪
 રુડા ગૌર કપોલ રગીલા રે. ખ્યા૦ રી૦ ૫
 જીવે શંકર થઈને હઠીલા રે. ખ્યા૦ રં૦ ૬
 તારા અધર પ્રવાળા જેવા રે. ખ્યા૦ રી૦ ૭
 પ્રહ્લાનદને નિરખ્યાનો નીત હેવા રે. ખ્યા૦ રં૦ ૮

૫૬ ૧૧૬૩ મું.

પુલડાંના મેલ્યા છોગલા ફરતાં રે, વાલા છપી રગ છાઈને રહી;
 હાથે હેમ કડાં મન હરતાં રે, વાલા નિરખીને ન્યાલ થઈ. ટેક.
 મોંઘા મૂલા કાનુમાં ગજ મોતી રે. વા૦ છ૦ ૧
 પ્રીતે રહું છું માંચ ચિત્તડંને પ્રોતી રે. વા૦ નિ૦ ૨
 કુલડાંની રુડી માળા ગળે ફાવે રે. વા૦ છ૦ ૩
 તેની શોભા વર્ણવ્યામાં નાવે રે. વા૦ નિ૦ ૪
 કાંધક ઉચી અતિ પુખતી છાતી રે. વા૦ છ૦ ૫
 નિરખીને નથી ત્રપતિ થાતી રે. વા૦ નિ૦ ૬
 તારું ઉદર પોયણુ દળ ઢાળે રે. વા૦ છ૦ ૭
 ભાવે પ્રહ્લાનંદ નિત્ય ભાળે રે. વા૦ નિ૦ ૮

૫૬ ૧૧૬૪ મું—રાગ પરજ.

મનડુ લીધુ છે મારુ નન્દને રે લાલે;
 મારે એ રે વિના નવ ચાલે રે. સૈયો મ૦ ટેક.
 નદના લાલામાં મારી આંખ્યુ લોભાણી;
 મારા વહાલાને હાથે વેચાણી રે. સૈયો મ૦ ૧
 જગનુ માયિક સુખ લાગે મુને ખોટું;
 એનુ છોગું મારા ચિત્તમાં ચોટયું રે. સૈયો મ૦ ૨
 રાત દિવસ હિંડુ કહાન કેડે ફરતી;
 હું તો લોક થકી નથી ડરતી રે. સૈયો મ૦ ૩

વશ કરી છે પ્રદ્ધાનન્દને નાથે;
વણુ તેડી ડાહું એને સાથે રે. સૈયો મં ૪

પદ ૧૧૬૫ મું.

દીલમાં વશ્યો છે મારે નન્દદુલારો;
છેલો કાનુડો કામણુગારો રે. બેની દી૦ ટેક.
રગમાં ભરી છે અતિ આંખ્યુ એની રાતી;
નીત નિરખી ઠરે છે મારી છાતી રે. બેની દી૦ ૧
નવલ રગીલું શીર મોલીડુ ધરીયું;
શોભે છેગલિયું રંગ ભરીયું રે. બેની દી૦ ૨
નવલ ઠલંગી મારે વહાલે લટકાવી;
મારા અંતરમાં ઠેરાવી રે. બેની દી૦ ૩
પ્રદ્ધાનન્દના વહાલાની છબી બાળી;
હું તો ડાહું થઇને મતવાળી રે. બેની દી૦ ૪

પદ ૧૧૬૬ મું.

નન્દના નન્દન સાથે પ્રીત બધાણી;
એની લાવણ્યમાં લોભાણી રે. હેલી નં ૦ ટેક.
તીલક કેસર કેરું લાલ બનાવ્યું;
મારા અંતરમાં ઠેરાવ્યું રે. હેલી નં ૦ ૧
કોટે શોભે છે રુડી પુલકાની માળા;
ધુમે ભમર થેને મતવાળા રે. હેલી નં ૦ ૨
ખોર ચંદનની કરી છે તન ખાસી;
એને ભેઇને મગન વ્રજવાસી રે. હેલી નં ૦ ૩
પ્રદ્ધાનન્દના વહાલાની છબી ખ્યારી;
મારાં લોચનીયામાં ધારી રે. હેલી નં ૦ ૪

પદ ૧૧૬૭ મું.

નંદના નંદન કેરી આંખ્યું અટારી;
મુને આવી અચાનક મારી રે. આલી નં ૦ ટેક.
અતીશે રુપાળી મરમાળી એની આંખી;
જોતાં મુજને ધાયલ કરી નાંખી રે. આલી નં ૦ ૧
હેત કરીને મારે વહાલે મુને હેરી;
તેણે સુરત ભુલી છું તન કેરી રે. આલી નં ૦ ૨

ચોટ લગાડી મુંને છેલ શુભાની;
તેને દરદે ડાલું છું હીવાની રે. આલી નં ૩
બ્રહ્માનન્દના વહાલાલું રૂપ જોઈને;
રાખું લોચનિયામાં પ્રોઈને રે. આલી નં ૪

૫૬ ૧૧૬૮ મું-રાગ સોલા.

રંગભીના હો પ્રજના રાવ, રાવ તારા મોલીડાપર વારી રે;
શુભીયલ ગીરધારીજી હો, નટવર નાથ. ટેક.
રંગભીના હો પ્રજના રાવ, રાવ તારો નૌતમ કટારો રે;
લાગે મુને અતી ખ્યારોજી હો, નં ૧
રંગભીના હો પ્રજના રાવ, રાવ તારી આંખડલી અણીયાળી રે;
રંગ ભર રૂપાળીજી હો, નં ૨
રંગભીના હો પ્રજના રાવ, રાવ તારે ઊગલીયે ચિત્ત લીધું રે;
કાંઈ મુને કામણ કીધુંજી હો, નં ૩
રંગભીના હો પ્રજના રાવ, રાવ જોજી બ્રહ્માનન્દને ખ્યારા રે;
નાગર નન્દહુલારાજી હો, નં ૪

૫૬ ૧૧૬૯ મું.

ઊગાવાળા હો સુંદર છેલ, છેલ તારી નવલ કલગી સારી રે;
જોઈ મોહી પ્રજનારીજી હો, પીયા રંગ રેલ. ટેક.
ઊગાવાળા હો સુંદર છેલ, છેલ તમે લાડકડા ડોલરીયા રે;
દેખી મે તો ઉર ધરીયાજી હો, પીં ૧
ઊગાવાળા હો સુંદર છેલ, છેલ તારા લોચનીયા તેજળાં રે,
મોહન મરમાળા જી હો, પીં ૨
ઊગાવાળા હો સુંદર છેલ, છેલ તારી જુકુટીમાં જાડુડા ભરીયા રે;
હેરી મનડા હરીયાં જી હો, પીં ૩
ઊગાવાળા હો સુંદર છેલ, છેલ બ્રહ્માનંદના શ્યામ સુહાગી રે;
તારી મુને રઢ લાગી જી હો, પીં ૪

૫૬ ૧૧૭૦ મું.

મરમાળાહો માણીગર માવ, માવ તારે શીરપર મોતીડાનો ઝુડોરે;
લાગે છે અતી રુડો જી હો, કંઠ લગાવ. ટેક.
મરમાળાહો માણીગર માવ, માવ તારે લટકે છે પુલડાનો તોરો રે;
જથુવે છે બહુ જોરો જી હો, કંઠ. ૧

મરમાળા હો માણીગર માવ, માવ તમે રૂપાળા રંગ ભરિયા રે,
કહાન વર કેશરિયા જી હો, ૬૦ ૨
મરમાળા હો માણીગર માવ, માવ તારે કાળુ અજબ કલંગી રે;
રસીયા નવરંગી જી હો, ૬૦ ૩
મરમાળા હો માણીગર માવ, માવ તારે ઉરપર હાર હબારી રે;
અદ્વાનન્દ બધે વારી જી હો, ૬૦ ૪

૫૬ ૧૧૭૧ મું.

કેશરિયા હો નટવર કહાન, કહાન તારી નૌતમ મૂર્તિ ભાળી રે;
થઈ છું મતવાળી જી હો, વહાલા ગુણવાન. ટેક.
કેશરિયા હો નટવર કહાન, કહાન તારે નેણે રેખા રાતી રે;
નિરખી ઠરે છે છાતી જી હો, ૧૦ ૧
કેશરિયા હો નટવર કહાન, કહાન તારાં વેણાં ઉપર વારી રે;
સુંદર સુખકારી જી હો, ૧૦ ૨
કેશરિયા હો નટવર કહાન, કહાન તારા અધર પ્રવાલા તોલે રે;
બેઈ દીલ ડોલે જી હો, ૧૦ ૩
કેશરિયા હો નટવર કહાન, કહાન અદ્વાનન્દના પ્રીતમ છેલા રે;
રસિયા રંગ રેલા જી હો. ૧૦ ૪

૫૬ ૧૧૭૨ મું-રાગ સોલા.

પ્યારા તારા રૂપમાં લોભાણી હો લાલ, વારીરે સુંદર બેઠને ચાલ. પ્યાં ૦ ટેક.
રાજેસર રંગીલા છેલ હો કહાન, મોઈ છું વાલમ બીને વાન. પ્યાં ૧
તું તો મારો હૈડાનો પીયા હો હાર, છે જી રે ડોલરીયા સરહાર. પ્યાં ૨
ઐગાવાળા ગિરિવરધારી હો છેલ, ઘોળીરે આવીશ હું તારી ગેલ. પ્યાં ૩
અદ્વાનન્દના લટકાળા લેહરી હો મીત, તમથી પૂરણ લાગી પ્રીત. પ્યાં ૪

૫૬ ૧૧૭૩ મું.

માણીગર મીકાં બોલા પ્યારા હો માવ, ગેરીરે મોરલડી બબાવ. માં ૦ ટેક.
વાલા તારાં વાલા મુને લાગે હો વેણ, નૌતમ શોલે છે સુંદર નેણ. માં ૧
નાસા તારી દીપક સરીખી હો નાથ, રાજે રે હેમ કડાં બેઈ હાથ. માં ૨
તમે મારા નવલ સનેહી હો સ્થામ, ઉરપર રાખું હું આઠો જામ. માં ૩
અદ્વાનન્દ કહે તમ સંગ લાગો હો નેહ, પરવશ ડોલે છે મારો ઢેહ. માં ૪

૫૬ ૧૧૭૪ મું.

વાલા તારી ખ્યારી મુને લાગે હો વાત, રટના લાગી છે દીન રાત. વાં ૦ ટેક.
 રીઝી હું તો રાજેશ્વર તારે હો રૂપ, ભાળી રે મોહન વ્રજના ભુપ. વાં ૦ ૧
 છેલા તારા નેણુનો નળરો હો જોર, ખ્યારા કોડીલા નંદકિશોર. વાં ૦ ૨
 મોઘા મૂલાં મોતીડાંની શોભે હો માળ, તારીરે આંખડલી વિશાળ. વાં ૦ ૩
 પ્રીતે મારા લટકાળા લીધા હો પ્રાણ, અદ્વાનંદના શ્યામ સુન્દર. વાં ૦ ૪

૫૬ ૧૧૭૫ મું.

રાધેવર ઓરા આવો મારા હો રાજ, સજીરે સેજલડી તમ કાજ. રાં ૦ ટેક.
 સામું જોધને કીધી નેણું કેરી હો સાન, મોહી છું મોરલડીને તાન. રાં ૦ ૧
 કાજુ તારા રેટાની સોનેરી હો કોર, તારુ રે છોગલીયું ચિત્ત ચોર. રાં ૦ ૨
 રસિયાજી કરો રગડાની હો રેલ, આવીને આંગણીયે અલખેલ. રાં ૦ ૩
 દીનખંધુ તમે સુખડાંના હો દેણુ, અદ્વાનંદના સાચા સેણુ. રાં ૦ ૪

૫૬ ૧૧૭૬ મું-રાગ સોલા.

મરમાળા રે મારા શ્યામ સોહાગી, માણીગર માયા લાગી; હો રાજં ૦ ટેક.
 લેરખડા રે નદલાલ રંગીલા, છોગાળા છેલ છપીલા; હો રાજં ૦ ૧
 આંખડલી રે તારી કામણુગારી, હરિવર લાલ વિહારી; હો રાજં ૦ ૨
 મરમાળી રે તારી મુખડાંની હાંસી, પાતળીઆ પ્રેમની ફાંસી; હો રાજં ૦ ૩
 અદ્વાનંદના રે દીલદાર ડોલરીયા, હું વારી જઉં કહાન કેશરીયા; હો રાજં ૦ ૪

૫૬ ૧૧૭૭ મું.

શોભે નાસા રે દીવલા કેરી જોતી, કાનુમાં મુંધાં મોતી; હો રાજં ૦ ટેક.
 નેણુમાં રે રાતી ટસરુ રુપાળી, ભુધરજી ભાવે ભાળી; હો રાજં ૦ ૧
 તારી જુકુટી રે રગડાની લરી છે, જોધને નેણું ઠરી છે; હો રાજં ૦ ૨
 છોગલીયે રે તારે ગરક થઈ છું, ગુમાની રીઝી રહી છું; હો રાજં ૦ ૩
 મોલીડે રે સોના કેરી કોર, અદ્વાનંદનું મન ચોર્યું; હો રાજં ૦ ૪

૫૬ ૧૧૭૮ મું.

લટકાળા રે મનડુ મારુ લીધું, કોડોલા કામણુ કીધું; હો રાજં ૦ ટેક.
 મોહોલે આવોરે પુરષોત્તમ ખ્યારા, મીઠા બોલા જીવન મારા; હો રાજં ૦ ૧
 પીયા રાજે રે તારા અધર પ્રવાળા, વેણુ મુખ અતિ મરમાળા; હો રાજં ૦ ૨
 લાવનતારે જોઈ હું લોભાણી, વહાલી લાગે સુંદર વાણી; હો રાજં ૦ ૩
 અદ્વાનંદના રે રગરેલ બનાજી, દેખી હું રહું છું રાજી; હો રાજં ૦ ૪

પદ ૧૧૭૮ મું.

તારા મુખમાં રે હરી મોહન વેલી, મોહી છે મજની સાહેલી; હો રાજ૦ ટેક.
મોહીડું રે મોતીડે ઢંકણું, જોધને ચિત્ત લોભાણું; હો રાજ૦ ૧
ઉપરણી રે રંગ ચોળ ખીરાજે, ધરી મન લેવા કાજે; હો રાજ૦ ૨
કુલડાંનારે હૈયે હાર હીંડળતા, ભમર ભમે ટોળે વળતા; હો રાજ૦ ૩
અદ્વાનંદના રે રસીયા રગ ભીના, જામા શોભે નવલ જરીના; હો રાજ૦ ૪

પદ ૧૧૮૦ મું-રાગ સોલા.

મારે મોહોલે આવો હસીને બોલાવોરે, રંગભીના છેલા નહજના; છોજ રાજ૦ ૧
પાઘડલી પેચાળી આંધી છે રુપાળી રે, લટકાળા મોતીડાવાલા; છોજ રાજ૦ ૨
કહાના ગીરધારી મૂર્તિ તારી રે, મન માની છેલ ગુમાની; છોજ રાજ૦ ૩
અદ્વાનંદના પ્યારા શોભો છો સારા રે, કેશરીઆ રંગના ભરીઆ; છોજ રાજ૦ ૪

પદ ૧૧૮૧ મું.

નંદજના લાલા લાગો છો વાલા રે, નવરંગી લેહર તુરંગી; છોજ રાજ૦ ૧
નેહુને નજરો મુને અતિ પ્યારો રે, અલવીલા છેલ છપીલા; છોજ રાજ૦ ૨
કુજના વિહારી મૂર્તિ તારી રે, હરિ મોરી જીવન દોરી; છોજ રાજ૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે છે મન મારુ રહે છે રે, વેણમાં મારા નેણમાં; છોજ રાજ૦ ૪

પદ ૧૧૮૨ મું.

આંખું અણીઆળી માવા મરમાળી રે, કાંઈ કીધું મન મારુલીધું; છોજ રાજ૦ ૧
મંદિર પધારો જનમ સુધારો રે, છોગા મેલી બળવત બેલી; છોજ રાજ૦ ૨
સુંદર સોહાગી લગની લાગી રે, તમ સંગે ભીના રંગે; છોજ રાજ૦ ૩
અદ્વાનંદ ગાવે મૂર્તિ સોહાવે રે, રહો તાબ મજના રાજ; છોજ રાજ૦ ૪

પદ ૧૧૮૩ મું.

શોભે માથે તોરા આવોને ઓરા રે, ધીરે ગાતા રંગના રાતા; છોજ રાજ૦ ૧
કોટે પરવાળા લાગે છે રુપાળા રે, નેહું ગેરી લાલજ લેહરી; છોજ રાજ૦ ૨
શ્યામ સહુણા નેહુંમાં ટુંણા રે, મજના દાણી હું લોભાણી; છોજ રાજ૦ ૩
અદ્વાનંદ વારુ તન મન મારુ રે, તમ માથે સદા મારે સાથે; છોજ રાજ૦ ૪

પદ ૧૧૮૪ મું-રાગ જંગલો.

શ્યામરી સહુની છખી, દુગન વસી હે હો. શ્યા૦ ટેક.
નેહુંકો નજરો જોર, ચિતવની ચિત્ત ચોર;
પીર પટહુસે નીકી, કમર કસી હે હો. શ્યા૦ ૧

સુંદર વિશાલ છાતી, ગલે મોતી માલ રાતી;
 દાંતકી બતીસી મુખ, મધુર હસી હે હો. શ્યા૦ ૨
 શ્યામરે સલુને ગાત, ચિત્ત મિલનેકું ચહાત;
 નિરખ છબીલો મેરી, પીર નસીહુ હો. શ્યા૦ ૩
 કુડલકી છબી ન્યારી, બ્રહ્માનંદ બલિહારી;
 મુખકી બની જયું શોભા, પુરન શશી હે હો. શ્યા૦ ૪

પદ ૧૧૮૫ મું.

કુંવર કનૈયા જુકી, નજર અટારીવે હો. કું૦ ટેક.
 ભરન ગઈતી નીર, ઠાઠો જમુનાકે તીર;
 આડી મીટે હેરી મોય, છેલ ગિરિધારીવે હો. કું૦ ૧
 જલ મે તો ભૂલ ગઈ, દેખીકે થકીત ભઈ;
 નિરખી સલુને મોપે, મોહનીસી ડારી વે હો. કું૦ ૨
 રસકે રસીલે તોરે, મોહ લગો ચિત્ત મોરે;
 નવલ સોનેકી શીર, પગીયાં સમારી વે હો. કું૦ ૩
 શ્યામકી રંગીલી છબી, ઉરમે વસી હે અખી;
 બ્રહ્માનંદ કખી પલ, ન કરુ મે ન્યારી વે હો. કું૦ ૪

પદ ૧૧૮૬ મું.

તેરીસુ કનૈયા તે તો, મોહની લગાઈ વે હો. તે૦ ટેક.
 અગીયાં સુરંગી પેરી, અખીયાં લોભાની મેરી;
 મધુરે મધુરે સૂર, મોરલો બજાઈ વે હો. તે૦ ૧
 પાઘકે બન્યો મરોડ, લસત સોનેકી કોર;
 લલિત કલગી શીર, પર લટકાઈ વે હો. તે૦ ૨
 કુલ ગેંદ લીચે હાથ, સોહત સખાકે સાથ;
 બન માળા નીકી ઉર, શુથકે બનાઈ વે હો. તે૦ ૩
 નીકે અનિયારે નેન, દેખે વીન નાંહી ચેન;
 બ્રહ્માનંદહુકે પ્રાણ, છબી રંગ છાઈવે હો. તે૦ ૪

પદ ૧૧૮૭ મું.

શ્યામ રે તિહારી છબી, દગન મે ધરગી વે હો. શ્યા૦ ટેક.
 શ્યામ રે સનેહી પ્યારે, નેનતે નહોના ન્યારે;
 ચરન ઉભરે દીલ, તિમિર હરગી વે હો. શ્યા૦ ૧

ધરે દુગ ગિરિધારી, ભઈ મેં તો મતવારી;
લોકનકે ડરહુસે, અખ ન ડરગી વે હો. શ્યા૦ ૨
દરસ તિહારે બની, ભઈ સખ દુઃખ હાની;
પીયરા ગુમાની તેરે, પાયમે પરંગી વે હો. શ્યા૦ ૩
પ્રહ્માનંદહુકે મીત, શરણુ તિહારો લીત;
જગમેં ભઈ હે જીત, મગન ફીરંગી વે હો. શ્યા૦ ૪

પદ ૧૧૮૮ મું-રાગ જંગલૌ.

મેરે નવલ પીયા ગિરિધારી, મેરે નવલ પીયા ગિરિધારી;
રંગ લીને શ્યામ રે. મે૦ ટેક૦
નવલ પીયા નવ ધન નવ રંગી, શીરપે રાજત હો ઠલંગી;
અરુન ઠમલ દુગ રેખકી, મોય ખુખ ખુમારી રે. ર૦ ૧
શ્યામ ચતુર છેલ છબીલે, મન મેરો મોહ્યો હો રંગી લે;
મરમ ભરી તેરી મોરલીયાં, મોય વશ કરી ડારી રે. ર૦ ૨
પેચાણી નૌતમ તેરી પગીયાં, બુહનકે પર હો લગીયાં;
પ્રહ્માનંદ કહે શ્યામ છબી, તેરી લાગત ખ્યારી રે. ર૦ ૩

પદ ૧૧૮૯ મું.

રંગલીના વાલમ મેરા, રંગ લીના વાલમ મેરા;
ગુણવંતા પીયરા. ર૦ ટેક.
ચંદનકી તન ખોર કરાધ્યાં, બાબુન બધે હો બાંધ્યાં;
ગજરા ગિરિધર પેરાધ્યાં, ગલે પુલન કેરા રે. ગુ૦ ૧
નટવર નાગર નંદહુલારો, મોહન લાગત હે ખ્યારો;
મજજીવન ધનશ્યામકું, રખું નેનન નેરા રે. ગુ૦ ૨
મજ જનકે સંગ પ્રીત બઢાવે, ગહીરે સ્વરસે હો ગાવે;
પ્રહ્માનંદકા નવલ પીયા ખ્યારા, ભવજલ ખેરા રે. ગુ૦ ૩

પદ ૧૧૯૦ મું.

શ્યામરેને બહુ કીના, શ્યામરેને બહુ કીના;
વંશીવારે સજની. શ્યા૦ ટેક.
જખતેં હેરી છેલ ગુમાની, મેં હોય ગધરીહો દીવાની;
મેન બબાઈ કહાનને, મેરા મન હરી લીના રે. વં૦ ૧
લાલન લોચન બાંન લગાધ્યાં, સાલત ઉરકે હો માધ્યાં;
દેખી દીવાની હો રહી, મારું ચિતલ ચિતારે. વં૦ ૨

અદ્વાનંદ કહે નૌતમ પીયરા, મોહન જાડુ હો કીયરા;
નટવર સુંદરશ્યામને, અખ તન ધન દીતા રે. વ૦ ૩

૫૬ ૧૧૮૧ મું.

પ્રાનનસે પ્રીતમ ખ્યારા, પ્રાનનસે પ્રીતમ ખ્યારા;
કરી રખુ ઉરમે. પ્રા૦ ટેક.
પ્રીતમ વદન કમલની બતીયાં, સુનત ઠરત હે હો છતીયાં;
શ્યામસુંદરકી મૂર્તિ, મેરે નેન ગુજારા રે. ક૦ ૧
પરમ ચતુર નટવરકી પગીયાં, રહત હે દગકે હો અગીયાં;
લોચનીયાં નન્દલાલકાં, અતિશય અનીયારાં રે. ક૦ ૨
જ્યું ધનકુ ચાહત અતિ મોરા, શશીકું ચાહત હે ચકોરા;
અદ્વાનંદ કહે નાથસે, લગ્યા ચિત્ત હમારા રે. ક૦ ૩

૫૬ ૧૧૮૨ મું-રાગ જંગલો.

મૂર્તિ લગત ખ્યારી રે, રસીકે તેરી. મૂ૦ ટેક.
મૂર્તિ સલુની તેરી નવલ વિહારી પીયા, ત્રિભુવનહુંસે ન્યારો રે. ૨૦ ૧
બાબુકી બની હે શોભાજીયસે ન જાત કહી, ગલ મોતી માલ ઠારી રે. ૨૦ ૨
જુહકી બની હે છખી દેખી કે મગન ભઈ, અખીયાં સો અનીયારી રે. ૨૦ ૩
અદ્વાનંદહુંકે રંગરેલ છખીલે છેલા, મુખપર બલિહારી રે. ૨૦ ૪

૫૬ ૧૧૮૩ મું.

નિરખી નિહાલ ભઈ રે, મોહન મુખ. નિ૦ ટેક.
જમુનાકે તીર સુજાન ચતુર લખી, દીલહુંકી પીર ગઈ રે. મો૦ ૧
અજખ લગત શિર પાગ કલંગી નીકી, મોરલીસું હાથ લઈ રે. મો૦ ૨
અધિક શોભિત નદલાલ મનોહર, આઠત દુસાલ નઈ રે. મો૦ ૩
અદ્વાનંદહુંકે ધનશ્યામકી મૂર્તિ, ઉરમે અટકી રહી રે. મો૦ ૪

૫૬ ૧૧૮૪ મું.

લગન લગી હે મોરી રે, મોહન તોસે. લ૦ ટેક.
લગન લગી હે મેરી શ્યામરે સલુને ખ્યારે, ઘોર સખઈસે તોરી રે. મો૦ ૧
પરમ સનેહી પીયા નિરખી મગન ભઈ, મૂર્તિ તિહારી જીય દોરીરે. મો૦ ૨
મદનમોહન નીકો વદન વિલોકી તેરો, ચિત્ત મેરો લીયો ચોરી રે. મો૦ ૩
અદ્વાનંદહુંકે રંગરેલ રસીલા છેલા, તુમ સંગ પ્રીતિ જોરી રે. મો૦ ૪

૫૬ ૧૧૮૫ મું.

આજ મે ગઇતી આલી રે, કલિંદી તટ.	આં ૦	ટેક.
આજ મે ગઇતી પાની સૈયર સયાની સગ, બીચ ઠાડો વનમાળી રે.	કાં ૦	૧
મોરલી બળ્લ નીકી શ્યામરે સુઝન છેલે, કરી મોય મતવાળી રે.	કાં ૦	૨
કુંવર રગીલે કાન બંસરીમે કીની સાન, હસી લીની હાથ તાલી રે.	કાં ૦	૩
બ્રહ્માનન્દહુંકે ઘનશ્યામ ચતુર પીયા, નિરખી બઇ નીહાલ રે.*	કાં ૦	૪

૫૬ ૧૧૮૬ મું-રાગ ધોળ.

હેલી ચાલોરે કલિંદ્રીને કાંઠે, છેલો જોવાને જાદવરાય રે;		ટેક.
કહાનડવર કોડામણો.		
રુડી લાલરે કસુખી એની પાઘડી, ગજ મોતીડાં કલંગી માય રે.	કાં ૦	૧
સુંદર શોભેરે ગોઠીડાના સાથમાં, વાલો નાગર નટવર વેશ રે.	કાં ૦	૨
અતી કામણુગારીરે રુડી આંખડી, કાળા ખીતળીયાળા કેશ રે.	કાં ૦	૩
વાલે પેચીરે આભુષણ ઓપતાં, સભ્યા શોભીતા શણુગાર રે.	કાં ૦	૪
લેરી લાલરે અલોકીક લાડડો, બ્રહ્માનન્દ કહે નદ કુમાર રે.	કાં ૦	૫

૫૬ ૧૧૮૭ મું.

રાજે ભાલ તીલક સોદ્યામણું, કાને કુંડળ મકરાકાર રે,		ટેક.
કુંવર શોભે કાનજી.		
બાંધ્યા બાબુ કાબુ બેઠ બાંધમાં, હુંડે મોતિડાનો હાર રે.	કું ૦	૧
જોને જામા પેચાં છે જરકસી, સારી અજબ કલંગી શીર રે.	કું ૦	૨
ચાલો ચોંપ કરીને વધાવીયે, વાલો અખીલ ભુવનનો ઇશ રે.	કું ૦	૩
છેલે ફૂલ દડોરે લીધો હાથમાં, ઉછાળે છે વારમ વાર રે.	કું ૦	૪
ઉભા બ્રહ્માનન્દનો વાલમો, જોઇ મગન થઇ પ્રજનાર રે.	કું ૦	૫

૫૬ ૧૧૮૮ મું.

એની નિરખ્યા જેવોરે કુંવર નંદનો, એના પ્રપુલ્લિત નયણ વિશાલ રે;		ટેક.
સુંદર વર શ્યામલો.		
ચાલો મોતીડાથી જાઇને વધાવીયે, પ્યારો ડોલરીયો ભુપાળ રે.	સું ૦	૧
કાબુ કુંડળ ખીરાજે બેઠ કાનમાં, પેચાં સોનેરી શીરપાવ રે.	સું ૦	૨
વાલો પ્રીતડી કરીનેરે પધારીયા, મીઠા બોલા મનોહર માવ રે.	સું ૦	૩
માથે મોલીડું શોભેરે મોઘા મૂલનું, ઓઢી નવલ દુસાલાની જોડ રે.	સું ૦	૪
બ્રહ્માનંદના વાલાના મુખ ઉપરે, વારી નાખું હું ચંદ કરોડ રે.	સું ૦	૫

* “મુદિત બઈ નિહાળી રે” પાઠાન્તર છે, પણ તે હસ્તલિખિત પ્રતોમાં નહોવાથી ઉપર ફેરવ્યા નથી.

૫૬ ૧૧૯૯ મું.

હાથે સોનાનાં શોભેરે ઘેને સાંકલાં, પેરી મોતીડાંની માળ અનુપ રે;
નાગર નટવર નંદનો.

ટેક.

જોધને જન્મ સુદ્ધ કરી લીજીયે, રસીયાજીનું નૌતમ રૂપ રે.	નાં	૧
ધરી નવલ કલંગી પાઘમે, લજ્જા પામે છે કેટીક કામ રે.	નાં	૨
મહા અજબ અલોકીક મૂરતી, દેખી મોયું છે ગોકુળ ગામ રે.	નાં	૩
ઝાઝા મૂલનાં મોતીડાંનો ઝૂમખો, રૂડાં કમલ સરીખાં નેણુ રે.	નાં	૪
બ્રહ્માનંદના વાલાનું છોગલું, રહ્યું અંતરમાં દાન રેણુ રે.	નાં	૫

૫૬ ૧૨૦૦ મું-રાગ ધોળ.

હેલી જોને આ નન્દ કુમાર, સહુણો શોભતા;	
આલે મદનર ગજની આલ, રસીક ચિત્ત લોભતા.	૧
પ્યારી લાલ સુરંગી પાઘ, અનોખી બાંધણી;	
છુટા પેચ ઝૂક્યા ચહુ કોર, અધીક શોભા બણી.	૨
રૂડી રાજે છે નલવટ રેખ, મનોહર માવને;	
જોતાં કેશર તીલક અનુપ, વધારે ભાવને.	૩
ઉભા અલવ કરે અલબેલ, સખાના સંગમે;	
ખેલે બ્રહ્માનંદને નાથ, રાજેશ્વર રગમે.	૪

૫૬ ૧૨૦૧ મું.

શોભે નટવરજીને શીશ, કલંગી વાંકડી,	
પુખરાજ પિરોજ લાલ, મોતીડેથી જડી.	૧
તોરે કૂલ તણો નવરંગ, મોલીડા ઉપરે;	
જોધને કહાનકુવરનું રૂપ, મારાં નેણાં ઠરે.	૨
સખી આંટાદાર અનૂપ, પીયાજીની પાઘડી;	
તે તો વિસરે નહીં પલ બેક, જીવડલામાં જડી.	૩
લળકે કુંડળ કાનું માંચ, મોઘાં મુલનાં;	
બાંધ્યાં બ્રહ્માનંદને નાથ કે, બાળુ કૂલનાં.	૪

૫૬ ૧૨૦૨ મું.

આંખડલી શરહ સરોજ, રસીલા લાલની;	
દેખી મનડું પામે મોહ, તિલક છળી લાલની.	૧
નાસા સુંદર દીપ સમાન, અધીક શોભી રહી;	
મુખ નિરખીને શશીયર, જ્યોત ગગન બાંધી થઈ.	૨

લીધી લટકાળે નહલાલ કે, હાથ કખાંણને,
એની ચટક રંગીલી ચાલ, હરે મન પ્રાણને. ૩
કાબુ મોતીડે જડીત કટાર, કમર ઠસી લીધલો;
નિરખી પ્રદ્યાનહ કહે, જન્મ સુદલ મારો કીધલો. ૪

પદ ૧૨૦૩ મું.

સખી કેશરભીનો કહાન, ઠરે જોઈ છાતડી;
રૂડી આંખડલીમાં રેખ, મનોહર રાતડી. સં ૧
ખેની સાંભળતાં ગુલતાન, થઈ એના ગીતમાં;
રસીયા વર કેરો રંગ, ચણ્યો મારા ચિત્તમાં. સં ૨
સમજાવી મુજને શ્યામ, નેહું કેરી સાનમાં;
મુને મગન કરી મસ્તાન, અમૃત રસ પાનમાં. સં ૩
કાબુ રાજે છે ગૌર કપોલ, સુભગ તીલ ત્રાજવી;
શોભે પ્રદ્યાનંદનો નાથ, રસીલો રાજવી. સં ૪

પદ ૧૨૦૪ મું.

ખ્યારી લાગે છેલાજની પાઘડી રે, ચોટી છે ચિત્તડા માંચ;
છખી ઘનશ્યામની રે. ટેક.
નિરખીને નટવર નાથને રે, લોચનીયાં લોભાય. છં ૧
માથે નવલ કલંગી વકડી રે, ફૂલે થયા લટ ખેર. છં ૨
જોઈ જોઈ વ્રજની ભામની રે, ધૂમે ભમર કેરી પેર. છં ૩
કેશર તીલક સોદ્યામણું રે, લોચનીયા રંગચોળ. છં ૪
રેખ અલૌકિક ભાલમાં રે, સુંદર ગૌર કપોલ. છં ૫
ગોપ ત્રિયા ટોળે મળી રે, નિરખવા નંદકુમાર. છં ૬
જહુવર ઉપર જાય છે રે, પ્રદ્યાનંદ બલિહાર. છં ૭

પદ ૧૨૦૫ મું.

જોને સખી છખી આજની રે, વેશ બનાયો નાથ;
મનોહર મૂર્તિ રે. ટેક.
કુંડલ જડાઈ કાનમાં રે, મોરલી લીધી છે હાથ. મં ૧
મુગટ જડાઈ માંથડે રે, તીલક અલૌકિક ભાલ. મં ૨
ભુકુટી ભમર કેરી પાંખડી રે, નેહુ ગુલાબી લાલ. મં ૩
નમણી અલૌકિક નાસીકારે, દાંત દાડમ કેરાં ખીજ. મં ૪
અધર પ્રવાલાં જોઈને રે, રાધા રહી મન રીજ. મં ૫

હૈંડે ફૂલાં કેરો હારડોરે, પેહેયોં છે પ્રાણુઆધાર. મં ૬
અક્ષાનંદનો વાલમો રે, નેણુ તણો શણુગાર. મં ૭
પદ ૧૨૦૬ મું.

આજ સખી અલખેલડો રે, ઉભા છે જમુનાને તીર;
નટવર નાથજી રે. ટેક.
નેણુ કમલ કેરી પાંખડી રે, સુંદર સ્યામ શરીર. નં ૧
શોભા બની શીર પેચની રે, પ્યારી અલોકીક પાઘ. નં ૨
મોરલી મનોહર સાંભળી રે, ડોલે પીયાલે નાગ. નં ૩
મુખની શોભા સોહ્યામણી રે, કુંડળ કાન જડાવ. નં ૪
એક ભુજા માંહી ખાંધીયા રે, બાજુ તે યુગ બનાવ. નં ૫
જડુવર મૂર્તિ બોધને રે, લાજે છે કોટીક કામ. નં ૬
અક્ષાનંદનો વાલમો રે, છેલ ચતુર ધનશ્યામ. નં ૭

પદ ૧૨૦૭ મું.

વેહુતાં રોકો માં વાટમાં રે, બળું છે ભરવા નીર;
કોડીલા કહાનજી રે. ટેક.
જણો માં મુજને એકલીરે, તણો માં નવરગ ચીર. કોં ૧
જે જે અબજો ત્રોડતારે, બાજુડાનું ઘોર. કોં ૨
વહાલા જણાવો છો વાતમાં રે, દુઝાણાનું ભેર. કોં ૩
નાર પરાધ બોધનેરે, હૈંડુ રેતું નથી હાથ. કોં ૪
આવા થાઓ માં આકળારે, નાના હજી તમે નાથ. કોં ૫
છેલ થયા તમે કારમા રે, રસીયાજી મજરાજ. કોં ૬
અક્ષાનંદના વાલમારે, લોકની રાખો લાજ. કોં ૭

પદ ૧૨૦૮ મું-રાગ ધોળ.

ચાલ ચાલ સખી વૃન્દાવન જાયે, ત્યાં વાલો વળડે વેણુ;
સલુણો સ્યામળીયો. ટેક.
એની મહા રે મનોહર મૂર્તિ, એનાં કમલ સરીખાં નેણુ. સં ૧
માથે ફૂલડાનો તોરો ઝૂકી રહ્યો, વળી કુંડળ લળકે કાન. સં ૨
ગળે માળ બિરાજે ફૂલની, વહાલો સુંદર બીને વાન. સં ૩
શોભે અજબ સુરંગી સુંથણી, અંગરખી અંગ અનૂપ. સં ૪
નખ શીખ ફૂલડે છાંધ રહ્યો, એનું બેયા સરખું રૂપ. સં ૫
અતી મધુરી લાવનતા મુખની, લટકામાં મન લોભાય. સં ૬
એનાં ચરીત્ર સુણી મુખ ઉપજે, દીઠાથી દુઃખડું જાય. સં ૭

મુને ઘરમાં રહેતા ગમતું નથી, વેધાણી હું મોરલીની તાન. સ૦ ૮
વહાલે લલિત ત્રિભંગી ચાલમાં, વ્રજનાર કરી શુલતાન. સ૦ ૯
સખી જમુનાને તીરે જાહેવે, માંડ્યો છે પ્રેમનો ફંદ. સ૦ ૧૦
વહાલે ઘેલી કરી સર્વે ગ્વાલણી, ખલિહારી પ્રદ્ધાનન્દ. સ૦ ૧૧

૫૬ ૧૨૦૯ મું.

એના મુખની લાગી મુને મોહની, અધક્ષણ મેલ્યો નવ જાય;
છબીલો છોગાગો. ટેક.
વાલો મીઠી વળડે મોરલી, માંહી મધુરે મધુરે સૂર ગાય. છ૦ ૧
મુને ભુરકી નાખી કંઈ ભાતની, ઘર કામ ન લાગે હાથ. છ૦ ૨
ચિત્ત લીધું નયણની ચોટમાં, નિશીનીન ડાલે એની સાથ. છ૦ ૩
રાતો માતો ગોવાળાના સંગમાં, કરે વનમાં નવલ વિહાર. છ૦ ૪
મુને લાલચ લાગી લાલની, મારા નયનતણે શણગાર. છ૦ ૫
એની કામણગારીરે આંખડી, વળી કામણગારી ચાલ. છ૦ ૬
મુને ઘેલી કીધી રે ગોવાલીડે, હેલી જોને તું મારા હાલ. છ૦ ૭
વહાલે વનમાં વળડીરે વાંસળી, કાંઈ મંત્ર ભણ્યા તે માંચ. છ૦ ૮
મારી સાંભળતાં સુધ વિસરી, મુને એ વીના ક્ષણ ન રહેવાય. છ૦ ૯
એને દીઠા થકી સુખ ઉપજે, વણુ દીઠે સુખ નવ હોય. છ૦ ૧૦
પ્રદ્ધાનન્દ કહે મુને વીઠૂલે, એવાં કામણ કાંધાં કોય. છ૦ ૧૧

૫૬ ૧૨૧૦ મું.

વાઘ વેણુ* અલોકીક વીઠૂલે, મારે ભણુક પડી છે કાન;
મોહનની મોરલી. ટેક.
સુણી સુધ હું ભૂલીરે શરીરની, હેલી વિસરી ભોજન પાન. મો૦ ૧
હું તો ઘેલી થઈ સૂર સાંભળી, મારા ઘરમાં રહું નવ જાય. મો૦ ૨
વહાલે ચટકી લગાડી ચિત્તને, મારે અંગ ઉતાપો થાય. મો૦ ૩
માંહ્ય મંત્ર ભણ્યા કોય મરમના, તેણે મોહી રહું છે મન. મો૦ ૪
સખી સુતાં બેઠાં સુખ ન રહે, વળી તપીરે આવ્યું છે તન. મો૦ ૫
એને ચિત્ત દેધને જે કોઈ સાંભળે, તેનું હૈડું ન રહે હાથ. મો૦ ૬
તેની દશારે ફરી જાય દેહની, ચિત્ત ડાલે કહાનુડાને સાથ. મો૦ ૭
સખી મુનીવરનાં મન ડાલવે, વળી ડાલે સાંખ્ય વિચાર. મો૦ ૮
એની મોરલીના નાદમાં, વશ થઈને રહી વ્રજનાર. મો૦ ૯

* પ્ર. આ. માં “વેણુ” પાઠ છે પણ ખીજ પ્રતનો આ પાઠ વધારે સારો લાગવાથી અહીંયાં દાખલ કર્યો છે

એવી પ્રહ્લાનંદ કહે વાંસળી, આવી અજબ વનડી કહાન. મો ૧૦
સરવે શબ્દ સુણીને સુંદરી, મોહી ગરક થઈ ગુલતાન. મો ૧૧

પદ ૧૨૧૧ મું.

મે તો અગરે લીંપાવ્યા ઓરડા, વળી ખાંતે ઢાળી ખાટ;
પધારો પાતળિયા. ટેક.
મે તો ફૂલડાં વેરાવ્યાં શેરીએ, હું તો જોઈને રહી છું વાટ. ૫૦ ૧
વહાલા લોજન નવલી ભાતનાં, હું તો રાખી રહી તમ કાજ. ૫૦ ૨
મુને પોતાની જાણી પધારીયે, મારે મંદિરીયે મહારાજ. ૫૦ ૩
અંગ આબ્રણ પેહેર્યાં ઓપતાં, વળી સરવ સજ્યા શણગાર. ૫૦ ૪
વારી શું લલચાવો શ્યામળા, આવો પ્રાણુતણા આધાર. ૫૦ ૫
મારા નયણા હરખે નિરખવા, આલિંગન લેવાને અંગ. ૫૦ ૬
મારી વામે સરવે વેદના, વળી રમતા જામે રંગ. ૫૦ ૭
આવી જનમ સૂધારો માહરો, વાલા હસીને વધારો વાલ. ૫૦ ૮
વારી મેહેર કરો મુજ ઉપરે, મારા લેર તુરંગી લાલ. ૫૦ ૯
મે તો સેજ ખીછાઈ ફૂલડે, આવી આનંદ આપો આજ. ૫૦ ૧૦
વારી પ્રહ્લાનંદના વહાલમા,* રસમાં ચતુરા છે રાજ. ૫૦ ૧૧

* પ્ર આ મા “વાલાજી” પાઠ છે પણ આ ખીજ તરફ છપાયેલા પાઠ વધારે બધા બેસ્તો હોવાથી અમે દાખલ કરેલા છે.

લીલા વર્ણન.

પદ ૧૨૧૨ મું-રાગ ગરબી.

ગઈતી હું પાણીડુ ભરવા રે, ઉપાડી હેલડી રે,
સરખી સમાણી લેઈને રે, સાથે સાહેલડી રે. ૧
જમુનાને આરે ઉભા રે, ડોલરીયો દીઠડા રે;
લજ્જા મેં તો મેલીને લીધા રે, મોહનજીનાં મીઠડાં રે. ૨
તખોલની રેખ અધરે રે, અલોકિક ભાતની રે;
કળી જાણે દાડમ કેરી રે, શોભા છે દાંતની રે. ૩
શોભે મુખહાસ મધુર રે, નાસા છે નામણી રે;
આંખડલીમાં અમૃત વરસે રે, રુડી રળીઆમણી રે. ૪
કલંગી સુંદર લટકે રે, પેચાળી પાઘમાં રે;
વહાલો પ્રદ્યાનન્દનો ગાવે રે, અલોકિક રાગમાં રે. ૫

પદ ૧૨૧૩ મું.

જાણી મુજ સામું જોયું રે, પાતળીયે પ્રીતમાં રે,
ખાંતીલાનું આવીને ખુતું રે, છોડું મારા ચિત્તમાં રે. ૧
આંધ્યા બાંહે સુંદર બાબુ રે, કુંડળિયા કાનમાં રે;
સુણી શુલતાન થઈ છું રે, વંશી કેરી તાંનમાં રે. ૨
બોલે મુખ સુંદર વાણી રે, વળી વળી વહાલમાં રે;
જોઈ હું તો મોહીને રહી છું રે, છેલાજીની આલમાં રે. ૩
ઉભા અલખેલો વહાલો રે, સખામાં શોભતા રે;
નેણું કેરી સાન કરીને રે, મન મારુ લોભતા રે. ૪
જોયું ચંદ પુરણ જેવું રે, મોહનજીનું મુખડું રે;
વહાલો પ્રદ્યાનન્દનો જોઈ રે, ગયું ભવ દુઃખડુ રે. ૫

પદ ૧૨૧૪ મું.

બેની બેની લાલચ્ય લાગી રે, વેંધાણી વાતમાં રે;
જેથા વીના જપ ન થાયે રે, મુને દીન રાતમાં રે. ૧
હેલી નંદજીનો લાલો રે, વહાલો વ્રજનારનો રે;
રહું છું નિશ્ચિન જોતી રે, મોતી મારા હારનો રે. ૨
હેતે હું તો પરવશ થઈ છું રે, વિસામાના વેણમાં રે;
ધૂપાવીને રાખીશ છાનો રે, નટવર નેણમાં રે. ૩

નદજીના નદન સાથે રે, લાગી છે પ્રીતડી રે;
છખીલો છેલ ઓગાળો રે, જાણે રસ રીતડી રે. ૪
કરી કરી હાસ અલોકિક રે, રસ બસ કીધલી રે;
વહાલો બ્રહ્માનંદને બેની રે, સુધ યુધ લીધલી રે. ૫

પદ ૧૨૧૫ મું.

ઠહાનુડે પ્રેમ કટારી રે, મારી મારે અંતરે રે,
કોટી કોટી બોસડ કરીએ રે, તોય નવ નિસરે રે. ૧
છખી મારા ચિત્તમાં ચોંટી રે, કુલા કેરા હારની રે;
તે દહાડાની ઘાયલ થઇ છું રે, ટળી સંસારની રે. ૨
લાગી મુને ચોટ અચ્ચાનક રે, નેણું કેરા બાણની રે;
વિચારીને લાલચ મેલી રે, તન મન પ્રાણની રે. ૩
અચ્ચાનક આજ અસૂરી રે, પાણીડે નિસરી રે;
કહાને મુને કામણ કીધા રે, બીજું સર્વે વિસરી રે. ૪
ધરડાનો ધંધો ભૂલી રે, ભૂલી જલ હેલડી રે,
વહાલો બ્રહ્માનંદનો રે, બેઠને થઇ છું ઘેલડી રે. ૫

પદ ૧૨૧૬ મું.

જશોદાનો જીવન બેલે રે, જમુનાના તીરમાં રે;
છોટા છોટા છોરા શોભે રે, ભુધરજીની બીરમાં રે. ૧
રમે રઢિયાળો વહાલો રે, આજસ નહિ અંગમાં રે;
છખીલો લાગે છે સારો રે, ગોવાળાના સગમાં રે. ૨
દડાને વાંસે દોડે રે, ગેડી લીધી હાથમાં રે;
રગીલો લાગે છે રુડા રે, ગોઠીડાના સાથમાં રે. ૩
ધીંગાણાની ધૂમ મચાવી રે, થઈ બહુ વારડી રે;
પાણીડું ભરવું ભૂલી રે, બેઠ પાણીઆરડી રે. ૪
વહાલો બ્રહ્માનંદને લીધો રે, દડો ખુબ દોટમાં રે;
ગોપી કંઈ ઘાયલ કીધી રે, નેણું કેરી ચોટમાં રે. ૫

પદ ૧૨૧૭ મું.

બહુ હેત કરીને બોલાવે, જશોદા માવડી રે;
કહાના શી ટેવ પડી તુંને રે, રચ્યાની આવડી રે. ૧
ઘોળી જાઉં વાર ઘણી થઈ રે, લાગી હશે ભુખડી રે;
તારે સારુ કીધલ તાજ રે, શાકર કેરી સુખડી રે. ૨

કાજી મેં તો દુધ કઢીને રે, રાખ્યું દહી જામણી રે;
આવી કરે શ્યામ સોહાગી રે, થોડી શીરામણી રે. ૩
ચતુરાધ્યે ચોખા રાંધ્યા રે, કે આંખાસાલના રે;
વડાં મેં તો ખુબ ખનાવ્યા રે, ઘોઘ મગદાળનાં રે. ૪
માંખણમાં મીસરી ભેળી રે, કહાના તારે કારણે રે;
આવો પ્રદ્યાનંદના વહાલા રે, જઈ તારે વારણે રે. ૫

પદ ૧૨૧૮ મું.

જશોમતી જોરે યોલાવે રે, નટવર નાથને રે;
વહાલો રમવાને દોડે રે, મૂકાવી હાથને રે. ૧
જોને તારા સરવે સગાતીરે, જમી જમી આવીયારે;
એમની માતાએ સુંદર રે, નીરે નવરાવીયા રે. ૨
તમે પણ ચાલો જીવન રે, જમો રસ રોટલી રે;
અદન કેરી કાંગસી લેને રે, ઓળ તારી ચોટલી રે. ૩
મહી ઝાંઝું મોંણુ નાંખી રે, કીધી હાથ ખાટડી રે;
તમારો તાત ભુખાળુ રે, જીવે છે વાટડી રે. ૪
આરોગો નાથ અલોકિક રે, સારાં સારાં સુખડા રે;
આવો પ્રદ્યાનંદના વહાલા રે, લેઈ તારાં દુઃખડા રે. ૫

પદ ૧૨૧૯ મું.

આવોને નવરાવુ કહાના રે, જમુનાને પાણીયે રે;
જમો મહી માખણ ઝાંઝું રે, યોલો મીઠી વાણીયેરે. ૧
કાજી તારે રેશમ કેરી રે, શીવાડું ચોરણી રે;
અંગરખી અજબ ખનાવું રે, કરીદાની કોરણી રે. ૨
દડુલો ગુંથીને આપીશ રે, ખાસો તારે ખેલવા રે;
જમાડીને આવીશ જીવન રે, અહીયાં તુને ખેલવા રે. ૩
રૂડી તારે રમવા સારુ રે, ઘડાવીશ ગાડલી રે;
પરણવીશ પ્રાણજીવનને રે, રૂપાળી લાડલી રે. ૪
પરણ્યાને નામે પ્રીતમ રે, રાજ થયા ચિત્તમાં રે;
વહાલો પ્રદ્યાનંદનો રે, જમવા પધાર્યા પ્રીતમાં રે. ૫

પદ ૧૨૨૦ મું—રાગ ગરબી.

ગઢતી ગઢતી ભરવાને નીર, સૈયરના સંગમાં રે લોલ;
રમતા દીઠા શ્યામ સુખણ, રંગીલો રંગમાં રે લોલ. ૧

જેથું રસિયાજીનું રૂપ, અલૌકિક આજનું રે લોલ; ૨
 જાણે શરદ પુનમનો ચંદ્ર, વદન પ્રજરાજનું રે લોલ.
 સનમુખ આવે ગજગતિ ચાલ, કે અંગ મરોડતા રે લોલ; ૩
 રસિયો નેણું સાથે નેણુ કે, જોરે જોડતા રે લોલ.
 નાખી બ્રહ્માનંદને નાથ, અચાનક આંખડી રે લોલ; ૪
 મારા ચિત્તમાં લાગી ચોટ કે, ઘાયલ થઈ પડી રે લોલ.

પદ ૧૨૨૧ મું.

રુડી કેસર કેરી આડ, મનોહર ભાલમાં રે લોલ; ૧
 ચોર્યા પ્રજનારીનાં ચિત્ત, લટકતી ચાલમાં રે લોલ.
 શોભે નટવરજીને સંગ, મનોહર મંડળી રે લોલ; ૨
 ડરે છે જમુના તીરે ખેલ, સખા સરવે મળી રે લોલ.
 હેલી મારાં લોચન પામ્યાં લોલ કે, નિર્ખી નાથને રે લોલ; ૩
 કીધાં સુખડામાં ગુલતાન, ગોપીજન સાથને રે લોલ.
 જોતા આડી નજરે જોર કે, કાંઈક કો (?) રાખતાં રે લોલ; ૪
 શોભે બ્રહ્માનંદ કે ચોટ, નયનની નાખતાં રે લોલ.

પદ ૧૨૨૨ મું.

હેલી મારે મદીરીએ મોરાર, પધાર્યા પ્રીત ધરી રે લોલ; ૧
 રસિયે બોલાવી ગ્રહી બાંદા કે, રસની રીતથી રે લોલ.
 સુંદર છોગા મેલ્યા શીશ, કલંગી શોભણી રે લોલ; ૨
 પેહિયાં કુલડા કેરા હાર, અલૌકિક છળી બની રે લોલ.
 અતીશે આનંદ વાધ્યો અંગ, થઈ રંગ રેલડી રે લોલ; ૩
 આવી અલખેલાને સાથ, બંધાણી ખેલડી રે લોલ.
 સજની આમા સામા આજ, અધર રસ પીધલા રે લોલ, ૪
 નિરખી બ્રહ્માનંદનો નાથ કે, ઉર પર લીધલા રે લોલ.

પદ ૧૨૨૩ મું.

હેલી હું તો સંધ્યા ટાણે આજ, ઉભીતી ઘર બારણે રે લોલ; ૧
 રસિયો છેલ છળીલો શ્યામ કે, જોવા કારણે રે લોલ.
 આવે ગાયું કેડે નાથ, અલૌકિક ગાવતા રે લોલ; ૨
 ઘેરી મોરલડીને સાદ કે, ઘેન બોલાવતા રે લોલ.
 પેહેરી વનમાળા પ્રજરાજ, કુડલિયા ધાનમાં રે લોલ; ૩
 જોઈ મારુ મનડું પામ્યું મોહ, સલુણાના વાનમાં લોલ.

બાણી મુજને આડી મીટ કે, હેતે હેરતા રે લોલ;
આલ્યા બ્રહ્માનંદનો નાથ, કમલ કર ફેરતા રે લોલ. ૪

પદ ૧૨૨૪ મું-રાગ ગરબી.

માનો હડીલા કુંવર નહના રે, મારે માથે છે જલડાની હેલ રે. માં ૧
વાલા હુરીજન દેખે છે લોકડાં રે, ઘોળ્યાં કાલી ચડાવશે આળ રે. માં ૨
આ વાટે રોકો માં મને વિકુલા રે, દેશે દેશે સાસુડી મુને ગાળ રે. માં ૩
ભાર લાગે છે માથે ભૂધરા રે, ખોટી થઇએ છે ઘરડાનું કામ રે. માં ૪
જેર જણાવો શીઠ જાહવા રે, નથી લીધી વેચાતી નાખી દામ રે. માં ૫
હલકાં વેણુ ન કાઢીએ રે, રહીએ સમજી પોતા કેરી રીત રે. માં ૬
વનમાં રોકો છો પર વિનતા રે, તમે થાશે એમાંથી ફળત રે. માં ૭
મારગ મેલીને રહોને વેગળા રે, શીઠ અમને કરો છો હેરાન રે. માં ૮
બ્રહ્માનંદના સ્વામી શ્યામળા રે, કેડો મેલોને આલીગારા કહાન રે. માં ૯

પદ ૧૨૨૫ મું.

મેલોને મારગ માવજી રે, મારે લાગે છે મહીડાનો ભાર રે. મેં ૧
વહાલા કેડે કેડે આવો શીઠ કહાનજી રે, શું સમજીને રોકો છો વાટ રે. મેં ૨
નવરા નિશદિન નાથજી રે, આવી ઘેરો છો જમુનાનો ઘાટ રે. મેં ૩
અમે મહીયારા રાવલા રે, વળી રહીએ રાજા કેરે વાસ રે. મેં ૪
રીસ જણાવો છો આંખમાં રે, શાનું દાણુ માગો અમ પાસ રે. મેં ૫
આવી ખાજો માં તમે ઓઢણે રે, જાશે રાજ દરબારમાં વાત રે. મેં ૬
મોટાં મોટાં વેણુ ન ખોલીએ રે, અમે બાણી તમારી જાત રે. મેં ૭
દાણુને નામે નાપું દોકડો રે, નહી પાઉ મહીડું નવટાંક રે. મેં ૮
બ્રહ્માનંદના સ્વામી વાટમાં રે, અમને રોકી ઉભા છો શે વાંક રે. મેં ૯

પદ ૧૨૨૬ મું.

આવોને સુંદર શ્યામળા રે, વહાલા કેહેવી છે કાંઈએક વાત રે. આં ૧
વહાલા વારે વારે જોઈ ધુંડું વાટડી રે, વારી સેજ ખીછાઈ તમ કાજ રે. આં ૨
તમથી ખાંધી છે પ્રીતડી રે, મેં તો મેલી સંસારીડાની લાજ રે. આં ૩
ઘરના સૌ કહે છે ઘેલડી રે, મારે તમ સંગાથે લાગી તાન રે. આં ૪
મળવા તમને માવજી રે, મુને કોડ ઘણા છે કહાન રે. આં ૫
નેણા હરખે છે નિત્ય નિરખવા રે, હરખે આલિંગન કાજે અંગ રે. આં ૬
મદિર પધારોને મલપતા રે, વારી છેલ છળીલા નવરંગ રે. આં ૭
તાપ નિવારો મારા તનના રે, વહાલા મનડાની પૂરો આવી આશ રે. આં ૮
બ્રહ્માનંદની એ છે વિનતિ રે, પીયા પ્રીત કરીને રાખો પાસ રે. આં ૯

૫૬ ૧૨૨૭ મું.

કોડીલા કુવર કહાનજી રે, મારે તમ સગ લાગી પ્રીત રે.	કો૦	૧
વહાલા જોધને તમને જાદવા રે, મારા શીતળ થાય છે નેણુ રે.	કો૦	૨
નટવર સુંદર નાથજી રે, તુજથી રટના લાગી છે દીન રેણુ રે.	કો૦	૩
કૂલી ફરુ છું તારા કેફમાં રે, હું તો બૂલી છું તનડાનું ભાન રે.	કો૦	૪
ઘેરી મુખ વાઓ છો મોરલી રે, તેણે સુણતાં થઈ છું શુલતાન રે.	કો૦	૫
વારે વારે હેરા છો હેતમાં રે, બીને વાને ચોરા છો મારુ ચિત્ત રે.	કો૦	૬
મનમાં વસી તારી મૂર્તિ રે, મારે પૂરણુ લાગી છે પ્રીત રે.	કો૦	૭
શોભો છો ગોપીજન સાથમાં રે, હાથે લટકાં કરતા નંદલાલ રે.	કો૦	૮
અક્ષાનન્દ જાયે નિત્ય વારણુ રે, તારુ નિરખી વદન થઈ ન્યાલ રે.	કો૦	૯

૫૬ ૧૨૨૮ મું—રાગ ગરબી.

મન લીધું મોરલડીની તાનમાં રે;		
હું તો મોહી છું છેલાજીની વાનમાં રે.	મ૦	ટેક.
સખી આજ ગઈતી હું તો પાણીએ રે;		
વહાલે મુજને બોલાવી મીઠી વાણીએ રે.	મ૦	૧
વહાલો ઉભાતા ગોવાલીડાના સાથમાં રે;		
લીધી વશી મનોહર હાથમાં રે.	મ૦	૨
રુડા છોગા મેલ્યા રળીઆમણા રે;		
ભાલી લીધા ભુધરજીના ભામણાં રે.	મ૦	૩
મારી લગની લાગી છે નંદલાલમાં રે;		
અક્ષાનન્દને વહાલેજી જોયું વહાલમાં રે.	મ૦	૪

૫૬ ૧૨૨૯ મું.

ઓરા આવોને નાગર નંદના રે;		
આવી વાળોને ઓઘ આનંદના રે.	ઓ૦	ટેક.
વહાલા હુંસ ઘણી છે મારા મનમાં રે;		
તમ આવે ટાહું થાય તનમાં રે.	ઓ૦	૧
વહાલા એકલાં તે કેમ કરી રીજીએ રે;		
કહાના આવોને ગોઠડી કીજીએ રે.	ઓ૦	૨
તમ સાથે બધાણી પ્રીત ઘાટડી રે;		
મારે ઉઘડી હૈડા કેરી હાટડી રે.	ઓ૦	૩
અક્ષાનંદના તે સ્થામ સુબણુ છો રે;		
પ્યારા પરમ રનેહી મારા પ્રાણુ છો રે.	ઓ૦	૪

૫૬ ૧૨૩૦ મું.

મન માની મોહન તારી મૂરતિ રે;
એક નિમિષ ન મેલું ઉરતી રે. મ૦ ટેક.
મુને નેહડો જણાણો તારા નેણમાં રે;
રઠ લાગી ન ભૂલું દીન રેણમાં રે. મ૦ ૧
જ્યેથુ રૂપ તારુ રળીઆમણું રે;
ળીળું સરવે થયું અળખામણું રે. મ૦ ૨
હું તો ગરક થઈ તારા ગીતમાં રે;
અડચો કેફ અલોકીક ચિત્તમાં રે. મ૦ ૩
પીયા પ્રેમેથી સેજી પધારજો રે;
પ્રહ્માનન્દને ઘડી મા વિસારજો રે. મ૦ ૪

૫૬ ૧૨૩૧ મું.

વહાલી લાગે વહાલા તારી વાતડી રે;
છેલા મળીયે ઠરે મારી છાતડી રે. વા૦ ટેક.
રંગભીના રંગાણી તારા રંગમાં રે;
અતી આનંદ થયો છે મારા અગમાં રે. વા૦ ૧
હું તો જીવું મોહન તૂને જોઈને રે;
વળી રાખું આંખડલીમાં પ્રોઈને રે. વા૦ ૨
કહાના નેણુંમાં કામણ કીધલાં રે;
રૂડા લટકાં કરી મન લીધલાં રે. વા૦ ૩
વારી એકાંતે રંગભર આવજો રે;
પ્રહ્માનન્દને હસીને ઓલાવજો રે. વા૦ ૪

૫૬ ૧૨૩૨ મું.

ઘેલી કીધી ગોવિંદે ગારડી રે;
મન લેતાં ન લાગી વારડી રે. ઘે૦ ટેક.
ખેની આજ અસૂરી પાણીડે ગઈ રે;
રંગ ભીના દેખી મોહીને રઈ રે. ઘે૦ ૧
લાગી ચોટ નયન કેરા બાણની રે;
હરી લીધી હિંમત મારા પ્રાણની રે. ઘે૦ ૨
છેલે લટકાં કરીને ચિત્ત ચોરીયું રે;
લાગો ઘાવ કાળજ મારુ કોરીયું રે. ઘે૦ ૩

અક્ષાનંદ કે સુધ ભુધ લીધલી રે;
સુને કહાલુડે રસખસ કીધલી રે. ઘે૦ ૪

પદ ૧૨૩૩ મું.

જશોદા મારે મહિર મેલો કહાનને રે;
જાણે દીધું જીવત કેરા હાનને રે. જ૦ ટેક.
મારે મહીડું વલોવું દોવી ગાવડી રે;
મોહન મેલો જશોદા માવડી રે. જ૦ ૧
સામા સામું તે નેતર તાણશું રે,
સરવે પાડ તમારો જાણશું રે. જ૦ ૨
ઝાંઝું મહી ને માંખણીયું જમાડશું રે;
રૂડી રીતે વાલમને રમાડશું રે. જ૦ ૩
રાજી થાશે તો રાખશું રાતડી રે;
અક્ષાનંદના વહાલાથી કરશું વાતડી રે. જ૦ ૪

પદ ૧૨૩૪ મું.

વારી વેહેતા રોકો માં આવી વાટમાં રે;
મારે મહીડું ભર્યું છે જો જો માટમાં રે. વા૦ ટેક.
કહાના આવા તે ફેલ ન કીજીએ રે;
પ્રીતે રીતે માંગી મહી પીજીએ રે. વા૦ ૧
અમે જોર તમારુ જાણીએ રે;
શીઘ્ર જોલો છો વઢવાની વાણીએ રે. વા૦ ૨
હુડો વનમાં પગેરાં જોલતા રે;
જો જો મસ્ત થઈને મહી ઢોળતા રે. વા૦ ૩
કહાના લોક લજ્યા ઉર ધારીએ રે;
અક્ષાનંદના વહાલા તમને વારીએ રે. વા૦ ૪

પદ ૧૨૩૫ મું.

કહાના જાવા ઘો મારે ઘર કામ છે રે;
મારે માથે તે મહીડાનું કામ છે રે. ક૦ ટેક.
દીને રાત આ વાટે અમે ચાલીએ રે;
હહાડી હહાડી તે દાણુ ક્યાંથી ચાલીએ રે. ક૦ ૧
વહાલા ભુંડું તે સુખથી નવ ભાંખીએ રે;
કાંધક રીત માણસ કેરી રાખીએ રે. ક૦ ૨

કોઇક દેખી ભરમ મન ધારશે રે;
મુને સાસુડી મેહણાં મારશે રે. ૪૦ ૩
તમે જવાનીના તોરમાં રે;
પ્રહ્માનન્દના વહાલા બોલો ભેરમાં રે. ૪૦ ૪

૫૬ ૧૨૩૬ મું-રાગ ગરબી.

મેલો મેલો મારગડો રે માવા, જેલ કરો માં દીયો મુને જાવા. ૧
માથે લાગે છે મહીડાનો ભાર, કર જોડી કહું છું નંદકુમાર. ૨
કહું માનો નન્દજીના રે લાલા, ઠામડું ભાંગશે બાજો માં ઠાલા. ૩
લેવા દેવા વિના મ કરો લડાઈ, ખુંચી મારું મહી નહિ શકો બાઈ. ૪
કેડો મેલી તમે રહોને રે કોરે, મોહનજી મહી નહિ જડે ભેરે. ૫
પ્રહ્માનન્દ કહે નહિ શકો ઢોળી, મુંઘી છે મારી મહીડાની ગોળી. ૬

૫૬ ૧૨૩૭ મું.

મોહનજી શું જાણો છો મનમાં, પર નારીને રોકો છો વનમાં. ૧
વાત એ તો ફરખારમાં ચડશે, એમાંથી તમને ઓલસો જડશે. ૨
જો જો વિચારીને મોરથી કહું છું, રાજના હું રાજમાં રહું છું. ૩
વાટમાં આવીને બાજો માં વહાલા, કોઇક દેખશે થાઓ માં કાલા. ૪
ગરવ ભર્યા ગાયડનાં રે ગાંડા, અલવ કરંતા આવો છો આડા. ૫
પ્રહ્માનન્દના નાથ હું વારુ, ચાલું થાશે આ ચરિત્ર તમારુ. ૬

૫૬ ૧૨૩૮ મું.

રો રો હું તમને ઓળખુ કહાના, છપી રો છો તમે કંસ થકી છાના. ૧
જાણું તમારી નાત ને જાત, મોટી મોટી નવ કીજીએ વાત. ૨
ગોકુળ આવીને ચારો છો ગાયું, શું જાણી બોલો છો લાડકવાયું. ૩
જોતા નથી કાંઈ ટાણુ કટાણુ, ધોળે હહાડે આવી કરો છો ધેંગાણુ. ૪
રીઝે ખૂંડે સરવે કારજ થાશે, ભેર કર્યામાં વાત ચોવટે જાશે. ૫
પ્રહ્માનન્દ કહે મેલો પાલવ મારો, છાના માના જઈ ગાવડી ચારો. ૬

૫૬ ૧૨૩૯ મું.

મથુરામાં મહી વેચવા જાયે, હહાડી હહાડી ખોટી કેમ કરી થાયે. ૧
નવરા તમે એજ કામ તમારે, મહીયારી રોકવી સાંજ સવારે. ૨
એમ કર્યા* તો ટાંક નવ આણું, શ્યાને કાજે એવું બોલો છો કાણું. ૩
વાટમાં આવીને રોકો માં વેહેતાં, વાર ઘણી થાય છે મુને સેહિતાં. ૪

* “એમ કરે તો” પાઠાન્તર છે.

વુઠા જાઓ તમે પાધરા વાટે, મોહન બાજો માં મહીનેરે માટે ૫
અદ્વાનંદ કહે સમજવુ છું વાતે, મહીડું પાશું ઘરે આવજો રાતે. ૬

૫૬ ૧૨૪૦ મું-રાગ ગરબી.

માથે લાગે છે મહીડાનો ભાર રે, કાના જવા ઘો મારે ઘેરે કામ છે રે. ટેક.
ઘરના માણસ કોઈ ઘર નથી, મુને થઈ છે તે ઝાઝી વાર રે. કાં ૧
મનમાં તમે શું સમજીને મોહન, વનમાં રોકો છો પરનાર રે. કાં ૨
ફેલ કરતા જો જો બેડહું રે ફેડતા, તોડતા તે નવસર હાર રે. કાં ૩
અદ્વાનંદના વહાલા છેલ છળીલા, કહું માનો નંદકુમાર રે. કાં ૪

૫૬ ૧૨૪૧ મું.

આવી બાજોમાં જમુનાને તીર રે, શ્યામ મારગ મેલીને રોને વેગળારે. ટેક.
ઘરના તે કામ તમે કરવા હેતા નથી, ભરવા હેતા નથી નીર રે. શ્યાં ૧
મહીડુ વલોતાં આવી માટ ફેડો છો, વળી હોતાં ઢોળો છો આવી ખીર રે. શ્યાં ૨
વેતાં રોકો છો તમે છેલાજી વાટમાં, ફાડો છો નવરંગ ચીર રે. શ્યાં ૩
અદ્વાનંદના વાલા મ કરો બડાઈ, અમે જાણું તમે જાતના આહીર રે. શ્યાં ૪

૫૬ ૧૨૪૨ મું.

વુઠો જાય છે સૈયરનો સંગ રે લાલ, કહું માનોને તમે કહાનજી રે. ટેક.
નારી પરાઈ તમે સેહિલી જાણો માં, આવી ચુંદડી તાણો માં નવરંગ રે. લાં ૧
આડા આવો છો તમે ગાંડા ગાયડના, પેહિરી આભુષણ અંગ રે. લાં ૨
નેણુ વેણુમાં રીતી ખીજી દેખાય છે, નથી જણાતો એકો ઢગ રે. લાં ૩
અદ્વાનંદના વહાલા જો જો વિચારી, જોર કયે થાશે રંગ ભગ રે. લાં ૪

૫૬ ૧૨૪૩ મું.

તમને કહું છું માણસ કેરી રીત રે આજ, વહાલા રોકો માં મુને વાટમાં રે. ટેક.
હયા* જોરે તે આવી હાથ નાખો માં તમે, થાશે તે લોકમાં ફજેત રે. આં ૧
લજ્યા મેલીને કોઈનું નામ ન લીજીએ, આવી નવ કીજીએ અનીત રે. આં ૨
મુને એકલી જોઈ વનમાં મોહનજી, ચાળા કરે તમારુ ચિત્ત રે. આં ૩
અદ્વાનંદ કહે કેમ થાશે જોરાયે, પર નારી સગાતે પ્રીત રે. આં ૪

૫૬ ૧૨૪૪ મું-રાગ ગરબી.

આવોને ચોરા છેલ છળીલા મારી શેરોએ.

આવોને ચોરા હેત કરીને સામું હરીએ. ૧

આવોને ચોરા લાવો મળ્યાનો આપણ લીજીએ,

આવોને ચોરા કહાના એકાંતે વાતુ કીજીએ ૨

આવોને ઓરા ખાંત કરીને આપણુ ખેલીએ;	
આવોને ઓરા માથે કલંગી સુંદર ખેલીએ.	૩
આવોને ઓરા પુલે ખીછાવી મે તો સેજડી;	
આવોને ઓરા હાથ જોડીને આગે છું ખડી.	૪
આવોને ઓરા મનડાં મળ્યાં તે નથી છૂટતાં;	
આવોને ઓરા ફરિજન દેખીને છોને ફૂટતાં.	૫
આવોને ઓરા પ્રગટ થયા અમારે કારણે;	
આવોને ઓરા બ્રહ્માનન્દ જાયે તમારે વારણે.	૬

પદ ૧૨૪૫ મું.

પધારો નાથ વાટ જોઈને ઉભી કયારની,	
પધારો નાથ શંકા તણ મે સંસારની.	૧
પધારો નાથ મંદિર અમારે રંગ માણીએ;	
પધારો નાથ અવગુણ અમારા ચિત્ત નાણીએ.	૨
પધારો નાથ તમને વધાવું મોતીડે કરી;	
પધારો નાથ પ્યારા રાખીશ હૈયા ઉપરી.	૩
પધારો નાથ માથા સાટે વરી છું રાજને;	
પધારો નાથ ખેલી લોકડીઆંની લાજને.	૪
પધારો નાથ ચિત્તડુ મોહ્યુ તમારી ચાલમાં;	
પધારો નાથ ભુધર લખ્યા છો મારા ભાલમાં.	૫
પધારો નાથ છેલ છળીલા કુંવર નદના;	
પધારો નાથ વહાલા રસીલા બ્રહ્માનંદના.	૬

પદ ૧૨૪૬ મું.

છળીલા છેલ ફર ફરો છો શીઠ ડોલતા;	
છળીલા છેલ અમથી શા માટે નથી ખોલતા.	૧
છળીલા છેલ અમને તમારો એક આસરો;	
છળીલા છેલ મનમાં ન ગોઠે પીયર સાસરો.	૨
છળીલા છેલ વાલપ લાગી તમારા વેણમાં;	
છળીલા છેલ આવોને રાખશું જ નેણમાં.	૩
છળીલા છેલ મુજને લાગી તમારી આંખડી;	
છળીલા છેલ પ્યારા પધારો પેરી આંખડી.	૪
છળીલા છેલ ભાવ કરીને આવો ભેટવા;	
છળીલા છેલ મનડાની દાઝ સરવે મેટવા.	૫

છખીલા છેલ આળસ મેલી હવે આવીએ;
છખીલા છેલ બ્રહ્માનંદને હસી બોલાવીએ. ૬

૫૬ ૧૨૪૭ મું.

રંગીલા કહાન અરણ અમારી એક જેલીએ;
રંગીલા કહાન મનની આંટી તે હવે મેલીએ. ૧
રંગીલા કહાન રહેાને આવીને અહીં રાતડી;
રંગીલા કહાન વાલપની કરીએ જો વાતડી. ૨
રંગીલા કહાન ઝાંઝું તમને શું કહી દાખીએ;
રંગીલા કહાન રાંકુથી રીસ નવ રાખીએ. ૩
રંગીલા કહાન છેટે રહેવું તે વારી નવ ઘટે;
રંગીલા કહાન મળ્યા વીના તે પીડા નવ મટે. ૪
રંગીલા કહાન પ્રીત કરીને અમને પરહુર્યા;
રંગીલા કહાન કુળનાં ઘર તે પોતાના કર્યા. ૫
રંગીલા કહાન બ્રહ્માનંદની તે અરણ સાંભળો;
રંગીલા કહાન આવીને એકાંતે મુજને મળો. ૬

૫૬ ૧૨૪૮ મું-રાગ ગરબી.

પ્રીતમણ વેલા પધારો રે, વાટ જુએ છે મજનારી;
તનડાના તાપ નીવારો રે, વાટ જુએ છે મજનારી. ટેક.
તમ વીના મજ સુતું લાગે રે, વાટં બુધર દેખી દુઃખ લાગે રે. વાટં ૧
આવો સુંદર સ્થામ સોહાગી રે, વાટં શું બેઠા થઈ ત્યાગી રે. વાટં ૨
આળસ મેલીને આવો રે, વાટં શું છેટે રઈ લલચાવો રે. વાટં ૩
જીવન તમે મથુરા જઈને રે, વાટં રયા નાથ નમેરા થઈને રે. વાટં ૪
આવો અરણ અંતર ધારી રે, વાટં જાયે બ્રહ્માનંદ બલિહારી રે. વાટં ૫

૫૬ ૧૨૪૯ મું.

મોહન મથુરાના વાસી રે, મજમાં આવો વહાલમણ;
હવે મેલો કુળ દાસી રે, મજમાં આવો વહાલમણ. ટેક.
તમે પેલી પ્રીતિ કીધી રે, મં વાલા વળતી ખખર ન લીધી રે. મં ૧
તન પરસી ચિંતા ટાળો રે, મં બુધરણ સામું ભાળો રે. મં ૨
વહાલા છેંચે દાસ તમારા રે, મં આવી પૂરો કેડ અમારા રે. મં ૩
વારી ગુણવતા ગીરધારી રે, મં આવો અવગુણીયા વિસારી રે. મં ૪
બ્રહ્માનંદની અરણ સુણીને રે, મં કાંઈ કુળ પાસ ભણીને રે. મં ૫

૫૬ ૧૨૫૦ મું.

મથુરાના વાસી માવા રે, પ્રીતમ આવો પાતળીયા;
અમે નોતા જાણ્યા આવા રે, પ્રીતમ આવો પાતળીયા. ટેક.
મળવંત કુખના મેલી રે. પ્રીં મોહનજી આળસ મેલી રે. પ્રીં ૧
તમ સાથે પ્રીતી બાંધી રે. પ્રીં વ્રહ્માંત્રી વેલી વાધી રે. પ્રીં ૨
એકલકાં કેમ કરી રહીએ રે. પ્રીં દુઃખ કેને આગે કહીએ રે. પ્રીં ૩
અંતરગતની જાણો છો રે. પ્રીં છેટે રહી ચિત્ત તાણો છો રે. પ્રીં ૪
બ્રહ્માનંદ કહે જીગલ થઈને રે. પ્રીં કુખને સંગ લેને રે. પ્રીં ૫

૫૬ ૧૨૫૧ મું.

નિરમોહિડા શ્યામ હમારા રે, ભુધર કેણે ભરમાવ્યા,
ડોલરીયા નંદદુલારા રે, ભુધર કેણે ભરમાવ્યા. ટેક.
કેના તમે કારજ સાર્યા રે. ભું વ્રજવાસીને વીસાર્યા રે. ભું ૧
કુખમાં મન લોભાણું રે. ભું હવે ઠીક જડયું ઠેકાણું રે. ભું ૨
વહાલા સરખે સરખું મળીયું રે. ભું શીદ ચિત્ત ચડે ગોકળીયું રે. ભું ૩
નટવરજી ભૂરકી નાખી રે. ભું મંદિરમાં લીધા રાખી રે. ભું ૪
બ્રહ્માનંદના નાથ પધારો રે. ભું જાણીશું પાડ તમારો રે. ભું ૫

૫૬ ૧૨૫૨ મું-રાગ ગરબી.

પ્રીતમ પધારો રે, ઘેર મારે ગિરિધારી. પ્રીં ટેક.
પ્રાણ થકી ખ્યારા કરી રાખું, નિમખ રહું નહિ ન્યારી. પ્રીં ૧
તમ કારણ શ્યામળીયા રે વહાલા, કુલડે સેજ સમારી. પ્રીં ૨
મન કર્મ વચને હું તમને વરી છું, સગુ કુટુંબ વિસારી. પ્રીં ૩
મળવાની નિત્ય મને મોહન, અન્તર આશા ભારી. પ્રીં ૪
બ્રહ્માનંદના વહાલા તમ ઉપર, સરવસ નાખું વારી. પ્રીં ૫

૫૬ ૧૨૫૩ મું.

મારે ઘેર આવો રે, મોહન મુગટ ધરીને. માં ટેક.
જે જોઈએ તે આણી આણી આણું, રાખુ જતન કરીને. માં ૧
નંદકુંવર તમને નિત્ય નિરખી, રહે છે નયણ ઠરીને. માં ૨
મંદિરમાં રાખું મનમોહન, જાવા ન દેઉં ફરીને. માં ૩
અવર પુરુષની આશ તજીને, રહી છું તમને વરીને. માં ૪
બ્રહ્માનંદના વહાલા વધાણું, મોતીડે થાલ ભરીને. માં ૫

૫૬ ૧૨૫૪ મું.

મારે ઘેર આવો રે, મોહન મોરલી વાતા. માં ૦ ટેક.
 કુલડાંના ગજરા પેહરીને, ગીત મધુરાં આતા. માં ૦ ૧
 પ્રાણજીવન નટવર પાતળીઆ, રસીયા રંગના રાતા. માં ૦ ૨
 હેત સહિત મુખ મંદ હસીને, પ્રેમ અમૃત રસ પાતા. માં ૦ ૩
 પ્રહવંતી પ્રજની નારીને, ભેધ સામું જવાતા. માં ૦ ૪
 અહ્માનન્દના વહાલાજી ને ભે, વીચમાં ક્યાંધંક લોભાતા. માં ૦ ૫

૫૬ ૧૨૫૫ મું.

મારે ઘરે આવો રે, મનમોહન વનમાળી. માં ૦ ટેક.
 સજ કીધી તમ સારુ વહાલા, સેજડલી રૂપાળી. માં ૦ ૧
 મનમાં હરખ થાય અતિ મારે, ભુધર લટકાં ભાળી. માં ૦ ૨
 ઘરડાનો ધધો મેલીને, બેઠી છું પંથ નિહાળી. માં ૦ ૩
 જગ કેરી શંકા જગજીવન, તમ સારુ મે ટાળી. માં ૦ ૪
 અહ્માનન્દના વહાલા હસાવો, વાત કરો મરમાળી. માં ૦ ૫

૫૬ ૧૨૫૬ મું-રાગ ગરબી.

મારે સગપણ નટવરજી સંગે, હું તો રિજું નહિ ને બીજે રંગે રે. માં ૦ ૧
 હવે જગથી મન મારુ હટકયું, આવી શ્યામ સુંદર સાથે અટક્યું રે. માં ૦ ૨
 મે તો નિરખ્યા નટવર નાનડીયો, મુને તે દહાડાથી રંગડો ચડીયો રે. માં ૦ ૩
 ખોટા જગની શંકા શીદ આણું, મારુ ચિત્તડું પ્રીતમજીમાં પ્રોવાણું રે. માં ૦ ૪
 અહ્માનન્દ કહે વરીયા મોરારી, મેં તો જગ લખ્યા જગમાં ડારી રે. માં ૦ ૫

૫૬ ૧૨૫૭ મું.

વહાલા આવોને કરીએ વાતડલી, તમને ભેધને ઠરે છે મારી છાતડલી રે. વાં ૦ ૧
 અણીઆળી રે તારી આંખડલી, જાણે લાલ કમલ કેરી પાંખડલી રે. વાં ૦ ૨
 રૂડાં લાગે છે કાનોમાં મોતી, તારી નાસા દીપતણી જ્યોતી રે. વાં ૦ ૩
 મુખ ભેધને દુઃખ મારુ ટળીયું, તારા દાંત દાડમ કેરી કળીયું રે. વાં ૦ ૪
 અહ્માનન્દ કહે રીઝી છું ભેધને, હવે દેખું નહીં ને બીજા કોઈને રે. વાં ૦ ૫

૫૬ ૧૨૫૮ મું.

મોહનને ભેવા દે માડી, મુને લાગલ રંગડાની રાડી રે. માં ૦ ૧
 મારી એમારે લોભાણી આંખી, મુને ભુરકી તે કોઈ પેરની નાખી રે. માં ૦ ૨
 મોહનમાં વેધાણું મનડું, મારું પરવશ થઈ ગયું છે તનડું રે. માં ૦ ૩
 મુને જાવા દે કહાનુડા સાથે, મારું હૈડું છે ને એને હાથે રે. માં ૦ ૪
 અહ્માનન્દ કહે નથી રહેવાતું, એને એ સારુ તે માથુ જાતું રે. માં ૦ ૫

પદ ૧૨૫૯ મું.

માડી જાવા દે કાનુડાને કેડે, એના મોહી હું મોલીડાને છેડે રે. માં ૧
જે હહાડેથી થઈ મુંને ઝાંખડલી, લીધી અવર પુરુષની આખડલી રે. માં ૨
નથી ગમતું ધન ને ધામડલું, મારે હાથ ન લાગે ઘર કામડલું રે. માં ૩
સંસારથી મન મારુ ફરીયું, એનું રૂપડલું તે હૃદયમાં ધરીયું રે. માં ૪
અદ્વાનંદ કહે કોઇથી નથી ડરતી, એને વાંસે વાંસે તે હીંડું ફરતી રે. માં ૫

પદ ૧૨૬૦ મું.

એારા આવોને ગુણીયલ ગિરિધારી, તારા મુખડા ઉપર જઈ વારી રે. એાં ૧
વાલી લાગે છે મુખડાની વાણી, તારા છોગલીયામાં હું તો લોભાણી રે. એાં ૨
તમ સાથે રે મારે પ્રીત જડી, વણ દીઠે થાય છે જુગતુલ્ય ઘડી રે. એાં ૩
હું તો ખેડી છું જગ લજ્યા ખોધને, ખીજું જોવું નથી તમને જોધને રે. એાં ૪
અદ્વાનંદના વહાલાજી લેરી, તમ સારુ તે જગ કીધો વેરી રે. એાં ૫

પદ ૧૨૬૧ મું-રાગ ગરબી.

અલખેલાજી પ્રાણ આધાર રે, તમપર વારી રે;
તારે નેણે તે નંદકુમાર રે, મોહી મજનારી રે. ૧
છોગાવાલા મનોહર છેલ રે, નંદજીના લાલા રે;
ગુણવંતા આવીશ તારી ગેલ રે, મજપતી વહાલા રે. ૨
મીઠાં ખેલા રંગીલા માવ રે, લાગ્યો છે નેડો રે;
નહી મેલું હું નટવર નાવ રે, કહાન તારો કેડો રે. ૩
છખી જોધને અલોકીક શ્યામ રે, મોહું મન મારુ રે;
અદ્વામુનિ કહે ધન તન ધામ, તારા નામપર વારુ રે. ૪

પદ ૧૨૬૨ મું.

મારા જનમ સંગાથી જહુરાય રે, ગિરિવરધારી રે;
તારી મૂર્તિ વસી છે મનમાંય રે, ન મેલું ઘડી ન્યારી રે. ૧
તમ સાથે રંગીલા નાથ રે, આંધી છે ખેલી રે;
મારો હેતે આલ્યો છે તમે હાથ રે, મ દેશો મેલી રે. ૨
મારા પ્રીતમ જીવન પ્રાણ રે, જીવું છું જોધને રે;
તમસંગે કરી છે એાજખાણ રે, લોકલજ્યા ખોધને રે. ૩
રસીયાજી મારે ઘેર રાત રે, આવીને રોને રે;
અદ્વામુનિ કહે દીલડાંની વાત રે, એકાંત આવી કોને રે. ૪

૫૬ ૧૨૬૩ મું.

આજ ગર્ભતી કાલિદીને તીર રે, ભરવાને પાણી રે;
 મે તો જોયા ત્યાં બળભદ્ર વીર રે, મોહન દાણી રે. ૧
 શોભે કુલડાનો તોરો એને શીશ રે, કચુંબલ ફેટો રે;
 ઉભો ડોલરીઓ જુગદીશ રે, રંગીલો ચોલી રેટો રે. ૨
 કર્યું તીલક કેશર કેરુ ભાલ રે, પુલડાની માળા રે;
 વહાલો ચાલે છેહુંસ કેરી ચાલ રે, લાગે છે રૂપાળા રે. ૩
 ખેલે સરવે ગોવાળાને સાથ રે, આનંદી અલખેલો રે;
 જોયા અક્ષમુનિનો નાથ રે, રંગડાનો રેલો રે. ૪

૫૬ ૧૨૬૪ મું.

તારી નવલ છખી નંદલાલ રે, પ્રીતમ પ્યારા રે;
 હું તો નિરખીને થઈ છું નિહાલ રે, જીવન મારા રે. ૧
 મુખ ખોલો મનોહર વેણુ રે, અતિ સુખકારી રે;
 મારી લગની લાગી છે દીન રેણુ રે, કુજવિહારી રે. ૨
 શોભે સોનેરી શીરપાવ રે, કાનમાં મોતી રે;
 મારા રસીયા માણીગર માવ રે, હું નીત જોતી રે. ૩
 મારા હૈડામાં નાથ હરમેશ રે, દરશન દેજો રે;
 અક્ષમુનિ કહે નટવર વેશ રે, આંખડલીમાં રેજો રે. ૪

૫૬ ૧૨૬૫ મું-રાગ મેવાડી.

શોભે નવલ બંને ઘનશ્યામ, ગૌર અલખેલડી;
 જાણે તરુરે તમાલની જોડ, કનક કેરી વેલડી. ૧
 એપે પીયાજીને સુંદર પાઘ, બનીને ચોઢણી;
 વર કન્યાની નૌતમ જોડ, અધીક શોભા બણી. ૨
 રાજે કૃષ્ણ વદન રવી તેજ, કમલ મુખ સુંદરી;
 ઉભા અરસપરસ લોભાય, નયન પ્રેમે ભરી. ૩
 જોવા આવ્યા સુર નર નાગ, મગલ ધુનિ ઉચ્ચરે;
 અક્ષમુનિ કહે કેટીક કામ, વારુ ખેડ ઉપરે. ૪

૫૬ ૧૨૬૬ મું.

માથે મોતીડાંનો મોડ, કલંગી કેવડા;
 બાંધ્યા નૌતમ બાજુબંધ, કનક કેરાં કડાં. ૧
 કર રાજત વીંટી વેઠ, અંગુઠી ઉછીઆ;
 નંગ હીરા લાલ જડાવ, પ્રીતમજીને પુછીઆ. ૨

મહા રતન તણી વરમાલ, સુંદર ગણે શોભતી;
નિરખે રાધા નંદકુમાર, રસીક ચિત્ત લોભતી. ૩
પેહિયોં પ્રેમે પ્રાણઆધાર કે, જામે જરકસી;
એ છબી બ્રહ્મમુનિને ઉર વીચ, અખંડ આવી વસી. ૪

પદ ૧૨૬૭ મું.

થયા અરધ માંડવે દેવ, અરધ થયા જાનૈયા;
ગાવે અરસપરસ અતી પ્રીત, ગીત મન માનૈયાં. ૧
ઉડે અંતર અખીર ગુલાલ, રમે આનંદમાં;
શોભે જ્યું તારા ખીચ ચંદ, શ્યામ સુરવૃન્દમાં. ૨
આવી રંભા આદીક અનંત, અપસરા ગાવવા;
લાવે સુંદર નૌતમ તાન, કહાન રીઝાવવા. ૩
વાજે વાળાં બહુત પ્રકાર, અધિક ઉત્સાહમાં;
બ્રહ્મમુનિ કહે જાગ્યો રંગ, નવલ વિવાહમાં. ૪

પદ ૧૨૬૮ મું.

સૂત ગાંધર્વ ચારણ સિદ્ધ, ઉમંગ કરી આવીયા;
દીધા માણક મોતી મોજ, પરમ સુખ પાવીયા. ૧
બ્રહ્મભાણ સુતા નંદલાલ, પરણીયાં પ્રીતમાં;
થયો વનમાંહી વિવાહ, અલોકીક રીતમાં. ૨
આવ્યા વ્રજમાંહી વ્રજરાજ, સર્વ મન લાવતા;
માથે ઓમ ઘટા વિમાન, અનંત સુર ગાવતા. ૩
ગયા દેવ કરી પરણામ, અજળ રસ જોઈને;
એની બ્રહ્મમુનિને ખબર, ખીજા નહીં કોઈને. ૪

પદ ૧૨૬૯ મું—રાગ ગરબી.

તારા નેણાં કામણુગારાં રે, કામણુગારાણ;
તેણે હરીઆં મનડા અમારા રે, પ્રીતમ ખ્યારાણ;
જાદુગારી રે અલવીલા તારી આંખી, તમે નટવર મુજપર નાંખી રે. કાં ૧
સામું જોતાં રે સુધ ભૂલી ગઈ છું, વહાલા અંતર ઘાયલ થઈ છું રે. કાં ૨
નાથ રંગીલા તારે નવલ નજરે, વહાલા મોહ બંધાણો દીલમાં રે. કાં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે મોહી છું હું વહાલા, તારા લોચનીયામાં નંદલાલા રે. કાં ૪

પદ ૧૨૭૦ મું.

તારા ઇગદીયામાં લલચાણી રે, છેલા ઇગાળા;
હું તો ભરવું ભૂલી ગઈ પાણી રે, કાનુડા કાળા.

આજ આવીતી હું તો જમુનાને આરે, કીધી ધાયલ ઇગલીયે તારેરે. છે૦ ૧
 છેલછબીલા તારુ ઇગલુંરે ભાળી, મે તો શકા જગની ટાળીરે. છે૦ ૨
 ઇગલીયું રે તારુ રંગડાનું ભરીયું, વહાલા ભેતાં તનડુ વીસરીયું રે. છે૦ ૩
 ઇગલીયાંની છબી નૌતમ સારી, બયે પ્રહ્લાનંદ બલિહારી રે. છે૦ ૪

૫૬ ૧૨૭૧ મું.

મારા નવલ સનેહિડા નાવરે, ઓરા આવોને;

મારે ભેઠ્યાનો છે અતિ ભાવરે, કંઠ લગાવોને.

સુંદર બાંધો શીર પાઘ સોનેરી, આવી લટકાં કસોને રંગ લેરી રે. ઓ૦ ૧
 પુલતણા રે ઇગા મેલોને ફરતાં, દેખી દુર્જન છેને દાઝી મરતાં રે. ઓ૦ ૨
 મનમાં વસી મારે મૂર્તિ તારી, વારી બંકા નવલ વિહારી રે. ઓ૦ ૩
 પ્રહ્લાનંદના શ્યામ સોહાગી, વહાલા રૂપ તારે અનુરાગી રે. ઓ૦ ૪

૫૬ ૧૨૭૨ મું.

તારુ રૂપ ભેધને હું તો રીઝી રે, રૂપાળા રસીયા;

મુને વાત ગમે નહીં બીજી રે, અતરમાં વસીયા.

ચાલ રંગીલી મન પ્રાણ હરે છે, મારા નિરખીને નેણાં ઠરે છે રે. રૂ૦ ૧
 ભાલ તીલક મુખની છબી ભારી, તારા મોલીડાપર વારી રે. રૂ૦ ૨
 કાળુ બાળુ રે શોભા કુંડલ કેરી, મીઠી મોરલી વળડો છો ગેરી રે. રૂ૦ ૩
 પ્રહ્લાનંદ કહે શું કહી દાખું, મારી આંખડલીમાં નિત રાખું રે. રૂ૦ ૪

૫૬ ૧૨૭૩ મું.

હું તો ગધતી જમુના પાણી રે, દીઠો ડોલરીયો;

ખેલે જળમાં મોહન દાણી રે, રંગડાનો ભરીયો.

ગરવ ભરી વહે જમુના ગેરી, માંઈ ઉઠે છે સુંદર લેરી રે. દી૦ ૧
 અલવ કરંતો વહાલો નીર ઉછાળે, હેતે ભાવ કરીને સામું ભાળે રે. દી૦ ૨
 ગોવાલાને મનડેરે ગમતા, વહાલો રંગડો ઢાળે છે જલ રમતા રે. દી૦ ૩
 પ્રહ્લાનંદનો વહાલો શોભે, એના લટકાંમાં મન મારું લોભે રે. દી૦ ૪

૫૬ ૧૨૭૪ મું.

ખેલે જમુનામાં નંદદુલારો રે, મોહન વનમાળી;

આ જન્મ સુફલ થયો મારો રે, ભુધરને ભાળી.

મેઘ ઝરે શીર ધીરે ધીરે, રૂડા લાગે છે ગૌર શરીરે રે. મો૦ ૧
 રાગ આલાપે પ્યારો અતિ ઉછરંગે, ગાવે કહાન ગોવાલીડા સંગે રે. મો૦ ૨
 બળવત વહે જળ જમુનાનું બોહોળું, છેલો ઉડાડે છે અતિ છોળું રે. મો૦ ૩
 પ્રહ્લાનંદનો નાથ વિહારી, ભેધને ગરક થઈ મજનારી રે. મો૦ ૪

૫૬ ૧૨૭૫ મું.

રૂડા લાગો છો નટવર નાતા રે, પ્રીતમજી ખ્યારા;

ગેરે રાગે મધુર સુર ગાતા રે, શોભો છો સારા.

અલકે છે સુંદર જલમાંહી છાતી, જોતાં આંખડલી નથી ધ્રાતી રે. પ્રીં ૧
કોડે કોડે રે કર લટકાં કરો છો, તેણે હૈડાની ધીરજ હરો છો રે. પ્રીં ૨
જલ ક્રીડા મોહન તારી જોધને, રહે છે ઇંદ્રાદિક સુર મોહીને રે. પ્રીં ૩
અદ્વાનન્દના નાથ વિહારી, તારી આ છબી અંતર ધારી રે. પ્રીં ૪

૫૬ ૧૨૭૬ મું.

સખી ધન ધન જમુનાનાં વારી રે, ખેલે ખાંતીલો;

વહાલો નૌતમ લીલા ધારી રે, રસીયો રંગીલો.

જમુનાનો જશ મોટા મુનિવર ગાવે, એના મહિમાનો પાર ન આવે રે. ખેં ૧
ડોલરીયો રે એમાં રંગભર ડોલે, બીજું તીરથ નાવે એને તોલે રે. ખેં ૨
પામર નર મહાતમ શું પ્રીછે, એને ઇંદ્રાદિક સુર ઇચ્છે રે. ખેં ૩
અદ્વાનન્દ કહે જમુનાનો આરો, છે જો ત્રીન લોક થકી ન્યારો રે. ખેં ૪

૫૬ ૧૨૭૭ મું-રાગ ગરબી.

મા જમુનાને આરે ઉલો છેલ છબીલો, મુને જાવા હે ભરવા પાણી રે. માં ૧
મધુરે મધુરે સૂર મોરલી વળડે, તેણે લીધું છે મનડું માર તાણી રે. માં ૨
નંદનો કુંવર રંગીલો નિરખ્યા જેવો, એને હ્રમ કડા બેઉ હાથે રે. માં ૩
કોડે કોડે રે છેલો ખેલ કરે છે, સરવે ગોવાળા સાથે રે. માં ૪
મનમાં આવે તેમ કહેજો મુજને, મારી લગની એ સાથે લાગી રે. માં ૫
કામ નથી મારે બીજા કોઇનું, લોક લખ્યા મે તે લ્યાગી રે. માં ૬
માથા સાટાની જોને વાત થઇ, મારા જીવ સંગાથે આવી જડીયો રે. માં ૭
અદ્વાનન્દ કહે મારા દીલમાં અલોકીક, ચટકી સહિત રંગ ચઢીયો રે. માં ૮

૫૬ ૧૨૭૮ મું.

બેની પાણીડે ગઇતી હું જમુનાને તીરે, ડોલરીયો વર દીઠો રે. ખેં ૧
લટકાં જોધને માર મનડું લોભાણું, મુખનો મરકલડો મીઠો રે. ખેં ૨
કમર કટારો શોભે સાવ સોનેરી, કાને કુંડળ મકરાકારી રે. ખેં ૩
રાજે છે સુંદર પાઘ રંગીલી, નવલ કલંગી ભારી રે. ખેં ૪
માનનીયુંના મનડા રે મોવા, રૂપ અલોકીક ધાર્યું રે. ખેં ૫
છેલ છબીલાનું છોડું જોઈ મેં તો, બીજું તે સર્વ વિસાર્યું રે. ખેં ૬
ભાલ તીલક અતિ શોભી રહ્યું છે, ચાલ મનોહર ચાલે રે. ખેં ૭
પ્રેમ સહિત માળા પુલકાંની પેરી, અદ્વાનન્દને વાલે રે. ખેં ૮

પદ ૧૨૭૯ મું.

હેલી નંદના નંદન સાથે નેહડો ખંધાણો, ખીજું તે કાંધ નવ બાણું રે.	હેં ૧
છેલ છખીલાનું છોશું રંગીલું, અંતરમાંહી પ્રોવાણું રે.	હેં ૨
એરે વીના મુને ખીજું કાંધ નવ સૂએ, ઘરમાં રેતાં નથી ગમતું રે.	હેં ૩
રાત દીવસ કહાનુકાની કેડે, રે છે મારુ મન બમતું રે.	હેં ૪
જગના જીવન કેરા લટકાં જોઈ હું તો, દીલમાં થઈ છું દીવાની રે.	હેં ૫
રગના ભીના મનોહર શ્યામ સલુણાની, મૂર્તિ નવલ મન માની રે.	હેં ૬
વ્રજના જીવન કેરી વંશી સુણી મુને, થયો છે સંસારીયો ખારો રે.	હેં ૭
અદ્વાનંદનો વાલો રસીક સુંદર વર, ન કરુ પલ એક ન્યારો રે.	હેં ૮

પદ ૧૨૮૦ મું.

સખી મનડું હથું મારું નંદને નાનડીયે, ચતુર નયન કેરી સાને રે.	સં ૧
શ્રવણે સુણીને ગુલતાન થઈ, એની મોરલડીની તાને રે.	સં ૨
રાત દિવસ આવી રટના લાગી, એનું મુખડું મેટ્યું નવ જાયે રે.	સં ૩
જગના જીવન અલખેલાને જોતાં, મારાં લોચન ત્રપત ન થાયે રે.	સં ૪
ગેરો શોભે છે માથે ફેટો ગુલાબી, માંઈ ચોલ રસીલી રંગ ચટકી રે.	સં ૫
લટકાં કરે છે કાજી નવલ કલગી ખેની, અંતરમાં આવી મારે અટકી રે.	સં ૬
મધુરે મધુરે મુખ હાસ કરીને, પ્રીત લગાડી ખ્યારે રે.	સં ૭
અદ્વાનંદ કહે મુજને વશ કીધી, કાનુડે કામજીગારે રે.	સં ૮

પદ ૧૨૮૧ મું—રાગ ગરબી.

લટકાળા તારે લટકે રે, લેરખડા હું લોભાણી;	
વાંસલડી કેરે કટકે રે, ચિત્તાંને લીધું તાણી.	૧
છોગલિયું તારુ છેલા રે, આવી અટક્યું અંતરમાં;	
વણુ દીઠે રંગના રેલા રે, ખેડી અકળાઉ ઘરમાં.	૨
રાતી આંખડલીની રેખું રે, મનડામાં ખુંતી મારે;	
ડોલરીઆ હું નવ દેખું રે, જંપ નથી થાતો ત્યારે.	૩
મરમાળી મૂરતિ તારી રે, વાલમ મારે ચિત્ત ચડી;	
અદ્વાનંદના હાર હજારી રે, કેમ કરી મેલું એક ઘડી.	૪

પદ ૧૨૮૨ મું.

રુડું ભાલ તીલક રૂપાળું રે, કોડે કીધું કેશરનું;	
ભાવે હું સુંદર ભાળું રે, કામડલું મેલી ઘરનું.	૧
વાંકી જુકુટી જોઈ વનમાળી રે, મારુ લોભાણું મનડું;	
મોહન નાસા મરમાળી રે, દોઈલી વેળાનું ધનડું.	૨

તારાં લોચનીયાં નંદલાલા રે, રંગભીનાં રંગના ભરીયાં;
વ્રજજીવન નટવર વહાલા રે, ગુણીયલ અંતરમાં ગરીયાં. ૩
લટકાળા મોહની લાગી રે, ભાવે મુખડું ભાળીને;
બ્રહ્માનંદના શ્યામ સુહાગી રે, બેઠી જગ ભય ટાળીને. ૪

૫૬ ૧૨૮૩ મું.

માણીગર મોલીડુ તારુ રે, સુંદર પુલકેથી છાયું;
મોહન તેમાં મન મારુ રે, ઠીક કરીને ઠેરાયું. ૧
રૂપાળું રંગનું ભરીયું રે, શોભે કોયું સોનેરી;
છોગલીયું નૌતમ ધરીયું રે, લાડકડા વાલમ લેરી. ૨
કાન્તુ નવલ કલંગી નિરખી રે, ચિત્તડામાં લાગી ચટકી;
થઈ ગઈ દીવાની સરખી રે, લોકલજ્યા સરવે પટકી. ૩
બહુ અંતરમાં રસબસીયું રે, ગરક કસુંબે બોળીડું;
બ્રહ્માનંદના મનમાં વસીયું રે, મોહન તારુ મોલીડું. ૪

૫૬ ૧૨૮૪ મું.

વ્રજજીવન શ્યામ વિહારી રે, લાવણ્યમાં હું લેવાણી;
મે તો મેલ્યો જગ વિસારી રે, કહાનડ તારી કેવાણી. ૧
સુંદર વર રંગડો ચડીયો રે, મરમાળા મોહન તારો;
જગ તૃષ્ણ સરખો ત્રેવડીયો રે, કુંણ માને ઘેનો ડારો. ૨
મારે તમથી પ્રીતિ બાંધી રે, કોઈની શંકા કેમ ધરુ;
ચિન્તામણી સુંદર લાધી રે, રાંક થઈને શીદ ફરુ. ૩
તમ સાથે રંગના ભીના રે, દીલડું માન્યું ડોલરીયા;
બ્રહ્માનંદના નાથ નવીના રે, વહાલમ મે તમને વરીયા. ૪

૫૬ ૧૨૮૫ મું—રાગ ગરબી.

કોડીલા નન્દકુમાર, વહાલા મનમાં વસી તારી મૂરતિ;
મારા હૈડાના નૌતમ હાર, વહાલા ક્ષણું ન મેલું ઉરથી. ટેક.
ફેટો અજબ રંગીલો પુટરો, કાન્તુ નવલ સોનેરી કોર. ૧૦ ૧
કોઈક પ્રેમી તે જનની કીધલી, રુડી શોભે છે ચંદન ખોર. ૧૦ ૨
છોગાવાળા છેલા તારું છોગલું, આવી ખુતું અંતરમાં ખૂખ. ૧૦ ૩
જોઈ ગરક થઈ હું તો જાહવા, મારા મન માન્યા મેહેખૂખ. ૧૦ ૪
કામણગારી ખ્યારા તારી આંખડી, થેલું કીધું છે ગોકુળ ગામ. ૧૦ ૫
બ્રહ્માનંદના ખ્યારા તારે ઉપરે, વારી નાખું હું કોટીક કામ. ૧૦ ૬

૫૬ ૧૨૮૬ મું.

મારા સ્થામળીયા સરદાર, કહાના મનહું મોહું તારા અંગમાં;
 જઈ વારણે વારમવાર, કહાના રસખસ થઈ હું તો રંગમાં. ટેક.
 ખાંચે ખાંચુ જડાઉ ખાંધીયા, તેમાં લટકે સોનેરી ઘોર. ૪૦ ૧
 વાલા આવીને ખુલાં અંતરે, તારાં કુંડલ નન્દ કીશોર. ૪૦ ૨
 બહુ મૂલા સોના કેરા સાંકળા, કાંચુ શોભે છેલા તારી કોટ. ૪૦ ૩
 જાદુગારી પ્યારી તારી મૂરતિ, ભેતાં ચિત્તડાંને લાગલ ચોટ. ૪૦ ૪
 રૂડી હંસ સરીખી ચાલને, બાળી વ્યાકુળ થઈ વ્રજનાર. ૪૦ ૫
 અદ્વાનંદનું લોભાણું ચિત્તડું, તારી પાઘડલીને તાર. ૪૦ ૬

૫૬ ૧૨૮૭ મું.

મારા લેરખડા નન્દલાલ, છેલા રટના લાગી તારા રૂપની;
 ભાળી તીલક મનોહર ભાલ, છેલા અંતર પ્રીતિ ઉપની. ટેક.
 ફાવે હૈડાને ઉપર કુટડી, મુંઘા મૂલા મોતીડાંની માળ. છેં ૧
 રંગભીના રસીલા રાજવી, મારા ભમર પીયા ભુપાળ. છેં ૨
 છુલ્લ પેચ પાઘડલીના સાયબા, તેની શોભા કહી નવ જાય. છેં ૩
 મોતીડાંનો જૂડો રૂડો માવજી, મારે આવી વશ્યો મનમાંય. છેં ૪
 ખલવંત નેહું કેરા ખાણથી, મારુ તનહું વેધું તે કીક. છેં ૫
 અદ્વાનંદના વહાલા તારી મૂરતિ, આવી ઠેરી આંખડલીમાં ઠીક. છેં ૬

૫૬ ૧૨૮૮ મું.

છેલા ડોલરીઆ દીવાન, પ્યારા નેડો લાગ્યો તારા નેણમાં;
 મારા પ્રીતમ જીવન પ્રાણ, પ્યારા રસીક વેધાણી વેણમાં. ટેક.
 રૂડી શોભે અતી રળીઆમણી, રાતી આંખડલીમાં રેખ. પ્યાં ૧
 તારી એ રેખડલીને કારણે, ફરે શંકર પહેરી લેખ. પ્યાં ૨
 મોંઘા મૂલે છેલા તારે મોલીયે, ભાળી નવલ સોનેરી મે ભાત. પ્યાં ૩
 તારા એ રે મોલીડાનું અંતરે, ધરે ધ્યાન મુનિ દીન રાત. પ્યાં ૪
 ગેરા પુલડાંની હારની ફેરમાં, ધૂમે ભમર થયા શુલતાન. પ્યાં ૫
 અદ્વાનંદના રગીલા વહાલમા, કેશરના બીના કહાન. પ્યાં ૬

૫૬ ૧૨૮૯ મું-રાગ ગરબી.

વેણુ વળડો રે હરી લટકે, મોહી છું લાલ કમુંખી પટકે. ૧
 મોલીડું તારુ રે વનમાળી, ભૂધર ગરક થઈ છું ભાળી. ૨
 શોભે કોરું રે સોનેરી, નવલ કલંગી મોતીડાં કેરી. ૩

માથે છોડું રે મરમાળું, રડું લાગે છે રૂપાળું. ૪
અદ્વાનંદના પ્રીતમ ખ્યારા, છેલા લાગો છો અતિ સારા. ૫

પદ ૧૨૯૦ મું.

માયા લાગી રે તારા મુખની, નૌતમ મૂર્તિ કારણ મુખની. ૧
જોઈ મારા લોચન રે મુખ પામે, મોહી છું લાલ સુરંગી જામે. ૨
આંખ્યુ તારી રે અણીઆળી, જોતાં રંગ નાંખો છો ઢાળી. ૩
નાસા શોભે રે અતી તીખી, સુંદર દીપક જ્યોત સરીખી. ૪
અદ્વાનંદના રે વહાલાજી, વાતુ કહોને તાજી તાજી. ૫

પદ ૧૨૯૧ મું.

મોહન મૂરતિ રે મુને તારી, વહાલી લાગે કુજવિહારી. ૧
લાવણ્ય જોઈને રે લોભાણી, પ્રીતે પરવશ થઈ પ્રોવાણી. ૨
લટકાં તારાં રે લટકાળા, કાજી લાગે કહાનક કાળા. ૩
તમને નિરખીને ડોલરીઆ, જતન કરી અંતરમાં ધરીયા. ૪
અદ્વાનંદના રે હરી બેલી, તમને રાખ્યા સહુને મેલી. ૫

પદ ૧૨૯૨ મું.

મીઠા બોલા રે મોરારી, છખી તારી લાગે છે અતી ખ્યારી. ૧
તમપર વારી રે અલબેલા, સાચા પ્રાણ સનેહી છેલા. ૨
જ્યેં મે તો છોડુ રે હરી તારુ, લાગે મુને ખીજું સરવ નકારુ. ૩
માથે મોલીડું રે હરી ધર્યું, ભુધર નૌતમ પુલકે ભર્યું. ૪
અદ્વાનંદના રે રંગ લેરી, ગીરધર વેણ વજાડો ગેરી. ૫

પદ ૧૨૯૩ મું-રાગ ગરબી.

આવો અલવિલા અલબેલ, મંદિરિયે મારે;

વારી રૂપાલા રંગ રેલ, મોહી લટકે તારે.

ટેક.

વહાલી લાગે ખ્યારા નૌતમ વાતુ, તારુ મુખડું મેલ્યું નથી જાતું રે. મં० ૧
હૈંમ કડામાં જડીયલ હીરા, પેહરી ચાલો છેલા ધીરા ધીરા રે. મં० ૨
મોલીડાની શોભા જાએ નહીં વરણી, ચોપે સાવ સોનેરી ઉપરણી રે. મં० ૩
અદ્વાનંદ કહે રંગભર રમવા, ઝાડું મહી માંખણ ધૃત જમવા રે. મં० ૪

પદ ૧૨૯૪ મું.

આવો રસીઆજી મજરાજ, કહાના કેસરીયા;

મારા મન ગમતા મહારાજ, રંગડાના ભરીયા.

ટેક.

ખહુ મૂલી શીર પાઘ બનાવો મારા, દીલડાને ડોલાવો રે. કં० ૧
ચિત્તમાં ખુતો તારાં મોલીડાને છેડો, મારે લાગલ નટવર નેડો રે. કં० ૨

પ્રાણપીયા જામા જરકસી પેહરો, હસી સામું આવી મુને હેરો રે. ૩૦ ૩
ઝેરખડા બાંધે સુંદર બાંધો, અક્ષાનંદ કહે તો રહે નહીં વાંધો રે. ૩૦ ૪

પદ ૧૨૮૫ મું.

આવો ડાલરીયા દિવાન, મેરમજી મારા;
માવા માણીગર મેરાણ, પ્રાણથકી ખ્યારા. ટેક.
પ્રાણથકી મૂર્તિ તારી ખ્યારી, મનમોહન છે નિધિ મારી રે. મેં ૧
લાલ મનોહર નવલ કલંગી, શોભે શ્યામળીયા નવ રંગી રે. મેં ૨
અરુણ વિશાલ અનોપમ આંખ્યું, જોતા તનડું વારી મારું નાંખ્યું રે. મેં ૩
અક્ષાનંદના બલવંત બેલી, આવી મહાલો છોગા શીર મેલી રે. મેં ૪

પદ ૧૨૮૬ મું.

આવો રંગ લીના જહુરાય, મહોલે મરમાળા;
જોઈ તમને મારું દુઃખ જાય, રાજેન્દ્ર રહીઆળા. ટેક.
હાથ તણે લટકે મન હરતા, મારા હૈડામાં મૂરતિને ધરતા રે. મેં ૧
કેસરની શુભ આડ કરીને, હેરો લોચન પ્રેમ ભરીને રે. મેં ૨
પ્રાણ પીયા રંગ રેલ પધારો, મારી વીનતડી ઉર ધારો રે. મેં ૩
અક્ષાનંદના સુંદર છેલા, આવો વહાલમ વેહેલા વેહેલા રે. મેં ૪

પદ ૧૨૮૭ મું-રાગ ગરબી.

ઘેર આવોને ગીરધારી, વાલીડા કુંજવિહારી. ૧
રૂડા લાગો છો રૂપાળા, માણીગરજી મરમાળા. ૨
તારું છોગલીયું મેં જોયું, જોઈને મન મારું મોહ્યું. ૩
તારી મૂર્તિ મારે મન માની, છોગાળા છેલ શુભાની. ૪
તારું મોલીડું ચિત્ત ચડીયું, અક્ષાનંદને જીવડલે જડીયું. ૫

પદ ૧૨૮૮ મું.

આવો નાથ પ્રસન્ન મન થઈને, લલચાવો શું છેટે રહીને. ૧
વહાલી લાગે છે નટવર વારી, રૂડી લટકતી ચાલ તમારી. ૨
તારી લગની અલોકીક લાગી, રસીયા વર શ્યામ સોહાગી. ૩
તમે રંગલીના રંગરેલા, અતી શોભો છો અલબેલા. ૪
અક્ષાનંદના વહાલા બહુ રંગી, છો છેલ જન્મના સંગી. ૫

પદ ૧૨૮૯ મું.

મરમાળા આવો છોગા મેલી, બહુ નામી અલોકિક બેલી. ૧
લટકાળા ચાલો ધીરે લટકે, પ્રોયું મનડું શુભાળી પટકે. ૨

પેહિરી નવલ મોતીડાની માળા, લાવો પ્રજના મોરલડીમાં ઢાળા. ૩
પુલડાંના તોરા શીર ફાવે, ગુંજે ભમર માથે ગુણુ ગાવે. ૪
અક્ષાનંદના વહાલા રંઝ ભરીયા, મેં તો પ્રાણુ થકી પ્યારા કરીયા. ૫

૫૬ ૧૩૦૦ મું.

અલવીલા મંદિરીએ આવો, તોરા પુલ તણા લટકાવો. ૧
તારું રૂપ સદા રસ ભરીયું, નિરખી અંતરમાં ધરીયું. ૨
પ્રેમે વસન આભૂષણુ પેરો, ફેંટો આંધો ગુલાબી ગેરો. ૩
તારાં લોચનીઆં કરુણાથી ભરીયાં, જાણે કનકતણાં ડાબરીયાં. ૪
અક્ષાનંદના વહાલા સુખકારી, તારા વદન કમલપર વારી. ૫

૫૬ ૧૩૦૧ મું-રાગ ગરબી.

ચાલો સૈયો જાએ જમુના કાંઠે રે, ખાંતીલેને માંડ્યો સુંદર ખેલ રે; ૧
મોહનને જોવાને જાએ મલપતાં રે, પાણીડાંની માથે લૈને હેલ રે. ૧
ખાબુને કાબુ રે આંહે આંધીયા રે, હીડલતેને પેચોં હેડે હાર રે; ૨
હસીને કરે છે લટકાં હાથનાં રે, લટકાળો નંદનો કુમાર રે. ૨
છેલાનાં મોતીડાં કેરા છોગલાં રે, પ્યારી તે રંગીલી રુડી પાગ રે; ૩
મીઠીને વળડે કાનો મોરલી રે, સુણીને પીયાલે ડાલે નાગ રે. ૩
રસની જાણે રે સર્વે રીતડી રે, વહાલો મારો ચતુર સુજાણુ રે, ૪
અક્ષાનંદ જાએ રે એને વારણે રે, મજની નારીનો જીવન પ્રાણુ રે. ૪

૫૬ ૧૩૦૨ મું.

મરમાળાજી આવો મારા મોલમાં રે, પાતળીયા રંગીલા મારા પ્રાણુ રે; ૧
આવીને શોભાવો મારો ઓરડો રે, છેલ છબીલા ચતુર સુજાણુ રે. ૧
ચિત્તડામાં ખૂલ્યું છે તારું છોગલું રે, રુડીને કલંગી ખૂળીદાર રે; ૨
સોનેરી કોયું રે મોયું મોતીયે રે, મોલીડું દેખીને વાધે પ્યાર રે. ૨
મનડામાં પ્રોવાણી તારી મૂર્તિ રે, હાથ ન લાગે ઘરડા કેરું કામ રે; ૩
હસીને જોલાવો મુને હેતમાં રે, શ્યામળિયા રંગીલા મારા શ્યામ રે. ૩
કહાનકુંવર રંગલીના તારે કારણે રે, લોક તણી મેલી મે સર્વે લાજ રે; ૪
અક્ષાનંદના નાથ પધારો સેજડી રે, રસિક સલુણા છોગાળા મજરાજ રે. ૪

૫૬ ૧૩૦૩ મું.

જમુનામાં ઝીલે રે સુંદર શ્યામળો રે, સર્વે ગોવાલીડાને સાથ રે; ૧
છોળ્યુંને ઉછાળે વાલો નીરની રે, હીલો લાવે જળમાં ખેલે હાથ રે. ૧
આસપાસ સખા કેરી મંડળી રે, ગેરેને મધુરે સ્વરે ગાય રે; ૨
હેલડલી ઉપાડી ચાલો પાણીયે રે, રસીયો જોવાને જાદવરાય રે. ૨

દેખતાં દેખતાં મારે દુખડી રે, સખા સરવે ઝીલે ચારે કોર રે;
 ઝીણી ઝીણી ખુંદ પડે છે મેઘની રે, મોહનને જોઈ નાચે બોલે મોર રે. ૧૦ ૩
 જલની લીલા રે છેલા કહાનની રે, જેણે દીઠી તેનાં મોટાં ભાગ્ય રે;
 શોભા રૂડી બ્રહ્માનંદના શ્યામની રે, રાત દીવસ હૈડામાં રાખ્યા લાગ રે. ૧૦ ૪

૫૬ ૧૩૦૪ મું.

કોડીલો ઝીલે રે છેલો કહાનજી રે, નિર્મળ રૂઝાં જમુના કેરા નીર રે;
 નિર્મળ ખેલે પાસ સખાની મંડળી રે, નિર્મળ નેણે હેરે છે બળવીર રે. કેા ૧
 કઠિને ઉભી રે મજની કામની રે, ગાવે છે મધુરે સાદે ગીત રે;
 હાથેને ઉછાળે પાણી હેતમાં રે, પ્રેમી જનને વાધે જોઈ જોઈ પ્રીત રે. કેા ૨
 ઇંદ્રાદિક જોવાને કાળે આવીયા રે, છાઈ રહ્યાં આકાશે વિમાન રે;
 ઉત્સાહ કરીને ગાવે અપહરા રે, શકર જોવા આઁયા મેલીને ધ્યાન રે. કેા ૩
 શોભે છે ગોઠીડા કેરા સાથમાં રે, તારાના મંડળમાં જાણું ચઢ રે;
 જળની લીલા જોઈને જાદવરાયની રે, બલિહારી જાય છે બ્રહ્માનંદ રે. કેા ૪

૫૬ ૧૩૦૫ મું-રાગ ગરબી.

રંગીલા રંગડાને ચટકે રે, કે મારું મન લીધું છે લટકે રે. ૧
 ખીરાજે કુલડાનો તોરો રે, મનોહર કેડે કહોરો રે. ૨
 બની છે કુલડાની ટોપી રે, અનોપમ અંગરખી ઓપી રે. ૩
 સુરંગી સુથણુલી સારી રે, લોભાણી જોઈને મજનારી રે. ૪
 ખાંધ્યા છે કુલડાના બાજુ રે, કાનોમાં કુંડળીયાં કાજુ રે. ૫
 સોનેરી ફેંટો કટિ કસીયો રે, કહે બ્રહ્માનંદને મન વસીયો રે. ૬

૫૬ ૧૩૦૬ મું

મારે ઘેર અલખેલો આઁયા રે, કે પ્રેમ કરી મે પધરાઁયા રે. ૧
 પલંગ મે તો પુલકાથી કસીયો રે, તે ઉપર બેઠા છે રસીયો રે. ૨
 હસી જોયું છે મુજ સામું રે, કે પૂરી મારા હૈડાંની હામું રે. ૩
 અગોઅંગ આલિંગન લીધું રે, કે કરવાનું સરવે કીધું રે. ૪
 રંગડાની લાગી છે તાળી રે, કે જોડ બની છે રૂપાળી રે. ૫
 બ્રહ્માનંદનો સ્વામી નિરખી રે, ઘણું મારા હૈડામાં હરખી રે. ૬

૫૬ ૧૩૦૭ મું.

વારી જઈ સાચું કહેા વહાલા રે, કે આજ કયાં ગયાતા નંદલાલા રે. ૧
 રમીયા કે સંગે રાતે રે, કે અમ ઘેર આઁયા પરભાતે રે. ૨
 બોલો છો ખીતા મુખ વેણાં રે, નિદ્રામાં ઘેરાણાં નેણાં રે. ૩
 હિયે ઉઠી મોતીડાની માળા રે, કે તેણે લાગો છો રૂપાળા રે. ૪

કપોલે કાજલની રેખા રે, દીસો છે ચોળાણા સરખા રે. ૫
પ્રદ્યાનંદ કહે સમ છે તમને રે, થયું તેમ કહો સર્વે અમને રે. ૬

૫૬ ૧૩૦૮ મું.

તમે નહીં કહો પથ્થુ ડું બાણું રે, તમારુ મન ત્યાં લોભાણું રે. ૧
પજ્યું આવી તે સાથે પાનું રે, છપાડ્યું કેમ કરી રહે છાનું રે. ૨
તમારે તે સાથે સાણું રે, જણાય છે નયનોમાં ગાનું રે. ૩
તે સારુ વેણી વન ફલ લેઈ આવો રે, ગુથી ગુંથી ગજરા પેહરાવો રે. ૪
કુડું કુડું અમ આગે કહો છો રે, રાતલડી તે પાસે રહો છો રે. ૫
પ્રદ્યાનંદ કહે સાચું વહાલા રે, ચતુરાઈ મ કરો નંદલાલા રે. ૬

૫૬ ૧૩૦૯ મું.

અધ્યા કેમ વાર્યુ નથી કરતો રે, કે કોઇની લાજ નથી ધરતો રે. ૧
ધાર્યું છે શું તારા મનમાં રે, રોડીને ઉભો વનમાં રે. ૨
એકલડી બાણી તે મુજને રે, શીખામણ આપીશ હું તુજને રે. ૩
મુજમાં નહીં તારુ ફાવે રે, જશોદાને કહે જઈ પરણાવે રે. ૪
પરણી એક પોતાની કરીએ રે, બીજી કેડે નવ ફરીએ રે. ૫
પ્રદ્યાનંદ સાચુ બતાવે રે, પરણ્યા વિના પાર નહીં આવે રે. ૬

૫૬ ૧૩૧૦ મું.

રહો રહો નંદતણા લાલા રે, આવા તમે શું થાઓ છો કાલા રે. ૧
સૌને દેખતાં છળીઆ રે, કે આવી ખાઝો મા બળીઆ રે. ૨
કહાવો છો બાલપ્રદ્યાચારી રે, દિસો છો લખણના ભારી રે. ૩
લખણ તમારા છે આવા રે, કે કરશે અમને જગ આવા રે. ૪
હજી તો દીકામાં નાના રે, વિચારી બોલો મુખ કહાના રે. ૫
પ્રદ્યાનંદ કહે બહિં હું વારી રે, ન રોકો વનમાં પરનારી રે. ૬

૫૬ ૧૩૧૧ મું.

વળડી વાંસલડી વનમાં રે, કે ચટપટી લાગી છે તનમાં રે. ૧
સુણી સુણી આતુર અતી થાઉં રે, કે બાણી હું તો સર્વે મેલી બહિં રે. ૨
ચાલી હું તો ઘર ધંધો મેલી રે, ઘરને ઠેરાવી ઘેલી રે. ૩
જેયા મેં વહાલાને જ્યારે રે, કે તનડું ટાડું થયું ત્યારે રે. ૪
માવાની મોરલીમાં મોહી રે, કે કુલની મરજા પોઈ રે. ૫
પ્રદ્યાનંદ થો છે રંગ રેલું રે, હવે કેમ મોહનને મેલું રે. ૬

પદ ૧૩૧૨ મું.

થૈને લીલતણા લાડા રે, કે આવી ઉભા છો કેમ આડા રે. ૧
 દેખાડો છો એવડો બેરો રે, કે માથે ઘાલી કુલડાનો તોરો રે. ૨
 કસુંખી પાઘડલી ખાંધી રે, ડરાવો છો લોચનીયાં સાંધી રે. ૩
 બાણો છો મહી એનું ખાશું રે, ખાધને ખેમ કુશલ બાશું રે. ૪
 એમાં તો વાર ઘણી વહાલા રે, ખોશો માં લાજડલી ઠાલા રે. ૫
 બ્રહ્માનંદનો સ્વામી રમીયો રે, ગોપીનાં વચન સુણી હસીયો રે. ૬

પદ ૧૩૧૩ મું-રાગ ગરબી.

રંગભીના રંગની રેલ છો, રંગીલાણ;

મારા અલવીલા અલબેલ છો, રંગીલાણ.

ટેક.

રસની બાણો છો રીતડી, રંઠ પાતળીયા તમથી પ્રીતડી. રંઠ ૧
 તારું છોગું ચિત્ત ખુંચી રહ્યું, રંઠ મુખ દેખી હુઃખ મારું ગયું. રંઠ ૨
 તારી મોરલીને નાદે કરી, રંઠ સરવે મોહ પમાડી સુંઢરી. રંઠ ૩
 તારી મોરલીમાં બહુ ઘણાં, રંઠ તેણે તાણ્યાં મન અબળા તણાં. રંઠ ૪
 બ્રહ્માનંદ કહે વહાલ વધારિયે, રંઠ પ્રીતમણ સેજ પધારિયે. રંઠ ૫

પદ ૧૩૧૪ મું.

રૂપ તમારું બેધને, રૂપાળાણ;

મારું મનડું રહ્યું છે મોહીને, રૂપાળાણ.

ટેક.

હું વારી બઈ તુજ ઉપરે, રૂઠ મારા દેખીને નેણાં ઠરે. રૂઠ ૧
 તારી આંખડલી પ્રેમે ભરી, રૂઠ હરી હેરો છો હેતે કરી. રૂઠ ૨
 મુને શું બાણું જે શું કર્યું, રૂઠ હેરીને ચિત્ત મારું હર્યું. રૂઠ ૩
 તારાં મુખડાની માયા ચડી, રૂઠ મેલ્યું નવ બાયે અધ ઘડી. રૂઠ ૪
 રસની વાતુના બાણુ છો, રૂઠ બ્રહ્માનંદના જીવન પ્રાણુ છો. રૂઠ ૫

પદ ૧૩૧૫ મું.

મનની તે આંટી મેલીયે, મરમાળાણ;

ખાંતે એકાંતે ખેલીયે, મરમાળાણ.

ટેક.

મે સેજ ખીછાઈ સજ કરી, મઠ આવો તો આરત છે ખરી. મઠ ૧
 શણગાર સજ્યા તમ કારણે, મઠ વહાલમ આવો બઈ વારણે. મઠ ૨
 રમીયે તે રંગ ભર રાતડી, મઠ વળી રસની કરીએ વાતડી. મઠ ૩
 આલિંગન ચુંબન લીજીએ, મઠ કરી પ્રેમ અધર રસ પીજીએ. મઠ ૪
 બ્રહ્માનંદની અરજ સાંભળો, મઠ આવીને એકાંતે મળો. મઠ ૫

૫૬ ૧૩૧૬ મું.

દહી દેખી તારી દાઢ ચળી, કહાનુડા રે;	
મુને દેખી વનમાં એકલી, કહાનુડા રે.	ટેક.
કેમ બાએ છે મહીને ઘડે, કં એમ હુંગાધયે દહી નહિ જડે.	કં ૧
આવી ઉભા છો ક્યાં થકી, કં મહી નહિ જડે એ માંદાથી.	કાં ૨
આજ હું તારુ નહિ સહું, કં જઈ નન્દ જશેદાને કહું.	કં ૩
શું કહાડીશ એમાંથી મથી, કં કાંઈ હું તુજથી ડરતી નથી.	કં ૪
કહે પ્રદ્ધાનંદ હું કહું ખરુ, કં બોલીશ નહિ મુજને અરુપર.	કં ૫

૫૬ ૧૩૧૭ મું-રાગ ગરબી.

હો નટવરજી હજી તમે નાનકડા, કાંધ લોકની રાખો લાજ.	હો ૧
અમે કહું નથી ક્યાંઈ કાલનું, વળી આવી ઉભા છો આજ.	હો ૨
વહાલા વેહિતાં રોકો માં વાટમાં, સરવે દેખે સૈયરનો સાથ.	હો ૩
મુને સાસુ દેશે મેણલાં, તમને જોડી કહું છું હાથ.	હો ૪
એમાં જડશે તે તમને ઓલંભો, તમે જીવો વિચારીને જાણુ.	હો ૫
તમે આજથી ખોશો આખરુ, પછે કન્યા તે દેશે કુણુ.	હો ૬
આડા આવો છો જાણીને એકલી, વહાલા તાણો માંનવરંગ ચીર.	હો ૭
તમે છેલ થયા તે જાણીયે, આવી બાએ માં જમુનાને તીર.	હો ૮
એવા લખણુ તમારા લાલજી, કરશે ઉજડ ગોકુળ ગામ.	હો ૯
કોઈનું ઘર ભંગવી શું કાઢશે, માનો પ્રદ્ધાનંદના સ્થામ.	હો ૧૦

૫૬ ૧૩૧૮ મું.

હો નટવરજી હું તમને વારુ છું, આવી ઝાઝુ કરો માં જોર.	હો ૧
વાલા મહિડાં અમારાં મુંઘાં છે, કેડો મેલીને રેહેજે કોર.	હો ૨
કહાના કહું છું હું તમને કરગરી, મારી વાલાજી માનેને વાત.	હો ૩
શ્યાને કાજ ધિગાણું આદરો, હું જાણું તમારી જાત.	હો ૪
અહીં રાત દિવસ અમે ચાલીયે, વળી મહીનાં લઈ લઈ માટ.	હો ૫
અમે હાંણુ કેદિ નવ દીધલાં, વૃન્દાવન મથુરાની વાટ.	હો ૬
તમે દાણી થયા છો કારમા, દાણુ લીધાનો ઝાઝો હોડ.	હો ૭
કોઈ મળશે તમારા માથાની, તો કરશે પૂરાં કોડ.	હો ૮
વહાલા વનમાં આવી નવ રોકીયે, જોઈ સમજીને કહીયે વેણુ.	હો ૯
કહાના બાંધી તે સુઠી લાખની, માનો પ્રદ્ધાનંદના સેણુ.	હો ૧૦

પદ ૧૩૧૮ મું.

હો નટવરજી જોર ન કીજીએ, આવા બોલો માં મોટા બોલ.	હો૦ ૧
વાલા હાંસી તે તેની કીજીએ, જે હોય પોતાની તોલ.	હો૦ ૨
અમે રહિયે રાજની વાડમાં, કરીયે ગાયુ ચારી ગુજરાન.	હો૦ ૩
દહાડી મથુરા જાઈએ મહી વેચવા, નિત્ય કેમ કરી દઈયે દાણ.	હો૦ ૪
તમે શું સમજીને સ્થામળા, આવી બોલો છો એવા ફેલ.	હો૦ ૫
અમે જાણી નથી કાંઈ બોલતાં, હમણાં સુધા થયા છો છેલ.	હો૦ ૬
તમે દીકામા છો નાનકડા, મુખ બોલો છો મોટી વાત.	હો૦ ૭
અમે જોર તમારુ જાણીએ, આવ્યા નાશીને અધરાત.	હો૦ ૮
વળી બીક દેખાડીને બાજો છો, કરી ઉભા છો લોચન ચોળ.	હો૦ ૯
અદ્વાનંદ કહે કરશે કહાનજી, તમે નન્દને માથે રોળ.	હો૦ ૧૦

પદ ૧૩૨૦ મું.

હો નટવરજી રહોને પાધરા, તમે મ કરો ખેચા તાણ.	હો૦ ૧
કરશે લાખુ વાતુ લાલજી, નહીં આપું મહીનું દાણ.	હો૦ ૨
અમે છેંચે મૈયારા કસનાં, માથે લાગે છે મહીડાનો ભાર.	હો૦ ૩
તમે જાણો છો મહીડુ લૂટશું, એમાં વહાલાજી લાગશે વાર.	હો૦ ૪
પરનારીનું નામ ન પૂછીએ, નવ કીજીએ ઝાઝી છેડ.	હો૦ ૫
આજ સાચી કડું છું આપને, થાશે વાલમજી વઢવેડ.	હો૦ ૬
પરનારીને મોહ પમાડવો, તેનો શીખવું એક ઉપાય.	હો૦ ૭
જઈ મુખ ઘોઈ આવો મોહનજી, જમુનાનાં પાણી માંદ.	હો૦ ૮
પૂછી આવો જશેદા નન્દને, પછે મહીનાં ફેડો માટ.	હો૦ ૯
અદ્વાનંદ કહે લીધો નથી વેચાતો, તમે જમુનાજીને ઘાટ.	હો૦ ૧૦

પદ ૧૩૨૧ મું.

હો પ્રીતમજી સેજ પધારીએ, વાલા જોઈને રહી છું વાટ.	હો૦ ૧
હું તો આવીને ઉભી છું આંગણે, તમે આવો નહિ શા માટ.	હો૦ ૨
મે તો કુસુમે બીછાવી સેજડી, સજ્યા શોભિતા શણગાર.	હો૦ ૩
મારે આશ ઘણી છે અંતરે, આવો હેતુ હૈયાના હાર.	હો૦ ૪
મે તો તોડી સખ સંસારથી, એક તમથી જોડી પ્રીત.	હો૦ ૫
તમને શું કહી દાખું સ્થામળા, સર્વે જાણો છો રસની રીત.	હો૦ ૬
મુને બોલાવો અહીં બાંહલડી, રસીયા આવો રંગરેલ.	હો૦ ૭
હું તો જોઉં છું તમારી વાટડી, અતિ આતુર છું અલબેલ.	હો૦ ૮

મારે કામ ખીજા નથી કોઇનું, એક સગપણ છે તમ સાથ. હો૦ ૯
આવી એકાંતે સુખ આપીએ, નિત્ય બ્રહ્માનન્દના નાથ. હો૦ ૧૦

૫૬ ૧૩૨૨ મું.

હો વાલમજી તમે મુને વહાલા, છો મારા મન માન્યા મોરાર. હો૦ ૧
કહાના તમને મળ્યાનાં કોડ છે, કોડીલા નન્દકુમાર. હો૦ ૨
તમ સાથે બંધાણી પ્રીતડલી, મારા પ્રીતમ જીવન પ્રાણ. હો૦ ૩
વારી અલબેલા તમ ઉપરે, કરી નાખું તન કુરબાન. હો૦ ૪
જેઈ શ્યામ મનોહર મૂર્તિ, વળી સુંદર ગજગતિ ચાલ. હો૦ ૫
અતિ વાલપણની વાતમાં, મુને લાલચ્ય લાગી લાલ. હો૦ ૬
તમને જોઈને ઠરે મારી આંખડી, આલિંગન લઈને અગ. હો૦ ૭
વાલમજી તમારા વેણથી, ચડે ચિત્તને ગેરો રંગ. હો૦ ૮
મારે ભાંગી અંતરની ભીતડી, એક તમથી લાગી તાન. હો૦ ૯
આવી નિતનિત દરશન આપીએ, બ્રહ્માનન્દના વહાલા શુભવાન. હો૦ ૧૦

૫૬ ૧૩૨૩ મું.

હો પ્રીતમજી મુને તમે ખ્યારા, છો મારા હૃદય કમલના સુર. હો૦ ૧
જગજીવન તમને જોઈને, મારે વાધે છે નિત નિત નુર. હો૦ ૨
મુને શું કરશે સસારીયો, તમે હોતે અલ્યો હાથ. હો૦ ૩
હવે નહીં ચોશીઆળી કોઈ તણી, મારે જોડ બધાણી તમ સાથ. હો૦ ૪
સર્વે વારી નાખું તમ ઉપરે, સર્વે સગુ કુટુંબ સસાર. હો૦ ૫
વારી ભુધર તમને ભેટીને, મારો સફળ થયો અવતાર. હો૦ ૬
હું તો પામી છું પુરણ પુણ્યસું, કહાના તમ સરીખો કંથ. હો૦ ૭
હવે થઈ છું અખંડ સોહાગણી, સરવે આલ્યો છે દુઃખનો અંત. હો૦ ૮
વહાલા અધક્ષણ રહો માં વેગળા, મારા દીલડાના દીવાન. હો૦ ૯
બ્રહ્માનન્દના સનેહી વિકુલા, મારા તમથી બાંધ્યા પ્રાણ. હો૦ ૧૦

૫૬ ૧૩૨૪ મું.

હો સુંદર વર સુંદર શોભો છો, પેહિરી કુલડા કેરા હાર. હો૦ ૧
વહાલા રૂપ તમારુ જોઈને, સર્વે મગન થઈ મજનાર. હો૦ ૨
રૂડી લાલ કસુંબી પાઘમાં, શોભે પુલડાનો તોરો શીશ. હો૦ ૩
ચિત્ત ચોરો છો રંગ ભર ચાલમાં, મારા ડોલરીઆ જીગદીશ. હો૦ ૪
પેહિયાં હેમ કડા ખેડે હાથમાં, હીરા માણુક લાલ જડાવ. હો૦ ૫
જોઈ નવલ મનોહર મૂર્તિ, મારુ મન લોભાણું માવ. હો૦ ૬

ઓપે અજબ જડાઉ ઉતરી, ગલે મોતીડાની માળ. હોં ૭
ચિત્ત ચોરે છે જલદી ચાલતાં, રૂડી અગરખીની ચાળ. હોં ૮
તમે માનનીયુનાં મન હયાં, અંગે પેહિરીને વસ્ત્ર અનૂપ. હોં ૯
બ્રહ્માનંદ જાયે નિત્ય વારણે, ભેઈ રસીક મનોહર રૂપ. હોં ૧૦

પદ ૧૩૨૫ મું-રાગ ગરખી.

કહાનુડે મેલ્યું એમ કહાવી, સૈયર મુને કહાનુડે મેલ્યું એમ કહાવી;
ગ્વાલણી મારે મન લાવી, સૈયર મુને કહાનુડે મેલ્યું એમ કહાવી. ટેક.
સર્વે કરીશ તારા મનનુ ગમતું રે, જે માગીશ તે આપીશ લાવી. સૈં ૧
સારી પેઠે હું તુજને રાખીશ રે, ઘરેણાં વસ્ત્ર પેહેરાવી. સૈં ૨
તું તો મારે મનડે માંની રે, છાની નથી વાત ચાવી. સૈં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે માઆપને કેજે રે, ખોટી થશો ખીજે પરણાવી. સૈં ૪

પદ ૧૩૨૬ મું.

કહાનુડો આવી એમ કહે છે, સૈયર મુને કહાનુડો આવી એમ કહે છે;
કેની છોડી ક્યાં રહે છે, સૈયર મુને કહાનુડો આવી એમ કહે છે. ટેક.
કઈ શેરીમાં ઘર છે તારુ રે, પૂછી ખબર સર્વે લે છે. સૈં ૧
મોટી દેખાય છે રે મહીની મટુકી રે, તારે દૂધ ગાય કેટલુંક દે છે. સૈં ૨
ઉભી રહે ગોવાલણી અલબેલી રે, શીઠ બીહિ છે આંધ કેનો લે છે. સૈં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે હસી હેત દેખાડી રે, પુછે બેન તારે એક કે બે છે. સૈં ૪

પદ ૧૩૨૭ મું.

કહાનુડાને શું કરીએ, સૈયર હવે કહાનુડાને શું કરીએ;
દેખી દેખી મનમાં ડરીએ, સૈયર હવે કહાનુડાને શું કરીએ ટેક.
આવી રોકે જમુનાનો આરો રે, કેમ કરી પાણીડાં ભરીએ. સૈં ૧
કાંઈ ન કેહેવાયે એવું આવી બોલે રે, બે કહીએ તો લાજ મરીએ. સૈં ૨
જ્યાં જાઈએ ત્યાં કેડ ન મેલે રે, અમે રાત દીન ભાગતાં ફરીએ. સૈં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે એ તો વરવા ઉભો રે, કોને વર્યા તે કેમ કરી વરીએ. સૈં ૪

પદ ૧૩૨૮ મું.

કહાનુડે ઘેલડી કીધી, સૈયર મુને કહાનુડે ઘેલડી કીધી;
સુધ પુધ સર્વે હરી લીધી, સૈયર મુને કહાનુડે ઘેલડી કીધી. ટેક.
ના ના કરતાં મહીની મટુકી રે, પરાણે લેઈને પીધી. સૈં ૧
નહતણે છેરે નાનડીએ રે, સઉ દેખતાં ગાળ દીધી. સૈં ૨
જેમ કહીએ તેમ અવળો ચાલે રે, સમજે નહી વાત સીધી. સૈં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે અણુ તેડચો આવે રે, કાચું નહી કોઈ વીધી. સૈં ૪

૫૬ ૧૩૨૯ મું.

કહાનુડાને શું કહીએ, સૈયર હવે કહાનુડાને શું કહીએ;
જો કહીએ તો નિર્લજ્જ થઈએ, સૈયર હવે કહાનુડાને શું કહીએ. ટેક.
બળ દેખાડી વાટજ ખાંધે રે, નાખે છે હાથ માટ મહીયે. સૈં ૧
આવી બોલે નિત વાત ઉઘાડી રે, દહાડીનું કેટલું સહીયે. સૈં ૨
જમુનાજીને આરે ઉભો રે, જળ ભરવા નિત જઈએ. સૈં ૩
અદ્વાનન્દ કહે કાંઈ કહું ન માને રે, કેમ કરી ગોકુળ રહીએ. સૈં ૪

૫૬ ૧૩૩૦ મું.

કહાનુડે ચુંદડી તાણી, સૈયર મારી કહાનુડે ચુંદડી તાણી;
કેઈની લાજ નવ આણી, સૈયર મારી કહાનુડે ચુંદડી તાણી. ટેક.
સર્વે સાહેલી સાથે લઈને રે, ગઈતી જમુના પાણી. સૈં ૧
મન મસ્તાન થઈને ડોલે રે, જેમ તેમ બોલે મુખ વાણી. સૈં ૨
નવ જોખનવતી હું નારી રે, દેખી એની આંખ લોભાણી. સૈં ૩
અદ્વાનન્દ કહે એની મુજ માથે રે, ઠાવકી વાત ઠેરાણી. સૈં ૪

૫૬ ૧૩૩૧ મું.

કહાનજીને કુખળ પ્યારી, સૈયર લાગી કહાનજીને કુખળ પ્યારી;
સર્વે મજ વિનતા વિસારી, સૈયર લાગી કહાનજી કુખળ પ્યારી. ટેક.
ત્રણ વાંકે એનું તનડું વળ્યું છે રે, કુલ પણ એનું બહુ ભારી. સૈં ૧
મથુરામાં જઈને મોહનજી રે, લોક લાજ લેઈ દૂર ટારી. સૈં ૨
પતિવ્રતા સર્વે વાતે પુરી રે, શીલ લક્ષણ ગુણ સારી. સૈં ૩
અદ્વાનન્દ કહે કુખળ સંગે રહીને રે, ઠાવકા થયા ઘરખારી. સૈં ૪

૫૬ ૧૩૩૨ મું.

કહાનજીને કુખળ વહાલી, સૈયર લાગી કહાનજીને કુખળ વહાલી;
જઈ બેઠા એનું ઘર ઝાલી, સૈયર લાગી કહાનજીને કુખળ વહાલી. ટેક.
આપણુ સાથે પ્રીત કરીને રે, દઈ ગયા દાઝ હીયે ઠાલી. સૈં ૧
દામોદર દાસીમાં મોહ્યા રે, વાતડી લોકમાં હાલી. સૈં ૨
કુણ જાણે એણે શાં તપ કીધા રે, છળીલો ગયા ત્યાં ચાલી. સૈં ૩
અદ્વાનન્દ કહે હરિ હાથ કરીને રે, ફરે છે નિત પ્રુલી ફાલી. સૈં ૪

૫૬ ૧૩૩૩ મું-રાગ ગરબી.

મુને રોકો માં મહારાજ, માણીગર માવજી રે;
મારે ઘેર છે ઝાઝું કાજ, નટવર નાવજી રે. ટેક.
તમે દયો માં મારુ નામ, માં મારે કૂટશે મહીનું ઠામ. નં ૧

મારે માથડે લાગે છે ભાર, માં મુને થઈ છે ઝાઝી વાર. નં ૨
કેક નાંખશે ઠાલી આળ્ય, માં મુને સાસુ ફેશે ગાળ્ય. નં ૩
લોક દેખીને ધરશે ભરમ, માં એમાં આપણો જશે ધરમ. નં ૪
તમને જોડીને કહું છું હાથ, માં માનો બ્રહ્માનંદના નાથ. નં ૫

પદ ૧૩૩૪ મું.

તમે મ કરો ઝાઝા ફેલ, વારી જાઉં વહાલજી રે.

વળી થાઓ માં સુધા છેલ, લાડીલા લાલજી રે. ટેક.

તમે કેમ પડ્યા છો કેડ, વાં ઝાઝી મ કરો મારી છેડ. લાં ૧
કેમ ઉભા છો રોકી વાટ, વાં જો જો મહીનું ફેડતા માટ. લાં ૨
તમે મ કરો એવી વાત, વાં થાશે એમાંથી ઉતપાત. લાં ૩
કેડો મેલીને રહેજો કોર, વાં તમે મ કરો ઝાઝુ જોર. લાં ૪
સૌ જાણે તમારાં કામ, વાં માનો બ્રહ્માનંદના સ્થામ. લાં ૫

પદ ૧૩૩૫ મું.

આવા છેલ ન થૈયે શ્યામ, કેડીલા કહાનજી રે;

નવ લઈએ કોઈનું નામ, વહાલા ગુણવાનજી રે. ટેક.

તમે મોટા છો મહારાજ, કોં કાંઈ લોકની રાખો લાજ. વં ૧
તમે મ થાઓ મેવાર, કોં સૌ દેખે છે સંસાર. વં ૨
હજી નાના છો તમે નાથ, કોં આવી બાજો માં અમ સાથ. વં ૩
આવી શીદ કરો છો તાણુ, કોં નહીં આપુ મહીનું દાણુ. વં ૪
કહો છો વઢવા જેવાં વેણુ, કોં તમે બ્રહ્માનંદના સેણુ. વં ૫

પદ ૧૩૩૬ મું.

અમે ઓળખ્યા તમને આજ, તમે ધૂતારડા રે;

આવી બાજો છો શા કાજ કે, પ્રીતમ ખ્યારડા રે. ટેક.

સૌ જાણે છે સસાર, તમેં સરવ વશ કીધી વ્રજનાર. પ્રીં ૧
શીખ્યા ધૂતપણાનાં કામ, તમેં વહાલા ધૂત્યું ગોકુલ ગામ. પ્રીં ૨
વારી કહું માનોને કહાન, તમેં શીદ અમને કરો હેરાન. પ્રીં ૩
શાને રોકી ઉભા વનમાંદ્ય, તમેં જાવા ઘો જાદવરાય. પ્રીં ૪
આવી શાને કરો છો રીસ, તમેં વહાલા બ્રહ્માનંદના ધુશ. પ્રીં ૫

પદ ૧૩૩૭ મું.

વનમાંદ્ય વળડે વેણુ, ગોવિંદો ગારડી રે;

સુણી મનડું થઈ ગયું મેણુ, મોહી મૈયારડી રે. ટેક.

ગાવે માંહી મધુરા ગીત, ગોં ચાલમાંહી ચોરાણું ચિત. મોં ૧

કરી નેણાં કેરી ચોટ, ગોં સુધ ભુલી થઇ લોટપોટ. મોં ૨
કરી સામું જોધને સાન, ગોં થઇ ગીત સુણી શુલતાન. મોં ૩
આવી ઉભલો જમુના તીર, ગોં જોધ ભરવું બૂલી નીર. મોં ૪
અતિ કરે છે ખ્યાલ અનૂપ, ગોં બ્રહ્માનન્દ કહે સુંદર રૂપ. મોં ૫

પદ ૧૩૩૮ મું.

હેલી હેમ ઠડા બે હાથ, સલુણો શ્યામગો રે;
રમે જ્વાલિડાને સાથ, એનો જોને આમગો રે. ટેક.
વળી છોગલા મેલે શીશ, સં ચડે રમતાં જમતાં રીસ. એં ૧
કરે વાંક વિના વઢવેડ, સં જાઇએ બહાર તો દોડે કેડ. એં ૨
કરવા દે નહીં ધરના કામ, સં હેરે હેરણાં આઠો જામ. એં ૩
ન્હાયે જમુના બેલે બેલ, સં જળ પૂરમાં ઠેલાઠેલ. એં ૪
બ્રહ્માનન્દ કહે જો એની રીત, સં કરે જોર જોરાયે પ્રીત. એં ૫

પદ ૧૩૩૯ મું.

ઓરા આવોને સુંદર શ્યામ, પૂછુ એક વાતડી રે;
હૈંડાંની પુરો હામ, ઠરે મારી છાતડી રે. ટેક.
સરવે જાણીને થાઓ અજાણ, પૂં છે આશુની ઓળખાણ. ઠં ૧
આવી ઠરો અલોકીક ખ્યાલ, પૂં રૂડાં લટકાં દેખું લાલ. ઠં ૨
તમે જાઓ માં બીજે ઘેર, પૂં કરો આવીને લીલા લેહર. ઠં ૩
આજ રાતાં થયાં છે નેણ, પૂં વહાલા બોલોને સુંદર વેણ. ઠં ૪
પેહેરો કેશરીયા શીરપાવ, પૂં નિત બ્રહ્માનન્દના નાવ. ઠં ૫

પદ ૧૩૪૦ મું.

મારે તમથી લાગી પ્રીત, નટવર નદના રે;
શુલતાન થઈ તારે ગીત, મેટાવણુ ફદના રે. ટેક.
ઠરુ તન મારુ કુરબાન, નં તમ ઉપર જીવન પ્રાણ. મેં ૧
ક્રીધો જગ વેરી તમ કાજ, નં મે તો લોકની મેલી લાજ. મેં ૨
તમ કાજ સજ્યા શણગાર, નં આવો મદિરીયે મોરાર. મેં ૩
લાગ્યો રસીયા તારો રંગ, નં મારે આનન્દ વાધ્યો અંગ. મેં ૪
તમથી જોડ બની જગદીશ, નં છો બ્રહ્માનન્દના ઇશ. મેં ૫

પદ ૧૩૪૧ મું-રાગ ગરબી.

નાનકડા રે નાનકડા તમે નદકુમાર, આવો તે ફેલ ન કીજીએ. નાં ૧
માં રોકો રે માં રોકો વનમાં પરનાર, પાઇએ તે ગોરસ પીજીએ. નાં ૨

તમે થયા છે રે તમે થયા છે મોહન મેવાર, અમે તમથી બહુ ખીજીએ.	નાં ૩
માથે લાગે રે માથે લાગે મૈડાનો બાર, કેમ કરી ઉભાં રીજીએ.	નાં ૪
અધ્યાનંદના રે અધ્યાનંદના વહાલા લાગે છે વાર, રીત માગો તે લીજીએ.	નાં ૫

૫૬ ૧૩૪૨ મું.

સહુ જાણે રે સહુ જાણે વહાલા તારી વાત, ચોરી છે તારા ચિત્તમાં.	સં ૧
દીસે છે રે દીસે છે દીલડામાં ઘાત, બહાર બોલાવો છો પ્રીતમાં.	સં ૨
નવ કરીએ રે નવ કરીએ આવડી ઉતપાત, મળે નહીં લાભ ફળતમાં.	સં ૩
હું જાણુ રે હું જાણું જાનવ તારી જાત, રહેજે પોતાની રીતમાં.	સં ૪
અધ્યાનંદના રે અધ્યાનંદના વહાલા દી ને રાત, ઘેલી કરુ તારા ગીતમાં.	સં ૫

૫૬ ૧૩૪૩ મું.

નહીં આપુ રે નહીં આપું મહીડાનું દાણ, સમજીને વેણ ઉચારીએ.	નં ૧
નવ કરીએ રે નવ કરીએ હૈયા જોર હલાંણ, વિનતડી ઉર ધારીએ.	નં ૨
નથી લીધી રે નથી લીધી મુજને વેચાણ, મેહેણાં દેઈ નવ મારીએ.	નં ૩
તમે આવડી રે તમે આવડી શીદ રાખો છો તાણ, જાઈ ગોડુલ ગાયુ ચારીએ.	નં ૪
અધ્યાનંદના રે અધ્યાનંદના વહાલા ચતુર સુજાણ, વાત હુંદે વિચારીએ.	નં ૫

૫૬ ૧૩૪૪ મું.

છેટે રહેજે રે છેટે રહેજે મહીડાના ચોર, દાણ જોરાએ નહીં જડે.	છેં ૧
જાણુ છુ રે જાણુ છુ જાનવ તારુ જોર, તું મોટો તે અમ વડે.	છેં ૨
નવ ચડીએ રે નવ ચડીએ પરનારીને નોર, શું જાણે શુ નિવડે.	છેં ૩
ફાટે છે રે ફાટે છે સાલુડાની કોર, એમાં તારુ નહીં ઉઘડે.	છેં ૪
અધ્યાનંદના રે અધ્યાનંદના વહાલા નફ્ટ નકોર, ખાઝીશ માં મહીને ઘડે.	છેં ૫

૫૬ ૧૩૪૫ મું.

તારે શું છે રે તારે શું છે મોહન મનમાય, ખાઝ માં મહીની ગોળીએ.	તાં ૧
એ વાતે રે એ વાતે કોઈનુ ઘર જાય, વનમા પગેશં ન ખોળીએ.	તાં ૨
તું તો નવરો રે તું તો નવરો વનમા મોરલી વાય, ચઢાવ્યાં તે ચકડોળીએ.	તાં ૩
શાને ઓલે રે શાને ઓલે અહીંયા ખોટી થાય, નહની ગાયુ ટોળીએ.	તાં ૪
અધ્યાનંદના રે અધ્યાનંદના વહાલા આ શી બલાય, દહાડી દહાડી નવ રોળીએ.	તાં ૫

૫૬ ૧૩૪૬ મું.

તારો પિતા રે તારો પિતા છે નદ આહીર, તું તે રાજ કયાયનો.	તાં ૧
શાને ઓલે રે શાને ઓલે ફાટે છે ચીર, મર્મ હું સમજી માંયનો.	તાં ૨
ખાધી ઝાઝી રે ખાધી ઝાઝી ગોકુલમાં ખીર, એ પરતાપ તો આંયનો.	તાં ૩

થઇ બેઠો રે થઇ બેઠો કારભો અમીર, વાતે મોટો દીસે નાંચનો. તા૦ ૪
 પ્રહ્લાનંદના રે પ્રહ્લાનંદના વહાલા જમુનાને તીર, છલ કેમ રહેશે છાંચનો. તા૦ ૫

૫૬ ૧૩૪૭ મું.

છોરા નંદના રે છોરા નંદના તારે નહી લાજ, વણુ સમજે તું બાઝ માં. છો૦ ૧
 નથી આવ્યું રે નથી આવ્યું તારે ઘેર રાજ, મહીની મટુકી ભાંજ માં. છો૦ ૨
 સર્વે તારે રે સર્વે તારે વઢવાનો સાજ, તતપર છે એ કાજ માં. છો૦ ૩
 જાણે બોલે રે જાણે બોલે મહારાજધીરાજ, ગાયુ ચારીને ગાજ માં. છો૦ ૪
 પ્રહ્લાનંદના રે પ્રહ્લાનંદના વહાલા વઢવા કાજ, આવી છું ઝાઝી દાઝ માં. છો૦ ૫

૫૬ ૧૩૪૮ મું.

તુંને કહું છું રે તુંને કહું છું કુડા બોલા કહાન, આડો ઉભો શીદ વાટમાં. તું૦ ૧
 અમને કીધાં રે અમને કીધાં વનમાં હેરાન, જળ જમુનાના ઘાટમાં. તું૦ ૨
 દીસે છે રે દીસે છે મનમાં સેતાન, દૃષ્ટિ છે મહિના માટમાં. તું૦ ૩
 કોણુ કેહેશે રે કોણુ કેહેશે તુજને લગવાન, નવરો ફરતો લાટમાં. તું૦ ૪
 પ્રહ્લાનંદના રે પ્રહ્લાનંદના વહાલા મોરલીના તાન, થકીત લઇ તારા ઘાટમાં. તું૦ ૫

૫૬ ૧૩૪૯ મું.

વાલા લાગો રે વાલા લાગો છોગાળા છેલ, પ્રીતમ જીવન પ્રાણુ છે. વા૦ ૧
 આવી વળગો રે આવી વળગો બળીયા મારી બેલ, ખાવન સુખની ખાણુ છે. વા૦ ૨
 રૂપાળા રે રૂપાળા રસીયા રંગરેલ, આખલડીના ભાણુ છે. વા૦ ૩
 હું તો આવીશ રે હું તો આવીશ ગીરધર તારી ગેલ, મારી સેજડડીની
 સુવાણુ છે. વા૦ ૪
 પ્રહ્લાનંદના રે પ્રહ્લાનંદના વહાલા અલબેલ, જગપતિ અતર જાણુ છે. વા૦ ૫

૧૩૫૦ મું-રાગ ગરબી.

જાણ્યાં જાણ્યાં રે અમે જાણ્યાં, મારા વાલીડાનાં જાહુડાં સરવે
 અમે જાણ્યાં. ટેક.
 જમુનાને તીરે વહાલે રાસ રચીને, વશી વળડી ચિત્ત તાણ્યાં. મા૦ ૧
 મધ રાતે અમને વનમાં તેડાવ્યાં, તરછોડીને પત વાણ્યાં. મા૦ ૨
 હવે જાંઠ મથુરામાં બેઠા, અમને ચિત્તમાં નવ આણ્યાં. મા૦ ૩
 પ્રહ્લાનંદ કહે કુબળ સંગાથે, મનગમતા સુખ માણ્યાં. મા૦ ૪

૫૬ ૧૩૫૧ મું.

જેયું જેયું રે અમે જેયું, મારા વાલીડાનું હેતડડું અમે જેયું. ટેક.
 અમે એથી કાંઈ પાછું નવ રાખતાં, હેતાં સર્વે દોયું ને વલોયું. મા૦ ૧

લોક લાજ ધર કાજ વિસારીને, અમે એમાં ચિત્ત પ્રોયું. માં ૨
અમે એ સારુ રોઈ રોઈને, બાળું જાળન ખોયું. માં ૩
અક્ષાનંદ કહે મથુરાં જાઈને, મન કુબળ સંગ મોહું. માં ૪

૫૬ ૧૩૫૨ મું.

ભાળી ભાળી રે અમે ભાળી, મારા વાલીડાની માયા બેની અમે ભાળી. ટેક.
એક થઈ અમ સાથે વહાલો, રમતા લેઈ હાથ તાળી. માં ૧
જોગીની પેઠે પછી ઉઠી ચાલ્યા, પાછું જોયું નહી વાળી. માં ૨
કુટા સાચો સદેશો ન કહાવ્યો, મથુરા જાઈ વનમાળી. માં ૩
અક્ષાનંદ કહે હવે શાને આવે, કુબળ મળી રૂપાળી. માં ૪

૫૬ ૧૩૫૩ મું.

દીડી દીડી રે અમે દીડી, મારા વાલીડાની માયા બેની અમે દીડી. ટેક.
મથુરા જાઈને લખી ન મેલી, કાગળીયાની અમને ચીડી. માં ૧
પ્રીત કરી પરજલી ગયા વહાલો, અંતરમાં અંગીડી. માં ૨
કાળા હતા તે ગોરા થયા હવે, કુબળએ કીધી જ્યારે પીડી. માં ૩
અક્ષાનંદ કહે એને આગે જાઈ, વાતુ કરે છે મીડી મીડી. માં ૪

૫૬ ૧૩૫૪ મું-રાગ ગરબી.

સખી મારુ ચિત્ત ચોરું રે, મોહન મોરલીવાળે. સં ૧
મીડી મીડી મુખ મોરલી વાઈને, રગભીને રૂપાળે. સં ૨
ભોળી દેખી મુજને ભરમાવી, આંખડલીને ચાળે. સં ૩
ગાયાં રે ગીત અનોપમ સજની, લટકાં કરીને લટકાળે. સં ૪
અક્ષાનંદ કહે મુજને વશ કીધી, છળી એ છેલ છોગાળે. સં ૫

૫૬ ૧૩૫૫ મું.

કાનુડો કેડે પડ્યો રે, શું કરીએ હવે હેલી. કાં ૧
સૌ દેખતાં આવે મારે મહિરીએ, બળવત બારણું ઠેલી. કાં ૨
એક ધડી જપવા નવદેવે, જગવે આવી વેલી વેલી. કાં ૩
પ્રથમ તો એ મરજામાં રહેતો, હવે થયો બહુ ફેલી. કાં ૪
અક્ષાનંદ કહે એનાં દુઃખથી, અમે જાઈશું ગોકુલ મેલી. કાં ૫

૫૬ ૧૩૫૬ મું.

સખી મુને ઘેલી કરી રે, કામણુગારે કહાને. સં ૧
મન હર્યું મારુ મોરલી વાઈ, માંઈ મત્ર ભણ્યો છાને છાને. સં ૨

સરવે ગોકુલીયાને ચાક ચડાવ્યું, એણે નહને છોકરે નાને.	સ૦	૩
સૌ દેખતાં છેડ કરે મારી, કહું પણ કહું ન માને.	સ૦	૪
પ્રદ્યાનંદ કહે શું કરીએ બાધ, આવી પડ્યાં એને પાને.	સ૦	૫

પદ ૧૩૫૭ મું.

જશોદા પુત્ર તારો રે, કેડો નથી મેલતો મારો.	જ૦	૧
જ્યારે જોઈ ત્યારે આંગણે આવીને, ઉભો રહે સાંજ સવારો.	જ૦	૨
કેદીક બેસે ઘરમાંહી ગરીને, કેદી બોલે ગાળ્યું રહી બારો.	જ૦	૩
ઢોળે ફાટે વળી ઘર ઢોળે, આળ્યું કરે આલીંગારો.	જ૦	૪
પ્રદ્યાનંદ કહે અમને ગોકુલમાં, વસવા દીયો તો એને વારો.	જ૦	૫

પદ ૧૩૫૮ મું.

આ નંદનો નાનડિયો રે, અલવ કરે છે આવી આવી.	આ૦	૧
સજની માર ચિત્ત એણે ચોર્યું, ગિત મધુરાં ગાવી ગાવી.	આ૦	૨
ડાહ્યો થઈને ડોક હલાવે, બોલે છે વેણ આવી આવી.	આ૦	૩
એકલી જોઈને છાનો ઘેર આવે, એમ એને લવ ફાવી.	આ૦	૪
પ્રદ્યાનંદ કહે મુજને કાનુડે, ભૂરકી નાંખીને ભરમાવી.	આ૦	૫

પદ ૧૩૫૯ મું.

બેની એને શું કહીએ રે, પેસે છે ઘર રેઢુ જોઈ.	બે૦	૧
હુકમ સહીત પોતાને હાથે, દુધ પીયે છે ગાવડી દોઈ.	બે૦	૨
નિર્લજ સરખે નંદને છોરે, મુજને લોકમાં વગોઈ.	બે૦	૩
શું જાણીયે એણે શું કરીને, વ્રજ વિનતા એને મોઈ.	બે૦	૪
પ્રદ્યાનંદના સ્વામીની સંગે, લોક લાજ સવે બોઈ.	બે૦	૫

પદ ૧૩૬૦ મું.

આવો ચોરા અલબેલા રે, ગીરધર ગોઠડી કીજે.	આ૦	૧
છેલ છખીલા મારી સેજ પધારો, પ્રેમ અધર રસ પીજે.	આ૦	૨
કરુણાના ભડાર તમે છો, કયા કરીને સુખ દીજે.	આ૦	૩
રંગ વધે તમ સગેજ રમતાં, અંગ આલિંગન લીજે.	આ૦	૪
પ્રદ્યાનંદ કહે તમને ભેટતાં, સરવે કારજ સીજે.	આ૦	૫

પદ ૧૩૬૧ મું.

પધારો પાતળીયા રે, સુંદરશ્યામ સોહાગી.	પ૦	૧
તમ કારણ શ્યામળીયા રે વહાલા, સેજડી ખીછાઈ રેણુ જાગી.	પ૦	૨

હસી રમી પેહેલી પ્રીત કરીને, હવે થયા કેમ ત્યાગી. ૫૦ ૩
 બીજે તે મારું મન નવ માને, તમ સાથે રહ લાગી. ૫૦ ૪
 અક્ષાનંદ કહે તમ સંગે રમતાં, હવે હું થઈ બડ ભાગી. ૫૦ ૫

પદ ૧૩૬૨ મું.

છબીલા છબી તારી રે, જોઈને લાગે છે મુને ખ્યારી. છ૦ ૧
 ફેટેા કસુંબી ફૂલડે છાયો, વળી સુંથણીની શોભા ન્યારી. છ૦ ૨
 અંગોઅંગ આભૂષણ શોભે, કાને કુંડલ મકરાકારી. છ૦ ૩
 નખ શીખ શોભા બની રે અલોકિક, દેખી મોહી છે વ્રજનારી. છ૦ ૪
 છેલ છબીલા તારી છબીના ઉપરે, જાય અક્ષાનંદ બલિહારી. છ૦ ૫

પદ ૧૩૬૩ મું.

મોહીલા મન મોહ્યું રે, મન મોહ્યું છે કાંઈ મારુ. મો૦ ૧
 સચુ કુદુંખ પિયર સાસરીયું, સર્વે લાગે છે મુને ખારુ. મો૦ ૨
 શું જાણું મુજને શું કીધું, મુખ મેલ્યું ન જાય હવે તારુ. મો૦ ૩
 આઠે પોહોર સ્થામળીયા રે વહાલા, તારુ ચરણ કમલ હૈયે ધારુ. મો૦ ૪
 અક્ષાનંદના વહાલા તમ ઉપર, તન મન ધન લઈ વારુ. મો૦ ૫

પદ ૧૩૬૪ મું.

હઠીલા હઠ મેલો રે, હઠ મેલીને આવો ઓરા. હ૦ ૧
 આવો મોંઘા શું થાયો અલબેલા, તમે છે નદજીના છોરા. હ૦ ૨
 ફૂલડાની માળા પેરી ફૂલો માં, વળી ફૂલોમાં માથે ઘાલી તોરા. હ૦ ૩
 ઉભી હું કયારની અરજ કરુ છુ, નિર્દય નફ્ટ નિઠોરા. હ૦ ૪
 અક્ષાનંદના વહાલા વિચારો, હું જાઈશ તો રહેશો તમે કોરા. હ૦ ૫

પદ ૧૩૬૫ મું.

કહાનુડા સત્ય કહેજો રે, કુણુ છે તમને વહાલી. ક૦ ૧
 તેડા વિના તેને મદિરીયે, છાંના જાઓ છો ત્યાં ચાલી. ક૦ ૨
 બની ઠની રૂડી પાઘ બાધીને, વળી જાઓ છો છોગલા ઘાલી. ક૦ ૩
 તેની આગળ ઓશીયાળા થઈને, વાતુ ઠરો છો કાલી કાલી. ક૦ ૪
 અક્ષાનંદના સ્વામી વહાલીડા, તમને લીધા શું આલી. ક૦ ૫

પદ ૧૩૬૬ મું-રાગ ગરબી.

એકલડાં કેમ રહેવાય, તમ વીના વહાલાણુ;
 મદિરીયું ખાવા ધાય, તમ વીના વહાલાણુ. ટેક.
 હૈયાંની પુરે કુણુ હામ. ત૦ મારે હાય ન લાગે કામ. ત૦ ૧

કુણુ જાણે દીલની વાત, તં સુખ નાવે દી ને રાત. તં ૨
મારે જુગ તુલ રજની જય, તં મહા દુઃખ છે હૈડામાંય. તં ૩
બ્રહ્માનંદના સ્વામી જાણુ, તં હું કેમ કરી રાખું પ્રાણુ. તં ૪

પદ ૧૩૬૭ મું.

મરમાળા મારે મોહિલ, આવો અલખેલા;

છોગાળા સુંદર છેલ, આવો અલખેલા. ટેક.

હું સજી રહી શણગાર, આં મારા પ્રાણુતણા આધાર. આં ૧
હું જોધને રહી છું વાટ, આં મે ખાંતે ઢાળી ખાટ. આં ૨
જાણો છો રસની રીત, આં પાતળીઆ તમથી પ્રીત. આં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે મયે ખેલ, આં રંગડાની કરવા રેલ. આં ૪

પદ ૧૩૬૮ મું.

નયણાને આળે નાથ, પ્રીતમ પાતળીયા,

મન ફરે તમારે સાથ, પ્રીતમ પાતળીયા. ટેક.

કામણીયાં કીધાં કૈય, પ્રીં વણુ દીઠે સુખ નવ હોય. પ્રીં ૧
મારે હાથ ન લાગે કામ, પ્રીં શું કીધું સુંદર સ્થામ. પ્રીં ૨
કારણુ છે મોરલી માંય, પ્રીં સાંભળતાં સુધ વિસરાય. પ્રીં ૩
બ્રહ્માનંદના સ્વામી છેલ, પ્રીં હું આવીશ તારી ગેલ. પ્રીં ૪

પદ ૧૩૬૯ મું.

આવોને રમીએ આજ, જગના જીવનજી;

રસમાં ચતુરા છો રાજ, જગના જીવનજી. ટેક.

સેજડી બની છે સાર, જં માણોને નન્દકુમાર. જં ૧
મુજ દાસી ઉપર મેહર, જં આવીને કરોને લીલા લેહર. જં ૨
મારુ તનડુ ટાકું થાય, જં હૈડામાં હરખ ન માય. જં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે વારમવાર, જં તમ સાથે લાગ્યો પ્યાર. જં ૪

પદ ૧૩૭૦ મું.

મે જાણી છે તારી વાત, કપટી કાનુડા;

છે દીલમાં તારે ધાત, કપટી કાનુડા. ટેક.

વન તેડ્યાં વળડી વેણુ, કં રઝળાંયા સારી રેણુ. કં ૧
તું સાથે કરતા પ્રીત, કં જગમાંહી થયા ફજીત. કં ૨
તારા પ્રાક્રમનો નહી પાર, કં તું હુજર કરે હુજર. કં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે ન કરીશ છેડ, કં નહી તો થાશે વઢવેડ. કં ૪

પદ ૧૩૭૧ મું.

મુને એકલડી નવ જાણુ, નંદના નાનડીયા;
 નહી આપું મહીનું ઢાણુ, નંદના નાનડીયા. ટેક.
 જાણું છું તારો તોલ, નં૦ મુખ વિચારીને જોલ. નં૦ ૧
 આવડી કેમ માંડી આજ, નં૦ તું ગાયુંનેા ગોવાજ. નં૦ ૨
 સૌ જાણે તારી વાત, નં૦ ન્હાસી આંચેા અધરાત. નં૦ ૩
 અક્ષાનંદ કહે વઢવા કાજ, નં૦ જાણીને આવી છું આજ. નં૦ ૪

પદ ૧૩૭૨ મું.

કેમ માંડી ખેઠો ફેલ, છોટા છોકરડા;
 દોડે છે પરનારી ગેલ, છોટા છોકરડા. ટેક.
 તુંને કોય નથી કેનાર, છો૦ માટે થયો છે મેવાર. છો૦ ૧
 તે મેટી જગ મરજાદ, છો૦ આવડલી શી ઉદમાદ. છો૦ ૨
 ગાયુના ચારણહાર, છો૦ રોકે છે કેમ પરનાર. છો૦ ૩
 અક્ષાનંદ કહે મહીના ચોર, છો૦ જાણું છુ તારુ જોર. છો૦ ૪

પદ ૧૩૭૩ મું.

નવ ડરશો મુજથી નાથ, સુંદર શ્યામળીયા;
 હુ હવે તમારે હાથ, સુંદર શ્યામળીયા. ટેક.
 કરજો મન ગમતું કાન, સુ૦ પ્રીતમ અધરામૃત પાન સુ૦ ૧
 કે આગે નહી કહું વાત, સું૦ જેમ પડે પટોળે ભાત. સું૦ ૨
 બોલ્યાની ઉપર રીત, સું૦ તમથી લોભાણું ચીત. સું૦ ૩
 અક્ષાનંદના સ્વામી સેણ, સું૦ નિરખી હરખે છે નેણ. સું૦ ૪

પદ ૧૩૭૪ મું--રાગ ગરબી.

સાચું બોલો શ્યામ સલુણા, કુણુ તમને વહાલી વારી;
 વણુ તેજ્યા તેને મદિરીયે, જાણો છો ચાલી વારી. ૧
 સમ છે તમને કેજો સાચું, અમથી મ ડરજો વારી;
 પછે તમારા મનમા આવે, તેમ જાંધને કરજો વારી. ૨
 અમે તમારી અટકળ કીધી, મન ખીજે માન્યું વારી;
 હીયે હોય તે હોઠે આવે, કેમ કરી રહે છાનું વારી. ૩
 અમે તમારે કેડે ફરીયે, તે મનમાં નાણો વારી;
 તેને ઘેર જઈ મહી વલોતાં, નેતરડુ તાણો વારી. ૪
 તેને તમે તમારે એથી, પ્રીતઠલી ખાંધી વારી;
 કોઈ પેરની આવી એણે, કામ કળા સાધી વારી. ૫

કુણ જાણે જે શાં તપ કીધાં, જે એ તમને ભાવી વારી;
એને સાથે જોર બંધાણી, પ્રીતડલી આવી વારી. ૬
સૌ સૈયરમાં હજતા મળતા, રસીયાણું રહે છે વારી;
ઉડી વાતુ અંતરગતની, જાંધ તેને કંઠે છે વારી. ૭
હરતા ફરતા તેના ઘરની, રાખે છે રખવાળી વારી;
બ્રહ્માનંદ કહે જોડ બની છે, રૂડી રૂપાળી વારી. ૮

પદ ૧૩૭૫ મું.

આવ સખી એકાંતે કહું, તુંને વહાલાની વાતું બેની,
પાડોશણસું પ્રીત કરી, તે નથી ખમાતું બેની. ૧
હહાડી એના મંદિરીઆમાં, અણુતેજ્યો આવે બેની;
એનું મુખડું ભાળી ભાળી, તાળી દેઈ ગાવે બેની. ૨
જેવે તેવે મન નવ માને, રંગ નવલે રાચે બેની;
એને આગે આંટી મેલી, નચવે તો નાચે બેની. ૩
બીજના તો મેવા મીસરી, મીઠાં નવ લાગે બેની;
એને આગે બોશીયાળા થઈ, મહી માંખણ માગે બેની. ૪
કંઈ પેરના કહાનકુંવરને, કામણીયા કીધાં બેની;
એ આગે તો એમ વરતે, જાણે વેચાતા લીધા બેની. ૫
એના ઘરની સરવે ચિન્તા, ઉપાડી માથે બેની;
બીજા શું તો અવળા વરતે, સુધા એ સાથે બેની. ૬
એને આગે ડરતા ડરતા, છોગાળો ચાલે બેની;
એને ઘેર એકાંતે જાંધને, મન ગમતું માલે બેની. ૭
વાલોજા એને મન વસીયા, એને એ ખ્યારી બેની;
બ્રહ્માનંદનો વાલો વશ કીધા, ધન્ય તે પ્રજનારી બેની. ૮

પદ ૧૩૭૬ મું.

ચાલ સખી સાંભળવા જાંધએ, વશી વાલાની હેલી;
મધુરે સુર મન પ્રાણ હરે છે, નન્દલાલાની હેલી. ૧
ચાલ અનોપમ એની મારુ, ચીત્તડુ ચારે છે હેલી;
લટકાળાના લટકાં માંહીથી, કાળજ કોરે છે હેલી. ૨
ગોવાળા સંગ રાતો માતો, રંગડાનો બીનો હેલી;
હું જોઈને શુભતાન થઈ મુખ, મરકલડો એનો હેલી. ૩
મુખડાને મરકલડો મારુ, મનડું લોભાણું હેલી;
બેઠા સુતા એ વીના બીજું, કાંઈ નવ જાણું હેલી. ૪

આંખ્યુંને ઉલાળે મજવિનતાને, વશ કીધી હેલી;
 પ્રેમ અધર રસ પાધને જાણે, વેચાતી લીધી હેલી. ૫
 ચાલ ચાલ શું બેશી રહી, જલદીથી જઈએ હેલી;
 મોહનજીની મૂર્તિ નિરખી, અતિ સુખીયા થઈએ હેલી. ૬
 શુ કહું શોભા સુથણુલીની, કેડે કંઠોરો હેલી;
 લાલ કસુંખી ફેટા ઉપર, પુલકાને તોરો હેલી. ૭
 ચસકો લાગ્યો શ્યામળીયાથી, સુંદર સવાદે હેલી;
 બ્રહ્માનંદ કહે મન વેધાણુ, મોરલીને નાદે હેલી. ૮

પદ ૧૩૭૭ મું.

આજ સખી અલગેલો મુજને, મારગમાં મળીયા સજની;
 મેહર કરી મુજ ઉપર વહાલો, અઢળક ઢળીયા સજની. ૧
 હેત ઘણે હેડામાં બીડી, આલીંગન લીધું સજની;
 જે જે મારા મનનું ગમતું, તે સરવે કીધું સજની. ૨
 અચરજ સરખો આનંદ મારા, ઉરમાં ન માયો સજની;
 આમા સામો પ્રેમ મધુર* રસ, પીધો ને પાયો સજની. ૩
 પ્રેમ સહીત નિરખીને વહાલે, લીધી હાથ તાળી સજની;
 તેણે મારા મનમાં હું તો, થઈ છું મતવાળી સજની. ૪
 હું તો વહાલાને કહે વળગી, મરજાદા મેલી સજની;
 શ્યામળીયાને સંગે થઈ છે, આનંદની એલી સજની. ૫
 સર્વ મળીને જાતી હતી, સૈયરની ટોળી સજની,
 તેમાંથી મુજને કર આલો, રગડામાં રોળી સજની. ૬
 વહાલાના મુખડાની વાતુ, વર્ણવી નવ જાયે સજની;
 જેવું છે તેવું સમજીને, જાણી રેહવાયે સજની. ૭
 મોહનજીને મળતાં આનંદ, વાંધ્યો છે અગે સજની;
 બ્રહ્માનંદ મહાસુખ પામી, શ્યામળીઆ સગે સજની. ૮

પદ ૧૩૭૮ મું-રાગ ગરબી.

ઓરા ઓરા આવો રે, મોહન મતવાળા;
 રગના રંગીલા રે, કે સુંદર છોગાળા. ૧
 તમને નિરખીને રે, ઠરે મારાં લોચનીયાં;
 સર્વે લટકાં તમારાં રે, કે મન મારે રોચનીયાં. ૨

* “પ્રેમે અચર રસ” પાઠાન્તર છે

બેઠ મુખડું તમારું રે, કે મન મારું મોહીને રહ્યું;	
અંતર સુખ ઉપન્યું રે, કે હુઃખ મારું ફર ગયું.	૩
રસીયા સરવ જાણો રે, કે રસની રીતલડી;	
તમ સાથે ખાંધી રે, કે પુરણ પ્રીતલડી.	૪
બહુ કામકળામાં રે, કે જીવન જાણો છો;	
નેહીને ચાળે રે, કે મન મારું તાણો છો.	૫
સહુને દેખતાં રે, કે ઠાલા નવ વળ ચડીએ;	
બ્રહ્માનંદના સ્વામી રે, કે પધારોને સેજીએ.	૬

પદ ૧૩૭૮ મું.

અલખેલા આવો રે, કે મળીએ એકાંતે;	
સુંદર સેજડીએ રે, કે ખેલાડું ખાતે.	૧
જીગતીથી જીવન રે, કે તમને જમાડું;	
મારા હૃદીયા ઉપર રે, કે રૂઢે* રમાડું.	૨
નોતમ સુખ આપો રે, કે નટવર નાવલીયા;	
પલંગે પોઢાડી રે, કે ચાપું હું પાવલીયા.	૩
જે જે કાંઈ બેઠએ રે, કે આપું તે આણી;	
હું તો હાથ તમારે રે, કે વાલમ વેચાણી.	૪
હું દાસી તમારી રે, કે પોતાની જાણો;	
મારે મંદિર આવી રે, કે મનગમતું માણો.	૫
મારું તે તમારું રે, કે હીલમાં શાને ડરો;	
બ્રહ્માનંદના સ્વામી રે, કે લીલા લેહર કરો.	૬

પદ ૧૩૮૦ મું.

એકલડી જાણી રે, કે પાલવ તાણો છો;	
તમે મનમાં તમારા રે, કે વહાલા શું જાણો છો.	૧
એમાંથી મોટી રે, કે ફજેતી બહુ થાશે;	
સરવે ખબર તમારી રે, કે કંસ કને જાશે.	૨
કંસને એાળખીને રે, કે ચડજો એ વાતે;	
એની ખીકે ભાગી રે, કે આવ્યા અધ રાતે.	૩
આ લખણે તમારે રે, કે નંદનું ઘર જાશે;	
વાત્ર કોઈ હશે રે, કે તે તમને જોશે.	૪

* “હતે” એવો પાઠાન્તર છે.

વનમાં માંડી છે રે, કે અનીતિ આવડલી;
તમને રાખ્યા છે રે, કે ચારવા ગાવડલી. ૫
ગાવડલી ચારીને રે, કે પાધરા પેટ ભરો;
અક્ષાનંદના સ્વામી રે, કે વિચારીને ભેર કરો. ૬

પદ ૧૩૮૧ મું.

કે દહાડાનો દાણી રે, કે હું તુંને બાણું છું;
નંદનો બાણીને રે, કે મલાને આણું છું. ૧
જેને તેને કેડે રે, કે દહાડી દોડે છે;
મહીની મટકી રે, કે ભેરાધએ ફેડે છે. ૨
મારગડે વેહેતાં રે, કે લૂટે છે મહીઆરી;
કસ પાસે જધને રે, કે કરાવું વલે તારી. ૩
દોલતને દેખી રે, કે રખે મન પુલાતો;
તું તો લીધો રે, કે જશોદાએ વેચાતો. ૪
એક હું બાણું રે, કે ખીજને તો છાનો છું;
આવો થા માંઠિતાવળો રે, કે હજી તો નાનો છું. ૫
અક્ષાનંદ કહે વારુ રે, કે મેલો પરધરુણીને;
એવા થાઓ હુંસીલા રે, કે તો બેસોને પરણીને. ૬

પદ ૧૩૮૨ મું.

નાનકડો બાણી રે, કે ઝાઝું કેહેતી નથી;
કહે તો લક્ષણ તારા રે, કે દેખાડું સર્વ કથી. ૧
નાનોશો દીસે રે, કે જરા નવ લાજતો;
ગોવાળાના સંગે રે, કે આવે ગાજતો. ૨
નંદ ને જશોદા રે, કે ગોરાં ગાત્ર વડે;
તું કાળો કેમ છો રે, કે સૌને ભરમ પડે. ૩
તારા માતપિતા તો રે, કે ભોળા બેઠ જણા;
તુજમાં દીસે છે રે, કે ઘાતલડી ને ફેલ ઘણાં. ૪
માઆપમાંયે કોઇનો રે, કે સ્વભાવ નથી એવો;
આવો અલવીલો રે, કે થયો તું કો જેવો. ૫
અક્ષાનંદના વહાલા રે, કે પાલવ મેલ મારો;
લખણનો પુરો રે, કે ત્યારે હજી કુંવારો. ૬

પદ ૧૩૮૩ મું.

આણે આચારે રે, કે ગોકુલ કેમ રહેવાશે;
નીત નીત ઉઠી રે, કે કેટલુંક સહેવાશે. ૧

તારે દાડી આવી રે, કે એસવું એ ઘાટે;
અમારે દાડી રે, કે આલવું એ વાટે. ૨
રોકી રાખ્યાની રે, કે તુજને ટેવ પડી;
રોક્યાં કેમ રહીએ રે, કે અમે ત્યાં એક ધડી. ૩
તું તો નિર્લજ સરખો રે, કે અમારે તો લાજ ખરી;
તુજ સરખી હશે રે, કે તે રહેશે તુજને વરી. ૪
હેવા તુજને પડીઓ રે, કે પગેરાં જોવાનો;
આદર માંડ્યો છે રે, કે લજ્યા જોવાનો. ૫
મુજને જે કહ્યું રે, કે ખીજીને મા કહેજો;
બ્રહ્માનન્દના વહાલા રે, કે પાધરા થઈ રહેજો. ૬

૫૬ ૧૩૮૪ મું.

ઉપરથી જોલું રે, કે માંહી તો હેત ધણું;
શું ભાર છે વહાલા રે, કે દહી ને દુધ તણું. ૧
મારા વચન સુણીને રે, કે રખે તમે ખી જાતા;
મનગમતું કરજો રે, કે રંગડાના રાતા. ૨
ઉપરથી આમે રે, કે જોલું છું બળમાં;
તમ સારુ આવી રે, કે વસી છું ગોકુલમાં. ૩
કંઈ ઘેલી નથી રે, કે સુધી સાજી છું;
રોકીને રહ્યા છો રે, કે એમાં હું રાજી છું. ૪
ડારો દેખીને રે, કે ન ડરશો કાનુડા;
વહાલા લાગો છો રે, કે નટવર નાનુડા. ૫
કો આગળ જાઈને રે, કે આ નહીં વાત કરુ;
બ્રહ્માનન્દના વહાલા રે, કે જોડું નહિ કહું છું ખરુ. ૬

૫૬ ૧૩૮૫ મું.

તમારે ને મારે રે, કે બધાણી પ્રીતડલી;
તે દેખીને દાઝે રે, કે ચોલી સોકલડી. ૧
મારા ઘરના સરવે રે, કે કળો મુને રોજ કરે;
નણ્ણી ધૂતારી રે, કે સૌના કાન ભરે. ૨
સર્વે કહે છે ઘરના રે, કે મન તારું ખીજે છે;
લેતા નામ તમારું રે, કે મુજને ખીજે છે. ૩
જમુના જલ ભરવા રે, કે આવીશ અલખેલા;
તક રાખીને ટાંણે રે, કે આવજો ત્યાં વેહેલા. ૪

વનમાં એકાંતે રે, કે કરશું વાતડલી;
 રસખસ થઈ રંગમાં રે, કે કરશે છાતડલી. ૫
 કાંઈ મીઠા લઈ કેહેજો રે, કે આંગણીએ આવી;
 મારા મનમાં હું સમજીશ રે, કે વહાલે બોલાવી. ૬
 દુષ્ટી લઈ આવીશ રે, કે ગાવડલી દોવાને;
 બ્રહ્માનંદના વહાલાનું રે, કે મુખડું બેવાને. ૭

પદ ૧૩૮૬ મું-રાગ ગરબી.

ઝોરા ઝોરા ઝોરા આવો, રસના રંગીલા વારી;
 મોરલી વજાડો મીઠી, છોગાળા છેલા વારી. ૧
 મોહની લાગી છે મુને, તારું મુખ જોઈ વારી;
 નંદના નાનડીઆ તારુ, છોયુ દેખી મોહી વારી. ૨
 નેહમાં ભર્યા છે નેણ્યાં, લાગે વહાલા વહાલા વારી;
 લટકાં કરીને તે તો, અમને કીધાં કાલાં વારી. ૩
 આંખુને ઉચાળે ચાળે, ચિત્તડું ચોરાણું વારી;
 એકાંતે આવી મુજ સાથે, કરોને ધીંગાણું વારી. ૪
 આજ મે તો તારે કાજે, સેજડી સમારી વારી;
 આબ્રણ અંગ પેહરી જોઉં, વાટડી હું તારી વારી. ૫
 બ્રહ્માનંદના સ્વામી વહાલા, સર્વે મનની જાણો વારી;
 તમે છો દયાના સિંધુ, દયા દીલમાં આણો વારી. ૬

પદ ૧૩૮૭ મું.

પધારો પધારો ઝોરા, સેજડી પધારો કહાના;
 મુજને પોતાની જાણી, જનમ સુધારો કહાના. ૧
 તમ કાજે સદ્યાં મેં તો, લોકડીયાના મેહેણ્યાં કહાના;
 છેટે રહીને શું બોલો છો, વહવા જેવાં વેણ્યાં કહાના. ૨
 તમ કાજે મેલું સરવે, કુટુંબ વીસારી કહાના;
 પાતળીયા આવોને પાસ, આશ છે તમારી કહાના. ૩
 હું છું તારી તું છો મારે, હૈકાનો હાર કહાના;
 આવીને બોલાવો મુને, વહાલા વારમવાર કહાના. ૪
 નીર ઉને નવરાવી, જુગતે જમાડું કહાના;
 વળી હું તમારુ માનીશ, સ્થામળીયા સપાડું કહાના. ૫
 આવો તો આલિંગન દેઈ, તનડું ટાડું કરીયે કહાના;
 બ્રહ્માનંદના સ્વામી વહાલા, અરજી કાને ધરીયે કહાના. ૬

પદ ૧૩૮૮ મું.

કંઠોને આજ કેને સંગે, રંગમાં રોળાણા ખ્યારા;	
ખીતા મુખ યોલો બજો, સેજડીએ ચોળાણા ખ્યારા.	૧
લડથડતા માંડો છો પગલાં, નિદ્રામાં ઘેરાણા ખ્યારા;	
કુચને કુમકુમે કરી, છાતીમાં રંગાણા ખ્યારા.	૨
પાઘડલીના પેચ છુટા, હાર ઉઝ હૈયે ખ્યારા;	
હવે તો લભતા હશે, દેખાય તે કહીએ ખ્યારા.	૩
વેલણુ સાટે મેલી આવ્યા, મોરલી મરમાળી ખ્યારા;	
પીતાંબર વીસારી લાવ્યા, ચુંદડી રૂપાળી ખ્યારા.	૪
તમે ચતુરાઈ કરો, તે હું કેમ માનું ખ્યારા;	
ગાહુ ઉપર કાજળ લાગ્યું, તે કેમ રહેશે છાતું ખ્યારા.	૫
આજ નથી રાખી આવ્યા, કોઈ વાતે કાચું ખ્યારા;	
બ્રહ્માનંદના સ્વામી વહાલા, હસી કંઠોને સાચું ખ્યારા.	૬

પદ ૧૩૮૯ મું.

શું લલચાવે છેલ છખીલા, દેને મુજને જોવા મીઠા;	
છોગલું ધર્યું છે માથે, મનડું મારું મોવા મીઠા.	૧
આવી આગે ઉભો રહેતાં, શું જાય છે તાર મીઠા;	
જીવન તુંને જોઈને હું તો, જનમ સુધાર મીઠા.	૨
ઉપર વાડે ઉભો રહીને, મોરલી વળડે મીઠા;	
ઘોર્યોતાનો આવી મુજને, સુતીને જગાડે મીઠા.	૩
મેં તો માથે છેડા નાંખ્યો, લગ્યા તો સંકેલી મીઠા;	
હવે કોઈથી ડરતી નથી, આવો છોગા મેલી મીઠા.	૪
તુંને જોયા વીના મારે, સુખ નથી થાતું મીઠા;	
મંદિરીયામાં મુંઝાઈ છું, નથીને રે રહેવાતું મીઠા.	૫
બ્રહ્માનંદના વહાલા કહું છું, જે દીસે તે તાર મીઠા;	
તન મન ધન સર્વે, તુજ માથે વારું મીઠા.	૬

પદ ૧૩૯૦ મું-રાગ ગરબી.

વનમાળી વનમાંથો આવે, વેણુ મધુરી વાતો રે.	૧૦	૧
કુલકાની વનમાળ ખીરાજે, ગોવાળા સંગ ગાતો રે.	૧૦	૨
ગોરજનો બીનો ગિરિધારી, રૂપાળો રંગ રાતો રે.	૧૦	૩
વાલપણે વ્રજનારને વાસે, ધાંખ કરી કરી ધાતો રે.	૧૦	૪
બ્રહ્માનંદનો સ્વામી વાલીડો, હૈડામાં હુલસાતો રે.	૧૦	૫

૫૬ ૧૩૯૧ મું.

મોહ્યુ રે મન મારું સજની, શ્યામળીયાની સાથે રે. મોં ૧
 એ વીના ક્ષણ ન રહેવાયે સજની, હું વેચાણી એના હાથે રે. મોં ૨
 બાંધ્યા છે કુલડાના બાબુ, મેલ્યાં છે છોગલા માથે રે. મોં ૩
 આંગણીએ મારે નિત્ય આવીને, ગાવી તે પ્રેમની ગાથે રે. મોં ૪
 શું બાણું મુને શું કરી નાખ્યું, બ્રહ્માનંદને નાથે રે. મોં ૫

૫૬ ૧૩૯૨ મું.

આવે રે અલબેલો વહાલો, સુંદર છેલ છોગાળો રે. આં ૧
 લાલ કસુંબી ફેંટા ઉપર, તોરો છે મરમાળો રે. આં ૨
 સુંદર ચાલ અલોકીક સજની, સુંદર નેણુનો ચાળો રે. આં ૩
 ગોવાળાને સગે ગાતો, મનમોહન મતવાળો રે. આં ૪
 બ્રહ્માનંદનો સ્વામી વાલીડો, લાગે છે રુડો રૂપાળો રે. આં ૫

૫૬ ૧૩૯૩ મું.

વાલાની વાટડલી જોઈને, ખેડી છું સેજ જીછાઈ રે. વાં ૧
 મુજને કહે કોઈ ઓહરી આવ્યા, તો આપુ હું પ્રાણ વધાઈ રે. વાં ૨
 મળવાને કાજે તનડુ તપે છે, જુગતુલ્ય પણ એક બાઈ રે. વાં ૩
 છળ કીધો શ્યામળીયે મુજને, વાયદો કરી ગયા વાઈ રે. વાં ૪
 બ્રહ્માનંદ કહે કેદી હું દેખીશ, હલધરજીનો ભાઈ રે. વાં ૫

૫૬ ૧૩૯૪ મું-રાગ ગરબી.

મારે મહિર આવો માવજી, હું વારી જાઉં;

મારે ભેટ્યાનો છે ભાવજી, હું વારી જાઉં.

ટેક.

પ્રીતમજી સેજ પધારીયે. હું કંઈ ઘડક ન મનમાં ધારીયે. હું ૧

આ તન મન ધન છે તમતણુ. હું શું કહી દાખુ મુખથી ઘણું. હું ૨

કંઈ લોક થકી નથી લાજતી. હું મારું મનડું મોયું રાજથી. હું ૩

મારે તમથી લાગી પ્રીતડી. હું તમ વીના ન ચાલે અધઘડી. હું ૪

બ્રહ્માનંદ કહે તમે સાચા ધણી. હું હું આદે અંતે તમતણી. હું ૫

૫૬ ૧૩૯૫ મું.

આવોને ઓરા અમ ભણી, લેઉં વારણીયાં;

મનુવાર કરાવો શું ધણી, લેઉં વારણીયાં.

ટેક.

મારા દીલડાના દીવાન છો. લેં વળી સેજતણી સુવાણુ છો. લેં ૧

ખીજુ તમથી વહાલું નહિ કશું. લેં મારુ ચિત્તડું તમ ચરણે વચ્ચું. લેં ૨

હું મોહી તમારી આલમાં. લેં વાલમ બોલાવો વાલમાં. લેં ૩
તમે કહાન કુંવર કોડામણા. લેં સુખ સાગર અતિ સોયામણા. લેં ૪
ધુરંધર સુખના ધામ છે. લેં વહાલા પ્રદ્ધાનંદના શ્યામ છે. લેં ૫

૫૬ ૧૩૮૬ મું.

અલબેલા વર તમ ઉપરે, હું ઘોળી રે;
તમને બેધને નેણાં ઠરે, હું ઘોળી રે. ટેક.
જાણો છો રસની રીતમાં. હું હું મોહી તમારા ગીતમાં. હું ૧
થીર કરી પોતાની થાપીએ. હું વહાલા એકાંતે સુખ આપીએ. હું ૨
અવિચળ સુખના દાતાર છે. હું મારા પ્રાણુતણા આધાર છે. હું ૩
ભુધર છે મનમાં ભાવતા. હું આવો ગીત મધુરા ગાવતા. હું ૪
આપો છો અતી આનંદને. હું વહાલા છો પ્રદ્ધાનંદને. હું ૫

૫૬ ૧૩૮૭ મું.

વાલમજી ભીના વાનને, બઝીહારી રે;
ગુણવત મધુરા ગાનને, બઝીહારી રે. ટેક.
વ્રજરાજ તમારા વેણુને. બં વળી નિરમળ સુંદર નેણુને. બં ૧
રંગરેલ તમારા રાગને. બં પેચાળી સુંદર પાઘને. બં ૨
હિંડલતા સુંદર હારને. બં વળી શોભીતા શણુગારને. બં ૩
પોતે પીરસવાના પ્રેમને. બં નીત નીત વઢવાના નેમને. બં ૪
અતી હહાપણુના ઉપદેશને. બં પ્રદ્ધાનંદ કહે નટવર વેશને. બં ૫

૫૬ ૧૩૮૮ મું.

અલબેલા મંદિર આવીએ, લેઉ ભામણુલાં;
બહુ હેત કરી બોલાવીએ, લેઉ ભાંમણુલાં. ટેક.
મારા નેણુતણા શણુગાર છે. લેં કોડીલા નન્દકુમાર છે. લેં ૧
સુંદર વર આવો સેજડી. લેં રહું એક પગે આગે ખડી. લેં ૨
લલચાવો શું લાલજી. લેં વેગેથી આવો વાલજી. લેં ૩
મનગમતી મોજું માણીએ. લેં અવગુણ મનમાં નવ આણીએ. લેં ૪
પ્રદ્ધાનંદની અરજી સાંભળો. લેં હેતેથી આવી હળો મળો. લેં ૫

૫૬ ૧૩૮૯ મું.

મારી સેજલડી શોભાવતા, ઓરા આવોને;
વહાલા લોચનીયા લોભાવતા, ઓરા આવોને. ટેક.
નેણુંની ચોટું નાખતા. ઓ આલિંગન કરવા ધાંખતા. ઓ ૧

બહુ હેત કરી બોલાવતા. ઓં મારા દીલડાંને ડોલાવતા. ઓં ૨
 ભાવેસું સામું ભાળતા. ઓં રંગડાની રેલુ વાળતા. ઓં ૩
 વળી માથે છોગા મેલતા. ઓં ખાતેસું વાલમ ખેલતા. ઓં ૪
 બ્રહ્માનંદ ઠંઠે વહાલ વધારતા. ઓં સુંદર વર જનમ સુધારતા. ઓં ૫

પદ ૧૪૦૦ મું.

પ્રીતમજી મુજને પ્રાણથી, વહાલા છે જી;
 મારી નેણનાં બાણથી, વહાલા છે જી. ટેક.

મારા મનગમતા મોરાર છે. વાં હેતુ હૈડાના હાર છે. વાં ૧
 તમે ભુપુના પણ ભુપ છે. વાં રાધા વર સુંદર રૂપ છે. વાં ૨
 તમે દીલડાના ઢરીયાવ છે. વાં નટવર છોગાળા નાવ છે. વાં ૩
 હામોહર દીન દયાળ છે. વાં તમે ગુણવંતા ગોપાળ છે. વાં ૪
 તમે નિર્મળ કમળદળ નેણ છે. વાં વારી બ્રહ્માનંદના શેણ છે. વાં ૫

પદ ૧૪૦૧ મું.

કજીયા ઝાઝા નવ કીજીએ, કજીઆળાજી;
 પ્રેમેસું ગોરસ પીજીએ, કજીઆળાજી. ટેક.

કજીઆના મનમાં કોડ છે. કં ડાપણનો ઝાઝો ડોડ છે. કં ૧
 કજીઓ કરવાની ટેવ પડી. કં કજીઆ વિના ચાલે નહીં ધડી. કં ૨
 કજીઓ હવે મેલો કહાનજી. કં શીઠ લઈ બેઠા તુકાનજી. કં ૩
 કજીઆમાં કરવા કામ કે. કં નવરાં બેઠા દીન બચે નૈ. કં ૪
 કજીઓ કરવો શા કારણે. કં ભેઈ બ્રહ્માનંદ બચ વારણે. કં ૫

પદ ૧૪૦૨ મું.

ગિરિધારી બેઠા ગોખમાં, શોભો છે જી;
 સુંદર પોતાની શોખમાં, શોભો છે જી. ટેક.

પેહરીને માળા ફુલની. શોં વળી વાત કરતાં ફુલની. શોં ૧
 ડોલરીઆ સરખા દીસતા. શોં રંગબર ગોપીસું રીસતા. શોં ૨
 હરી હેત કરીને હેરતા. શોં ફળીઆમાં ઘોડી ફેરતા. શોં ૩
 અંગ ગુઢો રેંટો ઓઢતા. શોં પ્રીતમ સુખ સેજે પોઢતા. શોં ૪
 બ્રહ્માનંદને સામું દેખતા. શોં મુજને પોતાની લેખતા. શોં ૫

પદ ૧૪૦૩ મું.

હુંસે તમે મજમાં આવીયા, હુંસીલાજી;
 મજનારીને મન બાવીયા, હુંસીલાજી. ટેક.

હુંસે માસીને જીવ હયો. હું હુંસે ગોવરધન કર ધયો. હું ૧
 હુંસે બાળક થઈને રમ્યા. હું હુંસે ગોપીને મન ગમ્યા. હું ૨
 હુંસે તે ચારી ગાયને. હું હુંસે માયો કંસ રાયને. હું ૩
 હુંસે ગોપીનાં ચીર હયો. હું કે કૌતક નૌતમ ભાત કર્યા. હું ૪
 હુંસે ગોવાળા સંગ હસ્યા. હું હુંસે બ્રહ્માનંદને મન વસ્યા. હું ૫

પદ ૧૪૦૪ મું.

બાણી ધુતાઈ રાવલી, ધુતારાજ;
 વચમાં કેઈ ધુતી નાર મળી, ધુતારાજ. ટેક.
 આવા ધુતા તમે કેમ થયા. ધું અમને કહીને બીજે ગયા. ધું ૧
 કે પાસે શીખ્યા ધુતપણું. ધું ધુતી લીધું મન અમતણું. ધું ૨
 તમે ધુતા છો તે સૌ બાણે. ધું અતબારતમારે કુણાઆણે. ધું ૩
 ધુતી કૈયે તેને ખરી. ધું જેણે તમને રાખ્યા છેતરી. ધું ૪
 બ્રહ્માનંદ કહે ધુતા ધરના. ધું હવે આંક બાણો તે મેહેરના. ધું ૫

પદ ૧૪૦૫ મું.

મારે મંદિર મોજું માણવી, માણીગરજ;
 મુજને પોતાની બાણવી, માણીગરજ. ટેક.
 અણુતેડા ચાલી આવવું. માં વળી વઢવાનું વીસરાવવું. માં ૧
 તમે બહુ ચતુરા અલબેલ છો. માં રૂપાળા રંગની રેલ છો. માં ૨
 એક અરજ અંતર ધારવી. માં મુને છેટે રહી નવ મારવી. માં ૩
 આવી લોજન જમો ભાવતાં. માં બહુ હેત કરો બોલાવતાં. માં ૪
 બ્રહ્માનંદ કહે હું છું રાજતણી. માં ઠાકરીયા આલો બાણી ઠણી. માં ૫

પદ ૧૪૦૬ મું-રાગ ગરબી.

અમને ગયા છો વાધને રે, વહાલા અમને ગયા છો વાધને;
 તમે ખોટા ખોટા સમ બાધને રે, વહાલા અમને ગયા છો વાધને. ટેક.
 એક પગ ભર અમે ઉલલાં રે, ત્યાં કેતા તે કરતાં ધાધને રે. વં ૧
 આળુ ગાળુ સર્વે તમારી સાંખી રે, મોટા કીધા દુધ પાધને રે. વં ૨
 મથુરાથી લઈ આવજો માવા રે, કુહું ગાહું કમાધને રે. વં ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે તમને ભરમાવ્યા રે, ધન્ય ધન્ય છે તે બાધને રે. વં ૪

પદ ૧૪૦૭ મું.

લાજતા નથી એવું બોલતા રે, વહાલા લાજતા નથી એવું બોલતા;
 અમથી તે દૂર દૂર ડોલતા રે, વહાલા લાજતા નથી એવું બોલતા. ટેક.

રાત દિવસ મુજ પાસે રહેવું રે, ક્યાંઈ ન જાવું એવા કોલતા રે. ૧૦ ૧
જાવાનું નામ હવે લ્યો છો વહાલા રે, છરીએથી કાળજી છોલતા રે. ૧૦ ૨
નિર વીના મીન કેઈ પેરે જીવે રે, તે તો હુદે નથી તોલતા રે. ૧૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે અમ સગે પ્રીતમજી રે, અતરની વાત નથી ખોલતા રે. ૧૦ ૪

૫૬ ૧૪૦૮ મું.

મથુરા ગયા તે અમે જાણીયું રે, તમે મથુરા ગયા તે અમે જાણીયું;
વહાલા મજને તે ચિત્તમાં નાણીયું રે, તમે મથુરા ગયા તે અમે જાણીયું. ટેક.
મનકું તે આહી કેમ ગોઠે માવા રે, ત્યાંથી તે કુખજાએ તાણીયું રે. ૧૦ ૧
કુખજાને કાળે કહાનજી પ્યારા રે, અતર તમારુ ઉદ્ધાણીયું રે. ૧૦ ૨
ઓઠવું કે પેરવું અંગ આભુષણ રે, અમારુ તો કાંઈ ન વખાણીયું રે. ૧૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે કુખજાને સગ રહીને રે, મનગમતું સુખ માણીયું રે. ૧૦ ૪

૫૬ ૧૪૦૯ મું.

શ્યાને લીધા છે અમથી અખોલડા રે, વહાલા શ્યાને લીધા છે અમથી અખોલડા,
મારા અલવીલા શ્યામ અખોલડા રે, વહાલા શ્યાને લીધા છે અમથી અખોલડા. ટેક.
તમ સારુ અમ ઉપરે વાગ્યા રે, નિદા તણા બહુ ઢોલડા રે. શ્યાં ૧
હેતે કરીને તમથી હસ્યા રમ્યા વિના રે, દીલ હુ ખાય છે મારુ ઢોલડા રે. શ્યાં ૨
જેમ ગમે તેમ ઠરો જગજીવન રે, તમને સુખ્યાં અમારા ખોલડાં રે. શ્યાં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે હવે સામું જીવો વાલા રે, મોલ વિનાનાં છીએ ગોલડાં રે. શ્યાં ૪

૫૬ ૧૪૧૦ મું.

ઓરા આવો તમારા લેઉં ભાંમણાં રે, ઓરા આવો તમારા લેઉં ભાંમણાં;
રુડા લટકાં કરો રળીઆમણાં રે, ઓરા આવો તમારા લેઉં ભાંમણાં. ટેક.
સગાં કુટુબ વળી પીયર ને સાસરાં રે, સરવે થયાં અળખામણાં રે. ઓં ૧
ઠહું માનો મારુ છેલવર કહાના રે, મેલી રીસ કીજીએ મનામણાં રે. ઓં ૨
પ્રાણજીવન મારી સેજડી પધારો રે, ખોલો મુખ વેણુ સોહામણાં રે. ઓં ૩
બ્રહ્માનંદના રંગ ભીનડા વહાલા રે, તમ આવે થાય આનંદ વધામણાં રે. ઓં ૪

૫૬ ૧૪૧૧ મું.

ઓરા આવોને આપણુ ખેલીએ રે, ઓરા આવોને આપણુ ખેલીએ;
રંગભીના વાલા રંગ રેલીએ રે, ઓરા આવોને આપણુ ખેલીએ રે. ટેક.
તમ વીના શુભવંતા સુંદર વર રે, કેમ જાએ રાતડી અકેલીએ રે. ઓં ૧
તન મન ધન મારુ સરવે તમારું રે, કોઈના કમાડ શીદ ઠેલીએ રે. ઓં ૨
અમે તમારું શું લીધું ઓરુ રે, શું લીધું ઓલી અલખેલી રે. ઓં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે કાંઈ શંકા ન કરવી રે, માથે તે છોગલા મેલીએ રે. ઓં ૪

૫૬ ૧૪૧૨ મું.

તમથી લાગી છે મારી પ્રીતડી રે, વાલા તમથી લાગી છે મારી પ્રીતડી;
તેણે કરી થઈ છું નર્થીતડી રે, વાલા તમથી લાગી છે મારી પ્રીતડી. ટેક.
પ્રીતડી લાગી છે તમ સાથે મારા ખ્યાર રે, ભાંગી ભરમ કેરી ભીંતડી રે. વા૦ ૧
લટકાં તમારાં જોઈને લોભાણી રે, રૂપ મનોહર રીતડી રે. વા૦ ૨
આનંદ અતી નહીં માય મારા અંગમાં રે, રંગમાં તે રજની વીતડી રે. વા૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ કહે તમ સાથે રમતાં રે, જગમાં થઈ છે મારી જીતડી રે. વા૦ ૪

૫૬ ૧૪૧૩ મું.

પિયા પ્રેમેથી સેજડી પધારીએ રે, પિયા પ્રેમેથી સેજડી પધારીએ;
મારા વહાલાજી વાલ વધારીએ રે, પિયા પ્રેમેથી સેજડી પધારીએ. ટેક.
ગુણુતણા લડાર ગીરધારી રે, અવગુણુ મારા વિસારીએ રે. ૧
* * * * * ૨
અંગ સંગ આલિંગન લૈને રે, તનડાનો તાપ નીવારીએ રે. ૩
પ્રદ્યાનંદના સ્વામી અલખેલા રે, પેહિલાની પ્રીત સંભારીએ રે. ૪

૫૬ ૧૪૧૪ મું-રાગ ગરબી.

વાલા તમારી જોઈને રહી છું વાટ રે, હો શ્યામળીયા;
મદિરિએ મારે નાળ્યા શા માટ, પ્રીતમ પાતળીયા. ૧
સજી રહી શણગાર તમારે કાજ રે, હો શ્યામળીયા;
લોક તણી મે મેલી સર્વ લાજ, પ્રીતમ પાતળીયા. ૨
લાજ તજી હું ચરણ તમારે લાગી રે, હો શ્યામળીયા;
બાંતી મારા મનની સર્વે ભાંગી, પ્રીતમ પાતળીયા. ૩
મળવા કાજે આતુર થયું છે મન રે, હો શ્યામળીયા;
તમ વીના તે દાઝે મારું તન, પ્રીતમ પાતળીયા. ૪
અંતરમાં છે મોટી તમારી આશ રે, હો શ્યામળીયા;
પ્રાણુજીવન તમે રહોને મારે પાસ, પ્રીતમ પાતળીયા. ૫
પાસ રહો તો દીન દીન વાધે પ્રીત રે, હો શ્યામળીયા;
રસીયાજી જણો છો રસની રીત, પ્રીતમ પાતળીયા. ૬
તમ વીના તે કેમ કરી રજની જાય રે, હો શ્યામળીયા;
મળવાની અભીલાખા અંતરમાંય, પ્રીતમ પાતળીયા. ૭
રીત સખે જણો છો રસની રસીયા રે, હો શ્યામળીયા;
પ્રદ્યાનંદના હૃદય કમલમાં વસીયા, પ્રીતમ પાતળીયા. ૮

પદ ૧૪૧૫ મું.

મોહન પધારો મનની આંટી મેલી રે, હો મન ગમતા; ૧
 સુખ પામે મુખ જોધને સર્વ સાહેલી, રસીયા રસ રમતા.
 તમ વીના તે મંદિર ખાવા ધાય રે, હો મન ગમતા,
 રજની તે એકલડાં કેમ રહેવાય, રસીયા રસ રમતા. ૨
 આલિંગન લીધા વીના દાઝે અંગ રે, હો મન ગમતા;
 રસીઆજી આવો તો વાઘે રંગ, રસીયા રસ રમતા. ૩
 આવો તો આલિંગન આપણુ લીજે રે, હો મન ગમતા;
 કહાન કુંવર મારા મનનું ગમતું કીજે, રસીયા રસ રમતા. ૪
 એકાંતે દિલડાની વાતુ કરીએ રે, હો મન ગમતા;
 રસ બસ થૈને લેલાં આપણુ રહીએ, રસીયા રસ રમતા. ૫
 લેલા રહ્યા વીના ભુખડલી નવ ભાગે રે, હો મન ગમતા,
 તમ વીના તો ગોકુલ સુનું લાગે, રસીયા રસ રમતા. ૬
 ગોકુલીયાની નાર તણા આધાર રે, હો મન ગમતા;
 વાલમજી આવોને આણી વાર, રસીયા રસ રમતા. ૭
 કરુણાસિંધુ કરો કૃપા તમે કહાન રે, હો મન ગમતા;
 બ્રહ્માનંદને દીજે દરશન દાન, રસીયા રસ રમતા. ૮

પદ ૧૪૧૬ મું.

વાલો વળડે વન રલીઆળી વેણુ રે, હો સાહેલી;
 તેણે મારુ મન થયું છે મેણુ, સાંભળ સાહેલી. ૧
 મેણુ થયું મન મારુ મોહન મળતાં રે, હો સાહેલી;
 ભવની વ્યાધી ભાગી તનડું ભળતાં, સાંભળ સાહેલી. ૨
 લટકાળાનાં નેણાંમાં લોભાણી રે, હો સાહેલી;
 જગજીવન પોતાની મુજને જાણી, સાંભળ સાહેલી. ૩
 નટવરજીની ચાલ અનોખી નિરખી રે, હો સાહેલી;
 સુધ પુધ ભુલી થૈ હું ઘેલી સરખી, સાંભળ સાહેલી. ૪
 મે મરજા લોકતણી સરવે મેલી રે, હો સાહેલી;
 અલખેલાને સંગ થઈ અલખેલી, સાંભળ સાહેલી. ૫
 અલખેલાજી મારે મંદીર આવે રે, હો સાહેલી;
 વાલપ હૈને મુને નીત બોલાવે, સાંભળ સાહેલી. ૬
 વાલપણની શી કહું તુજને વાત રે, હો સાહેલી;
 રસીયોજી મારે મંદિર રહે દીન રાત, સાંભળ સાહેલી. ૭

મુખડું જાણે શરદ પુનમનો ચંદ્ર રે, હો સાહેલી;
તે મુખ ઉપર વારી પ્રદ્યાનન્દ, સાંભળ સાહેલી. ૮

પદ ૧૪૧૭ સું.

અલખેલોજી મારે મંદિર આવ્યા રે, હો સુષુ આલી;
પાતળીયોજી પ્રેમે શું પધરાવ્યા, મોહન વનમાળી. ૧
લાજ તજી અલિંગન મેં તો લીધું રે, હો સુષુ આલી;
કરી કૃપા મારા મનનું ગમતું કીધું, મોહન વનમાળી. ૨
ન્યાલ થઈ છોગાળાને હું નિરખી રે, હો સુષુ આલી;
છેલછખીલે કીધી પોતા સરખી, મોહન વનમાળી. ૩
મનગમતું કીધું મરજદા મેટી રે, હો સુષુ આલી;
ભાવ કરી ભુધરસું હું તો લેટી, મોહન વનમાળી. ૪
નિશ્ચંક થઈહું ગળે ખાંહડલી નાખી રે, હો સુષુ આલી;
અલખેલાને જોઈ ઠરી મારી આંખી, મોહન વનમાળી. ૫
આજ સખી મુને રસીયે મહાસુખ આપ્યું રે, હો સુષુ આલી;
કલ્પીત દુઃખ મારા મનનું સર્વે કાપ્યું, મોહન વનમાળી. ૬
વેધાણી હું વહાલાજીને વેણે રે, હો સુષુ આલી;
નેહ લગાડ્યો મુજને કોમળ નેણે, મોહન વનમાળી. ૭
પાતળીયાની ચાલ અનોપમ પ્યારી રે, હો સુષુ આલી;
હરખ સહીત જય પ્રદ્યાનન્દ બલિહારી, મોહન વનમાળી. ૮

પદ ૧૪૧૮ સું.

તમ સંગાથે રમવાની છે ખાંતી, ખાંતીલા;
આવી મુજને મુખ આપો એકાંક, સુંદર ખાંતીલા. ૧
ખાંત મુજને તમ સંગ કરવા ખેલ રે, ખાંતીલા;
રંગભીન જી વાળો રંગની રેલ, સુંદર ખાંતીલા. ૨
તમ સંગાતે લાગી મારે પ્રીત રે, ખાંતીલા;
છોગલાયું ખુતું છે મારે ચીત, સુંદર ખાંતીલા. ૩
લાલ તમારા લટકામાં લોભાણી રે, ખાંતીલા;
પ્રીતમ આવી રાખો મુખનું પાણી, સુંદર ખાંતીલા. ૪
નાથ તમારા પ્યારા લાગે નેણ રે, ખાંતીલા;
વાલપ દે જોલોને સુંદર વેણ, સુંદર ખાંતીલા. ૫
પ્રદ્યાનન્દના સ્વામી સુણો એક વાત રે, ખાંતીલા;
રસીય તમ વીના કેમ કરી કાઢું રાત, સુંદર ખાંતીલા. ૬

૫૬ ૧૪૧૯ મું.

જાતીતી હું જમુના ભરવા પાણી રે, કહાનુડા; ૧
 તારી વશીનો હું નાહ સુંણી, વેધાણી નટવર નાનુડા.
 વશી વાઈ અજબ અલોકીક રીત રે, કહાનુડા; ૨
 ઘેલી થઈ હું ગીરધર તારે ગીતે, નટવર નાનુડા.
 કામણ કીધાં વશીમાં મુંને કોય રે, કહાનુડા, ૩
 તારુમુખ દીઠા વીના સુખ મુંને નવ હોય, નટવર નાનુડા.
 ઘેલી થઈ ધર કામ ન લાગે હાથ રે, કહાનુડા; ૪
 દીલડુ ડોલે નીશ દીન તારે સાથ, નટવર નાનુડા.
 વંશી તારી કામણગારી શ્યામ રે, કહાનુડા; ૫
 જપ ન થાયે સુણતાં આહો જામ, નટવર નાનુડા.
 તન મન ધન તુજપર કીધાં કુરખાન રે, કહાનુડા; ૬
 વહાલા બ્રહ્માનંદના પ્રીતમ જીવન પ્રાણ, નટવર નાનુડા.

૫૬ ૧૪૨૦ મું.

વાલપણાની કેને મુજને વાત, ગુણીયલ ગીરધારી; ૧
 રહ લાગી તમ સાથે દીન ને રાત, વાલમ જાઉં વારી.
 નટવર મારો તમશું લાગો નેહ, ગુણીયલ ગીરધારી; ૨
 દીઠા વીન દાઝે છે દીલ ને દેહ, વાલમ જાઉં વારી.
 આવો તો આલિંગન લીજો અંગ, ગુણીયલ ગીરધારી; ૩
 રંગભીનાજી વાધે રમતાં રંગ, વાલમ જાઉં વારી.
 અલખેલાજી આવો મદીર આજ, ગુણીયલ ગીરધારી; ૪
 સરવે સજી ખેડી રમવાનો સાજ, વાલમ જાઉં વારી.
 તમ સંગાથે આવી લાગો ખ્યાર, ગુણીયલ ગીરધારી; ૫
 કેડીલા આવોને નંદકુમાર, વાલમ જાઉં વારી.
 સરવે જાણો બ્રહ્માનંદના સેણ, ગુણીયલ ગીરધારી; ૬
 નાથ તમને નિરખી હરખે નેણ, વાલમ જાઉં વારી.

૫૬ ૧૪૨૧ મું.

રસીયાજી વાળોને રંગની રેલ રે, રંગીલા; ૧
 ખાંહડલી જાલીને વળગો ખેલ, શ્યામ ઉમંગીલા.
 રંગડો વાધે તમ સંગ પ્રીતમ રમતાં રે, રંગીલા; ૨
 લાલ તમારા લટકા મુજને ગમતા, શ્યામ ઉમંગીલા.

લોચન જોઇને લાલચ અમને લાગી રે, રંગીલા;
 સુંદર વર આવોને સેજ સોહાગી, શ્યામ ઉમંગીલા. ૩
 અલબેલા આપણુ મળીએ એકોતે રે, રંગીલા;
 ખાંતીલા રંગ રાસ રમાડો ખાંતે, શ્યામ ઉમંગીલા. ૪
 તમ સારુ મે સેજડલી સમારી રે, રંગીલા;
 ભુધરજી મળવાની આશા લારી, શ્યામ ઉમંગીલા. ૫
 પ્રહ્લાનંદના વહાલા વિલંબ ન કીજે રે, રંગીલા;
 પ્રેમ અધર રસ સુંદર પાઈ પીજે, શ્યામ ઉમંગીલા. ૬

૫૬ ૧૪૨૨ મું-રાગ ગરબી.

ઓરા આવો નટવર નાનડીઆ;

તમે મારા જીવ સાથે જડીઆ.

ઓ૦ ટેક.

શોભો છો સોનેરી પટકે, છબી રંગ ચોળતણે ચટકે;

લીધુ મન હાથ તણે લટકે.

ઓ૦ ૧

કરી મેં તમ અર્થે કાયા, લાગી છે મુખડાની માયા;

જીવો ઘણુ જશોદાના જાયા.

ઓ૦ ૨

સુંદર વર લાગો છો સારા, ન મેલું એક ઘડી ન્યારા;

છોજી મારે ત્રાણ થકી ખ્યારા.

ઓ૦ ૩

વાતુ થકી દુઃખડાં વીસરીયે, જોઈ જોઈ અંતરમાં ઠરીયે;

ઠહાના આવો ગોઠડલી કરીયે.

ઓ૦ ૪

કટીપર પીતાંબર કસીયા, હેતે નીત જોલો છો હસીયા;

પ્રહ્લાનંદના વાલા રસીયા.

ઓ૦ ૫

૫૬ ૧૪૨૩ મું.

વાઓ હરી વાંસલડાં વાલા;

લાડીલા નંદતણા લાલા.

વા૦ ટેક.

મોહું મન વંશીના સ્વરમાં, ભરી છું આનંદના ભરમાં;

નથી હવે રેહેવાતું ઘરમાં.

વા૦ ૧

બુઝી સરવે અંતરની બલગુ (?),* વંશીમાં ચિત્ત આવી વલગ્યું;

અધ ક્ષણુ નવ થાયે અલગું.

વા૦ ૨

વેધાણી વંશીને નાદે, સુણું છું સુંદર સ્વાદે;

ગાવો હરી ઉંચે રે સાદે.

વા૦ ૩

આવી છું સાંભળવા ઓળે, વંશી અતી મરમાળી જોલે;

સુણી દીલ વસીયર જ્યું ડોલે.

વા૦ ૪

*“આગ્યુ” એવો પાઠાન્તર સૂચવેલો છે.

વંશી મુને લાગે છે ખ્યારી, ગેરી ગેરી વાળે ગીરધારી;
અદ્વાનંદ જાયે બલિહારી.

વા૦ ૫

૫૬ ૧૪૨૪ મું.

આવો આવો સુંદર વર યોર;

જેઉ માથે પુલોના તોરા.

આ૦ ટેક.

મારુ સરવે આવ્યું છે મજરે, દેખો છે અમૃતની નજરે;
ગોઠ્યું મન કુલાંને ગજરે.

આ૦ ૧

શોભે મુખ ઉપર તીલ ત્રાબુ, કપોલે ટીબકડી કાબુ;
બહુ રૂઝા લાગે છે બાબુ.

આ૦ ૨

મનોહર મૂર્તિ મનમાની, છપાડી કેમ કરી રહે છાની;
દેખી હું તો થઈ છું દીવાની.

આ૦ ૩

કેશરની આડ કરી ભાલે, વળી વળી બોલો છે વહાલે;
ચાલો છે હસતાણી ચાલે.

આ૦ ૪

સુરંગી સુથણલી ચંગી, અનોપમ પેહરી છે અંગી;
અદ્વાનંદના વહાલા રંગી.

આ૦ ૫

૫૬ ૧૪૨૫ મું.

છો જી તમે નંદતાણા નંદા;

ચતુર વર ગોકુલના ચદા.

છો૦ ટેક.

કોડેલા કુંવર કહાનુડા, નટવર સુંદર નાનુડા;
રાજેસર દીસો છે રૂડા.

છો૦ ૧

આંખ્યું તારી અતીશે અણીઆળી, મનોહર સુંદર મરમાળી;
રંગીલી મૂર્તિ રૂપાળી.

છો૦ ૨

આવો ઘરે આવા ને આવા, ખાંતે મહી માંખણીયું ખાવા;
મીઠું મીઠું બોલોને માવા.

છો૦ ૩

પેહરી તન જરકસીયા જમા, ચાલી આવો વાલમજી સામા;
વાઘો રૂડી વંશી વીસામા.

છો૦ ૪

કોઈ વીધ જાઓ નહીં કળીયા, હેતે તમે કુંણતણે હળીયા;
વત્રી અદ્વાનંદના વહાલા છળીયા.

છો૦ ૫

૫૬ ૧૪૨૬ મું.

વાલા તમપર જાઉં વારી;

લાગી મુને લાલચડી તારી.

વા૦ ૧ ટેક.

છળીલા સુંદર છેગાળા, મનોહર દીસો મરમાળા;	
ચોરે ચિત્ત નેણતણા ચાળા.	૧૦ ૧
જોઈ જોઈ ત્રપત નથી થાતી, રહું છું ગુણ નીશદીન ગાતી;	
મળો તો ખુબ ઠરે છાતી.	૧૦ ૨
કેહવાતી વાત નથી કોઈને, રહી છું ચિત્ત તમમાં પ્રોઈને;	
ધરનાં સરવે રાજે છે કોઈને.	૧૦ ૩
લોભાણી હું પાઘતણે છેડે, તાકુ હું મળવા વણુ તેડે;	
દીવાની થઈ ડોહું કેડે.	૧૦ ૪
વેરો કરી પાછા નવ વળીએ, મુજપર અઢળક ઢળીએ;	
વહાલા પ્રદ્ધાનંદના આવો મળીએ.	૧૦ ૫

પદ ૧૪૨૭ મું.

પધારોને સેજલડી પ્યારા;	
મનોહર જીવન છે મારા.	૫૦ ટેક.
જ્યારે તમે જાઓ છે વનમાં, ત્યારે અતી તાપ થાયે તનમાં;	
મળ્યાની હુંસ ઘણી મનમાં.	૫૦ ૧
પરવારી છું ગાવડલી દોહીને, નેણામાં કાજળીયું ટોઈને;	
ખેડી છું વાટલડી જોઈને.	૫૦ ૨
સજી છે સેજલડી સારી, સુગધી પુલે સમારી;	
આવીને ઉભી છું ખારી.	૫૦ ૩
શોભીતા શણગાર સજીઆ, તમે મારા અંતરમાં રજીયા;	
કહાના આવો મેલોને કજીયા.	૫૦ ૪
વહાલાજી દુઃખડું વીસમીયે, જમાડું ભાવ કરી જમીયે;	
વારી પ્રદ્ધાનંદ કહે આપણુ રમીયે.	૫૦ ૫

પદ ૧૪૨૮ મું.

વહાલા આવો પૂછું વાતડલી;	
રહોને આંહી રંગભર રાતડલી.	૧૦ ટેક.
કસુંખી ફેંટા કેસરીયા, તોરા શીર પુલતણા ધરીયા;	
કેનાં આજ કારજ કરીયાં.	૧૦ ૧
જામા પેરી સુંદર જળહળતા, રો છે ચોદી સૈયરને મળતા;	
અમથી કેમ ચાલો છે ટળતા.	૧૦ ૨
અમ સાથે રાખો છે છેટો, રૂપાળો પેરીને રેંટો;	
ભાવે કરી ખીજીને લેટો.	૧૦ ૩

બીજે ધરે બારણીયાં બાંધે, જરે કરે પ્રીતતણે સાંધે;
 વારી જઉં અમથી શો વાંધે. ૧૦ ૪
 ઓલી તો પુરણુ વર પામી, ખરુ કહોને અમમાં શી ખામી;
 બોલો અહ્માનંદતણા સ્વામી. ૧૦ ૫

પદ ૧૪૨૯ મું.

ચારી આવો ગાવડલી મારી;
 ટકો દેશું રીત તણો તારી. ૧૦ ટેક.
 મલાજે રાખું છું કેહેતી, અમારે હાથ નથી રહેતી;
 તમ વિના દોવા નથી દેતી. ૧૦ ૧
 સાચું બોલું ખાઈને સમને, આવે છે મારવાને અમને;
 ટાલી થાય દેખીને તમને. ૧૦ ૨
 હેતે તમે પેલી હેલાવી, છાની નથી વાત કહું છું ચાવી;
 હવે નહીં પૂરવે અટકાવી. ૧૦ ૩
 જો અતિ જીવાળા (?) થાશે, પહારે જાઈ દોઈ કોઈને પાશે;
 તો ગિરિધરજી ગાળ્યું ખાશે. ૧૦ ૪
 આજું ખડ નીલું ત્યાં જાઈને, ચારી આવો પાણીડું પાઈને;
 વહાલા અહ્માનંદના સીધા થાઈને. ૧૦ ૫

પદ ૧૪૩૦ મું-રાગ ગરબી.

તમે મીઠું બોલીને મન લીધું રે, મીઠડા બોલાજી;
 કાંઈ કામણુ મુજને કીધું રે, મીઠડા બોલાજી.
 સુણી મુખની મીઠી વાણી રે. મીં કરું તન મન ધન કુરખાણી રે. મીં ૧
 તારું રૂપ અલોકીક જોયું રે. મીં જોઈ મનડું મારું મોહું રે. મીં ૨
 મેતો સેજડી બીજાઈ તમ સારુ રે. મીં આવો કોઈ નથી કેહેનારું રે. મીં ૩
 શીદ ડરતા ડરતા ચાલો રે. મીં મારા મંદિરીઆમાં મહાલો રે. મીં ૪
 સર્વે વશ કીધી વ્રજનારી રે. મીં જાય અહ્માનંદ બલિહારિ રે. મીં ૫

પદ ૧૪૩૧ મું.

મુને રસ ખસ કીધી રસ રંગે રે, રસીયા રંગીલા;
 મારુ ચિત્તડું ડાલે તમ સંગે રે, રસીયા રંગીલા. ૧૦ ટેક.
 હું તો ધરનો ધંધો ભૂલી રે. ૨૦ જોઈ ફરું છું નીશદીન ફૂલી રે. ૨૦ ૧
 બેઠું મારે તમારું આવી પહાનું રે. ૨૦ હવે કેમ કરી રાખું છાનું રે. ૨૦ ૨
 મે તો મેહોણું તમારુ લીધું માથે રે. ૨૦ એક સગપણુ કીધું તમ સાથે રે. ૨૦ ૩

મારે તમથી ભેધએ સાબું રે. ૨૦ શાને લોકડીયાંથી લાબું રે. ૨૦ ૪
વળી હસી હસી વહાલ વધારો રે. ૨૦ બ્રહ્માનન્દનો જનમ સુધારો રે. ૨૦ ૫
૫૬ ૧૪૩૨ મું.

તમે કોડે કોડે પ્રીતડી કીધી રે, કહાનવર કોડીલા;

મારી બુડતાં બાંધ્ય અહીં લીધી રે, કહાનવર કોડીલા. ટેક.

આવી કોડે કોડે બુઝો મુજ સામું રે. ૬૦ સર્વે પુરો મારા હૈંડાની હામું રે. ૬૦ ૧
કોડે કોડે આવીને કાંઈ કેહેજો રે. ૬૦ વહાલા દરશન નીત નીત દેજો રે. ૬૦ ૨
કોડે કોડે કરો આવી આળુ રે. ૬૦ તારાં ભુધર લટકાં ભાળું રે. ૬૦ ૩
કોડે કોડે પેહેરાને હાર કોટે રે. ૬૦ ચિત્ત ચોરો નયનની ચોટે રે. ૬૦ ૪
કોડે કોડે બોલોને કાલું કાલું રે. ૬૦ લાગે બ્રહ્માનન્દને વહાલું રે. ૬૦ ૫

૫૬ ૧૪૩૩ મું.

હુંસે હુંસે આવી હેરણા હેરો રે, હરીવર હુંસીલા;

માથે તોરો ઘાલી પુલડાં કેરો રે, હરીવર હુંસીલા. ટેક.

હુંસે હુંસે લેઈ મોરલી હાથે રે. ૬૦ રૂઝા શોભો છો ગોપીજન સાથે રે. ૬૦ ૧
હુંસે હુંસે મધુરે સૂરે ગાતા રે. ૬૦ આવો વાલમ મોરલી વાતા રે. ૬૦ ૨
હુંસે હુંસે કરો છો આવી હાંસી રે. ૬૦ તેણે વશ કીધા મજવાસી રે. ૬૦ ૩
હુંસે હુંસે ફેડો છો આવી હેલું રે. ૬૦ કીધું ગોકુલ સરવે થેલું રે. ૬૦ ૪
હુંસે હુંસે ચાલો છો તમે જોતા રે. ૬૦ બ્રહ્માનંદનું મનડું મોહતા રે. ૬૦ ૫

૫૬ ૧૪૩૪ મું.

તારી મોરલડીને તાને રે, લાલચ લાગી છે;

વળી સુંદર ભીંને વાને રે, લાલચ લાગી છે. ટેક.

અતી છળી અલૌકિક ભાળિ રે. લા૦ રસ રીત ઘણી રૂપાળી રે. લા૦ ૧
ખાસી અવલ પછેડી ખેસે રે. લા૦ વળી નટવર સુંદર વેસે રે. લા૦ ૨
જોઈ રૂપ અલૌકિક તારું રે. લા૦ લેઈ તન ધન સર્વે વારું રે. લા૦ ૩
કર્ચું તીલક મનોહર લાલે રે. લા૦ સુંદર વર તારી ચાલે રે. લા૦ ૪
નૌતમ અણીયાળે નેણે રે. લા૦ બ્રહ્માનંદ કહે રસને વેણે રે. લા૦ ૫

૫૬ ૧૪૩૫ મું.

તમે અલવ કરો છો આવી રે, નાગર નટવરજી;

છાની નહીં રહે વાત થાશે આવી રે, નાગર નટવરજી. ટેક.

વન એકલડી મુને બાણી રે. ના૦ કેમ બોલો છો નિર્લજ વાણી રે. ના૦ ૧
તમે છેલ થયા તે સહુ બાણ્યું રે. ના૦ કાંઈ ગણો નહીં ટાણું કે કુટાણું રે. ના૦ ૨
રીતે કહું છું જે વેગળા રહેજો રે. ના૦ કાંઈ એલફેલ મુખથી ન કેહેજો રે. ના૦ ૩

શાને વેહિતા રોકો છો તમે વાટે રે. નાં આવી બાઝો માં મહીને માટે રે. નાં ૪
અહ્વાનંદ કહે તમને હું વારું રે. નાં નહી લેઈ શકો નામ તમે મારું રે. નાં ૫

૫૬ ૧૪૩૬ મું

સખી ચાલો જાઈ જશોદાને કહીએ રે, વાતું વહાલાની;
દહાડી કેટલીક આજ્યું સહીએ રે, વાતું વહાલાની. ટેક.
એ વાટે નીત આપણે જાવું રે. વાં એ આદરી બેઠો છે કામ આવું રે. વાં ૧
હેયે લોકની લાજ નથી ધરતો રે. વાં રહે છે કેડે મૈયારાને ફરતો રે. વાં ૨
સરવે છોકરાંને ઘેર લેઈ સાથે રે. વાં આવી મટુકી ઉતારી લીયે હાથે રે. વાં ૩
એ પેહલો એવો કાંઈ નો'તો રે. વાં હવે નાના મોટા નહી જોતો રે. વાં ૪
ક્યાંઈ લૂટયા કુટયા ને ક્યાંઈ પીધાં રે. વાં અહ્વાનંદ કહે કાયર કીધાં રે. વાં ૫

૫૬ ૧૪૩૭ મું

જાઓ જાઓ તમે પાધરા વાટે રે, બહુગારાણ;
આહીં ખોટી થાઓ છો શા માટે રે, બહુગારાણ. ટેક.
જાણ્યુ જાણ્યું અમે તમારું હેત રે. જાં અમને કીધેલાં તમે ફજેત રે. જાં ૧
જે હોય તમને બહુ ખ્યારી રે. જાં તેને ઘેર જાઈ રહો ગીરપારી રે. જાં ૨
તેના ઘરનું કામ સર્વે કરજે રે જાં નવરા રહો તો તેને કેડે કેડે ફરજે રે. જાં ૩
તે બેસે ત્યારે ઉભા ઉભા ગાજે રે. જાં તેના ઘરના ગરાસીયા થાજે રે. જાં ૪
તેને ઘેર જઈ પુલડાં પેહિરો રે. જાં અહ્વાનંદ કહે અમથી કીધો વેરો રે. જાં ૫

૫૬ ૧૪૩૮ મું-રાગ ગરબી.

ચાલ સખી જોવાને રે જાઈએ, ખાંતીલો વનમાં ખેલે રે;
લટકાં કરી નદજનો રે લાલો, રગલીનો રગ રેલે રે ૧
મોરલીને તાને મનોહર વાને, ચિત્તડાંને લલચાવે રે;
વજનારીનો જીવન વહાલો, ગીત મધુરા ગાવે રે. ૨
જોરે જોરે ગણે ખાંહડલી રે નાખે, હેત કરી ઝાલે હાથે રે;
પુલડાના હાર પેહિર્યા છે રે કોટે, મેલ્યા છે છોગલા માથે રે. ૩
ગોવાળાને મનડે રે ગમતાં, ચરીત્ર કરે વનમાળી રે;
જલદીથી જાઈએ તો સુખીઆં રે થાઈએ, ભુધરજીને ભાળી રે. ૪
ઉઠ મારી હેલી જાઈએ વેહિલી વેહિલી, ધીરજ નથી ખમાતી રે;
અહ્વાનંદના સ્વામીને ભેટી, શીતળ કરશું છાતી રે. ૫

૫૬ ૧૪૩૯ મું.

આજ સખી અલખેલો રે વહાલો, ઉભા છે જમુનાને તીરે રે;
સુંદર મોરલી હાથ લેધને, વહાઈ તે બળભદ્રવીરે રે. ૧

સાંભળતાં ગુલતાન થઈ હું, શું જાણું શું કીધું રે;
 ઘરડાને ધંધો હાથ ન લાગે, લટકાળે મન લીધું રે. ૨
 મોરલીને નાદે મૃગલાં રે મોહ્યાં, ઉભાં છે તૃણ જળ મેલી રે;
 વેહેતાં થલ્યાં જમુનાજીનાં પાણી, થકીત થયાં વનવેલી રે. ૩
 વહાલાની વંશી સુણીને વનમાં, મગન થયાં છે પંખી રે;
 શબ્દ સુણીને રે શ્રવણ લોભાણાં, રૂપે લોભાણી આંખી રે. ૪
 અદ્વાનન્દના વહાલાની વંશી, જે સુણશે નરનારી રે;
 કેડે કેડે કહાનુડાને ફરશે, ઘરના તે કાજ વીસારી રે. ૫

૫૬ ૧૪૪૦ મું.

સુંદર વર મારા પ્રાણના જીવન, અલબેલા ઘરે આવો રે;
 હું છું દાસી ચરણ કમલની, ખાંદા ગ્રહી બોલાવો રે. ૧
 લટકાળા તારા લટકા રે લેધને, મોહી રહું મન મારુ રે;
 તન મન ધન હું તો સર્વે લેધને, વાલમ તુજપર વારુ રે. ૨
 મારુ તે સર્વે તમારું છે મોહન, અતર રંચ મ આણો રે;
 સુંદર નેણે સકોમળ વેણે, મુજને પોતાની જાણો રે. ૩
 તમ કારણ શ્યામળીયા રે વહાલા, લોકની લજ્યા ત્યાગી રે;
 રાત દીવસ સુતા સુપનામાં, રટના તમારી લાગી રે. ૪
 સગાં કુટુંબ પીયર સાસરીયાં, સર્વે મેલ્યાં વીસારી રે;
 અદ્વાનન્દ કહે શ્યામ મનોહર, મન વસીયા મોસારી રે. ૫

૫૬ ૧૪૪૧ મું.

મનમોહન મારે મંદિરીએ, ખાંતે આવીને ખેલો રે;
 ખાંધો ખાણુ કાણુ ગજરા રે પેહરો, માથે તે છોગલા મેલો રે. ૧
 વીધવીધના હું તો પાક કરાવી, જીગતીથી તમને જમાડુ રે;
 હેડા ઉપર લેધને હરીવર, રૂઢી તે રીતે રમાડું રે. ૨
 મૂર્તિ તમારી શ્યામ મનોહર, નિરખી ઠરે મારાં નેણાં રે;
 મનમોહન લાગે અતિ મીઠાં, વહાલા તમારાં વેણાં રે. ૩
 મુજ ઉપર અલબેલા રે વહાલા, જેહું તમારું ખા'નું રે;
 સરવે લોકમાં સહુ કોઈ જાણે, કેમ કરી રાખું છાનું રે. ૪
 અંતર આશ ઘણી છે રે વહાલા, આવીને સુખ આપો રે;
 અદ્વાનન્દના શ્યામ સોહાગી, પોતાની કરી થાપો રે. ૫

૫૬ ૧૪૪૨ મું—રાગ ગરબી.

કેહેજો કહાનાને, કુબજાને વશ થઈને કેમ બેશી રહ્યા;
 કેમ ભૂલી ગયા, મહી માંખણ ખાઈને ગોકુલ મોટા થયા. ટેક.

જે દી નાથ તમે હુતા નાના, છુપી રહેતા કંસ થકી છાના;	
તે દી અમે ક્યાં ઝાઝાં વાનાં.	કે૦ ૧
પ્રીતમ છળી અંતરમાં પ્રેતા, દુધ પાતાં ગાવડલી દોતાં;	
અમે કુલતણી મીઠે જોતા.	કે૦ ૨
અમે જાણ્યું તમે અમારા છે, વળી પાડોશણના ખ્યારા છે;	
તમે સાચા બોલા પણ સારા છે.	કે૦ ૩
કહે બ્રહ્માનંદ મનડે ભાળ્યા, બહુ રુડી રીતે બોલાવ્યા;	
જઈ કામે કુખજને આળ્યા.	કે૦ ૪

પદ ૧૪૪૩ મું.

કેહેજો કુખજને, કામણિયાં કહાનાને એવાં શાં ક્યાં;	
તારે વશ થઈને, વ્રજવાસી સરવે રે એને વીસ્યાં.	ટેક.
આંખ્યુ અતિ સુંદર અણીઆળી, મુખ મોરલી વાય છે મરમાળી;	
તે ભોળવીયો નાનો ભાળી.	કે૦ ૧
ભૂરકી તે નાખી મત્ર ભાંખ્યો, વળી ચસકો લાખ્યો રસ આખ્યો;	
તે રૂપાળો જોઈને રાખ્યો.	કે૦ ૨
એ વાત ઘણી નવ ચોળવી, તે થાપણ અમારી ચોળવી;	
ભુધરને રાખ્યા ભોળવી.	કે૦ ૩
તારે કરવાનું હોય તે કહેજે, વળી જોએ તો નાણુ લેજે;	
કહે બ્રહ્માનંદ પાછો દેજે.	કે૦ ૪

પદ ૧૪૪૪ મું.

કેહેજો કુખજને, કામણિયાં શીખાવે જો મારા નાથને;	
શીખી તુજ પાસે, આવીને શીખવશે વ્રજના સાથને.	ટેક.
અલવીલા નટવર આવાને, ચિત્ત ગોપીના ચોરાવાને,	
એવા મંત્ર ભણાવે માવાને.	કે૦ ૧
તું કપટ તણ સરવે કેજે, વળી ન ભણે તો ડરો દેજે;	
થઈ પંખ્યાણી પાસે રેજે.	કે૦ ૨
માંજી* દેજે પાટી મોટી, જો પાઠ ભણે મુખથી ખોટી;	
તો સખકાવે લેને સોટી.	કે૦ ૩
કહે બ્રહ્માનંદ આળસ મેલી, વિદ્યા શીખાવે વેહેલી વેહેલી;	
એને તું જેવો કરજે હેલી.	કે૦ ૪

પદ ૧૪૪૫ મું.

કેહેજે કુખજાને, કહાનાની કરજે જો ચોંપે ચાકરી;
 નાનો જાણી, આંખ ચડાવી બેની મ બોલે આકરી. ટેક.
 જે જોઈએ તે લેજે આણે, એને પ્રાણ થકી ખારો જાણે;
 વળી મનગમતી મોજું માણે. કે૦ ૧
 જે બોલે તે રેહજે સાંખે, એને જોજે પુલતણી આંખે;
 નીત જમતા ઉભી વા નાખે. કે૦ ૨
 એને પરલાતે જોઈએ પોળી, બહુ અઝા ધૃતમાંહી બોળી;
 ગોરસ પાજે સાકર ઘોળી. કે૦ ૩
 પુરણ સુખ સેજે પામીને, નીત ચરણે માથું નામીને;
 સેવે પ્રદ્ધાનંદના સ્વામીને. કે૦ ૪

પદ ૧૪૪૬ મું-રાગ ગરબી.

કહાનુડો રે કહાનુડો રે, જમુનાજીને આરે;
 પાણીડાં વાળે રે, બે'ની કહાનુડો. ટેક.
 કહાનુડો રે કહાનુડો રે, એર્ચીતાનો આવે આવી બોલાવે રે. બે૦ ૧
 કહાનુડો રે કહાનુડો રે, ફેડે જળની હેલ્યું બોલે ઘેલું ઘેલું રે. બે૦ ૨
 કહાનુડો રે કહાનુડો રે, વૃન્દાવનની વાટે બાઝે મહીને માટે રે. બે૦ ૩
 કહાનુડો રે કહાનુડો રે, ડાલરીયો થઇ ડોલે જેમ તેમ બોલે રે. બે૦ ૪
 કહાનુડો રે કહાનુડો રે, પ્રદ્ધાનંદ કહે હેલી કીધી મુને ઘેલી રે. બે૦ ૫

પદ ૧૪૪૭ મું.

છોગાળો રે છોગાળો રે, મોરલી લીધી હાથે;
 છોગા મેલે માથે રે, છેલ છોગાળો. ટેક.
 છોગાળો રે છોગાળો રે, ગોપીજનને સગે આનંદ અંગે રે. છ૦ ૧
 છોગાળો રે છોગાળો રે, ખાંતે ખાંતે ખેલે રંગડો રેલે રે. છ૦ ૨
 છોગાળો રે છોગાળો રે, કસુંબલિયે ફેટે રાતે રેટે રે. છ૦ ૩
 છોગાળો રે છોગાળો રે, રંગભીનો રૂપાળો અતી મરમાળો રે. છ૦ ૪
 છોગાળો રે છોગાળો રે, પ્રદ્ધાનંદનો ખારો ઠમર કટારો રે. છ૦ ૫

પદ ૧૪૪૮ મું.

વહાલાજી રે વહાલાજી રે, મારે મહિર આવો;
 હસીને બોલાવો રે, મારા વહાલાજી. ટેક.
 વહાલાજી રે વહાલાજી રે, રૂપ તમારુ જોઈને રહીછું મોહીને રે. મા૦ ૧
 વહાલાજી રે વહાલાજી રે, લેઈને સરવસ મારુ તમપર વારુ રે. મા૦ ૨

વહાલાજી રે વહાલાજી રે, આવો મોરલી વાતા મધુરે ગાતા રે. માં ૩
 વહાલાજી રે વહાલાજી રે, તમથી પ્રીતી લાગી બ્રમણા લાંગી રે. માં ૪
 વહાલાજી રે વહાલાજી રે, બ્રહ્માનંદના બેલી આવો છોગા મેલી રે. માં ૫

૫૬ ૧૪૪૯ મું.

રંગીલો રે રંગીલો રે, રંગડાનો છે રેલો;
 અતી અલબેલો રે, રંગ રંગીલો. ટેક.
 રંગીલો રે રંગીલો રે, નેહ જણાવે નેણે વાલપ વેણે રે. રં ૧
 રંગીલો રે રંગીલો રે, અલવ કરતો આવે ચિત્ત લલચાવે રે. રં ૨
 રંગીલો રે રંગીલો રે, બોલે સુંદર વાણી હું લોભાણી રે. રં ૩
 રંગીલો રે રંગીલો રે, ધુન્ય સુણાવે ઘેરી મોરલી કેરી રે. રં ૪
 રંગીલો રે રંગીલો રે, બ્રહ્માનંદનો વહાલો નંદજનો લાલો રે. રં ૫

૫૬ ૧૪૫૦ મું.

કોડીલો રે કોડીલો રે, કોડે આજ્યું કરતો;
 આવે મન હરતો રે, કહાન કોડીલો. ટેક.
 કોડીલો રે કોડીલો રે, કોડે સામું ભાળે રગડો ઢાળે રે. કં ૧
 કોડીલો રે કોડીલો રે, કોડે છાનું કહાવે મુને બોલાવે રે. કં ૨
 કોડીલો રે કોડીલો રે, કોડે ચાલે કાલો લાગે મુને વહાલો રે. કં ૩
 કોડીલો રે કોડીલો રે, કોડે રગનો ભરીયો મારો ઠાકરીયો રે. કં ૪
 કોડીલો રે કોડીલો રે, બ્રહ્માનંદનો સ્વામી અતરબમી રે. કં ૫

૫૬ ૧૪૫૧ મું.

લટકાળો રે લટકાળો રે, લટકે મનડું લેતો;
 આવે સુખ દેતો રે, લાલ લટકાળો. ટેક.
 લટકાળો રે લટકાળો રે, લટકા સુંદર લાવે મનડે ભાવે રે. લાં ૧
 લટકાળો રે લટકાળો રે, વેણ વળડે લટકે સુણી મન અટકે રે. લાં ૨
 લટકાળો રે લટકાળો રે, લટકા પ્યારાં લાગે આવી બેસે આગે રે. લાં ૩
 લટકાળો રે લટકાળો રે, લટકામાં મન લોલે સુંદર શોલે રે. લાં ૪
 લટકાળો રે લટકાળો રે, બ્રહ્માનંદ કહે બેની આશા મુને એની રે. લાં ૫

૫૬ ૧૪૫૨ મું.

મરમાળો રે મરમાળો રે, મરમ કરતો બોલે;
 આવે મુજ એળે રે, માવ મરમાળો. ટેક.
 મરમાળો રે મરમાળો રે, મર્મની વાતુ જાણે આવે સંજ્યા ટાણે રે. માં ૧
 મરમાળો રે મરમાળો રે, મર્મ કરી કરી હેરે ઘાટે આવી ઘેરે રે. માં ૨

મરમાળો દે મરમાળો દે, શેલે જળમાં રમતો મનડે ગમતો દે. માં ૩
મરમાળો દે મરમાળો દે, પેહિદે જરકસી જામે આવે મુજ સામે દે. માં ૪
મરમાળો દે મરમાળો દે, બ્રહ્માનંદ કહે રંગી સાચો મારો સંગી દે. માં ૫

૫૬ ૧૪૫૩ મું.

શ્યામળિયા દે શ્યામળિયા દે, વહાલી લાગે વાતું;
નથી રહેવાતું દે, સેષુ શ્યામળિયા. ટેક.
શ્યામળિયા દે શ્યામળિયા દે, આવો આવો ઘોરા માથે ઘાલી તોરા દે. સેં ૧
શ્યામળિયા દે શ્યામળિયા દે, તમથી લાગો નેહડો ડોલે મારો દેહડો દે. સેં ૨
શ્યામળિયા દે શ્યામળિયા દે, તમ વીના કેમ કરી રહીયે દુઃખ કેને કહીયે દે. સેં ૩
શ્યામળિયા દે શ્યામળિયા દે, તમથી સગપણ કીધું સરવસ દીધું દે. સેં ૪
શ્યામળિયા દે શ્યામળિયા દે, બ્રહ્માનંદના ખ્યારા રહો માં ન્યારા દે. સેં ૫

૫૬ ૧૪૫૪ મું-રાગ ગરબી.

આવો હરી મહી વલોવા, મીષે મંદિરીયું જોવા. ટેક.
મહી વલોવા મંદિરીયું જોવા, ગાવડલી દોહવા કાજ;
ઘરનાં માણસ ઘેર નથી કોઈ, આપણુ બેનુ રાજ. આં ૧
લાવથી ઝાઝા ભોજન આપીશ, તાજ તર્ત તયાર;
પીશે તેટલું ગોરસ પાશું, કરી કરી મનવાર. આં ૨
પલંગ ઉપર પોઢજો ખ્યારા, પ્રેમે ચાંપીશ પાય;
એક પગ ભર ઉભી ઉભી, વીંજણે ઢાળીશ વાય. આં ૩
કેહશે તે વીચાર કરી કરશું, રેહશે તો રાખશું રાત;
બ્રહ્માનંદ કહે આપણુ કરશું, બાળપણાંની વાત. આં ૪

૫૬ ૧૪૫૫ મું.

મારે ઘેર આવજો કહાના, છપાડીને રાખશું છાના. ટેક.
આવજો કહાના રાખીશું છાના, કરશું વાનાં કોડ;
એકલા બેઠા અકળાઓ તો, આવીને બેશીશ જોડ. માં ૧
ખડકીએ બેશીને ખખર રાખીશ, થાવા નહી દઉં ભીડ;
કોઈ ન જાણે એવું કરશું, પંડની હરશું પીડ. માં ૨
મનમાં આવે તો જમજો મેવા, દુધની રેડારેડ;
નવરા બેઠા નાથજી ઠરજો, વાંક વિના વઢવેડ. માં ૩
મંદિરમાં પધરાવીશ આઘા, કરીશ ઝંધ કમાડ;
બ્રહ્માનંદ કહે માનશું અમે, તોય તમારો પાડ. માં ૪

પદ ૧૪૫૬ મું.

મારે ઘરે આવજો માવા, મીઠી મીઠી મોરલી વાવા. ટેક.
 આવજો માવા મોરલી વાવા, ચાવા ચાવા સેણુ;
 હેત કરી કરી મનડું હરવા, પાવન કરવા નેણુ. માં ૧
 આગળ મારે ઉભા રહીને, કરજો લટકા કહાન;
 વાલમ આપણુ તાળી વજડી, તોડશું લેળી તાન. માં ૨
 મારા સમ જો આવજો મોહન, પ્રીતમ મારે પાસ;
 જોડાજોડે બાંદી ઝાલી, રમશું આપણુ રાસ. માં ૩
 આજાસ મેલીને આવજો, જો જો મનમાં ધરતા ખીક;
 બ્રહ્માનંદ કહે રજની સારી, રમશું ઠીકઠીક. માં ૪

પદ ૧૪૫૭ મું.

વાલા એક કામ છે મારે, કેહેશું ઘેર આવશો ત્યારે. ટેક.
 કામ છે મારે આવશો ત્યારે, કેહેવું છે એકાંત;
 સુણતાં તમને શ્યામળા, થાશે અંતરમાં નીરાંત. વાં ૧
 હરતા કરતા હેરણાં હેરો, રસીયા દી ને રાત;
 તેણે કાંઈક કહી મેલ્યું છે, તે કેહેવી છે વાત. વાં ૨
 વાલમ તમને જે છે વહાલું, તેની તમથી પ્રીત,
 લેળાં થયાંની ભુધરા તમને, બતાવી દેશું રીત. વાં ૩
 જેને કારણુ તમને રહે છે, અંતરમાં ઉતાપ;
 બ્રહ્માનંદ કહે તે સંગાથે, કરી દેશું મેળાપ. વાં ૪

પદ ૧૪૫૮ મું.

વારે વારે કહું છું વહાલા, મહી જોઈ થાશે મા કાલા. ટેક.
 કહું છું વહાલા થાઓ માં કાલા, લ્યો મા મારુ નામ;
 એમાંથી તો એવું થાશે, જાણશે બાધું ગામ. વાં ૧
 જારે જોયે ત્યારે વાટમાં આડા, ઉભા છે સાંજ સવાર;
 માવજી તમને હું સરીખી, નથી મળી કોઈ નાર. વાં ૨
 મારગ વેહેતાં લૂટશે અમને, નથી તમારુ રાજ;
 મહીને માટે ખોઈને જાશે, લુગડાં સોતી લાજ. વાં ૩
 મુખ સંભાળી બોલીયે, રહીએ માણસ કેરી રીત;
 બ્રહ્માનંદ કહે વનમાં માંડી, આવડી કેમ અનીત. વાં ૪

પદ ૧૪૫૮ મું.

જશોદા કહાન તમારો, રોકે છે સાંજ સવારો. ટેક.
કહાન તમારો સાંજ સવારો, આવીને રોકે વાટ;
બળ દેખાડીને આવીને બાજે, મહીડા કેરે માટ. જ૦ ૧
વાછરું છોડે ઠામડાં ફેડે, રોળે છે દી ને રાત;
અમે તમારે આગળે આવી, કેટલીક કહીએ વાત. જ૦ ૨
આવીને દહાડે ખાતર પાડે, દુધ દહીને કાજ;
ભેર જણાવે થયો છે જેલી, લોકની મેલી લાજ. જ૦ ૩
ભરવા દે નહિ જમુના પાણી, કરવા દે નહી કામ;
બ્રહ્માનંદ કહે લાલ તમારો, કરશે ઉજડ ગામ. જ૦ ૪

પદ ૧૪૬૦ મું.

કહાના મારો મેલને કેડો, સહાયો શીઘ્ર ચીરનો છેડો. ટેક.
મેલને કેડો ઝાલ માં છેડો, ખોટી થયે કામ;
ઘર રેઢું મારે સૌ ગયા છે, ઘરના માણસ ગામ. ક૦ ૧
આડો આવી શીઘ્ર ઉભો છું, મારગ મારો મેલ;
ફેલ કરંતો ફેડતો, ભેજે મહીડા કેરી હેલ. ક૦ ૨
કહું છું તુને કર માં કહાના, સૌ દેખંતાં છેલ;
નિર્લજ છોરા નંદના મારી, કેમ પડ્યો છો ગેલ. ક૦ ૩
જમુના આરે રાત દી ઉભો, નવરો આઠો ભામ;
બ્રહ્માનંદ કહે રીતથી બા'રું, લે માં મારુ નામ. ક૦ ૪

પદ ૧૪૬૧ મું.

હેલી ભને નંદનો છોરો, જણાવે છે કેટલો ભેરો. ટેક.
નંદનો છોરો જણાવે છે ભેરો, તોરો ઘાલે શીશ;
દીલમાં રાલ બહાર દેખાડે, આંખડલીમાં રીશ. હ૦ ૧
ટાંણે કટાંણે આવીને ટોકે, વેહેતાં રોકે વાટ;
જળ ભરંતાં જેલ કરે છે, જમુનાજીને ઘાટ. હ૦ ૨
કામણગારી મોરલી એની, કામણગારાં નેણ;
બહુ પ્રકારે વનમાં બોલે, વાંકાં વાંકાં વેણ. હ૦ ૩
કેડે કેડે રાત દી ડાલે, મુખથી બોલે ગાળ;
બ્રહ્માનંદ કહે ઉપરે નાખે, ઠાલી ઠાલી આળ. હ૦ ૪

પદ ૧૪૬૨ મું—રાગ ગરબી.

સભ્યા શણગાર શોભતા રે, આજ સખી પ્રજરાજ;
થયા પ્રગટ મનડું લોભતા રે, પ્રજનારીને કાજ. સ૦ ૧

હરીએ જુડી પેહેરી હીરની રે, સુથણુલી સોરંગ;
 આણી રીત અમીરની રે, ગોવાળાને સંગ સં ૨
 કાળુ કૈરેલ કેવડા રે, અંગરખી અનૂપ;
 સખા નિરખે તેવતેવડા રે, રસીયાજીનું રૂપ. સં ૩
 પ્રીતમ પ્રીતસું પેહેરીયાં રે, હેમ કડા બેઉ હાથ;
 પુંચી સુવર્ણ કેરીયાં રે, વેંઠ વીંટી કર નાથ. સં ૪
 હીરા લાલ જડાવના રે, બાંધ્યા બાબુબંધ;
 બુધર ભાવીઠ ભાવના રે, સુંદર અંગ સુગંધ. સં ૫
 આંટો લીધો ઉતાવળો રે, અસમાની શીર પાધ;
 જોયા સુંદર શ્યામજો રે, અક્ષાનંદનાં ભાગ્ય. સં ૬

પદ ૧૪૬૩ મું.

પ્રીતમજીને પેહેરાવીઆ રે, કુલડા કેરા હાર;
 બુધરજી મન ભાવીયા રે, ન્યાલ થઈ વ્રજનાર. પ્રીં ૧
 શોભે સુંદર શ્યામને રે, સોનેરી શીરપાવ;
 સરવે ગોકુલ ગામને રે, મોહ પમાડો માવ. પ્રીં ૨
 રૂઝાં રૂપાળાં રળીઆમણાં રે, છોગલા મેલ્યાં શીશ;
 કરે ચરિત્ર કોડામણા રે, દીન બંધુ જગદીશ. પ્રીં ૩
 વહાલો ચિત્તડાંને લલચાવતા રે, ચાલે સુંદર ચાલ,
 શોભે ગીરધર ગાવતા રે, લટકાળો નંદલાલ. પ્રીં ૪
 આઠ્યા જોવાને કારણે રે, સર્વે ગોપી ગ્વાલ;
 આવી ઉલલા બારણે રે, ચોરડાની પરસાળ. પ્રીં ૫
 રૂડી વાયે છે રંગમાં રે, મોરલી લીધી હાથ;
 રમે ગોવાળાના સંગમાં રે, અક્ષાનંદનો નાથ. પ્રીં ૬

પદ ૧૪૬૪ મું.

આનંદ આચ્છવ થાય છે રે, નંદતણે દરબાર;
 મળી મંગળ ગાય છે રે, હરખ ભર્યાં નરનાર. આં ૧
 ટોડે તોરણ બાંધીયાં રે, આઠમ આચ્છવ પ્રીત,*
 રૂઝાં ખાંતેસું રાંધીઆં રે, ભોજનીયાં બહુ રીત. આં ૨

* જન્માષ્ટમીનો પહેલો ઉત્સવ “શ્રીજી મહારાજો” ગઢડામાં કરેલો તે વિષે આ પદ છે. આ ઉત્સવ “જીવંબાએ ને લાડુબાએ” આગ્રહપૂર્વક કરાવેલો ને શ્રીજી મહારાજો સર્વે પરમહંસની પંચતિ બેસાડીને સ્વહસ્તે અત્યાગ્રહપૂર્વક સર્વે સતને જમાડેલા તથા સંતોપર અતિશય રાજ રાજ થઈ કચ્છા કરી તેમના છાતીમાં અને મસ્તક ઉપર પોતાના ચરણ આપેલા તથા બીજા અનેક લીલા કરેલી, તેનું આમા સ્વામીએ વર્ણન કરેલું છે

સરવે તેડાવ્યા જમાડવા રે, ગોડીડા ગોવિંદ;
 રૂડી ભાત રમાડવા રે, સુખ દેવા પ્રજયંદ. આં ૩
 લઈ મોતૈયા સુંદર હાથડે રે, પીરસે પ્રીતમ આપ;
 મેલી ગોવાળાને માથડે રે, ચરણકમલની છાપ. આં ૪
 મારે જમતાં જમતાં લાડવા રે, અંગ ઘણા ઉછાવ;
 લઈ દુધ દહીના ઘાડવા રે, માથે ઢોળે માવ. આં ૫
 ઘેલા થઇને ગોવાળીયા રે, ખુબ જમ્યા કરી ખેલ;
 અદ્વાનંદ થયા મતવાલિયા રે, ભેઈ વહાલો રંગરેલ. આં ૬

પદ ૧૪૬૫ મું.

નહાવા જમનાજીના નીરમાં રે, કોડ કર્યા મોરાર;
 પેર્યા વસ્ર કસુંગી હીરનાં રે, અન્ધે થયા અસ્વાર. નહાં ૧
 ચાલ્યા ધવલ મંગલ ગાવતા રે, સરવ ગોવાળા સંગ;
 ભેઈ ઘોડલીયા ખેલાવતા રે, છોગાળો નવરંગ. નહાં ૨
 શોભા ગોકુલ ગામની રે, વર્ણવી નવ જાય;
 ભાળી મગન થઈ ભામની રે, રસીયો બદવરાય. નહાં ૩
 અખર આભુષણ ઉતારીયાં રે, બંધને જમુના તીર;
 નહાવા કાજ પધારીયા રે, જળમાંહી બળવીર. નહાં ૪
 શોભે ખાંતીલો ખેલતા રે, ઉપરવાહ હજુર;
 સખા એક બીજને ઠેલતા રે, પાણી મધ્યે પુર. નહાં ૫
 નહાયીને રમવા લાગ્યા રાસમાંરે, સરવ ગોવાળા સાથ;
 કરે ખ્યાલ અલોકીક દાસમાં રે, અદ્વાનંદનો નાથ. નહાં ૬

પદ ૧૪૬૬ મું—રાગ ગરબી.

મારાં નેણતણા શણગાર રે, મહિર પધારો તમે માવજી રે. ટેક.
 હારે વહાલા તમ રે વીના ગમતું નથી રે;
 મારા હરીવર હૈડાના હાર રે. મં ૧
 હારે વહાલા ચટક રંગીલી પેહેરી આંખડી રે;
 ઓરા આવોને પ્રાણુ આધાર રે. મં ૨
 હારે વહાલા ખ્યારી રંગીલી આંધી પાછડી રે;
 રૂડા ગળકે સોનેરી મહી તાર રે. મં ૩
 હારે વહાલા અદ્વાનંદ કહે હવે તમ વીના રે;
 મુને ઝેર થયો સંસાર રે. મં ૪

પદ ૧૪૬૭ મું.

મારા મનડાના માનેલ માવ રે, સેજ પધારો તમે શ્યામળા રે. ટેક.
હારે વહાલા માથે અલોકીક મોળીયું રે;
માહી કુલડાંને અધીક ભરાવ રે. સેં ૧
હારે વહાલા ઓરા આવોને હવે અમ ભણી રે;
પ્રેમે ધરતા ધીરે ધીરે પાવ રે. સેં ૨
હારે વહાલા હેતે કરોને લટકા હાથના રે;
મારા નવલ રંગીલા નાવ રે. સેં ૩
હારે વહાલા બ્રહ્માનન્દના નાથજી રે;
તમે દીલડાંના દરીઆવ રે. સેં ૪

પદ ૧૪૬૮ મું.

મારા છોગાવાળા ધનશ્યામ રે, કરુણાના સાગર કહાનજી રે. ટેક.
હારે વહાલા છોગું તમારુ ચિત્તડે વસ્યું રે;
માટે રટના લાગી છે આહુ જામ રે. કં ૧
હારે વહાલા તમથી લાગી છે મારે પ્રીતડી રે;
કાંઈ નથી બીજા કેરુ કામ રે. કં ૨
હારે વહાલા રૂડાં લટકાં કરોને રળીઆમણાં રે;
તે જોઈને થાય છે આરામ રે. કં ૩
હારે વહાલા બ્રહ્માનન્દના રંગ છેલડા રે;
તમે દોહ્યલી વેળાનું મારુ દામ રે. કં ૪

પદ ૧૪૬૯ મું.

વંશીવાળા રૂપાળા બલવીર રે, આવી બીરાજે મારે ઓરડે રે. ટેક.
હારે વહાલા મનમાં વસી તમારી મૂર્તિ રે,
છેલા સુંદર શ્યામ શરીર રે. આં ૧
હારે વહાલા ઘોડલાં ખેલાવો આવી ચોકમાં રે;
અલખેલાજી વ્રજના અમીર રે. આં ૨
હારે વહાલા અવગુણ અમારા વીસરાવીએ રે;
તમે ગુણના સાગર ગંભીર રે. આં ૩
હારે વહાલા બ્રહ્માનન્દ કહે નિરખ્યા વીના રે;
નથી રેહીતી હૈડે મારે ધીર રે. આં ૪

પદ ૧૪૭૦ મું-રાગ ગરબી.

ઘોરા આવો આવોને સુંદર શ્યામ, કે રંગભર સેજડીયે રે;
 કે રમીયે રે પુરો મારાં હૈંડાં કેરી હામ, કે જમાડું ભાવ કરી જમીયે રે. ૧
 કે છબીલા આવોને ચાલી, કે પગલાં પ્રેમતણાં ભરતા રે;
 કે માથે છોગલીયાં ઘાલી, કે હૈંડે ભાવ ઘણો ધરતા રે. ૨
 કે તમને દેખીને ખ્યારા, કે ટાકું અંતરમાં થાય છે રે;
 કે મોહનજી જીવન છે મારા, કે મળ્યાથી દુઃખ મારું જાય છે રે. ૩
 કે મળવા હીસે છે મનડું, કે આપોને નૌતમ સુખ આવી રે;
 કે તાપે દાઝે છે તનડું, કે ઠારો બાંહી ગ્રહી બોલાવી રે. ૪
 કે સમારી છે સેજડલી સારી, કે આવીને અલખેલા માંછો રે;
 કે અંતરમાં આશા છે ભારી, કે જીવન પોતાની જાણો રે. ૫
 કે કરુણાના સાગર કહાવો રે, કે ભાવે મુજ સામું ભાળો રે;
 કે પ્રદાનદ કહે વેહેલા આવો રે, કે રેલું રંગડાની વાળો રે. ૬

પદ ૧૪૭૧ મું.

રમજમ કરતા રંગ રસિયા, કે પધારો પ્રીતમજી પ્રીતે રે;
 કે જામા અત્તર રસબસીયા, કે રમાડો રજની રસ રીતે રે. ૧
 કે સગપણ કીધું રે તમ સગે, કે ખીજે મનડું નવ માને રે;
 કે રસબસ થઈ છું રસ રંગે, કે મોહી છું મોરલીને તાને રે. ૨
 કે સલુણા નટવર તમ સાથે, કે મોહું છે મનડું મારુ રે;
 કે મનોહર મૂર્તિને માથે, કે સર્વે તન મન ધન વારુ રે. ૩
 કે સુરંગી પાઘડલી શોભે, કે પીતાંબર સોનેરી પટકે રે;
 કે જોઈ જોઈ મન મારુ લોભે રે, કે સુંદર હાથ તણે લટકે રે. ૪
 કે આવો તો રંગ જામે રમતાં રે, કે રાખું ઉર ઉપર ધરીને રે;
 કે જમાડું લોજન મન ગમતાં રે, કે મોહનજી મનુવારુ કરીને રે. ૫
 કે તમારી વાતડલી ખ્યારી રે, કે છબીલા છોગાળા છબીયા રે;
 કે પ્રદાનદ જાણે બલિહારી રે, કે પધારો પ્રીતમજી પાતળીયા રે. ૬

પદ ૧૪૭૨ મું.

સાચું બોલોને શ્યામ સુધીર, રજની ક્યાં રમી આળ્યા રે;
 કે પામરલી મેલી સુંદીર, કે ચીર કહોને ક્યાંથી લઈ આળ્યા રે. ૧
 કે વાસે જીઓ છો વારંવાર, કે ખરો કાંઈક અંતરમાં ખટકો રે;
 કે મોરલી વીસારી મોરાર, કે લાળ્યા વેલણુનો કટકો રે. ૨

કે મોજડીયું બહલાવી મહારાજ, કે બીકે થડકે છાતડલી રે;
 કે આવા આતુર છે કેમ આજ, કે વહાલા કહોને વાતડલી રે. ૩
 કે ચોરી છતી થઈ છળીયા રે, કે કાંટા કપડામાં લાગ્યા રે;
 કે બોલો છો બીકેથી બળિયા રે, કે જણાવો છો રાતડલી બગ્યા રે. ૪
 કે કરો માં વાતડલી કુડી રે, કે બીયો માં વહાલા સત્ય બોલો રે;
 કે રૂપાળી એવી કોણ રુડી રે, કે તેના ઘર પછવાડે ડોલો રે. ૫
 કે અમ ઘર આવતા પેહલાં રે, કે ત્યારે તમે થાતા બહુ મુંઘા રે;
 કે બ્રહ્માનંદના સ્વામી છેલા રે, કે તેને તો થયા છે અતી મુંઘા રે. ૬

પદ ૧૪૭૩ મું.

ધન્ય ધન્ય ગોકુલની નારી, કે હોતે વહાલો વશ કીધા રે;
 કે ગુણીયલ સુંદર ગીરધારી, કે તેડી ભર ઉપર લીધા રે. ૧
 કે લજ્યા લોકતણી લોપી રે, કે રસીયાને રંગે રાતી રે;
 કે ગીરધરને સંગે ગોપીરે, કે પ્રેમરસ પીતી ને પાતી રે. ૨
 કે ધન્ય ધન્ય ગોકુલની ગાયું, કે ચુંપે છેગાળે ચારી રે;
 કે પ્રેમે દુધ ઘણું પાયું, કે પુરણ કીધા મોરારી રે. ૩
 કે ધન્ય ધન્ય ગોકુલ ગોવાળા, કે સંગે રસીયાને રમતા રે;
 કે કરી કરી ચિત્ત ગમતા ચાળા, કે ગીરધરને સુધા ગમતા રે. ૪
 કે ધન્ય ધન્ય વહાલાની વેણું, કે અધર રસ પીધો એકાંતે રે;
 કે લટકાળા પાસે લેહણું ખરું, કે સુખ ભોગવીયું ખાતે રે. ૫
 કે ધન્ય ધન્ય ગોકુલના વાસી, કે સભાગી નરનારી સોતાં રે;
 કે બ્રહ્માનંદ થયા તે અવિનાશી, કે પરમ પદને સેજે પોતાં રે. ૬

પદ ૧૪૭૪ મું-રાગ ગરબી.

વેણુ વજડી રે વનમાં, ચટપટી લાગી મારા મનમાં;
 સુંણી સુંણી તનડું રે દાઝે, આતુર મોહન મળવા કાજે. ૧
 ગીત મધુરાં રે ગાવે, રસીયો ચિત્તડાંને લલચાવે;
 સર્વે મેલી રે ચાલી, હવે હું ન રહું કેની આલી. ૨
 એનો કેમ મેલું રે કેડો, સાહ્યો મેં તો પાતળીયાનો છેડો;
 બ્રહ્માનંદને રે નાથે, હોત કરી આલી મુજને હાથે. ૩

પદ ૧૪૭૫ મું.

ઓરા આવો રે અલવીલા, વારી જાઉં સુંદર છેલ છબીલા;
 નેણુ ઠરે છે રે નિરખી, હૈડું રહું છે મળવા હરખી. ૧

મનોહર મૂર્તિ રે તારી, દેખી મોહ પામી વ્રજનારી;
મોરલી મધુરી રે વળડો, લટકાં કરી કરી પ્રીત લગાડો. ૨
તમ વીના કેમ કરી રે રહીયે, દીલની વાતુ કેને કહીયે;
પ્રદ્યાનન્દના રે સ્વામી, આવો મળીએ અંતરજામી. ૩

૫૬ ૧૪૭૬ મું.

મારે ઘર આવતા રે રસીયા, કહોને કેમ વચમાં આળસીયા;
કહોને કેમ સખીએ રે વાર્યા, પ્રીતમ શા માટે ન પધાર્યા. ૧
કુણુ મળી તારે રે ખ્યારી, બદુગારી ને ધૂતારી;
ધૂતી પાસે રે ધૂતાણા, આજથી મુજને પણુ ઓળખાણા. ૨
હેત તમારુ રે દીકું, મુંઢે આવી જોલો મીકું;
કેટલુંક સાંખી રે રહીયે, કહે પ્રદ્યાનન્દ સાચું કહીયે. ૩

૫૬ ૧૪૭૭ મું.

જમુના ભરવા રે પાણી, બતાં વહાલો મુજને બાણી;
ઓડો બાંધ્યો રે આવી, વાંકાં વેણુ કાંઈ બતલાવી. ૧
કુંણુ છે બતે રે તું કહેની, સગપણુ કરતાં લજ્યા શેની;
ફરને મુજને રે તું ફેરા, અમે છોયે ગોકુલના ગરદેરા. ૨
ગાય ઘણી છે રે ઘેરે, તુંને હું રાખીશ રૂડી પેરે;
પ્રદ્યાનન્દ ભાંગ્યો રે વાંધો, વચમાં કયો સગાઈનો સાંધો. ૩

૫૬ ૧૪૭૮ મું—રાગ પંચમ.

મંદિરીયે મારે રે પીયુલ પધારીયા રે, આજ મારે નવલા વાધ્યા રે નેહ;
હરખ ન માયે રે બેની મારે હૈડે રે, બેધ મારી નવ પલ્લવ થઈ દેહ. મં ૧
સેજડી બીછાઈ રે બેની મેં તો સજ કરી રે, સજ કાંઈ બેઠીતી શણુગાર;
વાટડલીને બેતાં રે અલબેલો આવીયા રે, વહાલો મારો અવિચલ સુખનો દાતાર. મં ૨
અલબેલાને મળવું રે બેની એકાંતમાં રે, હુતી મારા હૈડામાં હામ;
મનના મનોરથ રે સર્વે સિદ્ધ થયા રે, વહાલો મારે કીધાં પુરણુ કામ. મં ૩
સોહાગણુ કીધી રે બેની મુને શ્યામળે રે, હસી મારો હેતે સહાયો હાથ;
રંગેને વિચાણી રે રજની આજની રે, સેજે સુખ પામી પીયુલને સાથ. મં ૪
છેલ છળીલે રે બેની એણે શ્યામળે રે, વાલપ વધાર્યો દેધ દેધ વહાલ;
હવે હું ઓશીયાળી રે નહી બેની કોઈ તણી રે, પ્રદ્યાનન્દને સ્વામીએ કીધી નિહાલ. મં ૫

૫૬ ૧૪૭૯ મું.

આબુની રજની રે શી કહું વારતા રે, રમીયા મારી સેજલડી રે મોરાર;
રસ બસ કીધી રે બેની મુને રંગમાં રે, વહાલો મારે કીધો નવલો વિહાર. આ ૧

હું સુતીતી રે બેની ધર માહરે રે, ઓર્ચીતાના આન્યા પ્રાણજીવન;
 આંગણીયેને વાગી રે હરજીની આંખડી રે, સુણી મારુ આતુર થયું રે મન. આં ૨
 પંથકોને જોતાં રે પીયુષ પધારીયા રે, રંગ વાધ્યો મહાજમ ગલતી રે રાત;
 સેજે સુખ આપ્યું રે બેની મુને શ્યામજે રે, વાલપ હથેને કીધી મુજને રે વાત. આં ૩
 નેણ લોભાણા રે બાધ એના રૂપમાં રે, શ્રવણ લોભાણાં સુણતાં રે વેણ;
 મીઠીને લાવનતા રે બાધ એના મુખતણીરે, તેણે મારુ મન થયું છે રે મેંણ. આં ૪
 મરજાને મેલી રે વહાલાજીને હું મળી રે, આલીંગન લીધું લેળી રે અંગ;
 મહા સુખ પામી રે વામી સર્વે વેદનારે, બ્રહ્માનંદના સ્વામીને રે રંગ. આં ૫

પદ ૧૪૮૦ મું.

વહાલોજી વળડે જ્વનમાં વાંસળી રે, સુણતાં બેની અંતર ન રહી રે ધીર;
 થિરતા તજીને રે મન વ્યાકુળ થયું રે, સુધ ભૂલી શીતલ થયું રે શરીર. વં ૧
 ચટકીને રે લાગી રે બેની મારા ચિત્તમાં રે, આતુર થઈ છું મોહન મળવા રે કાજ;
 નિશ્ચંક થઈને રે માથે છેડો નાંખીયો રે, મેલી મે તો લોકડીયાંની રે લાજ. વં ૨
 દીવાની થઈને રે બેની હું તો નિસરી રે, કોઈનું મેં નવ માન્યું રે કે'ણ;
 મગન થઈને રે વહાલાજીને હું મળી રે, નિરખી મારાં પાવન કીધાં રે નેણ. વં ૩
 અતીને મરમાણુ રે બાધ એનું બોલવું રે, મરમાણી મોરલી વહાલાજીને હાથ;
 મહાને મનોહર રે મરમાણી એની મૂર્તિ રે, શોભે વહાલો ગોવાળાને સાથ. વં ૪
 ક્યારેક ખેલાવે રે બેની વાલો ઘોડલાં રે, ક્યારેક તાણે કરદી કબાણ;
 બ્રહ્માનંદનો સ્વામી રે અતિ સોયામણો રે, પ્રેમીજનનો છેજો જીવનપ્રાણ. વં ૫

પદ ૧૪૮૧ મું.

નંદને નાનડીય રે બાઈ ઘેલાં કર્યાં રે, કરી કરી નેણાંની રે સાન;
 મીઠું મીઠું બોલી રે બાઈ મનડુ હયું રે, તનડું વેધાણું મોરલીની તાન. નં ૧
 સર્વેને સંધરના રે બેની હું તો સાથમાં રે, જાતી હુતી જમુના બરવારે નીર;
 આડોને આવીને રે ઉભો બેની એકલો રે, બાંહડી મરોડી ફાડ્યોરે ચીર. નં ૨
 ગમતુંને કીધું રે બાઈ એના મનતણું રે, કરવા ન દીધું ધરડાનું કાજ;
 છોટેને છોકરડે રે બાઈ મુને જે કહ્યું રે, તે તો મુને કેતાં આવે રે લાજ. નં ૩
 કેળીપેરે રહીયે રે ગોકુલ ગામમાં રે, નીત નીત કરે આવી રે છેડ;
 હરતો ને ફરતો રે કરે બેની હેરણાં રે, કહાનુડો ન મેલે મારી કેડ, નં ૪
 આવીને કુટાંણે રે છોડે બેની વાછરું રે, મહીડાંના ફાડે આવી રે માટ;
 બ્રહ્માનંદનો સ્વામી રે અતી ઉછાંછળો રે, વૃંદાવનની રોકે આવી રે વાટ. નં ૫

પદ ૧૪૮૨ મું-રાગ રામઝો.

રાધા રીસાણી કહાનથી, લલીતા સમજાવે;	
ઉઠ સખી તુને તેડવા, મેલી મુને માવે.	૨૦ ૧
માન ન કીજે માનની, ભોળનિયું દેખી;	
વાંકાં કેહેવા વેણકાં, કે પાસે તું શીખી.	૨૦ ૨
ઉઠ ઉઠ અલખેલડી, માની લે કહ્યું મહારુ;	
રસિયાથી રંગ રસણું, થોડું તેમ સારું.	૨૦ ૩
તુજ કારણે તલકે ઘણું, સેજે મુખ નાવે;	
તારા સમ તારે કારણે, હરિ હાર બનાવે.	૨૦ ૪
રાધા રાધા મુખ રટે, બેઠા પંથ નિહાળી;	
બ્રહ્માનન્દ કહે તુજ વિના, વ્યાકુલ વનમાળી.	૨૦ ૫

પદ ૧૪૮૩ મું.

રાધા ભરાણી રોસમાં, લલીતા સંગ બોલે;	
તુંજ રે ધૂતીને હું બોળખું, આવી ધૂતવાને બોલે.	૨૦ ૧
તુમાં ને તારા શ્યામમાં. કાંઈ ન મળે કાચું;	
બેઠ જણાં બોલો નહી, સુપનામાં સાચું.	૨૦ ૨
હું તારે વચને કરી, લોળી ભરમાણી;	
મેં તુને કપટણ મોરથી, આવી નવ બાણી.	૨૦ ૩
એ કપટીને હું બોળખું, પાડોસણનો પ્યારો;	
આંટી ન મેલે અંતરે, શીખાવેલ ત્હારો.	૨૦ ૪
ધૂત વિદ્યા મુને નાવડે, એ ધૂતાની પેરે;	
બ્રહ્માનન્દ વહાલી હોયે, તું જ તેને ઘેરે.	૨૦ ૫

પદ ૧૪૮૪ મું.

માનીતીને મનાવવા, પોતે હરિ આઁયા;	
રાધા કાજે ફૂલના, ગજરા ગુથી લાઁયા.	મા૦ ૧
સૂર* ઉગા લગે સુંદરી, ભેધ વાટ મ્હેં તારી;	
રાત થઈ ભુગ જેવડી, તુજ વિના પ્યારી.	મા૦ ૨
માન કહ્યું તું માહરુ, ભેધએ તે આલું;	
તારા સમ તુજ સરીખું, બીજું નહિ વાલું.	મા૦ ૩
કુડું નાહ એ કામની, બાણે સરવ સાચું;	
કહે તો રાધા તારે આગળે, એક પગભર નાચું.	મા૦ ૪

રાધા અતિ રાજી થઈ, મન આંતી ભાંગી;
અહ્માનંદના વહાલાતણે, ચરણે જાય લાગી. માં ૫

પદ ૧૪૮૫ મું.

રાધાનું રંગ રુસણું, ત્રિકમજીયે ટાળ્યું;
સુંદરી સાથે શ્યામજે, ઓઢ્યા તે પાળ્યું. ૨૦ ૧
વહાલ વધાર્યું વાલમે, રંગડાની રીતે;
આખું સુખ એકાંતનું, પાતળીયે પ્રીતે. ૨૦ ૨
રમતા સગ રાધાતણે, લાગે રૂપાળા;
હેત કરી આપી હરિ, મોતીડાની માળા. ૨૦ ૩
રંગભીની રાધા રમે, શ્યામળીયા સંગે;
હેત ન માયે હૈડે, આનંદ અતિ અંગે. ૨૦ ૪
પીય ખ્યારીને ઉપરે, વારુ ચંદ કરોડી;
અહ્માનંદજયે વારણે, રહેા અવિચળ આ જોડી. ૨૦ ૫

પદ ૧૪૮૬ મું—રાગ રામકલી.

મળિયો મારગમાહ્ય, મોહન રે મુને મળિયો. ટેક.
નિરખતાં તૃપત થયાં અતિ નેણાં, ચિત્તડું મારુ લલચાય. મોં ૧
જગના જીવનનું મુખડું રે જોતાં, અધીક અધીક સુખ થાય. મોં ૨
સોનેરી પાઘ કલંગીની શોભા, કહોને હવે કેમ રે કહેવાય. મોં ૩
અહ્માનંદના નાથનું સજની, મુખ મેલ્યું નવ જાય. મોં ૪

પદ ૧૪૮૭ મું.

જમુનાજીને રે ઘાટ, ગઈતી હું તો જમુનાજીને ઘાટ. ટેક.
અલવીલે નટવર આવીને, વહાલે મારે રોડી રે વાટ. ગં ૧
જોર કરીને ફેડયું જહુનંદન, મહીડા કેરુ રે માટ. ગં ૨
શ્યોરે જવાબ દેધશ સાસુડીને, એનો મુને થાય છે ઉચાટ. ગં ૩
અહ્માનંદના વહાલાની વાતું, ગવાશે હાટો હાટ. ગં ૪

પદ ૧૪૮૮ મું.

નટવર નિરખવા કાજ, આવી છું હું તો નટવર નિરખવા કાજ. ટેક.
નટનાગરને નિરખ્યા રે વિના, દિલડામાં થાય છે રે દાઝ. આં ૧
જગજીવનને ઉઠ્યા રે જાણી, ઉઠી હું તો વેહેલેરી આજ. આં ૨
ચિત્તડું મારુ ચોરીને લીધું, રૂપાળે પ્રજરાજ. આં ૩
અહ્માનંદના નાથને સારુ, તજી મે તો લોકની લાજ. આં ૪

પદ ૧૪૮૯ મું.

મોહન મુખડાની ખ્યાસ, હેલી રે મારે મોહન. ટેક.
મનમોહન લટકાણાની મૂર્તિ, સમરુ હું સાસઉસાસ.* હેં ૧
કહાનકુંવરનું મૂખડું રે જોતાં, હૈડામાં થાય છે હુલાસ. હેં ૨
બીજું મારે કાંઈ નવ જોયે, એકજ એની રે આશ. હેં ૩
બ્રહ્માનંદના વહાલાને સારુ, વશ્યાં અમે વ્રજમાં રે વાસ. હેં ૪

પદ ૧૪૯૦ મું-રાગ રામકલી.

આજ હું આવી છું મુખ માવાનું જોવા, ઘરનાં જાણે છે ગઈ છે ગાવડલી દો'વા. આં
મુખની લાવનતા મીડીરે વાણી, સાંભળતામાં બેની હું તો મનમાં લોભાણી રે. આં
લાલ તીલક કેશરનું રે કીધું, નયણુંને આળે મારુ મન હરી લીધું રે. આં
માયા લાગી છે મુને એના રે મુખની, શું કહું વાત અલોકીક મુખની રે. આં
બ્રહ્માનંદના સ્વામીને નિરખી, હેત ઘણે રે મારા હૈડામાં હરખી રે. આં

પદ ૧૪૯૧ મું.

આજ મારો જનમ સુફલ થયો આલી, છેલછખીલો આંબા મારે મંદિરે આલીરે. આં
માથે મુગટ ગળે મોતીડાંની માળા, ચિત્તડાંને ચોરે એના નયણાંના આળા રે. આં
જરકસી પાઘ કેસરીયે રે વાગે, અલખેલો આવી ઉભા નયણુંને આગે રે. આં
હેત કરી હસીને તાળી રે લીધી, કરુણા કરીને મુને સોહાગણ કીધી રે. આં
બ્રહ્માનંદના સ્વામી શ્યામળીયો, આજ મારો વહાલો આવી અઢળક ઢળીયો રે. આં

પદ ૧૪૯૨ મું.

આજ અલખેલો રગ રમીયા રે રજની, મુખની વાત કહું મારી સજની રે. આં
મોલીડાને ઉપર છોગલા રે મેલી, વહાલોજી પધાર્યા મારે મંદિર હેલી રે. આં
નૌતમ રૂપ અનૂપમ જોઈને, મનડું રહ્યું છે મારુ વહાલાજીનું મોહીને રે. આં
લોઠ્ઠની લાજ મરજદા રે મેલી, ખાંત કરીને મારા પીયુજનું ખેલી રે. આં
બ્રહ્માનંદના સ્વામીને સંગે, આનંદ વાધ્યો અલોકીક અંગે રે. આં

પદ ૧૪૯૩ મું.

ધન્ય વ્રજનારી જેણે વહાલો વશ કીધા, પ્રાણજીવનજી અધર રસ પીધા રે. ધં
જેનું રે ધ્યાન ધરે ત્રિપુરારી, તે આંગણ નયવે વ્રજનારી રે. ધં
જે કારણ મુને મુખ નવ જોલે, તે ગોપી જન સંગે ડોલે રે. ધં
જેનો પાર વેદ નહી પાવે, તે ગ્વાલ સંગ રંગભર ગાવે રે. ધં
બ્રહ્માનંદ કહે ધન્ય નારી, જેને હેતે હૃદયા ગિરિધારી રે. ધં

પદ ૧૪૮૪ મું-રાગ પ્રભાતી.

આજ સખી મુને સુપનું લીધું, અવિનાશી ઘેર આવ્યા રે;
 બુધરજીને ભાવ કરીને, મંદિરમાં પધરાવ્યા રે. આં ૧
 જરકસી પાથે જરકસી વાગે, અત્તરમાં રસખસતા રે;
 આવીને ઉભા મારી આગે, હરીવર સુંદર હસતા રે. આં ૨
 રમઝમ કરતા મનડું હરતા, સુંદર મોરલી હાથે રે;
 લલિત નવીન કલગી લટકે, મેલ્યા છોગા માથે રે. આં ૩
 મૂર્તિ નવલ મનોહર મીઠી, મીઠી મુખની વાણી રે;
 સુંદર વરની સુંદર શોભા, જોઈને હું લોભાણી રે. આં ૪
 મોહનજીને મળતા હું તો, અતિશય આનંદ પામી રે;
 આવી વહાલો અઠળક ઢળીયા, બ્રહ્માનંદનો સ્વામી રે. આં ૫

પદ ૧૪૮૫ મું.

આજ સખી આનંદ મારા અંગમાં, રસીયો રંગભર રમીયા રે;
 અલવીલો અલબેલો વહાલો, ગિરિધર મનડે ગમીયા રે. આં ૧
 કુણુ જાણે જે શાં તપ કીધાં, બુધરને મન ભાવી રે;
 જગજીવન પોતાની જાણી, બાંહ્ય ગ્રહી યોલાવી રે. આં ૨
 માન દેઈ સુંદર વર મુજને, કહાન સોહાગણુ કીધી રે;
 ભાવ કરી હૃદયમાં લીડી, બીડી મુખમાં દીધી રે. આં ૩
 ગુણવંતે સુંદર ગિરિધારી, અવશુણીયા વીસાર્યા રે;
 મતવાલો મારે મંદિરીએ, પ્રીત સહિત પધાર્યા રે. આં ૪
 રંગભીનો મનમોહન રમીયો, સેજલડી મુજ સાથે રે;
 સજની મારો જનમ સુધાર્યો, બ્રહ્માનંદને નાથે રે. આં ૫

પદ ૧૪૮૬ મું.

આવોને અલબેલા વહાલા, રંગભર ભેળા રહીએ રે;
 મળ્યાનો નટવર મોહનજી, લાલ અમોલક લઈએ રે. આં ૧
 મનમાં કો'ડ ઘણા છે મુને, મળવા તમને માવા રે;
 મેર કરી મારે મંદિર આવો, પ્રેમ અધર રસ પાવા રે. આં ૨
 છળી તમારી છેલ છળીલા, લાગે મુજને ખ્યારી રે;
 યોરા આવો રમીએ આપણુ, ગુણવંતા ગિરિધારી રે. આં ૩
 તમ સારુ સહીયાં* ત્રિકમજી, લોકકીયાનાં મેહેણાં રે;
 સેજડીયે આવી સુંદર વર, તૃપ્ત કરો મારા નેણાં રે. આં ૪

* “સહલા” પાઠાન્તર છે.

ઝાઝું શું કહી દાખું જીવન, પ્રાણ થકી છો ખ્યારા રે;
પ્રહ્લાનન્દના શ્યામ સનેહી, નટવર રહો માં ન્યારા રે. આ૦ ૫
૫૬ ૧૪૮૭ મું.

આવોને અલખેલા આપણ, વાલમ કરીએ વાતુ રે;
જેયા વિના તમને જગજીવન, અંતર સુખ નથી થાતું રે. આ૦ ૧
મનમાં હુંસ ઘણી છે મારે, મળવાને મોરારી રે;
આવોને હવે આલસ મેલી, વાલમ જઈ હું વારી રે. આ૦ ૨
ખીજે મારુ મન નવ માને, તમ સાથે એક સાજું રે;
અંતરની જાણો અવિનાશી, શું કહીએ સુખ ઝાઝું રે. આ૦ ૩
નટવર આવો કંઠ લગાવો, ભાવે સામું ભાળો રે;
રંગભીના મોહન રંગીલા, રંગની રેલું વાળો રે. આ૦ ૪
અવગુણ મારા ચિત્તમાં ધરજો, જો જો ખિરદ તમારુ રે,
પ્રહ્લાનન્દ કહે વદન દેખાડી, મેટો દુઃખડું મારુ રે. આ૦ ૫

૫૬ ૧૪૮૮ મું—રાગ પ્રભાતી.

આજ ઉભગરો નેણ દીસે હરિ, પ્રાત સુધી કેની સાથે જાગ્યા;
પાઘના પેચ ચઉ દીશ ધૂટી રહ્યા, વદન કાજલ તણા દાઘ લાગ્યા. આ૦ ૧
આલસ અંગમાં થાક લાગ્યો અતિ, અધર તંબોલની રેખ રાતી;
કૂલ ગળે માળ તે અતિ ચોળાઈ ગઈ, માળ મોતી તણું ચિહ્ન છાતી. આ૦ ૨
કપટ મેલો હવે નાથ સાચું કહો, આજ કેને તમે હાથ આવ્યા;
પાલટી મોજડી પડી રહી પાંખડી,* લાલજી ચીર ક્યાં થકી લાવ્યા. આ૦ ૩
કામરુ દેશની મળી કોઈ કામિની, મંત્રે બાંધ્યા તેની કેડ ડોલો;
પ્રહ્લાનન્દ કહે હરિ વાત પૂછું ખરી, ખીઓ માં અમ થકી સાચું બોલો. આ૦ ૪

૫૬ ૧૪૮૯ મું.

આજ પરભાતના અસુરા આવીયા, લાલ ક્યાં એવડી વાર લાગી;
કુસુમની સેજ મેં સજી તમ કારણે, જોઈ જોઈ વાટડી રેણુ જાગી. આ૦ ૧
અમ ઘરે આવતા દુઃખ શું દીઠલું, ત્યાં જઈ અધિક શું સુખ માણ્યું;
કોલ મુજને દેઈ ગયા ઘેર કોઈને,† જાદવા તમારું સાચ જાણ્યું. આ૦ ૨
વીશ ગાળ્યું દહએ તોય નવ વદાડો, રીશ મેલી કરી ધશ રહો છો;
સાચ તેને ઘરે રળો‡ છો શ્યામળા, કપટની વાત અમ પાસે કહો છો. આ૦ ૩
જડી ખુટી દેઈ કાંઈક બહુ કરી, તમારુ દીધલું ચિત્ત તાણી;
પ્રહ્લાનન્દ કહે તેનું વદન જોયા વિના, નાથ લેતા નથી અન્ન પાણી. આ૦ ૪

* પામરી. † “કોલ મુજને દેઈ ઘેર ગયા કોઈ”—પાઠાન્તર છે ‡ “વદો” પાઠાન્તર છે

પદ ૧૫૦૦ મું.

પધારો પધારો નાથ કરુણા કરી, શ્યામળા એકલા સુખ નાવે;
મળી એકાંત ગળ બાંહી નાખ્યા વિના, ઘોર તમ રાત તે કેમ જાવે. પ૦ ૧
દીનબંધુ તમે સમુદ્ર છે દયાના, લાલ મુજ ઉપરે દયા લાવો;
પ્રીત રીતે કરી સેજ મે પાથરી, આપવા સુખ રંગરેલ આવો. પ૦ ૨
વાટડી જોઈને રહી છું વાલમા, લેટવા તણી મન આશ ભારી;
સુખ તણા ધામ આરામ છે સંતના, શ્યામ પુરી કરો હામ મારી. પ૦ ૩
હેતની વાત કરી બાંહી ઝાલો હશી, ભુધરા ભાવની દષ્ટિ ભાગો;
અક્ષાનંદ કેરડા નાથ રંગે રમીને, વાલમા રંગની રેલ વાગો. પ૦ ૪

પદ ૧૫૦૧ મું.

કુણુ તપ કીધલાં મજતણી વિનતા, રંગભીનો જેને સંગ રાતા;
ઝળકે તે વહન નિત્ય રંગ મચવે ઝડી, ઘડી મેલી નથી દૂર જાતા. કુ૦ ૧
કોટી કલ્પાંત લગ નીમ વ્રત કરતાં, જેનો લક્ષ ઉરમાંહી નાવે;
તે મજ વિનતાતણે વાંસે ફરે, કહાનુડો કહાનુડો કઈ યોલાવે. કુ૦ ૨
કાળના કાળ ભુપાલ ભુપુ તણા, બિવાર્યા અદ્ય ભય થકી બીવે;
મહાજીવિતણા અજની રુચી નહી, પ્રેમદા તણી લે છાસ પીવે. કુ૦ ૩
પરાપર પાર તે પરા પરમાત્મા, વેદની ન પહોંચે તહાં વાણી;
અક્ષાનંદ કહે મજનારને વાટમાં, દાણુ રોકી લીચે થઈ દાણી. કુ૦ ૪

પદ ૧૫૦૨ મું—રાગ ભૈરવ ચોતાલો.

મોહન પૂછત હમ તુમ કયું નહિ યોલત, કહો સાચી પીયા કહાં જાગે રેન. મો૦
કાજળ કપોલ લાગે નિકસત વેહા ભાંગે, વાહી સંગ લાલ અનુરાગે નેન. મો૦
રહે રાત કોઉ ઠોર ઇત આચે ભયે ભોર, ઉરપે દેખાત મોતી માળઉંકે ચેન. મો૦
અક્ષાનંદહુંકે શ્યામ જાચો અખ વાહી ધામ, જાહી સંગ કીનો નીકે લેન દેન. મો૦

પદ ૧૫૦૩ મું.

પ્રીતમ પ્રાત ભયો વન પંછી યોલત, જન દીજે ગઈ રેન વીત. પ્રી૦
બિકસી કમલ પંખી* દીપ જ્યોતિ ભઈ ઝંખી, હારઉંકે મોતી દેખો ભયે સીત. પ્રી૦
ગાવત ભૈરવ રાગી દેવલ ઝાલરી વાગી, ચકવી કરન લાગી ચકવેસે પ્રીત. પ્રી૦
નિરખો લોકકી આર કહત હું હાથ જોર, ભઈ ભોર ખ્યારે અક્ષાનંદ કે મીત. પ્રી૦

પદ ૧૫૦૪ મું.

ચાતુર નાયક અતી સુખદાયક, રીઝણુઝીંકી કહો લાલ વાત. ચા૦
કેસો પીયા પાચે ચેન કેસે મુખ યોલે વેણુ, કેસો ભયો લેન દેન આજ રાત. ચા૦

કેસો વાકો રંગ રૂપ ભુવન છળી અતુપ, કેસોહી સહુનો નીકો ગાત. આ૦
અદ્વાનંદહુકે મીત જાવો જહાં નહી પ્રીત, ઇતઆયે સોતો અખ બયો પ્રાત. આ૦

૫૬ ૧૫૦૫ મું.

વાલમજી વન પ્રજહુકે નાયક, નહી મેલું દુગનસે નિખમ દૂર. વા૦
તુમ સંગ મેરી પ્રીત તુમહુસે જગજીત, તુમહુસે જીયમેં સુખ પૂર. વા૦
મોરહુકું મેઘ જેસે ચાત્રકું સ્વાંત જેસે, ચકોરકું ચંદ અરુ કમલકું સૂર. વા૦
અદ્વાનંદહુકે નાથ જીયરા તુમારે હાથ, ખીન દેખે હોવે ચિત્ત ચૂરચૂર. વા૦

૧૫૦૬ મું—રાગ ગરબી.

સૌ મળી સુંદરી રે, વાટે જાતાતાં પ્રજરાજ;
ઘેરી લીધા વિચમાં રે, રમી આવ્યા કેને સંગઆજ. સૌ૦ ૧
કહ્યા વિના કહાનજી રે, નહી અમે જાવા દેશું નાથ;
કેમ કરી જાશે રે, હવે હરિ આવ્યા અમારે હાથ. સૌ૦ ૨
અમથી શ્યાને ઓઝંપો રે, કોઇને નહી કહીએ અમે વાત;
સાચું બોલો શ્યામળા રે, રહી આવ્યા કેને સંગ રાત. સૌ૦ ૩
પેહલું અમે પૂછતાં રે, ત્યારે સમ ખાતા તમે સ્થામ;
હવે અમે ઓળખ્યા રે, કુડા બોલા તમારા કામ. સૌ૦ ૪
એવી કુણ કામિની રે, તેને કેડે ડોલો કહાન;
વહાલા અદ્વાનંદના રે, તમારે તેશું લાગી તાન. સૌ૦ ૫

૫૬ ૧૫૦૭ મું.

કહોને આજ ક્યાં હતા રે, કાજલ રંગાણા કપોલ;
જણાય છે ઉજગરો રે, લોચન થયાં છે રાતાં ચોળ. ક૦ ૧
આલસ અંગમાં રે, ક્રીધો રજની રસ સંગ્રામ;
બોલો છો તમો બીકમાં રે, લ્યોને ગયાતા તેનું નામ. ક૦ ૨
અમથી ઓઝંપી રે, મુખથી બોલો આળપંપાળ;
ઘેરાઇ રહ્યા નિદ્રામાં રે, હીચે ઉઠી માતીડાની માળ. ક૦ ૩
અધર રંગ રાતડા રે, રાતા કપડે કુંકું દાઢ;
ચોળાણા તમે સેજમાં રે, શિથલ થઈ છે શીરની પાઢ. ક૦ ૪
ખુમારી લાગી છે ખેલની રે, અત્તરમાં પહુકે છે કાંઈ અંગ;
વહાલા અદ્વાનંદના રે, તમને ચડયો છે તેનો રંગ. ક૦ ૫

૫૬ ૧૫૦૮ મું.

અંગમાં દેખાય છે રે, વહાલા પ્રકટ તમારે ચેન;
ચાલતે કહાના લડથડો રે, આંખડલીમાં નિદ્રાનું ઘેન. અં૦ ૧

જાણે તેને આગળે રે, ઝાઝાં નવ કરીયે કાંઈ ફેલ;
 વાંસળી વીસારીને રે, વેલણ ક્યાંથી લાવ્યા છેલ. અં ૦ ૨
 ખોટા સમ ખાવતા રે, વહાલા લાગે નહીં લગાર;
 પડી મેલી પાંભડી રે, પટોળી લાવ્યા નંદકુમાર. અં ૦ ૩
 મનમાં માવજી રે, જાણી સરવે તમારી વાત;
 બોલોને હવે પાધરું રે, રમી આવ્યા કેને સંગ રાત. અં ૦ ૪
 થયું તેમ ઠાવકું રે, કહોને કુડા બોલા કહાન;
 વહાલા બ્રહ્માનંદના રે, તમને લાગ્યું તેનું ધ્યાન. અં ૦ ૫

પદ ૧૫૦૯ મું.

મધુરે બોલ્યા માવજી રે, સુણો તમે સુંદરી સાચી વાત;
 આંખમાં ઉજાગરો રે, રમાડ્યા ભવૈયા મે રાત. મં ૦ ૧
 રમતમાં રીઝીયો રે, તેણે સુંદર ગાવી તાન;
 મોરલી ને પાંભરી રે, દીધાં તેમને રાતે દાન. મં ૦ ૨
 કોઈને આંગણે રે, મારી જાય છે બલાય;
 પટોલી ને વેલણું રે, મુને જડીયા મારગ માંય. મં ૦ ૩
 તમે એવી માનની રે, મનમાં તમને એવો ઘાટ;
 ત્યારે મુજ ઉપરે રે, તમે એવો આંધ્યો ઠાઠ. મં ૦ ૪
 ભાળી ભાળી ભામની રે, હુશી તાલી લે લે હાથ;
 વહાલો બ્રહ્માનંદનો રે, નહિ બોલ્યા ખોટું કાંઈ નાથ. મં ૦ ૫

પદ ૧૫૧૦ મું.

બાજો માં ચોઢણે રે, સૌ દેખે સહીયેરુંનો સાથ;
 કહ્યું નથી માનતા રે, આવા નિર્લજ થયા શું નાથ. બાં ૦ ૧
 સાસરીયામાં સાલ છે રે, મારે સાસુનું નહીં ઠીક;
 નણ્દી ધૂતારડી રે, તેની મનમાં મારે ખીક. બાં ૦ ૨
 હેરે છે હેરણાં રે, વનમાં આવી વારમવાર;
 સૌને સુણાવશે રે, વઢશે કહી કહી નિર્લજ નાર. બાં ૦ ૩
 જાવા દિયો જાહવા રે, મારે ઘેર છે ઝાઝું કામ;
 નણ્દી દેશે મેહેણલાં રે, વહાલા લઈ તમારુ નામ. બાં ૦ ૪
 એકાંતે તમે આવજો રે, કરશું વાલપણાની વાત;
 વહાલા બ્રહ્માનંદના રે, રગભર રમશું બાધી રાત. બાં ૦ ૫

પદ ૧૫૧૧ મું.

સુંદરી સૌ મળી રે, આપણુ જાંઘણે ભરવા નીર;
વાયે છે વાંસળી રે, વહાલો ઉભા જમુના તીર. સું ૧
ખાંતે ખેલીયે રે, બેની શ્યામળીયાને સંગ;
નન્દના લાલથી રે, રુઠો રમતાં જામે રંગ. સું ૨
હસીને હેરશે રે, હેતે લેશે અલી હાથ;
રમથું રીઝમાં રે, હેલી છેલ છળીલા સાથ. સું ૩
ચાલો ચોપથી રે, જાંઘણે વેહેલાં વહાલા પાસ;
સંગે શ્યામને રે, રમીયે રંગભર ખાંતે રાસ. સું ૪
હુંખી અલથું રે, ખુબ કરીશું મોટો ખેલ;
વહાલો પ્રદ્ધાનન્દનો રે, વાળી દેશે રંગની રેલ. સું ૫

પદ ૧૫૧૨ મું.

મારગ ચાલતાં રે, આવી ખાંડો માં અલખેલ;
જે જે ફેડતા રે, મારે માથે મહીની હેલ. માં ૧
જ્યોદ્ધાને આગળે રે, અમે જઈ કરશું ફરીયાદ;
કરજે કહાનજી રે, અમથી એવું જાણી વાદ. માં ૨
થાશે ઠાવકી રે, વહાલા એમાંથી વઢવેડ;
ગાળ્યું ખાશે રે, જે તમે કરશે મારી છેડ. માં ૩
એ મહી નહિ ઉઘટે રે, આમે ખોશે ઠાલા લાજ;
રહેજે વેગળા રે, નથી પોપાંખાઈતું રાજ માં ૪
શ્યાને રોકીયે રે, આવી જમુનાજનો ઘાટ,
વહાલા પ્રદ્ધાનન્દના રે, ચાલ્યા જાએ પોતાની વાટ. માં ૫

પદ ૧૫૧૩ મું.

ન થઈયે આકળા રે, હજી તો નાના નન્દકુમાર;
ઠુંઠું છું કહાનજી રે, વનમાં મ રોકો પરનાર. નં ૧
માંડયો માવજી રે, તમે આવો કેમ ઉતપાત,
હાંસી ખેલવી રે, એ તો ઘર જવાની વાત. નં ૨
નાથ ન ખેલીયે રે, આવાં ફાટે મુંઢે ફેલ;
તમને જાણીયે રે, થયા છે છોગા મેલી છેલ. નં ૩
જોઈ મુને એકલી રે, તમારે હુંસ થઈ મનમાંય;
વાંસે વાર છે રે, મારે રહીયાલો કંસરાય. નં ૪

થયા છો ઠાવકા રે, હમણાં મોહનજી મગરુર;
વહાલા બ્રહ્માનંદના રે, એમાં જશે લાજ જરુર. ગાં ૫

પદ ૧૫૧૪ સું.

ગોકુલ ગામમાં રે, કહોને કેમ કરી રહીયે બેન;
કેટલીક સાંખીયે રે, ઉઠી નીત નીત આજ્યુંકેન. ગાં ૧
કેટલીક એકલો રે, છાનો ઘરમાં પેસે આય;
દોષી દૂધની રે, સૌ દેખતાં લઈને જાય. ગાં ૨
મારગ ચાલતાં રે, વનમાં બેસે પગલાં હેર;
છોરા સાથે લઈ રે, ઘાટ જમુનાને લે ઘેર. ગાં ૩
આવી વાતડી રે, કહોને કેને કહીયે હાલ;
કાયર કીધલાં રે, અમને નન્દજીને લાલ. ગાં ૪
ખીતાં ચાલીયે રે, આવે વનમાં કેડે દોડ,
વહાલો બ્રહ્માનંદનો રે, નાખે માટ મહીનાં ફેડ. ગાં ૫

પદ ૧૫૧૫ સું.

આજ હું એકલી રે, બેની ગઈતી વૃન્દાવન;
દેખી મુજને રે, એને લાલચ્ય લાગી મન. આં ૧
મારગ રોકીયો રે, આવી ઉભો બાંધીને આડ;
બળમા બોલતો રે, માંહીં જોર જણાવે લાડ. આં ૨
ઘેરીને મુજને રે, સાથે લઈ સરવે ગોવાળ;
જોઈને જાહે રે, કીધા આંખડલીના ખ્યાલ. આં ૩
વળગ્યો મુજને રે, આવી જમુનાજીને તીર;
હું તો એકલી રે, સરવે છોરાં એની ભીર. આં ૪
મહીડું માહેરું રે, પરાણે લઈ કીધી હેસન;
વહાલો બ્રહ્માનંદને રે, ન કર્યાનું તે કીધું કહાન. આં ૫

પદ ૧૫૧૬ સું.

આવોને ચોરડા રે, વહાલા કામણગારા કહાન;
મોટા થાઈને રે, એવડું શું રાખો છો માન. આં ૧
પધારો પ્રેમથી રે, મારા અલવિલા અલબેલ;
નંદના લાલજી રે, મારે તમથી બાંધી બેલ. આં ૨
તમ સંગે ખેલવા રે, મારે હુંસ ઘણી મનમાંદા;
અતર પ્રીતડી રે, સર્વે જાણો છો જદુરાય. આં ૩

સુંદર સ્થામળા રે, આવી તમથી બાંધી પ્રીત;
તમારી ચાલમાં રે, મારુ લોભાણું છે ચિત્ત. આં ૪
હીવાની હું થઈ રે, મેં તો છેડો નાંખ્યો શીશ;
વહાલા પ્રદ્યાનન્દના રે, તમશું ભેડ બની જગદીશ. આં ૫

પદ ૧૫૧૭ મું.

સુષ્ણ સાહેલડી રે, ગઈતી વૃન્દાવન હું કાલ;
ત્યાં મેં દીકડા રે, નાગર નન્દજનો લાલ. સું ૧
કીધી કહાનજી રે, મુને નેણાં કેરી સાન;
લટકાં લાલના રે, ભેધને હું થઈ ગઈ ગુલતાન. સું ૨
રુડા રાગમાં રે, વહાલે વાઇ સુંદર વેન;
શ્રવણે સાંભળી રે, મારુ મનડું થઈ ગયું મેણ. સું ૩
પુતું છે ખરુ રે, એનું છોગુ ચિત્તડા માંઢ;
હવે તો મુજને રે, બેની એ વિના રહું ન જાય. સું ૪
ફૂલી હું ફરુ રે, ભૂલી ભેધને લોજન પાન;
વહાલે પ્રદ્યાનન્દને રે, મુજને કીધી ઘેલી કહાન. સું ૫

પદ ૧૫૧૮ મું-રાગ ધનાશ્રી.

રંગડાનો ભીનો રે, નંદનો દુલારો. રં ૦ ટેક.
હાથ કડાં બેઠ હેમનાં રે, કાણુ શોભે કમર કટારો રે. રં ૦ ૧
નવલ કલગી શોભતી રે, ફૂલ તોરો કામણુગારો રે. રં ૦ ૨
બદવ સામું ભેધને રે, હરી લીધો પ્રાણુ હમારો રે. રં ૦ ૩
પ્રદ્યાનંદનો વાલમો રે, નિમખ ન મેલું હવે ન્યારો રે. રં ૦ ૪

પદ ૧૫૧૯ મું.

વેશ બનાયો રે, કુંવર કનેયે. વેં ૦ ટેક.
બદવ ભેવા કારણે રે, ચાલ સખી તહાં જઈયે રે. વેં ૦ ૧
ભમો પેચાં જરકસી રે, હાર મનોહર હૃદયે રે. વેં ૦ ૨
અજખ રંગીલું એનું છોગલું રે, નિરખી મગન થઈ રહીયે રે. વેં ૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ લખી નાથને રે, જનમ સુફલ કરી લઈયે રે. વેં ૦ ૪

પદ ૧૫૨૦ મું.

છેલ કનેયો રે, રંગડાનો રેલો. છેં ૦ ટેક.
વૃન્દાવનની વાટમાં રે, આવી મળ્યો મુજને અકેલો રે. છેં ૦ ૧
મોરલી મનોહર હાથમાં રે, મનોહર મુગટ ધરેલો રે. છેં ૦ ૨

ખાળુ કાળુ ફૂલના રે, રેટો રંગ અજબ ભરેલો રે. છં ૩
અહ્યાનંદ કહે રાત હી રે, આંખડલીમાં રાખું અલખેલો રે. છં ૪

પદ ૧૫૨૧ મું.

છાગાવાળે છેલે મારુ, ચિત્ત ચોરી લીધું. છં ૧૬૬.
ભૂરકી નાંખી બુધરે રે, કાંઈ મુને કામણ કીધું રે. છં ૧
કાલિન્દ્રીને કાંઠે રે, પ્રીતડી કરીને મહી પીધું રે. છં ૨
વંશીવાલે વાલમે રે, હરશન નૌતમ હીધું રે. છં ૩
અહ્યાનંદ સંગ નાથને રે, સખ વિધિ કારજ સીધું રે. છં ૪

પદ ૧૫૨૨ મું-રાગ ધનાક્રી.

જમુના ભરન ગઈતી, મે આજ અકેલી પાની. જં ૧૦ ટેક.
તહાં ઠાડો મજરાજ, કુવર જું ગુમાની. જં ૧
નેનનસે લખી સેન, કરી મોય છાની. જં ૨
દેખત હી ચુંનર, અહીકે મોરી તાની. જં ૩
અહ્યાનંદ ધનશ્યામ, નવલ દીલજાની. જં ૪

પદ ૧૫૨૩ મું.

નિમખ ન ફર રહો, મોરે પ્રાનજીવન પીય ખ્યારે. નિં ૧૬૬.
છેલ ચતુર ધનશ્યામ, પીયા વંશી વારે. નિં ૧
લોચન લાલ ચતુર વર, શ્યામ તીહારે. નિં ૨
નાથ નવલ અખ તુમકું, ન છોડું ન્યારે. નિં ૩
અહ્યાનંદ કહે નાથ, તુમ દગ તારે. નિં ૪

પદ ૧૫૨૪ મું.

ચલ સખી દેખનકું આજ, કહાનકુંવર રંગ છાયે. ચં ૧૬૬.
તોરે ફૂલ છખી, શીશ નવલ લટકાયે. ચં ૧
એરી દેખ માઈ, યહુ વેશ નવીન બનાયે. ચં ૨
શ્યામ મુંદર મેરે અતરમેં, અતિ બાયે. ચં ૩
અહ્યાનંદ મેરે નેન, પરમ ફલ પાયે. ચં ૪

પદ ૧૫૨૫ મું.

સખી હું જતન કરી, મેરો નાથ નવલ દગ માઈ. સં ૧૬૬.
ફર ન છંડું સખી, ભૂજંગમનીકી નાઈ. સં ૧
મન ભમરા મેરો, લાલ કમલ લપટાઈ. સં ૨
શ્યામજિયા પીયા, શ્યામ ચતુર સુખદાઈ. સં ૩
અહ્યાનંદ એહી લાલ, છખી મન ભાઈ. સં ૪

પદ ૧૫૨૬ મું-રાગ ધનાશ્રી મરખી.

આજ આઠ્યા તે કેમ ઉતાવળા, સાચું બોલોને;
વહાલા ચંચળ લાગે છે ચિત્ત, નંદના લાલાણ સાચું બોલોને. ટેક.
કંડોને કેઈ સખીએ તમને લોળવ્યા, સાં કેશું પુરણ લાગી પ્રીત. નંદ૦ ૧
વારી ધરણી તે પગ ટકતો નથી, સાં વળી હૈડે તે હરખ ન માય. નંદ૦ ૨
તમે કેઈ સખીને મહેલે જશો, સાં રંગલીના મોહનરાય. નંદ૦ ૩
વહાલા તમ પાસે દેખાય છે, સાં કાંઈ સેજલડીનો સાજ. નંદ૦ ૪
વહાલા અત્તર શીશી ને અગરબ, સાં વીણ્યાં કુલકંતે કેને કાજ. નંદ૦ ૫
બુઝોને કેદ જણાય છે નેત્રમાં, સાં વારી ચિત્તનો તે બીજે રંગ. નંદ૦ ૬
વારી વહાલા તે પ્રદ્યાનનંદના, સાં રહેશો રજની તે કે સંગ. નંદ૦ ૭

પદ ૧૫૨૭ મું.

ઉલા રહેને શું થાએ છો આકળા, કહું વાતડલી;
સાચું બોલોને સુંદર શ્યામ નટવર, નાવળ કહું વાતડલી. ટેક.
આતુરતા અતિ અંગમાં, કં કહેશો એવો આતુર કામ. નં ૧
કામણગારી એ છે કામની, કં હેતે કીધા તમને હાથ. નં ૨
દશા ફરી ગઈ દેહની, કં તમને નાખી ભૂરકી નાથ. નં ૩
ગજરા કે સારુ તમે ગુથીઆ, કં બેરખડા ને બાબુબંધ. નં ૪
વહાલા કે સારુ લેઈ જાઓ છો, કં વળી સુધો સાર સુગંધ. નં ૫
આજ ચચળતા તે ચિત્તમાં, કં વહાલા રાતા થયાં છે નેણ. નં ૬
તમે સાચુ બોલોને શ્યામળા, કં વારી પ્રદ્યાનનંદના સેણ. નં ૭

પદ ૧૫૨૮ મું.

સખી સર્વ મળીને તમે સાંભળો, સત્ય બાપું છું;
મારી આતુરતાની વાત મજની સુંદરી, સત્ય બાપું છું. ટેક.
એક ગાય ખોઈતી મેતો ગોરડી, સં તેને ખોળી સારી રાત. મં ૧
તેને ગોતી તે બાહિર ગામમાં, સં તેની ક્યાંય ન લાધી ભાળ. મં ૨
જ્યારે માની મેં શિવને માનતા, સં ત્યારે તરત જડી તલકાળ. મં ૩
મેં તો અગડ લીધી છે આકરી, સં પૂજા કેડે લોજન પાન. મં ૪
ગજરા બાબુ ને અરગબ, સં શિવ પૂજનો સામાન. મં ૫
હજી નંદ જશોદા પણ નથી જમ્યાં, સં રાંધી ઢાંકી ધર્યું છે અનાજ. મં ૬
કહે પ્રદ્યાનનંદનો વાલમો, સં મારે આતુરતા તે કાજ. મં ૭

પદ ૧૫૨૯ મું.

સાચું બોલ્યા તમે સ્થામળા, નંદલાલાણ;
 અમને આવી ગઈ પરતીત, વારી બઉ વિઠલા, નંદલાલાણ. ટેક.
 એવી ઉપણ તે ભક્તિ આકરી, નં થઈ પુણ ઉપર પ્રીત. વાં ૧
 પણ શિવને તો આ સંસારમાં, નં નથી મૂર્તિનો આકાર. વાં ૨
 કહેને કયાં પેરાવશો, નં ગજરા બાબુબંધ ને હાર. વાં ૩
 શિવણ તમારે સ્થામળા, નં આજ કરશે પૂરણ કામ. વાં ૪
 જઈને કહેજો અમારો કહાનણ, નં એક પારવતીને પ્રણામ. વાં ૫
 તમે પૂજા કરીને પગે લાગજો, નં કરજો ભગ્નણ સારી રાત. વાં ૬
 જ્યારે વર લેઈને પાછા વળો, નં કહેજો બ્રહ્માનંદને વાત. વાં ૭

પદ ૧૫૩૦ મું.

એક શીખામણ તુજને કહું, સુણ સાહેલી;
 તું તો ધારી લેજે ચિત્ત, ભાવિક ભામની, સુણ સાહેલી. ટેક.
 તારે એમ કીધાં થાશે અતી, સું રુડી પુરુષોત્તમશું પ્રીત. ભાં ૧
 એને મન કર્મ વચને માનજે, સું કહું છું તારા હિતને કાજ. ભાં ૨
 જોને ઉપરલા શણગારથી, સું કેદી રીઝે નહીં મહારાજ. ભાં ૩
 માહીં મમતારૂપ મલીનતા, સું વળી દેહ બુદ્ધિ દુરગંધ. ભાં ૪
 ખેડેની એ બેને તું ત્યાગ કર, સું થાયે હરિવર સાથ સખધ. ભાં ૫
 તું તો અવિચળ થઈ રહે એકની, સું સર્વે બીજા સાથે તોડ. ભાં ૬
 બ્રહ્માનંદ કહે અતિ શોભશે, સું તારે હરિવર સાથે જોડ. ભાં ૭

પદ ૧૫૩૧ મું.

એ છે પતિવ્રતાનું પારખુ, સુણ ચિત્ત દેઈને;
 જેનું ચંચળ ન હોય મન, ખ્યારી પ્રેમદા, સુણ ચિત્ત દેઈને. ટેક.
 તે તો પોતાના પતિ ઉપરે, સું વારી નાખે તન ને ધન. ખ્યાં ૧
 કેદી ઉઘે સ્વર નવ ઓચરે, સું તેને અતીશે લજ્જા અંગ. ખ્યાં ૨
 તે તો સખ જગથી રુડી રહે, સું નહીં સોખત કોઈને સંગ. ખ્યાં ૩
 વળી પોતાના ઘર બાહરે, સું એકાએકી ન ધરે પાવ. ખ્યાં ૪
 તે તો બીજા સામું દેખે નહીં, સું એક ભર્તા ઉપર ભાવ. ખ્યાં ૫
 સદા મનમાં પર પોતાતણી, સું સદા મિથ્યા દેખે દેહ. ખ્યાં ૬
 બ્રહ્માનંદ કહે નારી સતી, સું સાચો સ્વામી સાથ સનેહ. ખ્યાં ૭

પદ ૧૫૩૨ મું.

મહા વિચારની કટીમેખલા, ધન્ય તે નારી;
એઠે લજ્યારૂપી ચીર, આ સંસારમાં ધન્ય તે નારી. ટેક.
શોભે કેમલતાનો કંચવો, ધ૦ રહે વિષય થકી દીલગીર. આ૦ ૧
પગે ઝાંઝર પેરે પ્રેમનાં, ધ૦ ચાલે દેવહુતીની ચાલ. આ૦ ૨
વૈરાગ્યના અણ્ણવટ વીંછીયા, ધ૦ વાધે પ્રીતમશું નીત્ય વહાલ. આ૦ ૩
હાથે શીલ સંતોષની ગુજરી, ધ૦ હુંચે નિશ્ચય રૂપી હાર. આ૦ ૪
શોભે અચળ સિદ્ધાંતનો ચુડલો, ધ૦ સર્વે અલોકીક શણગાર. આ૦ ૫
નાકે નથ શોભે હરી નામની, ધ૦ ત્રોટી અકોટા તે ત્યાગ. આ૦ ૬
અદ્વાનન્દ કહે તે સુંદરી, ધ૦ સદા હરીવર વરવા લાગ. આ૦ ૭

પદ ૧૫૩૩ મું.

કોઇ જગમાં એવી કામની, પીયુની ખ્યારી;
જેને પુરુષોત્તમ પીયુ પ્રાણ, સાચી સુંદરી પીયુની ખ્યારી. ટેક.
નીજ પ્રીતમજીને ઉપરે, પી૦ કરી નાખે તન કુરખાન. સા૦ ૧
નિરખે વદન કમલનીત નાવનું, પી૦ જેવી રીતે ચંદ્ર ચક્રાર. સા૦ ૨
એક અંતર દૃઢ તે ઉપાસના, પી૦ કેદી જોયે ન ખીજી કાર. સા૦ ૩
જેમ ગમે તે સુંદરશ્યામને, પી૦ નીત તેમ કરે ઉપાય. સા૦ ૪
સર્વે જપ તપ સાધન સપત્તિ, પી૦ માને સ્વામી સેવામાંદ્ય. સા૦ ૫
જે બળ મેલીને અબલા થઈ, પી૦ અતિ અંતરમાં અનુરાગ. સા૦ ૬
અદ્વાનન્દ કહે જે હરિને વરી, પી૦ સદા અચળ તેનો સોહાગ. સા૦ ૭

પદ ૧૫૩૪ મું-રાગ સારંગ.

રંગલીનો ખ્યારો નવલ કહાન. રં૦ ટેક.
સુગટ ધરત શીર હરત મેરો મન, મધુર મધુર સુર કરત ગાન. રં૦ ૧
સનમુખ આત બળવત મોરલી, અજબ કરત નેનનસેં સાન. રં૦ ૨
અદ્વાનન્દ નવલ પ્રીતમકે, લાગ ગયે ઉર પ્રેમ ખાન. રં૦ ૩

પદ ૧૫૩૫ મું.

અલબેલો ખેલત જમુના તીર. અ૦ ટેક.
મરત લાલ ગલ માલ મનોહર, નિરખ વીસર ગઈ ભરન નીર. અ૦ ૧
ગજગતી ચલત રસીક મનમોહન, વિમલ રૂપ રાજત બલવીર. અ૦ ૨
અદ્વાનન્દ શ્યામસુંદર લખી, વસ્ત ટરી મેરે દીલકી પીર. અ૦ ૩

પદ ૧૫૩૬ મું.

નટનાગર છેલો નન્દલાલ. નં ૦ ટેક.
 ગૌર કપોલ લોલ દોહ કુંડલ, ચિત્ત ચોરત ચલ નવલ ચાલ. નં ૧
 ગાવત ગીત ચિત્ત લલચાવત, ઉરપર ધરત અજખ વનમાલ. નં ૨
 અક્ષાનન્દ નવલ મોહનકું, નિરખ પરી ગલ પ્રેમ બલ. નં ૩

પદ ૧૫૩૭ મું.

મનમોહન લીનો ચિત્ત ચોર. મં ૦ ટેક.
 શ્યામ કેશવ લેઈ વેશ અલોકીક, ઘર આવત મેરે દોર દોર. મં ૧
 જન મુખ દેન બેન મુખ સુંદર, કમલ નેન પીયા નંદકિશોર. મં ૨
 અક્ષાનન્દ નંદનંદન લખી, મન ન બ્રમત મેરો ચોર ઠોર. મં ૩

પદ ૧૫૩૮ મું-રાગ સારંગ.

પ્રીતમ ખ્યારે હો નેનનહુકે તારે. પ્રીં ૦ ટેક.
 નેન તારે નવ ધન નવ રંગી, નટવર નંદદુલારે. પ્રીં ૧
 સુંદર વદન કમલકી શોભા, અરુણ લોચન અનિયારે. પ્રીં ૨
 આહુ જામ રહુ દગ આગી, નિમખ રખું નહી ન્યારે. પ્રીં ૩
 અક્ષાનન્દકે નવલ વિહારી, હો તુમ પ્રાન હમારે. પ્રીં ૪

પદ ૧૫૩૯ મું.

અલોરી મૈયા હો દેખનકું કનૈયા. ચં ૦ ટેક.
 જલમેહી પેઠી નથો અહી કારી, ફનપર નરત કરૈયા. ચં ૧
 તોરત તાન કહાન શીર અહિકે, મુખ બોલત થૈ થૈયા. ચં ૨
 ઠાડે સખ દેખત વ્રજવાસી, અરુ દેખત બલલૈયા. ચં ૩
 નવલ પીયા ધનશ્યામકી છળીપર, અક્ષાનન્દ બલ જૈયા. ચં ૪

પદ ૧૫૪૦ મું.

મે ગધતી પાની હો સુન સૈયર સયાની. મેં ૦ ટેક.
 જમુનાકે તટ બેલત જદુવર, તેહી લખી અંખીયાં બુરાંની. મેં ૧
 ચક્રીત હોય રહ્યો મન મેરો, જલ મટકી ન ભરાંની. મેં ૨
 શીથલ ગાત ભયે લખી વ્રજપતી, નહી મુખ બાત કહાની. મેં ૩
 અક્ષાનન્દ વસ્યો ઉર અતર, ગીરધર છેલ ગુમાની. મેં ૪

પદ ૧૫૪૧ મું.

વંસરીયાં તેરી હો વેરન ભઈ મેરી. વં ૦ ટેક.
 આઠ હી જામ અચાનકે બાજત, કામ કરન નહી દેરી. વં ૧

સુનતે ધીર ધરાત ન મોસે, કરત હે પીર ધનેરી. વં ૦ ૨
વંશી સુનકે જસુનાકે તટ, આતહું સાંજ સવેરી. વં ૦ ૩
અદ્ધાનન્દ કરી મોય પરવશ, સુધ વીસરી તનકેરી. વં ૦ ૪

પદ ૧૫૪૨ મું-રાગ સારંગ.

રંગ લીના બાલમ ખ્યારા, રંગલીના બાલમ ખ્યારા;
નટનાગર નંદુલારા. રગ ૦ ટેક.
રંગલીના રાજંદ રંગ રસીયા, મજવાસીનકે મન વસીયા;
ભુજ હોય નવલ વંસીવારા. રંગ ૦ ૧
કેમલ નયન મજરાજ કનૈયા, મોરલી ધુની અજબ બજૈયા;
મનમસ્ત સદા મતવારા. રંગ ૦ ૨
સુંદર વદન મનોહર શોભે, લખી મુનીવરકે મન લોભે;
બંધે બાબુબંધ ઉદારા. રંગ ૦ ૩
અદ્ધાનન્દકે છેલ ગુમાની, તેરી મૂર્તિ અતિ સુખદાની;
મનમોહન પ્રાન હમારા. રગ ૦ ૪

પદ ૧૫૪૩ મું.

તેરી વંશી કુંજવિહારી, તેરી વંશી કુંજવિહારી;
હરિ* જીવન દોર હમારી. તે ૦ ટેક.
બાજત બેન મનોહર વનમે, સુની શીતલ હોવત તનમે;
પ્રેમીજનકું લાગત ખ્યારી. તે ૦ ૧
મેહીજનકે† અંતર લલચાવે, અંતરકી પીર મીટાવે;
નીત મગન રહત મજનારી. તે ૦ ૨
નાથ નવલ મોરલી તેરી નીકી, હે જીવન મેરે જીયકી;
લઈ કરુણા રસ સુખકારી. તે ૦ ૩
અધર સુધારસ પાનસે રાતી, મોરલીયાં મહકી માતી;‡
અદ્ધાનન્દ કહે જગસે ન્યારી. તે ૦ ૪

પદ ૧૫૪૪ મું.

ગુણવંતા છેલ ગુમાની, ગુણવંતા છેલ ગુમાની;
તેરી મોરલીયાં સુખદાની. ગુ ૦ ટેક.
સુંદર પાધ નવલ શીર ખ્યારી, લખી મુનીવર ઉરમેં ધારી;
તેરી ચાલ અજબ મસ્તાની. ગુ ૦ ૧

* “એરી” પાઠાન્તર છે † વિરહીજનના. ‡ “મોરલી ચાકી મહકી માતી”
બેવી રીતે પણ મંદિરમા આ પદ ગવાતા સાંભળેયુ છે.

કેશર તીલક મનોહર રાજે, છબી દેખી સ્તીપતિ લાજે;
 પ્રિય લાગત મુખકી બાની. શુ૦ ૨
 બુહનકી શોભા અતિ બારી, દોઢ અંખીયાં કામણગારી;
 ભેઈ ઉપમા કમલ લબની. શુ૦ ૩
 અક્ષાનંદકે સ્થામસનેહી, મેરે જીવન મૂર્તિ એહી;
 નીત નેનનમેં ઠહરાની. શુ૦ ૪

પદ ૧૫૪૫ મું.

પ્યારો કેસા બહુ બને, પ્યારો કેસા બહુ બને;
 મન મોરલીયાંસે તાને. પ્યા૦ ટેક.
 વચનસે કરી પ્રીત બઢાવે, સ્વર સુંદર તાન સુનાવે;
 સુની સૂર નર નાગ વખાને. પ્યા૦ ૧
 યા બહુકી અજબ ખુમારી, મદ છાકી મજકી નારી;
 ઉર જગકી શંક ન આને. પ્યા૦ ૨
 પગીયામેહી તોરા લટકાવે, સૂરવિનતનકું લલચાવે;
 મહીજન* ઉર મૂર્તિ ઠાને. પ્યા૦ ૩
 અક્ષાનંદકે નવલ વિહારી, મનમોહન મોહની ડારી;
 મોય મસ્ત કરી મસ્તાને. પ્યા૦ ૪

પદ ૧૫૪૬ મું-રાગ જકડી.

મે તો પ્રીતમ મુખકી પ્યાસી રે, સાંધયાં હસ મુખ કબ યોલાસી રે. ટેક.
 હાં હાં હુંઢ્યાં મેં જગ સારા રે, મોકું પીયા બિન હુઃખ અપારા રે;
 કબ મીલેગા મેરા પ્યારા રે. મે૦ ૧
 હાં હાં યાકી નેનુમેં કછુ દુના રે, વીન દેખેહુ હુ.ખ દુનારે;
 કબ લેટું શ્યામ સલુના રે. મે૦ ૨
 હાં હાં મે તો કરતહું તરક ધનાસા રે, અંતર મીટત ન દરશકી પ્યાસા રે;
 સમર મે સ્વાસઉરવાસા રે. મે૦ ૩
 હાં હાં જબ મેહુરમ મેરા આવે રે, મોકું હસ કરી કંઠ લગાવે રે;
 તબ અક્ષાનંદ મુખ પાવે રે. મે૦ ૪

પદ ૧૫૪૭ મું.

પ્રીતમ મારી પ્રેમ કટારી રે, મોકું ધાવ લગા હે બારી રે. ટેક.
 હાં હાં પ્રેમ કટારી એસી રે, જગ બાકે દીલમે પેસી રે;

તાકું જીવન આશા કેસી રે. પ્રી૦ ૧
 હાં હાં અંતરબેદી આગી રે, જાતે ભરમ જાળ સખ ભાગી રે;
 જાય કલેજે લાગી રે. પ્રી૦ ૨
 હાં હાં અનંત વૈધ ચલ આવે રે, મીલ કોટીક જતન કરાવે રે;
 મેરા દરદ કોઠિસેં ન જાવે રે. પ્રી૦ ૩
 હાં હાં જનની એસી કીવે રે, સોઈ વૈધ ધાવ આ શીવે રે;
 પીયા દેખ પ્રદ્ધાનંદ જીવે રે. પ્રી૦ ૪

પદ ૧૫૪૮ મું.

ધન્ય નાર પીયા રંગ રાતી રે, પીયસે અધક્ષણ દૂર ન જાતી રે. ટેક.
 હાં હાં નીશદીન સંગ પીયા કે કોલે રે, જખ પીયા બોલાવે તખ બોલે રે;
 જગસેં ઘુંઘટ કબુએ ન ખોલે રે. ધ૦ ૧
 હાં હાં કહાવે સોઈ નિરભાગી નારી રે, જીને પીયકી રુખ ન વિચારી રે;
 સો તો જનમ જોખનસે હારી રે. ધ૦ ૨
 હાં હાં જગમેં સોઈ નારી બડભાગી રે, જાકી લગન પીયાસે લાગી રે;
 સખ સખીયનમાંદ સોહાગી રે. ધ૦ ૩
 હાં હાં યાકા ધન્ય અવતારા રે, જીને વસ કીયા પીયા ખ્યારા રે;
 તાપર પ્રદ્ધાનંદ બલિહારા રે. ધ૦ ૪

પદ ૧૫૪૯ મું.

સાચી નાર સોઈ અલબેદી રે, આ પામેલ પીયા સગ ખેલી રે. ટેક.
 હાં હાં પાવે* પ્રેમ અંજરી પેહીરી રે, કાજલ રેખ કરી મન કેરી રે;
 જાકી સુરત પીયાસે ઠેરી રે. સા૦ ૧
 હાં હાં સાડી પ્રહુ વૈરાગ્યે રંગી રે, ઓપત અંગીયાં ત્યાગકી અગી રે;
 ડોલત અહંતા રહીત ઉમંગી રે. સા૦ ૨
 હાં હાં નિર્મલ જ્ઞાન નીર નહી નાવે રે, જાકે વાસ દેહકી આવે રે;
 સો તો પીયુંકું કબુએ ન જાવે રે. સા૦ ૩
 હાં હાં જીન તનકી મલીનતા ટારી રે, સોઈ નાર પ્રીતમકું ખ્યારી રે;
 કહે પ્રદ્ધાનંદ વિચારી રે. સા૦ ૪

પદ ૧૫૫૦ મું-રાગ ગાડી.

આલીરી ધનશ્યામ સુંદર, હો મોય હેરી નીકી પ્રજહુકી શેરી. આ૦ ટેક.
 શ્યામ મીલ્યો સુબન શ્યામરો, ગૌ આવનકી બેરી. હો૦ ૧
 તીખે નેન મદનમોહનકે, ઉરકે બીચ લગેરી. હો૦ ૨

પ્રીત લગી ઘનશ્યામ પીયાસે, હો ગર્ધ રીત અનેરી. હો ૦ ૩
 અક્ષાનંદ નિરખી વશ કીની, સુધ હરી લીની મેરી. હો ૦ ૪

પદ ૧૫૫૧ મું.

આલીરી ઘનશ્યામ સુંદર, હો દગ મારે ભયે ઉરહુકે ખ્યારે. આ ૦ ટેક.
 સાંજકી વેરે* ગર્ધ મેં પનીયાં, નટવર મોયે નિહારે. હો ૦ ૧
 અજબ નેન પ્રજરાજકુંવરકે, અતિ સુંદર અનીયારે. હો ૦ ૨
 ચોટ લગી ઉરમાંહી અચાનક, લોટ પોટ કરી ડારે. હો ૦ ૩
 અક્ષાનંદ નવલ છબી પ્રીતમ, મીલ કરી મોય જીવારે. હો ૦ ૪

પદ ૧૫૫૨ મું.

આલીરી ઘનશ્યામ છબી, હો મન માની એરી અખ નહી છાની. આ ૦ ટેક.
 સાંજકી વેરીયાં આજ અખેરી, ભરન ગર્ધતી મે પાની. હો ૦ ૧
 થકિત ભઈ પ્રજરાજ નિરખકે, માનહું ચિત્ર લખાની. હો ૦ ૨
 કમલનેનહુકી તન શોભા, મુખ નહી જાત બખાની. હો ૦ ૩
 અક્ષાનંદ મનોહર મૂર્તિ, અંતરમે ઠહરાની. હો ૦ ૪

પદ ૧૫૫૩ મું.

આલીરી ઘનશ્યામ સુંદર, હો મોય ખ્યારે છેલો મન મતવારો. આ ૦ ટેક.
 વંકી ચાલ મદનમોહનકી, વકો નેન નજારો. હો ૦ ૧
 એહી બીન પલ એક રહ્યો ન જાવે, જીવન પ્રાણ હમારો. હો ૦ ૨
 રાખું જતન કૃપન ધન જેસે, નેક ન કરીહું ન્યારો. હો ૦ ૩
 અક્ષાનંદ નવલ છબી નિરખત, એહી મેરે નેન ગુજારો. હો ૦ ૪

પદ ૧૫૫૪ મું-રાગ ગરબી.

રંગની ઝડી રે લાગી રંગની ઝડી, મારાવહાલાજી સંગાથે લાગી રંગની ઝડી. ટેક.
 સેજડીએ વહાલાજી સાથે, કામ કલો કીધો;
 અધરતણો રસ આમોસામો, પાયો ને પીધો. રં ૦ ૧
 વહાલોજી મુને વહાલા, વહાલાને મુજથી વહાલ;
 રસીયા સંગે રમતાં, થઈ છું નીપટ નીહાલ. રં ૦ ૨
 હું વહાલાને કંઠે વળગી, વહાલે પાણુ લીડી;
 મુખો મુખે લીધી મુને, પાનની બીડી. રં ૦ ૩
 એક જીલે થાયે કેમ, રસનાએ વખાણ;
 અક્ષાનંદનો સ્વામી વહાલો, ચતુર સુબાણ. રં ૦ ૪

પદ ૧૫૫૫ મું.

ચિત્ત ચોરુ રે મારું ચિત્ત ચોરુ, એને કુલડાંને છેગે મારુ ચિત્ત ચોરુ. ટેક.

લાલ કમુખી ફેટા ઉપર, કુલડાંનો તોરો;
કુલડાંની માળા પેરી, આવે છે ચોરો. ચિં ૧
આબ્રણ પેરે અંગે, કરે નેણનો ચાળો;
કાને કુંડળ લળકે તેણે, લાગે રૂપાળો. ચિં ૨
અંગ સંગ અંગરખી, ચોપીને રહી;
મુંથણ્ણીની શોભા ફેળી, મગન થઈ. ચિં ૩
જોઈ જોઈ મોહી રહી, લટકો એનો;
પ્રદ્યાનંદનો સ્વામી વહાલો, રગનો લીનો. ચિં ૪

પદ ૧૫૫૬ મું.

જોડ બની રે મારે જોડ બની, હેલી છેગાળા સગાથે મારે જોડ બની. ટેક.

હું વહાલાને વહાલો, મારે હૈડાનો હાર;
છેગાળા સંગાથે નીત, નવલો વિહાર. જોં ૧
હું વહાલાને કાજે ગુથું, છેગલા કાળુ;
વહાલો મારે ગુંથી ખાંધે, કુલના ખાળુ. જોં ૨
ગોવાળાને સગે રાતો, ઉમંગ લયો.
ઉછંગે લેધને ઉર, ઉપર ધર્યો. જોં ૩
પ્રીત કરે તેથી ક્ષણ, ન રહે પરો;
પ્રદ્યાનંદનો સ્વામી વહાલો, ચતુર ખરો. જોં ૪

પદ ૧૫૫૭ મું.

રંગ રાતો રે ખેલે રંગ રાતો, પોતે પરિપ્રદ્ય ગોવાળાને રંગ રાતો. ટેક.

જોગી મુનિ ખેડા, જેનું ધ્યાન ધરે;
તે ગોપીને આગે, ઉભો નરત કરે. રં ૧
શિવ પ્રદ્યા સરખા જેનો, પામે નહી પાર;
તે ગોકુલમાં ડોલે, થઈ નંદનો કુમાર. રં ૨
વેદ ને પુરાણ જેને, નેતિ નેતિ ગાય;
તે ગોપીના ઘરમાં પેસી, મહી માંખણ ખાય. રં ૩
ધન્ય ધન્ય વૃન્દાવન, ધન્ય ગોપી જ્વાલ;
પ્રદ્યાનંદ જેને થયા, ગોઠીડા ગોપાલ. રં ૪

પદ ૧૫૫૮ મું-રાગ ઈમન કલ્યાણ.

રસીક દુગનકે ખાન, લગે મોય, રસીક દુગનકે ખાન. ટેક.

ખીન દેખે વીરહા તન તાવત, ભાવત નહી કહું આન. લં ૧

આય અચાનક મગ ખીચ લેટે, સુંદર શ્યામ સુભન.	લ૦	૨
આડી નજર વિલોકી મોકું, કર ડારી શુલતાન.	લ૦	૩
દેખત થકીત ભઠરી આલી, ભૂલ ગઈ તન ભાન.	લ૦	૪
બ્રહ્માનંદ નવલ છબી પ્રીતમ, હર લીને મન પ્રાણ.	લ૦	૫

પદ ૧૫૫૮ મું.

નિરખે નંદકિશોર, નજર ભર નિરખે નંદકિશોર.	ટેક.	
મંદ મંદ મુખ મોરલી બળવત, શોભીત તન ચિત્ત ચોર.	ન૦	૧
છુટે પેચ પાધ શીર સુંદર, આવત મેરી ઓર.	ન૦	૨
ગ્વાલ બાલ સખહી સંગ લીને, કીને ચંદન ખોર.	ન૦	૩
ગજગતી ચાલ અરુન દોડ લોચન, ચિત્ત ચોટ્યો તેહ હોર.	ન૦	૪
બ્રહ્માનંદ મગન ભઈ નિરખત, જેસે ચંદ ચકોર.	ન૦	૫

પદ ૧૫૬૦ મું.

અપલ નયનસે ચિત્ત, લીચો મેરો અપલ નયનસે ચિત્ત.	ટેક.	
મીલે અચાનક આય ડગર ખીચ, મોહન સખ જગ મીત.	લી૦	૧
મંદ મંદ મુખ હાસ અલોકીક, પહેરે સુભગ પટ પીત.	લી૦	૨
સન્મુખ આત બળવત મોરલી, ગાત મનોહર ગીત.	લી૦	૩
અંગીયા લાલ લાલ શીર પગીયાં, સુંદર તન શોભીત.	લી૦	૪
બ્રહ્માનંદ પીયા મુખ નિરખત, હો ગઈ ત્રિશુણ્ણાતીત.	લી૦	૫

પદ ૧૫૬૧ મું.

નિરખે નંદકુમાર, સખીરી નિરખે નંદકુમાર;	ટેક.	
પ્રપુલ્લિત બદન અધિક તન શોભા, રાજીત પુલન હાર.	સ૦	૧
ખીકસે નેન શ્યામ સુંદરકે, અરુન કમલ અનુસાર.	સ૦	૨
મેરી ઓર અજબ કરુણા કરી, હેરત વારમવાર.	સ૦	૩
કુંડલ કરન બંધ ભુજ બાજી, સુભગ લલિત શણુગાર.	સ૦	૪
બ્રહ્માનંદ પીયા સંગ મેરી, લગન લગી એક તાર.	સ૦	૫

પદ ૧૫૬૨ મું-રાગ કલ્યાણ.

અતુર ધનશ્યામરી અતુર ધનશ્યામ,		
રસીક પીયા મંદિર મોરે આવ.	અ૦	ટેક.
મંદિર મોરે આવો શ્યામ અતુર પીયા, નટવર સુંદર નાવ.	અ૦	૧
દરસ પરસ કરી નાથ તીહારે, અતર હોત ઉછાવ.	અ૦	૨
આય કહો રંગ રસકી બતીયાં, છતીયાંમે હોત હે ભાવ.	અ૦	૩
બ્રહ્માનંદ કરત એહી વિનતિ, પલ એક દૂર ન જાવ.	અ૦	૪

પદ ૧૫૬૩ મું.

રસીક પ્રજરાજરી રસીક પ્રજરાજ,	
કહો જ્યું તુમ બાલમ રસહુકી વાત.	૨૦ ટેક.
રસકી બાત કહો મનરંજન, ચીત મેરે અધીક સુહાત.	૨૦ ૧
અરુન કમલહલ નેન તીહારે, શ્યામ મનોહર ગાત.	૨૦ ૨
તેરો રૂપ દેખી પીયા મેરે, દગ ઘુંઘટ ન સમાત.	૨૦ ૩
અક્ષાનંદ કહત તેરી છબી, લખી કોટીક મહન લખાત.	૨૦ ૪

પદ ૧૫૬૪ મું.

આવો જ્યું પ્રજચંદ આવો જ્યું પ્રજચંદ,	
મંદિર મોરે પ્રીતમ જીવન પ્રાણ.	આ૦ ટેક.
પ્રાણજીવન મોરે મંદિર પધારો, જગપતિ અપની જાન.	આ૦ ૧
તુમ વીન જ્યોર નહી પીય મોરે, નટવર દગકે લાન.	આ૦ ૨
અતરકી બતીયાં તુમ જાનત, સુંદર શ્યામ સુજાન.	આ૦ ૩
અક્ષાનંદ રહત ઉર અંતર, નિશ દીન તેરો ધ્યાન.	આ૦ ૪

પદ ૧૫૬૫ મું.

નયન શર મારે નયન શર મારે,	
મોહન મોય બુહુ કખાન ચઢાય.	ન૦ ટેક.
બુહુ કખાન બાન નટવરકે, ઉર વીચ લગ ગયે આય.	ન૦ ૧
લગત બાન કંછુ બીગત રહી નહી, પર ગઈ મૂરછા પાય.	ન૦ ૨
શુનસાગર છેલ ગીરધારી, મારી દગ ઠહરાય.	ન૦ ૩
અક્ષાનંદ શ્યામકે લોચન, લગી ન ટકે ઘટમાંઘ.	ન૦ ૪

પદ ૧૫૬૬ મું-રાગ હુમીર કલ્યાણ.

મોહન મન ભાયેરી, રસીક નંદનંદન દગ લલચાયેરી.	મો૦ ટેક.
ગજગતી ચલત પીયા ગીરધારી, સાંજકી વેરીયાં આયેરી.	મો૦ ૧
જરકસી પાધ લસત શીર ઉપર, બાનક ખૂબ બનાયેરી.	મો૦ ૨
કુંડલ કાન તાન શુભ ગાવત, કંદ્રપ માન હટાયેરી.	મો૦ ૩
અક્ષાનંદ મહનમોહન લખી, પરમ નયન કૂળ પાયેરી.	મો૦ ૪

પદ ૧૫૬૭ મું.

મોહન મન માને, નવલ પ્રજલુપન જીવન જાનેરી.	મો૦ ટેક.
પુલનકી ગલ માલ બીરાજત, છબી નૌતમ રંગ ઠાનેરી.	મો૦ ૧
ઐહી મૂર્તિ નિરખત નીશવાસર, ગ્વાલ ફીરત મસ્તાનેરી.	મો૦ ૨

કુલનકરી છાઇ શીર પગીયાં, લમર ગંધ પટાનેરી. મોં ૩
 અદ્વાનંદ નાથ મન ભાથે, હુમ એહી હાથ ખીકાનેરી. મોં ૪

પદ ૧૫૬૮ મું.

મોહન છબી તેરીરી, રખુ નીશવાસર નેનન નેરીરી. મોં ટેક.
 સુંદર શ્યામ લલિત તન શોભા, ઘનહુંસે લગત ઘનેરીરી. મોં ૧.
 છબી દેખનકું નદ ભુવનમે, આતહું સાંજ સવેરીરી. મોં ૨
 લાલ નયનહુંસે હરી લીની, શોભા કમલન કેરીરી. મોં ૩
 અદ્વાનંદ નવલ મૂર્તિમે, લગન લગી હે મેરીરી. મોં ૪

પદ ૧૫૬૯ મું.

મોહન નવરંગીરી, વાલમ વસી અતર નવલ કલંગીરી મોં ટેક.
 પ્રીતી કરી પેહેરી તુમ પ્રીતમ, અજબ સુંદર તન અગીરી. મોં ૧
 મન ભાવન ગલ માલ ખીરાજત, ચલત હો ચાલત્રિભગીરી. મોં ૨
 બ્રુકુટી કુટીલ લલીત દોઉ લગીયાં, શીરપર પગીયાં ચંગીરી. મોં ૩
 અદ્વાનંદ નવલ નટનાગર, નવલ નેહકે સંગીરી. મોં ૪

પદ ૧૫૭૦ મું-રાગ હુમીર કટયાણુ.

એરી બનહુતે આવેરી કુજવિહારી, મોહન મો મન ભાવેરી. એં ટેક.
 પુલનકી ગલમાલ ખીરાજત, મધુરીસી બેન બજાવેરી. એં ૧
 નેનનકી કરી સેન અલોકીક, પ્રેમીનકું લલચાવેરી. એં ૨
 આસપાસ મંડળ વ્વાલનકો, લખી વ્રજત્રિય સુખ પાવેરી. એં ૩
 મન રજન ઘનશ્યામ છબીપર, અદ્વાનંદ બલજાવેરી. એં ૪

પદ ૧૫૭૧ મું.

મોહન મન લીનો બેન બજાય કે, નૌતમ બહુ કીનો. મોં ટેક.
 ચદન ખોર સહીત મોહે લેટયો, નન્દકિશોર પ્રવીનો. મોં ૧
 પગીયાં લાલ ચાલ ગજ ચાલત, ભાલ તીલક રંગ લીનો. મોં ૨
 કરુણા કરી ભીંજે દગ દોઉ, પ્રેમીજનકો બજાનો. મોં ૩
 અદ્વાનંદ દેખી છબી ચઢત હે, દીન દીન રંગ નવીનો. મોં ૪

પદ ૧૫૭૨ મું.

એરી કુંવર કનૈયા મો મન લીનો, મધુરીસી બેન બજૈયા. એં ટેક.
 નન્દકિશોર સદન ગોપીનકે, માંખન ચોર ખવૈયા. એં ૧
 નિરખી નિરખી મન હરખી જશોમતી, થેઇ થેઇ નીરત કસૈયા. એં ૨

સુંદર નૌતમ તાન સુનાયકે, જાન પ્રાનહર હૈયા. એ૦ ૩
અદ્વાનન્દ મહનમોહન સંગ, ખેલત ગોપ હુલૈયા. એ૦ ૪

૫૬ ૧૫૭૩ મું.

મેં જાઉં બલીહારી શ્રીધનશ્યામકી, મૂર્તિ મનોહર પ્યારી. મે૦ ટેક.
સુખકે યન રેન દીન સમરુ, એન નેન સુખકારી. મે૦ ૧
ચન્દન ખેર સુધારી શ્યામરો, પહીરે હાર હજારી. મે૦ ૨
રૂપ અથાહુ નિરખી નટવરકું, ચાહુ જગતકી ટારી. મે૦ ૩
અદ્વાનન્દ મુકુંદ બદન છપી, દેખત ચન્દ લગારી. મે૦ ૪

૫૬ ૧૫૭૪ મું—રાગ હમીર કટયાણુ.

એરી લાગત પ્યારી મુગટકી શોભા, વ્રજજનકું સુખકારી. એ૦ ટેક.
મનમોહન શીર મુગટ મનોહર, ધારે ગીરવરધારી. એ૦ ૧
ઉમંગ ભરી સખહી ચક્ષી આવત, નિરખનકું વ્રજનારી. એ૦ ૨
નંગ જડે માંહી રંગરંગ કે, ભઈ અજબ છપી ભારી. એ૦ ૩
અદ્વાનન્દ મુગટ છપીપર, સરવસ ડાર વારી. એ૦ ૪

૫૬ ૧૫૭૫ મું.

શીર મુગટ ખીરાજે શ્યામ સુંદરકે, લખી છપી કદ્રપ લાજે. શી૦ ટેક.
સુંદર વરકી મુગટકી શોભા, નિરખત ભવદુઃખ ભાજે. શી૦ ૧
નર નારીનકી ભીર ભઈ હે, નન્દહુંકે દરવાજે. શી૦ ૨
દેખત છપી બ્રખુભાન હુલારી, સુંદર સહિત સમાજે. શી૦ ૩
અદ્વાનન્દ મુગટ શીર ધાયોં, રસીક પીયે વ્રજરાજે. શી૦ ૪

૫૬ ૧૫૭૬ મું.

એરી મે મુગટકું જોયો પ્રીતમકે શીર, તાતે મો મન મોહ્યો. એ૦ ટેક.
દેખી છપી દીલ ભઈહું દીવાની, મહી અજહુ ન વિલોચો. એ૦ ૧
ભૂલ ગઈ ધર કાજ સખીરી, હુધહુંકું નહી દોહ્યો. એ૦ ૨
સુખ સાગર પીયકી લખી શોભા, હીયરેમેહી સુખ હોયો. એ૦ ૩
અદ્વાનન્દ મુગટ છપી લખીકે, મે તામે ચિત્ત પ્રોયો. એ૦ ૪

૫૬ ૧૫૭૭ મું.

એરી મેં બલખલ ગઈહું નવલ મુગટપર, દેખી મગનહોય રહીહું. એ૦ ટેક.
રત્નજિત શીર મુગટ અલૌકીક, નિરખિ નિશંકિત ભઈહું. એ૦ ૧
મૂર્તિ લખી નટવર મોહનકી, પરમ અજબ સુખ પઈહું. એ૦ ૨

રૂપ અલૌકિક રસીક પીયાકો, નીત નીત નિરખન જઈહું. એ૦ ૩
અદ્વાનંદ મુગટ અરુ મૂર્તિ, નેનનમે ધરી લઈ હું. એ૦ ૪

૫૬ ૧૫૭૮ મું-રાગ ભોપાળી કટ્યાણ.

મારીવે મોય મોહન નજર કટારી. મા૦ ટેક.
એકાએક મીલે મોયે મગ ખીચ, છેલ છગન ગિરિધારી. મા૦ ૧.
કાસું કહુંરી કહો કુંન યુએ, પીર જગતસે ન્યારી. મા૦ ૨
અદ્વાનંદ ચૂર ભઈ નિરખત, જીવન આશા ટારી. મા૦ ૩

૫૬ ૧૫૭૯ મું.

મંદિર પધારો પીયા શ્યામ સોહાગી. મં૦ ટેક.
કમલ નયન મોહન તમ કારન, લોક લજ્યા સખ ત્યાગી. મં૦ ૧
તન મન ધન અરુ પ્રાન સહીત, સખ ભેટ ધરુ તુમ આગી. મં૦ ૨
અદ્વાનંદ વદન નિરખનકું, રટન અહોનીશ લાગી. મં૦ ૩

૫૬ ૧૫૮૦ મું.

કહોજી સહુને પીયા રસહુકી બતીયાં. ક૦ ટેક.
મુખ મોહત હોજી તોતરી ખાંની, નેન લગત અતિ રતીયાં. ક૦ ૧
કુનકે સંગ જગે પીયા રજની, ડગત ચરનહુકી ગતીયાં. ક૦ ૨
અદ્વાનંદ કહે અતિ શોભીત, વીનગુન માળ જ્યું છતીયાં. ક૦ ૩

૫૬ ૧૫૮૧ મું.

શ્યામરે સહુને તેરે મુખકી મે પ્યાસી. શ્યા૦ ટેક.
શ્યામ સુંદર તવ વદન કમલ ખીન, અહોનીશ રહું મે ઉઢાસી. શ્યા૦ ૧
લલીત નવીન સુંદર લાવનતા, હેત નવલ જીત હાસી. શ્યા૦ ૨
અદ્વાનંદ રખો ચરનન ઢીંગ, વગર મૂલકી દાસી. શ્યા૦ ૩

૫૬ ૧૫૮૨ મું-રાગ કાશી.

ઘોરા આવો વારી રે રંગરેલ પુછું છું એક વાતડી રે, રસીયાજી તમને. ઘોરા૦ ટેક.
કોલ દેધને તમે કહોને ક્યાં ગયાતા, ઘણીરે કીધી છે મુંથી ઘાતલડી રે. ૨૦ ૧
લોચનીયાં રે રંગચોળ થયાં છે, કેને સંગે રમી આવ્યા રાતલડી રે. ૨૦ ૨
નવસર હારની નોખી રે નોખી, ભલી જો ઉઠી છે હીયે ભાતલડી રે. ૨૦ ૩
અદ્વાનંદના નાથ મનોહર, શીતળ કરી આવ્યા છાતલડી રે. ૨૦ ૪

૫૬ ૧૫૮૩ મું.

રંગભર વાઈ રે રુડી વેણ સુંણીને થઈ ઘેલડી રે, રંગભીને વહાલે. રંગ૦ ટેક.
આજ હું ગઈતી બેની જમુનાને આરે, માથે હુતી પાણીડાંની હેલડી રે. ૨૦ ૧

મોરલીને નાદે મુને મૂરછા રે આવી, પડી ગઈ સુણતાં પેહલડી રે. રંગ ૨
અલખેલે મુજને ઉઠાડી, ખાંદાડી ગ્રહીને ખાંધી ખેલડી રે. રંગ ૩
અહ્માનંદના શ્યામ સંગાથે, થઈ છે આનંદ કેરી હેલડી રે. રંગ ૪

પદ ૧૫૮૪ મું.

પુલડે ખીછાવી છે મેં તો સેજ કોડીલા તારે કારણે રે, અલખેલા આવો. પુલડેં ટેક.
વાટડી જોધને હું તો રસીયા રે વહાલા, આવીને ઉભી છું ઘર ખારણે રે. અંગ ૧
મળવાની અભિલાષા રે મનમાં, હૈયું રહેતું જો નથી ધારણે રે. અંગ ૨
વાલમ તુજ વીના થઈ છું જો વ્યાકુળ, સાસઉસાસ સંભારણે રે. અંગ ૩
દરસ પરસ ઠરી દુઃખડું રે ટાળો, અહ્માનંદ જાયે નીત વારણે રે. અંગ ૪

પદ ૧૫૮૫ મું.

ચિત્તમાં લાગી છે મારે ચોટ કહાનુડા કેરા નેણની રે, સાહેલી જોને. ચિત્તમાં ટેક.
લટકાં કરીને મારી* લગની લગાડી, લાવનતા જો મન લેણની રે. સાહેલીં ૧
ચતુર સુખાણુ અલોકીક ચલણી, દીડી છે છળી જો સુખ દેણની રે. સાહેલીં ૨
મરમ ભરી અતિ સુંદર મૂર્તિ, વહાલપ લાગી છે એનાં વેણની રે. સાહેલીં ૩
અજબ કળા અતિ દૃષ્ટિ અનોપમ, અહ્માનંદના સેણની રે. સાહેલીં ૪

પદ ૧૫૮૬ મું-રાગ હુસેની કાફી.

લાગી મુને આંખડલીની ચોટ રે, અલખેલા વહાલા. લાગીં ટેક.
જળજળનાનાં હું તો ભરવાને ગઈતી રે, દેખી મુજસામી કહાડેલ દોટ રે. અંગ ૧
અંતર પીડ અલોકિક ન ટળે રે, કરો કોઈ આવીને ઓસડ કોટ રે. અંગ ૨
નટવરનાગર રંગીલાને નેણે રે, બેની હું તો થઈ ગઈ લોટપોટ રે. અંગ ૩
અહ્માનંદના શ્યામ સલુણીની લીધી, મેં તો ચરણકમલની ઓટ રે. અંગ ૪

પદ ૧૫૮૭ મું.

લાગ્યાં મુને લોચનીયાંના બાણ રે, રંગભીના વહાલાનાં. લાગ્યાંં ટેક.
જમુના નીર તીરે રંગભર રમતો રે, દીઠો મેં તો સુંદર શ્યામ સુખાણુ રે. રંગ ૧
મોરલી વજાડી માવે ઘાયલ કીધાં રે, ચોરી વહાલે લીધાં છે મન પ્રાણુ રે. રંગ ૨
જગપતિ છેલ મનોહર જોધને રે, ભાગ્યાં મારાં ચિત્તડાંના ઉઠાણુ રે. રંગ ૩
અહ્માનંદના નાથ સંગાથે રે, છે જો મારે આગુની ઓળખાણુ રે. રંગ ૪

પદ ૧૫૮૮ મું.

હેલી મુને મારી મોહનરાય રે, રંગડાની કટારી. હેલીં ટેક
તનડાની આશા મેં તો સમજીને ત્યાગીરે, આવી મારે લાગી છે મનમાંદા રે. રંગ ૧

વીન દીઠે ઉર દરદ વધે છે રે, યેની પણ એક રહ્યું નવ જાય રે. રંગ૦ ૨
 દરસ પરસ વીના નહી ટળે દુઃખડુ રે, તેનો હવે શો કરીયે ઉપાય રે. રંગ૦ ૩
 અહ્માનંદના વહાલાને કાળે રે, મળવા મન મારુ અકળાય રે. રંગ૦ ૪

પદ ૧૫૮૯ મું.

હેલી મુને કામણુગારે કહાન રે, કોય કીધાં કામણીયાં. હેલી૦ ટેક૦
 વનમાં વળડી રુડી મોરલી રંગીલી રે, વહાલે મારે સુંદર ભીને વાન રે. કો૦ ૧
 મનડું વીંધાણું મારુ ઘાયલ થઇ છું રે, તીખી એની વાંસલડીની તાન રે. કો૦ ૨
 ઘેલી થઇને હું તો ઘરમાં ફરુ છું રે, સર્વે ભૂલી ભોજન પાન રે. કો૦ ૩
 અહ્માનંદ કહે મુને જોઇને રે, કીધી વહાલે નેણાં કેરી સાન રે. કો૦ ૪

પદ ૧૫૯૦ મું-રાગ કાશી સામેરી.

નયડીરો મોતી મારે રે, માણીગર માવ છે જી. ન૦ ટેક.
 શીશ જતાં રે એરા ચરણ ન છંડું, એસો મારા ગનડો ઠેરાવ છે જી. ન૦ ૧
 પ્રાણુઆધાર અતી ઘણો પ્યારો, રસીક સલુણો મજરાવ છે જી. ન૦ ૨
 મોહન મીલણુતણો નીત મારે, અતિ ઘણો મનમાં ઉછાવ છે જી. ન૦ ૩
 અહ્માનંદ કહે મજ જીવન, નવલ રંગીલો મારો નાવ છે જી ન૦ ૪

પદ ૧૫૯૧ મું.

દીલડારો દીવો મારે હો, કેશર ભીનો કહાન છે જી. દી૦ ટેક.
 ગીત મધુરાં ગાવે મોરલી બળવે આછી, મુખમે ચાવે ખીડાં પાન છે જી. દી૦ ૧
 ઉપરણી સોનેરી રે ઝીણી પાઘડી અલોકીક, વહાલોજી રંગીલો ભીને વાન છે જી. દી૦ ૨
 જમનાની તીરે ઉભો શ્યામજો ગુમાની, ચિત્તડું લેવાની મન તાન છે જી. દી૦ ૩
 અહ્માનંદ કહે એહી મૂર્તિરો, રાત દીવસ મારે ધ્યાન છે જી. દી૦ ૪

પદ ૧૫૯૨ મું.

આંખડલીરો તારો પ્યારો રે, લટકાળો લાલ છે જી. આં૦ ટેક.
 આંખડલીરો તારો પ્યારો નંદરોદુલારો, ચિત્તડાંમે રાખ્યા જેસી ચાલ છે જી. આં૦ ૧
 નવલ રંગીલા નેણાં કુડળ જડાઉ કાને, પ્રેમીજન કેરો ધનમાલ છે જી. આં૦ ૨
 ચંદન વિરાજે ખોર શ્યામરો ગુમાની, ઓઢી લીધી નવલદુસાલ છે જી. આં૦ ૩
 અહ્માનંદ કેરો શ્યામ દોયલી વેળાતણો દામ, જગત જીત્યાની મારે ઢાલ છે જી. આં૦ ૪

પદ ૧૫૯૩ મું.

શ્યામજો ગુમાની મારે રે, હૈડારો હાર છે જી. શ્યા૦ ટેક.
 કમર કટારો અતી કામણુગારો, પાઘડીમાં સોના કેરા તાર છે જી. શ્યા૦ ૧
 શરણાગતવચ્છલ ખીરદ સાચો, તેમું મારે અંતર કરાર છે જી. શ્યા૦ ૨

મનમોહન તારી મૂર્તિ રે સાથે, પ્રાણથી અધીક મારે ખ્યાર છે જી. શ્યાં ૩
અદ્વાનંદરો જનમ સંગાથી, કેશર લીનો નંદકુમાર છે જી. શ્યાં ૪

પદ ૧૫૯૪ મું-રાગ કાફી.

પ્રીતઠી કરીને રાખું ખ્યારાને, આંખડલીમાં. પ્રીં ૮૬.
એક ઘડી અળગો નહીં મેલું, કહાનુડા કામણુગારાને. આં ૧
પ્રાણ સંગાતે એને પ્રોધનિ રાખું, મોહન જીવન મારાને. આં ૨
જતન કરીનેહું તો નહિ દઉં જાવા, વાલમ રંગીલા વંસીવારાને. આં ૩
અદ્વાનંદ કહે પલ ન વિસાર, પ્રીતમ લોચનીયાંના તારાને. આં ૪

પદ ૧૫૯૫ મું.

વહાલે મારે મોરલી વળડીને, ઘાયલ કીધી. વાં ૮૬.
મંત્ર લાણીને મારું મનડું લીધું, અંતરમાં ચટકી લગાડીને. ઘાં ૧
આડી નજરે જોઈ અલગેલે, રંગની મારી ખ્યારે રાડીને. ઘાં ૨
કહાનકુંવર ગુલતાન કરી છે, જગ કેરાં મૂળ ઉખાડીને. ઘાં ૩
અદ્વાનંદ કહે પીડ અલોકીક, વૈદ ન જાણે મારી નાડીને. ઘાં ૪

પદ ૧૫૯૬ મું.

તીખાં તીખાં લોચનીયાંને તાંણીને, મારેલ જાણે. તીં ૮૬.
લટકાળારે નંદજીનેરે લાલે, જોયું મુજ સામું એણે જાણીને. માં ૧
મજજીવન મારું મનડું વેધ્યું, ખબર નહીં સૈયર સમાણીને. માં ૨
કરવું ભૂલી કામ મંદિરીઆનું, ભરવું ભૂલી ગઈ પાણીને. માં ૩
અદ્વાનંદ કહે જગ વિસરાયો, દેખું એક મહીડા કેરાં દાણીને. માં ૪

પદ ૧૫૯૭ મું.

વારોને જશોદા ગીરધારીને, કહું છું માડી. વાં ૮૬.
હેત કરીને એણે સામું ભાળ્યું, મોહની લગાડી મજનારીને. કં ૧
પાતળીયે અમને પરવશ કીધાં, પ્રેમ કાંસ ગળે ડારીને. કં ૨
શું કરીયે રે કાંઈ જોર ન ચાલે, હવે અમે એથી બેઠાં હારીને. કં ૩
અદ્વાનંદ કહે દીલડામાં મારીને, આંચો છે પ્રેમ કટારીને. કં ૪

પદ ૧૫૯૮ મું-રાગ કાફી.

નટવર નેણની રે થઈ, અંતર આરમખાર, કટારી. નં ૮૬.
હાં રે હો જમુના પાણી હું ગઈ, લઈ સંગ સખી દશ ખાર, કટારી;
મુજ સામું જોઈ આંખડી મારી, કોડીલે નંદકુમાર, કટારી. નં ૧

હાં રે હો નેણુ કટારી નન્દલાલાની, ખુખ સજેલી ધાર, કટારી;
કરમનાં બંધન કાપીને ભીંતર, મરમનો લાગેલ માર, કટારી. ન૦ ૨
હાં રે હો લાગતા લોટપોટ થઈ, બેની રહી ન તન સંભાર, કટારી;
અદ્વાનંદ કહે મનડું વેધું, ડોલરીયે દીલદાર, કટારી. ન૦ ૩

પદ ૧૫૮૮ મું.

સલુણા શ્યામનાં રે, લાગ્યાં લોચનીયાંનાં બાણુ, આવીને. સ૦ ટેક.
હાંરે હો સરવે સૈયરના સાથમાં જાતાં, માથે મહીની માણુ, આવીને;
મારગમાં મુને સામો રે મળીયો, સુંદર શ્યામ મુજાણુ, આવીને. સ૦ ૧
હાં રે હો વાટમાં વેહેતા વિકુલે મુને, આવીને દીધેલ આંણુ, આવીને;
કરડી મેટે જોધને કહાને, મહીનું માગ્યું દાંણુ, આવીને. સ૦ ૨
હાંરે હો ચોટ લાગી મારાચિત્તમાં, તેણે પરવશ થઈ ગયા પ્રાણુ, આવીને;
અદ્વાનંદને વાલમે વેધું, નેણુ કરી નીશાણુ, આવીને. સ૦ ૩

પદ ૧૬૦૦ મું.

પાતળીયાના પ્રેમની રે લાગી, છાતડલીમાં સાંગ, અટારી. પા૦ ટેક.
હાં રે હો કરવું ભુલી કામડલું, ધરનું ભરવી ભૂલી માંગ, અટારી;
ઘાવ લાગ્યો મારુ તનડું ઘૂમે, જાણે પીધી લીલી ભાંગ, અટારી. પા૦ ૧
હાંરે હો પ્રાણુજીવન કેરા પ્રેમની ખરછી, ખુખ તીખી ખરવાંગ, અટારી;
લાગતાં પેહેલી નિકલી વુઠી, સુંસરી સાંગોપાંગ, અટારી. પા૦ ૨
હાંરે હો ઘાવ ન રૂઝે કાંઈ ન સુઝે, લાગેલ જોર લોહાંગ, અટારી;
અદ્વાનંદ કહે અંતર ભેદું, વેદના આંગોઆંગ, અટારી. પા૦ ૩

પદ ૧૬૦૧ મું.

કોડીલા કહાનનાં રે લાગ્યાં, આંખડલીના તીર, હિયામાં. કો૦ ટેક.
હાંરે હો ગાયને વાડે ગુણીયો લઈને, દોહવા હું ગઈતી ખીર, હિયામાં;
સામું જોઈ ચકચૂર કરી, મુને મજવાસી બળવીર, હિયામાં. કો૦ ૧
હાંરે હો ભાળતાં પેહેલું મનડું ભેદું, રહી નહી અંતર ધીર, હિયામાં;
ખહારલાં માણસ કોઈ ન ખુઝે, ઉંડો ઘાવ ગંભીર, હિયામાં. કો૦ ૨
હાંરે હો બાણુ નટવર નાથનાં લાગ્યાં, રહું ન હાથ શરીર, હિયામાં;
અદ્વાનંદ કહે પીડ ઘણી જેમ, માછલું થોડે નીર, હિયામાં. કો૦ ૩

પદ ૧૬૦૨ મું-રાગ કાફી.

મુને કીધલ કહાનુડે રે, દીલ લઈને દીવાની રે. મુ૦ ટેક.
રૂપાળી રે ઉપડતી રેખું જોઈ એની, સુંદર ખુખ જીવાની રે. મુ૦ ૧

નટવર વેશ અલૌકિક નેણાં, માણીગર ડાલરીઓ ગુમાની રે. મું ૨
પાઘડલી રે છળીદાર પેચાળી, ગજગતી ચાલ એની મસ્તાની રે. મું ૩
પ્રદ્યાનંદનો નાથ વિહારી, છેલે મુને નિશાની કરી આવી છાની રે. મું ૪

પદ ૧૬૦૩ મું.

ક્યાં ગયો કહાનુડો રે, સાનમાં ચિત્ત લઇને રે. ક્યાં ૦ ટેક.
તનડાની હું તો સુધબુધ ભૂલી, મોરલી વળડી ધીરે રહીને રે. ક્યાં ૦ ૧
વ્યાકુળ થઇને વન વન હુંહું, દિલાસા ખોટા અમને દઇને રે. ક્યાં ૦ ૨
હું ઉભી રે એનો માર્ગ હેરું, કોઇને સંગ ન મેલું કહીને રે. ક્યાં ૦ ૩
પ્રદ્યાનંદના નાથને સારું, ડોલું છું દીલ દીવાની થઇને રે. ક્યાં ૦ ૪

પદ ૧૬૦૪ મું.

સામું જોઇને શ્યામળીએ રે, નેણુંની ચોટ લગાડી રે. સાં ૦ ટેક.
સર્વે સૈયરને સાથ લેઇને, નિરખવા ગઇતી હું કુલવાડી રે. સાં ૦ ૧
અલખેલે રંગરેલ અચાનક, વહાલે મારે મોરલી વળડી રે. સાં ૦ ૨
મરમાળે મારા અંતરમાંહી, ગુણીયલ પ્રીતકલી જગાડી રે. સાં ૦ ૩
પ્રદ્યાનંદના વહાલાની મૂર્તિ, દેખવા ભાઇશ હું દા'ડી દા'ડી રે. સાં ૦ ૪

પદ ૧૬૦૫ મું.

શું બાણું શું થયું રે, પાણીડે હું ગઇતી રે. શું ૦ ટેક.
મનમોહન ખ્યારો સાંભો મળીયો, નજરું નજર થઇતી રે. શું ૦ ૧
શ્યામ ચતુરવર શ્યામળીયાને, ઘડી એક જોવાને રહીતી રે. શું ૦ ૨
વ્રજજીવન કાંઇક વાતડલી, કાનમાં આવીને કહીતી રે. શું ૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ વસી અંતરમાં છળી, એની છોગલીયાં સહીતી રે. શું ૦ ૪

પદ ૧૬૦૬ મું-રાગ કાફી.

સમજાવો કંઈ વાત, માડી તારા* કહાન કુંવરને. સં ૦ ટેક.
મંદિર આવીને મહીડાં અમારાં, જોર જોરાયે ખાત. માં ૦ ૧
ખાતાં ખાતાં જો નવ ખૂટે, દે છે માંકડલાંને દાત. માં ૦ ૨
નાના ગામમાં નહીરે ખંટાય, આવડો તે શ્યો ઉતપાત. માં ૦ ૩
પ્રદ્યાનંદના વહાલાને વારો, કેડે પડ્યો છે દી ને રાત. માં ૦ ૪

પદ ૧૬૦૭ મું.

મેલોને ઘડીક મોરાર, માડી મારા મંદિરયામાં. મેં ૦ ટેક.
સાસુડી મારી ગામ સધાવી, નણ્ણદલ ગઈ છે બહાર. માં ૦ ૧
જગજીવન વહાલો વૈદું રે બાણે, તેણે મને થાય છે કરાર. માં ૦ ૨

* “તમારા” પાઠાન્તર છે.

એકાંતે મળી મૂકવા આવીશ, નહિ રે લગાડું આઝીવાર. મા૦ ૩
અક્ષાનંદના વહાલાને સાટે, આપું મારો નવસર હાર. મા૦ ૪

૫૬ ૧૬૦૮ મું.

માગ્યો દેને મુને માવ, માડી તારે પાથ પડું છું. મા૦ ટેક.
એકલડાં કાંઈ નથી રે ઉકલતું, ગોળીમાં મહીનો લશવ. મા૦ ૧
આજ આપો તો આધી ઉમરમાં, કોય દીન ન કરું રાવ. મા૦ ૨
મોહનને મારે મંદિરીયે આવ્યાનો, છે મનમાં ભાવ. મા૦ ૩
અક્ષાનંદના નાથ સંગાથે, છે જો મારે ધરનો ખનાવ. મા૦ ૪

૫૬ ૧૬૦૯ મું.

લૈ જાવા દે તારો લાલ, માડી મારા મંદિર સુધી. લૈ૦ ટેક.
સામાસામું નેતરું સહાતાં, અજબ બને છે મારે તાલ. મા૦ ૧
જતન કરીશ હું તો જીવની પેરે, આવવા નહિ હઉં આળ. મા૦ ૨
નટવર ઉપર વારીને નાખું, ધરડાનો ધન માલ. મા૦ ૩
અક્ષાનંદ કહે રાખીમ રજની, મુકી બાંધશ આવી કાલ. મા૦ ૪

૫૬ ૧૬૧૦ મું—રાગ કાફી.

કામણ કહાનુડો કાંઈ જાણે રે, કામણ કહાનુડો કાંઈ જાણે રે;
એણે મંત્ર સાધ્યા છે કેઈ ટાંણે રે. કા૦ ટેક.
નજરો નજર થયાં ન ચલાય, પડી જવાય છે પરાણે રે. કા૦ ૧
ચિત્તડામાં ચકચૂર થઈને, ઠોર રહેવાય તે ઠેકાણે રે. કા૦ ૨
મોરલડી વાતો મરમાળો, સામું જોઈને ચિત્ત તાણે રે. કા૦ ૩
અક્ષાનંદના નાથના જાડુ, ન મળે દીધે કાંઈ નાણે રે. કા૦ ૪

૫૬ ૧૬૧૧ મું.

જમુના હું ગઈતી આજ પાણી રે, જમુના હું ગઈતી આજ પાણી રે;
મુને મળીયલ મોહન દાણી રે. જ૦ ટેક.
આડો આવ્યો છેલ અચાનક, એકલડી મુને જાણી રે. જ૦ ૧
મનમોહન હૈડા વીચ માયો, તીર નયનનો તાણી રે. જ૦ ૨
ઘાવ લાગ્યો રે ધર દૂર થઈ ગયું, મારગમાં અટકાણી રે. જ૦ ૩
અક્ષાનંદ કહે તોજ જીવાય, વૈદ દેખાડો કહાનો આણી રે. જ૦ ૪

૫૬ ૧૬૧૨ મું.

મોહન આંખડલી મુને મારી રે, મોહન આંખડલી મુને મારી રે;
તેણે તનડાંની સુરત વિસારી રે. મો૦ ટેક.
આરોપાર થઈ મારા અંગમાં, જાણે સાંગ અટારી રે. મો૦ ૧

મન લેદી તનડામાં ન ટકી, આવી દેખાણી અણી બહારી રે. મોં ૨
લાગી થોટ ધરણીપર લોહું, મીન વછોથું જેમ વારી રે. મોં ૩
અક્ષાનન્દ કહે એજ બાણે છે, વેહું કુંજવિહારી રે. મોં ૪

૫૬ ૧૬૧૩ મું.

મારેલ નેણુને મુને બાલે રે, મારેલ નેણુને મુને બાલે રે;
છેલે લાગ જોધને નન્દલાલે રે. મોં ૧
મરમ તણી બરછી મને મારી રે, રાત દીવસ તે સાલે રે. મોં ૨
લાગ્યો ધાવ ઢળી ધરણીપર, જતન કરીને કુંજુ ઝાલે રે. મોં ૩
ઉઠું તો ઉઠાય નહી મારુ, મનડું ત્યાંથી નવ ચાલે રે. મોં ૪
અક્ષાનન્દ કહે કેમ જીવાય, એની મોરલડી ધર ધાલે રે. મોં ૫

૫૬ ૧૬૧૪ મું.

પ્રીતમ પ્રાણુતે મોય ખ્યારોરી, પ્રીતમ પ્રાણુતે* મોય ખ્યારોરી;
છેલો નટવર નન્દદુલારોરી. પ્રીં ૧
મનમોહન ધર આતહે મેરે, સુખનિધિ સાંજ સવારોરી. પ્રીં ૨
નવલ છબિ સુંદર નટનાગર, અંતરકો ઉજ્યારોરી. પ્રીં ૩
પુરણ ચન્દ્ર વહન છબિ ખ્યારી, કારી નાથનહારોરી. પ્રીં ૪
અક્ષાનન્દ કરું નહી કબહું, નેનનસેં પલ ન્યારોરી. પ્રીં ૫

૫૬ ૧૬૧૫ મું.

સુંદર શ્યામસે હિત કીજેવે, સુંદર શ્યામસે હિત કીજેવે;
જીઠી લોક લાજ તણ દીજેવે. સુંં ૧
મનમોહન ખ્યારેકે મુખસે, પ્રેમ સુધારસ પીજેવે. સુંં ૨
મજાવન નંદલાલકી બંમી, સુનત સુનત નિત જીજેવે. સુંં ૩
આઠહી જામ કામ સોધ કીજે, શ્યામ ચતુર જ્યાતે રીજેવે. સુંં ૪
અક્ષાનન્દ નવલ છબિ પ્રીતમ, અંતરમે ધરી લીજેવે. સુંં ૫

૫૬ ૧૬૧૬ મું.

મોહન મોહની મોય ડારીવે, મોહન મોહની મોય ડારીવે;
તાતે કરી દીની જગ ન્યારીવે. મોં ૧
જહુવર જોર તિહારો જાહુ, કેઊ નહિ સકત ઉતારીવે. મોં ૨
જાહુકી મારી નંદહુંકે ધર, આતહું સાંજ સવારીવે. મોં ૩
લગી લગન મજરાજ તિહારી, લોક લાજ વિસારીવે. મોં ૪
અક્ષાનન્દ પીયા તેરો મૂર્તિ, પ્રાણહુંસે મોય ખ્યારીવે. મોં ૫

પદ ૧૬૧૭ મું.

બંસી કુન તપ તે કીનોરી, બંસી કુન તપ તે કીનોરી;	
હરિકો અધર સુધારસ પીનોરી.	બં ૦ ટેક.
બ્રાહ્મણવનકું લગત અતિ ખ્યારી, સુર તેરો સુંદર જીનોરી.	બં ૦ ૧
તારેં કરી આલાપત નટવર, નિત નિત રાગ નવિનોરી.	બં ૦ ૨
છિંન એક મુખતેં દૂર ન છંડે, ભાવ સહિત રંગ લીનોરી.	બં ૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે ધન્ય બંસી, લૂટ સખે રસ લીનોરી.	બં ૦ ૪

પદ ૧૬૧૮ મું-રાગ કાફી.

મરમ કરીને મન લીધાંની હો, મરમાળા મારુ નવલ મિબજીડા.	મ ૦ ટેક.
મરમાળી મોરલીને રે નાદે, વ્રજવાસીને વશ કીધાંની હો.	મ ૦ ૧
ગોકુલ કેરી ગોવાલની કેરાં, પ્રીત કરીને મહી પીધાંની હો.	મ ૦ ૨
રંગભર રાસ રમાડીને અમને, મનગમતાં સુખ દીધાંની હો.	મ ૦ ૩
અદ્વાનંદના નાથ વિહારી, તમ સંગ કારજ સીધ્યાંની હો.	મ ૦ ૪

પદ ૧૬૧૯ મું.

નેણાં તારાં કામણુગારાંની હો, રંગભિના વહાલા લાલ વિહારીડા.	ને ૦ ટેક.
કામણુગારા કહાન અલૌકિક, તીન ભુવન થકી ન્યારાની હો.	રંગ ૦ ૧
લોચન કેરી ચોટ લગાડીને, પ્રોધને લીધલ પરખારાંની હો.	રંગ ૦ ૨
નેણુ બાણુ તીખાં નટનાગર, અજબ અનૂપ અટારાંની હો.	રંગ ૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે બાલમ તમે, હરી લીધાં મનડાં હમારાની હો.	રંગ ૦ ૪

પદ ૧૬૨૦ મું.

મહીડાંના દાણુ આવી માગેની હો, અલવિલો છોરો નંદમહરનો.	મ ૦ ટેક.
ઘાટ વાટ વેહેતાં નિત ઘેરે, માટ ગોરસ કેરાં ભાંગેની હો.	અ ૦ ૧
છેડ કરે છોરા લેઈ સાથે, કેડ અમારે નિત લાગેની હો.	અ ૦ ૨
પુલની માલ કેશરીયે ફેટે, નવલ કસુંબલ પાગેની હો.	અ ૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે સાંજ સવારો, આવીને ઊભો રહે આગેની હો.	અ ૦ ૪

પદ ૧૬૨૧ મું.

મહીડાં લૂટે છે આવી માડીની હો, લટકાળો તારો લાલ જશોદા.	મ ૦ ટેક
મોરલી હાથ છોગલીયાં માથે, સાથે છોકરડાં કેરી ધાડીની હો.	લ ૦ ૧
લૂટી લૂટી મહી લેવાની આવડી, તે ટેવ શીદ પાડીની હો.	લ ૦ ૨
ગોકુલીયામાં કેમ રે રહેવાશે, ગીરધર રા'ડ લગાડીની હો.	લ ૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે નૃપ આગે કેહેશું, અમે વાત ઉઘાડીની હો.	લ ૦ ૪

પદ ૧૬૨૨ મું-રાગ કાફી.

ખંસીકા બજેયો મેરી ગેલ પયોરી, મેરો ખંસી બજાયકે મન હુર લીનો. ખં ૦ ટેક.
મે મહી બેચન જાત સખી મગ, વિચ મીલ્યો મોય કુંવર પ્રવિનો;
મટકી ફેરી તોરી તન અંગીઆં, જોરેવારી કરકે મહિ પીનો. ખં ૦ ૧
એકાએક લેટ લઈ વનમેહી, ચરિત અનુપ જાત નહી ચીનો;
કહા કર કછું વશ નહીં મેરો વે, બલવંત મેરે બલ ખીનો. ખં ૦ ૨
નહી કછુ ડરત કરત મન લાયો, લાડકવાયો કુંવર નવીનો;
કહા કરીયે અબ આ ગોકુલમે, રહન ન દેવત કહાન રંગભીનો. ખં ૦ ૩
કહાં જાયે કઉ ઠોર ન સૂજે, તાતે હમકું સખ દીનો,
પ્રદ્યાનન્દ રહ્યો નહી જાવત, કહા જાનું અનને કહા કીનો. ખં ૦ ૪

પદ ૧૬૨૩ મું.

ખંસીકે બજેયે ખંસી નીપટ બજઈ, ધૂન નેક સુનત સમ સુધ ખીસરાઈ. ખં ૦ ટેક.
સખિયન સાથ માથ મટુકી લેઈ, ચઢી જાત હતિ મગ માંહી;
આય અચાનક કહાન મીલે મોય, સાન કરી નેનન સમજઈ. ખં ૦ ૧
અતિ કામણુ યાકી ખંસી મહિ, જો સુનહે સો કુશલ ન જઈ;
કછુ કરી દેત રહત તહાં ધિર હોય, લેતે હેર મન લગન લગાઈ. ખં ૦ ૨
દરસ પરસ ખીન રહ્યો નરી જાવત, વહુ તાવત અંતર અકુલાઈ;
પાસ ન રખે દેત નહિ દેખન, વિન દેખે વન હું નહી જઈ. ખં ૦ ૩
નોતમ રીત ચિત્ત નહીં આવત, ચરિત્ર અનંત અપાર સદાઈ,
પ્રદ્યાનન્દ લાયે વશ યાકે, કછુ સરધા કછુયેક જોરાઈ. ખં ૦ ૪

પદ ૧૬૨૪ મું-રાગ કાફી.

કહાનુડે ધૂતારે ઘેલી મુને કીધી રે, અલખેલે વહાલે. કં ૦ ટેક.
કાંઈ કાંઈ કામણુ મોરલીમાં કીધાં, સુધ યુધ સવે હરી લીધી રે. અં ૦ ૧
ભોલી મુજને દેખી ભરમાવી, વચન સુણાવી મનડે વીધી રે. અં ૦ ૨
ઘેલી થઈ ગૃહ કાજ ન સુજે, લોક લજ્યા તણ દીધી રે. અં ૦ ૩
શ્રીરંગના સ્વામી સંગ રમતાં, ટળિયા તાપ ત્રિવિધિ રે. અં ૦ ૪

પદ ૧૬૨૫ મું.

પીયુઠા સંગાથે પ્રીત ખંધાણી રે, નવ છુટે આલી. પીં ૦ ટેક.
કીધા કોટી ઉપાય ન ધૂટે, પુરવને લેખે હું અરપાણી રે. નં ૦ ૧
આ સુખ ક્યાંઈન કેહેવાયે એવું, જેવું છે તેવું રેહેવું મન જાણી રે. નં ૦ ૨
નવલ પીયાસે નેહ કીયા હે, પંથ લીયા હે નીરવાણી રે. નં ૦ ૩
શ્રીરંગ લગન કીન સ્થામસે, હો ગઈ હુંપહ હાણી રે. નં ૦ ૪

૫૬ ૧૬૨૬ મું.

ખંસીકે બજેયે મોહી ભરમાવી રે, સાહેલી જોને. ખં૦ ટેક.
 કાંઈક મંત્ર એની મોરલીમાં, શ્રવણ સુણતાં શુદ્ધ હરાવી રે. સાં ૧
 કાંઈ જાણું કામણ કાંઈ કીધું, લીધું મન લગન લગાવી રે. સાં ૨
 સુંદર વદન સલુણી મૂરત, નિરખતહી મન ભાવી રે. સાં ૩
 શ્રીરંગના સ્વામીને ચરણે, પ્રીતડી બધાણી અતિ આવી રે. સાં ૪

૫૬ ૧૬૨૭ મું.

સાંવરી સુરત લાગે મોયે ખ્યારી રે, નવ મેલું આલી. સાં૦ ટેક.
 ભાલ વિશાલ લલિત છબિ લોચન, વદન કમલ પર વારી રે. નં ૧
 અંગ અંગ છબિ નિરખી પીયા મોયે, લોચન લોભ લગારી રે. નં ૨
 અખ તો રહ્યો ન જાય યાહી બીનુ, કીધા કોટ વિચારી રે. નં ૩
 શ્રીરંગ લાગો રંગ પીયા સંગ, અંગ દીયા અરપારી રે. નં ૪

૫૬ ૧૬૨૮ મું-રાગ કાર્દી.

નેનુડા જોર નજરાવે, પીયા તેરે નેનુડા જોર નજરાવે. પી૦ ટેક.
 નેન ખાનસે પ્રાન લીયા હે, મોય કસી ભર મારાવે. પી૦ ૧
 બેનુ મન વેધાય ગયો હે, નેનુ નેક નિહારાવે. પી૦ ૨
 અખ પીયા વશ હોઈ રહી હું, ભૂલ ગઈ સંસારાવે; પી૦ ૩
 શ્રીરંગકે અતરકી જાનન, પ્રીતમ પ્રાન પીયારાવે. પી૦ ૪

૫૬ ૧૬૨૯ મું.

નેનુમે કછું ટુનાવે, પીયા તેરે નેનુમે કછું ટુનાવે. પી૦ ટેક.
 નેક નજર ભરી મોય નિહારી, ભૂરકી ડારી કછુ કિનાવે. પી૦ ૧
 પિય નેન આસક્ત ભઈ જખ, લાગત જગત અલુનાવે. પી૦ ૨
 કહા કહું વે બનત ન કહતે, મે મુખ ગ્રહી રહી ચુનાવે. પી૦ ૩
 શ્રીરંગકી અરજી સુની લીજે, નેનુસે દૂર ન હુનાવે. પી૦ ૪

૫૬ ૧૬૩૦ મું.

નેનુસે લગા નેડાવે, પીયા તેરે નેનુસે લગા નેહડાવે. પી૦ ટેક.
 નેડા લગા વારી શુદ્ધ વિસરાઈ, પરવશ હો ગયા મેરા દેહડાવે. પી૦ ૧
 તન મન ધન લીન સખ મેરા, પલ નહી છોડું તેરા કેડાવે. પી૦ ૨
 નેન લગત સમ વિગત રહી નહી, હો ગયા જગત નીભેડાવે. પી૦ ૩
 શ્રીરંગ કાજ સુધાર લીયા હે, પાર કીયા ભવ બેડાવે. પી૦ ૪

પદ ૧૬૩૨ મું.

સાંવરે કછુ કિતાવે, આલી મોહિ સાંવરે કછુ કિતાવે. આ૦ ટેક.
ખંસી ખભય સુનાય સખીરી, લાલન મન હર લિતાવે. આ૦ ૧
હાલખિહાલ કીચે સાંવરેને, ના કછુ ખખર રહીતાવે. આ૦ ૨
લોક લાજ શ્રુ કાજ વીસારી, શોકને હરખ રહીતાવે. આ૦ ૩
શ્રીરંગ ચરન કમલ ચિત્ત લાયકે, જન્મ સુફલ કરી લીતાવે. આ૦ ૪

પદ ૧૬૩૨ મું-રાગ કાફી.

કહાનુડે પ્રેમકટારી રે, મનડામાં મારી; ૩૦ ટેક.
બ દીનતે લાગી તા દીનતે, જીવન આશા ટારી રે. ૩૦ ૧
તીજે વાટ ઘાટ ઘન આલી, અતિ ઓપત અણીઆરી;
મોય અચાનક મારી મોહન, નિકસ ગધહિ પારી રે. ૩૦ ૨
યા પીકાકી ખાત અલૌકિક, કયા જાણે સંસારી;
જાકું ધાવ લગા સોઈ જાણે, વ્રેહીજન કોઈક વિચારી રે. ૩૦ ૩
અનંત ઉપાય કરો ઔષધ, કોઈ કોઈસે લગે નહી કારી;
પ્રદ્યાનન્દ વૈદ્ય ઓહી આવે, તે હોયે તરત કરારી રે. ૩૦ ૪

પદ ૧૬૩૩ મું.

ડસી ગયો કહાનડ કાળો રે, નટવર નન્દહુલારો રે. ૩૦ ટેક.
જખતે ડંખ લાગ્યો હે તનમે, હોત હે દરદ અપારો રે. ૩૦ ૧
મેં સુતી ભરનિદ્રામે, ખખર ન સાર અસારો;
આય અચાનક ડંખ લગાયો, હો ગયો જગ નિસ્તારો રે. ૩૦ ૨
રોમ રોમ તન વ્યાપ રહ્યો હે, યાકો જહુર અટારો;
જાકું લગે હોતહે તાકો, જીવ લીચે છુટકારો રે. ૩૦ ૩
ઔષધ જડી મંત્ર નહી લાગે, કોઈસે ન હોત કરારો;
પ્રદ્યાનન્દ દરદ સખ જાવે, વૈદ્ય આવે જો ખંસીવારો રે. ૩૦ ૪

પદ ૧૬૩૪ મું.

વહાલીડે વેણુ વળડી રે, ચિત્તડામાં ચટકી લગાડી રે. ૫૦ ટેક.
સાંભળતાં સુધયુધ વિસરાવી, અંતર પીડ ઉઠાડી રે. ૫૦ ૧
આ વંશીમાં જાહુ અતિશે, જો કોઈ સુને ચિત્ત આડી;
વરણાશ્રમ કુલ લોકવેદક, અંતર મીટ જાચે આડી રે. ૫૦ ૨
મે સુતીતી નીજ ઘર માંડી, ત્યાં કરી સાન જગાડી;
સુષુતાં તુરત અંતર ભઈ સમતા, મમતા જાલ ઉખાડી રે. ૫૦ ૩

શ્યામ સુભાષુ નવલ પીયા સાથે, રંગની મચવી છેહો રાડી રે;
બ્રહ્માનંદની એજ વિનંતિ, દરશણ ચહીયે દા'ડી દા'ડી રે. વ૦ ૪

પદ ૧૬૩૫ મું.

મોહન મહીને દાણી રે, મનડાને લીધું તાણી રે. મો૦ ટેક.
આય અચાનક વંશી વાજી, સુણતાં સમ ભરમાણી રે. મો૦ ૧
પેહલ્લી પ્રીત પછે પરહરવું, આવડી મોર ન જાણી;
હાવભાવ નીરખન મન ભાવન, લાવનમેં લોભાણી રે. મો૦ ૨
તીખે નેન બેન મુખ સુંદર, બાનક શુભ શુભ વાણી;
કછુ વિચાર કીયો નહીં મે તો, દેખત સમ ભરમાણી રે. મો૦ ૩
અબ તો મગન ભધ મે એહી સંગ, લોક લજ્યા મન નાણી;
બ્રહ્માનંદ પ્રગટ પ્રીતમકી, છાપ અચલ ઠેરાણી રે. મો૦ ૪

પદ ૧૬૩૬ મું-રાગ કાશી.

મારે કહાનુડાથી ખ્યાર, મહી વલોવા મેલજો, જશોદા. મા૦ ટેક.
મહી ઝાઝુ અને માટ છે મોટું, વલોણે બહુ ભાર;
ઘરનાં સરવે ગામ ગયાં છે, હું નાનકડી નાર. જ૦ ૧
વલોણાંની વિધમાં વહાલો, જાણે નંદકુમાર;
સામાસામું નેતર સાધને, તાણસું વારમવાર. જ૦ ૨
ઝાઝું માખણ જમવા આપીશ, શાકર મેવા સાર;
બ્રહ્માનંદના વહાલા ઉપરે, જામશ હું બલિહાર. જ૦ ૩

પદ ૧૬૩૭ મું.

મોહનજીને મેલજો મારી, ગાવડી દોવા કાજ, જશોદા. મો૦ ટેક.
ખીજ કોઇને ધીરતી નથી, દેખીને કાઢે વાજ;
દૂધનું ટીપું ત્યાં મળે જો, મેહર કરે મહારાજ. જ૦ ૧
કાનજી પાસે કામ કરાવતાં, આવે છે મુને લાજ;
શું કર સાસુ ગામ સધાવ્યાં, એકલી છું ઘરે આજ. જ૦ ૨
જુક્તિ કરીને હું જમાડીશ, દૂધ દહીની ઝાઝ;
બ્રહ્માનંદના વહાલાને જોઈને, દીલની જાશે દાઝ. જ૦ ૩

પદ ૧૬૩૮ મું.

મંદિરીયું રખવાળવા તારા, માવને ઘડી એક મેલ, જશોદા. મં૦ ટેક.
ઘર રેડુ માંહીં માલ ઘણો, હું જાઉં છું ભરવા હેલ;
મંદિર મારુ તો સચવાય જો, આવી બેસે અલમેલ. જ૦ ૧

આંગણીયું રળીયામણું, ત્યાં કરશે સુંદર ખેલ;
અણુત્રી તે સહુઆવશે મારે,* સુતરડાંની ફેલ. જ૦ ૨
ફૂંધ હહીનાં માટલાં મારે, ભર્યાં છે છેલાછેલ;
પ્રદ્યાનંદના વહાલા સંગ વધશે, આનન્દ કેરી વેલ. જ૦ ૩

પદ ૧૬૩૯ મું.

મંદિર મારે મેલજો, છે કહાનુડાથી કામ, જશોદા. મં૦ ટેક.
કેહેવું છે એકાંતમાં, આંહીં નથી લેવાતું નામ;
અંતરગતની વાતડી મારી, જાણે છે સુંદર શ્યામ. જ૦ ૧
વાલમજીને ઉપરે વારું, લેઈ મારું ધન ધામ;
લાગી છે નન્દલાલની મુને, જંખના આહુ જામ. જ૦ ૨
એ જોયા વિના થાયે નહીં મારે, અંતરમાં આરામ;
પ્રદ્યાનંદના વહાલાને મળવા, હૈડે મારે હામ. જ૦ ૩

પદ ૧૬૪૦ મું-રાગ કનડો.

પ્યારે તેરી વંકી પગીયાં, બસી ગઈ મોરી છતીયાં હો. પ્યા૦ ટેક.
વસ ગઈ છતીયાં મે વીસરત નાંહી, રંગીત કસુખી રંગની કીરતીયાં હો. પ્યા૦ ૧
કુલન ગેંદ લીચે કર ડોલત, ગડ ગઈ અંખીયાંમે ગજ ગતીયાં હો. પ્યા૦ ૨
મોહનલાલ રસીક તેરી મૂર્તિ, લખીકે પ્રસંન ભઈ મેરી મતીયાં હો. પ્યા૦ ૩
પ્યારો લગત વનમારી સંભારી, પ્રદ્યાનંદહુકે પીયા તેરી બતીયાં હો. પ્યા૦ ૪

પદ ૧૬૪૧ મું.

શ્યામરે છખી જાદુગારી, દેખત દીવાની ભઈ હું હો. શ્યા૦ ટેક.
પગીયાં લાલ લાલકી શોભા, નિરખીકે દેહ ગેહ ભૂલ ગઈ હું હો. શ્યા૦ ૧
માનહું ભમર કમલ તટ ઝગરત, બુકુટી કુટીલ ઉર ધરી રહી હું હો. શ્યા૦ ૨
અંખીયાં અરુન અધીક અણીયાળી, તેહી કરી ચકચૂર હો ગઈ હું હો. શ્યા૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ ધનશ્યામ તીહારી, મૂર્તિ નવલ દગ રખી લઈ હું હો. શ્યા૦ ૪

પદ ૧૬૪૨ મું.

કહાના તેરી અંસરીને, બાવરીસી કરી ડારી હો. ક૦ ટેક.
બાવરી ભઈ મેં નિશ દીન ડોલું, શ્રવન સુનત સુધ બુધ ટારી હો. ક૦ ૧
પરવશ હોય ફીરત હું નિશ દીન, સાસુ નણ્ણદીયાં બોલત ગારી હો. ક૦ ૨
જમુનાકે તટ બજત મોરલીયાં, પ્રાનનહુસે લગત પ્યારી હો. ક૦ ૩
નવલ પીયા ધનશ્યામ તીહારી, અંસરીપેં પ્રદ્યાનન્દ બલિહારી હો. ક૦ ૪

* જે સુતરની આટી ધુચવાયી ગયેલી છે, તે હકેલી આપશે.

પદ ૧૬૪૩ મું.

ગૈયાં મેં તો કેસે ચારું, ખીજવત બલભઈઆ હો. ગૈ૦ ટેક.
 ખીજવત મોય કરત ઠગ બાજી, ગ્વાલ હસત કર તારી દઈઆં હો. ગૈ૦ ૧
 મોકું જ્યાર બતાવત જનની, બલ કહે જસોમતી મેરી મૈયા હો. ગૈ૦ ૨
 આપ કહત સખ ગૈયાં મેરી, મોય કહત હે બેકાતા લૈયા હો. ગૈ૦ ૩
 અહ્માનંદ સુનત, નંદ રાની, મુખપર જસોમતી બલ જઈયા હો. ગૈ૦ ૪

પદ ૧૬૪૪ મું-રાગ કનડો માઠ ત્રેતાળો.

મોય શ્યામ સલુનો પ્યારેરી, એહી ચરને મેરો ચિત્ત લોભાનો. મો૦ ટેક.
 તેહી છબી નિરખત થકીત ભઈહું, વાંકે નેન વારો. મો૦ ૧
 ચાકો રૂપ અનુપમ આલી, વનમાલી શોભીત મતવારો;
 જનમ હરત કરત મન ભાયો, દેખ્યો નંદહુલારો. મો૦ ૨
 સુંદર શ્યામ સુબન શ્યામરો હે, પીય જીવન પ્રાન હમારો;
 અહ્માનંદ ઠમલ દગ પ્રીતમ, નેક ન કરહું ન્યારો. મો૦ ૩

પદ ૧૬૪૫ મું.

મન શ્યામ સલુને લીનારી વંશી, વળય સુનાયકે આલી. મન૦ ટેક.
 કહા કરહું કછુ બનત ન કહતે, કહા જનું કહા કીનો. મન૦ ૧
 હોત ન ચેન રેન દીન આલી, બીન દેખે પ્રીતમ પરવીનો;
 મહુ તન વ્યથા અધિક ઉપજવત, ભેટું કખ રંગભીનો. મન૦ ૨
 મોકું જ્યાર કછુ ન સુહાવે, પ્રેમ સુધા પ્રીતમ મુખ પીનો;
 અહ્માનંદ શ્યામ સુંદરકું, તન મન ધન સખ દીનો. મન૦ ૩

પદ ૧૬૪૬ મું.

વર શ્યામ સલુનો નીકેરી, લલિત છબી સુંદર અતિ રાજત. વર૦ ટેક.
 બાલ વિશાલ લાલ કરુણામય, જીવન પ્રાણુહે જીકો. વર૦ ૧
 નટવર ભેખ દેખ ભઈચકીત, ત્રિભુવનનાથ સખનકો ટીકો;
 પ્રીતમ વદન નિરખકે પાયો, ફલમે દેહુ ધરીકો. વર૦ ૨
 જરકસી પાધ અનોપમ સેહુરો, જામો શોભિત અંગ જરીકો;
 અહ્માનંદ નવલ પ્રીતમ બીન, સખ જગ લાગત પ્રીકો. વર૦ ૩

પદ ૧૬૪૭ મું.

મન શ્યામ સલુનો ભાવેરી, નૌતમ રૂપ નવલ છબી પ્રીતમ. મન૦ ટેક.
 નવલ છબી પ્રીય પ્રીતમ નિરખત, હરખત ચિત્ત હરાવે. મન૦ ૧

નૌતમ તાન કહાન છળી કૌમલ, ગાન અજબ મધુરે સુર ગાવે;
પ્રેમ જુકત વંશી પ્રીતમકી, સુનતાં ચિત્ત લલચાવે. મન૦ ૨
સુંદર શ્યામ સુખન સાંવરે, ઠરુનાનિધિ દીલજન કહાવે;
અદ્વાનંદ શ્યામ સુંદર જીન, ઉર કછુ ન સોહાવે. મન૦ ૩

પદ ૧૬૪૮ મું-રાગ બિહારી.

પીયા મેરા જીવન પ્રાનરી, નેનનમેં રાખું. પી૦ ટેક.
મનમોહન બિન મોહું આલિ, અંતર રુચે નહિ આનરી. ને૦ ૧
સુંદર શ્યામ સુખન સાંવરે, તેરી સંગ મેરી તાનરી;
આહું પોહોર નિરંતર મેરે, રહતહો થાકો ધ્યાનરી. ને૦ ૨
પુરણ ચંદ્ર વદનકી શોભા, નાસા દીપ સમાનરી;
અદ્વાનંદ વસી ઉર અંતર, કમલ નેન છળી કહાનરી. ને૦ ૩

પદ ૧૬૪૯ મું.

સુન સખી નૌતમ વાતરી, મેં કહતહું તોસે. સુ૦ ટેક.
આજ પીયા મેરે મંદિર આચે, રસિક મનોહર રાતરી. મે૦ ૧
ચિત્તકે ચોર જોર દ્રગ વંકે, ગૌર અલૌકિક ગાતરી;
ભૂજ ભિરી ભિરી મુખ દિની, પુનિ પુનિ કંઠ લગાતરી. મે૦ ૨
સુંદર વદન કમલકી શોભા, દેખ ભમર લોભાતરી;
અદ્વાનંદ નવલ પ્રીતમકી, છળી વરણી નહી જાતરી. મે૦ ૩

પદ ૧૬૫૦ મું.

રંગ મહલ નંદલાલ, આચેરી મેરે. રંગ૦ ટેક.
દેડી પાઘ અજબ શિર ધરકે, શોભિત બાલ વિશાલરી. આ૦ ૧
અંગ અંગ પ્રતિ ભૂષણ રાજત પૂરણ, હિત પ્રતિપાલરી;
શોભા ધામ શ્યામ સુંદર તનુ, માનુંહુ તરુન તમાલરી. આ૦ ૨
તિખે નેન મેન મહ ગંજન, બોલત વેન રસાલરી;
અદ્વાનંદ નવલ છળી પ્રીતમ, નિરખત ભઈ નિહાલરી. આ૦ ૩

પદ ૧૬૫૧ મું.

રસિક પીયા પ્રજરાજરી, કહો જુ સાચી. ર૦ ટેક.
કાલ કહાં રજની તમ ખેલે, આઘે હમ ઘર આજરી. કહો૦ ૧
તાન માલ શુલતાન હોય કે, કેહી સંગ કીયો સમાજરી;
બિન શુષ્ક ઉર મોતિનકી માળા, નેન બેનમેં લાજરી. કહો૦ ૨
અતિહી પ્રવિણ નવીન શ્યામરે, હો તુમ દિન નવાજરી;
અદ્વાનંદ બઈ સંગ જાગે, કીને તાકે કાજરી. કહો૦ ૩

પદ ૧૬૫૨ મું-રાગ બિહાગ ચૌતાલ.

હો ખ્યારે કોણ કાજ આયે આજ, જાઓજી જાઓ જહાં લાગી પ્રીત. હોં ૧
વાહીકો સહન નીકો રૂપ રંગ તાન માન, વાહિ સંજ રીજ ભીજ શ્યામ ચિત્ત. હોં ૨
હમસું કહત યોર રીજખુજ યોર ઠોર, વિન શુનમાલા ઉર અધિક શોભીત. હોં ૩
અક્ષાનંદહુકે પ્રાન કુંવર રંગિલે કહાન, રસિક તીહારી હમ જાની રીત. હોં ૪

પદ ૧૬૫૩ મું.

મોહનલાલ મેરે ઘર આયે, બરજત ચંદા નહિ કીજે ભોર. મોં ૧
આજકી ઉભરી રેન મીલે પિયા સુખ દેન, શ્યામરો સલુણો છેલો ચિત્ત યોર. મોં ૨
દેખી કે મગન ભઈ ભવ હુકી ભુખ ગઈ, કમલ નયન આયે નંદકિશોર. મોં ૩
અક્ષાનંદ હસ હસ કરી મોય રસબસ, નિરખત પલપલ મોરી યોર. મોં ૪

પદ ૧૬૫૪ મું.

સુંદર શ્યામ ખ્યારે મતવારે, રહો જું રસિક મોરે ભુવન રાત. સું ૧
સુની જે નંદકિશોર કહત હું કર ભેર, માનો જું નવલ પિય એહી ખાત. સું ૨
મિલન તિહારો ભયો મન મોરો રીઝ રહ્યો, શ્યામબે સલુણે તેરે ગાત. સું ૩
હસની તિહારી નિકિ જીવનહે મેરે જીકી, અક્ષાનંદ દેખે કુરખાન જાત. સું ૪

પદ ૧૬૫૫ મું.

પ્રીતમ જાવા દીજે દાન લીજે, કાહેકું કરત રાર ફેર ફેર. પ્રીં ૧
કાલતો મટુકી મોરી જાનખુજ તુમ ફેરી, આજહુ લગે હી એસો કહા અંધેર. પ્રીં ૨
એહી નગરીકે માંહિ શાહકો નિલાવ નાહી, ઠાકરકો ઠીક નાહી ઘાટ લેત ઘેર. પ્રીં ૩
અક્ષાનંદહુકે શ્યામ રાખીએ તિહારો ગામ, દીજે નહમારો નામ ભઈ અવેર. પ્રીં ૪

પદ ૧૬૫૬ -રાગ બિહાગ.

આવોજી મેરે મોહોલમે યજરાજ, વારિ નવલ પ્રીતમ નંદલાલરી. આં ૧
મનમોહન મોરે મોહોલ પધારો, યોદીકે નવલ દુસાલરી. આં ૨
શ્યામ રસિક શિર પાઘ સુરંગી, તિલક મનોહર ભાલરી. આં ૩
અક્ષાનંદ કહે ગિરધારી, કીજીયે મોય નિહાલરી. આં ૪

પદ ૧૬૫૭ મું.

મોહન તેરી મોરલી લાગે ખ્યારી, છેલ ચતુર ધનશ્યામરી. મોં ૧
એહકે રાગ આલાપત વંશી, સમહિ સુર તીન આમરી. મોં ૨
અંસી ટેર સુનત અક્ષાદિક, ભૂલ ગયે નિજ ધામરી. મોં ૩
અક્ષાનંદ કહત તેરી છબિપર, વારુ મે કોટિક કામરી. મોં ૪

પદ ૧૬૫૮ મું.

સુંદર વર શ્યામરે છબી તેરી, આય વસી ઉર માંયરી. મું ૦ ટેક.
સુંદર હાર પહર શોભિત હો, બંકી પાઘ બનાયરી. મું ૦ ૧
રૂપ અલૌકિક દેખી તિહારો, પ્રજ્જવનિતા લલચાયરી. મું ૦ ૨
પ્રાણ પ્રિયા તેરી છબી ઉપર, પ્રદ્યાનન્દ બલ બાયરી. મું ૦ ૩

પદ ૧૬૫૯ મું.

રસિક પ્રજલાલણ રંગબિના, આય વસોણ મેરે નેનરી. ૨૦ ટેક.
નેનનમેં વસીએ નટનાગર, અહોનિશ મુખકે એનરી. ૨૦ ૧
નટનાગર પ્રજકી નારીકું, દિન દિન પ્રતિ રસ દેનરી. ૨૦ ૨
પ્રદ્યાનન્દ કહે નાથ છબીપર, વારુ મેં કૌટિક મેનરી. ૨૦ ૩

પદ ૧૬૬૦ મું-રાગ સોહાણી.

ગોકુલ પધારો રંગના રંગીલા, છેલાણ છબીલા;
વહાલા રે મથુરાના વાસી કહાના રે. ગો ૦ ટેક.
કુબળને સંગે પ્રીતડી બંધાણી, જરો છે એનાં પાણી. વા ૦ ૧
પગ ભર ઉભા એને આગે નાચો, વળી પોથી વાંચો. વા ૦ ૨
ઠાવકી મળી છે કુબળ ઠગારી, કીધા ઘરખારી. વા ૦ ૩
પ્રદ્યાનન્દ કહે છે કુબળને સંગે, રાચ્યા એને રંગે. વા ૦ ૪

પદ ૧૬૬૧ મું.

કુબળને સાથે આવા શું બંધાણા, ભૂધર ભરમાણા;
વારી રે શ્યામળા રનેહિ પ્યારા રે. કુ ૦ ટેક.
કામણીયાં કરીને વશ કરી લીધા, ચાલો છો સીધા. વા ૦ ૧
એનું મુખ બોચા વિના લોજનિયાં નલાવે, નિદ્રા પણુ નઆવે. વા ૦ ૨
રહ્યા થિર કરી રંગ એને રાતા, લીધા વેચાતા. વા ૦ ૩
પ્રદ્યાનન્દ કહે છે એને પગે લાગો, હવે રજા માગો. વા ૦ ૪

પદ ૧૬૬૨ મું.

ઉધાણ એકાંતે કહાનણને કેહેવું, નહોતું કરવું એવું;
માવા રે સોણાંને સંદેશો જધને રે. ઉ ૦ ટેક.
મથુરામાં બર્ધ તમે ભલી મોજ માણી, રૂડી મળી રાણી. મા ૦ ૧
દાસીવશ થઈ તમે પ્રજને વિસાર્યું, એનું કાજ સાર્યું. મા ૦ ૨
અમે તો તમારા બોલમાં બંધાણાં, લોળાં ભરમાણાં. મા ૦ ૩
પ્રદ્યાનન્દ કહે છે લોળી તેડી લાવો, જેમ તેમ આવો. મા ૦ ૪

૫૬ ૧૬૬૩ મું.

વાતડી કહેવી છે યોરા આવો વહાલા, નંદજીના લાલા;
 છેલા રે કહોને ક્યાં ગયા હતા છાના રે. ૧૦ ટેક.
 આજ કોણ એવી મળી હતી ધૂતારી, ધૂત્યા ગીરધારી. છે ૧
 દિલમાં ખુમારી ભારી લાગી હલા, શુધ યુધ ભૂલા. છે ૨
 કાજળના ડાગ કપોલે કેમ લાગ્યા, કેને સંગે જાગ્યા. છે ૩
 અક્ષાનંદ કહે છે કરી આવ્યા રુડું, શીઠ યોલો કુડું. છે ૪

૫૬ ૧૬૬૪ મું-રાગ સોહાણી.

હો મોહન મોરલીવાલા, છેલા શ્યામરા ગુમાની. હો ૦ ટેક.
 હો શ્યામરા ગુમાની, તારી મૂર્તિ સલુણી;
 પ્યારા દેખતરી દેખત, હું તો થઈ છું દીવાની. હો ૦ ૧
 હો મીઠડી વાઓ છો, વારી મોરલી રસાળી;
 વહાલા સુનતરી સુનત પ્યારી, મોરે મન માની. હો ૦ ૨
 હો મોતિડાંની પેરી માળા, લાગો છો રૂપાળા;
 છેલા ચાલોજ ચાલો તમે, ચાલ મસ્તાની. હો ૦ ૩
 હો અક્ષાનંદ જાયે વારી, પીયા ગિરિધારી;
 કહાના આવોજ આવોજ, મારે ઘરે સુખદાની. હો ૦ ૪

૫૬ ૧૬૬૫ મું.

હો નંદના છળીલા છેલા, મારે ઘેર આવો. હો ૦ ટેક.
 મારે ઘેર આવો, વારી રસના રસિલા;
 મારી આંધ્યાં રે આંધ્યાં, ગ્રહીને યોલાવો. હો ૦ ૧
 નવલ રંગીલા કહાના, શ્યામરા સનેહી રંગ;
 આવી રંગડાની રંગડાની, રેલ મચાવો. હો ૦ ૨
 લટકાંને કરતા મારાં, મનડાંને હરતા;
 કહાના મોરલીમાં મોરલીમાં, ઘેરે સુર ગાવો. હો ૦ ૩
 હો અક્ષાનંદકેરા નાથ, રસિયા ગુમાની;
 વહાલા આંખડીમાં આંખડીમાં, પ્રીતડી જણાવો. હો ૦ ૪

૫૬ ૧૬૬૬ મું.

હો કહાનજી કોડીલા વારી, કુંજના વિલાસી. હો ૦ ટેક.
 કુંજના વિલાસી તમે, જન સગાથી;
 વારી હૈડામાં હૈડામાં, જોયું મે તપાસી. હો ૦ ૧

- હો લટકાં ભેધને મારી, આંખડી લોભાણી;
મારા મનડામાં મનડામાં, વસી તારી હાંસી. હો ૦ ૨
અંતર બિરાબો મારે, રંગના રંગિલા;
વારી અહોનિશ અહોનિશ, પીયા અવિનાશી. હો ૦ ૩
હો બ્રહ્માનન્દકેરા ખ્યારા, નન્દના દુલારા;
તારા ચરણની ચરણની, હું છું શ્યામ દાસી. હો ૦ ૪

પદ ૧૬૬૭ મું.

- હો રંગના રસિલા વારી, શ્યામળા સુહાગી. હો ૦ ટેક.
શ્યામળા સુહાગી, મારે મંદિર પધારો;
આવી ઉભા રહો ઉભા રહો, મારી આંખડીને આગી. હો ૦ ૧
હો ચોંપ કરીને મેં તો, સેજડી બિછાધ;
શ્યામ તમ સારુ તમ સારુ, રાતડી હું બાગી. હો ૦ ૨
હો નાથજી નિહાળ્યા વિના, સુખ નથી થાતું;
મારી તમ સંગ તમ સંગ, લગનિ ભે લાગી. હો ૦ ૩
હો બ્રહ્માનન્દ કેરા શ્યામ, પલક ન રહેવું છેટે;
નિત્ય તમ પાસે તમ પાસે, લેઉ છું હું માગી. હો ૦ ૪

પદ ૧૬૬૮ મું-રાગ સોહાણી.

- મજરાજ કુજવિહારી, વાઈ બંસી મનોહર ખ્યારી રે. વા ૦ ટેક.
મસ્તાન બેન બબઈ, ઉર વિચ લગનિ લગાઈ. વા ૦ ૧
શુલતાન બઈ મેં સુનતે, મડુમેં બબઈ વનતે. વા ૦ ૨
મેં ગઈતી જમુના આરે, વસ કિની નન્દદુલારે. વા ૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ કહે મેરો ખ્યારો, ન કરુ નેનસેં ન્યારો. વા ૦ ૪

પદ ૧૬૬૯ મું.

- દીલદાર વહાલમ મેરા, મોયે વદન દેખાયદે તેરા રે. હી ૦ ટેક.
તેરે વદનકમલડી ખ્યાસી, કહા કરે બાય અબ કાશી. મો ૦ ૧
તેરે મુખડી સુંદર બાણી, મેરે હૃદેકમલ ઠેરાણી. મો ૦ ૨
મેં ધ્યાન વદનકા ધરીહું, લે હાલ મસ્ત હોય ફરી હું. મો ૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ કહુત કર ભેરા, રહો નેન નીકટ છબી તોરી. મો ૦ ૪

પદ ૧૬૭૦ મું.

- રંગરેલ પીયા ગિરિધારી, તેરે વદન કમલપર વારી રે. રં ૦ ટેક.
તેરે ચરણ સરોજકી રેખે, દિલરેમેં અહોનિશ દેખે. તે ૦ ૧

કહી બનત નહી નખ શોભા, છબી દેખકે મેરા મન લોભા. તે૦ ૨
તેરી ચાલ નવલ મસ્તાની, કરું કોટી મહન કુરબાની. તે૦ ૩
કટિ લીધો પિતાંબર કસકે, અધ્યાનંદ બોલાવે બહુ હસકે. તે૦ ૪

પદ ૧૬૭૧ મું.

બલવીર સજની અવિનાશી, મેં તો ચરણ કમલકી દાસીરે. બ૦ ટેક.
ગળે મોતિન માળ બિરાળે, છબી કોટી મહનકી લાળે. મે૦ ૧
ચિત્ત રંજ વહન માનું ચંદા, તેહિ દેખી મીટત ભવ કુંદા. મે૦ ૨
કાનુમેં કુંડલ નીકે, વ્રજ નારી જીવન જીકે. મે૦ ૩
તેરે નેન ચપલ ચિત્ત ચોરે, અધ્યાનંદ કરી વશ તોરે. મે૦ ૪

પદ ૧૬૭૨ મું-રાગ સોહાણી.

નંદલાલનસે મેરી આલી, આય અચાનક લેટ ભઈરી. ન૦ ટેક
જમુનાકે તટ આજ અકેલી, પનીયાં ભરનકું મેં જયું ગઈરી. ન૦ ૧
ઉતસે આયે શ્યામ ચતુર વર, નિરખી સલુણો મેં તો રીઝ રઈરી. ન૦ ૨
દેખત મગન ભઈ મેરી અખીઆં, ઉરઝ રે નિકસાત નઈરો. ન૦ ૩
અધ્યાનંદ કહે મનમોહન મનકી, ગતિ મેરી ચોર લઈરી. ન૦ ૪

પદ ૧૬૭૩ મું.

મનમોહનકી મૂરતિકી લખી, શોભા અંખીયાં અટકિરી. મ૦ ટેક.
કુંડલ કાન તાન મુખ ગાવત, નૌતમ છબિ નાગર નટકિરી. મ૦ ૧
રસ બસ હોય રહી રસિયા સંગ, ભૂલ ગઈ સુધ પુધ ઘટકિરી. મ૦ ૨
જરકસી પાઘ બની નવરંગી, નવલ કલંગી શિરપર લટકિરી. મ૦ ૩
અધ્યાનંદ આનંદ પ્રીતમ સંગ, લોક લાજ દીની પટકિરી. મ૦ ૪

પદ ૧૬૭૪ મું.

છબી સુંદરરી મનરંજન, નિરખત મગન ભઈ દગરી. છબી૦ ટેક.
મેં જી ગઈ જમુના જલ ભરને, લેકર સંગ સખી સગરી. છબી૦ ૧
મગ વિચ આય મિલે મનમોહન, પેચ અલોકિક શિર પગરી. છબી૦ ૨
ચકિત હોય રહી લખી મોહન, ભૂલ ગઈ ભરની ગગરી. છબી૦ ૩
અધ્યાનંદ મગન મૂરતિમેંહિ, દુરિજન લોક કહે બગરી. છબી૦ ૪

પદ ૧૬૭૫ મું.

વ્રજજીવનકી મોય પ્યારી, મનરંજન માધુરી મૂર્તિરી. વ૦ ટેક.
મંદ મંદ મુખ હાસ મનોહર, દેખત દુઃખ જાવત દૂરતીરી. વ૦ ૧
શ્યામ સુંદરકે ચરણ કમલમે, અહોનિશ લગી રહી સુરતીરી. વ૦ ૨

નટનાગર નૌતમ છબિ નિરખત, પુરણ સુખ હોવત પુરતીરી. મ્મ ૩
પ્રદ્યાનન્દ ધ્યાન નટવરકો, એક પલક ન ટરે ઉરતીરી. મ્મ ૪

પદ ૧૬૭૬ મું-રાગ મારુ.

મોરલીમાં મોહીને રહી, વિસામા તારી મોરલીમાં મોહીને રહી. ટેક.
મનમોહન તારી મોરલીને નાદે, ધરણીયે પડી રે ગઈ. વિં ૧
વંશી સુણીને હું તો વ્યાકુલ ડોહું, સુધ યુધ વીસરી ગઈ. વિં ૨
હોહતાં ભૂલી રે યેની હુધ કેરી ફણી, ભૂલી હું તો મથવું મહી. વિં ૩
પ્રદ્યાનન્દના વાલમ તારે, ચડચો રંગ ઉતરે નહીં. વિં ૪

પદ ૧૬૭૭ મું

નંદજીને નાનકડે, વળડી વશી નંદજીને નાનકડે. ટેક.
રાત દીવસ એની રટના રે લાગી, કાંઈ બીજી કળ ન પડે. વં ૧
લોજન પાન યેની મુને નવ ભાવે, જીવું છું હું મોરલીવડે. વં ૨
એ સારુરે મુને નિત્ય નિત્ય ઉઠી, સાસુ નણું લડે. વં ૩
પ્રદ્યાનન્દના નાથને જોધને, ચિત્તડામાં કેડે ચડે. વં ૪

પદ ૧૬૭૮ મું.

માવા તારી મોરલડી, ભાલે છે જડી માવા તારી મોરલડી. ટેક.
હું રે યેડીતિ મારા મંદિરીયામાં, શ્રવણે લણુક પડી રે. યો ૧
ઠીકાઠીક થઈ ગઈ સુણતાં, ઘાયલ તેજ ઘડી રે. યો ૨
કેડે તણી પેર મોરલી અલૌકિક, ચિત્તડા માંહી ચડી રે. યો ૩
પ્રદ્યાનન્દના પીયા તારી વશી, જીવડલામાં જડી રે. યો ૪

પદ ૧૬૭૯ મું.

વહાલાજીની વાંસળીએ રે, પ્રોવાણા અમે વહાલાજીની વાંસળીએ. ટેક.
ધરડાને ધંધો સર્વે મેલીને, જાણી ઉભાં સાંભળીએ* રે. પ્રો ૧
જમુનાના તટથી ધર સામાં, કેમ કરીને વળીએ રે. પ્રો ૨
મોરલીને નાદે ઘાયલ થઈને, ધરણીપર ઢળીએ રે. પ્રો ૩
પ્રદ્યાનન્દ કહે દરદ ટળે નહિ, વેધિ મુને પાંસળીએ† રે. પ્રો ૪

પદ ૧૬૮૦ મું-રાગ મારુ.

ગોકુલનો રે સરહાર, વહાલો મારો નટવર
પ્રદ્યાનન્દકુમાર ગીરધર. ગો ૦ ટેક.

* “સ્વામળીએ રે” એવો મૂળમાં તથા પહેલી આશ્રિતિમાં પાઠ છે પણ બીજી તરફ છપા-
યેલ આ પાઠ વધારે સારો લાગવાથી તે દાખલ કર્યો છે † “વાંસળીએ રે” એવો પાઠાન્તર છે.

ચટક રંગીલી રુડી ચાલને રે, જોઈ જોઈ વાધે ખ્યાર; ૧૦ ૧
 ઘર ધધો ભૂલી ગઈ રે, ગોકુલીઆંની રે નાર.
 મીઠી સુણીને એની મોરલી રે, ન રુડી તન સંભાર; ૧૦ ૨
 જમુનાને તટ જોઈએ રે, મેલીને ઘરખાર.
 હસી બોલાવે મુને હેતમાં રે, વહાલો વારમવાર; ૧૦ ૩
 મન મોહનને માથડે રે, અક્ષાનંદ બલિહાર.

૫૬ ૧૬૮૧ મું.

પાતળીઆથી રે પ્રીત, વહાલાજીનું સુંદર મુખ ૫૦ ટેક.
 શોભિત લાગી મારે.
 છેલ છબીલો નન્દનો રે, જાણે છે રસની રીત; ૧૦ ૧
 મુખ જોઈ મોહન લાલનું રે, થઈ છુ પરમ પુનીત.
 આવીને અટકીયું રે, છોશું એનું ચિત્ત; ૧૦ ૨
 તનની શુદ્ધિ ભૂલી ગઈ રે, જાણું ચિત્ર લખીત.
 મન મારુ મોહીને રહું રે, ગુણવંતાને ગીત; ૧૦ ૩
 અક્ષાનંદ સંગ શ્યામને રે, થઈ છે જગમાં જીત.

૫૬ ૧૬૮૨ મું.

લટકાળો રે નન્દલાલ, એની રુડી ચટક રંગીલી ૮૦ ટેક.
 ચાલ સખી જોને.
 પ્રાણજીવન કેરી પાધનો રે, અજળ અન્યો છે તાલ; ૧૦ ૧
 મજનારી સંગ વિકૃલો રે, ખૂબ કરે છે રે ખ્યાલ.
 બાબુ કાબુ બાંધીયા રે, વાધે છે જોઈ જોઈ વહાલ; ૧૦ ૨
 મનમોહનની મૂર્તિ રે, નિરખીને થઈ છું નિહાલ.
 હાથે પુંચિ હેમની રે, ઓઢી નવલ દુસાલ; ૧૦ ૩
 અક્ષાનંદનો વહાલમો રે, મનમોહન ધન માલ.

૫૬ ૧૬૮૩ મું.

નાગર નંદકિશોર, છે જો મારે ચિત્તડા કેરો ૧૦ ટેક.
 ચોર નટવર.
 વશ કીધી મજ વિનતા રે, મોરલીને ઘોર; ૧૦ ૧
 જળ ભરવું ભૂલી ગઈને, થકીત થઈ તે ઠોર.
 શોભે સુંદર શ્યામને રે, ખાસી ચંદન ખોર; ૧૦ ૨
 રૂપાળાં લટકી રહ્યાં રે, બાબુકેરાં રે ઘોર.

છપવી રાખું સ્થામને રે, આંખડલીની ડોર;
અદ્વાનંદનો વહાલમો રે, છે મારે જીવન દોર. છે૦ ૩

પદ ૧૬૮૪ મું-રાગ મારુ.

મીટડલી મારી, માવે મુંને મીટડલી મારી. ટેક.
સેહેજે હું ધરમાંથી આંગણીએ, ઉભી હતી બારી. મા૦ ૧
સામું જોતાં હું તો સુધ બુધ ભૂલી, ધાવ લાગ્યો બારી. મા૦ ૨
મન વેધું મારા તનમાંહી, પેઠી કાળજ કટારી. મા૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે શુંય કરી નાંખું, ગુણીઅલ ગિરિધારી. મા૦ ૪

પદ ૧૬૮૫ મું.

નેણતણે બાણે, મારી મુને નેણતણે બાણે. ટેક.
આડો આયો જમુનાજીને આરે, એકલડી બાણી. મા૦ ૧
કાંઈક મુજપર બદ્ધરે કીધું, લીધું ચિત્ત તાણી. મા૦ ૨
ઘાયલ થઈને ધર સુધી હું, પોંતી પરાંણી. મા૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે એ વિના અહાવે, અંતર ઉદ્ધાંણી. મા૦ ૪

પદ ૧૬૮૬ મું.

નેણને ચાળે, ચોર્યું ચિત્ત નેણને ચાળે. ટેક.
સારે આવીને સાન કરી મુને, કહાનુડે કાળે. ચો૦ ૧
ભૂરકી નાંખી મુજને ભરમાવી, ગિરિધર ગોવાળે. ચો૦ ૨
વંશી અજબ અલોકિક વાદ, પરજતણે ઢાળે. ચો૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે મુજ સામું, ભાવ કરી ભાળે. ચો૦ ૪

પદ ૧૬૮૭ મું.

મોરલીમાં માવે, હર્યું મન મોરલીમાં માવે. ટેક.
મન હરવા મારે મંદિરીયે, અણુ તેડયો આવે. હ૦ ૧
લટકાં કરી નન્દજીનો લાલો, ગેરે સુર ગાવે. હ૦ ૨
કુલની માલ બાબુબન્ધ ગજરા, તોરા લટકાવે. હ૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે ચાલ વહાલાની, ચિત્તડું લલચાવે. હ૦ ૪

પદ ૧૬૮૮ મું.

વંશીમાં વહાલે, લીધું મન વંશીમાં વહાલે. ટેક.
શિથળ અંગ થયાં સાંભલતાં, બાણે મારી લાલે. લી૦ ૧
ઘેહુદ નૌતમ ભાત વભડી, નન્દતણે લાલે. લી૦ ૨
ઘાયલ તન થયું મારી ઝેની, ચિત્તડું નવ ચાલે. લી૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે એની વંશી, સુણતાં ધર ધાલે. લી૦ ૪

૫૬ ૧૬૮૯ મું.

નેણતણી સાને, લોભાણી હું નેણતણી સાને.	ટેક.
થેલી થઈ ઘરઘઘો રે ભૂલી, ગિરિધરને ગાને.	લોં ૧
લટકાં કરી માર મનડું રે લીધું, કોડીલે કહાને.	લોં ૨
રૂપ જોઈ ગુલતાન થઈ છું, વહાલાને વાને.	લોં ૩
અક્ષાનંદ કહે મન વિધ્યું, મોરલીને તાને.	લોં ૪

૫૬ ૧૬૯૦ મું.

મથુરામાં જઈને, મુંઘા થયા મથુરામાં જઈને.	ટેક.
લાલ તમે અમને લલચાવ્યાં, દીલાસા દઈને.	મું ૧
ભુધરજી કેમ ભૂલી ગયા તમે, શું ગયા હતા કહીને.	મું ૨
કહાન કુંવર તમે હાંસી કરાવી, દાસીવશ થઈને.	મું ૩
અક્ષાનંદ કહે ખેસી રહ્યા શું, કુખજને લઈને.	મું ૪

૫૬ ૧૬૯૧ મું.

કુખજને કીધી, માનીતી કુખજને કીધી.	ટેક.
મહિની મટુકી અમારી મોહનજી, પરાણે પીધી.	માં ૧
પ્રીત કરી અમને તમે પ્રીતમ, દાઝ હૈયે દીધી.	માં ૨
કુખજના ઘરની સર્વે ચિન્તા, ઉપાડી લીધી.	માં ૩
અક્ષાનંદ કહે દુભાશે પણ, વાત કહીશું સીધી.	માં ૪

૫૬ ૧૬૯૨ મું.

કહાનાને કેળે, ઉધાજી એમ કહાનાને કેળે.	ટેક.
કંઠણ વચન કાંઈ કુખજ કહે તે, સાધુ થઈ રહેળે.	ઉં ૧
દોહણું વેલોણું ને ખાંડવું દળણું, કામ કરી દેળે.	ઉં ૨
કર જોડી કુળવંતીને આગે, ઉભા થઈ રહેળે.	ઉં ૩
અક્ષાનંદ કહે એ સગે લાવો, સારી પેઠે લેળે.	ઉં ૪

૫૬ ૧૬૯૩ મું.

કહાનાને છાનું, કહેળે ઉધાજી કહાનાને છાનું.	ટેક.
જગજીવન મથુરામાં જઈને, કામ કર્યું નહાનું.	કં ૧
અલખેલા તમ ઉપર આવ્યું, દાસીનું ખહાનું.	કં ૨
કહેને તમારે ક્યાથી પહ્યું આવી, એ સાથે પાનું.	કં ૩
અક્ષાનંદ કહે મેલો ભાતા થઈ, ઘર તમે કુખજનું.	કં ૪

પદ ૧૬૮૪ મું.

એટલું એકાંતે, કહેજો ઉઘા એટલું એકાંતે.	ટેક.
વલવલતી વ્રજનારને મેલી, કરતી કલપાંતે.	ક૦ ૧
મનમોહન મથુરામાં જઈને, બેઠા નિરાંતે.	ક૦ ૨
ક્યાં વરશે છોરું કુબળનાં, બેસશે કેની પાંતે.	ક૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ કહે લાજ પોતાની, બોઈ તમે ખાંતે.	ક૦ ૪

પદ ૧૬૮૫ મું.

મથુરાં જઈ માવા, બેસી રહ્યા મથુરા જઈ માવા.	ટેક.
કુબળને સંગ રહીને વહાલા, કેમ કંઠણ થયા આવા.	બે૦ ૧
સમરથ થઈને શું બાંધ્યા તમે, અબલાઓથી દાવા.	બે૦ ૨
પ્રાણુલવન ગોકુલમાં પધારો, વંશી વજવા.	બે૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ કહે રાખશુ છાના, નહિ કરીએ આવા.	બે૦ ૪

પદ ૧૬૮૬ મું—રાગ ખમાચ.

મારે મોલે આવજો હોજી રે, નહરા લાલજીરાજ. મારે૦ ટેક.
વાટડી દેખું છું આછી સેજડી બીછાઈ, પ્રેમ અધર રસ પાજો હોજી રે. મા૦ ૧
જરકસી વાઘો વારી સેહરો જડાઉ, કુલડારા તોરા લટકાજો હોજી રે. મા૦ ૨
રસિક સલુણા વારી રસરા લોભી, બાહુડી ગ્રહીને બોલાજો હોજી રે. મા૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ કહે છે પીયા વિલંબ ન કીજે, સુતી મુને આય જગાજો હોજી રે. મા૦ ૪

પદ ૧૬૮૭ મું.

નટવર નાવજી થારી છબી લાગે મુને પ્યારી હોજી રે. ન૦ ટેક.
લાલ વિશાલ વારી અનોપમ, બ્રુકુટી નેણ કમલ અનુહારી હોજી રે. ન૦ ૧
સોનેરી શિર પાઘ વિરાજે, શોભે છે કલંગી અતિ સારી હોજી રે. ન૦ ૨
મોતીડારી માલા પેરી લાગોછો રૂપાલા, મન વસીઆ છો મોરારીહોજી રે. ન૦ ૩
બ્રહ્માનન્દરા શ્યામ મનોહર, ભામો લહે લગાયો મુને ભારી હોજી રે. ન૦ ૪

પદ ૧૬૮૮ મું.

જહુપતિ રાજરી મેં તો પ્રીતિ નીકી જાણી હોજી રે. જ૦ ટેક.
વ્રજનારીરી પીડા પ્રીતમ, અંતરમાંહીં ન આણી હોજી રે. જ૦ ૧
કુબળ બેશ મળી કુલવંતી, રૂપ અલૌકિક રાણીહોજી રે. જ૦ ૨
વણુ બોલાવ્યા કેડે કેડે ડોલો, બોલો છો સોહાતિ એને વાણી હોજી રે. જ૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ કહે રીત રાજરી, આજ થકી આજખાણી હોજી રે. જ૦ ૪

૫૬ ૧૬૯૯ મું.

સુંદર શ્યામજાળ થારો બલપણ બાળ્યો હોજી રે. સું ૦ ટેક.
 નાનાથા સો મોટા રે કીધા, સો નાતો થે ટાળ્યો હોજી રે. સું ૦ ૧
 સાચા બોલા શ્યામ સહુણા, કોલ બલો થે પાળ્યો હોજી રે. સું ૦ ૨
 મજ સુંનો છોડ્યો વાલમાજી, ઘર કુખબરો રખવાળ્યો હોજી રે. સું ૦ ૩
 અક્ષાનંદ કહે દાસી વશ હોયને, બદલ કુલ અણુવાળ્યો હોજી રે. સું ૦ ૪

૫૬ ૧૭૦૦ મું-રાગ ખમાચ.

ખ્યારી લાગે છેલાજી થારી ખાંસલીજી. ખ્યા ૦ ટેક.
 વંશી થારી શ્યામ સહુણા, જડોત રસાલી બોલે;
 સુણતાં ધીર રહી નહિ મારે, દિલ વસીઅર જયું ડોલે. ખ્યા ૦ ૧
 એક ઠોર અવિચલ મન અટક્યો, ચોર કાંઈ નવ સુએ;
 ઉલટી રીત બઈ મેરે તનકી, અંતર ઘાવ ન રુએ. ખ્યા ૦ ૨
 સુંદર વંશી થારી સુણકે, લગની માંકી લાગી;
 અક્ષાનંદ કહે ફેર બળ્યો,* સુંદર શ્યામ સોહાગી. ખ્યા ૦ ૩

૫૬ ૧૭૦૧ મું.

વેગા આબે વાલમજી, માંકા મોહોલમાંરી. વે ૦ ટેક.
 ચુન ચુન ઠલીયાં અજબ સુગંધી, પુલે સેજ સમારી;
 પ્રીત સહીત રંગરેલ પધારો, ગુણવંતા ગિરિધારી. વે ૦ ૧
 મળવા કારણ મન હરખે છે, વિરહ અગ્નિ તન તાવે;
 પ્રાણુજીવન પુરુષોત્તમ થાકી, ચોળું માને આવે. વે ૦ ૨
 રસીક સહુણા કહાન રાજરી, મૂર્તિ મો મનમાની;
 અક્ષાનંદ કહે કાંઈ લલચાવો, ગાઢા છેલ ગુમાની. વે ૦ ૩

૫૬ ૧૭૦૨ મું.

માંકેા મનડો મોહ્યો છે, થાકી ચાલમેજી. માં ૦ ટેક.
 અજબ રંગીલી પાઘ અલૌકિક, સુંદર પેચ છુટેલા;
 લટકા નિરખી લગની લાગી, શ્યામ સોહાગી છેલા. માં ૦ ૧
 નટવર છબી બોલની નીકી, નીકે તીખે નેણ;
 વાલમ થે અંતરમે બસીયા, છોજી સાચા સેજી. માં ૦ ૨
 એક ઘડી અલબેલા માંસું, નટવર રહો માં ન્યારા;
 અક્ષાનંદ છબીપર વારી, પ્રાણુ સંગાથી ખ્યારા. માં ૦ ૩

* “બળબે”-ઘટિ પાઠાન્તર.

પદ ૧૭૦૩ મું.

નીકી લાગે ખ્યારાજી, થારી મૂર્તિ હો. ની૦ ટેક.
સુંદર ચાલ અલૌકિક શોભા, સુંદર મુખકી વાણી;
સુંદર શ્યામ મનોહર થારાં, લટકાંમાં લોલાણી. ની૦ ૧
જરકસી પાઘ જડાઉ સેહેરો, અજબ કલંગી લટકે;
લલિત નવિન સુભગ લાવનતાં, નિરખંતાં મન અટકે. ની૦ ૨
શોભિત નાસા દીપ સરીખી, ભાલ તિલક છળી ભારી;
પ્રાણ સનેહી પ્રીતમ થાપર, બ્રહ્માનંદ બલિહારી. ની૦ ૩

પદ ૧૭૦૪ મું-રાગ ખમાચ.

ખ્યારા તેરી મોરલી બાજત અતિ ખ્યારી, મોહન રે;
સુની શુદ્ધિ દેહકી વીસારી, મોહન રે. ખ્યા. ટેક.
શખ સુનત સમ બધંદું દીવાની, લખ્યા સખ લોકહુકિ ટારી. મો૦ ૧
ધાયલ હોય પડી ધરણિપર, લાગી ઉરે પ્રેમકી કટારી. મો૦ ૨
બેહુદ પ્રજાજન તેરી બંસી, સુર નર શકત ન વિચારી. મો૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે તેરે મુખપર, વારી જઈ કુંજ કે બિહારી. મો૦ ૪

પદ ૧૭૦૫ મું.

કહાન આજ મોરલિ જું વનમે બનઈ, આલિરી;
ચિત્તમે રે ચટકી લગાઈ, આલિરી. ક૦ ટેક.
રેન કિવસ મોય કલ ન પરત હે, શુદ્ધ યુદ્ધ શ્યામરે ભુલાઈ. આ૦ ૧
ઉલટી રીત પ્રીત તન મનકી, બાનક બરણી ન જઈ. આ૦ ૨
જા દીન ટેર સુનિ તા દીનતે, ચોર કછુ ન સોહાઈ. આ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ બઈ બસ મેં તો, અબ એસે બની આઈ. આ૦ ૪

પદ ૧૭૦૬ મું

નીકી તેરી મોરલિ અચાનક વાગી, બાલમ રે;
સુતી ભર નિંદ્રહુંસે જાગી, બાલમ રે. ની૦ ટેક.
વ્યાકુલ બઈ શખ બંસીકે, ચિટકી મેરે ચિત્તકેમ લાગી. બા૦ ૧
કામકાજ મોય ચોર ન સુઝત, અહોનિશ યાહીસેં મેં અનુરાગી. બા૦ ૨
પરવશ પ્રાણ ભયા અબ મેરા, તનકી લાલચ મેં તો લ્યાગી. બા૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે ફેર બજાવહું, સહુના શ્યામ સોહાગી. બા૦ ૪

પદ ૧૭૦૭ મું.

મનોહર મોરલિ લીનાહે ચિત્ત ચોર, મેરારી;
અનહદ બાજત જોર, મેરારી. મ૦ ટેક.

અંસી બબલત ગાવત મધુરે સ્વર, નીકસે મેરી પોર. મેં ૧
 ફેટા લાલ સુરગી પગીયાં, કિને ચંદન ખોર. મેં ૨
 મેરી ગલિરી નવલ મનમોહન, આવત હે નિશ લોર. મેં ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે મન લીના, નટવર નંદકિશોર. મેં ૪

પદ ૧૭૦૮ મું-રાગ ખમાચ.

નેણે બહુ તારે ભારી રે, રંગભિના રે વાલમ. નેં ૮૬ક.
 બહુ વે કીધાં મન હુરી લીધાં, પરવશ થઈછે વ્રજનારી રે ૨૦ ૧
 કામ ને કાજ બીજું કાંઈ નવ સુઝે, પ્રેમ ફાંસ ગલે ડારી રે. ૨૦ ૨
 બહુડાં તારાં અજબ અટારાં, ઉતરત નાહીં ખુમારી રે. ૨૦ ૩
 પ્રાણુજીવન તારાં બહુડાં ઉપર, બ્રહ્મમુનિ બલિહારી રે. ૨૦ ૪

પદ ૧૭૦૯ મું.

કીધી છે મુજને દીવાની રે, કામણુગારા રે કહાને. કીં ૮૬ક.
 કામણુગારો ખ્યારો મોહન જોધને, મગન થઈછું મસ્તાનીરે. કાં ૧
 મોરલીમાં મંત્ર લાણીને, ભૂરકી નાંખી છે કાંઈ છાની રે. કાં ૨
 નટવર લાલ મનોહર નિરખી, આંખડલી લોભાણી રે. કાં ૩
 બ્રહ્મમુનિને અતર વસીયો, ગિરિધર છેલ શુમાની રે. કાં ૪

પદ ૧૭૧૦ મું.

મૂર્તિ તારી મરમાળી રે, મરમાળા રે માવા. મૂં ૮૬ક.
 માનનિયુંના મન હુરી લીધાં, આડી નજરે નિહાળી રે. મં ૧
 રૂપ અજબ જોધને વ્રજનારી, મગન થઈ મતવાળી રે. મં ૨
 ભાલ તિલક ગજ ચાલ મનોહર, આંખડલી અણીઆળી રે. મં ૩
 બ્રહ્મમુનિના સ્થામ સુહાગી, તમ સંગ લાગી તાળી રે. મં ૪

પદ ૧૭૧૧ મું.

મોરલીમાં મોહ નવેલી રે, અલવિલા રે તારી. મોં ૮૬ક.
 ગઈહતી હું ભરવાજમુના પાણી, સગ લઈ સર્વ સાહેલી રે. અં ૧
 નટવર મુજને કાંઈ ઠરી નાંખ્યું, શખ્ત સુંણીને થઈ થેલી રે. અં ૨
 વંશી વે તારી કામણુગારી, પ્રોઈ લીધી છે મુને પેહેલી રે. અં ૩
 બ્રહ્મમુનિ કહે વેણુ વબડી, રસિયાજી વાળી રંગ રેલી રે. અં ૪

પદ ૧૭૧૨ મું-રાગ ખમાચ.

રંગભીના રસીયાજી રહોને તમે રાત. રંગં ૮૬ક.
 પ્રાણુજીવન આવી પલંગ બિરાજે, કોડે કોડે પુછું કુંકુશલાત. રંગં ૧
 મહિર આવી તમે છેલ શુમાનિ, સ્થામ મનોહર ગાત. રંગં ૨

ડોલરીયા રંગ રેલ દીયોને, હરસન કેરી વાળી હાત.* રંગ૦ ૩
 બ્રહ્માનંદના નાથજી કરીએ, વાલમ રુડી રુડી વાત. રંગ૦ ૪

પદ ૧૭૧૩ મું.

છોજી તમે ખ્યારા મારા જીવનપ્રાણ. છો૦ ટેક.
 તમ વિના રે મારે પળ નવ ચાલે, શીદને કરો ઠાલી તાણ. છો૦ ૧
 છોગાલા નટવર તારે છોગે, મુજને કરી છે વેચાણ. છો૦ ૨
 આવીને આપો અલબેલા, લટકાળા સુખની લ્હાણ. છો૦ ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે મારે મોહોલે, આવો તમે શ્યામ સુખણ. છો૦ ૪

પદ ૧૭૧૪ મું.

મન મોહું તીખી તારી મોરલીની તાન. મન૦ ટેક.
 મન મોહું મોરલીકેરે નાદે, થઈ છું હું અતિ ગુલતાન. મન૦ ૧
 લટકાળા મારી લગની લાગી, વાલમ લીને વાન. મન૦ ૨
 કોડીલા રંગરેલ કરાવો, પ્રાણજીવન રસ પાન. મન૦ ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે હસીને બોલાવો, કુંવર રંગીલા છેલા કહાન. મન૦ ૪

પદ ૧૭૧૫ મું.

આવો ઓરો લટકાળા છેલા નંદલાલ. આવો૦ ટેક.
 પ્રાણજીવન લાગે અતિ ખ્યારી, ચટક રગિલી રુડી ચાલ. આ૦ ૧
 આંખડલી અતિશે અણિયાલી, તિલક મનોહર લાલ. આ૦ ૨
 ફૂલતણાં છોગાં શિર ફરતાં, વાધે છે જો જોઈ જોઈ વહાલ. આ૦ ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે તારી મૂર્તિ, આંખડીનો ધનમાલ. આ૦ ૪

પદ ૧૭૧૬ મું—રાગ ખમાચ.

મોહોલ પધારો છેલ, ગુમાનીજી મોહોલ પધારો છેલ;
 કરશ્યાંજી થારી ટેલ. ગુ૦ ટેક.
 વહાલાં લાગે સાયબા થારાં વેણાં, નેણાં પ્રેમ ભરેલાં. ગુ૦ ૧
 મારે મન દુર્લભ થારો મલણો, સો થારે મન સેહિલ. ગુ૦ ૨
 આય કરો રંગ રસરી ખાતાં, રસીયાજી રંગરેલ. ગુ૦ ૩
 બ્રહ્માનંદરા નાથ પધારો, નહીં તો આશ્યાં થારી ગેલ. ગુ૦ ૪

* આ પાઠનો અર્થ=હે રંગરેલી રહેલા ને (મદથી) ડોલી રહેલા છેલા' તમે આવીને દર્શન દઈને હાટ વાળી છો એટલે કે દર્શન આપી સર્વને ભાન બૂલાવી તમારામાં લહેલીન કરી નાંખી જગત લાજ વીસરી નથ તેવા બનાવી છો

ખીજે પાઠ “વારી હાત”—એવો છે એટલે કે “હે વારી' દર્શનરૂપી દાન દઈ છો” એમ સૂચવે છે.

પદ ૧૭૧૭ મું.

રાખો કાંઈ થે ગુમાન, લાડીલા રાખો કાંઈ થે ગુમાન;	
કહાવો છો ભગવાન.	લા૦ ટેક.
રાત દીવસ દીલ ભીતર રહે છે, થારે તો ઉણુરોઈ ધ્યાન.	લા૦ ૧
ઉઠે કાંઈ નફો થાંને આવે, કાંઈ અઠે નુકસાન.	લા૦ ૨
જો મારે સાચખા થેં નાવો, તો મેં કણુરા ખાન.*	લા૦ ૩
અક્ષાનંદરા નાથ પધારો, કુવર રંગીલા કહાન.	લા૦ ૪

પદ ૧૭૧૮ મું.

હઠ છોડો મજરાવ, હઠીલા હઠ છોડો મજરાવ;	
હસ હૈયે કંઠ લગાવો.	હ૦ ટેક.
ફળે ઘર જાઓ છો દોડતા, માંપર કાંઈ છે દાઓ.	હ૦ ૧
સાચખા દોષ રાખો કુણુ સારુ, મારો દોષ ખતાઓ.	હ૦ ૨
મન ક્રમ વચન પીયા હું થારી, થેં મારો નટવર નાઓ.	હ૦ ૩
અક્ષાનંદ કહે સેજ પધારો, પ્રેમે પખાલું પાઓ.	હ૦ ૪

પદ ૧૭૧૯ મું.

કાંઈ કરો માંસુ રહાડ, રસીલા કાંઈ કરો માંસુ રહાડ;	
મારગ દેખી ઉભાડ.	૨૦ ટેક.
નીર ભરણુ બલવીર ન દીનો, ચીર દીયો મારો ફાડ.	૨૦ ૧
જો થાંને માને કોઈ જોસી, હોસી વાત બિગાડ.	૨૦ ૨
આજ મોર કણુહિં નહીં કીની, પાણી આડી વાડ.	૨૦ ૩
અક્ષાનંદરા નાથજી માંડ્યો, એવડો કાંઈ થે ઉપાડ.	૨૦ ૪

પદ ૧૭૨૦ મું-રાગ ખમાચ.

એરીરી, સાંવરે નેનસે કરી કટાક્ષ પ્રેમ બાણ	
મારેરી આલિરી.	સાં૦ ટેક.
સુંદર અતિ સુભગ ગાત, શોભા વરણી ન જાત;	
સુંદર ગતિ ચિત્ત હરાત, પ્રાનનાથ ખ્યારેરી.	સાં૦ ૧
અંખુજ અનુસાર નેન, જન અલી મુકરંદ દેન;	
અચન સુખ છબિ વિલોકિ, મેનહું લભ્યારેરી.	સાં૦ ૨

* “તો હુ કોના આધારે-આશ્રયે રહું” અથવા “તો હુ કોની પ્રિયતમા-દાસી બનું.”

† કોઈએ પણ આજ પહેલા આવી રીતે જમુનાજીનાં પાણી ભરવામાં આડ-હરકત કરી નથી.

શોભિત અતિ સુભગ ચાલ, માને ગજ ગતિ મરાલ;
 ઉર વિશાલ સુકત, માળ ધારેરી. સાં ૩
 મેટન હુઃખ દ્રઢ ફંદ, સોઇ પ્રભુ સહજનંદ;
 જગતવંદ છબિ વિલોકિ, બ્રહ્માનંદ વારેરિ. સાં ૪

પદ ૧૭૨૧ મું.

એરીરી, સાંવરે કછુ કીન હરત ફિરત ચિત્ત હરાત
 રહ્યો ન જાત મોસેરી. સાં ૦ ટેક.

બુહન કર દોઢ કમાન, મારે બુહ* ખાન તાન;
 કહાન કહાન રટન લગી, અંતરગત એસેરી. સાં ૧
 કપટી અંતર કઠોર, બેની ચિત્ત લીન ચોર;
 નંદ કિશોર અતિ નીઠોર, ફીરત હે અહોસેરી.† સાં ૨
 સહજનંદ જામું નામ, તાકે એ સખહી કામ;
 અપ્ટ જામ ધામમે, વિરામહું ન હોસેરી. સાં ૩
 બિહુરે બલભદ્રવીર, ધરીયે કહો કેસે ધીર;
 બ્રહ્માનંદ હોત પિર, મિન ક્ષિન તોયસેરી.‡ સાં ૪

પદ ૧૭૨૨ મું.

એરીરી, સાંવરીડું મુરતિ નટવર છબિ નિરખત મોય
 દગનમે વસી હેરી. સાં ૦ ટેક.

સ્વર અનુપ બેન સંગ, રાજત અતિ નવલ રંગ;
 અંગ વસન પીત અજબ, કમર જ્યો કસી હેરી. સાં ૧
 વિકસીત લોચન વિશાલ, શોભિત અતિ તિલક બાલ;
 ગ્વાલ ખાલ સંગ લાલ, ખ્યાલમે ખુશી હેરી. સાં ૨
 અદભૂત શોભા અનૂપ, મોહિત સખ દેખી બુપ;
 સહજનંદ રૂપ નિરખી, લજતહું શશિ હેરી. સાં ૩
 અવિચલ આનંદકંદ, મરકત મુખ હાસ મંદ;
 બ્રહ્માનંદ એસી છબી, અંતરે ધસી હેરી. સાં ૪

પદ ૧૭૨૩ મું.

એરીરી, કહાનસે જાય કે કહીયો કછુ મરજી દેખી
 અરજી એક મેરીરી. કં ૦ ટેક.

* “નેન” ઇતિ પાઠાન્તર. † “અહોસેરી” ઇતિ પાઠાન્તર. “અહોસેરી”—નિર્દોષપણે
 અને “અહોસેરી”—શરીમાં અહો એટલે લટકાળો પ્રીતમ ફરે છે. ‡ પાણી વિખૂટા મત્સ્ય
 પ્રમાણે § “શામલી” ઇતિ પાઠાન્તર

સનમુખ દોઉ જોડી હાથ, ચરનનપર નાંઈ માથ;*
 નાથ તુમ નાવત સો, કહા ચૂક હેરીરી. ૬૦ ૧
 છોરિ હમ લોક લાજ, સો તો તુમ દરસ કાજ;
 તુમ તો મહારાજ, આજકાલહું કહેરીરી. ૬૦ ૨
 હમરે તુમ શ્યામ એક, તુમ તો ધારે અનેક;
 ટેક કહો કેસે નીલે, નેક દરસ હેરીરી. ૬૦ ૩
 હરખીત મુખ મંદ હાસ, સુમરત અતિહું ઉદ્ધાસ;
 અક્ષાનંદ આશ દરદ, ખ્યાસ એક તેરીરી. ૬૦ ૪

૧૭૨૪ મું-રાગ ખંભાતિ.

હરખ ભર્યા રે નેણાં હરખ ભર્યા, મારે નાથનિહાળી નેણાં હરખ ભર્યા. ટેક.
 પ્રાણુજીવન ઝીણી પાઘડલીમાં, છોગલીયાં રે છળીદાર ધર્યાં રે. મા૦ ૧
 છોગાલે નટવર રંગ છેલે, હરિવર જોધને સામું મનડાં હર્યાં રે. મા૦ ૨
 લટકાળા મોહન કેરાં લટકાં, આવીને અંતરમાંહી ગર્યાં રે. મા૦ ૩
 અક્ષાનંદને નટવર વહાલે, કહી પોતાના અમને ન્યાલ કર્યાં રે. મા૦ ૪

પદ ૧૭૨૫ મું.

રીઝી રહ્યા રે નેણાં રીઝી રહ્યાં, મારા જીવન જોધને નેણા રીઝી રહ્યાં. ટેક.
 પ્રાણુજીવન કાનુમાં પેહર્યાં, કુંડલિયાં રે નવ જાય કહ્યાં રે. મા૦ ૧
 મનમોહન મોલિડામાંહી. ગજ મોતિડાં રુડાં વિલસી રહ્યાં રે. મા૦ ૨
 પ્રેમ સહિત નિરખી મોહન મુખ, અતરથી દુઃખ સરવે ગયાં રે. મા૦ ૩
 અક્ષાનંદના નાથને સંગે, ચૌદ જીવનમાં અમે પ્રસિદ્ધ થયાં રે. મા૦ ૪

પદ ૧૭૨૬ મું.

ન કરીએ રે આજીયું ન કરીએ, કહાના મારગ જાતાં આજીયું ન કરીએ. ટેક.
 માણસની શકા મનમોહન, કાંઈક અંતરમાં ધરીએ રે. ૬૦ ૧
 રાત દિવસ આવી મારગ રોકો, કેમ કરી અમે પાણીડાં ભરીએ રે. ૬૦ ૨
 લોક લાજ મરજાદ અમારે, દેખીને તમને મનમાં ડરીએ રે. ૬૦ ૩
 અક્ષાનંદના નાથ વિહારી, મન મસ્તાન થઈ ન ફરીએ રે. ૬૦ ૪

પદ ૧૭૨૭ મું.

શ્યોઝઘડો રે વહાલા શ્યોઝઘડો, આવો મારગ જાતાં માંડ્યો વહાલા શ્યોઝઘડો ટેક.
 હાથડલે રે મારે નાજીક ચુડિ, માથડલે રે છે જો મહીનો ઘડો રે. આ૦ ૧
 આંખડલી રે આળાદાર અટારી, નથી તમારે બોધ્યાનો ઘડો રે. આ૦ ૨

કોઈકતણું કહ્યું માનીને કહાના, શ્યામ ચતુર ચાળે શિદ્ધ ચડો રે. આ૦ ૩
પ્રદ્યાનન્દ કહે આળ ન કરીએ, નટવર છો તું હજી નાનકડો રે. આ૦ ૪

૫૬ ૧૭૨૮ મું-રાગ પરજ ખમાચ.

હારે નહિ મેલું રે, માવા મારાં નેણી આગેથી
નહિ મેલું રે. મા૦ ટેક.
જગજીવન તારી મૂર્તિ રે જોધને;
હારે મારુ મનડું થયું છે અતિ ઘેલું રે. મા૦ ૧
લોઠ લાજ મરજદા ન રાખું;
હારે હું તો નિશ્ચય થધને હવે ખેલું રે. મા૦ ૨
હઃખ દારિદ્ર્ય હવે હું નહી વેઠું;
હારે મે તો આંધેલ તમ સંગ ખેલું રે. મા૦ ૩
પ્રદ્યાનન્દને અંતર ખુંતું;
હારે આવિ છોડું તારુ રંગનું ભરેલું રે. મા૦ ૪

૫૬ ૧૭૨૯ મું.

હારે નવ જાવું રે, માવા મારુ મંદિરીયું મેલીને
નવ જાવું રે. મા૦ ટેક.
તમ સારુ રે મારા શ્યામ સનેહી;
હારે કાળુ કુલડેથી સેજ બિછાવું રે. મા૦ ૧
છેલ ચતુર મારા જન્મ સંગાથી;
હારે કેની વાતે વહાલ, નહિ જો ભરમાવું રે. મા૦ ૨
લાલ કસુંબી પ્યારી પાઘડલીમાં;
હારે મુંઘાં મોતિડાંનાં છોગલાં ધરાવું રે. મા૦ ૩
પ્રદ્યાનન્દના નાથ વિહારી;
હારે તમે રીઝો તેવાં જતન કરાવું રે. મા૦ ૪

૫૬ ૧૭૩૦ મું.

હારે થઈ રાજ રે, માવા મારા મંદિરીયામાં
રહોને થઈ રાજ. મા૦ ટેક.
હુકમ પ્રમાણે વારી રહીશ હું હાજર;
હારે હાથ જોડીને કહીશ હાજી હાજી રે. મા૦ ૧
જગના જીવન હું તો નહી દેઉં જાવા;
હારે શિદ્ધ તાણુ કરાવો તમે ઝાઝી રે. મા૦ ૨

મનમોહન કરજો મનગમતું;
હારે હવે હાથ તમારે છે જો બાજુ રે. માં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે તમપર વારુ;
હારે લઈ સરવસ ચતુર પિયાજી રે. માં ૪

૫૬ ૧૭૩૧ મું.

છાઈ મોહન વેલી રે, છેલા તારા ઊગલીયામાં,
છાઈ મોહન વેલી.* છે ૦ ટેક.

નટવર તારી મૂર્તિ રે નિરખી;
હારે હું તો ઘરડુ ભૂલીને થઈ વેલી રે. છે ૦ ૧
મગન થઈ રે હું તો મારગ માંડી;
હારે મહી મટુકી ઉપાડીને ઉભેલી રે. છે ૦ ૨
સુધ વિસરી રે મને કાંઈ નવ સુએ;
હારે બાણુ ચિત્રામણમાંડી લખેલી રે. છે ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે તમને રે મળતાં;
હારે અલખેલા થઈ છું અલખેલી રે. છે ૦ ૪

૫૬ ૧૭૩૨ મું-રાગ ખમાચ ચોતાલ.

એરી ચલ દેખ લાલ મતવાળો, મોરલી બળવે;
ગાવે નિકિ તાન. એરી ૦ ટેક.

સુંદર શ્યામ શરીર ઠાઠો જમુનાકે તીર;
બ્રૂહનકે કબાન કીને નેન બાન. એ ૦ ૧
નન્દકે કિશોર જોર ચઢનકી કીને ખોર;
સાંજ હોર દાની હોય માંગત દાન એ ૦ ૨
બલિહારી બ્રહ્માનંદ છબી પ્યારી વ્રજચંદ;
કુંવર રંગીલે રંગભીને કહાન. એ ૦ ૩

૫૬ ૧૭૩૩ મું.

શ્યામ તેરે બંકે નેન, બંકી પાઘ નવલ કલગી
બંકી સોહો શીશ. શ્યા ૦ ટેક.
બંકી મુખડુંકી બાની, ચિતવની બંકી બાની;
કુલનકે બંકે તોરે અજબ શીશ. શ્યા ૦ ૧

* “છાઈ મોહન વેલી રે, છેલા તારા ઊગલીયામાં છાઈ મોહ નવેલી” ઇતિ પાઠાનુસાર.

બંકેહી કુંડલ કાન બંકી બંકી ગાવે તાન;
બંકે બંકે સખા સંગ લીને દશ વીશ. સ્થા૦ ૨
બ્રહ્માનંદ બંકી પ્રીત બંકો સુધો હોત ચિત્ત;
બંકે બંકે કંસાદિક ડારે પીશ. સ્થા૦ ૩

પદ ૧૭૩૪ મું.

માઈ તેરો કહાન કારો, મોરી રાધા નવલ
કિશોરી ગોરી રૂપ ગાત. મા૦ ટેક.
તેરો કહાન બન જાવે, ગૈયાં ચરાય લાવે;
મોરી રાધા સકુમારી કર્હુ ન જાત. મા૦ ૧
તેરો કહાન કરે ચોરી, શીલબંતી રાધા મોરી;
જયોમતિ સંગ કહે કલાવતી ખાત. મા૦ ૨
એસી એસી સુની બાની પ્રીતમકે મનમાની;
બ્રહ્માનંદ એહી છબી કહી ન જાત. મા૦ ૩

પદ ૧૭૩૫ મું.

દેખો માઈ કહાન તેરો, આજ મોય જમુનાકે
તટ આય દેત ગારી. દેખો૦ ટેક.
ભરન ગઇ મેં નીર, તહાં કાડો બલવીર;
ઝગરત મેરો ચીર કાયો ફારી. દે૦ ૧
બોલત હે જેસે તેસે ગોકુલમેં વસે કેસે;
બરજ બરજ અબ રહી મેં તો હારી. દે૦ ૨
બ્રહ્માનંદકુંડે છેલ ડોલત હે મેરી ગેલ;
આયકે પોકારે એસે વ્રજનારી. દે૦ ૩

પદ ૧૭૩૬ મું-રાગ મલાર ચોતાલ.

આલીરી સાવન આયો મો મન લાયો, મોહન આએ સુખદાની. આ૦ ૧
ઘટા ઝુકી ચહુ એર કરત દાહર જોર, મોર નવલ નૃત કાંની. આ૦ ૨
ઝીની ઝીની ખુંદન બાદર બરસત બન, પુલે દ્રુમવેલી અતી લપટાની. આ૦ ૩
બ્રહ્માનંદકુંડે નાથ હોતે ગ્રહો મેરો હાથ, બોલત અમૃત બાની. આ૦ ૪

પદ ૧૭૩૭ મું.

હેલીરી બાદર બરસત બીજરી ચમકત, ગરજત ઘન મતવારો. હે૦ ૧
એહી રુતુ મેરે ઘર આયે જયું રસીક વર, મોહન પ્રીતમ ખ્યારો. હે૦ ૨
નવલ કંસુબી પાઘ શિરપર રાજત, નીપટ શોભીત નીકો નયન નજારો. હે૦ ૩
બ્રહ્માનંદકુંડે મીત અધીક બહાવત પ્રીત, નાગર નંદુલારો. હે૦ ૪

૫૬ ૧૭૩૮ મું.

માંયરી બાદર ધુમ આયે દાદુર બોલત, પ્રીતમ ખીન ન સુહાવે. માં ૧
અટામે અકીલી હેલી કહો અબ કેસે કરે, કોકીલ અતીસે ડરાવે. માં ૨
આજકી અંધારી રેન નાય પીયા સુખ દેન, મોરકે મધુરે બેન તન કુંસતાવે. માં ૩
પ્રદ્યાનંદ કહે ખ્યારી મેઘ ઘટા દેખી કારી, શ્યામકુ કહા મન ભાવે. માં ૪

૫૬ ૧૭૩૯ મું.

મોહન દામની દમકત સાંવન બરસત, એહી ઋત ગમન ન કીજે. મો ૧
ચલીયે ન ગીરધારી કુક આઈ ઘટા કારી, પગીઆં કસુંખી રંગ ભીંજે. મો ૨
સાંવન ન કીજે શુન* પંખીહુ ન ચડે ભુન, નદીઆં ઉમંગી લખી લીજે. મો ૩
પ્રદ્યાનંદકહે છેલ ચલીહુ તીહારી ગેલ, જીએકું(?) જીવતદાન દીજે. મો ૪

૫૬ ૧૭૪૦ મું-રાગ મલાર.

આઓ વ્રજરાજ પીયારી, મહલ રંગ.	આ ૦ ટેક.
જીણી જીણી ખુંદન મેહુલારી, બરસે ભયે ડુંગર હરીયારી.	મ ૦ ૧
આજ અંધીરી રેન, બપૈયા પીયુ પીયુ નામ લીયારી.	મ ૦ ૨
ખાંહુ ગ્રહી રંગરેલ બોલાવો, સુંદર કેસરીયારી.	મ ૦ ૩
પ્રદ્યાનંદકે શ્યામ સોહાગી, ચંધયે ન વીલંબ કીયારી.	મ ૦ ૪

૫૬ ૧૭૪૧ મું.

નવ ધન શ્યામ લયેરી, રસીક વર.	નવ ૦ ટેક.
વીજ સમાન ઝલક પીતાંબર, અંગપર વિલસ રયેરી.	૨૦ ૧
દાદુર મોર બપૈયા વ્રહ્મજન, બોલત શબ્દ નયેરી.	૨૦ ૨
વચન ખુંદ ઝર વરસ અખંડીત, જન સંતાપ ગયેરી.	૨૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ શ્યામ સુંદર સંગ, પરમાનંદ લયેરી.	૨૦ ૪

૫૬ ૧૭૪૨ મું.

શોભીત ભેર ભલીરી, પ્રીતમ ખ્યારી.	શોભી ૦ ટેક.
શ્યામા શ્યામ મહલરંગ રાજે, શુજત શીશ ચલીરી.	પ્રી ૦ ૧
મેઘ છખી વ્રજરાજકી મૂર્તિ, રાધે જહી વીજલીરી.	પ્રી ૦ ૨
મરકત મની ગીરીકેમાંહી, કેશર ધાર ચલીરી.	પ્રી ૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ જીગલ છખી નિરખત, તન મન પીર ટલીરી.	પ્રી ૦ ૪

* “શ્રાવણમા ગવન (ગમન) ન કરીએ, (એ ઋતુમા) પંખી પણ બવન (આકાશ) પર નહડતા નથી

પદ ૧૭૪૩ મું.

ધન્ય ધન્ય આજ ધરીરી, મોહન આયે.	ધન્ય૦	ટેક.
પ્રાણ પીયા રંગમહલ પધારે, ખાંધી અજબ પધરીરી.	મો૦	૧
ગહરી ગરજ કરત હે મેહા, ચમક રહી બીજરીરી.	મો૦	૨
ઝીની ઝીની છુંદ પરત રાય આંગન, ભીજત હે ચુનરીરી.	મો૦	૩
પ્રદ્યાનંદ આનંદ ભયો હે, પીય ખાંહીયાં પકરીરી.	મો૦	૪

પદ ૧૭૪૪ મું-રાગ સોરઠ મલાર.

લાગી ખુબ ઝરીરી, સો મજપર લાગી ખુબ ઝરી.	ટેક.
ઠારી ઠારી ઘટા નિરખત હે ખ્યારી, પીય ગલ ખાંહા ધરીરી.	સો૦ ૧
ઉમંડ ધુમડ ધનહુંકે બહરાં, ચહુદીશ આયે ઢરીરી.	સો૦ ૨
રસીક શ્યામ સંગ રાધે રસીલી, અતિ ઉમંગ ભરીરી.	સો૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ નવલ પ્રીતમ છબી, દેખત નજર ઠરીરી.	સો૦ ૪

પદ ૧૭૪૫ મું.

ધન ઝર જોર લગીરી, સો મજપર ધન ઝર જોર લગી.	ટેક.
મેઘ ગરજ સુનકે અતી ગહરી, મોર નચાહ* જગીરી.	સો૦ ૧
રંગ મહલ પ્રીતમસે ખ્યારી, હોત ન પળ અલગીરી.	સો૦ ૨
ઝારનપર વેલી ઝુક આઈ, વાલપસે વળગીરી.	સો૦ ૩
છબી લખી પ્રદ્યાનંદ પીયાકી, શ્યામ ઘટા ઉમંગીરી.	સો૦ ૪

પદ ૧૭૪૬ મું.

ઝર ઝર મેઘ ઝરેરી, સોમજપર ઝર ઝર મેઘ ઝરે.	ટેક.
નીજ આંગન રજનિમેં શ્યામા, બીજરી દેખી ડરેરી.	સો૦ ૧
બોલત દાહુર મોર બપૈયા, ઝીની ઝીની છુંદ પરેરી.	સો૦ ૨
રસીક શ્યામ મુખ નિરખત રાધે, મહુ તન તાપ હરેરી.	સો૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ નન્દનન્દન સંગ, અતિ આનંદ કરેરી.	સો૦ ૪

પદ ૧૭૪૭ મું.

બીજરી ચમક રધરી, સો મજપર બીજરી ચમક રધ.	ટેક.
બહુત રંગ બહરનકી શોભા, દેખત નર્ધ† જ્યું નર્ધરી.	સો૦ ૧
શ્યામ ઘટા કરી અંબર છાયો, જલ કરી લોભી છધરી.	સો૦ ૨
પ્રબલ વેગ જલહુકી ધારા, ગિરિવર રહત સધરી.	સો૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ પીયા ખ્યારીકે, નૌતમ રીઝ ભધરી.	સો૦ ૪

* મોર ભજત થઈ નૃત્ય કરવા લાગ્યા. † નવી ને નવી જ.

પદ ૧૭૪૮ મું-રાગ મલાર.

તું ખરસ બદરિયાં હો નવરંગી, મેહા ઝીની ઝીની પુંદ સોહાધરી. તું ૧
શ્યામ પીયા રંગ મહલ ખીરાજે, ગરજ સુનત હરખાધરી. તું ૨
હરિ દીની મોકું મુખ ખીરિ, મેં હરી ઉર લપટાધરી. તું ૩
કારી ઘટામેં હી વીજરી જી ચમકે, દેખીત પીય હુલસાધરી. તું ૪
અક્ષાનંદ આજીકે દીનકી, છળી ખરની નહીં જાયરી. તું ૫

પદ ૧૭૪૯ મું.

છળી દેખ સખીરી શ્યામ ઘટાકી, નીર ઝરત ચહુ ચોરારી. છં ૧
ખીજ કરત ચમકાર દીશોદીશ, ગરજત ઘન અતી જોરારી. છં ૨
ખપૈયા પીયુ પીયુ મુખ બોલત, કોકીલ કરત કલોરારી. છં ૩
રાગ મલાર આલાપત નીકે, મધુરે મધુરે સ્વર મોરારી. છં ૪
અક્ષાનંદ આયે મેરે મંદિર, નવ ઘન નંકિશોરારી. છં ૫

પદ ૧૭૫૦ મું.

રંગરેલ પીયાકી પાઘ કસુંખી, જલ ખરસત કહુ લીનીરી. રં ૧
ખીજરી જી ચમકત રેન અધારી, મેઘ ઘટા સજ કીનીરી. રં ૨
બોલત મોર ઝેગોરત દાદુર, કોકીલ ટેર નવીનીરી. રં ૩
ચહુદીશ બાહર લુંખ રહે હે, પુંદ ઝરત અતિ ઝીનીરી. રં ૪
અક્ષાનંદ કહે એહી ઋતુમે, શ્યામ સુરત મોરી લીનીરી. રં ૫

પદ ૧૭૫૧ મું.

ઝર લાગી સખી આજ રંગ મહલમે, નવ ઘન આયે વનમાલીરી. ઝં ૧
શજ્ઞ ગલીર નીર ચહુ પાસા, નદી વહત હદ ટાંગીરી. ઝં ૨
ઉમંડ ઘુમંડ ધર બાહર આયે, ઘટા ઝૂકી મતવાલીરી. ઝં ૩
મોર કોકિલા શજ્ઞ ઉચારત, ચમકત ખીજ ઉતાલીરી. ઝં ૪
અક્ષાનંદ મીલે મનમોહન, નિરલે ભઈ મે નિહાલીરી. ઝં ૫

પદ ૧૭૫૨ મું-રાગ મલાર.

તું ખરસ ખરસ મેહુલા, મેરે ધર આયે પીયા પ્રીતમ ખનમારીરી. તું ૦ ટેક.
ગરજ જોર સુની મોર આલાપત, કોકીલા બોલ બેન અતિ સુખકારીરી. તું ૧
ખીજકો પ્રકાશ મોકું કરત ઉદ્ધાસ ઉર, કારી કારી ઘટા તેરી લાગત અતિ
ખ્યારીરી. તું ૨
મીલે પીયા નવરંગ પુલી મેં તો અંગોઅંગ, શ્યામ સુંદર સંગ ભયો સુખ
ભારીરી. તું ૩
અક્ષાનંદહુકે શ્યામ ચલ આયે મેરે ધામ, આજકે દીવસકી જાવત
બલિહારીરી. તું ૪

૫૬ ૧૭૫૩ મું.

માઈ નવલ પ્રોતમ મેરા, બરસત બદરા મેહેલ મેરે આયેરી. માં ૧
નવલ બરસ મેહુ નવલ પીયાકો નેહુ, નવલ અટારીમેં નવલ રંગ છાંયેરી. માં ૧
નવલ કમ્પુળી પાધ નવલ આલાપે રાગ, નવલ કલંગીતોરા શીશ લટકાયેરી. માં ૨
નવલ ચમકે વીજ નવલ હોવત રીઝ, નવલ વિહારી પ્રહ્લાનંદ મન ભાયેરી. માં ૩

૫૬ ૧૭૫૪ મું.

આલી નિરખ નિરખ છળી, અજબ મેઘ બને પ્રીતમ ખ્યારારી. આં ૧
શ્યામ ઘટા તન શ્યામ અનોપમ, પીત બસન સૌદામિની અનુસારારી. આં ૧
તરસીત જન અવનીકે ઉપર, વચનામૃત વરસત જલ ધારારી. આં ૨
મુક્ત માલ ઉરવીચ પ્રલંબીત, બગ મંડળ માનુ પક્તી પ્રસારારી. આં ૩
પ્રહ્લાનંદહુકે મીત રાજે નવ ઘન રીત, વિરહી બપૈયાકે જિવાવન હારારી. આં ૪

૫૬ ૧૭૫૫ મું.

જલ બરસ બદરીયાં તું, રંગમોહોલ આયે નવલ શ્યામરી. જાં ૧
ચમક ચમક બીજ પીયા મનહોત રીઝ, ગરજ ગરજ ઘન મ કર બીરાંમરી.* જાં ૧
બોલ બોલ ગુણવંત બપૈયા, લે મેરા પીયા બુકો અખંડ નામરી. જાં ૨
ભર સાવન આયે હરિ મન ભાવન, સુદૃઢ ભઈ મેરે મનકી હામરી. જાં ૩
પ્રહ્લાનંદ મદનમોહન છળી, દેખી લજત ભયે કોટી કામરી. જાં ૪

૫૬ ૧૭૫૬ મું-રાગ સૌરઠ.

બાવા નૈ દેસાંજી નંદકુમાર, બાવા નૈ દેસાંજી નંદકુમાર;
માને થારાં દરસનરો છે અતિ ખ્યાર. જાં ૧
થારેવીના મેં કીણવીધ જીવાં, ચતુર પીયાહો મારા પ્રાણ આધાર. જાં ૧
હાલુ હાલુ કાંઈ કરો છો વારી, શ્યામલીયાજી સરદાર;
રસીયા થાને રોકસાં ઠાલી, કાંઈ કરાવો છોજી થે મનુવાર. જાં ૨
સાથીડાને જીભાડસાંજી, ધૂત સાકર મેવા સાર;
ઘોડલાંને ઘી દેવાડસાંજી, રૂડી રાતબ નીલી નીલી સુંદર ચાર. જાં ૩
જો મારો બરજ્યો નહિ કરો, પીયા તો મારો ચોર વીચાર.
પ્રહ્લાનંદરા નાથજી વારી, આસાંમે થાકી સાયબા ધુમર લાર. જાં ૪

૫૬ ૧૭૫૭ મું.

મારે મોહોલે આબેજી નંદકિશોર, મારે મોહોલે આબેજી નંદકિશોર;
હાંજી મારો મનડો દોડે છે થાંકો ચોર. માં ૧
મનમોહન મનડે વસીજી, થારો ઉપરણીરી જેણી જરકસી કોં માં ૧

* વિલખ મા કર.

ડુંગરીયા હરીયા હુવા વારી, મધુરા બોલે છે મોર;
 રંગભીનાળ રજની માંઈ થારી, ઓલુઆવે છે રસીયા વર જોર. માં ૨
 મનડો મારો મોહીને રચો છે, ઢોલા જોઈ તારો તનડો ગોર;
 સુખરાસાગર સ્થામલાળ વારી, લગ્ની લાગી છે મારી થાશું નીશ ભોર. માં ૩
 નટવરજી થાને નિરખસાં વારી, જણ વીધી ચંદ ચકોર;
 બ્રહ્માનંદરા નાથજી હો છેલા, છોજ લાડીલા મારી જીવન દોર. માં ૪

પદ ૧૭૫૮ મું.

મારે મોહોલે આજોજ વ્રજરાવ, મારે મોહોલે આજોજ વ્રજરાવ;
 મારે થાંસું મલણ તણો છે અતી ભાવ. માં ૦ ટેક
 હાજર રેસાં મે હજુરમેજી પીયા, પ્રેમે પખાલાં રાવલા સુંદર પાવ. માં ૧
 જામા જરકસી પેહેરીજો સાયબા, કીજો અજબ બણાવ;
 પ્યારી સોનેરી બાંધો પાધડીજી, વારી કેશરીયાજી રંગમે ગરકાવ. માં ૨
 સેજ બીછાઈ મે કુલડાંસું, અતરરાજી છડકાવ;
 મોહન થાશું મીલણરોજી, મારે અતરસું છે અતિ નવલ ઉજાવ માં ૩
 ચરણ કમલ નહિ છાંડસાં, કેદી હુમારો ઠહરાવ;
 પાર નીલાજો પ્રીતડીજી વારી, બ્રહ્માનંદરા છેલા નટવર નાવ. માં ૪

પદ ૧૭૫૯ મું.

લાગી હો વિહારીજી થાસું પ્રીત, લાગી હો વિહારીજી થાસું પ્રીત;
 હાંજી કાંઈ કમલ ભમરરી રીત. લાં ૦ ટેક.
 જો થે દૂર રહો મન પ્યારા, તો તલખે છે નટવર મારો ચિત્ત. લાં ૧
 જણ વેળા થે જાદવા છેલા, ગાયો છો મધુરાં ગીત;
 તણ વેળા સુર તોય સુણીને, વહેછે કેશરીયા મારુ ચિત્ત લિખીત. લાં ૨
 નમણી સુંદર નાસિકા પીયા, સુંદર મુખ શોભીત;
 નવલ પ્રીતમ રાખું નેણુમેંજી, થાને મનમોહન મારા નટવર મીત. લાં ૩
 એક ઘડી અલગા રહો તો, સાયબા સો ઘડી જીગ સમ વીત;
 બ્રહ્માનંદ વસી ઉર અંતર, મૂર્તિ સલુણી ઝીણી પાધ સહીત. લાં ૪

પદ ૧૭૬૦ મું-રાગ સોરઠ.

નટવર નાગર નંદના, મારી તમસું લાગી પ્રીત,
 વેણુ અલોડીક વાઇને રે, ચોરી ગયા છો ચીત. નં ૧
 સુતાં બેઠાં જાગત સ્વપનમાં, મારે બાંધેલ તમશું બેલ;
 એક ઘડી અજગા મ થાશે, રૂપનિધિ રંગ રેલ. નં ૨

મીઠી લાવણ્યતા અતિ મુખની, વળી વહાલાં લાગે વેણુ;
મહા મનોહર મૂર્તિ તારી, નિરખી હરખે નેણુ. નં ૦ ૩
ચંગી પેહેર રંગીલી આંખડી, વળી ગજ કેરી ગતી ચાલ;
લટકે તારે મન લોભાણું, લટકાળા નંદલાલ. નં ૦ ૪
ખાનુખંધ અમુલખ બેરખા, ને હેમ કડા નંગ હાથ;
એ છખી નેણુનાં અગ્રથી, હું તો નહિ જાવા દઉં નાથ. નં ૦ ૫
મોહન જોતાં તારુ મુખડું, મારુ દુઃખડું જાય છે દૂર;
અલખેલા દીન રેણુ અમારે, રેજે નેણુ હજુર. નં ૦ ૬
બેહદ શીશ કલંગી વંકડી, વળી પાધ જરી શીર પેચ;
એ છખી બ્રહ્માનન્દને અતરે, રહેજે ધ્યાન હમેશ. નં ૦ ૭

પદ ૧૭૬૧ મું.

કામણુગારા ખ્યારા કહાનજી, એવાં કામણુ કીધાં કોય;
દીઠાથી સુખ ઉપજે દીલમાં, વીન દીઠે દુઃખ હોય. કાં ૦ ૧
ઘરનો ધંધો દીઠો ન ગમે, મારે હાથ ન લાગે કામ;
ભાંમો લગાડયો ભુધરા મુને, જોયાનો સર્વ જામ. કાં ૦ ૨
મે તો લાજ તજી આ લોકની, હવે છેડો નાખ્યો શીશ;
શ્યામ મનોહર તમ સંગાથે, જોડ બની જગદીશ. કાં ૦ ૩
પેહેલી પ્રીત કરી રસ પાધને, મુને કીધી ઘેલી કહાન;
કામ શું છે મારે કોઇનું, એક તમસું લાગી તાન. કાં ૦ ૪
જાદવ લટકાં તારાં જોઇને, મારુ મોહી રહ્યું છે મન;
એક ઘડી અલગા થાઓ નો, તાપે દાઝે તન. કાં ૦ ૫
વાઇ વેણુ અચાનક વિકુલા, તેણે ચોરી લીધું ચિત્ત;
શ્યામ સનેહી શામળા રે, પાર નીભાવો પ્રીત. કાં ૦ ૬
એવાં કામણુ તારાં કહાનજી, મન વાણી રહીત વીચાર;
બ્રહ્માનંદ કહે શીવ વિરંચી, કોઇ લહે નહીં પાર. કાં ૦ ૭

પદ ૧૭૬૨ મું-રાગ સામેરી.

કામણીયાં રે કાંઈ કુખજા જાણે, કહાનકુંવર વશ કીધા, રાજ કં ૦ ૧
કહાનકુંવર વશ કીધા મારી બેની, વેચાતા કરી લીધા, રાજ કં ૦ ૨
વેચાતા કરી લીધા મારી બેની, ખાંધ્યા ધાગે કાચે, રાજ કં ૦ ૩
ખાંધ્યા ધાગે કાચે મારી બેની, જ્યમ નચવે તેમ નાચે, રાજ કં ૦ ૪
જ્યમ નચવે તેમ નાચે મારી બેની, બોલાવે તેમ બોલે, રાજ કં ૦ ૫

ખોલાવે તેમ ખોલે મારી બેની, થેઘ થેઘ કરતા ડોલે, રાજ ૪૦ ૬
 થેઘ થેઘ કરતા ડોલે મારી બેની, હાંજી હાંજી કહીને, રાજ ૪૦ ૭
 હાંજી હાંજી કહીને મારી બેની, વરતે સુધા થઇને, રાજ ૪૦ ૮
 વરતે સુધા થઇને મારી બેની, મનમાં ડરતા ડરતા, રાજ ૪૦ ૯
 મનમાં ડરતા ડરતા મારી બેની, કેડે કેડે ફરતા, રાજ ૪૦ ૧૦
 કેડે કેડે ફરતા મારી બેની, આઠ પોર ઓશીયાળા, રાજ ૪૦ ૧૧
 આઠ પોર ઓશીયાળા મારી બેની, એની જ ફેરે માળા, રાજ ૪૦ ૧૨
 એની જ ફેરે માળા મારી બેની, તોયે એ હુકમ ચલાવે, રાજ ૪૦ ૧૩
 તોયે એ હુકમ ચલાવે મારી બેની, સર્વે કામ કરાવે, રાજ ૪૦ ૧૪
 સર્વે કામ કરાવે મારી બેની, નીમખ ન મેલે ન્યારો, રાજ ૪૦ ૧૫
 નીમખ ન મેલે ન્યારો મારી બેની, અદ્વાનંદનો પ્યારો, રાજ ૪૦ ૧૬

૫૬ ૧૭૬૩ મું-રાગ સામેરી.

હેલી મારે વાલીડે રે કહાન, વળડી રે રંગભરજી વાંસળી રે; માણા રે રાજ;
 પ્યારી બોલે રે વાંસળી. ટેક.

માવે વળડી હોજી મોરલી રે, રંગ ભીને પ્રજરાજ,
 શખે સુણીને હોજી સુંદરી રે, બૂલી સર્વે ઘરડાનું કાજ રે. હેં ૧
 બેહુદ વાગી હોજી વાંસલી રે, તીખી જો નોતમ તાન;
 ચૌદ ભુવન ધુન હોજી સાંભળીરે, છુટયુ જો શકર કેરુધ્યાન રે. હેં ૨
 મન માંહે હરખી હોજી માનની રે, રંગભર ગળતી રે રેણુ;
 અદ્વાનંદને હોજી વાલમે રે, વાઇ રે અલોકીક વેણુ રે. હેં ૩

૫૬ ૧૭૬૪ મું.

ઓરા આવો કોડીલા રે કહાન, રંગીલારે નટવર હોજી નાવજી રે, વારી રે નાથ
 વહાલી લાગે રે વાતડી. ટેક.

વાલમ કરીયે હોજી વાતડી રે, અલબેલા રે એકાંત,
 લોજન આપું હોજી ભાવથી રે, પૂરું મારા મનડાંની ખાંત રે. ઓં
 વારે વારે જોઉં છું હોજી વાટડી રે, અતિ હરખે કરી આજ;
 પુલે તો ખીછાઈ હોજી સેજડી રે, કહાનકુંવર તમ કાજ રે. ઓં
 મન રે લોભાણું હોજી માહરુ રે, શ્યામસોહાગી તમ સંગ;
 અદ્વાનંદના હોજી વાલમા રે, રસિક સલુણા નવરંગ રે. ઓં

૫૬ ૧૭૬૫ મું.

વારી જોઉં રસીયારે, શ્યામસોહાગીરે મનોહર હોજી માવજીરે, પ્યારા રે લાદ
 ઓળું આવે રે રાજના. ટેક.

નવલ રસીલી હોજ મૂર્તિ રે, વહાલા વહાલાં મુખડાનાં વેણુ;
શ્યામ સનેહી હોજ શ્યામળા રે, નિરખીને હરખે છે નેણુ રે. વા૦ ૧
બાહે રે બાબુબંધ હોજ બેરખા રે, ગળે પેહરી પુલકાંના હાર;
લટકાં રે કરતા હોજ લાલજી રે, છેજ ભારા પ્રાણુ આધાર રે. વા૦ ૨
જનમ સંઘાતી હોજ જાહવા રે, જાણો સર્વે રસકેરી રીત;
બ્રહ્માનંદ જન્ય નીત હોજ વારણેરે, છેલાજી લોભાણું માર ચિત્તરે. વા૦ ૩

૫૬ ૧૭૬૬ મું.

લાગી મુંને આંખડલીની ચોટ, અટારીરે ઘાયલ હોજ કીધલી રે, માંણુ રે રાજ;
ચિત્ત ચોર્થુ રે શ્યામજે. ટેક૦

સર્વે સૈયરના હોજ સંગમાં રે, ગર્ધતી હું ભરવાને નીર;
ઠાલરીયે રે મુને હોજ દીઠડી રે, જમુનાજીને રે તીર રે. લા૦ ૧
અજબ અલોકીક હોજ આંખડી રે, જાહવ મારી જોર;
મન રે વેધાણું હોજ માહેરુ રે, કાળજ નાંખ્યું છે કોર રે. લા૦ ૨
હરી રે મુને હોજ હેતમાં રે, વાલીડે બીને વાને;
બ્રહ્માનંદ કહે વશ હોજ કીધલીરે, કાળુ કાળુ નેણુંવાળે કહાનરે. લા૦ ૩

૫૬ ૧૭૬૭ મું-રાગ સામેરી.

વાઘો વાઘોરે મીઠડી મોરલડી કહાનુડા, તીખી તાનમેરે રાજ. તી૦ ૧
જમુનાને તટ જાહવા, તમે વાઈ શ્યામ સુજાણુ;
મોહન તારી મોરલી રે, મારાં હરીયેલ મન ને પ્રાણુ. તી૦ ૨
દીલડું ઘાયલ થઈ ગયું રે, મુને કાંઈ ન સુઝે કામ;
અતી અણીઆળી તારી આંખડીરે, મુંને ચોટ લગાડેલ શ્યામ. તી૦ ૩
સાંભળતાં સુધ વીસરી રે, મારુ હૈડું ન રહ્યું હાથ;
હું વારી તુજ ઉપરે રે, વહાલા બ્રહ્માનંદના નાથ. તી૦ ૪

૫૬ ૧૭૬૮ મું.

મોહી મોહીરે માણીગર મોહીડે લટકાળા, ખ્યારા લાલજી રાજ. ખ્યા૦ ૧
માણીગર તારે મોહીયે રે, મુને ખુબ લગાડેલ ખાંત;
નટનાગર નિરખ્યા વીના રે, મારે નાવે મન નીરાંત. ખ્યા૦ ૨
બાળુ કાળુ આંધીયા રે, તેના શા કરુરે વખાણુ;
ગરક થઈ તારા ગીતમે રે, મારા ઠાલરીયા દીવાન. ખ્યા૦ ૩
તાણો છે ચિત્ત તાનમાં રે, તમે જાણો રસની રીત;
બ્રહ્માનંદના વાલમા રે, મારે તમથી લાગેલ પ્રીત. ખ્યા૦ ૪

પદ ૧૭૬૯ મું.

થઈથઈરે ઘાયલ મારગડામાં મોહનની, લાગી આંખડી રાજ. લાં ૧
ચીત્રામણ સરખી થઈ રે હું તો, જાદવ મૂર્તિ જોઈ; લાં ૨
માવા આડી મીટમેં રે, મુને પ્રીતમ લીધી પ્રોઈ. લાં ૨
લાગતા પગ લડથજ્યો રે, તો ધરણી પડી અઠલાઈ; લાં ૩
મોહન તારી મૂર્તિ રે, મારે ચોંટી ચીત્તડા માંહી. લાં ૩
જલ ભરવું ભૂલી ગઈ રે, ભૂલી સૈયરુ કેરો નોર; લાં ૪
અક્ષાનંદના વાલમા, તારાં લોચન તીખાં જોર. લાં ૪

પદ ૧૭૭૦ મું.

રહો રહોરે રસીયાજી રાતડલી રંગ ભીના, મારા મોહોલમાં રાજ. માં ૧
હુશી જોલાવો હેતમાં રે, તમે છોગાળા વ્રજચંદ; માં ૨
ખ્યારા સેજ પધારીએ રે, વારી રૂપાળા રાજંદ. માં ૨
સેજ ખીછાઈ કુલડે રે, કીધી દીપક કેરી જોત; માં ૩
રંગની વાળો રેલડી મારા, ડોલરીઆ દેશોત. માં ૩
લોજન નવલી ભાતનાં રે, કીધાં કહાનકુંવર તમ કાજ; માં ૪
અક્ષાનંદના વાલમા રે, આવી મેહર કરોને મહારાજ. માં ૪

પદ ૧૭૭૧ મું-રાગ સામેરી.

મોહનરે મોહી તારે લટકે, મોહી તારે લટકે મોલીડાને ચટકે. મોં ૦
લટકે તારે મારુ મનડું લોભાણું, લટકેથી વેણુ વળવ. મોં ૧
લટકાં તારાં અતી ખ્યારાં રે લાગે, મીઠડા જોલા માવ. મોં ૨
વણુ રે દીઠે ઉર દુઃખડુ વધે છે, દીઠાથી સુખડું થાય. મોં ૩
લટકાળા મન મોહન તારુ, મુખ મેલ્યું નવ જાય. મોં ૪
રસીક સલુણા તારુ રૂપ અલોકીક, નિરખીને થઈ છું નિહાલ. મોં ૫
અક્ષાનંદના નાથ રંગીલા, લટકાળા નંદલાલ. મોં ૬

પદ ૧૭૭૨ મું.

વેંધાણી રે વહાલાની વાંસળીયે, વહાલાની વાંસળીયે મોહનજીને મળીયે. વેં ૦
રાસ રમ્યા સારુ વનમાં તેડાળ્યાં, શરદ પુનમની રેણુ. વેં ૧
નોતમ રાગ આલાપીને નટવર, જોહડ વળડી વેણુ. વેં ૨
મોરલી સુંણી મારુ મનડું લોભાણું, સુરત લાગી એક તાન. વેં ૩
આતુર થઈ હું તો અખકીને ઉઠી, ભૂલી રે લોજન પાન. વેં ૪
મોહન કાજ લીધો મારે માથે, લોકતણો અપવાદ. વેં ૫
અક્ષાનંદ કહે ઘાયલ થઈ છું, મોરલીને નાદ. વેં ૬

પદ ૧૭૭૩ મું.

આલો રે પ્રીતમજીની પાસે, પ્રીતમજીની પાસે જો રમવાને રાસે. આ૦
જમુનાને તીર જહુપતી વહાલો, મોરલી મનોહર વાય. પ્રી૦ ૧
અંતર ધીર રહી નહીં મારે, મનડું સુંણી લલચાય. પ્રી૦ ૨
ઘરડાનો ધધો હાથ ન લાગે, રટના લાગી એક તાર. પ્રી૦ ૩
પાવન નેણ કરીશું રે સજની, નિરખીને નંદકુમાર. પ્રી૦ ૪
ગજગતી ચાલ અલોકીક જેની, જોઈને ચોરાણું ચિત્ત. પ્રી૦ ૫
બ્રહ્માનન્દના નાથ સંગાથે, પૂરણ લાગી પ્રીત. પ્રી૦ ૬

પદ ૧૭૭૪ મું.

જાઈશ રે શ્યામળીયાની સાથે, શ્યામળીયાની સાથે છેડા નાખ્યો માથે. જા૦
નંદના નંદનથી નેડો રે બંધાણો, એ વીના મન અકુલાય. શ્યા૦ ૧
જગના જીવનને ન દેખું રે જ્યારે, જીગતુદય રજની જાય. શ્યા૦ ૨
ઠહાનકુંવર સાથે પ્રીત કરીને, અરપી દીધું મેં તો અંગ. શ્યા૦ ૩
મસ્તક જાતાં પડે નહીં મોળો, રસીક સલુણાનો રંગ. શ્યા૦ ૪
લોકતણી મરજદ તજી મેં તો, શું કરશે સંસાર. શ્યા૦ ૫
બ્રહ્માનન્દનો નાથ રંગીલો, નયનતણો શણગાર. શ્યા૦ ૬

પદ ૧૭૭૫ મું—રાગ સામેરી.

સખી નાવલીયો નવરંગ, અમથી રીસાણું રે;
ઝોલી સોઠડલીને સંગ, બુધર ભરમાણા રે. ટેક.
અમ સાથે નવ રાખતા રે, અંતર એક લગાર;
બુધરને ભરમાવીયા કોઈક, કામણુગારી નાર. અ૦ ૧
હસતા રમતા હેતમાં રે, મળતાં દેતા માન;
લેઈ એકાંતે લાલના કોઈ, કામણે ભરીયા કાન. અ૦ ૨
બહુ હેતે બોલાવતા રે, રંગલીનો રસ રીત;
બ્રહ્માનન્દને વાલમે હવે, પર ઘર જોડી છે પ્રીત. અ૦ ૩

પદ ૧૭૭૬ મું.

જેની રસીયો ભરાણો રે રોષ, જઈને મનાવો રે;
કાંઈ નથીરે અમારો દોષ, કંઈ સમજાવો રે. ટેક.
પીચુડે અમને પરહ્યાં રે, કુંણ જાણે શા કાજ;
વાલમના વીજોગથી મારે, દીલડામાં થાય છે દાઝ. જઈ૦ ૧
જે માગે તે આપશું રે, કેહશે તે કરશું ટેલ;
જેમ તેમ કરીને મેળવો, મુને છોગા તે વાળો છેલ. જઈ૦ ૨

સુખ ન આવે સેજડી રે, જુગતુલ્ય રજની જાય;
અક્ષાનંદના વહાલા વીના મુને, મંદિર ખાવા ધાય. જઈ ૩

પદ ૧૭૭૭ મું.

સખી શ્યામળીયે અમ સાથ, અખોલા લીધા રે;
વહાલો નિરમોહીડો મારો નાથ, કુણે વશ કીધા રે. ટેક.
માયા લગાડી મોરથી રે, છળીએ દીધો છેડ;
અમને મેલ્યાં ઉભલાં, જઈ નવલા તે કીધા નેહ. અ૦ ૧
આંટી રાખે છે અંતરે રે, શ્યામળીયો અમ સગ;
જુનાં જાણી પરહર્યા, વહાલો રાચ્યા તે નવલે રગ. અ૦ ૨
વહાલો વીસારી મેલીયાં રે, શું રે જીવ્યાનુ સુખ;
અક્ષાનંદ અક્ષાંડમાં ખીજું, નહીં રે એ જેવું દુઃખ. અ૦ ૩

પદ ૧૭૭૮ મું.

તમે મોટા છોજી મહારાજ, હશી સુખ ખોલો રે;
હવે રોષ તજે વ્રજરાજ, અંતર ખોલો રે. ટેક.
અક્ષરના છો આત્મા રે, અનંત ભુવનના ઈશ;
ન ઘટે તમને નાથજી એવી, સંકુને ઉપર રીશ. હ૦ ૧
જેવાં તેવાં રાજનાં રે, અમને તમારી આશ;
રસીયાજી નવ રીજીયે* વારી, અમ સાથે ઉઠાસ. હ૦ ૨
રમો હસો રંગ રીતમાં રે, ચિત્ત ધરો ઉછાવ;
અક્ષાનંદના વાલમા તમે, દીલડાના દરીયાવ. હ૦ ૩

પદ ૧૭૭૯ મું-રાગ વેરાડી.

વહાલી મુંને લાગે વહાલા તારી વાતડી રે, ઠરે છે છાતડી રે. ટેક.
ખાંઢે ખાજી વળી, તીલ ને ત્રાજી ગાલમાં રે;
મારુ મનડું પામ્યું મોહ, તારી ચાલમાં રે. વ૦ ૧
સુખની જ્યોતિ લલકે, મોતી કાનમાં રે;
જેઈ થઈ ગુલતાન, તારા વાનમાં રે. વ૦ ૨
વાઓ છો હેરી મોરલી, ગેરી રાગમાં રે;
ચિત્ત ચોરાણું છેલ, પેચાળી પાધમાં રે. વ૦ ૩
અતી ખ્યારી વસી મૂર્તિ, તારી ચિત્તમાં રે;
અક્ષાનંદના નાથ મોહી, તારા ગીતમાં રે. વ૦ ૪

પદ ૧૭૮૦ મું.

મોરલી વળાડી વહાલે મન લીધલાંરે, કામણુ કોધલાં રે.	ટેક.	
ઓર્ચીતી અધરાત, વાગી વાંસળી રે;		
સુણતાં ભૂલી શુદ્ધ, ધાયલ થઇ ઢળી રે.	મોં	૧
કુણુ જાણે જે શુંયે કર્યું, ખીજું કંઈ ન સુઝે રે;		
મહનો લાગે ધાવ, તે તો કેમ રુઝે રે.	મોં	૨
મોરલી માંડી મંત્ર બણ્યા, ભાવથી રે;		
ચિત્તમાં લાગી ચોટ, મોહું ભાવથી રે.	મોં	૩
દોહવી ભૂલી ગાય, દુધની દોહની રે;		
પ્રદ્યાનંદને નાથ, નાખી મોહની રે.	મોં	૪

પદ ૧૭૮૧ મું.

મન મારુ મોહું વહાલા તારા વાનમાં રે, મોરલીની તાનમાં રે.	ટેક.	
લટકાં તારાં લાલ, સુંદર હાથનાં રે;		
ચિત્ત થયાં ચકચૂર, ગોપીજન સાથનાં રે.	મં	૧
શું કહું હું શ્યામ, શોભા નેણની રે;		
મીઠી લાગે માવ, વાલપ વેણની રે.	મં	૨
પુલકાં કેરા હાર, હિયે હીંડળે રે;		
છોગલાં ભેઈ છેલ, મન મુનિવરનાં ચળે રે.	મં	૩
દીલકાંના દરીયાવ, સુંદર શ્યામળા રે;		
પ્રદ્યાનંદના નાથ, આવો ઉતાવળા રે.	મં	૪

પદ ૧૭૮૨ મું.

ઉધાણ કેહેજો સંદેશો શ્યામને રે, પુરો આવી હામને રે.	ટેક.	
કંઠણુ થયા કેમ કહાન, મથુરા જાઈને રે;		
મોટા કીધા માવ, ગોરસ પાઈને રે.	ઉં	૧
વહાલપણની વાત, વાલમ વીસર્યા રે;		
મથુરામાં મોરાર, નવા નેહ કર્યા રે.	ઉં	૨
સુધ ભુલ્યા તમે શ્યામ, ગોકુલ ગામની રે;		
ભલી મળી ભાવીક, કુખજ કામની રે.	ઉં	૩
મજવાસીને નાથ, ચિત્ત ન આણીયાં રે;		
પ્રદ્યાનંદના નાથ, તમને જાણીયા રે.	ઉં	૪

પદ ૧૭૮૩ મું-રાગ વેરાડી.

કહોને આજ તમે ક્યાં હતા રે, દીસે નેણે નીદ્ર ખુંમારી રે,
 મરમાળાજી રે;
 સાચું કહોને મારા શ્યામ કહાનુડા, વંશીવાળાજી રે. ટેક.
 બુધર તમને લોળાવ્યા રે, એવી કુણ મળી ધૂતારી રે. મ૦ ૧
 લડથડતાં પગલાં ભરો, વહાલા આળસ ઝાઝું અંગે રે. મ૦ ૨
 લોભાણા રે તમે લાલજી રે, વારી શ્યામળીયા કે સંગે રે. મ૦ ૩
 કુંજે એવા તમને વશ કર્યા રે, તેણે ખીતા ખીતા ખોલો રે. મ૦ ૪
 અદ્વાનંદના વાલમા રે, ખ્યારા અમશું અતર ખોલો રે. મ૦ ૫

પદ ૧૭૮૪ મું.

ક્યાંથી આવ્યા તમે કહાનજી રે, મારા ગુણવતા ગીરધારી રે,
 પ્રીતમ ખ્યારાજી રે;
 એકલડા રે અલખેલ ડોલરીયા, નંદદલારાજી રે. ટેક.
 છેલ તમારી ચાલમાં રે, અમને ભરમ પડે છે ભારી રે. પ્રી૦ ૧
 જેમ થયું તેમ જાહેવા રે, સાચુ કેને શ્યામ સુહાગી રે. પ્રી૦ ૨
 અમને તે એમ જણાય છે રે, તમે રજની ક્યાંધંક જાગી રે. પ્રી૦ ૩
 કાજળ રેખ કપોલમાં રે, રૂડી લાગે છે રૂપાળી રે. પ્રી૦ ૪
 અદ્વાનંદના વાલમા રે, આજ આવ્યા છો રંગ ઢાળી રે. પ્રી૦ ૫

પદ ૧૭૮૫ મું.

માવ પડી રહી મોજડી રે વહાલા, આવા ક્યાં અકળાણુ રે,
 કુંજવિહારીજી રે;
 ખીક સહીત મારા નાથ, શ્યામળીયા ચાલ તમારીજી રે. ટેક.
 વાંસે ફરીને જોતા વાલમા રે, તમે આવો છો ઉભણા રે. કું૦ ૧
 કેને ધર જાઈ કહાનજી રે, આવ્યા પીતાંબર વિસારી રે. કું૦ ૨
 નવલ રંગીલી મારા નાથજી રે, અંગ સાડી ક્યાંથી ધારી રે. કું૦ ૩
 શૂર થઈને તમે છેલવર, આવા ખીલ્યો શું બહુ નામી રે. કું૦ ૪
 અદ્વાનંદના વાલમા રે, સમા રહીયે અંતર જામી રે. કું૦ ૫

પદ ૧૭૮૬ મું.

ગિરિધર ગોકુલ ગામમાં, સરવે રેહે છે લોક કગારાં રે,
 ક્યાંધં ન જાયેજી રે;
 લેરખડા રે નંદલાલ અતિશે, છેલ ન થાયેજી રે. ટેક.
 અતરમાં રે ઉડાં ઘણાં રે, બહારે ખોલો મુખથી સારાં રે. ક્યાં૦ ૧

કાંધક કામરુ દેશની રે વહાલા, વિદ્યા મજમાં આવી રે. કયાં ૨
જે જે તમને રાખશે રે, કોઈક ભુધર ભરમાવી રે. કયાં ૩
અમ જેવાંને ઘરે આવતાં રે, મનમાં ખીક ન ધરશે બળીયા રે. કયાં ૪
પ્રદ્યાનન્દ કહે માનજે રે, વારી શીખામણુ સ્થામળીયા રે. કયાં ૫

૫૬ ૧૭૮૭ મું-રાગ મેવાડો.

મોરલીમાં મોહી છું વારી, ધીરી ધીરી વાળે હો, માણીગર માવા;
મીઠીને યોલે છે હો તારી રે, મોરલીજી હો, માણીગર માવા. ટેક.
ભણક પડી છે મારે કહાનજી હો, નટવર તારી. મો ૧
મનડુ ધાયલ હો થયું રે, માહેરુ જી હો. મા ૨
તનડું વેધાણું ગેરી તાનજી હો, કુંજવિહારી. મો ૩
દીલમાં દીવાની હો જેવી રે, હું થઈ જી હો. મા ૪
ઝંખના લાગી છે આઠો જામ જી હો, પ્રીતમ ખ્યારા. મો ૫
ચિત્તડું ચોરાણું હો તારી રે, ચાલમાં જી હો. મા ૬
હાથ ન લાગે ધરનું કામ જી હો, રહો માં ન્યારા. મો ૭
મનોહર દીઠી હો તારી રે, મૂર્તિ જી હો. મા ૮
આવીને વસી છે મનમાંજી હો, અતિ અલખેલા. મો ૯
પ્રદ્યાનન્દ કહે મુને રે, તુજ વિના જી હો. મા ૧૦
અધ ક્ષણુ રહ્યો રે નવ જાય જી હો, રગના રેલા. મો ૧૧

૫૬ ૧૭૮૮ મું.

જોઈહું લોભાણી હો કહાના રુડે રુડે રૂપે રહી જી હો, નટવર ખ્યારા;
કુલડે છાઈ છે હો તારી રે પાઘડી જી હો, નટવર ખ્યારા. ટેક.
કુંડળ લળકે ખેઉ કાનજી હો, શ્યામ સોહાગી. જો ૧
સાવ રે સોનેરી હો, શોભે રે સેહરો જી હો. ન ૨
વાલપ વાધે છે ભીંનેવાન જી હો, લગની લાગી. જો ૩
કપોલે શોભે છે હો, તીલ રે ત્રાજુડે જી હો. ન ૪
અણીઆળાં શોભે છે રૂઝાં નેણુ જી હો, નન્દના નન્દા. જો ૫
આડ ખીરાજે હો, નીકી રે ભાલમાં જી હો. ન ૬
વહાલા વહાલા યોલો છો મુખ વેણુ જી હો, બાલગોવિદા. જો ૭
દાડમ કળીની હો, શોભા રે દાંતની જી હો. ન ૮
મુખડુ ખીરાજે પુરણ ચદ જી હો, સુંદર સારા. જો ૯
છખી હો અલોકીક તારી રે, શ્યામળા જી હો. ન ૧૦
બલિહારી જાય છે પ્રદ્યાનન્દ જી હો, જીવન મારા. જો ૧૧

૫૬ ૧૭૮૯ મું-રાગ મેવાડી.

યેજી મુંકે માયા લગીલોરે (?) લેણું, મુંજે વાલેડે કે નીહલણુ ન હેંદી, (?)
અલી રેદી રેંદી અની; (?)

મુંજે નેહડો લગો કહાનસેં.

હિન ધારુ આઉં ઘેલડીરે, મુંજે નેહડોની લગો, નિયારેતે નિરાંતડે; (?)

મુંજે નેહડો લગો કહાનસેં, યેજીં ટેક.

સેજ બીછાઇયાં કુલડેડે, મુંં કોઠીંદિ એકાંતડે. મુંં ૧

મીઠડી વાઈ મોરલીડે, મુંં મોહન ગીડો મનડે. મુંં ૨

ભ ન ડસાં હિન કેડે, મુંં તપી અચેતો તનડે. મુંં ૩

ભુરકી વ્યધી ભુદરડે, મુંં થઈ વધ ગુલતાનડે. મુંં ૪

અહ્માનંદચે વસ કરી, મુંં વિઠલે ભીંને વાનડે. મુંં ૫

૫૬ ૧૭૯૦ મું.

તુંજી આઉ બંદી અચીયાલોરે વલા, મુંજે વિસામેકે અખીયેમે રખંદી,
જતન કંદી કંદી અની;

મુંજે મનડો બધો તોસે,

શ્યામ સોહાગી શ્યામલાડે, મુંજે મનડો બધો, તું ધારુવે હાલડે;

મુંજે મનડો બધો તોસે, તુંં ટેક.

રીઝી ઐયા તોજે રૂપમેડે, મુંં ચગી તુંજી ચાલડે. મુંં ૧

અણુદીઠેઠ નીગરોડે, મુંં દીઠેસે દુઃખ દુરડે. મુંં ૨

આઉં મગાથી એતરોડે, મુંં રોજા નીત હજુરડે. મુંં ૩

નહડો કુવર નહજેડે, મુંં તોસે મુંજી તાનડે. મુંં ૪

અહ્માનંદચે તો મથા, મુંં કરીયાં તન કુરખાનડે. મુંં ૫

૫૬ ૧૭૯૧ મું.

દરદે હું તો ઘેલડી ડોલું, ભેરે બેનિ હારે મુને કહાનુડાને નેણુંને બાંણુરે,
ઘાયલ કીધી કીધી હેલાં ભેને;

કામણિયાં કર્યા શ્યામજે, દરં

જમુના તીરે બદવેરે, મુને કામણ કીધાં, બેહદ વાઈ વેણુરે મુને;

કામણિયાં કર્યા શ્યામજે. દરં ટેક.

સાંભળતાં સુધ વીસરીરે, કાં મન થઈ ગયું વેરાણુરે. કાં ૧

આડો આવી ઉભલો રે, કાં સુંદર શ્યામ સુખણુરે. કાં ૨

નેણું કેરી સાનમાં રે, કાં પ્રીતમ હરીયા પ્રાણુરે. કાં ૩

આજ ગઈતી એકલી રે, કાં જમુના ભરવા નીરરે. કાં ૪

અહ્માનંદને વાલમે રે, કાં છાનો તાણુયો ચીરરે. કાં ૫

૫૬ ૧૭૯૨ મું.

નટવર નંદને લાલેભેરે હેલી હારે, એની કામણગારી બેહુક વળડી,
વંશી ખ્યારી ખ્યારી હારે;

મારું ચિત્તડું હેયું તાનમાં,
મોરલી કેરા નાહ બેનીરે, મારું ચિત્તડું હેયું, છેલ લગાડી ચોટરે;
મારું ચિત્તડું હેયું તાનમાં, નટ૦ ટેક.
શુદ્ધ ભૂલી શરીરની રે, માં થઈ ગઈ લોટપોટ રે. માં ૧
મનમાં લાગી માવનીરે, માં ઝંખના આહુ ભમ રે. માં ૨
કુણુ બાણે જે શું કર્યુંરે, માં કાંઈ ન સુઝે કામ રે. માં ૩
પરવશ થઈ ગઈ પ્રેમમાંરે, માં હૈડું ન રહ્યું હાથ રે. માં ૪
બ્રહ્માનંદ કહે કારમીરે, માં નાંખી ભૂરફી નાથ રે. માં ૫

૫૬ ૧૭૯૩ મું-રાગ કટાકડો.

લાલન અસા વટ ઈળ, મુંબ પરીયનડે;
અસાં વટ ઈળડે હેલિ દરશન દીળ, મુંબ પરીયનડે. લાં ૦ ટેક.
મન ક્રમ વચને તું જી ઐયાંડે વહાલા;
અચીંદ્રે ને વેધે કોદી, મનમેં મ ખીળ. મું ૦ ૧
ચોંપ કરીડે મું તો, સેજ ખીછાઇડે વારી;
પ્રેમ સહીત રસ, અધુરજો પાયળ. મું ૦ ૨
મોરલી બળળ ચંગી, અતી નવરંગીડે વહાલા;
રસીઆ સનેહીડે, મુંજે નજર આગી રહેળ. મું ૦ ૩
બ્રહ્માનંદજીડે ખ્યારા, રોળ માં ન્યારાડે વારી;
કહાનુડા અચીને, મુકે રસબસ કીળ. મું ૦ ૪

૫૬ ૧૭૯૪ મું.

ચરનકમલજી ઐયાં બંદી, મુંબ મેરમડે;
ચરનકમલજી બંદી પરીયન સદી, મુંબ મેરમડે. ચં ૦ ટેક.
આઉં તુજી બંદીડે વહાલા, જનમ જનમજી વારી;
હુથતાં બેડીને, ઉભી હાજર રદી. મું ૦ ૧
સેજડી અચીને મુંજે, જનમ સુધારોડે વારી;
પ્રાણુજી સનેહી તોજે, પગે આઉ પોંદી. મું ૦ ૨
લગન લગીડે મુંજી, રથામરા સનેહીડે;
તોજી મૂર્તિ માધુરીડે, મુંજે હૈડે ધરંદી. મું ૦ ૩

અક્ષાનંદચેટે મુળ, નવલ વિહારીટે વારી;
ન્યારી ન્યારીટે, મુજી નજર ઠરદી. મું ૪
પદ ૧૭૮૫ મું.

મોહન મોહાલે પધારો, રંગભીના રે;
મોહાલે પધારોરે, મારો જન્મ સુધારોરે રંગભીનારે. મો ૦ ટેક.
ગજગતી ચાલે, ગુલતાન થઈ છું હું તો;
ચિત્તને ચોરે છે, રાવલો કમર કટારો. ૨૦ ૧
આડી આડી મીટે જોતાં, મનડાંને મોહતા વારી;
નીપટ લાગે છે, વહાલો નેણુંનો નજારો. ૨૦ ૨
નવલ કલંગી ચગી,* રસીક રસીલી લાગે રે;
મોલીડું શોભે છે, જાણે કુલડાંનો ભારો. ૨૦ ૩
અક્ષાનંદના રે વહાલા, છેલ છળીલા વારી;
આવી મારા મનડા કેરા, તાપ નિવારો. ૨૦ ૪
પદ ૧૭૮૬ મું.

મોહન મનડું હરો છો, મરમાળા રે;
મનડું હરો છો, છેલા રગમા ફરો છો મરમાળા રે. મો ૦ ટેક.
મોરલી વળતા ગેરી, લાલ તો રંગીલા લેહેરી;
રસના રંગીલા મારા, ઉરમાં ગરો છો. મ ૦ ૧
જરકસી પેરી રેજામા, આવો છો સામા વારી;
ભાવ સહીતાં પ્રેમે, પગલાં ભરો છો. મ ૦ ૨
પાઘડલી પેચાળી બાંધી, રો છો દગ સાંધી વહાલા;
રંગના રંગીલા છોગાં, શીશ ધરો છો. મ ૦ ૩
અક્ષાનંદના રે વહાલા, છેલ ગુમાની રે લાલા;
લોચન અમારાં, †સુકળ કરો છો. મ ૦ ૪

પદ ૧૭૮૭ મું—રાગ કરાઇડો.

નંદન નિગરડા આડો અચી, મોકે કુરો ચેથો કહાન વહાલા;
એ પ્રજળ પ્રજળ નીવાસી. નં ૦ ટેક.
વાટ હલદે કેસે, વેડ ન કળજે વહાલા;
હુંડેમે ડસળ તપાસી. મો ૦ ૧
મગમે અચેદે મુંજે છેડો, ઝલેથો કહાના;
ચેડી કેડી તોકે આસી. મો ૦ ૨

હાથ બેડી આંથી તોડે, હલણ ન દે મુકે વહાલા;
લોક ઉસંદા કંદા હાંસી.

મોં ૩

બ્રહ્માનંદજી વહાલા, મથાને ઉસેથો અલા;
ભલા તુજી અધ્યાં આઉં દાસી.

મોં ૪

૫૬ ૧૭૯૮ મું.

છડીદે ધુતારા મુંજે છેડો, તું તો કેડો અધ્યે કહાન ભલા;

એ નંદજી નંદજી અનાડી.

છં ૧૬૬.

કેડી હાથે મનમં, તુંજે વાંસે અચેથો મુંજે;

ચાવી આઉ કંદિ તોજી ચાડી.

તું ૧

મૈ તાં અસાંજી સુંધા, તું નિભાધયેથો સુંધા;

ધોડી અચેથો ગેની ધાડી.

તું ૨

હુંધડે અસાંકે ભલા, વાટ હલંદે વહાલાડે;

ગજીયે કો તું દાડી દાડી.

તું ૩

બ્રહ્માનંદજી પ્યારા, કો તું કરીયે થોરારા;

સાવ સોનેરી ફાડી સાડી.

તું ૪

૫૬ ૧૭૯૯ મું.

શ્યામલીયા સનેહી વંસીવારા, તો કે ખમા મુંજે સેણ સચા;

એ આઉં તોજી આઉં તોજી બંદી.

શ્યાં ૧૬૬.

હાથ બેડી અગીયાં તુજે, હાજર ઐયાં વહાલા;

સેવાની કરીયાં પેરુ સંદી.

તોં ૧

રસિક સલુણા તોડે, અખીયામે રખીયાં વહાલા;

જિયડેજે જતન કરંદી.

તોં ૨

મૂર્તિની તોજી મુંજે, હૈડેમં ધરીયાં વહાલા;

મુખસેનિ નામ જખંદી.

તોં ૩

બ્રહ્માનંદજી વહાલા, મડેકે આઉં કંદી ઢલા;

તુજેની સાથ હલંદી.

તોં ૪

૫૬ ૧૮૦૦ મું.

કુંજળ વિલાસી વજવાસી, ચોરા અચો મુંજી શ્યામ ચંગા;

એ પ્રીતમ પ્રીતમ પ્યારા.

કું ૧૬૬.

આંગણિયે અચીને મુંજે, ચોરલી વળજી વહાલા;

ગેનજી કરાધડે સંદા ઠારા.

ચોં ૧

મંદિરિયેનિ ઇળ મુંજે, ઘોરી મથા વંળ તુંજે;	
કોડિલાની કાનર કારા.	ઓ૦ ૨
પાધનિ સોનેરી મથે, પુંચી જડાઉ હથે;	
શ્યામલિયા ડસોથા સુધા સારા.	ઓ૦ ૩
અહ્માનંદ ચેડે મુંળ, પ્રાણ સનેહી સચા;	
મોહન અંખિયેળ તારા.	ઓ૦ ૪

૫૬ ૧૮૦૧ મું-રાગ કાલીડો.

રંગભીનો ખેલે રે, કંકોલેલ નેણુવાળો કહાન રે.	રં૦	ટેક.
જળ જમુનાનાં હું તો, ભરવા ગધતી રે;		
સામું ભેઈ કીધેલ મુને સાન રે.	રં૦	૧
ગીત મધુરાં ગાવે, સનમુખ આવે રે;		
વાલીડો સુંદર ભીને વાન રે.	રં૦	૨
રસની રીતી બાણે, ન મળે નાણે રે;		
તાણે ચિત્ત મોરલડીની તાન રે.	રં૦	૩
અહ્માનંદનો રે વહાલો, નંદજનો લાલો રે;		
ધરે એનું મહામુનિવર ધ્યાન રે.	રં૦	૪

૫૬ ૧૮૦૨ મું.

મરમાળે માવે રે વળાડી, બેહુદ રુડી વેણુ રે.	મ૦	ટેક.
ચિત્તડું લેવા ઓલે, રંગભર ડોલે રે;		
બોલે મુખ વેણુ મીઠાં સુખ દેણુ રે.	મ૦	૧
વહાલાની વશી વાગી, અમકી ભાગી રે;		
રટના લાગી છે દીન રેણુ રે.	મ૦	૨
માથે મોતીનો ઝૂડો, લાગે છે રુડો રે;		
નિરખવા જેવાં સુંદર નેણુ રે.	મ૦	૩
લાવે છે વ્રજનો ઢાળો, અતિ રૂપાળો રે;		
છોગાળો અહ્માનંદનો સેણુ રે.	મ૦	૪

૫૬ ૧૮૦૩ મું.

અલવીલો ઉલો રે ભોરાવર, જમુના કેરે તીર રે.	અ૦	ટેક.
ઓર્ચીતો આવે, બેની ભેરે બોલાવે રે;		
છોટા બહુ છોરા લાવે ભીર રે.	અ૦	૧
સનમુખ આવે ગાતો, વંશીને વાતો રે;		
રંગનો રાતો છેલ અહીર રે.	અ૦	૨

ચોરે ચિત્ત નેણુને ચાળે, ભાવથી ભાળે રે;
આળે આળે આવીને તાણે ચીર રે. અં ૩
બ્રહ્માનન્દનો રે ખ્યારો, એને કોઈવારો રે;
નથી મુને ભરવા દેતો નીર રે. અં ૪

પદ ૧૮૦૪ મું.

નંદજનો નાનડિયો, આડો આવી માગે મહીનાં દાણુ રે. નં ૦ ટેક.
ખાલે મુખ ઘેલું ઘેલું, ફાડે છે હેલું રે;
જાણુ કોઈ દેશતણો દીવાન રે. નં ૦ ૧
ખાજે છે આવી વાટે, દાણુને માટે રે;
વાટે વહેતા દેહે આવી આણુ રે. નં ૦ ૨
જલ ભરતાં રે વારે, ઉલો છે આરે રે;
મારે છે આંખડલીનાં ખાણુ રે. નં ૦ ૩
બ્રહ્માનન્દનો રે સંગી, છે જાળહુ રંગી રે;
જાણુ રસ રંગની રીત સુજાણુ રે. નં ૦ ૪

પદ ૧૮૦૫ મું-રાગ હુમરો.

મોહન જાન દેરી, ચલ્યો જાત સૈયરકો સંગ. મોં ૦ ટેક.
નવલ ગગરીયાં નીરકી, મેરે શીરપર લાગત ભાર;
રોકત હો કથું સાંવરે તુમ, માનો હો નન્દકુમાર. મોં ૦ ૧
નટનાગર નહી કીજીએ વારી, જમુનાકે તટ જેલ;
ઠાહેકું ગારી દેત હો કહાના, હમ જાને તુમ છેલ. મોં ૦ ૨
મહી માખનકું ખાય કે ખ્યારે, ખુબ ભયે મસ્તાન;
મગ ખીચ આડે આયકે, અખ માગન લાગે દાન. મોં ૦ ૩
છેડ કરો નહીં સાંવરે, હમ જોરી કહત હે હાથ;
ચોરે ખહુત કરી જાનિયો, છેલા બ્રહ્માનન્દકે નાથ. મોં ૦ ૪

પદ ૧૮૦૬ મું.

સુંદર શ્યામકીરી, મોકું લગીરિ દગનકી ચોટ. સું ૦ ટેક.
સખ સખીયનકું સંગ લઈ મે તો, ગધતી જમુના ઘાટ;
છેલ છળીલો સાંવરો આલી, વાલમ ઠાડો વાટ. સું ૦ ૧
ખેલત ગોપકુમારમે તહાં, કુવર રંગીલો કહાન;
મારે મોકું દેખકે તીજે, લોચનહુકે ખાન. સું ૦ ૨
લાગત ખેશુદ્ધ હો ગઈ, મેરા હાથ ન રદ્યા શરીર;
ધરણિકે પર મે પરિ, મોકું ભઈરી અલોકિક પીર. સું ૦ ૩

ઘાવ લગ્યા રુએ નહી આલિ, સુએ નહિ નીશ લોર;
બ્રહ્માનન્દકે નાથકી દેખો, અખિયાં કરડિ ભેર. સું ૪

૫૬ ૧૮૦૭ સું.

મોહનલાલકીરી, મેં તો મૂર્તિમેં ભઈ ગુલતાન. મો ૦ ટેક.
મનમોહનકિ મૂર્તિ, મેરે હિયકે નૌતમ હાર;
નિમખ ન મેલું નેનસે ખ્યારો, પ્રાનહુંકે આધાર. મો ૦ ૧
ચલનિ હસનિ ખોલનિ વાકી, આય વસી ઉરમાંહી;
જીવહુંકે સંગ જડ ગધ, કહો કીસ વિધિ વીસરી જાહી. મો ૦ ૨
સુંદર ગજરે કુલકે નીકી, શીર પગીયાં શોભંત;
મુખ માનું પુરન ચંદસો યાકે, દારમ કલીયાં દંત. મો ૦ ૩
રુચીર કલંગી બન રહી, અરુ તોરે કુલ અનૂપ;
બ્રહ્માનન્દકે શ્યામકો આલી, રસીક મનોહર રૂપ. મો ૦ ૪

૫૬ ૧૮૦૮ સું.

નન્દકુમારકીરી, સખી અખીયાં રંગ ગુલાબ. નં ૦ ટેક.
શોભા નૌતમ બ્રહ્મકી બની, મુખ કરી કહિ ન જાય;
માનું કમલપર ભૂગ દોય, આલિ ખેઠે રોષ ભરાય. નં ૦ ૧
રાજત ગૌર કપોલપર નીકે, કુંડળ ચપળ નવિન;
માનું આવત ચંદકે ઢીંગ, મીલન કાજ દોઉ મીન. નં ૦ ૨
શોભિત સુંદર શ્યામકે ઉર, મોતીનહુંકો હાર;
માનું ધટિ આભતે શુભ, ગંગ ભઈ દોય ધાર. નં ૦ ૩
ઉદર કુમોદનિ પત્રસો, અરુ નાભિ ગોળ ગંભિર;
બ્રહ્માનન્દકે નાથકું સખી, નિરખ મિટિ ભવ પીર. નં ૦ ૪

૫૬ ૧૮૦૯ સું-રાગ દુમરી.

મસ્તાન કાનર કારે, રસીક મોય મારીવે નેન નજારે. મં ૦ ટેક.
જમુના ગર્ધતિ પાનિ, તટ કાઠો હે છેલ ગુમાનિ. મં ૦ ૧
જાદુરા હે યાકે દુગમેં, આય મિલ્યો મોહન મોય મગમે. મં ૦ ૨
મોય ટેડી નેન નિહારી, વસ કીનીવે કુંજવિહારિ. મં ૦ ૩
બ્રહ્માનન્દકે ઘાયલ ભઈહું, અખ કેસે સૈયર ઘર જઈહું. મં ૦ ૪

૫૬ ૧૮૧૦ સું.

પ્રજરાજ કુંજવિહારી, દુગન મોય મારીવે પ્રેમ કટારી. મં ૦ ટેક.
શીર વંકિ પાઘ બનાવે, દુગહુંકિ વે ચોટ ચલાવે. મં ૦ ૧

કર પુલન ગેઢ ઉછારે, આય ઠાઠો રહત જલ આરે. ૩૦ ૨
કટિ નવલ પીતાંબર કસકે, હિયરામેં મારત દગ હસકે. ૩૦ ૩
અદ્વાનન્દ કહે પરવસ કીની, સાંવરેને સુરત મેરી લીની. ૩૦ ૪

૫૬ ૧૮૧૧ મું.

દિલદાર વહાલમ મેરા, મોહન તોય રખું દગનકે નેરા. ૬૦ ટેક.
તુંમસે જો લગા મેરા જીયરા, બીન દેખે દુખિત હે હિયરા. ૬૦ ૧
મત જાવો રસીક તુમ ફરે, બીન દેખે નયન મેરે જૂરે. ૬૦ ૨
તુંમસે જો લગી મેરી પ્રીતિ, જેસે મીન સાયરકી રીતિ. ૬૦ ૩
અદ્વાનન્દ કહે સ્થામ સલુના, અખ નેતુસે ફર ન હુના. ૬૦ ૪

૫૬ ૧૮૧૨ મું.

ધનસ્થામ ફર ન જાધ્યાં, વાલમ તોય રખું નેનનકે માધ્યાં. ૬૦ ટેક.
મોય મીલે રસીક જા દીનસે, છબિ પલક ટરત નહિ મનસે. ૬૦ ૧
મૂર્તિ તિહારી દેખી, મેરે જીયકો જીવન લેખી. ૬૦ ૨
લોલીકે ધન જીયું રાખું, હિયરામેં ખજના નાખું. ૬૦ ૩
અદ્વાનન્દ કહે બલમા મેરા, આય કરો નયનમે ડેરા. ૬૦ ૪

૫૬ ૧૮૧૩ મું-રાગ ભૈરવી.

ચિત્ત મેરા ચોર ગઇ રે, મોરલીયાં. ૩૦ ટેક.
અંસી ટેર અવન સુંની જખતે, પરવશ તખતે બધરે. ૩૦ ૧
મોરલી નીકી બજાયકે મોહન, મોય બીકાતી લધરે. ૩૦ ૨
વીસરી ખાન પાન સખ સજની, વીસરી મથવો મહીરે. ૩૦ ૩
અદ્વાનન્દ નંદનંદનસે, રટના લાગ રહીરે. ૩૦ ૪

૫૬ ૧૮૧૪ મું.

છતીયાં છેદ કરે રે, મોરલીયાં. ૭૦ ટેક.
મજીજીવન મોરે ખ્યારેને બજાઇ, ગીરધર અધર ધરે રે. ૩૦ ૧
ચીત્રીત હોય રહી સુની અંસી, કીસ વીધિજઇ હું ધરે રે. ૩૦ ૨
ઉલટી રીત બાઇ મેરે મનકી, તનકી સુરત ટરે રે. ૩૦ ૩
અદ્વાનન્દ કહે યાકી વંશી, લે ગઇ પ્રાન હરે રે. ૩૦ ૪

૫૬ ૧૮૧૫ મું.

તે તો મોય આહુરી કરીરે, કનૈયા. ૧૦ ટેક.
અંખીઆં લાલ ભાલકી રેખે, બીસરત નાહી ધરી રે. ૩૦ ૧
જખ તેરી સ્થામ સમરુ ખતીયાં, છતીયાં આત બરી રે. ૩૦ ૨

બસી ટેર મેં જબહી સુનતહું, પરતહું ધરની ઢરી રે. કં ૩
અક્ષાનંદ કહે તેરી મૂર્તિ, નેનન ખીચ ધરી રે. કં ૪

૫૬ ૧૮૧૬ મું.

તેરે ખીન બાહુરી પ્રીરુ રે, કનૈયા. તેં ૦ ટેક.
ખીન હેખે અતી હોત દરદ દીલ, મહુકે તાપ જરુ રે. કં ૧
તેરે કારન શ્યામસુંદર વર, ભેગન ભેખ ધરુ રે. કં ૨
અલખ જગાવન સાંજ સવેરી, આતહું નંદ ધરુ રે. કં ૩
અક્ષાનંદ કહે તેરે મીલનકુ, જંગલ વાસ કરુ રે. કં ૪

૫૬ ૧૮૧૭ મું-રાગ ભૈરવી.

મોહની લગાધરી મોકુ, નટવર નાગરીયાને. ટેક.
મોહની લગાધમેરી સુધ વીસરાઈ, ભૂલ ગઈ જલ ગાગરીયાને. નં ૧
પુલન ગેદ લીયે દોઉ હાથન, બાંધ લઈ ઝીની પાધરીયાને. નં ૨
કહા બાનું મોહિ કહા કરી દીના, મોહન રેન ઉભગરીયાને. નં ૩
અક્ષાનંદ મગન કર ડારી, શ્યામ સુંદર સુખ સાગરીયાને. નં ૪

૫૬ ૧૮૧૮ મું.

મન હર લીનો મેરો, મોહનકી મોરલીયાને. ટેક.
મન હર લીનો મેરો પરવશ કીનો, સુનત કલેખ મેરા કોર લીયાને. મોં ૧
જમુનાકે તટ આય ડગરમે, ડગર ડગર મહી ભેર લીયાને. મોં ૨
મુગમદ ચદનકી રાધેને, ખુબ કરી તન ખોર લીયાને. મોં ૩
અક્ષાનંદ મગન ભઈ નિરખત, ચચલ દગ ચીત ચોર લીયાને. મોં ૪

૫૬ ૧૮૧૯ મું.

દગન વસીરી છબી, કુંવર કનૈયા બ્યુંકી. ટેક.
ગ્વાલ બાલ સુંદર સંગ લીને, ગોવન બુથ ગનૈયાબુકી. કું ૧
કુલનકી ઉર માલા ખીરાજત, મધુરીસી બાની ભનૈયાબુકી. કું ૨
કારે નૌતમ કેશ અલોકીક, નટવર ભેખ બનૈયાબુકી. કું ૩
અક્ષાનંદ જાત બલિહારી, હથ કરી કંસ હનૈયાબુકી. કું ૪

૫૬ ૧૮૨૦ મું.

અંખીયાં લગીરી મોય, નવલ શુમાનીરેકી. ટેક.
આરમપાર ભઈ મેરે અંતર, જહુવર છેલ બુવાનીરેકી. નં ૧
જમુનાકે તટ થકિત ભઈહું, સુરત વીસર ગઈ પાંનીરેકી. નં ૨

સંજ્યા હોર કછુ નહી સુઝત, જોર નજર દીલ જાનીરેકી. ન૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ અલોકીક મૂર્તિ, મનમાં વસી મહી દાનીરેકી. ન૦ ૪

૫૬ ૧૮૨૧ મું-રાગ પરજ.

એની વનમે રે વંશી જોલે રે, મારુ દીલડું ધાયલ ડોલે રે. એ૦ ૧
વંસી વાગી વૃન્દાવનમાં, વ્યાકુળ થઇ છું મનમાં. એ૦ ૨
મધરાતે કાંઈ મોરલી વાગી, ચિત્તમાં ચટકી લાગી. એ૦ ૩
વેંણુ વજડી કાનડ કાળે, પ્રજને રુડે ઢાળે. એ૦ ૪
પ્રદ્યાનંદને નટવર વહાલે, વ્રહ્મને મારી ભાલે. એ૦ ૫

૫૬ ૧૮૨૨ મું.

એણે આવીને રે મુને મારી રે, યેની કહાનુડે નેણુ કટારી. એ૦ ૧
આંખડલી અતીશે અણીઆળી, નાંખી જો ખુબ નિહાળી. એ૦ ૨
પેહેલી ચોટે લીધી પ્રોધને, આડી રે મીટે જોધને. એ૦ ૩
ચોટે નયનની ચિતડુ ચોરી, કાળજ નાખ્યું ફોરી. એ૦ ૪
પ્રદ્યાનંદ કહે શુદ્ધ શુદ્ધ લીધી, વાલીડે ધાયલ કીધી. એ૦ ૫

૫૬ ૧૮૨૩ મું.

તારી મૂર્તિ રે મન માની રે, હું તો દેખીને થઇ દીવાની રે. તા૦ ૧
પીતાંબર તન સુંદર પેહેરી, હેતે જો મુને હેરી. તા૦ ૨
ભાલ તીલકની શોભા જોધને, મનડું રહ્યું છે મોહીને. તા૦ ૩
વશ કીધી મુને સુંદર વેણે, નેહડો જો લાગ્યો નેણે. તા૦ ૪
પ્રદ્યાનંદ કહે હું લોભાણી, તુજથી પ્રીત બધાણી. તા૦ ૫

૫૬ ૧૮૨૪ મું.

તારા મુખનીરે માયા લાગીરે, મારા રસીક સ્થામ સોહાગી. તા૦ ૧
માયા લાગી મુજને તારી, તન મન નાખું વારી. તા૦ ૨
મુખની સુંદર શોભા ભાળી, મોહી છું હું વનમાળી. તા૦ ૩
ધરનો ધંધો હું વીસરાવી, મુખડું જોવા આવી. તા૦ ૪
પ્રદ્યાનંદ કહે સરવસ વારુ, મુખડું જોધને તારુ. તા૦ ૫

૫૬ ૧૮૨૫ મું-રાગ પરજ.

જળ ભરવા રે ચાલો જળ ભરવા, જમુનાજીનાં જોધએ જળ ભરવા. ટેક.
પાણીડાંનું યેની રે મિષ લધને, જળના જીવનનાં દર્શન કરવા. જ૦ ૧
લટકાં કરે છે નંદજીનો રે લાલો, હેત કરીને મનડું હરવા. જ૦ ૨
મરમ ભરી રે યેની સુંદર મૂર્તિ, જોધ જોધને અંતરમાં કરવા. જ૦ ૩
શોભીતા રે શણગાર સજીને, પ્રદ્યાનંદના વહાલાને વરવા. જ૦ ૪

૫૬ ૧૮૨૬ મું.

જોવાને રે યેની જોવાને, નટવરને જાંઘએ જોવાને.	ટેક.
વહાલો રસીલી યેની વેણુ વજાડે, માનનીયોનાં મન મ્હોવાને.	ન૦ ૧
સાસુને નણુદી યેઉ ગામ સધાવ્યાં, ધીજી નથી રે કોઈ ઠોવાને.	ન૦ ૨
જે કોઈ પૂછે તેને એમ કરી કેહેશું, ગયાતાં ગાવડલી અમે દોહવાને.	ન૦ ૩
અદ્વાનંદના સ્વામીને સગે, લોક લજ્યા તે સરવે જોવાને.	ન૦ ૪

૫૬ ૧૮૨૭ મું.

માવાને રે યેની માવાને, મન મળવા હરખે માવાને.	ટેક.
લટકાળાને કોઈ તેડી રે લાવે, પ્રેમ અધર રસ પાવાને.	મ૦ ૧
મનમોહન મારે મદિર આવે તો, સ્હામી જાઉં તરત વધાવાને.	મ૦ ૨
મહી માંખણુ ઘૂત સાકર મેવા, ખાંતે હું તો આપીશ ખાવાને.	મ૦ ૩
અદ્વાનંદના સ્વામીશું રમીએ, જગમાં જાહેર થાવાને.	મ૦ ૪

૫૬ ૧૮૨૮ મું.

લોભાણી રે યેની લોભાણી, મરમાળાને જોઈને લોભાણી.	ટેક.
સરવે સાહેલી યેની રેભેળી થઈને, ભસ્વા ગઈતી જમુના પાણી.	મ૦ ૧
આરે આવીને મારે આડો રે ઉભો, ડોલરીયો નટવર દાણી.	મ૦ ૨
સાંભળતા રેહું તો સુધ બુધ ભૂલી, મીઠી એના મુખમાંની વાણી.	મ૦ ૩
અદ્વાનંદને વહાલે કહાને, તાને મારુ મન લીધું તાણી.	મ૦ ૪

૫૬ ૧૮૨૯ મું-રાગ પરજ.

માણીગર મોરલીવાળો, છપીલો છેલ છેગાળો.	મા૦ ટેક.
ખાંતે ખાંતે નીત રગભર ખેલે રે;	
સનમુખ આવી કરે છે નેણુનો આળો.	મા૦ ૧
ગોપીજનને રે સદા મનડે ગમતો રે;	
રમતો લાગે છે સુંદર અતી રૂપાળો.	મા૦ ૨
મજનારીને એણે વશ કરી લીધી રે;	
કામણીયાં જાણે છે કાંધક કાનડ કાળો.	મા૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે રે મારે મનડે વસીયો રે;	
ગીરધર સુંદર ગાતો કહાન ગોવાળો.	મા૦ ૪

૫૬ ૧૮૩૦ મું.

વાલીડે વેણુ વજાડી, સૂતી મુને તરત જગાડી.	વા૦ ટેક.
સુણતાં વંશી હું તો શુદ્ધ બુદ્ધ ભૂલી રે;	
રસ બસ થઈ છું લાગી રંગડાની રાડી.	વા૦ ૧

એને જોયા રે વીના સુખ નવ આવે રે;
એવી મારે ટેવ અલોકીક અંતરે પાડી. ૧૦ ૨
વહાલાને નાદે હું તો પરવશ થઈ છું રે;
નથી હવે કેદમાં રહેતી તનની નાડી. ૧૦ ૩
પ્રદ્યાનન્દને રે સ્વામી અંતર જામી રે;
જોયાની લાલચ મુજને ખુબ લગાડી. ૧૦ ૪

૫૬ ૧૮૩૧ મું.

ચોરું ચીત નંદને છેયે, દીકા વીના બ્યાકુલ થઈએ. ચો ૧૬૬
જમુનાની તીરે વહાલો ધેન ચરાવે રે;
જાણીને વારે વારે જળ ભરવા જઈએ. ચો ૧
કામ ને કાજ બીજું કાંઈ નવ સુએ રે;
જાણી એને ઉભાં ઉભાં જોધને રહીએ. ચો ૨
શું જાણું રે મુંને શું કરી નાંખ્યું રે;
વાલીડે બેહુલ મોરલી તાન બજાઈએ રે. ચો ૩
પ્રદ્યાનન્દ કહે મારું મનડું વેધ્યું રે;
ભૂરકી મુને નાંખી જો બળભદ્રને ભઈએ. ચો ૪

૫૬ ૧૮૩૨ મું.

મનોહર મૂર્તિ તારી, છે જો મને પ્રાણથી પ્યારી. મ ૧૬૬
વશીને તાને વહાલા લીને લીને વાને રે;
જોઈ જોઈ મોહી રહી સરવે મજની નારી. મ ૧
કોટીક કામ વદન જોઈ લાજે રે;
નેણુની શોભા છે જો ત્રિલોકીથી ન્યારી. મ ૨
રૂડી રૂડી ચાલે વારી બોલો છો વહાલે રે;
ગમતાં છેગલીયાં ધરતા ગીરધારી. મ ૩
નટવર નાગર રૂપ ઉભાગર;
વારે વારે પ્રદ્યાનન્દ જાયે બલિહારી. મ ૪

૫૬ ૧૮૩૩ મું-રાગ પરજ.

જમુનાને તીરે વહાલે રે મોરલી વળડી;
હેલી મારા ચિત્તડામાં ચટકી લગાડી. જ ૧૬૬
સાંભળતાં રે હુંતો સુધ સુધ ભૂલી;
મહાંની વેલી મારા દીલડામાં ફૂલી. જ ૧

એને રે જોધને મારું મન અકળાયે;
 અધક્ષણ એથી હવે છેટે નવ રહેવાયે. જા૦ ૨
 ઘાયલ થઈ રે હું તો નીશ દીન ડોહું;
 કાનુડા વીના રે ખીજું મુખથી ન બોલું. જા૦ ૩
 અક્ષાનન્દ કહે રે મુને સુતી જગાડી;
 દરશન જોધએ મારે એનાં દાડી દાડી. જા૦ ૪

પદ ૧૮૩૪ મું.

મારે ઘેર આવો વહાલા રે સ્થામ સોહાગી;
 લગની તો મારી આવી તમ સંગ લાગી. મા૦ ટેક.
 તમને જોધને મારા રે ઠરે છે જો નેણું;
 વહાલાં લાગે વહાલા તારાં મીઠાં મીઠાં વેણું. મા૦ ૧
 સુંદર ચાલે મારુ ચિત્તડું લોભાણું;
 જીવન તમ વીના ખીજું નવ જાણું. મા૦ ૨
 વાટડી જોધને હું તો રે બેઠી છું વહાલા;
 મંદિર પધારો વારી નન્દજીના લાલા. મા૦ ૩
 અક્ષાનન્દના રે સ્વામી હો સેજડી પધારો;
 આવી મારાં તનડાના તાપ નીવારો. મા૦ ૪

પદ ૧૮૩૫ મું.

કેમ કરી ભરીએ બેની રે જમુનાનાં પાણી;
 વીચમાં ઉભો છે માવો માણીગર દાણી. કે૦ ટેક.
 આવીને રોકે છે નીત રે પાણીડાંનો આરો;
 અલવ કરે છે જોને સાંજ સવારો. કે૦ ૧
 કાલ હું ગઈતી બેની રે હેલ ઉપાડી;
 જોરે જોરે ફાડી મારી નવરગ સાડી. કે૦ ૨
 ફેલ મુખ બોલી આવી રે ગાગર ફેડી;
 નિર્લજ્જ કનૈયે મારી બાંધયાં જો મરોડી. કે૦ ૩
 અક્ષાનન્દ કહે રે નીત કેડે કેડે આવે;
 આડો આવી જોરે જોરે મુજને બોલાવે. કે૦ ૪

પદ ૧૮૩૬ મું.

કોરે રહેને કહાન મારો રે મારગ મેલી;
 અસુરી દીડી રે મુને આજ તે અકેલી. કે૦ ટેક.
 મહીડું લીધાંની તુંને રે હોંશ થઈ મનમાં;
 વાટડી રોકીને શીઠ આડો ઉભો વનમાં. કે૦ ૧

નંદના નાનડીઆ મુને રે એકલી મ જાણે;
પરાયું મેંડું નહીં પીવાયે પરાણે. કો ૦ ૨
ગરવ બચોં રે આવી તું બોલે મુખ ગાળ્યું;
આમે આમે માથે શાને નાખે છે તું આળ્યું. કો ૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ કહે રે મોટો તું તે તારે ઘેરે;
શીખામણ આપુ તુને જોજે સારી પેરે. કો ૦ ૪

પદ ૧૮૩૭ મું-રાગ પરજ.

પાતળીયે હયાં પ્રાણુ રે, બેની મારા. પા ૦ ટેક.
મુજ સામું વહાલે જોઈને માર્યાં, આંખડલીનાં બાણુ રે. બે ૦ ૧
લટકાળે રે મુને ચટકી લગાડી, છેલે ચતુરસુબાણુ રે. બે ૦ ૨
શ્યામળીઆને જોવા સારુ, તનડામાં થાયે છે તાણુ રે. બે ૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ કહે અતર વિધ્યું, ડોલરીયે દીવાન રે. બે ૦ ૪

પદ ૧૮૩૮ મું.

દીલડાના દરીયાવ રે, ગીરધર. દી ૦ ટેક.
જગજીવન રુડી શોભા જોઈને, અંતર થાયે છે ઉછાવ રે. ગી ૦ ૧
રૂપ રહ્યું છે મારે હૃદીયે તારુ, રૂપાળા વજરાવ રે. ગી ૦ ૨
પ્રાણુ જાતાં રે પાતળીયા ખ્યારા, મેલું નહીં કેદી માવ રે. ગી ૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ કહે શીરને સાટે, ઠીક કીધેલ ઠેરાવ રે. ગી ૦ ૪

પદ ૧૮૩૯ મું.

રૂપાળો રંગરેલ રે, વહાલો લાગે. રૂ ૦ ટેક.
આવી વશ્યો છે અંતરમાં રે, ખાંતીલાનો ખેલ રે. વ ૦ ૧
સોનેરી શીર ફેટો ખાંધી, ઉભો છે અલખેલ રે. વ ૦ ૨
વિકૃલને વ્રજનારીયે ઘેર્યો, જેમ કળાયેલ ઢેલ રે.* વ ૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ કહે સુણતાં વશી, અધર ડોલે છે મારી હેલ રે. વ ૦ ૪

પદ ૧૮૪૦ મું.

શ્યામળીયો સરદાર રે, છે જો મારે. શ્યા ૦ ટેક.
શ્યામળીયાસું મેં તો સગપણુ કીધું, બીજનો શો હવે ભાર રે. છે ૦ ૧
મરમાળો રે મારે મનડે માન્યો, કહાનો નન્દકુમાર રે. છે ૦ ૨
પ્રાણુજીવન પાતળીયો ખ્યારો, ન્યારો ન કરુ લગાર રે. છે ૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ કહે વારી નાખું, એ માથે ઘરખાર રે. છે ૦ ૪

* જેમ કળા કરેલા મોરને ઢેલા ઘેરીને રહે છે તેમ

૫૬ ૧૮૪૧ મું-રાગ પરજ.

કુંજવિહારી રે, કુંજવિહારી રે;
 માયા મુને લાગેલ છે, જો વહાલા કુંજવિહારી. ટેક.
 માવા રંગીલા છેલા, મનડામાં મારે.
 હારે ખુંતી નવલ કલંગી, આવી તારી રે. મા૦ ૧
 કહાનકુંવર તારે કેડે ફરુ છું;
 હારે મારા ઘરડા કેરાં કામ વીસારી રે. મા૦ ૨
 શેરડીએ રે તારો સાદ સુણીને;
 હારે હું તો દોડીને આવું છું ઘર બહારી રે. મા૦ ૩
 અદ્વાનંદના સ્થામ રંગીલા;
 હારે તારા મુખડા ઉપર જઈ બલિહારી રે. મા૦ ૪

૫૬ ૧૮૪૨ મું.

કીધેલ ઘેલી રે કીધેલ ઘેલી રે;
 માવે મુને મંત્ર ભણીને રે કીધેલ ઘેલી. ટેક.
 આજ અસુરીહુંતો પાણીડે રેગધતી;
 હારે ખીજ સંગ નહી કોઈ સાહેલી રે. મા૦ ૧
 મારગડામાં મુને નટવર મળીયો;
 હારે શિર નવલ કલંગી રૂડી મેલી રે. મા૦ ૨
 ઘેલી થધને બેની ઘરડુ રે ભૂલી;
 હારે હવે નહી મેલું નફળની ડેલી રે. મા૦ ૩
 અદ્વાનંદના વહાલાની મૂર્તિ;
 હારે મારાં નેણુંને માંદા ધરેલી રે. મા૦ ૪

૫૬ ૧૮૪૩ મું.

કહાનડ કાળે રે કહાનડ કાળે રે;
 મારી મુને નેણુ કટારી રે કહાનડ કાળે. ટેક.
 વાટે જાતાં રે મારુ મન હરી લીધું;
 હારે રૂડી મોરલી વળડી મરમાળે રે. મા૦ ૧
 હીયડે હાર અમૂલખ પેહિયાં;
 હારે રુઝાં છોગલાં મેલ્યાં છે રૂપાળે રે. મા૦ ૨
 દોલું વલોલું મારે હાથ ન લાગે;
 હારે ચિત્ત ચોરું એણે આંખડલીને ચાળે રે. મા૦ ૩

અદ્ધાનન્દના વહાલાની પાસે;
હારે હવે જાતાં મુને કોણુ ખીજું ખાળે રે. માં ૪
પદ ૧૮૪૪ મું.

કામણુગારે રે કામણુગારે રે;
કીધાં મુને કામણીયાંરે કાંઈ કામણુગારે. ટેક.
મોરલી મનોહર હાથજ લધને;
હારે આવી ઉભો રહે જમુનાને આરે રે. કીં ૧
કામણીયાં કરવાને રે કાળે;
હારે ઘેરે આવે છે સાંજ સવારે રે. કીં ૨
કામણીયાં કોઈ પેરનાં કીધાં;
હારે એ હવે ખીજો કોણુ વૈધ ઉતારે રે. કીં ૩
અદ્ધાનન્દના નાથ વિના રે બેની;
હારે હવે ઘડીએ નવ ચાલે કાંઈ મારે રે. કીં ૪

પદ ૧૮૪૫ મું-રાગ પરજ.

લગાડી તેં પ્રીતી લાલ રે, લગાડી તેં પ્રીતી લાલ રે;
પ્રીતડલી તો લગાડી. ટેક.

પ્રીતમ માર્યાં પ્રેમનાં, તમે તીખાં રે તીખાં ખાણુ;
જોતાં તમને જાહવા રે, થિયા પરવશ મારા પ્રાણુ રે. પ્રીં ૧
વહાલી જુકુટી વાંકડી, વહાલાં લાગે છે સુંદર વેણુ;
નટવર તમને નિરખવા, મારાં નાંખે છે ઝડપું નેણુ રે. પ્રીં ૨
હાર હજારો પેહેરીયો, નેણુનો નજારો જોર;
અદ્ધાનન્દ હુંડે વશ્યા, કોડીલા નંદકિશોર રે. પ્રીં ૩

પદ ૧૮૪૬ મું.

વળાડી ત વંશી કહાન રે, વળાડી તેં વંશી કહાન રે;
વાંસલડી તો વળાડી. ટેક.

વેણુ વળાડી વિકુલા, તમે રૂપાળા રંગરેલ;
ઘર ધધો બૂલી ગઈ, હું તો ભરવી બૂલી હેલ રે. વાંં ૧
માવા તમારી મોરલી, મારે ખુબ પડી છે ખેલ;
કીધાં એણે કારમાં, છાતડલી માંધ છેલ રે.* વાંં ૨
વ્રહ્માં વાગી વાંસળી, આવી સુંદર ઝીણે સાહ;
અદ્ધાનન્દ કહે વશ થઈ, મોરલડી કેરે નાહ રે. વાંં ૩

* “માંઈ છાતડલીમાં છેલે” ઇતિ પાઠાન્તર.

૫૬ ૧૮૪૭ મું.

પેચાળી તે બાંધી પાઘ રે, પેચાળી તે બાંધી પાઘ રે;
પાઘડલી તો પેચાળી. ટેક.

પાઘડલીના પેચમાં, થયું મન મારુ ગુલતાન;
વાલમ મુને વશ કરી, કોડીલા છેલા કહાન રે. પાં ૧
કુલતોરાની ફેરમાં, જોઈ ભમર થયા ચકચૂર;
મતવાલા થઈને ફરે, મેલી ન જાય દૂર રે. પાં ૨
માવ તમારુ મોળીયું, મે દીકું આંટાદાર;
બ્રહ્માનંદના વાલમા, વીસાચો મે સંસાર રે. પાં ૩

૫૬ ૧૮૪૮ મું.

મરમાળી છે આંખ્યુ માવ રે, મરમાળી છે આંખ્યુ માવ રે,
આંખડલી મરમાળી. ટેક.

આંખડલી અણીયાળીયું, વારી જાણું રે તીખાં બાણ;
ચિત્તડામાં ચોટી ગઈ, મુને કરી દીધી વેચાણ રે. આં ૧
નેણુ તમારાં નાથજી, છે છેલા રે રાતાં ચોળ;
અંતરમાં ઉડાં ભયોં, થયું હૈડુ હાલકલોલ રે. આં ૨
અતીશે દીઠાં આકરાં, આડી દીધી રે ધીરજ હાલ;
બ્રહ્માનંદ કહે મારકાં, લોચનીયાં તારાં લાલ રે. આં ૩

૫૬ ૧૮૪૯ મું-રાગ પરજ.

ઝોરા આવો છેલ છબીલા, છેલ છબીલા રંગના રેલા;
લટકાળા નન્દલાલ હો. વાલમ. ઓં ૧
કુંડળીયાં કાનમાં પેરાવું, હૈડે પેરાવું હાર;
જુગતે મારા નાથ જમાડું, કરી કરી મનુવાર રે. વાલમ. ઓં ૧
જાદવ તારી મૂર્તિ જોઈને, લોચનીયાં લોભાય;
મરમાલા મનમોહન તારુ, મુખ મેલ્યું નવ જાય રે. વાલમ. ઓં ૨
ખાંત કરીને ખાટડી હાળું, પ્રેમે પખાળું પાવ;
બ્રહ્માનંદના વાલમા મારા, ઝોરડીયાંમાં આવ રે. વાલમ. ઓં ૩

૫૬ ૧૮૫૦ મું.

કોડીલા છેલ કહાનુડા, છેલ કહાનુડા લાગો છા રડા;
મીઠડા જોલા માવ હો. મેરમ. કોં ૧
લાલ ગુલાબી આંખડી તારી, છેલ રંગીલી ચાલ;
મરમાળા તું મોહન મારી, આંખ્યુનો ધનમાલ રે. મેરમ. કોં ૧

ભુધર તારું મુખડું બાળી, થાય અધીક સુવાણુ;
 છેલ છખીલા રહો માં છેટે, પાતળીયા મારા પ્રાણુ રે. મેરમ. કોં ૨
 મનડું મારુ મોહીને રહું, તમથી લાગેલ પ્યાર;
 અદ્વાનન્દના નાથ પધારો, સેજતણા સણુગાર રે. મેરમ. કોં ૩

૫૬ ૧૮૫૧ મું.

રંગીલા છેલ રૂપાળા, છેલ રૂપાળા મોરલીવાળા;
 ડાલરીઆ દેસોત રે. મોહન. ૨૦ ટેક.
 પાઘમાં તોરો જુકી રહ્યો, બાણે મોતીડાંને મોર;
 ઘેલડા થૈને ભમર ભમે છે, પુલડાં કેરી ફેાર રે. મોહન. ૨૦ ૧
 ડાલરીયા તારી મુરતી દેખી, બારો મેં કાઢી બીક;
 લટકાળા તારી આંખડી લાગી, કાવકી ઠીકઠીક રે. મોહન. ૨૦ ૨
 લાગંતા પગ લડથડયો, કુટી પાંણીડાંની હેલ;
 અદ્વાનન્દના નાથજી આવી, ઉઠાડો અલબેલ રે. મોહન. ૨૦ ૩

૫૬ ૧૮૫૨ મું.

માણીગર મીટડી તારી, મીટડી તારી પ્રેમ કટારી;
 કામણુગારા કહાન. હો છેલા. માં ૦ ટેક.
 મીટડી તારી પ્રેમ કટારી, થઈ છે આરમપાર;
 ઘાયલ થઈને ઘુમતી ડોલું, ભૂલી છું ઘરખાર. હો છેલા. માં ૧
 પાણીડું ભરતું વીચમાં રયું, ઘર થઈ ગયું દ્રર;
 મરમાળા તારાં નેણુને મારે, ચીત થયું ચકચૂર. હો છેલા. માં ૨
 ચોટ અચાનક લાગતાં થયું, દીલડું ડાલાડોલ;
 અદ્વાનન્દ કહે લોચન તારાં, પ્રેમતણી પીસતોલ. હો છેલા. માં ૩

૫૬ ૧૮૫૩ મું-રાગ પરજ.

વહાલે વળાડી છે વાંસળી રે, માવે વળાડી છે મોરલી રે, કાલદ્રીને તીર;
 નાગ પીયાલે ડોલિયો રે, એવો શખ્દ ગભીર. હો બેની. ૧૦ ટેક.
 ધેનું તૃણ ભૂલી ગઈ રે, વછાં ભૂલ્યાં ખીર;
 ભેને સખી જમુનાતણું રે, વેતું થંભું નીર. હો બેની. ૧૦ ૧
 ઘેલી થઈ સરવે ગોપીકા રે, ભૂલી ગઈ રે શરીર;
 કામ રહ્યાં છે હાથમાં રે, ચોદણુ ભૂલી ચીર, હો બેની. ૧૦ ૨
 વેણુ અલોકીક વિકૃલે રે, વાઈ બળભદ્ર વીર;
 અદ્વાનન્દ સુર સાંભળી રે, અંતર ન રહી ધીર. હો બેની. ૧૦ ૩

૫૬ ૧૮૫૪ મું.

વંશીમાં મુને વિકૂલે રે, મોરલીમાં મુને માવે રે, કીધાં કામણુ કહાન; કીધાં કામણુ કહાન;
 મન કલ્પિત સરવે ટળ્યું રે, બૂલી હું તનનું ભાન. હો હેલી. વં ૦ ટેક.
 ઘર ધણે ગમતો નથી રે, ન ગમે લોજન પાન; હો હેલી. વં ૧
 મન ભરમાણું માહરુ રે, મોરલીને તાન. હો હેલી. વં ૧
 એને દેખી સુખ ઉપજે રે, વીન દીઠે હેરાન; હો હેલી. વં ૦ ૨
 એક પલક નવ વીસરે રે, વહાલો લીને વાન. હો હેલી. વં ૦ ૨
 થઈ છું હું તો ઠાવકી રે, છોગામાં ગુલતાન; હો હેલી. વં ૦ ૩
 બ્રહ્માનંદ નવ વીસરે રે, રાત દીવસ એનું ધ્યાન. હો હેલી. વં ૦ ૩

૫૬ ૧૮૫૫ મું.

વિસામાની વાંસળી રે, મરમાળાની મોરલી રે, વાગી મહા વનમાંય; વાગી મહા વનમાંય;
 છેલ છપીલો શ્યામળો રે, ઘેરે નાદે ગાય. હો બેની. વિં ૦ ટેક.
 બ્રહ્માને વીસમે થયો રે, શીવને ન સમભય; હો બેની. વિં ૦ ૧
 મોહ પામ્યા સરવે દેવતા રે, સંશે થયો સુરરાય. હો બેની. વિં ૦ ૧
 ચોરાસી સિદ્ધ સાંભળે રે, થીર નવ અંતર થાય; હો બેની. વિં ૦ ૨
 નૃત્ય ડગી નવ નાચની રે, ચિત્ત મળવા લલચાય. હો બેની. વિં ૦ ૨
 જમુનાને તીરે જદુપતિ રે, વેણુ અલોકીક વાય; હો બેની. વિં ૦ ૩
 વશ કીધી વ્રજ વિનતા રે, બ્રહ્માનંદ બલ ભય. હો બેની. વિં ૦ ૩

૫૬ ૧૮૫૬ મું.

અલબેલે અધરાતની રે, મનમોહન મધરાતની રે, વહાલે વળડી વેણુ; વહાલે વળડી વેણુ;
 ભણુક પડી મારા કાનમાં રે, મનડું થયું મારુ મેણુ. હો બેની. અં ૦ ટેક
 ચટકી લાગી મારા ચિત્તમાં રે, મહ લાગ્યો દુઃખ દેણુ; હો બેની. અં ૦ ૧
 મોહન વળડી મોરલી રે, માજમ ગળતી રેણુ. હો બેની. અં ૦ ૧
 સુષુતાં મનડું થીર થયું રે, તનડું થઈ ગયું બેણુ; હો બેની. અં ૦ ૨
 ભેવાને ભદ્રવરાયને રે, આતુર થયાં છે નેણુ. હો બેની. અં ૦ ૨
 હું દીવાની હોઈ ગઈ રે, કોઈનું ન માન્યું કેણુ; હો બેની. અં ૦ ૩
 શું બાણું મુને શું કર્યું રે, બ્રહ્માનંદને સેણુ. હો બેની. અં ૦ ૩

૫૬ ૧૮૫૭ મું-રાગ પરજ.

મથુરાની વાટે મથુરાની રે વાટે, વાલા ન ભવું મથુરાની રે વાટે. ટેક.
 મથુરા ભવાનું બ્યાદે મુખથી બોલો છો, અંનડું ન ભાવે એ ઉચાટે. મં ૦ ૧
 અવસ્થ હોય તો અકરુરને આપી, પ્રાણ અમારા તમ સાટે. મં ૦ ૨

કામરુ દેશની રે વિદ્યા વેચાય છે, મથુરા નગરમાં હાટે હાટે. મં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે વ્રજ વીસરાવશે, જ્યારે તમે ખેસશે પાટે. મં ૪

૫૬ ૧૮૫૮ મું.

મથુરામાં મળશે મથુરામાં મળશે, મોહન રે હો મથુરામાં મળશે. ટેક.
મથુરા નગરની રે નારી ધૂતારી, વાલમ તેને વશ થાશે. મં ૧
ગોપીનાથ મટીને રે ગીરધર, કુબળના નાથ કેહેવાશે. મં ૨
દાસીના રે ઘરમાં ડોલરીયા, મેહુરમણ કેમ માશે. મં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે પરવશ થઈને, તેના તે મુખની ગાળ્યું ખાશે. મં ૪

૫૬ ૧૮૫૯ મું.

મથુરામાં નળવું મથુરામાં નળવું, કહાના રે હો મથુરામાં નળવું. ટેક.
અકુરને રે એ શી બુદ્ધિ આવી, એણે કયું છે કામ આવું મં ૧
જન્મ સમે રે કુબળની રે જનની, ભૂલી ગઈ વીખ પાવું. મં ૨
લક્ષણ એનાં સર્વે લખ્યામાં નાવે, કેટલાંક કહીને બતાવું. મં ૩
બ્રહ્માનંદના નાથ ન માનો તો, નંદણના મુખથી કેહેવરાવું. મં ૪

૫૬ ૧૮૬૦ મું.

મથુરામાં માવા મથુરામાં માવા, નાથ હો નળધણે મથુરામાં માવા. ટેક.
મામા કંસ સરીખા માણસ, એ નગરીમાં સર્વે આવા. મં ૧
માસી પુતના પ્રેમની મૂર્તિ, પ્રથમ આવીતી ધવરાવા. મં ૨
અકુરણ પણ ત્યાંના વાસી, રથ લઈ આવ્યા છે બોલાવા. મં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે કુબળને વરશે, સુંદર થાશે જગ આવા. મં ૪

૫૬ ૧૮૬૧ મું-રાગ કાફી.

વાલિડાનિ વાતુ વાલિડાનિ રે વાતુ, ઉદ્ધવ કહોને વાલિડાનિ રે વાતુ. ટેક
કહે છે કહાનાને કુબળના ઘરથી, ખાસ્ય નથિ નીસરાતું. વાં ૧
એ રે ગોલિ છે એને કોઈ નવ ઓળખે, કપટનું હૈડામાં છે કાતું. વાં ૨
અમને મેલ્યાં તેમ એને પણ મેલશે, માંડી મેલ્યું છે અમે ખાતું. વાં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે વ્રજમાં આવશે, તે અમને નથિ મનાતું. વાં ૪

૫૬ ૧૮૬૨ મું.

રસીયાળની રીતિ રસીયાળની રે રીતિ, ઉદ્ધવ કહોને રસીયાળની રે રીતિ. ટેક.
કંસ મામાનું સમું કરીને, કેવી પાળે છે રાજનીતિ. રં ૧
રાજ પામીને ઘેર દાસીને રાખી, તેની તો થઈ છે ફજિતિ. રં ૨

માંજ્યુ હોય તે કેમ મિથ્યા થાયે, કુખળ કરમે લખીતિ. ૨૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે એ સંગે એને, પૂર્વ જનમની પ્રીતિ. ૨૦ ૪

૫૬ ૧૮૬૩ મું.

મન મથુરામાં મોહ્યું મન મથુરામાં રે મોહ્યું, ઉદ્ધવ એનું મન
એથી અમે અતર નવ રાખતાં, દીધલ દોહ્યું ને વલોયું. મ૦ ૧
પ્રીત કરીને ત્યાં તો પરવશ થયા છે, નરતું સારુ નવ જોયું. મ૦ ૨
એ સારુ રે અમે આંસું નાખીને, બાળુ જોખન જોયું. મ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે જાદવકુલને, પલવટ વાળીને વગોયું. મ૦ ૪

૫૬ ૧૮૬૪ મું.

મથુરામાં મેલિ વહાલે મથુરામાં મેલિ રે વહાલે, ઉદ્ધવ રે હો લજ્યા મથુરામાં
મેલિ રે વહાલે. ટેક.
કુલવંતી રે પતિવ્રતા કુખળ, આવિ મળી છે સૌ પેહુલી. મ૦ ૧
વ્રજવાસીને વિસારી રે વહાલો, બલવંત થયા છે એના બેલી. મ૦ ૨
એને આગે રે વહાલો માન તણને, વાતુ કરે છે કાલીઘેલી. મ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે જોડ બની છે, જેમ કલાયલ ઢેલિ. મ૦ ૪

૫૬ ૧૮૬૫ મું—રાગ પરજ.

પ્રીતડી બધીલો, મુંજ પ્રીતડી બધીલો, કહાનેસે. પ્રી૦ ટેક.
વનમે ચગી મોરલી વાયથો, ગાયથો ચંગાં ગીત;
ચંગી ચંગી ગાલિયું ચર્ધ, ચોરી ગીડો મુંજે ચીત. કહાનેસે. પ્રી૦ ૧
મીડે સહીયરું સાથ મુંજે, મથે મૈજે માટ;
અડો અચી ઓડડો ઉલો, વૃંદાવનજી વાટ. કહાનેસે. પ્રી૦ ૨
નઢડો જેડો નીગરો લોણુ, જાદવજેજી જાત;
બ્રહ્માનંદજે હીનધાર આઉં, રહી ન શકુ રાત. કહાનેસે. પ્રી૦ ૩

૫૬ ૧૮૬૬ મું.

કહાન ધૂતારેલો લોણુ, કહાન ધૂતારેલો ધૂતી મૂકે. ક૦ ટેક.
ધૂતારેસે આઉ બ્રજથી, પ્રાક્રમ જો નહી પાર;
જેડી આવુંજ્યું તેડી આં અચે, લાજ મીડેન લગાર. ધૂતી મૂકે. ક૦ ૧
કુરો કરીયાં આઉં કેતરી સાંખુ, રાત દીયેજી રાડ;
મોર મીડે દો પ્રીત કરેથો, પોચે ન પુછે પાડ. ધૂતી મૂકે. ક૦ ૨
આંખડીયું અણીઆળીયું એજી, તેજી મોસે તાન;
બ્રહ્માનંદજે સ્વામી વહાલેડો, કેડો છડે નહિ કહાન. ધૂતી મૂકે. ક૦ ૩

૫૬ ૧૮૬૭ મું.

કામણુગારો લો લેણું, કામણુગારો લો કહાનુડા કાં ૦ ટેક.
રાત સુંમહે નીંદ અચે નહીં, દીયે રુચે નહીં ધાન;
કેડો કામણુ વદા કરે, કામણુગારો કહાન. કહાનુડા કાં ૧
નીયારેમં નંદડો લગે, હુન્નર કરે હુન્નર;
વંશી બબઈ વશ કરી મુકે, ગાયનજે ગોવાળ. કહાનુડા કાં ૨
કામણુગારી મોરલી એંલ, કામણુગારે નેણ;
બ્રહ્માનંદજે સ્વામી વહાલૈડો, સગો મુંજે સેણ. કહાનુડા કાં ૩

૫૬ ૧૮૬૮ મું.

મનડો મોહ્યો લો મુંજે, મનડો મોહ્યો લો કહાનસે મં ૦ ટેક
માડુ મુંકે ચેધથા તુજે, ફીરી વીયોએ ચીત;
છેલ છખીલે કહાનકે છડી, આઉસે વજ્યાં કીત. કહાનસે મં ૧
ખીલંદે વરી માંખણ ખીદે, મુંજે ગિડો મન;
હાંણે તો હીન ધાર મુંજે, તખી વંજેથો તન. કહાનસે મં ૨
આંગણ મુંજે આડડો, અચી ગુંજણ ચેથો ગાલ;
બ્રહ્માનંદજે વહાલૈડેકે, ન્યારો થેયસ ન્યાલ. કહાનસે મં ૩

૫૬ ૧૮૬૯ મું-રાગ સોલા.

ચાલો ચાલો સૈયરુનો સાથ, શ્યામળીયો સનેહી બંધને વધાવીયેલ. હો સખી. ૧
નવલો નવલો નટવર નાથ પ્રીતમજીને, ભેધને આનંદ પામીયેલ. હો સખી. ૨
લીજે લીજે સર્વ સમાજ, વાળંને વજડાવો હરખ વધામણાંજી. હો સખી. ૩
આનંદ આનંદ મંગળ આજ, પ્રાણપતિ પુરુષોત્તમ વાલમ પ્રામણાંજી. હો સખી. ૪
ભરીયે ભરીયે મોતીડાંના થાળ, શેરીને વળાવી કુલડાં વેરીયેલ. હો સખી. ૫
આવ્યા આવ્યા ગુણવંત ગોપાળ, પાટાંબર આભુષણ લેધને પેહિરીયેલ. હો સખી. ૬
રમશુ રમશુ રસીયાજીથું રેણ, મનગમતા છોગલીયાં શીશ ધરાવશુંજી. હો સખી. ૭
નિરખી નિરખી પાવન કરશું નેણ, પ્રીતમજીને મંદિરમાં પધરાવશુંજી. હો સખી. ૮
અલખેલાને તેડીશું એકાંત, ભોજનીયાં તે દેશું રડાં ભાવથીજી. હો સખી. ૯
ખાંતીલાથી કરશું પૂરી ખાંત, મળશું બંધ આલીંગન લેધને માવથીજી. હો સખી. ૧૦
કોડે કોડે પુછીશું કુશલાત, સેજલડી પોઢાડશું સુંદર શ્યામનેજી. હો સખી. ૧૧
બ્રહ્માનંદ કહે સુણશું રડી વાત, હૈડાંની કરશુંજી પૂરી હાંમનેજી. હો સખી. ૧૨

૫૬ ૧૮૭૦ મું.

ગઈતી ગઈતી ભરવાને નીર, કેશરીયે વાઘે રે નટવર દીઠડાજી. મારા રાજ. ૧
ઉભા ઉભા જમુનાને તીર, લાજડલી મેલીને લીધાં મેં તો મીઠકાંજી. મારા રાજ. ૨

લાગી લાગી આંખડલીની ચોટ, ડોલરીયો દેખીને ધાયલ હું થઈજી. મારા રાજ. ૩
 દોડી દોડી કાઠી મેં તો દોટ, દીલડામાં દીવાની સરખી હોઈ રહીજી. મારા રાજ. ૪
 અલખેલાનાં નેણું કેરં બાણ, અચાનક લાગ્યાં રે હેઢી હું શું કરજી. મારા રાજ. ૫
 હરીયાં હરીયાં મનડું ને પ્રાણ, કહાનુડા કેડે રે સૈયર હું કરજી. મારા રાજ. ૬
 રુડું રુડું સુંદર વરનું રૂપ, આંખડલી અણીઆળી બળભદ્ર વીરનીજી. મારા રાજ. ૮
 આંગી પેરી અજબ અનુપ, નિરખો શોભા રે નવલ અહીરનીજી. મારા રાજ. ૧૦
 લીધી લીધી વંશી વહાલે હાથ, ઉભાને આલાપે રસીયો રાગમાંજી. મારા રાજ. ૧૧
 શોભે શોભે અક્ષાનંદનો નાથ, છેગલીયાં ખીરાજે સુંદર પાઘમાંજી. મારા રાજ. ૧૨*

પદ ૧૮૭૧ મું-રાગ જંગલો.

ખંશી બજાઈ નહલાલ, આલી તાન સુનત ભઈ બાવરી હો. બં ૦ ટેક.
 દરદ દીવાની નીશ દીન ડોલું, ધરની ટીકત નહી પાવરી હો. બં ૦ ૧
 અંતર પીર ભઈ અતી આતુર, લગ્યા કલેજે ધાવરી હો. બં ૦ ૨
 લગી ખુમારી પ્રાન પીયાકી, અબ તો ભઈ હું ઉતાવરી હો. બં ૦ ૩
 અક્ષાનંદ દરશ ખીન વ્યાકુલ, લાલનકું ધતિ લાવરી હો. બં ૦ ૪

પદ ૧૮૭૨ મું.

કહે હમસે કહા કામ વાલમ, કયું તમ ડોલત ગેલરી હો. કં ૦ ટેક.
 મનમસ્તાન ભયે હો મોહન, છેલ કરત હો પેહેલરી હો. કં ૦ ૧
 જમુનાજીકે આરે રોકત, જોર જનાવત જેલરી હો. કં ૦ ૨
 ખેચત ચીર ચોર ઘુઘટ ખોલત, મુખસે ખોલત ફેલરી હો. કં ૦ ૩
 અક્ષાનંદ કહે જાઓ સુધે, હમ જાને તુમ છેલરી હો. કં ૦ ૪

પદ ૧૮૭૩ મું.

હમ તુમ હોયગી રાર, પ્રીતમ કહત હું સાચી વાતરી હો. હં ૦ ટેક.
 કયું તુમ ગેલ પરે મનમોહન, સુધે કયું નહી જાતરી હો. હં ૦ ૧
 લોચન લાલ કરત હો લાલન, તાતે નાહી ડરાતરી હો. હં ૦ ૨
 કહા કરત હો કહવાયકે નીકી, જાનત તુમેરી જાતરી હો. હં ૦ ૩
 અક્ષાનંદ કહત હમ દેખે, તુમકું ધેન ચરાવતરી હો. હં ૦ ૪

પદ ૧૮૭૪ મું.

કયું તુમ ફાયો ચીર મોહન, કહી ઘુંગી ઘર જાયકે હો. કયું ૦ ટેક.
 મેં ચલી જાત હતી મહી ખેચન, બાંધ્ય અહી બોલાયકે હો. કયું ૦ ૧
 મેરી એચ ભઈ તુમ મટુકિ, અટકી મગ વીચ આયકે હો. કયું ૦ ૨

* આ પદમા બે લાઇન ઘટે છે. ૭ મી તથા ૮ મી નથી

મોયે બેહાલ કરી મહી મેરો, દીનો ખાય બહાયકે હો. ક્યું ૩
 બ્રહ્માનન્દ ઠગી બતીયાંમે, નખ છતીયામે લગાયકે હો. ક્યું ૪
 ૫૬ ૧૮૭૫ મું-રાગ જંગલો.

હો સુંદર શ્યામ સલુને, નેનુમે નૌતમ દુને. હો ૦ ટેક.
 હો વાલમ કુંજવિહારી, નિરખી મગન વ્રજનારી. હો ૦ ૧
 હો નેનુમે બહુ જ્યું કીને, ચીતવની ચિત્ત હરી લીને. હો ૦ ૨
 હો મોહન મોરલી બબઈ, સુનતેહી સુધ વીસરાઈ. હો ૦ ૩
 હો નટવર નંદદુલારે, બ્રહ્માનન્દહુકે મન પ્યારે. હો ૦ ૪

૫૬ ૧૮૭૬ મું.

હો ગીરધર છેલ ગુમાની, ભરને દે જમુનાકો પાની. હો ૦ ટેક.
 હો તુમસે જ્યું કહત હું પ્યારે, મ પરો જી ગેલ હમારે. હો ૦ ૧
 હો હમસે જ્યું ન કરો લડાઈ, દેઉગી મે નૃપકી દુવાઈ. હો ૦ ૨
 હો તુમ તો કરન લગે એસે, કહો જ્યું બનેગી વાત કેસે. હો ૦ ૩
 હો બ્રહ્માનન્દ કહે કર જોડી, મ કરો છેલાજી છેડ મોરો. હો ૦ ૪

૫૬ ૧૮૭૭ મું.

હો મોહન અગરો ન મોસે, સાચી મે કહત વાત તોસે. હો મો ૦ ટેક.
 હો કાહેકું જ્યું કરત હો જોરો, કહાના મેરી બાંહીયાં ન મોરો. હો મો ૦ ૧
 હો ડોલત ગેલ હમારે, મારત હો નજર નજારે. હો મો ૦ ૨
 હો અગરત કરત હો જેલી, તુમ તો ભયે હો અતિ ફેલી. હો મો ૦ ૩
 હો બ્રહ્માનન્દ કહત હે કહાના, હમકુ ન કરો હો હેરાના. હો મો ૦ ૪

૫૬ ૧૮૭૮ મું.

હો છેલાજી કુંજવિહારી, એસી કહા રીતી અટારી. હો છે ૦ ટેક.
 હો નાબુક બાંહીયાં મરોરી, જલકી ગગરીયાં મોરી ફેરી. હો છે ૦ ૧
 હો તુમ જ્યું ભયે હો અબ દાની, બોલત હો જેસી તેસી બાની. હો છે ૦ ૨
 હો રોકત મગ આતે જાતે, હમસે કહત એસી આતે. હો છે ૦ ૩
 હો બાંધત પાધ બનાયે, બ્રહ્માનન્દહુકે મન ભાયે. હો છે ૦ ૪

૫૬ ૧૮૭૯ મું-રાગ જંગલો.

ચલોજી તુમ સુધે, નંદકિશોર. ચ ૦ ટેક.
 મસ્ત ભયે કરકમલ, ફેરાવત મેરી ઓર. ચ ૦ ૧
 મે ચલી જાત ભરન જલ જમુના, અગરત હો કર જોર. ચ ૦ ૨
 જખ દેખું તખ મગ ખીચ મોહન, કાઢે હો નીશ લોર. ચ ૦ ૩
 બ્રહ્માનન્દ કહે તુમ ફેરી, ચુનરીયાંકી ફોર. ચ ૦ ૪

૫૬ ૧૮૮૦ મું.

કરોજી જી ન મોંસે ખ્યારે રાર.	૪૦	ટેક.
જોખનકો મહ જોર જનાવત, રોકત સાંજ સવાર.	૪૦	૧
બહુત વીલંબ બયે મનમોહન, સાસુરી દેગી મોયે ગાર.	૪૦	૨
ન્યારે હોય રહો મગ તજકે, શીરપર લાગત ભાર.	૪૦	૩
અક્ષાનંદ કહે કર જોરી, માનો નંદકુમાર.	૪૦	૪

૫૬ ૧૮૮૧ મું.

કહોજી તમ સાચી મોંસે કહાન.	૪૦	ટેક.
સાચ કહો પીયા શ્યામ સોહાગી, કુનસં લાગી તાન.	૪૦	૧
વાકો ઘર અપનો કરી લીનો, તજ દીનો સખ માન.	૪૦	૨
જાડુ જોર લગે જગજીવન, ભૂલે હો તન બાન.	૪૦	૩
અક્ષાનંદ કહે રહે તુમકું, નીશ દીન વાકો ધ્યાન.	૪૦	૪

૫૬ ૧૮૮૨ મું.

લગીજી મોયે નેણું કેરી ચોટ.	૪૦	ટેક.
આય લગી મેરે કઠીન કલેજે, હોય પરી લોટ પોટ.	૪૦	૧
અતર પીર મીટત નહી આલી, કીને ઔષધ કોટ.	૪૦	૨
આજ સખી મનમોહન દેખે, ઘુંઘટ કેરી ચોટ.	૪૦	૩
અક્ષાનંદ કહે સખ મીટ ગઈ, અનંત જનમકી પોટ.	૪૦	૪

૫૬ ૧૮૮૩ મું-રાગ જંગલો.

લગન લગી ઘનશ્યામ તીહારી.	૪૦	ટેક.
તેહારે દરશવીના પ્રીત રે દીવાની, નાગર નટવર કુંજવિહારી.	૪૦	૧
તેરોહી રાહ નીરંતર હેર, દરસકી ચાહ બઈ ઉર ભારી.	૪૦	૨
પુલન સેજ ખીછાયકે પ્રીતમ, બેઠ રહી મેં તો રજની સારી.	૪૦	૩
અક્ષાનંદ કહે મોય મીલીયે, મનમોહન રસીયા બનવારી.	૪૦	૪

૫૬ ૧૮૮૪ મું.

દગન વસે મેરે કુંજવિલાસી	૬૦	ટેક.
ગજ ગતી ચાલ નવલ ગીરધારી, હરખત નેન મનોહર હાસી.	૬૦	૧
સુખદાયક મજરાજ સાંવરીયો, દેખત મજત્રીય રહત હુલાસી.	૬૦	૨
લાલ નરલ ગળ માલ લાડીલો, નૌતમ રૂપ રસીક અવિનાશી.	૬૦	૩
અક્ષાનંદ આનંદ મૂર્તિ, એહી નિરખત ઉર મીટત ઉદાસી.	૬૦	૪

૫૬ ૧૮૮૫ મું.

મોહન પધારો મેરે છેલ છપીલે.	મોં	ટેક.
અંતરમાંહી અટક રહે મેરે, બેન સુખદ તેરે નેન રગીલે.	મોં	૧
ખ્યારી નવલ મનોહર પગીયાં, સુંદર છોગે શીશ રહીલે.	મોં	૨
નટવર રૂપ તીહારો નિરખુ, હાથન કુલન ગેંદ ગહીલે.	મોં	૩
પ્રદ્યાનંદ તબ મન માને, આય મીલો પીય રેન અકીલે.	મોં	૪

૫૬ ૧૮૮૬ મું.

જમુના તીર મીલે દીલભની.	જ૦	ટેક.
શીરપર લેકર નવલ ગગરીયાં, સખીયન સંગ ગઈ મેં પાની.	જ૦	૧
તહાં ઠાડો નંદલાલ સાંવરો, ગાવત રાગ પાઘ સુલતાની.	જ૦	૨
બોલત તાન સુબન સલુનો, માગત દાન હોઈ મગ દાની.	જ૦	૩
પ્રદ્યાનંદ વદન છપી નિરખત, કેટિક ચન્દ્રકી કાંતિ લભની.	જ૦	૪

૫૬ ૧૮૮૭ મું-રાગ જંગલો.

લાગી રે કનૈયા, તેરી અંખીઆં સલુની હો.	લાં	ટેક.
અંખીઆં લાગી વારી તન સુધ ત્યાગી, થીર હો રહી મગ થુની.(?) તેં	તેં	૧
જખહી ન દેખું મેં તો બાલકી રેખું, હોત વ્યથા ઉર દ્રુની.	તેં	૨
મજમે વે ફીરતા વારી ઘાયલ કરતા, હાથ મોરલીયા ખૂની.	તેં	૩
લોચન નીકે મેરે જીવન જીયકે, બલ જાવત પ્રદ્ય મુની.	તેં	૪

૫૬ ૧૮૮૮ મું.

મેરીસું કનૈયા, મેરે મંદિર આનાં હો.	મેં	ટેક.
ગાદી વે તકીયા વારી લાયકે ધરીહું, કરીહું મેં નવલ ખીછાનાં.	મેં	૧
વાલમ કીજે રંગરસકી વે બતીયાં, છતીયાં કંઠ લગાનાં.	મેં	૨
મજજીવન ગુણવાન વિહારી, સુંદર તાન સુનાનાં.	મેં	૩
પ્રદ્યાનંદ કહે નવલ સનેહી, ખાનક પ્રુખ બનાનાં.	મેં	૪

૫૬ ૧૮૮૯ મું

તેરી તો કનૈયા, વસી બહુગારી હો.	તેં	ટેક.
બહુકી મારી મેં તો ફીરત દીવાની, કખહું નહોત કરારી.	વં	૧
કલ ન પરત મેરે દરદકી કોઢકું, વૈધ ગયે પન હારી.	વં	૨
નંદજીવન તેરે દરસન કારન, આતહું સાંજ સવારી.	વં	૩
પ્રદ્યાનંદ કહે લગ ગઈ ઉર ખીચ, બહુકી ચોટ અટારી.	વં	૪

૫૬ ૧૮૯૦ મું.

અખ તો કનૈયા, રખું નેનન નેરે હો.	અ૦	ટેક.
પ્રાનજીવન ગુંથી પેહેરાવું, ગજરે પુલનકે રે.	૨૦	૧
સખ તન મન ધન જીવ સહીતા, વારી ડારુ ઉરપર તેરે.	૨૦	૨
નેનનકી પલમે નટનાગર, આય કરો તુમ ડેરે.	૨૦	૩
બ્રહ્માનંદ કહે રહે રસીયા, મોહન જીવન મેરે.	૨૦	૪

૫૬ ૧૮૯૧ મું-રાગ જંગલો.

દુગન ચિત્ત ચોર હો, નવલ કનૈયા.	૬૦	ટેક.
જેલ કરત જમુના તટ આલી, જલ ખીચ ખેલ ખેલૈયા હો.	૧૦	૧
કર દુગ સેન કરત લખી મોકુ, મધુરીસી ઝેન બજૈયા હો.	૧૦	૨
નાગ નથન શીર પાધ મનોહર, નૌતમ રાગ ગવૈયા હો.	૧૦	૩
બ્રહ્માનંદ નવલ છખી પ્રીતમ, અતર આય બસૈયા હો.	૧૦	૪

૫૬ ૧૮૯૨ મું.

વાલમ વ્રજવાસી હો, જીવન મેરા.	વા૦	ટેક.
પ્રાનહુંસે અતીશે મોય પ્યારા, તારા નેનન કેરા હો.	જી૦	૧
રેન દીવસ સુખ દેન મનોહર, નાથ રાખુ દુગનેરા હો.	જી૦	૨
જગસે તોર દીયા હીત* ધાગા, શરન લીયા અખ તેરા હો.	જી૦	૩
બ્રહ્માનંદ ઉર વીધન નીવારન, લવજલ તારન ખેરા હો.	જી૦	૪

૫૬ ૧૮૯૩ મું.

કનૈયા છખી તેરી હો, લાગત પ્યારી.	૪૦	ટેક.
અખીયાં લાલ કમલ ફલ જેસી, લાલ તીલક સુખકારી હો.	લા૦	૧
પ્રેમીજન કોઈ ગુથ કે નૌતમ, કુલમાલ ગલે ડારી હો.	લા૦	૨
નીશદીન મગન રહત મનમાંહી, લખી બ્રહ્માનંદ દુલારી હો.	લા૦	૩
બ્રહ્માનંદ વિલાસ પીયા સંગ, આશ જગતકી ટારી હો.	લા૦	૪

૫૬ ૧૮૯૪ મું.

કનૈયા તેરે કાજ હો, જોગન હોઉગી.	ક૦	ટેક.
જોગન હોય ફીરગી વનમાંહી, તનપર આખ લગાઉગી હો.	જો૦	૧
સંજ્યા ભોર દરસકે કારન, નંદ ઘેર અલખ જગાઉગી હો.	જો૦	૨
જમુનાકે તટ તકીયા બનાયી, જલ ખેલત પીયા જોઉગી હો.	જો૦	૩
બ્રહ્માનંદ મુકુંદ તીહારી, મૂર્તિમે અંતર પ્રોઉગી હો.	જો૦	૪

* “મોહી” એમ પણ એક બ્રાજ રોજ ગાય છે

૫૬ ૧૮૯૫ મું-રાગ જંગલો.

આવના બાલમ મોરારે, સહુના રે મંદિર પીયા રે.	આ૦	ટેક.
મંદિર આવ મોય હસકે બોલાવના વનમારી;		
ગાત દેખાવના ચિત્ત ચોરા રે.	સ૦	૧
ખ્યારી લગત શિર પાધ નવીની રંગભીની;		
ફૂલન ખીરાજે શીર તોરા રે.	સ૦	૨
છેલ ચતુર વ્રજરાજ વિહારી ગિરિધારી;		
નાગર નંદકિશોરા રે.	સ૦	૩
બ્રહ્માનન્દકે નાથ દેખત છબી તેરી;		
જેહી વિધી ચદ ચકોરા રે.	સ૦	૪

૫૬ ૧૮૯૬ મું.

તુમસે લગી મેરી પ્રીતી રે, ગુમાની રે ચતુર ખ્યારા રે.	તુ૦	ટેક.
છેલ ચતુર ધનશ્યામ તિહારી છબી ખ્યારી;		
અખીયનમે ધરી હીતી રે.	ગુ૦	૧
કાજ તિહારે વ્રજરાજ નવિના રંગભીના;		
લોકન ડર તજી હીતી રે.	ગુ૦	૨
અતી લાગત પ્રીય છેલ પીયા ઉર માંહી;		
નાથ નવલ તેરી નીતિ રે.	ગુ૦	૩
બ્રહ્માનન્દ સનેહ કીયા અબ તોસે,		
ભૃગ કમલહુકી રીતિ રે.	ગુ૦	૪

૫૬ ૧૮૯૭ મું.

પીયરા પરમ પ્રવીના રે, કનૈયા રે દીલભની રે,	પી૦	ટેક.
યાર કનૈયા વ્રજ ખ્યાલ કરૈયા બલ લૈયા,		
નીશ દીન પ્રેમ આધીના રે.	ક૦	૧
વ્રજ વીનતન સંગ મોહ બઢાવે મુખ ગાવે,		
મોરલી બબલે સ્વર ગીના રે.	ક૦	૨
શ્યામ ચતુર રંગરેલ અકેલી લખી મોકું;		
ડગર ચલત કછુ કીના રે.	ક૦	૩
બ્રહ્માનન્દ વસે ઉરમે ગીરધારી;		
છેલ ચતુર રંગભીના રે.	ક૦	૪

૫૬ ૧૮૯૮ મું.

શ્યામ રે મૂર્તિ સહુની રે, દેખાવના રે પ્રજવાસી રે.	શ્યા૦	ટેક.
પાધ નવલ શીરપેચ મનોહર રાજે;		
કુંડળ જડે હે નગ ચુની રે.	દે૦	૧
મૂર્તિ તીહારી બીન નાથ નવલ પ્રજચંદા;		
લાગત સખ ધર સૂની રે.	દે૦	૨
એહી મૂર્તિકુ દેખી સરવ પ્રજનારી;		
થીર હોવત જેહી ચુની રે	દે૦	૩
બ્રહ્માનન્દકે નાથ રસીક છબી તેરી;		
દીન પ્રતી અતિ સુખહુની રે.	દે૦	૪

૫૬ ૧૮૯૯ મું—રાગ જંગલો.

નીકી મોરલી બબવો, નીકી મોરલી બબવો; ગીરધારીજી. ની૦	ટેક.
મોરલી બબવો નીકી, આણુ થાને નહજીકી;	
માને તો લાગે છે અતિ ખ્યારીજી.	ની૦ ૧
વાંસલડીરી ટેર સુણી, આતુર હુઈ હું ઘણી;	
નવલ રંગીલી જગ ન્યારીજી.	ની૦ ૨
નેણુંરો નબરો થારો, મનડો ચોરે છે મારો;	
મોલીડે મગન કરી ડારીજી.	ની૦ ૩
શ્યામળા સનેહી ખ્યારા, ચોર મારા ચિતડારા;	
બ્રહ્માનંદ બંધ બલિહારીજી.	ની૦ ૪

૫૬ ૧૯૦૦ મું.

માને બનેદો નીકુરા, માને બનેદો નીકુરા; વનમાળીજી. મા૦	ટેક.
સૈયર સમાણી મારી, વાતડી બણે છે થારી;	
ભરમ ધરે છે થાને લાળીજી.	મા૦ ૧
માનો નંદજીરા લાલ, સાસુડીરો મારે સાલ;	
નણ્ણી દેવે છે માને ગાળીજી.	મા૦ ૨
રસીયાજી રગ રેલ, ભરન દીયોને હેલ;	
કાંઈ પાણીડારી રખવાળીજી.	મા૦ ૩
બ્રહ્માનંદ બંધ વારી, સુણો પીયા ગીરધારી;	
લોક કેરી લાજ થે તો ટાળીજી.	મા૦ ૪

પદ ૧૯૦૧ મું.

થારી મૂર્તિ સલુણી, થારી મૂર્તિ સલુણી; પીયા ખ્યારીજી. થાં ૦ ટેક.
મુર્તિ સલુણી લાગે, રેહેજો મારા નેણાં આગે;
નાગર નન્દદુલારાજી. થાં ૧
છોગાળા ગોકુલ ચંદા, છોજી નંદજીરા નંદા;
ગિરિવરધર ગુણ સારાજી. થાં ૨
નીકાં થારાં તીખાં નેણા, દીન દીન સુખ દેણા;
નિમખ ન મેલાં થાંને ન્યારાજી. થાં ૩
પ્રદ્યાનન્દ કેરા નાથ, વેચાણી હું થારે હાથ;
મારુજી રંગીલા છેલા મારાજી. થાં ૪

પદ ૧૯૦૨ મું.

મારે મોહોલ પધારો, માહારે મોહોલ પધારો; લટકાળાજી. માં ૦ ટેક.
શ્યામળા સલુણા છોજી, રાતડીમાં પાસે રોજી;
માનોજી રંગીલા મરમાળાજી. માં ૧
ખિછાઈ રાખી છે મારુ, સેજડી મેં થારે સારુ;
વહાલાજી પધારો વંશીવાળાજી. માં ૨
થારે ખીના નીંદ નાવે, લોજન સો નહિ ભાવે;
આવોજી આવોજી થઈ ઉતાળાજી. માં ૩
પ્રદ્યાનન્દ કેરા મીત, થાસું મારી લાગી પ્રીત;
રસીક નવલ રઢીયાળાજી. માં ૪

પદ ૧૯૦૩ મું--રાગ જંગલૌ.

ખંસુરી અજખ બજઈ કહાન, બાજી બાજીવે અલૌકિક તાન. બં ૦ ટેક.
થારે વંસીકો શબ્દ સુનત સમ, ભૂલે શંકર ધ્યાન. બં ૦ ૧
દેવ સહીત ઇંદ્રાદીક ભૂલે, ભૂલે શશી અરુ ભાન. બં ૦ ૨
ભૂલે સિદ્ધ ચારણ વિદ્યાધર, ગાંધર્વ ભૂલે ગાન. બં ૦ ૩
પ્રદ્યાનન્દ નવલ પ્રીતમપર, તન મન ધન કુરખાન. બં ૦ ૪

પદ ૧૯૦૪ મું.

ખંસુરી તું બડભાગન જોર, ખ્યારી ખ્યારી વે રંગીલી તેરી ઠોર. બં ૦ ટેક.
તોસે શ્યામ સલુનો ખેલત, નહી મેલત નિશ ભોર. બં ૦ ૧
પ્રાનપીયા પ્રીતમ ખ્યારે કો, લેત અધર રસ ચોર. બં ૦ ૨
તેરો સુર મહા અજખ અલૌકિક, મોહો મૃગ વનમોર. બં ૦ ૩
પ્રદ્યાનન્દ કહે ધન્ય બંસી, તોયે વાઈ નંદકિશોર. બં ૦ ૪

પદ ૧૯૦૫ મું.

વાલમા દુર રહે દુઃખ હોય, હાંજી રહેનાં રહેનાંવે સમીપે મોય.	વા૦	ટેક.
તુમ વિન મોકું દેત મહા દુઃખ, વિરહા શૂળી પ્રોય.	વા૦	૧
ચિતવનીમે ચિત્ત હરી લીના, કીના જાદુ કોય.	વા૦	૨
ચાહ કરી મન સેજ ખીછાઈ, બેઠી મારગ જોય.	વા૦	૩
અક્ષાનંદ કહે અતરજામી, કહા સમજાવું તોય.	વા૦	૪

પદ ૧૯૦૬ મું.

વાલમા નેક ન રહીયે દૂર, હાંજી વારી વારી રહો નેન હજૂર.	વા૦	ટેક.
જો તુમ મોસે દૂર રહોગે, તો મે મરગી ઝૂર	વા૦	૧
મે હું ચેરી પ્રીતમ તેરી, યામે નહીં તીલ કુર.	વા૦	૨
જળ દેખું તોય શ્યામ નજર ભર, તખ આનંદ ભરપૂર.	વા૦	૩
અક્ષાનંદ તિહારે નેનસે, હો ગઈ ચકનાચૂર.	વા૦	૪

પદ ૧૯૦૭ મું-રાગ જંગલો.

ભલા શ્યામરે મે બદી, મેરમ તેરિયાં જીવે.	ભ૦	ટેક.
મેરે દગકે આગે વાલમ, બસી બજાયો મુખ ગેરીયાં જીવે.	ભ૦	૧
નિરખ સલુણી છખી અધીક સોહાવત, નેન તૃપત નહીં મેરીયાં જીવે.	ભ૦	૨
કયા જાનત આ જીવ જગતકે, આશ કરત અનેરીયાં જીવે.	ભ૦	૩
અક્ષાનંદ નવલ છખી પ્રીતમ, ચરન કમલ દગ ઠેરીયાં જીવે.	ભ૦	૪

પદ ૧૯૦૮ મું.

ભલા શ્યામરે અખ, વિલંબ ન કીજીયે જીવે.	ભ૦	ટેક.
બહુ દીન દૂર રહે મનમોહન, અખ હસી દરશણ દીજીયે જીવે.	ભ૦	૧
તુમ વીણુ મોકુ કલન પરત રહે, નિરખ સલુણી છખી જીજીયે જીવે.	ભ૦	૨
મનુવા ધીર ધરત નહીં મેરો, વિન દીઠે ન પતિજીયે જીવે.	ભ૦	૩
અક્ષાનંદ જાન જન અપનો, ખાહ પકર ગ્રહી લીજીયે જીવે.	ભ૦	૪

પદ ૧૯૦૯ મું.

ભલા શ્યામરે તેરી, નજર અટારીયાં જીવે.	ભ૦	ટેક.
મોકુ લાગી કઠીન કલેજે, કર ગઈ ધાવ કટારીયાં જીવે.	ભ૦	૧
આય અચાનક મોય લગી હે, ટરત નહીં અખ ટારીયાં જીવે.	ભ૦	૨
મારી નજર કસી ભર મોહન, નિકસ ગઈ ઉન પારોયાં જીવે.	ભ૦	૩
અક્ષાનંદ નવલ પીય ઉપર, તન મન ધન સખ વારીયાં જીવે.	ભ૦	૪

૫૬ ૧૮૧૦ મું.

ભલા શ્યામરે નીકી, મોરલી બળય જો જીવે. ભ૦ ટેક.
મે ખ્યાસી વસીકે સુરકી, સુંદર તાન સુનાયજો જીવે. ભ૦ ૧
મોર મુગટ ધરકે મનમોહન, આજ મેરે ધર આયજો જીવે. ભ૦ ૨
નોતમ ગાન કહાન વસીમે, સાનનમે સમબળયજો જીવે. ભ૦ ૩
બ્રહ્માનન્દકે શ્યામ સહુને, પ્રેમ સુધારસ પાયજો જીવે. ભ૦ ૪

૫૬ ૧૮૧૧ મું—રાગ ધોળ આશાવરી.

વારી વારી રે નન્દજીના લાલ, કુજવિહારી રે; ટેક.
તારી ચટક રંગીલી ચાલ, લાગે મુને ખ્યારી રે.
વૃન્દાવનના ચોકમાં રે, તમે મોહન વેણુ વળડી રે;
ભણુક પડી મારા કાનમાં રે, મુને સુતી જગાડી રે. કું૦ ૧
કામડહું બૂલી ગઈ રે, મુને નીંદ્રા પણુ નવ આવે રે;
ધીરજ રહેતી નથી અતરેરે, વહાલા ભોજન નવ ભાવે રે. કું૦ ૨
પરવશ થઈ ગઈ પ્રેમમાં રે, હવે જગમાં સરવે જાણી રે;
ગીરધર તારા ગીતમાં રે, હું તો ભૂધર ભરમાણી રે. કું૦ ૩
શ્રવણુ સુણીને મગ્ન થઈ રે, મે તો શક જગતની ટાળી રે;
બ્રહ્માનન્દના વાલમા રે, તારી મોરલી મરમાળી રે. કું૦ ૪

૫૬ ૧૮૧૨ મું.

આવો આવોને સુંદર શ્યામ, મદિર મારે રે;
ઘેલું કીધું ગોકુલ ગામ, લટકે તારે રે. ટેક.
સેજ બિછાઈ ફૂલડે રે, બેઠી દીપકને અબુવાળી રે;
હસી બોલાવો હેતમાં રે, મારા મોહન વનમાળી રે. મં૦ ૧
મુને લાગી મોહની રે, વહાલા રૂપત મારુ જોધને રે;
છેલા તારી ચાલમાં રે, મારુ મન રહું મોહીને રે. મં૦ ૨
શોભે છે સુંદર શ્યામલા રે, માથે પાઘડલી સોનેરી રે;
હૃદ વાળો છે હેરતા રે, તમે પીતાંબર પહેરી રે. મં૦ ૩
ભાલ તિલક સોયામણુ રે, તમે કેશર કેરુ કીધું રે;
બ્રહ્માનન્દના વાલમા રે, મારુ ચિત્ત ચોરી લીધું રે. મં૦ ૪

૫૬ ૧૮૧૩ મું.

રુડો રુડો તારો રાગ, નન્દહુલારા રે;
ખ્યારી સુંદર લાગે પાઘ, પ્રીતમ ખ્યારા રે. ટેક.

રૂપાળાં રતને જઝ્યાં, બેડ કુંડળ પેઢિયાં કાને રે;
 મન લોભાણું માહેરું રે, તારી મોરલીને* તાને રે. નંદ૦ ૧
 તમ વિના મારા નાથજી રે, હું તો બીજું કંઈ નવ જાણું રે;
 રસીયા તારા રૂપમાં રે, મન બૂધર ભરમાણું રે. નંદ૦ ૨
 શોભે સુંદર શ્યામળા રે, ખ્યારા ડોલરીયા વર દાણી રે;
 લાગે છે મુને લાલજી રે, વહાલી મુખડાંની વાણી રે. નંદ૦ ૩
 છેલ છબીલા શ્યામળા રે, હું તો જીવું તમને જોતી રે;
 અદ્વાનંદના વાલમા રે, મારા નથડીના મોતી રે. નંદ૦ ૪

૫૬ ૧૮૧૪ મું.

લાગી લાગી રે તમથી પ્રીત, ગિરિવરધારી રે;
 હું તો ગરક થઈ રે તારે ગીત, મંગળકારી રે. ટેક.
 છેલ છબીલા તારું છોગલું રે, મેં તો જે દહાડાથી જોયું રે;
 તે દહાડાથી મારા વહાલમા રે, મેં તો ચિત્તડામાં પ્રોયું રે. ગિ૦ ૧
 લાગો છો રુઝા લાલજી રે, તમે ગોવાળા સંગ ગાતા રે;
 લટકામાં મન લીધું રે, તમે રંગડાના રાતા રે. ગિ૦ ૨
 કુંડળ પેઢિયાં કાનમાં રે, તમે બાંધી પાઘ અમૂલ રે;
 નવલ કલંગી વંકડી રે, વળી ફરતાં છાયાં ફૂલ રે. ગિ૦ ૩
 ચટક રંગીલી આખલડી રે, મોરલી મનોહર હાથ રે;
 ચિત્ત ચોરો છે ચાલતા રે, વહાલા અદ્વાનંદના નાથ રે. ગિ૦ ૪

૫૬ ૧૮૧૫ મું-રાગ આશાવરી.

માયા લાગી મુને મોહન તારી, મુખ મેલ્યું નવ જાય રે;
 ઘરનો રે ધધો હાથ ન લાગે તો, જીગતુલ્ય રજની થાય રે. મા૦ ટેક.
 એ વહાલાજી રે મીઠી મીઠી મોરલીરે વાતા,જ્યારે તમે જાવો છો વનમાં રે;
 મુખરે જોયા વિના મન મુઝાય તો, તાપ થાય છે મારા તનમાં રે. મા૦ ૧
 એ વહાલાજી રે સુંદર ચાલ મનોહર જોઈને, મોહી રહ્યું છે મન મારુ રે;
 જોતાં લોચન તૃપત ન થાયે, એવું રૂપ અલૌકિક તારુ રે. મા૦ ૨
 એ વહાલાજી રે વશી રસીક મનોહર વાઈને, ચિત્તને તે લીધું તાણી રે,
 અદ્વાનંદના રે શ્યામ સોહાગી, તારા લટકામાં લોભાણી રે. મા૦ ૩

૫૬ ૧૮૧૬ મું.

તમ સાથે શ્યામળીયા રે વહાલા, પ્રીત બંધાણી ખ્યારા રે;
 એક ઘડી અલખેલા મુજથી, નટવર રહો માં ન્યારા રે. ત૦ ટેક.

* “મોરલીને” ઇતિ પાઠાન્તર

એ વહાલાણ રે મૂર્તિ નવલ મનોહર મીઠી, મીઠી સુખની વાણી રે;
જેતાં ને સુણતાં તૃપત ન થાઉં, એવી અચલ વૃત્તિ ઠેરાણી રે. તાં ૧
એ વહાલાણ રે નિરમલ નયણે મનોહર વેણે, નટવર લાગ્યો છેનેડોરે;
કોડીલા વર કહાનડ તારો, કેમ કરી મેલું કેડો રે. તાં ૨
એ વહાલાણ રે વાલમ ખીજું નહિ કોઈ વહાલું, જગમાંહી તમજેવુંરે;
બ્રહ્માનંદના શ્યામ સોહાગી, અધક્ષણ દૂર ન રહેવું રે. તાં ૩

પદ ૧૯૧૭ મું.

આવેને અલખેલા મારે, મહિરીયે મોરારી રે;
સુંદર વર પ્રીતમ તમ સારુ, ફૂલડે સેજ સમારી રે. આં ૧
એ વહાલાણ રે સુંદર મોરલી રે હાથ લધને, ગીત મધુરાં ગાવો રે;
નટવર ગલ બાંહડલી રે નાંખીને, હસી હસી કંઠ લગાવો રે. આં ૨
એ વહાલાણ રે લટકાં કરીને મારુ મનડું રે લીધું, બાણે છે રસની રીતી રે;
પ્રાણુજીવન નટવર પાતલીયા, તમ સંગ લાગી છે પ્રીતી રે. આં ૩
એ વહાલાણ રે અધુર અમૃત રસ પાન કરાવીને, તનડાંના તાપ નીવારો રે;
બ્રહ્માનંદના રે શ્યામ સોહાગી, પ્રીતમ સેજ પધારો રે. આં ૪

પદ ૧૯૧૮ મું.

નટવર આવો નંદજીના લાલા, તમ વીના તનડું ઢાઝે રે;
સર્વે સંગાથે મેં તો સગપણુ તોડ્યુ, કહાન કુંવર તમ કાજે રે. નાં ૧
એ વહાલાણ રે તમ વીના શ્યામ મનોહર સુખને, અંતર સુખ નથી થાતું રે;
કહોને કેને રે આગે કરીયે, બાલપણાંની વાતુ રે. નાં ૨
એ વહાલાણ રે દૂર રથાં દુઃખ થાય છે દીલમાં, પાસે તે વાધે પ્રીતીરે;
નાથ પધારો નિશંક થઈને, હું કોઈથી નથી ખીતી રે. નાં ૩
એ વહાલાણ રે લટકાં તારાં રે ખ્યારાં લાગે, લટકાળા નંદલાલારે;
એકાંતે આવી સુખ આપો, બ્રહ્માનંદના વહાલા રે. નાં ૪

પદ ૧૯૧૯ મું—રાગ ગરબો.

નાગર નહદુલારો રે, મન મસ્ત કનૈયો નંદદુલારો;
ઝગરત સાંજસવારો રે, મન મસ્ત કનૈયો નંદદુલારો. ટેક.
આડો આવીને ઉભો રહે આગે, મહીડાં કેરાં ઢાણુ માગે રે. માં ૧
લોકલબ્યા મનમાં નવ આણે, નવરંગ ચુનડી તાણે રે. માં ૨
માને નહી ઝાલી બાંધા મરોડે, જલની ગાગરીયાં ફોડે રે. માં ૩
ચોરી નાખે માથે આળ ચડાવે, જોરે જોરે વાસે આવે રે. માં ૪
બ્રહ્માનંદ કહે એની રીતી, કેતી નથી હું તો ખીતી રે. માં ૫

૫૬ ૧૯૨૦ મું.

નટવર મોહન દાણી રે, નન્દલાલ હઠીલો મોહન દાણી;
 રોકત જમુનાનાં પાણી રે, નન્દલાલ હઠીલો મોહન દાણી. ટેક.
 આડો આવે છે બે દાણને ઓળે, મનમાં આવે તેમ બોલે રે. નં ૧
 વેહેતાં રોકે વૃન્દાવનની રે વાટે, બાજે છે મહીડાંને માટે રે. નં ૨
 દહાડી ઉઠી મહી વેચવા બઈ, ખુચી એને ભેરે ખાવું રે. નં ૩
 કાયર કીધલાં નન્દને છેયે, કહો વ્રજમાં કેમ રહીયે રે. નં ૪
 અદ્વાનંદ કહે એની વાણી, કેતી નથી હું તો જાણી રે. નં ૫

૫૬ ૧૯૨૧ મું.

લૂટે છે લાલ તમારો રે, થયો લાડકવાયો લાલ તમારો,
 માત જશોદા વારો રે, થયો લાડકવાયો લાલ તમારો. ટેક.
 આવી કટાંણે ને વાછરુ છોડે, ઘરનાં કાંમલકાં ફેડે રે. થં ૧
 જેરે દેખે તે ભેરે લઈ જાવે, બાલકને રોવરાવે રે. થં ૨
 દુણી ઝડે સાંજે દુધની દોહતાં, બચ છે નારી ભેતાં ભેતાં રે. થં ૩
 ગોકુલ ગામ કહી કહી હાથું, મનમાં કરે એનું ધાર્યું રે. થં ૪
 અદ્વાનંદ કહે એની વાત, કહ્યા વીના સુખ નથી થાતું રે. થં ૫

૫૬ ૧૯૨૨ મું.

લાડકડા નન્દલાલા રે, વારી સાચું કહો નન્દજીના રે લાલા;
 પુછીયે તમને વહાલા રે, વારી સાચું કહો નન્દજીના રે લાલા. ટેક.
 નન્દજશોદા ગૌર રૂપાળાં, કયાંથી થયા તમે કાળા રે. વાં ૧
 આવીને કોઈક કહી ગયું અમને, લીધા વેચાતા તમને રે. વાં ૨
 માત જશોમતી તમને રે માવા, રાખ્યા છે ગાયુ ચરાવા રે. વાં ૩
 માનો અમે તમને કહીયે સાચું, કન્યાની કોરતુ કાચું રે. વાં ૪
 કહાના તમારુ ઠોર ઠેકાણું, અદ્વાનંદ કહે હું જાણું રે. વાં ૫

૫૬ ૧૯૨૩ મું.

સુંદર શ્યામ છેગાળા રે, ઓરા આવોને સુંદર શ્યામ છેગાળા;
 મીઠા બોલા મરમાળા રે, ઓરા આવોને સુંદર શ્યામ છેગાળા. ટેક.
 ચુપ કરી મે તો સેજ સમારી, તમ કાળે ગીરધારી રે. ઓં ૧
 તમ સજ મનડું રહ્યું મારુ મોહીને, જીવું છું જીવન ભેધને રે. ઓં ૨
 પ્રાણુથકી કરી રાખું હું ખ્યારા, આંખડલીના તારા રે. ઓં ૩
 તમ વીના વાત ગમે નહીં ખીજી, રૂપે તમારે હું રીજી રે. ઓં ૪
 અદ્વાનંદના શ્યામ સુહાગી, લાલચડી તારી લાગી રે. ઓં ૫

૫૬ ૧૯૨૪ મું.

શ્યાને રહો છો તમે છેટે રે, અલવિલાલ શ્યાને રહો છો તમે છેટે;
મોહી છું રંગીલે રેટે રે, અલવિલાલ શ્યાને રહો છો તમે છેટે. ટેક.
લોકતાણી મરજાદા મેં મેલી, બાંધી છે તમ સંગે બેલી રે. અં ૧
હરજનિયાં છેને જોધને દુખાતાં, મેલું નહીં માથું જાતાં રે. અં ૨
જગ કેરી ખીક હૈયે નવ આણું, તમ સંગ મનડું લોલાણું રે. અં ૩
મેહિણું તમારુ મેં મસ્તક લીધું, સમજીને સગપણ કીધું રે. અં ૪
રહો માં નાથ પલક એક ન્યારા, બ્રહ્માનંદના ખ્યારા રે. અં ૫

૫૬ ૧૯૨૫ મું.

મનગમતા વનમાળી રે, મુને વહાલા લાગો છો રસિયા વનમાળી;
આંખ તારી અણીઆળી રે, મુને વહાલા લાગો છો રસિયા વનમાળી. ટેક.
આલ તારી મારા ચિત્તડાને ચોરે, મોહી છું કુલડાને તોરે રે. મું ૧
નિરખીને રૂપ અલૌકીક તારુ, ખીજું તે સરવ વીસારુ રે. મું ૨
કુલના હાર અલૌકીક પેહરી, લટકાં કરો છો લેહરી રે. મું ૩
મૂર્તિ તારી વહાલા છેલ ગુમાની, જોધને થઈ મસ્તાની રે. મું ૪
બ્રહ્માનંદના નાથ રંગીલા, આવો ચોરા અલવીલા રે. મું ૫

૫૬ ૧૯૨૬ મું.

મોહન છેલ ગુમાની રે, નંદલાલ રંગીલા મોહન છેલ ગુમાની;
મૂર્તિ તારી મનમાની રે, નંદલાલ રંગીલા મોહન છેલ ગુમાની. ટેક.
નિશ દીન મનડુ કરે તમ કેડે, મોહી છું મોલીડાને છેડે રે. નં ૧
બાહે બાજુ કાજુ કુલડાંની માળા, લાગો છો અધિક રૂપાળા રે. નં ૨
મસ્તક નવલ કલગી લટકે, જોધને તેમાં ચિત્ત અટકે રે. નં ૩
નટવર રૂપ અલૌકીક નિરખી, થાઉં છું દીવાની સરખી રે. નં ૪
બ્રહ્માનંદના નાથ પધારો, જનમ સૂધારો મારો રે. નં ૫

૫૬ ૧૯૨૭ મું-રાગ ગરબી.

વ્રજમાં એક સમે રે વ્રજરાજ કે, આડો લીધલો રે લોલ;
રોષે રાતાં થયાં છે રે નેણ, ક્રોધ બહુ કીધલો રે લોલ. ૧
જશોદા હેતે બોલ્યાં રે વેણ, બાઉં તારે વારણે રે લોલ;
આવડી રીસ કરી રે નંદલાલ, કહોને શા કારણે રે લોલ. ૨
કહાનુકા કહે તો તારે કાજ, શીવાડું બુલડી રે લોલ;
કાજુ રેશમ કેરી રે કોર, કોરાડું કુલડી રે લોલ. ૩

નાડી હીરતણી રે નવરગ, વણાતું સુંથણી રે લોલ;
આપું હું ખાતે રે જમવા ખીર, ઘૂત શાકર ઘણી રે લોલ. ૪
જશોદા માતા રે જાણુ પ્રવીણ કે, મનમાં આણીયું રે લોલ;
રીસાણા બ્રહ્મ મુનિનો રે નાથ કે, કારણ જાણીયું રે લોલ. ૫

૫૬ ૧૯૨૮ મું.

પરણ્યા કાજ કર્યો રે પરપંચ, મીષ લેઈ રીસતુ રે લોલ;
લાળ્યું રે સુંદર પરમ અનુપ, ચરીત્ર જગદીશતુ રે લોલ. ૧
જશોદા સમજ્યાં રે પરમ સિદ્ધાંત, લખણુ લાલાતાણું રે લોલ;
ખોટ્યાં જાણું રે જગદાધાર, રસીક તારુ રીસણું રે લોલ. ૨
રસીયા રમો જમો રે સુખરૂપ, કરો રગ રેલડી રે લોલ;
કાજુ કન્યાર લાલુ તુજ કાજ, અતી અલખેલડી રે લોલ. ૩
વહાલેજી કાંઈક ધરીયા રે કાન, મન શીતળ કર્યુ રે લોલ;
માતાનું વેણુ મનોહર રે માવ કે, અતરમાં ધર્યું રે લોલ. ૪
સગપણુ કરવાનુ રે મન સાથ, ઠાવકુ ઠેરીયું રે લોલ;
ત્યારે બ્રહ્મ મુનીને રે નાથ, હસીને સામું હેરીયું રે લોલ. ૫

૫૬ ૧૯૨૯ મું.

જશોદા સરવ કહ્યું રે વૃત્તાંત કે, આગે નદને રે લોલ;
ઘડીઆં લગન લીયો રે તત્કાળ કે, બાલમુકુદને રે લોલ. ૧
થયો છે લાડકવાયો રે લાલ કે, પરણ્યા જેવડો રે લોલ;
જોઈને રે કન્યા કુળ આચાર, સગાઈ ત્રેવડો રે લોલ. ૨
હમણાં બાળ અવસ્થા રે માંદા, કન્યા કાજુ જડે રે લોલ;
પછે તો મોટા થઈ રે મહારાજ, કેવાયે નીવડે રે લોલ. ૩
માટે બાઝું બીજુ રે કાંઈ ડહાપણુ, આપણુ નવ ડોળીએ રે લોલ;
છોટી કહાન કુવરને રે કાજ કે, કુવરી ખોળીએ રે લોલ. ૪
વહાલો બ્રહ્મ મુનીનો રે નાથ, પરણવા લાગ્ય છે રે લોલ;
જે કોઈ એનો ગ્રહશે રે હાથ, તેનાં બડલાગ્ય છે રે લોલ. ૫

૫૬ ૧૯૩૦ મું.

જશોદા નંદ મળીને રે એકાંત, એમ વિચારીયું રે લોલ;
બ્રમુભાન ગ્રહિ રે વીવાહ, કર્યાનું ધારીયું રે લોલ. ૧
નામાજેડું રે મુહુરત વરગ, લગન જોવરાવીયું રે લોલ,
વર કન્યાને પૂરણ પ્રીત, સરવ શુભ આવીયું રે લોલ. ૨

બ્રહ્મભાણુતણે રે હરખાર, જશોદાજી ગયાં રે લોલ,*
 દીધાં સુંદર ખીંડાં રે પાન, આસન આપીયાં રે લોલ. ૩
 બોલ્યાં રે કલાવંતીને બ્રહ્મખાન, પધાર્યાં ભલે ભામની રે લોલ;
 કીધી રે તમે મેહર અલૌકિક આજ, અમારા ઘર ભણી રે લોલ. ૪
 જશોદા સુંદર બોલ્યાં રે વેણુ, બોડી હાથને રે લોલ;
 આપોને રાધા રે કુંવરી બ્રહ્મ, -મુનીના નાથને રે લોલ. ૫

૫૬ ૧૯૩૧ મું.

મનમાં રાજી થયા રે બ્રહ્મભાણુ, કલાવંતી કોપીઆં રે લોલ;
 જશોદા સાથે રે કરવા વહવેડ કે, નેભા રોપીઆ રે લોલ. ૧
 નંદની નારી એવી રે વાત, સંકેલી મેલો હાટમાં રે લોલ;
 મારી કુંવરી રે મોતીડાં ભાર, પડી નથી વાટમાં રે લોલ. ૨
 તું તો મોટી તારે રે ઘેર, દેખાડે શું માનને રે લોલ;
 રાધા ગોરી રે સુંદર રૂપ, ન દેઉં કાળા કહાનને રે લોલ. ૩
 મારી રે પુત્રી અતી સકુમાર, કમલ કેરી પાંખડી રે લોલ;
 તારો પુત્ર ભમે રે વનમાંય, પળે નહીં ચાંખડી રે લોલ. ૪
 વાતું કરતામાં રે વે'વાલુ, બેઉ વાદે ચડ્યાં રે લોલ;
 બાણી રે બ્રહ્મમુનીના વહાલાને કાજ, જશોદાજી લડ્યાં રે લોલ. ૫

૫૬ ૧૯૩૨ મું.

જશોદા લોચન કીધાં રે લાલ, કલાવંતી ઉપરે રે લોલ;
 રીશે રોમાંચીત થયાં રે ગાત્ર, અધર મુખ ફરફરે રે લોલ. ૧
 એલી તારી છોડી ચાળા રે દાર, છાશ પીને ઉછરી રે લોલ;
 કળો તોયે કહાનો રાજકુમાર, ગોરી તોયે શુભરી રે લોલ. ૨
 એવી કોણુ ત્રણુ રે ભુવનમાં નાર, જે એને નહીં વરે રે લોલ;
 વારુ રાધા જેવી રે લાખ, કહાનાની ઉપરે રે લોલ. ૩
 કલાવંતી ટાટે થાય નહિ રે ચીત્ર, ચીત્ર થાય ભીંતમાં રે લોલ;
 તમે શું બાણો આડાં રે લોક, રાબાઓની રીતમાં રે લોલ. ૪
 તારી કુંવરી જેવી રે કોડ, એને વાંસે ફરે રે લોલ;
 રસીયો બ્રહ્મ મુનીનો રે નાથ, મનમાં નવ ધરે રે લોલ. ૫

૫૬ ૧૯૩૩ મું.

બોલી રોષ કરીને રે બળસોત, નારી બ્રહ્મખાનની રે લોલ;
 વૃષ્ટી માંડી રે જસોમતી શીશ, વચન કેરાં બાણુની રે લોલ. ૧

* “જશોદાજી આવીયા રે લોલ” છતિ પાઠાન્તર

જો હોય લાડકવાયો રે લાલ, તો બાંધ ગળે ધુધરો રે લોલ; ૨
 એવા તારા પુત્ર તણા રે આચાર, રહેશે ઉધરો રે લોલ.
 કહોને એનું પ્રીને રે પુંખીને કોણ, નાક મરોડશે રે લોલ; ૩
 હશે જે નવરી લજ્જા રે હીન, તે ચોખા ચોડશે રે લોલ.
 જશોદા બોલ્યાં ક્રોધ રે સોત, કરી તિરસ્કારને રે લોલ; ૪
 લજ્જા અમ્બલ તણો રે નહીં લેશ, ગુર્જરની નારને રે લોલ.
 કરો કરી બ્રહ્મ મુની કહે રે વીખવાદ, સઉ આપીયાં રે લોલ;
 વીવાહની પડતી મેલી રે વાત, જશોદા ઘરે ગયાં રે લોલ. ૫

૫૬ ૧૮૩૪ મું.

વહાલે મારે ધાર્યો અચળ સિદ્ધાંત, પોતે પરણ્યા તણો રે લોલ;
 આપણ હાથે કરીએ રે આજ, વીવાહ આપણો રે લોલ. ૧
 માવે વૃન્દાવનની રે માંચ, વગાડી વાંસળી રે લોલ,
 રાધા વેધાણી ઝીણી રે તાન, આવીને એકાંતે મળી રે લોલ. ૨
 અગો અગ નૌતમ બણી રે અનુપ, શોભા કહાનની રે લોલ;
 જોધને રસીયાણું રે રૂપ, મગન થઇ માનની રે લોલ. ૩
 વનમાં તે રે અવસર તતકાળ, બ્રહ્મા આવીયા રે લોલ;
 ભાળ્યો વરકન્યાનો રે ભાવ, તરત પરણાવીયાં રે લોલ. ૪
 કલાવતી નંદ રે જશોદા બ્રહ્મભાણુ, કટુંબ સર્વે રહ્યું ધર્યું રે લોલ;
 છાનુ બ્રહ્મ મુનીને રે નાથ, કારજ પોતાનું કર્યું રે લોલ. ૫

૫૬ ૧૮૩૫ મું-રાગ ગરબી.

પાણી ભરવા હું ગઇતી આજ રે, જમુનાને તીરે રે;
 હેલી નાતા દીકા પ્રજરાજ રે, નિરમલ નીરે રે. ૧
 ગેરે રાગે મનોહર ગાય રે, પ્રજજન સગે રે;
 રગભીનો નવલ જહુરાય રે, અતી ઉછરગે રે. ૨
 ખુબ જોધને અલોડીક ખેલ રે, સખા રગ રાતા રે;
 રસીઓણ વાળે છે રંગરેલ રે, નટવર બહાતા રે. ૩
 બ્રહ્માનંદનો રનેહી શ્યામ રે, ઠરે જલ કીડા રે;
 ભાળી અંતર થયો આરામ રે, ગઇ ભવ પીડા રે. ૪

૫૬ ૧૮૩૬ મું.

લટકાળો નવલ નંદલાલ રે, જમુનામાં ઝીલે રે;
 વહાલે રચ્યો છે અલોડીક ખ્યાલ રે, અતી અલવિલે રે. ૧

ખેલે સરવે સખા ચહુ કોર રે, પ્રસન મુખ જોતાં રે;
ખીચ ઝીલે છે નંદકિશોર રે, મનડાંને મ્હોતાં રે. ૨
મળ્યાં વિનતાનાં નૌતમ વૃંદ રે, જોવાને કાળે રે;
છેલો ભાળીને ગોકુલ ચંદ રે, રતીપતિ લાળે રે. ૩
ઉભા નિશંક ઉછાળે નીર રે, રંગ રહીઆળો રે;
પ્રદ્યાનન્દ કહે બળભદ્ર વીર રે, રમે મતવાળો રે. ૪

૫૬ ૧૮૩૭ મું.

ખેની જમુનાને તીર જરૂર રે, ચાલો જાયે જોવા રે;
વહાલો ખેલે છે રહામે પૂર રે, મનડાંને મ્હોવા રે. ૧
વહાલો તરતા વિમળ જળમાંદ્ય રે, ટકીને દીયે ટુખી રે;
જોતાં વિનતા થકીત મન થાય રે, અલૌકીક ખુબી રે. ૨
ક્યારેક લાંબા પસારીને હાથ રે, નીર હીલોલે રે,
નહાતા જોવાને નટવર નાથ રે, ત્રીયા મળી ટોળે રે. ૩
પ્રદ્યાનન્દનો વહાલો ગુણવાન રે, રમે બહુ રીતે રે;
કરે લીલા મનોહર કહાન રે, પૂરણ પ્રીતે રે. ૪

૫૬ ૧૮૩૮ મું.

જોને જોને સખી અલખેલ રે, લટકાં કરતાં રે;
રચે જલમાં અલૌકીક ખેલ રે, મનડાંને હરતાં રે. ૧
મુખ શોભે મનોહર હાસ રે, ગીરધર ગાવે રે;
કરી ઈંદ્ર પ્રદ્યાદીક આશ રે, જોવાને આવે રે. ૨
જલ ધારાને સનમુખ જોર રે, ઉભા છે વહાલો આવી રે;
ગુણવંતો રમે તન ગોર રે, અધીક છબી લાવી રે. ૩
પ્રદ્યાનન્દનો સનેહી નાવ રે, આવે છે જમુના આરે રે;
રસીયોજી નવલ વ્રજરાવ રે, પ્રીત વધારે રે. ૪

૫૬ ૧૮૩૯ મું-રાગ ગરબી.

એ હેલી રે નાગર નટવર દીઠડો, જહુપતિ જમુનાને તીર. ટેક૦
રૂપ જોઈને થઈ ઘેલડી, ભરવું ભૂલી હું તો નીર. એ૦ ૧
કુંડલ બિરાજે એને કાનમાં, હૈડે મોતીડાંનો હાર. એ૦ ૨
ચિત્ત ચોરાણું એની ચાલમાં, વીસરી ગઈ ઘરખાર. એ૦ ૩
પેચાળી માથે એને પાઘડી, ગેરે રંગ સોનેરી ગરકાવ. એ૦ ૪
રંગનો લીનો છેલો રાજવી, માણીગર મીઠડા બોલો માવ. એ૦ ૫

અલવ કરે છે અલબેલડો, મહનો છાકયો મગજર. એ૦ ૬
બ્રહ્માનન્દકેરે વાલમે, કીધી મુને નેણુંમાં ચકચૂર. એ૦ ૭

૫૬ ૧૮૪૦ મું.

એ સખી રે નવલ વિહારી છેલો નંદનો, કસુંબલ ફેંટાવાળો કહાન. ટેક૦
આવીને ઉભો છે મારે આંગણે, માણીગર ડોલરીયો મસ્તાન. એ૦ ૧
ફરતાં છોગા મેલ્યાં કુલનાં, ખાંધ્યા છે પુલુંના ભુજ બધ. એ૦ ૨
હાર કુલાંના હુડે હિડલે, ગુલાખી ખૂબીદાર સુગધ. એ૦ ૩
ઢાંત દાડમકેરાં બિજડાં, અધર પ્રવાલા જેવા લાલ. એ૦ ૪
અતી રૂપાલી એની આંખડી, નિરખી થઈ છું નિહાલ. એ૦ ૫
કુલડે છાંયું એનું મોળિયું, ઢઠા બેઉ પુલા કેરા હાથ. એ૦ ૬
પુલડે ઢાંકયો દીસે કૂટડો, બ્રહ્માનન્દકેરો નાથ. એ૦ ૭

૫૬ ૧૮૪૧ મું.

એ બેની રે લાગ્યાં લટકાળા નંદલાલનાં, અચાનક આંખડીનાં બાણ. ટેક૦
તેભળાં અણીઆળાં તીખડાં, સજેલાં સુંદર પ્રેમ સરાણ. એ૦ ૧
માવે મારેલ મુને મર્મનાં, તાકી તાકી લોચનીયાંનાં તીર. એ૦ ૨
પડી ઘાયલ થઈને પ્રેમમાં, રહી નહીં અતરમાં રે ધીર. એ૦ ૩
નટવર છેલા કેરા નેણુંને, ભલકે નાંખ્યું અતર લેદ. એ૦ ૪
સનમુખ જોઈ ખ્યારે શ્યામજો, કીધાં મારી છાતલડીમાં છેદ. એ૦ ૫
ઘરનાં કહે છે થઈ ઘેલડી, ભૂલી મારા તનડાં કેરુ ભાન. એ૦ ૬
બ્રહ્માનન્દકેરે વાલમે, કીધી મુને જગથી ન્યારી કહાન. એ૦ ૭

૫૬ ૧૮૪૨ મું.

એ આલી રે રંગનો ભીનો રળીઆમણો, માણીગર દીલડાનો મેરાણ. ટેક૦
ખ્યારા અલવિલાણને ઉપરે, કીધું છે શીર મારુ કુરખાણ. એ૦ ૧
મુને લાગી છે એની મોહની, રડું જોઈ રસીયા કેરુ રૂપ. એ૦ ૨
ચિત્તમાં ખુતું આવી છોગલું, એપે છે સુંદર પાઘ અનૂપ. એ૦ ૩
સોનેરી ફેટો ખાંધ્યો શોભતો, પેહિયા વહાલે અખર ઝીણું પોત. એ૦ ૪
મોતીડાંવાળો આવે મલપતો, સલુણો ડોલરીઓ દેસોત. એ૦ ૫
નિરખી વહાલા નંદલાલને, ભૂલી હું તો ધંધો ને ધન ધામ. એ૦ ૬
આવી વરયો છે મારે આંખમાં, છોગાળો બ્રહ્માનન્દનો શ્યામ. એ૦ ૭

૫૬ ૧૮૪૩ મું—રાગ ગરખી.

વાલીડા મોહન ચાલતા વાટમાં, ભુધર ગાળ્યું નવ ભાંખીએ રે. વા૦ ૧
શ્યામ ચતુરવર સૌને સાંભળતાં, દીલડાંની વાતુ નવ દાખીએ રે. વા૦ ૨

નાનકડા નટનાગર આજથી, નેણાં નભરાં નવ નાખીએ રે. ૧૦ ૩
કોઈને એકલાં જોઈને કહાનજી, હૈડે હુંશ નવ રાખીએ રે. ૧૦ ૪
અહ્માનંદના વહાલા મગને ભરોસે, છેલ મરી નવ ચાખીએ રે. ૧૦ ૫

૫૬ ૧૯૪૪ મું.

કહાનુડા મારગ ચાલતાં કોઈની, અલવ ન કરીએ વહાલા આવડી રે. ૪૦ ૧
પાયે પડીને કહીએ રહોને તમે પાધરા, રાજમાં કરશું નહીં તો રાવડી રે ૪૦ ૨
મોટા થયા તોયે હજી પણ માવજી, રીત માણસકેરી નાવડી રે. ૪૦ ૩
પરનારીને કેડે પડયાની, વાત કુંભે એવી વાવડી રે. ૪૦ ૪
અહ્માનંદ કહે મસ્ત થયા છે તમે, હમણાં વીયાંણી બેઠ ગાવડી રે. ૪૦ ૫

૫૬ ૧૯૪૫ મું.

રંગના લીના નટવર રાજવી, અમને રોકો માં જતાં પાણીએ રે. ૨૦ ૧
નંદતણા મુખ સામું જોઈને, અમે મલાજો વહાલા આણીએ રે. ૨૦ ૨
ગોકુલ ગામને ચાઠ ચડાવ્યું છે, લખણ તમારાં સરવે જાણીએ રે. ૨૦ ૩
રાત દીવસ મારે કેડે કેડે ડોલો છો, યોલો છો લઠવા જેવી વાણીએ રે. ૨૦ ૪
અહ્માનંદ કહે મહીડુ પાઈને, તમને મસ્ત કર્યા છે નન્દરાણીએ રે. ૨૦ ૫

૫૬ ૧૯૪૬ મું.

કોડીલા કુવર જોઈ મુને એકલી, આડા ઉભા છે શીઠ આવીને રે. ૩૦ ૧
નાનો જાણીને અમે તુને નવ યોલતાં, ફેરા બે ચાર ગયો છે ફાવીને રે. ૩૦ ૨
અમે મહીયારાં રાજ કસ કેરાં કહાવીએ, લૂટી લે વારુ ફેજ લાવીને રે. ૩૦ ૩
વસુદેવ દેવકીને બધન કરાવ્યું, હવે શું કરીશ નંદને બંધાવીને રે. ૩૦ ૪
અહ્માનંદ કહે ચાલજશોમતી આગળે, લખણ દેખાડુ તારાં ગાવીને રે. ૩૦ ૫

૫૬ ૧૯૪૭ મું-રાગ ગરબી.

વહાલો મારો વૃન્દાવનની વાટે, ઉભા મહીડાં લેવા માટે. ૧
લીધી મોરલી મનોહર હાથે, મોલીડું નૌતમ ધરીયું માથે. ૨
સાથે સરખા સરખા છોરા, લટકે નવલ કલંગી તોરા. ૩
આધા પાછા વનમાં ડોલે, રસીયો મહીઆરીને ઝાળે. ૪
અહ્માનંદને નાથ હઠીલે, રોકયો મારગ કહાન રંગીલે. ૫

૫૬ ૧૯૪૮ મું.

મહીડાં લઈ ચાલી મહીઆરી, તેમાં મોટી રાધા ખ્યારી. ૧
મીઠા બોલી ને મરમાળી, બેપરવાહી વાદીગાળી.* ૨
ઝોદી નવરંગ ચુનડ ઝેણી, નૌતમ જોબન છળી મૃગ નેણી. ૩

ગોપી સરવે લેળી થઇને, માથે માટ મહીના લઇને. ૪
વહાલો ઉભાતા ત્યાં આવી, બ્રહ્માનન્દને નાથે બોલાવી. ૫

૫૬ ૧૮૪૮ મું.

ઉભી રહેને રે મહીવાળી, ચાલી જાય છે ક્યાં ચરીતાળી. ૧
વાટે લાગે દાણુ અમારુ, તેમાં લેશું મહીડું તારુ. ૨
પ્રીતે રીતે મહીડું પાને, મટુકી મેલી વુઢી જાને. ૩
ગુજરી ગર્વ ભરી તું થેલી, ચોરી દાણુતણી નહીં સેહિલી. ૪
બ્રહ્માનન્દ કહે મટુકી લઇને, મેલીશ ઘેર શીખામણુ દેઇને. ૫

૫૬ ૧૮૫૦ મું.

રહો રહો કુવર હરીલા કહાના, વુઢા જાઓને છાનામાના. ૧
મુખથી વાત કરો માં લોળી, ગીરધર મુંઘી મહીની ગોળી ૨
જાણ્યું જાણ્યું જોર તમારુ, મહીડુ નહિ લૂટાશે મારુ. ૩
કહો તમે કે દહાડાના દાણી, ફેલ કરો છો જાણી જાણી. ૪
બ્રહ્માનન્દ કહે જોર કરીને, ખાશો ગાળ્યું પેટ ભરીને. ૫

૫૬ ૧૮૫૧ મું.

રહે રહે નખરાં કરતી નારી, કહેને તું પરણી કે કુંવારી. ૧
દીસે છે હલકાં ઘરની છોડી, ચચળ અંગમાં લજ્યા થોડી. ૨
જીભે જણવે છે બહુ જોરો, નથી તારી વાતતણા કાંઈ થોરો. ૩
ભલપણુ તનમાં સુધું ભારી, તે કહી દે છે આંખ્યું તારી. ૪
બ્રહ્માનંદ કહે ધન્ય તારી છાતી, મનમાં કાંઈપણુ નથી લજાતી. ૫

૫૬ ૧૮૫૨ મું.

લજ્યા શાને માટે કરીએ, તારા ડરાવ્યાં અમે નવ ડરીએ. ૧
કોણુ છો છોરા જાને કેનો, ગાલે છે પાલવ જોનો તેનો. ૨
મોઢે ન મળે ડાહી મુંછ્યું, પરણી કુંવારી કેમ પૂછ્યું. ૩
તું પણુ સારા કુળનો જાઓ, સુધો દુંગાઈમાં ડાહ્યો. ૪
બ્રહ્માનન્દ કહે ધન્ય તારી માઈને, તુંને જાણેતો શું ખાઈને. ૫

૫૬ ૧૮૫૩ મું.

એલી તું વાસ અમારે રહીને, બોલે છે સમોવડી થઇને. ૧
મારી રાખી વ્રજમાં રહે છે, આવાં વાંકાં વેણાં કહે છે. ૨
છણકે બોલે કરે ચટકા, થાશે તારે મહી મટુકીના કટકા. ૩
મેલી દેને ધૂતપાણું ધૂતારી, દેને હોય તે રીત અમારી. ૪
બ્રહ્માનન્દ કહે સમજી જાને, પાધરી થઇને મહીડું પાને. ૫

૫૬ ૧૮૫૪ મું.

રહે છે તું જેવા બહુ ગોકુલમાં, શું જાણીને બોલે બળમાં.	૧
હમણાં ગાયુ થઈ ઘેર તારે, ત્યારે તું અમને રોકે આરે.	૨
નહોતી નન્દતણે ઘેર છાલી, કરતો ઘેર મારે ગોવાળી.	૩
તેના પુત્ર થયો તું આવો, બાંધ્યો રાજ સામો દાવો.	૪
બ્રહ્માનન્દ સારુ થારો, ગાયું રાજને ઘેર જાશે.	૫

૫૬ ૧૮૫૫ મું.

છોડી છાશતણી પીનારી, તું શું જાણે રીત અમારી.	૧
તારો બાપ અમારો આકર, અમે તો ગોકુલકેરા ઠાકર.	૨
તારા રાજથી નથી ડરતા, કોઈની શકા મને નથી ધરતા.	૩
આપને રીત અમારી હેલી, જા તું લશ્કર લાવે વેહેલી.*	૪
બ્રહ્માનન્દ કહે માલમ પડશે, તુને શીક્ષા સારી જડશે.	૫

૫૬ ૧૮૫૬ મું.

જા રે કર માં ઠાલી લવરી, નથી હું તારી પેઠે નવરી	૧
તુને તો ઠાલો પડીએ ભામો, બોલે જેને તેને સામો.	૨
હોય બળ તો મહી મારુ લીજે, લાંબા હોઠ કરીને પીજે.	૩
તુને પાઘશ સૌથી પેહેલું, મોઢું ધોને વેહેલું વેહેલું.	૪
બ્રહ્માનન્દ કહે જોને તપાશી, અર્ધો રાતે આવ્યો નાશી.	૫

૫૬ ૧૮૫૭ મું.

એલી તું છાશ પીને છાકી, નથી તારી બોલીમાં કાંઈ બાકી.	૧
એક તુમાં બલપણ દીઠું ભારી, ચોરી કરતાં આવડી સારી.	૨
બીજું લક્ષણ આવ્યું રુઝું, કાબુ બોલવા શીખી કૂઝું.	૩
એલીતારી મા દીઠામાં ભોળી, તે ક્યાંથી ડહાપણ લીધું બોળી.	૪
બ્રહ્માનન્દ કહે આવું કર માં, તું તે સમાધશ કેના ઘરમાં.	૫

૫૬ ૧૮૫૮ મું.

બડબડ છોરા શીઠને બોલે, જુલે ઠાલા કાં તલ છેલે.	૧
બહુ બોલીને શું મારુ લીધું, પોતે મૂલ પોતા કેરુ કીધું.	૨
ભાર ઝલાય નહીં માણસ હલકે, ઓછું પાત્ર હોય તે ઝલકે.	૩
તારી મા કેદીની રાણી, તેના પુત્ર થયો તું દાણી.	૪
બ્રહ્માનન્દ કહે આવ્યો જાને, ગાળો શીઠ ખવાડે છે માને.	૫

* “લાવને વેહેલી” ઇતિ પાઠાન્તર.

૫૬ ૧૮૫૯ મું.

ગીરધર ગોપીની સુણી વાણી, મનમાં રીઝયા સારંગપાણી.	૧
અતર હેત અતિ ઘણું દીકું, જે બોલી તે લાચું મીકું.	૨
પ્રેમે મટુકી લીધી પ્યારી, ગોરસ પીધું કુંજવિહારી.	૩
ભુધર ભાવ અલોકીક ભાળી, મળીયા રાધા ને વનમાળી.	૪
રસખસ થઇને મહીડું લીધું, અક્ષાનંદનું કારજ સીધું.	૫

૫૬ ૧૮૬૦ મું-રાગ ગરબી,

તમે નાના દીવાના કુંવર નંદના, વહાલા રોકો માં વાટ.	ત૦	ટેક.
તમને મહીડુ પાઈ અમે મોટા કર્યા, આવી બાઝો શા માટ.	ત૦	૧
વહાલા રાજા તે કસકેરા રાજમાં, આવો માંડ્યો શો ઠાઠ.	ત૦	૨
તમે રાજ થયા તે અમે નવ જાણીયું, કેદી બેઠા છો પાટ.	ત૦	૩
અક્ષાનંદ કહે નંદના ધન ધામનો, અમને થાયે છે ઉચાટ	ત૦	૪

૫૬ ૧૮૬૧ મું.

સુધા ઘેલા ન થાઇએ છેલા શ્યામળા, રહીએ માણસની રીત.	સુ૦	ટેક.
અમે જાણ્યું તમારુ અલબેલડા, ચાળાગાર છે ચિત્ત.	સુ૦	૧
તમે લજ્યા મેલી રંગીલા લોકની, અમે લજ્યા સહીત.	સુ૦	૨
વાટે ઘાટે એકીલા જોઇને વાલમાં, કુંજુ કરશે પરતીત.	સુ૦	૩
અક્ષાનંદના વહાલા કરો માં વિઠલા, આવી વનમાં અનીત.	સુ૦	૪

૫૬ ૧૮૬૨ મું.

અલવીલા હઠીલા ન કીજીએ, રહેજો સમજીને ફર.	અ૦	ટેક.
છે જો લખણ તમારાં એવાં લાલજી, જાશે લજ્જા જરૂર.	અ૦	૧
જાવું પડશે તમારે રાજ આગળે, હાથ જોડીને હજૂર.	અ૦	૨
પેટ સારુ ચારો છો ગાયો નંદની, માવા થઇને મજૂર.	અ૦	૩
અક્ષાનંદના વહાલા તમારા અગમાં, આવ્યું જીવાનીનું પૂર.	અ૦	૪

૫૬ ૧૮૬૩ મું.

કલ્પઆળા ચાળા ન કરીએ કહાનજી, રહેજો પોતાને માપ.	ક૦	ટેક.
આવી વનમાં રોકો છો પરવિનતા, કોણે દીધી છે છાપ.	ક૦	૧
વહાલા માતપીતા મથુરા મેલીને, આવ્યા નાશીને આપ.	ક૦	૨
પરનારીને મોહ પમાડવા, એવો શીખ્યા ક્યાં જાપ.	ક૦	૩
અક્ષાનંદ કહે જાઓને વુઢા પાધરા, ઝાઝુ ડોળો માં ડાપ.	ક૦	૪

૫૬ ૧૮૬૪ મું-રાગ ગરબી.

જાવા દેને રે જાવા દેને, કહાના ગાળ્યું બોલે છે આવી કેને રે.	જા૦	૧
અમે કસતાણું મહીઆરાં, તે માટે ન રહીયે રોઝ્યાં તારાં રે.	જા૦	૨
વાટે દૂધ દહીનું દાણ કેતું, જો જો થાશે એમાંથી જોયા જેવું રે.	જા૦	૩
તારે લૂટી લીધાનો પચ્ચો હેવા, સારી પેઠે કરીશ તારી સેવા રે.	જા૦	૪
પ્રદ્યાનન્દ કહે ઘણા દી અમે સાંખ્યું, નથી બીતી જોઈને તારી આંખ્યું રે.	જા૦	૫

૫૬ ૧૮૬૫ મું.

દાણ દેને રે દાણ દેને, તારો રાજ હોય તો લાવ તેને રે.	દા૦	૧
આ વાટે અમારું દાણ લાગે, જુની રીત હશે તે નહી ભાંગે રે.	દા૦	૨
દહાડી ચોરી ચોરીને દાણ જાતી, આજ શીતળ કરીશ તારી છાતી રે.	દા૦	૩
હવે ઝાઝે દહાડે તે હાથ આવી, એલી ચોરી થઈ છે તારી આવી રે.	દા૦	૪
પ્રદ્યાનન્દ કહે મહી દઈ જાને વુઠી, સીદ ચુદડી ફડાવીશ શુઢી રે.	દા૦	૫

૫૬ ૧૮૬૬ મું.

તુને જાણું રે તુને જાણું, શાને કાજે કરે છે ધેગાણું રે.	તું૦	૧
તું તો નન્દ મહરનેા છોરો, કાલો રાજ થયાનો હીંશિરો રે.	તું૦	૨
આપણ વાંસે રાજાને સર્વે રહીએ, તેમાં નાનું મોટું કેને કહીયે રે.	તું૦	૩
કેણે રાજગાદીનું ટીલું કીધું, તારે બાપે કે દહાડે દાણ લીધું રે.	તું૦	૪
પ્રદ્યાનન્દ કહે લક્ષણ તારાં આવાં, થાશે જશેદા નંદ જગ આવાં રે.	તું૦	૫

૫૬ ૧૮૬૭ મું.

મહીવાળી રે મહીવાળી, મુખે બોલ તું વેણ સભાળી રે.	મ૦	૧
તારી બોલી જણાય છે અહુતીખી, તું તો રીત રાજઓની કેદી શીખી રે.	મ૦	૨
અમે ગોકુલ ગામના રાજા, તારા બાપ જેવા તે લોક ઝાઝા રે.	મ૦	૩
અમે આઘ જગતના દાણી, આવું હલકુ બોલે છે તે શું જાણી રે.	મ૦	૪
પ્રદ્યાનન્દ કહે તું થઈ મદમાતી, ત્યારે મુંઘી થાય છે મરડાતી રે.	મ૦	૫

૫૬ ૧૮૬૮ મું.

ફર રહીયે રે ફર રહીયે, એવી વાતે ફજત કહાના થઈએ રે.	ફ૦	૧
અમે રાજપણું તમારું ભાળ્યું, ગાયું વાંસે ફરે છે બાપે છે ગાળ્યું રે.	ફ૦	૨
કે દી બાપે તમારે લોક ધાર્યા, આજ સુધી પરાયાં ઢોર ચાર્યા રે.	ફ૦	૩
હમણે થયું છે હુઝાણું ઘેર ભારી, તે જોઈને ફાટી છે આંખ તારી. રે.	ફ૦	૪
પ્રદ્યાનન્દ કહે આમે તે ખોટી થાશે, ખુબ દાણ સાટે તે ગાળ્યું ખાશે રે.	ફ૦	૫

૫૬ ૧૮૬૮ મું.

કજીઆળી રે કજીઆળી, કેવાં વેણુ લાવે છે ટાળી ટાળી રે. કં ૧
 વઢવેડ ક્યાંની વાત લાવે, એવે વેણુ તે રીસ કેને નાવે રે. કં ૨
 અમે રાજ આહીરની તું છોડી, સામું ખોલે નાખીશ માટ ફેડી રે. કં ૩
 મસ્તાની થઈ છે છાશ પીને, ત્યારે દે છે ટુંકારા નન્દજીને રે. કં ૪
 અદ્વાનંદ કહે ધીરી રે સારું થાશે, તું સોતી મટુકી તારી જાશે રે. કં ૫

૫૬ ૧૮૭૦ મું.

ખોટી થા માં રે ખોટી થા માં, કહાના મગને ભરેસે મરી ખા માં રે. ખો ૧
 મુને છાશ પીતાં તે ક્યારે ભાળી, તારે કે દી આવે સોનાની થાળી રે. ખો ૨
 તારા ડારા થકી હું નથી ડરતી, નથી જાત અમારી તુંથી નરતી રે. ખો ૩
 પરનારીને કેડે ન પડીયે, એમાંથી તો ચાવટે ચડીયે રે. ખો ૪
 અદ્વાનંદ કહે ન કરીએ ઠાલી વાતું, હોય રીત જીની તો કાલ્ય ખાતું રે. ખો ૫

૫૬ ૧૮૭૧ મું.

હરિ રીઝયા રે હરિ રીઝયા, ભાળી ભાવ ગોપીનો પ્રેમે ભીંજ્યા રે. હં ૧
 હસી ખોલ્યા સહુણો ગોપી સાથે, હેતે મટકી ઉતારી લીધી હાથે રે. હં ૨
 જેને જશનુ હોમ્યું નવ ભાવે, તેને ગોપી પુરણ મહી પાવે રે. હં ૩
 પોતે પીધું બીજાને પાચું પ્રીતે, રાજ કીધી ગોપીને રૂડી રીતે રે. હં ૪
 અદ્વાનંદના વહાલાની લીલા એવી, હરિજનને અમૃત રસ જેવી રે. હં ૫

૫૬ ૧૮૭૨ મું-રાગ ગરબી.*

સખી ગોકુળ ગામના ચોકમાં રે, ખાંતે માંડીયો રસીલે ખેલ;
 રમે રાસ રંગીલો રગમાં રે. ટેક.
 ચહુ કોરે સખાનો મંડળી રે, ઉભા વચમાં છેલો અલખેલ. ૨૦ ૧
 સખી ચાલોને જઈએ દેખવા રે, વહાલે પેહિયાં છે વસ્ત્ર શોભીત. ૨૦ ૨
 તાળી પાડે રૂપાળી તાનમાં રે, મુખ ગાવે મનોહર ગીત. ૨૦ ૩
 શોભા બાણી સહુણા શ્યામની રે, ઉભી વ્રજની નારો ભોવા કાજ. ૨૦ ૪
 હસી હેરે છબીલો હેતમાં રે, અદ્વાનંદનો વહાલો વ્રજરાજ ૨૦ ૫

૫૬ ૧૮૭૩ મું.

સખી નંદ મહુરને આંગણે રે, ગોપી આનંદ મગલ ગાય;
 છબી ભોને રનેહી શ્યામની રે. ટેક

* એકવાર શ્રીજી મહારાજે પચાગામા ઝીણાભાઈને ત્યાં રાત્રે સાધુઓ પાસે રાસ કરાવ્યો હતો તેમા પોતે પણ ગાતા ને ફરતા હતા. તે રાસમા એટલો રસ આવ્યો કે છેક 'ખેડો ફાટવાનો' વખત થયો તો પણ કોઈ થાક્યું નહિ કે રાસ બધ ક્યોં નહિ. તે પછી સ્વામિએ 'ચાર ચોરની' ખૂમ પાડીને બગાણુ પાડીને રાસ અટકાવ્યો હતો તથા શ્રીજીને સહેજ નિદ્રા લેવા સુવાચ્યા હતા તે લીલા આ પદોમા વર્ણવેલી છે

મરમાળે અખાડો માંડીયો રે, કાળુ આસો પાલવની છાંય ૭૦ ૧
વહાલે પ્રીત કરીને પેહરીયો રે, રુડો સોનેરી સુરવાલ. ૭૦ ૨
સખી ફરતા લાગે છે ફૂટડો રે, ઝીણી અગરખીની ચાળ. ૭૦ ૩
બહુ મૂલી મોલીડું બાંધીયું રે, કાળુ ચળકે સોનેરી કોર. ૭૦ ૪
રુડાં લટકાં કરે છે હાથનાં રે, અદ્ધાનંદનો વહાલો ચિત્ત ચોર. ૭૦ ૫

૫૬ ૧૯૭૪ મું.

સખી જોને ગોવાળાના સાથમાં રે, વહાલો ફરે અલૌકીક ફેર;
કહી શોભા ન જાય ખ્યારા કહાનની રે. ટેક.
છેલો ઠમકે માંડે પાવ ઠાવકા રે, વાજે ધુધરડીનો ઘેર. ૭૦ ૧
છાયું નવલ મોલીડું કુલ છોગલે રે, રાજે નવલ કલંગી છખીદાર. ૭૦ ૨
રુડો જામો પેહિયો છે જરકસી રે, શોભે અગો અંગે શણગાર. ૭૦ ૩
રંગભીના કહાના કેરી રાસની રે, છખી જોવા આવ્યા સુરવૃન્દ. ૭૦ ૪
સખી નવલ રંગીલી છખી ઉપરે રે, વારી જાય છે અદ્ધાનંદ. ૭૦ ૫

૫૬ ૧૯૭૫ મું.

સખી આજ ગઈતી હું તો પાણીએ રે, ઉલ્લો છોગાવાળો રંગ છેલ;
મુને વહાલો લાગે કુંવર નંદનો રે. ટેક.
સખી જમુનાને આરે જીલતો રે, જોઈ ભરવી ભૂલી જલહેલ. મું ૧
સખી મત્ર લાણીને નાખી મોહની રે, થઈ થકીત ન ચાલે મારા પાવ. મું ૨
સખી શું રે જાણુ મુને શું ઠર્યું રે, મરમાળે રંગીલે માવ. મું ૩
સખી એની અલૌકીક આંખડી રે, મારે ચોટી છે ચિત્તડા માંય. મું ૪
અદ્ધાનંદના વહાલાની મૂર્તિ રે, ઘડી છેટે મેલી કેમ જાય. મું ૫

૫૬ ૧૯૭૬ મું-રાગ ગરબી.

એક સમે દ્વારીકાં, નારદ મુની આવ્યા;
પારીજાતીક વૃક્ષનાં, ફૂલડાં લાવ્યા. ૧
તે આખ્યાં શ્રીકૃષ્ણને, અતિ પ્રેમ ઠરીને;
નિરખ્યા દીનાનાથને, રહ્યાં છે નેણુ ઠરીને. ૨
વહાલેજી ફૂલડાં વેચીયાં, કરી પૂરણ પ્રીતી;
જ્યાં ત્યાં ઝગડો નાંખવો, નારદની રીતી. ૩
રુક્મણીને એક આપીયું, બાંધુવતી દીનો;
ભાગ રાખ્યો હરિ પાઘમાં, સત્યભામાજીનો. ૪
સત્યભામાને સૂચવ્યું, નારદ મુની જાઇને;
અદ્ધાનંદ કહે વાતડી, કીધી સમ ખાઇને. ૫

૫૬ ૧૮૭૭ મું.

સત્યભામા ઋષિરાજને, પ્રીતે કરી પૂછે;
 આજ સુગંધી એવડી, તમ પાસે શું છે. ૧
 ત્યારે નારદ મુની બોલીયા, જોઇ શિશ હલાવી;
 છાની રાખી તુજથી, ચીજ નૌતમ આવી. ૨
 સત્યભામા સુર લોકથી, ફૂલ લાગ્યો હું સારાં;
 આણીને હરિને આપીયાં, વેચીયાં પરબારાં. ૩
 એક ફૂલની પાંખડી, પણુ તુને ન આલી;
 તું જાણે છે કૃષ્ણને, સૌથી હું વહાલી. ૪
 વહાલપણું વહાલાતણું, અમને ઓળખાણું;
 બ્રહ્માનંદ કહે વિનતા, તુને લોળી હું જાણું. ૫

૫૬ ૧૮૭૮ મું.

કથન માત્ર તુને કરી, સૌમાં માનીતી;
 અંતરગત શ્રીકૃષ્ણને, બીજી સંગ પ્રીતી. ૧
 સૌને ફૂલડાં આપીયાં, મનુવાર કરીને;
 તું સાથે દેખાય છે, કાંઇક મરડ હરિને. ૨
 પુષ્પ ઘરોઘર આપીયાં, સૌને સભારી;
 ભરી સભામાં ભામની, તુને વિસારી. ૩
 શોભા શી કહું પુલની, ગધ નૌતમ ઘેરો;
 ધારા સર* તુંથી ક્યોં, વહાલેજી વેરો. ૪
 બ્રહ્માનંદ કહે ચાલીયા, એમ કહી મુનો રાયા;
 માયાપતિના ભુવનમાં, પ્રેરી હૃદમાયા. ૫

૫૬ ૧૮૭૯ મું.

સત્યભામાએ સાંભળી, નારદની વાણી;
 શ્યામ સગાથે સુંદરી, અતી રોષે ભરાણી. ૧
 હોઠ ડશી લીધો દાંતથી, થઇ આંખડી રાતી;
 થર થર કંપે રીસમાં, ભરી આવી છે છાતી. ૨
 નાસાના પુટ ઉપડયા, બુકુટી ચડો આવી;
 કરવો ઝગડો કૃષ્ણથી, બેઠી ઠેરાવી. ૩
 રોમ સર્વે ઉભાં થયાં, નિસાસા નાંખે;
 વાત ન થાય વદનથી, આંસુડાં આંખે. ૪

કૃત્યા અવયવ શરીરના, નવ જાય બોલાવી;
બ્રહ્માનન્દ કહે વાતમાં, નારદે ભરમાવી ૫

૫૬ ૧૯૮૦ સું.

રાતે અન ન રાધીયું, શણગાર ન કીધા;
કૃષ્ણ સગાથે કામની અણબોલા લીધા. ૧

દીપક નવ અજવાળીયા, નવ સેજ સમારી;
અતીશય વાધી ઇર્ષ્યા, અતરમાં ભારી. ૨

ત્રુટકુટ લઈ ખાટલો, સુતી અધારે;
વાલમજી વેરો કર્યો, મનમાં સંભારે. ૩

બોલાવી બોલે નહો, ભરી રોષના ભરમાં;
નારદે ઝગડો નાંખીયો, બહુ નામીના ઘરમાં. ૪

બ્રહ્માનન્દ કહે વિનતા અતિ રોષે ભરાણી;
એટલામાં તો આવીયા, શ્રીસારંગપાણી. ૫

૫૬ ૧૯૮૧ સું.

હેત કરીને શ્રીહરિ, બહુ વિધી બોલાવી;
કહોને શામાટે કરી, રીસલડી આવી. ૧

જવો પુઢા જાહવા, લખણના પૂરા;
કુડ કપટ છળ લેહમાં, સરવે વિધી* શૂરા. ૨

હેત તમારુ જાણીયું, બહુ સારી પેરે;
જેને કૂલડાં આપીયાં, જાઓ તેને ઘેરે. ૩

આજ તમારા ઓળખ્યા, મનડાના ચાળા;
જેવા બાહર જણાવ છો, તેવા માંહી કાળા. ૪

બ્રહ્માનન્દના વાલમા, કેઈ વિધી હું રીજું;
એક કૂલડું ન આપીયું, શું દેશેા ખીજું. ૫

૫૬ ૧૯૮૨ સું.

પારિજાતીક કૂલનાં, ખીજા અધીકારી;
સુને અસમજી જાણીને, મેલી વીસારી. ૧

રાજકુલમાં રીંછડી, કુંજો† નવ પરણી;
તેને તો કીધી તમે, માનીતી ઘરણી. ૨

રાણી તમારે રક્ષિણી, મનમાં બહુ ભાવી;
ભદ્ર કરાવી ભાઈનું, જોરાયે આવી. ૩

સ્વરગ લોકના કૂલનું, તેમણે સુખ માણ્યું;
 નિષ્કપટી કહ્યું નારદે, ત્યારે મેં જાણ્યું. ૪
 હરીવર હસીને હેરીયું, થઈ પરવશ કાયા;
 અહ્માનંદ કહે ઓળખી, મુનિવરની માયા. ૫

૫૬ ૧૯૮૩ મું.

માનીતીને મનાવવા, હરિ થયા નિરમાની;
 તિલભર વસ્તુ તુજથી, નવ રાખું હું છાની. ૧
 સત્ય માનો સુંદરી, નારદનું ભાખ્યું;
 પુષ્પ તું સારુ પેહેલેથી, રુડું જોઈ રાખ્યું. ૨
 તું જેવું ત્રિલોકમાં, ખીજું નહીં વહાલું;
 કૂલ સહીતા વૃક્ષને, કહે તો આણીને આલું. ૩
 સાચા સમ ખાઈ શ્યામળે, માંડ માંડ મનાવી;
 પારિજાતક વૃક્ષને, રોખું આંગણ લાવી; ૪
 અહ્માનંદ કહે નારદે, હીત સારુ કીધું,
 શોકયું સોલ હજારનું, ખીજ વાવી દીધું. ૫

૫૬ ૧૯૮૪ મું-રાગ ગરખી.

સ્વામી પ્રગટ થયા તે કહું સાંભળો રે, સાધુજનને અલોકીક સ્વાદ;
 ગુણ ગાયે પવીત્ર ધર્મે વંશના રે. ટેક.
 જેની માતા ભક્તિ નામે મહાસતી રે, પિતા પાંડે હરિપરસાદ. ગું ૧
 ગુણવન્ત છપૈયા એક ગામ છે રે, પાસે અવધ નગર મોટું ધામ. ગું ૨
 એત્ર શુકલ નૌમીએ પ્રભુ જન્મીયારે, હરિકૃષ્ણ ધર્યું છે શુભનામ. ગું ૩
 બાળલીલા કરે છે બહુ ભાતની રે, માતાપિતાને હરખ ન માય. ગું ૪
 વહાલો ચદ્રકલાની પેરે વર્ધતા રે, નરનારી જોઈને સુખી થાય. ગું ૫
 એક વરસે પામ્યા તે ઉપવીતને રે, તજ્યું ભુવન આણીને વૈરાગ્ય. ગું ૬
 ગુણ ચરિત્ર મનોહર ગાવવા રે, મળ્યો અહ્માનંદને માગ. ગું ૭

૫૬ ૧૯૮૫ મું.

આલ્યા ઉત્તર દેશમાં પોતે એકલા રે, વન પર્વત ઓળધ્યા દસવીશ;
 ખલીહારી નવલ ધનશ્યામની રે. ટેક.
 મુક્તાનાથ જઈને તપ કીધલુ રે, સાધી જોગકળા તે જગદીશ. બં ૧
 ત્યાંથી તીરથ કરતા આલીયા રે, કરતા બહુ જનને ઉપદેશ. બં ૨
 જગન્નાથ જાઈ દક્ષીણ પધારીયા રે, પછે આવ્યા તે પશ્ચીમ દેશ. બં ૩

ગેહિરી છાયા અજબ ગીરનારની રે, લેઝ્યા રામાનંદ સુખકંઠ. ૫૦ ૪
 દેધ દીક્ષા પોતાનું પદ થાપીયું રે, ધર્મ નામ તે સહજાનન્દ. ૫૦ ૫
 કચ્છ શુર્જર ધરાને પાવન કરી રે, આવી વરયા દુરગાપુર આપ. ૫૦ ૬
 પ્રહ્લાનંદ કહે જગ ઉપરે રે, વધ્યો દીન દીન અધીક પ્રતાપ. ૫૦ ૭

પદ ૧૯૮૬ મું.

ત્યાંથી નીજ કુટુંબીને તેડાવીયાં રે, બે ભાઈ ભાઈના પરીવાર;
 વધી શોભા અધિક ધર્મવંશની રે. ટેક.
 મોટા ભાઈ તે રામપ્રતાપજી રે, છોટા ઈચ્છારામ ઉદાર. ૫૦ ૧
 મોટા બંધુના અવધપ્રસાદજી રે, બંધુ છોટાના રઘુવીર. ૫૦ ૨
 બેને આચારજી કર્યા સતસંગના રે, બાણી ધર્મ ધુરંધર ધીર. ૫૦ ૩
 ધર્મવંશી હોય તે રહે ધર્મમાં રે, પરત્રીયા સુતા માત સમાન. ૫૦ ૪
 પરપુરુષ બાઈને પીતા સરખો રે, હોય છોટો તો પુત્ર નીહાન. ૫૦ ૫
 કરે પુરુષ પ્રબોધ રૂઝા પુરુષને રે, કરે ત્રીયા ત્રીયાને ઉપદેશ. ૫૦ ૬
 એવી રીતે ઉદ્ધવ સંપ્રદાયની રે, કહે પ્રહ્લાનંદ પાપ નહીં લેશ. ૫૦ ૭

પદ ૧૯૮૭ મું.

સાવર્ણી ગોત્ર શાખા કૌંથમી રે, સરવરીયા પ્રાક્ષણ વેદ સામ;
 રૂડી ઉદ્ધવ મતની કહું રીતડી રે. ટેક.
 તેનાં રૂઝાં પ્રવર વલી ત્રણ છે રે, સર્વે ત્યાગી નમે નિષ્કામ. ૬૦ ૧
 ન્હાયે ધોયે પૂજા લેઈ હાથમાં રે, પ્રેમે નમવું અહીંને શુરુ પાય. ૬૦ ૨
 ઉપદેશ દીયે તે ઉર ધારયો રે, જેથી જન્મ મરણ દુઃખ જાય. ૬૦ ૩
 માટી દારુ ચોરો અવેરી મૂકવા રે, એવા નિયમ ધરાવે સાક્ષાત. ૬૦ ૪
 નહીં હીસા વટલાવે વટલે નહીં રે, નહીં કરે પોતે પોતાની ધાત. ૬૦ ૫
 જેવો હોય અધિકારી તેવો જોઈને રે, પછે સંભળાવે મંત્રરાજ. ૬૦ ૬
 કહે પ્રહ્લાનંદ એ મત અનુસરે રે, તેનાં સરે અલૌકિક કાજ. ૬૦ ૭

પદ ૧૯૮૮ મું-રાગ ગરબી.

સખી વાગે છે મહા વનમાંદ્ય રે, વાલીડાની વાંસલડી;
 સખી જોને રહ્યું નવ જાય રે, વાલીડાની વાંસલડી. ટેક.
 એને સુણીને હુઈ ધીરજ રેતી નથી;
 હરિ મારા હરીયલ મનડું ને પ્રાણ રે. ૫૦ ૧
 રાત દીવસ હું તો ડોહું થઈ ઘેલડી;
 હારે હું તો થઈ છું વંશીની વેચાણ રે. ૫૦ ૨

કહાન કુંવર છેલો જમુનાને કાંઠડે;		
હારે ઉભો રસીયો આલાપે ગેરે રાગ રે.	વા૦	૩
વંશી રંગીલી સુષ્ણી ડાલે સર્વે દેવતા;		
હારે સુષ્ણી ડાલે પીયાલે નાગ રે.	વા૦	૪
મનડું મ્હોવાને વહાલો વાયઝીણી મોરલી;		
હારે કાંઈ તીખી અલૌકીક તાન રે.	વા૦	૫
પ્રદ્વાનંદને વહાલે છેલ છળીલડે;		
હારે સર્વે ગોપી કીધી શુલતાન રે.	વા૦	૬

૫૬ ૧૮૮૮ મું.

જેઈ રસીલો રૂપાલો રગરેલ રે, ઘરે જાતાં નથી ગમતું.		
મારે માથે છે જલડાની હેલ રે, ઘરે જાતાં નથી ગમતું.	ટેક.	
દોહા વીના રે ઘેરે ઉભી મારે ગાવડી;		
હારે મારે વીચમાં પડ્યાં છે મહીનાં કામ રે.	ઘ૦	૧
આંધ્રણ મેલીને આવી તરત ચૂલા ઉપરે;		
હારે એવાં બગડે છે ઘરડાનાં કામ રે.	ઘ૦	૨
મનડું મોહું રે મારા પગ નવ ઉપડે;		
હારે કાંઈ માથે લાગે છે બહુ ભાર રે.	ઘ૦	૩
સાસુ ને નણુદી મુને મેણલાં રે મારશે;		
હારે કેહેશે એવડી લગાડી ક્યાં તે વાર રે.	ઘ૦	૪
અજબ રંગીલી અલવીલાની આંખડી;		
હારે કાંઈ બુકુટીનો ખુબ બણાવ રે.	ઘ૦	૫
પ્રદ્વાનંદના વાહાલા છેલાની મૂર્તિ;		
હારે જેઈ મનડામાં લાગેલ ઘાવ રે.	ઘ૦	૬

૫૬ ૧૮૯૦ મું.

એની ઉભો છે જમુનાને ઘાટ રે, નંદજનો નાનડીયો;		
વળી વેડેતાં રોકે છે આવી વાટ રે, નંદજનો નાનડીયો.	ટેક.	
મોરલી વળડે ઢાળા લાવે છે પરજના;		
હારે કાંઈ ખાંતે ખાતે કરે છે ખેલ રે.	નંદ૦	૧
કેરે ઉભો રહીને મારે છે કાંકરી;		
હારે હુંસે ફાડે છે જલડાની હેલ રે.	નંદ૦	૨
વઢવા જેવી રે સુખ ખોલે છે વાતડી;		
હારે વળી આડો આવીને દે છે આણુ રે.	નંદ૦	૩

કેડે કેડે લાગે છે કોઇનું કહ્યું નથી માનતો;	
હારે આવી માગે છે મહીડાનું દાણુ રે.	નંદ૦ ૪
જેરો જણાવે તોરો પેહરીને પુલનો;	
હારે ચાલે ચટક રંગીલી હંસ ચાલ રે.	નંદ૦ ૫
અદ્વાનન્દના રંગછેલાની મૂર્તિ;	
હારે મારે આંખડલીનો ધન માલ રે.	નંદ૦ ૬

૫૬ ૧૮૮૧ મું.

તમે જોવોને જશોદા માત રે, કહાનુડાનાં કમડલાં;	
મારે કેડે પડ્યો છે દીન રાત રે, કહાનુડાનાં કમડલાં.	ટેક.
આવી કટાણે છોડી મેલે છે વાછરુ;	
હારે લાગે ચોરીનું મહી અતી સ્વાદ રે.	ક૦ ૧
સરખા સરખા રે લાવે બેઠ છોકરા;	
હારે કરે ઘરમાં પેસીને ઉઠમાત રે.	ક૦ ૨
વાંસે ફરે છે એને માંકડાંની મડળી;	
હારે ખાય ખવરાવે ને ફેડે ઠામ રે.	ક૦ ૩
ક્રોધ કરીયે તો હસે ઉલો રહીને આંગણે;	
હારે એણે ચાક ચડાવ્યું બધું ગામ રે.	ક૦ ૪
પોતે થાય છે ઘણી ચોર કરે અમને;	
હારે બોલે મનમાં આવે તેમ ગાળ રે.	ક૦ ૫
અદ્વાનન્દના વહાલાની શી કહું વાતડી;	
હારે લઈ ચુંટી રોવારે નાનાં બાળ રે.	ક૦ ૬

૫૬ ૧૮૮૨ મું-રાગ ગરબી.

આજ મેતો દીઠા વહાલાને વાટે વેહેતાં;	
નેણાં રોક્યાં નથી રેહેતાં રે બેની.	આ૦ ટેક.
પાઘડી બાંધી છે ત્રિલોકથી ન્યારી.	
ધીરજ રેહેતી નથી મારી રે બેની.	આ૦ ૧
ચોળ રંગીલો રુડો મોલીડાંનો છેડો;	
ભૂલી ભાળીને જળ બેડો રે બેની.	આ૦ ૨
ટુણાં ભર્યા છે એને કુલડાંને તોરે;	
મનને તાણે છે જોરે જોરે રે બેની.	આ૦ ૩
અદ્વાનન્દનો વહાલો કુંજનો વિલાસી;	
હાંડે વસી છે એની હાંસી રે બેની.	આ૦ ૪

૫૬ ૧૮૮૩ મું.

આજ વહાલો ઉભા છે જમુનાને આરે;		
મૂર્તિ વસી છે મન મારે રે હેલી.	આ૦	ટેક.
કેશરની આડ રૂડી નલવટ કીધી;		
આંખ્યું વેચાતી કરી લીધી રે હેલી.	આ૦	૧
વાંકડી ભુકુટી મુને લાગે અતી વહાલી;		
સર્વે મેલીને જાય આલી રે હેલી.	આ૦	૨
લોચન રંગીલાં તીખાં બાણુ જેમ લાગાં;		
ઉડાં ગરી ગયાં આઘાં રે હેલી.	આ૦	૩
અદ્વાનન્દનો વહાલો કુંજનો વિહારી;		
છખીપર જાઉં બલિહારી રે હેલી.	આ૦	૪

૫૬ ૧૮૮૪ મું.

આજ મુને સામે મળ્યો છે અલખેલો;		
છોગાવાળો રંગ છેલો રે આલી.	આ૦	ટેક.
મુંઘા મૂલી રે પેહરી મોતીડાંની માળા;		
બાલ કપોલ કેસરલા રે આલી.	આ૦	૧
ગજરા પેહર્યા છે દોરા રગના ગુલાબી;		
શોભા ત્રિલોક કેરી દાખી રે આલી.	આ૦	૨
બાણુ કાણુ રે લીધા કુલડાંનાં બાંધી;		
ભમર ભમે છે તાર સાધી રે આલી.	આ૦	૩
અદ્વાનન્દનો વહાલો રંગડાનો ભરીયો;		
લધને હૈયામાંહી ધરીયો રે આલી.	આ૦	૪

૫૬ ૧૮૮૫ મું.

આજ મારે નન્દનો નન્દન ઘેર આળ્યા;		
મુંઘે મુંઘે મોતીડે વધાવ્યા રે સૈયો.	આ૦	ટેક.
હસીને બોલાવી મુને હેતમાંહી હેરી;		
રેટો બાંધેલ સોનેરી રે સૈયો.	આ૦	૧
સોનેરી કેરનું નાખેલ ખલે શેલું;		
રસીયે કીધેલ રંગ રેલું રે સૈયો.	આ૦	૨
કુલડાંનાં મેલ્યાં માથે છોગલાં રે ફરતાં;		
મુને નથી વિસરતાં રે સૈયો.	આ૦	૩

બ્રહ્માનન્દના વહાલાથી પ્રીતી બંધાણી;
મેહેણું લીધું મેં માથે તાણી રે સૈયો. આ૦ ૪

૫૬ ૧૯૯૬ મું.

જેર નવ કરીયે હો મજવાસી;
મેલને મટુકી અવિનાશી રે વહાલા. જો૦ ટેક.
જઈને કેહેશું રે અમે નંદજીને આગે;
જોને કહાને માટ ભાંગે રે વહાલા. જો૦ ૧
આવી રોકો છો શીઠ જમુનાનો આરો;
શ્યો છે વાંક અમારો રે વહાલા. જો૦ ૨
ડરતા નથી ને શીઠ કેડે કેડે ડાલો;
મુખથી વિચારીને બોલો રે વહાલા. જો૦ ૩
બ્રહ્માનંદના વહાલા તમને હું વારુ;
થોડું કહ્યામાં ઘણું સારુ રે વહાલા. જો૦ ૪

૫૬ ૧૯૯૭ મું.

કોને હવે શું છે તમારે કામ કહાના;
સમજી વિચારી રહોને છાના રે ખ્યારા. કો૦ ટેક.
નવરા ડાલો છો વહાલા કામ નહિ તમારે;
મહીડું વલોવું ઘેર મારે રે ખ્યારા. કો૦ ૧
હમણાં થયા છો તમે કારમા કંઈઠાણી;
વાતુ અમે નવ જાણી રે ખ્યારા. કો૦ ૨
તમે રાજ તમારી રીતમાં રે રહીયે;
છાશનું તે દાણુ શું દેયે રે ખ્યારા. કો૦ ૩
વહાલા બ્રહ્માનંદના મનમાં વિચારો;
મારગ સૌને સૈયારો રે ખ્યારા. કો૦ ૪

૫૬ ૧૯૯૮ મું.

અલવ ન કરીયે રે અલવીલા;
રસીયા છેલ રંગીલા રે કહાના. અ૦ ટેક.
વાટે ચાલતાં વઢવેડ નવ કરીયે;
લોક લજ્યા ઉર ધરીયે રે કહાના. અ૦ ૧
હમણાં તમારે બેક ગાવડી વીયાંણી;
ત્યારે બોલો છો વેણુ તાણી રે કહાના. અ૦ ૨

કહું છું સાચું રે તેમાં વાત નહી કુડી;
ખાંધી મુડી તે રુડો રે કહાના. અ૦ ૩
અક્ષાનંદ કહે લેજો મનમાં વિચારી;
થોડી હાંસી તેમ પ્યારી રે કહાના. અ૦ ૪

૫૬ ૧૮૯૯ મું.

ઘેલા નવ થાયે રે ગીરધારી;
મેલને મટુકી મારી રે છેલા. ઘે૦ ટેક.
હળવે બોલું છું મુખ વાત મીઠી મીઠી;
રીસ ચડી નથી ડીઠી રે છેલા. ઘે૦ ૧
આરે મારગ અમે દાડી દાડી જાયે;
દાણુ દીધાના સમ ખાયે રે છેલા. ઘે૦ ૨
હમણાં સુધી રે તમે ગાવડી રે ચારી;
નથી થયા ઘરખારી રે છેલા. ઘે૦ ૩
અક્ષાનંદના વહાલા જોર નવ કીજે;
પાયે તેવું મહી પીજે રે છેલા. ઘે૦ ૪

૫૬ ૨૦૦૦ મું-રાગ ગરબી.

રાસ રમે નંદલાલ સખી, જમુનાજીને તીરે. રા૦ ટેક.
લટકાળો નંદલાલ સખી જોને, ચાલ ચાલે ધીરે ધીરે;
મજાજીવન રંગરેલ વજાડી, બશી અજબ બલવીરે રે. જ૦ ૧
શરદ પુનમની રાત રાધાને, ભાત અલોકીક ચીરે;
ચંદન ખોર કરી શ્યામળિયે, સુંદર શ્યામ શરીરે રે. જ૦ ૨
રાસ રમ્યાની લોભી સખી જોને, છાઈ ગુલાબ અખીરે;
અક્ષાનંદ અખાડો માંડ્યો, અખીલ અક્ષાંડ અમીરે રે. જ૦ ૩

૫૬ ૨૦૦૧ મું.

રાસ રમે નંદલાલ જોને, જમુનાજીને આરે. રા૦ ટેક.
નોતમ નાચ નાચે મજનારી, ઘુઘરને ઘમકારે;
રસીક સુંદરવર રમવા સારુ, પલવટ વાળી છે પ્યારેરે. જ૦ ૧
અમર સર્વે મળી દેખવા આઠ્યા, નોતમ ખેલ નીહારે;
કૃષ્ણ સંગાયે કામની થૈને, રમીયે એવું અક્ષા વીચારે રે. જ૦ ૨
ખાંહ અહી અતી હેતે બોલાવે, મજપતિ વારમ વારે;
અક્ષાનંદ મમ કરી દીધી, નટવર નેન નજારે રે. જ૦ ૩

૫૬ ૨૦૦૨ મું.

શરદ પુનમ કેરી રાત, રમે રસીયો ગીરધારી; ૨૦ ટેક.
શરદ પુનમની રાત ચાંદની, અતી સુંદર સુખકારી;
લુંબજુંબ ગલે બાંધડી નાંખી, ખેલે છે પ્રીતમ ખ્યારીરે. ૨૦ ૧
શોભીતા શણગાર સજીને, નરત કરે મજનારી;
તેને સંગે રમે છોગાળો, કામ દેવ પડકારીરે. ૨૦ ૨
નટનાગર કેરી લીલાને નીરખે, બ્રહ્માદિક ત્રીપુરારી;
અલબેલાની રમત ઉપર, બ્રહ્માનન્દ બલિહારીરે. ૨૦ ૩

૫૬ ૨૦૦૩ મું.

રચેા અલોકીક રાસ છેલે, વનમાં વનમાલી. ૨૦ ટેક.
હીર ચીર અંગ હેમનાં ભુષણ, વિછીયા અણુવટ વાલી;
વેઠ કડાં ભુજ બંધ વાલાને, પાધ અજબ પેચાલી રે. ૧૦ ૧
તાલ મૃદંગ અનોપમ વાળે, ચાલ ચાલે ઠમકાલી;
ધુધરુને ધમકાર કરીને, છુટી શંકર કેરી તાલી રે. ૧૦ ૨
રાસ વીલાસ અજબ રસીયાનો, થકીત થયા સુર ભાલી;
બ્રહ્માનન્દ પીયા ખ્યારીની, જોડ બની રૂપાલી રે. ૧૦ ૩

૫૬ ૨૦૦૪ મું-રાગ ગરબી.

એક દિન શ્યામ ચતુરની રે, અસવારી નીકળી રે;
મથુરાંની માનની સરવે રે, જોવા ટોળે મળી રે. ૧
આવે અલવીલો વહાલો રે, છોગાવાળો શ્યામળો રે;
ઘોડા કેરી ધુમર વાંસે રે, ભાલાં કેરો આમલો રે. ૨
જદુવર લાગે છે રૂડા રે, હાથીડાંની હારમાં રે;
જોઈ જોઈ આનંદ પામે રે, કે લોક બજારમાં રે. ૩
બહુ જન જય જય બોલે રે, ચમર શીર ઢાળતાં રે;
વહાલો બ્રહ્માનંદનો આવે રે, ભાવે કરી ભાળતાં રે. ૪

૫૬ ૨૦૦૫ મું.

હરીવર હાથીડા ઉપર રે, બેઠા અલબેલડો રે;
રાજેશ્વર દીસે છે રૂડા રે, છોગાળો છેલડો રે. ૧
અંખાડી ઠંચન કેરી રે, જડયાં નંગ જાળીયે રે;
હોતે કરી કામની હોરે રે, ચડી ચડી માળીયે રે. ૨
નેજા નીશાન જરીના રે, અલોકીક રંગમાં રે;
શરણાઈ ઢેલ નગારાં રે, વાળે ઉમંગમાં રે. ૩

મથુરાંની શેરીએ મોહન રે, ચાલે અસવારીયે રે;
અક્ષાનંદ કેરો વહાલો રે, આંખલડીમાં ધારીયે રે. ૪

પદ ૨૦૦૬ મું.

છખીલો છેલ છેગાળો રે, શોભે ધીરા ચાલતાં રે;
મથુરાંની માનની કેરાં રે, મનડાંને ઝાલતાં રે. ૧
કરે શીર કુલની વૃષ્ટિ રે, ભાવે સુર ભામની રે;
હિયામાં રાખ્યા જેવી રે, છખી ધનશ્યામની રે. ૨
આવી માથે ચમર ઢલંતે રે, દયા ઉર ધારતા રે;
છડીદાર ઉંચે સાહે રે, શોભે લલકારતા રે. ૩
ત્રીયા સરવે મંગળ ગાવે રે, ચડી ચડી મેડીએ રે;
અક્ષાનંદ કેરા વહાલાને રે, બાણે ધરે તેડીએ રે. ૪

પદ ૨૦૦૭ મું.

રસીલો શ્યામ ખીરાજ્યા રે, હરીવર હાથીએ રે;
રાજેશ્વર લાગે છે રુડા રે, સલુણો સાથીએ રે. ૧
ગળે મોતીડાંની માળા રે, કુંડળીઆં કાનમાં રે;
મોટા મોટા મુનીવર લાવે રે, છખી એવી ધ્યાનમાં રે. ૨
શોભા શીર પેચની સારી રે, મોલીડાં ઉપરે રે;
કુણુદિ કંસના સગી રે, દેખી દાઝે અંતરે રે. ૩
નારી નર જુથ મળીને રે, જોતાં નથી હારતાં રે;
અક્ષાનંદ આનંદ વાધે રે, એને સંભારતાં રે. ૪

પદ ૨૦૦૮ મું—રાગ ગરબી.

છેલ છખીલા શ્યામળા રે, આવી રોકો માં વાટ;
હરીજન લોકડાં દેખશે, માવા શીદ ખાઝો છો માટ. છે૦ ૧
સમજીને રેજો વેગળા રે, નથી લીધાં વેચાણુ;
દીડાં નથી ને નથી સાંભળ્યાં, ક્યાંઈ ખાટી છાશનાં દાણુ. છે૦ ૨
મારગ જાતાં માવજી રે, કોઈની પડીએ ન કેડ;
એમાંથી જશે આખરુ રે, હરી જોજો થાશે વઢવેડ. છે૦ ૩
અમે મહીઆરાં કંસના રે, રેજો સમજીને કોર;
અક્ષાનંદના વાલમા રે, ઝાણુ કાંઈ કરીયે ન જોર. છે૦ ૪

પદ ૨૦૦૯ મું.

કુંવર રંગીલા કાનજી રે, કર્ણુ છું જોડીને હાથ;
કામ ધણુ છે ઘરમાંહી રે, ગુઠો જાય સંઘયરૂનો સાથ. કું૦ ૧

મેલોને મારગ માવજી રે, માથે લાગે છે ભાર;
 સૈયર ધરે જઈ સાથની રે, મુને થઈ ઝાઝી રે વાર. કું ૨
 ટેવ પડી શી તમને રે, આવી ફેડો છો કામ;
 બાધને રેહિયું વેગળાં રે, હારે મેલી ગોકુળ ગામ. કું ૩
 સાચું કહું છું શ્યામળા રે, રાખો માણસની રીત;
 પ્રદ્ધાનનંદના વાલમા રે, આવી આવી મ ઠરો અનીત. કું ૪

૫૬ ૨૦૧૦ મું.

નાના હજી તમે નાથજી રે, મોટા શીખ્યા છે ફેલ;
 સમજ્યા વીના નવ દોડીએ રે, વહાલા પરનારીની ગેલ. ના ૧
 હમણાં વીચાણી બેઠ ગાવડી રે, ભેર વાધ્યું છે અંગ;
 મહીડાં હુંઆને માવજી રે, રુડો તમને ચડીયો છે રંગ. ના ૨
 આવા ન થાયે આકળા રે, રાખો લોકની લાજ;
 કાને નથી તમે સાંભળ્યું રે, હારે રાજા કંસનું રાજ. ના ૩
 છોટી ઉમરમાં શ્યામળા રે, મોટી કરીયે ન વાત;
 પ્રદ્ધાનનંદ કહે મજામાં રે, આવો શીલ માંડ્યો ઉતપાત. ના ૪

૫૬ ૨૦૧૧ મું.

મેલોને મારગ માવજી રે, ખોટી થઈએ છેયે કામ;
 આવાં લક્ષણ કયાંથી આવીયાં રે, હારે સાચું બોલોને શ્યામ. મે ૧
 આરે મારગ નીત ચાલીએ રે, કેલી દીધું ન દાણ;
 શુરે વીચારીને શ્યામળા રે, આડા આવી આપો છો આણ. મે ૨
 મહીની મટુકી માહરી રે, અતી મુંઘી છે માવ;
 લાગશે નહીં કાંઈ લાલજી રે, એમાં આજ તમારો દાવ. મે ૩
 જમુનાની તીરે બહવા રે, આવા કરીએ ન ફેલ;
 પ્રદ્ધાનનંદના વાલમા રે, હારે ઝાઝા થાઈયે ન છેલ. મે ૪

૫૬ ૨૦૧૨ મું.

હેલ ઉપાડીને એકલી રે, ગઈતી ભરવાને નીર;
 છેલ કુંવર ઘનશ્યામનેરે, દીકા મેં તો જમુનાને તીર. હે ૧
 નવલ કલંગી વાંકડી રે, પ્યારી રૂપાળી પાધ;
 મોરલી મનોહર હાથમાં રે, ઉભા રુડો ગાવે છે રાગ. હે ૨
 નેણાં લોભાણાં બેઠને રે, છોગાંવાળો તે છેલ;
 બૂલી હું ધરનું કામડુંરે, હારે બૂલી પાણીની હેલ. હે ૩

હેત કરીને હેતમાં રે, હરે વારમવાર;
અક્ષાનંદના નાથને રે, હિયે શોભે કુલોના હાર. હે૦ ૪

૫૬ ૨૦૧૩ મું.

અતી અણીઆલી આંખડી રે, ઓપે અજબ અતુપ;
આવીને ખુતું અંતરે રે, રડું રંગ લીનાનું રૂપ. અ૦ ૧
કુંડળ ખીરાજે કાનમાં રે, ગળે મોતીની માળ;
શોભે છે સુંદર શ્યામને રે, કાબુ અંગરખીની ચાળ. અ૦ ૨
મોહન વળડે મોરલી રે, ઉભા જમુનાને તીર;
સાંભળતાં શુદ્ધ વીસરી રે, હારે ભુલી ભરવું તે નીર. અ૦ ૩
કમળ ફેરાવે હાથમાં રે, ગાવે સુંદર ગીત.
અક્ષાનંદના નાથને રે, ભેઈ અતિ વાધે છે પ્રીત. અ૦ ૪

૫૬ ૨૦૧૪ મું.

શોભા સલુણા શ્યામની રે, મુખ કહી ન જાય;
ગાયુ ચારીને આવે ગાવતા રે, ભાળી ભાળી નેણું લોભાય. શો૦ ૧
મોર મુગટ ધર્યો માથડે રે, કીધી ચંદન ખોર;
અજબ ભુકુટી ઓપતી રે, કાબુ રાતી નેણાંની કોર. શો૦ ૨
ગિરિધર સાથે ગોવાળીયા રે, સરવે શોભે છે સાથ;
એક સખાના ખલા ઉપરે રે, હેતે હરીએ નાખ્યો છે હાથ. શો૦ ૩
સુંદર મજની શેરીએ રે, ચાલ્યા આવે છે છેલ;
અક્ષાનંદના નાથનાં રે, સખી નેણાં પ્રેમે ભરેલ. શો૦ ૪

૫૬ ૨૦૧૫ મું.

પ્રેમે ભરેલી આંખડી રે, શોભે કુંડળ કાન;
ઘેલી થઇ સર્વે ગોપીકા રે, હારે સુણી વંશીની તાન. પ્રે૦ ૧
કેશર તીલક શોયામણું રે, રડું શોભે છે ભાલ;
લટકાળા નન્દલાલની રે, હારે ચટક રંગીલી ચાલ. પ્રે૦ ૨
હેમની પુંચી હાથમાં રે, કડાં રત્ન જડાવ;
ખાબુ અલૌકીક ખાંધીયા રે, મોતી કાને પેર્યા છે માવ. પ્રે૦ ૩
મુરતી મનોહર માવની રે, ચોટી ચિત્તડાને માંચ;
અક્ષાનંદના નાથનું રે, હારે મુખ મેલ્યું ન જાય. પ્રે૦ ૪

૫૬ ૨૦૧૬ મું-રાગ ગરબી.

હૈં એવા શખ્તલણી આદી રે, કે ન જાણે સ્વાંગી ને વાદી રે. ૧
અગમ અગોચર જે રે છે રે, કે જેને વેદ નેતી કરી કહે છે રે. ૨

જે હરી કાવે નહીં કેવા રે, કે ડાલે થઇને બાળક જેવા રે. ૩
જેને નીત શેષાદિક ગાવે રે, કે તે નંદ ઘેર ગાયુ ચરાવે રે. ૪
કાળના કાળ જન્ત કરતા રે, કે રહે તે ઠંસ થકી ડરતા રે. ૫
બ્રહ્માનન્દ અકળ ચરીત્ર એવું રે, કે સુરત ઈર્ષ સાંભળવા જેવું રે. ૬

પદ ૨૦૧૭ મું.

નટવર ચાલવા શીખે રે, કે શુંકણ ભર ભોંમીપર રીખે રે. ૧
નન્દ ઘર થઈ બાળક નાના રે, કે છપે જઈ કોઠી તળે છાના રે. ૨
ભેંધએ ભે કાંઈ રમવા જેવું રે, કે રોઈ જગડીને તે લેવું રે. ૩
છપે ભઈ ઘર થંભા ઝોળે રે, કે જસોમતી થઈ વ્યાકુળ ખોળે રે. ૪
ક્યારે કણ ચાંદલીયો માગે રે, કે મળે નહીં તો ગોળી ભાંગે રે. ૫
કરે નીત જમવાનો કળઓ રે, કે બ્રહ્માનન્દને મનડે રણ્યો રે. ૬

પદ ૨૦૧૮ મું.

મનોહર પાયે આંઝર પેહરી રે, કે શુંભરવ થાયે ચાલતાં ગેરી રે. ૧
સુણી ધુની અતી આનન્દ હોવે રે, કે જીવન ફરી ફરીને ભેવે રે. ૨
ભયે કેદી ઘર રમવા ખીજે રે, કે કોઈ ડાલે તો અતી ખીજે રે. ૩
દેચણુભર પગ બે ઘસતા રે, કે હેંડી ભય કોઈ કેડે હસતા રે. ૪
ભેયે પાછું આઘરા ભઈ રે, કે ભાગે પાછા બે ભાઈ રે. ૫
બ્રહ્માનન્દનો સ્વામી છેલો રે, કે થાય છે ભાણીને ઘેલો રે. ૬

પદ ૨૦૧૯ મું.

શીખામણુ આપે મેતારી રે, કે બાગડ બેડી છે બારી રે. ૧
જે કોઈ ઘર મેલી ભય છે રે, કે તેના કાન બેઠ બાય છે રે. ૨
માટે તમને કહું ખ્યારા રે, કે ન જાળે ઘર મેલી બારા રે. ૩
પોતાને ઘર બેઠા રમીયે રે, કે અજી મહી માંખણુ જમીયે રે. ૪
માંખણુ મહી ખાઈ મોટા થઈએ રે, કે મોટા થઈ ગાયુમાં જઈએ રે. ૫
બ્રહ્માનંદ કહે બહુ દીન રીખ્યા રે, કે હવે તો પગે ચાલવા શીખ્યા રે. ૬

પદ ૨૦૨૦ મું.

અંખના લાગી છે મનમાં રે, કે રમવા ભવાની વનમાં રે. ૧
બહુ ભણે રમવાની બાણ રે, કે રહે નીત કૌતકમાં રાણ રે. ૨
ચડી ચડી લાકડીને ઘોડે રે, કે ગોપીજન દેખતાં દોડે રે. ૩
કેવું એક બેલ તણી પેરે રે, કે વઢે બે અરસપરસ વેરે રે. ૪
કે બોલી પંખીની બોલે રે, કે ડાલરીયો થઈને ડાલે રે. ૫
રહે નીત અલબેલો રમતો રે, કે બ્રહ્માનન્દને મનડે ગમતો રે. ૬

૫૬ ૨૦૨૧ મું.

કે હી કણુ વનમાંં બવે રે, કે પકડી માંકડલાં લાવે રે. ૧
 કે હી કણુ સાવજ જ્યું ઘરકે રે, કે મનોહર ઘરકીને મરકે રે. ૨
 કે હી કણુ વાંસલડી વાયે રે, કે ઘેરે સ્વરે ઉભો ગાયે રે. ૩
 કે હી કણુ વૃક્ષતણી ડાળે રે, કે લુંગે અતિ સલખી બાળે રે. ૪
 કે હી કણુ મોર કળા માંડે રે, કે ભઠે તો ગાળો પણુ ભાંડે રે. ૫
 અક્ષાનંદનો સ્વામી જેલી રે, કે કીધી મજનારી ઘેલી રે. ૬

૫૬ ૨૦૨૨ મું.

કે હી કણુ ગોપીને ઘર બાંધને રે, કે નાચે હઈ તાળી ગાંધને રે. ૧
 કહે તે કામ સરવ ઠરવું રે, કે કરીને મન એનું હરવું રે. ૨
 કે હી કણુ જસોમતીને આગે રે, કે બાંધને મહી માંખણુ માગે રે. ૩
 હેતાં બે વાર ક્ષણુ હોવે રે, તો રોશ કરીને અતિ રોવે રે. ૪
 કે હી કણુ વનમાંં બાંધને રે, કે બેસે પંડે રાબ થાંધને રે. ૫
 અક્ષાનંદનો સ્વામી ખેલે રે, કે નિરખી ઉર કુંપલ મેલે રે. ૬

૫૬ ૨૦૨૩ મું.

છબીલો ગ્વાલીડા સંગે રે, કે રંગ લીના ખેલે રંગે રે. ૧
 મનોહર બાળતણી લીલા રે, કે કરે વહાલો ગોકુળમાં કીલા રે. ૨
 સરખા ગ્વાલીડા સાથે રે, કે મોરાનાં પેછ ધર્યા માથે રે. ૩
 ગોપી ગઈ પાણીડું ભરવા રે, કે કીધું મન ચોરી કરવા રે. ૪
 ભોળા થયા મંડલી વાલી રે, કે ચાલ્યા ઘર રેહું બાળી રે. ૫
 અક્ષાનંદ કહે હરી તરકરીઆ રે, કે ગોપીના ઘરમાંં ગરીયા રે. ૬

૫૬ ૨૦૨૪ મું—રાગ ગરબી.

ઘરમાં જાંધને રે કે વાલમ વિચાર્યા;
 બે ગ્વાલીયા બારે રે કે બેવા બેસાર્યા. ૧
 હુશીઆર થાંધને રે અલ્યા ઉભા રેહેબે;
 કેઈ આવતું હેખો રે કે તો અમને કેહેબે. ૨
 ગોપી છે ભુંડી રે કે દીડા નહીં છોડે;
 કળયો નહીં થાયે રે આપણથી એ બેડે. ૩
 હાથે બે આળ્યા રે તો કરશે વાંકડલાં;
 થાપોડું દાંધને રે કે તાણશે કાનડલાં. ૪
 માટે તમને કહું છું રે બેઉ તરપર થાબે;
 એને આવતી હેખો રે તો કંઈ લાગી બાબે. ૫

બ્રહ્માનંદ કહે મહીડું રે કે સૌ વેચી ખાશું;
આવી ખાન ઝલાણા રે તો સૌ દુઃખી થાશું. ૬

૫૬ ૨૦૨૫ મું.

એમ કહીને વહાલો રે કે પાછા ઘરમાંજ ગયા;
ચોરી કરવાને રે કે હરી હુંશીઆર થયા. ૧
કોઠો ઉઘાડી રે કે સઘળે નિહાળ્યું;
ત્યાં તો ગોરસડું રે કે ક્યાંઈ ન ભાળ્યું. ૨
ખુંણા સર્વે જોયા રે કે વહાલે ઘરમાં ફરી;
ત્યાં પશુ નવ દીડું રે કે ત્યારે ઉંચી નજર કરી. ૩
સિકામાં દીડું રે કે મહીડું કામડલું;
તે લેવા કારણ રે કે માંડ્યું કામડલું. ૪
પોતા ને સિકે રે કે ફાડી હાંડીને;
પીવા હરી લાગ્યા રે કે મુખડું માંડીને. ૫
ગોપીના ડરથી રે કે છાતી થડકે છે;
બ્રહ્માનંદનો વહાલો રે કે જોઇ જોઇ ભડકે છે. ૬

૫૬ ૨૦૨૬ મું.

હરી પીને ધ્રાયા રે કે બીજે મુખ ધર્યું;
કે સર્વે સખા મળીને રે કે એતું કામ પુરુ કર્યું. ૧
એમ સર્વે મળીને રે કે ગોરસ પીધું છે;
કે કોડીલે કહાને રે કે ગમતું કીધું છે. ૨
ખાહેરના બેઠ રે કે આવ્યા ઘરમાં ગરી;
હાથ ખુબ મારીને રે કે રાજ થયા છે હરી. ૩
ઓચિતાની બોલી રે કે ગોપી આવીને;
ઘરમાંહી રોક્યા રે કે કમાડ ભરાવીને. ૪
રેડું ઘર ભાળી રે કે ઘણું તમે ફાળ્યા છે;
આજ ઝાઝે દહાડે રે કે હાથે આવ્યા છે. ૫
બ્રહ્માનંદ કહે બીજા રે કે ગોવાળા ભાગી ગયા;
સાંકડમાં આવી રે કે હરી તો હાથ રહ્યા. ૬

૫૬ ૨૦૨૭ મું.

હરી હાથ કરીને રે કે બોલી હાકોટી;
સમજવા સારુ રે કે લીધી છે સોટી. ૧

સૌ આવો સૈયો રે કે આપણો ચોર જહ્યો;
 બહુ ઠાઠા જોતાં રે કે મારે હાથ પહ્યો. ૨
 મેં જાણ્યું મારુ રે કે મહી કયાં જાયે છે;
 છાનો ઘર ફાડી રે કે એ કુણુ ખાયે છે. ૩
 લેખું હું લેખશ રે કે સર્વે લાડકડા;
 ઘણા દહાડા ખાધાં રે કે મારાં ગોરસડાં. ૪
 સાટું હું વાળીશ રે કે ગોરસ પીધાનું;
 ફળ જહ્યો તુંને રે કે ચોરી કીધાનું. ૫
 બ્રહ્માનંદ કહે ગઈતી રે કે હું જમુના પાણીને;
 મારા ઘરમાં પેઠો રે કે અલ્યા શું જાણીને. ૬

પદ ૨૦૨૮ મું.

નન્દનો થઈ છોરો રે કે એવો કેમ થયો;
 આજથી હવે તારો રે કે અલ્યા ઇતખાર ગયો. ૧
 જસોદાએ જાણ્યું રે કે હવે હું ન્યાલ થઈ;
 તુંને જનમીને રે કે લોકમા લાજ ગઈ. ૨
 સંસારમાં ભુંડું રે કે મેણું ચોરીનું;
 કામ આઢરીયું રે કે 'તે તો ભીલ ચોરીનું. ૩
 છાનો ઘરમાં પેઠો રે, કે ટાણું સાંધીને;
 સમજાવીશ તુંને રે કે ઉચો બાંધીને. ૪
 આજા દીવસ રચ્યો છે રે કે છોરા તું છલમાં;
 નાખ્યો જોઈએ છીએ રે કે તુંને સાંકળમાં. ૫
 બ્રહ્માનંદ કહે વેહેલું રે કે કેમ ન વિચાર્યું;
 હવે કામ ન આવે રે કે અલ્યા તારુ ધાર્યું. ૬

પદ ૨૦૨૯ મું.

ઘર માંહે દીઠી રે કે મહીની રેલ વળી;
 લંજવાડ લાળીને રે કે મનમાં યોત બળી. ૧
 મુખ હોઠ ડસીને રે કે ત્રસુલી છાંડીને;
 બાંધવાને કાજે રે કે ગોતે નાડીને. ૨
 કરી લોચન રાતાં રે કે ઉભી આલીને;
 જાણે શું કરી નાખું રે કે ઉલો ઘર ઘાલીને. ૩
 કળઓ કરવાને રે કે સુધી કોપી રે;
 ગિરિધરને આલી રે કે ઉભી ગોપી રે. ૪

બહુ પેઢ્યો ઘરમાં રે કે સુંઘી બીજી આવી રે;
છબીલો લીધા રે કે તેણે છોડાવી રે. ૫
લંજવાડની વાતુ રે કે ગોપી ભાંગે છે;
બ્રહ્માનંદનો વહાલો રે કે આંસુડાં નાંગે છે. ૬

૫૬ ૨૦૩૦ મું.

મારી બેની જોને રે કે એનાં કામડલાં;
મહી પીધું પાયું રે કે ભાંજ્યાં કામડલાં. ૧
છોરા લઈ સાથે રે કે પેઠો રેલું બાળીને;
આ ઉલો સામે રે કે જોએ ડાટ વાળીને. ૨
આજ સારુ નથી રે કે થયું કામ દાડીનું;
દરબાર ભયે તો રે કે કેવાયે ચાડીનું. ૩
માર્યા વિના બગડ્યો રે કે ચંચળ આ છોરો;
કર જોડીને કહું છું રે કે બેની આપ ચોરો. ૪
ગોરસની વાતે રે કે અમને લીધાં ગળે;
કુટ્યા વિના એને રે કે શીખામણ નહીં જ વળે. ૫
દાડી કેમ પુરવે રે કે અમારે એમ કર્યું;
બ્રહ્માનંદ કહે મેલશું રે કે એનું ગામ ધયું. ૬

૫૬ ૨૦૩૧ મું.

બીજી કેહે એનો રે કે બાઈ દોષ નઈ;
મથુરાંથી આવ્યો રે કે બહુ હેરાન થઈ. ૧
પારકો જાણીને રે કે જસોદાએ ન દીધું;
તેણે દુઃખને મારે રે કે તારુ મહી પીધું. ૨
એનાં માતપિતાને તો રે કે બહુ સંકટ પડીયું;
નંદને ઘેર એને રે કે મૈંડુ નવ જડીયું. ૩
ભુખે લેળાણો રે, કે ફાડ્યું ઘર તારુ;
કર જોડીને કહું છું રે કે માન કહ્યું મારુ. ૪
અજાણે આવી રે કે હાંડી ભાંગી છે;
આજથી હવે એને રે કે શીખામણ લાગી છે. ૫
આંખડલી રાતી રે કે થઈ જોને રોધને;
બ્રહ્માનંદનો વહાલો રે કે ઉભા નીચું જોધને. ૬

૫૬ ૨૦૩૨ મું-રાગ ગરબી.

એટલાકમાં તો દશ વીસ આવી રે;
ચોરી થૈ વહાલાની ઘણી ચાવી રે. ૧

એક કહે કાલ મારે ઘેર આવ્યો રે;
 હું હતી તૈયાર ત્યાં ન ફાવ્યો રે. ૨
 ખાર પડીતી મટુકી તે ફેડી રે,
 ચુંટી લઈ દેવરાવી ગયો છોડી રે. ૩
 જડ્યું નહીં ત્યારે મનમાં દુઃખાણો રે;
 ઉભો રહી નાખ્યો ઘર માંથે પાણો રે. ૪
 રીસ કરીને મેં આંખ દેખાડી રે;
 ત્યારે નાશી ગયો વાડ ફાડી રે. ૫
 અક્ષાનંદના સ્વામી સાથે ગોપી રે;
 કહે ભર્મનાં વેણુ કોપી કોપી રે. ૬

૫૬ ૨૦૩૩ મું.

એક કહે કાલ મારે ઘેર પેઠો રે;
 પેઠાંમાં મેં તો વેલો વેલો ઢીઠો રે. ૧
 એટલાકમાં તો હું દોડી આવી રે;
 મુને એકલી જોઈને ઘરકાવી રે. ૨
 અતિ રીસનો ચડાવ્યો છે ઉધામો રે;
 મુંને લાકડી લઈને થયો સાંમો રે. ૩
 ત્યારે ખીજીને હું જોઈને બકોરી રે;
 એટલાકમાંહી ફાવી એને ચોરી રે. ૪
 નાઠો હાડલી દહીની હાથ સાધ રે,
 વાંસે દોડતાં દોડતાં ગયો વાધ રે. ૫
 સુધી રીસ ભરી ખોલે ઉચે સાદે રે;
 અક્ષાનંદના સ્વામી સામી વાદે રે. ૬

૫૬ ૨૦૩૪ મું.

એક કહે મારે ઘેર પેઠો રાતે રે;
 ચોથોં સાડલો તે નવલી ભાતે રે. ૧
 અંધારામાં ખીજું હાથ કાંઈ નાવ્યું રે;
 દળવાનું ધાન ઉભે ઉભે આવ્યું રે. ૨
 દૂધ દહીં કાજ કાઠી બહુ હડીયું રે;
 મેં કાવકું સંતાડ્યું નવ જડીયું રે. ૩
 ઝાઝી મેહેનત કરીને માથું ઝીંકે રે;
 સુંધું ઉંચું તે ન પોતો હાથ સીંકે રે. ૪

એટલાકમાં હું ઝબકીને જાગી રે;
પછે વેલણું લઇને ગયો ભાગી રે. ૫
એવાં એવાં છે બાઇ કામ એનાં રે;
કહે પ્રદ્ધાનન્દ નહીં ઠારે કેનાં રે. ૬

૫૬ ૨૦૩૫ મું.

એક કહે મધ્યાન્હે કાલ આંચો રે;
સાથ માંકડાંની મડળી લાંચો રે. ૧
હું ગઈ જલ જમુનાં ભરવા રે;
વાસે ઘરમાં પેઠા સેહેલું કરવા રે. ૨
જે મળ્યું તે સરવે લીધું રે;
ત્યાં બેશીને કામ પુરુ કીધું રે. ૩
ઢોલું વલોયું ન રેહેવા દીધું કાંઈ રે;
પછે માંકડાં આલ્યાં ઘરમાંઈ રે. ૪
ઘર માંકડાં પાસે બગડાવ્યું રે;
ઉધું વાળી ગયો જે હાથ આંચું રે. ૫
કહે પ્રદ્ધાનન્દ આવી રહી ભાળી રે;
આ છોરો કાલ આંચો ડાટ વાળી રે. ૬

૫૬ ૨૦૩૬ મું.

બોલી એક તમે સાંભળો બેની રે;
એક વાતડી અલોંકીક એની રે. ૧
એક દહાડે મારે ઘેર આંચો ચાલી રે;
આવી આચીંતાની મુજને ઝાલી રે. ૨
કેમ અલી મારા ઘરમાં તું પેઠી રે;
બહુ સાવકાર થઈ હવે બેઠી રે. ૩
કહે કુણુ છો કયાંની નારી રે;
મુને ચોરટી ચોરટી કહી મારી રે. ૪
મુને ચોર કરી પોતે થયો ધણી રે;
એની વાત શી કહું હું ધણી રે. ૫
પ્રદ્ધાનન્દ કહે બુવો એની વાતુ રે;
નખ શીખ વીચે ભરી છે ઘાતુ રે. ૬

૫૬ ૨૦૩૭ મું.

એક કહે તમે સુણો વાત હેલી રે;
એ જેવો મે ન દીઠો કેયે ફેલી રે. ૧

ઉપરથી દીઠામાં લાગે રૂઝો રે;
 છે કપટી અંતર કૂઝો રે, ૨
 એક દહાડે આંચો વલોવા ટાંચે રે.
 સામો રહીને નેતરું તાંચે રે. ૩
 ચારે માંખણ રહી હું તારી રે;
 છલ ઠરી નજર ચોરી મારી રે. ૪
 પછે તાવણી ઉપાડી ધીરે રહીને રે;
 મુજ દેખતાં માંખણ ગયો લઈને રે. ૫
 અહ્માનંદ કહે એક બોલી ગોપી રે;
 આ છેરે લોક લાજ સરવે લોપી રે. ૬

પદ ૨૦૩૮ મું.

કેદી ચોર્યાંતાનો છાંનો આવે રે;
 બે ધુણ્યની મુંઝડી ભરી લાવે રે. ૧
 તે આંખું માંહી ભરે આવી આગે રે;
 પછે હાથમાંથી ભાંણું લઈ લાગે રે. ૨
 કેદી ઘરમાં પેશી ઠાંમડાં ફેડે રે;
 કેદી કટાંચે વાછડાં છોડે રે. ૩
 કેની ખીક મનમાં નવ ધારે રે;
 દહાડી દહાડી આવી છોકરાને મારે રે. ૪
 એને ઠાવકો ઝાલીને રહેજો ઠાંધ રે;
 જશે હાથમાંથી ભાગી રહેશે જાંધ રે. ૫
 અહ્માનંદના સ્વામીને વારે વારે રે;
 ખુબ ગોપીયું વઢે છે ઝાંઝે ખારે રે. ૬

પદ ૨૦૩૯ મું.

એક કહે એને રીતે ભાતે પુછો રે;
 એક કહે એને ઝાલી બાંધો ઉંચો રે. ૧
 એક કહે એને ચુંટીઆ ભરીયે રે;
 કાન તાણી ટાઢા હાથ બેક કરીયે રે. ૨
 એક કહે છે જોવાને આંખ એની રે;
 જીવો ચંચળ પગડાંની પેની રે. ૩
 બાઈ એણે કંઈકનાં ઉંધાં વાળ્યાં રે;
 મુંને ભડકા થાય છે એને ભાળ્યાં રે. ૪

આલો જશોદાને પાસે લઈ જાયે રે;
એના ગુણ એની માને આગે ગાયે રે. ૫
પ્રહ્લાનન્દ કહે ચોરની પેરે રે;
ઝાલી ગઈ સરવે જશોદાને ઘેરે રે. ૬

૫૬ ૨૦૪૦ મું-રાગ ગરબી.

જશોદા કહીને સમજાવો, લાલ તમારો છે;
અમ સાથે બાંધ્યો દાવો, લાલ તમારો છે.
કેમ કીધો લાડકવાયો. લા૦ અમારે મોહોલે આંચો. લા૦ ૧
એ માટે ઝાલી આવ્યાં. લા૦ એને છોરે ચાક ચડાવ્યાં. લા૦ ૨
શું કહીએ અહું માંડી. લા૦ રાગે છે દહાડી દહાડી. લા૦ ૩
હવે કરવા શીખ્યો ચોરી. લા૦ અદ્યો છે ભોરાભરી. લા૦ ૪
પ્રહ્લાનન્દ કહે સમ ખાધને. લા૦ તમે જાઓ તો શું ખાધને. લા૦ ૫

૫૬ ૨૦૪૧ મું.

રેઠાં ભેળને ઘર ફાડ, ધૂમ મચાવે છે;
વળી બાળકને રેવાડે, ધૂમ મચાવે છે.
કાંઈ અહું નથી કેહેવાતું. ધૂ૦ કીધા વીના નથી રેહેવાતું. ધૂ૦ ૧
હુધ દહીંનાં દુધાં લઈને. ધૂ૦ જાય છે ગાળ્યું દહીંને. ધૂ૦ ૨
તમ સારું સાંખી રહીયે. ધૂ૦ નહિ તો રાજાને કહીયે. ધૂ૦ ૩
લઈ માંકડલાંની ટોળી. ધૂ૦ નાખે છે ફેડી ઢાળી. ધૂ૦ ૪
પ્રહ્લાનન્દ કહે રાજો વારી. ધૂ૦ એમાં જશે લાજ તમારી. ધૂ૦ ૫

૫૬ ૨૦૪૨ મું.

રુડો તો લાલ તમારે, લાડ ચઢાવ્યો છે;
એમાં શું નફો અમારે, લાડ ચઢાવ્યો છે.
જો હાથ સુધો વહાલો. લા૦ તો જો માગે તે આલો. લા૦ ૧
પણ અમ પાસે શું માગે. લા૦ નિત દુધાં દહીંનાં ભાંગે. લા૦ ૨
તું જાણીશ માં જે તારો. લા૦ એ તો છે પુત્ર ખ્યારો. લા૦ ૩
એ કાગ કોયલને પેરે. લા૦ એમ આંચો છે તારે ઘેરે. લા૦ ૪
પ્રહ્લાનન્દ કહે એને વારો. લા૦ ધર જોશે સાંજ સવારો. લા૦ ૫

૫૬ ૨૦૪૩ મું.

શું કહું તમારે આગે, એનાં કામડલાં;
મુને કેહેતાં લજ્યા લાગે, એનાં કામડલાં.

ગઈ બેની હું એક દીનમાં. એં કાંઈ કામે વૃંદાવનમાં. એં ૧
 મુજને એકલડી ભાળી. એં આંચો ત્યાં પલવટવાળી. એં ૨
 વારંતાં આવી વળચો. એં કીધો નવ થાયે અળગો. એં ૩
 એને મનને ગમતે મેલી. એં શું કહીયે આજું હેલી. એં ૪
 અદ્વાનંદ કહે આ છોકરડો. એં એ દોગાયે હાલે ઠરડો. એં ૫

૫૬ ૨૦૪૪ મું.

એક બીજી ગોપી બોલી, સાંભળ નંદરાણી;

હું કહું છું અંતર બોલી, સાંભળ નંદરાણી.

એ દીકામાં છે છોટો. સાં માંહી તો મુઘો છે મોટો. સાં ૧
 મારું કહું બે માનો. સાં વતવું તમને એક વાનો. સાં ૨
 લાડકડી કન્યા લાવે. સાં એને પ્રીતેશું પરણાવે. સાં ૩
 એમ કીધે લગ્યા રહેશે. સાં નહીં નો એ લછન દેશે. સાં ૪
 કહે અદ્વાનંદ કરજોડી. સાં ક્યાંધક જીવે કુંવારી છોડી. સાં ૫

૫૬ ૨૦૪૫ મું.

એક ત્રીજી બોલી ત્યારે, એને બાણું છું;

એને લવ ફાવી છે બહારે, એને બાણું છું.

પરણાવી બોટી થાશે. એં વેવાધની ગાળ્યું ખાશે. એં ૧
 એને નહીં ગોઠે જેવી તેવી. એં એને જોઈએ એ જેવી. એં ૨
 પરણી ઉભી વા ખાશે. એં ઘેર બીજીને એ જાશે. એં ૩
 એના મનનું ગમતું કરશે. એં કહેશે તો પાણી ભરશે. એં ૪
 જોઈનીચુ લગ્યા પામી. એં ઉભા અદ્વાનંદનો સ્વામી. એં ૫

૫૬ ૨૦૪૬ મું.

હીબકતા બોલ્યા બળીયો, ગ્વાલણી જૂઠી છે;

એણે મુજને નિર્બળ કળીયો, ગ્વાલણી જૂઠી છે.

હું ચોરીમાં શું બાણું. ગ્વાં હા મે કીધું ઘેગાણું. ગ્વાં ૧
 હું નાનો ને એ મોટી. ગ્વાં એક મારી મુજને સોટી. ગ્વાં ૨
 મુને ઝાઝી ગાળી દીધી. ગ્વાં મારી મોરલી ખુંચી લીધી. ગ્વાં ૩
 મા એ સાચું નવ બોલે. ગ્વાં મસ્તાની થઇને ડોલે. ગ્વાં ૪
 અદ્વાનંદ કહે એમની વાણી. ગ્વાં ઘર જાવાની નીશાની. ગ્વાં ૫

૫૬ ૨૦૪૭ મું.

હુશી જશોમતી લીધો ચોરો, કુંવર કહાનાને;

કેડે પેહેરાંચો કંદોરો, કુંવર કહાનાને.

ગોપી જોઈને મુસકાની. કુંઠ વળી આવજોએવું જાણી.	કુંઠ ૧
પછે મોરલી દીધી પાછી. કુંઠ કંઈ વાત ન રાખી કાચી.	કુંઠ ૨
એમ ખેલ કરે છે દહાડી. કુંઠ નીત લુંણ ઉતારે માડી.	કુંઠ ૩
છે એવાં ચરીત્ર અપારે. કુંઠ શેષાદિક અતર ધારે.	કુંઠ ૪
જોઈ બ્રહ્માનંદનો સ્વામી. કુંઠ ગોપીઅતીઆનંદ પામી.	કુંઠ ૫

૫૬ ૨૦૪૮ મું-રાગ ગરબી.

હો અલવીલા અલવ ન કીજે, કોઈનું મહીડું ઝૂંટી નવ લીજે.	હો ૦ ટેક.
અમે ચાલ્યા જમ્યે છેએ વાટે, આડો ઉલો છે જમનાને ઘાટે;	
આવી બાગ્ય માં મહીને માટે.	હો ૦ ૧
હું છું કંસતણી મહીઆરી, મારે વાંસે છે બળ ભારી;	
મુખ જોલજે વેણુ વિચારી.	હો ૦ ૨
તારા રોક્યા અમે નવ રહીએ, જેમ હોય તેમ મુખપર કહીએ;	
દાણુ જોરાધએ નવ દઈએ.	હો ૦ ૩
કેમ નિર્લજ સરખું જોલે, તેને કેજે હોય તુજ તોલે;	
મુજ કેડે તું શાને ડોલે.	હો ૦ ૪
તારું નામ જાણું છું જે કહાને, છે સૌને આવો નથી છાને;	
બ્રહ્માનંદના વહાલા કહું માનો.	હો ૦ ૫

૫૬ ૨૦૪૯ મું.

હો કહાનુડા મેલને કેડો, શું સમજીને ઝાલે છે છેડો.	હો ૦ ટેક.
વુઠી જાય છે સૈયરની ટોળી, મારે માથે છે મહીની ગોળી;	
નહિ આપું હું નાખીશ ઢોળી.	હો ૦ ૧
જોલે વઢવા જેવી તું વાણી, આડો આવે છે થઈને તું દાણી;	
આવી બાજે છે અમને શું જાણી.	હો ૦ ૨
થઈને નજદતણો તું છોરો, માથે ઘાલી કુલાંકેરો તોરો;	
તેનો અમને શું જણાવે છે જોરો.	હો ૦ ૩
તું તો આવો નહોતો આજ પેહલો, હમણાં સુધો થયો છે તું છેલો;	
મહી દેખીને મા થા તું ઘેલો.	હો ૦ ૪
લે માં વનમાં તું નામ અમારુ, થારો ચાવું તે સાંજ સવારું;	
બ્રહ્માનંદ કહે તુજને હું વારુ.	હો ૦ ૫

૫૬ ૨૦૫૦ મું.

હો ધૂતારા તુજને હું જાણું, શાને કાજે કરે છે ધીંગાણું.	હો ૦ ટેક.
તારી મોરલીમાં જાડું છે ભારી, સુણી વશ થઈ વ્રજનારી;	
તારી આંખ્યુ છે કામણુગારી.	હો ૦ ૧

અમે લેતાં નથી તારું નામ, બાવા દેને ખોટી થાયે કામ;	
માથે મહીનું કુટશે કામ.	હો૦ ૨
અમે બાણી નથી કાંઈ કેહેતાં, લોક લાજથી ખીતા રહેતાં;	
હવે ઝાઝું થયું છે સેહેતાં.	હો૦ ૩
એવી વાત ન કરીયે ઘેલી, કરશું રાવ નંદાની ડેલી;	
આવો પુત્ર કયોં કેમ ફેલી.	હો૦ ૪
આવી બાઝ માં મહીને માટે, જડ્યો ઝાઝી ગાળ્યું મહી સાટે;	
અક્ષાનંદ કહે વુઠો બને વાટે.	હો૦ ૫

૫૬ ૨૦૫૧ મું.

હો દીવાના બોલ માં ઘેલું, મહી મારુ લેવું નથી સેહેલું.	હો૦ ટેક
આ વાટે દહાડી અમે ચાલું, કેદી દાણુ તુંને અમે આલ્યું;	
આમે તુત જગાડે છે કાલું.	હો૦ ૧
જેમ હોય તેમ કહીયે સીધું, કે દી દાણુ મો'રે અમે દીધું;	
પુછ બાપ તારે કે દી લીધું.	હો૦ ૨
આડો આવે છે દોડી દોડી, શાને બાંદા મારી તે મરોડી;	
એ વાત ઘણી નહી થોડી.	હો૦ ૩
મુખ બોલજે વેણુ સંભાળી, નહી સાંખું તારી હવે ગાળી;	
કાંઈ નથી એવી ઓશીઆળી.	હો૦ ૪
અક્ષાનંદ કહે બોલે છે વેરે, આડો આવી રાબાની પેરે;	
ગાયું ચારી વુઠા બને ઘેરે.	હો૦ ૫

૫૬ ૨૦૫૨ મું.

હો રંગબીના દેલ છળીલા, રસીયા વર કહાન રંગીલા.	હો૦ ટેક
તુજ કળે સહ્યાં અમે મેહેણાં, વહાલા વાગે વહાલા તારાં વેણાં;	
મારા નીરખીને હરખે છે નેણાં.	હો૦ ૧
તારી વંશી તે વનમાં વાગી, સુણી ઓર્ચીતાં હું બગી;	
મારી લાલચ તુજથી લાગી.	હો૦ ૨
મે તો લોક લાજ સરવે ખોઈ, મારુ મનડું રહ્યું છે મોહી;	
હું તો જીવું છું તુજને જોઈ.	હો૦ ૩
શુલતાન થઈ કંદોરે, તારુ છોગલીયું ચિત્ત ચોરે;	
હું તો રીઝી છું ફુલકાને તોરે.	હો૦ ૪
કાંઈ કામણુ મુજને તે કીધું, તે તો લટકાં કરીને મન લીધું;	
અક્ષાનંદનું કારજ સીધ્યું.	હો૦ ૫

૫૬ ૨૦૫૩ મું.

હો મનમોહન તુજપર વારી, તારી રીત અલૌકિક ન્યારી. હો૦ ટેક.
તારી મોરલડી મરમાળી, રંગરેલ અતિ રૂપાળી;
મારા મનમતા વનમાળી. હો૦ ૧
તુને જોધને અતિ સુખ થાય, વણ દીઠે તે ક્ષણું ન રેહેવાય;
તારું સુખ મેલ્યું નવ જાય. હો૦ ૨
રંબ ચોળ કસુંખી વાંધે, તું રેહેજે આંખડીયુને આગે;
તારાં લટકાં તે ખ્યારાં લાગે. હો૦ ૩
તારી વંશીમાં વેંધાણી, વહાલી લાગે છે સુખડાંની વાણી;
તારી લાલચમાં હું લોભાણી. હો૦ ૪
ખાંતે નીરશંક થઈ હવે ખેલું, તુંજ સાથે બંધાણું છે ખેલું;
બ્રહ્માનન્દ કહે પલક નવ મેલું. હો૦ ૫

૫૬ ૨૦૫૪ મું.

હો મનમાન્યા લાલ ગુમાની, તારાં કરશન વિના હું દીવાની. હો૦ ટેક.
તારી છબી અલૌકિક સારી, મુને જોધને લાગે છે ખ્યારી;
તારી બાનકની બલિહારી. હો૦ ૧
મારા દીલડાના દીવાન, તમે પ્રીતમ જીવન પ્રાણ;
સુખસાગર શ્યામ સુખાણ. હો૦ ૨
ઓરા આવો આલીંગન દીજે, ખ્યારા પ્રેમ અધર રસ પીજે;
મારું મનડું ન માને પીજે. હો૦ ૩
ગળે પેહેરી પુલાં કેરી માળા, તેણે લાગો છો રૂપાળા;
મારા મનમોહન મરમાળા. હો૦ ૪
અતિ આપો છો આનન્દ, મારા ગુણવંતા ગોવિંદ;
*બલિહારી બ્રહ્માનન્દ. હો૦ ૫

૫૬ ૨૦૫૫ મું.

હો છોગાળા શ્યામ સોહાગી, મારી લગની તે તુજથી લાગી. હો૦ ટેક.
શોભે પુલડાંના શણગાર, નીરખી મગન થઈ મજનાર;
વારી કોડીલા નન્દકુમાર. હો૦ ૧
કહાના રૂપ અલૌકિક તારુ, જોઈ મનડું લોભાણું છે મારું;
લેઈ સરવસ તુજપર વારુ. હો૦ ૨
તારી નૌતમ સુંદર ચાલ, મુને વાધે છે જોધને વહાલ;
મારા લટકાળા નન્દલાલ. હો૦ ૩

આવો પ્રેમ અધર રસ ખાવા, મારા ચિતકંને લલચાવા;
તારી મૂર્તિ મનોહર માખા. હો૦ ૪
મારા પ્રીતમ સેજ પધારો, વહાલા જોઈ જોઈ વહાલ વધારો;
અક્ષાનંદનો જન્મ સુધારો. હો૦ ૫

૫૬ ૨૦૫૬ મું-રાગ ગરબી.

સખી જોને આ બાળક નાનો રે, એતું નામ કોડીલો છે કહાનો. સ૦ ૧
જોને વેદ નિરંતર ગાવે રે, તેને જશોમતિ ગોઠ ખેલાવે. સ૦ ૨
સુખ બોલે છે કાલું કાલું રે, તે માતાને લાગે અતી વહાલું. સ૦ ૩
મીઠું તોતલું બોલે માવો રે, કહે કાજુ કન્યા પરણાવો. સ૦ ૪
કેદી આવી જશોદાને આગે રે, કાંઈ ચાંદલીયાને માગે. સ૦ ૫
એક દી લીધો એણે આડો રે, કહે રાધાને આણી દેખાડો. સ૦ ૬
કહે અક્ષાનંદ કહાનુડો રે, લાગે રાધિકા સગે રુડો. સ૦ ૭

૫૬ ૨૦૫૭ મું.

રમે ગોકુલમાં ગિરિધારી રે, મળી ખ્યાલ કરે વ્રજ નારી. ર૦ ૧
સરવે સુંદરી ભોળી થઈને રે, કરે હાસ્ય ખોટું ખોટું કહીને. ર૦ ૨
વહાલા ગામમાં ચાલી છેવાણી રે, કહે છે કન્યા તમારે છે કાણી. ર૦ ૩
તમે નાના ને એ છે મોટી રે, કહોને વાત સાચી કે ખોટી. ર૦ ૪
તમે પાતળા તે મસ્તાની રે, લેશે ચુંટીઆ ઘરમાં છાની. ર૦ ૫
કહે છે પરણીને ઘરમાં જેદી આવું રે, તેદી કહાનાને નાચ નચાવું. ર૦ ૬
પ્રુખ ગાળ્યું દેશે ખીલ ખીલ રે, અક્ષાનંદના વહાલા જુઓ ખીલ. ર૦ ૭

૫૬ ૨૦૫૮ મું.

કહો તો જઈને જશોદાને કહીએ રે, અમે હેતુ તમારાં છેએ. ક૦ ૧
કરીએ ખીલ જશોદાને કહીને રે, વહાલા નામ તમારુ લઈને. ક૦ ૨
કહેશું વાત સુણો નંદરાણી રે, કહાનો કહે છે કન્યા એ તો કાણી. ક૦ ૩
કાણી બળભદ્રને પરણાવો રે, કાજુ કન્યા કહાનાને લાવો. ક૦ ૪
કહેશું કહાનો આવી એમ કહે છે રે, બોલે ગામ કન્યા એક રહે છે. ક૦ ૫
રંગ પ્રુખ નાની રૂપાળી રે, મીઠા બોલી અતિ મરમાળી. ક૦ ૬
તમને કહીએ જશોદા માણ રે, અક્ષાનંદનો વહાલો પરણે રાણ. ક૦ ૭

૫૬ ૨૦૫૯ મું.

શોભે ગોપીમાં ગોવિંદો રે, બાણે તારા મડળ વીચ ચંદો. શો૦ ૧
એક કહે તમે આવો ઓરા રે, તમે કાળા ને બળભદ્ર ગોરા. શો૦ ૨

કહો તો કહીએ સાચું અમે કહાના રે, મોટા બળભદ્ર છે તમે નાના.	શો ૦ ૩
પેહિલા બળભદ્ર પરણીને વળશે રે, તે કેડે કન્યા તમને મળશે.	શો ૦ ૪
એમ કહે છે જશોદા માતા રે, તમને લીધા છે વેચાતા.	શો ૦ ૫
અમે જાણી તમારી ચોરી રે, તમે દેખો છો સુંદર ગોરી.	શો ૦ ૬
બ્રહ્માનંદ કહે પુઠા ઘરે જાઓ રે, આમે શ્યાને ખોટી તમે થાઓ.	શો ૦ ૭

પદ ૨૦૬૦ મું.

કહાનાને માતા તમે વારો રે, આવી રોકે છે જમુનાનો આરો.	ક ૦ ૧
દહાડી જળ ભરવા અમે જઇએ રે, એની કેટલીક આળ્યું સહીએ.	ક ૦ ૨
ભાંજે ઠામ ને ગાળ્યો ભાંજે રે, અમને રોકીને ઉભા રાખે.	ક ૦ ૩
એનાં લખણુ તમે નથી લેતાં રે, અમને લાજ આવે છે કેહેતાં.	ક ૦ ૪
આવે ઘરમાં સવાર અસૂરો રે, પુત્ર સરવે લક્ષણે છે પૂરો.	ક ૦ ૫
લોક લાજ હૈયે નથી ધરતો રે, હેરે હેરણાં હરતો ને ફરતો.	ક ૦ ૬
બ્રહ્માનંદ કહે એમાં નહીં ઠરશો રે, કાંઈનું ઘર લંગાવી શું કરશો.	ક ૦ ૭

પદ ૨૦૬૧ મું.

વારો તમે જશોદા એને રે, સુખે રહેવા દેતો નથી કેને.	વા ૦ ૧
અમને વેહેતાં ઘેરે છે વાટે રે, આવી બાંહે છે મહીને માટે.	વા ૦ ૨
નથી ગણતો નાના કે મોટા રે, માથે આળ ચડાવે છે ખોટાં.	વા ૦ ૩
આવે ઘરમાં બાળક લઈ સાથે રે, મહીડુ લે છે પોતાને હાથે.	વા ૦ ૪
હમણાં ઘરમાં ઉલો લાગે સારો રે, નથી જોયો એને તમે બહારો.	વા ૦ ૫
સુખ વેણુ બોલે મરમાળા રે, કરે આંખડલીના ચાળા.	વા ૦ ૬
બ્રહ્માનંદ કહે તમારો લાલો રે, શીઠ આળ કરે છે ઠાલો.	વા ૦ ૭

પદ ૨૦૬૨ મું.

તારો પુત્ર જશોદા માડી રે, આવી વાત બોલે છે ઉઘાડી.	તા ૦ ૧
એલી ઉભી રે મહીઆરી રે, પૂછે તું પરણી કે કુંવારી.	તા ૦ ૨
દાણુ લેવા આડો આવે દોડી રે, કહે છે તું કેની અલી છોડી.	તા ૦ ૩
અમ સાથે બાંધ્યો એણે દાવો રે, દહાડી કહે છે મુને પરણાવો.	તા ૦ ૪
અમે પરણ્યા તે કેમ કરી પરણું રે, પરણ્યા કાળે ઘાલે ઘરે ઘરણું.	તા ૦ ૫
ગળે લીધાં તમારે છેંયે રે, કહોને કેમ કરી ગોકુલ રહીયે.	તા ૦ ૬
બ્રહ્માનંદ કહે ન જાયે છેજ્યો રે, આવી ઘરમાં બેસે અણુતેજ્યો.	તા ૦ ૭

પદ ૨૦૬૩ મું.

પુઠો જાને તું પાધરો વાટે રે, અમે સાંખું છું નંદજીને માટે.	વુ ૦ ૧
કહેને તારે મારે અલ્યા શું છે રે, શાને પરણી કુંવારી તું પુછે.	વુ ૦ ૨

એક જાત નથી તારે મારે રે, શીઠ હુંથ હૈયામાં તું ધારે.	૧૦	૩
અમે શુર્જર તું છે. આહીર રે, કહેને તારે મારે ક્યાંતું શીર.	૧૦	૪
આવો કેમ થયો તું ફેલી રે, નથી નાર પરાઈ સેહલી.	૧૦	૫
ધાર્યું કાંઈ નથી થાવાનું રે, માંડ્યું કામ તે ઘર જાવાનું.	૧૦	૬
પ્રજ્ઞાનંદ કહે લજ્યા તારે થોડી રે, જાવા દેને કહું છું હાથ જોડી.	૧૦	૭

૫૬ ૨૦૬૪ મું-રાગ ગરબી.

ગોરસ લઇને ગોપીકા, ચાલી વેચવા કાળે;	
ઝોડો બાંધ્યો આવીને, વીચમાં વ્રજરાજે.	૧
મટુકી લીધી માથડે, ચાલી મહીવાળી;	
ઝોર્યાંતાના આવીયા, વનમાં વનમાળી.	૨
મારગ રોક્યો માવજી, આડા ઉભા છે આવી;	
આવ ઝોરી મહીઆરડી, ઝેમ કહીને યોલાવી.	૩
મહીડું તારુઅમે લૂટશું, ઉભી રહેને મહીઆરી;	
સાચું જાણુ તું સુંદરી, લેશું રીત અમારી.	૪
જાવા દીઝોને જાહવા, વાટે રોકો માં વેહેતાં;	
અમે મલાજો રાખીએ, તમ સામું કહેતાં.	૫
સમજ્યા વિના નવ ઝાલીએ, પરનારીનો છેડો;	
પ્રજ્ઞાનંદ કહે રહોને વેગળા, મેલીને કેડો.	૬

૫૬ ૨૦૬૫ મું.

કેડો અમે કેમ મેલીએ, રીત લાગે તે લેશું;	
દાણુ લીધા વિના સુંદરી, જાવા નવ દેશું.	૧
જોખન ધનના જોરથી, થઈ છે મસ્તાની;	
દહાડી ચોરી મારુ દાણુલું, જાતીતી છાની.	૨
આજ મળી છું એકલી, મહીડું નહી મેલું;	
દાણુ અમારું ચોરતાં, શું જાણ્યુંતું પેહેલું.	૩
કોરે રહેજો કહાનજી, જોયા જેવું થાશે;	
રહીએ રાજના રાજમાં, લૂટી નહી લેવાશે.	૪
મુખડું સંભાળીને યોલીએ, મ કરો જોરાજોરી;	
દીઠા વિના નવ નાખીએ, કોઈ ઉપર ચોરી.	૫
દુરિજન લોકડાં દેખશે, થાશે નામ ચુકાલું;	
પ્રજ્ઞાનંદ કહે વાલમજી, મહી ટાંક ન આલું.	૬

૫૬ ૨૦૬૬ મું.

- ટાંક લેવું નથી માહરે, મટુકી લેવી ખાધી;
હલી રહે અલબેલડી, આજ ખોળતાં લાધી. ૧
- તું તો કેને નથી માનતી, મછરાળી મનમાં;
ઉપર પ્રગટ દેખાય છે, હલકાઈ તારા તનમાં. ૨
- બીક દેખાડે છે કંસની, તું ભરાણી છો બળમાં;
ફૂંડાં બોલી કામની, બોલે છે છળમાં. ૩
- રહો રહો હું તમને ઓળખું, હમણું થયા દાણી;
એવું બોલો છો આકર, કહાના શું બાણી. ૪
- અમને તે હલકાં દીઠાં, તમે લક્ષણના ભારી;
રસિયાળુ નવ રોકીયે, વનમાં પરનારી. ૫
- ફૂંડા બોલી હું કામની, તમે સાચનું ગાડું;
બ્રહ્માનન્દ કહે વઢવા જેવું, શીઠ બોલો છો આડું. ૬

૫૬ ૨૦૬૭ મું.

- આડું કાંઈ નથી બોલતો, દેને દાણુ તું મારુ;
નહી તો વીંખાશે વાટમાં, આ મહી તારુ. ૧
- ગર્વ ભરી તું ગુર્જરી, જોખનની માતી;
દહાડી દહાડી સૌ દેખતાં, દાણુ ચોરીને ભતી. ૨
- કહેજે તું જઈને કંસને, દાણુ લાગે તે દધને;
મોવડ આવે માનની, વહેલી દળ લેને. ૩
- કરીએ નહીં ઝાઝી કાનળ, પરનારીની હાંસી;
બળ તમારુ બાણીએ, આવ્યા છો નારી. ૪
- દાડી અમે અહીં ચાલીએ, દાણુ કે દી ન દીધું;
ખોશો માં ઠાલા આખરુ, કહીએ છેયે સીધું. ૫
- લાડકવાયા લાલળ, એલ ફેલ મ બોલો;
બ્રહ્માનન્દ કહે ભેરાવરી, શીઠ બાઝંતા ડોલો. ૬

૫૬ ૨૦૬૮ મું.

- મુજને અચંખો થાય છે, તું દીઠામાં છોટી;
સાચું બોલ કેણે શીખવી, આવી વાતું મોટી. ૧
- મહીની મટુકી ઉતારીને, આડી આવને ચોરી;
નાનીજ વયમાં નાર તું, શીખી દાણુની ચોરી. ૨

આવાં રૂડાં આજથી, તુંમાં લક્ષણ ભારી;
માન ઉતારીશ માનુની, ધીરી રહે ધૂતારી. ૩
નારી રૂપાળી જોઈને, ઘેલા થાઓ માંહું ઘોળી;
મોઘી છે જો માવળ, મહીડાંની ગોળી. ૪
ધૂતી કહીને મુજને, તમે મેહેણલું દીધું;
કહોને તમારુ કહાનળ, અમે ધૂતી શું લીધું. ૫
લાજ ખોશો તમે લાલળ, માણસમાં મારી;
બ્રહ્માનંદ કહે અમે જાણતાં, તમને બ્રહ્મચારી. ૬

૫૬ ૨૦૬૯ મું.

મન મસ્તાની માનની, ડહાપણમાં ડોલે;
મુજને તે મોહ પમાડવા, મીઠું મીઠું બોલે. ૧
ડહાપણનું શું કામ છે, દેને દાણ અમારુ;
નહી તો આ ઘડીએ કૂટશે, મહી માટલું તારુ. ૨
એકલી વનમાં આથડે, છો કેની છોડી;
રૂપ ઘણું તારા અંગમાં, લજ્જા તો થોડી. ૩
કુણ છો છોરા કુડીયા, એવું બોલછ આવી;
એવી તે વાતુ તુજને, કેણે શીખાવી. ૪
રહી છું રાજના રાજમાં, મુજને કુણ લૂટે;
સમળ રહેજે વેગળો, મટુકી નહીં કૂટે. ૫
તું તો દાણી આ વાટનો, અમે સાંભળ્યું નોતું;
બ્રહ્માનંદ કહે ઘર નંદનું, જાશે ચોસરી સોતું. ૬

૫૬ ૨૦૭૦ મું.

બહુ એલી થા માં બોલકી, હું તુજને કર્હું છું;
માનની તારાં મેહેણલાં, કંઈ વારનો સહું છું. ૧
ડોડ ઘણો દરબારનો, મનમાં મહીઆરી;
ઠગ વિદ્યા તુજમાં ઘણી, તારી આંખ ઠગારી. ૨
બાર વરસની બાળકી, ચોરીમાં શૂરી;
કાચું નથી કોઈ વાતનું, લક્ષણની પૂરી. ૩
નાના સરખા નંદના, છેટે રહેજે છોરા;
છેલ થયો તુંને જાણીએ, ઘાલી કુલના તોરા. ૪
કુડા બોલા કહાનુડા, મુંથી વેગળો રહેજે;
તુજ સરખી હોય નિર્લળ, તેને જઈ કહેજે. ૫

ઉભો રહે અલખેલડા, કરશું તુંને રાજ;
બ્રહ્માનંદ કહે મહી નહી જડે, જડશે ગાળ્યું આઝી. ૬

૫૬ ૨૦૭૧ મું.

છેલ છબીલે સાંભળી, વિનતાની વાણી;
રીસ ચડી વજરાજને, મસ્તાની બાણી. ૧
જેર કરીને બદલે, મહી મટુકી ઉતારી;
મોહનજી મહી લૂટીયું, જોઈ રહી મહીઆરી. ૨
કોડીલે વર કહાનજી, મનગમતું કીધું;
મહી મટુકી માંહીથી, પોતે પૂરણ પીધું. ૩
પાયું પછે સરવે સાથને, મનુવાર કરીને;
ઘેલે થઈ ગોવાળીએ, પીધું પેટ ભરીને. ૪
બીજું તે ઢોળી નાંખીયું, મહી મટુકી ફેડી;
ફાડી તે નવરંગ ચુંડી, વળી બાંદ્ય મરોડી. ૫
મનમાં રીસાણી માનની, કાંઈ દાવ ન લાગે;
બ્રહ્માનંદ કહે રાવે ગઈ, જશોદાને આગે. ૬

૫૬ ૨૦૭૨ મું.

સાંભળ જશોદા ચિત્ત દઈ, તારા પુત્રની વાત;
મહીઆરીને લૂટવા, બાંધી બેઠો છે ભાતું. ૧
આજ સવારે એકલી, માથે હેલ ઉપાડી;
મથુરામાં મહી વેચવા, જાતીતી હું માડી. ૨
વૃન્દાવનની વાટમાં, જાતાં મુને ભાળી;
આવીને મારગ રોકીયો, મુખ બોલી ગાળી. ૩
દાણુ અમારુ ચોરીયું, ઉભી રહે મહીઆરી;
એમ કહીને જોરાવરી, મહી મટુકી ઉતારી. ૪
સર્વે લજ્યા લોકની, તારે દીકરે ત્યાગી;
પાલવ મારો ફાડીયો, મહી માટલી ભાંગી. ૫
નખ લગાડ્યો છાતીએ, ઝાણું શું કહીએ;
બ્રહ્માનંદ કહે એનાં દુઃખથી, કહોને ક્યાં બાંધ રહીએ. ૬

૫૬ ૨૦૭૩ મું.

વેહતાં રોકે છે વાટમાં, આવી જેમ તેમ બોલે;
વનમાં પગેરાં ખોળતો, નીત કેડે ડાલે. ૧

લજ્જા ખોધ મારી લોકમાં, કીધી મુને આવી; ૨
 છોટો સરખો છોકરો, આળ્યું નાખે છે આવી.
 કાયર અમને કીધલાં, જશોદા તારે છેયે; ૩
 કેમ કરી ગોકુલ ગામમાં, ઘર માંડીને રહીયે.
 વનમાં દીડી મુને એકલી, આઠો આળ્યો દોડી; ૪
 ફાડી નવરંગ ચુંદડી, કસ કંચુકીની તોડી.
 મુજ પાસે ભેરાવરી, દાણુ દહીંનું માચું; ૫
 ના ના કહેતાં નિર્લજે, મહી માટલું ભાંચું.
 લાડકવાયો લાલને, એવો કેમ કીધો, ૬
 અક્ષાનંદ કહે એને આજથી, તમે રાખજો સીધો.

૫૬ ૨૦૭૪ મું.

સાંજે આળ્યા ઘરે શ્યામળો, મુખ મોરલી વાતા; ૧
 ખોળે બેસાડીને ખાંતથી, એમ પૂછે માતા.
 કહાના તુને શી પડી, એવી ટેવ અટારી; ૨
 વનમાં મારગ ચાલતાં, લૂટે પરનારી.
 આજથી રુડુ આદર્યું, આ કામ તે આવું; ૩
 દહાડી લાવછ દીકરા, લોકુંની રાવું.
 ગાયુ ચારીને જીવીયે, આપણુ નહી રાજ; ૪
 લાડકડા નવ લાવીયે, ઘેરે ઓળંગા ઝાઝા.
 આજથી તારી આખરુ, થાશે લોકમાં થોડી; ૫
 કહેને તુને કુણુ આલશે, પરણવાને છોડી.
 અક્ષાનંદના વાલમા, રુડા કામ છે તારા; ૬
 મહીયારીનાં માટલાં, ફેાડે સાંજ સવારા.

૫૬ ૨૦૭૫ મું.

મુખથી બોલ્યા માવજી, અતિ સુંદર વાણી; ૧
 ગાળ્યું દે છે ગ્વાલણી, નાનો મુને જાણી.
 ફૂડું કાંધ નથી બોલતો, માનો સાચું માડી; ૨
 વનમાં આવી વીનતા, મુને ખીજવે દાડી.
 મરમ કરી કરમાંદથી, લે મોરલી ચૂંટી; ૩
 મીઠું બોલે મુખથી, ભરે આવીને ચૂંટી.
 મધર ભરી મહીયારડી, મસ્તાની ડોલે; ૪
 વનમાં દેખી એકલો, મને ગાળ્યું બોલે.

સરવે મળીને સુંદરી, કરે ઠેકડી મારી;
ગુર્જરી ગોકુલ ગામની, છે નિર્લજ નારી. ૫
બ્રહ્માનંદ કહે લીધાં વારણા, જશોદાએ ઊઠી;
સાચા ઠર્યા સ્થામળા, થઈ ગ્વાલણી જૂઠી. ૬

પદ ૨૦૭૬ મું-રાગ ગરબી.

સુષ્ણ વાત કહું સાહેલી રે, કહાનો મારી કેડ પડ્યો;
જળ ભરવા ગઈ હું અકેલી રે, કહાનો મારી કેડ પડ્યો. ટેક.
ઉભો તો જમુના તીરે રે. કં આવી વળગ્યો મારે ચીરે રે. કં ૧
કોઈની મરબદ ન આણી રે. કં બોલે નિર્લજ સરખી વાણી રે. કં ૨
મુને જમુના આરે રોકી રે. કં એને મનને ગમને મુકી રે. કં ૩
હવે કેમ કરી ગોકુલ રહીયે રે. કં એ કેને આગળ કહીયે રે. કં ૪
શીદ છેડ કરે છે ઠાલો રે. કં બ્રહ્માનંદ કહે કોઈ ખાળો રે. કં ૫

પદ ૨૦૭૭ મું.

નન્દજીના છેરે નાને રે, કાયર અમને કીધાં છે;
છળ કીધો છાને છાને રે, કાયર અમને કીધાં છે. ટેક.
નીત નવરો ફરતો ડોલે રે. કાં મનમાં આવે તેમ બોલે રે. કાં ૧
વનમાં પગેરાં બોળે રે. કાં જાલે છે દહાડે ઘોળે રે. કાં ૨
ગોકુલીયું ઉજડ ઠરશે રે. કાં ત્યારે ચીર થઈને ઠરશે રે. કાં ૩
એચીંતો ઘરમાં આવે રે. કાં આવી જોરાઈએ બોલાવે રે. કાં ૪
નીત એથી ડરતાં ફરીએ રે. કાં કહે બ્રહ્માનંદ શું કરીએ રે. કાં ૫

પદ ૨૦૭૮ મું.

એ વાત કહું વહાલાની રે, ચિત્ત દઈ સાંભળ સાહેલી;
લટકાળા નન્દલાલાની રે, ચિત્ત દઈ સાંભળ સાહેલી. ટેક.
એ છે સાંભળવા જેવી રે. ચિં સુણી અતર ધારી લેવી રે. ચિં ૧
એક વાત અલૌકિક રૂડી રે. ચિં એમાં રંચ મ જાણો ફૂડી રે. ચિં ૨
એવું ચરીત કયું વનમાળી રે. ચિં હું કહું છું નયણે બાળી રે. ચિં ૩
મે નૌતમ કૌતક જ્યું રે. ચિં જોતામાં ચિત્ત મારુ મોયું રે. ચિં ૪
બ્રહ્માનંદ કહે ગોપી સાથે રે. ચિં કીધો ખ્યાલ અલૌકિક નાથે રે. ચિં ૫

પદ ૨૦૭૯ મું.

એક દીન જમુના તટ આવી રે, કૌતક કીધું કહાનુકે;
સરવે ગોપીને બોલાવી રે, કૌતક કીધું કહાનુકે. ટેક.

બે જ્વાલ તે સાથે હુતા રે. કૌં ત્યાં ખખર લેધને પોતા રે. કૌં ૧
 કહે સખીયું કયાંથી આવ્યા રે. કૌં કાંઈ વહાલાની સુધ લાવ્યા રે. કૌં ૨
 તેણે વાત કહી વિસ્તારી રે. કૌં સુણી ન્યાલ થઈ મજનારી રે. કૌં ૩
 કહું એક સખીને છાનું રે. કૌં લેઈ જાઓ તમારુ ખાનું રે. કૌં ૪
 સુણી ગોપી આનંદ પામી રે. કૌં તેણ્યા બ્રહ્માનંદના સ્વામી રે. કૌં ૫

પદ ૨૦૮૦ મું.

આપણુ સૌ લેલાં થઈને રે, ચાલો સખીઓ ચોપેશું;
 એક સાજ સખીનો લઈને રે, ચાલો સખીઓ ચોપેશું. ટેક.
 આજ કૌતક નૌતમ કરશે રે. ચાં વહાલો વેશ સખીનો ધરશે રે. ચાં ૧
 સર્વે લેળી થઈ પરીઆણી રે. ચાં માંહી મરમ સુણી મુસકાણી રે. ચાં ૨
 શણગાર લઈ એક સારો રે. ચાં આજ ખ્યારી બનશે ખ્યારો રે. ચાં ૩
 આજ રમશું લેળાં થઈને રે. ચાં બોલાવીશું બાઈ કહીને રે. ચાં ૪
 એનું નામ રાધીકા ધરશું રે. ચાં બ્રહ્માનંદ આનંદ કરશું રે. ચાં ૫

પદ ૨૦૮૧ મું.

ચાલી ભુવતી ભુથ મળીને રે, મળવા કાળે મોહનને;
 રહ્યો મુખપર રંગ ઢળીને રે, મળવા કાળે મોહનને. ટેક.
 લઈ મીષ પાણી ભરવાનું રે. મં માંહી કામ ખીજું કરવાનું રે. મં ૧
 મેલી કુલ અનોપમ માંથે રે. મં ચાલી તાળી દેતી હાથે રે. મં ૨
 મનમોહનને રંગમાતી રે. મં ગઈ મગળ ગાતી ગાતી રે. મં ૩
 જ્યાં બેઠાતા મોરારી રે. મં ત્યાં પોંતી સરવે નારી રે. મં ૪
 રહી ચરણે માથાં નામી રે. મં લેણ્યા બ્રહ્માનંદનો સ્વામી રે. મં ૫

પદ ૨૦૮૨ મું.

ત્યારે શ્વેત વસ્ત્ર ઉતાર્યા રે, ગોપી બનીયા ગીરધારી;
 વહાલે લાલ વસ્ત્ર તન ધાર્યા રે, ગોપી બનીયા ગીરધારી. ટેક.
 પહેયોં ઘાઘરડો ઘેરાળો રે. ગોં શોભે કંચુવો કામણુગારો રે. ગોં ૧
 શીર ગુંથ્યું પટીઆં પાડી રે. ગોં નવરંગ ઓઢાડી સાડી રે. ગોં ૨
 શુભ કુલડે ગુથી વેણી રે. ગોં થયા મોહન મૃગાનેણી રે. ગોં ૩
 પહેયોં સરવ સખીનાં ઘરેણાં રે. ગોં શુભ કાજળ સાર્યાં નેણાં રે. ગોં ૪
 કહે બ્રહ્માનંદ અતી શોભે રે. ગોં જોઈ સખીયુનાં મન લોભે રે. ગોં ૫

પદ ૨૦૮૩ મું.

હૃદ વેશ બનાવી રુડો રે, શ્યામ સલુણો શોભે છે;
 બળકે બાંહ્યો વીચ ચુડો રે, શ્યામ સલુણો શોભે છે. ટેક.

વળી ઝાંઝર પગમાં ઝમકે રે. શ્યાં ચાલે ચાલ મધુરે ઠમકે રે. શ્યાં ૧
મુખ ખોલે ઝીણી વાણી રે. શ્યાં ઠેરાવ્યાં રાધા રાણી રે. શ્યાં ૨
ચાલ્યાં સૌ જુથ કરીને રે. શ્યાં લીધા જળ કુંભ ભરીને રે. શ્યાં ૩
જાય ચાલ્યાં મંડળ વાળી રે. શ્યાં સખીયોશું લેતા તાળી રે. શ્યાં ૪
પ્રદ્યાનંદ કહે મનડું મહોતા રે. શ્યાં વળી આડી નજરે જોતા રે. શ્યાં ૫

૫૬ ૨૦૮૪ મું.

એ રીતે ઘર લઈ આવ્યાં રે, નટવર સુંદર નારી છે;
ત્યાં જશોદાને તેડાવ્યાં રે, નટવર સુંદર નારી છે. ટેક.
ઓળે રાખી ઉભી આડી રે. નં લઈ આવ્યાં નૌતમ લાડી રે. નં ૧
આજ સૌ ગયાંતાં વનમાં રે. નં અમે રમતાં વૃન્દાવનમાં રે. નં ૨
પછે ત્યાં અમે એને દીડી રે. નં મુખ લાવણ્યતા અતી મીડી રે. નં ૩
કુણ જાણે ક્યાંથી આવી રે. નં અમને તો મનમાં ભાવી રે. નં ૪
પ્રદ્યાનંદ કહે મીઠું ખોલે રે. નં લાવ્યા કહાનાને ઓળે રે. નં ૫

૫૬ ૨૦૮૫ મું.

એ છે પણ હજી કુંવારી રે, નવલ મનોહર નાભુકડી;
માંહીં રૂપ લખણુ ગુણુ ભારી રે, નવલ મનોહર નાભુકડી. ટેક.
એના દત દાડમની કળીયું રે. નં જાણે તનપર કુંકું ઢળીયું રે. નં ૧
એની નાસા દીપ સરીખી રે. નં તેજળી આંખુ તીખી રે. નં ૨
એની વેણી નાગ ખીરાજે રે. નં મુખ જોઈને ચઢો લાજે રે. નં ૩
છે કૃત્ય ઉપડતી સારી રે.* નં વળી કટી કેશરી અનુસારી રે.† નં ૪
પ્રદ્યાનંદ કહે લાવ્યાં પરખી રે. નં એ કન્યા કહાના સરખી રે. નં ૫

૫૬ ૨૦૮૬ મું.

વાંટો ગોળ કરો વધાઈ રે, ન્યાલ થયાં તમે નંદરાણી;
સેહિજે આ મળી સગાઈ રે, ન્યાલ થયાં તમે નંદરાણી. ટેક.
એ કન્યા મોટા ઘરની રે. ન્યાં કરો ઘરુણી કહાનકુંવરની રે. ન્યાં ૧
ઘર જઈ મંગળ ગવરાવો રે. ન્યાં જઈ નંદજીને સંભળાવો રે. ન્યાં ૨
કરો ખાંતે વિવાહ ખાસો રે. ન્યાં અમે કરશું સાસરવાસો રે. ન્યાં ૩
આપણુ વેવાઈ થાશું રે. ન્યાં અમે તમને ગાણું ગાશું રે. ન્યાં ૪
કહે પ્રદ્યાનંદ શું ઝાંઝું રે. ન્યાં એ કન્યા છે ગ્રહુ કાળુ રે. ન્યાં ૫

* “છે કુહ ચાપડની સારી રે” એમ પ્રથમ આવૃત્તિનો પાઠ છે. પણ તે અર્થ સ્ફિત
હોવાથી આ પાઠ મૂક્યો છે. † “અનુહારિ રે” ઇતિ પાઠાંતર.

૫૬ ૨૦૮૭ મું.

જશોદા કહે કહે સમ ખાધને રે, સાચુ ખોલો વ્રજનારી;

ક્યાંથી લાવ્યાં આ ખાધને રે, સાચું ખોલો વ્રજનારી. ટેક.

મારા મનમાં પેઠી બ્રાંતી રે. સાં વગડામાં કન્યા ક્યાંથી રે. સાં ૧

હોય સૌને છોરુ ખ્યારાં રે. સાં કુણુ કાઠી મેલે બહારાં રે. સાં ૨

પછે ઘુઘટ ખોલી જોયું રે. સાં જોઈ મન માતાનું મોહું રે. સાં ૩

કાંઈ છળ નવ રહ્યો છાનો રે. સાં થયા કન્યામાંથી કહાનો રે. સાં ૪

એવો ખ્યાલ ક્યો મોરારી રે. સાં જાયે અક્ષાનન્દ બલિહારી રે. સાં ૫

૫૬ ૨૦૮૮ મું—રાગ ગરબી.

મધ્ય રાતે વહાલાની વેણુ વાગી રે, હું તો ઓર્ચીતાંની ઝખડીને જાગી રે. ૧

મારો વહાલો મધુરી વેણુ વાયે રે, સુણી મંદિરીયામાં કેમ રહેવાયે રે. ૨

હું તો મોરલીને નાદે થઈ ઘેલી રે, જાણું વહાલા પાસે જઈ વેહેલી રે. ૩

મુને ઘરનાં તે સરવે મળી વારે રે, હું તો જીવું વહાલાને દેખુ ત્યારે રે. ૪

અક્ષાનન્દના સ્વામી પાસે આવી રે, આવી કાવી વહાલાને મન લાવી રે. ૫

૫૬ ૨૦૮૯ મું.

મારા વહાલાજીને હું ઘણું વહાલી રે, દહાડી મંદિરીયે આવે મારે ચાલી રે. ૧

મુને વારે વારે જોઈને જોલાવે રે, હું જો ગાઉં તો સંગાતે મારે ગાવે રે. ૨

વળી હશીને લીધી છે મુસું તાળી રે, તેણે કરીને થઈછું મતવાળી રે. ૩

મારે પાતળીયા સંગાતે લાગી પ્રીતી રે, મુને વહાલે કીધી છે માનીતી રે. ૪

મારુ વહાલાજી સંગાતે મન વળગ્યું રે, કહે અક્ષાનન્દ નવ રહે અળગું રે. ૫

૫૬ ૨૦૯૦ મું.

મુને હેતે કરીને હરિ મળીયા રે, ખગ જોયલા દીવસના વળીયા રે. ૧

મુને જોલાવીને દીધી પાન ખીડી રે, લાવ કરીને હૈડામાં ભીડી રે. ૨

ત્યારે ટાકું થયું મારા તનમાં રે, મહા આનંદ પામી છું મારા મનમાં રે. ૩

હવે કોઈની નહીં ઓશીયાળી રે, મારે વહાલે કીધી મતવાલી રે. ૪

અક્ષાનન્દના સ્વામીને જોઈરે, મન રહું સલુણા સગ મોહી રે. ૫

૫૬ ૨૦૯૧ મું.

શું જાણું તે શું મુને કીધું રે, મારુ મનડુ હરીને લીધું રે. ૧

આવી લટકાં કરે લટકાળો રે, રંગભીનો અતિ રૂપાળો રે. ૨

વણુ દીઠે તે ક્ષણુ ન રહેવાય રે, મારા વહાલાને જોઈને સુખ થાય રે. ૩

મને પ્રેમને ખાણે કરી મારી રે, મેલ્યાં ઘરનાં તે કાજ વીસારી રે. ૪

અક્ષાનન્દના સ્વામીને નિરખી રે, શુધ ભૂલી થઈ ઘેલી સરખી રે. ૫

પદ ૨૦૯૨ મું.

અલ્યા કહું છું જે પાધરો રહેજો રે, તું જેવી હોય તેને એમ કહેજો રે. ૧
હું છું પતિવ્રતા નારી રે, મુખ બોલજો વેણુ વિચારી રે. ૨
કરભેડીને કહું છું મેલ કેડો રે, શાને આલીને રહ્યો છે મારો છેડો રે. ૩
કેક દેખી ભરમ મન ધરશે રે, વળી ગામમાં બાધને વાત કરશે રે. ૪
પ્રહ્લાનન્દ કહે માન કહું મારુ રે, તું જેવીમાંથી સરસે કામ તારુ રે. ૫

પદ ૨૦૯૩ મું.

તારો ભેરો વધ્યો છે તે હું બાણુ રે, હમણાં તારે થયું છે હુઆણું રે. ૧
મહી માંબણુ બાધને થયો બાડો રે, ત્યારે દોડી દોડી આવે અમ આડો રે. ૨
બહુ મોટાં મોટાં વેણુ મુખ બોલે રે, ત્યારે હજી કુવારો કેમ ડોલે રે. ૩
મથુરાથી આવ્યો છે છાનો નાશી રે, આહીં થધને બેઠો છે મેવાસી રે. ૪
પ્રહ્લાનન્દ કહે નહી લાજ તારે રે, પેટ સાટે પરાઈ ગાય ચારે રે. ૫

પદ ૨૦૯૪ મું.

કારમો થઈ બેઠો તું દાણી રે, નથી બોલતી હું નંદનો બાણી રે. ૧
એવું બોલે છે શું બાણીને બળમાં રે, ગાયુ ચારવા રાખ્યો ગોકુલમાં રે. ૨
તુને કન્યા કુણે નવ આલીરે, આમે ઠગાઈ કરે છે કાલી કાલી રે. ૩
ક્યાંધક ધર જમાઈ રહી ગાય દો'શો રે, ત્યારે કેદીક કન્યાનું મુખ ભેશો રે. ૪
કહે પ્રહ્લાનન્દ બાણીને હું આવી રે, શું કહાડીશ ઘણેક કે'વરાવી રે. ૫

પદ ૨૦૯૫ મું.

હજી થયું નથી રાજ તારુ રે, કેમ લૂટીશ તું મહી મારુ રે. ૧
આ વાટે તારુ કેદી દાણુ લાગે રે, આમે શાને ભેરાઈએ માટ ભાંગે રે. ૨
મુને એકલી બાણીને વાટ પાડે રે, આવી દુગાઈ ન થાયે ઘેળે દહાડે રે. ૩
શાને કાજે એવું બોલે કાલું કાલું રે, ઢાળી નાખુ પણુ તુજને ન આલું રે.* ૪
પ્રહ્લાનન્દ કહે મટુકી ખુચી લીધી રે, વહાલે પ્રેમથી પરાણે લઈ પીધી રે. ૫

પદ ૨૦૯૬ મું-રાગ ગરબી.

મોરલી મહાવન માંદ્ય,† વાધ વહાલે મોરલી મહાવન માંદ્ય. ટેક.

ઓચીંતાંની હું તો ઝબકીને બાગી, ઘરમાં રહું નવ બાજ. વાં ૧.

* આ પદ તેમ જ બીજા આવા પદો સ્વામીએ લખેલા ને શ્રીજીની એક લીલાના સ્મરણાર્થે લખેલા. એક વખતે શ્રી મહારાજ અક્ષર મોરડીમાંથી નીકળતા હતા ત્યારે સ્થમિથી “છતુંબા” હાથમા દહી લઈને આવ્યા, તે શ્રીજીએ માગ્યુ તો કહે એ તો સંત માટે લઈ જવું છે ત્યારે શ્રીજી કહે અમને આપો નહિતર ભેરાયીએ લેશુ તો કહે “ઢાળી નાખુ પણુ આપુ નહિ”

† “માહી” ઇતિ પાકાનંતર

સુતાં બેઠાં સુખ નહી સજની, ચિત્ત મળવા લલચાય. વાં ૨
 ક્ષણું એક ભીતર ક્ષણું એક બાહર, અતી અતર અકળાય. વાં ૩
 અક્ષાનંદનો સ્વામી વાલીડો, મધુરે મધુરે સૂર ગાય. વાં ૪

૫૬ ૨૦૯૭ મું.

છોગાવાળો છેલ, જોને બેની છોગાવાળો છેલ. ટેક.
 હરતો ને ફરતો છેડ કરે છે, નિત્ય ફરે છે મારી ગેલ. જોં ૧
 જળ જમુનાનો આરો રોકે છે, ઝાઝી કરે છે વનમાં જેલ. જોં ૨
 આરે ગોકુલમાં કેમ રહેવાશે, એના એવડા ફેલ. જોં ૩
 અક્ષાનંદનો વહાલો અધરાતે, છાનો આવે છે મારે મેહેલ. જોં ૪

૫૬ ૨૦૯૮ મું.

પાતળીયાથી પ્રીત, લાગી બે'ની પાતળીઆથી પ્રીત. ટેક.
 રંગને ચટકે કસુંબી પટકે, લટકે લોભાણુ માર ચીત. લાં ૧
 હસતો રે આવે તાલ બબલે, ગાવે છે મધુરાં ગીત. લાં ૨
 આવે છે ટાંણે સેજે માંણે, રસની બાણે સરવે રીત. લાં ૩
 છેલ છોગાળો અતી રૂપાળો, અક્ષાનંદનો મીત. લાં ૪

૫૬ ૨૦૯૯ મું.

કહાનુડાનાં કામ, જો જો બે'ની કહાનુડાનાં કામ. ટેક.
 આડો ચડ્યો આવી આળ કરે છે, નથી હું લેતી એનું નામ. જોં ૧
 ઢોળે ફેડે વાછરુ રે છોડે, જપવા ન દેવે આડો જામ. જોં ૨
 અધ ઘડી મારો કેડ ન મેલે, નથી લીધી નાખી દામ. જોં ૩
 અક્ષાનંદ કહે મુને એકલો જો મળશે તો, હૈડાંની પુરીશ હામ. જોં ૪

૫૬ ૨૧૦૦ મું.

કામણુગારા કહાન, ઝોરા આવો કામણુગારા કહાન. ટેક.
 કામણીયાં મુને ઠાવકાં રે કીધાં, મોરલડીની તાન. ઓં ૧
 મોટા થઈ મહારાજધીરાજ, આવડું રાખો છો માન. ઓં ૨
 પેહલવી પ્રીત કરી પાતળીયા, શાને હવે કરો છો હિરાન. ઓં ૩
 અક્ષાનંદ કહે દૂર ન રહીયે, દઈએ દરશન દાન. ઓં ૪

૫૬ ૨૧૦૧ મું.

લટકાળો નન્દલાલ, જોયા જેવો લટકાળો નન્દલાલ. ટેક.
 લટકાં કરે છે મનડું હરે છે, તીલક ધરે છે બાલ. જોં ૧
 સુખ આલે માંથે છોગલાં રે ઘાલે, આલે મનોહર આલ. જોં ૨

નટવર નાથ સકોમળ નેણે, વેણે વધારે વહાલ. જો ૩
પ્રહ્લાનંદના સ્વામીનો સજની, નીરખી વદન થઇયે ન્યા'લ. જો ૪

૫૬ ૨૧૦૨ મું.

શ્યામળીયાને સંગ, જાઈશ હું તો શ્યામળીયાને સંગ. ટેક.
મુને મ વાર માડી હું નહીં માનું, મુને લાગો છે એનો રંગ. જો ૧
એ વીના મુને ઘડી ન રહેવાયે, એથી ઇંધાણું મારું અંગ. જો ૨
શ્યામળીયાને સંગે મુજને, આવે છે હૈડે ઉમંગ. જો ૩
પ્રહ્લાનંદના સ્વામી સંગ જાતાં, વીચમાં મ પાડીશ લંગ. જો ૪

૫૬ ૨૧૦૩ મું.

કહાનુડાની કેડ, જાઈશ હું તો કહાનુડાની કેડ. ટેક.
ઘેલી થઈ મારે ઠા નહીં ચિત્તનો, મ કરીશ માડી છેડ. જો ૧
એ સંગ જાતાં જે કોઈ વારે, તેથી કરીશ વઢવેડ. જો ૨
રસીયા સંગે જમવું ને રમવું, ખુબ પાકી છે મારે ખેડ. જો ૩
પ્રહ્લાનંદના સ્વામીને પ્રગે, રંગની તે રેડારેડ. જો ૪

૫૬ ૨૧૦૪ મું-રાગ ગરબી.

વાંસલડી વાગી, વહાલાણી વાંસલડી વાગી. ટેક.
સુણતાં સુધ ભૂલી મારી સજની, ઓર્ચીતી જાગી. વ૦ ૧
લોકની લાજ મરજદા પટકી, ચિત્ત ચટકી લાગી. વ૦ ૨
તનુ એક ભણુક પડી મારે કાને, ભવ ભટકણુ ભાગી. વ૦ ૩
પ્રહ્લાનંદના સ્વામીની વેણું, સુણી થઈ અનુરાગી. વ૦ ૪

૫૬ ૨૧૦૫ મું.

કામણીયાં કીધાં, કહાનુડે કામણીયાં કીધાં. ટેક.
કાંઈક મત્ર ભણ્યા મોરલીમાં, ચિત્ત ચોરી લીધાં. ક૦ ૧
ઘરનો ધંધો કાંઈ હાથ ન લાગે, ઘેલાં કરી દીધાં. ક૦ ૨
મારગ વેહેતાં મહીડાં અમારાં, ભરમાવી પીધાં. ક૦ ૩
પ્રહ્લાનંદના સ્વામીને સંગે, સરવ કારજ સિધ્યાં. ક૦ ૪

૫૬ ૨૧૦૬ મું.

આજ મારે દીવાળી રે, હેલી આજ મારે દીવાળી. ટેક.
પ્રેમ કરી મારે મંદિર પધાર્યા, મોહન વનમાળી રે. હે૦ ૧
પ્રાણુજીવન મે તો માંહી પધરાવ્યા, ઢોલીડો ઢાળી રે. હે૦ ૨
આનંદ અંગ ન માયે સજની, ભુધરને ભાળી રે. હે૦ ૩
પ્રહ્લાનંદના સ્વામીશું લાગી, રંગડાની તાલી રે. હે૦ ૪

૫૬ ૨૧૦૭ મું.

ધન્ય ધન્ય આજ ઘડી, બેની મારે ધન્ય ધન્ય આજ ઘડી. ટેક.
 રંગની રે રેલ વાળી મારે વહાલે, મુખ વિલાસ્યાં સેજડી. બે૦ ૧
 મેહર કરીને ઉઘાડી રે મેલી, હેત તણી હાટડી. બે૦ ૨
 પ્રાણુજીવન પાતળીયાને નિરખી, આજ ઠરી આખડી. બે૦ ૩
 અક્ષાનંદના સ્વામી સંગાથે, લાગી છે પ્રેમ ઝડી. બે૦ ૪

૫૬ ૨૧૦૮ મું-રાગ ટોડી.

કિ ભરિયાં કે કિ ભરિયાં કે, કિ ભરિયાં કે કિ ભરિયાં કે;
 હોડે લેણલ પાણી કિ ભરિયાં. ટેક.
 આઠો અચેથો જમુના આરે કે, ચેજે ડારેસેં ડરિયાં કે;
 કહાનો ફેડે ગાગરિયાં. હોડે ભે૦ ૧
 ગાળ્યુંની કદી ગોઠમે કે વંજ, નીલી નિગરિયાં કે;
 કહાનો ફેડે ગાગરિયાં. હોડે ભે૦ ૨
 વાસે અચેથો મુજે વીઠલો કે, આવું વનમેં જેત ફરિયાં કે;
 કહાનો ફેડે ગાગરિયાં. હોડે ભે૦ ૩
 અક્ષાનંદ ચેની હીન કેડે હાણે, આઠો કોરો કરિયાં કે;
 કહાનો ફેડે ગાગરિયાં. હોડે ભે૦ ૪

૫૬ ૨૧૦૯ મું.

નીગરડે કે નીગરડે કે, નીગરડે કે નીગરડે કે;
 હોડે ગારી દીની નીગરડે. ટેક.
 કોરો કરિયાં આઠે કહાનકે કે, મુજે વિડગેની મહીજે ઘડે કે;
 માડું દસીવો દય કે. હોડે ગા૦ ૧
 જેલ કરે અચી જાહવો કે, લેણું મોકે જેત મડે કે;
 માડું દસીવો દય કે. હોડે ગા૦ ૨
 ઘેરે અચેદો ઘાટમે કે વેદે, વાટે નિહુધ રથો વડે કે;
 માડું દસીવો દય કે. હોડે ગા૦ ૩
 અક્ષાનંદ ચેની કિ વસિયાં કે, અસે વાસેની મજ જોકડે કે;
 માડું દસીવો દય કે. હોડે ગા૦ ૪

૫૬ ૨૧૧૦ મું.

મુંધર આડે મુંધર આડે, મુંધર આડે મુંધર આડે;
 હોડે નીગર નંદજા મુંધર આ. ટેક

તોજિયું વાટુ આઉં ન્યારિયાં ડે, મુજે મનડેની સંદારા ડે; પ્રાન સનેહી પાતરિયા.	હોડે નીં ૧
આઉં તાં મંગાનિ વલા હેતરો ડે, તુજે પ્રેમ અધુર રસ પાડે; પ્રાન સનેહી પાતરિયા.	હોડે નીં ૨
ચયે સે કરિયાં આઉ ચાકરી ડે, મુંજ મેરમ વીસામા ડે; પ્રાન સનેહી પાતરિયા.	હોડે નીં ૩
અક્ષાનંદજ વલ હોડે, આઉંતાં સેજડી બીછાઈયાં તોલા ડે. પ્રાન સનેહી પાતરિયા.	હોડે નીં ૪

૫૬ ૨૧૧૧ મું.

મોરલડી રે મોરલડી રે, મોરલડી રે મોરલડી રે; હોડે મનડે ગીડા મોરલડી.	ટેક.
જાદવ જમનાંજે તીરતે ડે, અચી ગેરે સુરમે ગડી ડે; કામણુગારી કહાનડણ.	હોડે મં ૧
સુણતાં સુધ જૂલી વધ ડે, મુજે ચિત્તડે ઘેન ચડી ડે; કામણુગારી કહાનડણ.	હોડે મં ૨
વાલોડેળની વાંસરી ડે, મુજે જીયજે સાથ જડી ડે; કામણુગારી કહાનડણ.	હોડે મં ૩
અક્ષાનંદ ચેની વીઠલે ડે, ગાય તાન મુજા હેકડી ડે; કામણુગારી કહાનડણ.	હોડે મં ૪

૫૬ ૨૧૧૨ મું-રાગ વેળાવલ ચૌતાલ.

માધરી ગઈથી ભરન નીર, તહાં કાડે બળવીર; મોરલી બજતે રાધા રમન પ્યારે.	માં ટેક.
ગ્વાલ બાલ લીયે સાથ, હેમ પોચી સોહિ હાથ; નવલ કલંગી વંકી શીશ ધારે.	માં ૧
છખી નહીં જાત કહી, દેખ રીઝ ભીંજ રહી; સુંદર સલુણી નીકી પગીઆં સમારે.	માં ૨
અક્ષાનંદહુંકે પ્રાણુ, શ્યામરો પીયા સુજાન; રસીક રસીલે કહાન તાન વારે.	માં ૩

૫૬ ૨૧૧૩ મું.

આલીરી નીર તીરમાં નીહારો, શ્યામ ગાત વંસીવારો; જનકો ઉજારો પ્યારો નંદલાલ.	આં ટેક.

ઉરમે લીયે ઉમંગ, રાજે પીયા નવરગ;	
સુંદર સહુને સંગ ગ્વાલ ખાલ.	આ૦ ૧
રૂપ શોભા ધામ રાજે, દેખી કોટી કામ લાજે;	
તીલક ખીરાજે નીકો કેશરકો ભાલ.	આ૦ ૨
અક્ષાનંદહુકો નાવ, રાધાપતિ મજરાવ;	
નિરખત ભઈ આજ મેં નીહાલ.	આ૦ ૩

પદ ૨૧૧૪ મું.

ખ્યારેકી મોરલી રસાલ વાગી, શ્રવણ સુનત જાગી;	
હીયરેમે હોન લાગી અધીક પીર.	ખ્યા૦ ટેક.
સુનત ચક્રીત ભઈ, સુધ યુધ ભૂલ ગઈ;	
ઓઢન વીસર ગઈ નવલ ચીર.	ખ્યા૦ ૧
કહા જાનું કહા ભયો, મન મેરો મોહી રહ્યો;	
અંગકો આશ ગયો ભૂલી અંન નીર.	ખ્યા૦ ૨
છખી નીકી રૂપ ધામ, કોટી કોટી લાજે કામ;	
અક્ષાનંદહુકો શ્યામ બલવીર.	ખ્યા૦ ૩

પદ ૨૧૧૫ મું.

સાચી તુમ ખોલો વાત, કુન સંગ જાગે રાત;	
ભયે પ્રાત આયે અખ કુન કાજ.	સા૦ ટેક.
રંગભીને નંદલાલ, કુન ઠોર ભૂલે શાલ;	
કુનહુકી સારી લાયે મજરાજ.	સા૦ ૧
હેર હાર રહી અંખી, દીપ જ્યોતિ ભઈ જંખી;	
કુલનકી ખીછાઈસેજ રહી ખાલી આજ.	સા૦ ૨
અક્ષાનંદહુકો શ્યામ, લીજીએ તાહીકો નામ;	
ગિરિધર ત્યાગી તુમ લોક લાજ.	સા૦ ૩

પદ ૨૧૧૬ મું—રાગ ધનાશ્રી.

મેરો મન લીનો, મા કાનડ કારે.	ટેક.
રસીક રસીલી ખોલની રે, મોર મુગટ વંસીવારે.	મા૦ ૧
ગીત મધુરાં ગાવતો રે, ઉલો એરી જમુનાને આરે.	મા૦ ૨
નૌતમ ટુંના નેનમાં રે, કુલન ગેઠ ઉછારે.	મા૦ ૩
અક્ષાનંદ મોયે વશ કરી રે, નટવર નંદ હુલારે.	મા૦ ૪

પદ ૨૧૧૭ મું.

આજ હું ગઈતીરી, રી જમુના પાણી.
 છેલ છળીલે નંદકે રે, જાત અકેલી મોય જાની. રી જ૦ ૧
 આડો ઠાડો આયકે રે, મોહન હોકર દાની. રી જ૦ ૨
 મગ વીચ રોકી મોઢકુંરે, ગિરિધર છેલ ગુમાની. રી જ૦ ૩
 પ્રદ્યાનંદ કહે વાલમે રે, નવરંગ ચુનર તાની. રી જ૦ ૪

પદ ૨૧૧૮ મું.

મોકું મોહની, વે મોહન ડારી. ટેક.
 જલ જમુના કે ઘાટપે રે, આડી જ્યું નજર નીહારી. વે મો. ૧
 દીનમે ભોજન ના રુચે રે, નેનન નીંદ નીવારી. વે મો. ૨
 ઘાયલ કીની સાંવરે રે, ફીરતહું દરદકી મારી. વે મો. ૩
 પ્રદ્યાનંદ કહે શ્યામકી રે, ઉતરત નાંહી પ્રમારી. વે મો. ૪

પદ ૨૧૧૯ મું.

કુંવર કનૈયે, હો બેન બબઈ. ટેક.
 ભનક પરી મેરે કાનમે રે, ચોર કછુ ન સોહાઈ. હો બે. ૧
 ટેર સુનત બઈ ખાવરી રે, સખ સુધ તન વીસરાઈ. હો બે. ૨
 ચટકી લાગી ચિત્તમેં રે, ભુવનમે રયોરી ન બઈ. હો બે. ૩
 પ્રદ્યાનંદ કહે વંસરી રે, મીલનકી આહ જગાઈ. હો બે. ૪

પદ ૨૧૨૦ મું-રાગ ધનાશ્રી.

સહજનંદ સહુની સુરત, મૂર્તિ મોમન ભાવે;
 સુંદર શ્યામ સખે સુખદાયક, સુખ નીરખત દુઃખ જાવે. સ૦ ૧
 ભવ વિરંચી તેહી ભેદ નહિ પાવત, વેદ નેતિ કરી ગાવે;
 સો ચહ લાલ જ્વાલ બાલન સંગ, ખ્યાલ કરત હલસાવે. સ૦ ૨
 સુંદર શ્યામ સુબન સાંવરો, બાનક બહોત બનાવે;
 લાલ છળી નીરખત ચિત્ત લોભા, શોભા અધીક સોહાવે. સ૦ ૩
 જ્ઞાન કીયા અનુમાન હોત નહી, મુનિકે ધ્યાન ન આવે;
 પ્રદ્યાનંદ પ્રગટ પ્રીતમકું, નીરખ નીરખ સુખ પાવે. સ૦ ૪

પદ ૨૧૨૧ મું.

હો સહજનંદ શ્યામ સુરતસેં, રટન લગીહે મેરી;
 સો નહી છુટત અખ સજની, કોટ ઉપાય કીયેરી. હો. ૧
 બીન દેખે બલભદ્રકે વીરા, પીરા હોત ધનેરી;
 ધામમહી શ્રદ્ધ કામ ન સુઝત, શ્યામ પીયે મોય હેરી. હો. ૨

મગ વીચ આઈ મીલે મનમોહન, અધવીચ લેટ લયેરી;
વંસી હાથ નાથ અતી ખાનક, આય અચાનક ઘેરી. હો૦ ૩
તાતે હોઈ રહી મેં એહી વશ, લોકન લાજ તજેરી;
અહ્માનંદ પ્રગટ પ્રીતમકું, તન મન ધન અરપેરી. હો૦ ૪

૫૬ ૨૧૨૨ મું.

હો પ્રાનપીયા પ્રીતમ પ્યારેપર, વાર વાર બલજૈહું;
હોભયે અતીહરખ ગયે, દુઃખ દૂરી મુખ નીરખત મુખ પૈહું. હો૦ ૧
બકો ધ્યાન મહેશ ધરતહે, શેષપાર નહી પૈહું;
સોં પ્રભુ પ્રગટ પ્રમાણ હથોહથ, લખી છળી અતર લૈહું. હો૦ ૨
જુગ જુગ પ્રતિ હરિ વેદ વચનકું, પ્રતિપાલન પ્રગટૈહું;
જાનત નાહી મંદમતી મુરખ, હાર જનમતેહી ગયૈહું. હો૦ ૩
અખ તો હોય રહું મેં એહીવશ, અવસર જાન ન દૈહું;
અહ્માનંદ જુગલ ચરનકૌ, ચીત ધરી નીત ચીતવૈહું. હો૦ ૪

૫૬ ૨૧૨૩ મું.

હો પ્રાનપીયા પ્રીતમ પ્યારેકી, દૃષ્ટિ કામજુગારી,
ખેનનમેં ચાનક દે વીકૂલ, મોય અચાનક મારી. હો૦ ૧
મે ચલી જાત હતી મગ અપને, ત્યાં કછુ જાહુ કરારી,
કરકર કપટ મોય લીની ઝપટ, નીપટ લપટ કરી ડારી. હો૦ ૨
અખ તો રહ્યો ન જાત એહી ખીન, ભધહે વીથા તન ભારી;
લટ ભમરીકી રીત ભઈ હે, વહાં મેરા ચિત્ત લગારી. હો૦ ૩
અશરણુ શરણુ જાણુ મેં અખ તો, લેહું ચરણુ ઉર ધારી;
અહ્માનંદ સુભગ નેનનસેં, મારી મોય વનમારી. હો૦ ૪

૫૬ ૨૧૨૪ મું-રાગ સારંગ. ચોતાળો.

રાધે સંગ યેઠે લાલ, કરત નવિન ખ્યાલ;
સારંગ આલાપે મુખ, કુંજકો વિહારી રી. રા૦ ૧
ગાયે જુ મધ્યાહ્ન ધ્યાન, છુટયો સુની શંકરકો;
શ્રવન સુનત ધાઈ, વ્રજહુકી નારીરી. રા૦ ૨
સુંદર સુજાન શ્યામ, નીકે સાધે તીન આમ;
સમ સ્વર મુર્છના, સહિત ઉચારીરી. રા૦ ૩
રસીક નવલ રાગ, સુની શીષ ડોલે નાગ;
અહ્માનંદ રીઝ રંગ, ભીજત પ્યારીરી. રા૦ ૪

પદ ૨૧૨૫ મું.

કુંજકો વિલાસી કહાન, ગાવત નવીન તાન;
 મોરલીકી ટેર, ફેરકે સુનાવેરી. કુ૦ ૧
 નવલ પ્રવીણ નાથ, શોભીત રાધીકા સાથ;
 રાગની રસાલ ગ્વાલ, ખાલકુ રીઝાવેરી. કુ૦ ૨
 અરુન કમલ નેન, બોલત અમૃત બેન;
 વ્રજજન સુખ દેન, હરખ બઢાવેરી. કું૦ ૩
 સુનીકે આલાપ ચારી, ધ્યાન ભૂલે ત્રિપુરારી;
 ખ્યારો વ્રજચંદ, બ્રહ્માનન્દ મન ભાવેરી. કુ૦ ૪

પદ ૨૧૨૬ મું.

પીય ખ્યારી બન્યો રગ, ગાવત રાગ સારંગ;
 નન્દકો કિશોર, બ્રખુભાનકી કિશોરીરી. પી૦ ૧
 ગાવત પ્રવીણ નાથ, છળ કીનો ખ્યારી સાથ;
 ચતુર સુજન કહાન, તાન એક ચોરીરી. પી૦ ૨
 પરમ ચતુર રાધે, વાહી તાન આપ સાધે;
 કર લે તખુર સુર, સ્વર તાલ ભેરીરી. પી૦ ૩
 બ્રહ્માનન્દહુકે શ્યામ, મોજ દીની મોતિ દામ;
 અધિક ચાતુરી રાધે, સુંદર તોરીરી. પી૦ ૪

પદ ૨૧૨૭ મું

શ્યામરો સુજન ખ્યારો, નવ ઘન વંસીવારો;
 નવલ અટારી બેઠે, રાધીકાકે સગરી. શ્યા૦ ૧
 ખ્યારી લે સમારી પાઘ, પીયે ખ્યારી હુકી માગ.
 દોઉ મીલ ગાવે રાગ, સુંદર સારંગરી. શ્યા૦ ૨
 કરત વિનોદ આજ, સામા સામ વ્રજરાજ;
 અધિક પરસપર, વઢત ઉમગરી. શ્યા૦ ૩
 કહતહે બ્રહ્માનંદ, શોભિત હે વ્રજચંદ;
 મંદ મંદ સુખ હાસ, લાજત અનંગરી. શ્યા૦ ૪

પદ ૨૧૨૮ મું-રાગ સારંગ.

રંગભીને રસિક વ્રજરાવરે. રં૦ ટેક.
 રંગભીના નટવર નવરંગી, મધુરીશી મોરલી બળવ રે. રં૦ ૧
 કુલન ગેઢ ઉછારત મોહન, અંગન મોરે આવ રે. રં૦ ૨

સુંદર શ્યામ સુખન સાંવરે, મીઠીસી તાન સુનાવ રે. ૨૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહત પ્રજાજીવન, મિલકે છતીયાં લગાવ રે. ૨૦ ૪

પદ ૨૧૨૮ મું.

મતવારા મોહન મેરા મીત રે. મ૦ ટેક.
લાગત નીકી નવલ કલંગી, સુંદર પાઘ સહીત રે. મ૦ ૧
મન ભાવન ધનશ્યામકી મૂર્તિ, નીરખીત ભઘંડું થકીત રે. મ૦ ૨
શ્યામ છખી અંતરમે ધરીકે, અસત જગત તણ દીત રે. મ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ નવલ પ્રીતમકે, ચરન કમલ ગ્રહી લીત રે. મ૦ ૪

પદ ૨૧૩૦ મું.

પ્રજવાસી રંગીલા ખ્યારા કહાન રે. પ્ર૦ ટેક.
પ્રજવાસી પીયા કુંજવિલાસી, પ્રીતમ જીવન પ્રાન રે. પ્ર૦ ૧
મનમોહનકી મૂર્તિ અલોકીક, દેખત ભઈ ગુલતાન રે. પ્ર૦ ૨
લાલ નવલ ખ્યારો મોઘ લાગત, માગત મહીકો દાન રે. પ્ર૦ ૩
બ્રહ્માનંદ નીરખી નટનાગર, અતર રુચે નહી આન રે. પ્ર૦ ૪

પદ ૨૧૩૧ મું.

ગિરિધારી રમત બલવીર રે. ગિ૦ ટેક.
ગોપીન સંગ રમત ગિરિધારી, જહુવર જમુના તીર રે. ગિ૦ ૧
મોર મુકુટ લીને કર મુરલી, સુંદર શ્યામ શરીર રે. ગિ૦ ૨
નીરખ છખી ધનશ્યામ કુવરકી, ભરન વીસર ગઘ નીર રે. ગિ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ વદન પ્રજપતિકો, નીરખી ટરત ભવપીર રે. ગિ૦ ૪

પદ ૨૧૩૨ મું-રાગ પુરવ.

ચિત્ત ચોચોંરી યેન બળય કે. ચિ૦ ટેક.
વંકે મોહન લાલ વિહારી, આંગન મોરે આયકે. ચિ૦ ૧
મે ઠાડીથી અપને જીવનમેં, નેન કજર લગાયકે;
ઉતતે આયે શ્યામ મનોહર, ઝંકી પાઘ બનાયકે. ચિ૦ ૨
કેશનકી અલકા કુડલમેં, લપટ રહે ઉરગાયકે;
બ્રહ્માનંદ પ્રીતમકી મૂર્તિ, ઉર લીની ઠંડુરાયકે. ચિ૦ ૩

પદ ૨૧૩૩ મું.

મોય મારીરી નેનન બાંજુસે. મો૦ ટેક.
નેનબાંજુ મારે નટનાગર, ઝંકી જુહુ કખાંનસે. મો૦ ૧
લેટ ભઈ જમુના તટ આલી, જહુપતિ ચતુરસુખનસે;
વસી બળય મગન કરી ડારી, તીખી નૌતમ તાનસે. મો૦ ૨

શીરપર ટેલી પાઘ બિરાજત, ગજગતિ ચલત ગુમાનસે;
 પ્રદ્ધાનંદ નીરખી મન અટક્યો, કુંવર રંગીલે ઠહાનસે. મો ૦ ૩
 ૫૬ ૨૧૩૪ મું.

વસ કીનીરી વંસીકી ટેરમે. ૧૦ ટેક.
 મોહનલાલ આત ઘર મેરે, સજની સાંજ સવેરમે. ૧૦ ૧
 લુંબજુંબ ખેલત લરકન સગ, ફીરત અલોકિક ફેરમે;
 ચક્રીત હોય રહ્યો મન મેરો, અંગરખીકે ઘેરમે. ૧૦ ૨
 ઝીણી પાઘ અલોકીક શીરપે, કંચન લગેરી કનેરમે;
 પ્રદ્ધાનંદ રહી ઝુકી સુનીકે, તાતે આઈ અવેરમે. ૧૦ ૩
 ૫૬ ૨૧૩૫ મું.

મન લીનોરી મોહન મોહકે. મ ૦ ટેક.
 આવતથી મે આજ અકેલી, ખરકહુસે ગઈ હો'યકે. મ ૦ ૧
 નટવર તીખે નેન નીહારી, અંતર ડારો પ્રોયકે;
 કહા જાનુ કહા કીન સખીરી, જગસે લીન ખીછાયકે. મ ૦ ૨
 કુલ લજજા મરજાદ ન માનું, હારે લોક ઠહત વીગોયકે;
 પ્રદ્ધાનંદ ફીર પ્રીતમ સગ, મન મતવારો હોયકે. મ ૦ ૩
 ૫૬ ૨૧૩૬ મું—રાગ પુરિયો કલ્યાણ.

ભરનેકું ઘો મોકું નીર, ભરનેકું ઘો મોકું નીરવે. ભ ૦ ટેક.
 કહાન કુવર ખ્યારે રાર ન કીજેવે, જાદવ જમુનાકી તીર. ભ ૦ ૧
 ઠાડેરી દેખત લોક નગરકે વે, છોડી ઘો રંગીલા મોરો ચીર. ભ ૦ ૨
 ગ્વાલ ખાલ સખ પાસ ખડેહે વે, સખ સખીયનકીરી ભીર. ભ ૦ ૩
 પ્રદ્ધાનંદ કહે એહી મેરી વીનતી વે, સુન લીજે ખલભદ્ર વીર. ભ ૦ ૪
 ૫૬ ૨૧૩૭ મું.

માનો જ્યું હઠીલે મોરી વાત, માનો જ્યું હઠીલે મોરી વાતવે. મા ૦ ટેક.
 ખોત અવેર ભઈ હે મોકું રી, સાસુ મેરી નણુંદ ખીજત. મા ૦ ૧
 તુમ મતવાલે ખ્યારે શંક ન માનતરી, દીલ મેરો અતી સકુચાત. મા ૦ ૨
 તુમ નવરે જમુનાકી તીરેરી, ઠાડે હો દીન રાત. મા ૦ ૩
 પ્રદ્ધાનંદ કહે તુમ જગજીવનવે, કાહેકું લોક હસાત. મા ૦ ૪
 ૫૬ ૨૧૩૮ મું.

કાહેકું કરત મોસે રાર, કાહેકું કરત મોસે રારવે. કા ૦ ટેક.
 અપનીરી ગેલ જાત ચલી મેં તોરી, શિરપર મહીકો ભાર. કા ૦ ૧
 તુમ ખનમેં રોકત પરનારીવે, કછુ નહી કરત વિચાર. કા ૦ ૨

ગારીરી દેત કરત મન ભાયોવે, લેત હો મટુકી ઉતાર. કાં ૩
 અક્ષાનંદ કહત મેં તુંમકુંવે, અરજત વારમવાર. કાં ૪
 ૫૬ ૨૧૩૯ મું.

રહો જું સમઝ જદુરાય, રહો જું સમઝ જદુરાયવે. ૨૦ ટેક.
 વનમહી મોકું દેખી અકેલીવે, ઠાડે હો મગ ખીચ આય. ૨૦ ૧
 માત જસોમતીકુ મનમોહનવે, કહુંગી મે સખ વિધી જાય. ૨૦ ૨
 પરનારી લૂટનકો કાગદવે, જો કછુ હોય તો બતાય. ૨૦ ૩
 અક્ષાનંદ કહે મેરી મટુકીવે, નહી તેરે ઘરમેં સમાય. ૨૦ ૪

૫૬ ૨૧૪૦ મું-રાગ ભૂપાલી.

ગોપી ઘેર લિયે અવિનાશી, ગોપી ઘેર લિયે અવિનાશી;
 અવિનાશીકી કરત હે હાંસી. ગોાં ટેક.
 ગોરે તાત રુ માત તીહારે, તુમ કહાંસે લયે એસે કારે. ગોાં ૧
 કુન જાને કહાંસે તે આયો, તોકુ ઉઘત જસોમતી જાયો. ગોાં ૨
 તેરો જન્મ લયો જગ છાંનો, તેરે આપકો નહી ઠીકાનો. ગોાં ૩
 અક્ષાનંદ કહે ગ્વાલન મદમાતી, હુલસાત હે શ્યામ હસાતી. ગોાં ૪

૫૬ ૨૧૪૧ મું.

મીલ પૂછત હે મજનારી, મીલ પૂછત હે મજનારી;
 મજનારી ગ્રહે ગિરિધારી. મીં ટેક.
 તેરી માત જસોમતી ભોરી, તુમ શીખે કહાં પ્યારે ચોરી. મીં ૧
 તેરે નંદ અહીર હે બાવા, ફીર જાદવ કેસે કહાવા. મીં ૨
 તેરી જાતકી નાહી ન યાદી, કહો કીસ વીધી હોવ હી સાદી. મીં ૩
 અક્ષાનંદ કહે પીયા કહો સાચી, તેરે કુલકી ખાત હી કાચી. મીં ૪

૫૬ ૨૧૪૨ મું.

જાહું જસોમતિકુ તુમ પૂછો, જાહું જસોમતિકુ તુમ પૂછો;
 પૂછો કુલ મેરો કેસો હે ઉછો. જાં ટેક.
 તેરે મામાકી કેસી હે જાતી, તેરે આપકે કુંબુ અરાતી. જાં ૧
 તુમ દુર્બર બજલદ્ર માતા, હમ જાનત લીય હે બેકાતા. જાં ૨
 તેરે ઓઠન કાંબર તૂટી, બલદાઉકે પગીયામે ખૂટી. જાં ૩
 અક્ષાનંદ કહે નાથ પધારો, વન જાય કે ગૈયન ચારો. જાં ૪

૫૬ ૨૧૪૩ મું.

હમ પૂછત હું બલ વીરા, હમ પૂછત હે બલ વીરા;
 તુમ જાદવ હો કે અહીરા. હં ટેક.

હોવો જાહેવ તો બેસો પાટે, કાહેકું ગોવાં ચારત અજ સાટે.	હ૦ ૧
દેખી દેખી દોલત હમ તોરી, છાશ પીત હો કરી કરી ચોરી.	હ૦ ૨
હુંને દેકે જસોમતી લીનો, મહી પાય બડો હમ કીનો.	હ૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે હમ સખ જાની, તોકુ કન્યા બી નહિ મીલે કાંની.	હ૦ ૪

પદ ૨૧૪૪ મું-રાગ કાફી.

મોહન મારો મેલને રે કેડો કેડો રે.	મો૦ ટેક.
સહીયર સમાણી બીજી નહી કોય સાથે, માથે મારે પાણીડાંનો બેડો રે.	મો૦ ૧
વેઠ વીંટીને પોચી ડાં તારાં દીઠાં, દીઠો તારો પાઘડલીનો છેડો રે.	મો૦ ૨
મારગ જાતાં રે માણસ દેખે રે, ભૂલ્યાં અમે કીધલ સનેડો રે.	મો૦ ૩
અદ્વાનંદના નાથ વિચારીને, નટવર ઠરી ઘો નિવેડો રે.*	મો૦ ૪

પદ ૨૧૪૫ મું.

કહાતુડા કહું માનને મારુ મારુ રે.	ક૦ ટેક.
આ મારગ અમે નીત નીત આવું રે, નથી કાંઈ લેતાં નામ તારુ રે.	ક૦ ૧
હજી સુધી તો તારે રાજ નથી આવ્યું, આવું શીદ બોલે છે અટારુ રે.	ક૦ ૨
આમાંથી તો કાંઈ એવું રે થાયે, માણસની રીતે તુંને વારુ રે.	ક૦ ૩
અદ્વાનંદના નાથ વિહારી, હજી સમજો તો ઘણું સારુ રે.	ક૦ ૪

પદ ૨૧૪૬ મું.

રસીલા નંદલાલ ઘોરા આવો આવો રે.	૨૦ ટેક.
રાય આંગણુ બીચ ઉભા રે રહીને, ગેરે સૂર મોરલડી બજાવો રે.	૨૦ ૧
પ્રીત સહીત મારા નાથ પધારો, દરશન દેખને જીવાવો રે.	૨૦ ૨
મરમાળા રે માવા મૂર્તિ તમારી, આવી મારા નેણમાં ઠેરાવો રે.	૨૦ ૩
અદ્વાનંદના રે નટવર વહાલા, મોહલ્યુંમાં કરોને મેળાવો રે.	૨૦ ૪

પદ ૨૧૪૭ મું.

છોગાળા રંગ છેલ જાઉ વારી વારી રે.	છો૦ ટેક.
તમ સારુ રે મારા રસીયા રે વાલમ, કુલડે સેજ સમારી રે.	છો૦ ૧
માથું જાતાં રે હું નહી મેલું, દઢ ઉર આંટી એવી ધારી રે.	છો૦ ૨
સોનેરી રે તોરા ઠલગી સહીતી, પાઘડલી લાગે છે અતી ખ્યારી રે.	છો૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે વેગે પધારો રે, મન કર્મ વચને તમારી રે.	છો૦ ૪

પદ ૨૧૪૮ મું-રાગ કાફી.

માવો ઉલો મારગડા માંદા રે, કેમ ભરીયે પાણી;
જોઈ લટકાં મન લોભાય રે, મહીડાંનો દાણી. મા૦ ટેક.

માંથડે મદુકી રે, હું તો ઘરડેથી ચાલી રે;
આડલો આવે છે છેલો વનમાળી રે. કે૦ ૧
હાથમાં જડાવું રે, એને સાંકળાં સોનેરી રે;
મૂર્તિ આવીને મનમાં ઠેરી રે. કે૦ ૨
વેઠ વીંટી પેહરી રે, શોભે કુંજનો વિલાસી રે;
હુંડે વસી છે આવી મારી હાંસી રે. કે૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે રે, વહાલે કાનડ કાળે રે;
ચિત્ત ચોથું છે આંખડલીને ચાળે રે. કે૦ ૪

૫૬ ૨૧૪૯ મું.

ઉભો જહુપતિ જમુના તીર રે, નંદજનો લાલો;
રંગભીનો શ્યામ શરીર રે, જોવાને ચાલો. ઉભો ૦ ટેક.
માથડે બાંધી છે રે, રુડી પાઘડલી પેચાળી રે;
લટકાં કરે છે કલંગી રૂપાળી રે. નં ૧
ભમરા ભમે છે રે, માથે પુલડાંની ફેરે રે;
ચિત્તડું ચોરે છે જોરે જોરે રે. નં ૨
પુલડાંનો તોરો રે, એના શિરપર ફાવે રે,
મોરલીમાં ચિત્ત લલચાવે રે. નં ૩
બ્રહ્માનંદનો રે, વહાલો કુંજનો વિહારી રે.
મૂર્તિ લાગે છે એની મુને ખ્યારી રે. નં ૪

૫૬ ૨૧૫૦ મું.

તમે વાલીડા રોકો માં વાટ રે, સમજો તો સારુ;
આવી લૂટો છો શાને માટ રે, મોહન મહી મારુ. તમે ૦ ટેક.
અમારે તમારે રે, કહાના મારગ સહીયારો રે;
શીઘ્રને દેખાડો રે, એવો તમે ડારો રે. સં ૧
આરે મારગડે રે, મારે દહાડી દહાડી બાવું રે;
આદરી ખેઠા છો, તમે કામ આવું રે. સં ૨
નથી કહ્યાનું ખારુ રે, સમજીને રહ્યાનું રે;
છાશમાં તે, માગો દાણુ શાનું રે. સં ૩
બ્રહ્માનંદના રે, વહાલા મનમાં વિચારો રે;
મેલો તમે, મારગ અમારો રે. સં ૪

૫૬ ૨૧૫૧ મું.

મોહન મારગડો મેલ રે, કર જોડીને કહું છું;
મારે માથડે જળની હેલ રે, કંઈ વારની સહું છું. મોહ ૦ ટેક.

લાડ નવ કરીયે રે, ઝાઝા ભાર માથે લાગે રે;	
જઈ કહીશું જયોદાજીની આગે રે.	ક૦ ૧
ખાટી છાસનું રે, કહોને ઢાણ કેવું કહાના રે;	
સમજી વિચારી રહેજો તમે છાના રે.	ક૦ ૨
ખાંધી તો મુઠી રે, વારી લાખની કેહવાયે રે;	
સમજીને રહેજો સનમાંથે રે.	ક૦ ૩
પ્રદ્યાનન્દના રે, વહાલા તમને હું વારું રે;	
નહી ચાલે જોર તમારું રે.	ક૦ ૪

૫૬ ૨૧૫૨ મું-રાગ અશણા ચૈતાલ.

ધનશ્યામ સુંદર વર, વનહુતે આવત;	
કમલ લોચન કર કમલ ફીરાવે.	ધ૦ ૧
આવત ગૌવન લાર, રાજત કુલનહાર;	
મધુરે મધુરે મુખ મોરલી બજાવે.	ધ૦ ૨
શ્યામરે સહુને ગાત, છબી બરની ન જાત;	
હસત વદન આપ ચોરકુ હસાવે.	ધ૦ ૩
સુંદર તીલક બાલ, લટકત આવે લાલ;	
છબીપર પ્રદ્યાનન્દ બલ બલ બાવે.	ધ૦ ૪

૫૬ ૨૧૫૩ મું.

વ્રજરાજ કુંવર મેરે આજ, આયે ભુવન આલી;	
સુંદર સહુની નીકી મુખહુકી બાની.	પ૦ ૧
છબી શ્યામ રંગ ભીની, બંધે લાલ પાઘ છીની;	
મોકું બીરી પાન દીની શ્યામરે શુભાની.	પ૦ ૨
હેમ નંગ પુંચી હાથ, નવલ રંગીલે નાથ;	
હસી બોલે મેરે સાથ પ્રીત રીત ઠાની.	પ૦ ૩
બાબુકે સહુને જોર, ચન્દનકી કીયે જોર;	
મૂર્તિયે પ્રદ્યાનન્દ જાત કુરબાની.	પ૦ ૪

૫૬ ૨૧૫૪ મું.

વન જાત સહુનો શ્યામ, ગૈયાં ચરાવન;	
વ્રજત્રીયા દેખી દેખી મગન બધરો.	વ૦ ૧
કંધપે કંબરી ઠારી, મોરલી બજાત ખ્યારી;	
વનમાળા ઉર પર વીલસ રઈરી.	વ૦ ૨

ગળે શોભે શુંબહાર, ગ્વાલ બાલ જુથ લાર;
છોટીશી લકુટી નીકી કરમે લઇરી. ૧૦ ૩
કછનીકી દેખી શોભા, ગોપ નારીચિત્ત લોભા;
બ્રહ્માનન્દ એહી છખી નેનમે ઠંઇરી. ૧૦ ૪

૫૬ ૨૧૫૫ મું.

ચલ દેખ સખીરી, ઘનશ્યામકી શોભા સલુની;
જમુના કે તટ ઠાડો કુંજકો વિલાસી. ૨૦ ૧
ગ્વાલ બાલ લીચે સાથ, કમર ફીરાત હાથ;
મંદ મંદ હસે મુખ મધુરી શી હાંસી. ૨૦ ૨
મોતીનકી નવીન માલ, માતુ મન મીન બાલ;
વચન રસાળ સુની રીઝે વ્રજવાસી. ૨૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ ભુંગ રીત, ચરન કમલ ચિત્ત;
ગીત શુલતાન ભઇ હે ઉદાસી. ૨૦ ૪

૫૬ ૨૧૫૬ મું-રાગ સોહણી.

મોહન મોચે નેનન મારી રે, જમુના તિરે;
શુષ્કીચલ ગિરિવરધારી રે. મોહ૦ ટેક.
કુલન ગેંદ લીચે ઠર આલી, ખેલત કુજવિહારી રે. મો૦ ૧
મેં જલ ભરન ગઇતી અકેલી, સંગ નહી કોઉ પ્યારી રે. મો૦ ૨
તીખી નજર અલૌકિક યાકી, દેખત મોપર ડારી રે. મો૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ ભઇ મેં પરવશ, લગ ગઈ દગન કટારી રે. મો૦ ૪

૫૬ ૨૧૫૭ મું.

કનૈયે મેરે આંગન આવે રે, છેલ શુમાનિ;
મધુરીસી યેન બળવે રે. કનૈ૦ ટેક.
નોતમ પાલ અજબ શિર ધરકે, ચિત મેરો લલચાવે રે. ક૦ ૧
નન્દકુંવર નવરંગ મનોહર, અંગ ઉમગ બઢાવે રે. ક૦ ૨
નઇ નઇ રીત જ્યું પ્રીત અલૌકિક, ગીત મનોહર ગાવે રે. ક૦ ૩
બ્રહ્માનન્દકો નાથ વિહારી, હસી હસી ઠંઠ લગાવે રે. ક૦ ૪

૫૬ ૨૧૫૮ મું.

કનૈયે મોચે ખાવરી કિતિવે, નંદદુલા રે;
સુધ બુધ સરવે હરી કિતિવે. કાનૈ૦ ટેક.
આય અચાનક બહુડાં ડાર્યો, મે આંગન ઉભિતિવે. કા૦ ૧

વિન દેખે સુખ હોત ન સજની, તલપ તલપ નિશી વિતિવે. કાં ૨
ચક્રીત હોય રહ્યો મન મેરો, માનહું ચિત્ર લખિતિવે. કાં ૩
પ્રદ્યાનનંદ કહે નાથસે આલી, પૂરન ભઈ અખ પ્રીતિવે. કાં ૪

૫૬ ૨૧૫૮ મું.

નાહક પીયા રાર ન કીજેવે, મસ્ત કનૈયા;
મહિ મેરો જોર ન લીજેવે. નાહં ટેક.

ખોત અખેર ભઈ મનમોહન, સાસુ નણુંદ મોય ખીજેવે. નાં ૧
તુમ મસ્તાન ભયે ગીરધારી, ગારી મુખસે ન દીજેવે. નાં ૨
આઈ અકેલે મગ વિચ ઠાડે, તુમસે કુંજુ પતીજેવે. નાં ૩
પ્રદ્યાનનંદ કહે હધિ મેરો, પીનો હોય સો પીજેવે. નાં ૪

૫૬ ૨૧૬૦ મું-રાગ મારુ.

આવોજી નંદકુમાર, ગાઠા મારુ આવોજી નંદકુમાર;
મારી સેજ તણા શણુગાર, ગાઠાં ટેક.
દિલ દરિયાવ પિયા થારી દેખાં, વાટડી વારમવાર. ગાં ૧
રસિયાજી ચાહી જે થે રાજી, કાંઈ છે હુબરો ભાર. ગાં ૨
પ્રેમ કરી સાયબા પેરાંસાં, ગજરા ગુલાબી હાર. ગાં ૩
પ્રદ્યાનનંદરા નાથ બિહારી, થાસું લાગો મારે પ્યાર. ગાં ૪

૫૬ ૨૧૬૧ મું.

ભરણુ દયો થે શ્યામ, પાણી માને ભરણુ દયો થે શ્યામ;
મે રાંધાંજી* થારે ગામ, પાણીં ટેક.
સાસુ નણુંદ મેહુણાં માને મારે, લેલે મારુ થારો નામ. પાં ૧
આવડો જોર જણાવો છો મા'પર, કાંઈ થે દીનો માને દામ. પાં ૨
કાંઈ કરવા ફોડો છો મારાં, પાણીડારાં વારી ઠામ. પાં ૩
પ્રદ્યાનનંદરા નાથજી માનો, બગડે મારે ઘર કામ. પાં ૪

૫૬ ૨૧૬૨ મું.

નહી કીજે બલવીર, લડાઈ નહી કીજે બલવીર;
છેલા કાલિન્દીને તીર. લડાં ટેક

ક્યું ફોડો મારગ ચાલતાં, નાહક મારો ચીર. લં ૧
નિત નિત માંસું રાડ કરો છો, થારે મારે કાંઈ શીર. લં ૨
થે રાકર છો તો થારા ઘરરો, મે છાં મારે ઘર મીર. લં ૩
પ્રદ્યાનનંદ કહે મેં ગુજર, થે છો જાત અહીર. લં ૪

૫૬ ૨૧૬૩ મું.

કાંઈ ઝગડો વજરાજ, માસું થારે કાંઈ ઝગડો વજરાજ;
 વારી રાખો થે લોકડારી લાજ, માં ૦ ટેક.
 નીર ભરન દીજે નટનાગર, આઈ છું અજાણે આજ. માં ૦ ૧
 અતરો મરોડ કરો મા ઉપર,* કાંઈ થે ઘો છો અનાજ. માં ૦ ૨
 માપર કરડી નજર કરે છે, સઘળો થારો સાજ. માં ૦ ૩
 બ્રહ્માનંદરા નાથ બિહારી, થે નવરા મારે ઠાજ. માં ૦ ૪

૫૬ ૨૧૬૪ મું-રાગ ખમાચ.

ભરવા દેને મુને પાણી રે, ભરવા દેને પાણી પાણી રે;
 ડાલરીયા મોહન દાણી, ભં ૦ ટેક.
 છેડ કરો માં મારી છેલ છબીલા, દેખે છે સહીયર સમાણી રે. ભં ૦ ૧
 તમ સારુ નિશ દીન મુજ ઉપર, સાસુ ફરે છે દુવાણી રે.† ભં ૦ ૨
 નણુદલ મારી છે બહોત અટારી, વઢશે દેવરીયો રાષ આણી રે.‡ ભં ૦ ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે આજ જાવા ઘો, કાલ આવીશ હું તો જાણી રે. ભં ૦ ૪

૫૬ ૨૧૬૫ મું.

રોકે છે જમુનાને આરે રે, રોકે છે જમુનાને આરે આરે રે;
 કહેને વહાલા શું કરવું છે તારે, રાં ૦ ટેક.
 આ ટાંણે એકલડા જોધને, લોક ભરોસો મન ધારે રે. રાં ૦ ૧
 તું તો લાજ રહિત મસ્તાનો, લાજ સહિત રહેવું મારે રે. રાં ૦ ૨
 હરિવર નવરો મારગ હેરે, ઘેરે છે સાંજ સવારે રે.§ રાં ૦ ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે નહી રે છાનું, થાશે પ્રગટ જગ સારે રે. રાં ૦ ૪

૫૬ ૨૧૬૬ મું.

ઠર જોડીને તુને કહીયે રે, ઠર જોડીને કહીયે કહીયે રે;
 સમજને લાજમાં રહીયે, ઠં ૦ ટેક.
 એવડી નહી એશીયાળી તમારી, લોક રાજનાં અમે છધયે રે. કં ૦ ૧
 શું જાણીને શ્યામ સહુણા આવી, બાઝો છો મારે મહીયે રે. કં ૦ ૨
 મારગ વેહેતાં જોધને મોહન, કોઈની કેડ ન લધયે રે. કં ૦ ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે રાજ કંસનું, ગીરધર ઘેલા નવ થધયે રે. કં ૦ ૪

* મહારા ઉપર આઢણુ જોર ચલાવો છો તે શુ કઈ તમે મહારૂ પૂરુ કરો છો?

† “દુલાણી રે” છતિ પાઠાંતર.

‡ “નણુદી મહારી છે બહુ અટારી, વઢે છે દીયરીયો રીશ આણી રે” છતિ પાઠાંતર

§ “હરીવર નવરાં મારગ હેરે, રોકો છો સાંજ સવારે રે”

છતિ પાઠાંતર

૫૬ ૨૧૬૭ મું.

દાણુ માગે છે કહાનો દહાડી રે, દાણુ માગે છે દહાડી દહાડી રે;	
જશોદા વારોને માડી,	દા૦ ટેક.
આજ અકેલી ગઈતી અસુરી, મહીડાંની મટુકી ઉપાડી રે.	દા૦ ૧
આવી અચાનક ઘેરી મુજને, લઈને ગોવાલીડાંની ધાડી રે.	દા૦ ૨
ઉપર તો એ સાધુ સરખો, ઘટમાં ભરી છે એને ઘાડી રે.	દા૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ કહે મસ્ત ક્યોં તમે, આજું માંખણુ જમાડી રે.	દા૦ ૪

૫૬ ૨૧૬૮ મું.-રાગ ખમાચ.

કહાના આવી બાજો માં જો મહીડાને માટ.	ક૦ ટેક.
રસિક ચતુર વર નહિ રોકાય, વૃન્દાવનની રે વાટ.	ક૦ ૧
કે દી લાગે છે કહોને દાણુ તમારું, ગિરિધર જમુનાને ઘાટ.	ક૦ ૨
કંસ રાયનું જોર અમારે, નહિ જો થાય મહીડાની ખાટ.	ક૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ કહે એ વાતેથી, ગવરાશો* હાટોહાટ.	ક૦ ૪

૫૬ ૨૧૬૯ મું.

કહાના મારી મટુકી મેલોને મહારાજ.	ક૦ ટેક.
મારગમાં રોકો માં મોહન, ખોટી થાયે ઘરડાનાં કાજ.	ક૦ ૧
કાલ ગઈતી હું તો દાણુ ચુકાવી, આવીને ઉભા છો શીદ આજ.	ક૦ ૨
કરજોડીને વહાલા કહું છું તમને, ચાલ્યો જાયે સખીનો સમાજ.	ક૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ કહે કાંઈક રાખો, લોકડીયાંની તમે લાજ.	ક૦ ૪

૫૬ ૨૧૭૦ મું.

જાવા ઘોને કહાના મ્હાર માનોને કેણુ.	જા૦ ટેક.
કહાનકુંવર મુંથી ઝગડો કરતાં, થઈ ગઈ ઘડી એ ત્રણુ.	જા૦ ૧
આરે આવીને તમે નવરા ઉભા, રસિયાજી દીન રેણુ.	જા૦ ૨
તીખાં તીખાં નાથ તમારાં, વઢવા જેવાં છે જો વેણુ.	જા૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ કહે મહી સારુ શીદને, કરો છો રાતાં નેણુ.	જા૦ ૪

૫૬ ૨૧૭૧ મું.

વહાલા મારી વિનવિ માનોને બલવીર.	વ૦ ટેક.
થોડું કેહેતાં બહુ કહેવાશે, અમે છીએ જાતનાં અહીર.	વ૦ ૧
મોહન તમને અમે કિંધા મોટા, ખૂબ પાઇને દધિ ખીર.	વ૦ ૨
સમજીને મેલો સ્થામળીયા, સ્થામ ચતુર મારો ચીર.	વ૦ ૩
બ્રહ્માનન્દ જાય બલીહારી, સુંદર સ્થામ શરીર.	વ૦ ૪

* પેહેલી આવૃત્તિમાં “ગભરાશો” પાઠ છે. પણ આ પાઠ વધારે સારો લાગવાથી લીધો છે.

૫૬ ૨૧૭૨ મું-રાગ ખમાચ.

ઠાડો જમુના તીર, રસિયો ઠાડો જમુના તીર;	
કેસે ભરીહું હો આલી નીર.	૨૦ ટેક.
ભૂતિ સુંદર કહાનકુવરકી, નિરખી ડગત મોરે દીલકી ધીર.	૨૦ ૧
મોતીનકી ઉર માલ ખીરાજત, છેલ છળીલો ખ્યારો શ્યામ શરીર.	૨૦ ૨
લોચન અરુન કમલ ફલ જેસે, નાસા બની હો માનુ દીપક કીર.	૨૦ ૩
અહ્માનંદ નવલ નટનાગર, ઉરમે ખસ્યો હો મેરે છેલ અહીર.	૨૦ ૪

૫૬ ૨૧૭૩ મું.

ગાવત નીકો રાગ, રસિયો ગાવત નીકો રાગ,	
રાજત શિરપે હો ઝીણી પાધ.	૨૦ ટેક.
ગાઠો સુંદર છેલ ગુમાની, કુંજબિહારી ઠાડો ફૂલન બાગ.	૨૦ ૧
ઘેરે નાદે આલાપત ગીરધર, શ્રવણ સુનત શિર ડોલત નાગ.	૨૦ ૨
તીખી તાન કહાન રસિયેકી, ઝબકી ઉઠી હો મે તો સોવત જાગ.	૨૦ ૩
અહ્માનંદ નંદનદનસે, *રટના રહીરી મેરે ઉરમે લાગ.	૨૦ ૪

૫૬ ૨૧૭૪ મું.

લગી હે વેરણ હોય, ખસરી લગી હે વેરણ હોય;	
જા સમજાવો હો આલી કોય.	૫૦ ટેક.
યા ખસીકે ડરતે સજની, પલક શકત નહી ખટીયા સોય	અં ૧
નીકી તાન આલાપત નટવર, અધર લીયા હે મેરા ચિત્તકુ પ્રોય.	અં ૨
તનકસી બનક પરી શ્રવનમે, લેકે ગઈરિ મેરે પ્રાન નિછોય.	અં ૩
અહ્માનંદ કહું સખ બતિયાં, મોહન આન મીલાવો હો મોય.	અં ૪

૫૬ ૨૧૭૫ મું.

બાગી બેરન આય, ખસરી બાગી બેરન આય;	
શ્રવન સુનત આલી હો રેન ન જાય.	૫૦ ટેક.
નાહ સુનત ધીર કછુ ન રહી, ચટકી લગી હો મેરે અતરમાંય.	અં ૧
વિરહ અગ્નિ અતર નહિ ખૂઝત, સૂજત નાહી મોય કેઈ ઉપાય.	અં ૨
ચિત્ત અતિ ચહાત બનત નહી મિલવો, તાતે રહત મેરે મન અકુલાય.	અં ૩
અહ્માનંદ કહત બંસરીયાં, શબ્દ સુનત મેરે પ્રાન હરાય.	અં ૪

૫૬ ૨૧૭૬ મું-રાગ ખમાચ.

ખસરી સુજાન કહાન તાનમે બજાઈ. અં ૦ ટેક.

* “નંદનદનકી” ઇતિ પાઠાતર

વ્રજ ત્રિય સુની બ્યાકુલ ભઈ જમુના તટ આઈ,
 તનકી સુધ ભૂલ ગઈ ધીરજ ન રહાઈ. બં ૦ ૧
 બસીકી ટેર સુની ચૌદ લોકમાંઈ;
 પ્રહ્લા ભવ ઈંદ્રાદિક સુનતે લે'લાઈ. બં ૦ ૨
 કાલિદો તીર ધીર ઠાડે હોઈ ભાઈ;
 પ્રહ્લાનન્દ દેખી દેખી છળીપર બલભાઈ. બં ૦ ૩

પદ ૨૧૭૭ મું.

જમુના તટ રમત નવલનંદકો ફુલારો. જ ૦ ટેક.
 કુંડલ નંગ જડીત અજબ નેનકો નજારો;
 ખેલત વ્રજબાલ સગ મોહન મતવારો. જ ૦ ૧
 શોભિત ગલમાળ નવલ અધિક મન ઉદારો;
 લોગી રંગરેલ ભમર કમરમેં કટારો. જ ૦ ૨
 સુંદર વ્રજચંદ રસીક લાગત અતિ ખ્યારો;
 પ્રહ્લાનન્દ અખીયનસે ન કરુ પલ ન્યારો. જ ૦ ૩

પદ ૨૧૭૮ મું.

સજની વ્રજરાજ આજ ગગરી જલ ફેરી. સ ૦ ટેક.
 બાંધ્યાં ઠર જોર કહાન પકરકે મરોરી;
 ચુરીયાં મુરકાય ગઈ કંચુ કસ તોરી. સ ૦ ૧
 જમુનાકે તીર શ્યામ ઠાડો નિશ લોરી;
 બંસીમેંહી તાન આન ગાત હે ઠંગોરી. સ ૦ ૨
 તાનત અહિ ચીર નાંહી માનત બરજ્યો રી;
 પ્રહ્લાનન્દ કહત જોર ફૂંકું રચ્યો રી. સ ૦ ૩

પદ ૨૧૭૯ મું.

દેખો વ્રજરાજ છેલ ગેલ મોરી આવે. દે ૦ ટેક.
 નીકી શિર અજબ પાઘ રાગ નવલ ગાવે;
 વ્રજ ત્રીય મન હરન શ્યામ બંસરી બજાવે. દે ૦ ૧
 નૌતમ રસ સરસ નેન ધેનકું ચરાવે;
 લૂટત મહી ખાત લાલ બાલ સંગ લાવે. દે ૦ ૨
 ઘેરે સ્વર કરન ગાન પ્રાણકું હરાવે;
 પ્રહ્લાનન્દ નંદનંદન નટવર મન ભાવે. દે ૦ ૩

પદ ૨૧૮૦ મું-રાગ ખમાચ.

અખીયનમે હો અખીયનમે લટક, લાલનકી વસી.	અં ૦	ટેક.
લાલ તીલક નંદલાલ વિહારી, ચાલહુકી રગ ચટક.	લાં ૦	૧
રૂપ દેખી ધનશ્યામ પીયાકો, લોક લાજ દર્ધ પટક.	લાં ૦	૨
કહાન કુંવરકે મેં લાર ફીરગી, ધરમેહી નહી રહું હટક.	લાં ૦	૩
અધ્યાનનંદ મનોહર મૂર્તિ, અતરમેં રહી અટક.	લાં ૦	૪

પદ ૨૧૮૧ મું.

જમુના તટ હો જમુના તટ દગન, મોહનકે લગે.	જાં ૦	ટેક.
દગ લાગે નંદલાલ કુંવરકે, ભયેરી ગાત મેરે ભગન.	મોં ૦	૧
પરવશ હોય ગીરી ધરણીપર, ભત ચલ્યો નહી પગન.	મોં ૦	૨
નયન કમલ સુંદર નટવરકુ, દેખી ભઈ મન મગન.	મોં ૦	૩
અધ્યાનનંદ કહે સ્યામ પીયાકી, લાગ* રહી ઉર લગન.	મોં ૦	૪

પદ ૨૧૮૨ મું.

પ્યારા નંદલા હો પ્યારા નંદલા ભમર, ગુમાનીકા પીયા.	પ્યાં ૦	ટેક.
નટનાગર દીસત અતિ નીકો, પગીયાંકો શિર ડમર.	શું ૦	૧
સોનેરી રંગ જડીત કટારો, સો કસી લીનો કમર.	શું ૦	૨
અતિ શોભિત ગજકી અસવારી, નંગ જડીત શિર ચમર.	શું ૦	૩
અધ્યાનનંદ કહે નાથ છળી તેરી, દેખન આવત અમર.	શું ૦	૪

પદ ૨૧૮૩ મું.

ધરં જાન દે હો ધરં જાન દે નકર, મીજાજીકા ધની.	ધં ૦	ટેક.
મહીયારી સંગ જહાં તહાં મોહન, આય લેત હો ટકર.	મીં ૦	૧
નીર ભરત નિત કરત હો નટવર, જમુનાકે તટ જકર.	મીં ૦	૨
પરનારી દુરઘટ હે પ્રીતમ, નહી ખાની કહું સકર.	મીં ૦	૩
અધ્યાનનંદ કહે લે જઈ હું, જસોમતિકે ઢીંગ પકર.	મીં ૦	૪

પદ ૨૧૮૪ મું-રાગ સોરઠ.

સુન માત જશોદા ગોરી, સું તેરે લાલ અંગુઠી ચોરી.	સું ૦	ટેક.
કરત રસોઈ અપને કરતે, કાઠી ધરી એક ઠોરી;		
કહા જાનું કહા કરકે માઈ, નજર ચોરાઈ મોરી.	સું ૦	૧
લછન તેરે નવલ લાલકે, મેં નહી જાનત ભોરી;		
લોકે સટક ગયો લરકનમેં, કર કર વાત ઠગોરી.	સું ૦	૨

* “લગી” ઇતિ પાઠાતર.

નિત નિત ઘરમે પેઠકે, માંખન લેત જોરાજોરી;
બ્રહ્માનંદ કહે યાકી લીલા, એસી લાખ કરોરી. સુ ૦ ૩

પદ ૨૧૮૫ મું.

સુત એસે કામ ન કીજે, સુ ૦ છાની વસ્તુ ન કબહુ લીજે. સુ ૦ ટેક.
અપને સુતકુ કહત જશોમતી, પર ઘર પગ ન ધરીજે;
લાજ જાત દેખત લોકનમે, સુને તો રાજા ખીજે. સુ ૦ ૧
અપને ઘરમે કમી ન મહીકી, જ્યું ભાવે ત્યું પીજે;
સુંદર શ્યામ અંગુઠી યાકી, હસકે પાછી દીજે. સુ ૦ ૨
તુમ છોટે અખતે કૃત એસે, કહો કુન લોક પતીજે;
બ્રહ્માનંદ કહે તેરે કારન, કન્યા કહાં માગીજે. સુ ૦ ૩

પદ ૨૧૮૬ મું.

યહ બોલત ગ્વાલન જુઠી, ય ૦ મૈયા મે નહી લીન અંગુઠી. ય ૦ ટેક.
મૈયારી મસ્તાન લઈહિ, લરન લરનમે હુંડી;
રાર ઠરનમે રસના યાકી, કળુ હોત ન કુંડી. ય ૦ ૧
જોખન ધનકે જોર જનાવત, રહત નિશદીન રુઠી;
છોટો દેખી ડરાવત મોકું, દેવત ગાલ અપુઠી. ય ૦ ૨
કુન જાણે યાકી કુન લે ગયો, ઉઘત ઉઘત ઉઠી;
બ્રહ્માનંદ કહે નહી માનો તો, ખોલ દેખ લો મુઠી. ય ૦ ૩

પદ ૨૧૮૭ મું.

સખ કહતહે જુઠં કનૈયા, સ ૦ સાચી મત માનો તુમ મૈયા. સ ૦ ટેક.
મોહન ચોર અંગુઠી મેરી, સો દીની હલવૈયા;
સખ દેખત હલવાઈ પાસે, લીની શેર મીઠૈયા. સ ૦ ૧
જાય મીઠાઈ દીની લરકનકું, વે સખ કહત ખવૈયા;
જો મે યામે જુઠં કહું તો, પૂછ દેખ બલ ભૈયા. સ ૦ ૨
નામ નિશાન સહીત ઉન દીને, ચોર ઠહાન ઠહરૈયા;
બ્રહ્માનંદ કહ્યો હસી જસોમતી, અખ નહી એસી કરૈયા. સ ૦ ૩

પદ ૨૧૮૮ મું-રાગ સોરઠં.

એક સમે હરિ વનમાં, ઉભા વેણુ વાય રે. ટેક.
લઈ મટુકી ગોપિકા, મહી વેચવા જાય રે. ઉ ૦ ૧
જેહને તે મેળાપ થયો, વનમાં એકાંતે રે;
ગોપી સાથે ગુંજ કરી, ખાંતીલે ખાંતે રે. ઉ ૦ ૨

રસ ભરી રંગ રાડ થઈ, વૃન્દાવનની વાટે રે;
 રાધિકાને રોકી રહ્યા હરિ, દાણુને માટે રે. ઉં ૩
 રોષ ભરાણી રાધીકા, બોલી વેણુ અટારાં રે;
 તે માથે મારે નાથજી, માર્યા મેણલાં સારાં રે. ઉં ૪
 રહામરહામો સવાદ થયો, એકાંત ઠેકાણે રે;
 એ લડાઈની વાત, બ્રહ્માનંદ જાણે રે. ઉં ૫

પદ ૨૧૮૮ મું.

પુછુ હું તુને પ્રેમદા, શું છે નામ તારુ રે. ટેક.
 ચોરટી નારી તે ચોરું, છે દાણુ અમારુ રે. શું ૧
 તું ગોવાલણી મદની માતી, ચોરી જાતી દાણુ;
 મહી લીધા વિના આજ મેલું તો, નંદબાવાની આણુ. શું ૨
 આવ એરી તુને કહું છું ગોરી, ચોરી આવી શીશ;
 કુડાં બોલી કેમ કરે છે, રીતની વાતે રીસ. શું ૩
 તું ધૂતારી નાર ઠગારી, જાણું છું તારાં કામ;
 આજ ઘણે દહાડે હાથ આવીતે, હું મનની પૂરીશ હામ. શું ૪
 ગામની રહેતલ શુજરી તારે, એવડો શો અહકાર;
 બ્રહ્માનંદ કહે વાર લાગે છે, મહીનું માટ ઉતાર. શું ૫

પદ ૨૧૮૯ મું.

નિર્લજ છોરા નંદના, હુથી ફર રહેજે રે; ટેક.
 મુખમાંથી તું વેણુ અલ્યા, સમજીને કેહેજે રે. હું ૧
 નંદ રાજા કેદી થયો, એની કુણુ માને છે આણુ;
 આહીરના છોરાને અલ્યા, શે પાંતીનું દાણુ. હું ૨
 ઝાઝું બોલી શું જણાવે છે, પોતે પોતાનું માપ;
 કેને અલ્યા તું ચોરટી કહે છે, ચોર તું ને તારો બાપ. હું ૩
 સારી પેટે હું તુજને જાણું, જાણું છું તારી જાત;
 આજ પછે જો એમ કહું તો, જાણીશ મારી વાત. હું ૪
 પારકે ઘેરે પેટ ભરે છે, પેટુડીયાની પેર;
 બ્રહ્માનંદ કહે ચોરવા જેવું, શું છે તારે ઘેર. હું ૫

પદ ૨૧૯૦ મું.

ધીરી રહે ધૂતારડી, હવે જાઈશ મેલી રે; ટેક.
 વાટ જોતાં વનમાં મળી, છે આજ અકેલિ રે. હું ૧

નંદખાવાની નિદા કીધી, હે કે ખીજ કેયે;
એ ગુન્હામાં રોળ કરુ હું, તે તું ઉભી ન્યે. હ૦ ૨
હું તો રાજ આઘ જુગાદી, લઈશ દાણ નચિત;
તું શું જાણે ગુજરી ઘેલી, રાજદુવારની રીત. હ૦ ૩
આણુ દાણના ધણી અમે છું, દેશપતિ દેસોત;
દાણ ચોરીમાં તુજને રાખીશ, મહી મટુકી સોત. હ૦ ૪
મદની માતી શું મરડાય છે, શું હલાવેછ ડોક;
પ્રદ્ધાનન્દ કહે મેલ બડાઈ, બાપ તારો મારો લોક. હ૦ ૫

પદ ૨૧૯૨ મું.

કુંભુ છે છોરા જાતનો, બોલે છે વાત આવી રે, ટેક.
હાથ આંચો તો હમણાં, આપીશ દાણ ચુકાવી રે. બો ૧
હું બેટી બખુભાણી કહાણુ, તારો મારે શું ભાર;
કંસના રાજમાં નંદ સરીખા, હશે લાખ હજાર. બો ૨
દાણ શોભે દરબારમાં ઘેલા, જેને ઘેરે રાજ;
તું ગોકુલમાં ગાયું ચારી, કરે પોતાનુ કાજ. બો ૩
શીઢ જોયે અલ્યા નંદના છોરા, તારે એવડી તાણ;
મથુરાથી નાશી આંચો આંહી, માગવા લાગ્યો દાણ. બો ૪
રેહે પોતાની રીતમાં પાધરો, જાણિયે છિયે તારી જાત;
પ્રદ્ધાનન્દ કહે મોટો થાશે, એમાંથી ઉતપાત. બો ૫

પદ ૨૧૯૩ મું.

જોર વધું તારુ ગુજરી, તું તો બલે ભરાણી રે; ટેક.
હું ઝાઝું કેહેતો નથી, મારી રૈયત જાણી રે. તું ૧
છકી ગઈ તું છાસનિ, પીતલ બુદ્ધિ થોડી રે;
રાજની રીતમાં શું જાણે, તું લોકની છોડી રે. તું ૨
મનમાં તારે માનનિ ઝાઝો, દોલતનો છે દોડ;
આજ તારા હું આ ઠેકાણે, કરીશ પૂરાં કેડ. તું ૩
મોટા સાથે માન ન રાખીયે, રેહેવું જેની છાંય;
કંસનો હું વશ કાઢીશ, થોડા દહાડામાંજ. તું ૪
બળમાં એલી શું બોલે છે, કાટે મોઢે ફેલ;
પ્રદ્ધાનન્દ કહે કેદી થયો એલી, તારો બાપ પટેલ. તું ૫

પદ ૨૧૯૪ મું.

જા વુઢો તું પાધરો, આવું શાને બોલે રે; ટેક.
નંદના ઘરનુ કામ મેલી, શાને રમતો ડોલે રે. આ ૧

હું તો પીતલ છાસની, પણ તારે ઘરે બહુ દુધ;
 કામ ઠેકાણા બહોણા તું તો, તે તુને નહી સુધ. આં ૨
 વાતની વાતમાં વાવીએ નહી, અલ્યા આજુ બોલીને ઝેર;
 અમને શી ઓશીઆળ દેખાડે, છે તું મોટો તારે ઘેર. આં ૩
 હું તો છોડી લોકની ત્યારે, તું ક્યાંનો ભુપાળ;
 સમજી રહેને સૌ જાણે, તું ગાયુનો ગોવાળ. આં ૪
 મારા બાપને ઘેર પટેલાઈ, દીધી છે દરબાર;
 અક્ષાનંદ કહે એ સાથે, તારે એવડો તે શો ખાર. આં ૫

પદ ૨૧૮૫ મું.

બોલ માં આજુ બોલકી, હુંથી નહી ખમાય રે; ટેક.
 છેડ કરતાં રીસ ચડી, ત્યારે નહી સમાય રે. હું ૧
 આંખનો ચાળો ચોર તરેહનો, ચચળ તાર અંગ;
 મુખથી ઉપર મરડમાં બોલછ, ચિત્તનો બીજો રંગ. હું ૨
 દેને ચોર દાણુ અમારુ, ચોવટનું શું કામ;
 એમાંથી તો એવુ થાશે, જાણશે બાધુ ગામ. હું ૩
 દુધનુ મેહિલું તે દીધું મારે, ચિત્તમાં લાગી ચોટ;
 ગાય હુએ નવ લાખ જેને ઘર, તેને તે શાંની ખોટ. હું ૪
 તું ધૂતી સખ જગને ધૂત્યો, હુંનર કરી હજાર;
 અક્ષાનંદ કહે મુજને ધૂતતાં, લાગશે તુને વાર. હું ૫

પદ ૨૧૮૬ મું.

રહે રહે છોરા નિર્લજ, તું તો ખાઈશ ગાળ્યું રે; ટેક.
 કેમ મારે તું ઉપરે, નાખે છે અમથી આળ્યું રે. તું ૧
 શીઠ જોયું મારી અંખીયાં સામું, શીઠ જોયું માર અંગ;
 બીજામાં તો ખોટ કહાડે પણ, ન મળે તારો ઢગ. તું ૨
 ગાયો જોઈને ગરવે લરાણો, લોકની મેલી બીક;
 આંખ તારી મુજમાં ખુતી, તારા ચિત્તનું ન મળે ઠીક. તું ૩
 નહી તારે ઘેર દેશ દીવાની, નહી તારે ઘેર રાજ;
 કારમો તું દાણી થયો, દાણુ માગતાં ન આવે લાજ. તું ૪
 એ ગાયો તો નંદ આહીરની, નાવે તારે હાથ;
 અક્ષાનંદ કહે મથુરાથી તું, શું લાગ્યો તો સાથ. તું ૫

પદ ૨૧૮૭ મું.

કેમ અલી તું નથી માનતી, દીસે નિર્લજ નારી રે; ટેક.
 હજી તો તારા મનમા દીસે, આમળો ભારી રે. દી ૧

તુને ઝાઝુ શું કહીયે, તારે લાજ મળે નહી લેશ;
એકલી જોને વનમાં આવી, શીશ સમારી કેશ. દી૦ ૨
છો કુમારી ને પ્રાક્રમ ભારી, ઝોળખી મે તુને આજ;
મહીતુ મિષ લઈ નીકળી તું તો, કરવા ખીલું કાજ. દી૦ ૩
રીત મારી તો હું ન મેલું, ઠર તું કેટી ઉપાય;
દાણુ અમારુ દીધા પછે, મન માને ત્યાં જાય. દી૦ ૪
હાથ બળવીને કહું છું તુને, સુધી સાચી વાત;
બ્રહ્માનન્દ કહે આજ તો તારે, રહેવું પરશે રાત. દી૦ ૫

પદ ૨૧૯૮ મું.

સમજીને જાને છોકરા, લે માં નામ મારુ રે; ટેક.
એમાંથી ઉઠી જાશે અલ્યા, ખોરડુ તારુ રે. લે૦ ૧
જેઈ વીચારી બોલજે, મારે વાંસે જખરી વાર;
નદ સોતું તારુ કુટુંબ આલી, મંગાવું દરબાર. લે૦ ૨
એમાંથી તો તુજને જોજે, મળશે અઝો માલ,
આજ હું જીવતી ઘેર જાઉં તો, કહીશ વાતું કાલ. લે૦ ૩
હું તો તારા બાપને જાણુ, જાણુ છું તારી માત,
નિર્લજ નિર્લજ કેમ કહે છે મુને, નિર્લજ તારી જાત. લે૦ ૪
તુ જાણે છે મુજ સરીખો, કોઈ નથી જગમાંધ;
બ્રહ્માનન્દ કહે તુ જેવા મારે, ગોવાળિઆ ચારે ગાય. લે૦ ૫

પદ ૨૧૯૯ મું.

ઘેલી જાતની ગુજરી, બોલમાં વણુ વીચાર્યું રે; ટેક.
નીચે જાણે નહી થાયે, કાંઈ તારું ધાર્યું રે. બો૦ ૧
શુદ્રની થઈ છોકરી આવા, બોલ માં મોટા બોલ;
મુખ બોલતાં મેં કીધો, તારી વાતમાં તારો તોલ. બો૦ ૨
તુ જાણે છે કંસ મોટો, પણ હું ન જાણું ભાર;
દાણુ અમારુ દઈને સુખે, કરજે જઈ પોકાર. બો૦ ૩
તું જાણે છે હું જેવી કોઈ, નથી જગમાં નાર;
તું જેવી બહુ દાસિયું મારે, પાણી ભરણુ હાર. બો૦ ૪
તું કહું મારું કુટુંબ આલી, મંગાવું દરબાર;
બ્રહ્માનન્દ કહે વાંધો તારે, ઘરે જવામાં વાર. બો૦ ૫

પદ ૨૨૦૦ મું.

આલ્યો જાને છોકરા, શું છે ભાર તારો રે; ટેક.
તારે કીધે મહી મટુકી, નહી ઉતારું રે. શું ૦ ૧

નાને મોઢે નિર્લજ છોરા, બોલ માં મોટી વાત;
 કંસની ખીકનો ભાગ્યો તું, આંહી આવ્યો તો અધરાત. શું ૦ ૨
 તે તું કહે છે કંસનો મારે, મનમાં ન મળે ભાર;
 જેની ખીકે મેલી આવ્યો, પોતાના ઘરખાર. શું ૦ ૩
 ભુતલાચું કે ભાંગ ખાધી, આવો આકળો થયો કેમ આજ,
 તારા પાપમાં નંદ જશોદાની, લોકમાં જશે લાજ. શું ૦ ૪
 હું તારા નથી હાથમાં બેઠી, નથી તારી ઓશિયાળ;
 અક્ષાનંદ કહે છેડ કરીશ તો, ખાધશ ઝાઝી ગાળ. શું ૦ ૫

૫૬ ૨૨૦૧ મું.

છાની રેહુને ચોરટી, દીઠો કસ તારો રે, ટેક.
 મછરાંની પેઠે મારી નાખીશ, સાંજ સવારો રે. દી ૦ ૧
 એ ગુન્હે તો અલગો એલી, ખમશે તારો પડ;
 માંડ મળ્યો તે હું ન મેલું, દાણ ચોરીનો દંડ. દી ૦ ૨
 બોલતી ચાલતી કસ રાજની, ખીક દેખાડે છે બોત;
 એક ઘડીમાં ઉડાડી મેલું, સેના હાથી સોત દી ૦ ૩
 જોર વીના તે જીલે ઝાઝું, બોલી કીધું વેર,
 હાથ આવી કેમ જાઇશ હવે, મેલ્યા વીના ઘેર. દી ૦ ૪
 કુણુ રાજનો ભાર લેખે એલી, હું તો છું ભગવાન;
 અક્ષાનંદ કહે ઘેર જાવું હોય તો, મેલી દેને માન. દી ૦ ૫

૫૬ ૨૨૦૨ મું.

જારે છોરા જીઠા, તુંથી કુણુ બોલે રે; ટેક.
 આવા ગેળના ડીંગ મારે છે, શાને ઓળે રે. તું ૦ ૧
 તે રુઠો વેપાર માંડ્યો, તેનો નફો જડશે લાભ;
 આવી વાત કરે છે તે, તૂટી પડશે આભ. તું ૦ ૨
 જો જો ભાઈઓ લોકમાં ચાલ્યું, વચમાંથી તોફાન;
 બાપ ને મા બે બાન પડ્યાં, તેનો પુત્ર થયો ભગવાન. તું ૦ ૩
 સાંજ સવારે હેરણાં હેરે છે, ઘેરે છે આવી ઘાટ;
 કહે કુણે લખી કાગળ આપ્યો, વનમાં રોકે વાટ. તું ૦ ૪
 જેને તેને કેડે દોડે છે, કરે છે ઝાઝી જેલ;
 અક્ષાનંદ કહે નહીં ચાલે તારા, મારે આગે ફેલ. તું ૦ ૫

૫૬ ૨૨૦૩ મું.

તું શું જાણે વાત, તારી જાત નીચી રે; ટેક.
 મહી તારું માંકડાંને સર્વે, નાખીશ વહેથી રે. તા ૦ ૧

વારે વારે વઢતાં લે માં, નહજીનું તું નામ;
 ગોકુલમાથી ગુજરી તારા, આપનું ટળશે કામ. તા૦ ૨
 આંખ ચડાવીને આકરી બોલેછ, ઝાઝુ જણવે ભેર;
 ઠરઠ કાઢીને ઠાવકી હું તુંને, કરીશ પાધરી દોર. તા૦ ૩
 કહે તારો હવે કુણુ ધણી, તું આવી ઝલાણી બાંન;
 બીજની તો વાત રહી, હું તારો તો ભગવાન. તા૦ ૪
 લાલચ હોય બે ઘેર બવાની, તો મનનો મેલ મરોડ;
 પ્રદ્ધાનનંદ કહે મુજ આગે, તું રહે ઉભી કર બેડ. તા૦ ૫

પદ ૨૨૦૪ મું.

મહી લીધાનું મન થયું, મુને ભેધ અકેલી રે; ટેક.
 ચોરો આવ તો ચૂકવી આપું, દાણની થેલી રે. મુ૦ ૧
 બોલતો એવડું બળ દેખાડેછ, સહીશું ના તારે સાથ;
 એવો મોટો શું થયો જે, હું બેડુ તુંને હાથ. મુ૦ ૨
 નંદના નામમાં એવડો અલ્યા, શો ગરી ગયો માલ;
 આ આંખે મે એને દીઠો, ગાયો ચારતો કાલ. મુ૦ ૩
 તીખા બોલા આજ તુંને, કરીશ હું હેરાન;
 હાથ વળામણ આવ ચોરો, પછે થા મારો ભગવાન. મુ૦ ૪
 ગોકુલ ગામની ગોપીયુંને, અલ્યા તે મનાવી હાર;
 પ્રદ્ધાનનંદ કહે કોય મળી નથી, હું જેવી તુંને નાર. મુ૦ ૫

પદ ૨૨૦૫ મું.

બાણું છું તુંને જીઠડી, એલી બોલ માં ઝાઝુ રે; ટેક.
 અંગ ભર્યું અવળાધથી, તારુ રોમ ન સાજું રે. એ૦ ૧
 માણસની પેઠે દાણ માંગ્યું, મેં તુજ પાસે બહુ વાર;
 વાતમાં તું સમજી નહી, તુંને લાત તણો અધિકાર. એ૦ ૨
 કરગરીને મેં કહ્યું જે, દે અમારું દાણ;
 નારી મૂરખ ઢોલ નગાર, કુટયુજ આવે કામ. એ૦ ૩
 મેં બણ્યું મારા લોકની છોડી, કયાં દેખાડુ ત્રાસ;
 તું સુધી બળમાં ભરાણી, કરવા માંડી હાસ. એ૦ ૪
 સારી પેઠે શીખામણ આપી, મેલીશ પાછી ઘેર;
 પ્રદ્ધાનનંદ કહે બેને ઉભી, થારો લીલા લેહેર. એ૦ ૫

૫૬ ૨૨૦૬ મું.

છોટા ખોટા છોકરા, શીખ્યો વાત મોટી રે; ટેક.
 વેગળો રહેજે મુજથી, નહીં તો ખાઇશ સોટી રે. શી૦ ૧
 હું તો તારા લોકની છોડી, તું મારો સરદાર;
 કંસ બિચારો ક્યાંઈ જાશે, હવે મેલી રાજદાર. શી૦ ૨
 પ્રાક્રમ ન મળે પીડમાં, ત્યારે બોલ મોટે શું હોય;
 ત્રણ ભુવનમાં નથી મુને, લૂટવાવાળો કેય. શી૦ ૩
 દાણ નહીં આપું દોકડો, આમે ખોટી થાઇશ કામ;
 તું મુને અલ્યા ત્રાસ દેખાડીને, રહીશ કેને ગામ. શી૦ ૪
 હું તારાં હલાણુ જોઈને, જાણું છું મનમાંથી;
 અક્ષાનંદ કહે મોડું વેહેલું, નહને સારુ નાંય. શી૦ ૫

૫૬ ૨૨૦૭ મું.

છોકરી તારા મનમાં, તું તે શું જાણે છે રે; ટેક.
 બોલતાં ચાલતાં વાતમાં, તું અહંકાર આણે છે રે. તું૦ ૧
 તુંકારો દઈ બોલિયે તેને, જે હોય પોતા તોલ;
 મુજ આગે તું શા લેખામાં, બોલજ આવા બોલ. તું૦ ૨
 મારો મહિમા અક્ષા જાણે, શિવ જાણે કે શેષ;
 નારદને સનકાદિક જાણે, ઈન્દ્ર જાણે કાંઈક લેશ. તું૦ ૩
 હું સારુ તો તપ કરે કંઈ, જોગી વનમાં જાય;
 આસનથી ઉઠે નહીં નીત, બેઠા ધ્યાન લગાય. તું૦ ૪
 તુજને ક્યાંથી શુદ્રની છોડી, બોલવું મારે સાથ;
 અક્ષાનંદ કહે તે ભરી અલી, આલ સગાથે બાથ. તું૦ ૫

૫૬ ૨૨૦૮ મું.

મારગ જાને મુજથી, તારે કામ શું છે રે; ટેક.
 બળમાં આવો શાને બોલે, સાદ ઉચે રે. તા૦ ૧
 તું રુડો તો નંદને રુડું, ભુંડો તો નંદનાં ભાગ્ય;
 વનમાં આવી વાટમાં ઉભો, તારે મારે શો લાગ. તા૦ ૨
 અમે તે જાતનાં ગુજર કહાવીએ, તું જાતે આહીર;
 સૌ રાજની વાડમાં રહીયે, શાને તાણુછ ચીર. તા૦ ૩
 કહું છું અલ્યા મેલ કેડો, છેડો મારો છોડ;
 દાણુને નામે દોકડો નાપું, કરને ચાળા ફોડ. તા૦ ૪

તું કહે છે હું સૌને સ્વામી, એ મોહું અંધાણ; તા૦ ૫
બ્રહ્માનન્દ કહે પોતે પોતાના, તું કરે વખાણ.

૫૬ ૨૨૦૮ મું.

જે વીચારીને ગુજરી, તારી જાત ખોટી રે; ટેક.
કામ તો તારાં અતિ મોટાં, દીઠામાં છોટી રે. તા૦ ૧
રંગ ભરી અતિ છે રૂપાળી, સુંદર દીલે સાજ; તા૦ ૨
જે જોઈએ તે છે તારે પણ, એક મળે નહીં લાજ.
હું કેને રહું વાસ એલી, સૌ રહે મારે રહેવાસ; તા૦ ૩
તારા આપ સરીખા મારે, બેઠા વાઢે ઘાસ.
તું કહે છે હું દાણ ન આપું પણ, લઈશ બ્યાજ સહિત; તા૦ ૪
કુણ મુને ભુંડો કહેશે, અલી લેતાં મારી રીત.
તું પાસેથી મેં ધારી છે, ધન લીધાની ધાંખ; તા૦ ૫
બ્રહ્માનન્દ કહે હું ડર નહીં, એમ ચડાવે આંખ.

૫૬ ૨૨૧૦ મું.

વુઠો જાને વાટમાં, આહીં કોણ બોલાવે રે; ટેક.
કપટી છોરા કુડીયા, તુને લાજ ન આવે રે. આ૦ ૧
તું સરીખો દીકરો જોઈને, ન્યાલ થયો હવે નંદ; આ૦ ૨
સાંજ સવારમાં ઘર ખોવાનો, તે માણ્યો છે ફંદ.
અમને તું ન ઓળખે, અમે નાત તણાં સરદાર, આ૦ ૩
તારા આપ સરીખા મારે, પાડાના પાનાર.
મુને તો દીઠી લાજ વીનાની, તું તો લાજનો કોટ; આ૦ ૪
પરનારીનાં બુવે પગેરા, એ તારે નહીં ખોટ.
હું ડર નહીં તુજથી શાને, કાઢછ આંખું રે; આ૦ ૫
બ્રહ્માનન્દ કહે મહી ન આપું, સાટે ઢોળી નાખું રે.

૫૬ ૨૨૧૧ મું.

એવાં એવાં વેણ સુણી, વહાલો હસવા લાગ્યા રે; ટેક.
હેત કરી હૈંડામાં લીડી, આવી આઘા રે. ૧૦ ૧
રીસ ટળી ને રીઝ થઈ, રાણી રાધિકા સાથે રે; ૧૦ ૨
બહુ પ્રકારે બોલાવી, હસી અલી હાથે રે.
પાથે લાગી પ્રેમદા, હેતેશું હરિને રે; ૧૦ ૩
પ્રેમથી ઝાઝું મહી પાચું, મનુવાર કરીને રે.

કહાને કહ્યું તે રાધીકા કીધું, રાધા કહ્યું તેમ કહાન,
 ગુણવંતે ગોપીને કીધી, રસમાંહીં શુભતાન. ૧૦ ૪
 આનંદ વાધ્યો એક થયાં, પ્રીતમ ખ્યારી રે,
 ભેડ રંગીલી ઉપરે, બ્રહ્માનંદ વારી રે. ૧૦ ૫

પદ ૨૨૧૨ મું-રાગ કેરબા.

પનિયાં ભરનદો ખ્યારે, પનિયાં ભરનદો ખ્યારે. ટેક.
 મગ વિચ આય ખડે મનમોહન, કહા મનમાંહીં વિચારે;
 ક્યું તુમ એસી અટક કરત હો, નહીં કછુ રાજ તુમારે. ૫૦ ૧
 નિત્ય નિત્ય આયકે છેડ કરત હો, યા જમુનાકે આરે;
 નંદબાવાકો કરજ માગનો, નહીં કછું પાસ હમારે. ૫૦ ૨
 હમ જાનત તુમ જેસે જગમેહી, કોઈ ન આન ઠગારે;
 જેસે બાહર શ્યામ દિખાત હો, તેસે અતર કારે. ૫૦ ૩
 એ કૃત તુમરો રહે ન છાનો, માનો નદ્દુલારે;
 બ્રહ્માનંદ કહે જસોમતિકું, સખ કહેગે વિસ્તારે. ૫૦ ૪

પદ ૨૨૧૩ મું.

કહાન ફેરી ગગરીયાં મેરી, કહાન ફેરી ગગરીયા મેરી. ટેક.
 જસોમતિકુ મીલ કહત ગ્વાલની, સુંન મૈયા ચિત દેરી,
 ગેલ પયોં અખ લાલ તિહારો, બ્રજ કેઇ ભાત વસેરી. ૪૦ ૧
 ઘરમે આયકે બોલત ગારી, રોકત ટોકત શેરી;
 વનમે જાઉં તો છોરા લેકે, આય લેતહે ઘેરી. ૪૦ ૨
 જમુના નીર ભરન નહિ દેવે, કરત હે રાર ઘનેરી;
 યાકે ડર ગોકુલ તજિ જૈહું, સુંન મૈયા સું તેરી.* ૪૦ ૩
 વાતનસે કરી રાર બુઝાઈ, ગોપી ગીરધર કેરી;
 બ્રહ્માનંદ કહે નદ રાની, હરિ મુખ દેખી હસેરી. ૪૦ ૪

પદ ૨૨૧૪ મું.

હરિ નાહક જોર ન કીજે, હરિ નાહક જોર ન કીજે. ટેક.
 બહુત અબેર ભઈ મનમોહન, સાસુ નણ્દ મોરી ખીજે;
 જોર જોરાઈએ દાન મહીકે, લેનો હોય સો લીજે. ૬૦ ૧
 કબકે દાની ભયે તુમ ખ્યારે, નઈ રીત ન કરીજે;
 પૈસો ટકો ન પાસ હમારે, પાવે સો મહી પીજે. ૬૦ ૨

નહિ રાજા તુમ કોઉ દેશકે, સમજ વિચાર કહીજે;*
 દાન છોડકે નહ મહુરકી, ગૌવનકું ચારીજે. હ૦ ૩
 હમ તમરી પરવાહુ ન રાખે, નૃપકે વાસ વસીજે,
 પ્રદ્યાનંદ કહે રહો છાને, દાન નહી હમ દીજે. હ૦ ૪

પદ ૨૨૧૫ મું.

હરિકું રાધે નાચ નચાવે, હરિકું રાધે નાચ નચાવે. ટેક.
 પાવનમેં નેપુર કરી દીને, કર ચુરી ઠહુરાવે;
 મીલકે જુથ સમે વ્રજનારી, લાલકુ ખ્યારી બનાવે. હ૦ ૧
 કછનિ કંબરીયાં ફૂર બહાયકે, લે લેંધો પહિરાવે;
 પાઘ ઉતાર ઓઢાઈ ચુંનરીયાં, નેનન કાજર લગાવે. હ૦ ૨
 માંગ સમાર લાલ દે બિંદી, કર ગ્રહી તાલ શીખાવે;
 રાધે રાધે કહાન કહાન કહી, નચવત તાન મીલાવે. હ૦ ૩
 રૂપ બનાય લગાયકે ધુધટ, જસોમતિપે લે જાવે;
 પ્રદ્યાનંદ કહે તેરે સુતકું, એહિ કુવરી પરનાવે. હ૦ ૪

પદ ૨૨૧૬ મું-રાગ પરજ.

અમે કહો વ્રજમાં કેમ રહીયે, મૈયાં રે તારો લાલ અટારો. ટેક.
 રાત દીવસ મારી કેડ પડ્યો છે, અમે કેટલુંક આવીને કહીયે. મૈં ૧
 ચોરી કરે મારા ઘરમાં છાનો, તો દહાડીનુદુઃખ કેમ સહીયે. મૈં ૨
 જેલ કરે જમુનાજીને આરે, તો આવી બાજે મારે મહીયે. મૈં ૩
 પ્રદ્યાનંદ કહે ગોકુલ મેલી, કહો તો મથુરામાં જઈયે. મૈં ૪

પદ ૨૨૧૭ મું.

મારી આજ કરે શીદ આવી, એને રે તમે વારો જશોદા. ટેક.
 પાણીડુ ભરતા પાલવ ઝાલે, છાંની વાત નહિ છાવી.† એં ૧
 મારગ જાતાં મહીડુ લૂટે, છોરાને સાથે બોલાવી. એં ૨
 તમારી આગે સાચો થાવા, વાતુ કરે છે બનાવી. એં ૩
 પ્રદ્યાનંદતણે એ વહાલે, અમને તે હાર મનાવી. એં ૪

પદ ૨૨૧૮ મું.

બેઈ મૂર્તિ મનોહર તારી, માવારે મારાં નેણાં લોભાણાં. ટેક.
 પાઘડલી ઉપર શોભે છે, નવલ કલગી અતિ સારી. માં ૧
 હેત કરી હૈડા ઉપર રાખુ, પેહરાવું મોતીનિ માળા ભારી. માં ૨

* “રહીજે” ઇતિ પાઠાતર † “પાડનમેં” ઇતિ પાઠાતર અર્થ પગમા ‡ આ વાત
 કર્ઈ છપી કે એકાતની નથી પણ બધાને ચાહન છે

બ્રહ્માનંદકાવ્ય.

અતિ શોભે છાતિ ઉપડતિ, ચાલ જગતથી ન્યારી. માં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે સરવસ લઇને, તમપર નાખું વારી. માં ૪

પદ ૨૨૧૯ મું.

તારી લાવણ્યમાં લેવાણી, વહાલારે મારા નવલ વિહારી. ટેક.
મૂર્તિ મનોહર જોઇને તારી, ભૂલી હું ભરવુ પાણી. વ૦ ૧
પૂરણ ચંદ સરીખુ મુખડું, બુકુટિમા ભરમાણી. વ૦ ૨
છોગલિયે ચક્ર્યૂર થઈ છુ, ડોલરીયા મજ દાણી. વ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે જોઇ તારાં નેણાં, વેણાંમા વેધાણી. વ૦ ૪

પદ ૨૨૨૦ મું-રાગ જગલો.

દેખરે સખી યહ નહકો છોરો, ઇતઉત ડોલત બોલત ગારી. દે૦ ૧
મે જલ જમુના ભરન ગઈતી, સખ મિલી સગ લિયે મજનારી. દે૦ ૨
આય અચાનક મગ વિચ ઠાડો, બાંધ્યાં મરોરકે ચુનર ફારી. દે૦ ૩
મસ્ત ભયો કછુ કહેણુ ન માને, લોક લજ્જા સખાહિ ધને ટારી. દે૦ ૪
બ્રહ્માનંદ કહે કર પકરત, ઝગરત જોર જનાવત ભારી. દે૦ ૫

પદ ૨૨૨૧ મું.

બરજ રહિ બરજયો નહિ માનત, ગેલ પયોં મેરે નંદુલારો. બ૦ ૧
મગ બિચ આય કરત મન ભાયો, રોકત ટોકત સાંજ સવારો. બ૦ ૨
ઝગરત હે નીત જોર જનાયકે, આયકે બંધ કરે જલ આરો. બ૦ ૩
લોક લજ્જા મરજાદ ન માનત, જાનત શક નહિ મતવારો. બ૦ ૪
બ્રહ્માનંદ કહે કહાં વસીયે, ગેલ ન છોરત કહાનક કારો. બ૦ ૫

પદ ૨૨૨૨ મું.

કાહેકું જોર જનાવત છોરા, રોડી તેરી મે તો નાહિ રહુંગિ. કા૦ ૧
નિશદીન છેરહિ કરત હમારી, ગારી તેરી અખ મે ન સહુંગિ. કા૦ ૨
તેય પકર દરબાર લે જાઉ, કરસે મુરલિયાં મેં ખેચ લહુંગિ. કા૦ ૩
માટ લિયે શિર દુધ દહીકે, વાટ રુ ઘાટ નિરશક વહુંગિ. કા૦ ૪
બ્રહ્માનંદ જસોમતિ માતકુ, જાય ઘરુ સખ ખાત કહુંગિ. કા૦ ૫

પદ ૨૨૨૩ મું.

જમુનાકે તીર મેં આજ સખીરી, નીર ભરન ચલ ગઈતી અકેલી. જ૦ ૧
અંગપર ચુનર નવરંગ ઓઢકે, સગ ન દુસરી કોઉ સહેલી. જ૦ ૨
મોર દંધ ગ્રહકે મેરી બાંધ્યાં, ફોર દંધ જલ હેલ ભરેલી. જ૦ ૩
મગ વિચ રાકકે મને મસ્તાને, નંદકે કહાન હેરાન કરેલી. જ૦ ૪
બ્રહ્માનંદ કહે યહ લરકે, મનકો ભાયો કરકે મોય મેલી. જ૦ ૫

પદ ૨૨૨૪ મું-રાગ જંગલો.

કુન દેખાવે પ્યારા, છેલા નટવર નંદુલારા, સલુના કું ૦ ટેક.
 યા કારન મે ફીરત દીવાની, જીવન પ્રાણ હમારા. સ૦ ૧
 મોર મુગટ પીતાંબર પેરે, નેન કમલ વશીવારા. સ૦ ૨
 જલમે પેઠ નથ્યો અહિ કાલી, જીન ગોવરધન ધારા. સ૦ ૩
 પ્રદ્યાનંદ દરસ વિન વ્યાકુલ, પ્રેમ ફાંસ ગલ ડારા. સ૦ ૪

પદ ૨૨૨૫ મું.

મત રોકો હો કહાના, તુમ છેલ ભયા સો હમ જાના, ડગર મત ૦ ટેક.
 મેં જલ જમુના ભરન જાતહું, ક્યું તુમ કરત હેરાંના. ડ૦ ૧
 લાજ મરજાદ કધું નહિ જાનત, જોર ભયા મસ્તાના. ડ૦ ૨
 બડી બડી ખાત કહત હો મુખસે, દેખતમેં હો નાના. ડ૦ ૩
 પ્રદ્યાનંદ કહે કહું સાચિ, ચૂપ કરકે રહો છાના. ડ૦ ૪

પદ ૨૨૨૬ મું.

જી ન બોલો હો ગારી, છેલા છાડો હો ગેલ હમારી, મોહન જી ૦ ટેક.
 જખ દેખુ તખ જમુનાકે તટ, ઠાડે સાંજ સવારી. મો ૦ ૧
 ગ્વાલ બાલ સગ લે નીત આવત, ધૂમ મચાવત ભારી. મો ૦ ૨
 માત જશોદાકે ઢીંગ બકર, કહુંગી મેં વાત તિહારી. મો ૦ ૩
 પ્રદ્યાનંદ કહે કીત જધયે, પ્રેમ ફાંસ તુમ ડારી. મો ૦ ૪

પદ ૨૨૨૭ મું.

ક્યું કરતા વે જોરા તે તો, નંદ મહરકા છોરા, નાહક ક્યું ૦ ટેક.
 ગેલ પયોં મેરી ધત ઉત ડોલત, બોલત વચન કઠોરા. ના ૦ ૧
 વાટ ઘાટ મેરી છેડ કરતહે, નિર્લજ નિપટ નિઠોરા. ના ૦ ૨
 જોલ કરત આરે જમુનાકે, ઠાડો હે નિશ ભોરા. ના ૦ ૩
 પ્રદ્યાનંદ કહે ચલ સીધા, દાવ લગત નહિ તોરા. ના ૦ ૪

પદ ૨૨૨૮ મું-રાગ જંગલો.

ગાગાર્યાં મોરી ફેરીરે, ગાગરીયાં મોરી ફેરી, ધનશ્યામરે શુભાની. ગા ૦ ટેક.
 સુદર તન ચંદન ખોર કીયે, ગજ ચલત ચાલ મસ્તાની. ગા ૦ ૧
 સગ ગ્વાલ બાલ દશ વિશ લીયે, મુખ કહત વાત તોફાની. ગા ૦ ૨
 નિત્ય સાંજ સવાર હેરાન* કરે, મગ રોકત હો કર દાની. ગા ૦ ૩
 પ્રદ્યાનંદ કહે શક નહો મનમેં, અહી લેત આય પહેચાની. ગા ૦ ૪

* ‘જેરાન’ એવો પાક પહેલી આવૃત્તિમા છે.

પદ ૨૨૨૮ મું.

મે કોસે કહું બતીયાં રે, મે કોસે કહું બતીયાં, મોરી બાંધયાં મરોરી. મેં ટેક.

મે જાત સખી મહી બેચનકુ, મોય પકર લઈ ધન દોરી. મેં ૧

મુરકાય ગઈ ચુરીયાં સજની, ગલ માલ મનોહર તોરી મેં ૨

નહી લાજ રખત ડર લોકનકી, નહી માનત કછુ બરજેરી. મેં ૩

બ્રહ્માનંદ કહત ધન મોહનને, મોકુ બહુત કરી નહી થોરી. મેં ૪

પદ ૨૨૩૦ મું.

મે તુમસે કીયા નેરા રે, મે તુમસે કીયા નેરા, મેરા નવલ વિહારી. મેં ટેક.

મે નટવર તુમસે નેહ કીયા, કુલ લોક લાજ વીસારી. મેં ૧

સુખદેન મનોહર શ્યામજિયા, છળી અધિક લગત મોય ખ્યારી. મેં ૨

નેનનમે રાખું જતન કરી, જ્યું અહી રાખે મની ધારી. મેં ૩

બ્રહ્માનંદ કહે નટવર રૂપ લખી, તન ધન મન ડારત વારી. મેં ૪

પદ ૨૨૩૧ મું.

શ્યામજિયે ચિત્ત ચોયોં રે, શ્યામજિયે ચિત્ત ચોયોં, મેરા મોરલી બજાઈ. શ્યાં ટેક.

મે સુતીથી સુખસેજ સખી, નિજ નવલ ભુવનકે માંઈ. શ્યાં ૧

વ્યાકુલ મોય કીની વસરીયાં, ધૂની સુનત ઉઠી અકુલાઈ. શ્યાં ૨

કછુ મત્ર ભરી થહ મોરલિયાં, સુની શ્રવન રહ્યો નહી જાઈ. શ્યાં ૩

બ્રહ્માનંદ કહે શ્યામ વિહારી જ્યું, ઠરી સાન તાન સુખ ગાઈ. શ્યાં ૪

પદ ૨૨૩૨ મું—રાગ જંગલો.

નવલ કનૈયા ચિત્તકો હરૈયા, નવલ કનૈયા ચિત્તકો હરૈયા. ટેક.

ગ્વાલ બાલ સખહી સગ લીને, વનમેહી ધેન ચરૈયા. કં ૧

મે જમુના જલ ભરન ગઈતી, કોઈ ન સગ મનૈયા. કં ૨

આય અચાનક મગ બીચ ઠાડો, કછુ મોય વાત કહૈયા. કં ૩

મોરલી સુનાય મગન કરી ડારી, બ્રહ્માનંદ સુખ દૈયા. કં ૪

પદ ૨૨૩૩ મું.

નવલ ગુમાની ભરન દે પાની, નવલ ગુમાની ભરન દે પાની. ટેક.

જમુનાકે તટ આય જહુપતિ, તુમ હોય બેઠે દાની. ગું ૧

તેરે કાજ નણુંદ મોય અગરત, સાસુ ફીરત રીસાની. ગું ૨

ચોર કોઈ નહી વસતહો વ્રજમે, ચોર મોકું પહીચાની. ગું ૩

બ્રહ્માનંદ કહે મીઠે તરૂકી, મૂર લેવત હો તાની. ગું ૪

૫૬ ૨૨૩૪ મું.

શ્યામ સહુના ફર ન હુના, શ્યામ સહુના ફર ન હુના. ટેક.
મોહન લાલ પીયા તેરી મૂર્તિ, દેખી ચડત રગ ફૂના. સં ૧
પ્રાણજીવન રગ મહોલ પધારો, કરીહુ ફૂલ ખીંચના. સં ૨
રેખે લાલ મનોહર નીકી, લાલ કમલ દગ ફૂના.* સં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે તેરી છળી બીન, સખ જગ લગત અલૂના.† સં ૪

૫૬ ૨૨૩૫ મું.

મૂર્તિ તિહારી લગતહે ખ્યારી, મૂર્તિ તિહારી લગતહે ખ્યારી. ટેક.
પેચદાર બંધી શીર પગીયાં, પહીરે હાર હબારી. તિં ૧
શોભિત સુંદર નવલ દુસાલો, અંગરખી ફૂલક્યારી. તિં ૨
એહી મૂર્તિકું દેખી અહોનિશ, મગન રહત વ્રજનારી. તિં ૩
બ્રહ્માનંદ કહત તેરી છળીકો, ધરત ધ્યાન ત્રિપુરાસી. તિં ૪

૫૬ ૨૨૩૬ મું-રાગ ધોળ.

મારા મહિરિયામાં હેલી, રસનો રંગીલો;
નિત્ય આવે છોગલા મેલી, રસનો રંગીલો.
દેખતાં ધોળે દહાડે, ૨૦ મુને સૂતી તુરત જગાડે. ૨૦ ૧
વળી અત્તર ચરચે અંગે, ૨૦ દૈ તાલી ગાવે સંગે. ૨૦ ૨
આભૂષણ સુંદર આણે, ૨૦ પેહેરાવી આપ વખાણે. ૨૦ ૩
સેથો ને માંગ સમારે, ૨૦ મારે નયણે કાજળ સાંરે. ૨૦ ૪
ચાલે છે કાલો કાલો, ૨૦ છે બ્રહ્માનંદને વહાલો. ૨૦ ૫

૫૬ ૨૨૩૭ મું.

નયણુંની ચોટ નાંખે, છેલ છોગાળો;
આલિંગન કરવા ધાંખે, છેલ છોગાળો.
આવીને ઉપર વાડે, છેં રંગીલી વેણ વળાડે. છેં ૧
મારા મનની સરવે બાણે, છેં તક રાખી આવે ટાણે. છેં ૨
ધરનાને ખબર ન પાડે, છેં કરી લટકાં પ્રીત લગાડે. છેં ૩
મુજ પાસે છાનો આવે, છેં જોલાવી કંઠ લગાવે. છેં ૪
બ્રહ્માનંદનો સ્વામી છળીયો, છેં એકાંતે આવી મળીયો. છેં ૫

૫૬ ૨૨૩૮ મું.

શું બાણું તે શું કીધું, લાલ લટકાળા;
મારુ ચિત્ત ચોરીને લીધું, લાલ લટકાળા.

સૂણી વંશી વનમાં તારી, લા૦ મેલ્યાં અહ કાજ વીસારો.	લા૦ ૧
તારા મુખની માયા લાગી, લા૦ મારે ભવની ભાવટ ભાંગી.	લા૦ ૨
મન મોહ બંધાણો મુજને,* લા૦ દેખી જીવું છું તુજને.	લા૦ ૩
તારાં લટકાં ખ્યારાં લાગે, લા૦ રહે આંખડીયાંને આગે.	લા૦ ૪
છે છબી અલૌકીક તારી, લા૦ જાયે અક્ષાનંદ અલિહારી.	લા૦ ૫

પદ ૨૨૩૬ મું.

મુને એકલડી વન જાણી, નંદને નાનડિયે;

નિર્લજ થઈ ચુનડી તાણી, નંદને નાનડિયે.

કાંઈ મનમાં શંક ન કીધી, નં૦ સૌ મણુતાં ગાળી દીધી.	ન૦ ૧
ધીંગાધયે ચોડે ધાડે, નં૦ મુને રોકી ઘોળે દાડે.	ન૦ ૨
ન કર્યાનું સર્વે કીધું, નં૦ ભેરાઈએ ગોરસ પીધું.	નં૦ ૩
મારી કચુની કસ તોડી, નં૦ વળી ઝાલી ખાંદ્ય મરોડી.	ન૦ ૪
અક્ષાનંદ કહે વારમવાર, નં૦ મનવી છે અમને હાર.	નં૦ ૫

પદ ૨૨૪૦ મું.

મધુરે સ્વરે વેણુ વળાવે, મોહન મરમાળો,

મારા દીલડાને ડોલાવે, મોહન મરમાળો.

મહા સુંદર મૂર્તિ દીડી, મો૦ લાવણુતા મુખની મીડી.	મો૦ ૧
રૂપાળો છે રંગીલો, મો૦ ચિત્ત ચોરે છેલ છબીલો.	મો૦ ૨
મુને હેત કરીને હેરે, મો૦ ઘણુ હેત કરીને ઘેરે.	મો૦ ૩
ઘરનો ધંધો બૂલાડે, મો૦ કરી લટકાં પ્રીત લગાડે.	મો૦ ૪
બેઈ અક્ષાનંદનો સ્વામી, મો૦ નિરખીને આનંદ પામી.	મો૦ ૫

પદ ૨૨૪૧ મું.

નિત્ય નિત્ય જમુનામાં નહાતા, શ્યામ શોભો છો;

રંગ ગ્વાલીડાને રાતા, શ્યામ શોભો છો.

વળી વૃંદાવનની વાટે, શ્યા૦ ગ્વાલની ઘેરંતા ઘાટે.	શ્યા૦ ૧
વાછડલાં કેડે વનમાં, શ્યા૦ ગાવતા ગોપી જનમાં.	શ્યા૦ ૨
કૂલાંની માળા પેહેરી, શ્યા૦ મુખ મોરલી વાતા ગેહેરી.	શ્યા૦ ૩
ગાયુની રજના ભરીઆ, શ્યા૦ મોરોના પીછાં ધરીયાં.	શ્યા૦ ૪
અક્ષાનંદ પ્રીત વધારી, શ્યા૦ નિત્ય ગોકુલમાં ગિરિધારી.	શ્યા૦ ૫

* “મનમોહન બવાણો મુજને” એવો પાઠ પ્રથમ આવૃત્તિમાં છે. † “ચક્રી” એવો પાઠાતર છે પણ હસ્તલિખિત ગ્રંથ પ્રતોમાં આ જ હોવાથી તે જ રાખ્યો છે ‡ “સૂર” ઇતિ પાઠાતર.

વિરહ વર્ણન.

૩૩૩૩૩૩૬૬૬૬૬૬૬૬

શ્રી સ્વામિનારાયણનાં વિરહનાં પદો.*

પદ ૨૨૪૪ મું—રાગ ગરબી

ગોકુલથી ગિરિધર રે, મથુરા જઈ રહ્યા;	
કાગળ કોઈ નાઓ રે, બહુ દીન વીતી ગયા.	૧
તેણે દાઝે રાધા રે, જળે બહુ અંતરમાં;	
બહારે સુખ નાવે રે, ન રહેવાયે મહિરમાં.	૨
મહડાંની ઝાળે રે, લાગ્યું તન બળવાને;	
મનડુ અઠળાયે રે, કે મોહન મળવાને.	૩
વાલમ વીસર્યાની રે, પીડા નથી સેવાતી;	
તે દુઃખની મારી રે, ભરી આવે છાતી.	૪
ચિત્તડામાં ચિતા રે, કે અગ ઉતાપ ઘણો;	
હૈડામાં મોટો રે, તાપ વિયોગ તણો.	૫
બ્રહ્માનંદ મહ દાઝે રે, રહી છે સીજને;	
પોતાનાં દુઃખની રે, વાતુ કહે બીજને.	૬

પદ ૨૨૪૫ મું.

સુણ સજની જેનો રે, પીયુ પરદેશ ગયો;	
તે અબળાને અંતર રે, કે શોક સમુદ્ર થયો.	૧
દીવસમાં તેને રે, કે ભોજન કેમ ભાવે;	
રાત્રીમાં સુતાં રે, કે નિદ્રા નવ આવે.	૨
વસીયા જઈ વાલમરે, હેલી પરદેશે;	
થયાં દરશન દુર્લભરે, મેળાપ ન સંદેશે.	૩
મંદિરીઆ માંહી રે, નથી હવે રહેવાતું;	
મહ તાપનુ દુઃખડુ રે, કોઈને નથી કહેવાતું.	૪
ખાલી સેજ પીયા વીના રે, કે દાઝે કાળજીયું;	
વાલમ વીછડ્યાનું† રે, કે દુઃખ દીલમાંથી થયું.	૫

* આમા સ્વામિનો પ્રેમ સર્વોપરી પ્રત્યક્ષ થાય છે † “વિહુર્યાનું” ઇતિ પાઠાન્તર.

મહડાની દાઝી રે, કે નાર પોકાર કરે;
અદ્વાનન્દ અતિ વ્યાકુલરે, કે નયણે નીર ઝરે. ૬

૫૬ ૨૨૪૬ મું.

બેઠી ગોખ અટારી રે, પીયા પથ આંખે છે,
નેણે ઝડ લાગી રે, નીશાશા નાંખે છે. ૧
પ્રીતમ પથ જોતાં રે, કે જોઈ મે આંખડલી,
શુ કહું તુને અદ્વા રે, ન દીધી પાંખડલી. ૨
રસ હાસ સંભારું રે, કે પ્રીતમનુ મુખડુ;
તેણે દીલ દાઝે રે, કે વાધે છે દુઃખડું. ૩
વાલમના મુખની રે, કે સાલે વાતડલી;
થઈ વજ સરીખી રે, ન ફાટે છાતડલી. ૪
નિરંતર ડોલે રે, કે જીવ પીયા પાસે;
પાંજરડું રહ્યું છે રે, દરશનની આશે. ૫
વાલમ મહ બાણે રે, ગયા છે મારીને;
અદ્વાનન્દ કહે જીવે રે, કે સુરત સભારીને. ૬

૫૬ ૨૨૪૭ મું.

એ કપટીની વાતુ રે, ન બાણી આગળથી;
બાઈ કોઈકનાં ઠાર્યા રે, મુને મેલી બળતી. ૧
મુજને વીસારી રે, ખ્યારી કરી બીજીને;
દુઃખના દરીયામાં રે, રહી છું ભીંજીને. ૨
કેહવાનું બીજું રે, કે ત્રીજું કરવાનું;
એને લક્ષણ પડીયું રે, બીજે ઘરે ફરવાનું. ૩
હૈડામાં હુન્નર રે, કે એને બહોત ભર્યા;
પેલી પ્રીત કરીને રે, એણે મારા પ્રાણ હર્યા ૪
ગયા મહ વશ મુને રે, કે ઉભી મેલીને;
સોહાગણ કીધી રે, કોઈ અલબેલીને. ૫
કોઈને વશ થઈને રે, પીયે સુધ વીસારી;
અદ્વાનન્દ મહડાને રે, કે બાણેથી મારી. ૬

૫૬ ૨૨૪૮ મું.

કોઈથી હુશી ખેલે રે, કે કોઈથી ઉદાસ ફરે;
કે કોઈથી રહે છેટે રે, કે કોઈ ઘરે વાસ કરે. ૧

જેટલી મુખ યોલે રે, કે હેલી વાતડલી;
 તે સરવે જાણો રે, કે એની ઘાતડલી. ૨
 જીવવાને ઈચ્છો રે, તો કાને માં ધરજો;
 મરણું જેને વહાણું રે, હોય તો તે કરજો. ૩
 મુને દાહ દેઈ ગયા રે, બુઝ્યો કોઈના તનનો;
 કોઈ પાર ન પામે રે, સખી એના મનનો. ૪
 બાંકી એની વાતુ રે, વિચારમાં નવ આવે;
 જેને સમજાયે રે, તે સરવે તજી જાવે. ૫
 અમે શું લીધું રે, કે બીજીએ શું લીધું;
 અક્ષાનંદના વહાલે રે, કે કઠણ હૈયું કીધું. ૬

૫૬ ૨૨૪૯ મું.

પીયા મળવાંને કાજે રે, થઈ છું દીવાની,
 મહુ અગ્નિ વ્યાપી રે, કે કેમ કરી રહે છાની. ૧
 ગુહમાં જપ નાવે રે, કે આતુર થઈને ફરુ,
 બાઈ બળવાનુ રે, કે શો ઉપાય કરુ. ૨
 પથી એક સદેશો રે, કે કેહેજો પ્રીતમને;
 એવી કરવી નહોતી રે, કે ઘાતડલી અમને. ૩
 ભેટ્યા વીના ભુધર રે, કે આ તનડુ ટળશે;
 મુજને મારીને રે, કે તમને શું મળશે. ૪
 જે દહાડાથી ગયા છે રે, કે પીડા તે દીનની,
 કુણું જાણે વાલમ રે, કે વાતલડી મનની. ૫
 મહુને વશ થઈ છું રે, હવે નથી રહેવાતું;
 અક્ષાનંદ કહે હુખડુ રે, કે કેને નથી કેહેવાતું. ૬

૫૬ ૨૨૫૦ મું.

કેતો વેલા આવી રે, કે દરશનિયાં દેજો;
 કેતો જેમ તેમ કરીને રે, કે તેડાવી લેજો. ૧
 જીવાડવા ઈચ્છો રે, તો વાનું એક કરો;
 નહીં તો વાલમજી રે, કે જાશે જીવ ખરો. ૨
 મુને મહુને બાણે રે, ગયા છે મારીને;
 કેને આગે જાઈને રે, કહું પોકારીને. ૩
 એ પીડાની વાતુ રે, સસારથી ન્યારી છે*;
 એપડાં ન લાગે રે, કે વેદના ભારો છે†. ૪

* “રે” પાઠ પ્રથમ આવૃત્તિમાં છે † “ઉપધ” એવો પાઠાતર છે ‡ “રે” એવો પાઠ પ્રથમ આવૃત્તિમાં છે

વિરહી જનની પીડા રે, વિરહી જનજાણે રે;
કે જાણે મેરમ રે, મારી જેને બાણે રે. ૫
જેણે બાણ જ માર્યું રે, તેથી પીડા ટળશે;
પ્રહ્લાનન્દ તો જીવે રે, જો વાલમજી મળશે. ૬

૫૬ ૨૨૫૧ મું.

જો કોઈ વધાઈ રે, દીધે મારા નાવતણી;
તો જાણુ જીવાડી રે, કે દીધી મોજ ઘણી. ૧
પીયા મળવાને કાળે રે, કે અતર આતૂરતા;
આ આંખે દેખુ રે, કેદી લટકાં કરતા. ૨
દુઃખડાંની આળે રે, કે બાહર માહી બાળી;
તે જાણે સાંધ્યાં રે, કે નારી મેહવાળી. ૩
જેવો મ્હની પીડા રે, તેવી નહીં ભાલાની;
સાંભરતાં સાલે રે, કે વાતડી વહાલાની. ૪
જડી છુટ્ટી કે એલમ રે, તેથી નવ ફેર પડે;
પ્રીતમની પીડા રે, કે દીન ને રેણુ નડે. ૫
પ્રહ્લાનન્દ કહે વેદના રે, કે અદકી તીર થકી;
જાણે મીનને નાંખ્યું રે, કે છેટે નીર થકી. ૬

૫૬ ૨૨૫૨ મું.

જેમ ચઢ વીનાનો રે, ચકોર દુઃખી મનમાં;
ફરે દરદનો માર્યો રે, કે વ્યાકુલ વનવનમાં. ૧
એમ મ્હની પીડા રે, કે જેને ઉર વ્યાપે;
તનડાને બાળે રે, કાળજડુ કાપે. ૨
ખીજું કાંઈ દીલમાં રે, કે ગોઠે નહીં તેને,
પ્રીતમ પરદેશે રે, કે મ્હ વાઘ્યો જેને. ૩
વિજેગની વેધી રે, કે જીવે કેઈ રીતે;
ચિત્તડું ચોરાણું રે, કે ગિરિધરને ગીતે. ૪
મ્હવતી નારી રે, કહે કેને વાતડલી;
અખળા એકલડી રે, જાણે કેમ રાતડલી. ૫
રાકી કેમ કરી રાખુ રે, નેહુનાં પાણીને;
પ્રહ્લાનન્દનો વહાલો રે, નાવ્યા શું જાણીને. ૬

૫૬ ૨૨૫૩ મું—રાગ ગરબી.

વહાલા અમ સાથે રે, અલબેલ આંટી રાખો છો;
તમે વઢવા જેવાં વેણુ, ફરે રહી દાખો છો. ૧

વારી બીજે ઘર બલવંત, પ્રગટ બીરાજે છે; ૨
 કહાના આવતાં અમ પાસ, શાને લાજે છે.
 વહાલા પેહેલાં હરીયા પ્રાણ, પ્રીત લગાડીને; ૩
 પછે મેલ્યાં તમે માવ, ડાળાં પાડીને.
 તમે અણુભણ્યાંને સાથ, જોરે જોરે બોલો છે; ૪
 વીન તેજ્યા તેની કેડ, ડાહ્યા ડોલો છે.
 વળી શીખ્યા જાડુ શ્યામ, મનડુ હરવાનું; ૫
 તમને લક્ષણ પડીયું લાલ, પર ઘર ફરવાનું.
 વારી બ્રહ્માનંદના નાથ, મનડે ભાવો છે; ૬
 વહાલા છેટે રહીને શ્યામ, શું લલચાવો છો.

પદ ૨૨૫૪ મું.

તમે કામણુગારા કહાન, કામણુ જાણો છે, ૧
 રૂડી મોરલડોની તાન, ચિત્તડા તાણો છે.
 બીજે છોગા મેલી છેલ, નિત્ય પધારો છે, ૨
 અમને છેટે રહીને શીદ, મેહિણાં મારો છે.
 વારી કોઈને ઘેર જાઈ નાથ, ખાંતે ખેલો છે; ૩
 વહાલા નવા કરો છે નેહ, જીનાને મેલો છે.
 તમે પાડોશણને પાસ, નીશ દિન રહોછોજી; ૪
 આવી અમ આગે અલખેલ, કુડું કુડું કહોછોજી.
 જાણ્યાં જાણ્યાં તમારાં કામ, જાહૂગારાજી; ૫
 તમે ધૂત્યું ગોકુળ ગામ, છો ધૂતારાજી.
 આવા મુંઘા થયા છો માવ, અમ ઘર આવતાં; ૬
 બ્રહ્માનંદ કહે બીજા કેડ, ડોલો ગાવંતાં.

પદ ૨૨૫૫ મું.

તમે શું સમજીને શ્યામ, આડા આવો છે, ૧
 વારી એકલડાં વનમાંહીં, શીદ બોલાવો છે.
 મારે માથે મહીના માટ, જો જો ફેાડતા, ૨
 તમે નીશ દિન નવરા નાથ, ડોલો દોડતા.
 આવી બાજો મા અલખેલ, વાટે વેહેતાને; ૩
 વહાલા ઝાઝી થઈ છે વાર, અમને સહેતાને.
 જ્યારે મુખડાંની મહારાજ, ગાળ્યો સાંભળશો, ૪
 ત્યારે સમજીને તતકાળ, વહાલમજી વળશો.

તમે સુધા થયા છો છેલ, હમણા શ્યામળીયા;
વહાલા છળ કરવા અમ સાથ, શીખ્યા છો છળીયા. ૫
માનો પ્રદ્ધાનન્દના નાથ, એમાં નહી સાર;
તમે ખાઈને થયા છો ખુબ, મહી માંખણ માર. ૬

પદ ૨૨૫૬ મું.

ઓરા આવોને નહજના લાલ, કાંઈ* કેહેલુ છે;
મારે એકાંતે તમ પાસ, રસીયા રેહેલું છે. ૧
તમે લટકે વળડી વેણ, મનડું મ્હોવાને;
સુણી આવી છુ અલબેલ, મુખડું જોવાને. ૨
મુને લાગે છે પ્યારી લાલ, મુખની વાતલડી;
તમને મળવા કારણ માવ, હરખે છાતલડી. ૩
વાહલા તમ વાના ત્રિભુવનરાય, પળનથી રેહેવાતું;
તમે છેટે રહો છો શ્યામ, તે દુઃખ નથી સેહેવાતું. ૪
મારુ મન લોભાણુ માવ, માને નહીં ખીજે;
કહાના આવોને એકાંત, ગોઠડલી કીજે. ૫
વારી પ્રદ્ધાનન્દના નાથ, દુખડાં કાપોને;
વહાલા મેર કરીને મોરાર, દરશન આપોને. ૬

પ્રહ મંગળ.

પદ ૨૨૫૭ મું.

જાકા પીયા પરદેશ, દુખી સોઈ કામની;
લોજન દીન નહી લાય, નીંદ નહી જામની. ૧
પ્રાંતમ વસે વિદેશ, સંદેશ ન આવહી;
ગૃહમે રહ્યો ન જાય, પ્રહ સતાપહી. ૨
પીયા વીના ખાલી સેજ, કલેજ જરત હે;
પ્રહકી દાઝી નાર, પોકારા કરત હે. ૩
એઠ અટારી ગોખ, પીયા પથ હેરહી;
નાખત નીપટ નીસાશ, નેણુ ઝર લે રહી. ૪
પીયાકો પથ નિહાર, જખી ભઈ અખીયાં;
કહા કહીયે વીધી તોય, ન દીની પખીયાં. ૫

પીયા મુખ હાસ વિલાસ, સભાર મેં બતીયાં;
 હો રહી વજ સમાન, ફટત નહી છતીયાં. ૬
 જ્યા પીયાકે પાસ, રહા નહી અંતરા;
 ફેર દરશનકી આશ, રહા હે પંજરા. ૭
 મેરમ મેહકો બાન, ગયે હે લગાયકે;
 જીવત બ્રહ્માનંદ, મીલેગે આયકે. ૮

પદ ૨૨૫૮ મું.

ધસ કપટીકી બાત, ન જાણી મોરથી;
 મોકું દધ વીસાર, વીલખે ઓરથી. ૧
 કહવેકી મુખ ઓર, કરનકી ફસરી,
 યા જેસા જગ માહી, ન દેખ્યા ફનરી. ૨
 હમકુ મહવસ મેલ, ગયે વીલખાધકે;
 કોઠકે વસ હોય, રહે હે બાધકે. ૩
 કેસે કરત હે હાસ, કેસે ઉદાસ હે;
 કૌકુ પરહરી ફર, રહત કૌકી પાસ હે. ૪
 જેતી યાકી બાત, ગાત સબ જાણીયો,
 જો રખો જીવનકી આશ, તો કોઠ મત માનીયો. ૫
 હમ ઉર દે ગયે દાઝ, બુઝાવન અન્યકો;
 કોઠકુ જડત ન પાર, સો યાકે મનકો. ૬
 બકી યાકી બાત, ન આવત વિચારમે;
 બકુ સમજ પરત, સો નહી રહત સસારમે. ૭
 કયા હમ યાકો લીન, ઓરને કયા દીયો;
 બ્રહ્માનંદ વિચાર કરન, યાકો હીયો. ૮

પદ ૨૨૫૯ મું.

પીયા મીલનકે કાજ, ભઈ હું બાવરી;
 અહમે જપ ન હોય, ફીરત હું ઉતાવરી. ૧
 પથી એક સંદેશ, કહીયો મેરે પીવકું,
 અરસપરસ બીન અગ, જંપ નહી જીવકું. ૨
 જા દીન ગયા હો વીછોહ, પીર તા દીવસકી;
 અબ તો રહ્યો ન જાય, ભઈ હે અવસકી. ૩
 કે આધયો પ્રીતમ વેગ કે, કેડ હમ લીજીયો;
 જો જીવાયે ચાહો તો, એક વીધી કીજીયો. ૪

મેરમ મહકો બાન, ગયે હો મારકે;
કીરકે આગે બાય, કહું પોકારકે. ૫
યા પીડાકી બાત, જગતસે ન્યારીયાં;
એલમ મઅર(?)આશ, દાહ ટળત નહી ટારીયાં. ૬
વિરહી જન દીલકી પીર, વિરહી જન બાન હે;
કે બનેગા સોય, મારાં જેને બાન હે. ૭
જન માર્યા હે તીર, મીટેગા એધસે;
જીવત પ્રદ્ધાનંદ, પીયા મુખ એધસે. ૮

પદ ૨૨૬૦ મું.

જે કોઉ દેવત આર્ધ, વધાધ પીવકી;
તો બાણું ઉન દીન, મોજ મોય જીવકી. ૧
પીયા મીલનકે કાજ, હોત દીલ વેદના;
કે બાનત કિરનાર, કે કો વિરહી જના. ૨
જેસી મહકી પીર, તેસી નહી તીરકી;
નહીં એવધસે ટરન, હરન ઉર ધીરકી. ૩
મહકે દીલકી પીર, મીટે નહી કોઈસે;
જેસે દરદી મીન, વિછોયો તોયસે. ૪
જયું ચકોર બીન ચંદ, દુઃખી દીલ બોત હે;
એસી મહકે ઉર, વ્યથા નિત્ય હોત હે. ૫
એાર કછુ દીલ માંહીં, ન ભાવત પીવના;
બકે મહકી પીર, સો કેસા જીવના. ૬
મહવત હો રહી નાર, પોકારા કર રહી;
સખી કયા મેરી તકસીર, પીયે સુધ ના લહી. ૭
રહીએ કીસ વીધ રોક, નેનકે નીરકુ;
પ્રદ્ધાનંદ કહે મીત, હરો દીલ પીરકુ. ૮

પદ ૨૨૬૧ મું.

પીયા સખ જગ આધાર, પાર પચ કોસતી;*
વ્યાપીક પીંડ પ્રદ્ધાંડ, તાસે મેરી દોસતી. ૧
સખકા દ્રષ્ટા સોઈ, રહ્યા મેરી દૃષ્ટમેં;
સો નર તનકું ધાર, ફીરત હે સૃષ્ટમેં. ૨
સો વીચરત સ્વે શોખ, અનોખી રીતહિ;
તા પ્રીતમકે સાથ. સો મેરી પ્રીતહિ. ૩

મેહિરમ મેરા સોઈ, સો પીયેરા જીવહે;*
 સો આવત જાવત નાય, સો સભર સદૈવહે. ૪
 મે પ્રીતમકે માંદ્ય, પીયા મોય લીતરે;
 અરસ પરસ એક તાર, રહ્યા હે સ્વતંતરે. ૫
 પ્યારા જગ ભરપૂર, ન્યારા રાખન હે નહી;
 સુંદર સો છળી નીરખ કે, રસ ખસ હો રહી. ૬
 દીલકી જાણુન હાર, રહા દીલમાંધયા;
 સો સમરથકે સંગ, મે લગન લગાધ્યાં. ૭
 નૌતમ સુંદર શ્યામ, મનુજ તન ધારીયાં;
 તાપર બ્રહ્માનંદ, જાત બલિહારીયાં. ૮
 પદ ૨૨૬૨ મું.

પ્રીતમ પરમ દયાળ, દયાકી કયા કહું;
 જેસે હે તેસે જાન, મગન મનમે રહું. ૧
 નિરાધાર નિરપક્ષ, પાર ગુણાતીતકે;
 સો ભયે પ્રગટ પ્રમાન, સો કારણ દીનકે. ૨
 કૌ વીધી કહ્યા ન જાય, કે ભીતર ખાહરી;
 સો સંતનકે કાજ, ભયે જગ જાહરી. ૩
 તાસે મેરી તાન, વાહીસે આસકી;
 સખ વીધી હરહે પીર, સો અપને દાસકી. ૪
 તા ખીન દેખે પીર, દેખે દીલ ચેન હે;
 નટવર સુંદર શ્યામ, સો સુખ કેા એનહે. ૫
 લગી રહી દીન રેન, રટન દીલ રામકી;
 એક ટેક ઉરમાંહી, પ્રગટ પીયા નામકી. ૬
 પ્રગટ હરિ પ્રતાપ, તાપ તન સખ ટળ્યા;
 જાકું ગાવત વેદ, સો તન ધરકે મળ્યા. ૭
 ગાવત બ્રહ્માનંદ, પરમ આનંદસે;
 મેહિર કરી શુરરાય, ધૂટાયે ફેદસે. ૮
 પદ ૨૨૬૩ મું.

સાદસ ચરણ સરોજ, રુચીત ઉર્ધ્વ રેખ હે;
 જન મન ભમર લોભાય, થકીત ભયે દેખ હે. ૧

* આ અર્થે કહીને અર્થ સ્પષ્ટ જણાતો નથી ને બીજી હસ્તલિખિત પ્રતમા જોતા તે આ પ્રમાણે છે:—“સોપીયે રાણવ હે”

અતિ શોભિત પદ પીઠ, અનોપમ આંગુલી;
શોભિત નખ દ્યુતિ જન, પક્ષિત શશી મડળી. ૨
શોભિત પીંડી સોય, જનુ ઉર શોભીતા,
દૃઢ હરિજન ધર ધ્યાન, અધિક મન લોભીતા. ૩
જેહી નાભીકે મધ્ય, વિધિકી ઉત્પત્તી;
ત્વંદ* ત્રિવલીસે જુકત, અધીક મન શોભતી. ૪
ઉર વિશાલ ઉત્તંગ, ભુજા આજન હે;
તન તમાલસેં સરસ, ધરત જન ધ્યાન હે. ૫
કંઠુ સાદસ કંઠ, અધીક ગતી વદનકી;
અધર દંત દ્યુતિ દેખ, લજ્જત છપી મદનકી. ૬
નાસા ગતિ શીખ દીપ, અનોપમ ઓપતી;
સુભગ શ્રવણ તીલ શ્યામ, આરાધત જેહી શ્રુતિ. ૭
અરુણ કમલ સમ નેન, છપી શુભ હુલસી;
નિશ દીન મૂર્તિ નાથ, પ્રહ્લાનંદ ઉર વસી. ૮

પદ ૨૨૬૪ ચું.

ધન ધન સંત સુજન, રહે સમ રામમોં;
અહો નિશ વૃત્તિ અખંડ, રહે સર્વ જામમે. ૧
કામ ક્રોધ મદ લોભ, હોભ જ્યાકે ગયે;
લટ ભમરીકી રીત, કે તદ્વત હો રહે. ૨
અરણ્યસેં આસકત, વિરકત જગ ફંદસે;
સુરત હરિકે સગ, અગ આનન્દસે. ૩
પ્રગટ હરિસે પ્રિત, અખડિત અતરે;
દેહ ગેહ ધન દાર, કળૂ ના ચિત્ત ધરે. ૪
જયું ચકોરકી લગન, લગી રહે ચદમેં;
યું હરિસે એક તાન, ધ્યાન આનંદમેં. ૫
અષ્ટ સિદ્ધ નવ નિદ્ધ,† જ્યાકે નિરમાલ હે;
નહિ જગકી મન શક, નિઃશક નિહાલ હે. ૬
સચરાચર સખ માંહી, જોયે જે સાંધ્યાં;
ઓત પોતાં એક તાર, પીયા ગલ ખાંધ્યાં. ૭
ભક્તિ ભક્ત ભગવંત, રહ્યા નહી અતરા;
વાકું પ્રહ્લાનન્દ, સ્વરૂપ સ્વતંતરા. ૮

* પેઠ. † “અષ્ટ સિદ્ધ નવ નિધ” ઇતિ પાઠાતર. આઠે સિદ્ધિયો અને નવે નાધયા.

‡ ઓતપોત.

બાર મહીના.

પદ ૨૨૬૫ મું-રાગ ધનાશ્રી.

સખી આળ્યો માસ અસાડ, ચમકી વીજડલી રે;	
સખી કેમ કરી રાખું ગાઠ, ખાલી સેજડલી રે.	૧
સખી મધુરા બોલે મોર, અખર ગાજે છે રે;	
સખી નાવ્યા નંદકિશોર, અંતર દાઝે છે રે.	૨
સખી કેમ કરી રાખું ધીર, વીરહ વેધાણી રે;	
સખી જોને બળભદ્ર વીર, પીર નવ બાણી રે.	૩
સખી નીર ભરાય છે નેણ, ઘણું હું વારુ રે;	
સખી બ્રહ્માનંદનો સેણ, મળે તો સારુ રે.	૪

પદ ૨૨૬૬ મું.

સખી શ્રાવણ માસે શ્યામ, ગયા મુને મેલી રે;	
સખી જોને વૃક્ષે જામ, વીલણી વેલી રે.	૧
સખી પ્રીતમ મળવા કાજ, નદીયાં ચાલી રે;	
જોને આ રતમાં મજરાજ, ન આવ્યા આલી રે.	૨
સખી મધુરો વરસે મેહ, દાદુર બોલે રે,	
સખી તેમ તેમ દાઝે દેહ, અંતર ડોલે રે.	૩
સખી હિયડુ નહિ રહે હાથ, શી પેર થાશે રે;	
સખી બ્રહ્માનંદનો નાથ, મળે* દુઃખ જાશે રે.	૪

પદ ૨૨૬૭ મું.

સખી ભાદરવે ભરપૂર, ઘટા ઘેણી રે;	
સખી નીત નીત અધીકે નુર, લતા લેલુંબી રે.	૧
સખી વાદળ વિચિત્ર બનાવ, મેહલો ગરજે રે;	
સખી નાવ્યા નટવર નાવ, વિરહ કુંજ વરજે રે.	૨
સખી પાકી ખેડ પ્રસન્ન, થયા મન હાળી રે;	
સખી તાપે દાઝે તન, નાવ્યા વનમાળી રે.	૩
સખી અતીશે પીડે કામ, દીલ સતાવી રે;	
વહાલા બ્રહ્માનંદના શ્યામ, મળોને આવી રે.	૪

પદ ૨૨૬૮ મું.

સખી આળ્યો આસો માસ, કમોદણી ફૂલી રે;	
સખી નવપદલવ ચહુ પાસ, લતા રહી જૂલી રે.	૧

* પ્ર. આ. “મળ્યા” પાઠ છે, પણ આ વધારે યોગ્ય લાગવાથી અહીં દાખલ કર્યા છે

સખી પંથી ચાલ્યા પથ, પૃથ્વી સુકાણી રે;
 સખી હજી ન આવ્યા કંથ, રહ્યા શું બાણી રે. ૨
 સખી આવી શરદ ઉમંગ, વૃષા ઋતુ વીતી રે;
 સખી નાવલીયે નવરંગ, ખખર નવ લીતી રે. ૩
 સખી મેઘ ગયા નીજ ધામ, શીતળ વા વાયા રે;
 સખી બ્રહ્માનન્દનો શ્યામ, કંહો કેમ નાવ્યા રે. ૪

પદ ૨૨૬૯ મું.

સખી કારતક મહીને આશ, હુતી મળવાની રે;
 સખી ભૂલ્યા કુખળ પાસ, સુધ વળવાની રે. ૧
 સખી કરવા પીયા સંગ શોખ, ઘણું હું ધાંખી રે;
 સખી બેસ અટારી ગોખ, ખોઈ મે આંખી રે. ૨
 સખી લેવા પાછો માલ, ફરે વેપારી રે;
 સખી મુને તો નંદલાલ, મેલી વીસારી રે. ૩
 સખી ઘર ઘર આનંદ ખેમ, આવી દીવાળી રે;
 સખી કંહે બ્રહ્માનન્દ કેમ, નાવ્યા વનમાળી રે. ૪

પદ ૨૨૭૦ મું.

સખી માગસર આવ્યો માવ, રહ્યા કેમ બેશી રે,
 સખી આ રત નારી નાવ, નહાયે જળ પેશી રે. ૧
 સખી ચમકી બેને ટાઢ, ઉત્તર વા વાયા રે;
 સખી મુજપર રાખી દાઢ, કેણે વળવાયા રે. ૨
 સખી જેમ જેમ વાજે† શીત, તેમ તેમ દાઝું રે;
 સખી પીયા વીના આતુર ચિત્ત, કહું શું ઝાઝું રે. ૩
 સખી મારી ગયા મહ બાણ, તેને તન ઢળશે રે;
 સખી બ્રહ્માનન્દનો પ્રાણુ-, જીવન કેદી મળશે રે. ૪

પદ ૨૨૭૧ મું.

સખી પોષ મહીને પીવ, ન આવ્યા બેની રે;
 સખી જપ ન થાયે જીવ, કે રટના એની રે. ૧
 સખી વીતી ઋતુ હેમંત, શીશીર ચડી આવી રે;
 સખી કામણુગારે કંથ, મુને વીસરાવી રે. ૨
 સખી આ રત બુણુ ભોયંગ, ન બાયે મેલી રે;
 સખી તે રત છાંડી સંગ, ગયા સાહેલી રે. ૩

સખી જેમ જેમ વાળે શીત, વિરહ તેમ તાણે રે;
સખી બ્રહ્માનન્દનો મીત, નાળ્યા એ ટાંણે રે. ૪

પદ ૨૨૭૨ મું.

સખી માહ મહીને મનમાંહી, કે ધખના* લાગી રે;
સખી નાળ્યા જાદવરાય, કે સંજ સોહાગી રે. ૧
સખી ચડ ચડ મેડી માળ, કે એસું ખારી રે;
સખી પથ નિહાળ નિહાળ, કે હું તો હારી રે. ૨
સખી પાંચમ વાધી પ્રીત, રહ્યો રંગ છાઈ રે;
સખી ઘર ઘર મંગળ ગીત, વસત વધાઈ રે. ૩
સખી કરી કરી કલ્પાંત, કે સૂકી કાયા રે;
સખી બ્રહ્માનન્દને કંથ, ઉતારી માયા રે. ૪

પદ ૨૨૭૩ મું.

સખી કાગણ મહીને કાગ, જેલે નરનારી રે;
સખી અતર મારે આગ, નાળ્યા મોરારી રે. ૧
સખી આનંદ ચરચે અંગ, કે કેશર ઘોળી રે;
સખી પ્રીતમ પ્યારી સગ, કે જેલે હોળી રે. ૨
સખી વિણા† મૃદગ વજ્રય, વસત આલાપે રે;
સખી પાસે નહી જદુરાય, વિરહ સતાપે રે. ૩
સખી કામે કરી કરી રીશ, ઘાયલ મુને કીધી રે;
સખી બ્રહ્માનન્દને ઈશ, ખખર નહી લીધી રે. ૪

પદ ૨૨૭૪ મું.

સખી ચૈતર મહીને ચિત્ત, કે ધાંખે મળવા રે;
સખી કુખજએ બાંધી પ્રીત, ન દીધા વળવા રે. ૧
સખી નવ પદ્મવ વનરાય, કે કુદ્દી કાલી રે;
સખી હું સૂકી ગ્રહમાંદ, સેજલડી ખાલી રે. ૨
સખી સુંદર સ્થામ સંગાથ, ભણતાં ભોગી રે;
સખી નિર્દય મારે નાથ, કીધાં હવે જોગી રે. ૩
સખી જોષી નીત નીત જોષ, જોઈ જોઈ હાર્યા રે;
કહે બ્રહ્માનન્દ શે દોષ, પીયુ ન પધાર્યા રે. ૪

પદ ૨૨૭૫ મું.

સખી વૈશાખે બળ વીર, કે નાળ્યા સજની રે;
સખી દીલ થાય છે દિલગીર. દિવસ ને રજની રે. ૧

સખી વીતી ઋતુ વસત, ગ્રીષ્મ ઘેરાણી રે; ૨
સખી કોયલ શબ્દ કરંત, મધુરી વાણી રે.
સખી શોભીત સુગંધ અપાર, કુદ્દી પુલવાડી રે;
સખી ભમર કરી ગુંબર, કે દઝવે દાડી રે. ૩
સખી બેઠી સેજ બનાવ, ચંપા કેરી કળીયે રે;
સખી બ્રહ્માનન્દનો નાવ, મળે તો મળીયે રે.* ૪

પદ ૨૨૭૬ મું.

સખી જેઠ મહીને ઝાળ, કે વ્રહ્મની વાધી રે;
સખી નાળ્યા દીનદયાળ, થઈ તન આધી રે. ૧
સખી વાયે લૂં વિપરીત, બાહર માંઢી બાળી રે;
સખી જીવાશે કેઈ રીત, વીના વનમાળી રે. ૨
સખી સમરુ સાસોસ્વાસ,† મહા હુઃખ પામી રે;
સખી થઈ ગયા બારે માસ, ન આળ્યા સ્વામી રે. ૩
સખી બેઠી મારગ જોઈ, વિરહ તન છાયો રે;
સખી બ્રહ્માનન્દ કહિ કોઈ, સંદેશોય નાયો‡ રે. ૪

પદ ૨૨૭૭ મું.

સખી અધિક મહીને આશ, કે પૂરી વહાલે રે;
સખી તનની સરવે ત્રાસ, ટાળી નંદલાલે રે. ૧
સખી આપ્યો અતી આનંદ, વાન વધાર્યો રે;
સખી શુણ્વતે ગોવિંદ, કે જનમ સુધાર્યો રે. ૨
સખી પૂરી સરવે હામ, કે ભુજ બળ બીડી રે;
સખી કીધી પૂરણ કામ, કે દીધી બીડી રે. ૩
સખી છેલ છબીલા સાથ, ખાંતે ખેલું રે;
હવે બ્રહ્માનન્દના નાથ, પલકે નહી મેલું રે. ૪

પદ ૨૨૭૮ મું-રાગ ભૈરવ.

પ્રાણ સનેહી ઘરું આવો, અબ પીયરા, હીયરા ધીર ધરત નહી મેરા. પ્રા० ટેક.
દરસ વિના દિલ દાહ ન બૂઝત, નહો સૂજત કછુ કાજ અનેરા. પ્રા० ૧
રસિક પિયા ધનશ્યામ મનોહર, રજની દિવસ રહો દુગનેરા. પ્રા० ૨
ચાતક નિરંતર ચિત્તમેં, તલખત નામ રટત હરિ તેરા. પ્રા० ૩
બ્રહ્માનન્દ ઉર નેહ વધારન, ભવજલ તારન હો તુમ મેરા. || પ્રા० ૪

* “હળીયે રે” શ્લોક પાઠાતર. † “વાલે હુ” પ્રથમ આવૃત્તિમાં પાઠ છે. ‡ આસોઆસ.
‡ નાળ્યા રે. || નાવ.

પદ ૨૨૭૯ મું.

છેલ ચતુર ઘનશ્યામ સનેહી, આણુજીવન મેરે જીવન પધારો.	છે૦	ટેક.
દૂર રહે દુઃખ હોત હે પ્રીતમ, નિકટ આય તન તાપ નિવારો.	છે૦	૧
દીનબંધુ સુખસિન્ધુ સાંવરે, અશરણુશરણુ હે નામ તુમારો.	છે૦	૨
ખાન પાન ધન ધામ ધરાદિક, તુમ ખીન સર્વે સુખ લગત નકારો.	છે૦	૩
બ્રહ્માનંદ કહત હરિ મેરો, દરશ પરસ કરી જનમ સુધારો.	છે૦	૪

પદ ૨૨૮૦ મું.

શ્યામ ચતુર બ્રજરાજ પધારો, તુમ ખીન વિરહ અગ્નિ તન તાવે.	શ્યા૦	ટેક.
ઝળી ભઈ હેરત પંથ અખીયાં, લોજન પાન કછુ નવ ભાવે.	શ્યા૦	૧
મીલન કાજ તલખત મન મેરા, ખીન દેખે અતિશય અઠલાવે.	શ્યા૦	૨
જ્યું મચ્છી જલસે હોય ન્યારી, પયહુસે કછુ શાંતિ ન પાવે.	શ્યા૦	૩
બ્રહ્માનંદ કહત હરિ તુમ ખિન, અતરકો દુઃખ કોન મીટાવે.	શ્યા૦	૪

પદ ૨૨૮૧ મું.

સુખ સાગર ઘનશ્યામ છબીલે, તુંમ જીયકે સાચે હિતકારી.	સુ૦	ટેક.
શરણુ આયેકી હોત સહાઈ, ભવસંકટ મેટણુ ભયભારી.	સુ૦	૧
નિજ જનકે ગુનકે તુમ આહુક, ઔગુન સખ બિધિ દેત બિસારી.	સુ૦	૨
જઠર અગ્નિસે જતન કીયે તુમ, આજહુ અન જલ દેત સમારી.	સુ૦	૩
પ્રાનપીયા તેરી કરુણાકે પર, બ્રહ્માનંદ ભત બલિહારી.	સુ૦	૪

પદ ૨૨૮૨ મું-રાગ ધનાશ્રી.

પીયા ન જાનત પીરવે, પીયા ન જાનત પીરવે.	ટેક.
મે ધરુગી કીસ વીધ ધીરવે.	પી૦ ૧
એહી લાલકે કારન સજની, લીના હાલ ફીરવે.	પી૦ ૨
પીર પીર વશ કરત પોકારા, દરસ વીના દલગીરવે.	પી૦ ૩
એહી ખીન સુખ એસો સજની, જ્યું મછલી ખીન નીરવે.	પી૦ ૪
બ્રહ્માનંદ દરદ મેહીકે, લગ્યા કલેજે તીરવે.	પી૦ ૫

પદ ૨૨૮૩ મું.

નેનુ પીયા વદનકી ખ્યાસી, નેનુ પીયા વદનકી ખ્યાસી.	ટેક.
હારે મોયે કખ મીલ હો અવિનાશી.	ને૦ ૧
યા નેનું તલફત રહત નિરંતર, અંતર હોત ઉદાસી.	ને૦ ૨
ધરી રહ્યો નહી જાત એહી ખીન, પ્રેમ પરી ગળે ફાંસી.	ને૦ ૩
ફીરત બેહાલ પરત નાંહી કલ, જુગ તુલ્ય પલ એક જાસી.	ને૦ ૪
બ્રહ્માનંદ હોત તખડી સુખ, હસી સુખ શ્યામ બોલાસી.	ને૦ ૫

પદ ૨૨૮૪ સું-રાગ સારંગ.

ઉધો ઇતની કહીયો શ્યામકું. ઉ૦ ટેક.
મથુરા જાય રહે મનમોહન, ભૂલે ગોકુલ ગામકું. ઉ૦ ૧
હમકું દાહ દીયો ઉર પીતમ, તુમ પાયે આરામકું. ઉ૦ ૨
પંથ નિહાર ભઈ દગ પીરી, રટત તુમારે નામકું. ઉ૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ કહે તુમ વીન પીય, નહી આહત ધનધામકું. ઉ૦ ૪

પદ ૨૨૮૫ સું.

ઉધો કહીયો ઇતની જાય કે. ઉ૦ ટેક.
એક એર તેરે* કહાનકું કહીયો, સખહી વીધી સમજાય કે. ઉ૦ ૧
પૂરે દીવસ કરત હે પ્રીતમ, ચરીત્ર તુમારે ગાય કે. ઉ૦ ૨
ચલતી વેર હમારે આગે, તુમ ગયેતે સું† ખાય કે. ઉ૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ કહે સુધ ભૂલે, કુખજમે લલચાય કે. ઉ૦ ૪

પદ ૨૨૮૬ સું.

ખ્યારે કહાનકુવર ધરુ આધયે. ખ્યા૦ ટેક.
ખીન દરશન વ્યાકુલ મજવાસી, તન કે તાપ મીટાધયે. ખ્યા૦ ૧
બહુ દીન ખીત ગયે બહુનામી, અખ કરુના ઉર લાધયે. ખ્યા૦ ૨
ગોપી ગ્વાલ તુમારે ગીરધર, તેહી તજ દૂર ન જાધયે. ખ્યા૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ કહે હરિ હમકું, વદન દિખાય જીવાધયે. ખ્યા૦ ૪

પદ ૨૨૮૭ સું.

ખ્યારે શ્યામ સુંદર મજ આવના. ખ્યા૦ ટેક
અવધ ખીત ગધ અવિનાશી, અખ નહી વિલખ લગાવના. ખ્યા૦ ૧
અતરકી તમ સખ વીધી જાનત, તખ કહા પત્ર લખાવના. ખ્યા૦ ૨
ગોકુલ આયકે કુજ ગલીનમે, મોરલીકી ટેર સુનાવનાં. ખ્યા૦ ૩
પ્રદ્યાનંદ કહે હોય અદેસા તો, કુખજકું સગે લાવના. ખ્યા૦ ૪

પદ ૨૨૮૮ સું-રાગ સારંગ.

બેદરદી મેરા પીયરા, બેદરદી મેરા પીયરા; બે૦ ટેક.
ખીન દરસ તપત હે હીયરા.
પીયા પરદેશ સંદેશ ન આવે, સજની મોય કછુ ન સોહાવે; બે૦ ૧
હીલ દરદ બદત નીશ દીયરા.
મહુકી પીર ભઈ ઉર ભારી, ઘર નાહીન કુંજવિહારી; બે૦ ૨
ઈન કઠીન અજબ ચિત્ત કીયરા.

કીસવીધી પીર રખું ચહ છાની, વીન મોહન ભઈ હું દીવાની;
કરી ચટક લટક મન લીયરા. જો ૩
અદ્વાનંદ કહું કહા બતીયાં, પીયરેને ન પકાઈ પતીયાં;
અળ કીસવીધ રહે મેરા જીયરા. જો ૪

પદ ૨૨૮૯ મું.

કુળજાને બાહુ કીના, કુળજાને બાહુ કીના;
મેરા વાલમ વશ કરી લીના. કુ ૦ ટેક.
કામરુ દેશકે ડારે દુના, વશ કીના શ્યામ સલુના;
ભયે રસબસ વાહી રંગ ભીના. કુ ૦ ૧
મથુરા નગરી લગત અતી ખ્યારી, ગોકુલકી સુરત વીસારી;
યાને છાના કછુયેક દીના. કુ ૦ ૨
સાંજ લોર જાવત કંઠે નાહી, ખેઠે વાહી કે ઘર માંહી;
ભયે જંત્ર મત્ર આધીના. કુ ૦ ૩
લોક કહત સળ કુળજા લોરી, રખે નવલ પ્રીતમકુ ચોરી,
અદ્વાનંદકો નાથ પ્રવીના. કુ ૦ ૪

પદ ૨૨૯૦ મું.

સજની અળ કેસે કરીહું, સજની અળ કેસે કરીહું;
બીન શ્યામ અકેલી મેં તો ડરીહું. સ ૦ ટેક.
પીયરે કછુ મેર ાડ ન જાણી, કીની કુળજાકુ પટરાણી;
કહો ધીરજ કીસવીધ ધરી હું. સ ૦ ૧
રસીયો ઘર નાહી વનમાળી, રજની નહી જાવત આલી;
એક વાત કીયે જું ઉવરી* હું. સ ૦ ૨
કે તો મોહન આન મીલાવો, નહી તો મોય તહાં લે જાવો;
તાતે† ત્રહ અમિકરી જરીહું. સ ૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે લાય દે ખ્યારી, મેરે મહિર ગિરિવરધારી;
તેરે ચરનનમેં નીત પરી હું. સ ૦ ૪

પદ ૨૨૯૧ મું.

પરદેશી પીય ઘરુ આવના, પરદેશી પીય ઘરુ આવના;
મોય હસકે દરસ દેખાવના. પ ૦ ટેક.
મે તેરે ચરન કમલકી ચેરી, સુધ બૂલે કયું તુમ મેરી;
અળ મીલકે કંઠે લગાવના. પ ૦ ૧

તુમરે હાથ પીયા મેરી દોરી, તુમ ચઢા ભઈ મે ચકોરી;
 મોસે પલ એક દુર ન જાવના. ૫૦ ૨
 દરશ વીના દીલ દાહ ન છુએ, મોય ઘોર કહું નહીં સુએ;
 અખ અધર અમૃત રસ પાવના. ૫૦ ૩
 પ્રદ્યાનંદ કહે શ્યામ સોહાગી, તુમસે લગની મોરી લાગી;
 દે દરસપરસ જીવાવના. ૫૦ ૪

૫૬ ૨૨૯૨ મું-રાગ કાફી.

વાલીડા વેરો કીધો રે, કુંજવિહારી. ૫૦
 નિરમોહી નાથ તમને તે શું ઘણું કહીએ રે, વિચારી મનમાં રહીએ રે. ૬૦ ૧
 નિરમોહી નાથ પેહેલાં તે લાડ લડાવ્યાં, વળતી તો વીસરાવ્યાં રે. ૬૦ ૨
 નિરમોહી નાથ અમૃત પાઇને મોટા કીધા, વિભોગે વિષ દીધાં રે. ૬૦ ૩
 નિરમોહી નાથ વેહેલા પધારી દર્શન દેભે, કાં તો તેડાવી લેભે રે. ૬૦ ૪
 નિરમોહી નાથ પ્રદ્યાનંદની એ છે અરજી, સાંભળભે હોય મરજી રે. ૬૦ ૫

૫૬ ૨૨૯૩ મું.

વહાલાજી વેહેલા આવો રે, પ્રીતમ ખ્યારા. ૫૦
 પ્રીતમજી ખ્યારા તમથી લાગી છે આવી પ્રીતિ, જાણો છો સર્વેરીતિ રે. પ્રીં ૧
 પ્રીતમજી ખ્યારા વાધી છે મહાડાંની વેલી, ગયા છો ઉભા મેલી રે. પ્રીં ૨
 પ્રીતમજી ખ્યારા તલખે છે મજા કેરી નારી, લેઝ્યાની આશા ભારી રે. પ્રીં ૩
 પ્રીતમજી ખ્યારા દર્શન દઇને દુઃખ ટાળો, રંગડાની રેલ વાળો રે. પ્રીં ૪
 પ્રીતમજી ખ્યારા પ્રદ્યાનંદની અરજી સુણીએ, શું જાણુ તમને ભણીએ રે. પ્રીં ૫

૫૬ ૨૨૯૪ મું.

જીવનજી તમને જાણ્યા રે, છેલ ગુમાની. ૭૦
 ગુમાની છેલ પેહેલાં અમૃત રસ પાઈ, ગયા છો તમે વાઈ રે. છેં ૧
 ગુમાની છેલ મનડાં અમારાં તમે લઇને, બેઠા છો મથુરા જઈને રે. છેં ૨
 ગુમાની છેલ મહાડાની પીડ ન જાણી, ગયા છો મન તાંણી રે. છેં ૩
 ગુમાની છેલ અમે આવીને તમને વરીયાં, તમે તો છેતરીયાં રે. છેં ૪
 ગુમાની છેલ પ્રદ્યાનંદના વહાલા દેહરી, થયા છો તમે શેહેરી રે. છેં ૫

૫૬ ૨૨૯૫ મું.

શ્યામળીયા સામું ભે ભે રે, મથુરાના વાસી. ૭૫
 શ્યામળીયા વહાલા એ છે ભે નગરી ઠગારી, ત્રિભુવનથકી ન્યારી રે. મં ૧
 શ્યામળીયા વહાલા ત્યાંના તે લોક નઠારાં, ઉપરથી બોલે સારાં રે. મં ૨

શ્યામળીયા વહાલા મથુરામાં મોહન વેલી, આ કુખળ અલગેલી રે. મ૦ ૩
 શ્યામળીયા વહાલા તમને એકાંતે જો જો તેડી, ચઢાવી દેશે મેડી રે. મ૦ ૪
 શ્યામળીયા વહાલા અક્ષાનંદના સ્વામી કહાના, આડી નીકળજો છાનારે. મ૦ ૫

૫૬ ૨૨૮૬ મું-રાગ બિહાગ.

ખીન પ્રીતમ ચંદા મોય જારે. ખી૦
 આજ અટા ખીચ દેખ અકેલી, નિર્દય મદન કઠિન શર મારે. ખી૦ ૧
 ભૂષણ વસન ભુખસે લાગત, પુલન સેજ અનલ તનુ ધારે. ખી૦ ૨
 અક્ષાનંદ શ્યામસુંદર ખીન, એહી દુઃખ મેરો કોણ નિવારે. ખી૦ ૩

૫૬ ૨૨૮૭ મું.

કોસે કહું મેરે દીલ કી પીડા. કો૦
 વિરહાનલ નિશ દિન મોય તાવત, દૂર વસત મેરી નણદિકો વીરા. કો૦ ૧
 ખાને દોરત ભુવન ભુજંગ જયું, કીસવીધ ધાર રહું મે ધીરા. કો૦ ૨
 અક્ષાનંદ લગી ઉર રટના, કખ ભેટે પીયા શ્યામ શરીરા. કો૦ ૩

૫૬ ૨૨૮૮ મું.

શ્યામ વિયોગ દરદ ઉર ભારી. શ્યા૦
 ચોટ લગી મોય કઠીન કલેજે, વૈદ કહા કર દેખત નારી. શ્યા૦ ૧
 દીલકે ભીતર પીર સખીરી, ટરત નહી આપધઉસે ટારી. શ્યા૦ ૨
 અક્ષાનંદ મીટે તખ ચિંતા, જખ ભેટું મોહન વનમાળી. શ્યા૦ ૩

૫૬ ૨૨૮૯ મું.

મોય જીવાવત હે એ સ્વપના. મો૦
 શ્યામ વિયોગ કઠિન રજનીમે, આનંદ મીલાવત હે પીય અપના. મો૦ ૧
 મોહન મીલન મનોરથ મન ખીચ, દીનમે કાલ એહિ વિધિ કપના. મો૦ ૨
 અક્ષાનંદ વિના વનમાળી, વિરહ કરાલ અલસે તપના. મો૦ ૩

૫૬ ૨૩૦૦ મું-રાગ સોહિણી મારુ.

વાલપની વાત, કેહેજો રે ઉધા કહાનને, કહાનનેજી કહાનનેજી કહાનનેજી;
 કેહેજો રે ઉધા કહાનને. ટેક.
 કુખળાની આગે ઉભા કર જોડી રહો છો;
 વહાલારે મૂકી દીધું કેમ માનનેજી. કે૦ ૧
 પ્રિતડી લગાડી રે તમને એહીપેરે રાખ્યા;
 વહાલા જેમ રાખે બધીવાનનેજી. કે૦ ૨

ભુરકી થકીરે કહાના તમે ભરમાણા;
વારીરે ધન્ય ધન્ય કુખળા કેરાં જ્ઞાનનેજી. કે૦ ૩
અહ્માનન્દના રે વહાલા નવલ સનેહિ કહાના;
ઘોને હવે દરશન કેરાં દાનનેજી. કે૦ ૪

૫૬ ૨૩૦૧ મું.

તેડીને એકાંત કેહેજે રે ઉધા માવને, માવનેજી માવનેજી માવનેજી;
કેહેજે રે ઉધા માવને. ટેક
મથુરા જાઈને રે તમે કઠણ થયા છે વહાલા રે;
રંકુની સુણતા નથી રાવનેજી. કે૦ ૧
કોલ દઈને તમે શું કહી ગયાતા કહાના રે;
ધન્ય છે જો તમારા કેરાવનેજી. કે૦ ૨
અમે રે આહીરડાં લોળાં કાંઈ નવ જાણું રે;
વહાલા તમે તો સાચવીયો ભલો દાવનેજી. કે૦ ૩
અહ્માનન્દના રે વહાલા કુખળના સંગે રહીને રે;
ભજ્યો તે તમે રુડો ભાવનેજી. કે૦ ૪

૫૬ ૨૩૦૨ મું.

નટવર કહાન હૈડાં કેરા હારછોજી, હારછોજી હારછોજી હારછોજી;
હૈયા કેરા હારછોજી. ટેક.
તમ જેવું રે ખીજું કાંઈ નથી વહાલું વહાલા;
કોડીલા નદકુમાર છોજી. હૈ૦ ૧
અધમ ઉદ્ધારણ તમે પતિતના પાવન;
વહાલા કરુણાતણા ભડાર છોજી. હૈ૦ ૨
અકલ સ્વરૂપ સદા તમે અવિનાશી રે;
વહાલા ત્રીભૂવનના કીરતાર છોજી. હૈ૦ ૩
અહ્માનન્દના રે સ્વામી જનમ સંગાથી;
વહાલા એક તમે આધાર છોજી. હૈ૦ ૪

૫૬ ૨૩૦૩ મું.

નંદનાલાલ નટવર મારા શ્યામ છે, શ્યામછોજી શ્યામછોજી શ્યામછોજી;
નટવર મારા શ્યામછોજી. ટેક.
અશરણ શરણ પતિતના પાવન વહાલા;
રસિક સલુણા સુખ ધામ છોજી. ન૦ ૧

પ્રાણ થકી રે મને ખ્યારા તમે છો;	
વારી કોમલ પૂરણ કામ છેજી.	ન૦ ૨
ત્રિવિધ તાપના ટાલણુ છેજી તમે;	
ઠરવાનું એક તમે ઠામ છેજી.	ન૦ ૩
અદ્વાનન્દના રે વહાલા આશ તમારી વારી રે;	
દોઢાલી વેળાના મારે દામ છેજી.	ન૦ ૪

પદ ૨૩૦૪ મું-રાગ સોહણી.

હો સજની મારા વાલમને બતાય.	હો૦ ટેક.
વાલમને બતાય લાગુ તારે પાય.	હો૦ ૧
હોય જઠે એકા નંદલાલો, મને તઠે લે હાલો.	હો૦ ૨
ખીન વાલમ માને નિદ્રા ન આવે, લોજન કણુ વિધિ ભાવે.	હો૦ ૩
રાત દિવસ ચાકર હોય રેસાં, હાર હૈયારો દેસાં.	હો૦ ૪
અદ્વાનન્દરા નાથને મેલો, મારો તો મન ઉણુ લેલો.	હો૦ ૫

પદ ૨૩૦૫ મું.

હો એલી હોશિ કઠે મજરાજ.	હો૦ ટેક.
કઠે મજરાજ મેલાવન આજ.	હો૦ ૧
ધોય મનોહર પહોરી છે ધોતી, મારી નથડી કેરો મોતિ.	હો૦ ૨
આછો શિશ અલૌકિક તોરો, ઉણુ વિના જાય દિન દોરો.	હો૦ ૩
લટકે રહી શિર લાલ કલગી, રસિક પીયો નવરગી.	હો૦ ૪
અદ્વાનન્દરો નાથ મીલાવે, તો મુંને આજ જીવાવે.	હો૦ ૫

પદ ૨૩૦૬ મું.

હો સાહેબા થાસું લાગી મારી પ્રીત.	હો૦ ટેક.
લાગી મારી પ્રિત લોભાણો છે ચિત.	હો૦ ૧
લાગી પ્રીત પીયા થાસું મારી, વંકા નવલ વિહારી.	હો૦ ૨
કુલ તણો તોરો તારો જોયો, તણસુ મારો મન મોયો.	હો૦ ૩
થારે વિના માને ઘડી ન સુહાવે, ઓલું થારી માને આવે.	હો૦ ૪
અદ્વાનન્દરા નાથ નવિના, આય મીલો રંગ ભીના.	હો૦ ૫

પદ ૨૩૦૭ મું.

હો રસિયા રહોજી મારે ઘેર રાત.	હો૦ ટેક.
મારે ઘેર રાત કહો નીકી વાત.	હો૦ ૧
વાત ઘણી લાગે માને ખ્યારી, શુણ્વંતા ગિરિધારી.	હો૦ ૨

હું ઉભી મારગ થારો જોણું, આવે થારી માંને ઓણું હોં ૩
હેત સહિત હસ હાથ ગ્રહીજે, દાન મીલણુરો દીજે. હોં ૪
પ્રદ્યાનન્દરા નાથ પધારો, સાયબા જનમ સુધારો. હોં ૫

૫૬ ૨૩૦૮ મું-રાગ સોરઠ મહાર.

લાગી સખી સાવન ઝર મતવારી. લાં ૦
ચહું ઓર બહરીયાં જગન, ગરજ હોણુ ધુન ભારી. લાં ૧
સાવન આયો સખ જગ બાયો, મોકું ન સોહાવે બીન વનમારી. લાં ૨
પાપીજી બપૈયા મોકું નિશકિન પીડે, પીયુ પીયુ એરી વચન ઉચારી. લાં ૩
ઝીની ઝીની પુંદન મેહુલા જું વરસે, વીજરી ચમકે રજની કારી. લાં ૪
પ્રદ્યાનન્દ દર્શન વિના ઓથાકુલ, પીયા મોરા બેઠા સુરત વીસારી. લાં ૫

૫૬ ૨૩૦૯ મું.

નાયે સખી શ્યામ પીયા નવરંગી. નાં ૦ ૧
ધન ગરજ સુનાવે વરસ, વરસ બહર ઉમંગી. નાં ૦ ૨
દાદુર મોર બપૈયા બોલે, ભમર મીલિત બોલત જું ભૂંગી. નાં ૦ ૩
સાગર મીલન ચલી મીલ નદીયાં, જલ ઉછલત લેહેર ઉમંગી. નાં ૦ ૫
કળ દેખુંગી શ્યામ મનોહર, ચટક ચલત અતિ છબી ચંગી. નાં ૦ ૫
પ્રદ્યાનન્દ કહે કુબળા ધર, વીલંબ રહે જું તીનકે સંગી. નાં ૦ ૬

૫૬ ૨૩૧૦ મું.

આવો પીયા પ્રીતમ મોહન ધ્યારે. આં ૦ ૧
ઝર લાગી બહરીયાં બરસત, મેહા ઝીની ઝીની ધારે. આં ૦ ૨
આરત દૂર રહેકી નાંહી, સુનીએ જું નદદુવારે. આં ૦ ૩
મેઘ ઘટા ચહું ઓર ઉમંગી, મોકું ન સોહાવે વીરહ તુહારે. આં ૦ ૪
ચમકત વીજ બીજ મોયે આવે, બોલત બપૈયા અતિ તન બારે. આં ૦ ૫
પ્રદ્યાનન્દ કહે શ્યામ રંગીલે, વિલંબ ન કીજે હોણ વંસીવારે. આં ૦ ૬

૫૬ ૨૩૧૧ મું.

એહી રત શ્યામ ન આયેરી હેલી. એં ૦
શુભવંત પીયાકું વીચમે, મળી જી કુંભ અલબેલી. એં ૦ ૧
વન હરીયાં ગિરિવર પાંગરીયાં, વીલંબ રહી જું તરુવર વેલી. એં ૦ ૨
પહેરે નીલ વસન તન પૃથ્વી, જલ વરસત નદીયાં જું રેલી. એં ૦ ૩
મથુરા ભય રહે મનમોહન, મજ જન કેરી મન સુધ મેલી. એં ૦ ૪
પ્રદ્યાનન્દ નવલ પ્રીતમ બીન, આજ મેં ડરેરી ભુવન અકેલી. એં ૦ ૫

પદ ૨૩૧૨ મું-રાગ મલાર.

એરી સાંવન આયો હો, અલબેલી હેલી;
પીયા મેરા અજહું ન આયેરી. એ૦ ટેક.
મેરા રાગ મલાર આલાપે, કોકીલ શબ્દ સુનાયેરી. એ૦ ૧
ઘન ગર્જત અતિ બીજરી જું, ચમકે ગગન બદરઉસે જાયેરી. એ૦ ૨
મથુરા મન માની મોહનકે, વ્રજ દીનો વીસરાએરી. એ૦ ૩
અક્ષાનંદ કહે શ્યામ સોહાગી, કુબળ બદન લોલાએરી. એ૦ ૪

પદ ૨૩૧૩ મું.

ઘન ગર્જત ચહુ દીશ હો, મથુરાકે વાસી;
ગોકુલ પધારો ગિરિધારી રે. ઘ૦ ટેક.
કુબળ સંગ ઉમગ ભરે તમ, વીલબ રહે વનમારી રે. ઘ૦ ૧
જખી ભધ શ્યામ મેરી અખી, નિસ દિન પથ નિહારી રે. ઘ૦ ૨
તમ કારન મનમોહન પ્યારે, પુલન સેજ સમારી રે. ઘ૦ ૩
અક્ષાનંદ કહે હઠ તજકે, આધયે જું કુજવિહારી રે. ઘ૦ ૪

પદ ૨૩૧૪ મું.

તન તાપ બુઝાવો હો, રગ ભીને પ્યારે;
સાંવન ઘન ઝર લાગી રે. ત૦ ટેક.
દર્શન વિના મે ફીરત ઉઢાસી, ચાહ મીલન ચિત્ત જાગી રે. ત૦ ૧
કમલ નેન તેરે ચરનન પર, અહોનિશ મેં અનુરાગી રે. ત૦ ૨
જા સંગ વીલંબ રહે મનમોહન, સો કામની બડ લાગી રે. ત૦ ૩
અક્ષાનંદ કહે અબ આધએ, સુંદર શ્યામ સોહાગી રે. ત૦ ૪

પદ ૨૩૧૫ મું.

મત બોલ બપૈયા, હું તોયે બરજત;
સુર તેરો મોય ન સોહાવે રે. મ૦ ટેક.
દાધે અંગકે ઉપર પાપી, કહાંતે લૂણ લગાવે રે. મ૦ ૧
એહી રત ઘર નાંહી વનમાળી, વિરહ અગ્નિ તન તાવે રે. મ૦ ૨
મે જ્યું અકેલી સગ ન સહેલી, ચમકત બીજ ડરાવે રે. મ૦ ૩
અક્ષાનંદ શ્યામસુંદર બીન, એહી દુઃખ કોન મીટાવે રે. મ૦ ૪

પદ ૨૩૧૬ મું-રાગ સોરઠ.

સુણો સુંદર શ્યામ, એમ ન ઘટે તમને હો દીનાનાથજી;
મારા પ્રાણ આધાર, જેમ રાખો તેમ રહીએ વચનને સાથજી. ટેક.

અમે તમ સારુ સદ્યાં મેણાં, વાલમ સુખ સુણવાને વેણાં;
 મારા નાથ તૃપત ન કર્યાં નેણાં. સું ૧
 હારે આવી પ્રીત કરી શાને આગે, દુધ દેખાડીને મારી રદ્યા ડાંગે;
 પછી તેને તે કેવુ લાગે. સું ૨
 અમે લોકલાજ કુળની લોપી, અમે ગીરધરના કહાળ્યા ગોપી;
 અમે તમ કારણ પેહેરી ટોપી. સું ૩
 તમને દયા આવે તો દરશન દેજો, નહિ તો અખંડ અંતરમાં રહેજો;
 એમ શ્રીરંગના સ્વામીને કેહેજો. સું ૪

પદ ૨૩૧૭ મું-રાગ પરજ.

શું કહીએ વાલમ તમને રે શું કહીએ. શું ૦ ટેક.
 પહેલીવેહેલી રે વાહાલા પ્રીત કરીને, વીસારી મેલ્યાં હવે અમને રે. શું ૧
 ખીજે તમારુ વાહાલા મનડુ લોભાણું, સાચુ કહીયે છેયે ખાઇ સમને રે. શું ૨
 તમ રે વિના મારા નવલ સનેહી, કુણુ જાણે છે ખીજું મરમને રે. શું ૩
 પ્રદ્યાનંદ કહે છેટે રહેવું, એમ ઘટે નહી મેરમને રે. શું ૪

પદ ૨૩૧૮ મું.

પેહેલી પ્રીતડી લગાડી એમ ન કરીએ રે. પેં ૦ ટેક.
 શોકડહીનું સુખડું ફેખી, અંતરમાં ફાઝી મરીયે રે પેં ૧
 અમથકી તો તમે છેટે ફરો છો, કહોને કંઈપરે ફરીયેરે. પેં ૨
 તમ રે વીનારે મારા નાથ રંગીલા, ધીરજ કેમ કરી ધરીયેરે. પેં ૩
 પ્રદ્યાનંદ કહે અમથી વાલમ, છેટે છેટે નવ ફરીયે રે. પેં ૪

પદ ૨૩૧૯ મું.

શીઠ હાલો છો અમથી ડરતા રે. શીં ૦ ટેક.
 મરમાળી રે મોરલડીને વાતા, હેત કરી મન હરતા રે. શીં ૧
 માથે રંગીલા છેલા છોગાં મેલી, ભાવે પગલાં ભરતા રે. શીં ૨
 નવલ પીયા નટવર નવરંગી, શીશ કલંગીને ધરતા રે. શીં ૩
 પ્રદ્યાનંદના નાથ વિહારી, શોકલડીને સુખી કરતા રે. શીં ૪

પદ ૨૩૨૦ મું.

મુને મારી રે નેણુને ભલકે રે. મું ૦ ટેક.
 ઘાવ લાગ્યો રે મારુ અંતર ધૂમે, મહની રે પીડા ઉર લળકે રે. મું ૧
 ઘરડાનો રે મારગ હું તો ભૂલી, હેલડહી મારી જળકે રે. મું ૨
 આંખડહી રે અંતરમાં લાગી, મરમ જાણ્યો છે બાધે મલકે રે. મું ૩
 પ્રદ્યાનંદ કહે કેમ જીવાયે, હેડું ચઢ્યું છે મારું હલકે રે. મું ૪

પદ ૨૩૨૧ મું-રાગ ખયાલ.

રટન લગી દીલમા, પીયા મીલનકી, રાત દીવસ મોય રટન લગી જું રાત. ૨૦ ટેક.
 પીય પરદેશ સદેશ ન આવત, તાતે મન મુઝાય. પિં ૧
 અખતો મોય તાવતહે વ્રહા તન, પીય વીન રહ્યોરી ન જાય. પિં ૨
 હુલસત હીયા પીયા કબ પરસુ, નેન દરશ નિત્ય ચહાય. પિં ૩
 અક્ષાનંદ શ્યામ સુંદર ખીન, ઓર કછુ ન સુહાય. પિં ૪

પદ ૨૩૨૨ મું.

ચાહ બઈ હે મેરે ચિત્ત, પિયા દરશકી, નિરખન નીત ચિત્ત. ચાં ૦ ટેક.
 દીલ ઉદ્વેગ હોત હે પલપલ, કબ મીલ હે મોય મીત. પિં ૧
 અખ જાયે દૂર રહે મનમોહન, પહલે લગાઈ પ્રીત. પિં ૨
 ખીન દેખે પીય શ્યામ સલુનો, જુગ તુલ દીન વરતીત. પિં ૩
 અક્ષાનંદ દરશ વીન આતુર, જલ મચ્છલીકી રીત. પિં ૪

પદ ૨૩૨૩ મું.

દુગન વસો મોય શ્યામ, સલુની છખી જામ અષ્ટ મોય. ૬૦ ટેક.
 નિરખત સમ તન જાત સખે દુઃખ, પ્રકુલત મુખ મુખ ધામ. સં ૧
 દીનાનાથ દીનકે બધુ, નૌતમ સુંદર નામ. સં ૨
 વ્યાપક રૂપ રહે સખ જગ વશ, નહી ખાલી કોઈ કામ. સં ૩
 અક્ષાનંદ પ્રગટ દરશન વીન, નહી હોવત આરામ. સં ૪

પદ ૨૩૨૪ મું.

નેનનમે નીજનાથ, રહો જું મોય અખંડ નીરતર. નેં ૦ ટેક.
 ચટક મટક પગ પહર ચાંખડી, છડી શુભ લે હાથ. ૨૦ ૧
 જરકસ લસત વિરાજત જામે, મુગટ જડીત શુભ માથ. ૨૦ ૨
 તરલ તુરગ અજબ અસવારી, સખ હરિજન વૃન્દ સાથ. ૨૦ ૩
 અક્ષાનંદ જાત બલિહારી, મોય અખલાકી આથ. ૨૦ ૪

પદ ૨૩૨૫ મું-રાગ જગલો.

પીયા લગન લગી, મોહ તેરી હો. પીં ૦ ટેક.
 લગન લગત સમ મગન લઈહુ, જા દિનતે મોય હેરી હો. પીં ૧
 ઓર કછું અખ કામ ન સૂઝત, ચરનન ચિત્ત અટકેરી હો. પીં ૨
 દરશ વિના નીત ફીરત દીવાની, ઉલટી લઈ ગતી મેરી હો. પીં ૩
 અક્ષાનંદ કહે મનમોહન, ચરન કમલકી ચેરી હો. પીં ૪

૫૬ ૨૩૨૬ મું.

તુમ ખ્યારે સજન, ઘર આવનાં હો. તું ટેક.
મે ખ્યાસી તોય વહન કમલકી, હસકે દરશ દેખાવનાં હો. તું ૧
આય કહો રંગ રસીક બતીયાં, મીલકે છતીયાં લગાવનાં હો. તું ૨
ઘેહરે સ્વર કરકે ગીરધારી, વંશી ખુબ બળવનાં હો. તું ૩
બ્રહ્માનન્દ કહે શ્યામ મનોહર, પલ એક દૂર ન જાવનાં હો. તું ૪

૫૬ ૨૩૨૭ મું

તુમસે જો લગ્યા મેરા જીયરા હો. તું ટેક.
જીયરા લગ્યા તુમસે જગજીવન, વીસરત નાહી નીશદીયરા હો. તું ૧
મીલનેકુ તમસું મનમોહન, હુલસત હે નીત હીયરા હો. તું ૨
અંખીયાં દરશ વીના અતી આતુર, ધરત નહિ અબ ધીયરા હો. તું ૩
બ્રહ્માનન્દ કહે અબ મીલીયે, પ્રાણ સનેહી પીયરા હો. તું ૪

૫૬ ૨૩૨૮ મું.

રંગભીને રસીલે કહાના હો. રં ૦ ટેક
રંગભીને રંગરેલ રસીલે, તુમ મેરે મન માના હો. રં ૧
નેન નિરખ મોય જાહ કીના, ચિત્ત હરીલીના છાના હો. રં ૨
સેજ સોહાગી શ્યામ સલુને, સૂતી મોય જગાના હો. રં ૩
બ્રહ્માનન્દ કહે મનમોહન, તજકે દૂર ન જાના હો. રં ૪

આર મહિના.

૫૬ ૨૩૨૯ મું-રાગ ધોળા.

જેઠે જીવન ચાલીયા, નિર્મોહી મારા નાથ;
દરશન વિના દુખીયો ઘણો, સરવે પ્રજનો સાથ. ૧
અંતર તાપ વિજેગનો, બાહરથી લૂ વાચ;
મળ્યા વિના હવે માવજી, જીગ તુલ રજની જાય. ૨
ફળીયામાં ઘોડીને ફેરતા, છોગા ધરતા શીશ;
તે દીન કેદી દેખાડશે, ડોલરીયા જગદીશ. ૩
પ્રાણજીવનજી પૂરીયે, હીયડા કેરી હામ;
બ્રહ્માનન્દના નાથજી, આવોને શ્રી ધનશ્યામ. ૪

૫૬ ૨૩૩૦ મું.

આષાઠે અલભેલડા, પવન ચલે અતી જોર;
 ઝૂકી આવી આકાશમાં, મેઘ ઘટા ચહુ કોર. ૧
 હજી જીતાં ફળ પાકીયાં, પાલવીયાં વન પાન;
 એ રતે પ્રીતમ આવીયે, કરુણા સાગર કહાન. ૨
 પ્રેમ સુધારસ પાઇને, મોટાં કીધાં માવ;
 મેલીને મથુરા ગયા, ન ઘટે મારા નાવ. ૩
 અંતરમાં રેહીને નથી, એક ઘડી આરામ;
 બ્રહ્માનંદના નાથજી, આવોને શ્રી ધનશ્યામ. ૪

૫૬ ૨૩૩૧ મું.

શ્રાવણ વર્ષે સરવડે, નદીયે નીર ન માય;
 આવો હવે અલભેલડા, મળવા મન લલચાય. ૧
 વૃક્ષે લુંખી વેલડી, અંબર નીર અપાર;
 હરીયા ડુંગર ઉપરે, મોરા ગાય મલાર. ૨
 કોઇક શિવ પૂજા કરે, કોઇક રાખે વ્રત નેમ;
 આ રતમાં અમે તમ વિના, કહોને રહીયે કેમ. ૩
 સર્વે સુખ સંસારનાં, તમ વિના થયાં છે હરામ;
 બ્રહ્માનંદના નાથજી, આવોને શ્રી ધનશ્યામ. ૪

૫૬ ૨૩૩૨ મું.

ભાદરવામાં ભૂધરા, નદીયે ચાલ્યાં નીર;
 એ રતે રેહીવું નવ ઘટે, છેટે શ્યામ શરીર. ૧
 પૃથવી અખર પેહરીયાં, નીલાં અતી નવરંગ;
 એ રતે સર્વે શીતળ થયાં, અખળા દાઝે અંગ. ૨
 મધુરા જોલે મોરીયા, જળ છાયો આકાશ;
 એ રતે વાલમ આવીને, અતર પૂરો આશ. ૩
 લટકાળા લાગી રહી, અંખના આહુ જામ;
 બ્રહ્માનંદના નાથજી, આવોને શ્રી ધનશ્યામ. ૪

૫૬ ૨૩૩૩ મું.

શરદ ઋતુ સોહામણી, આન્યો આસુ માસ;
 એ રતે વાલમ આવીયે, રમવા સુંદર રાસ. ૧
 નિર્મળ અખર થૈ ગયો, નિર્મળ થઈ ગયાં નીર;
 નિર્મળ નાથ પધારીયે, છોગાળા બળવીર. ૨

હસરાવે હલ ચાવિયાં, નદીયે બાંધ્યા ઘાટ;
એ રતમાં અલભેલડા, વળી વળી જોઉં છું વાટ. ૩
છેલ છબીલા શ્યામળા, ઠરવાનુ તમે ઠામ;
બ્રહ્માનંદના નાથજી, આવોને શ્રી ધનશ્યામ. ૪

૫૬ ૨૩૩૪ મું.

કાર્તિક માસે કહાનજી, વાટ જોયે વ્રજનાર;
અંતર ઉતાપો ધણો, લોચનીયે જલ ધાર. ૧
અલભેલા વર આવીએ, ડોલરીયા સુખ દેણ;
વાટ જોઈ જોઈ વાલમા, આંખાં થઈ ગયાં નેણ. ૨
એકાદશી પ્રભોધિની, અતિ ઉચ્છવ ઠરાવ;
તે આવી હવે આવીએ, મીઠડા બોલા માવ. ૩
તમ સારુ તલખે ધણું, સર્વે ગોકુલ ગામ;
બ્રહ્માનંદના નાથજી, આવોને શ્રી ધનશ્યામ. ૪

૫૬ ૨૩૩૫ મું.

મૃગસર મહીનો આવીયો, બેઠી રત હેમત;
પ્રીતમ હજી ન પધારીયા, કોમલ મારા કંત. ૧
સારસઝાંઈ સભાગીયાં, જ્યાં ત્યાં જોડી જાય;
અમને મેલી એકલાં, ગયા છે ત્રિભુવન રાય. ૨
સર સરીતાના નીરમાં, ફૂલ્યાં કમલનાં વૃન્દ;
અમને કેદી ફૂલાવશો, છોગાળા વ્રજચંદ. ૩
અરજ સુણો આળસ તજો, કરોને પૂરણ કામ;
બ્રહ્માનંદના નાથજી, આવોને શ્રી ધનશ્યામ. ૪

૫૬ ૨૩૩૬ મું.

પોષ મહીને પ્રેમદા, હેરે વાટ હુમ્મેશ;
કંઠજી થયા કેમ કહાનજી, જઈ વશ્યા પરદેશ. ૧
જળ થળ શીતળ થઈ રહ્યાં, શીતળ સેજ સમાજ;
અંતર શીતળ નવ થયાં, વણ દીડે વ્રજરાજ. ૨
પંક્તિમાં ફરી ફરી પીરસતા, કરતા અતિ મનુવાર;
તે દીન અમને સાંભરે, વાલમ વારમવાર. ૩
રસીયાજી તમે રીઝીને, દેતા વસ્ર ધનામ;
બ્રહ્માનંદના નાથજી, આવોને શ્રી ધનશ્યામ. ૪

૫૬ ૨૩૩૭ મું.

માહ મહીનામાં માવજી, બોલે સત વસત;
 આ રતમાં અલબેલડા, કેમ ન પધાર્યા કંત. ૧
 પ્રીતમ આવી પંચમી, નર ત્રીયા બેલે કાગ,
 વાલમ તમ વિના વાધીયો, મજ ત્રીયને વૈરાગ્ય. ૨
 ચોરડીયાની ચોસરી, ખૂબ કરંતા બેલ,
 એ દીન અતિશય સાંભરે, રૂપાળા રંગરેલ. ૩
 અરજી સુણી હરી આવીએ, વાટ જોય મજ વામ;
 બ્રહ્માનંદના નાથજી, આવોને શ્રી ઘનશ્યામ. ૪

૫૬ ૨૩૩૮ મું.

કાગણ કાગ રમાડવા, આવોને પ્રાણાધાર;
 શ્યામ સનેહી શ્યામળા, વાટ જીએ મજનાર. ૧
 નર નારી હોરી રમે, લોકતણી તજી લાજ,
 આ ટાંણે હરિ આવીએ, રગ ભીના મજરાજ. ૨
 ચાંખડીએ ચડી ચાલતા, છત્ર તણી કરી છાંય;
 લટક તમારી લાલજી, ચોટી ચિત્તડામાંદ્ય. ૩
 અંતરજામી આવિએ, દોહાલી વેળાના દામ,
 બ્રહ્માનંદના નાથજી, આવોને શ્રી ઘનશ્યામ. ૪

૫૬ ૨૩૩૯ મું.

ચૈત્ર મહીને શ્યામળા, આવ્યા નહી અવિનાશ;
 વનસ્પતિ સર્વે પાંગરી, પ્રફુલ્લિત થયા પલાશ. ૧
 ચપા જાઈ ચબેલીયાં, ફૂલી લતા અપાર;
 એ રત કેમ ન આવીયા, ભૂપ ભમર ભરતાર. ૨
 ચોરડીયાની ચોસરી, ખૂબ કરંતા ખ્યાલ,
 તે કેદી દેખાડશે, લટકાં કરનાં લાલ. ૩
 કેદી કંરશે કહાનજી, આવી મહિર માંહી કામ;
 બ્રહ્માનંદના નાથજી, આવોને શ્રી ઘનશ્યામ. ૪

૫૬ ૨૩૪૦ મું.

વૈશાખે મજ વિનતા, પથ જોયે કરી પ્રીત;
 લૂ આવી હરિ નાવીયા, ચિંતા વાધી ચિત્ત. ૧
 કોયલ કરે ટઉકડા, આંખે પાકી શાખ;
 મારગ સામુ માવજી, જોઈ જોઈ પાકી આંખ. ૨

વાયે ઉનેા વાયરો, થલ જલ ઉંનાં થાય;
ઉનાં તન અખળા તણાં, તમ વીના ત્રિભુવનરાય. ૩
મળવા કારણ માનની, અંતર કરે ઉધામ;
અદ્વાનદના નાથજી, આવોને શ્રી ઘનશ્યામ. ૪

પદ ૨૩૪૧ મું.

બારે માસ પૂરા થયા, આઠ્યો માસ અધિક;
પ્રીતમ તોય ન પધારીયા, ઠેર્યા મથુરા ઠીક. ૧
અધિક મહીને અતિ ઘણી, આશ હતિ મનમાંઢં;
તમ વિના ખાલી સેજડી, મળવા મન અકળાય. ૨
પેહેલી પ્રીત લગાડીને, રેહેલું ન ઘટે દ્વર;
તમ વિના મારા નાથજી, હૈંડે દુઃખ ભરપૂર. ૩
અદ્વાનદની વીનતી, ઉર ધરજો અવિનાશ;
મેહેર કરીને માવજી, તેડી લેજો પાસ. ૪

જ્ઞાન વિલાસ.

પદ ૨૩૪૨ મું.

નારાયણ નામ લેને તું પ્રાણી રે, બદ્રીનાથ પ્રગટ જગ જાણી.	ના૦ ટેક.
નર હેહ દીધી તુને નાથે રે, હોય ધન તો વાવર તારે હાથે;	
પણું રહેશે નાવે કોડી સાથે.	ના૦ ૧
ગર્ભવાસ કીધી રક્ષા તારી રે, દીધો જઠરા અગ્નિથી ઉગારી રે;	
બેઠો તેને તે કેમ વિસારી.	ના૦ ૨
વીના સમજે કહે છે મારુ મારુ રે, ધન કાજ લમે મન બારુ રે;	
તારે હાથે નથી તન તારુ.	ના૦ ૩
મિથ્યા સુખ માંહી તું ભરમાણો રે, બાંધ્યો લોક લજ્યા ગણે પહાણો રે;	
જાય છે તૃષ્ણાને પૂર તણાણો.	ના૦ ૪
કાયા માયા છે જો તારી કાચી રે, તેને રંગે રહેજે માં તું રાચી રે;	
બ્રહ્માનંદ કહે છે વાત સાચી.	ના૦ ૫

પદ ૨૩૪૩ મું.

બદ્રીપતિ નાથનું લેને શરણું રે, મટે મહા દુઃખ જનમ ને મરણું.	બ૦ ટેક.
તાકે પર ધન ને પરનારી રે, નથી લજતો તું દેવ મોરારી રે;	
આગે શી ગત થાશે તારી.	બ૦ ૧
રહે છે મન રે માયામાં રાણ રે, જીહાં બોલે ને મમતા આઝી રે;	
દેખી કોઈનું રૂડું મરે ઢાઝી.	બ૦ ૨
નહિ આવે ભેળાં સુત દારા રે, મેલી મેડીને મંદિર સારાં રે;	
કરવા જંગલમાંહી ઉતારા.	બ૦ ૩
ફરી બાંધ કમર ટળ ફેલી રે, થાને તત્પર આજસ મેલી રે;	
બહુ નામી થાશે તારા બેલી.	બ૦ ૪
ચીત ચડવ મા બહોત તોફાને રે, કથા પ્રભુની સાંભળજે તું કાને રે;	
બ્રહ્માનંદનું કહ્યું સત્ય માને.	બ૦ ૫

પદ ૨૩૪૪ મું.

ઓળે બદ્રીનાથને તું રહેને રે, નર સહિત નારાયણ કહેને.	ઓ૦ ટેક.
જમ હાથ જરુર જ જાવો રે, પછે થાશે તુંને પસતાવો રે;	
પ્રાણી અવસર નહી મળે આવો.	ઓ૦ ૧

ક્ષેત્ર સખળ સમાર્યા તે ખેડી રે, ધર્યા રેહશે મહીર ને મેડી રે;
હાલી જાય છે જોને તારી હેડી. ઓ ૨
દેખી બૂલીશ માં તન ગોરે રે, હું હું ઠાલું કરે હોરે હોરે રે;
નિત્ય કાળ આવરહાને ચોરે. ઓ ૩
દીલ પાપથકી તું ઠરજે રે, ઝાઝો ભાર માથે મત ભરજે રે;
કરમ સમજી વિચારીને કરજે. ઓ ૪
કર પ્રીતિ તું સત સમાજે રે, જેમાં પ્રગટ હતિ નિત રાજે રે;
અદ્વાનંદ કહે તારે કાજે. ઓ ૫

પદ ૨૩૪૫ મું.

પ્રાણી નર દેહ સુંદર પામી રે, ભજ નર રે નારાયણ સ્વામી. પ્રા ૦ ટેક.
સાચા સંતને શરણે તું રહેને રે, દયા આણીને અંન જલ દેને રે;
તારો જનમ સફળ કરી લેને. પ્રા ૧
ભવતારણ જગપતિ ભેટી રે, મેલ લોકની લાજ સમેટી રે;
આંધ પ્રેમતણી કશી પેટી. પ્રા ૨
લાચું જમનુ વાંસે તારે લારુ રે, લેશે આવીને સાંજ સવારુ રે;
માટે કર તારા જીવનું સારુ. પ્રા ૩
સાચા સંતને સંગે કરીને રે, દઢ અંતર ધીર ધરીને રે;
ભજ પ્રગટ પ્રમાણ હરિને. પ્રા ૪
મેહેણું અનત જન્મનું ઉતારે રે, હવે જીતી આજ મત હારે રે;
અદ્વાનંદનું કહ્યું હૈયે ધારે. પ્રા ૬

પદ ૨૩૪૬ મું—રાગ ગરબી.

મનુવા નરનારાયણ સ્વામી રે, ભજ લે ભાવ કરી;
કુબુદ્ધિ મેલીને થા નિષ્કામી રે, કહું છું વાત ખરી. ટેક.
મિથ્યા છે જો તારી કાયા માયા, વાદલ કેરી જેવી છાયા રે. ભ ૦ ૧
સુત દારા ન આવે તારે સાથે, ભાર ભારમાં પ્રાણી માથે રે. ભ ૦ ૨
ઓળો લે જગજીવન કેરો, ફેગટ થાશે નહિ તો ફેરો રે. ભ ૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે હરિગુણ ગાને, સમજીને સુખીયો થાને રે. ભ ૦ ૪

પદ ૨૩૪૭ મું.

પ્રાણી નરનારાયણ કહેને રે, જગથી જાગીને;
સાચા સંતને શરણે રહેને રે, લજ્યા લાગીને. ટેક.
મુરખ નર નિશ દીન શીર તારે, કાળ ઝપાટા નિત્ય મારે રે. જ ૦ ૧
મેડી મહિર ઉભાં રહેશે, કાંઈ ન માંડ્યો તુંને કહેશે રે. જ ૦ ૨

માતા પિતા બંધવ સુત નારી, રહેશે સરવે પોકારી રે. જાં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે ચેત અજ્ઞાની, આ તન થાશે તારુ વાની રે. જાં ૪

પદ ૨૩૪૮ મું.

કહું છું શીખામણ તુંને સારી રે, માનિ લે પ્રાણી,
ભણ લે સુંદર વર સુખકારી રે, જગ મિથ્યા જાણી. ટેક.
શીખામણ કહું છું તારે કાજે, હરિ ભજતાં શીદ લાજે રે. માં ૧
હરિ ભજતાં જેને લભ્યા વ્યાપી, તે સમ બીજે નહી પાપી રે. માં ૨
હરિ ભજતાં જે લભ્યા કરશે, શ્વાન સુકર થઈ ફરશે રે. માં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે નર તન પામી, સમર બદ્રીપતિ સ્વામી રે. માં ૪

પદ ૨૩૪૯ મું.

તારો જન્મ અલેખે વુઠો જાયે છે રે, મુરખ અભિમાની;
મેલી અમૃત વિષ શીદ ખાય છે રે, કુષુદ્ધિ કફરાની. ટેક.
મેહર કરીને હરિ નર તન દીધું, તે અવળું તારુ કીધું રે. મું ૧
વિકર્મ કીધાં તે તો હરિને વીસારી, ગઈ અક્ષલ ક્યાં તારી રે. મું ૨
મોટપમાં બોલ્યો મરડાતું, લુંડપકેરુ બાધ્યું ભાતું રે. મું ૩
બ્રહ્માનંદનુ વચન ઉર ધરજે, પાપથકિ તું પ્રાણી ડરજે રે. મું ૪

પદ ૨૩૫૦ મું-રાગ ગરબી.

પ્રભુ સાથે કરને રે નર તું પ્રીતકી રે;
મેલી દેને મોહ મચ્છર અભિમાન રે. ટેક.
દ્વીન ઝાઝા રહેવું નથી આ દેહમાં રે;
હૈયા કુટા શાને તું થાય છે હેરાન રે. પ્રં ૧
સમજીને શરણું તું લેને સાચા સતનું રે;
જાય તારે* અનત જન્મનો રોગ રે. પ્રં ૨
હરલભ મનુષ્ય જન્મ ભરતખંડમાં રે,
વારે વારે એવો નહી આવે જોગ રે. પ્રં ૩
સમજી વિચારીને જોને તું કુણુ છે રે;
ઝ્યાંથી તું આંચો જાઈશ કેને ઘેર રે. પ્રં ૪
ચારને દિવસ રે રહેવું આ સંસારમાં રે;
અમૃત તજીને શીદ ખાય છે ઝેર રે. પ્રં ૫
મમતામાંહી રે માથા લગે ખુતિયો રે;
મારુ મારુ કરી થયો મતિમદ રે. પ્રં ૬

કેહેને તારુ હરિ વિના રે સગું કુણુ છે રે;
માન સત્ય કેહે છે બ્રહ્માનન્દ રે.

પ્રાં ૭

પદ ૨૩૫૧ મું.

શરણું તું તો લેને રે નટવર સ્થામનુ રે;
તણુ દેને મુરખ ઠાલિ તાણુ રે.
વારીને વલોણુ રે ઘૃત નવ નીકળે રે;
તેવું આ જગતનુ ડહાપણુ બાણુ રે.
કુખુદ્ધિ મેલીને રે જતન કર જીવનુ રે;
જોને તારી ઉમર વુઠિ બાય રે.
પ્રભુનાં ભજન વિના રે તુંને પ્રાણિયા રે;
કોઈ દીન સુખ સુપને નહિ થાય રે.
મોટેરે થઈને ફરે અભિમાનમાં રે;
બાણુ હું જીવાડું પરિવાર રે.
શકટને હોઈ રે શ્વાન જેમ ચાલતું રે;
માને સર્વે પોતાને શિર ભાર રે.
ભરણુ ને પોષણુ રે સૌનુ હરિ કરે રે;
સુખ દુખ સૌનું હરિને હાથે રે.
એવું તું જાણીને રે તજ અહુકારને રે;
ભજી લેને બ્રહ્માનન્દનો નાથ રે.

શાં ૮૬.

શાં ૧

શાં ૨

શાં ૩

શાં ૪

શાં ૫

શાં ૬

શાં ૭

પદ ૨૩૫૨ મું.

માની લે શીખામણુ રે ડહાપણુ તારુ મેલીને રે;
ધન તન જોખન સુપનું જાણુ રે.
ચારને દીવરાના રે જીવત કારણુ રે;
ભટકીશ પરવશ ચાર ખાણુ રે.
મનમાં વિચારી રે જોને તું મુરખા રે;
નહિ આંહી રહેવાનુ નિદાન રે.
મહેલ બગીચા રે મંદિર માળિયાં રે;
મેલીને વસવું છે મેદાન રે.
સગાં ને કુટુંબી રે રહેશે રોઈ કળકળિ રે;
ડાટ્યુ સર્વે રહેશે તારુ ઘરમાં દામ રે.
અંતકાળે ઠાલે હાથે જાવું પ્રાણી એકલું રે;
કોઈ નહિ આવે તારા જીવને કામ રે.

માં ૮૬.

માં ૧

માં ૨

માં ૩

માં ૪

માં ૫

શરીર સાચવીયું રે જાન કીધું જીવને રે;
સાચો કીધો નરક ચોરાસીનો ખેલ રે. માં ૬
બ્રહ્માનંદ કહે છે રે વુઠો જમપુરમાં રે;
દીલમાં સમજી વિચારિને તું દેખ રે. માં ૭

પદ ૨૩૫૩ મું.

વિષયમાં વળુધ્યો રે હરિને વીસારીને રે;
ફરે મરડાતો અતિ મનમાં પુલ રે. વિં ૮ ટેક.
જેને વડીયે જીવે રે તેને નથિ જાણતો રે;
મણમાં તારે આઠ પાંચ શેરીની ભૂલ રે. વિં ૧
તોડ્યા વિના ખર થઈને ભાર તાણતો રે;
હાંકતાં સૌ તુને કહી હાડ હાડ રે. વિં ૨
મટાડી પશુ કીધો રે તુને માનવી રે;
પ્રભુનો કાંઈ નથી જાણતો પાડ રે. વિં ૩
જઠરા અગ્નિથી રે રાખ્યો તુને જાળવી રે;
સુંદર દીધો તનનો સાજ રે. વિં ૪
અજ જળ હમણા રે તેનું દીધું ખાય છે રે;
તેનું નામ લેતાં આવે છે તુને લાજ રે. વિં ૫
ભુડપ કેરુ રે ભાતું તે તો બાંધીયું રે;
માથે લીધો મમતા કેરો બોજ રે. વિં ૬
બ્રહ્માનંદ કહે રે હરિ નવ ઓળખ્યા રે;
ફરતો ડોલે જેવો વનનો રોજ રે. વિં ૭

પદ ૨૩૫૪ મું-રાગ ગરબી.

હરિ જન સાચા રે, જે ઉરમાં હીમત રાખે;
વીપતે વરચી રે,* કેદી દીન વચન નવ ભાંખે. ૧
જગતું સુખ દુઃખ રે, માધક મિથ્યા કરી જાણે;
તન ધન જાતાં રે, અતરમાં શોક ન આણે. ૨
પર ઉપકારી રે, જન પ્રેમ નીમમાં પૂરા;
દેહીક દુઃખમાં રે, દાઝે નહીં સાધુ શૂરા. ૩
હરિને સમરેરે, નિત્ય અહોનિશ ઉમગ ભરીયા;
સરવ તણને રે, નટ નાગર વહાલા કરીયા. ૪
બ્રહ્માનંદ કહે રે, એવા હરિ જનની બલિહારી;
મસ્તક જાતાં રે, નવ મેલે ટેક વિચારી. ૫

* “વિપતિ વરતી રે” ઇતિ પાઠાતર.

પદ ૨૩૫૫ મું.

ટેક ન મેલે રે, તે મરદ ખરા જગમાંહીં;	
ત્રિવિધ તાપે રે, કેદી અંતર ડાલે નાંહીં.	૧
નીધડક વરતે રે, દૃઢ ધીરજ મનમાં ધારી;	
કાળ કર્મની રે, શંકા દેવે વીસારી.	૨
મોડું વેહેલું રે, નિશ્ચે કરી એક દીન મરણ;	
જગ સુખ સારુ રે, કેદી કાયર મન નવ કરણ.	૩
અંતર પાડી રે, સમજીને સવળી આંટી;	
માથું જાતાં રે, મેલે નહી તે નર માટી.	૪
કોઈની શંકા રે, કેદી મનમાં નવ ધારે;	
પ્રજ્ઞાનંદના રે, વહાલાને પણ ન વીસારે.	૫

પદ ૨૩૫૬ મું.

જો હોય હીમત રે, નરને ઉરમાંહી બારી;	
દૃઢતા જોઈને રે, તેની મદદ કરે મોરારી.	૧
ખીક તણને રે, નીત હીંમત સોતો બોલે;	
મસ્તક માથા રે, સરવે તૃષ્ણ જેવું તોલે.	૨
કેસરી સિંહને રે, જેમ શંક મીલે નહી મનમાં;	
એકાએકી રે, નિરબે થઈ વિચરે વનમાં.	૩
પિંડે છોટો રે, મોટા મેગળને મારે;	
હીમત વિનાનો રે, હાથી તે જોઈને હારે.	૪
પ્રજ્ઞાનંદ કહે રે, એમ સમજે તે જન શૂરા,	
તન કરી નાખે રે, ગુરુ વચને ચૂરાચૂરા.	૫

પદ ૨૩૫૭ મું.

પેટ કટારી રે, પેરીને સનમુખ આલ્યા;	
પાછા ન વળે રે, કોઈના તે ન રહે આલ્યા.	૧
આમા સામા રે, ઉડે બાલાં અણીઆલાં;	
તે અવસરમાં રે, રહે રાજી તે મતવાલા.	૨
સાચા શૂરા રે, જેના વેરી ધાવ વખાણે;	
જીવત જીવું રે, મરવું તે મંગળ જાણે.	૩
તેની પેરે રે, હરિજન પણ જોઈએ તીખા;	
અતર શત્રુને રે, લાગે અતિ વજ્ર સરીખા.	૪

માથુ જાતાં રે, મુખનું પાણી નવ જાવે;
બ્રહ્માનંદ કહે રે, તે સંત હરી મન લાવે. ૫

પદ ૨૩૫૮ મું-રાગ ગરબી.

એક વાત સુણો વ્રજવાસી રે, પુરુષોત્તમ જોડ્યા પ્રીતે;

સત્ય કર્હુ છું હૃદય તપાસી રે, પુરુષોત્તમ જોડ્યા પ્રીતે.

દૃષ્ટાંતે કહી સમજાવું રે, પું મારુ રૂપ અલૌકિક આવું રે. પું ૧
જેમ ગગનમડળમાં પંખી રે, પું ઉડે દેહ સહિત અસંખી રે. પું ૨
વાહળ ને વિદ્યુત વારી રે, પું સૌ આકૃતિ ન્યારી ન્યારી રે. પું ૩
સૌ થીર એ શુન્ય માંઈ થાયે રે, પું જેમ હીમે નીર ઝમાય રે. પું ૪
અક્ષર તે અખર સ્થાને રે, પું માયા શુન્યને અનુમાને રે. પું ૫
પખી તે પુરુષ અપારા રે, પું અઠાવણ દેહકારા રે. પું ૬
મહા વિષ્ણુ વાહલ ડોલે રે, પું બહુ મુક્ત વીજળી તોલે રે. પું ૭
સ્થિર અસ્થિર ગતીયું થાય રે, પું તે કાળ શક્તીયુ કેવાય રે. પું ૮
નિરગુણને સગુણ લખાય રે, પું તે અક્ષરને કેવાય રે. પું ૯
સ્વે સદા સ્વતંત્ર શોભે રે, પું કાળે કરી માયા ક્ષોભે રે. પું ૧૦
જ્યારે અનંત બ્રહ્માંડ કરે છે રે, પું ત્યારે સગુણ સ્વરૂપ ધરે છે રે. પું ૧૧
મહા વિષ્ણુ આદી કેટી રે, પું રહે રામ મહા કૃતિ મોટી રે. પું ૧૨
જ્યારે લય કરી થીર રે છે રે, પું ત્યારે નિર્ગુણ એનેજ કે છે રે. પું ૧૩
જેમ હું એમાં દૃઢ રહું છું રે, પું તેમ સમજાવીને કર્હુ છું રે. પું ૧૪
જેમ શબ્દ રહે નભ ભીંતર રે, પું સદા એક અનેક સ્વતંતર રે. પું ૧૫
ભીનભીન આકાશ રચાણો રે, પું ત્યારે શબ્દ ભિન્નતા જાણો રે. પું ૧૬
અક્ષર શક્તિ અનુસારી રે, પું બ્રહ્માંડ પ્રત્યે છખી મારી રે. પું ૧૭
બહુ અક્ષર કલા વિસ્તારે રે, પું ધરુ અનન્ત મૂર્તિ ત્યારે રે. પું ૧૮
જ્યારે લીન અક્ષર મુંમાંહીં રે, પું શોભે એક રૂપ સદાઈ રે. પું ૧૯
બ્રહ્માનંદ કહે જેમ સમજાણુ રે, પું આ પદમાં તેમ લખાણુ રે. પું ૨૦

પદ ૨૩૫૯ મું-રાગ ગરબી.

કર્હુ છું શિખામણુ સારી રે, કે લેજે અંતરમાં ધારી રે;
પરત્રિયા માત સમ માને રે, કથા હરિની સુંણુજે કાને રે. ૧
પથ્થર સમ પરધનને જાણુ રે, અંતરમાં દયા ધરમ આણુ રે;
દારુ ને માંસ થકી ડરજે રે, કે સોખત સત તણી કરજે રે. ૨
કર મા વેર કોઈ સાથે રે, કે મરવું છે જાણુ માથે રે;
બ્રહ્માનંદ કહે સાચું પ્રાણી રે, ભુખ્યાને દેજે અન્ન પાણી રે. ૩

૫૬ ૨૩૬૦ મું.

કહેજે માં કંઠણ વચન કોઈને રે, કે ભરજે પગલાં તું જોઈને રે;
કરે કાંઈક જીવતાણું રુંડું રે, કે જગમાં રહેવાનું કુંડું રે. ૧
કપટ છળ કોઈદીન મત કરજે રે, કે ખોટી સાખ્યું માં ભરજે રે;
ફેલીને સગ થાય મા ફેલી રે, જાતું છે જમડાની ડેલી રે. ૨
તું અનર્થથી ડરતો રહેજે રે, કે શરણું સફળરુંડું લેજે રે;
બ્રહ્માનંદ કહે માને સાચું રે, કાયા તો રહેવાનું કાચું રે. ૩

૫૬ ૨૩૬૧ મું.

તનડાની મમતા તું તજજે રે, કે રડા રઘુવીરને ભજજે રે;
વિચારી જો કાયા તારી રે, કે એમાં કઈ વસ્તુ સારી રે. ૧
રૂધીર ને માંસ ભર્યું સારે રે, કે મલ ને મુત્ર ઝરે બારે રે;
અંતરમાં જોને તું ઉંડું રે, કીડા ને પાચતાણું કુંડું રે. ૨
ઉપરથી ચામ મઢ્યું આળુ રે, કે તેને માને છે રૂપાળું રે;
બ્રહ્માનંદ કહે તન છે ખોટું રે, લેને તું હરિ શરણું મોટું રે. ૩

૫૬ ૨૩૬૨ મું.

તપાસી જો થિર ન મળે તારુ રે, કે વણ સમજે કહે છે મારુ રે;
મનોહર સુત ધન ને મેરી રે, છે જો તારા જીવતાણું વેરી રે. ૧
મેલી સર્વેને અધવીચ મરવું રે, કે જમડાને લેખું ભરવું રે;
કરશે લેખાં કાગળીયાં કાઢી રે, કે પીલશે ચેચુડે પાઢી રે. ૨
તે માટે જોઈને કર્મ કરજે રે, કે હીલમાં સાહેબથી ડરજે રે;
બ્રહ્માનંદના સ્વામીને રટજે રે, કે હીંણા મારગથી હટજે રે. ૩

૫૬ ૨૩૬૩ મું-રાગ ગરબી.

નિત્ય ભજીએ રે નિત્ય ભજીએ સુખદાયક રામ, અતર કામ વીસારીયે. નિં ૦ ટેક.
અંતે એ છે રે અંતે એ છે ઠરવાનું ઠામ, સાસઉસાસ સભારીયે. નિં ૧
મેલી જાતું રે મેલી જાતું ધરતી ધન ધામ, જન્મ વૃથા નવ હારીયે. નિં ૨
મત કૂલે રે મત કૂલે તન ગોરે ચામ, લેઈ જશે જમદારીયે નિં ૩
બ્રહ્માનંદનો રે બ્રહ્માનંદનો વહાલો. સુંદર શ્યામ, તે છળી અંતર ધારીયે. નિં ૪

૫૬ ૨૩૬૪ મું.

સર્વે જૂઠું રે સર્વે જૂઠું સણ કુટુમ શરીર, જગપતિ સાચા બાણુજે. સં ૦ ટેક.
અંતે ન કરે રે અંતે ન કરે તારી કોઈ ભીર, ભાર વૃથા નવ તાણુજે. સં ૧
જમ જડ શે રે જમજડશે પગે લોહ જંજીર, માર જોઈ સુખ માણુજે. સં ૨

તારે આગે રે તારે આગે ઉઠી ગયા રે અમીર, રહ્યા ન રાજા રાણજે. સં ૩
બ્રહ્માનંદ કહેરે બ્રહ્માનંદ કહે ધારી અંતર વીર, ભજન ભરોસો આણજે. સં ૪

૫૬ ૨૩૬૫ મું.

મરી બાવું રે મરી બાવું મેલી ધનમાલ, કોઈ સચું નહિ કોઈને. મં ૦ ટેક.
શ્યાને કાળે રે શ્યાને કાળે તું થાયે છે બેહાલ, ચિત્ત માયામાં પ્રોધને. મં ૧
નથી છેટે રે નથી છેટે બાવું આજ કે કાલ, પગલાં તું ભરજે ભોધને. મં ૨
કામે નાવે રે કામે નાવે હીરા મોતી ને લાલ, મૂઠ રહ્યો શું મોધને.* મં ૩
બ્રહ્માનંદ કહેરે બ્રહ્માનંદ કહે જમ પાડશે ખાલ, રહેશે સગાં સર્વે રોધને. મં ૪

૫૬ ૨૩૬૬ મું.

સ્વારથીયાં રે સ્વારથીયાં સગાં તાત ને માત, ભજજે તું ભગવતને. સ્વાં ૦ ટેક.
મેલી દેજે રે મેલી દેજે અંતરથી ઘાત દુઃખવે માં કોઈ જંતને. સ્વાં ૧
કેલી મ કરે રે કેલી મ કરે અનરથ ઉતપાત, ભે ઇચ્છે દુઃખ અંતને. સ્વાં ૨
રૂઠી રીતે રે રૂઠી રીતે નિત્ય દિવસ ને રાત, સમરે તું કમલાકંતને. સ્વાં ૩
બ્રહ્માનંદ કહે રે બ્રહ્માનંદ કહે તારા હિતની વાત, સેવે તું સાચા સંતને. સ્વાં ૪

૫૬ ૨૩૬૭ મું-રાગ મંગળ.

ચેત ચેત નર અંધ, કહત સંત ટેરકે;	
અવસર મળ્યા હે અનુપ, ન આવે ફેરકે.	૧
સુર વછીત નર દેહ, પાયકે કયા કીયા;	
મરણજનમજમ માર, સો ઉલટા શીરલીયા.	૨
કાળ વ્યાલ વિકરાલ, ખડા હે તો શીરે;	
ભૂલ્યા મૂઠ ગમાર, તું ફૂલ્યા કયા ફીરે.	૩
ધર્યા રહે ધન માલ, ખજાના મેડીઆં;†	
ખંધુ કુટુંબ પરિવાર, ત્રિયા સુત ચેડીઆં.‡	૪
કાળ અચાનકે આય, ઝડપ લે બાયગા;	
માર પડે જમ દ્વાર, તમે પછતાયગા.	૫
બ્રહ્મા કીટ પરજંત, દેહ સ્થિર ના રહે;	
એ તો અચલ સિદ્ધાંત, શ્રુતિ સ્મૃતિ કહે.	૬
સખસે છોડ સનેહ, નેહ કર નાથસે.	
ચિંતામણિ નર દેહ, ખોત ક્યું હાથસે.	૭
હરિજન વારમવાર, કહત પોકારકે;	
બ્રહ્માનંદ ભજ રામ, કામ વીસારકે.	૮

* મોહને

† “મેરીઆ” ઇતિ પાઠાન્તર

‡ “ચેરીઆ” ઇતિ પાઠાન્તર

૫૬ ૨૩૬૮ મું.

કેતી તેરી ખોય, કેતા તેરા જીવના,
તાતે અમૃત ઢોલ, જહર કયું પીવના. ૧
જોખન તનકે જોર, ફીરત મગત્તરમે;
એક દીવસ યા તમામ, મીલેગા ધૂરમે ૨
અપના કામ ખીગાડ, સુધારત ઓરકા,
આ તન હોત વિછોહ, પીછે કુન ઠોરકા. ૩
દેહ ગેહ સુત દાર, છોડ સખ જાવના;
અખર ઓઢન કાજ, અરુ લોમી ખીછાવના. ૪
અધ ધંધ મદમસ્ત, લસ્ત સગ કામની,
રહ્યા વિષે લપટાઈ, દિવસ અરુ જામની. ૫
સુત બંધવ ત્રીય કાજ, કરત હે કરમકુ;
એ સખ આયુકે ચોર, ન પાવત મરમકુ. ૬
તેરે દેખત મૂઢ, દેખ કેતા ગયા;
આ જગમે ધરી દેહ, અવિચલ ના રહ્યા. ૭
બ્રહ્માનન્દ કહે માન, જાન લે સાંધયાં;
તેરા સબહી ગુના વીસાર, બ્રહેગા બાંધયાં. ૮

૫૬ ૨૩૬૯ મું.

દીલ નેનું કરી દેખ, યામે તેરા કવન હે;
તું કીસકા હે મૂઢ, ભૂલા નિજ ભવન હે. ૧
કહ્યાં ગઈ અછલ ખીકાઈ, ભયા કયું બાવરા;
ગુઠે સુખકે કાજ, ફીરત ઉતાવરા. ૨
જાનનકું સુખ માન, લગ્યા દીન રાત હે;
સો સખ દુઃખકો મૂલ, શ્રુતિ યું ગાત હે. ૩
વૃત્તિ ન હોત વિરામ, અષ્ટિ જામમે;
અતર આતસે કષ્ટ રુ, દ્રષ્ટ હરામમે. ૪
હાડ માંસ મળ મૂત્ર, રક્ત હે સખ રગે;
તા સંગ કીડા કરત, લાજ પુનિ ના લગે. ૫
ચલ્યા જાત સંસાર, દેખ લે આંધરે;
તનકી ચારી તોડ, હરિસે સાંધરે. ૬
હો દીનકે મજમાન, માન તણ દીજીયે;
જો પાઈ નર દેહ, બલાઈ લીજીયે. ૭

કહત હે અક્ષાનંદ, સખન કે હેતકી;
ભજન વિના નર દેહ, સો માનુ પ્રેતકી. ૮

પદ ૨૩૭૦ મું.

વારવાર સમભય, કહ્યો કંઈ વેર હે;
શ્વાન પુંછકી રીત, વક્તા લે રહે. ૧

જેસો સ્વપ્ન વિલાસ, જકત સુખ જાન લે;
કહત હે સંત સુજાન, સોઈ સત માન લે. ૨

યા શરીર કે મધ્ય, સો રહનાં કેતનાં;
હોજ અખ હુશીઆર, ધાર ઉર ચેતનાં. ૩

આ તન રંગ પતંગ, વાર નહીં જાવતે;
જોખન ગઈ હરી પહાર, વિલખ નહિ જાવતે.* ૪

દુઃખ સાગર સસાર, પાર નહિ આવહી;
તાતે નર બુધવત, વેગ વીસરાવહી. ૫

આ ભવજલકે પાર, ભયો કૌં નર ચહે;
સમજી સત સુજાન, શરણ તાકી રહે. ૬

રહ્યા ન રહસી કોઈ, વિચારકે જોઈએ;
રત્ન ચિંતામણિ દેહ, વૃથા ન ખોઈએ. ૭

તન ધન સખસે તોડ, હરિ સંગ જોડીએ;
અક્ષાનંદ વિચાર, આસ જગ છોડીએ. ૮

પદ ૨૩૭૧ મું-રાગ ધનાશ્રી.

જગમે રહેના હો દીનકા, તુમ કાહેકું કરત શુમાન હો ખ્યારે. જ૦ ટેક.

ધરે રહેગી મેડી મંદીર, વસના હે મેદાન હો ખ્યારે. જ૦ ૧

મહુરિ સુત પૈસાકે કારન, કાહેકું હોત હેરાન હો ખ્યારે. જ૦ ૨

તન ધરકે કોઈ રહન ન પાવે, રંક રાવ સુલતાન હો ખ્યારે. જ૦ ૩

અક્ષાનંદ કહે સુન બહે, સાચી વાત નિદાન હો ખ્યારે. જ૦ ૪

પદ ૨૩૭૨ મું.

જગમે રહેના હો દીનકા, તુંમ કયું ન અજો કીરતાર હો ખ્યારે. જ૦ ટેક.

યા તન રંગ પતંગકા પાની, જાતાં ન લાગે વાર હો ખ્યારે. જ૦ ૧

* “ જોખન ગઈ હરિ વનહાર, વિલખ અતિ જાવતે ”

“ જોખન ગઈ હરિ વનહાર, વિલખ નહિ જાવતે.”

“ જોખન ગઈ હરિ બનહાર, વિલખ અતિ જાવતે ”

“ જોખન ઘેરી વનહાર, વિલખ નહિ જાવતે.” ક્ષતિ પાઠાંતર

માત પિતા મેરી સુત બંધવ, સખ માયાકે ચાર હો ખ્યારે ૪૦ ૨
મેરે મેરે કરકે મૂરખ, કયું તાનત હે ભાર હો ખ્યારે. ૪૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે સુન બદે, પ્રભુ ભજ ઉતરો પાર હો ખ્યારે. ૪૦ ૪

૫૬ ૨૩૭૩ મું.

અવસર એસા નહીં મીલે, તું બજી લે શ્રીપતિ રામ હો ખ્યારે. ૫૦ ટેક.
ચલી જાત તેરી જીદગાની, કર લે અપના કામ હો ખ્યારે. ૫૦ ૧
બાગ કીલલા મહોલાત બનાવત, દાટત ઘરમે દામ હો ખ્યારે. ૫૦ ૨
કઠ પકડ જમરા લે જાવે, ધરે રહેગે ધન ધામ હો ખ્યારે. ૫૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે સુન તેરી, ગઈ અક્ષલ કુણુ ગામ હો ખ્યારે. ૫૦ ૪

૫૬ ૨૩૭૪ મું.

ચેતન વાલે ચેતીઓ, મેં કહત હું હાથ બબાય હો ખ્યારે. ૬૦ ટેક.
નર તનકુ ઇંદ્રાદિક ઇન્દ્રિય, શિવ બ્રહ્માદિક ચ્હાય હો ખ્યારે. ૬૦ ૧
સો તોકું નર દેહી બંદે, સહજ મીલી હે આય હો ખ્યારે. ૬૦ ૨
જાતે જન્મ મરણ દુઃખ જાવે, સો અખ કર ઉપાય હો ખ્યારે. ૬૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે સખ તજકે, ગોવિંદકે ગુણુ ગાય હો ખ્યારે. ૬૦ ૪

૫૬ ૨૩૭૫ મું-રાગ નટ.

હો મન હરનાં, ત્રિય વનમે નહીં ચરનાં. ૬૦ ટેક.
કામ પારધી ખેલત નિશ દીન, તીન વિશ્વાસ ન કરનાં. ૬૦ ૧
હાંસી ફાંસ લીયે કરમાંહી, તાકે પાસ ન પરનાં;
જુકુટી કબાન બાન નેનનસેં, તરત હોવેગા મરનાં. ૬૦ ૨
કુચ પહાર હાર તહાં નદિયાં, નાજીસર નહીં ગરનાં;
બૂલે હીયા મહી પાવ દીયા તો, નહીં હોયગા નિસરનાં.* ૬૦ ૩
વિષે દાહ તહાં જલત નિરંતર, બુઢા ગને ન તરનાં,
બ્રહ્માનંદ છાંડ યા વનકું, હરિપદ અતર ધરનાં. ૬૦ ૪

૫૬ ૨૩૭૬ મું.

હો મન મેરા, નહીં જાનાં ત્રિય નેરા. ૬૦ ટેક.
યાકે નિકટ ગયે તો ફરનાં, લખ ચોરાશી ફેરા. ૬૦ ૧
વિષકી વેલી પ્રગટ બિનતા, વિષકે ડાલી વેરા;
સખહી પાન ફૂલ ફલ વિષકે, આય મૂયે બહુતેરા. ૬૦ ૨

* “બૂલેહી ચામહી પાવ દીયા તો” એવી લીટી હોવી જોઈએ.

ઈંદ્ર ચંદ્રકું કલક લગાયો, લૂટા લલા લલેરા,
રાવનકે દશ શિશ કટાયે, વ્રત ભાંગ્યા મુની કેરા. હોં ૩
યાકો સગ કીયેસે હોવે, અતરમાંહી અધેરા,
અધ્યાનંદ જ્ઞાન ગુરુ દીપક, લે કરી ચેત સવેરા. હોં ૪

૫૬ ૨૩૭૭ મું-રાગ પુરવ.

સંત સમાગમ કીજે હો, નિશ દિન. સં ૦ ટેક.
માન તજી સતનકે મુખસે, પ્રેમ સુધારસ પીજે હો. નિં ૧
અંતર કપટ મેટકે અપના, લે ઉંનકું મન દીજે હો. નિં ૨
ભવદુઃખ ટરે રૂબરે સખ હુકીત, સખ વીધી કારજ સીજે હો. નિં ૩
અધ્યાનંદ સતકી સોખત, જન્મ સફળ કરી લીજે હો. નિં ૪

૫૬ ૨૩૭૮ મું.

હરી ભજતાં સુખ હોય, સમજ મન. હં ૦ ટેક.
સમરન બીન મુઠ અજ્ઞાની, ઉમર દીની ખોય. સં ૧
માત પીતા જીવતી સુત બધુ, સગ ચલે નહિ કોય. સં ૨
કયું અપને શીર લેત બુરાઈ, રહેનાં હે દીન દોય. સં ૩
અધ્યાનંદ કહે હરિ ભજ લે, હીતકી કહતહું તોય. સં ૪

૫૬ ૨૩૭૯ મું.

સંત પરમ હીતકારી, જગતમાંહી. સં ૦ ટેક.
પ્રભુ ૫૬ પ્રગટ કરાવત પ્રીતિ, ભરમ મીટાવત ભારી. જં ૧
પરમ કૃપાળ સકળ જીવન પર, હરિસમ સખ દુઃખ હારી. જં ૨
ત્રિગુણાતીત પ્રીરત તન ત્યાગી, રીત જગતસે ન્યારી. જં ૩
અધ્યાનંદ સતનકી સોખત, મીલત હે પ્રગટ મોરારી. જં ૪

૫૬ ૨૩૮૦ મું.

યુંહી જન્મ ગમાત, ભજન બીન. યુંં ૦ ટેક.
સમજ સમજ નર મુઠ અજ્ઞાની, કાળ નીકટ ચલ્લી આત. ભં ૧
ભયોરી બેહાલ શીરત હે નિશ દિન, ગુણ વિષયનકે ગાત. ભં ૨
પરમારથકા રાહ ન પ્રીછત, પાપ કરત દીન રાત. ભં ૩
અધ્યાનંદ કહે તેરી મૂરખ, આયુષ વૃથાહી જાત. ભં ૪

૫૬ ૨૩૮૧ મું-રાગ પુરવ.

કહત હરિ સો સાચો મમ દાસ. કં ૦ ટેક.
વચન પ્રમાન પ્રસંન રહે તન, કરી મન મેરે પાસ. કં ૧

બ્રહ્મરૂપ હોય જગ મહી વીચરે, તજકે દેહ અધ્યાસ;	
ઉરકે બીચ રહે નીત મેરે, સમરણ સ્વાસોસ્વાસ.	ક૦ ૨
નિસ્પ્રેહ હોય પ્રીરત નીરહાવે, સખ જગ કરત સમાસ;	
બોલત હિમ્મત સહીત નિરંતર, અંતર અધીક પ્રકાસ.	ક૦ ૩
માયા જીવ ઈશકુ બને, હિયમે સઢાહી હુલાસ;	
બ્રહ્માનન્દ કહે એસે જનકો, બ્રહ્મ મોહલમે વાસ.	ક૦ ૪

પદ ૨૩૮૨ મું.

કહત હરિ સત કહાવત સોય.	ક૦ ટેક.
સઢા વિરકત જગતમે વીચરે, કામ કુળુધી ખોય.	ક૦ ૧
અંતર બાહર કળુ નહીં પરસે, કનક કામની દોય;	
માન રહીત રહે નીત મેરે, ચરણમે ચિત્ત પ્રોય.	ક૦ ૨
સારાસાર વિવેક નિરંતર, વિષયાસકત ન હોય;	
જે શરણાગત આવે યાકે, નાખે પાતક ધોય.	ક૦ ૩
સામૃથ પાય કળુ નહિ છલકત, જ્યું ઉઠધીકે તોય;	
બ્રહ્માનન્દ કહ્યો શ્રી મુખસે, એસો જન પ્રિય મોય.	ક૦ ૪

પદ ૨૩૮૩ મું.

કહત હરિ એસે જનસે પ્યાર.	ક૦ ટેક.
મેરે વચન પ્રસન્ન હોય માને, બને સારાસાર.	ક૦ ૧
ત્યાગી નીપટ વૃત્તિ નહીં તનમે, મનમે પરઉપકાર;	
ગગન (?) મગન મેરે શુણુ ગાવે, વિષય વિકાર વિસાર.*	ક૦ ૨
ભક્તિ જ્ઞાન વૈરાગ્ય ઉબગર, ઉરમે નહિ અહંકાર;	
ચિંતન† રહત મનોહર મેરી, મૂર્તિ વારમવાર.	ક૦ ૩
બંકો સગ કીચે તે જગમે, ઉધરત જીવ અપાર;	
બ્રહ્માનન્દ કહે સોઈ સાધુ, યું બોલે કીરતાર.	ક૦ ૪

પદ ૨૩૮૪ મું.

કહત હરિ એસે જનસે પ્રીત.	ક૦ ટેક.
દિન વચન મુખતે નહિ કહેવે, રહેવે માન રહીત.	ક૦ ૧
કામ ક્રોધ મદ લોભ ઈર્ષ્યા, કબહુ ધરે નહિ ચિત્ત;	
બ્રહ્મ અખંડ સ્વરૂપ આપકો, સમજત ત્રિશુણ્ણાતીત.	ક૦ ૨
પ્રાકૃત નામ રૂપ સખ મિથ્યા, પિંડ બ્રહ્માંડ સહીત;	

* “ભઈ મગન મેરે શુણુ ગાવે” એવું પદ હોયું નેહમે † ચિતવત.

માયા જીવ ઇશ બ્રહ્મહુકી, જનત સખહી રીત. ૩૦ ૩
વિમળ વીવેક ટેક ઉર અતર, સખ જગહુકે મીત;
બ્રહ્માનંદ કહત હરિસો, પ્રિય જોગી ઇન્દ્રિયજીત. ૩૦ ૪

પદ ૨૩૮૫ મું.—રાગ પુરવ.

બલિહારી મે એસે સતકી. ૫૦ ટેક.
વૃથા કબહુ બકવાદ કરે નહિ, કહત કથા ભગવંતકી. ૫૦ ૧
જો શરણાગત આવત યાકે, ચિતા ટારત ચિત્તકી;
પરમાર્થ કારણ જગ વિચરત, રીતી એહી મહંતકી. ૫૦ ૨
તન અભિમાન ત્યાગ કરી ડોલત, છોડત અર્થી અનંતકી;
બ્રહ્માનંદ કહત હે નિશ દીન, કીર્તિ કમલાંતકી. ૫૦ ૩

પદ ૨૩૮૬ મું.

સંગ એસે સતકો કીજીયે. સં૦ ટેક.
કામ ક્રોધ મદ મોહ નહીં ઉર, શરણો તાકો લીજીયે. સં૦ ૧
નિરમાની જ્ઞાની અતી નીકે, તેહી લખી અંતર લીજીયે;
સારાસાર વિવેક સદા રહે, સો જગ સાધુ કહીજીયે. સં૦ ૨
ચિંતામની પારસમની આદીક, તાપર વારી દીજીયે;
બ્રહ્માનંદ કહત તેહી મુખસે, હરિ જશ અમૃત પીજીયે. સં૦ ૩

પદ ૨૩૮૭ મું.

ઠર પ્રીતી હરિકે દાસસે. ૪૦ ટેક.
હરિકે દાસ સદા સુખકારી, નીડર કરત જમ ત્રાસસે. ૪૦ ૧
સતનકી સોખતસે હોવત, અતી પ્રીતિ અવીનાશસે;
સાચી ખાત કહી છોડાવત, કાલ કર્મકે પાશસે. ૪૦ ૨
હોય નિશકલજન કર હરિકો, મત ડર જગ ઉપહાસસે;
બ્રહ્માનંદ અવશ્ય ઉઠ ચલનો, તજ પ્રીતિ ઘર ગરાસસે. ૪૦ ૩

પદ ૨૩૮૮ મું.

સાધુ સોઈ નાવ સંસારમે. સાં૦ ટેક.
પ્રગટ પ્રમાણુ હરિપદ પ્રીતિ, નહીં આશક ધન નારમે. સાં૦ ૧
માયા કૃત સોઈ સત્ય ન માનત, જનત દુઃખ પરીવારમે;
શુષ્કાતીત રહી હરિ શુષ્ક ગાવત, ચિન્તા નાંહી જીત હારમે. સાં૦ ૨
બ્રહ્મ હોય પરબ્રહ્મ ઉપાસત, વહત ન વિષે વિકારમે;
બ્રહ્માનંદ સંત સોઈ સાચા, સમજત સાર અસારમે. સાં૦ ૩

પદ ૨૩૮૯ મું-રાગ પુરવ.

મન તોય કુન કુટેવ પરી રે. મં ૦ ટેક.
આળ પપાળ બકત હે મુખસે, સમરત નાહી હરિ રે. મં ૦ ૧
વિષે વિકાર અસાર જગતકું, વીસરત નાહી ધરી;
જ્યાતે હોવે સુખ તેરે જીયકુ, તામે વિલખ કરી રે. મં ૦ ૨
ધનકો ધ્યાન રહત નીશી વાસર, ત્રિય ઉર માંહી અરી;
સંત શિખામન સત્ય વાતકું, શ્રવને નાહી ધરી રે. મં ૦ ૩
કામ ક્રોધ મદ લોભ કુટીલતા, અંતર માંહી ભરી;
અધ્યાનનંદ ભજે વીન મોહન, સખહી વીધી બગરી રે. મં ૦ ૪

પદ ૨૩૯૦ મું.

મન તોય રંચ હું લાજ ન આવે હો. મં ૦ ટેક.
શ્રી ધનસ્થામ ચરનકું તજકે, વિષયનકી દીશ જાવે હો. મં ૦ ૧
યહ સુંદર મનુષા તનુ પાયકે, પશુકી રીત રહાવે;
હરિકી મોજ અનોપમ મુખસે, બની (?) તન શુન ગાવે હો. મં ૦ ૨
નીકી વાત સોહાવત નાહી, બુરી વાત મન ભાવે;
પ્રભુકી કથા અમૃત પરીહરકે, જહુર ખાય સુખ પાવે હો. મં ૦ ૩
જ્યોં જ્યોં ચીજ હરામ કરી હે, તાકે ઘાટ કરાવે;
અધ્યાનનંદ કહત હે તેરે, નાક કાન ન રહાવે હો. મં ૦ ૪

પદ ૨૩૯૧ મું.

મનવા ચાલ કુઠંગી તેરી રે. મં ૦ ટેક.
નીચ સ્વભાવ તજત તું નાહી, બરજ્યો તોય બહુ બેરી રે. મં ૦ ૧
યા સુંદર મનુષ્ય તનુ પાયકે, કરત ઘાત પર કેરી;
મમતામે માયા લગ ખૂજ્યો, કરીકે મેરી મેરી રે. મં ૦ ૨
હરિકી કથા સુનત નહીં કબહુ, સુનત હે બાત અનેરી;
ઇંદ્રીનકે સુખકું અતિ આહત, જીયકો પૂરન વેરી રે. મં ૦ ૩
મહરીકે રંગમે મદમાતો, ધનકી ચાહ ધનેરી;
અધ્યાનનંદ કહત હરિ ભજતે, તોકુ લાજ લગેરી રે. મં ૦ ૪

પદ ૨૩૯૨ મું.

મનવા તો સમ ચોર ન પાણ રે. મં ૦ ટેક
પ્રભુકે ચરન કમલ પરીહરીકે, રહત વિષેમે રાણ રે. મં ૦ ૧
કબહુકતો મુનિ હોય બેઠત, કબહુક કહત કથાણ;
કબહુક ત્યાગી કછુ ન રાખે, કબહુક માયા ઝાઝી રે. મં ૦ ૨

કબહુક રૂખા સૂકા ચાહત, કબહુક ચીજ તાજી,
કબહુક રક હોય કરી બોલત, કબહુક બનત મીઠાજી રે. મં ૩
ભોગી જતી સન્યાસી લૂટે, પડીત મુલ્લા કાજી;
બ્રહ્માનંદ કહત સો ઉખરે, હરિ શરણે ગયે ભાજી રે. મં ૪

પદ ૨૩૯૩ મું-રાગ ગાડી.

સંતો નારી નાગની જેસી. સં ૦ ટેક.

ભક્તિભાવ જ્ઞાન જપ તપકુ, ખાવત અતર પેસી. સં ૦ ૧
નેન જીભસે લેત લખરકા, હાંસી હોઠ હલાવે;
જો વિશ્વાસ કરે નર યાકો, ઝડપ નાખ લેજાવે. સં ૦ ૨
ચિતવેત ચિતમે ચડી જાવે, રગરગમે વિખ વ્યાપે,
તીન લોક લીના મુખ ભીંતર, તો પુનિ અજહુ ન ધાપે. મં ૦ ૩
જીનકુ ડંક લગ્યો સો ડોલત, ઘેન ભરે જગમાંહી;
બ્રહ્માનંદ ગયે હરિ શરણે, તીનહુંકુ ડર નાંહી. મં ૦ ૪

પદ ૨૩૯૪ મું.

સતો વિનતા વાઘન ભારી. સં ૦ ટેક.

નજર ચઢ્યો સો જાન ન પાવે, તપસી દુધાધારી. મં ૦ ૧
લટકાં કરે સુંદર લાવનતા, મંદ ચલે અગ મોડે;
જો કોઈ યાકે મેરે જાવે, ખાચે વિના નહીં છોડે. સં ૦ ૨
મહવતી નિત્ય વ્યાકુલ ડોલે, કળુ તૃપત નહીં હોવે;
મુખમે આયો કોઈ ન મેલે, ઉચ નીચ નહીં જાવે. સં ૦ ૩
જો કોઈ ધર્યો કુશલ જીવકો, તો યાકો સગ લાગો,
બ્રહ્માનંદ સકલ વિસારી, હરિ ચરણે અનુરાગો. સં ૦ ૪

પદ ૨૩૯૫ મું-રાગ ગાડી.

તું ચેત ચેત નર મુઠરી, તેરો જનમ અલખે જાતરી;
કાલ ખડા શિર ઉપર તેરે, આય અચાનક ખાતરી. તે ૦ ૧
કરત અકાજ લાજ નહીં આવત, વિષે વિકલ દીન રાતરી;
નવરા રહે તો નિશક હોય કે, ગુણ લલનાકા ગાતરી. તે ૦ ૨
પાપે પેટ ભરતહે નિશ દીન, કરત જીવકી ધાતરી;
બ્રહ્માનંદ કહે નર ગાફલ, સખે બગારી ખાતરી. તે ૦ ૩

પદ ૨૩૯૬ મું.

હારે તું દેખ દેખ નર અંધરી, સખ સત કહતહે ટેરકે;
ધામ ધરા ધન સંપત્તિ તજકે, ચલનાં સાંજ સવેરકે. સં ૦ ૧

માત પિતા જીવતી સુત બધુ, સખે રહેગે હેરકે;
જમકે ફૂત ડાર ગલે ફાંસી, લે જાવેગે ઘેરકે. સં ૨
બંકા બોધ અનત અવનિપર, થિર કોઉ રહ્યા ન ઠેરકે;
પ્રહ્લાનન્દ કહે હરિ ભજીલે, અવસર નાવે ફેરકે. સં ૩
પદ ૨૩૮૭ મું.

ખ્યારે સમજ સમજ સત્ય વાતરી, તું ભજલે સુંદર સ્યામકુ;
ભકતવત્સલ ભગવાન વિસારી, કયું વલગ્યા ધન ધામકું. તું ૧
પરત્રિય તકત વહત મુખ નિન્દા, નિશ દીન ચહાત હરામકુ;
સ્વારથ લગ્યો શ્વાનકી નાંધ, દોરત ઈત ઉત દામકુ. તું ૨
કામ ક્રોધ મહ મોહ વિષેમે, વિકલ ફરત તજ રામકુ;
પ્રહ્લાનન્દ ભજે બીન મોહન, કયું પાવત આરામકુ. તું ૩
પદ ૨૩૮૮ મું.

હારે તું મેલ મેલ નર માનરી, તું કર બદગી કીરતારકી;
ભવ દુઃખ કટે હટે સખ દુષ્કિત, શક મીટે જમ મારકી. તું ૧
મહ અરુ માંસ ભખે સો જગમે, નિશ્ચે હોવે નારકી;
જો તેરે ઈચ્છે કુશલ જીવકો, તજ ઇચ્છા પરહારકી. તું ૨
ખોટ મીટે તેરે અનત જનમકી, મોટ ડાર શિર ભારકી;
પ્રહ્લાનન્દ કહે તેરે હિતકી, પરિહર નિન્દા પારકી. તું ૩
પદ ૨૩૮૯ મું-રાગ ગોડી.

પ્રગટ પ્રમાણુ હરિને, ભજ મન પ્રગટ પ્રમાણુ હરિને;
કામ ક્રોધ મહ મોહ તજીને, દૃઢ ઉર ટેક ધરીને. ભં ૧
ગર્ભવાસનું સકટ પ્રાણી, બાઈશ માં વિસરીને;
કુબુદ્ધિ કુડ કપટ પરહરજે, ભરજે પાવ ડરીને. ભં ૨
માલ મિલકત સર્વે મેલીને, બાવું જરુર મરીને;
બાઈશ માં જમરાને આગે, ઝાઝો ભાર ભરીને. ભં ૩
ભવ દુઃખ ટળે મીટે સર્વ ભ્રમણા, સતનો સગ કરીને;
પ્રહ્લાનન્દ કહે એવો અવસર, નહીં પામીશ ફરીને. ભં ૪

પદ ૨૪૦૦ મું.

નારાયણ સુખકારી, ભજ લેને નારાયણ સુખકારી;
સાધુ જનની માન શિખામણ, વિષે વિકાર વિસારી. ભં ૧
માત પિતા ધન મદિર મેડી, નહી તારાં સુત નારી;
જમને દ્વાર અકેલાં બાવું, કરજે કરમ વિચારી. ભં ૨

રાજા રાંક શુષ્ણિજન પડિત, ખેડુ ને વેપારી;
સગાં કુટુંબી સહિત સૌને, લે જાવે જમ મારી. ભ૦ ૩
ભરતખંડમાં દેહ મનુષ્યનો, મીલે ન વારમવારી;
બ્રહ્માનંદ કહે થાને સુખિયો, સંત વચન ઉર ધારી. ભ૦ ૪

પદ ૨૪૦૧ મું.

અલખ પુરુષ અવિનાશી, ભજ મન અલખ પુરુષ અવિનાશી;
કર્મ કટે તારાં અનન્ત જન્મનાં, ફદ મીટે ચોરાશી. ભ૦ ૧
સગાં કુટુંબી સુત ને દારા, માતા મામો માસી;
અંતે ભેળુ કોય ન આવે, અંતર દેખ તપાસી. ભ૦ ૨
ઘરમાં બેઠો ગાળ્યું બોલે, દેખી તીરથવાસી;
પર ધન હરે કરે નિત્ય કુષુદ્ધિ, પરનારીની હાંસી. ભ૦ ૩
મારુ મારુ કરતો મૂરખ, મેલી ધન મરી જાસી;
બ્રહ્માનંદ કહે હજી સમરી લે, રસિક શ્યામ સુખરાશી. ભ૦ ૪

પદ ૨૪૦૨ મું.

પ્રગટ હરિ ભજ પ્રાણી, સમજીને પ્રગટ હરિ ભજ પ્રાણી;
પાપ દ્રોહ પરિત્યાગ કરીને, દયા ધર્મ ઉર આણી. સ૦ ૧
સમજ્યા વિના મ બોલીશ કેહી, મુખથી મિથ્યા વાણી;
મમતા કેરો માથે મૂરખ, ભાર મ લેજે તાણી. સ૦ ૨
પરધન ને પરત્રિય મદ માટી, નરકતાણી નિશાણી;
એ પાપે કરી અવશ્ય પીલશે, ઘાલી જમરા ઘાણી. સ૦ ૩
એજે દેહ અમોલખ જોયો, કીધી ધૂડ કમાણી;
બ્રહ્માનંદ કહે તત્પર થાને, જગપતિ સાચા જાણી. સ૦ ૪

પદ ૨૪૦૩ મું-રાગ ગોરી.

કૃષ્ણ હરિ સુખકારી, ભજ મન કૃષ્ણ હરિ સુખકારી. ટેક.
ભક્તિ ધર્મ સુત નામ નિરંતર, શ્રી ધનશ્યામ ઉચારી. ભ૦ ૧
સખકે કારન દોષ નિવારન, ભક્તવત્સલ ભયહારી;
સખ અવતાર લિયે અવનિપર, આપ ભયે અવતારી. ભ૦ ૨
અવિનાશી સુખરાશી અજન્મા, સો મનુષ્યાકૃતિ ધારી;
પ્રગટ હોય પ્રભુ પરમ કૃપાનિધિ, વિચરત વારમવારી. ભ૦ ૩
ધર્મવશ જશ અતિ વિસ્તાર્યો, અધર્મ મૂલ ઉખારી;
બ્રહ્માનંદ કહે જોત કીયે હે, નિષ્કામી નરનારી. ભ૦ ૪

પદ ૨૪૦૪ મું.

શ્રી ધનશ્યામ હમારે, જીવન શ્રી ધનશ્યામ હમારે; ટેક.
નિશ દિન નામ રટું અખ યાકો, ન કરુ પલ ઐક ન્યારે. જી૦ ૧
ચારે જીગમેં ચાર વરણુ જે, સ્વેત રક્ત પીત કારે;
નરનારાયણુ રૂપ સદા સો, નિત્ય નિમિત્ત તનુ ધારે. જી૦ ૨
મચ્છ કચ્છ વારાહ વપુ શુભ, નરસિંહ વામન ખ્યારે;
ફરસુરામ રઘુરામ કૃષ્ણ હોય, અગનિત જન ઉદ્ધારે. જી૦ ૩
સો અખ ભક્તિ ધર્મસુત સુંદર, સહજાનંદ મતવારે;
બ્રહ્માનંદ કહે પ્રગટ હોય કે, ધર્મ વંશ વિસ્તારે. જી૦ ૪

પદ ૨૪૦૫ મું.

કૃષ્ણ હરિ સુખદાઈ, ભજ નર કૃષ્ણ હરિ સુખદાઈ; ટેક.
લાજ તજી ભજીલે લક્ષ્મીવર, દુર્લભ દેહી પાઈ. ભ૦ ૧
ઉદર માંહી ઉધે મસ્તક, રહ્યો હતો લટકાઈ;
તે દુઃખ તારી આગળ ઉભુ, ભૂલી જા મા ભાઈ. ભ૦ ૨
માત પિતા બંધવ સુત નારી, સર્વે જૂઠ સગાઈ;
અત સમે કોઈ કામ ન આવે, માલ મુલક મોટાઈ. ભ૦ ૩
જમપુરીમાં જમ લેખા લેશે, લોહના થંભ ધખાઈ;
બ્રહ્માનંદ કહે ચેત અભાગી, સાચ કર્હુ સમ ખાઈ. ભ૦ ૪

પદ ૨૪૦૬ મું.

કૃષ્ણ હરિ સુખ ધામ, ભજ મન કૃષ્ણ હરિ સુખ ધામ; ટેક.
મગળકારી ભવ દુઃખહારી, સુંદર શ્રી ધનશ્યામ. ભ૦ ૧
ધન અરથે તત્પર થઈ ધાયો, નિશ દીન આહુ જામ;
માણુક મોતી માલ ખજાનો, કોઈ ન આવે કામ. ભ૦ ૨
મૃગ તૃષ્ણા સંસાર વિષેમાં, નહી પામે આરામ;
મનસૂખા મનમાંહી રહેશે, હેડામાંહી હામ. ભ૦ ૩
પ્રભુ વિનાનું પ્રાણી તુંને, નહી ઠરવાનુ ઠામ;
બ્રહ્માનંદ કહે પ્રગટ પ્રભુનુ, નર તું લેને નામ. ભ૦ ૪

પદ ૨૪૦૭ મું-રાગ કટયાણુ.

નર નારાયણુ વાસુદેવ હરિ, કૃષ્ણ કૃષ્ણ મુખ કહીયે;
હીમમત સહીત વચન તન ત્યાગી(?), વરત પચ દઢ રહીયે. ન૦ ટેક

જરી વસ્ત્ર હેમાદીક ધાતુ, પર વસ્તુ ન ઉઠાવે,
 વેચ્યા ભેગ વસ્તુ નવ રાખે, સો નિર્લાભ કહાવે. નં ૧
 અષ્ટ ભાંતિ તન ત્યાગ ત્રિયાકો, રાગ નહી સભળાવે,
 લલના દેખે ન હોવે ચેષ્ટા, ચતુરાઈ ન દેખાવે. નં ૨
 એક ભિત અતર નહી રહેવે, પશુ ખટ દીશ નવ ભાળે,
 ચલતે પચ હસ્ત રહે છેટે, સન્મુખ બેઠક ટાળે. નં ૩
 બાહર ભિતર સો નિષ્કામી, અબ નિસ્વાદી દેખાવે,
 બહુ ઘર બચ કરે જલ મિશ્રિત, સ્મરણ સહિત અન્ન પાવે. નં ૪
 નિરપૃહી સો પિડ બ્રહ્માંડસે, તજહે પ્રીત પ્રવીના,
 માયાકૃત સો સત્ય ન માને, જાને કાળ ચવીના. નં ૫
 શીક્ષા વચન સુણે લઘુ સખસે, અતર નાંહી અહંતા;
 અર્થો તપી હું તું નહી બોલે, સો નિર્માની સતા. નં ૬
 ધીંગામસ્તિ કરે નહિ ઠબહુ, મન વશ હોય ન દોડે;
 નિજ અધિકાર કરે તહાં બેઠક, સતસંગતિ નહી છોડે. નં ૭
 ગૃહી ચોરી મધ માંસ પરત્રિયા, તજકે રહવે દૂરે,
 વિધવાકુ ભૂલે નહી પરસે, ખોટી સાખ ન પૂરે. નં ૮
 માત સુતા ભગિની માસી સંગ, એકાંતે નહી સોવે,
 ઈન્દ્રિયગ્રામ મહા બળવત હે, સોવે તોપણ ખોવે. નં ૯
 સો ત્યાગી સો ગૃહી સતસંગી, નાસ્તિક પાસ ન જાવે,
 બ્રહ્માનંદ કહે કહ્યો શ્રીહરિ, પરમ ધામ સો આવે. નં ૧૦

પદ ૨૪૦૮ મું-રાગ હુમીર કટ્યાણુ.

સોઈ સંત સયાને, મમતા ત્યાગી, જન હરિ પ્રગટ પીછાને. ટેક.
 આતમરૂપ સમજકે અપનો, દેહ નહી સત્ય માને. સો ૧
 ગાવત રહત સદા હરિકે ગુન, જગકૃતસે અલસાને. સો ૨
 પરમારથ કારન જગ ડોલત, પરમકૃપાલ કહાને. સો ૩
 બ્રહ્માનંદ કહત સોઈ સાધુ, બકુ વેદ વખાને. સો ૪

પદ ૨૪૦૯ મું.

સોઈ સત સધીરા, પરમહયાણુ, ફરત હરત લવ પીરા. ટેક.
 સારાસાર વિવેક કરત હે, જ્યું મરાળ પચ નીરા. સો ૧
 જ્ઞાન વિજ્ઞાન તૃપ્ત સમ જાનત, કચન કાચ કથીરા. સો ૨
 બેપરવાહ આહ નહી કૌંકી, સરખા રાંક અમીરા. સો ૩
 બ્રહ્માનંદ શૂર સોઈ સાધુ, જાનત ધૂર શરીરા. સો ૪

પદ ૨૪૧૦ મું.

જન સોધ મતવાળા, લગ્ન મગનહે, પીવત પ્રેમ પીયાલા.	ટેક.
સ્વાસોસ્વાસ પ્રભુપદ સમરત, વૃથા ન જાવત કાલા	જા૦ ૧
પરઉપકારી ધર્મમહી પૂરા, અંતર પરમ દયાલા.	જા૦ ૨
નિર્માની વર્તત નિર્દોષે, વિસરા જગ જળલા.	જા૦ ૩
બ્રહ્માનંદ દેહ બુદ્ધિ તજકે, સખ દીન રહત સુખાલા.	જા૦ ૪

પદ ૨૪૧૧ મું.

સોધ સત કહાવે, ચતુર વિવેકી રહત સદા નિર્દોષે.	ટેક.
ચૈતન્યરૂપ આપકું સમજત, ભક્તિ સદા મન ભાવે.	સોા૦ ૧
સુંદર સ્થામ છબી ઉર ધરી કે, દેહ ગેહ વિસરાવે.	સોા૦ ૨
પ્રજ્ઞુલિત વદન પ્રસંન ચિત્ત પ્રેમી, ગોવિંદકે શુભ ગાવે.	સોા૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કંઈ સખ તજકે, કૃષ્ણ ચરન લે લાવે.	સોા૦ ૪

પદ ૨૪૧૨ મું-રાગ કાફી.

ભજી લેને શ્રી પ્રજ્ઞરાજ, આ જગ જીવના થોરા.	ભા૦ ટેક.
ભવસિંધુ તરવેકો સાધન, નર તન મીલ્યો હે જહાંજ.	આા૦ ૧
નેન શ્રવન મુખ હરત નાસિકા, સુંદર સખ તન સાજ.	આા૦ ૨
અનંત કાળ દેખી દુઃખ આતુર, મેઢેર કરી મહારાજ.	આા૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે સખ તજકે, કરી લેને અપનો કાજ.	આા૦ ૪

પદ ૨૪૧૩ મું.

ભજી લેને નટવર નાથ, સખ વિધ માન તજીને.	ભા૦ ટેક.
માત પિતા જીવતી અરુ માયા, કોઈ ન આવે સાથ.	સા૦ ૧
અનરથ કરત ફીરત હે કૂલ્યા, ભાર ધરત ક્યું માથ.	સા૦ ૨
જો તોસે સુકૃત બની આવે, તો કરી લેને અપને હાથ.	સા૦ ૩
બ્રહ્માનંદ શરણુ ગ્રહ તાકો, સખ વિધિ જો સમરાથ.	સા૦ ૪

પદ ૨૪૧૪ મું

સમરને સરજનહાર, હે નર મૂઢ અજ્ઞાની.	સા૦ ટેક.
મેડી મંદીર દેશ વિલાયત, નહિ તેશ નિરધાર.	હે૦ ૧
કાયા માયા દેખ મ ભૂલે, સ્વપના તુલ્ય સંસાર.	હે૦ ૨
સખકું છોડ અકેલા ચલના, કહત હે નિગમ પોકાર.	હે૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે એહી અવસર, ન મીલે દુજી વાર.	હે૦ ૪

પદ ૨૪૧૫ મું.

રહેના હે દીન હોય, દીલમે સમજ વિચારો.	રે૦ ટેક.
વિષય વિકાર ભુવન વિનતામે, મૂઠ રહ્યો કહા મોય.	દી૦ ૧
જમકે દ્વત પકર લે બારી, રેસી સખ મીલે રોય.	દી૦ ૨
અવિચલ તન ધરકે અવની પર, રહ્યા નહી રહસી કોય.	દી૦ ૩
બ્રહ્માનંદ સમજ ગ્રહ એસી, જન્મ મરણ નહી હોય.	દી૦ ૪

પદ ૨૪૧૬ મું-રાગ કાફી.

બદ્રીપતી નર નારાયણકો, દ્વાલિબધ કહાવુંરી.	બ૦ ટેક.
હુકમ હબ્બર ધનીકે આગે, ટુક ટુક ઉડ બાવુરી.	બ૦ ૧
મન ઘોડા મસ્તાન મહા બલ, વશ કરી તાહી દીરાવુંરી;	
ભૂલેઈ રચ કરે મસ્તાઈ તો, ચાબક ચોટ લગાવુરી.	બ૦ ૨
કાયા કોટ કર મેં કબજે, નામ નિશાન ચડાવુરી;	
કામ ક્રોધ મારુ કફરાના, હરિકા હુકમ બનાવુંરી.	બ૦ ૩
પાંચુ ચોર પકડ વશ કરકે, સાહુબ સનમુખ લાવુરી,	
બ્રહ્માનંદ શ્યામકે પાસે, મોજ ચરન રતી પાવુરી.	બ૦ ૪

પદ ૨૪૧૭ મું.

નરનારાયણ શ્યામ પીયાકો, મે હું સત સીપાધરી	ન૦ ટેક.
દેહ નગરસે દુબધા કાઢુ, ફેરુ અદલ દોવાધરી.	ન૦ ૧
બ્રહ્મ વિચાર પેહર તન બકતર, બેહદ ટોપ બનાધરી;	
પેટી પ્રેમ કમર કસ બાધુ, શીલ સાંગ કર સાધરી.	ન૦ ૨
ધીરજ ઢાલ જ્ઞાન ગુરુ ખાંડા, કેફ ધ્યાન કરડાધરી;	
શ્યામ હુકમ શિર ઉપર ધરકે, મારુ સવે અન્યાધરી.	ન૦ ૩
પીછા પાવ ધરુ નહી કબહુ, સન્મુખ લેહુ લડાધરી;	
બ્રહ્માનંદ ટેક દૃઢ અતર, શ્યામ ચરણ લેલાધરી	ન૦ ૪

પદ ૨૪૧૮ મું.

મે ચાકર નરનારાયણકો, ધડક ન મનમેં ધારુરી;	
શત્રુ સેન દેખકે રનમે, દીન વચન ન ઉચારુરી.	મે૦ ૧
કામ ક્રોધ મદ મોહ પકડકે, બ્રહ્મ અગ્નિમે બાકુરી;	
નિરત સુરતસેં નારાયણકી, મૂર્તિ અખડ સંભારુરી.	મે૦ ૨
જબ લગ પ્રાન પિડમે તબ લગ, હિંમત કબુ ન હારુરી;	
તીન તાપ તન બ્યાપ શકે નહિ, પંચ પચીસું મારુરી.	મે૦ ૩

જ જે લજન વિરોધી અંતર, તાકે મૂળ ઉખારંરી;
અદ્વાનન્દ સરન સદચરુકે, તન દુકડા કરી ડારરી. મેં ૪

પદ ૨૪૧૯ મું.

કદમી નોકર નારાયણકો, એહી નોકરી મેરીરી;
શ્યામ છબી ઉર અંતર ધરકે, મારુ પંચ એહી વેરીરી. કં ૧
મે ચૈતન દૃઢ બકતર મેરે, પ્રેમ ટોપ શિર પેરીરી;
સુરત નિરત સમશેર ગ્રહુ કર, લેઉં મોહ ગઢ ઘેરીરી. કં ૨
દેહ નગરકું સુવસ વસાઉં, ચોર શકત નહી ઠેરીરી;
તતપર રહું ઠમરે ઠસ ઠાડો, નિશ દીન દેઉં ફેરીરી. કં ૩
કામ ક્રોધ વકા મેનાસી, હરિ પ્રતાપ હુનેરીરી;
અદ્વાનન્દ વાસ કદમુંમે, તણ આશ તન કેરીરી. કં ૪

પદ ૨૪૨૦ મું-રાગ કાફી આશાવરી.

કહત હે સત સુજન, સમજ મન મેરા હો. કં ૦ ટેક.
આ જગમે કોઉ રહન ન પાવે, કાહેકુ મદિર મહલ બનાવે;
દીલમે વિચાર જ્યું હોવેગા, જગલ ડેરા હો. કં ૧
કર કર કુડકપટ ધન જોરે, સંગ ચલત નહી દમડી બી તોરે;
ઉઠ ચલના સખ છોડકે, સાંજ સવેરા હો. કં ૨
તેં કષ્ટ મનમે ચોર વિચારે, નહી તેરા આ તન હાથ તિહારે;
નિશ દીન આય કાલ, શિર દેવત ફેરા હો. કં ૩
જૂઠ હી તન ધન જોખન જાની, પ્રગટ પ્રમાણુ ભજો હરિ પ્રાની;
અદ્વાનન્દ કહે જ્યું, ભલા કર તેરા હો. કં ૪

પદ ૨૪૨૧ મું

માન પરમ હિત જન, ખાત સત્ય મેરી હો. માં ૦ ટેક.
આ તન મૂરખ રંગ પતંગા, ધન અરુ ધામ ચલત નહી સંગા;
શિશ ખડા જમકીકર, જેસા વેરી હો. માં ૧
માત પિતા સુત બંધવ સારે, ઠગત હે આયુષ સર્વ ઠગારે;
પલકમે હોવહી દેખત, ખાખકી ઠેરી હો. માં ૨
ગઠરી બાંધ ખડે મગ માંઈ, નિશ્ચલ યહ કોઉ રહવત નાઈ;
નિશ દીન બાજત, ઘર ઘર કાલકી ભેરી હો. માં ૩
કરનાં હે સો કયું નહી કરતા, જીવત શ્વાસ ધમન જ્યુંહી ભરતા;
અદ્વાનન્દ વિચાર કહે, જોય ટેરી હો. માં ૪

પદ ૨૪૨૨ મું.

નર તન બહોત અમૂલ્ય, વૃથા ક્યું ગમાવે હો.	૧૦ ટેક.
બહોત કાલ ભટકત તોય ખીતા, તખ તોકુ હરિ નર તન દીતા;	
ફેર ફેર ચેહી મોજ જું, હાથ ન આવે હો.	૧૦ ૧
આ તન ભવ જલ તરન જહાંજ, તા કરકે સખ હોવત કાજ,	
સો તન પાયકે, કાહેકુ ખેર લગાવે હો.	૧૦ ૨
દેવનકુ દુર્લભ નર દેહા, તેહી કરી પ્રભુપદ ખાંધ સનેહા;	
ચાહીતે પરમ, અભય પદ પાવે હો.	૧૦ ૩
સમરણ કર અખ સ્વાસઉસ્વાસા, બ્રહ્મમહોલ હોવત દૃઢ વાસા,	
બ્રહ્માનંદ કહે સખ, સકટ જાવે હો.	૧૦ ૪

પદ ૨૪૨૩ મું.

ભજલે રે ઘનશ્યામ, સર્વ સુખદાતા હો.	૧૦ ટેક.
ગર્ભવાસ ઉઘે મુખ જૂલ્યા, સો દુખ ગાફલ તે ક્યુંહી ભૂલ્યા,	
ઉદરમહીં દીન રેન, પર્યાહી પીડાતા હો.	૧૦ ૧
જઠર અગ્નિતે રક્ષાહી કીની, કાચન જેસી જો નર તતુ દીની;	
અજ જલ દેવત આજ હી, તોય જીવાતા હો.	૧૦ ૨
સુંદર વર સખકે હીતકારી, જનસુખ કાજ મનુષ તતુ ધારી;	
સો પ્રભુ છાડ પલક, તોહિ દૂર ન જાતા હો.	૧૦ ૩
સગુન પુરુષ સખહી સુન લીજો, અપનેહી જીયકા કારજ કીજો,	
બ્રહ્માનંદ પોકારકે, પ્રગટ બતાતા હો.	૧૦ ૪

પદ ૨૪૨૪ મું-રાગ કાશી.

કાનુડા કેડે ફરવું રે, કોઈથી ન ડરવું.	કાં ૦ ટેક.
હરીજન લોક દુભખર બોલે, તે હેડે નવ ધરવુ રે.	કાં ૦ ૧
સગા કુટુંબી સર્વ સગાથે, હેતડવું પરહરવું રે.	કાં ૦ ૨
સંસારીથી સગપણ તોડીને, કહાન કુંવરથી કરવું રે.	કાં ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે મન કર્મ વચને, પ્રજાજીવનજીને વરવું રે.	કાં ૦ ૪

પદ ૨૪૨૫ મું.

કાનુડા કેડે જાવું રે, સમજી છુ આવું.	કાં ૦ ટેક.
મોહનનુ મેણુ મારે માથે, કોઈ દી ખીજાની નહી કહાવું રે.	સં ૦ ૧
ચૌદ લોકમાં સર્વે રે અખળા, તેને વરીને ખોટી થાવું રે.	સં ૦ ૨

વરીયે તો નટનાગર વરીયે, અખડ એવાતન છાવું રે. સ૦ ૩
 પ્રદ્ધાનન્દ કહે અવર પુરુષને, વરવાથી રૂડું વિખ ખાવું રે. સ૦ ૪

પદ ૨૪૨૬ મું.

કાનુડા કેડે ચાલી રે, થઇ મતવાલી કાં ૦ ટેક
 હું બાણી લોકડીયાં રે કાલાં, લોક કહે છે મુને કાલી રે થાં ૧
 જે ચાલે કાનુડાને કેડે, તેની ખેપ જાય ન કેહી ખાલી રે. થાં ૨
 શીર જાતા નટવર નહીં છોડું, ટેક અચળ ઉર ઝાલી રે. થાં ૩
 પ્રદ્ધાનન્દના નાથ સગાથે, લાગી છે રગડાની તાળી રે. થાં ૪

પદ ૨૪૨૭ મું.

કાનુડા કેડે જાયે રે, શીદ લજાયે. કાં ૦ ટેક.
 લાજ વિના લોકડીયા તેથી, દુર્બળ થઇ ન દબાઇયે રે. શીં ૧
 મજ જીવનને લજતા વારે તા, નામ તેનું લઇ નાઇયે રે. શીં ૨
 કહોને સારુ શુ થવાનું, લોક તણી મોટાઇયે રે. શીં ૩
 પ્રદ્ધાનન્દ કહે નિશંક થઇને, ગોવિંદના ગુણ ગાઇયે રે. શીં ૪

પદ ૨૪૨૮ મું-રાગ કાશી.

લજ લેને શ્યામળો સુખકારી રે, લજ લેને શ્યામળો સુખકારીરે;
 વાલો ભક્ત વતસલ ભય હારી રે. ભાં ૦ ટેક.
 માત પિતા નિશ્ચે નહીં તારાં, નહીં તારા સુત નારી રે. ભાં ૧
 મારુ મારુ કરી કરી મુરખ, અઘ્ઘલ વેચાર્ધ ગઈ તારી રે. ભાં ૨
 માલ મલક સર્વે મેલાવીને, લઈ જશે જમ મારી રે. ભાં ૩
 પ્રદ્ધાનન્દ કહે મનુષ્યતણો દેહ, ન મળે વારમવારી રે. ભાં ૪

પદ ૨૪૨૯ મું.

પ્રાણી શી ગતી તારી થાશે રે, પ્રાણી શી ગતી તારી થાશે રે;
 જ્યારે જમના દૂત દેખાશે રે. પ્રાં ૦ ટેક.
 હમણાં તો રસિયો વાલમ થઈ, રહે છે પરત્રિયા પાસે રે. પ્રાં ૧
 સતતણી સોખત તું ન ગમે, રીઝે જગત તમાસે રે. પ્રાં ૨
 કોઈનું સુખ દેખીને દાઝે, એવો મલિન તારો આશે રે. પ્રાં ૩
 પ્રદ્ધાનન્દ કહે જોઈ તન ગોરુ, પુલીશમા એ તો જશે રે. પ્રાં ૪

પદ ૨૪૩૦ મું.

મનુવા માનને કહ્યું મારુ રે, મનુવા માનને કહ્યું મારુ રે;
 શાને તું અગાડે કામ તારુ રે. મં ૦ ટેક.

નારાયણનું નામ તજીને, બોલે શીઘ્રને નઠારુ રે. મં ૧
 ધન દોલત ઉભી મેલીને, જાવું સાજ સવારુ રે. મં ૨
 બેઠ વિચારીને પગલાં રે ભરજે, વાસે જમનું છે લારુ રે. મં ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે છત્રપતિ વકા, ચાલ્યા જાય છે હજારુ રે. મં ૪

પદ ૨૪૩૧ મું.

ગર્ભમાંહી શુ કહીને તું આંચો રે, ગર્ભમાંહી શુ કહીને તું આંચો રે,
 પ્રાણી તે સકટ વિસરાંચો રે. ગં ૧
 નીચુ શીશ ચરણ તારા ઉચા, દશ મહિના લટકાંચો રે. ગં ૧
 ખાર આવી રસિયો થઈ ડોલે, કામનિયે ભૂવાંચો રે. ગં ૨
 સગા કુટુંબી સહુ મળીને, મોટો કહીને બોલાંચો રે. ગં ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે હરિ ભજ્યા વિના, એળે જન્મ ગમાંચો રે. ગં ૪

પદ ૨૪૩૨ મું-રાગ કાફી.

મેલીને સર્વે એકલા જાવુ જાવુ રે. મેં ૧
 ઇન્દ્રિય પોષણ કાજ અજ્ઞાની, ચોર હરિનુ નવ થાવુ રે. મં ૧
 જેવું ભાથુ રે આંધીને જાઈશ, તેવુ તારે આગે પ્રાણી ખાવું રે. મેં ૨
 પાપ તજીને જપ જપ પ્રભુનો રે, વાત તારા હેતની બતાવુ રે. મેં ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે થા સુખિયો રે, લેને સાચા સતનુ બોલાવુ રે. મેં ૪

પદ ૨૪૩૩ મું.

શરણુ ધનશ્યામનુ તું લેને લેને રે. શં ૧
 મુખથી આળ પંપાળ તજીને રે, કૃષ્ણ કૃષ્ણ નિત્ય કહેને રે. શં ૧
 મોહનલાલ મનોહર મેલીને, શીઘ્રને ખાજે છે જેને તેને રે. શં ૨
 નાત જાતમાંહી મોટો થાવા, ચડીશ મા માયા કેરે વેને રે. શં ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે ફેલ તજીને, રાધા વરનો તું થઈ રહેને. શં ૪

પદ ૨૪૩૪ મું.

હાલી જો તારી જાય છે હેડી હેડી રે. હાં ૧
 દમડી એક ન સાથે રે આવે, જોને આખ હિયાની ઉઘેડી રે. હાં ૧
 જમના દૂત ગળે દઈ કાંસી, તુરત લઈ જાશે તુને તેડી રે. હાં ૨
 પાર ઉતારવા રે સમર પ્રભુને, મહા દરિયામા તારી બેડી રે. હાં ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે અધવચ જાવું, મેલીને મદિર ગઢ મેડી રે. હાં ૪

પદ ૨૪૩૫ મું.

ઉમ્મર તારી જાય છે ચાલી ચાલી રે. ઉં ૧
 જેમજેમ ઉમ્મર ઓછી રે થાય, તેમતેમ કીધી ત્રિયા વહાલી રે. ઉં ૧

જેર જીલમ કરી માયા રે જોડી, ખરચી નહીં ભૂમાં ખોદી ઘાલી રે. ઉ૦ ૨
આવ્યો તો ત્યારે આંધી રે મુઠ્ઠી, જાતો તું બંધશ હાથ ખાલી રે. ઉ૦ ૩
અદ્વાનન્દ કહે જન્મ બગાડ્યો, જમ લઈ જાશે ગળે ઝાલી રે. ઉ૦ ૪

પદ ૨૪૩૬ મું-રાગ કાફી.

કામ તજ્યા તો કયા ભયા, મન દામ વસત મનમાંથે વે,
જગત જાલ ઉર અંતર સાચા, તબ લગ શૂરા નાહી વે. કા૦ ૧
સુભગ સુહાત શીલ સુંદરતા, ભૂષણ બસન બનાવે વે;
તન પર પ્રવેત કોટકી ચટકી, સબ ગુનકુ હરી જાવે વે. કા૦ ૨
નારી તજ અદ્વયારી બનકે, લઘુચ્છારી લક્ષ લીના વે;
મમતા ફાંસી મીટી નહીં મનકી, તબ લગી કછુ નહીં કીના વે. કા૦ ૩
ત્રિવિધ નર્ક કે દ્વારહે તાકુ, ગીતા પ્રગટ પોકારા વે;
કામ કોધકુ મૂવા જગાવે, એસા લોભ અટારા વે. કા૦ ૪
ત્યાગી ભરથ મૃગી સુરાગી, લાગી તાલી છુટી વે;
અદ્વાનન્દ મોહ નર બાધત, તાકી નેનાં કુટી વે. કા૦ ૫

પદ ૨૪૩૭ મું.

ધનકુ ધુર ન સમજે જબલગ, તબલગ કૈસા ત્યાગી વે;
મેહરિ તજ મોહકે મારે, લેહરિ લોભકી લાગી વે. ધ૦ ૧
કનક કામની દોય કહાવે, જગમે દીર્ઘ ફદા વે;
એક તજ્યા પણ એક ન છૂટત, તબ લગી કાચા બદા વે. ધ૦ ૨
કાયકુ કલેશ કરત હે કાયા, માયા મન અટકાના વે;
મનવા ગઢકે બીચ મહા બલ, થિરરુ લોભકા થાના વે. ધ૦ ૩
પૈસાકી અતિ ઘટી નહીં ખ્યાસા, મીટી ન આશા મનકી વે;
લોજન છાજન કષ્ટ કરત હે, કયા તપસા કરી તનકી વે. ધ૦ ૪
બાહાર ત્યાગી અતર રાગી, પ્રેમ નીમમાં પૂરા વે,
અદ્વાનન્દ મીટેગી મમતા, તબ કાવેગા શૂરા વે. ધ૦ ૫

*પદ ૨૪૩૮ મું-રાગ કાફી.

દીલ લગ્યા હુમારા ફકીરીસે. દી૦ ટેક.
હુનીયાદાર હુખી સબ દેખે, રક રાવ દિલગીરીસે. દી૦ ૧
તીન તાપ જગ વ્યાપી રહ્યો હે, જરત હી મોહ જાજીરીસે. દી૦ ૨

* અદ્વાનન્દ સ્વામીના કાવ્યોની મૂળ પ્રતોમાં ઉપરનું એક જ પદ આપ્યું છે; પરંતુ નીચેનાં ત્રણ પદો કિર્તનસહુની ચોપડીઓમાં આપવામાં આવે છે

પાયા ધન સો રહન ન પાવે, મર ગયે કર મેરી મેરીસે. દી૦ ૩
અહ્માનંદ આનંદ પાયા હે, અદલ પ્રહ્મ અમીરીસે. દી૦ ૪

પદ ૨૪૩૯ મું-રાગ કાફી.

મારુ કહ્યુ માનને પ્રાણી, મત પોતાની મ તાણુ રે. મા૦ ટેક.
ઉજડમાં તું શું ઉબાણો, વેતી મેલી વાટ;
તે તારુ હાથે કરીને, દેખત વાળ્યો ડાટ રે પ્રાણી. મા૦ ૧
સવળુ કહેતા અવળુ સુઝે, જીવાનીને જોર;
છોગાં મેલીને નરકે ચાલ્યો, નાતીકાને નોરરે પ્રાણી. મા૦ ૨
કામનિ રૂપી અધ કુવામાં, ધસવા કીધી ધાખ,
કર દીપક લઈ કુદી પડિયો, હવે કહે કેનો શો વાંકરે પ્રાણી. મા૦ ૩
ગોવિંદના ગુણથી ગયો ને, થઈ રહ્યો ત્રિયા દાસ,
મનનો મુગટ થઈ ફરે છે હવે, તારો શો વિશવાસરે પ્રાણી. મા૦ ૪
કેશ સમારે ને વેશ બનાવે, ચાલે નિરખત છાંય;
વિના પ્રયોજન જાઈશ તણાણો, ભવસાગરની માય રે પ્રાણી. મા૦ ૫
આ તન રંગ પતંગનો પ્રાણી, જાતા ન લાગે વાર;
અહ્માનંદ કહે સુણને મૂરખ, કહાં ન ભજે કરતાર રે પ્રાણી. મા૦ ૬

(૧)

દીલ લગા હમારા ખિહારીસે. દી૦ ટેક
રાજ રક શેઠ સખ દુખિયા, જરતહે ખેર અગારીસે. દી૦ ૧
કામ લોભ વ્યાકુળન દેખે, દિલગોરી દુનિયાદારીસે. દી૦ ૨
સગા કુટુંબી સ્વાર્થ સિધાવે, કત નહીં રખેવારીસે. દી૦ ૩
અહ્માનંદ આનંદ બયેહે, રથામ છેલ ગિરિધારીસે. દી૦ ૪

(૨)

દીલ ખુશી મોરે હરિ ચારીસે. દી૦ ટેક
એસે તન સો રહન ન પાવે, જરી કરત પેહારીસે. દી૦ ૧
ભૂપ મુવે મદ માન ન માતે, કર ભોમ હમારીસે. દી૦ ૨
અંત સમે કોઈ કામ ન આવે, કરતહે પહેલત ખુવારીસે. દી૦ ૩
અહ્માનંદ મોહવશ દુનિયા, પાવત પીવત અપારીસે. દી૦ ૪

(૩)

મન બસે ભોય બનવારીસે. મન૦ ટેક
મત તાત મુત બ્રાત જે હોવે, નારી ખુવારી જમદારીસે. મન૦ ૧
રાજ સાજ ગજ વાજ ફનાહે, દેત રુખે દુખ બારીસે. મન૦ ૨
ભોમ સોગસે લદાસ બયોહે, એક શોખહે મોરારીસે. મન૦ ૩
અહ્માનંદ રનેહ કીયોહે, પ્રાણજીવન છપી સારીસે. મન૦ ૪

પદ ૨૪૪૦ મું-રાગ કાનડો.

સિંધુ સુતાપતિ ક્યું ન સંભારે. સિં ૦ ટેક.
જગ ઢકન રિપુ, તનયા પતિ રિપુ, તામે તું નિશદ્દિન ચિત્ત ધારે. સિં ૦ ૧
જગકો મિત્ર મિત્રપતિ પિતુ અરી, તાકો પિતા તોરો ખેલ બિગારે,
અવની સુત તેરે જીયકો ચાહે તો, સુરપતિ સુતમિત્ર કાહે વિસારે. સિં ૦ ૨
મૃત્તિકા સુત સુત પાનકી તનયા, તાહી સપત્ની સદન વિચારે,
વારી સુત સુત સુત તાકો સુત, તેહી સુત સુત કીંકર ઝખ મારે. સિં ૦ ૩
જલકો સુત સુત તાહી પ્રખ સુત, તેહી ફલ હરિગિન કુન નિવારે;
નિદ્રાજિત ત્રિયાકો બંધવ, બ્રહ્માનંદ સુખ કદ હમારે. સિં ૦ ૪

પદ ૨૪૪૧ મું.

નભ ગતિ પતિ પતિ શરનો લેરી. નં ૦ ટેક.
નભ સુત સુત તેહી સુતકે સુતકું, ધર્મ મૂલ અતર ધરી દેરી. નં ૦ ૧
સિંધુ સુતાપતિ સુત સુત સુત તેહી, શત્રુમે હે રતિ તેરી;
હરિ પ્રિયા કારજ મદમાતો, તમ રિપુ સુત આકર શિર વૈરી. નં ૦ ૨
નિદ્રા ધશ સખા સુત મોયો, દીવી સુત દ્રેષી કહત તોય દેરી;
ખટમુખવાહન ભખરિપુપતિ તજી, મન પતિ મુખી રખત નીતનેરી. નં ૦ ૩
વાયસ મેષ શખ્દકી ઘટના, તામે લુપ્ધ વૃત્તિ ચિત્ત કેરી;
મીતા શખ્દ ઉલટા કરી વર્તત, તખ બ્રહ્માનંદ શ્યામ રીઝેરી. નં ૦ ૪

પદ ૨૪૪૨ મું.

શૈલ સુતા પતિ તાતકુ ગાયે. શૈં ૦ ટેક.
શકર ઇષ્ટ અનુજકે સુતકું, સખ વિધિ કરી તાકું વિસરાયે. શૈં ૦ ૧
હરિકી ત્રિયા તાત સુત અનુચર, તાકે હાથ કળુ નહીં જાયે;
સુરભી સુત પતિ સુત વાહન, ભખ અરી પતિમેં નિત્ય લગની લગાયે. શૈં ૦ ૨
નદીપતિ સુતા તાહીકો આસન, તેહી સુત સુત કૃત ચિત્ત નહિ આયે;
રતિપતિ તાતહુકો કૃત તજકે, રતિપતિ તાત ફળ પાયે. શૈં ૦ ૩
બેલ રવિ દોઉ શખ્દ એક કરીકે, તેહી તનયાપતિ છખી ઉર લાયે,
બ્રહ્માનંદ સોહી એક સત્યહે, ઓર સખ જંજળ બહાયે. શૈં ૦ ૪

પદ ૨૪૪૩ મું.

તમ રિપુ તનયાપતિ ક્યું ન ગાયે, તં ૦ ટેક.
ક્યું તેરો ઉલટો ભયો હે, રમાસન ઇન્દિપતિ સુતમે લપટાવે. તં ૦ ૧
રતિપતિ પિતા પતિ પતિ ભૂષણ, તાકે અરિપતિ તું વિસરાવે;
ઓતુ સુત સખા ત્રિયા જનકસો, મુરખ તેરી આયુષ હરાવે. તં ૦ ૨

સિધુસુત ભક્ષક પતિ તેહી સુત, તાકો મુરસો તોય ભમાવે,
મારત સખા મલ મેરુ મીલે તો, વિધિ સુત સુત તેરે મન નહીં આવે ત૦ ૩
જલજ સુતાપતિ વાહન બ્રખપતિ, તાકો પાન જગત અતિ ભાવે,
રવિ નદની પતિ ભગનીપતિ, પીતુ બ્રહ્માનંદ તેહી પાન બહાવે. ત૦ ૪

પદ ૨૪૪૪ મું-રાગ કનડો.

જ્યાકી પ્રભુ પદમે નહિ પ્રીતિ, જ્યા૦ ટેક.
તો પિતુ બ્રાત ગુરુ સુત ભરતા, તજીયે કોટી શત્રુકી રીતિ જ્યા૦ ૧
તાત તજીયો પ્રહલાદ મહાબળ, હરિ પ્રતિફલ લખી અસુર અનીતિ,
અતિશય હિતકરી નિજ જનની, કેકે ભરત વૈરી સમ કીતી. જ્યા૦ ૨
તજીયો બધુ નિજભક્ત વિભીષણ, લંકા નગરી કુટંબ ભરીતી,
નિજ પતિ ત્યાગ ક્રિયો વ્રજવિનતા, બલિ ગુરુ ત્યાગો શંક ન લીતી. જ્યા૦ ૩
હરિ સગ પ્રીત હોત જેહી કરીકે, દઢ ભક્તિ ભાવ સહીતી,
બ્રહ્માનંદસો સગો હમારો, સત્ય બાત અવિચળ કહી દીતી. જ્યા૦ ૪

પદ ૨૪૪૫ મું.

જે નર હરિ હરિ જનકે દ્રેષી, જે૦ ટેક.
તેહી સગ પ્રીત ક્રીયે તે હત્યા, લાગત કોટી વિપ્ર વધ જેસી જે૦ ૧
અપને પ્રભુકી દેખી અધિકતા, અતર જરત અંગીઠી વેશી,
તેહી પાપીકો વદન વિલોકત, ઉરમે હોવત પાપ પ્રવેશી. જે૦ ૨
હરિસે વિમુખ બધુસો રાવન, ભગનિ પુની સુર્પણખા તેસી;
માતા વિમુખ પુતના જનો, મામો કુટંબ કસ અઘ કેશી. જે૦ ૩
નમન ઠમન બહુ ભાતિ બોલાવે, બાહ્ય દેખાવત ભક્તકી દેશી;
બ્રહ્માનંદ કહે તેહી તજીયે, જાકે ભાવ નહીં લવ લેશી જે૦ ૪

પદ ૨૪૪૬ મું.

નરનારાયણ જાહી ન ખ્યારે, ન૦ ટેક.
સો નર ખર શૂકર કુર સમ, જીવત પ્રેત જ્યુંહી તનુ ધારે. ન૦ ૧
ભય નિદ્રા આહાર મૈથુન, સખ જીવનકે લાર લગારે;
નર તન અધિક ભજે જે પ્રભુપદ, નહીં તો કહેહે પશુ સમ સારે. ન૦ ૨
સુંદર રૂપ સુજાન સકલ ગુન, ઉત્તમ કુલ ઉત્પન્ન ધન ભારે;
જે ઉર ભક્તિ નહીં પ્રભુજીકી, ઇદ્રામન કૃણ સમ કરવારે. ન૦ ૩
ક્રિયા કુલ સખ જગમેહિ કીતિ, અતિશય દેવત દાન ઉદારે;
બ્રહ્માનંદ ભક્તિવિન શોભત, જેસે ભૂષન નાક વિનારે. ન૦ ૪

પદ ૨૪૪૭ મું.

યું મીલ ચારુ વેદ બતાવે, યું ૦ ટેક.
 શ્રીનારાયણ ચરણકમળ ખીન, કોઈ ન અવિચળ સ્થાન કહાવે. યું ૦ ૧
 જ્યાકે ચરન સરોજ નિરંતર, ભવ બ્રહ્માદિક ધ્યાન લગાવે, યું ૦ ૨
 મહામુક્ત સનકાદિક મુનિ, શેષ સહસ્રે મુખ નિશ દીન ગાવે. યું ૦ ૩
 ચલ સ્વભાવ તણ અચલામર્થ, શ્રીપદ પકજ તણ દૂર ન જાવે; યું ૦ ૪
 એહી વિન સુર નર અસુર ઈશ અજ, સખકુ કાલ વ્યાલ ગ્રહી ખાવે. યું ૦ ૫
 સુદર મુખ સત ચિતામની, કરુણાદિ દરીયાવ કહાવે; યું ૦ ૬
 બ્રહ્માનંદ મુકુદ ચરન ખીન, કૌ નર મુખ મુખનેહુ ન પાવે. યું ૦ ૭

પદ ૨૪૪૮ મું—રાગ કનડો.

રામ ભજે સો સખમે ભલાહે. રાં ૦ ટેક.
 નહિ કુલ ઉચ નીચકો કારણ, જયું જલ ઉરહી ગગ મિલ્યાહે. રાં ૦ ૧
 સજના હસના કહા કુલ સુદર, જાત કખીરા પ્રગટ જલ્યાહે, રાં ૦ ૨
 ગોત કહા ઉત્તમ ગનકાકો, પરમ સોહાગન ભઈ પિંગલાહે. રાં ૦ ૩
 કહા કુળ ઉત્તમ સખરી કુખજ, ગજ ગીધનકી પ્રગટ વલાહે; રાં ૦ ૪
 જાકુ નાહિ અધિકાર શ્રુતિકો, પ્રજવિનતા કિયે શ્યામ ગલાહે. રાં ૦ ૫
 બલિ પ્રહ્લાદ બભીક્ષણ આદી, કપિ હનુમત સુગ્રીવ કલાહે; રાં ૦ ૬
 એસેહી સખ સતનકી જાતી, હોય હરીદાસહી આસ ટલાહે. રાં ૦ ૭
 સોઈ કુળ ઉચ સરસ સખહીસે, પ્રભુ ચરનનસે ચિત્ત અચલાહે; રાં ૦ ૮
 બ્રહ્માનંદ જાન ઉર અંતર, પકડયા હાથ શ્રીનાથ પલાહે. રાં ૦ ૯

પદ ૨૪૪૯ મું.

રામ ભજે સો સખમે નીકો. રાં ૦ ટેક.
 જગકી આસ પાસ પરહરકે, દૃઢ વિશ્વાસ ગ્રહો હરીજીકો. રાં ૦ ૧
 કહાકુલ ઉચ સરસ સખહીસે, રાજત છત્ર રાજ ભોમીકો; રાં ૦ ૨
 શુચિ સમાન જાનસો કુલકું, જ્યા નાહિ ગુણ જ્ઞાન હરીકો. રાં ૦ ૩
 અતર આસ વાસ વિષયમે, દાસ ભયો રહે દુભરીકો; રાં ૦ ૪
 સો નરને સખ વંશ બગાર્યો, નાંહી સભાર્યો નાથ ધરીકો. રાં ૦ ૫
 વિષે વિકાર અસાર વિસારકે, ગ્રહ સસાર કીયો જીન કીકો; રાં ૦ ૬
 લક્ષ્મી કર હરિપદ ચીત લાયો, તીન પાયો ફલ દેહ ધરીકો. રાં ૦ ૭
 નિશ દીન પ્રભુપદ રટન નિરંતર, અંતર પીડત નાંહી અરીકો; રાં ૦ ૮
 બ્રહ્માનંદ કહે સત્ય વાયક, સો લાયક નાયક સખહીકો. રાં ૦ ૯

પદ ૨૪૫૦ મું.

રામ ભજે સો ધન હરી જનકુ ૨૧૦ ટેક.
 રટન લગી એકતાર પ્રભુ પદ, માર પકડ વસ કીનો મનકુ. ૨૧૦ ૧
 ધન ધન માત તાત તાહીકે, તેહી કુલ ધન ધયો જેહી તનકુ;
 ધન જેહી દેશ વેશકુ ધન હે, સાદશ સમજતહે ગ્રહ વનકુ. ૨૧૦ ૨
 હરિપદ પ્રીત જીત ઈન્દ્રી સખ, વૃત્તિ બકી ગઈ મેલ ત્રીગુનકુ;
 અપાર હીત વ્યાપ પ્રદ્ધ અતર, નહીં આરંભત પાપરુ પુન્યકુ. ૨૧૦ ૩
 સખ વીધી ક્ષેમ નેમ અગ માવત, પ્રભુસે પ્રેમ અધીક પ્રતિદીનકુ,
 સાચી ટેક વિવેક સદોદીત, સમજત સાદશ પર આપનકુ. ૨૧૦ ૪
 અતર સુર નુર મુખ ઉપર, ધુરસમાન બનત તન ધનકુ,
 બ્રહ્માનંદ વૈરાગ ત્યાગ બલ, કાકવિષ્ટ સુખ ચૌદ ભુવનકુ. ૨૧૦ ૫

પદ ૨૪૫૧ મું.

રામ ભજે સો રામહી ખ્યારા ૨૧૦ ટેક
 બકા ચિત્ત લગ્યા હરિ ચરણે, સો સખમે ઉત્તમ તત્વ સારા. ૨૧૦ ૧
 બ્રાહ્મણ ક્ષત્રી વૈશ શુદ્રાદી, ચાર વર્ણ આશ્રમ પુની ચારા;
 તામહી હરી ભજે સોઈ હરીકા, નહિ આ પુરુષ બતી નીરધારા. ૨૧૦ ૨
 કહા ભયો જગ શ્રેષ્ઠ કહાવત, અધીક ધનાઢ્ય અધીક આચારા;
 ચાર રૂપ અનુપ ચાતુરી, તાતે નહિ હરી રીઝન હારા. ૨૧૦ ૩
 બાહર બાના લોક દેખાવત, પેટ ભરનકા સખ ઉપચારા;
 હરી તો સખ બને અતરકી, નહિ રહવત મહી જનસે ન્યારા. ૨૧૦ ૪
 ભક્તિ વશ ભગવાન નિરતર, એસે કહે નીગમ પોકારા;
 બ્રહ્માનંદ યોગાન પડી હે, બે ભારત તાકી તરવારા. ૨૧૦ ૫

પદ ૨૪૨ મું-રાગ અડાણો.

કુન સગો નર ગાફલ તેરો, શ્રી ધનશ્યામ વિના જગ માંહી. કું૦ ટેક.
 જનની જનક નારી સુત બધુ, ભીર પરે નહિ હોત સહાઈ. કું૦ ૧
 કાળ કરાળ વદનતે રાખત, જઠર ઝાલતે લેત બચાઈ. કું૦ ૨
 બ્રહ્માનંદ તાહી પદ તજકે, કયુ રાખત હે આસ પરાઈ. કું૦ ૩

પદ ૨૪૫૩ મું.

શ્રી ધનશ્યામ ચરન પંકજ તણ, કયું જગકેર ભ્રમત મન ભુગા. શ્રી૦ ટેક.
 વારમવાર નીવારત હું તોય, ચિતત વિષય વિકાર પ્રસંગા. શ્રી૦ ૧
 શોક મોહ બુત બુકત બગીચા, પ્રપુલીત વીષય પુલ પચરગા. શ્રી૦ ૨
 બ્રહ્માનંદ ત્યાગ મન વન થહ, રહ હરી ચરણ સરોજ કે સંગા. શ્રી૦ ૩

પદ ૨૪૫૪ મું.

હે મન મુઠ કહા કહું તોકુ, હરિપદ ત્યાગી વિષય દિશ જાવે. હે૦ ટેક.
તું નહિ માનત રચ શીખામન, અમૃત છાંડી જહર નીત ખાવે. હે૦ ૧
અનત કાળ ભટક્યો ભવ માંહી, અજ હું પુની તોય લાજ ન આવે. હે૦ ૨
બ્રહ્માનન્દ કહતહે મનવા, ગોવિંદકે ગુન કયું નહિ ગાવે. હે૦ ૩

પદ ૨૪૫૫ મું.

પ્રાણનાથ સમરણ કર પ્રાણી, જેહી સુંદર મનુષા તન દીનો. પ્રા૦ ટેક.
પ્રાણ ભરન પોષણ એહી કરત હે, એહી હરી પ્રાણ ગર્ભમે કીનો. પ્રા૦ ૧
ધર્મનન્દન ભવ ફદ મિટાવન, આનન્દ કંઠ જન્મ જગ લીનો. પ્રા૦ ૨
બ્રહ્માનન્દ તેહી ન પીછાને તો, નર તનુ સખ તેનુતે હિનો. પ્રા૦ ૩

પદ ૨૪૫૬ મું-રાગ બેહાગડો.

ભજ મન નવલ નન્દકિશોર. ભ૦ ટેક.
શ્યામસું કર આસકી, એક નેહ જગસે તોર. ભ૦ ૧
પેટ કારણ પાપ કીને, ભયા હરીકા ચોર;
કળુ એસા તોલ ન કરે, બઉંગા કુન ઠોર. ભ૦ ૨
દુર્ગ મદિર માલિયા, ધન ધરે લાખ કરોર;
ચલન વેરીયાં સાથ દેવે, હાથ હાંડી ફોર. ભ૦ ૩
અજબ બાંધત પાધ ટેડી, ચલત ચાલ મરોર;
બ્રહ્માનંદકે કાલ ઠાઠા, લેત સંજ્યા ભોર. ભ૦ ૪

પદ ૨૪૫૭ મું.

કર મન પ્રગટ હરિપદ પ્રીત. ક૦ ટેક.
કુમતિ પર હર શીખ ઉર ધર, સમજ સુલટી રીત. ક૦ ૧
વિષે કારન વિકળ નિશદીન, ફિરત હોત ફજીત;
સુભગ નરતન પાયકે, શિરભાર ઉલટા લીત. ક૦ ૨
આયાતા કયા કારનકું, કયા કરતહે તું ઈત;
જરા પોહોચી ભયો જિરન, ગર્ધ આયુશ વીત. ક૦ ૩
સંત જનકો સંગ ન કરત, ચહત ધન ત્રીય ચીત,
બ્રહ્માનંદ કહે અમૃત તજકે, જહર ભર કયું પીત. ક૦ ૪

પદ ૨૪૫૮ મું.

કર મન પ્રગટ હરીપદ નેહ. ક૦ ટેક.
ભાવ જીત ગોવિંદ ભણ લે, જન્મકો ફલ એહ. ક૦ ૧

વિષમ ભવજલ વારીધિ, નહીં આત કબહુ છેહ;
 કર્મ કાગદ નાવ કરકે, તરત કીસવીધ તેહ. ૬૦ ૨
 સાજબાજ રુ સાયળી સુખ, દાર સુત ધન દેહ;
 કઠિન વિષમિત કાળ કરકે, સબે હોયગે ખેહ ૬૦ ૩
 ભરતખડમે મનુષકો તન, મીલત નહિ પુનિ જેહ;
 બ્રહ્માનંદ કહે લાજ તજકે, કાજ નીજ કર લેહ. ૬૦ ૪

પદ ૨૪૫૮ મું.

મન તુ સમર સરજન હાર. મં ૦ ટેક.
 સતહુકે સગ કરકે, સમજ સાર અસાર. મં ૦ ૧
 મહા સુદર મનુષ તનુ, નહિ મીલત વારમવાર;
 ચોટ શીરપર કાલકી હે, મોટ મમતા ડાર. મં ૦ ૨
 માત પિતા અરુ બ્રાત મેહરી, પુત્ર જીત પરિવાર,
 કર્મ કરી હિત તાહીકે, તે લેત કયું શિર ભાર. મં ૦ ૩
 પ્રગટ હરીકા ધ્યાન ધરે જો, દીરન નર તન ધાર,
 બ્રહ્માનંદ ચઢ નામ નૌકા, ઉતર પર લે પાર મં ૦ ૪

પદ ૨૪૬૦ મું—રાગ બીહાગડો.

ભજ મન દ્વારિકા અધિરાજ. ભં ૦ ટેક.
 હરત ખલજગ કરત મગળ, ધરત તનુ જન કાજ ભં ૦ ૧
 બુડતે જલ કરિ કિ હરી, ધરી શ્રવન અવાજ,
 દુષ્ટ મડલ માઈ રાખી, દ્રૌપદીકી લાજ. ભં ૦ ૨
 ઋષિવર દુરવાસ વનમેહી, આયે સહિત સમાજ,
 પાત જીમી કરે ત્રપત, ત્રિભુવન ગયે દ્વિજ તખ ભાજ. ભં ૦ ૩
 અકળ ભવજળ ઉપરે, જેહી પ્રસિદ્ધ બાધી પાજ,
 કહત બ્રહ્માનંદ જાકો, બરદ ગરીબ નવાજ ભં ૦ ૪

પદ ૨૪૬૧ મું

ભજ મન કૃષ્ણ પરમ દયાળ ભં ૦ ટેક.
 જીધમેહી ગજ ઘટકે, તલ રખે કરુરી બાલ ભં ૦ ૧
 દુષ્ટ કીનો લાખકો ગ્રહ, વિક અતિ વીકરાળ,
 જલત પાડવ કાઠી લીને, છળી નહીં તન ઝાળ ભં ૦ ૨
 સહી સમૃથ આપ શ્રીહરી, દુષ્ટકી સો ગાળ;
 મસક જ્યું તતકાળ માર્યો, પલકમેહી શીશુપાલ ભં ૦ ૩

નામ જાકો રટત નીકે, મિટત જગ જળાળ;
કહત પ્રદ્ધાનન્દ જાકુ, નીરખ હોત નીહાલ. ભ૦ ૪
પદ ૨૪૬૨ મું.

ભજ મન રૂકમણી ભરથાર. ભ૦ ટેક.
ધરત જાકો ધ્યાન છન મહી, કરત ભવજલ પાર. ભ૦ ૧
ભક્તવત્સલ શ્યામ સુંદર, અખીલ જગ કીરતાર,
આગમ મહીમા નેતી નેતી, નીગમ કહત પોકાર. ભ૦ ૨
જરાસંધ મદાધ જેહી, દીયા છનમે હી માર,
બધતે છોડાય લીને, નૃપતી વીસ હજાર. ભ૦ ૩
બરદ અવિચળ સદા શોભે, દાસ દોશ નીવાર,
કહત પ્રદ્ધાનન્દ અગનીત, ઉધરે નર નાર. ભ૦ ૪
પદ ૨૪૬૩ મું.

ભજ મન દ્વારીકા પતી દેવ. ભ૦ ટેક.
શિવાદિકે મન અખડ ચાહે, ચરન રજકી સેવ. ભ૦ ૧
અધમ જન ઉધારવેકી, ટરત નહી મન દેવ;
નીગમ જાકુ અગમ ગાવત, કૌ લહત ન ભેવ. ભ૦ ૨
ગયદ કારન ગરુડ તજકે, પહુચ ગયે તતખેવ,
સુદામાકે પાય તાદુલ, કનક મહેલ કરેવ. ભ૦ ૩
ચક્ર ધરકે હયો છન મહી, અસુર કુલ અહંમેવ,
કહત પ્રદ્ધાનન્દ બુધમે, રખે પન ગંગેવ. ભ૦ ૪
પદ ૨૪૬૪ મું—રાગ ખમાચ.

નરનારાયણ ગાવો રે, અવસર ન મળે આવો. ન૦ ટેક.
અમૃત કેરાં મૂળ ઉખેડીને, ઝેર બીજ શીદ વાવો રે. અ૦ ૧
માલ વિલાયત મંદિર મેડી, મેલી અકેલા બવો રે. અ૦ ૨
મુરખ નર નિશદીન તારે માથે, થાય છે કર્મ ભરાવો રે. અ૦ ૩
પ્રદ્ધાનન્દ કહે હરિ ભજ લે, પછે થાશે જો પસ્તાવો રે. અ૦ ૪

પદ ૨૪૬૫ મું.

ભજતો નથી ગીરધારી રે, શી ગતિ થાશે તારી. ભ૦ ટેક.
ગરભવાસ ઉધે મુખ ગુલ્યો, તે દુઃખ મેલ્યું તે વિસારી રે. શી૦ ૧
જઠર અગ્નિથી જતન કરીને, લીધો તુજને ઉગારી રે. શી૦ ૨
હરીજનની હાંસી ઠરી હરખે, નીરખે છે પરનારી રે. શી૦ ૩
પ્રદ્ધાનન્દ કહે જમ પુરીમાં, થાશે ક્રોએતી ભારી રે. શી૦ ૪

પદ ૨૪૬૬ મું.

અરથ સાંધી લે તારો રે, અવસર આંચો સારો. અ૦ ટેક.
 તતપર કાળ ખડો શિર ઉપર, લેશે સાંજ સવારો રે. અ૦ ૧
 ચાર દિવસના જીવત માટે, શાને થાય છે અકારો રે. અ૦ ૨
 મનુષ્યતણો અવતાર અમુલક, ઉતરવાનો આરો રે. અ૦ ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે ગુરુ ચરણે, છોડ કર્મ કેરો ભારો રે. અ૦ ૪

પદ ૨૪૬૭ મું.

શ્યામ સુંદર સુખદાર્ઠ રે, હરો ભજી લેને ભાઈ. શ્યા૦ ટેક.
 કોઈ ન આવે તારે કેટે, સર્વે જીક સગાઈ રે. હ૦ ૧
 સ્વપના જેવા સુખને કાજે, થાય છે શીદ અન્યાયી રે. હ૦ ૨
 ભરત ખડમા નર તન પામી, કરી લે સુકૃત કમાઈ રે. હ૦ ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે હરિગુણ ગાઈશ, તો પામીશ મોટાઈ રે. હ૦ ૪

પદ ૨૪૬૮ મું—રાગ ખમાચ.

હરો ભજી લેને તું પ્રાણી રે, હરો ભજી લેને તું પ્રાણી;
 પ્રાણી રે અતર માહે મત આણી. હ૦ ટેક.
 હરિભજ્યા વિના જીવ અજ્ઞાનિ, ભટકિશ ચાર ખાણી રે. હ૦ ૧
 ખાલપણુ રમત વસ ડોલ્યો, જેમ તેમ ખોલ્યો સુખ વાણી રે. હ૦ ૨
 જીવાનિમા જળજળ વધાર્યો, કંઠ ત્રિયા લપટાણી રે. હ૦ ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે વૃદ્ધપણુમાં, સર્વે અકલ વેચાણી રે. હ૦ ૪

પદ ૨૪૬૯ મું.

ભજી લે ગિરિવર ધારી રે, ભજી લે ગિરિવર ધારી;
 ધારી રે કુખુદ્ધિ કામ વિસારી. ભ૦ ટેક.
 મહા અમુલખ નર તન પામી, શીખ્યો વાત નઠારી રે. ભ૦ ૧
 મમતામાં હું કરી મુરખ, બાઈશ મનખો હારી રે. ભ૦ ૨
 કોઈને ઘર દોલત ધન દેખી, છાતી બજે છે શીદ તારી રે. ભ૦ ૩
 બ્રહ્માનંદ કહે નહીં રહેવાનુ, અંતર જોને વિચારી રે. ભ૦ ૪

પદ ૨૪૭૦ મું.

શિખામણુ માની લેને રે, શિખામણુ માની લેને;
 લેને રે નર નારાયણુ કહેને. શિ૦ ટેક.
 જતન કરી ઉગાર્યો, તું કેમ ભૂલ્યો પ્રાણી તેને રે. શિ૦ ૧
 સગાં સખધિ સુત ને દારા, વાલા કીધા તે એને રે. શિ૦ ૨

નાત જાતમાં મોટાં થાવા, ચડીયો કાલે વેને રે. શિ૦ ૩
પ્રહ્લાનન્દ કહે જો હોયે તારે, દયા આણીને અન્ન દેનેરે. શિ૦ ૪

પદ ૨૪૭૧ મું.

નરનારાયણ સેવો રે, નરનારાયણ સેવો;
સેવોરે મનખો સુફલ કરી લેવો. ન૦ ૧૬૬.
નરનારાયણ ભજતાં પામીશ, મહા અમુલ્ય મેવો રે. ન૦ ૧
શ્વાન શુકરનો જન્મ મટાડી, કીધો પોતા જેવો રે. ન૦ ૨
નવલ છળી નૌતમ ઉર ધારી, તન ધન તુછ કરી ટેવો રે. ન૦ ૩
પ્રહ્લાનન્દ કહે આળસ તજી દે, અવસર નહીં મળે એવો રે. ન૦ ૪

પદ ૨૪૭૨ મું-રાગ સોરઠ.

મન મોહુ ટળે, રામ મળે, નિર્મળ હરિજનના સગથી;
ઉર ગ્રંથી ગળે, અવિદ્યાનાં આત્રણ સર્વ નાસે અગથી. ટેક.
નિત્ય સત સભા મહીં રામ રટે, સુનત વિષ વ્યાધી ઉપાધી ઘટે,
મન શુદ્ધ હોયે અહંભાવ મટે. મ૦ ૧
જે સંતસભા મહીં ચડી આવે, તેનો જીવપણો તતક્ષણ બાવે;
તે પ્રદ્ધરૂપ થઈને પરીપ્રદ્ધ ગાવે. મ૦ ૨
દુષધા દીલ માયા પાસ દહે, નિત્ય સત સભા મહીં રામ રહે;
એમ વેદપુરાણ કુરાન કહે. મ૦ ૩
જેને ગ્રંથી ત્રણ જડ મૂળ ગઈ, સત્ય પદમા કીધો વાસ સઈ,
પ્રહ્લાનન્દ તેની શરણ લઈ. મ૦ ૪

પદ ૨૪૭૩ મું.

સત સગ વિના, જનમ મરણ પ્રદ્ધ જાળ મટે નહીં જતને;
મન માન તજી તે માટે, શરણે બાઈ રૈયે સંતને. ટેક.
જો અડસઠ તીરથ ફરી આવે, નિત્ય નિગમ વીધી કરી કરી નાવે;
કેદી જીવપણું તેનું નવ બાવે. સ૦ ૧
જો ઇંગલા પીંગલાની ખબર જડે, કરી આગ્રહ તેને કેડ પડે;
તેણે ચિત્તને ખમણો ફેર ચડે. સ૦ ૨
કોઈ વાસ કરે બાઈને કાસી, કોઈ અન ન ખાય રહે અપવાસી;
એ મનની છે સરવે હાંસી. સ૦ ૩
જો ફીરતા સંત સમાજ મળે, તો સુખે મનની બ્રાંતિ ટળે;
કહે પ્રહ્લાનન્દ સંત માંહી ભળે. સ૦ ૪

પદ ૨૪૭૪ મું.

ભવ સાગર મહીં, શરણુ અચળ અવિનાશી સાચા સંતનો,
 શ્રુતિ સ્મૃતિ સાખ હરિ હરિજનના, પ્રાણુ વચન ભગવતનો. ટેક.
 જેમ જળ તુરગ નહીં ભેદ જદા, તેમ તેજ અગ્નિ નહીં ભીન્ન તદા,
 એમ હરિ હરિજન એક સદા. ભ૦ ૧
 જેમ લટ ભમરીને સંગ કરી, ગતિ એળ તજીને થઈ ભમરી,
 એમ હરિ ગુરુ ધ્યાને પામે હરિ. ભ૦ ૨
 જેમ કેર બોર વન વૃક્ષ કયા, તે ચદન વાસે ચદન થયાં,
 તેના નામરૂપ ગુણુ ભેદ ગયા. ભ૦ ૩
 શ્રી મુખ કહ્યું મહાતમ સતતણું, અશ્વમેધ જગ્ગથી અનતપણું,
 કહે બ્રહ્માનંદ શું કહું ઘણું. ભ૦ ૪

પદ ૨૪૭૫ મું.

હે જડબુદ્ધિ જીવ, પ્રભુપદને ઈચ્છે તો કર સતનું પારખુ;
 રગ પીતપણે સોનું ને, પીતળ ન હોયે એક સારખુ. ટેક.
 હોઈ સત અનત ફીરે જગમે, રહે દામ ચામ જેની દગમે;
 તું ભૂલીશ માં ઘોળે ભગમે. હ૦ ૧
 અગ ભરમ ઘશે શિર જૂટ જટા, ગળે માલ તિલક તન ચટાપટા,
 મહી કામ ક્રોધ મદ મોહ થટા. હ૦ ૨
 જે મૈથુન અષ્ટ પ્રકાર તજે, નિત્ય સારાસાર મરમ સમજે;
 ભજ તેને જે હરિ પ્રગટ ભજે. હ૦ ૩
 જેને કામ ક્રોધ મદ મોહ નહિ, જેની વૃત્તિ બ્રહ્માકાર થઈ;
 કહે બ્રહ્માનંદ સો સત સહિ. હ૦ ૪

પદ ૨૪૭૬ મું-રાગ ભેરવો.

હો મન, શીખ શ્રવન ધર મેરી. હો૦ ટેક.
 ગોરે તનકો ગર્વ ન કીજે, છીનમેહીં હોવત ખાખકી ઢેરી. હો૦ ૧
 પુત્ર્યા ફીરત હરત પર ધન ત્રિય, શિરપર બાધત પાઘ સોનેરી. હો૦ ૨
 આય અચાનક કાળ પકરહી, જ્યું મુસેકું સાપ ઓસેરી. હો૦ ૩
 બ્રહ્માનંદ અત શ્રીહરિ વિન, કુન સહાય કરેગો તેરી. હો૦ ૪

પદ ૨૪૭૭ મું.

હે મન મુઠ લાજ નહિ આવે. હ૦ ટેક.
 રસ મૂર્તિધન શ્યામ વિસારીકે, કાઢેકુ આયુષ્ય વૃથારે ગુમાવે. હ૦ ૧

ગયદ પીઠ અસવારી તજકે, સ્વાનહી ખર ચઢી મકુલાવે. હેં ૨
અમૃતરૂપ છાડી અવિનાશી, વિષય વિકાર ઝહુર કયુ ખાવે. હેં ૩
બ્રહ્માનંદ કહત હે મનુવા, યહ અવસર ફીર ફીર નહીં પાવે. હેં ૪

પદ ૨૪૭૮ મું.

હે મન મૂઢ શીખ ઉર ધર લે. હેં ટેક.
નવરા બેઠી બીરાની નીંદા બુજે, બીન બક બક કયુ બરલે. હેં ૧
હરિ ચરીત્ર અમૃત ઉદ્ધાધતે, તું તેરે વાસનકુ ભરલે. હેં ૨
કુબુદ્ધિ કુડ કુટીલતા તજકે, સત મહત ચરન અનુસરલે. હેં ૩
બ્રહ્માનંદ સર્વ પરીહરકે, પ્રભુ પદ સમજ પ્રીત દૃઢ કરલે. હેં ૪

પદ ૨૪૭૯ મું.

હે મન નિર્લજ લાજ ન તેરે. હેં ટેક.
બળ મંડલમે ખુશી વે રહતહે, નહિં આવત સતનકે નેરે. હેં ૧
બોલત બ્યું લ્યું લેત બુરાઈ, હરિ તણ પરધન પરત્રીય હેરે. હેં ૨
કર્મકા ભાર કધલે ડોલત, અધ ભયા મદ માયા કેરે. હેં ૩
બ્રહ્માનંદ કહત થીક તોકુ, બુલતહે શઠ ફેરે ફેરે. હેં ૪

પદ ૨૪૮૦ મું-રાગ જંગલો.

હાણ ભલા જોગી હરિસે જોગ,
જગવે ભોગ તજકે સોઈ જોગી. ટેક
જોગી વાકુ જાનીયે, જાકા હરિસે જોગ;
રહે નિરતર રામમે, અતર સદા અરોગ. જાં ૧
પકડ કરે વશ પચકુ, ચલે ન મનકે સગ,
નેજા રોપે નામકા, અનલે અચલ અભંગ. જાં ૨
પ્રેમસ્તા સમતા પ્રબળ, જ્ઞાન રત ગભીર,
ચિત્ત નિરમળ વિરાગતા, ચિત્ત ધરતા ધ્યાન સુધીર. જાં ૩
લાગી સુરતી લાલસે, મતિ જાગી મજબુત;
શ્રીરગ બડ ભાગી સોઈ, ધન ત્યાગી અવધૂત. જાં ૪

પદ ૨૪૮૧ મું.

હાણ ભલા સુનના સંત,
સુજન રીત અતિતનકી. ટેક.

* “અચળ” પાઠ પ્રથમ આવૃત્તિમા છે પણ બીજા સ્થાને “અચલ” છે ને તે વધુ સારા લાગવાથી તે દાખલ કર્યો છે

કહુની જેસી કહત હે, રહાવે તેસી રીત;	
વચન પ્રમાણે વરતનાં, અલમસ્તાન અતીત.	રી૦ ૧
દેશ પ્રદેશમેં ડોલના, મમતા તનકી મેલ;	
એહી મત અબધુતકા, શિર સાટેકા ખેલ.	રી૦ ૨
લેહેરી લગે નહી લોભકી, મેરી સખહી માત,	
અવગુણ પરહરે અગકા, ગુણ સદ્ગુરુકા ગાત.	રી૦ ૩
આપ સમાવે આપમે, તાપ ગમાવે તીન,	
શ્રીરગ સો નિવિધનહે, લગન મગન લે લીન.	રી૦ ૪

પદ ૨૪૮૨ મું.

હાજી ભલા ફીરના ફકત ફકીર,	
દેશ પ્રદેશમા સોધ ફીરના.	ટેક
એક ગુરુકા આસરા, એક ગુરુકી આસ;	
તિનસે રાજી રહીયે, ઓરનસે ઉદાસ.	દે૦ ૧
નિસપ્રેહી નિષ્કામી, નિરલોભી નિસ્વાહ;	
નિરમાની નીત રહે, જતન સહિત મરબાહ.	દે૦ ૨
રાજી રહીયે રામસે, દામ વામસે દૂર,	
પિયા પીયાલા પ્રેમકા, મતવાલા મગરુર.	દે૦ ૩
સોધ ફકત ફકીર હે, શબ્દ સુનેસે સુર,*	
શ્રીરગ એક સાંનસે, સદ્ગુરુકે ઉપદેશ.	દે૦ ૪

પદ ૨૪૮૩ મું.

હાંજી વૈરાગી સોધરે સુબ્બન,	
જગ અનુરાગ તજે સો વૈરાગી.	ટેક.
રાગ દ્રેષસે રહિત હે, સો સાચા વૈરાગ;	
લોઠ લાજ કુલ આધ દે, તનમન ધનકા ત્યાગ.	જ૦ ૧
કામ ક્રોધ મદ લોભકા, ઉઠત નહી અંકુર;	
રુઠા સખ જગસે રહે, હરિસે રહે હજુર	જ૦ ૨
નારી જાને નાગની, સખ ધન ધૂર સમાન;	
મન સંકલ્પ મીથ્યા કીયા, લીયા પથ નિરવાન.	જ૦ ૩
ઉરમી ભાગી અંતરે, લાગી સેજ સમાધ,	
શ્રીરગ સોધ સંતહે, જાકા મત અગાધ.	જ૦ ૪

* આ બધે પાઠ આવેજ છે ને કોઈ પાસે ખરો પાઠ મળે તો મોકલી આપશો

પદ ૨૪૮૪ મું-જંગલો.

હાંજી ભલા શૂરા જગતમાં સત,	
મન બલવત જીતે સોધ શૂરા.	ટેક.
શૂરા જગમે સતહે, ઐર સખ લાજ મજૂર;	
મનકો કૃત માને નહી, ધન તન જાનત ધૂર.	મ૦ ૧
મન જીતે સો મરદ હે, તજે નરદસે નેહ,	
પેહુરે જરદ અગ પ્રેમકા, દેખે ગરદ સમ દેહ.	મ૦ ૨
ખૂમ પડે જખ બાહુરે, સખ દોડે સસાર,	
કયા પક્કા પારખા, જખ નીકસે તરવાર.	મ૦ ૩
એક હરિસે આસકત હે, નહી જકત ઉરમાંદ્ય;	
બ્રહ્માનન્દ ગુરુ વાયકપર, ટુક ટુક ઉડ જાય.	મ૦ ૪

પદ ૨૪૮૫ મું.

હાંજી મતવાલા સોધ મગરુર,	
રન ખીચ શિશ લડે સો મતવાલા.	ટેક,
શખ્દ ગુરુ સિન્ધુ સુણી, હોય મન અધિક ઉદ્ધાસ;	
ચડત રગ અતિ ચોગુણા, અગ સગ તજી આસ.	૨૦ ૧
બાવન બાહર ખુઝના, ખુઝના આહું જામ;	
મતવાલેકા મામલા, નહી કાયરકા કામ.	૨૦ ૨
ગ્રહ્યા ખડગ ગુરુ જ્ઞાનકા, રહ્યા અડગ પગ રોપ;	
સજખખતર અગ શીલકા, ત્રિગુણુ રહીત શીર ટોપ.	૨૦ ૩
પરહરી આશા પીંડકી, સકલ બ્રહ્માંડ સમેત;	
મારી વિખડે મોહકુ, નહી છોડે રણ ખેત.	૨૦ ૪
મંડ્યા રહે મન મોરચે, હીંમત હકમ હજૂર;	
બ્રહ્માનન્દ ખેહુદમે, જઈ પહોંચ્યા સો શૂર.	૨૦ ૫

પદ ૨૪૮૬ મું.

હાંજી ભલા સાચા અસલ અતીત,	
ત્રિગુણાતીત રહે સોધ સાચા.	ટેક.
ભગવા રગે ભાવકા, રટન ગુરુ રુદ્રાખ;	
ચોખે ચિત્ત લગાયકે, ખુબ ફકીરી ખાખ.	ત્રિ૦ ૧
પાસે કુડી પ્રેમકી, સત્ય ગુંઠા તતસાર;	
વિજયા ત્રહુ વૈરાગ્યકી, પીવત કરકર ખ્યાર.	ત્રિ૦ ૨

એક કૃષ્ણસું આમના, મઠ ગગનકે માંદ્ય;
આસન વચન એકાંતકા, ધૂણી ધ્યાન લગાય. ત્રિં ૩
ઝોળી પત રજતકા (?), પ્રગટ દત્તકા પૂત,
ઇદ્રી. અંતઃકરણકું, ધૂતે સો અખધૂત. ત્રિં ૪
માયા તજે સો મહાયુરુષ, મન જીતે સો મહંત;
આપ મેલે અલખમે, વચન ગુરુ વરતત. ત્રિં ૫
ફક્ત નદાવા (?) લે ફરે, આ તનકી તજે આસ;
બ્રહ્માનંદ ઠહ્યા વેદમે, સો સાચા સન્યાસ. ત્રિં ૬

પદ ૨૪૮૭ મું.

હાંજી બ્રહ્મચીના કીના વીવેક,
બ્રાહ્મણ સોઈ ખરા હો બ્રહ્મચીના. ટેક.
બ્રાહ્મણ તાકું જાનીયે, શમ દમ શીલ સંતોષ;
જગ સાચા માને નહી, જાનત જીવન મોક્ષ. બ્રાં ૧
આ તન પ્રાણ અન આત્મા, ધરે ન આત્મ ભાવ;
પરસ કરે પચકા, સરસ રહે એક ચાવ. બ્રાં ૨
સુબુદ્ધિકા ચોકા કરે, નહાવે જ્ઞાનકા નીર;
મોહક જમે સો બોધકા, ત્રિવેણીકે તીર. બ્રાં ૩
સખ ઘટ અંતર એકતા, બાહ્યત્રય* શુભ વિચાર;
બ્રહ્માનંદસો બ્રાહ્મણ ખરા, જાકે હૃદે નહી ધન નાર. બ્રાં ૪

પદ ૨૪૮૮ મું-રાગ જંગલો.

માયા કોઝિસે તજી નહિ જાવે. માં ૦ ટેક.
ભટ પડીત ધન કારન ભટકત, લોકનકું સમજાવે. માં ૧
પરમારથકો મિષ લે પાપની, ઘર ઘર ભીખ મગાવે. માં ૨
કનક કામની ત્યાગ કરે તો, માન ઇર્ષ્યા લાવે. માં ૩
બ્રહ્માનંદ પ્રગટ હરિ સેવે, તાકે ઢિગ નહી આવે. માં ૪

પદ ૨૪૮૯ મું.

માયા કોઝિસે જાત ન મેલી. માં ૦ ટેક.
ઘરકું તજી મઠ દ્વારા બાપે, ધારત ચેલા ચેટ્ટી. માં ૧
જેગી કે પીછે જોગની હોય, બાખ લગાય કે ખેલી. માં ૨
તપસીકું તજી દૂર ન જાવે, કોધરૂપ રહે લેલી. માં ૩
બ્રહ્માનંદ પ્રભુ પ્રગટ ઉપાસી, તિન ચાકુ નહી ખેલી. માં ૪

પદ ૨૪૯૦ મું.

માયા અજબ બડી ધૂતારી.	મા૦ ટેક.
માતાપિતા સુત જીવતિ રૂપે, સખ ધૂતે સસારી.	મા૦ ૧
જટા ભરમ અરુ કેસ લુંચ કરી, ધુતે લેખન ધારી.	મા૦ ૨
કોઝીકુ ઉધે શીશ ઝુલાવત, પૂજત નર અરુ નારી.	મા૦ ૩
અદ્વાનંદ હરિ પ્રગટ ભજન રત, તાતે રહી હે હારી.	મા૦ ૪

પદ ૨૪૯૧ મું.

માયા કોઝી વિધિ જાત ન જાની.	મા૦ ટેક.
પંડિત હોય કે લોક પ્રભોધે, જ્ઞાન કથે હોય જ્ઞાની.	મા૦ ૧
ખાખ લગાય આયકે પનઘટ, ધ્યાન કરે હોય ધ્યાની.	મા૦ ૨
દૂધ પીયે નાગો હોય ડોલત, અતર અતિ અભિમાની.	મા૦ ૩
અદ્વાનંદ હરિ ભજન પ્રતાપે, સાધુજન પહેછાની.	મા૦ ૪

પદ ૨૪૯૨ મું-રાગ જંગલો.

જગમેં મત કીજે અભિમાન.	જ૦ ટેક.
પેટ અર્થ કૌં પાપ ન કીજે, દો દીનકે મીજખાન.	જ૦ ૧
ખાજત શિરપર કાલદ્વામાં, સુનતા નહી અજાન.	જ૦ ૨
પલ છન ઘડી પહુર દીન કરકે, લેતહે આયુષ તાન.	જ૦ ૩
અદ્વાનંદ કહતહે સાચી, ધરી લીજે નીજ કાન.	જ૦ ૪

પદ ૨૪૯૩ મું.

અપના યા જગમેં નહી કોય.	અ૦ ટેક.
મેહુરી પૂત જનક અરુ જનની, સખહી રહેગે રોય.	અ૦ ૧
દેશ વિલાયત હયગય છનમે, સખહી ખરાને હોય.	અ૦ ૨
દેવનકું દૂરલલ યા નરતન, કયું નાંખત હે ખોય.	અ૦ ૩
અદ્વાનંદ કહત તેરે હિતકી, અતર દ્રગ કરી જોય.	અ૦ ૪

પદ ૨૪૯૪ મું.

મનુષા સમજ સયાને કાગ.	મ૦ ટેક.
વ્રજજીવન ધનશ્યામ વિસારી, રહારી વિષયમેં લાગ.	મ૦ ૧
ધરત શ્રવન નહી વાત ધરમકી, પાપ કરન અનુરાગ.	મ૦ ૨
સંત પુરુષકી સોખત કરકે, પરત્રિય પરધન ત્યાગ.	મ૦ ૩
અદ્વાનંદ કહે દુરમતિ તજકે, હો જા નર બડ ભાગ.	મ૦ ૪

પદ ૨૪૯૫ મું.

મનુવા સમઝ સયાને ઘર.	મ૦ ટેક.
પરધન પરત્રિય હરન પ્રવીના, વિષયન મે ભરપૂર.	મ૦ ૧
પરમારથકી બાત ન પ્રીછત, અનરથમે અતિ સૂર.	મ૦ ૨
દયા ધરમકો લેશ નહી ઉર, કપટી કુટિલ કરૂર.	મ૦ ૩
બ્રહ્માનંદ કહે હરિ ન ભજ્યા નર, પરીરી અકલમે ધૂર.	મ૦ ૪

પદ ૨૪૯૬ મું-રાગ ધોળા.

દાટયો રહેને ચોર દેવના, શુ મુખ લઇને બોલેલ,	
સ્વાસ્થ કારણ સ્વાન તાણી પેર, ઘર ઘર ફરતો ડોલેલ.	૧
આત્મસાધન કાઈ ન કીધું, માયામાં ભરમાણેલ,	
લોક કુટુંબની લાજે લાગ્યો, સઘળેથી લૂટાણેલ.	૨
પીડને અરથે પાપ કરતા, પાછું ફરી ન જોયું;	
કોડી બદલે ગાફલ કુબુદ્ધિ, રામ રતન ધન ખોયું	૩
વિષય વિકાર હીયામાં ધાર્યા, વિસાર્યા મોરારી,	
મૂરખ તે આમે દશ મહીના, જનુની ભારે મારી.	૪
સત પુરુષની સોબત ન ગમે, ભાડ ભવાઈમાં રાજી,	
બ્રહ્માનંદ કહે નરતન પામી, હાથોં જીતી બાજી.	૫

પદ ૨૪૯૭ મું.

પ્રભુ ભજ્યા વિના ગાફલ પ્રાણી, આમે ઉમર ખોઈ;	
મેડી મંદીર માલ બખના, કામ ન આવે કોઈ.	૧
માયા માયા કરતો મૂરખ, તૃષ્ણામાંહી તણાણે;	
લોક તણી લજ્જાનો લઈને, કોટે બાધ્યો પહાણે.	૨
ઉંચે કુળ અવતાર લઈને, કહે શુ સાર કીધું;	
લખ ચોરાશી કેરુ લગડુ, તાંણી માથે લીધું	૩
જીવતણું કાંઈ જતન ન કીધું, મન માયામે મોહું,	
રાત દિવસ તતપર થઈ રંગિયો, ઠાલું નીર વલોયું.	૪
લોક કુટુંબમાં મોટો થાવા, કામ બગાડ્યું તારું,	
બ્રહ્માનંદ કહે રે પ્રાણી, હજી સમજ તો સારું.	૫

પદ ૨૪૯૮ મું.

આ તન રગ પતંગ સરીખો, બતાં વાર ન લાગે;	
અસખ્ય ગયા ધન સપતિ મેટી, તારી નજરુ આગે	૧

અગે તેલ કૂલેલ લગાવે, માથે છોગાં ઘાલેલ;
 જોખન ધનનું જોર જણાવે, છાતિ કાઢી ચાલેલ. ૨
 જેમ ઉદરડે દારુ પીધો, મસ્તાનો થઈ ડોલેલ;
 મગરુરીમે અગ મરોડે, જેમ તેમ મુખથી બોલેલ. ૩
 મનમાં જાણે મુજ સરીખો, રસિયો નહી કોઈ રાગીલ;
 બહારે તાકી રહી બીલાડી, લેતા વાર ન લાગીલ. ૪
 આજ કાલમે હું તું કરતાં, જમડાં પકડી જાશેલ;
 પ્રદ્યાનંદ કહે એત અજ્ઞાની, અત ફજેતિ થાશેલ. ૫

૫૬ ૨૪૯૯ મું.

મનુષ્યા દેહ ધરીને મૂરખ, કહે શું કરી કમાણીલ;
 સ્વાન તણી પેરે ફરતો ડોલ્યો, બોલ્યો મીથ્યા વાણીલ. ૧
 પેટ ભર્યાનો ઉદ્યમ કીધો, રાત દીવસ ધન રળીયોલ;
 નરતનનું મહાતમ નવ બાણ્યું, પશુ જાતીમા ભળીયોલ. ૨
 માત પીતા સુત બંધવ મેહરી, અતે નહી કોઈ તારાંલ;
 આવરદા હરવાને કાળે, સરવ મળ્યાં ધૂતારાંલ. ૩
 સગાં કુટુંબી સૌ મળીને, હુંસી* ચુંશી લીધોલ;
 છેલ્લી વારે સ્વારથ સાંધી, જમને આગે દીધોલ. ૪
 કાગદ ઘડી ઘડીના કાઢી, લેખાં જમરા લેશેલ;
 પ્રદ્યાનંદ કહે સૌ વાંસેથી, કાંઈ ન માણ્યો કહેશેલ. ૫

૫૬ ૨૫૦૦ મું.

દશ મહીના માના ઉદરમાં, ઉંધે માથે જૂલ્યોલ;
 જર અગ્નિની આળે દાઝ્યો, તે દહાડા કેમ ભૂલ્યોલ. ૧
 આલા ચરમતણા પટમાંહી, આઠ પહોર અકળાતોલ;
 રાત દીવસ મળ ભીંતર રહેવું, મળનો રસ તું ખાતોલ. ૨
 ખાટું ખારુ માતા ખાતી, તેની થાતી પીડાલ;
 કોમળ જાણી બહુ કરડતા, કરમીયા ને વળી કીડાલ. ૩
 ગર્લ તણા હુખમે ઘેરાણો, ત્રાહીત્રાહી તું કરતોલ;
 કોલ દેધને ખા'રે આવ્યો, ત્રાસ હૈયે નથી ધરતોલ. ૪
 છેલ થઈ મરડાતો ચાલે, જેમ કીધું તેમ ફાળ્યુંલ;
 પ્રદ્યાનંદ કહે હરિ ભજ્યા વિના, એ દુ.ખ આગે આવ્યુંલ. ૫

પદ ૨૫૦૧ મું.

જે તન દેખી છાકયો ડોલે, તે તું દેખ વિચારીલ,
 નખ શીખ સુધી નિંદા જેવું, શી માંહી વસ્તુ સારીલ. ૧
 માંસ રુધિરને માંહી ભરીને, ઉપર મઢીયું આણુલ;
 મોહતણે વશ થઇને મૂરખ, દેખે છે રૂપાણુંલ. ૨
 હાડતણા પગ હાથ બનાવ્યા, કટકા કટકા સાંધીલ,
 તે માંહી દ્રઢ મમતા તુંને, એ શી આવી આંધીલ. ૩
 ઉદરમાંહી આતરડા ભરીયાં, આવે ગંધ નકારીલ,
 રગરગમે રોગે વીંટાણું, મળ મુતરની ક્યારીલ ૪
 ટળતાં એને વાર ન લાગે, આદ અંતનુ ખોટુંલ,
 બ્રહ્માનંદ કહે એ સારુ, તે કામ બગાડુ મોટુંલ. ૫

પદ ૨૫૦૨ મું.

બાળપણુ તે જીવ અજ્ઞાની, ખખર વિનાનું ખોયુલ;
 સારુ ભૂડુ કાંઈ ન સૂઝ્યું, રમતમે મન મોહુલ. ૧
 જવાનપણું જીવતિમે ખોયું, ધનને અરથે ધાયેલ;
 મનમે સમજે મુજ સરીખો, નથી જગતમે ડાહ્યોલ. ૨
 વૃદ્ધાપણુમે ચિંતા વાધી, હાથ પાવ નવ હાલેલ;
 ઘરનાં માણસ કહ્યું ન માને, તે દુઃખ અતર સાલેલ. ૩
 ભાળે નહી રોગે લેલાંણા, પડીયો લાંખો થઇનેલ;
 જમના કીંકર ગરદન ઝાલી, ચાલ્યા જોરે લઇનેલ. ૪
 ઠાલો આળ્યો ભૂલો પુલો, કાંઈ ન લઈ ગયો સાથેલ;
 બ્રહ્માનંદ કહે જમ પુરી કેરુ, મહા દુઃખ લીધું માથેલ. ૫

પદ ૨૫૦૩ મું.

પશુતણી પંક્તિ મેલાવી, દેહ મનુષ્યની દીધીલ,
 અનંત કાળ રડવડો જોઇને, કરુણા અતિશે કીધીલ. ૧
 જાણ્યો નહી જઠરાઅગ્નિમે, રાખ્યો તાપ નિવારીલ;
 તે હરિને તું ભૂલ્યો પામર, ધિક ધિક સમજણુ તારીલ. ૨
 જીવાણ્યો તેનો જીવે છે, અગ્ન જળ તેણે દીધુંલ;
 જ્યાં ત્યાં તારી રક્ષા કીધી, તેનું ભજન ન કીધુલ. ૩
 કુડ કપટ અતિ તૃષ્ણા કરી કરી, માયા કષ્ટે મેળીલ;
 પામર હૈયે વિચારી જોને, કોડી નાવે લેળીલ. ૪

સમજીને અરથે શીખામણુ, કહી છે હેત કરીનેજ;
બ્રહ્માનંદ કહે નિશદીન સમરો, સ્વાસોસ્વાસ હરિનેજ. ૫

પદ ૨૫૦૪ મું-રાગ ધોળા.

જીરે વરતમાન પાંચની વારતા રે, ત્યાગી અતર વિચારો નરનાર રે;
પ્રભુને ઈચ્છો પામવા રે. ટેક.
નિરલોભી નિસકામી નિસ્સ્વાદી છે રે, નિસ્પ્રેહી નિરમાની નર ધાર રે. પ્ર૦ ૧
કચનાદિ ધાતુ જરીકેરા વસ્ત્રને રે, પડી વસ્તુ ન લેવે જાણે ધૂર રે. પ્ર૦ ૨
વેચે પૈસા આવે તેન રાખે પાસલે રે, નિરલોભી દગા બાજીયકી દૂર રે. પ્ર૦ ૩
નારી નીરખણુ શ્રવણુ ન સભારવી રે, હાસ્ય કીરતન કથાનો પ્રસંગ રે. પ્ર૦ ૪
ગુહ્ય જ્ઞાન ન સકદષ્ટ તેથી બોલવુંરે, ગાવી રાગ ન સુનાવે ન અડે અંગરે. પ્ર૦ ૫
વાટ ઘાટ એક ભીંતને અતરે રે, ત્રિયા સ્નાન સ્થળે ન કરે વિરામ રે. પ્ર૦ ૬
નારી પ્રસંગ ન ચેષ્ટા થાય અગમારે, ચાલે પચ હસ્ત છેટે મન નિષ્કામરે. પ્ર૦ ૭
સ્વાદુલોજન ન ઈચ્છે કેદાદિક તજેરે, સેજે ન મળે તો બહુ ધર માગી લેતરે. પ્ર૦ ૮
માંહી જળ નાંખી પોખે નિજ પ્રાણુનેરે, નિસ્સ્વાદી જમે સ્મરણુ સમેત રે. પ્ર૦ ૯
જાણે ચૌદ ભુવન કૃત કાળનું રે, તજે પીંડ બ્રહ્માંડથી પ્રીત રે. પ્ર૦ ૧૦
ભજે અક્ષર થઈને અક્ષરાતીતને રે, સોઈ સાધુ નિસ્પ્રેહી જગજીત રે. પ્ર૦ ૧૧
સહે કંઠણુ વચન સસારનાં રે, નહી રાગને દ્રેષનું ભાન રે. પ્ર૦ ૧૨
જાણે જ્ઞાન વૈરાગ્યને ભક્તિનેરે, તેનું અંતરમાંહી નહી અભિમાન રે. પ્ર૦ ૧૩
સૌથી લઘુ થઈને રહે સંતમાં રે, સહે શીક્ષાના વચન ગરબુ હોય રે. પ્ર૦ ૧૪
તપી પરસપર ને હું તું નવ કહે રે, સાચા નિરમાની સાધુ જગ સોય રે. પ્ર૦ ૧૫
ગૂહી મદમાસ ચોરી અવેરી તજે રે, વિધવા નારીને ન સ્પર્શ બૂલે હાથ રે. પ્ર૦ ૧૬
એને અજાણુ અડે તો એક વ્રત કરે રે, ન કરે પંચ મહાપાપ તેને માથ રે. પ્ર૦ ૧૭
ગૌ બ્રહ્મહત્યા પાપ એના સંગમાંરે, માટે વિધવાને ન સ્પર્શશો બુદ્ધિવંત રે. પ્ર૦ ૧૮
માત સુતા ભગિનીને માસી આદી દુષ્ટ*રે, એને સંગ નહી આસન એકાંતરે. પ્ર૦ ૧૯
મહાકળી રે વ્યાપ્યો છે સર્વે જકતમે રે, માટે હરિભક્ત રેહેજો હુંશીયાર રે. પ્ર૦ ૨૦
બ્રહ્માનંદ એ જે વ્રત પંચ ધારશે રે, તે તો તરત ઉતરશે ભવ પાર રે. પ્ર૦ ૨૧

પદ ૨૫૦૫ મું-રાગ આશાવરી.

કર લે ખૂબ ફકીરી રે, બંદે કર લે ખૂબ ફકીરી;
અદલ બ્રહ્મ અમીરી રે, બંદે કર લે ખૂબ ફકીરી. ટેક.
ધર લે ધ્યાન અચળ સદ્ગુરુકા, દુખધા તજ દીલગીરી રે. અં. ૧

પાંચ પચીસ ચોર યા ઘટમે, પ્રગટ લેત ધન હેરી;
 યાકું માર પકડ વશ કર લે, ત્રીન લોક જ્ય તેરી રે. બં ૨
 કિસકે માતપીતા સુત બધવ, ક્રીસક્રી માયા મેરી;
 યાકે સંગ લગ્યા ક્યા મોહવશ, અવસર નાવે ફેરીરે. બં ૩
 શરણ પકડ સદ્ગુરુ સાહેબકી, છોડ આશ જગ કેરી;
 અનહદ નાદ ટકોરા વાજે, સુન લે ગગન ધુન ગેરી રે. બં ૪
 અષ્ટ સિદ્ધ નવ નિધ તેરે આગે, સખે હોયગી ચેરી,
 બ્રહ્માનંદ જીલ નીરશસે, પ્રેમ ઉદ્ધિષ્ટી લેહુરી રે. બં ૫

પદ ૨૫૦૬ મું.

કર લે અજબ તમાસા રે, મનુવા કર લે અજબ તમાસા;
 રમરણ સ્વાસો સ્વાસા રે, મનુવા કર લે અજબ તમાસા. ટેક.
 સદ્ગુરુ સાહેબકું રીઝાવે, તો ખેલાડી તું ખાસા રે. મં ૧
 આશ્રિજ ઢોલ શ્રવણ સુંની સખ, મીલ દેખત લોક ખરાસા;
 અખ તેરા પાઓ ડોગેગા વ્રતસે, તો હોયગા જગમે હાસા રે. મં ૨
 નિર્લે વાંસ ખડા કર નિશ્ચે, વરત અચળ વિશ્વાસા;
 સુરત નીરતમે ચલઆ ઉપર, યા તનકી તજ આશા રે. મં ૩
 પેટી પ્રેમ કમર કસ જત, સતતની આશી લસ ઠાસા ?
 તોલ વિવેક ધાર ઉર આગે, પગ ન ડોગે કોઈ પાસા રે. મં ૪
 ઉલટી ખેલ કુશલ રહી આવે, તો સાચા હરિદાસા,
 બ્રહ્માનંદ મોજ દે સતગુરુ, બ્રહ્મમહોલકા વાસા રે. મં ૫

પદ ૨૫૦૭ મું.

તું સાચો વેપારી રે, મનુવા તું સાચો વેપારી;
 લે લે લાભ અપારી રે, મનુવા તું સાચો વેપારી. ટેક.
 વાર વાર ન મીલે યા મોસમ, કર લે વણજ વિચારી રે. મં ૧
 ત્રિવિધ કર્મ લેકે તન હટીયાં, સખ આયે નર નારી;
 એકુ લાભ લીયા બહુતેરા, એકુ પૂજા હારી રે. મં ૨
 પહેલા તોલ અદલ કર પીડમે, કુણ અહંતા ધારી;
 યાકું કાઠ સાફ કર અતર, ભર લે માલ હબારી રે. મં ૩
 એસા વણજ નો કીજે મનુવા, જાતે હોવત ખવારી;
 સાહેબ આગળ અદલ ચુકત હે, રાઓ રક એક ખારી રે. મં ૪
 અબકી ખેપ પાર જો ઉતરે, તો હોત નફા અતિ ભારી;
 બ્રહ્માનંદ અચળ રહી આવે, સદ્ગુરુસે સાહુકારી રે. મં ૫

૫૬ ૨૫૦૮ મું.

તો સાચા તું શૂરા રે, મનુવા તો સાચા તું શૂરા;
 હુબધાકુ તજી દુરા રે, મનુવા તો સાચા તું શૂરા. ટેક.
 અણી અણીપર આય બની હે, લડલે ધણી હજુરા રે. મં ૧
 કામ ક્રોધ મદ લોભ મહા બળ, મહાસેન મગરુરા,
 મમતા મેલ ખેલ કર યાસે, ધ્યાન અચળ ધરી ઉરા રે. મં ૨
 બખતર સજ અગ પ્રેમ મહાબળ, ચાડ કમળ અતી નૂરા;
 ગુરુ ગમ ખડગ હાલ કર ધીરજ, ચલદે સાંમે પુરા રે. મં ૩
 પાંચ પચીસ માર વસ કર લે, સખ જગ કર તક્નૂરા;
 તખ માનું દ્વાલીખંધ સાચા, હે અહતા ન અકુરા રે. મં ૪
 સખ તજ આશ વાસ કર ચરણુ, ધન તન સખહી ધૂરા,
 બ્રહ્માનન્દ સદ્ગુરુ વચનપર, હો જા ચુરાચુરા રે. મં ૫

૫૬ ૨૫૦૯ મું-રાગ આશાવરી.

રામ અમલ રંગ રાતે, સાધુ રામ અમલ રંગ રાતે;
 અનંત કદપ બીતે એહી પીતે, આજ હું નાહી અઘાતે. સાધુ૦ ટેક.
 પ્રથમ બીજ બદ્રીપતિ બોયો, નારદકે ઉરમાંહી;
 નારદ લે દિશહિ દિશ વેયો, ચૌદ લોકકે માંહી. સાધુ૦ ૧
 નારદ પાસ વ્યાસ મુનિ લેકે, શુક જગીકું પાયો;
 સો શુક અનન્ત કોટી વૈષ્ણવકું, સખકું રંગ ચડાયો. સાધુ૦ ૨
 સો શુકલે લે સૂતપુરાણી, પીના ખુબ અધ્યાસી;
 નિશ દિન એહી અમલકે છાકે, ધુમત સહસ્ર અઠ્યાસી. સાધુ૦ ૩
 શેષ સહસ્રમુખ શિવ સનકાદિક, પીવત પાન ન થાકે;
 બ્રહ્માનન્દ કહે બ્રજબાસી, એહી અમલમે છાકે. સાધુ૦ ૪

૫૬ ૨૫૧૦ મું.

પીવત પ્રેમ પિયાલા, અબધુત પીવત પ્રેમ પિયાલા;
 ચકના ચુર રહત નિત્ય છાકે, મગન ગગન મતવાલા. અબ૦ ટેક.
 કુડી જ્ઞાન ધ્યાનકા ઘોટા, વિરહ વૈરાગ્યકી બુટી;
 સત્ય સ્વરૂપી ડાર મસાલા, ગુરુ ગમસે કરી ઘુટી. અબ૦ ૧
 ત્યાગ ભાંગકા અચલા લીના, સત બિચાર કરી છાણી;
 પુલકિત ગાત ભયે સમ પીવત, સુરત પ્રગટ ઠેરાણી. અબ૦ ૨

સારદ નારદ શેષ ભવાની, શિવ સનકાદિક સમસ્તા;
કર મનુવાર પરસ્પર પાવત, ધામ ધામ અલમસ્તા. અખં ૩
એ બિજયા પુનિ ચઢી ન ઉતરે, દિન પ્રતિ કેદ અનતા,
અહ્માનંદ મીલી એહી રંચક, મેહેર કરી જખ સતા. અખં ૪
પદ ૨૫૧૧ મું

શ્યામ સુંદર રંગ લીને, ધન્ય સોઈ શ્યામ સુંદર રંગ લીને,
પરાપાર પૂરણ પુરુષોત્તમ, ગુરુ ગમસે લખ લીને. ધનં ૧૬૬.
શ્વાસોદ્ધ્વાસ ભજન ઝડ લાગી, તુટણ દેત ન દોરા,
નાથ છળી નેનનમે રાખે, જેસે ચદ ચકોરા. ધનં ૧
દેહાતીત નિરંતર ડોલત, બોલત અહ્મા ખુમારે,
નિપટ નિશક મગન હોય બિચરત, રામ અમલ મતવારે. ધનં ૨
પ્રગટ ભક્તિ બાંધી દૃઢ પેટી, મેટી સર્વ ઉપાધી;
શ્યામ ચરન અહોનિશ અનુરાગી, લાગી સહજ સમાધી. ધનં ૩
ચૌદ લોક તૃણવત કરી સમજત, પરમ ધામ અધિકારી;
એસે પ્રેમીજન તેહી ઉપર, અહ્માનંદ બલિહારી. ધનં ૪

પદ ૨૫૧૨ મું.

પ્રગટ સ્વરૂપ ઉપાસી, ધન સો પ્રગટ સ્વરૂપ ઉપાસી;
સખ તીરથ હરિ ચરને સમજે, કોટી ગયા અરુ કાશી. ધનં ૧૬૭.
અક્ષરાતીત અજિત અખંડિત, નિગમ નેતી કરી ગાવે;
એસે દૂર હજુર સોઈ ચહ, તામે ચિત્ત ઠરાવે. ધનં ૧
કાળ અરુ માયાકે કૃત કરી, દીન બચન નહીં બોલે;
એક ટેક દૃઢ અતર માંહી, મન ધત ઉત નહીં ડોલે. ધનં ૨
પ્રૌઢ પ્રતાપ રહે ઉર પ્રભુકો, હરિ ગુન સુની નિત્ય હરખે;
અગમ અપાર પાર નહીં જાકો, સો છળી નેણે નિરખે. ધનં ૩
નરતન ધર નટરૂપ નિરંતર, બિચરત હે જુગમાઈ;
મહા મનોહર અતુલિત મૂર્તિ, અહ્માનંદ મન ભાઈ. ધનં ૪

પદ ૨૫૧૩ મું-રાગ લાવની.

સમર સમર સદ્ગુરુ સાહેબકું, કયા મુખ બકબક કરતા હે;
નિશ દીન કાલ બડા શીર ઉપર, તાતે કયું નહીં ડરતા હે. ૧
પરત્રીય પરધન કારન તતપર, ફાટે નેને ફરતા હે;
કુન ગતિ મેરી હોયગી, એસી ધડક ન મનમે ધરતા હે. ૨

રાબકી ચોરી કરી મૂરખ, રંક શરણ અનુસરતા હે;
લોક કુટુંબ ત્રીયા ધન આશ્રીત, કાલ વદનમે પરતા હે. ૩
જેહી દીના નર દેહ અમુલખ, તાકું નાંહી સમરતા હે;
કામ ક્રોધ મદ લોભ અગ્નિમે, અહોનિશ અતર જરતા હે. ૪
હોય બેહાલ નિરતર ડોલે, લોકનકે સગ લરતા હે;
બ્રહ્માનંદ કહે હરિ ભજે બીન, શ્વાસ ધમન જ્યું ભરતા હે. ૫

પદ ૨૫૧૪ મું.

કર કર ભજન અખડ સદગુરુકા, ગાફલ હોય કયા સોતા હે;
બેરી કાલ ખડા શીર ઉપર, તાકું ક્યું નહી જોતા હે. ૧
માયા કારણ નિશદીન મૂરખ, ખાલી ઉમર ખોતા હે;
માખનકી આશા કરી મનમે, વૃથા નીર વલોતા હે. ૨
દમડી કાજ દશોદીશ દોડે, પૈસામે ચિત્ત પ્રોતા હે;
કરત ન સોખત સાધુ કેરી, મેરીમે મન મોતા હે ૩
માયા મીલે તો રાજ મનમે, જાવે તો ફીર રોતા હે;
ધ્યાન રહત નિશદીન ધધેકા, મન તૃપ્તિ નહી હોતા હે. ૪
પીવત ભરભર ઝહુર પીયાલા, અમૃતકુ નહી છોતા હે,
બ્રહ્માનંદ કહે તું નર નાહી, બીના અઝલકા ખોતા હે. ૫

પદ ૨૫૧૫ મું.

સમજ સમજ બેખબર અજ્ઞાની, મીથ્યા જન્મ ગમાતા હે;
રામ ભજનકું ભૂલ રચન દીન, આંમ દાંમ ચિત્ત ચાતા હે. ૧
મન નહી ભાવત સત સમાગમ, રંગ માયાકે રાતા હે;
અમૃત ફળ હરિ ભજનકું તજકે, ઝહુર વિષ ક્યું ખાતા હે. ૨
દેખ વિચાર સમજ દીલ દીદુ, કુન પીતા કુન માતા હે;
અપને અપને તનકે કારણ, સ્વાર્થકું સખ ધાતા હે. ૩
મેરી મેરી કરી કરી મૂરખ, પચી પચી કે મરી જાતા હે,
કૂટી હાંડી હાથ પકરહી, ઓર નહી સંગ આતા હે. ૪
બ્રહ્માનંદ કહે નરક ચલ્યો તું, ભર શીર કુકર્મ ભાતા હે;
જમકી માર પડે તખ મનમેહી, શિર ધુની ધુની પીછતાતા હે. ૫

પદ ૨૫૧૬ મું.

દેખ દેખ દીલ દીલ દીવાના, શીર વેરી જમ દુતા હે;
આય અચાનકે કંઠ પકરહી, ગાફલ હો ક્યું સુતા હે. ૧

પાપ કરત પીછા નહી જોવે, મમતાકે રથ જુતા હે;
 હરિકા ભજન સો હૃદે ન આયા, માયા કર્દમ ખૂતા હે. ૨
 સખહી અપના સ્વાર્થ તાકત, કુન પીતા કુન પુતા હે;
 કુનકી માયા કુનકી મેહરી, મીથ્યા તુતમતુતા હે. ૩
 નારીકેપર નેન મુંદકે, રન શૂરાજ્યું રુતા હે,
 દીવસ રાત વ્યાકુલ હોય હોલે, જેસા કાતી કુતા હે. ૪
 સતનકો મારગ નહી સુજત, પુજત ભૈરવ ભુતા હે;
 બ્રહ્માનંદ કહે ઓર કહા કર્હુ, ગુરુ મીલ્યા સોધ ધુતા હે. ૫

પદ ૨૫૧૭ મું.

ગુરુ ગુરુ કહત સકલ સસારા, એસે જગ ભરમાયા હે;
 ગુરુ જન્તમે બહુત કહાયે, તાકા ભેદ ન પાયા હે. ૧
 માત પીતા પ્રથમ ગુરુ જાનો, દુભ દાર્ધ કહાયા હે;
 તીજ ગુરુ તાહીકું જાનો, જાનને નામ ધરાયા હે. ૨
 ચોથા ગુરુ જેહી વિદ્યા દીના, અક્ષર જ્ઞાન શીખાયા હે;
 માલા દીયા સો ગુરુ પાંચમા, જેહી હરિ નામ બતાયા હે. ૩
 છઠ્ઠા ગુરુ સો સત કહાવે, જાન સખ ભરમ મીટાયા હે;
 સરજનહાર સો ગુરુ સાતમા, આપેહી આપ લખાયા હે. ૪
 એસે ગુરુ વિના ભવ જળકો, પાર કોઈ નહી પાયા હે;
 બ્રહ્માનંદ અચળ સદગુરુકે, ચરન કમળ લપટાયા હે. ૫

પદ ૨૫૧૮ મું.

ભટક ભટક સખહી ભવ ખોયો, અંતર હો ગયા અધેરા હે;
 ગુરુ મીલ્યા કપટી મન ગરજૂ, કીંકર ધન કામની કેરા હે. ૧
 કોઈ કહે આઘો હમારે મતમે, હોત કલ્યાણ તરત તેરા હે;
 મનભર ગાંભ ભાંગ મરચાકા, કર સંતન આગે દેરા હે. ૨
 ખૂટી જડી કાજ હમ બાહર, દેવત હે વનમે ફેરા હે;
 માર્ધ ફલાંને સહુરમાંધ એક, જાનત હે મહાત્મ મેરા હે. ૩
 તખ જાનત કોઈ સીદ્ધ મીલે મોય, શિશ ધરત હોવત ચેરા હે;
 યું નહી જાનત મૂઢ અજ્ઞાની, હેત કરત પુની ધન હેરા હે. ૪
 જાકે ધર માયા અરુ મેહરી, તેહી ધર નીત દેવત ડેરા હે;
 બ્રહ્માનંદ કહે ગુરુ શીશ ખૂડે, બેઠ પશ્ચરનકે બેરા હે. ૫

પદ ૨૫૧૮ મું.

પ્રગટ પ્રમાણ હરિ બિન પ્રાની, ક્યું જહાં તહાં ભટકતા હે;
 ઓર ઉપાય કીયે તે કોઈ વિધી, આત ન ભવકો અતા હે. ૧
 ભોમીમેહી જલ સભર ભર્યા હે, તાપર ખ્યાસ મરતા હે;
 વાપી કુપ તડાગ નદી ખીન, ત્રાતી કુંન લહતા હે. ૨
 છોકરીયા દીંગલિયા ખેલત, તેહી લખી મન હરખતા હે,
 જ્યો પરનેકે સુખકુ પાયે, સો તેહી દેખી હસતા હે. ૩
 સ્વખેમે પચામૃત પાયા, જાગે ભૂખ મરતા હે;
 પ્રગટ ખીના ત્યુંહી પ્રીત લગે નહી, સખ મીલ સત કહતા હે. ૪
 પ્રગટ પ્રમાણ પુરાણ બતાવે, ગીતા પ્રગટ કથતા હે;
 પ્રગટ પ્રમાણ વિના બ્રહ્માનન્દ, સખહી જગ ભરમતા હે. ૫

પદ ૨૫૨૦ મું.

કયા બકબક કરત દીવાના, રહની તો નહી રહતા હે;
 ઓરનકું અબુવાસ બતાવે, આપ અવેરે વહતા હે. ૧
 પૈસા હીત વિલલાત અહોનીશ, બાત બ્રહ્મકી કહતા હે;
 માયાકુ મીથ્યા કહે મુખસે, હીત કરીકે કર ગહતા હે. ૨
 કામ ક્રોધ મદ લોભ અગ્નિમે, નિત નિત અતર દહતા હે,
 ખોટા જ્ઞાન બતાવત જકતકુ, ઠગ ઠગકે ધન લહતા હે. ૩
 વિષયામાદ્ય બિહાલ શીરત હે, પાળ ધર્મકી ઠકતા હે;
 બોલત રામ હરામ ન છોડત, આમ દામ મન ચકતા હે. ૪
 સમજત નહી કછુ વાત મર્મકી, મોટ કર્મકી ઠકતા હે;
 બ્રહ્માનન્દ કહે સો જમપુરીમે, માર જમનકી સહતા હે. ૫

પદ ૨૫૨૧ મું.

સત સદા સખ જીવ સહાયક, દીલમેહી પરમ દયાલા હે;
 રટન રહત ધનશ્યામ ચરનકા, મગન ગગન મતવાલા હે. ૧
 અતરમે હરિ ધ્યાન નિરતર, બાહર તિલક રૂપાળા હે;
 ધનકુ ધુર બરાબર જાનત, કામની જાનત કાળા હે. ૨
 શીલ સતોષ સદા ઉર સમતા, મમતા રહિત મરાલા હે;
 કામ ક્રોધ મદ મોહ વિષે રસ, સખતે રહત નિરાલા હે. ૩
 શ્વાન શુકર ખર વૂઠ બલાડા, એસા જીવ બિહાલા હે;
 તાકું સત કરતહે નતખન, એસે સત કીપાલા હે. ૪

આતમરૂપ લહત હે અપના, જગકત દૂર જંજલા હે;
બ્રહ્માનંદ કહે સોઈ સાધુ, પીવત પ્રેમ પીયાલા હે. ૫

પદ ૨૫૨૨ મું.

દેખ્યા સમજ વિચાર જકતમે, સતપરમ હીતકારી હે;
પ્રેમ નેમ પ્રવીન પ્રપુલ્લિત, જેહી આધીન મોસારી હે. ૧
અપને તનકો સુખ નહી ચાહત, ડોલત પરહીત ભારી હે,
ઉદધિ જ્યુંહી તેહી પાર ન આવે, ધીરજતા ઉર ધારી હે. ૨
અસત જગતકી સર્વે ઉપાધિ, તનહુંસે સખ ટારી હે;
પાપ સમી જનત પ્રભુતાઈ, સાપ સમી જેહુ નારી હે. ૩
કૃષ્ણ ભજન લેલીન નિરંતર, જગ બકવાદ વિસારી હે;
ધંદ્વ લોક અગ્નિસમ જનત, જનત સિદ્ધિ ઠગારી હે. ૪
ભાવભક્તિ નિર્મળ ઘટ ભીતર, અતર આશય ભારી હે;
પરમ કૃપાળ અચળ સતનપર, બ્રહ્માનંદ બલિહારી હે. ૫

પદ ૨૫૨૩ મું.

હરિ હરિ રટત નિરંતર મૂખતે, ધ્યાન રહે ઠંહરાને હે;
માયીક વસ્તુ ન ચાહત મનમે, જગકૃત તે અલસાને હે. ૧
મહા મલીન જીવ જગમાંહી, અંતર અધિક અજાને હે;
જ્ઞાની કરત આપ સમ તાતે, પરમ દયાળ કહાને હે. ૨
માયા જીવ ઇશકે સખહી, લેદ જથારથ જાને હે;
ડોલત જગ નિર્વિઘ્ન નિરંતર, મગન લગન મસ્તાને હે. ૩
નિરપ્રેહી નિષ્કામી નિસ્વાદી, નીલોંભીક સયાંને હે;
નિર્માની અહંતા મદ નાંહી, ભક્તિભાવ ભરાને હે. ૪
ગાવત હે મહીમા જેહી ગીતા, વેદ પુરાણ વખાને હે;
બ્રહ્માનંદ કહત હે એસે, સતનકુ હમ માને હે. ૫

પદ ૨૫૨૪ મું.

જોગ બુક્તિ જનત સોઈ જોગી, રહત જગતસં ન્યારે હે;
કરત નહી મન દ્રોહ કેઉકો, મમતા મોહ નીવારે હે. ૧
નારી દરશન આદિક જગમે, મૈથુન અષ્ટ પ્રકારે હે;
તાકું તજત ભજત હરિ પદકું, ડોલત હોય મતવારે હે. ૨
જો શરણુગત આયે પ્રાણી, તાકુ પાર ઉતારે હે;
પર્વતપ્રાય ધર્મતે ન ડગત, મહદ્ મત અંગ ધારે હે. ૩

દેહ અધ્યાસ મીટાય દીયા હે, વિષય વિકાર વિસારે હે;
 ઇંદ્રી પાંચ પકડ વશ કીને, મોહાદિક રીપુ મારે હે. ૪
 અક્ષર ક્ષરકે પાર અખડીત, તેહી સિદ્ધાત વિચારે હે;
 પ્રદ્યાનનંદ કહત હે એસે, સત પ્રભુકુ ખ્યારે હે. ૫

પદ ૨૫૨૫ મું-રાગ લાવણી.

જગતમે જીવના થોરા, મ ભૂલે દેખી તન ગોરા,
 ખડા શીર કાલ સા વેરી, કરેગા ખાખકી ઢેરી. ૧
 કરમકું સમજકે કરના, શિરે નીજ ભાર ના ભરના;
 કાગદ નીકસતહી જખહી, કઠીન હે બોલના તખહી. ૨
 નહીં તહાં સગા કૌ અપના, અગ્નિકી આલમે તપના;
 લેખાં જમરાજ જખ કરહી, કીયે કૃત ભોગને પરહી. ૩
 પ્રદ્યાનનંદ કહત હે તમકું, ન દીજો દોષ અખ હુમકું;
 પોકારે પીટકે તાલી, જાયગા હાથ લે ખાલી. ૪

પદ ૨૫૨૬ મું.

સમજખે મૂઠ મતિહીના, મનુષ્ય તન પાય ક્યા કીના;
 લખ્યા નહીં કૃષ્ણકુ કખહી, આયુ તેરી વિત ગઈ સખહી. ૧
 ખાલપન ખેલમે વીતા, હરિકા ભજન નહીં કીતા;
 જીવાપન ત્રીયા સંગ ખોયા, વૃદ્ધાપન નિરખલા હોયા. ૨
 પીતા અરુ માત સુત નારી, માયાકી કાંસી હે ભારી;
 ઘોડા અરુ ખેલ રથ હાથી, નહીં કોઈ અપના સાથી. ૩
 પ્રદ્યાનનંદ કહત સત્ય ખાની, ચલી યહુ જાત જાંઘગાની;
 તાતે તું ચેતરે અંધા, જગતકી જાલમે બધા. ૪

પદ ૨૫૨૭ મું.

સાંઈકુ ભૂલ કે બદે, તે ગાફલ હો રહ્યા ગંદે;
 ખજના પાપકા કીના, ધર્મકા રાહ નહીં ચીના. ૧
 કેતા દીન કરેગા મોખું, ચડી હે કાલકી કોખું;
 પકડકે લીયા કે લીતા, જાયગા હાથ લે રીતા. ૨
 ધરે રહે ધામ ધન ધરની, ત્રીયા રહે આપકી પરની;
 ધરે રહે છોકરા છોરી, લે જાવે ડાર ગલે દોરી. ૩
 પ્રદ્યાનનંદ કહત હે સાચી, યામે તીલ ભાર નહીં કાચી;
 સખનકું છોડકે જાના, જમનકી માર શીર ખાના. ૪

પદ ૨૫૨૮ મું.

અજ્ઞાની સમજ કયા સૂતા, જમુકા ખાયગા જૂતા;	
તાહાં શીર ધુની પછતાવે, ધની વિન કોણ છોડાવે.	૧
લીયા નહીં સતકા શરના, શીળ્યા એક ઉદરકા ભરના;	
રહ્યા પરનારસે રાજી, ગર્ધ સખ હાથસેં બાજી.	૨
માયા અતિ પાપસે જોડી, ચલે નહીં સગ એક કોડી;	
આગે તો કઠીન હે રસ્તા, જાયગા હાથકુ ઘસતા.	૩
અક્ષાનંદ કહત હે ભાઈ, ભજો હરિ ચરન લે'લાઈ,	
મટે સખ જન્મકા ફેદા, કરે જો મેહર વ્રજચદા.	૪

બ્રહ્મ વિલાસ.

શ્રીગુરુદેવકો અંગ.

સવૈયા.

મગલરૂપ અનૂપ ગુરુ મોય, મોજ કરિ નિજ તત્વ લખાયા;
દે ઉપદેશ કલેશ નિવારકે, અંતર તાપ રૂ પાપ મિટાયા
જ્યું તમ લેશ દિનેશ વિનાશત, ત્યું ઉર અધ સળંધ નસાયા; ૧
પ્રાણપતિ બ્રહ્માનન્દ કહે, સહજાનન્દ અતર ખીચ સોહાયા.
અંતર બ્રહ્મ વિચાર અખડિત, કામ કુણ્ણિ અહમદ ટારે;
સુહરતા ઉરમે સમતા મમતા, મદ મચ્છર માન નિવારે.
શીલ સતોષ નિરતર શોભિત, અંતરતે જગ મૂર ઉખારે;
ઇષ્ટ સદા બ્રહ્માનન્દ કહે, સહજાનન્દ સો ગુરુ દેવ હમારે. ૨
ઇન્દ્રિય જીત અતી ઉર ધીરજ, શૂર સદા જમ દૂર અદેસા;
માયિક પાસ વિનાશ કીચે શુદ્ધ, જ્ઞાન પ્રકાશ દિવાકાર જેસા.
મચ્છર માન ગુમાન નહિ નિત, દાન અભયપદ દાયક વેસા;
ઇષ્ટ ગુરુ બ્રહ્માનન્દ કહે, સહજાનન્દ હે સુખસાગર એસા. ૩
સંશય શૂલ નમૂલ ભયે જમ, ભૂલ નિકાસ અમૂલ કિયોરી;
દોષ કલંક હિ દૂર કરે ભવ-પૂરહુસે ગૃહિ કાઢિ કિયોરી.
જાઠર જાલ કરાલહુસે પ્રતિ-પાલ દયાલ લહી સુધ મોરી;
સ્થામ સદા બ્રહ્માનન્દ કહે, સહજાનન્દ સુંદર જીવન દોરી. ૪
કાહુકે ઇષ્ટ ભવાનિ રૂ ભૈરવ, કાહુકે ઇષ્ટ ગનેશ શુંકારા;
કાહુકે ઇષ્ટ મહેશ ઉમાપતિ, કાહુકે ઇષ્ટ વિરચિ હિ ખ્યારા.
કાહુકે ઇષ્ટ હુતાશ પ્રકાશક, કાહુકે ઇષ્ટ રવિ શશિ તારા;
પ્રાણપતિ બ્રહ્માનન્દ કહે, સહજાનન્દ હે ગુરુ ઇષ્ટ હમારા. ૫
જાહિકે તેજ પ્રતાપહુસે દુઃખ-મૂર સસાર વિકાર વિસાર;
જાહિકે તેજ પ્રતાપહુસે ઉર, કામ કુણ્ણિ અહમદ ટાર.
જાહિકે તેજ પ્રતાપહુસે સખ, ઇન્દ્રિનકું રસ ભોગતે વાર;
પ્રાણપતિ બ્રહ્માનન્દ કહે, સહજાનન્દ અંધિ સદા ઉર ધાર. ૬
જ્યું ધનનાદ સુને અતિ સ્વાદ, ઉપાસિત મોર સો ભેર હુલાસી;
જેસે હિ ચંદ ચકોર ઉપાસિત, તાહિતે ખાત હુતાશ અધ્યાસી.

ચાતક સ્વાતકી ખુંદ ઉપાસિત, તા બીન નીર નહિ સુખ જાસી; ૭
 કાય ગિરા અધ્યાનનંદ ત્યું સહુ-જનનંદ અધિ સરોજ ઉપાસી.
 કોઉક શિશ જટા નખ દીરધ, ડોલત અંગ બાઘબર ધારે;
 કેશ લુંચા અરુ કાનફટા કોઉ, ઘટ બજાવત જગમ ન્યારે.
 કોઉક વીરકે વાહુ કહાવત, કોઉક દાહુ હિ દાહુ પોકારે;
 એ અધ્યાનનંદ ભૂલ ગયે સહુ-જનનંદ અધિ વિના ભ્રમ સારે. ૮
 ન્યાસિ અરુ વનવાસિ કહે ગુરુ, ઓર ઉદાસિ ગુરુ સુખ ગાવે;
 કાનફટા બહુ રવેતપટા નિત, ખાલકટા ગુરુ ઘોષ સુનાવે.
 ભક્ત રુ ભેખ ગુરુ ગુરુ બોલત, જક્ત મહિ ગુરુ બહુત કહાવે;
 સાચી કહે અધ્યાનનંદસો ગુરુ, -દેવ જોઇ જીનતે ભ્રમ જાવે. ૯
 રાજતહે રવિ જયું જગમે, નિત પ્રૌઢ પ્રતાપ છપે ન છપાયા;
 શીતલ શુદ્ધ વિચાર મહાબલ, કોમલતા કરિકે ઉર છાયા.
 રીત સુનીત અલૌકિક ઉજવલ, જીત ઇંદ્રી જગ મીત સોહાયા;
 અતર શુદ્ધ કરે અધ્યાનનંદ, વા ગુરુપે કુરખાન હે કાયા. ૧૦
 જેસેહિ હેમ હુતાશમે ડારકે, ધોય વિકાર સોનાર તપાવે;
 વ્યોતત જયું દરજી પટ ફારકે, કાષ્ટકુ બાઢ સુતાર બનાવે.
 પાત્ર કુલાલ શીલાકર પાહન, લોહ લોહાર સુધારહિ લાવે,
 યું શિષ્યકુ ગુરુદેવ સુધારત, સો અધ્યાનનંદ આનંદ પાવે. ૧૧

મનહરછંદ.

દેહકે અધ્યાસસો મિટાત નિજ દાસહુકે,
 શત્રુ અરુ મિત્ર નાંહિ નાંહિ મેરા તેરા હે;
 આતમાકિ ગતિ સાધી ઓર ના ઉપાધી કછુ,
 સુખહુકે વારિધિમે ક્રિયા નિત ડેરા હે;
 સિદ્ધિ રહે હાથ જોર દેખત ન તાકી ઓર,
 કામ ક્રોધ લોભ મોહ મૂરતે ઉખેરા હે;
 કહત હે અધ્યાનનંદ કાય મન બાનિ કરિ,
 એસેં ગુરુરાજકુ પ્રણામ કોટિ મેરા હે. ૧ (૧૨)
 અગમ અગાધ બોધ ગહે સખ સાર શોધ,
 મન અવિરોધ જોધ જ્ઞાન કરિ માર હે,
 સમતા સ્વભાવ શીલ મમતા ન માયીકકી,
 પાપ હરી લિને જીવ કિને ભવ પાર હે;

અહતા અનંગકે પ્રસંગ સખ કિયે નાશ,
 વૈતનકે રંગ નિજ સગિન સુધાર હે;
 કહત હે બ્રહ્માનન્દ કાય મન બાની કરિ,
 એસે ગુરુરાજ સો હમારે કિરતાર હે. ૨ (૧૩)
 માન મદ મારવેકિ કર્મનકું બારવેકિ,
 અધમ ઉધારવેકિ ટેક જિન કાને હે;
 ગહન અગાધ ગતિ પૂરન પ્રતાપ અતિ,
 મતિ બલ કાહુસેતિ જાત ન પિછાને હે;
 શરનાગત બધ છેદ જગકો કિયો નિષેદ,
 વેદ રુ વેદાંતહુકે ભેદ સખ જાને હે;
 કહત હે બ્રહ્માનન્દ કાય મન બાની કરિ,
 એસો ગુરુ રાજ હમે ઇશ કરિ માને હે. ૩ (૧૪)
 મોક્ષ દાન લીયો હાથ કાહુસે ન પક્ષપાત,
 વાતતે બતાય દેત અલખ અભેવ હે;
 અતિસે ઉદાર જીવ કીને બહુ ભવ પાર,
 આતમ વિચાર ઉર નાહિ અહુમેવ હે;
 ધીરજ ધર્મહુકે વર્મ બન રહે આપ,
 તાપ કાપ દાસનકે પાપ હર લેવહે;
 કહત હે બ્રહ્માનન્દ કાય મન બાની કરિ,
 એસો ગુરુરાજ સો તો દેવનકો દેવ હે. ૪ (૧૫)
 પારસ પલકમાંહિ લોહકું સુધાર લેત,
 પરસ ભયે તે છિનમાંહિ હેમ હોધ હે;
 આક ઢાક પ્રક્ષનકું ચંદન સુધાર લેત,
 આપકે સમાન કીન શિતલ ખસખોધ હે;
 જેસે બ્રંગ લટકું સુધારકે કીરાત અંગ,
 બ્રંગ સંગ બ્રંગ હોય કીટ જાતિ ખોધ હે;
 કહત હે બ્રહ્માનન્દ કાય મન બાની કરિ,
 તતકાલ શિષ્યકું સુધારે ગુરુ સોધ હે. ૫ (૧૬)
 જ્ઞાન ધ્યાન ગુરુ બીન મિલે નાહિ કાહુ ઠોર,
 ગુરુ બીન આતમ વિચાર કીત પાવહિ;
 અંતર પ્રકાશ જમ નાશ નાહિ ગુરુ બીન,
 ગુરુ બીન કુન સત્ય ખાતકું સુનાવ હિ;

પ્રેમ નિમ શીલ રુ સંતોષ નાહિ ગુરુબીન,
 ગુરુ બીન મનહુંકું ઠોર કોન લાવ હિ;
 કહત હે અક્ષાનંદ અંતર વિચાર દેખો,
 ગુરુ બીન કુન ભવ સકટ મિટાવ હિ. ૬ (૧૭)
 પંડિત પ્રસંગ નાહિ અછર ન આવે એક,
 અછરકે આએ બીન વેદ ક્યું બચાત હે;
 નંગકિ પરીછા કેસી બોહરકે સગ બીન,
 હાત હીરો લિયે ડોલે સશય ન જાત હે;
 ઔષધકો મર્મ કોઉ વૈદ પાસ શીખ્યો નાહિ,
 બીન શિખે મર્મ વાકી ઔષધ સો ઘાત હે;
 કહત હે અક્ષાનંદ ગુરુ બીન જ્ઞાન એસે,
 જેસે આધરે કે હસ્ત દર્પન દેખાત હે. ૭ (૧૮)
 ટારે જિન તીન તાપ પાપહુ પ્રજારે સખ,
 અતર કૃપાલુ અતિ પર ઉપકારિ હે;
 ભવ વારિધિકે પૂર બહ જાતે કાઢે અહિ,
 તુરત ઉતારે તીર પીર સખ જારિ હે,
 કાલ વ્યાલ સુખસે કાઢિ લિયે કરુના કરી,
 હરિકું લખાયકે સહાય ભયે ભારી હે;
 કહત હે અક્ષાનંદ હમ તો વિચારી દેખ્યો,
 જગમે ન કોઉ ગુરુ જેસો હિતકારી હે. ૮ (૧૯)
 ગુરુદેવ જનની જનક રુ સખધિ બંધૂ,
 પૂરન અત્યંત સુખ ગુરુહુસે પાયો હે;
 નાસિકા વદન બેન દિને ગુરુ દીવ્ય નેન,
 શોભિત શ્રવન દેકે શબદ સુનાયો હે;
 દિયે ગુરુ કર પાવ શીતલતા શિષ્ય ભાવ,
 ગુરુરાય પિંડહુમે પ્રાણ ઠહરાયો હે;
 કહત હે અક્ષાનંદ કદ સુખ દયા સિધુ,
 ગુરુદેવ મેરો ઘાટ દુસરો બનાયો હે. ૯ (૨૦)
 કોઉ દેત બાજ સાજ કોઉ દેત ગજ રાજ,
 કોઉ દેત રાજ સુખ હેમ નગ હાર હે;
 કોઉ દેત ખાન પાન કોઉ દેત વિદ્યા દાન,
 કોઉ દેત ખેત પશુ પુત્ર પરિવાર હે;

- કોઉ દેત ગઢ ગ્રામ કોઉ દેત ધન ધામ,
કોઉ દેત રથામ પીત અખર અપાર હે,
કહે બ્રહ્માનન્દ જિન દીયો હરિ નામ દાન,
જગમાહિ ગુરુ જેસો કોઉ ન ઉદાર હે. ૧૦ (૨૧)
- હે તો સો અનંત સખ કહત હે સંત પુનિ,
ભોમિ રજકનહુકો હોત નિરધાર હે;
વન વૃક્ષહુકે પાત કાહુસેતિ ન લિખાત,
સો પુનિ કહાત જુગભાર જયું અઢાર હે;
ઉદ્ધિ અસખ્ય નીર તાહુકુ કહે ધીર,
મેઘ બુદ્ધ અગણ્ય ગનિત કરિ ડાર હે,
કહે બ્રહ્માનન્દ હમ ઉરમે વિચાર દેખ્યો,
ઓર હીકો પાર ગુરુ ગુનસો અપાર હે. ૧૧ (૨૨)
- પથરકી જાતિ હીરા ચિન્તામનિ પારસહુ,
મોતી પુખરાજ લાલ શાલ ફેર ડારિયે;
કામધેન કદપતરુ આદિ દે અનેક નિધિ,
સકલ વિનાશવંત અંતર વિચારિયે;
સખ હિ જહાનમેહિ દુસરો ઉપાય નાહિ,
ચરનુમે શિશ મેલી દીનતા ઉચારિયે;
કહત હે બ્રહ્માનન્દ કાય મન બાનિ કરિ,
કુન એસી ભેટ ગુરુરાજ આગે ધારિયે. ૧૨ (૨૩)
- ગુરુ રાજ દીનબંધુ સખ સાર દયાસિંધુ,
પુરન પ્રતાપ આપ પાપ સખ પીશ હે;
પ્રાનીનકે પ્રાણુ સદા દેત નિત મોક્ષ દાન,
જિનહુકે આશ્રે રહે લછન બતીસહે;
શ્વેત દ્વીપ વાસી સુખ રાશિ નિત્ય શોભિતહિ,
આશ્રિતકું દેત નિજ ધામ બકશિષહે;
કહત હે બ્રહ્માનન્દ અતર સિદ્ધાંત એહી,
દેવનકે દેવ ગુરુ ઇશનકે ઇશ હે. ૧૩ (૨૪)

શ્રીઉપદેશકો અંગ.

છંદ હંસાલ.

કૃષ્ણ હરિ કૃષ્ણ હરિ બોલ હંસા;
 માનસર તીર સતસંગકું છાંડકે, જાનગા બાજ જમ ખાય મસા;
 આપને અર્થકુ સાધલે ચતુર હોય, રામ બીન વાર બહુ કાલ અંસા;
 તિહારે રૂપકું સમજ તેહકિક કર, શોક સતાપ ઉર છાંડ સંસા;
 અક્ષમુનિ કહત બદ ફેલકા ત્યાગ કર, કૃષ્ણ હરિ કૃષ્ણ હરિ બોલ હંસા.
 શ્રીહરિ શ્રીહરિ સમર મોરા. ૧(૨૫)

બુંદ જલમાંહિતે પિંડ પેદા ક્રિયા, જઠરકી જાલતે બધ છોરા;
 જન્મ શુભ પાયકે ગાય ઘનશ્યામકું, ગર્ભમે કીન બહુ જાન તોરા;
 કામ કિકર ભયા રામ વિસારકે, બુધિવિન જક્તમે ભ્રમત બોરા;
 અક્ષમુનિ કહત જંજાલકું છાંડકે, શ્રીહરિ શ્રીહરિ સમર મોરા.
 શ્યામ ઘનશ્યામ ઘન બોલ મોરી. ૨(૨૬)

જન્મતે પ્રથમ જિન ભરન પોષન ક્રિયા, આજ પુનિ જાહિકે હાથ દોરી;
 વ્યાપ સખ દોર ઉર નયનમે રહત હે, બખર સોઈ લહત હે સાંજભોરી;
 કરત જગ આશ વિશ્વાસ હરિ છાંડકે, બુદ્ધિવિન પાસ પિય ફિરત કોરી;
 અક્ષમુનિ કહત સત્યવાત ઉર ધારકે, શ્યામ ઘનશ્યામ ઘનબોલ મોરી.
 ધન્ય હરિ ધન્ય હરિ ટેર ઢેલી. ૩(૨૭)

હોય હુસિયાર ભરથારકું યાદ કર, ખુસિ દિલ જગતમે બહુત ખેલી;
 વિષે સુખકાજ તજિલાજ સર્વલોકમે, ભ્રમત ક્યું રેન દિન તું અકેલી;
 અતકી બેર એહી લોક પરલોકમે, પ્રભુ બીના દુસરો નાહિ ખેલી;
 અક્ષમુનિ કહત દિલ દીઠ કરી દેખ લે, ધન્યહરિ ધન્યહરિ ટેર ઢેલી. ૪(૨૮)

સવૈયા.

વાર હિ વાર પોકાર કહું સઠ, ક્યું મમતા શિર મોટ ધરે હે;
 મેરો હિ ધામ ધરા ધન સંપતિ, મેરો હિ આમ પશૂ અપરે હે;
 તે તો ભયો બહુરો બુદ્ધિ હીન હિ, પ્રેત જ્યુંહી વિલલાત ફિરે હે;
 અક્ષમુનિ કહે દેખ વિચારકે, કાજકુ છાંડ અકાજ કરે હે. ૧(૨૯)
 રેતિહુતે કોઈ તૈલ ન પાવત, પાની મથે ઘૂત કોન લયો હે;
 ફૂંકસ ફૂંટત કેસે મિલે કન, શૂન્ય મુઠી ભરી કાહ અયો હે;
 પ્રૌઢ વૃષા પથરા નહિ ભિજત, ખાર બોઈ અજ કોન લિયો* હે;
 ઔષધ બોધ ન અક્ષમુનિ કહે, જ્યાહિકુ રોગ અસાધ્ય ભયો હે. ૨(૩૦)

*“જ્યો” પેહેલી આવૃત્તિમા છે પણ નવો પાઠ કવીશ્વર દલપતરામભાઈની આવૃત્તિઆથી લીધો છે.

તેરે અરિ ગ્રહમાર્ધ વસે નિત, તું અતિ જનનત મિત્ર હુમારે;
 જોર હિ જોર નિશિ અરુ લોર હી, પુત્ર ત્રિયા ધન લૂટનહારે;
 ચોર કુટુમિ લૂટે પ્રિય બોલકે, કષ્ટ પરે તખ હોવત ન્યારે;
 બ્રહ્મમુનિ કહે જૂઠં પ્રપચ હે, સુખ સમાન વિલાત હે સારે. ૩(૩૧)
 રેતિકે મદિરમે સ્થિર હોયકે, બેઠિ રહ્યો અતિ આયુષધારી,
 જાત ઘટચો ઘટિકા ઘટિકા પ્રતિ, સૂજત નાંહિ ન સાજ સવારી;
 કૂર ઉપાય ચુવા જ્યુંહિ ઠાનત, બાહર તાકિ રહિ જું બિલારી;
 બ્રહ્મમુનિ કહે જૂલ બ્રમે સઠ, યુદ્ધિ વિકાય ગઈ જું તિહારી. ૪(૩૨)
 કાનન નાદકો પાસ ધરચો ગલ, નેનન રૂપકો પાસ ધરચો હે;
 નાક સુગંધિ ત્વચા ત્રિય સગહિ, જીભ હી સ્વાદતે ચિત્ત હરચો હે;
 કામ રુ ક્રોધ રુ લોભ સખે ઠગ, યા ઠગ નગ્રમે જીવ પરચો હે;
 જોર મહા ઠગની અવિદ્યા કરી, બ્રહ્મમુનિ કોઈ સત ડરચો હે. ૫(૩૩)
 યા નરદેહ અમૂલક પાયકે, એસો સમો ફીરકે નહિ આવે;
 જૂલત હે અખ તો હોય જાગત, હાથ મની લહિ કાહ ઠગાવે;
 તું ઠગની સગ છાંડ દે મૂરખ, સંત ગ્રહી કર સત્ય ખતાવે;
 બ્રહ્મમુનિ કહે લોક લજ્યા તજી, ગાય હરિ હર ધામમેં જાવે. ૬(૩૪)
 છીજત હે છનહી છનમે તન, પાર નહી ગૃહ અધ કુવાકો;
 તું સુખ કાજ અકાજ બ્રમે નર, હાથ ન આવત પુંજ ધુવાકો;
 હો હુસિયાર નરાકૃતિ પાયકે, જીવન જૂઠં હે સાચ મુવાકો,
 હાર કે જીવ વિચાર લે અતર, બ્રહ્મમુનિ કહે ખેલ જીવાકો ૭(૩૫)
 જોખન જોર ભગ્યો* સુનતે, અપની સખ અગન આન ફિરાઈ;
 નેનન ઢાલ લહિ લકુટિ કર, શ્વેત ભયો શિર ચઢની છાઈ;
 દંતનસેં દરવાન ઉઠાયકે, કાનન દ્વાર કમાર લગાઈ;
 બ્રહ્મમુનિ કહે ચેત શક્યો નહિ, દેખત દેખ જરા ચઢી આઈ. ૮(૩૬)

કવિત.

દેહ ઘટિ ગઈ પાવ લોભીપર ટિકે નાંહિ,
 લડિયાં લઈ જ્યું હાથ ખીન સખ ગાત હે;
 ત્વચા સકુચાય ગઈ શિશ હલે કટી નઈ,
 નેન મુખ નાસિકાતે નીર બહુ જાત હે;
 કધૂ દુ.ખ પરે આય ઠરે તખ હાય હાય,
 ઈશ્વરકો નામ કબુ મુખમે ન આત હે;

- બ્રહ્માનન્દ કહે રંચ કુબુદ્ધિ ન ભઈ દૂર,
ઘોરે ચલે ગયે તોઉ બગૈયા દેખાત હે. ૧ (૩૭)
- નરકો અમૂલ દેહ દુર્લભ હે દેવનકુ,
એસો તન પાયકે વિચાર ક્યું ન કર હે,
કામ ક્રોધ લોભ મોહ અહંકાર પરદ્રોહ,
હુંટત હે નિશ દિન આયુષકું હર હે,
ધન્ય સુરલોક વાસ સોઉ પુનિ હોત નાશ,
દેવન અધીશ ધર્મ કાલ કરિ મર હે;
આનંદકે કદ પ્રજયદકે ચરન બિન,
બ્રહ્માનન્દ કહે જહાં તહાં કાલ ડર હે. ૨ (૩૮)
- ધર્મનકે સુખ હેત બ્રમતહે જેસો પ્રેત,
તાહિ હેત વાર વાર આંત દુઃખ પાવ હે;
જેસે સ્વાદ કાજ મીન માંસ દેખ પ્રાન દીન,
લાલચ લગ્યો હે મૂઢ આર ચલ આવ હે;
જ્યું કપિ રસના બસ મુંઠીકું ન છાડ દેત,
બાળુગર હાથ પરચો ઘર ઘર બતલાવ હે;
બ્રહ્માનન્દ કહે હમ અતર વિચારી દેખ્યો,
જોઈ શુડ ખાવે સોઈ કાનકુ વિધાવહે. ૩ (૩૯)
- ઘટમે કુબુદ્ધિ કેસી ભઈ હે હરમી નર,
અંતરકે જામી સાથ મનહુંકું ચોરહે;
વિષયમે ભૂલ ગયો હરિકો ન નામ લહ્યો,
હાનીહુંકો પાર નાહિ લાલચ તો ચોર હે;
જેસે કોઉ ક્યનકું ધૂલીમે મીલાય દેત,
જેસે કોઉ પારસમનિ પથરસે ફેર હે,
બ્રહ્માનન્દ કહે તોય હોય હુંશિયાર નર,
સુંદર લગી હે તીર નૌક ક્યુંહી બોર હે. ૪ (૪૦)
- ઉપર ભલો દેખાત ભિતર તો સાર નાંહિ,
શોભિત અનૂપ રૂપ માનુ કેરખંભસો;
છિલકન અબરસે અંગ સખ છાઈ રહે,
કુલત મરોર ગાત બાતનમે દંભસો;
ઝાલત દિવાનો જેસો બોલનકી શુદ્ધિ નાંહિ,
જેસે વાયુ વારીસે બધાત માનુ કુભસો;

કપિ જ્યું રિસાય છિનછિનમે સયાનો હોય,
 બ્રહ્માનન્દ કહે દેખ હોવત અચંભસો.
 કામ ક્રોધ લોભ હેત પ્રેત જેસો જીવત હે,
 કામનીકો ક્રિકર નિશાયર જ્યું ડોલ હે,
 માયામે લુબધ રહ્યો તૃષનાકે પૂર બહો,
 મુખહુસે આક બાક વિના શુદ્ધ ખોલ હે,
 ભેદ સો ઉપાય કરે વામે આપ પચિ મરે,
 વિપતામે અંધ ભયો દૃષ્ટિ નહિ ખોલ હે,
 બ્રહ્માનન્દ કહે સખ અકલ બિકાય ગઈ,
 વિષકો સત્રહ કરી અમૃતકું ઢોર હે.
 ઉદરતે બાહરહી નિકર્યો અર્ભક હોય,
 આયકે પ્રથમ પય માતહુકો પીનો હે;
 દિન દિન બદ્યો મોહ કામ ક્રોધ લોભ દ્રોહ,
 જીવા હોય રેન દિન રામા રગ ભીનો હે;
 પુત્ર પરિવારહુસે પ્રીતિ કરી બધ રહ્યો,
 હાય હાય કરત ગમાયે પન તીનો હે;
 કહે બ્રહ્માનન્દ મતિમદ નેક લાજ નહિ,
 કાજકુ બિગારકે અકાજ સખ કીનો હે.
 પિતા માતા સુત દારા બધવ કુટબ ચોર,
 તિનહુકે હેત કહા કહા તું ન કર હે,
 વાટ પારે ઘર ફેરે કોઠિહુકા ધન ચોરે,
 પર દાસ બનિજ કે ખેતિ પેટ ભર હે;
 શીત ધામ વૃષા સહે મિથ્યા શિર ભાર વહે,
 વિષે સુખ કાજ ખીન લાજ કૂટિ મર હે;
 કહે બ્રહ્માનન્દ નદનંદન વિસારે મૂઠે,
 કાલ આસ હોયકે બિહાલ ભયો ફર હે.
 કરકે અનેક પાપ પોષત કુટુબ નિજ,
 લોકનકું ધૂતવેકું ડોલ નિશ ભોર હે;
 કપટ ઝપટ ફૂર કરત અનત ભાત,
 ધનકો ખજનો કોડિ કોડિ કરિ ભોર હે;
 આગ લગે ગેહ જરે કિધુ રાજ દંડ પરે,
 કિધું ઘર ફેર કોઠિ લેત સખ ચોર હે,

૫ (૪૧)

૬ (૪૨)

૭ (૪૩)

૮ (૪૪)

અક્ષાનન્દ કધૂ ખાયો ન ન પુન્ય ક્રિયો,
 તેરિ ચતુરાર્ધ નર તોહીકું હિ ખોર હે. ૯ (૪૫)
 પંચ વિષેહુકે કાજ હુંનર હજાર કરે,
 ડોલે મદ છાક્યો તાકે પરકી લુગાઇ હે;
 ઓરનકો ધન ચોરે જીવનકે કંઠ મોરે,
 લેશ ન લલાઇ મદ્ય માંસ જોર ખાઇ હે;
 જખ જમ રાજ આગે અધહુકે લેખો માગે,
 હોવત હિસાબ તખે જાવન કહાંઈ હે;
 કહે અક્ષાનન્દ ઈહાં મન ભાયે કીયે ફદ,
 ઉહાં કધૂ રાજ પોપાંખાઈ. તો નાંઈ હે. ૧૦ (૪૬)
 દુનીયામે ડુખ રહ્યા આશક હો ઓરતસેં,
 અંદગી ન કીની દીની જદગી બિગાર હે;
 મેહેર દિલ છાંડ દીની કેરહુકે કરે કામ,
 ચાહત હરામ મુસ્વી બકરીકુ માર હે;
 જોર હી જીલમ કરે ખાવનસેં નાહિ ડરે,
 જાવનો કબૂલ કીનો દોજકકે દાર હે;
 રાંકનકું પીડતા હે માયાહોમે મસ્ત રહે,
 અક્ષાનન્દ કહે તું ખુદાકા ગુનેગાર હે. ૧૧ (૪૭)
 સવૈયા.

ભવમે ભટકે હરિ નામ વિના, નર જોજ સદા કમકો* શિર ઢોયો;
 કાહેકું તું ગ્રહ કૂપ પરે શઠ, જ્યું નલની શુક બધિત હોયો;
 ઓર અનેક ઉપાધી કરે, મનમે ન ડરે વિષયા †ચિત્ત પ્રોયો;
 અક્ષમુનિ કહે રામ વિસાર, મની નરદેહ અમૂલક જોયો. ૧ (૪૮)
 કીટ પતંગ મિટાય પશુ નર-દેહ અમૂલક દાન દીયો હે;
 પેટહુમે પ્રતિપાલ ઠરી અરુ, કચનસો તન સાર કીયો હે;
 દે સખ સાજ અનાજ હિ પોષત, તાહિકો આજ જીયાયો જીયો હે;
 અક્ષમુનિ કીટકાર કહે તોય, શ્રીપતિકો શરનો ન લીયો હે. ૨ (૪૯)
 દેખનમે નરસો ખર ડોલત, નારી ખરી મુખ લાત ખમી હે;
 આમ કથાસે વિરામ ન પામત, કામ રુ કોધમે ખુદિ બ્રમી હે;
 હું હું કીયોઇ રહે નિશિવાસર, વ્યાકુલતા ઉશમે ન શમી હે;
 અક્ષમુનિ કહે ઓર સખે ગુન, પુંછ નહિ તન એક કમી હે. ૩ (૫૦)

* “કર્મકો” ઇતિ પાઠાંતર

† “વિનતા” ઇતિ પાઠાંતર

જીરન દેહ સનેહ ત્રિયા સંગ, તાહિત કષ્ટ અનેક સચે હે;
 વ્યાકુલતા ધન કાજ અહોનિશી, શીતલતા કબહુ ન લયે હે;
 આયુષ ખીત ગદ્ય તનકી સખ, જીવનકે દિન થોરે રચે હે;
 બ્રહ્મમુનિ કહે દંત પરે નગરે, અજહુ નખરે ન ગયે હે. ૪ (૫૧)
 ભાવહુસે ભવતારનકુ ભજી લે, સુખકારન મૂર એહી હે,
 આદિ રુ અંત રુ મધ્ય જહાં તહાં, દેહ ધરી તેહી શુદ્ધ લહી હે;
 અંધ ભયો કહું કંધ ન નામત, ગાફલતા ઉરમાંહિ ગ્રહી હે;
 બ્રહ્મમુનિ કહે કાજ બગારત, કાહી કહું તોય લાજ નહી હે. ૫ (૫૨)

શ્રીકાલકેા અંગ.

કવિત.

ઉચ્ચેહી અવાસ સુખવાસ દેશ દોલતહુ,
 હાથિ હય સાથિ દદામાદિ દિન દોયકે;
 પુત્ર પરિવાર નાર માત તાત બ્રાત આદિ,
 સકલ કુટુંબહુસે ચલનો વિછેયકે;
 કુરેહી પ્રપચહુમે રાચિ રહ્યો સાચ જાન,
 જેસે કાષ્ટ પૂતરિમે રહે કપિ મોયકે;
 કહત હે બ્રહ્માનન્દ કાલ જખ ગ્રહે કંઠ,
 આયો ઢાંક અગ ગયો નંગે તન હોય કે. ૧ (૫૩)
 મેરે યહ મંદિર બજિના હીરા મોતિનકે,
 મેરે યહ રાજ બાજ સંપતિ સોહાતિ હે;
 મેરે યહ પુત્ર પરિવાર સખ શોભિત હે,
 મેરિ યહ ત્રિયા સતી સુંદરી કહાતી હે;
 મેરે યહ ગઢ ગ્રામ મેરો જગમાંહિ નામ,
 મેરે યહ ચાકર સો ઠાડે દિન રાતી હે;
 કહત હે બ્રહ્માનન્દ સખહીકું છાંડી ચલ્યો,
 જેસે તેલ જરેતે બુઝાઈ જત બાતી હે. ૨ (૫૪)
 બ્રમત હી દોય દિન આય વિસરામ લીયો,
 તેરે કહવેતે કષ્ટ હોત નહિ તેરિ હે;
 જેસે પિતા પિતામહજ રીતે હાથ ગયે,
 તેસે તોય તજતહિ લાગત ન ખેરી હે;
 કાલકી થપાટ આય લાગત અચાનક હિ,

ઢાહિકે ઘરીક માહિ કરે ધૂલ ઢેરિ હે;
બ્રહ્માનન્દ કહે કષ્ટ રચ નહિ આવે સગ,
ભુલ્યોહી કહત નર માયા મેરિ મેરિ હે. ૩ (૫૫)

ઉમર ઘટી હે આય કરિ લે ઉપાય કષ્ટ,
સમજી સયાને સત શિખામન દેત હે;
મમતાકિ છાંડ મોટ ઓટ ગ્રહ સાહેબકી,
મોતહું દીયે સદેશ કેશ ભયે શ્વેત હે;
તેરે નેન આગેહીસે ઉઠકે અનેક ચલે,
રહે સો ચલનહાર કુટુંબ સમેત હે;
બ્રહ્માનન્દ કહે ચેત ગાફલ અજાન નર,
અચાનક આય કાલ વ્યાલ અસિ લેત હે. ૪ (૫૬)

નર તું ન છાંડત સનેહ રચ દેહહુંસે,
દેખત હી દેખતમે ઉમર તો બીતી હે;
ઘરી ઘરી ઘટી જાય નેન નિજતે નિહાર,
છિનમાંહિ છૂટે તાકું સત્ય કરી લીતી હે;
વૃદ્ધ અરુ જીવા બાલ બચત ન તાહિ કરી,
ઢાહિકે ગિરાય દેત એસિ કાલ રીતિ હે;
કહત હે બ્રહ્માનન્દ ભલો ચાહે જીવહુંકો,
પ્રભુકે ચરનુમે કરી લે નર પ્રીતિ હે. ૫ (૫૭)

અતહી કઠિન બેર હોત ન સહાય કાય,
આજ રુ અનાદિ હમ દેખ્યો અરુ સુન્યો હે;
કાલ વિકરાલ આય અચાનક ગ્રહે ઠઠ,
સખતે બિછોહ હોત જીવ તાનો તન્યો હે;
રહન ન પાવે કોય દેવ નર પન્નગહું,
એસિ બીધ ગીતામેહિ આપ હરિ ભન્યો હે;
કહત હે બ્રહ્માનન્દ હોય હુંસિયાર અખ,
ગાફલ તું દેખ લેરી કોન જોગ બન્યો હે. ૬ (૫૮)

પાછુંહીકે સમે દિન બીત ગયે ભુલહુંમે,
એસિ વિધ આગલેહિ આત દિન નરે હે;
કાલ સો કઠિન વેરી દેત હે હમેશ ફેરિ,
શર સાધિ રહ્યો તોય ઘરિ પલ દેરે *હે;

મારકે ગીરાવે તાકુ કબહુ ન દયા આવે,
બાલ વૃદ્ધ જુવા સખ એક સાથ બેરે હે;
કહત હે બ્રહ્માનન્દ અઝહુ ન ચેત્યો અધ,
ન ભજે કર્તાર તો ધિક્કાર શિર તેરે હે.
સમજે ન મૂર્ખ તું તો બહો બત ભવપૂર,
બન્યો રહે શૂર હો માલિક ઘરબાલકો;
ભોગ મન ભાવે નીકે મદિર બનાવે ચાહી,
ધન કાજ ધાવે ભયો દાસ ત્રિયબાલકો;
બલમે મરોરે અંગ આપકુ સયાનો બુજે,
સુજે નહિ શિશ ત્રાસ કાલ વિકરાલકો;
બ્રહ્માનન્દ કહે મૂઠ સખહિ જગલ ટાલ,
કાલહુકો કાલ લેરી શરનો ગોપાલકો.
ફાટે નેનહુસે ફીરે મનમે ન શંક ધરે,
કુંજર બ્યું કામી રત વામી તન બેર હે;
ઉપદેશ અંકુશ પ્રવેશ લેશ કરે નાહિ,
માયા મદમાતો ડોલે બોલમે મરોર હે;
સખ કુલ લાજ સો તો ખેચકે બહાઇ દૂર,
મોહ મગત્તર પર વિષયકે દોર હે;
કહે બ્રહ્માનન્દ આય પલમે અચાનક હી,
કાલ સિંહ કેસરિ સો કુભસ્થલ તોર હે.
પીતા માતા ત્રિયા સુત બધવ કુટુંબ સખ,
ધનહુકે સાથ આય બન્યો હે સંબંધ રે;
તિનહુકે હેત તું તા પ્રેત બ્યું નિશ્શક ડોલે,
કરિકે કરમ ભાર ધરે નિજ કંધ રે;
સખસે વિષોહ અત સત સખ ટેરિ કહે,
કાલ વિકરાલ વેરી રહ્યો સર સધ રે;
કહત હે બ્રહ્માનન્દ જનમ ગમાયો વૃથા,
મોતકી તૈયારીસું ન ચેત્યો શક અધ રે.
સવૈયા.

૭ (૫૬)

૮ (૬૦)

૯ (૬૧)

૧૦ (૬૨)

મેરે હિ ઉટ સખે હય કુજર, મેરે હિ યા સખ દેશ અધીનો;
મે અતિ રિઝકે મોજ કરી અરુ, મે સખ હિ જગમે જસ લીનો;
મેરે હિ ધામ ત્રિયા મનરજન, કામ કલા મહિ બન પ્રવીનો;
બ્રહ્મબુનિ કહે યું નહિ બનત, મે મતિહીન હું કાલ ચવીનો.

૧ (૬૩)

જ્યા દિનતે યહ દેહ ધર્યો નર, તા દિનતે તોય ભૂલ પરાઈ;
 ખેલત ખાત ખાલાપન ભૂલત, જાનન ભૂલ ત્રિયા લપટાઈ;
 પુત્ર સુતા પરિવારકે કારન, સોચત ભૂલ વૃદ્ધાપન બાઈ;
 અહ્યામુનિ પન તીન હિ ભૂલકે, આય પયો મુખ કાલકે માંઈ. ૨ (૬૪)
 બેઠત ઉઠત કાલ નિરંતર, બાગત સોવત કાલ રહ્યો હે;
 હેરત ફેરત કાલ સખે દિન, કાલકે ગાલમે જાત બહ્યો હે;
 કાલકો કૃત્ય કરિ નિશવાસર, ખાવત પીવત કાલ કહ્યો હે;
 અહ્યામુનિ હરિ નામ વિના સખ, કાલ હિ અંત હિ કાલ અહ્યો હે. ૩ (૬૫)
 દેહ ધરયો જખતે* ઘટ જાવત, જાનત માત બડો હોય આવે;
 ખાલપનામે હિ ખેલત ખાવત, હોય જુગા જુવતી મન લાવે;
 જાનન વીતત વૃદ્ધ લયો અરુ, વૃદ્ધપનો પુનિ દેખત જાવે,
 અહ્યામુનિ કહે એસે વિનાશત, તેલ ઘટે જ્યુંહિ દીપ જુગાવે. ૪ (૬૬)
 કાલહુકું હમ કાટત હે કહે, કાલ હિ નાશ સખેકો કરે હે;
 કાલતે શેષ મહેશ્વર કપત, કાલતે દેખિ વિરચિ ડરે હે;
 કાલકિ જાલ શીરે સખ લોકમે, કાલતે લોમસ જેસે પરે હે;
 અહ્યામુનિ કહે ગર્વ કહા નર, તું પલ એક હિ માંઈ મરે હે. ૫ (૬૭)
 જ્યું તિમરા સ્વર હોત નિરંતર, ખોલત હે જખ મેઘ ઉમંડા;
 પુંગી બજે ધુની હોત સતતર, શ્વાસઉશ્વાસદુંસે નહિ છંડા;
 જ્યું અસમાન ગુડી ચઢી જાવત, તામેહિ હોત હે શબ્દ પ્રચડા;
 અહ્યામુનિ કહે જાત ચટ્યો નિત, એસે હિ કાલકો વેગ અખંડા. ૬ (૬૮)
 જોર હિ જોર કરે ધન સંચહ, જાનત કામ દિન એક એહે;
 એસેહિ મોતમે વાર નહિ શઠ, દેખત આકકે તુર જ્યું જેહે;
 મારહે કાલ થપાટ અચાનક, ઢાહકે દેહ મીલાવત ખેહે;
 અહ્યામુનિ સમજાય કહે તોય, શ્રીપતિ નામ તું ક્યું નહિ લેહે. ૭ (૬૯)
 કાષ્ટ ચિતામહિ બેઠિ સતી સો, જરીકે જરીકે જરીકે જરી હે;
 સિંહકે અગ્ર ખડી બકરી સો, મરીકે મરીકે મરીકે મરી હે;
 જ્યું ધરિયારકે પાસ કટોરિ, ભરીકે ભરીકે ભરીકે ભરી હે;
 અહ્યામુનિ કહે તેસે હિ દેહ, પરીકે પરીકે પરીકે પરી હે. ૮ (૭૦)
 જ્યું અરિ સૈનમે ઉખકો ખેત, લૂટયો કે લૂટયો કે લૂટયો કે લૂટયો હે;
 જ્યું કપટી મિલહેત કીચો સો, તૂટયો કે તૂટયો કે તૂટયો કે તૂટયો હે;
 જેસેહિ તોલત ધાનકો ઢેર, ખૂટયો કે ખૂટયો કે ખૂટયો કે ખૂટયો હે;
 અહ્યામુનિ કહે લું એહિ દેહ, છૂટયો કે છૂટયો કે છૂટયો હે. ૯ (૭૧)

* “તખતે” ઘાત પાઠાતર.

જૂઠં હી રાજ વિલાયત મંદિર, જૂઠં હિ ખાગ કીલ્લા ધન ફૂંઠા;
 જૂઠં હિ શિશ રુ પાવ સખે તન, જૂઠં હિ અંગુલિ હાથ અંગુઠા;
 જૂઠં હિ જાગત સોવત ભેવત, જૂઠં હિ ખેઠત જૂઠં હિ ઉઠા;
 અહમુનિ કહે વાત ખરી જગ, એક હરિ વિન જૂઠં હિ જૂઠા. ૧૦ (૭૨)
 જૂઠંહિમે લપટાય રહ્યો નિત, તાહિતે આયકે કાલ અસે હે;
 જ્યું નદિયા ઉદધિમેહિ જાવત, ત્યું મુખ કાલકે જજા ધસે હે;
 પુત્ર ત્રિયા પરિવાર પશુમેહિ, પ્રીતિ કરી કરી ફંદ ફસે હે;
 ઓર અતેક ઉપાયકુ દેખકે, અહમુનિ કહે કાલ હસે હે. ૧૧ (૭૩)
 કાલહુતે કરીકે હોય આવત, કાલહુતે સખ લોક મરે હે;
 કાલહુતે ચિરતા કરી ખેઠત, કાલહુતે ઉઠકે જુ ફીરે હે;
 કાલહુતે સખ હિ મીલ ખેસત, કાલહુતે જુદ્ધ જા્ય લરે હે;
 શ્રીધનશ્યામ ભગે તજ કામહિ, અહમુનિ તખ કાલ ટરે હે. ૧૨ (૭૪)

શ્રીદેહ આત્મા વિછોડકો અંગ.

હાથરુ પાવસો દૂર ભયે નહિ, નેનરુ નાક ભયો નહિ ન્યારો;
 વેસે હિ શિશ સો સાખિત દીસત, વેસેહિ દીસત કેશ પસારો;
 વેસેહિ સાખિત ઘાટ દેખાત હે, વેસેહિ દાંત સુધાં મુખ દ્વારો;
 અહમુનિ કહે દેહ પરી સખ, પંખી ગયો કહાં ખોલનહારો. ૧ (૭૫)
 આલત ભેર મરોરત મૂંછ હિ, ગાવત રાગ હિ પાગ સમારિ;
 સોવત જાગત ભૂખ હિ લાગત, માંગત ભોજન મિષ્ટ અહારી;
 જ્યા તનમે પુન્ય પાપ કીયે નિત, સો તન શૂન્ય પયોં ભયકારી;
 અહમુનિ સો કહું નહિ પાવત, ખેલ ગયો એક ખેલ ખેલારી. ૨ (૭૬)
 અંધવ તાત હિ માત ત્રિયા સુત, લાગત હે સખકું પ્રિય ગાઠો;
 સાતિ હિ જાતિ કહે દિન રાતિ હિ, તોહિતેં ધંશહુકો જશ ખાઠો;
 ઓર હિ લોક કહે જીત હી તીત, યા નરને હમકુ રંગ ચાઠો;
 અહમુનિ કહે જીવ ગયો જખ, શીઘ્ર કહે સખ કાઠો હિ કાઠો. ૩ (૭૭)
 સુંદર રૂપ દેખાત હે તોલુંહિ, ભેલુંહિ ચૈતન શક્તિ રહાવે;
 આત હિ જાત મનોહર ગાત હિ, ખોલત ડોલત પીવત ખાવે;
 વારમવાર સખે સનગારહિ, ભૂષન પેર રુચિ ઉપજાવે;
 અહમુનિ કહે જીવ ચલ્યો ઉઠ, સો તન દેખી સખે ભય પાવે. ૪ (૭૮)

માટિકે પિંડમહિ જુગતિ, શ્રવના રસના દગ રૂપ પ્રવીની;
 દત બને મુખ નાક અનોપમ, શિશ ભુજ પગ રેખ હિ ઝીની;
 અગુલીકા નખ પીઠ ઉરસ્થલ, ચીખુક ઠઠ શિખાસુ નવીની;
 પ્રદ્ધમુની જખ ચૈતન જાતહિ, સો તનુ છાર જરાયકે કીની. ૫ (૭૬)
 એકહિ અગ ભયો નહિ ખંડિત, દેહ તો જે સોહે તેસો બન્યો હે;
 નેનકે ગોખમે રૂપ ન દેખત, કાનકે ગોખ ન શબ્દ સુન્યો હે;
 નાકકે ગોખમે ગંધ ન લેવત, જીભહુતે નહિ બેન ભન્યો હે;
 પ્રદ્ધમુનિ કોઈ જાન શકે નહિ, કેસીહિ ભાતીકો તાનો તન્યો હે. ૬ (૮૦)
 તાત રુ માત દોઢ મીલ રોવત, હાય ગયા કહાં પુત્ર હમારા;
 વીર કહે મેરી દૂર ભઇ ભુજ, બૈનિ કહે મેરા પીયર ઉભારા;
 નારિ કહે મેરો નાવ ગયો કહાં, તા બીન શુન્ય પરચો ઘરખારા;
 પ્રદ્ધમુનિ કહે દેખત દેખત, કાહુ લખ્યો ન ગયો કુંન દ્વારા. ૭ (૮૧)
 આદિ સન્નેગ ભયો રજવીરજ, તામેહિ જીવ કેહીવિધિ આવે;
 બીજકે સંગ પ્રવેશ કહે કોઈ, કોઈક પચમે માસ સુનાવે;
 દેખત હોવત વિનેગહિ દેહસે, જાય તમે કુંન ઠોર સમાવે;
 પડિત જાન પ્રવીન ઋષિ પુનિ, પ્રદ્ધમુનિ કોઈ એહિ ન પાવે. ૮ (૮૨)
 હોત ક્રિયા સખહિ તખલું, જખલું ઘટ ભીતર જીવ નિવાસા;
 ડાલ રુ મૂલ કરું ન દેખાત હે, શ્વાસ પ્રજત શરીરકિ આશા,
 શ્વાસ ગયે કહે નાશ ભયો તન, રોત સખે મીલ નાખિ નિશ્વાસા;
 પ્રદ્ધમુનિ કિરતાર કીયા કહા, એહિ અલોકિક ભાતિ તમાસા. ૯ (૮૩)
 દેહ સ્વરૂપ જહાં લગી દીસત, તોલું અરૂપી રહે ઘટમાંધ;*
 આપ શુમાન ભયોહી રહે નિત, ઓરનકો સનમાન કરાધ;
 દેશ વિદેશમે આન ફીરે મહા, રાન અરુ સુલતાન કહાધ;
 પ્રદ્ધમુનિ જખ ચૈતન જાવત, સો તનકુ કોઈ માનત નાંધ. ૧૦ (૮૪)

તૃષ્ણાકો અંગ.

પેટકે કાજ અકાજ કરે નર, લાજ વિહાય અનાજ હિ માગે;
 ભુખ લિયે બિલલાત ફિરે નિત, હોકર દીન જન† જન આગે;
 સાન ગઇ ભગવાન ભજ્યા બીન, કારન ધાન શુમાન હિ ત્યાગે;
 પ્રદ્ધમુનિ નિરભાગ હિયે, તૃષ્ણા અધીકી વૈરાગ્ય ન જાગે. ૧ (૮૫)
 એક મીલે દશ વીશકુ ઇન્છત, વીશ મીલે શત સાહસ અહોહે;

* “દેહ સ્વરૂપ તોલુ પુની દીસન, જોલુ અરૂપી રહે ઘટમાંધ” ઇતિ પાઠાતર.

† “જનોજન” ઇતિ પાઠાતર.

સહસ્ર મીલે લાખ કોટી અરબહું, ભોમિ સખે કબ રાજ હિ પૈહ;
 સોપિ મીલે સુર લોક વિધિ લગી, પૂરનતા મનમે નહિ લૈહ;
 એક સંતોષ વિના બ્રહ્માનન્દ, તેરી ક્ષુધા કબહું નહિ જૈહ. ૨ (૮૬)
 મોતિન પુંજ કીયે અતિ સંગ્રહ, કચનકે સુખવાસ હવેલી;
 કોષ ભરે ધન ભેર અસંખિત, શેષ રહી સો પ્રથીમેહિ મેલી;
 કયું તૃષ્ણા કરીકે ક્રમ બાંધત, નાંહિ ચલે દમરી એક ભેલી;
 બ્રહ્મમુનિ કહે કયું વિલલાત હે, તું શક શેર અનાજકો બેલી. ૩ (૮૭)
 ભૂખહિ ભૂખ લીયે નિશવાસર, દેશ વિદેશ દિશો દિશ દોરે;
 મેર કુબેરહુકો ધન પાવત, તોઈ ન ધાપત ભેરે હિ ભેરે;
 ભૂખકો દુઃખ બઢચો દલ ભીતર, તાકત ઓરનકો ધન ચોરે;
 બ્રહ્મમુનિ ઘર કોષ ભરે સખ, એક સંતોષ નહિ નર તોરે. ૪ (૮૮)
 યા તૃષ્ણા બલવંતિ મહા જગ, રાંક રુ રાવકું નાચ નચાવે;
 દેવ અદેવ ચાહિ કરી નાચત, નાચત ધન્દ્ર સુરેશ કહાવે;
 સ્વર્ગ પતાલ સખે તૃષ્ણા વશ, તીનહિ લોકમે આન ફિરાવે;
 બ્રહ્મમુનિ તૃષ્ણા બડી ડાહન, જ્ઞાન વિના તણ દૂર ન જાવે. ૫ (૮૯)
 પૂરનતા કબહું નહિ પાવત, જ્યું ધન આત ભરાતહે રોષે,
 પાવ પસાર પરી જગમેં કહું, પેટ ભરે ન ડરે નહિ દોષે;
 તીનહિ લોક અહાર કીયો અરુ, સાત સમુદ્રકો જલ શોષે;
 બ્રહ્મમુનિ કહે તોઈ ન ધાપત, હે તૃષ્ણા મે કહા કહું તોસે. ૬ (૯૦)
 લાખ કરોરહુતે નહિ ધાપત, થાપત નીલ પદમ પસારા;
 ભોમીકો રાજ સુરેશકી સંપતિ, તોફ મીલે અતિ ન્યૂન અહારા;
 ખાતહિ ખાત નયો નિત્ય ચાતહે, કાહુંતે નાહિ ન હોત ડકારા;
 બ્રહ્મમુનિ કહે હોત ન પૂરન, હે તૃષ્ણા તેરો પેટ અપારા. ૭ (૯૧)
 ભે રમનીક પદારથ ભરપૂર, તાહિકું હેરત હે દ્રગ ખોટી;
 ભેધ દેખાત સોધ ફિર ખાત હે, એકોઈ* વસ્ત રહિ ન અખોટી;
 જંત્ર રુ મત્ર મસાન જગાવત, રિધિ હિ સિધિ તિહારી હિ રોટી;
 બ્રહ્મમુનિ પહિચાન પરી અખ, તું તૃષ્ણા અતિ ડાહન મોટી. ૮ (૯૨)
 શીશ ગયો સુર લોકકું છાંડકે, પાવ ગયે અહિ લોક પ્રયંતા;
 પેટમે સાયર સામ સમે જલ, મેરુ પ્રયત ગયે મુખ દંતા;
 કાન રુ નેન રહે દિશહું દિશ, હાથ અહે ચહું ખાન કે જતા;
 બ્રહ્મમુનિ કહે દેહ ધર્યો બડ. હે તૃષ્ણા તેરો નાંહિ ન અતા. ૯ (૯૩)

* “એકુંહિ” ઇતિ પાઠાત

જીરન દેહ લયો ધન જોરત, તું નવ જોખન રૂપ સમારે;
એકજ વાત ધરે નહિ કાનન, દેર કહ્યો તોય વારમ વારે;
સાસુને શિખ દઇ અતિ સુંદર, કીરો ગને વહુ બેઠકે દ્રારે;
બ્રહ્મમુનિ કહે તું નહિ માનત, હે તૃષ્ણા તોયતે અબ હારે. ૧૦ (૯૪)

ક્યું ભટકે ભવમે હોય વ્યાકુલ, આયુષ કાલ નિત્ય પ્રતિ ચોરે;
તું તલખે ધન કાજ અહોનિશ, જ્યું મછટી તલખે જલ થોરે,
ચચલતા ઠરી હાથ ન આવત, બોલે નહિ પકરે કુન ઠોરે,
બ્રહ્મમુનિ સમઝાય કહે તોય, હે તૃષ્ણા અબ તું મત દોરે. ૧૧ (૯૫)

તુંહિ મંગાવત ભીખ ધરોધર, તું રનકે મધ્ય આય મરાવે;
તુંહિ પઠાવત દેશ વિદેશમે, તું ઉદધિ જલમાંહિ બુઝાવે;
તુંહિ તે હોત હે વૈર કુંટુંબમે, તુંહિ સદા હરિ રાહ ભુલાવે;
બ્રહ્મમુનિ કહે તેરે સખે કત, હે તૃષ્ણા તોય લાજ ન આવે. ૧૨ (૯૬)

અધિચર્યકો અંગ.

તીરથ જનકું પાવ રચે પ્રભુ, હાથ રચે હરિ સેવ હિ ઠાની;
કાન રચે સુનીચે જસ કેશવ, જીભ રચી કહિયે હરિબાની,
નેન રચે હરિ સતકુ દેખન, તાતે સખ સુખ પાવત પ્રાની;
ઓરતો સાજ લલો બ્રહ્માનન્દ, પેટ રચ્યો સો તો પાપકી ખાની. ૧ (૯૭)

વાપી રુ કુપકો ખાડ ભરે પુનિ, તાલ ભરે કદી મેઘ કુઆરી;
કુલ ભરાત ભરાત હિ કોઠિહુ, માટ રુ હાટ ભરાત વખારી,
પેટમે સાંજ સવારહિ ડારત, નાંહિ ભરાત રહે સખ હારી,
બ્રહ્મમુનિ કહે મેરુકિ ખાડતે, શેરકી ખાડકો સોચહે ભારી. ૨ (૯૮)

ડારત હે સખહિ નિશવાસર, કાહુસેતી નહિ જાત ભરીહે;
ભાર ભઠી અરુ ચુટીકી સાદસ, જ્યોઈ પરે સોઈ જાત બરીહે;
નીર પરે તિતનો સમીજાવત, સિધુ કિધુ ગિરરાજ દરીહે;
બ્રહ્મમુનિ કહે પેટકી પાપનિ, કેસીહિ ઇશ્વર ખાડ ઠરિહે. ૩ (૯૯)

પીવત પીવત પાઠ ગયો તન, જીવત યા હિત ભારહિ ઢોથો;
ધાવત ધાવત ધાપ રહે અરુ, આવત આવત હી ભવ ખોથો;
પેટહુકે લીચે પાપ કરે સખ, પેટહિ યા સખ વિશ્વ વગોથો;
બ્રહ્મમુનિ કહે આયુ ગઈ પુનિ, પેટ હજી નહિ પુરન હોથો. ૪ (૧૦૦)

કાજ રહે કોટવારકો ચાકર, વે ફેજદારકો ચાકર ખાસા;
 સો ફેજદાર દિવાનકો કિકર, સોપિ મંગે પતસાહકે પાસા;
 સાહબપે પતસાહ મંગે નિત, ઓર હિ રાજ સમાજકિ આસા;
 બ્રહ્મમુનિ નિરધાર કીયો હમ, યા જગમે સબ પેટકે દાસા. ૫ (૧૦૧)
 પ્રાણપતિ તુમ પેટ કીયો તન, કુન કમી થી એહિ બિન તેરે;
 પેટહિ કાજ ઘરોઘર ડોલત, સોચત હે નિત સાંજ સવેરે,
 પેટ લિયે કુલ લાજ બહાય કે, ઉચ રહે જાય નીચકે ભેરે,
 બ્રહ્મમુનિ નહિ જાત ભયોં યહ, પેટ પિશાચ પયોં જગ કેરે. ૬ (૧૦૨)
 પ્રાત ઉઠે સબ પેટકે કારન, આપને જાત અહારકું પ્રાની;
 કોઠક ધાન રુ પાન કોઠ ત્રન, કોઠક માંસ ભખે તન ભાની;
 કોઠક મોતીનકું ચુગ ખાવત, કોઠક પીવતહે પય પાની;
 બ્રહ્મમુનિ નિરધાર ધાર કહે અબ, પેટતે હાર સબે જગ ભાની. ૭ (૧૦૩)
 જીવકો ઘાતસો પેટ કરાવત, પેટ હુતે મદ માંસ અહારી;
 ચોરી કરે કોઠકો ધર ફેરત, પેટકે કાજ કરે વટ પારી;
 પેટહિ ફૂર બોલાત બુલાવત, પેટહિ પાસ ગલે ખીચ ડારી,
 બ્રહ્મમુનિ કહે યા જગમે કોઠ, પેટસોં ઓર નહિ અપકારી. ૮ (૧૦૪)
 કોઠક લેતહે કોઠક દેતહે, કોઠક છેરત કોઠક બંધા;
 કોઠક ચિચત કોઠક પીસત, કોઠક તાવત કોઠક રંધા;
 કોઠક દોરત ભેરત ફૂટત, પેટકી પીરતે હો રહે અધા;
 બ્રહ્મમુનિ કહે સૂજ પરે નહિ, પેટ રચ્યો જગ ગોરખ ધંધા. ૯ (૧૦૫)
 કાહેકુ કાહેકે દ્વારપે જાયકે, દીન આધીન રહે ડરપતા;
 મત્સરમાં મગજરહે તાહિકે, કાહેકુ બેન કરૂર સહંતા,
 તેરેહિ ધ્યાન હુમે ગુલતાન, સદા અન પાન વિનાઈ રહંતા;
 બ્રહ્મમુનિ કહે પાપ લયો યહ, પેટ ન હોત તો સોત નિચિતા. ૧૦ (૧૦૬)
 પેટકે કારન નાચત ખુદત, પેટકે કારન ગાત ગુનીહિ;
 પેટ આધીન સબે ભટ પંડીત, પેટતે હોતહે વેદ ધુનીહિ,
 સાહ અરુ પતસાહ મુસાહીબ, પેટહુતે સબ પ્રીતિ બનીહિ;
 બ્રહ્મમુનિ કહે પેટ કીયો પ્રભુ, પેટહુકે વશ દીન હુનીહિ. ૧૧ (૧૦૭)

વિશ્વાસકો અંગ.

રાખ હિયે વિસવાસ અરે નર, કાહેકું મૂઠ ફિરે વિલલાતા;
 નાથ રહે તેરે પાસ નિરતર, તોહિકું છાડિ કહું નહિ જાતા;
 નીરકે તીરકે જીવનકું નિત, પાન અહાર રહે પહુંચાતા;
 અહમુનિ વિસવાસ નહિ તોય, પેટ દીયોહિ સોઇ અનદાતા. ૧ (૧૦૮)

અતર ધીરજ ધાર અહોનિશ, કાહેકું ચિત્ત વ્યથા ઉપજાવે;
 તેરો અહાર નિરંતર તોલકે, પેટ પ્રમાન ધની પહુંચાવે;
 ખાતહિ ખાત ગયે ઈતને દિન, તોય અજી વિસવાસ ન આવે;
 અહમુનિ કહે કયું નર સોચત, જો અનદાયક સોઇ જીવાવે. ૨ (૧૦૯)

દોરત હે દિશહું દિશ મૂરખ, કયુ હરિકો વિસવાસ વિસારો;
 તેરેહિ પાસ રહે તેરો ખાવન, નાહિ ન હોત ધરીતક ન્યારો;
 દેતહિ સાંજ સવાર નિરતર, કુજર કીટ પતગકું ચારો;
 અહમુનિ કહે ચંચ દઈ જીન, સોઇહિ ચૂનકો દેવન હારો. ૩ (૧૧૦)

જેતોહી ભાગ્ય લખ્યો પરમેશ્વર, તામે નહિ એક ટાક ઉરેગો;
 કયું અકલાવત દેખિ સુખી કોઈ, ખેતમે યોયોહિ સોઇ પુરેગો;
 લોભહુંકે વશ લાગકે મૂરખ, નાહકે ભાગ્ય વિનાહિ કુરેગો;
 અહમુનિ કહે કયું બિલલાતહે, જેહિ રચ્યો ઘટ તેહિ પુરેગો. ૪ (૧૧૧)

વ્યાકુલતા ગ્રહી કે ભટકે નર, અંતરમે અતિ હોય અધીરા;
 જેસેહિ ચોપદ બધ તોરાવત, હોત વિલંબ કછૂ ત્રન નીરા;
 યું મતિમદ ન જાનત અતર, જ્યાહિકો મે તેહિકું મમ પીરા;
 અહમુનિ કહે ધાર હિયે દદ, જેહિ રચ્યો ભરહે સો શરીરા. ૫ (૧૧૨)

દેવ તરોવરકી છાંઈયાં, ફલિહે ફલિહે ફલિહે ફલિહેરી;
 જ્યું ઉદ્ધાધ જલમે નદિયા, ભલિહે ભલિહે ભલિહે ભલિહેરી;
 ત્યું હરિ સેવત પાપ સખે, જલિહે જલિહે જલિહે જલિહેરી;
 અહમુનિ અજપાન સદા, મિલિહે મિલિહે મિલિહે મિલિહેરી. ૬ (૧૧૩)

ખાતહિ ખાત એતે દિન હો ગયે, તે ગર્ભવાસ ધચ્યો જળ કોઇ;
 સાજ સવાર હુમેશ નિરતર, તોય અહાર મીલે તખ કોઇ;
 યા સચરાચર જીવનકું, પહુંચાવત ચુન હરિ કખ કોઇ;*
 અહમુનિ વિસવાસ હિયે ધર, સો પ્રભુપાલ કહે સખ કોઇ. ૭ (૧૧૪)

કયું ગભરાય બમે દિશહું દિશ, તેરો અહાર મીલે ધર તેરે;
 મેર અરુ મરુદેશ મહી, ભટકે તોઈ ભાગ ફીરે નિત કેરે;

* “સખ કોઈ” ઇતિ પાઠાતર

સાગર કૂપ તડાગમેહિંસે, જેતો તેરો પાત્ર તેતો જલ રે રે;
 બ્રહ્મમુનિ વિસવાસ હિયે ધર, યું નિત સત નિરંતર ટેરે. ૮ (૧૧૫)
 ક્યું હોય દીન ફીરે ધર હી ધર, નાંહિ કરે ઉર માંહિ વિચારા;
 પેટકે કાજ કરે નિશવાસર, મૂઠ વિના વિસવાસ પોકારા;
 સાગરમેં મછલી ભછ પાવત, હે શત જોજન દેહ પસારા,
 બ્રહ્મમુનિ કહે તું મન શોચત, તેરો તો એકહિ શેર અહારા. ૯ (૧૧૬)
 નામ વિશ્વભરહે જિનકો, તિનકો વિસવાસ ક્યું દેત વિસારિ;
 કુંજર કીટ અજગર ખેચર, ખેત નહિ તિનકે કછૂ વારી,
 બકે દીયે અનપાન હુસે નિત, જીવતહે સખહિ તનુધારી;
 બ્રહ્મમુનિ વિસવાસ વિના હરિ, ભક્ત ટચો ભયો જક્ત બિખારી. ૧૦ (૧૧૭)
 તેરી તો બુદ્ધિ વિકાય ગઇ નર, ડોલતહે બહુરોહિ ભયો હે,
 દેશ વિદેશ ચહું દિશ દોરત, શ્રીપતિકો વિસવાસ ગયો હે;
 દીનદયાલ કૃપા કરકે અન્ન, ગર્ભહુમે પહુચાય દયો હે;
 બ્રહ્મમુનિ કહે ક્યું અઠલાત હે, તું કખ આજહું ભૂખ રયો હે. ૧૧ (૧૧૮)
 તું જગનાથકું ભૂલ ગયો નર, જો જગકારક સોઇ ભરે હે;
 ચિત કરે સમજા બીન મૂરખ, પેટ લીયે ગભરાત ફરે હે,
 એક અનાજકે કાજ અહોનિશ, ધીરજતા ઉરમે ન ધરે હે;
 બ્રહ્મમુનિ કહે જ્ઞાન વિના શઠ, કાહેકું તું શિર ફૂટ મરે હે. ૧૨ (૧૧૯)

— ૦૦૦ —

દેહમલીન ત્યાગપ્રકારકો અંગ.

દેહ મલિન વિકાર ભયોં અતિ, આધિ રુ વ્યાધિ ઉપાધિકી ખાની;
 કાન કળુ મુખ નેન પીરાતહે, શીશમે પીર કળુ ઠહુરાની;
 પેટ વ્યથા કબહું તન કંપત, શ્વાસ ચઢે રગ રોગ ભરાની;
 આપના રૂપસો માનત યા તન, બ્રહ્મમુનિ કહે બુદ્ધિ વેકાની. ૧ (૧૨૦)
 જા તનમેં બહુ માનતહે સુખ, યાહિમે ચીજસો કુંનહે નીકી;
 રોમ ત્વચા અરુ માંસ મજ્યા મહિ, નારિ તરી પગ હાડ તલીકી,
 ઓનિતતે ભરપૂર રહી નિત, ક્યારિ બની હદ મૂત્ર મલીકી;
 બ્રહ્મમુનિ કહે ભીતર ગોબર, ઉપર લિપીહે ગાર કલીકી. ૨ (૧૨૧)
 ચર્મ મઢયોહે અસ્થીનકો પંજર, મેદમલાદિક માંહિ ભસ્યો હે;
 નેનસોં ગીડ રુ લાલ પરે મુખ, જાત ઉપસ્યહિ મૂત્ર ઠસ્યો હે;

માસકી જીભ રુ હાડકે દાંતસે, ખાતહિ ખાતહિ પાર પયોં હે;
 અહ્મમુનિ વસી એસે શરીરમે, કેસેહિ શૌચ આચાર કચ્ચો હે. ૩ (૧૨૨)
 લાલ રુ થુક લીચે મુખમે નિત, લીંટ બહે અતિ નાકકે એરે,
 નેનમે ગીડ બહે નિશવાસર, રોમ પ્રસ્વેદ બહે સખ તોરે,
 દોનુહિ દ્રાર બહે દુરગંધિત, માસસે હાડ મઠે ચહુકોરે,
 અહ્મમુનિ કહે એસેહિ સાજપે, કયું નર ચાલત અગ મરોરે. ૪ (૧૨૩)
 માતપિતુ રજ વીરજકો, ઠહરાવ ભયો મલ મૂત્રકી કચારી;
 ઝુલતહે દશ માસ અધો મુખ, ચર્મકિ કોથરીમે શિર ડારી,
 સો રસ પીય ભયો ગર્ભ બાહર, અગ મરોર ચલે અહુકારી;
 અહ્મમુનિ અભિમાન કહા નર, લીજિયે આપની આદ વિચારી. ૫ (૧૨૪)

નારીનિંદાકો અંગ.

બીજ પ્રથમ બોયો વિષકો અરુ, સો વિષ લોમિ લીયો તેહિ ઝેલી,
 ડાર રુ મૂર અંકુર સખે વિષ, પત્ર સુધા વિષતે જું ભરેલી,
 જૂર રહે વિષકે ફેલ ફૂલહિ, વિષ તરુ પર છાયકે ફેલી,
 અહ્મમુનિ કહે કોંક બચ્ચો નર, યા વિનતા જગમે વિષ વેલી. ૧ (૧૨૫)
 નર્કકે નેન રુ નીક બને સખ, પેટ બન્યો સો તો નર્કકી રાસી;
 નર્કકે કધ રુ કઠ ઉરસ્થલ, નર્કકી જીભ સોઈ મુખવાસી;
 નર્કકે ચીબૂક પાવ જીભ કુચ, નર્કકે દંત ભયાનક હાસી;
 અહ્મમુનિ કહે નારીસે નર્કમે, આય વચ્ચો સોઈ નર્કકો વાસી. ૨ (૧૨૬)
 માંસ રુ હાડ ત્વચા નખ રોમહિ, કામની અગ અત્યંત મલીના;
 મૂત્ર પુરીષ ઝરે દોઢ દ્રારન, એર હિ ઠોર વિકાર બજીના;
 મેદ મળ્યા લપટાય રહે તન, લાળ રુ લીંટ લોહુ કરી ભીના;
 અહ્મમુનિ ત્રિય નર્કકે કુંડમે, જાય પરે સો મહામતિહીના. ૩ (૧૨૭)
 કામનિકો અંગ ઘોર મહા વન, બહાં કોઈ જાય સો ક્ષેમ ન આવે;
 સિહ ગચંદ કટી ચલનીકરિ, મારતહે નહિ વેર લગાવે;
 કૂચ પહાર સો હાર નદી તહાં, નહાત તેહિ તતકાલ ડુબાવે;
 અહ્મમુનિ કહે બેની અહિમુખ, રાક્ષસિ સો નિત ડાઢ હલાવે. ૪ (૧૨૮)

કુંડલિયા.

રસિક પ્રિયાદિક ગ્રંથજો, સુનીયે ચિત્ત લગાય,
 જ્ઞાન ધ્યાન સખ વિસરે, વિષય બસત ઉરમાય;

- વિષે બસત ઉરમાંય, સરાહત નારી પરાઈ,
કરત મન એકાત, મદનકી હોત ચઢાઈ;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, નરકકા રાહ અનાદિ,
સુનિયે ચિત્ત લગાય, ગ્રંથજો રસિકપ્રિયાદિ. ૧ (૧૨૯)
- રસિકપ્રિયાકી ખાતસે, અંતર હોત હુલાસ,
હરિસે વિમુખ હોયકે, ચાહત વિષે વિલાસ;
ચાહત વિષે વિલાસ, નિરંતર ખ્યારી નારી,
રોગીકુ ધૃત ખંડ, ઉઘકું સેજ સમારી;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, ગર્ભ દગ બાહ્ય હિયાકી,
અંતર હોત હુલાસ, વાત સુની રસિકપ્રિયાકી. ૨ (૧૩૦)
- બસી જમપુર જીવસો, નારી નેહ લગાય,
વિદ્યા સખ ગુન વીસરે, તનક પરે તન છાંય;
તનક પરે તન છાંય, હોત હે અધ ભુયંગા,
વાકા કુંભુ હવાલ, સદા નિશદિન જેહિ સગા;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, બડી જગ વિપત વિથાસી,
નારી નેહ લગાય, જીવસો જમપુર બસી. ૩ (૧૩૧)
- નારી બારી નરકકી, જીવો વિચારી જંત,
ખ્યારી ભારી પાપની, ખ્યારી નરકો અંત;
ખ્યારી નરકો અંત, કોક જગ સંત કહંદા,
ગાફલ મૂઢ ગમાર, હોત આસક્ત આનંદા;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, ખલકકું કરત ખુવારી,
જગકુ લીના બચ, નરકમે દેખો નારી. ૪ (૧૩૨)
- નર મૂઢનકું નરકમે, ત્રિયા જાતહે તાન,
મહા મોહકી મૂરતિ, હરિ મિલનેકી હાન;
હરિ મિલનેકી હાન, રખે નહિ માન કીસીકા,
કુંભુ રંક કુંભુ રાવ, સખે વેચાણુ ધસીકા;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, રખે જેહિ ધન્ય સદગુરુકું,
ત્રિયા જાતહે તાન, નરકમે મૂઢ નરનકુ. ૫ (૧૩૩)
- નારીસે જમપુરિ નિકટ, સખે વિકટ તન સાજ,
કુબુદ્ધિ નિપટ અતર કુટિલ, નખશીખ કપટ ન લાજ;
નખશીખ કપટ ન લાજ, ઝપટ લે જાત નરનકું,
હિંમત બલ હર લેત, દેત સંતાપ જરનકું;

દાખત અક્ષાનન્દ, વિભુધ જન જીવો વિચારી,
 સખે વિકટ તન સાજ, નિકટ જમ પુરિસેં નારી. ૬ (૧૩૪)
 વિષક્રી ભોમિ ખીજ વિષ, વિષ વેલી વિસ્તાર,
 વિષ ડાલી વિષ પત્ર ફલ, નખ શીખ વિષ તન નાર;
 નખ શીખ વિષ તન નાર, ચિત્તે ચિત્તવત ચઢિ જાવે,
 વયણુ નયણુ વિષ રૂપ, કૂપ ભવમાંહિ બ્રમાવે;
 દાખત અક્ષાનન્દ, દેખિમેં રાશી દુખક્રી,
 જમપુર તણી જમાન, બની ત્રિય ભોમી વિષક્રી. ૭ (૧૩૫)
 રહિયા અલગા રામ ત્યાં, નેડી રાખિ નાર,
 શુભ શુણુ હંદિ ચારણી, ઓશુણુકા ભંડાર;
 ઓશુણુકા ભંડાર, પાર પરપંચ ન આવે,
 પ્રીતિ એહ પ્રમાણુ, ખાણુ ચારુ ભરમાવે;
 દાખત અક્ષાનન્દ, સગ તેહી અતિ દુઃખ સહિયા,
 વલગા વિષે વિકાર, રામ ત્યાં અલગા રહિયા. ૮ (૧૩૬)
 નારીસે નાગણુ ભલી, ડસ્યાં મરણુ એક વાર,
 દુષિત ત્રિયાકે ડંકસે, જામણુ મરણુ અપાર;
 જામણુ મરણુ અપાર, કેરકો પાર ન આવે,
 ચતુરાસીક્રી ચોટ, કોટિ કલપાંત બ્રમાવે;
 દાખત અક્ષાનન્દ, ચઢે તન ઇષ્ટ સમારિ,
 જગમે અધિક્રી જાણુ, નાગણીહુસે નારી. ૯ (૧૩૭)
 નારી દીપ સમાન હે, પડિયા મૂઠ પતંગ,
 નીજ જોખમ જાન્યો નહી, અર્પ દિયા સખ અગ;
 અર્પ દિયા સખ અગ, આંખિ દોઉ અંબાની,
 વિષે કાલ તન વિકટ, પથ્યા નિકસત નહિ પ્રાની;
 દાખત અક્ષાનન્દ, કહો ત્યાં કુશલ ઠહારી,
 પડીયા મૂઠ પતંગ, નિરખી શીખ દીપક નારી. ૧૦ (૧૩૮)
 અવર પહારથ તાલ સમ, તેરેતો ઉતર જાય,
 નારી રૂપી ઉદ્ધિમે, પથ્યા સો નિકસત નાંચ;
 પથ્યા સો નિકસત નાય, રહ્યા તલ યૂડ ઉહાંહી,
 મોહ જલ ગેહેર જાલીર, ન કો નીજબલ નિકસાંહી;
 દાખત અક્ષાનન્દ, કરત નરદેહ અકારથ;
 નારી ઉદ્ધિ અથાહ, તાલ સમ અવર પહારથ. ૧૧ (૧૩૯)

શ્રવણ ક્રટાકી સીંધણી, ખેઠી રૂપ બનાય,
 લાવનતા કર લે લીયા, તીન લોક મુખમાંય;
 તીન લોક મુખ માંય, ત્રિયાકો અજબ તમાસો,
 કંક રયા શિર ફટ, છૂટ નહિ સકયા ગ્રહાસો;
 દાખત અદ્ધાનન્દ, પ્રબલ ખેલાડ પટાંકી,
 ખલક મલકકું ખાય, સિંધણી શ્રવણ ક્રટાંકી. ૧૨ (૧૪૦)
 નારી ગોરી નરકકી, ધીમત ચિત્ત ન ધરંદ,
 માનત યામે મૂરખા, નર ગેગા આનન્દ;
 નર ગેગા આનન્દ, લિયે નિશીદિન હુલસાવે,
 ભૂષન વસન વિશેષ, વિવિધ બહુ ભાંતિ બનાવે;
 દાખત અદ્ધાનન્દ, મરત કર મારી મારી,
 ધિક નર અંત (૨?) ધરંત, નરકકી ગોલી નારી. ૧૩ (૧૪૧)
 નારી અતિ ભારી નદી, વારી વિષે વિકાર,
 દુખકી ખાતા તડકડે, લેખ અરુ સંસાર;
 લેખ અરુ સંસાર, મોહ પરવાહ તણાણા,
 કુમતિ લોઢ કલોલ, ભમર હાસી ભરમાણા;
 દાખત અદ્ધાનન્દ, રહ્યા ગુરુ લીયા ઉગારી,
 જગકું લીનાં જાય, નદી અતિ ભારી નારી. ૧૪ (૧૪૨)
 નારી અનલ સમાન નિત્ય, વિષ તન કાલ વિશાલ,
 મુખ આયા મેલે નહિ, બુઢા તરુણા બાલ;
 બુઢા તરુણા બાલ, કપટકી ઝાલ કરાલી,
 નીલા સૂકા સર્વ, કરતહે ભરમ પ્રબલી;
 દાખત અદ્ધાનન્દ, અખર તન ડમર ધુવારી,
 વિષતન ઝાળ વિશાલ, નિરતર અગ્નિ નારી. ૧૫ (૧૪૩)
 કલક સરૂપી કામની, નિકલંક કબહુ ન હોય,
 જો યાકા આશક લયા, કુશલ રહ્યા નહિ કોય;
 કુશલ રહ્યા નહિ કોય, કહું ઇતિહાસ પુરાતન,
 સહસ્રરથ તન ઈંદ્ર, ચંદ્ર મૃગછાલ લહી તન;
 દાખત અદ્ધાનન્દ, કલક મસહુકી કૂંપી,
 નિશકલક કબૂ ન હોય, કામની કલક સરૂપી. ૧૬ (૧૪૪)
 જોષીત મૂરતિ જહુરકી, ગહર લહર તન ગૂઢ,
 નિજ જોખમ જાનત નહિ, માનત અમૃત મૂઢ;

માનત અમૃત મૂઠ, જનુકા ત્રિકલ જન્મારા,
 વસ હોઈ રહ્યા અબુધ, કીયા નહિ કછૂ વિચારા;
 દાખત અક્ષાનંદ, સખે તન મન ધન શોખિત,
 ગહર લહર તન ગૂઢ, જહરકી મૂરતિ જોષિત. ૧૭ (૧૪૫)
 મન સાચી કર માનિયો, કહુ યામે નહિ ફર,
 હુવા ત્રિયા વશ હાસ રસ, જમકી ફાંસિ જરૂર;
 જમકી ફાંસિ જરૂર, કહતહે શ્રુતિ સમર્તિ,
 દિનપ્રતિ ઓગુન દેત, રહત સુભ ગુનકું હરતી;
 દાખત અક્ષાનંદ, રહો નાહુ યાસે રાચી,
 જૂઠી તલ મત જાન, માનિયો કરકે સાચી. ૧૮ (૧૪૬)
 જેસે કાઠ જહાજ ચઢી, ઉદ્દધિ સહજ ઉલઘાય,
 ત્રિયા સરૂપી જહાજ ચઢી, સહજે જમ પૂર જાય,
 સહજે જમ પૂર જાય, નહી પરિશ્રમ કરેવા,
 વિષે પવનકે વેગ, જાત જમ પુર નર દેવા;
 દાખત અક્ષાનંદ, અનાદિ રીતિ એસે,
 ઉદ્દધિ સેહેજ ઉલઘાય, ઘેઠીયે નાઓમે જેસે. ૧૯ (૧૪૭)
 વિષે કીચકે વીચમે, સખ ગૂતા સંસાર,
 જાકુ સદગુરુ રાખિયા, સો ઉતર્યા ભવપાર;
 સો ઉતર્યા ભવપાર, નારી ઉર છૂટન લાગી,
 સંગત સત સુજાણુ, રહે યાસે અનુરાગી;
 દાખત અક્ષાનંદ, રામ ઉર અંતર રખિયા,
 વાકું લગી ન અંચ, વિષે તન જગકે વિષયા. ૨૦ (૧૪૮)

દુષ્ટકો અંગ.

સવૈયા.

આપકિ એળ કરે સખ ગેબહિ, દુષ્ટ સો ઓરકિ એળ બતાવે;
 જેસે નવીન અપાસ પિપીલિકા, જોવત છિદ્ર ફિરે અકુલાવે;
 ઓર તરે કહે આગા જરે પુનિ, આપ શિરે સોતો નેન ન આવે;
 અક્ષમુનિ કહે આહુંહિ જામ, વિરામ ન કામ હરામ કમાવે. ૧ (૧૪૯)
 અંતર ઘાત અનેક ભરી, મુખ બોલત હે બતિયાં અતિ પ્યારી;
 હોય લદ્દ ચરનુમેહિ લોટત, ચાહત તાહિકી પીઠ વીઝારી;

* “જૂત ન” ઇતિ પાઠાતર † “આપ” ઇતિ પાઠાતર

બાહર નીર રહે છરકંતહિ, હેઠંસે દેવત આગ પ્રભારી;
 યામેહિ ફર રતિભર નાહિન, બ્રહ્મમુનિ કહે નેન નિહારી. ૨ (૧૫૦)
 ઓરનકો સખ કાજ બિગારકે, લે કરિ આપકો કાજ સુધારે;
 હોય ન હોય કછૂ નિજકારજ, ઓરકે કાજકે મૂર ઉપારે;
 ખોવત હે નિજકો પરકો સખ, પાપમતિ ધર દોયકા બારે;
 બ્રહ્મમુનિ નહિ આશ્ચર્ય માનત, દુષ્ટસો કાજ કહા ન બિગારે. ૩ (૧૫૧)
 એકતો જ્યું નર અન વિના, શત પોષત દેહ અહાર કરાઈ,
 દુસરો સાપજ્યું રચક ખાયકે, માનસ દેહ અમૂલ ગિરાઈ;
 ત્રીસરો પાવક જ્યું સખ બારકે, આપ સહિત વિનાશહિ પાંઈ;
 બ્રહ્મમુનિ કહે યા વસુધા પર, ત્રીન પ્રકારકે દુષ્ટ કહાઈ. ૪ (૧૫૨)
 જો અહિ કાટે તો સોચ નહિ કછુ, વીધુન અગ લગાધયે પ્રીતે;
 વ્યાધ ભખે તોઉ સુંદર માનહુ, સુંદર યા તતુ આગ જલ્લીતે;
 બૂડિયે નીર જંજીર જરાધયે, જહુરહિ ખાઈ ચણાધયે ભીતે;
 બ્રહ્મમુનિ કહે નીકે સખે દુખ, દુષ્ટ પ્રસંગ ખુરો સખહીતે. ૫ (૧૫૩)

મનકો અંગ.

પાપ પ્રસંગમે અંગ બધ્યો, સતસંગકે રંગહુસે હટકેહે;
 લાલચમે લપટાય રહ્યો, વિષયા સુખકું ગહિકે ગટકેહે;
 કર્મ વિકર્મ અનેક કરે પુની, ધર્મકે રાહહુસે ચટકેહે;
 બ્રહ્મમુનિ મન ધૂત બડો, મનકે ભટકાયે સખે ભટકેહે. ૧ (૧૫૪)
 કુંદ અનેક રચે પલમે, પલમે મર જીવત બોલત વાની;
 ખંડ ફીરે નવહી પલ એકમે, યાહિતે ચીજ નહિ કછુ છાંની;
 આત રુ બાત દેખાત નહીં યહ, એસિ બલાયસે ભોર બંધાની;
 બ્રહ્મમુનિ સુપ્રકાશ કહે, મનકો વિસવાસ કરે સો અચ્ચાની. ૨ (૧૫૫)
 રોકતહે પુનિ રોક્યો રહે નહિ, કોઉ પ્રયોધ ન કાન ધરેહે;
 નીતિ અનીતિ કરે પલમે, પલમે અનહૌનિહિ હોનિ ઠરેહે;
 લોક રુ વેદ ગુરુ જન સાધુકો, શંક ન માનત નાંહિ ઠરેહે;
 બ્રહ્મમુનિ કછું યા મનકી ગતિ, કેસે કહે જ્યું કહી ન પરેહે. ૩ (૧૫૬)
 કામ જગેતે હુતાશ લગે હીર, ગોત અગોત રહે સખ વ્યાપી;
 દોષસો ભોધ જગે જખતે, તખતે હીર ધીરજ નાંહિ ન થાપી;

લોભ જગે તે મગે ધન મેરસો, પૂરન હોતન મૂઠ કઢાપિ,
 અદ્ધમુનિ કહે દીઠ પરે નહિ, યા મનસો જગમે કુન પાપી. ૪ (૧૫૭)
 દેખન જાત રહે અટકી જહાં, શખ્દ સુનેતે રહે લલચાર્ધ;
 સુંઘન જાત અઘાત ન કાહુસે, ખાવત ખાવત અંત ન આર્ધ;
 ભોગહુતે ત્રપતી નહિ પાવત, લેશ ન લાજ અકાજ ઠરાધ;
 અદ્ધમુનિ કહે ક્યો હું ન માનત, યા મનસો જગ નાહિ અન્યાર્ધ. ૫ (૧૫૮)
 ચદ્ર ઠગે અરુ ઇંદ્ર ઠગે, વિધિ ઇંશ ઠગે જેહિ જક્ત પસારો,
 જોગી ઠગે અરુ ભોગી ઠગે, બનવાસી સંન્યાસિનકો એક ધારો;
 ભોખ રુ શેખ તપેશ ઠગે, સખ પડિત જાન પ્રવિન સુચારો,
 અદ્ધમુનિ કહે હાથ ન આવત, યા મનસો કોઈ નાહિ ઠગારો. ૬ (૧૫૯)
 રક નચે ધન પાવનકે હિત, શોચત ઉદમ ઠાનિ પચે હે;
 રાવ નચે સખ ભોમીહુકે હિત, રગ વિલાસ અવાસ રચે હે,
 દેવ અદેવ પશુ નર પજગ, યાકરકે કહો કોન બચે હે;
 અદ્ધમુનિ ત્રયી લોકનકે મહિ, યા મનકે જ્યું નચાયે નચે હે. ૭ (૧૬૦)

છપથ

કેતે દિન સમજાત લયે, પુનિ રચન માને;
 રહત વિષે મહી લીન, ચોર કછૂ વે નહિ જાને;
 નેન શ્રવન શિર નાક, પાવ કર તનુ ન દેખાઈ,
 કિસ વિધિ ગહિયે તાહિ, એહિ મન બડી બલાઈ;
 નહિ સમજ પરત દેખાત નહિ, જાત આત નહિ જાનિયે;
 મહા વિકટ કામ કહે અદ્ધમુનિ, મનકો અચરજ માનિયે. ૧ (૧૬૧)
 દશહિ દિશ અતિ દોર, બ્રમત નિશભોર ઉતાલા;
 નાક શ્રવન અરુ લાજ, રખત નહિ ફિરત બિહાલા;
 સમતા શીલ સંતોષ, તાહિ મરજદા તોરે;
 માઈક સુખ દુખ મૂર, જાહિસે નિશદિન જોરે;
 કહા શિખ કરુ સમજે ન કછૂ, ઠગ બાજિનકે ઠાઠ હે;
 મહાલોલ વિષે કહે અદ્ધમુનિ, ગહ મન બારે વાટ હે. ૨ (૧૬૨)
 શ્વાન કિધું શૃગાલ કિધું, મન સ્થૂલ બિહાલા;
 ઢેઢ કિધું મન દુમ કિધું, મન શ્વપચ ચંડાલા;
 ભાંડ કિધું કફરાન કિધું, મન નીચ કુજાતી;
 ચોર કિધું વટપાર કિધું, મન અસુર અરાતી;

કહે બ્રહ્મમુનિ તહકીક ઠરી, લખે ગ્રંથ અનુભવ લહે;
 સમગ્રાય કહે લછન સખે, એક મનકે આશ્રિત રહે. ૩ (૧૬૩)
 કબહુ ભયો મન રંક, ભીખ ઘર ઘર પ્રતિ માગી,
 કબહુ ધર્યા શિર છત્ર, રસિક હોય ત્રિય અનુરાગી;
 ખીન હીન હોય કબહુ, પાય સુખ કબહુક કૂલ્યો;
 ઉચ નીચ અવતાર, પાયકે જહાં તહા ભૂલ્યો;
 નિત ચપલ ફિરત થીરતા નહિ, બ્રહ્મમુનિ કહે ભેયકે;
 ધિક તોય બ્રમતહે મૂઠ મન, હરિ પદ વિમુખ હોયકે. ૪ (૧૬૪)
 ધંદ્રિનકે સુખ ચહત, લગ્યો અતિ લાલચ થોરે;
 મરિચિકા જલમાન, મૂઠ અગ જ્યું અતિ દોરે;
 માનહુ પ્રેત પિશાચ, નિશાચર જેસોહિ ડોલે;
 ધાપત તોહિ નિદાન, ભૂખ ભૂખ મુખહિ ખોલે;
 મન બાની બધુરા પવનકો, કિસવિધિ પકર્યો ભત હે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ સુ વિચારકે, દેખિ અચલો આત હે. ૫ (૧૬૫)
 કુંન પરિ તોય ટેવ, દોરિ ધત ઉત કુ બલે;
 અમ્રત રસકું છાડ, મૂઠ વિષ ફલ ક્યું ખાવે;
 કાગદ કરિની બનાય, બાય ઉચે થલ છાંડે;
 ગજ અતિ આતુર હોય, દેખી મરહી પરિ ખાડે;
 કર લગ્ન મગ્ન ધનશ્યામપદ, મરદ ખરો હોય મડરે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ સુવિચારકે, તું મન બ્રમવો છંડરે. ૬ (૧૬૬)
 ક્યું ભટકે ભવમાંહિ, વૃથા વિષયનકે કાળ;
 હરિ ભજ તત્પર હોય, મીલ્યા સુંદર તન સાળ;
 મૃગ તૃષ્ણા સંસાર, તાહિ સુખ સુખનેઉ નાંહિ;
 કૂરે સુખકે કાજ, અમૂલક જન્મ ગમાઈ;
 દુઃખ મૂર કુબુધિ છાંડકે, સંત વચન ઉર ધારિ લે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ સમગ્રાયકે, મન ધનશ્યામ સંભારિ લે. ૭ (૧૬૭)
 બે મન નિરખે નાર, હોત મન નારિકે રૂપા;
 બે મન કરહિ ક્રોધ, પરત તખ ક્રોધકે કૃપા;
 બે મન માયા ચહત, હોત મન માયિક વેસો;
 ચામનકી એહિ રીત, જહાં જેસો તહાં તેસો;
 ઠગ શાહ ચોરકુ મીલત જખ, તો તેહિ રીતિ અનુસરે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ મનકી ગતિ, કેહિ વિધિસે બાની પરે. ૮ (૧૬૮)

સવૈયા.

રોત કબૂ હસહે કબહુ, કબહુ સુખ આલ પપાલ બકેરી;
 ખાત કબૂ ન અઘાતહે કાહુમે, દોરે કબૂ કબહુક થકેરી;
 જાત ચઢયો અસમાન કબહુ, કબહુક પાતાળમે ખાત ધકેરી,
 બ્રહ્મસુનિ કહે યા મનકી ગતિ, કેસે કહૂ કહતેહિ થકેરી. ૧ (૧૬૯)
 પંખ પરે વકરે કબહુ, કબહુ રજ ચાવલ રાંધી દેખાવે;
 દૂર ભગે કબુ આય લગે કબુ, ભૂતકે ચિહ્નકો ભાવ બતાવે,
 અંખ ઉગાય ખરો કરિ દેત, કબૂ ધર શિશ બુદો લટકાવે,
 બ્રહ્મસુનિ મન જોર બાજિગર, પ્રેત પિશાચ જ્યુંહી દરશાવે. ૨ (૧૭૦)
 શાહ બને કબહુ ચોર બને કબહુ, રાવ બને કબહુ હોઈ રકા,
 દીન બને અભિમાની બને કબહુ, સૂઘો બને કબહુ હોય બકા;
 કામી હરામી બને કબહુ, કબહુ હોઈ કોધી બજાવત ડંકા;
 બ્રહ્મસુનિ મન રૂપ એહિ વિધિ, હોત નહિ વશ જોર અટકા. ૩ (૧૭૧)
 કાન ગયંદ ચલ દલ પાન ધબકો,(?) ઉઝાંન સ્થિતી ન રહેહે,
 નીરકો ઘેર વાયુ ઉરજે રહિ, ચક્રકો ફેરસો કેસે ગહેહે,
 કોલુકો ખ્યાલ અરટકી માલહિ, ધુમત બાલ ન સૂધિ લહેહે,
 બ્રહ્મસુનિ કહે ધુમકો ધાવ, એસે મનકો જ્યું સુભાવ કહેહે. ૪ (૧૭૨)
 હરખ રુ શોક સુખ દુઃખ સપત્તિ, માનતહે અપનો ધન ધામા;
 હાનિ રુ વૃદ્ધિ શુભાશુભ માનત, માનત લાલ અજાલહિ કામા;
 ઉત્તમ મધ્યમ માનતહે નિત, ઉચ રુ નીચ વિષમ આરામા;
 બ્રહ્મસુનિ કહે માનતહે સખ, ચાહિતે જાનિ ધર્યો મન નામા. ૫ (૧૭૩)

ચાનકકો અંગ.

છપય.

જોજો કરે ઉપાય, છૂટવેકે હિત પ્રાની;
 સોસો બંધન હોત, મોક્ષ રીતિ નહિ જાની;
 ખાતહે ઝપાપાત, જાચ હીમારે ગરહી;
 કેશ લુંછ કનછેદ, અંગ બાધંબર ધરહી;
 શિર જટા ખાખ તન લાયકે, કીરત પશુવત ફૂલહે;
 કહે બ્રહ્મસુનિ હરિ પ્રગટ બીન, સખ સાધન જમ મૂલ હે. ૧ (૧૭૪)
 સહે મેઘ શિર શીત, ધામ નિજ તનમેહિ સહહી;
 સહત તૃષા અરુ ભૂખ, રુખ તલ નિશદિન રહહી;

કોઉક કાઢે રહત, કોઉ શિર ઉધે લટકે;
 પંચ અગ્નિ કોઉ તપત, કોઉ વનવનમેહિ લટકે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ હરિ પ્રગટ બીન, અત ન ભવકો આતહે;
 બીન જ્યોતિ સૂર અધોનસે, કિસવિધિ રજની બાતહે. ૨ (૧૭૫)
 કોઉ ઉવાને પાવ, કોઉ તન ડોલત નાગા;
 કોઉક કથા ધાર, ભરતહે તામહિ ધાગા;
 આસન કરી એકાંત, કોઉ વન તાપત ધૂનિ;
 ગૂલત ઉધે શીશ, કોઉ મુખ રહવત મુની;
 હરિ આન ધ્યાન સુપનેઉ નહિ, કર્મ રહે ચડીકે ધરે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ અચરજ સુન્યો, સહર લૂટયો મીટ્રી અધરે. ૩ (૧૭૬)
 કોઉક પીવત ખીર, નીર કોઉ વન ફલ ખાવે;
 કોઉ રહે ઉર્ધ્વ બાહુ, કોઉ પુનિ લુન ન પાવે;
 નહિ હરિકી પહિચાન, નહિ હરિજનસે પ્રીતિ;
 અગ વિભૂતિ લગાય, બ્રમત રોઝનકી રીતિ;
 તપ કાય પરિશ્રમ કરતહે, ખાત ન આયુષ ખોત હે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ હરિ પ્રગટ બીન, સખ મીટ્રી નીર બિલોતહે. ૪ (૧૭૭)
 ઉજવલ અંગ વિભૂત, જટા નખ દીરઘ ધારે;
 આસન અચલ બનાય, નેન પલ નાંહિ ઉધારે;
 ચહ* સિધ હમકું દેહિ, ઘેર રહે લોક લુગાર્ધ;
 ઉત્તમ લોજન પાન, હેત કોઉ લેટ ધરાધ;
 લે ચલ્યો નારી ગૃહ બોધકે, અરધ નિશા ઉઠ ભાગ હે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ અધી દુની, એસે પુરુષન લાગ હે. ૫ (૧૭૮)
 અધો વદન ઉર્ધ્વ પાવ, હોય કરિ દેહ ઝુલાવે;
 ધામ સીત સહે મેઘ, કાલ તીહુ અતિ દુખ પાવે;
 કૂકસ કૂટે મૂઠ, એક કન હાથ ન પરહી;
 ભટકત ઠોર અનેક, મૂઠ શિર કૂટત મરહી;
 કહે બ્રહ્મમુનિ હરિ પ્રગટ તણ, કોટી ઉપાસન અન્ય કરે,
 દ્રઢ ત્યાન પૂછકું પકરિઠે, કહો ઉઠધિ કેસે તરે. ૬ (૧૭૯)
 કરત કષ્ટ બહુ ભાંતિ, નાંહિ અજ્ઞાન ટચો હે;
 જોસે ઘોર અંધાર, સદનકે બીચ ભચો હે;
 ઠેલત કરી કરી જોર, બહુત વિધિ લાઠીન માયો;
 રહ્યો સઘન ભરપૂર, દૂર નહિ હોત નિકાયો;

કહે બ્રહ્મમુનિ હરિ પ્રગટ રવિ, પૂરન તેજ પ્રકાશહી;
 તખ વિકટ જોર મનકા તિમિર, નિમિષ એકમહિ નાશહી. ૭ (૧૮૦)
 આગે અયો ન હાથ, પીછે નીજ ભવન બીગારયો;
 ચલી સલૂને સગ, ત્રિયા કોઠી નીજપતિ મારયો;
 તેહિ મન કીન વિચાર, નારી એહિ શીશ કટાવે,
 તજી ગયો સો તતકાલ, રહી મુખ ખાત ન આવે;
 લે' લીન નાહિ હરિપદ લહ્યો, રહ્યો ન ઘરમે રાંડકો;
 કહે બ્રહ્મમુનિ ઘર છાડકે, ભયો જ્યું ફૂનો ભાંડકો. ૮ (૧૮૧)
 જ્યું તેલીકો બેલ, ફીરત અપને ઘરમાંહી,
 કટયો ન પથ એક કૌશ, છૂટયો તોજહા કો તાંહી;
 બનીક વીશતેતીસ,^૧ લેન હિત બનજહિ કીનો;
 ગઇ લાભકી માત, મૂલ પુનિ કોઠ ઠગ લીનો,
 જ્યું હોન છબે ચોબે ગયે, દુબે ભયે દો ખોય કે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ હરિ પ્રગટ બીન, રહે ભેખ સખ રોયકે. ૯ (૧૮૨)
 કોઠક ચાહત પુત્ર, કોઠ પુનિ ચાહત નારી;
 કોઠક ચાહત રાજ્ય, કોઠ અતિ હુન્નર ભારી;
 કોઠ રસાયન ચાહ, કોઠ સુર લોક નિવાસા,
 રોગ ગયો કોઠ ચહત, કોઠ અતિ જીવન આસા;
 કોઠ જંત્ર મત્ર ચાહત રહત, રિદ્ધિ સિદ્ધિ આશ્રય અહ્યો;
 કહે બ્રહ્મમુનિ હરિપ્રગટ બીન, સખજગ ભ્રમવશ હો રહ્યો. ૧૦ (૧૮૩)
 કાહિ બનાવત લેષ, કાહિકું ઇત ઉત ડોલે;
 કાહિ કરત તન કષ્ટ, કાહિકું મુખ નહી બોલે;
 કયું અન્ય કરત ઉપાય, પાય શ્રમ અતિ પછતૈહે;
 કછૂ ન આવત હાથ, ક્રિયા કરી કરી મરી જૈહે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ હરિ પ્રગટ બીન, જો કરતવ્ય સો જૂલ હે;
 ધનશ્યામ ચરન ઉર બીચ ધરે, તો સુખસાગર જૂલ હે. ૧૧ (૧૮૪)

* વીશના ત્રીશ લેવાને માટે વાણીએ વેપાર કર્યાં ત્યા લાભની તો મા મરી પણ ઉભડે
 કાઈ મૂળ મુડી પણ લૂટી ગયું

વિપરીત જ્ઞાનીકો અંગ.

સવૈયા.

મુખતે એક બ્રહ્મ બનાય કહે, નીજ અંતરમાંહિ વિકાર ભરે હે;
જ્યું ઠગ ગોખર કૂપી ભરી, ઉપરી ધૃત દોઉક શેર કરે હે;
જ્યું કોઈ પ્યાજસે પાત્ર ભરા, ચીથરા કરપૂરકો ઢાંકી ધરેહ;
બ્રહ્મમુનિ કહે યા જગકે, બ્રહ્મજ્ઞાનીહુસે મન મોર ડરેહ. ૧ (૧૮૫)
દેહ રૂ ગેહ ત્રિયા સુતસે, મમતા મન માયીકમાંહિ રહે જ્યું;
કંદુક જ્યું થીરતા ન લહે, કમકે વસ હોય કે માર સહે જ્યું;
અતર ભિજ રહ્યો જગકે રસ, બ્રહ્મહુકી મુખ ખાત કહે જ્યું;
બ્રહ્મમુનિ કહે કૌતક દેખેહું, લોભી પર્ચો કોઈ ચંદ્ર ઝહે જ્યું. ૨ (૧૮૬)
જ્ઞાન કથે મન પ્રાન બ્રમે, મૃગકે જલમે પ્રતિબિમ્બ ન ભેધ;
ખાતનમે શાહુકાર બન્યો રહે, ગાંડ ટકો પૈસો ન એકોધ;
જ્યું સુપનેમહી ખાત પંચામૃત, જાગેતે ભુખોધ રહ્યાત રસોધ;
બ્રહ્મમુનિ કહે કાયર શૂરકી, હાક વગે તખ પારખ હોઈ. ૩ (૧૮૭)
ધંદ્રિ અરુ મન પ્રાન બ્રમે, જગકે સુખમે અતિશે લપટાયો;
એકહિ બ્રહ્મ કહે હમ જાનત, તાહિતે પુન્ય વિધિ છટકાયો;
બ્રહ્મ લહ્યો નહિ કર્મ દીયે તજિ, દોઉતે બ્રહ્મ ભયો અથ ભાયો;
બ્રહ્મમુનિ તેહિ ત્યાગીયે નોય જ્યું, એસેહિ ગ્રંથમે વ્યાસ સુનાયો. ૪ (૧૮૮)
જ્ઞાનિસી ખાત કહે મુખસે, જગકી અભિલાષ નરંચ નિવારે;
જ્યું કોઈ ભૂષણ હેમ મઢે પુનિ, માંહિ ભરે ભરપૂર ભંગારે;
જ્યું મન આવત ત્યું નિત ખેલત, જ્ઞાન લીયો સુનિ ગ્રંથ વિચારે;
બ્રહ્મમુનિ કહે નેમ નહી કછુ, ભે મીલહિ તીનકુંહિ બ્રહ્મ. ૫ (૧૮૯)
હંસ અરુ બક રવેત દોઉ સમ, ભક્તહુતે ભિન્નતા ન રહ્યો;
શ્યામ દોઉ સમ કોયલ કાગસો, અંબકે રતાહુતે ન રહ્યો;
ફાટક સીધો શિલા સમ દેખિત, નીરહુતે પથ્થર ન રહ્યો;
બ્રહ્મમુનિ કહે એહિ પંતર, જ્ઞાનિ રહે સુખ આહરમ. ૬ (૧૯૦)
કુંડલિયા.

લીતર ભરી અસંતતા, બાહર જેસે સંત;
કહત તેહિ દૃષ્ટાંત કરી, સમજ લેહું બુદ્ધિવંત;
સમજ લેહું બુદ્ધિવંત, દેખી અંતરકો આસે;
હોત વિષેકો ભોજ, તખે તેહિ રૂપ પ્રકાસે;

* કાગડો ને કોયલ બે બાજી છે પણ આબાની ઋતુ આવેથી તેનો બેઠ સમભળી બધ છે.
૪૭

- દાખત બ્રહ્માનંદ, નમે જેહિ ચોર રૂ ચીતર;
ખાહર જેસે સત, કુટિલતા ભરીહિ ભીતર. ૧ (૧૬૧)
- બગલા ખોલત રોષ કર, મચ્છી છડહુ ભીર;
સંધ્યા વંદન કરત હું, દૂર ખડી રહો તીર;
દૂર ખડી રહો તીર, અલોકિક રીત હમારી;
મત પારો તન છાંય, હમહિ નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારી;
દાખત બ્રહ્માનંદ, કબુક મીચત દ્રગ ખોલત;
મચ્છી છડહુ ભીર, રોષ કરી બગલા ખોલત. ૨ (૧૬૨)
- એક પગ ઠાડે રહતહે, મત કોઉ જીવ દુખાત;
કોઉ બખતપર કરતહે, જ્ઞાન ધ્યાનકી ખાત;
જ્ઞાન ધ્યાનકી ખાત, કાહુકુ કબહુક કહેવે;
કોઉ સતી ભાવિક રખે, તો દો દિન રહેવે;
દાખત બ્રહ્માનંદ, કહત નિજ મહાતમ ગાહે,
મત કોઉ જીવ દુખાત, રહતહે એક પગ ઠાહે. ૩ (૧૬૩)
- ભોરી મચ્છી જાયકે, ઘરઘર કહ્યો સુનાય;
અપને પનઘટ સિદ્ધ કોઉ, બેઠો ધ્યાન લગાય;
બેઠો ધ્યાન લગાય, ચલો પૂજનકુ જૈયે,
મહાપુરુષકે ચરણ, પરસ કર અતિ સુખ પૈયે;
દાખત બ્રહ્માનંદ, નહી પતર અરૂ જોલી;
ઘર ઘર કહ્યો સુનાય, જાયકે મચ્છી ભોલી. ૪ (૧૬૪)
- મચ્છી મહાતમ જાનકે, ગઈ નીકટ દશ ખાર;
પગ કર પકડી પંચકુ, ચચ ગ્રહી દોય ચાર;
ચચ ગ્રહી દોય ચાર, સિદ્ધ ભયે લોક છલનકું;
અપુરી કરત બકોર, ધ્યાન તજ લગ્યો ગલનકું;
દાખત બ્રહ્માનંદ, ગ્રહી લખી અચ્છી અચ્છી;
ગઈ નીકટ દશ ખાર, જાન કર મહાતમ મચ્છી. ૫ (૧૬૫)
- એસે સાધુ જગતમે, ફીરતહિ ભેખ બનાય;
ઉદર ભરનકે કારને, લોકનકું ભરમાય;
લોકનકું ભરમાય, નહી જાનત હરિ લેશા;
પરધન પરત્રીય કાજ, કરત રહે જપ હમેશા;
દાખત બ્રહ્માનંદ, ધ્યાન ધરહે બગ જેસે;
ફીરત હે ભેખ બનાય, જગતમે સાધુ એસે. ૬ (૧૬૬)

વચન વિવેકકો અંગ.

સવૈયા.

જ્યું ગજ રાજ બધે તહાં જૂલત, તાહિકી જોર મહિષકુ ઠાની;
જ્યું બગરાજ ઉઝ્યો પર બાંધકે, તા સંગ જન મખી હુલસાની;
જ્યું ઘૂત સાકર ખાત નિરતર, તાહિકું રાખરી આન દેખાની;
બ્રહ્મમુનિ કહે તેસિહિ ભાંતિજ્યું, રાનીકે આગે અજાનીકી બાની. ૧ (૧૯૭)
બાની બની એક રૂપવતી અતિ, અખર ભૂષણ ખૂબ બનાઈ;
બાની બની એક ભૂષનહીનહિ, જીરન અખરસે કરી છાઈ;
મૃતક તુલ્ય બની એક બાનીહિ, સુંદર અગ શૃંગાર દેખાઈ;
બ્રહ્મમુનિ કહે યા જગ ભીતર, તીન પ્રકારકી બાની કહાઈ. ૨ (૧૯૮)
શ્રીહરિકી મુખ બાની અનુપમ, અખર ભૂષન કંઠમનીહિ;
સંતકી બાની સો સાદેહિ અખર, આદરસે બુદ્ધિવત સુનીહિ;
મૃતક બાનીસો સંત સુને નહી, આમ કથા જેહિ માંહિ ઘનીહિ;
ઉત્તમ મધ્ય કનિષ્ઠ બ્રહ્માનંદ, બાની સો તીન પ્રકાર બનીહિ. ૩ (૧૯૯)
બાહી સુને મીટહી ભવ રોગહિ, અંતરકે અઘઘોઘ વિનાસે;
કામ રુ કોધસે બોધ હટે પુનિ, મોહનમે મન રોધકે વાસે;
શીતલતા સમતા ઉર વ્યાપત, બાહી સુને સખ સત હુલાસે;
બ્રહ્મમુનિ કહે જાની સખે મુખ, બાની એસી મુખ સંત પ્રકાસે. ૪ (૨૦૦)

કુંડલિયા.

પ્રથમ વિચારી બોલિયે, મુખ તે સુંદર બેન;
સખહિકું મુખ ઉપજે, રાજી રાજીવનેન;
રાજી રાજીવનેન, રહે મુખ અપને અંતર;
સુનત મિટે સંતાપ, અહોનિશ પાપ નિરંતર;
દાખત બ્રહ્માનંદ, સંત સખકે હિતકારી;
મુખતે સુંદર બેન, બોલીયે પ્રથમ વિચારી. ૧ (૨૦૧)
બાની હરિબીન વદતહે, સો નર પશુ સમાન;
જ્યું કોઈ ચાવત કોહિલા, તજકે બીરી પાન;
તજકે બીરી પાન, કરત અપનો મુખ કારો;
વચનહુકો ફલ એહ, ગાધયે નંદુલારો;
દાખત બ્રહ્માનંદ, હોત સખ દુખકી હાની;
સો નર પશુ સમાન, વદત બે હરિબીન બાની. ૨ (૨૦૨)

- એસી બાની બોલિયે, બમેહિ કછૂક વિવેક;
 બીન વિવેકકો બોલવો, સો મનું બોલત લેક;
 સો મનું બોલત લેક, અરથબીન બેન ઉચારે;
 પ્રભુકો નાહિ પ્રસંગ, વદન અરુ કરન બીગારે;
 દાખત બ્રહ્માનંદ, ભક્તકું લાગત ભયસી;
 બમેહિ કછુક વિવેક, બોલીયે બાની અયસી. ૩ (૨૦૩)
- મધુરી બાની બોલિયે, પીક ચાતકકી રીત,
 અપનો ઉર શીતલ રહે, વધત સુનત અતિ પ્રીત,
 વધત સુનત અતિ પ્રીત, પ્રભુકું લે કરી બોલે,
 જ્યું બહુ મૂલી નગ, ગ્રાહક બીન કબુ ન બોલે,
 દાખત બ્રહ્માનંદ, પ્રગટ સમજત સખ પધૂરિ,
 પીક ચાતકકી રીત, બોલિયે બાની મધૂરિ. ૪ (૨૦૪)
- કરવાં બેન ન કાઢિયે, જેસે વાયસ ધૂર,
 સુનત પથર લે હાથમે, સખ કૌ તાડત દૂર,
 સખ કૌ તાડત દૂર, યથા બકવાદ ન કરનો;
 બા મેહી નહિ હરિ કથા, વચન સો કાન ન ધરનો,
 દાખત બ્રહ્માનંદ, ફેર ચોરાસી ફરવા,
 જેસે વાયસ ધૂર, કાઢિયે બેન ન કરવા ૫ (૨૦૫)
- હરિકી બાની છદબીન, આમ કથા પદ શુદ્ધ;
 અમૃત રૂપે અંનમે, વિષ જુત સાકર દૂધ,
 વિષ જુત સાકર દૂધ, ખાત સંગ પ્રાન ગમાવે,
 અમૃત એહિ શુન અધિક, લખત સો મરન ન પાવે,
 દાખત બ્રહ્માનંદ, પ્રીત જેહિ મિત્ર અરિકી;
 આમ કથા પદ શુદ્ધ, છંદ બીન બાની હરિકી. ૬ (૨૦૬)
- અરથ વિનાકો બોલવો, જ્યું ભેરિકો નાદ,
 સમજ પરે નહિ આપકું, નહિ ચોરનકું સ્વાદ;
 નહિ ચોરનકું સ્વાદ, પથરસો આન પછારે;
 નહિ બમે હરિ નામ, નહી જગ પ્રસંગ વિચારે;
 દાખત બ્રહ્માનંદ, તોલ નહિ બોલ તિનાકો;
 જ્યું ભેરિકો નાદ, બોલવો સમજવિનાકો. ૭ (૨૦૭)
- મીઠી બાની ખલ કહે, અંતરમ્ અતિ ઘાત;
 મિત્ર કહત કરવે વચન, રોગ મીઠાયો ચ્હાત;

રોગે મીટાયો ચ્હાત, જાન અપનો હિતકારી;
સત મિત્ર સુખ ચહત, લીજિયે વચન વિચારી;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, કહતહો અપની દીઠી;
અંતરમે અતિ ઘાત, કહત ખલ બાની મીઠી. ૮ (૨૦૮)

છપય.

ભિન ભિન બહુત પ્રકાર, કહતહો જગમેહિ બાની;
આવત અપને અરથ, સોઇ લીજે પહિયાની;
જેસે કરત મરાલ, નીર અરુ ખીર નિવેરો;
દધી મથ ધૃતકું લેત, ત્યાગિયે* સર્વ અનેરો;
હરિ નામ વિના બાની સમે, જાન અસાર બહાઈયે;
કહે બ્રહ્મમુનિ અંકિત કૃષ્ણ, પુનિ પુનિ કંઠ લગાઈયે. ૧ (૨૦૯)

વચન કરત મેલાપ, વચન તે દૂર બેઠાવે;
વચન કરત નિરવૈર, વચનતે વૈર બેઠાવે;
વચન કરત ઉર દાહ, વચન શીતલતા આને;
વચને દ્રેષી બનત, મિત્ર વચન કરી માને;
સુની વચન પ્રબલ અતિ સતકે, જીવ બ્રહ્મ સમતા લેહે;
બ્રહ્મમુનિ મર્મ યહ વચનમે, શ્રુતિ પુરાન સ્મૃતિ કહે. ૨ (૨૧૦)

એક વચન કરી જીવ, ભૂત ભૈરવ આરાધે;
એક વચન કરી મનુષ, જગ મંત્રનકું સાધે;
એક વચન સુની જવન, બાંગ દેવત નિશભોરી;
એક વચન સુની હોત, અતિ નાસ્તિક અઘોરી;
બડ ભાગ વચન સુની સંતકે, કર લીનો નીજ કાજકું;
બ્રહ્મમુનિ વચન સુની સેવહિ, શ્વેતદ્રીપ અધિરાજકું. ૩ (૨૧૧)

શ્રી ઉપાસનાક્રો અંગ.

સવૈયા.

કોઉકે ભૂત ભવાની ઉપાસત, કોઉકે પ્રેત પિશાચ અધ્યાસી;
કોઉકે ચંદ સુરિંદ ઉપાસત, કોઉકે ક્ષિનિંદુસેં મનવાસી;
કોઉકે શંકર દેવ દિનંકર, અંતર ધ્યાસત સ્વાસઉસ્વાસી;
એકહિ ટેક લીયે નિશવાસર, બ્રહ્મમુનિ ઉર કૃષ્ણ ઉપાસી. ૧ (૨૧૨)

કૃષ્ણહુકો ઉર ધ્યાન નિરતર, બાહરહી મુખ કૃષ્ણ કહેહે;
 કૃષ્ણ કૃપાલ સદા સર્વોપરિ, વેદ પુરાનકી સાખ લયેહે;
 કૃષ્ણહુતે સખ તાપ ગયે ઉર, કૃષ્ણહુતે નિષ્પાપ ભયેહે;
 કૃષ્ણહુકે હમ દાસ નિરતર, બ્રહ્મમુનિ ઉર કૃષ્ણ રહેહે. ૨ (૨૧૩)
 રાજનકે મહારાજ વિરાજત, દેવનકે પુનિ દેવ હે ઓઈ;
 ઇશનકે મહા ઇશ અખડિત, યા સમ ઇશ નહી જગ કોઈ;
 ધીરકે ધીર અધીર દયા વસ, મીરકે મીર અમીર હે જોઈ;
 પ્રાનકો પ્રાન પ્રમાન પુરાતન, બ્રહ્મમુનિ ઉર ઇષ્ટ હે સોઈ. ૩ (૨૧૪)
 દેવી રુ દેવસે નાહિ ખુશી દલ, નાહિ ઉપાસન સૂર શશીકે;
 શેષ મહેશ વિરચિ ગણેશ હિ, ઓર કછુ સખ લાગત ફીકે;
 માયિક લોક રુ લોકનપાલહુ, કાલહુ નાશ કરે સખહીકે;
 જાહીકુ મુક્ત અનત ઉપાસત, કૃષ્ણ સો જીવન બ્રહ્મમુનિકો. ૪ (૨૧૫)
 યા ભવમેં બ્રમતે ચહુ ખાનમે, જાન દયા મનુષા તન દીના;
 ગર્ભહુમે સુધ ભૂલ ગયે નહિ, જાહર ઝાલતે રાખકે લીના;
 આજહુ સાજ સવાર નિરતર, દેત અહાર અનુગ્રહ કીના;
 બ્રહ્મમુનિ કહે સો હરિ છાંડકે, અન્ય ઉપાસત હે મતિહીના. ૫ (૨૧૬)
 ભોમ રુ આપ હુતાસ રુ મારુત, ઓમ અહું મહુત્તવસે ન્યારા;
 પાર પ્રધાન પુરુષહુતે પ્રકૃતિ, અજ આદિ પુરુષકે પારા;
 અક્ષરધામકે શ્યામ અખડિત, પ્રાનપતિ પુરુષોત્તમ ખ્યારા;
 એકહિ કૃષ્ણ અનૂપ અલોકિક, બ્રહ્મમુનિ કહે ઇષ્ટ હમારા. ૬ (૨૧૭)

પતિવ્રતાકો અંગ.

કુંડલિયા.

હરિકું તજી અન્યકું ભજે, તીનકો કહું ન ઠોર;
 જયું પતિવ્રત કોઈ કામળી, દેખત કાહુ ઓર,
 દેખત કાહુ ઓર, આપનો ધર્મ ગમાવે;
 જાત લોકમેહિ લાજ, પિયા મનસેં વિસરાવે;
 દાખત બ્રહ્માનંદ, ધીક તેહિ દેહ ધરિકું;
 તીનકો કહું ન ઠોર, ભજત અન્ય તજત હરિકું. ૧ (૨૧૮)
 સખહીકે શિર પર સદા, રાજત કૃષ્ણ કૃપાલ;
 તેહિ તજી ભજહી ઓરકું, હો મતિમંદ બેહાલ;

હો મતિમદ બેહાલ, કાહીરે કૃષ્ણ ન ગાવે;
 સકટ હરત સદાય, અંતકી બેરિયાં આવે,
 દાખત બ્રહ્માનંદ, નહી યાતે કછુ નીકે;
 રાજત કૃષ્ણ કૃપાલ, સદા શિરપર સખહિકે. ૨ (૨૧૯)

પૂરન કામ પ્રતાપ ધન, અતિશય પરમ ઉદાર;
 દે તનુ ચારો દેતહે, સખકો સરજનહાર;
 સખકો સરજનહાર, દુખ દારીદ્ર નિવારે;
 તેહિ તજ ભજહિ આન, હોહુ તાકે મુખકારે,
 દાખત બ્રહ્માનંદ, સદા સુંદર સુખ ધામા;
 અતિશય પરમ ઉદાર, કૃપાનિધિ પૂરન કામા. ૩ (૨૨૦)

ડરે ન દેવી દેવસે, કરે ન આન ઉપાય;
 રેન દિવસ ઉનમત રહત, કૃષ્ણ ચરન લે બાય;
 કૃષ્ણ ચરન લે બાય, કરત અમૃત રસ પાના,
 એહિ બીન સાધન ચોર, તજત લખી જહર સમાના;
 દાખત બ્રહ્માનંદ, શ્યામ ઉરમાંહિ ધરેહે;
 કરે ન આન ઉપાય, દેવસે નાહિ ડરેહે. ૪ (૨૨૧)

સવૈયા.

કયું ભટકે બીનખૂઝ યુંહી નર, દેવી રુ દેવ કહા ઠરિ દેવે;
 ભોગ રુ બ્યાગ પ્રતાહિક સાધન, યા કરકે સુખ સંપતિ લેવે;
 તીનહુ લોક રુ લોકનકે પતિ, કાલહુકે મુખ ભીતર રેવે;
 બ્રહ્મમુનિ કહે એસેહિ જાનકે, કૃષ્ણ કૃપાલકું કયું નહિ સેવે. ૧ (૨૨૨)

સાધન નીમ પતિ સુખ સંપતિ, જ્ઞાન રુ ધ્યાન પતિસેં મતિહે;
 ભોગ રુ ભોગ પતિ તપ તીરથ, જ્ઞાન રુ પુન્ય પતિસે રતીહે,
 અષ્ટહુ સિદ્ધિ પતિ નવહિ નિધિ, લોક પ્રલોક પતિસેં ચતીહે;
 બ્રહ્મમુનિ કહે કાય ગિરા મન, સોઈ પતિવ્રત એક પતિહે. ૨ (૨૨૩)

જેસેહિ મીન કરી જલસેં રતિ, તાહિ વિભોગ ન જીવત જેહી;
 ચાતક સ્વાંતસે પ્રીત કરી, મરીજત તોઉ યલ ચોર ન લેહી;
 ચંદકે સાથ ચકોરકી પ્રીત જયું, સો તજકે દગ ચોર ન દેહી,
 બ્રહ્મમુનિ કહે ચોર વિહાયકે, તું પ્રિય કં જીએ કૃષ્ણ સનેહી ૩ (૨૨૪)

શ્રીવિરહનીકો અંગ.

સવૈયા-સિંહાવલોકી.

બરહા તન તાવતહે સજની, અબ તો સુખ અંતરમે ન રહા;
 ન રહા સુખ વાસ ઉદાસ શ્રીરુ, અરુ પ્રેમકો પાસ ગલે પરહા;
 પરહા ઘર આવનકી જ્યું કહી, સુખહુ ન લહી તીનકો ડરહા;
 ડરહા જબતું નહિ દેખ પરે, તબતું કછુ વક લયે ગરહા;
 ગરહા ડર નેક નહિ ઉનકો, કહે બ્રહ્મ મુનિ ઉમગ્યો બરહા. ૧ (૨૨૫)
 કુબરી સગ જાય વિલખ રહે, હમ તો દુઃખ ગૂર ભઈ દુબરી;
 દુબરી ઈનકી અબ ખાત સખી, ઇન ખાતનતે કરી કે તું બરી;
 તુંબરી જ્યુંહિ ખાર કછૂ ન તબ્યો, ઉન સગ કરિ લગની ખુબરી,
 ખુબરી તન દાસી વિલાસી લયે, કહે બ્રહ્મમુનિ વિલંબે કુબરી. ૨ (૨૨૬)
 ઠગની ચેહિ નાર મીલી પીયકુ, હમરે ઉર જાર ગયે અગની,
 અગની હમકુ સુગની કુબળ, લગી વાહીકે સંગ અતિ લગની
 લગની સુખ સેજ કરે જબરે, ભઈ સાચી કૃતાંતહુકી લગની;
 લગની મોય આસ વિલાસહુકી, કહે બ્રહ્મમુનિ અબ તો ઠગની. ૩ (૨૨૭)
 દુઃખમે દુઃખ એહિ વિદેહ પિયા, ભર આત હિયા પિયરી સુખમે;
 સુખમે મહ તાપ વીલાપ કરુ, પીય આપ તો જાય રહે સુખમે,
 સુખમે એહિ પીર સુધીર છતી, નહિ સુજ ગતિ ન પતિ રુખમે;
 રુખમે રહનો સો ભલો બ્રહ્માનંદ, જન બરો દહનો દુખમે. ૪ (૨૨૮)
 જરીહું દિન રેન ન ચેન હિયા, પરદેશ પિયા અબ કા કરીહું;
 કરીહું તન જારકે ખાખ સખી, એહિ પીરસે ધીર કેસે ધરીહું;
 ધરીહું શર જોગન ભેખ અબે, ભગવા કરોકે જગમે ફરીહું;
 ફરીહું કબ દેખીહું નેનનસં, કહે બ્રહ્મમુનિ મહમે જરીહું. ૫ (૨૨૯)
 પિયસં એહિ ઉદ્ધવ જાય કહો, સહી જાત ન પીર બ્રહ્મ હિયસં;
 હિયસે વિન ભેટ ન મેટ વ્યથા, સખ જાનસે કાહ કથા જિયસે;
 જિયસે અબ જાનકી ઘાત બની, કહા ખાત ઘની સુખસે કિયસે;
 કિયસે નહિ બેર બને બ્રહ્મા-નંદ ટેર સુનાય કહો પિયસે. ૬ (૨૩૦)
 મનકી સખ જાનન હાર તુમે, તન ભેટત પીર મીટે તનકી;
 તનકી એહિ રીત જો પ્રીત કરે, જેહિ ચાતક ચિત વૃષા ઘનકી;
 ઘનકી વિધિ ડંસ લગ્યો ઉરમે, સહિ જાત વ્યથા ન પ્રતિહનકી;
 દનકીનિશકી બ્રહ્માનંદકે, તુમ પાસ લગી વૃત્તિ મો મનકી. ૭ (૨૩૧)

પિયરા નહિ જનત પીર સખી, મોય ધીર ધરા તનહિ હિયરા;
 હિયરા ખીન ભેટ ભયે અખનો, વિધિ કુન કટે દુઃખકે દિયરા;
 દિયરા દીલ દ્યોત નહિં તખલું, જખલું નહિ તાપ મીટે જિયરા;
 જિયરા બ્રહ્માનંદ ચાહુ જગી, રટ એક લગી પિયરા પિયરા. ૮ (૨૩૨)
 કહિયે કીનસે દીલ ખાત એહી, અખ શ્યામ વિભેગ વ્યથા સહિયે;
 સહિયે જીત પ્રેમ પ્રસેવિત શ્યામ, તિરામ કેસે દીલમે લહિયે,
 લહિયે વિધિ અંકનકી ગતિયાં, છતીયાં મહુ તાપનસે દહિયે,
 દહિયે બ્રહ્માનંદ દોષ કીસે, સખ ઘાતન પ્રીતમકી કહિયે. ૯ (૨૩૩)
 ઉરકી વિપરીત ભઈ ગતિયાં, જખતે સુની ટેર ખંસી સુરકી;
 સુરકી નરકી ચિત્ત ચાહુ ટરી, ઉનસે જીં લગી જન આતુરકી;
 તુરકી તેહિ ભેટત તિમ ઉઠે, કછૂવે ચિત્ત ડાર દેઈ ભુરકી;
 ભુરકી નિશકી સુધ ભૂલ ગઈ, પિય જન બ્રહ્માનંદકે ઉરકી. ૧૦ (૨૩૪)
 ઘટમે ઘન ડસ લગ્યો સજની, નહિ નદકિશોર પિયા ખટમે;
 ખટમે ભર માસ ઉદાસ રહું, લગી સાસ ઉસાસ વાહી રટમે;
 રટમે ગતિ ચાતકકી જીં ભઈ, નહિ શીતલ શ્યામ ભુજ તટમે;
 તટમે ખટમે મગ દુંદતહું, બ્રહ્માનંદ ખીન ભઈ ઘટમ. ૧૧ (૨૩૫)
 સજની નહિ શ્યામ સુખન પિયા, ભર આતહિયા અતિસે દજની;
 દજની કહા લેખ લખ્યો ઉલટો, રહું આતુર શોક કિના રજની;
 રજની મોય અંધિ સરોજહુકી, કેહિ ભાંતિ રખું તન આ લજની;
 લજની મોય મેલ અકેલ ગયો, બ્રહ્માનંદ પીર ભઈ સજની. ૧૨ (૨૩૬)
 કોનસે કહુ ઘાતકી ખાત સખી, દહિ દેહિપે લેપ ગયો લુનસે;
 લુનસે ભર અંક ન શંક વસે, કરી પ્રીત વિલંબ રહે ઉનસે;
 ઉનસે નહીં ભાલમે લાભ આલી, વનમાલી ગયે કહા ઓગુનસે;
 ગુનસે પુનસે ઘન ભેટ તનુ, બ્રહ્માનંદ ખાત કહે કુનસે. ૧૩ (૨૩૭)

છપય.

હમરે ચાકો ધ્યાન, નિરંતર વિસરત નાંહી;
 વે પરવશ હો રહે, કાહુકે મંદિર માંહી;
 આવનકી કહી દેત, અજહુ મનમોહન નાથે;
 કુંન જાનું કુંન ઠોર, નાથ કીતહુ વિલંબાથે;
 નહી આત સદેશો મીલત નહિ, કયું કરી તાહિ પતીજીયે;
 કહે બ્રહ્મનિ હરી કઠિન ભયે, કહો કેસી વિધિ કીજીયે. ૧ (૨૩૮)

હમકું કહુવે ઓર, ઓરકુ ઓર બતાવે;
 નહિ વાકો કછુ ઠોર, કાહુકું પાર ન આવે;
 કોઉસે ફીરત ઉદાસ, કોઉસે કરત વિલાસ;
 કોઉસે રહુવે દૂર, કાહુસે નીકટ નિવાસ;
 દિનરેન રાહકુ દેખકે, હમ બેઠે અબ હારકે;
 કહે અક્ષમુનિ નહિ પરત કલ, જીવત ચરિત્ર સંભારકે. ૨ (૨૩૯)
 વેતો ભયે કઠોર, વજસમ કીની છાતી;
 મોહન મેરી ઓર, પ્રેમ કરી લખી ન પાતી;
 મોકું નચુની જાન, પ્રાનજીવન વિસરાધ;
 સુંદર ચતુર સુંજાન, કહાન કુખજા મન ભાધ;
 હમ દરદવંત બરહી બને, વે નવઘન કબ આવહિ;
 કહે અક્ષમુનિ હમકું કૃષ્ણ, કબ દે દર્શ જીવાવહિ. ૩ (૨૪૦)
 મે તો આતુર ભધ, પિયા બીન રહ્યો ન જાવે;
 મંદિર ખાવા ધાય, વિરહ અગની તન તાવે;
 ચંદા ચંદન ખોર, ભોરનિશિ મોકુ જારે;
 દરદ દિવાની ફીર, કષ્ટ ચહ કુંન નિવારે;
 ધાવરી સખી ચહ કાન ધર, મોહન આન મિલાવરી;
 કહે અક્ષમુનિ વ્યાકુલ ભધ, જાય પરગી ખાવરી. ૪ (૨૪૧)
 વ્યાકુલ ભધ પ્રહ પીર, ધીર કેહિ ભાતિ ધર હું;
 નહિ આયે બલવીર, હોય દિલગીર કર હું;
 અબ તો ભયી ઉદાસ, આશ જીવનકી ટારી;
 વે તો કરત વિલાસ, પાસ કુખજા મમ ખારી;
 કહે અક્ષમુનિ પ્રહકી વ્યથા, અંતર અતિ અધિકાધ હે;
 ગધ અવધિ વીત નાયે કૃષ્ણ, અબ અવધિ તન આધ હે. ૫ (૨૪૨)

શ્રીસૂરમાકો અંગ.

કુંડલિયા.

જુઝાઉ બાજા ઝડે, પડે નગારે ઠોર;
 ખેતર રથ ધીરા ખડે, કડે ચડે દૌ કોર;
 કડે ચડે દૌ કોર, મરદ વકા મછરાલા;
 આમા સામા આય, ભડે રાવત ભાલાલા;

- દાખત બ્રહ્માનન્દ, છૂટે કાયર પગ ઠાઉ;
પડે નગારે ઠોર, ઝડે બાબ જુઝાઉ. ૧ (૨૪૩)
- ધૂરે નગારા જંગકા, ચડે વહન તબ રગ;
અરિ દલમે તૂટી પરે, જેસે દીપ પતગ;
જેસે દીપ પતગ, અંગકી આશા પાખે;
માર માર મુખ કહે, મ્યાન તરવાર ન રાખે;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, જીત કરી શ્યામ જુહારા;
ચડત વહન તબ રગ, જંગકા ધૂરે નગારા. ૨ (૨૪૪)
- સિંધુ વાળે રણ સમે, બોલન લગે ધાવ;
શૂરા મુખ પાની ચડે, કાયર કપે પાવ;
કાયર કપે પાવ, ઉડે બાલા અણિયાલા;
ખુંદન માચે ખૂબ, હોય ધડ શિશ નિરાલા;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, શૂર જગ સંત બીરાજે;
બોલન લગે ધાવ, સમે રણ સિંધુ વાળે. ૩ (૨૪૫)
- લીના ખાંડા હાથમે, શિર કીના કુરબાન;
સો જગ સાચા શૂરમાં, વૈરી કરત બખાન;
વૈરી કરત બખાન, મારી ધમસાન મચાવે,
અરપે શિશ અચૂક, ટૂંક ટૂંક હોય બવે;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, સત કૌં ધીર પ્રવીના;
કીના શિર કુરબાન, હાથમે ખાંડા લીના. ૪ (૨૪૬)
- સિંધુ સરનાઈ બજે, રન બાજત રનતૂર;
પીછા પગ કણુ ના ધરે, સો નર સાચા શૂર;
સો નર સાચા શૂર, ધૂર સમ દેહુ વિચારે;
ધરક ન અંતર ધરે, મરે અરુ અનિકુ મારે;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, લેત જન ધીર લરાઈ;
રન બાજત રનતૂર, બજત સિંધુ સરનાઈ. ૫ (૨૪૭)
- ઝલકત તીખી અરછિયાં, ધોલીસી ખગ ધાર;
શૂર દેખી સનમુખ ચલે, કાયર ભાગત હાર;
કાયર ભાગત હાર, બજત તરવાર ઝડાકા;
ધાવ બજત ધમસાન, તૂપકા હોત તડાકા;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, પ્રબલ શૂર મુખ પલકત;
ધોલીસી ખગ ધાર, અરછિયાં તીખી ઝલકત. ૬ (૨૪૮)

- અપને અપને સદનમે, સખહી શૂર કહાત;
 શસ્ત્ર ખાંધી કૂલે ફીરે, સુંદર ખાત બનાત;
 સુંદર ખાત બનાત, આત જખ બુધકી ખેરી;
 ખગ ધારનકી નાર, ઉઠત રત ધાર ઘનેરી;
 દાખત બ્રહ્માનંદ, લગત તખ થરથર કંપને;
 સખહી શૂર કહાત, સદનમે અપને અપને. ૭ (૨૪૬)
- લૂન ધનીકો ખાયકે, હક પર રહે હજૂર;
 મન નહિ શંકા મરનકી, સો નર વંકા શૂર;
 સો નર વંકા શૂર, દેખી વેરી લય પાવે;
 જગમે જશકું લેત, આપ મરી શ્યામ રીઝાવે;
 દાખત બ્રહ્માનંદ, નાથ મન ભાવત નીકો,
 હકપર રહત હજૂર, ખાયકે લૂન ધનીકો. ૮ (૨૫૦)
- કરમે શિર લીને ફીરે, પીછા ધરે ન પાવ;
 હાક વાગે પ્રકૃતીત હોય, અંતર લરન ઉછાવ,
 અંતર લરન ઉછાવ, મરે નીજ અરિકુ મારે;
 પિઠમે રખે ન પ્રીત, જીત કરી શ્યામ જીહારે;
 દાખત બ્રહ્માનંદ, બોલત ન ડોલત ખરમે;
 પીછા ધરે ન પાવ, ફીરે લીને શિર કરમે. ૯ (૨૫૧)
- ઘર અંગન ઢીલા ફીરે, હક ખાગે હુશિયાર;
 જાય પરે અરિ સેનમે, મતવાલા જૂઝાર;
 મતવાલા જૂઝાર, વિકટ તરવાર ખખવે;
 કરે શિશ કુરખાન, મામલા ખૂબ મચાવે;
 દાખત બ્રહ્માનંદ, અચલ પગ ઠલહુ અલગન;
 હક વાગે હુસિયાર, ફીરત ઢીલા ઘર અગન. ૧૦ (૨૫૨)
- મેડી મંદિર માલીયાં, પુત્ર ત્રિયા પરિવાર;
 સાજખાજ સુખ સાહિબી, તુછ જાનત બુધ વાર;
 તુછ જાનત બુધ વાર, મરન મનમે અતિ ભાવે;
 જીવત આસા નાંહિ, સુજસકું સો નર પાવે;
 દાખત બ્રહ્માનંદ, ખરો રહે ખરગ ઝંઝેડી,
 પુત્ર ત્રિયા પરિવાર, માલીયા મંદિર મેડી. ૧૧ (૨૫૩)
- મુંડ દડાદડ પરતહે, ચલત રુધિર તેહિ કામ;
 ખગ ધારકા ખેલના, નહિ હાંસીકા કામ;

- નહિ હાંસીકા કામ, કડી તૂટત છક ડાલા;
વીર હાક રન બજત, ઉડત ભાલા અનિયાલા;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, લગત તરવાર સડાસડ;
ચલત રુધિર તેહિ ઠામ, પરતહે મુંડ ઢડાઢડ. ૧૨ (૨૫૪)
- ભાલા મારત પરસપર, હોવત આરમ પાર;
કડી વછૂટે બગતરાં, ધર તૂટે બગ ધાર;
ધર તૂટે બગ ધાર, હોત ચઢું દિશ હુંકારા;
ચિત્ત મુખ પાની ચડત, લડત રનધીર અટારા;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, સત શૂરા મતવાલા;
હોવત આરમપાર પરસપર મારત ભાલા. ૧૩ (૨૫૫)
- આશા તનકા ત્યાગકે, ચલ્યા લરન ચિત્ત ચાહ;
એક અનેકનમે પરે, દેખન રહે ન રાહ;
દેખન રહે ન રાહ, સડાસડ દેવન લાગે;
કબૂ દેખાવત નાંહિ, પીઠ શત્રુનકે આગે;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, કૌક એસા હરિદાસા;
ચલ્યા લરન ચિત્ત ચાહ, ત્યાગકે તનકી આસા. ૧૪ (૨૫૬)
- અજબ પનાકા ધોતિયાં, હસ્તન લે હથિયાર;
ખોલત મૂછ મરોરકે, ડોલત ખીચ બજર,
ડોલત ખીચ બજર, અસખિત એસા શૂરા;
હક ખાગે ભગ બાય, બન આકનકે તૂરા;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, શૂર સોઈ શિશ વિનાકા;
હસ્તન લે હથિયાર, ધોતિયાં અજબ પનાકા. ૧૫ (૨૫૭)
- અરિકા સેન અસખહે, હોય અકેલા શૂર;
ડરી પીછા ભાગે નહીં, ચઢત ચોગુના નૂર;
ચઢત ચોગુના નૂર, મારી ધમસાન મચાવે;
ચૂકે નાંહિ ન ચોટ, લોટપોટાં હોય બાવે;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, એસા કૌ સંત હરિકા;
શૂર અકેલા હોય, અસખિત સેન અરિકા. ૧૬ (૨૫૮)
- એસા સાધુ શૂરહે, બખતર પેહર વિચાર;
ટોપ બન્યા શિર ત્યાગકા, જ્ઞાન હસ્ત તરવાર;
જ્ઞાન હસ્ત તરવાર, માન મહ મોહ હટાવે;
કરી જીવત બખશીશ, શિશ દેઈ શ્યામરીઝાવે;

- દાખત બ્રહ્માનંદ, નહી ઉર લેશ અંદેસા;
બગતર પેહેર વિચાર, શૂર હે સાધુ એસા. ૧૭ (૨૫૬)
- સખહિ શૂરતે સરસ હે, સાધુકો સંગ્રામ;
જીવતલું હિમત સહિત, લરતહે આહું જામ;
લરત હે આહું જામ, કામ અરુ ક્રોધ અરિહે;
સખકુ માર હટાય, આપકા જીત કરીહે;
દાખત બ્રહ્માનંદ, પરત નહિ ઠીલા કબહી;
સાધુકો સંગ્રામ, સરાહત શૂરા સખહી. ૧૮ (૨૬૦)
- મન મસ્તાના અશ્વહે, તાપર હોય અસવાર;
અંબર પાવ ટકાવકે, રહત સદા હુશિયાર;
રહત સદા હુશિયાર, ઢાલ ધીરજીની ધારી;
ક્ષમા ખડગ લે હાથ, પ્રેમકી પ્રબલ કટારી;
દાખત બ્રહ્માનંદ, શત્રુકુ કરત હેરાના;
તાપર હોય અસવાર, અશ્વ હે મન મસ્તાના. ૧૯ (૨૬૧)
- જીપ અટારા સંતકા, જીવતલું ઠંહરાવ;
મન શત્રુકું મારના, જાકે શિશ ન પાવ;
જાકે શિશ ન પાવ, તાહિ સંગ લેત લરાઈ,
મોહ લોભ મદ માન, જીત જગ લેત ભલાઈ;
દાખત બ્રહ્માનંદ, કરત હિમત લલકારા;
જીવત લુંઠં હરાવ, સતકા જીદ્ધ અટારા. ૨૦ (૨૬૨)
- સંત સિપાઈ શૂર હે, કાયર સખ સંસાર;
લોક લાજ કુલ રીતમે, બંધે ખાવત માર;
બંધે ખાવત માર, હાર મનતે ડર ભાગે;
તેહિ થલહરિકા દાસ, લરતશિર અંબર લાગે;
દાખત બ્રહ્માનંદ, કમર ઠસી રહત સદાઈ;
કાયર સખ સંસાર, શૂર જગ સત સિપાઈ. ૨૧ (૨૬૩)
- ક્ષત્રી ઝગરો ખૂબ કરી, જસ લીનો કરી જીત;
શત્રુ સખહિ મારીકે, સૂતો હોય નચિત;
સૂતો હોય નચિત, માન મદ મમતા મારે;
કૂઠ કપટ અહંકાર, સેન માઈક સંહારે;
દાખત બ્રહ્માનંદ, ધન્ય સખ કહત ધારત્રી;
જસ લીનો કરી જીત, ખૂબ કરી ઝગરો ક્ષત્રી. ૨૨ (૨૬૪)

ધિક એસે નામરહકું, તજ્યા વિરહ અંગ તાસ;
હીમત કીમત હરહ સખ, ભયા નરહકા દાસ;
ભયા નરહકા દાસ, લોક અપરાધ કરાઈ;
વસે જો જમપુરી વાસ, બહુરી જમ પાસ બંધાઈ;
દાખત બ્રહ્માનંદ, હોત જીવત વેહકહે;
રહ્યા વિષે આરુઠ, મૂઠ એસેકું ધિક હે. ૨૩ (૨૬૫)

નર તાકું ફિટકાર હે, ચટકો લગે ન ચિત;
હરિ ઇષ્ટકુ પરહરિ, ધરિ વિષ્ટમે પ્રીત;
ધરિ વિષ્ટમે પ્રીત, રીત વિપરીત રહાવે;
નર તનકા નહિ ધર્મ, કાગકા કર્મ કહાવે;
દાખત બ્રહ્માનંદ, લોભ વશ જોત લજકું;
ચટકી લગે ન ચિત્ત, કહત ફિટ ફિટ નર તાકું. ૨૪ (૨૬૬)

પેહેલા બગતર પેરે હરકે, લડન ચલે મકલાય;
હક બાજે પીછા હઠે, ધિક જીવત તેહિ માય;
ધિક જીવત તેહિ માય, અસત પગ ભરધર આવે;
ખૂડ મરે જલમાંહિ, કહા શઠ વદન દેખાવે;
દાખત બ્રહ્માનંદ, હિમમત અરુ કિમમત હરેલા;
લડન ચલે મકલાય, પેહરકે બગતર પેહેલા. ૨૫ (૨૬૭)

વિષે ત્યાગી સગ્રહ કરે, ઉલટા અનકુ ખાત;
નર જોનીસે નીકલ્યા, ભયા સ્વાનકી જાત,
ભયા સ્વાનકી જાત, ખાત કુણુ વાકી માને;
લંપટ કુર લખાર, હોત દિન રાત હેરાને,
દાખત બ્રહ્માનંદ, રામ અતર નહિ રખિયા,
ઉલટા અનકુ ખાત, ત્યાગ કર સગ્રહ વિષયા. ૨૬ (૨૬૮)

સતી પતીકે કારણે, ચત્રી બલન લે સાંજ;
વહ્નિ દેખી પાછી વલી, કહો કહા રહી લાજ;
કહો કહાં રહી લાજ, કાજ સખ બ્રષ્ટ કાયાકા,
રચી જું તન કે રગ સંગ તજી દીયા પીયાકા;
દાખત બ્રહ્માનંદ, રહી નહિ મોલ રતીકે;
કુત્તિ કહે સખ કોય, કુંજુ ફીરો તાહી સતી કે. ૨૭ (૨૬૯)

સતી શૂર અરુ સંતકા, તિનૂકા એક તાર;
જરે મરે સુખ પરહરે, તખ રીઝે કરતાર;

તબ રીઝે કરતાર, સખે સંસાર સંશવે;
 નહિ તો હોત ખુવાર, હાર જીત સખહી જાવે;
 દાખત અહ્માનંદ, મહા દૃઢ અચલ મતીકા;
 તિનૂકા એક તાર, સૂર અરુ સંત સતીકા. ૨૮ (૨૭૦)
 સુંદર નર તનકું ધરી, દીના હરિ વિસાર;
 ખોટ ગઈ તાકે ખરી, મરી જનેતા ભાર;
 મરી જનેતા ભાર, યુદ્ધિ દશ માસ ઉઠાયા;
 વિષયા લપટ વીકલ, ત્રિયાકા દાસ કહાયા;
 દાખત અહ્માનંદ, ધિક હે તાકે મનકું;
 દીના હરિ વિસાર, ધરી સુંદર નર તનકું. ૨૯ (૨૭૧)
 મરહો મરનાં હુઝ હે, હે જીવન બેહુઝ;
 અસત જગત તન આસ તજી, પીયો પિયાલા ઝુઝ;
 પીયો પિયાલા ઝુઝ, જીયો હોય અમર જીગો જીગ;
 ગગન મગન મસ્તાન, લગન નિરવિધન સદા લગ,
 દાખત અહ્માનંદ, જીવારા જગસે કરહો;
 હે જીવન બેહુઝ, હુઝ હે મરના મરહો. ૩૦ (૨૭૨)
 મરહો નિશ્યે મરનકા, કરી લીજો તકરાર,
 આગેકે નર ઉઠ ગયે, હે સોઈ જીવનહાર;
 હે સોઈ જીવનહાર, ખ્યાલ કરતાર બનાયા;
 ખુદા તરુન અરુ બાલ, કાલ સખ જગત પ્રસાયા;
 દાખત અહ્માનંદ, અબે એહિ પાર ઉતરહો;
 કરિ લીજો તકરાર, મરનકા નિશ્યે મરહો. ૩૧ (૨૭૩)
 મરહો સાચા હોય મહો, મસ્તક છોગાં મેલ;
 મારી હટાવો મોહકું, પ્રબલ જ્ઞાન દલ પેલ;
 પ્રબલ જ્ઞાન દલ પેલ, ખેલ હે ખરાખરીકા;
 પ્રેમ મગન રસ પીયો, જગતસે લીયો ઝરીકા;
 દાખત અહ્માનંદ, ધડામે મસ્તક ધર હો;
 માહાપદ પામો મોજ, મહો હોય સાચા મરહો. ૩૨ (૨૭૪)
 મરહો સાહેબ મીલનકો, લટકે શેખ ફરિદ;
 ગોપીચંદ અરુ ભરથાર, બુદ્ધિવંતા બાજી;
 બુદ્ધિવંતા બાજી, કીયા સોઈ અપને કરના;
 દેહ ગેહ સખ ખેહ, નેહ સખસે પરિહરના;

- દાખત બ્રહ્માનન્દ, કહ્યા જાને બેઠરહો;
લટકેસે ખફરિદ, મીલન સાહેબકુ મરહો. ૩૩ (૨૭૫)
- મરહો સખ જગ મેલસી, દેહ ગેહ સુખ સાજ;
જો નર મેલ્યા જીવતે, ઉનકા સરિયા કાજ;
ઉનકા સરિયા કાજ, રાજ અવિચલ પદ પાચે;
ચોર ગયે જમદ્રાર, માર બહુ વિધસે ખાચે;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, અખે પગ સન્મુખ ભરહો;
દેહ ગેહ સુત દાર, કલપના મનકી મરહો. ૩૪ (૨૭૬)
- મરહો સખ જગ મરતહે, અવધિ આઇ શરીર;
મૃત્યુ બીન જીવત જો મરે, વે સાચા નરવીર;
વે સાચા નરવીર, કરી જીન અદલ ફકીરી;
સુની લોક અપવાદ, દીલે નાવત દિલગીરી;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, લેત સાહેબ તવ સરહો;
અવધિ આઇ શરીર, મરતહે સખ જગ મરહો. ૩૫ (૨૭૭)
- મરહો મનકી કલપના, દેહ ગેહ સુત દાર;
સગા કુટુંબી મિત્ર સુખ, વર્ણાશ્રમ વ્યવહાર;
વર્ણાશ્રમ વ્યવહાર, વારિ મૃગતૃષ્ણાહુકા;
સ્વાસ્થ્યકે રત સોય, કોય નાહિ કાઉકા;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, અંતર આચે સખ ગરહો;
દેહ ગેહ સુત દાર, કલપના મનકી મરહો. ૩૬ (૨૭૮)
- મરહો મનુવા મસકરા, પંચવિષેમે પ્રીત;
જો વાકા કહ્યા માનિયે, તો ફીર ફીર કરે ફજીત;
ફીર ફીર કરે ફજીત, ખાણ્ય ચારુ ભરમાવે;
ભક્તિ દેવે લેલ, મેલ માયા દિશ જાવે;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, અખે એહિ સંગ પરિહરહો;
પંચવિષેમે પ્રીત, મસકરા મનુવા મરહો. ૩૭ (૨૭૯)
- મરહો યા સંસારમે, નહિ રહેના નેદાન;
સખે બદાઉ લોક હે, દો દિનકે મિજમાન;
દો દિનકે મિજમાન, આઇકે લીયા નિવાસા;
આખર ફના મુકામ, રામ ભજ તજ મન ખ્યાસા;
દાખત બ્રહ્માનન્દ, અંત હુરિ નામ ઉગરહો;
નહિ રહેના નેદાન, યાહિ સંસારમે મરહો. ૩૮ (૨૮૦)

મરદો ટાના મરનકા, સજ કર લો સમશેર;
 લ્યો શિર અપના હાથમે, ઓરન કેતની દેર;
 ઓરન કેતનિ દેર, ફેર નહિ પીછા ફરના;
 ગઢ માયાકા ઘેર, જેર કરી ખૂબ જગરના;
 દાખત બ્રહ્માનન્દ, મારી મઠ મોહક ફરદો;
 સજ કર લ્યો સમશેર, મરનકા ટાના મરદો. ૩૯ (૨૮૧)
 મરદો એસી નહિ મીલે, વારવાર નર દેહ;
 અબ યાસે લેહો કરી, નીજ પ્રીતમસે નેહ;
 નીજ પ્રીતમસે નેહ, એહિ અવસર નહિ આવે;
 અંતે દુઃખ અપાર, માર બહુ જમકી આવે;
 દાખત બ્રહ્માનન્દ, ફેર ચોરાસી ફીરદો;
 વારવાર નર દેહ, મીલે નહિ એસી મરદો. ૪૦ (૨૮૨)
 મરદો યા ગ્રહ અસત્યમે, બહુ વિધિ બીક બકોર;
 સો ઘર લેઉ અબ આપના, જહાં નહિ જમકા જોર;
 જહાં નહિ જમકા જોર, લોર અરુ સાંઝ ન દરસે;
 બાજત અનહદ તૂર, નૂર સાહેબકા બરસે,
 દાખત બ્રહ્માનન્દ, થરુ તહાં વાસ ઠહરદો;
 બહુ વિધિ બીક બકોર, મહા દુઃખ ગ્રહમે મરદો. ૪૧ (૨૮૩)
 હીમત કબહુ ન છોડિયે, જબ લગ પીંજર સ્વાસ;
 સો લાંઘન હોય સામટી, કેસરિ ભાળે ન ઘાસ;
 કેસરિ ભાળે ન ઘાસ, યું હરિ દાસ અટારા;
 પડત વિપત અતિ પંડ, વધત અતિ શુભગ વિચારા;
 દાખત બ્રહ્માનન્દ, ઘરા પર સો નર ધીમત;
 જબ લગ પીંજર સ્વાસ, છોડિયે કબૂન હીમત. ૪૨ (૨૮૪)

શ્રીસાધુકો અંગ.

છપય.

તીન તાપકી ઝાલ, પયોં પ્રાની કોઉ આવે;
 તાકું શીતલ કરંત, તુરત દીલ દાહ મીટાવે;
 કહી કહી સુંદર બેન, રેન અગ્યાન નિકાસે;
 પ્રગટ હોત પહિયાન, ગ્યાન ઉર ભાન પ્રકાસે;

વૈરાગ ત્યાગ રાજત વિમલ, ભવદુખ ઠાટત જતકો;
 કહે બ્રહ્મમુનિ યા જગતમે, સંગ અનુપમ સતકો. ૧ (૨૮૫)
 પ્રભુ પદ બાઢે પ્રીત, ચિત વિષયનતે છૂટે;
 દેશ ગેહ અરુ દેહ, નેહ સખદુસે તૂટે;
 હૃદય શુદ્ધ હોય બય, બુદ્ધિ નિરમલતા પાવે;
 બ્રમે ન કાહું ઠોર, અચલ મનકુ ઠહરાવે;
 ગુન ચરિત્ર નવલ ગોવિંદકે, સુંદર વચન સુનાવહી;
 કહે બ્રહ્મમુનિ સંગ સતકો, પુન્યવાન નર પાવહી. ૨ (૨૮૬)
 જેસે કમી લખ કીટ, અતિ અસમ્રથ નીજ અંગા;
 ઉટે જાત અસમાન, પાય કરી બ્રગી પ્રસંગા;
 કકલ નિખ કરીર, તરુ ગુન નામ બુદ્ધાધ;
 ચદનહુકે સંગ, સખે ચંદન હો બાધ;
 જલઆમ મીલે જેહિ બાહ્ણવી, દોષ કલંકનકું દહે;
 કહે બ્રહ્મ મુનિ જડ જીવસો, સત મીલે સંતતા લહે. ૩ (૨૮૭)
 શીત ઉષ્ણ તનુ સહત, રહત એકત નિવાસા;
 જીવનકે દુખ હરત, ક્રીરત જગસે બુ ઉદાસા;
 હરિ ગુન ગાત હમેશ, લેશ માયીક નહિ લાગે;
 જેહી દિશિ નિદ્રિત જગત, તેહિ દિશ તતપર બગે;
 મદમાત મોહ મછર રહિત, પ્રગટ વાત સમજત હે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ સખ જગ સુખદ, સો મતવાલા સંત હે. ૪ (૨૮૮)
 લેશ ન અંતર લોભ, ક્ષોભ કબહુ નહિ પાવે;
 હાનિ વૃદ્ધિકે બેગ, હરખ અરુ શોક ન આવે;
 જ્યા કારન જગમાંહિ, લોભકી હોવત પીરા;
 સો જાનત હે સત, અસત ક્ષણ લંગ શરીરા;
 સખ લોભ સાજ સુર રાજ સુખ, કાગ વિષ્ટ સમ જાનકે;
 કહે બ્રહ્મ મુનિ જગ પ્રીરત હે, બ્રહ્મરૂપ નીજ માનકે. ૫ (૨૮૯)
 આમ્ય ગીત નહિ સુનત, કહે નહિ આમ્ય કથાકુ;
 અહો નિશિ હરિદી યાદ, વદત નહિ વાદ વૃથાકુ;
 સજ ચદન ત્રિય સેજ, તાહિ સ્પર્શકુ ત્યાગે;
 માયીક મિથ્યા જાન, એક હરિસે અનુરાગે;
 લય લીન મગ્ન નદલાલમે, જગત સ્વમવત બાહીકે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ માર્હતસો, દરશન દુલભ તાહીકે. ૬ (૨૯૦)

આબ્રન હેમ અમૂલ, જરત હુતાસન જાને;
 મહલ કીલ્લા રગ બાગ, મૃત્યુ નીજ કરીકે માને;
 દગ પ્રિય જો જો વસ્તુ સખે, લખી કાલ ચવીના;
 તુછ જાનત તનુ આદિ, વિવેકી સત પ્રવીના;
 પકવાન સ્વાદુ રસ સરસ પ્રિય, તામે નહિ લોભાત હે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ બ્રહ્મમે રહે, સો જગ સત કહાત હે. ૭ (૨૯૧)
 અંતર તેલ પુલેલ, ધ્રાન પ્રિય વસ્તુ ન વાહે;
 જથા લાલ સંતોષ, તાહિતે તનુ નિરવાહે;
 વિષય અધિક રમનીક, પંચ ઈંદ્રિનકું ખ્યારા;
 તાકું ઇછત નાહિ, રહત યાતે ડરી ન્યારા,
 આકરષ કરત ઈંદ્રિનકો, કુપંથ જાન દેવત નહિ;
 કહે બ્રહ્મમુનિ સખ જગ સુખદ, સો જગમે સાધુ સહિ. ૮ (૨૯૨)
 હોત ન વિષયાસક્ત, રહત અનુરક્ત લજનમે;
 દુરમતિ દુખધા દૂર, શૂર સુખ સાજત જનમે;
 જીતન ઈંદ્રિય જતન, રહત તતપર દીનરાતી;
 કામ ક્રોધ મદ લોભ, આત નહિ નિકટ અરાતી;
 વૈરાગ્ય ધર્મ ભક્તિ વિમલ, ગુન બીન સમજત ગ્યાનકું;
 નિત બ્રહ્મમુનિ નિશાદિન નમત, એસે સંત સુજાનકુ. ૯ (૨૯૩)
 મન ગચદ મસ્તાન, ગ્યાન અંકુશ બલ આને;
 ભક્ત સત્ય ભગવંત, જક્ત સખ મિથ્યા જાને;
 દૃઢ ઉર હરિકો ધ્યાન, માન મચ્છર મદ મારા;
 સખ તજકે જીન કીયા, પ્રભુ પ્રાનસે ખ્યારા;
 કહી બાત પ્રગટ દેખાત હરિ, જાત કષ્ટ સખ જંતકો;
 કહે બ્રહ્મમુનિ જગ લીજિયે, શરનો એસે સંતકો. ૧૦ (૨૯૪)
 એસે સંત સુજાન, મીલે કમી કાહુ રહે હે;
 જ્યું પારસમનિ પાય, કલપના સર્વ ગહે હે;
 પરાપાર પરબ્રહ્મ, અગમ સોઈ સુગમ બતાવે;
 શીતલતા કરે શાંત, સખહી મન ભાંત મીટાવે;
 જગ ઉદ્ધિ અપાર વિકાર, જલ દેખાવન પારકે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ મન વચન કમ, સંત નાવ સંસારકે. ૧૧ (૨૯૫)
 સંત સમાગમ કરત, ટરત ભવભય તતકાલા;
 કર્મ ભર્મ સખ કટત, ધૂટત મનહુકા આલા;

જંત બહે ભવ બાહિ, તાઈ ગહિ બાંહ ઉધારે;
 પ્રલય કરે સખ પાપ, શોક સતાપ નિવારે;
 નિર્વિઘ્ન કરત દીલ હરત દુખ, ફેર પરત નહિ ફેદમેં;
 કહે બ્રહ્મમુનિ તેહિ સંગતે, હોત પ્રીત ગોવિંદમે. ૧૨ (૨૮૬)
 પૈસા રખે ન પાસ, ઓરસે નાહિ રખાવે;
 પાની લોજન પાત્ર, ધાતુકો નાહિ બનાવે;
 અનર્થછિત કોઈ દેત, વસ્ત્ર તાતે તન ઢંકા;
 વિચરત નીજ મન નાહિ, કાલ કર્મનકી શકા;
 આધાર વચન હુસિયાર અતિ, લે તાકું મન દીજીયે;
 બ્રહ્મમુનિ જગ સંત સોઈ, શરનો તાકો લીજીયે. ૧૩ (૨૮૭)
 કરે ન ચોર પ્રસંગ, વસે નહિ ચોર નિવાસે;
 બાતે પૈસા હોત, વસ્તુ સો રખે ન પાસે;
 દેહ પુષ્ટકે હેત, કબૂ સંઘડ નહિ કરહિ;
 ભોઈ પરાઈ વસ્ત, દીયે બીન હસ્ત ન ધરહિ;
 કષ્ટ ખેત બગીચા નાં કરે, નાહિ કરત વ્યાપારહે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ જગ સંત સોઈ, ભવ જલ બૂડત તારહે. ૧૪ (૨૮૮)
 સારાસાર વિચાર, રહત નિશદ્દિન મનમાંઈ;
 માયિક વિષે વિકાર, કબૂ તનુ પરસત નાંઈ;
 કાલ વ્યાલ ભય પાય, આત સરનાગત પ્રાની;
 તાકું નિરભય કરત, હોત સખ દુઃખકી હાનિ;
 શુદ્ધ રીત મોક્ષ સમભયકે, દરસ પરસ દુખ હરનહે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ સસારમે, સાધુ અશરનશરનહે. ૧૫ (૨૮૯)
 ત્રિય સંભાષન ત્યાગ, નજર ભર ત્રિયા ન દેખે;
 સુને ન ત્રિયકી ખાત, ઘાત નીજ આતમ લેખે;
 ત્રિય સંકલ્પ ન હોત, નહીં ત્રિય હાસ વિલાસા;
 ત્રિય રમરન નહિ કરત, જાની નીજ જન્મ વિનાસા;
 પૂતરી કાષ્ટ પરસત નહિ, ત્રિય ચિત્રીત ગ્રહ નાં રહે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ મન કમ વચન, હમ સાધુ તાકું કહે. ૧૬ (૩૦૦)
 સંત સખન હિત ચહત, બાંહીં અહીં બૂડત કાહે;
 દે સાચો ઉપદેશ, રંગ હરિકો તેહિ ચાહે;
 દુખધા કાઢત દ્વેર, વાસના જગત મીટાવે;
 અંતરગત અગ્યાન, આન ઠરી તાહી હટાવે;

મન બાનિ પાર કરતાર સોઈ, તામેહિ ચિત ઠહરાવહે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ હરિ ગુન કથત, સતન સહજ સુભાવહે. ૧૭ (૩૦૧)
 કામ કલપના નાહિ, નાહિ મનમે ધન નારી;
 રહત સદા દિનરેન, કૃષ્ણ મૂરતિ ઉર ધારી;
 ત્રિયસે ધનુષ પ્રમાન, ફર ચલહી બુધિવંતા;
 વિચરત હે બડ ભાગ, ત્યાગ વૈરાગ અનતા;
 રનાનાદિ ક્રિયા જહાં કરત ત્રિય, તેહિ સ્થલ ઠાડે નાં રહે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ તેહિ સગતે, જીવ બ્રહ્મ સમતા લોહે. ૧૮ (૩૦૨)
 એક ભીત વ્યવધાન, ત્રિયાકી સ્થિતિ જહાં હોવે,
 નિશા સમય તિહિ ઠોર, સત માહત ન સોવે;
 ત્રિયકો વેશ બનાય, પુરુષે કોઉ નાટકધારી;
 તેહિ દિશ કરત ન નેન, બેન પુની નાહિ ઉચારી;
 નાગની જાન નારી તજે, ભજે નિરંતર રામકુ;
 કહે બ્રહ્મમુનિ જગ સંતસો, સખ વિધિ ત્યાગત કામકુ. ૧૯ (૩૦૩)
 રામ દમ સાધન સહિત, શૂર અંતર સુખ સમતા;
 અચલ ટેક ઉર ગ્રહી, માયિકકી છાડી મમતા;
 બ્રહ્મચરણે જો વર્ત, શિશ જાતે નહિ છંડે;
 ઈંદ્રિ અંતસકર્ણ, તાહિકુ નિશદિન દડે,
 ત્રિયસગીસગ ત્રિય જ્યું તજે, ગુન હરિકે નિત ગાવહી;
 કહે બ્રહ્મમુનિ પદ સંત રજ, પુન્યવત નર પાવહી. ૨૦ (૩૦૪)
 નહીં કામ અરુ ક્રોધ, લોભ અંતર નહિ લેશા;
 તન સુખ તૃષ્ણા નાહિ, કુબુદ્ધિ ઉર નહિ કલેશા;
 સમતા શીલ સતોષ, રોષ કૌસે નહિ રાખે;
 કોમલ હૃદય કૃપાલ, જીહ કરી વૃથા ન ભાખે;
 ધરષા માન અહંતા નહિ, વિમલા ત્યાગ વૈરાગ હે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ તેહિ સંગ કરી, પ્રભુપદ પ્રીતિ લાગ હે. ૨૧ (૩૦૫)
 શૌચ દયા દૃઢ શીલ, શોક સતાપ ન સસા;
 સ્થાવર જંગમ જીવ, કોઉકી કરત ન હસા;
 પુરન પુન્ય કરી મીલત, ટલત હે ભય તતકાલા;
 પ્રભુ પદ પ્રીત પ્રવીન, દીન પર પરમદયાલા;
 ઉપકાર ઉર ઉદાર અતિ, પ્રભુ પ્યારે જીહી પ્રાનસે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ હિત કીજયે, એસે સંત સુજાનસે. ૨૨ (૩૦૬)

ગોવિંદકે શુન ગાત, ચ્હાત નહિ સ્વાદ્ રસ હે;
 લગ્ન મગ્ન લે' લીન, કીન જેહિ રસના વસ હે;
 તિક્ત મિષ્ટ તમતમા, ખુબ રસ ખાટા ખારા;
 પિંડ પુષ્ટ કે હેત જીમત, નહિ ન્યારા ન્યારા;
 સર્વાન્ન મિશ્ર કરકે સદા, એક ટંક લેત અહારકુ;
 કહે બ્રહ્મમુનિ જગ સંત જન, સો ખ્યારે કીરતારકુ. ૨૩ (૩૦૭)
 મધુકર વૃત્તિ મહંત, ગહત દૃઢ જન કૌ ગ્યાની;
 અદ્ય અદ્ય અન લેત, જાચિ ગ્રહીયનસે જાની;
 રસનાકે વસ હોય, એક ગ્રહીકુ ન સતાવે;
 નીજ કર પાક બનાય, પ્રભુકુ ભોગ લગાવે;
 નિઃસ્વાદિ નિરતર વર્ત નીજ, અતર અતિ આનંદમે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ કુતરકે રહિત, ગરક રહે ગોવિંદમે. ૨૪ (૩૦૮)
 કૌંકે કહત યહ મૂઢ, કૌંકે કહે બહુ પ્રવીના,
 કૌ શિર ડારત ધૂર, કૌ તન ચંદન કીના;
 કૌ કહે યહ નીચ, કૌ કહે ઉચ અતતા;
 હરપ શોક નહિ હોત, માન તજી શીરત મહતા;
 નીજ રૂપ દેહ માનત નહીં, બ્રહ્મરૂપ હોય વિચરે,
 મન કાય ગિરા કરી બ્રહ્મમુનિ, તાકુ નીજ વદન કરે. ૨૫ (૩૦૯)
 મીલહી ભોમિકો રાજ, સાજ સુખ સપતિ નાના;
 મીલહી એક સુર લોક, પ્રબલ અમૃતકો પાના;
 મીલત ધન્દ્ર અધિકાર, મીલત ક્રમ કરી પદ વિધિકો;
 અષ્ટસિદ્ધિ પુનિ મીલત, મીલત સંગ્રહ નવનિધિકો;
 સુત બ્રાત તાત વિનતા મીલે, ખૂબ ખજાના નગ હે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ સખહિ મીલે, એક દુરલભ સતસગ હે. ૨૬ (૩૧૦)

સવૈયા.

રાજ ભયો કહા કાજ સર્યો, મહારાજ ભયો કહા લાજ બઢાઈ,
 સાહ ભયો કહા વાત બડી, પતસાહ ભયો કહા આન શીરાઈ;
 દેવ ભયો તોઈ કાહ ભયો, અહંમેવ બઢો તૃષ્ણા અધિકાઈ;
 બ્રહ્મમુનિ સતસગ વિના, સખ એર ભયો તો કહા ભયો ભાઈ. ૧ (૩૧૧)
 ગૌરવ રૌરવ તુલ્ય ગને, પ્રભુતાઈ સો પાપ સમાન ગહે હે;
 કાલ સમા સતકારકું જાનત, કંચન ગાર સમાન રહે હે;

નારીસો નાગનિકારી સમાનહે, ચારી સો તો જમદારી બહે હે;
 કોમલ અતર અદ્ધમુનિ કહે, સો સતશાસ્ત્રમે સત કહે હે. ૨ (૩૧૨)
 ક્રોધ ન કામ ન લોભ નહી મદ, દ્રોહ નહી મદ મોહ હટાવે;
 શીતલ શુદ્ધ વિચાર સુલલન, બહિ મીલે ભવ શોગ મીટાવે;
 સાર ગ્રહે ધન દારસે દૂર હે, જક્ત વિકાર અસાર બહાવે;
 અદ્ધમુનિ સુવિચાર કહત હે, સંત સોઈ ભગવંતકું ભાવે. ૩ (૩૧૩)
 દેત ઈદ્રિ મન પ્રાનકું દંડ, પ્રચડિત પ્રીત હરિ પદ લાગી;
 ઉજવલ ધ્યાન વિગ્યાન વિરાજત, મછર માન અહંમમ ત્યાગી;
 પ્રેમ પ્રવાહ અથાહ મતા રહે, રામ રતા સમતા અનુરાગી;
 અદ્ધમુનિ નર દેહકું પાયકે, સંતકું સેવત સો બડ ભાગી. ૪ (૩૧૪)
 માનક લાલ પના મુક્તાફલ, પારસ ચિતામની કુરખાના;
 લોભી કઠોર હિ બોરત હે જલ, પાવકમે ગુન દાહ પ્રમાના;
 પૌનહુમે ભય શોષનતા ગુન, વ્યોમમે શુન્ય કશૂ નહિ જાના;
 અદ્ધમુનિ કહે તીનહિ લોકમે, વસ્તુ નહિ કર્હું સત સમાના ૫ (૩૧૫)

શ્રીસાંખ્યકો અંગ.

દોહા.

આત્યતિક લયકે વિષે, શક્તિ લીન અનંત;
 નીજ પદ અક્ષર ધામમે, વાસુદેવ વિલસત. ૧ (૩૧૬)
 મહાકાલ માયા મહા, અગનિત પુરુષ પ્રધાન;
 વાસુદેવકે તેજમે, સૂતે લીન પ્રમાન. ૨ (૩૧૭)
 અક્ષરપર હરિ એક અજ, જ્યોતિરૂપ જગદીશ;
 વિશ્વભર વિષ્ણુ વિભુ, નારાયણ નર ઈશ. ૩ (૩૧૮)
 પુરુષોત્તમ પરમાત્મા, પરબ્રહ્મ પરમ પુમાન;
 વાસુદેવકું કહત હે, ભારત વેદ પુરાન. ૪ (૩૧૯)
 સર્કર્ષણુ નર અદ્ધમુનિ, જીવ અરુ હરિ ધામ;
 જગ ભવ સ્થિતિ લય કારન, એ સખ અક્ષર નામ. ૫ (૩૨૦)

છપય.

અનત કોટી અદ્ધાંડ, રચનકી ઈચ્છા ધારી;
 મહાકાલ જ્યો પુરુષ, તેહિ દિશ દૃષ્ટિ પસારિ;

વાસુદેવ દગ કરી, પુરુષ જાતતા પાયે;
 તેહિ દગતે તતકાલ, પુરુષ પ્રકૃતિ જગાયે;
 કીય રમન હરિ ધ્યાન કરી, ગર્ભસો રમને તે રહે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ તેહિ જન્મસે, પુરુષ પ્રધાન અનેક ભયે. ૧ (૩૨૧)
 રમનહુતે શ્રમ નીર, ભયો મુદ્દ તેજકી રાસી;
 જીવ ધંશ સુખી રહત, અનંત બ્રહ્માંડકે વાસી;
 નીજ તનુ ઉપનો અંબુ, નામ નારાશ્રુતિ ગાયે;
 તામે કીનો શયન, તમે નારાયન કહાયે;
 કૃતસ્થ અક્ષર અપ્રમેય પુનિ, પારજ પ્રકૃતિકે રહે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ સખ મીલ કવિ, મહાપુરુષ તાકું કહે. ૨ (૩૨૨)
 જળ વે કરહી સેન, તેહિ અવસર મહા માયા;
 પ્રેમે ચંપત પાવ, રીઝાવન નીજ પતિ રાયા;
 વાસુદેવ તેહિ પાર, સત્ય જ્ઞાનાદિક કરકે;
 અન્વય અરુ વ્યતિરેક, રહત સખમે અનુસરકે;
 અગણિત કોટી બ્રહ્માંડસો, એહિ વિધિ કરી હોય આતહે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ તેહિ મધ્યતે, એકકી રીતિ સુનાતહે. ૩ (૩૨૩)
 જ્યો પ્રધાન પતિ પુરુષ, અનાદિ ધંશ રહાવે;
 અવ્યાકૃતાદિ વ્યાપી, બ્રહ્મ ભવ વિષ્ણુ કહાવે;
 સગુન બ્રહ્મમુનિ સોય, જગતકી ધ્યાન ધરહી;
 કાલ રુ કર્મ સ્વભાવ, શક્તિ ત્રય સંગ્રહ કરહી;
 મહાપુરુષ નજર ધ્યાન હરિ, શક્તિ ત્રય જેહી જ્ઞાનમે;
 કહે બ્રહ્મમુનિ નીજ દષ્ટિ કરી, ધર્મો સુગર્ભ પ્રધાનમે. ૪ (૩૨૪)

કોહા.

પુરુષ વિલાસ પ્રધાનમે, ત્રય ગુણ જુક્ત કહાય;
 દષ્ટિ કરીકે પુરુષકી, પ્રથમ ક્ષોભ ગુન પાય. ૧ (૩૨૫)
 કાલ સખનકો ક્ષોભ કર, કર્મ જન્મ કરનાર;
 હે સ્વભાવ પરિણામ કર, મુનિવર કહત વિચાર. ૨ (૩૨૬)
 શુદ્ધ ત્રય ગુણ ચંચલ ભયે, નહિ કર પદ આકાર;
 ધર્મરકો વપુ આદિસો, અવ્યાકૃત નિરધાર. ૩ (૩૨૭)
 તેહિ શરીર સ્થિત પુરુષકું, ધર્મ નામ વખાન;
 માયામય જો જીવ પુનિ. કહતહે કૌંક પુરાન. ૪ (૩૨૮)

જાગત સત્વાદિક ત્રિગુન, પ્રકૃતિ રૂપ પ્રધાન,
સત્વ દ્વાર મહતત્ત્વકું, જન્મે તેજ નિધાન. ૫ (૩૨૯)

છંદ પદ્ધરિ

મહતત્ત્વ પ્રકાશક શાંત જાન, કૃટસ્થ જગત અક્ષર માન;
ક્રિય જ્ઞાન શક્તિ કરી સૂત્ર ચિત્ત, હરિ પ્રગટ રૂપ તેહિ મધ્ય લખીત. ૧ (૩૩૦)
અવિકારી સ્વચ્છ ગુણ સત્વ શાંત, એહી વૃત્તિહુંતે લછન અબ્રાંત;
જીવંત પ્રાણી તેહી પ્રાન લાર, મહાપ્રાણ નામ તાતે ઉચાર. ૨ (૩૩૧)
મહતત્ત્વ જાણે પાવત વિકાર, લે રુદ્ર સંગ હોય અહુકાર;
અરુ જ્ઞાન ક્રિયા દ્રવ્ય શક્તિ તાય, સાત્વીક તેજ તામસ કહાય. ૩ (૩૩૨)
મહતત્ત્વ સહિત અહુકાર જાન, તનુ દ્વિતીય ઈશ સૂત્રાભિધાન;
જયો ઈશ અવ્યાકૃત સ્થિત અપાર, સોધ હિરણ્યગર્ભ સજ્જિક ઉચ્ચાર. ૪ (૩૩૩)

દોહા

વ્યગ્ધિ ઉપાધિ જીવકે, સૂક્ષ્મ કારન દેહું;
તખહિ સૂત્રાત્મા વિષે, લીનહુંતે પુનિ તેહું. ૧ (૩૩૪)
ખ વા અગ્નિ આપ ભૂ, તખ તેહિ પ્રથકન કીન;
શબ્દ રુ સરપર્શ રુ રૂપ રસ, ગંધાદિક પુનિ લીન. ૨ (૩૩૫)
કાલાદી કરિ સૂત્ર તનુ, જખ સોધ ક્ષોભહિ પાત,
સંચિત યાકે જીવ સખ, અંકુરીત દેખાત. ૩ (૩૩૬)
મેઘ ગેહુ ઘટ ભેગ જથું, વિહોત ત્રિવિધિ આકાશ;
અવ્યક્ત સૂત્ર વિરાટ કરી, ચૈતન્ય ત્રિધા પ્રકાશ. ૪ (૩૩૭)
ઈશ્વર અવ્યાકૃત પતિ, હિરણ્યગર્ભ સૂત્રેશ;
વૈશ્વાનર વૈરાટપતિ, એહિ વિધિ કરત ઉપદેશ. ૫ (૩૩૮)
માયા કાલ રુ કર્મ પુનિ, ઈક્ષણ પુરુષ સ્વભાવ;
હરિ ઈચ્છા કારન એતે, કારજ પ્રતિ ઠહરાવ. ૬ (૩૩૯)

છંદ પદ્ધરિ.

વૈકારીકો જી અહુકાર નામ, તાતે મન શશિ જીત કામ ધામ,
પુનિ તાતે હોત દશ ઈન્દ્રિ દેવ, દિગ વાત અર્ક વરુણાદિ લેવ. ૧ (૩૪૦)
અશ્વિનિ વહ્નિ ઈન્દ્ર ઉપેદ્ર, અરુ મિત્ર વિધિ ગાવત કવેદ્ર;
વિષયાન ઈન્દ્રકું વ્યક્તિમાન, દિગ આદિ પ્રથમ કરહે પ્રમાન. ૨ (૩૪૧)
તૈજસા અહું જખ વિકૃત માન, દશ ઈન્દ્રિ બુદ્ધિ વિધિ હોત પ્રાન;
ઐત્ર ત્વચા અરુ દગ રસન પ્રાન, જ્ઞાનેન્દ્રિ પંચ મુનિવર વખાન. ૩ (૩૪૨)

વચ પાણિ ચરન ઉપસ્થ પાયુ, કર્મેદ્રિ પચ કવિવદ્ ગાયુ;
 જળ પાત અહં તામસ વિકાર, હોય શબ્દ શબ્દતે નભ અપાર. ૪ (૩૪૩)
 નભસે જો હોત સ્પર્શ બનાવ, પુનિ સ્પર્શતે જ્યું મારુત કહાવ;
 કાલાદિ હેતુ કરીકે અનૂપ, ભયો પવનહુતે સાક્ષાત રૂપ. ૫ (૩૪૪)
 તેહિ રૂપહુતે પ્રગટે હુતાસ, હુતાસહુતે રસ હોય પ્રકાશ;
 રસતે હોતહે પ્રગટ નીર, તાતે પુનિ કહત ગધ ધીર. ૬ (૩૪૫)
 ગંધતે હોત પૃથ્વી વિદીત, રવ સ્પર્શ રૂપ રસ ગધ સહિત;
 શબ્દાદિ પંચ તન માત્ર સાચ, ંયોમાદિ પંચ મહાભૂત વાચ. ૭ (૩૪૬)
 દશ ઇંદ્રિ આત્ર આદિક પ્રસાર, મન બુદ્ધિ ચિત્ત અરુ અહંકાર;
 માયિક તત્ત્વ ચોવીશ એહ, સિદ્ધાંત ગ્રંથમેહિ લીખે જેહ. ૮ (૩૪૭)
 આત્રેદ્રિ શ્રવન ગોલક કહાહિ, પુનિ શબ્દ વિષય દિગ દેવતાહિ;
 ત્વચ ઇંદ્રિ ચર્મ ગોલક કહાત, અરુ સ્પર્શ વિષય તેહિ દેવ વાત. ૯ (૩૪૮)
 ચહ ચક્ષુ ઇંદ્રિ ગોલક સુનેન, પુનિ રૂપ વિષય રવિ દેવ એન;
 રસના સો ઇંદ્રિ ગોલક સુજહ, રસ વિષય વરુણ સુરસો કહીહ. ૧૦ (૩૪૯)
 ઘ્રાણેદ્રિ નાઠ ગોલક કહેવ, તેહિ વિષય ગધ અશ્વિનિ સુદેવ,
 કહી જ્ઞાન ઇંદ્રિ સુરજીત સુરીત, અબ કર્મ ઇંદ્રિ સુનીચે સુપ્રીત. ૧૧ (૩૫૦)
 વચ ઇંદ્રિ વદન ગોલક પ્રમાન, વક્ત્રય વિષય સુર વહ્નિ જાન;
 પાનીસુ ઇંદ્રિ ગોલક સુહસ્ત, આદાન વિષય સુર ઇંદ્ર મસ્ત. ૧૨ (૩૫૧)
 પદ ઇંદ્રિ ચરન ગોલક સુ જોય, તેહિ ચલન વિષય સુર વિષ્ણુ હોય;
 ઉપસ્થ ઇંદ્રિ ગોલક સુ લિંગ, આનંદ વિષય વિધિ સુર પ્રસંગ. ૧૩ (૩૫૨)
 પાયુહી ઇંદ્રિ ગુહ ગોલક વાચ, મલ ત્યાગ વિષય સુર મિત્ર સાચ;
 કહે બાહ્ય ઇંદ્રિ સુર વિષય સંગ, અબ કહું ઇંદ્રિ અતર સુચંગ. ૧૪ (૩૫૩)
 મન ઇંદ્રિ હૃદય ગોલક કહહ, સકલપ વિષય પુનિ દેવ ચંદ;
 બુદ્ધિન્દ્રિ હૃદય ગોલક કહાત, નિશ્ચિત વિષય વિધિ સુર દેખાત. ૧૫ (૩૫૪)
 ચિત્ત ઇંદ્રિ હૃદય ગોલક લખેવ, ચિત્તવન વિષય સુર વાસુદેવ;
 અહંકાર ઇંદ્રિ ગોલક સુ ઉર, અહંકૃતિ વિષય સુર રુદ્ર કુર. ૧૬ (૩૫૫)
 ભૂતેદ્રિ વિષય મન આદિ ચાર, ચૌવિસ તત્ત્વ માયિક ઉચાર;
 વૈરાજ પુરુષ તાકું કહંત, તેહિ વ્યષ્ટિ જીવત ન અનલ હંત. ૧૭ (૩૫૬)
 લખી કારનાદિ વપુ ત્રય અસાર, કરી સાંખ્ય સ્વાત્મ ન્યારો વિચાર;
 અરુ ત્રીન અવ્યાકૃત આદિ દેહ, ઇશ્વર ભિન્નતાતે જાન લેહ. ૧૮ (૩૫૭)
 તદ્વપ બ્રહ્મ નીજ એક જાન, હોય બ્રહ્મરૂપ વિચરત સુજાન;
 હોય બ્રહ્મરૂપ પરબ્રહ્મ ધ્યાય, કરિ ભક્તિ વાસુદેવ હિ રોજાય. ૧૯ (૩૫૮)

વરનાશ્રમે ભું કહે ધર્મ સોય, સખ રખત જોહું તન સ્મૃતિ હોય;
 નર બ્રાત નારાયન વાસુદેવ, નર મોક્ષભાગી ઉપાસ્ય એવ. ૨૦ (૩૫૯)
 વિધુ કોટિ તેજ એકેક અંગ, આજાનુબાહુ દગ લાલ રગ;
 તપનીય વરન દેવાદિ દેવ, સખ કરત આય ભુવનેશ સેવ. ૨૧ (૩૬૦)
 જયકારી સદા તતુ જવાલ માલ, કમનીય કાંતિ અતિશય દયાલ;
 કારુણ્ય ઉદધિ વય નિત કિશોર, શિર મુગટ પુષ્પ ઝૂક ચહુ ઓર. ૨૨ (૩૬૧)
 અંગ પીત વસન સજ કમલ ઉર, પ્રસરત સુગધ નિઃસંધ પૂર;
 ભુજ ચતુર્ગદા નીરજ ઉતગ, ધર શખ ચક્ર અતિ સૌમ્ય અંગ. ૨૩ (૩૬૨)
 પદ હોત શબ્દ નેપુર પ્રચંડ, દૈત્યેશ વિધુસન દોર દંડ;
 કિરીટ કાંચી અંગદ ઉદાર, નંગ જટિત વલય પુંચી સુહાર. ૨૪ (૩૬૩)
 રમનીય ઈંદ્રમનિ હાર કીન, પ્રતિ અંગ થટે ભૂષન નવીન;
 શ્રીવત્સઅંકજુત ઉર વિશાલ, મનરંજ નેત્ર શારદ મૃણાલ. ૨૫ (૩૬૪)
 અતિ રંગ વસ્ત્ર પહિરે અમૂલ, ફહરે સુવાસ પ્રતિ અંગ ફૂલ;
 શ્રીખંડ અતર મૃગમદ સુગધ, ઉર ઝાલ ફૂકે ષટપદ મદંધ. ૨૬ (૩૬૫)
 મુખહાસ મનોહર મંદ મંદ, શ્રીય સેવ્ય સદા ચરનારવિદ;
 દંત પક્ષિત રુચિર દારીમ સમાન, શુભ અધર અરુન વિદ્રુમ વખાન. ૨૭ (૩૬૬)
 ચહ વાસુદેવ સુંદર સ્વરૂપ, નીજ હૃદય ધારી લીજે અનૂપ;
 મનસે ભુ રચહિ પૂજન પ્રકાર, ઉપચાર વિનય વાયક ઉચાર. ૨૮ (૩૬૭)
 તેહિ શ્રવન કીરતન રમરન રૂપ, પદ સેવ અર્ચન વદન અનૂપ;
 દાસ્યત્વ સખ્ય આતમ નિવેદ, એહિ કહી ભક્તિ એક આઠ લેદ. ૨૯ (૩૬૮)
 એહી બરનિ ભક્તિ નવધા સુરીત, તેહિ કરત બદત હરિ ગાઠ પ્રીત;
 નવધા ભું કરહિ તણ કામ કોધ, મન પ્રાન ઈંદ્રિ હોવત નિરોધ. ૩૦ (૩૬૯)
 સર્વરૂપ હરિકો નિહાર, નીજરૂપ બ્રહ્મ અક્ષર સુધાર;
 નીજરૂપ મધ્ય હરિ રૂપ દેખ, અન્ય સર્વ વસ્તુ દેવત ઉવેખ. ૩૧ (૩૭૦)
 એહિ દેહુ ધામ હરિકો નિહાર, અતિ તેજવંત અતિ સુખ અપાર;
 જહાં ઝુકિત અધિક તરુ પારિજાત, પ્રસરે પ્રચંડ ફલ ફૂલ પાત. ૩૨ (૩૭૧)
 અતિ દીર્ઘ અપ્રાકૃત દુર્ગ એક, અતિ રમ્ય અજબ રચના અનેક;
 લોકાનલોક તે અધિક જાન, તહાં ચ્યાર દ્વાર સુંદર સમાન. ૩૩ (૩૭૨)
 ચક્રાદિ શસ્ત્ર નીજરૂપ ધાર, સ્થિત રહત પારસદ તેહી દ્વાર;
 દિવ્ય તેજ લોભિ તેહિ દુર્ગમાંધ, ઉપમા સો તાસ બરની ન બાધ. ૩૪ (૩૭૩)
 ઉપમા અદ્ભૂત કરીકે કહાય, એહિ ભાંતિ હોત તો તુલ લખાય;
 તરુ અચલ સહિત ભૂ કાય હોય, ગ્રહ નક્ષત્ર જેતે નભ સૂર જોય. ૩૫ (૩૭૪)

તેહિ સૂર તેજ ભૂપર પ્રકાસ, સમ ધામ કષ્ટક શોભા વિલાસ;
સો કહત ધામ અક્ષર અનૂપ, રહે મુક્ત કોટિ રવિ તેજ રૂપ. ૩૬ (૩૭૫)
ઉપકરન ભોગ ભોક્તા અપાર, શુદ્ધ રૂપ સખહિ ચૈતન પ્રકાર;
રવિ કોટિ કોટિ તનુ તેહિ પ્રકાશ, હરિ ભક્ત કરત અગનિત ઉલાસ. ૩૭ (૩૭૬)
સખ મુક્ત તેજ કહિયત અશેષ, સોઈ તેજ ધામકે એક દેશ;
સખ ધામ તેજ જીતનો કહાય, હરિકે જી એક નખમહિ સમાય. ૩૮ (૩૭૭)

છપય.

પુરુષોત્તમ પરબ્રહ્મ, દ્વિભૂજ રહે સહજ સ્વભાવે;
રમા કાજ રમનીક, ચતુર્ભૂજ રૂપ બનાવે;
જ્યુંહિ મનોરથ ભક્ત, કરે જ્યુંહિ મૂર્તિ ધારે;
અષ્ટ ભુજ દરસાઈ, દાસ ચિતન અનૂસારે;
કરી હેત અધિક હેરત કૃષ્ણ, કરુનાભીને નૈનસે;
કહે બ્રહ્મમુનિ સુખ દેત અતિ, વિમલ અલોકીક વેનસે. ૧ (૩૭૮)
પઢે લાખે યહ ગ્રંથ, સુને હિતસે ચિત લાવે;
અગનિત તેજ અંબાર, ધામ સો સહજહિ પાવે;
મોક્ષ આદિ સુખ મીલે, ટલે અંતર કુટિલાઈ;
પ્રભુપદ પ્રેમ અનંત, સંતસે હોત સગાઈ;
એકાંત ચિત્ત અભ્યાસ અતિ, જ્યો યહ ગ્રંથ વિચાર હે;
કહે બ્રહ્મમુનિ સુખ રહે સદા, કામાદિક રિપુ મારહે. ૨ (૩૭૯)
સંવત્ અષ્ટાદશ શ્રેષ્ઠ, વ્યતિત ભયે વરસ ત્રયાસી;
દ્વિતીયા શુક્લ અસાઢ, શુક્ર વાસર શુભ રાસી;
ઉનમત ગંગા તીર, નથ પુરદુર્ગ નિવાસા;
તહાં રહી પૂરન કીન, ગ્રંથ યહ બ્રહ્મવિલાસા;
યહ પઢે પઢાવે તાહી પર, સદા પ્રસન્ન જગદીશ હે;
કહે બ્રહ્મમુનિ મન કમ વચન, યહ નિશ્ચલ આશીશ હે. ૩ (૩૮૦)

શ્રીઉપદેશકો અંગ.

સુલભા હંદ. (૫૦)

પાથી જીવગી બંદગી નાહી કીઈ, નિત્ય ખ્યાલ કીયા કગ બાજીયાંકા,
મહમોહમે તે મગરૂર ફીયાં, તન તાકતા નારીયાં તાજીયાંકા;

સદગુરુ સાહેબકા રંગ ચઢ્યા નાહિ, સગ કીયા નર પાળ્યાંકા,
અધ્યાનંદ કહે કેસે ખાત માને, તે તો આગહે જૂતીયાં ઝાઝીયાંકા. ૧

તોકુ દેખ કંપે પરિવાર સારા, ડારા દેત લે હાથમે ધોકલીકું,
કબુ શિખકી ખાત ન કાન ધરે, ડાહ્યા હોત હલાવત ડોકલીકું;
ખરે મોક્ષકે પથસે ખૂટ બેઠા, હીયા કૂટ છોડે નહીં હોઠલીકું,
અધ્યાનંદ કહે ચલ ચલ ગિદ્દી, મર ખૂડ દેખાત કયા મોઠલીકું. ૨

રામ નામકી કોર તો સોઇ રહ્યા, કામ કોધ રુ લોભમે જાગતા હે,
ભરપૂર રહે ખાત ભૂડીયામે, બુઝ્યા લુડીયામે મન લાગતા હે,
રહે દાસ ભયા ભગતાનિયાંકા, હરિજનકે સંગસે ભાગતા હે,
અધ્યાનંદ કહે નખ શીખ સુધાં, તેરા મૂખ તો જુલિયા માગતા હે. ૩

તેરા ધાધયાંમે સખ ઘટ ભર્યા, નટખટ બોલે ડગ હુંસડીકું,
ખેત વાડીયામે નિત્ય જ્વાર મીલે, હીયે ધાર બડી બડી હુંસડીકું;
ખુશી હોય જેસે મન ખેલતાહે, નહિ મેલતા હે લાજ પુંછડીકું,
અધ્યાનંદ કહે દાસ રાંડહુકા, મર ખૂડ કયા તાનત મૂછડીકું. ૪

જગમાંહિ કજેત બેહાલ કીરે, કામ કિંકર છૂટલ કાછડેકા,
ખોઇ ઉમર સોગટે જૂગટેમે, મન લક્ષ રહ્યા રાંડ રાસડેકા;
લીયે હોકલી હાથમે ડોલતાહે, ખોટા બોલત યાર ખવાસડેકા,
અધ્યાનંદ કહે ભજે રામ કેસે, અધિકાર તોકુ નર ખાસડેકા. ૫

કેઇ ઘાત મહાઉતપાત કરે, તામે જોગ્યઅજોગ્ય ન જોવતાહે,
નિત્ય કેઇ દોડે ઉઠ દાસિયાંકે, ખરી આપકી લાજકું જોવતાહે;
માંડ માંડહી રાંડ રીઝાવનેકું, ગાંડ છોકરેકી નિત્ય ધોવતાહે,
અધ્યાનંદ કહે નહિ લાજ તેરે, હસે કોન સુખે કયું ન રોવતાહે. ૬

પનઘટ બેઠે પન જોવતાહે, મુખ જોવતાહે પનિયારિયાંકા,
દીન રેન માયા ખીચ ભુલ ગયા, ખુશી જ્યાલ કીયા નિત્ય ખવારિયાંકા;
ચિત્ત ફાટ ગયા બદફેલ ચલે, ખાર ઠેલતાહે ઘરખારિયાંકા,
અધ્યાનંદ કહે તોકું દુઃખ લગે, પણ મુખ તો આગ પેજારિયાંકા. ૭

કીરતાર ખીસાર ભર્યો કુમતિ રહે, યાર ભયા નિત્ય ઠાનિયાંકા,
હીયા કૂટ હેરે ફાટી અખિયાંસે, જાન ઘાટ ઘેરે બેઠ પાનિયાંકા;
દેખ પારકી નારીકે કેડ દોડે, અરુ માલ ચોરે જાન ખાનિયાંકા,
અધ્યાનંદ કહે તોકું ધ્યાન કેસો, તેરા ધ્યાન લગ્યા ભગતાનિયાંકા. ૮

નરદેહ અમૂલક પાયકેજી, ખોઈ ઉમર લુંક લખાડિયાંમેં,
 હરિજનકે સગસે રગ ચઢ્યા, નહીં ખેંઠતા હે ચોર ચાડિયાંમેં;
 ધન મેલકે ધૂલકે ખીચ ધર્યાં, તેરા ઘટ ભરીયા સખ ઘાડીયામેં,
 બ્રહ્માનંદ કહે તે ફજેત ભયા, તેરા ચિત્ત ફરે ખેતવાડીયામેં. ૬
 વારવાર દેવે ફીટકાર હોકો, તાપે રીસકા લેસ ન લાવતાહે,
 કોઈ સત કહે ખાત શિખહુકી, તાસેં ઉલટા બાહ અડાવતાહે;
 રામનામહુસે હોકા ખોત ખ્યારા, સારા દિન ચુસે ગુન ગાવતાહે,
 બ્રહ્માનંદ કહે નહિ લાજ તેરે, કહા લોકમેં મૂખ દેખાવતાહે. ૧૦
 ધિક તાહિ સતીનકે સાજહુમે, વહ્નિ દેખી ડાલી પડે બચકેજી,
 ધિક શુર હઠ્યા સંગરાંમહુસે, કહા જીવતા હે ઘર આચકેજી;
 સંત લેખ ધરીયા ચહે લોકહુકે, સુખ દેહસે ચિત્ત લગાયકેજી,
 બ્રહ્માનંદ કહે તીનું ખવાર ભયે, જગમાંહિ બડો જસ પાયકેજી. ૧૧
 કુન ગામ ગઈ નર ખુદિ તેરી, વિખ પીત અમીરસ ઢાલતાહે,
 કેઇ પેટકે કાજ અકાજ કરે, દીલ હોય ડહ્યા અરુ ડોલતાહે;
 કહો કોન સગા કહાં બહિંગી મેં, એસી ખાત હદે નહીં તોલતાહે,
 બ્રહ્માનંદ કહે ધિક જીવનેમે, બક બક કયા મૂખ લે ખોલતાહે. ૧૨
 બહુ હોય પ્રવીન જ્યું ખોલતાહે, ચિત્ત લોલતાહે દામ ચામકીવે,
 અતિ બાહિર લેખ બનાવત સુંદર, ભીતર ચાલ હરામકીવે;
 મદ મોહ ટરીયા નહિ મનહુસે, કહો ચાતુરતા કોન કામકીવે,
 બ્રહ્માનંદ કહે સખ ખાત જીઠી, જોલું સુધ નહીં સિયારામકીવે. ૧૩
 દિન કે ગયે ખેલને દોડનેમે, બહુ ખાલલીલા અરુ ખીવનેમેં,
 જીવા હોય રચ્યો રંગ જીવતિસે, દિન કે ગયે ખાવને પીવનેમેં;
 વૃદ્ધ હોય વધી અંગ ચોર પ્યાધિ, દિન કે ગયે સાંધને સીવનેમેં,
 બ્રહ્માનંદ કહે કીરતાર ભજ્યા ખીન, ધૂરે તેરે નર જીવનેમે. ૧૪
 રાજ બાજહુકે કામ કાજમે તે, નવરા ન રહ્યા દિન રાતમેજી,
 જગમાંહિ બડો જશ હોય મેરો, બને હોઈ બડો નાત બતમેજી;
 રાગ રંગવિલાસ અવાસહુમેં, અરુ લોભસે ઉરકો ઘાતમેંજી,
 બ્રહ્માનંદ કહે જમ આય લગ્યા, ખોઈ ઉમર ખાતકી ખાતમેજી. ૧૫
 નખ શીખ બન્યા પિંડ પાપહુકા, ફીર પાપકે પેડ પસારતાહે,
 નિત્ય ફેર કરે કછુ મહેર નહિ, મગરુર હો જીવકુ મારતાહે;
 ખીનશક ભયા બદ્દેલ ચલે, મન શક ન કોઇકો ધારતાહે,
 બ્રહ્માનંદ કહે નરદેહકં પાયકે, કર્મકા પ્યાજ બધારતાહે. ૧૬

ધન માલ રહે ઘરમાંહી ધરીયા, પરિવાર મેડી ગજ પાયગા વે,
 કેઈ જોધ ખડા ખગ હાલ લીચે, રનજીત કીચે રહેવાયગા વે;
 સખ સાહેબી રંગ પતંગ જેસી, થિર કોઈસે ના ઠંહરાયગા વે,
 બ્રહ્માનંદ કહે ચડી ચોટ ચપેટ, ઝપેટકે કાલ લે જાયગા વે. ૧૭
 કડા વેઠ વિટી મોતી પેર કાને, મહા જોરસે મુંછ મરોડતાહે,
 ચલે દેખતા અપની છાંચડીકુ, ટેડી પાગ બાંધી તાન તોડતાહે;
 તન અત્તર તેલ પુલેલ લગાબત, નેહ ત્રિયા સગ જોડતાહે,
 બ્રહ્માનંદ કહે બખરદાર બંદે, દેખ કાલ કીસે નહી છોડતાહે. ૧૮
 તેરા કોન ગજા કેને જીવનેપે, એતે જોર જીલૂમ જણાવતાહે,
 કબુ ધર્મકી બાતમે પાવ ધરે નહિ, પાપ સદા મન લાવતાહે;
 પિડ પાલનેકું રાંક પીડતાહે, તાકી ત્રાસ નહી ઉર લાવતાહે,
 બ્રહ્માનંદ કહે દિન દોઈ પીછે, દેખ કાલ અચાનક આવતાહે. ૧૯
 અધ ધધ રહે મદ આપનેમે, મન બાત ન કોઈકી માનતાહે,
 ધન ધામ ધરા સુત દાર મીલે, એહિ જીવનેકા ફલ જાનતાહે,
 મધ માંસ લાખે નહિ શંક રખે, કીચે પાપકું આપ બખાનતાહે,
 બ્રહ્માનંદ કહે કંછુ વાર નહી, જમ કાલ ઉધે શિર તાનતાહે. ૨૦
 ચહુ દેશમે આણુ ચલાવતાહે, ધરુ દાણુ આવે વાટ ઘાટકાહે,
 અરુ બાગ કિલ્લા મહલાત બનાવત, ખેલ ત્રિયા સગ ખાટકાહે,
 ભાત ભાતકે લોજન થાલહુમે, તામે બીશ પચીશક વાટકાહે,
 બ્રહ્માનંદ કહે દેખ બિચાર ખ્યારે, સખે કાલકી એક થપાટકાહે. ૨૧
 નહી ધામ ધરા તહાં કોટ કિલ્લા, રંગમહોલ કચેરી ન રાવનાંહે,
 સુખ સેજ નહીં તહાં સોવનેકી, રંગરાગ ન ગાયક ગાવનાંહે;
 સખ આપકે કર્મકે પાપહુસે, તહાં માર બહુ બિધિ ખાવનાંહે,
 બ્રહ્માનંદ કે' દેખ બિચાર ખ્યારે, જમદાર તો અકોલે જાવનાંહે. ૨૨
 પિતુ માત ઠગ્યો પ્રતિપાલનાસે, હેત ખાનપાન લીચો હાથમેજી,
 સગે આય ઠગ્યો કહે બાત સારી, અરુ નારી ઠગ્યો લીચો બાથમેજી;
 સુત બ્રાત કુટુંબી મીલે સખહી, કહે હોયગે ભીર ભારાથમેજી,
 બ્રહ્માનંદ કહે ચેત ચેત ખ્યારે, તે તો આઈ પર્યો ઠગ સાથમેજી. ૨૩
 કબુ ધર્મકી બાત ન કાન ધરે, સદા પાપકી બાત સોહાવતિહે,
 તેરે ઉરમે પ્રોઢ બહી તૃષના, ધન કાજ દિશોદિશ ધાવતિહે;
 જમ શિશ ખડે દિનનીશ અરિ, તોય નિંદ કેસે સુખે આવતિહે,
 બ્રહ્માનંદ બટાપટ ખેલહુમે, તેરી આયુ ઝટાપટ જાવતીહે. ૨૪

હૃલ્લભ્ય એહી દેહ દેવતાકું, તેહી પાઈ બીચાર ન બેવતા હે,
અમરીતકે પેઠ ઉખારત તાહીમે, બીખકા બીજ લે બેવતા હે;
સખાદનમે રાંડકી વેઠ કરી, ભરી પેટ સમીસાંજ સોવતા હે,
બ્રહ્માનંદ કે' લાભકી ખાત ગઈ, ખરી ગાંઠ મૂંડી સોખી ખોવતા હે. ૨૫

હરિ નામકી કોર તો હાર બેઠા, કૂડ કર્મકી કોર ન થાકતાહે,
ધન માલહુકી મન ધાંખનાહે, નિત્ય પારકી નારકુ તાકતાહે;
નીજ પાપકી ગાંઠડી કધ ધરે, અધ ધધમે રાતદી હાંકતાહે,
બ્રહ્માનંદ કહે સાંજસવારહિમે, આય કાલ અચાનક ફાંકતાહે. ૨૬

પરનારીકુ દેખકે પાપ ધરે, પાછ આંખિયાંસે નહિ પાલતાહે,
ઠગ બાળ્યાંમે સખ આયુ ગઈ, ચિત્ત ચાલ હરામકી ચાલતાહે;
મઘ માંસ ચોરી અરુ જૂગટેમેં, મન રીઝ પડે ત્યુંહી મહાલતાહે,
બ્રહ્માનંદ કહે આજ કાલહુમેં, ઝટ કાલ અચાનક ઝાલતાહે. ૨૭

સત્ય ખાતમે તો બડા પોસતીહે, અરુ જૂઠમેં શૂર હો જૂઝતાહે,
કામ ક્રોધ રુ લોભકી સાંગ લગી, તાતે અતર ધાવ ન રુઝતાહે;
પેટ કાજ અઠાજ હુમેંશ કરે, કલિયાનકી ખાત ન ખૂઝતાહે,
બ્રહ્માનંદ વિવેકકી આંખ બીના, તોકું સંત અસત ન સૂઝતાહે. ૨૮

મહાનિધિ તોકું નરદેહ મીઢી, એહિ મોજ નહિ ખારખારકીલ,
તેરે હાથ કછૂ નહિ આવતાહે, પર ધન અરુ ત્રિય પારકીલ;
જગમાંહિ બીહાલ ફજેત પ્રીરે, જ્યું નિદાન થાહિમેંસે નારકીલ,
તાતે આપકા આપ તપાસ કીજો, બ્રહ્માનંદ કે' ખાત બીચારકીલ. ૨૯

હુશિયાર રહો દીલ હાથ કરો, એસી દેહ અમૂલક પાયકેલ,
શુદ્ધ ભાવસે સંત મહંતહુકી, ઉઠ કીજીયે ચાકરી ધાયકેલ;
સોઈ સંત કહે સત્ય ખારતાકું, નિત્ય ધારિયે ચિત્ત લગાયકેલ,
બ્રહ્માનંદ કહે ખૂરા મત કીજો, સત્ય કે'તાર્હુ હાથ બખચકેલ. ૩૦

શ્રીઅસાધુકો અંગ.

કંડી ધાર ટીકા કીયા લેખ નીકા, બને ઠીઠઠીકા અત્રે રાવનેમેં,
સમે પાય લાગે ધરે લેટ આગે, બહુ ચાતુરી લોક બોલાવનેમેં;
સાખી બો'ત શિખી કરે ખાત તીખી, ધની રીત ઠાને શુન ગાવનેમેં,
બ્રહ્માનંદ કહે બોત ગ્યાન બને, તેરા તાન તો રાંડ રીઝાવનેમેં. ૩૧

કરે રાજ સેવા ઠગી દ્રવ્ય લેવા, હિયે નીચ હેવા છલે ટોકરીમે,
કહો કોન કોને ધર્યા લેખ ભૂંડુ, રહ્યા દાખ ડુખ્યા લજ્જા લોકરીમે;
કદી સતકી ટેલ તો નાંહિ કરે, રહે હાજર રાંડકી નોકરીમે,
અહ્માનંદ કહે રીઝે રામ કેસે, તેરા ચિત્ત તો છોકરાછોકરીમે. ૩૨

પેઠી માંડ બેઠા કાજ પેટહુકે, માંહિ માલ ભરીયા ઠગ ફાંશિયાંકા,
વિષે આપ સેવે ઠગી દ્રવ્ય લેવે, એસા બોધ દેવે રાટી આસિયાકા;
હરિજનકુ દેખકે દ્રેષ ધરે, ભરે દોડ હોકા ગામ આસિયાંકા,
અહ્માનંદ કે' રામકા દાસ નહી, તે તો દાસ હે દૂનિયા દાસિયાંકા. ૩૩

ગલે ધાર માલા વિષયમે બિહાલા, કરે ચિત્ત ચાલા પટુ પામડીમે,
ઘસે ભાગ થોટા ખરા ભાવ ખોટા, દીયે રાજ આટા સખે ગામડીમે;
ચહે ખોત ચેલા મંડે દ્વાર મેલા, કરે ધન લેલા ધરે તામડીમે,
અહ્માનંદ કે' રામસે પ્રીત નહી, તેરા ચિત્ત તો દામડી ચામડીમે. ૩૪

સત લેખ ધર્યા અરુ દ્રેષ ધરે, લવલેશ બિચાર ન જોવતાહે,
ઘટ ભીંતર તો અતિ મેલ ભરીયા, અરુ બાહેર તનકુ ધોવતાહે;
તેરે અતર ઝાલ ઝપી નહિ કામકી, રામકીકે લિયે રોવતાહે,
અહ્માનંદ કે' માંહિસે મન મૂડે બીન, મુંડ મૂડે કહા હોવતાહે. ૩૫

ઠગી માલ ખાયા કરી પુષ્ટ કાયા, માયામાંહિ માથા લગી ખૂતતાહે,
ચહે ખોત પેસા ફીરે બેલ જેસા, સદા લોભકી ગાડિમે જૂતતાહે,
તેરે બાહીર લેખ ગરીબકા, દીસત દીલકે ભીતર ફૂતતાહે,
અહ્માનંદ કે' શિખીયા ઘાઇયાંકુ, ધરી લેખ કે માઇયાં ખૂતતાહે. ૩૬

લડૂ ખાંડ હુકા ચહીયે લાલજીકું, ગુડ બો'ત ગરમ જનાવતાહે,
થોઈ મિસરીકા બાલભોગ ચહે, દુધ લેસહુકા ધના ભાવતાહે;
ચહીયે ભાંગ ગાંજ મેરે લાલજીકું, ભાજ તાજીયાં ભોગ લગાવતાહે,
અહ્માનંદ કહે ઠગી લેત પેસા, એસા લોકકુ જ્ઞાન બતાવતાહે. ૩૭

કહે બાઈયાંકું ધન તનહુસે, સદા ચાકરી સંતકી કીજીયોજી,
કોઈ આઈ કહે રામ આજ મીલે, એસી બાતકું નાહિ પતીજીયોજી;
અછે ભોગ ધરો મેરે લાલજીકું, થોઈ સાલીગરામકું પીજીયોજી,
અહ્માનંદ કહે ખબરદાર રે'નાં, દેનાં હોય સો હમકું દીજીયોજી. ૩૮

ચલ્યા મુંડ મૂડાયકે હોઈ સાધુ, જગે બાંધકે મહાંત કીલાવતાહે,
રાક મુડિયા દ્વારસે માર કાઢે, ખુબ રંડિયાં દેખ ખીલાવતાહે;
નખશિખ બર્યાં તન ઘાઈયાંમે, તાન માઈયાં સાથ મીલાવતાહે,
અહ્માનંદ કે' માનમે ટંટ રહ્યા, ઠાલા કાયકું ઘંટ હીલાવતાહે. ૩૯

કરે એક ચેલી રખે આપ લેલી, તાકી બદગી ખોત બખાનતાહે,
 સદગ્રંથકી રીત ન કાન ધરે, કરે વાદ ખોટા મત તાનતાહે;
 કરે ફૂડ કપટ રુ ચોરહુકા, ધન આપને મંદિર આનતાહે, ૪૦
 બ્રહ્માનંદ કે' રામકી ખાત નહિ, મન માઈકી જાતમે માનતાહે.
 માઈ દેખ તેરા ચહુ દેહુ ખોટા, તાતે સંતકે કામ લગાવનાંજી,
 સાધુ દ્વાર ખડે ગઈ રામજીકી, ખૂબ માલ તાજ ખવરાવનાંજી;
 ભિન્ન ભાવ ન રાખીયે લેખહુસે, તાકી સીતપ્રસાદીળી પાવનાજી,
 બ્રહ્માનંદ કહે કહ્યુ મત્ર કહેગે, એકાંત આસનપે આવનાંજી. ૪૧
 સખે ઢોર ઠાડે મેરે રામજીકે, લેસ રામજીકી દુધ પાવનેકું,
 સખે ખેતવાડી મેરે રામજીકે, ભાજી શાકળી ભોગ ધરાવનેકું;
 હોય છોકરાછોકરી રામજીકે, એક ટેલવી છાન ઉઠાવનેકું,
 બ્રહ્માનંદ કે' રામકા નામ લેવે, સખે આપને કામ લગાવનેકું. ૪૨

શ્રીસંતકો અંગ.

એસે સત ખરે જગમાંહિ ફીરે, નહિ ચાહત લોભહુરામકુંજી,
 સદા શીલ સંતોષ રહે ઘટ ભીતર, કેદ કીયે ક્રોધ કામકુંજી;
 અરુ જીભહુસે કયુ જૂઠં ન ભાખત, ગાંઠ ન રાખત દામકુંજી,
 બ્રહ્માનંદ કહે સત્ય ખારતાકું, એસે સંત મીલાવત રામકુંજી. ૪૩
 નિષકામ સદા મન રામ રીઝાવન, દામ રુ વામસે દૂરહેજી,
 લવલેશ નહીં જાકે લોભહુકા, નહિ કામ ન ક્રોધ ન કૂરહેજી;
 મન પ્રાન ધંદ્રીનકે મામલેસે, હઠે નાંહિ પીછા એસા શૂરહેજી,
 બ્રહ્માનંદ કહે સત ખારતાકું, એસે સતસે સ્થામ હજૂરહેજી. ૪૪
 તીન તાપકી ઝાલમે નાંહિ તપે, આંટિ છોડતા જીવ અનંતકીજી,
 સદા શીલ સંતોષહી અંગ શોભે, અછી જાનતા ખાત એકાંતકીજી;
 રસખસ રહે નિત્ય રામહુમે, સખે જાનતા ર'સ્ય સિદ્ધાંતકીજી,
 બ્રહ્માનંદ કહે વાર હજાર મે તો, બલિહારી જાઉં એસે સંતકીજી. ૪૫
 ધન્ય ભાગ્ય ખડે જગમાંહિ જાકે, એસે સંતહુસે ઓલાખાનહેજી,
 ધન્દ્રિયાંકું લગાય સ્વરૂપહુમે, કીયે કેદહુમે મન પ્રાનહેજી;
 હરિ સાથ રહે લયલીન સદા, કરી પ્રીત પ્રગટ પ્રમાનહેજી,
 બ્રહ્માનંદ કહે દાસ રામહુકે, એસે જગમે સંત સુજાનહેજી. ૪૬
 અવધૂત સદા અલમસ્ત રહે, કહે ખાત સદા કીરતારકીજી,
 કાલ બ્યાલકે દાવસે નાંહી ડરે, છુવે નહિ ન ઝાલ સંસારકીજી;

લયલીન સ્વરૂપમે લક્ષ રહે, તાકુ પક્ષ નહી નીજ પારકીજી,
 અક્ષાનંદ કહે જીવ આય મીલે, ખેલે ચોટ સદા નિરધારકીજી. ૪૭
 એસે સંત મીલે કમી કાહુ રહી, સાચિ શિખવે રામકિ રીતકુજી,
 પરાપાર સોઈ પરિઅક્ષ જામે, ઠહરાતહે જીવકે ચિત્તકુંજી;
 દૃઢ આસન સાધકે ધ્યાન ધરે, કરે ગ્યાન હરિજીકે ગીતકુજી,
 અક્ષાનંદ કહે એસે સત મીલે, પ્રભુ સાથ બઠાવત પ્રીતકુજી. ૪૮
 સાતિ ચારણ ઓઠક આસિયુંકી, આખુ છાંચ ભયો ખાણુ ગામમેજી,
 તાકે નામ સંભૂદાન તાતહુકે, માત લાણુબાઈ ધર્યો ઠામમેજી;
 લાડુ મેટકે શ્રીરંગ નામ ધર્યો, દોઉ લીન અક્ષાનંદ નામમેજી,
 ચિત્ત ધાર સહજાનંદ શ્યામ છખી, જગ જીત ગયો નીજ ધામમેજી. ૪૯
 આદી ત્રીસમે માયિક જીવહુકી, લખી રીત દેખાવન ત્રાસહેજી,
 પીછે ભેખ લખવન ભડુવાકે, લખ્યે દ્વાદશ વાક્યવિલાસહેજી;
 પીછે આઠમે સતકિ રીત લખી, સોઈ સત્ય પ્રભૂજીકે દાસહેજી,
 અક્ષાનંદ ખીચારકે તોલનાંજી, યહુ જૂલના નંગ પચાસ હેજી. ૫૦

શ્રી સ્વામિનારાયણો વિજયતેતરામ્ ॥

શ્રી સહજાનંદ સ્વામિને નમોનમઃ

અથ શ્રી સદ્ગુરુ સ્વામિશ્રીબ્રહ્માનંદ સ્વામિ કૃત

શ્રી સુ મ તિ પ્ર કા શ.

પ્રથમ વિશ્રામ.

દાહા.

શોભાસાગર સુખકરન, હરન ત્રાસ ભવકુંદ;	
શુભદાયક અશરનશરન, શ્રીહરિ સહજાનંદ.	૧
તિનકે ચરન સરોજકું, વહુ વારમવાર;	
દયાધાર મમ ઉર દીયો, વિમલ વિવેક વિચાર.	૨
અક્ષર નામસો ધામમે, રહત શ્રીકૃષ્ણ અનૂપ;	
સો ભયે મૂરતિ ધરમસે, નરનારાયણરૂપ.	૩
ધર્મ ભક્તિસે પુનિ, ભયે શ્રીકૃષ્ણ ક્રિપાલ;	
સોઈ સદા મમ ચિત બસો, હરન જકત જંબલ.	૪
સખકારણ તારણ સકલ, વારણ વિઘન વિશાલ;	
મહા ગહન ગતિ મોક્ષકી, દરશાઈ જી દયાલ.	૫
વરણાશ્રમ ઉન્નત ચલત, પ્રૌઢ નિગમ તજ પંથ;	
જગ વ્યાપ્યો કલિ જાનકે, ગુથન કલ્લો સો અથ.	૬
પુરુષોત્તમ પરમાત્મા, અક્ષરપર અવિનાશ;	
મમ ઉર જડતા મેટકે, કીનો સુમતિ પ્રકાશ.	૭
તાતે સુમતિ પ્રકાશ ઇહ, ધરવો અંથકો નામ;	
કુમતિ છેદ કુઠાર હે, સુમતિનકું સુખધામ.	૮
વિમલ અથ વિસ્તાર જૂત, ગહન અરથ ગિરવાંન;	
તાહી સાર કહું સુગમસો, જનહીત ભાષા જાન.	૯
અંથ ગહન મમ અદ્યમતિ, વિશમિત ભયો વિચાર;	
સમજતહિ શસે ટળ્યો, હરિ પ્રતાપ ઉરધાર.	૧૦

છાપય.

જેહી પ્રતાપ બડજોર, અગુન ગુન મહત વિલંબત,
 જેહી પ્રતાપ બડજોર, પંચુ ગિરિ મેરુ ઉલંઘત;
 જેહી પ્રતાપ બડજોર, મૂક ગીરખાન ઉચારે,
 જેહી પ્રતાપ બડજોર, રક શિર છત્રહી ધારે;
 યું સમજ અડગ ભઈ અંતરે, વિમલ વિવેક વિચારકે,
 ઠર જોર અથ આદર કરુ, પ્રભુ પ્રતાપ ઉરધારકે. ૧
 વંદુ શ્રીહરિ ચરણુ, કરણુ સુખ મંગલકારી,
 ધિરજ શિષ્ય ઉર ધરણુ, હરણુ ભય સંકટહારી;
 પ્રગટત જ્ઞાન પ્રકાશ, જાસ દરશન તમ જાવે,
 પ્રબળ મેટ જમ પાસ, વાસ નિજ પાસ વસાવે;
 સખ વિપ્લ નિવારણુ દાસકે, કેવલ નિધિ સુખકંઠ જૂ;
 ઇહુ કરણુ ગ્રંથ અગ્યા કરી, શ્રીહરિ સહજાનંદ જૂ. ૨

દોહા.

કરુ નિષંધન ગ્રંથકો, હરિ અગ્યા ધરી શિશ;
 આય બસો મમ અંતરે, નરનારાયણુ ઇશ. ૧
 નરનારાયણુ નામ જગ, જપત કપત* જંબલ;
 ઠરત કંઠન તપ દેહુ ધરી, જનહીત દીનદયાલ. ૨

છદ તોટક.

દિલધાર દયા જગ દેહુ ધરે, જજકારણુ તાપસ લેખ કરે;
 નરનાથ નરાયણુ સાથ સહી, વ્રતધાર સદા કૃતવાસ મહી. ૧
 મુનિરૂપ અનૂપ સરૂપ મહા, શિર તાપ વ્રખા અરુ શીત સહા;
 ભ્રતખડ અખડ તનુ ધરકે, નર નાર ઉધાર દયા કરકે. ૨
 કર દેત નિજ તપ તાસ ફલ, મન હોત ઉદ્ધોત્તા* જના નમલં;
 ફલ તાસહુંતે બલ હોત બુધિ, શુભ જાનત અતર મોક્ષ સુધિ. ૩
 બન લેખ મુનેષ બનં વિચરે, વસન અતિ સ્વેતસુ અગ ધરે;
 મૃગછાલ કમંડલ દંડ લિયે, કરુણા જુત તાપસ રૂપ કિયે. ૪
 કરમે તુલસી જપમાલ રજે, ભવ શેષ સુરેશ દિનેશ ભજે;
 ઉરધં શુભ પુંડર ભાળ કરે, બ્રહ્મચાર વિચાર ઉમંગ ભરે. ૫
 ધ્રમ થાપન નીત તનું ધરહી, ઉપવીત પુનીત અનૂસરહી;
 જરદી તપ જીરણુ જૂટ જટા, છબિ જાન લગે ધન બીચ છટા. ૬

તપસે કૃષ અગ સુરવેત રજે, રતિનાથ લખી છળિ સોઈ લજે;
 તેહિ ઠોર સખે મુનિ સિદ્ધ રહે, હરિ ગાથ ચરણવિકાય કહે. ૭
 સખ સાવરણિ મુનિ આદિકથા, તપ ત્યાગ અતિ ઉરમે જી દયા;
 મુનિરાજ સમાજ હમેસ મલે, હરિ વાચહુંતે મન તાપ ટલે. ૮
 બદરીકૂલ અમૃત તુલ્ય બના, મુનિ ખાત હરિ દેત શુધ મના;
 તિન આશ્રમતે દબણાદ દિશિ, હિમવાંનસુતા સલીતા નિકસી. ૯
 ગિરિરાજ ચહું સોઈ આશ્રમકે, રૂપકે દુર્ગાકૃતિ જ્યું દમકે;
 બહુ ઝાડ ઘટા ચહુ ઓર બની, કહિ જાત નહી છળિ તાસ તણી. ૧૦
 તરુ અંબ સુઅંબ કદંબ તણાં, ઘણુગાઠ ઝુકે ફલ ફૂલ ઘણા;
 વડ પિપલ કોઠ ઉદંબરિયં, ગિરમાલ હિ શાલ પુનાગરિયં. ૧૧
 પરિજાતક તીલુસમિ પરિયાં, કરણાં વરણા બહુ રૂપકિયાં;
 અરણ કરણ અલસી અવડી, કુળી દાર સતોલ તરુસમડી(?) ૧૨
 ઝુક આંકલ કાંકલ ઝુલડીયા, બઉંડા મઉંડા થટ બિલડીયાં;
 ગરણી બલગુદીય ગુગલિયાં, મહકે સિર મંજર સમલિયાં. ૧૩
 અજ રાયલ રાયણિયાં અનસી(?), પક પીલવ લુંબરહી પનસી;
 અતિ મિંડલ પાડલ એરડિયાં, ખરજૂર અનેક તહાં ખડીયાં. ૧૪
 કરડા અરડુશ અનેક ઠડા, હલદાર મદાર વલે હરડા;
 ઝગ ગગટ ડોડિય જોર ઝલી, સરલા તરલા થટ શાલમલી. ૧૫
 સર ઘુખડ ચંપક નેત્ર સહી, નિરગુંડિય ઝૂડિય પાર નહી,
 સુંદર દાર વલોદ્ર તરુ સમટા(?), ગુલખાશ પલાશ સુવાસ ઘટા. ૧૬
 અતિઝાલર સાલર અંબલિયા, ઝુક પિપર ભુપર અંબલિયાં,
 અરઠા અનજીર જખીર અતિ, શુભતાલ તમાલ ફૂલિ શિવતિ. ૧૭
 ગુલછાર અપાર હિ ગુછડીયાં, કણિયાર અનાર જીકે વડિયા;
 લહલુંબ લતા ગહગુખ લડી, સુભડાલ વિશાલક ઓરસડી. ૧૮
 ધવ જાલ જવાલ તહાં ધવડી, વન ખેડઅઘે ડણુ કોઠવડી(?)
 મુરવા બકઆક તરા કમલે, લટલૂર ધતુર વિજૂર લલે. ૧૯
 સરસા અરુ સીસમ થા સરલા, પર્ણી સજવાસ જહાં પ્રગલાં;
 કમલી કટસાર ધુવાર કહી, રતુ ખાર હી માસ વિકાસ રહી. ૨૦
 રુહડા તરુનખ તણા તરલા, કરઠી મરઠી ત્રમઠી વિકલા;
 ખનજીર સનુર ખડી ખરણિ, અતિ ઝુલત ફૂલરહી અરણિ. ૨૧
 વન ચંપક જોર અસોક બણે, ઘડ થંભ કરભ ... ઘણે; (?)
 ભર ગીમદ જોઠ મજીઠ લલી, નવધાવ ધમાસ વલી નવલી. ૨૨

અજમોદ સુખાં (?) સુધ ઓખડીયાં, વરિયાલિય ભાત્રિય કેવધીયા;
 ભુવકોલીય નોલિય ભિડરિયાં, તન છાય રહી ધરતી ડરીયાં. ૨૩
 તન ઉછ સુગુછતણા તુરરા, કુલ ઝાડ સુતસ છુટે ફરરા;
 મહકે રસ બેલબુ બેલ મલી, કસકે ફટ કુદ ગુલાબ કલી. ૨૪
 મલિકા થટ બય બુઈ મતિયાં, લટબેર લતા મલ માલતિયાં,
 ઝુક ચપ અશોક શિખા ઝુકિયાં, કણ ડોલર કેવડ કેતકિયાં ૨૫
 ફૂલવાર સુપારિય બયફલ, ફલ કેસર નાગરવેલ ફલ;
 અલપુર લવગલતા અછિયા, ચિતરજન સુંદર એલચિયાં. ૨૬
 વિચરે નિરવેર પશુ વનમે, મૃદુ સિતલ રોસ નહિ મનમે;
 સરભા અરુ સિંધ કુરંગ શશા, જીત સાંબર ચિતલ સિંધજસા. ૨૭
 શુભશીલ મહિષ તહાં સુરભિ, કરુણા ડૂંગધાર ફરે કરભી;
 રમમાણુ થકા વનરોજ રતા, સિંધરીત અભીત ધરે સમતા. ૨૮
 વણુથાહ વરાહ તહાં વિચરે, કપિ ઝંપ અકપ કલોલ કરે;
 ગજવેડ અરુ મતગે'ડ ગજે, ભય દૂર મરૂર અનંત ભજે. ૨૯
 તિત પખિય નોખિય જાત તણા, બક કંક કરડ ભિરડ બણા;
 રટ પોપટ વાંલું હરિ રતિયા, મયણા શુભ વેણુ કહે મતીયાં. ૩૦
 રમ ખાતક ચાત્રક સામરડે, જન રજન ખજન જીથ જટે,
 કલહંસ કરે વપરે વકિતે, (?) અતિરગ કલગ તહા અમિતે. ૩૧
 શુક સારસ કોયલ સુગરિયાં, બદકુઝિય કુકટ કાખરીયા;
 લઘુ તીતર ઇતર લેલડિયા, ટિંગ ટોલર હોલર ઢેલડિયા. ૩૨
 ચક્રવા નિલકંઠ અતિ વિચરે, કરનાટક મોર ટકોર કરે;
 ભર અગ ઉમગ ભમે ભમરા, તર બાધત નાદ કરી તમરા. ૩૩
 ફનસાદી કહે તરુ મિષ્ટ ફલં, તિનખાત વિચાર વધે પ્રબલં,
 તરુ ડાલ રહે રિધસિંધ સબે, તતકાલ જડે જન ચાહ તબે. ૩૪
 વિમલા મુનિસો હરિપાસ વસે, કરન્નેગ સમાધિય દેહ કસે;
 મીલ નેત્ર રહે નિત સાંત મના, જીત ઇદ્રિય બુદ્ધિ જાન જના. ૩૫
 ત્રય થાનહુસેપર વાસ કિયાં, હરિ હોય નિરતર માંહિ હિયાં;
 તજ ઇષણુ છાય જટા તનમે, મજબુત દિશા સમતા મનમે. ૩૬
 સતધાર દયા સુખ દૂ ખસહે, ખમયા અરુ તોષ મૂઢલ રહે;
 શમ દાસ તપેશરુ ત્યાગ સુધી, બલસુ રહિ તેજરુ સાંમ બુધી. ૩૭
 તત થાનક સુધ વિચાર તણું, પરમાતમ આતમ સુધપણું;
 પશુ પખિય ઝાડ મુનિ પ્રવરા, હરિ તોષણુ કારણુ દેહધરા ૩૮

ડંગ દેવતહિ મન કામ ડરે, કર કોપ રખે મમ છાર કરે;
 વિનતા વ્યવહાર ન આઠ વિધી, સખ થાનક જાનકી હોય સીધી. ૩૯
 સખરીત કરી કહી કુંભ સકે, થિર આયુષ શેષ મહેષ થકે;
 સિધનાયક રાજત સામ સદા, બધ જીવ નહી ઢિંગ જાત કદા. ૪૦
 ઈહી આશ્રમમે શુભ ઉચ અતિ, વર બદ્રિ વિશાલ સો પુન્યવતી,
 હરિ તોષણ વૃક્ષ તનુ જી ધરિ, ભુવિ અક્ષર આપ મુદા જો કરી. ૪૧
 મહિમા તિનકો કહિ કોન સકે, કવતે અજ શેષ મહેશ થકે;
 હિયમે સમરે સખ સોક હરે, તિનકુ દરશે દુકરિત ટરે. ૪૨
 પરસે મહાપાપ સખે જરહી, ફિરસો ભવમે જન નાં ફિરહી;
 તપકારણ માનસ મોહ ધરી, તલ તાસ નિવાસ જીકીન હરિ. ૪૩
 મુનિ નારદ નિવૃત્તિ પાઈ મુદા, તહાં સેવત હે પદ સ્થામ સદા;
 તું હિ ઉદ્ધવ આપ હરિ પદહી, વર સેવત જીહ જસં વદહી. ૪૪

દોહા.

નરનારાયણ દેવ પ્રભુ, શ્રો પુરુષોત્તમ આપ;
 સો આશ્રમમે સોહ હિ, કર મુનિ કોટ કલાપ. ૪૫

ઇતિ શ્રીબ્રહ્માનંદ મુનિ વિરચિતે શ્રીસુમતિ પ્રકાશે શ્રીનરનારાયણાશ્રમવર્ણનનામ પ્રથમે વિશ્રામ ૧

દ્વિતીય વિશ્રામ.

છાંપય.

એહિ આશ્રમ એકવાર, પ્યારકર સખ મુનિવ્રન્દા,
 નિરખન ધર્મકુમાર, ધાર મનમે સ્વચ્છદા;
 કર સરીતા મહી સ્નાન, ભાન તન સખહી વિસારી,
 પ્રેમ નેમ ભરપુર, સુર ઉર સાંમ ખુમારી;
 તિર્થ યાત્ર કર મુનિ સખે, જન દુખ હર સાક્ષાત જી;
 કર પાવન ભુવિજન સકલ સો, આયે તાંહાં એહી પ્રાપ્તજી. ૧
 મોર મરિચિ નામ, ઓર મુનિ સખે મુધીરા,
 ગૌતમ અત્રિ વશિષ્ઠ, કૃતું પુલસ્ત અંગીરા;
 પુલહ મહામુનિ ગર્ગ, વૌલુક ઠરદવરઆસા,
 કપીલ પ્રચેતા વ્યવન, કચ ઉર બ્રહ્મ પ્રકાસા;

સનકાદી દેવલ કરચપ ભૃગુ, જૈગીશવ અરુ સૌભરી,
 પંચશિખા શક્તિ અરુ, બ્રહ્મરૂપિ ઉતથ પારાસર આસુરી. ૨
 વામદેવ વ્રતવીર, મુનિવર વિશ્વામીતા,
 શુક જૈમિનિ વ્યાસ, પૈલ શાકલ્ય પુનિતા;
 મારકંડે મુનિરાજ, કણ્વ લોમશ કાત્યાયન,
 જરતકાર આસ્તિક, શૃંગિ મારુત શાકટાયન;
 શરદ્વાન અગસ્તિ સમીક મુનિ, સુમંત્રુ વિભાંડક ભાશુરિ,
 વાલમિક કણ્વાદ રુ વેદશિર, ભારદ્વાજ વલ્લભ હરિ. ૩
 અષ્ટાવક અનુપ, પાણિનિ વૈશંપાયન,
 અરુણિ હસી વશ્ય, ઉર્વ શૌનક પિપ્પલાયન;
 યાજ્ઞવલ્કે જાબાલ, ગૌરમુખ કક્ષિવાંના,
 પિપ્પલાદ ઉપમન્યુ, કરખ મૈત્રેય સમાના;
 ઇંદ્ર પ્રમદ શંકુ વર્ણાદિ શખ, ઇંદ્રમવાન મેધાતિથી,
 મીલ આયે કવચ અરુણાદિમુનિ, લે નિજ નિજ વિદ્યારથી. ૪
 રૌરવ ક્રુરસુરામ, ઓર કહે અષ્ટિષેણા,
 નારદ નામ નિકલંક, દન જન સખ સુખ દેણા;
 ઓર હિ મીલે અનંત, વિમલ મુનિજનકે વૃન્દા,
 તિન મધ્ય રાજે સ્થામ, માનહું ઉડગન વિચ ચદા;
 સનમાન દીધ આસન સુવચ્ય, મર્મ લહ્યો સખ બ્રાતકો,
 મુનિ ઇંદ્ર વૃન્દ આનંદમે, કરત સ્તવન દો બ્રાતકો. ૫

ઋષય ઊચુઃ છંદ ત્રિભંગી.

જય નાથ નિરંજન, ભવદુઃખ ભંજન, જન મન રંજન, જગત્રાતા,
 જય કામનિકંદન, વર સુર વંદન, ધર્મ સુનદન, દૌ બ્રાતા;
 જય મહીતલ મડન, બલ બલ બડન, વિષય વિખડન, વનવાસી,
 જય સાયક સંતન, કાલ નિકૃતન, આદ ન અંત ન, અવિનાશી. ૧
 જય અજર અમાયક, જન સુખહાયક, સખજગ નાયક, સુખકારી,
 જય દીનદયાધર, રૂપ મનોહર, ઇશ અપ્રંપર, અવતારી;
 જય વ્યાપ ઘટોઘટ, વાસ બદ્રિતટ, નામ મુનિરટ, બહુનામી,
 જય તેજ અણુકલ, બોધ મહાબલ, સ્થામ સુકોમલ, જગસ્વામી. ૨
 જય મધ સ્વરૂપ, અકલ અનૂપ, ત્રિભુવન ભૂપં, જગતારં,
 જય કમઠ સકારણ, વિધન નિવારણ, પર્વત ધારણ, વણ પારં;

- જય કોડ* કરાલં, ધીરહ ઢાલં, દૈત વડાલં, કૃત કાલં,
જય નાથ નૃસિંહ, અચલ અભંગં, જીતણ જંગં, જોરાલ. ૩
- જય વામન વેશં, કાજ સુરેશ, બલિ છલ લેશ, અંગ ધરે,
જય પરશુ ધાર, ક્ષાત્રય મારં, સમત્રિવારં, કૃત ઠરે;
જય રઘુપતિ રામં, જન સુખ ધામં, પૂરણ કામ, પ્રતિપાલં,
જય હલધર ધિર, ગૌર શરીરં, સગ અહીર, છોગાલં. ૪
- જય કૃષ્ણસુરારિ, કુજવિહારી, ગૌવાંચારી, ગિરિધારી,
જય ભુધતનધારક, વિઘનનિવારક, કલિક્ષયકારક, સુખકારી;
જય ઠલકિ જોરાણં, હસ્ત કૃપાણ, પુરુષ પૂરાણં, મોક્ષ પર,
જય નટવર નાગર, સખ ગુણસાગર, વિમલ ઉભાગર, જકતવર. ૫
- જય સર્વાધારા, સખસે ન્યારા, અક્ષરપારા, આકારી,
જય દેવ સ્વછંદા, અતિ સુખકંદા, પદ જન વંદા, ચિત ધારી;
જય અક્ષર ધામી, અંતરજામી, અનત અકામી, તેજ અતિ,
જય નાથ અનંતા, ભજત સુસંતા, પ્રબલ અનંતા, જકત પતિ. ૬
- જય તપ તન સાજત, રત ચિત રાજત, નિપટ નિવાજત, નર સહીતે,
જય અતુલિત અંગા, ધરત નિખંગા, ડરત અંગા, દર સહીતે;
જય કારણ વેદં, દુરમતિ છેદ, અકલ અલેદં, અનુસરતા,
જય અધિક પ્રતાપી, જન સખ જાપી, મુક્ત કલાપી, સુખ કરતા. ૭
- જય નયન સરોજં, દહણમનોજં, શિખવત ચોજં, ધ્યાન સદા,
જય થાપણ નીતિ, હણણ અનીતિ, જન નીજ પ્રીતિ, અધીક પ્રદા;
જય મુનિ ધરવેશ, ત્યાગ તપેશં, ગ્યાન હમેશં, ગુરુવાઈ,
જય સહીત સમાજ, ભુવનધિરાજ, દીલજનમાજ, સુખદાઈ. ૮

દાહા.

- સુન વચન મુનિવ્રન્દકે, ભયે પ્રસંન જગદેવ;
અમૃત દગ તેહી હેરકે, થું બોલેઉ તતખેવ. ૧
- ઈછુહુમે અહુરનિશ, તવ મીલનેકે કાજ;
પ્રાનપ્રિય કર પ્રીત તુમ, આયે હો સખ મીલ આજ. ૨
- અસ જીવકું અભયપ્રદ, હો તુમ સકલ મુનીંદ;
આયે આજ કુંન દિશહુસે, સો ઠહો અખ સખ વ્રંદ. ૩

હે ભગવાન ભર્તાખડસે હમ, આયે પ્રાનપ્રવીન;
 *ખિરહત જન તવ દરશકો, અરુ સખ તીર્થ કિન.† ૪
 પુનિ ખોલેઉ પ્રભુ તાહી પ્રાત, સુનો સકલ મુનિવ્રન્દ;
 ભરતખડકિ રીત સખ, કહો ઉર ધર આનંદ. ૫

છંદ પદ્ધરિ.

સુનિબુ સકલ કરુના નિધાન, ભયો ઉદય અવનિપર અતિ તોફાન;
 કલિબલકો આશ્રય લે નિરાટ, ભુવિ અધર્મ કીનો અધિક ઠાટ. ૧
 ગ્રહગ્રહ અરુ તિર્થ સખન માય, કુલ સહીત વ્યાપ ગયોહિ જુ તાય;
 ભયે સમય અવનિયે અતિ કઠોર, તિન દિધ વેદ મરનદ તોર. ૨
 નરનારી સખે નિસંક હોય, વ્યભિચાર ધર્મ રત ભયે સોય;
 ભયે જોગી જતિય આસક્ત લોગ, રત દામ વામ ચિત્ત વધ્યો રોગ ૩
 લટપટ કર જનકુ ધુત લેત, પરણત ત્રિય પૈસા વ્યાજ દેત;
 નૃપ ભયે નીચ નહી દયા લેશ, પરગેહ કરત ત્રિયકાજ પ્રવેશ. ૪
 વૈરાગ જ્ઞાન ઉન્નવલ વિચાર, નહિ શુદ્ધ શીલ કૌ પુરુષનાર;
 ભયે દલ ભક્ત ત્રિયસક્ત પાપ, લે ચલે જજ્ઞકુ નરકમે આપ. ૫
 ધર વેશ હસ ખગ કપટ ધ્યાન, ધન હરણ ઠગણ ત્રિય કથત ગ્યાન;
 પરત્રિય અરુ પરધન ઠગત સોય, કલિમાઈ ફિરત વે ગુરુ હોય. ૬
 ધર ભેખ શિશ ધર રખત નાર, તેહી પાપ કષ્ટ દુનિયાં અપાર;
 હોય અદ્ય મેઘ બહુ પરત કાલ, ભયે યજ્ઞ ભંગકારક ભુપાલ. ૭
 ભણુ વેદ સકલમત શાસ્ત્ર ભેવ, દ્વિજ કરતહી ધનકાજ નીચ સેવ;
 પુનિ શક્તિ મગમે કર પ્રવેશ, પલ ખાત સુરા પીખત હમેશ. ૮
 તુમ બંધે જોજો ધર્મ પાજ, અતિ તોર દર્ધ સો સખહી આજ;
 કહે પંચ મહા જેહી પાપ નામ, વર જાન કરત સોઈ પુરુષ વાંમ. ૯
 તુમ કહ્યો સખનકો સદાચાર, ન રહ્યો તિનમાંહી સો લગાર;
 બહુ કરત ગોત્રમે ગમન વોર, જમપુરકે મગસો ચલત જોર. ૧૦
 તુમ ભર્તાખડકે હોજું નાથ, હરિ તારહું તિનકું પકર હાથ;
 યહ અરજ ગરજ હમ કીન તોય, કરહો અવ કરનો હોય સોય. ૧૧
 સુનકે સો મુનિકે વચન સ્થામ, ભયે કૃપાજુકત પ્રભુ કૃપાધામ;
 જન રક્ષન મુનિવર જૂત કલાપ, ઇછે ઉર ધરન અવતાર આપ. ૧૨

* ખિરહત (?) અથવા “ખીરહ તજન તવ દરશકો” (?)

† “અરુ સખ તીર્થ કરન” (?)

તેહિ ઔસર લખી ધર્મ શુભ દેવ, આયે મૂર્તિત્રિયજૂત તતખેવ;
 મુનિવર ગયે હરિદરસ જાન, પ્રભુ તાત કીનમન એહી પ્રમાંન. ૧૩
 કીને દોહ સુતકે દરશ આય, ઉરમે તખ આનંદ અધીક લાય;
 લખી દોહ મુનિ મડલ ખીચ દેવ, નહિ (?) કિન ચિત તહીં અધિક ભેવ. ૧૪
 તખ ઠાડ ભયે લખી તાત માત, સનમાન દીન મીલ જૂગલ બ્રાત;
 પુછેઉ પરસ્પર કુશલ ક્ષેમ, ત્યું કહ્યો પરસ્પર પૂર્ણ પ્રેમ. ૧૫
 દીને શુભ આસન અતિ અનૂપ, વિધિ જાન ભુવ મુનિકે જુ ભુપ;
 મુખ ખેઠે જખ હરિકે જુ તાત, કહી સ્યામ સખે મુનિ વદન વાત. ૧૬
 સુનકે શ્રીમુખકી સખહી જાન, તેહી મર્મ ધર્મ સખ ગયે જાન;
 પ્રભુ વાત સુનન ઉર ખ્યાસ પૂર, ધર્મોદી ખેઠ હરિ ઢોગ હજુર. ૧૭

દોહા.

ભયો સમાજ એહી ભાત સખ, જ્યું સમાધી જન પાત;
 તાખીચ સોહત શ્રીહરિ, વદત વિમલ મુખ જાત. ૧૮

કવિ શ્રીબ્રહ્માનંદ મુનિ વિરચિતે શ્રીસુમતિપ્રકાશે મુનિધર્માંગમન અધર્મોપદ્રવનિ-
 વેદનનામ દ્વિતીયો વિશ્રામ ॥ ૨ ॥

તૃતીય વિશ્રામ.

પદ ૧ છું-છંદ તોમર.

ધર્મો દિભયે એક તાન, ગયે ભૂલ તનકો જાન;
 હરિ વદત જાત સપ્રીત, સખ સુનતહે દે ચિત. ૧
 સો સમે ઉર ધર આસ, આયે મુનિવર દુર્વાસ;
 ધર્મોદિ મુનિ હિ સમેત, હરિકુ લખે જૂત હેત. ૨
 સનમાન સો નહિ પાય, તખ ચિત સંશય લાય;
 ઠાડે સો ધડી પગ રોપ, દીયો શાપ યું કર કોપ. ૩
 દેખોરી ભયો જું અન્યાય, મમ રહ્યો મન મુંગાય;
 મગ સત્ય પ્રવર્તન કાજ, કુચ્છત મગ સોઈ જાન. ૪
 રૂપ સખહી વિદ્યાવાન, જૂ કીને મમ અપમાન;
 પ્રભુતાત સો તજ પ્રીત, રહે ખેઠ અધર્મ રીત. ૫
 તાતે મેં યહ જો સમાજ, કરુ ગર્વ રહીત આજ;
 નહિ કરે સો યું ફેર, વદીહું મેં યામે ન ખેર. ૬

ધરો ભુ મનુજ અવતાર, મમ યોગના* કરનાર;	
ત્યા મીલણી આસુર બ્રંદ, તિનસે સહો દુ.ખકંદ.	૭
સખકું ઈર્ષ અસ શાપ, ભયે મુન્ય મુનિ દુર્વાસ;	
સુનિ રાવ હુઊંચ અથાહ, દરસત નેનન દાહ.	૮
તખ ઠાડ ભયે સો કાલ, પ્રભુ આદિ ધર્મ કૃપાલ;	
ખિનતિ કરી બહુવાર, ગયો કોપ નાહિ લગાર.	૯
તખ ધર્મદેવ સપ્રીત, મુનિસે વદે ચું સુનીત;	
દુર્વાસ હમ અપમાન, તવ કીન નાહી ન જાન.	૧૦
સખકું જો સ્હેજ સમાધ, ભઈ નાં રહી તન સાધ;	
હરિ બાતમે ચિત મોર, સનમાન ન ભયો તોર.	૧૧
સો સત્ય લખી મુનિરાજ, મીટવાઉ શાપ નિવાજ;	
વૃષદેવકે સુન બેન, રવ કીન મુનિ રુટ બેન. (૧)	૧૨
મમ ક્રોધ બેગ ન જાત, ચહુ લોકમે જન ગાત;	
જિનકુ મેં દેત શાપ, હાર ન સોઈ મે કઢાપ.	૧૩
તુમ પુન્ય છખી હો આપ, તુમ પાસ ચિત નિખાપ;	
ભયોહૈં જૂ લેહું પ્રમાન, હરિકી ઈછા સોઈ જાન.	૧૪
મે કહત હું સત તોય, નહિ શાપ નિષ્કલ હોય;	
મે અનુગ્રહ કરુ એહ, કહું ધરો માનવ દેહ.	૧૫
ઈહ નામ મૂરતિ ઉદ્ધાર, હોવહી તાંહા તવ નાર;	
એ નારાયણ ઋષિરૂપ, સુત હોહિ તોર અનૂપ.	૧૬
જગમે અસુર હે જેહ, ખલ વ્રન્દ પાપીય તેહ;	
ઈનકે જુ ભયસે એહ, તુમકું ઉગારીય લેહ.	૧૭
મમ શાપસે યહ શ્યામ, છોડવાય કે સુખધામ;	
ગતિ દિવ્ય થોરેહિ કાલ, દેહી જું તુમકું દયાલ.	૧૮
સુનિયો ઉદ્ધવ સ્વછંદ, સુનિયો અરુ રુષિવ્રન્દ;	
તુમ ધરો ભુ અવતાર, મમ શાપકો નિરધાર.	૧૯
યહ દેત હું વરદાન, મનમે લેહો સત્ય માંન;	
તવ હોહી હરિકે સંગ, અતિ મિત્રભાવ અભંગ.	૨૦
સુખકો ન જિનમે પાર, સુકરહિ વારમવાર;	
ગતિ મોક્ષકી અતિ ભાર, તોય દેહી ધર્મકુમાર.	૨૧

કહીકે યું મુનિ કૈલાસ, ગયે તા પછી કહું તાસ;	૨૨
ધર્મોદી સખ નિળપાપ, ભયો દોષવિન તેહીશાપ.	
મુનિકું કછુ નહિ કીન, તિસકાર વાર નખિન;	૨૩
ધજા શ્રીહરિ કીય સોય, બનોહું ઉર દૃગ જ્યે.	
તાપછી સોઈ ધર્મદેવ, હરિકું કહ્યો તતખેવ,	૨૪
રક્ષા કરોહું અખશ્યામ, અસુરાનસે સુખધામ.	
ખોલે યું તખ નરવીર, તુમ ધર્મ ધારહું ધીર;	૨૫
ભયો શાપ ધછિત મોર, અવનિ બઢ્યો અધર્મ ઘોર.	
તિનસે દુઃખી સખ સંત, અખ કરણ વાકો અત;	૨૬
હરિકૃણ્ણ નામ ધરાય, મો હોહું તવ સુત ચાય.	
હનિહું મે અધર્મવ્રન્દ, અતિ દેન સંત આનંદ;	૨૭
રક્ષણ તેહી એક તાર, કરીહું મે વારમવાર.	
ધર્મજ્ઞાન વિર્તિ* સહિત, વિસ્તારિહું ભક્તિ સપ્રીત;	૨૮
મે રહીહું તોસગ નિત, ચિંતા ન કરહું બું ચિત.	
ધછિત જહાં જહાં હોય, ધરો દેહ કહું મેં તોય;	૨૯
સુધ બર્ન બાન દ્રિબાત, ભવ લેહું તહાં બહુ ભાંત.	

છપય.

જગ કલિ વ્યાપ્યો બાન, કહ્યો તુમકું સોઈ ટારણ,	
લાજ ધર્મ તજિ લોક, ભયે સખ પાપહિ પારણ;	
તાતે કહું સુનાય, ધરો ભુપર અવતારા,	
મેં તવ ગ્રહ તનુ ધર, હર અધરમ ભુભારા;	
પ્રથમ દોઉ હમ ક્ષત્રિય ભયે, ભારત કર પ્રવૃત્તિ ભઈ,	૧
નરનાર નિવૃત્તિરત રણકી, મોય અભિલાષા રહી ગઈ.	
સાધન જીત પ્રજ્ઞજ્ઞાન, બાહી સદશાસ્ત્ર બખાંને,	
નિવ્રત રહે નરનાર, આપકુ અક્ષર માંને;	
મમ ઉપાસના અચલ, રહત સખકે મનમાંઈ,	
પ્રકૃતિ પુરુષ વિસ્તાર, કહત કૃત કાલ સદાઈ;	
મમ શરણ આયે જો નારીનર, મજ જન સમસબહી કર,	૨
તુમ સબહીકું સુખ દેનહીત, અચલ ટેક ધર અવતર.	

અગણિત મમ અવતાર, પાર કો જન નહી પાવે,
 સારદ નારદ શેષ, મહેશ રુ બ્રહ્મા ગાવે;
 શુક સનકાદીક ચાર, લારગત મમ જસ કહેવે,
 રવિ ચંદ્ર દેવ અનિલ, અવશ્ય અગ્યામોહિ રહેવે;
 કવિ વ્યાસાદીક કહત નીત, મેં પુનિ અંત ન પાતહું,
 અખ સખ તુમહીકું કરણુ સુખ, સો સંક્ષેપ સુનાતહું. ૩

છંદ પદ્ધતી.

જખ લીન ધર્મ જગ હોત જન, આંત પાપ ઘોર ઉઠત તુકાન;
 મે ભરતખંડ તખ હરત પીર, સુખકરણુ દાસ ધારત શરીર. ૧
 ધર પ્રથમ મછ વપુ નામ ધીર, એદા ઉધાર હત શંખવીર;
 વપુ કમઠ પીઠ ધર ગિરિ વિશાલ, કર જતન રતન લીને સુટાલ. ૨
 હરણુક્ષ હણો વારાહ હોય, જુધ કીધ મહાધર લીધ જોય;
 ઇંદ્ર કોધ વપુ નરસિંહ ધાર, દૈત્યેશ હિરણ્યકશ્યપુ વિહાર. ૩
 પ્રહલ્લાદ ભકતહીત ધર્મો પિંડ, દૈત્યેશ પ્રબલ વધ દીધ ઢંડ;
 બલિ છલ્યો રૂપ વામન બનાય, ત્રણભુવન કીધ કુમ તિન તાય. ૪
 ધર ભાર ઉતારણુ ફરસી ધાર, વણુક્ષત્રી કરી એકવીશવાર,
 પુરી અવધ પ્રગટ કરી ઉદ્ધિપાજ, કપી સેન ઉતારીયે સીતકાજ. ૫
 ત્રીય લક વિભિક્ષણુ કરી કરાર, ધર લાયે સીત રાવણુ પ્રહાર,
 શતકોટી ચરિત્ર જેહી તત્વસાર, જન સુનત હોત ભવ સિધુપાર. ૬
 ભુવ કપ દેખ શિર દુષ્ટભાર, કહીરી બ્રહ્મસદન અતીસે પોષાર,
 સુર સહિત પિતામહ ભુવસમેત, મમપાસ આયે દુ.ખહરન હેત. ૭
 સુર કદ્ધો અવનિ દુઃખ સુણ્યો સોય, પ્રગટયો નરજીત સો દુઃખિત જોય,
 નર ભયે કુરુકુલ ગુડકેશ, ભયો મે કૃષ્ણ જહુકુલ નરેશ. ૮
 સમ સુધા ચરિત્ર કીયે બહુત ભાંત, કવિ વ્યાસ કહે સો કરી સિદ્ધાન્ત;
 ભુવભાર હયો હણુ અસુર સેન, જનપદ ચદ આનંદ દેન. ૯
 કલિમધ્ય ઉર કરુણા સો આન, ગ્રહી જુધ રૂપ કરહું મે આન,
 નીજ મત સત્ય કરહું પ્રચંડ, ખલ ગુડ નિવાસહું પાપ ખંડ. ૧૦
 નીકલંક બનિહું ઠલિઅંત જાત, હય ચડીઉ લેઉં સમસેર હાત,
 હણુ દુષ્ટ કરીહું નિજસત કાજ, રસ રીત કરી હું એક છત્રરાજ. ૧૧
 અવતાર કહે સંક્ષેપ તોય, ચહુ રીત તાત જાનોહું મોય,
 તુમ પરમ ભાગવત અતિ પ્રવીન, અખ જાવ હોય અગ્યા જહાં કીન. ૧૨

એહિ વિધ હરિઅગ્યા શિર ચઢાય, ગયે સખ નીજ આશ્રમહી માંય;
નરનારાયણ છળી ધાર ઉર, ચિતવત ખંતકર પ્રેમ પૂર. ૧૩
પ્રગટે ભક્તિ અરુ ધર્મદેવ, કહે કોશલ નામસો દેશ લેવ;
અરુ ઉદ્ધવ ઈછા ધાર આપ, દિગ ધર્મદેવ પ્રગટે સુ ભાપ. ૧૪
અગણિત દેશમહિ મુનિ અપાર, અગ્યા સખ હરિકી ઉરધાર;
ભુવિ અનંત જીવકો કરનકાજ, ભયે મનુભકૃતિ સો સખ સમાજ. ૧૫

દોહો.

ધર્માદીક મુની સખનકું, જન્મહેતુ નહી શાપ;
નારાયણ નર વીરસો, ઇછત ભયે હે આપ. ૧૬

ઇતિ શ્રીબ્રહ્માનંદમુનિ વિરચિતે સુમતિપ્રકારો ધર્માદિશાપઅનુગ્રહહરિપ્રાદુર્ભાવકારણ-
નિરૂપણનામા તૃતીયો વિશ્રામ. ૩

ચતુર્થ વિશ્રામ.

છંદ પદ્ધરિ.

ધર્માદિ મુનિ ભયે પ્રગટ જાન, ભયે ઉદે અસુર સો દ્રોહી કુવાંન;
આગે ખદ્રિપતિ પ્રગટ હોય, સખહિકુ મારેઉ સોકેસોય. ૧
ધર્માદીકકું દુર્વાસ શાપ, ભયો સો જાનત ભયે અસુર આપ;
અરુ ધર્મહુંસે હરિ જન્મ ધાર, આવેગે ભુપર યું વિચાર. ૨
ઋષી ધર્મ ભક્તિ ઉદ્ધવ અનુપ, તિનકું સોપીડત ખલહિ ભુપ;
ધર્માદી પ્રગટ ભયે પરમસત, જન્મે તિન આગે અરજંત. ૩
કોઉ નરમે ભયે કોઉ ભયે નરેશ, કોઉ ધર રહે ગુરુકે જ્યું વેશ;
સો કપટ આપ ઢકનહિ કાજ, સખ અસુર કરત ભયે અન્ય સમાજ. ૪
રહે કોઉ દીક્ષા વૈષ્ણવીહિ ધાર, કોઉ કોઉ શક્તિ મગ કીન ખ્યાર;
સો કરત મહા કુકમ કપૂત, ગીરવત જનકું હરિમગસે પૂત. ૫
એહી સમ જગમે નહી ઓર દુષ્ટ, કર પાપ તનુ નિજ કરત પુષ્ટ;
આધ ઐસે ગુરુકે હોત શિશ, પરજા અરુ અવનીકે જી ઇશ. ૬
ગુરુશિષ્ય રુ દાનવ અતહિ ઘોર, ધર્માદીહનન સો કરત જોર;
સદ્ગુણ નિગમકો મગ પ્રચંડ, સખ ચલત નારીનરતાહી છંડ. ૭
ભુવ સહ ન શકી તિનકો જી ભાર, લગી કંપન સો અતિવાર વાર;
વૃષ્ટિસો મધવા ઠરત થોર, ખહુ પરત કાલ જન સખહી જોર. ૮

અસ વિધકો ભુપે ભયો કાલ, ધર્માદીક પ્રગટે તખ દયાલ; અખ સો પ્રસંગ મે કહુ અનુપ, સંક્ષેપ કરીકે સુખહિ રુપ. ૯
 શુભ કોશલ દેશહુંકે મોઝાર, રકુહટ નામ પુરહિ ઉદાર; સરયુકે ઉત્તર તીર સોય, જિનમે એક ખસત હે વિપ્ર જોય. ૧૦
 જેહિ નામ ખાલશર્મા સુજન, વીધી અંસ અનુપમ મૃદુલ ખાન; સરવરીયા શાતિ સુખદ જત, સાવરણી ગોત્ર તેહી સખ કહંત. ૧૧
 શાખાસુ કોથમી બેદ સાંમ, પાંટે સું અડક ત્રય પ્રવર નામ; ભાગ્યવતી સો દ્વિજહુંકિ નાર, તિનસે ભયે વૃષ સો તેહી કુમાર. ૧૨
 અખ કહુ ભક્તિકો જન્મ ઠામ, સંક્ષેપ કરી જેહી સુભગ નામ; સો કોશલ દેશમે સુખદરુપ, એક ગ્રામ છપૈયા છબિ અનુપ. ૧૩
 ખસે વિપ્ર તામે શુભ ગુનહી ધામ, જેહી કાલુ તિવારી કહંત નામ; શુભ નારી ભવાની કહંત તાસ, દંપતી સો કહે હરિકે જુ દાસ. ૧૪
 ભયે શ્રીભક્તિ તેહી સુતા આય, દોનુકે કહા કહુમે ભાગ્ય ગાય; તવ જન મન પ્રપુલીત ભયે અપાર, ભયો જ્ય જ્ય રવ ભુવી વાર વાર. ૧૫
 ટેરાય ભુવન નિજ વિપ્રમંદ, એસે જુ કૃષ્ણશર્મા સ્વછંદ; વિધિવત સખહી તેહિ ક્રમ કરાય, ધરેઉ શુભ ખાલા નામ તાય. ૧૬
 સો સદા બઢેઉ જામિ કલા ચદ, હોહિ જિનકે સુત હરિ મુનિદ; શહિ નિજ કન્યા અનુરુપ ટેવ, દિલ સુદ્ધ બુદ્ધ નર ધર્મ દેવ. ૧૭
 નિજ ગ્રહ ટેરાય સોસહીત તાત, બહુલાયે સાથ સુંદર ખરાત; નિજ તનયા ભક્તિ નામ જાય, શ્રી ધર્મદેવકું દર્ધ પ્રણાય.* ૧૮
 તેહી ઔસર દ્વિજકુ દીધ દાન, દિયે ખાન પાન અરુ અધિક માન; છબી સુંદર સખ ગુનકે જુ ધામ, નિજ જામાતુ વૃષદેવ નામ. ૧૯
 રખેઉ વાકુ નિજકે જું ગેહ, તેહી તાતહુંકિ અગ્યા સુલેહ; રહે સસુર સદનમહી ધર્મદેવ, સદભાવ કરત હરિકે જુ સેવ. ૨૦
 દિલ સુધ સો ભક્તિધર્મ દોય, પાલત ગ્રહસ્થાશ્રમ ધર્મ સોય; ભક્તિકો પતિવ્રત લખિ અડોલ, તેહી નામ પ્રેમવતી કહંત તોલ. ૨૧
 લખિ ધર્મમાંહી વૃષદેવ ધીય, કહે ધર્મ નામ સખ પુરુષ ત્રીય; નિજ ધર્મનિષ્ઠ સો દોઉ ઉદાર, હરિકૃષ્ણ જાહિ હોવહી કુમાર. ૨૨
 કહે ધર્મ જ્ઞાન વૈરાગ્ય જેહ, કહે કૃષ્ણ ભક્તિ તેહી જુક્ત તેહ; અરુ તાપછિ મુનિકો શાપ પાય, અર્વાનપર સખ ઋષિમંદ આય. ૨૩

છંદતોમર.

તબ ભક્તિ ધર્મકુ એક, ભયો પુત્ર જ્ઞાન વિવેક;	
જેહી નામ રામપ્રતાપ, કહે શેષ બહી સો આપ.	૧
કૃષ્ણ ભક્તિ સુત સહિત, છપિયામે રહે સપ્રિત;	
ત્યાં અસુર સબધિ પીર, ભયે પ્રાપ્ત સોઇ શરીર.	૨
તબ કિન ગ્રહકો ત્યાગ, ભયે તીર્થમે અનુરાગ;	
પુનિ તાંહાં સો દુઃખ પાય, ફિર પ્રાગમે જબ આય.	૩
તાંહાં સ્વામી રામાનંદ, તિનકું મીલે સુખકંદ;	
કહુ વાહી દે ઉપદેશ, ટાળ્યો તનિકમેહી કલેશ.	૪
પુનિ કીન હનુમંત સેવ, રિજેઉ સોઇ તતખેવ;	
અચ્ચા સો તેહી ઉરધાર, ગયે વ્રન્દાવન મોઝાર.	૫
મરીચ્યાદિ મુનિકેવંદ, સુખરૂપ જન સ્વછંદ;	
તાંહાં ભક્તિધર્મ રૂ સોય, મિલે પરસ્પર મુદ્દ હોય.	૬
દિયો દુઃખ આસુર જેહ, કિયો સખે નિજકો તેહ;	
તિનકું જો ટારન કાજ, રતિસેં જપે મહારાજ.	૭
તિનપે સો દીનદયાલ, રિજેઉ પ્રભુ પ્રતિપાલ;	
દીયો દર્શ શ્રીધનસાંમ, લખી લજત કોટી કામ.	૮
અતિપીત પટ સો અંગ, નવ કંજ નેન સુરંગ;	
ધર્મોદી લખી સુખધામ, વિનતિ કરી કર ભામ.	૯
રિજેઉ તબ ભગવાન, નિજ દાસ સો સખ જાન;	
અમી નેનસે લખિ આપ, તિનકે હરે સખ તાપ.	૧૦
મુખ મદ્દ હરિ મુસકાય, ઉર પૂરન હીત લાય;	
દિને સો તેહી વરદાન, યું બદે સોઇ મુદ્દ આન.	૧૧
હે ભક્તિ વૃષ મુનિવ્રદ, અતિ હો મન આનંદ;	
મોસેં માગોઉ વર જેહ, તત્કાલ કર મે તેહ.	૧૨
તબ ધર્મ હરખિત હોય, હરિસે વદે અસ સોય;	
પ્રભુ આજ તુમકું પેખ, લિનિ મેં ધરિ ધન લેખ.	૧૩
સખ અર્જકો યહ અંત, સુનિ લેઉ શ્રીભગવત;	
હમકું અસુર દુઃખ ભાર, તારો સો સખ કિરતાર.	૧૪
બોલેઉ હરિ તબ બેન, નિજ દાસકું સુખદેન;	
અહો ધર્મ મર્મ સુજાન, અબનાં રખો ડર આંન.	૧૫

અધકાર અસુર અંત, કરું મેં અમે કર ખંત;
 તુમકું સો મોર પ્રમાન, દેવત દુઃખ અવાંન. ૧૬
 સખ ખૈર લેવન કાજ, મહા કુર કર્ત સમાજ;
 ભરપુર અધ ભુભાર, તાકો મેં હરુ અહકાર. ૧૭
 તુમકુ બદ્રિવન ત્યાંહ, ભયો શાપ તિનકે માંહ;
 આયો મેં સોઈ નિરધાર, અખ લેહું ભૂ અવતાર. ૧૮
 હરિકૃષ્ણ ગ્રહીકે નામ, સખ હણું અસુર કાંમ;
 સુત હોઉ તવ સાક્ષાત, ક્ષિતિ વિચ અતિ વિખ્યાત ૧૯
 બિનશસ્ત્ર આસુર પ્રદ, મારૂં પે સગ મુનિ ઇંદ;
 દુર્વાસ મુનિકો શાપ, હરી કરીહું ધર્મ સ્થાપ ૨૦
 કે વચન યું ભગવાન, ભયે તુર્ત અતરધ્યાન,
 મન ધર્મ મુનિ હરખાય, ગયે આપ આશ્રમમાંય. ૨૧
 અતિ ધર્મભક્તિ ઉદાર, આયે આસુ સો નિજ દ્વાર;
 સ્વજનાદિ જ્ઞાતિ નિહાર, મિલે તાહિ પુરન ખ્યાર. ૨૨
 પ્રભુ કો અતિ પરતાપ, પ્રષદેવ ગ્રહ સ્યો વ્યાપ;
 સખ શત્રુ જૈસેહિ મીત, તિનકે ભયે સુભ રિત. ૨૩
 અથ સર્વ જગઆધાર, કરુનાનિધિ કિરતાર;
 ઠઈ જીવ તારન કાજ, તનું ધારહિ મહારાજ. ૨૪

દોહડા.

નરનારાયણ દેવસો, જગપતિ જીગલ સ્વરૂપ;
 એક છબિ બનિ ધર્મ ઉર, આયે ઉ આપ અનુપ. ૧
 નિજ મન હરિ આવેશ સો, દેખિકે વૃષ દેવ;
 ગર્ભ ધર્યો શુભ તાપછિ, ભક્તિ વીધે તતખેવ. ૨

ઇતિ શ્રીબ્રહ્માનંદ મુનિ વિરચિતે શ્રીસુમતિપ્રકાશે ધર્મભક્તિજન્માદિઉત્સવકથનનામા
 ચતુર્થો વિશ્રામ ૪

પંચમ વિશ્રામ

છંદ ઉધોર.

ધરિ હરિ ઉર ભક્તિ અનુપ, રાજત અતુલ જનસુખરૂપ;
 વિરમય પાત લખિ નરનાર, ઠહે ચેહિ ઉર આય કિરતાર. ૧

ત્રિય અભવતિ દેખેઉં ઓર, ચેહિસમ ના લખિ કઉ ઠોર;
નિજ તનુ તેજ તિમિર હરંત, સોહો દેવહુતી દેવકીવંત. ૨
ઐસે સકલ જન અનુમાન, કર કર કરત બદન બખાંન;
ચહુ વિધ ભયે જખ દશ માસ, પ્રગટેઉ તખે હરિ સઉદ્ધાસ. ૩
કોટિક ચહ સમ તનુ કાંત, સુરજન દેખ હોવત શાંત;
જખ ઘટીકા સો દશ ગધ રેન, દિયો તખ દર્શ જનસુખદેન. ૪
સવત અઢાર શાકત્રિહો જેહ, નૌમિ ચેત શુદ્ધ તિથિ તેહ;
રવિ ઉતારાન રૂતુઉ બસંત, શુભ શશિવાર કહત મહત. ૫
ભુવિ હરિદાસ નર અરુ નાર, ઉત્સવ ભયે તાહી અપાર;
તેહીવિધ અમર લોકઉમાંચ, ઉત્સવ ભયો રયો મુદ્ધ ધાય. ૬

છરપય.

જન્મત હરિ જયકાર, ભયો ત્રિલોકિમાંધ,
ઑમ ઘટાવે માન, રહે થટ વદત વધાર્ધ;
બ્રહ્મ ઇશ સુરરાજ, પુષ્પ વૃષ્ટિ ઝડ લાવે,
સારહ નારહ શેષ, સિદ્ધ ચારણ ઉલસાવે;
કોઇ વાચત નાચત ગ્યાંન કરી, બાજત બાબ ગગંનમે,
સુખકરણ હરણુદ, ખ જકતકો, પ્રગટે પ્રભુ શુભ લગનમે. ૧

દોહા.

પ્રગટેઉ મહારાજ જખ, ભયો હરખ ત્રૈલોક;
દામવામરત ભેખ જગ, તેહી ઉર વાધ્યેઉ શોક. ૧

છંદ મોતીદામ.

કરે અતિ મગલ ઓત્સવ કીધ, દ્વિજં શુભ દાન બહુ વિધિ દીધ;
દશેદિશ હોય રહ્યો જયકાર, પુરંત્રય ઓત્સવ ઓધઅપાર. ૧
સખે મિલ સંત સો દેત આશિશ, બદે અબખેદ નચે અતિઇશ;
ગુનીજન ગાત સખે મુદ્ધ હોય, કુલેસિધ ચારણ ગાંધ્રવ સોય. ૨
વનં શુભ નંદનકે કુલ લાય, કિયે ઝર તાહિ સચિપતિ આય;
કુલે વ્રષદેવ પ્રભુ મુખ પેખ, રહે સખ કુલ લખિ પરમેખ. ૩
ભયે સરિતા સર નિરમલ નીર, ભય મન નિર્મલ સંત સુધીર;
ઉડુગણ સોત ઉડુરાજ સોય, સોહ્યો નભમે અતિ નિરમલ હોય. ૪
કુલે નરનાર હરીકું નિહાર, કરે જયકાર સો વારહીવાર;
બજે દેવ હુદુભિ તાહીકે સંગ, ગજે ભુવકે પ્રણવાદી ઉમંગ. ૫
છડેદીન જન્મહુસે સો કબ્યાહ, આયે બાલચહ જો કહે કોટરાહ;
કિયો હરિકુ હનને મહાકુર, દેખિ દગ તાહી ભગાયેઉ દૂર. ૬

કરે હરિ બાલલિલા બહુ ભાંત, કેતે અજ શેષ શંભુ સકુચાત;
 ભયે સો ત્રિમાસહુકે ભવમડ, તમે એક આયે મુનિ મારકંડ. ૭
 ભુવી તિનકું જોતાસિ ધ્રમ જાનં, મહાતિનકો જી કિયો સનમાન;
 વહે વાહીસે ધ્રમ યું મુદ્દ હોય, કહો મમ પુત્રઉકે નામ જોય. ૮
 તમે બહુવિધ કરે વિધિવેદ, બલા શુભ જાનન અક્ષર લેદ;
 દિનં શુભ વાર ઘડિ શુભ દેખ, લહે અતિ ઉત્તમ અક્ષર લેખ. ૯
 વિચક્ષણુ લેખ લખે ગ્રહઆમ, ધરે હરિ આદી નિકે ચહુ નામ;
 પાયે પ્રભુ અષ્ટપ્રશે ઉપવીત, પહે તાતસે વેદશાસ્ત્ર પુનીત. ૧૦
 ભયે વરખ અગ્યાહુકે ભગવાન, દિયો માતતાતહુકું નિજજ્ઞાન;
 મુનિશાપહુસે છોડયે સો દોઉ, રખે પાત્ત નિજ લખે જ્યું ન કોઉ. ૧૧
 અનત ઉધારણુ અંતર લાય, નિજ ગ્રહ જાન દિયો છટકાય;
 મિષ નહાવનકો જૂ મહાપ્રભુ લેહ, ચલે સો કુટંબી ન જાનેઉ તેહ. ૧૨
 મહા મન તુછ વિષે સુખ મેલ, કરે અટન ભુવી સાંમ અકેલ;
 ગ્રહે પ્રભુ ત્યાગ અથાગહી ઉર, સરયું ઉતરે શ્રીહરિ જલપુર. ૧૩
 વનં પર્વતાદીક ઘાટી અનેક, તાલસરિતાદી ઉદલલે હરેક;
 કિયો પુલહાશ્રમમે તપ ભાર, અરુ મહાયોગ સધ્યો જગધાર. ૧૪
 છંદ પદ્ધરિ.

ભુવિ માંહી પ્રસિદ્ધ જો તિર્થ નામ, ધર પ્રેમ ગયે તાંહાં સુખહી ધામ;
 તાંહાં તાંહાં અધર્મસે જન છોડાય, કિને નિજ શરનાગત સો તાય. ૧
 રહે અસુર તીર્થમે અઘહીકાર, કિયે નાશ તાહીહું મોહ પમાર;
 જાહાં જાહાં ગયેજ આધારઆપ, કિનો ધ્રમકો તાંહા તાંહા સ્થાપ. ૨
 બહુ તિર્થ કર કર વર્ણવેશ, આયે શ્રીહરિ સો સોરઠ દેશ;
 ગિરિ રેવત દીગસી લોજ આમ, તાંહા મિલે મુનિનકુ સુખદ સાંમ. ૩
 મુકતાનદાદી મુનિ નિજહિ માંન, કછું દીન રહે તેહી સગ તપનિધાન;
 પછે શ્રીહરિ સો મુનિ સમેત, રામાનંદ સ્વામી મુનિ સહેત. ૪
 ગયે પિપલ આમ સો નામ જાય, તિનમે નરસૈ દ્વિજ ધામ ગાય;
 તાંહાં શ્રીઉદ્ધવ શ્રીહરિ સોય, મિલ પરસ્પર રહે મગન હોય. ૫
 હરિકે જન્માદીક ઠાંમ જેહ, તપ ત્યાગ ગ્રહાદીક યોગ તેહ,
 એહી આદીક રામાનંદ સપ્રીત, પુછત ભયે પ્રભુકું મનુજ રીત. ૬
 બદ્રીપતિ તાપછિ કર વિચાર, સદશાસ્ત્રઉકિ સખ રીત ધાર;
 ભયે શિષ્ય તાહુકે સુખદ સાંમ, પાયે શ્રીનારાયણ સુભગ નામ. ૭
 દુજો શ્રીસહજાનંદ દીન, અતિ રીઝો ઉદ્ધવ મન પ્રવીન;
 ભુવિ ફિરેઉ પરસ્પર ગુરુ ભાવ, ધરકે ઉરમાંહિ અતિ ઉછાવ. ૮

દાહી.

રામાનંદ મુનિકુ મિલે, શ્રી હરિકૃષ્ણ સુખન;
સો છબિ દેખન આત હે, સુર સખ ચઢી વેમાન. ૬

ધર્તિ શ્રીબ્રહ્માનંદ મુનિ વિરચિતે સુમતિપ્રકાશે હરિજન્માદિચરિત્રેરામાનન્દવામીસમા-
ગમવર્ણનનામા પચ્ચમો વિશ્રામ પ

૫૪ વિશ્રામ.

છંદ ત્રોટક.

વરષા રતુ કાલ રસાલ બણે, ગહકે મલ દાહર મોર ઘણે;
શિતમદ સુગંધ સમિર વહે, લખિકે પશુપાક્ષિય સુખ લહે. ૧
ઢિંગ રૈવત ટુંક ઝુકે ઘહરા, પુલ્કાડ સુવાસ છુટે કુંહરા,
થટ લુંબ રહે ફલકુલ થર, નરલા સરલા ચર્હુ ઓર તર ૨
અતિ તુંગ ઉતંગ સુશૃંગ અટા, ગહ ગુબિય લુબિય મેઘઘટા;
સુર દેખત આય વિમાન ચઢે, પરિપુરણ ચિત સુગીત પઢે. ૩
સિંધ ચારણ ગાવત તેણુ સમે, ગુણુ ગાત જસા હરિ ચીત ગમે;
ભવ આદીક અગ ઉમંગ ભરે, કર માડવ તાંડવ નૃત્ય કરે ૪
અતિ કોમલ સુંદર સાંમ શુભે, લખ લાવન કોટિક કામ લુભે;
નખ શોણ ઉતંગ મયુખ કરે, હુતભુક રવિ શશિ તેજ હરે. ૫
અતિ સુંદર શોભિત અગલિયા, મનરંજ સુઘાટ સુકોમલીયાં,
મૃદુલ પદલાલ સરોજ છબી, ફૂત ચિંતન હોત ન મોહ કબી. ૬
જવ સ્વરિત અરુ અઠકોણુ પવી, ફલ જખુ ધ્વજા ઉર્ધ્વરેખઠવિ;
પદ્મં સૃષ્ટિ દક્ષિણુ સાંમ પદે, રસરૂપ બિરાજત ભકત રુદે. ૭
ગઉપાદ ધનુષ અરુ ગગન, જન ચિંતત નાશ સખે વિધન,
કલશ ત્રયકોણુ રૂ મીન કહે, અર્ધચંદ્ર હરિ પદ વાંમ રહે. ૮
ગુલપુ સુભ ગોલ કછુ ઉનત, ઠમનીયં જનાં દિલ વાસ કૃત,
મૃદુ પીનય ઢીચણુરૂપ મહા, કવિ એકણુ જિહ્વ વખાણુ ઠહા. ૯
શુભ થભ ઉરૂ તરૂ રંભજસા, ધરે સ્વેત પટ વરણિ મહસા;
શુભ નાભિય ગોલ ગભીર શુચી, ત્રિવલીભુત દુંદ બઢાત રુચિ. ૧૦
અતિ સુષ્પ સદા શ્રિય વત્સ ઉરં, દ્વિજ ભાસ પ્રકાસ જહાં અધુર;
ભયહાર નવીન અભનુભુજ, ભુત અંગુલીયે મણિનયું કરજ. ૧૧

કૃષ લંબિત અગુલિકા રુચિરા, કંઠિણુ જુગપાણિ સ્વભાવ કરા;
 હનુ દેખત દાસ હુંલાસ હીય, ધવલો દરસાંન શિરો ધરિયં. ૧૨
 રદ્ધિન અભિન સભાસ રહે, કલિ કુદ અનાર સુટારકહે;
 વિમલં કલપૂર શશીવદન, જનપ્રદ ચકોર દશિ સદનં. ૧૩
 નસતુંગ સુચગ અણી નમણી, તિલકુલ કિધુ સદીપમણિ,
 રુચ હાસ વિલાસ અભાસહુતે, કમનિય ઉભસ કપોલ કૃતે. ૧૪
 સમ સુક્ષમ કાનન ભેર છબી, કૃત ચિતન હોત ન તાપ કબી;
 દૃગ કોણુ સુષોણુ સરોજદલ, પરિપુર દયા રુચિર અપલ. ૧૫
 બુકુટી કુટીલા રસરૂપ ભરી, મુનિ ચિતત ભેગ સમાધિ કરી;
 હરિ ભાલ વિશાલ મનેહરીયં, તિલકં ઉર્ધ્વપુર બીચકીયં. ૧૬
 મૃદુ સૂક્ષ્મ ચિકાણુ રહિ કુટિલા, અતિશામ સુકેશ શિખા છુટિલા,
 રુચિરં સખ અગ બઢાત રતિ, જિન ચિતત બેઠ એકાંત ભત. ૧૭
 અતિ કાંતિ અલોકિક રૂપકરે, જગતારણુ કારણુ દેહ ધરે;
 પ્રભુ દીધ રજા તવ શિસ નયે, હરિ ગોપતમે લખી દેવ ગયે. ૧૮
 સખ દેશહુતે મિલ સંતસખે, તન ધાર હરિ ઢિગ આય તખે;
 કરુણા કર નૌતમ વેશ કિયા, નિજ સંતનકું દીલ રીઝ દીયા. ૧૯
 તણુકિધ પરાભવ કામ તણે, અવતાર જણાવણુહિ અપણે;
 નિજ આશ્રમકી યહ રીત હરી, કલીકે મધ આવિર ભાવ કરી. ૨૦
 જડભર્ત વ્રતી મુનિધાર ફરે, કલિમે જડ જીવ ઉધાર કરે;
 બ્રતખડતણિ પુનવંત અલા, કિરતાર ફરે નર દેહ કલા. ૨૧
 ભર ભક્તિ ધરોધર છાય રહી, જડ જીવ અનેકહી મોક્ષ લહી;
 હરિ નારદ વાચ સુસાય ધરે, કલીઆન વિરાગ જવાંન કરે. ૨૨
 કરી સાઅથ બોત ચારત્ર કિયે, સુરરાજ શિવાદીન મેદલિયે;
 કૃત કીધ અલોકિક આન કહી, મનુજકતિ પાવન કીધ મહી. ૨૩

દોહા.

શ્રીઉદ્ધવ સો તાપછિ, તનું તજકે તતકાલ;
 ગયે અદ્રિકાશ્રમ વિષે, જન દુઃખ હરન દયાલ. ૨૪
 તખ શ્રી સહજાનન્દ પ્રભુ, પ્રસયો અધિક પ્રતાપ,
 ફિરેઉ સામ સખ દેશમે, લે મુનિ સગ કલાપ. ૨૫
 છાપ્ય.

પ્રોક્ષ ચરિત્ર પ્રભુ જેહ, સુગમ ઠહતે અરુ સુનતે,
 પ્રગટ સાંમકે ચરીત્ર, કઠીન સમજતે રુભજનતે:

- ગ્યાંન ધારણા ધ્યાન, બહુત સામ્રથ દરશાર્ધ,
મુઠ જીવ ઉનમત, મત ગ્રહ માંનત નાંધ;
તોઉ રોષ ક્રિધ નહી જકતપર, ઝટ કરુણા ઉર ધારકે,
તખ બરત પચ નિજ વારતા, પ્રગટ કરી વિસ્તારકે. ૧
- વર્ણેકર સંક્ષેપ, હરિ અવતારણ રીતિ,
ધર્મ ભક્તિ જન્મ, કહ્યો કર પુરણ પ્રીતિ;
શ્રીઉદ્ધવ ધર દેહ, મિલે હરિકુ સો ગાયે,
સખ મુનિ વરકે મંદ, પ્રેમ ધર પ્રભુ ઢિંગ આયે;
સો માને મહારાજ નિજ, કાજ સો સખજન કરનકુ,
મોક્ષ રિત તેહી દ્વાર મહત, પ્રગટાઈ જન તરનકુ. ૨
- વરતમાન વિધિ પંચ, કહેહે જેહી પ્રકાર,
જાહી ગ્રહિ નરનાર, હોહિ ભવજલકે પારા;
પરમ અચલ વ્રત પંચ, સખ મુનિ નિજતન ધારે,
સોવિચરે જેહી ભાંત, જકત બીજ ઉખારે;
કિયો અધર્મ ઉછેદસો, સખહી કહું વિસ્તારકે,
મોક્ષ ભાગી જગમે મનુષ્ય સખ, સુનત સોઈ શ્રેય ધારકે. ૩
- દાહો.

શ્રીહરિ અગ્યા દેહ ધર, મુક્ત કિરેઉ જગમાય;
સોજ્યું પહીચ્યાંને પરે, દેઉ સો સકલ સુનાય. ૧

ઇતિ શ્રીઅક્ષાનંદ મુનિ વિરચિતે સુમતિપ્રકાશે હરિશોભાકથનનામા ષષ્ઠો વિશ્રામ. ૬

સમમ વિશ્રામ.

—સમમ—

છંદ ભુજંગી.

- સુંણો સુખકારી કહું વાત સારી, મનુબકતીધાર રાજે મુરારી;
મહા તેજ પીડે પ્રચડે પ્રતાપે, ધિરુ દાસ વાસં નિજં પાસ થાપે. ૧
- જગ તારણું વીચરે દીન જાણી, પ્રથીનાથ જાણે નહી મુઠ પ્રાણી;
કૃપાનાથ આપેજ સાનંદકારી, ધરભાર ઉતારવા દેહ ધારી. ૨
- કરે કેદ વેરી જગું કામ કોધં, જલાબોલ (?) જોરાંણુ ઉડંડ જોધ;
બ્રતા ભુમ જાણે નહી મંદભાગી, રહી ઘેર માયા ત્રિયા દેહ રાગી. ૩

ભજે ચોર દેવ ગયા વાટ ભૂલ, અદેખો ન દેખે જ્યુંહિ સુર ઉલં; ૪
 પુરા ભાગવંતા ભુવિ સોજ પ્રાણિ, આયેકે હરિકુ નમે ભાવ આંણિ.
 નિજ મત્તકે વ્રત સખે તજીકે, રહે શ્રીહરિકે પદ સો રજીકે; ૫
 કરહી ગુણાતીત સો નાથ ગાથ, સુને ભાગવતા જનં સ્યામ સાથ.
 કૃપાધાર રાજે કલા જોર કાંતી, સહી દેખતે હોત આતત શાંતિ; ૬
 બદ્રિકાશ્રમે જો હતી રીત બાંધી, કલીકે સમે આગ સાક્ષાત સાંધી.
 લખે કા નહી ચિહ્ન ધારે અલક્ષ, પ્રતિપાલ સતાં દ્રઢ કીધ પક્ષ, ૭
 સખે અગ ચગી રહી છાય શોભા, લખે રૂપ ભાગે મદં કામ લોભા.
 તન ધાર આયે સખે સત ત્યાગી, રતા શ્રીહરિસે મતા ધ્યાન રાગી, ૮
 ઠહું લક્ષણ તાહિ કલ્યાનકારી, ભરે ભાવહુંકે કલા ગ્યાન ભારી.
 હરિ કીધ અગ્યા ધરે શીશ લીધી, ઠલિમધ્ય પુરાતન રીત કીધી; ૯
 અલક્ષં ધરે ચિહ્ન ચિતે અરોગી, જગતાર દાતા અસાધાર ભોગી.
 વ્રત પંચધારી મહાશૂરવીરા, ધૃતીવંત આતંત શોભત ધીરા; ૧૦
 સુંણો પંચહિ જંતકે નામ સારે, દ્રઢ ધીર અંગ મુનિરાજ ધારે.

હોહો.

નિલોંભિ નિસ્કામ પુનિ, નિસ્વાદી નિરધાર;
 નિસ્ત્રેહી નિર્માનતા, મુનિવર કરત વિચાર.

છંદભુજંગી.

તજે દોષરૂપી સખે વાત ત્યાગી, ભજે દેવ નારાયણું મોક્ષ ભાગી;
 નિલોંભી પરસ્ત્રીક્રિયા ઘુતહી મઘ પાનં, હતે જીવ સૂના જ્યુંહી માંસખાનં. ૧
 વ્રત કનકાદી ધાતું તણો ચો અભનો, જરૂ પચ થાને કલું વાસ બાંનો;
 કરે પ્રિત સેવ કલું થાંન કોષ, હિચે તાસહુંકે કલીવાસ હોષ. ૨
 અવિદ્યા અઘવાંસ બાંણિ અનીતી, રૂઢી સતહૂકી કરી સુધ રીતી;
 અવિદ્યા તજે જો હરી પાસ આવે, જરા મૃત્યું બકો મહારોગ ભવે. ૩
 કલીવાસ જેતે સખે દૂર કીને, લખે સાંમ ધામ અભેથાંન લીને;
 હરિ વાક્યવાસી નરંનાર જેતે, તરિ હો ગયે પાર સસાર તે તે. ૪
 હરિ વાક્ય ત્યાગે કહું ઠોર ભવે, પડે કંઠ માયા ગલે દુઃખ પાવે;
 મુનિ કાજ તેહી કરે વાક્ય વાસા, અસાર લખે ત્યાગ સંસાર આસા. ૫
 કલિકાલમે સત્યકી રીત કીધી, લખે નેઠ જીવે મહામોક્ષ લીધી;
 અખે લોભ સો સ્વર્ગ મૃત્યું પાતાલા, સખેકું કિચે બહુ ભાંતિ બેહાલા. ૬

સુર અસુરં નાગ માનુષવાકુ, મરાવે મહોમાંહિ હું લોભતાકુ;
તેહી જીતકી રીત નીકી કરી કે, કહું ચિતમે શ્રી હરિકુ ધરીકે. ૭
દોહો.

ચઉદ લોક કે બિચમે, ફિરત લોભકિ ફ્રેજ,
તાહી ત્યાગકિ રિત કહું, અતિ જાકો જગચોજ ૧

છંદ પદ્ધરિ.

સખ સુન હું લોભકિ ત્યજણુ રીત, કરહે સંત સગમે પ્રથમ પ્રિત;
પ્રભુ વિના પદાર્થ ચોર જેહ, દુઃખદાયક મન વચ સમજ દેહ. ૧
એહી રિત સતકે વચન હોય, સુખદાયક જાનત સરવ સોય;
હરિ મહીમા અતુલિત અપાર, સુનહે જ્યું સત મુખ વારવાર. ૨
સુખધામ એક હરિકો સ્વરૂપ, સખ ચોર તજે લખ કષ્ટ કુપ;
તખ તજહી લોભ નર ચોર નાર, રહે લગન મગન હરિપદ સભાર. ૩
કેધ મુઠ જન્મ સુખ સાચ જાન, કરહે જું લોભ અતિ સુખદ માન;
રવિ ફિરણુ જ્યુંહિ મૃગજાણુ નીર, ન લહત જલ પાવત અધિક પીર. ૪
એહી રિત મંદ ઉર જકત આસ, પચ મરત ફિરત નહી જીજત પ્યાસ;
તાતે જીધ જાંને અજર પાસ, તજ લોભ કરે હરિચરણ વાસ. ૫
જેહિ રિત કૂપ તૃણ હરિત છાત, મૃગ પશુ મુઠ તેહિ ચહત ખાત;
સોધ ઘાસ વદન નિજ લહત નાંધ, મર પ્રાણુ ગમે પર કૂપમાંધ. ૬
તેહિ રિત જીવ સુખ વિષે લાગ, નર દેહ ખોત અતિમંદ લાગ;
નહી વિષય લોગ નહી મિલત શ્યામ, લવ કૂપ પરત હોય જમ ગુલ્યામ. ૭
જેહી કાજ લોભ અતર અપાર, સો દેહ પલકમે હોત છાર;
નહી ભજત હરિ તન વિષય કાજ, સો કહીયત પડિત મુઠરાજ. ૮
હોય વિષે સકત નિજ કરત હાંન, સો કહીયત નર કીટહિ સમાન;
શમદમ જીત આતમગ્યાન વાન, સો તજત લોભકું દુઃખદ જાંન. ૯
સુનહું અનરથ ધનબિચ સોય, જેહી રિત પ્રગટ કરી કહું જોય;
હિંસા અરુ ચોરી અનૃત કામ, અવિશ્વાસ દંભપદ ગરવ ઠામ. ૧૦
પરત્રિય અરુ દ્યુત હિ મદપાન, અસુયા અરુ વ્યસન હી ક્રોધ થાન;
મહા પુરુષ વેદ કહાવે પુરાન, અનરથકુ પકરત અરથ જાન. ૧૧
દુઃખરૂપ વસ્તુ સુખરૂપ કીન, વ્રતિ મુઠ મંદ જાનત પ્રવીન;
કંચન સખ અનરથ થાન જાન, કલિ લિયો પરીક્ષિત પાસ દાન. ૧૨
જખ દીયો પરીક્ષિત હેમ તાસ, તેહી મધ્ય કલિ કીનો નિવાસ;
એહી કારણુ ધન અનરથ અતત, સખ ધાતુ અગ તન તજત સંત. ૧૩

હેમ રજત રુ પીતર તખ કાંસ, સીસા અરુ લોહા જસત ફાંસ;
 મણિ હીરા મુકતાફલ પ્રવાલ, હરિજન સખ જન હિ કાળ જાળ. ૧૪
 તજ લોભ સ્યામ ભજહે અખડ, નહી સત્ય લખે બ્રહ્માંડ પીંડ;
 જેહી દીને ઉપજત ધન નિદાન, તેહી પાત્ર વસ્ત્ર પશુ ધન સમાન. ૧૫
 સખ વસ્તુ ત્યાગ વિચરે સો સત, જગ ઓર સર્વ માયીક જંત;
 જેહી વસ્ત્ર ધાતુ જો લગ્યો હોય, તેહી નિકટ ન રાખત સત કોય. ૧૬
 સખ જીવનપર કરુણા અતત, પ્રભુ ચરણ પ્રીત સોઈ પુજ્ય સંત;
 ઝોલી એક દોઉ કોપીન ધાર, રખે બહીરવાસ દોઉ મુનિ ઉદાર. ૧૭
 અરુ એક પીછોરિ રખત અંગ, ઉણી જીણી અરુ નવ ઉતંગ;
 ટોપી શિર શિરકો પટ ચોખંડ, પટ રખત સો એહિ આદીક પીંડ. ૧૮
 શુભ કાષ્ટ તુંબિ જલ પાત્ર કીન, અન પાત્ર તુંબિ અરુ કાષ્ટ લીન,
 અનછાંને જલ નહી કરત પાન, એહી રિત ફિરત મુનિ વે પ્રમાંન. ૧૯
 દ્રગ દેખ મુનિ ભુવિ ધરત પાવ, દિલ દયા જીવ કરહે બચાવ;
 પરમારથકે હીત પિડ જાસ, ટારન જન ભવ જમહુકી ત્રાસ. ૨૦

છપ્પય.

જો હોય લેખક સત, લોહ ચક્ર કાતર ધારે,
 ઓર ધાતુકો સંગ, સખે વિધિ કરકે ટારે;
 કંથા સીવન કાજ, સુઈ એક રાખત સાથે,
 ઓર પદારથ સર્વ, કબુ નહી પર્સત હાથે;
 ઇનસે જો પટાદિક રખત અધિક, તીતને દિન વ્રત સો કરે,
 અનજાને રાખત ત્યાગિજન, દોષ ન તાકે ઉપરે. ૧

દોહા.

પુસ્તક બ્રહ્મ વિચારકે, રખન રખત વૈરાગ;
 ઓર વસ્તુ દેહાદી સખ, તન મન વચ કરી ત્યાગ. ૧
 સખ વિધિ તોડે જકતસે, પ્રભુપદ જોડે પ્રીત;
 કહી એહી વિધિ સંક્ષેપ કર, લોભ તજનકિ રીત. ૨
 નર નારાયણ ધ્યાન રત, તાહી કરત નહી જોભ;
 તેહિ બિન ઇહ ત્રૈલોક્યમે, લાર ન છોડત લોભ. ૩

ઇતિ શ્રીબ્રહ્માનંદ મુનિવિરચિતે સુમતિપ્રકાશે નિર્લોભવર્તમાનકથનનામા સપ્તમે વિશ્રામ ૭

અષ્ટમ વિશ્રામ.

છંદ સંજ્ઞતા.

હરિચર્ય ઉરમે ધારકે, કહું વાત એક વિચાર કે;
જગ કામ કઠોર હે, પુર તિનમે બડ જોર હે. નિષ્કામ ૧
સો હોત આવિર જાહિ કે, તન નાશ લગ્યા તાહી કે; પ્રત.
નહીં જોત ગોત અગોતકું, ગલિ જાત છોત અછોતકું. ૨
કલિ કામ જય જેહી રિતસે, વદીહુંમે પુરણ પ્રીતસે;
મુનિ જીત કાંમ અરિમાનકું, થિર પામહી હરિથાનકું. ૩
કર એક વાર હિ ભોજનં, તરુવાસ ભુમહી આસનં;
ઇસ રિત રહે જન જાહીકું, વનમાંય મારે તાહીકું. ૪
ઇહ કામ વેરીય જીવકો, દુઃખસ્વપ ચોર દઇવ કો;
વિહરત કોટિક વામસે, નહી હોત પુરણ કામસે. ૫
પ્રથ રોગી અધ બધિરકું, ધનહીન કાયર વીરકું;
કુલહીન દુર્બલ દીનહે, સખ કામ કિંકર કીનહે. ૬
કૃત રીત કૌનહી અતબ્ધ, તજે કામ જો વિધિ સંતબ્ધ;
જગ સર્વ હારત કામસે, જન ત્યાગહે અભિરામસે. ૭
તજ કામ પ્રભુપદ પ્રીતકું, સખહી કહું અખ રીતકું;
મુનિ જીત રીત મનોજકું, સખ સો બતાવહું ચોજકું. ૮

છંદ ઉધાર.

સખ જગ દુઃખદ અજય અનગ, પ્રભુપદ ભજત તજત પ્રસગ;
ત્રિયતન દેખ નર લલચાત, નરતન દેખ ત્રીય ભરમાત. ૧
તાતે પુરુષ નારી શરીર, જાનત નરક સમ હૌ ધીર;
નારી મોહપ્રદ દુઃખકુપ, જાનત મુઠ તેહી સુખસ્વપ. ૨
જોષિત નાગણી સમ જાન, જાકે ડંશ નિકસત પ્રાન,
એહી વિધિ નાર લખ નરદેહ, સખ તજ કરત હરિપદ નેહ. ૩
માયા ધાર નરકો વેશ, ત્રીયદીલ કિન આય પરવેશ;
નારી વેશ માયા ધાર, લીને પુરુષ સખ જગ માર. ૪
તાતે નારિ નર હરિભક્ત, સખ તજ રહત હરિ આસક્ત;
નર ત્રિય પરસ્પર લોભાય, હરિજન સોહ બધ કહાય. ૫
શ્લેશમ હાડ કંક દુર્ગંધ, જાનત મુઠ તેહી મુખ ચંદ;
ગિહર માંસ રત જલ એન, મુખ કમલ સમ કહે નેન. ૬

હાડ રુ માંસ મલ જલ ગેહ, મુરખ કનક ખંભ કહે દેહ;
 તેહીપર કહત હમ કવિરાજ, ચાલે નરક સહીત સમાજ. ૭
 જે પરહારરત નિરભાગ, ત્યાગી કરત તેહી સગ ત્યાગ;
 ત્રીય સ્નાનાદી કૃત તેહિ ઠાવ, તહાં મુનિ કળુ ધરત ન પાવ. ૮
 જો ત્રીય કાષ્ઠહુકી હોય, ત્યાગિ પદ ન પર્સત કોય;
 ત્રિયકો ત્યાગ અષ્ટ પ્રકાર, રાખત સત ચિત વિચાર. ૯
 ઇંદ્રિય ગ્રામ આત બળવાન, હરત વિવેક ધીરજ ધ્યાન;
 પલટત મુકતહુકો અંગ, તાતે તજત બુદ્ધ ત્રિય સંગ. ૧૦
 ત્રિયકો ગુહ્ય જાન શરીર, તેહી દ્વિશ કરત નહી દ્રગ ધીર;
 દેખત સૌભરિબુંદ હોય, જાનત પ્રગટ જગ સખ કોય. ૧૧
 કામ રુ ક્રોધ લોભહી તીન, પથા નરક કહત પ્રવિન;
 તેહિ મગ ચલત જો નરનાર, હોવત નરકકો અધિકાર. ૧૨
 જાનત બ્રહ્મ અરુ પરબ્રહ્મ, સમજત શુભ સુક્ષ્મ,
 કરત કુસંગ અરુ મન સંગ, ઇંદ્રિય ભોગ પોષત અંગ. ૧૩
 સો ખર શ્વાન શ્વપચ સમાન, તેહિ મુખ ગ્યાન સુનતે હાન;
 એહિ વિધિ કહ્યો વિપ્ર વસિષ્ઠ, ઇંદ્રિય ભોગ બાકે ઇષ્ટ. ૧૪
 તાકે સગ લાગત પાપ, એસે કહ્યો હરિ મુખ આપ;
 જખ લગ વસત ત્રિય મનમાય, સાધન સર્વ નિષ્ફલ તાય. ૧૫
 વિદ્યા કહા કહા તપ ત્યાગ, શમદમ કહા તીરથ રાગ;
 બહુ વિધિ કહા ભોખ બનાય, પુજા કહા મુનિમત લાય. ૧૬
 કહા ગુરુસેવ ગહવર વાસ, જખ લગ ત્રિયા સુખ મન આસ;
 જોખન પુર ત્રીય સુખ ત્યાગ, સોઈ જગ સત ધન બડ ભાગ. ૧૭
 ત્યુંહિ ત્રિય તજત પુરુષ પ્રસંગ, સો જગ પુન્ય જેહી વિધિ ગંગ;
 રાખત ત્યાગ અષ્ટ પ્રકાર, ત્યાગી સોઈ ધન નરનાર. ૧૮

છાપ્ય.

શ્રવણ મનન ગુન કથન, ત્રિયા કો કળુ ન હોવે,
 પર્સ વેણુ એકાંત, વિવસ હોય ત્રીયા ન જોવે;
 નહી હાસિ તન સગ, નારી કો વસ્ત્ર ન પસે,
 તેહી થલ કરે ન વાસ, ત્રિયા જહાં ચિત્રહિ દરસે;
 ચલતે હરત પંચહિ સદા, રહે દૂર ડર નારસે;
 કળુ સત સગ નહી પરહરત, કરત પ્રિત કિરતારસે. ૧

પ્રથમ કહે ઉપાય, તાહી કર જીતત જ્ઞાની,
કામ હહત મુનિરાજ, જીવ નિજ શત્રુ જાનિ;
કૌ કામી યું કહે, વ્રત નિષ્કામ વ્રથારે,
ઘોરનકી ઠહા ખાત, શંભુ બ્રહ્માદીક હારે;
યું કહત મુઠ પામર અજ્ઞ, ભટકે ચ્યાર ખાંણમે,
નિષ્કામ વ્રત હરિ ભક્ત કો, લિખ્યો વેદ પુરાનમે. ૨
શિવ બ્રહ્મા સમરથ, સૃષ્ટ કે ઇશ કહાવે,
જગ કરતા જગ હરત, સદા નિકલંક રહાવે;
તાકિ સમતા કરત, પાપરત પામર પ્રાનિ,
કહાં ગરુડ કહાં મસકે, એક સમ કહત અધ્યાનિ;
ભવ બ્રહ્મા કામ પરવસ બાયે, બિનકારણ ચિતનાંનીયે,
બિન સમજ મુઠ કહહી વચન, જો ગુદરવ* સમ જાનિયે. ૩
દોહો.

મેથુન અષ્ટ પ્રકાર તજ, જન પુહુંચે હરિધામ;
પ્રભુ ન ભજત ત્રીય કામ રત, તિનકા ઠોર ન ઠામ. ૪

ઇતિ શ્રીબ્રહ્માનઃ મુનિ વિરચિતે શ્રીસુમતિપ્રકાશે કામજયોપાયવર્ણનનામા અષ્ટમો વિશ્રામ. ૮

નવમ વિશ્રામ.

છંદ પદ્ધતિ.

દુઃખ ઠામ કામ જય કહે બખાન, વિધિ અષ્ટત્યાગ રાખત સુજન;
અનજન હોત પરસાદી આય, કહું દોષ નિવારણ રિત તાય. ૧
સખ ત્યાગી જનકું સુખદ સોય, રહે લું તાપપર હરિ પ્રસંન હોય;
આરુઠ જોગજો મુહામુર્તીદ, શ્રીનાથચીત ચરણારવિદ. ૨
નિજ દેહ ભાવ નહી હોત જાહી, અઘ નિવર્ત નહી કદ્યો તાહી;
સંમૃતિ તેહી હોવત નિજ શરીર, તેહી દોષ નિવારણ કહત ધીર. ૩
જિતનો કલંક વ્રત તેહી સમાન, કરત ભજન સહીત દારત સુજન;
વૈરાગવાન હરિ ભક્ત હોય, બ્રહ્મચર્ય શુદ્ધ વ્રત રખત સોય. ૪
બ્રહ્મચર્ય ધરત બ્રહ્મરૂપ જાન, ત્રીય સંગ હોત પામર સમાન;
સ્વેપિડ હોત નિષ્કામ સંત, જોષીત જશ જો મુખ કરી કહુંત. ૫

શુદ્ધ ભાષણ પ્રેક્ષણ મનન કેલ, મિલનો મનધર એકમેલ, (?)
 ઈન સમ માઈ ને એક હોય, અપવાસ એક કરી પાપ ધોય. ૬
 અહો રાત્ર એક અપવાસ માંન, ગાવત હરિશુણ ઉર ધરત ધ્યાન;
 પશુ પક્ષિય મૈથુન સકત હોત, મુનિ મનખસ હોય કણુ ન ભેત. ૭
 ત્રિય પૈરણ પટ પરસત નાંઈ, નહિ દરશે ચિત્રહી ત્રિયા તાંઈ;
 નહી નારિ નેનસે નેન ભેર, દેખે ન કણુ નહી બદત ઓર. ૮
 મનમાંહી ત્રીયાકો મલિન ઘાટ, કણુ હોન ન દેવે રહે સોચાટ;
 હરિકી જી કથા જગ સર્વ સાર, ન કહે ત્રીયકું મુનિવર ઉચાર. ૯
 એહી આદી કહે તિનહીકે માંઈ, અનબને કબ હું ભુલ આઈ;
 તખ એક અપોષણ કરત સોય, શ્રીહરિકે પદમહી ચિત પ્રોય. ૧૦
 નિષ્કામશુદ્ધિ શુભ શાસ્ત્ર નામ, ધર્મામૃત સુંદર ધર્મ ધામ;
 કહી તિનમે રીતિ સુખદ શ્યામ, રહેવે ત્યું ત્યાગી પુરુષ વામ. ૧૧
 કબહું ત્યાગી ને નર કહાત, કરહી નિજ ઈસે રેત પાત;
 સો કરત અપોષણ દીવસ ચાર, એક તાર કરી રહે અઘનિવાર. ૧૨
 અષ્ટમ ને મૈથુન અંગસંગ, હોય રેતપાત ત્રીય કે પ્રસંગ;
 ધારણા પારણા વ્રત જેહ, કરે અષ્ટ લગિ ત્યાગીસો તેહ. ૧૩
 સાતુસો પિખત લવણ વિન, હીયમે હરિ અગ્યા સુભગચિન;
 સખ રિત કહું સમઝાય સોય, ત્યું કરત ત્યાગી મન મગન હોય. ૧૪
 વ્રતહુકે દીન જલ માત્ર પીત, પારણા દિવસકિ કહું રીત;
 સકતુ સુંદર જલમાઈ ઘોર, પિખત નહી તો કઉ રિત ઓર. ૧૫
 ધર્મશાસ્ત્રમાંહી કલીયુગ પ્રમાન, વિધિ કહ્યો અઘ ટારનકુ સુબાન,
 સો કરત હરિ અગ્યાહી સોત, ધર હામ આપકો પાપ ધોત. ૧૬
 એહી કરન સોઈ ને સમ્રથ નાંય, તખ ઓર કહ્યો તાકો ઉપાય;
 આવત પારના દીવસ સોય, દોઉ અન લવણ જીત પાત સોય. ૧૭
 એહિ કરત અશક્ત ત્યાગિ કોય, સો કરત માસ નવ વ્રત બેય,
 અરુ માસ ખટ વા માસ તીન, કરહી વ્રત ત્યાગી સો પ્રવીન. ૧૮
 ઐસે નહી તો કહું રીત આંન, જન ત્યાગી કરહિસો સુબાન;
 બત્રા બદરીકાશ્રમકિ જેહ, તનસે કરી હોવત શુદ્ધ તેહ. ૧૯
 નહી તો આંદ્રાયણ વર્ત નામ, કરહી પાતકહર ધાર હામ;
 મૈથુન નર પશુ સગ કણુ કરત, વ્રત તપ્ત કમ્પ્ત સોબન ચરત. ૨૦
 સ્વે પ્રેમે હોય ત્રિય અંગ સગ, ઉપવાસ એક તે હોય ઉતંગ,
 ત્રિય દે વસ્તુ છાની સો લેત, ઉપવાસ ત્યાગી તખ એક કરેત. ૨૧

દેવાલય અરુ ગુરુ ઢિંગ અબ્બન, સંચાર હોત વાયુ અપાન,
 મુસલહિ સ્નાન કૃત વસ્ત્રસોત, તિન પાપ નિવારણ તખ્તી હોત. ૨૨
 પ્રથ બાલ બુવા ત્રીય સખહી બન, નહી દેખત રાધા શ્રીસમાન;
 સો કહીત હરીકે પ્રગટ ચોર, કુંછિત ગતિ પાવત દુઃખ કઠોર. ૨૩
 ભિક્ષા રુ સભા વીન દીવસ રાત, ત્યાગી ગ્રહીકે ગૃહ નાહી ભત,
 બહા ત્રિયા ક્રિયાકો હોત થાન, ત્યાગી નહી ભવત તાંહાં સુબન. ૨૪
 ત્રિય માત્રહુકો ભે ગુહ્ય અગ, દેખિ ન કરે નિજ રીત ભગ,
 ગુન ઓગુન ત્રિયકે નાહિ ગાત, તેહિ વચન કબું નહી સુનન ચાત ૨૫
 શુભ શીલ જેહિ થલ રહે સંત, સંસર્ગ ત્રિયા વરજિત અત્યત;
 લોપણુ જલ કજ અન છાસ દેન, આવે ન ત્રિયા નહી સુનહી બેન. ૨૬
 સંધ્યાહી સમે નિજ દરશ કાજ, નહી હોન દેત ત્રિયકો સમાજ;
 નહી દીપક ઝાડુ કરત નાર, ઠાઠી નહી રહવે આય દ્વાર. ૨૭
 કૌ રોગગ્રસ્ત ભે સંત હોય, ટેખન પન નહી ત્રિય આતકોય;
 એ આદીક બહુ વિધિ કૃત કહાત, કૌ રીત ન ભીતર નારી આત. ૨૮

દોહા.

ભિક્ષા માગન ભત જખે, લે ઝોરિ કરમાય;
 તહા દેત અન આય ત્રિય, લેત હરિ ઉર લાય. ૧

છંદ ઉધોર.

એહી વિધિ વર્ત રખત શરીર, દૃઢ મન ભજત હરી પદ ધીર;
 ભે વિધિ કરત એકહુ ખડ, દેવત તાહિ શિર હરિ દંડ. ૧
 એકહી ભુલ શિર વ્રત એક, સો મુનિ કરત ધાર સુટેક;
 સાચે હેત ગ્રહ વ્રત સાર, અહોનિશ કરત નામ ઉચાર. ૨
 નરનારાયણ કૃષ્ણ ગોવિંદ, શ્રીહરિકૃષ્ણ સહબનનંદ;
 શ્રીનીલકંઠ સુર મુનિ ઇંદ, શ્રીનારાયણ માધો મુકુંદ. ૩
 એહિ વિધિ લેત નામ અખંડ, છુટત પાપ તાપ પ્રયડ;
 એહી દૃઢ રીત રહે સો સત, અસુત્રય ચોર જક્ત અનંત (?). ૪

દોહા.

પ્રાયશ્ચિતકિ રીત સો, દે સક્ષેપ સુનાય;
 અખ રસ જયકિ રીતકુ, કર્હુ હરિપદ ઉરલાય. ૧

હતિ શ્રીઅક્ષાનંદ મુનિ વિરચિતે શ્રીસુભતિપ્રકાશે પ્રાયશ્ચિત્તનિરૂપણનામા નવમે વિશ્રામ. ॥ ૬ ॥

દશમો વિશ્રામ.

છંદ નિષ્પાલ.

નિઃસ્વાદ વૃત્ત. સંતસુખકાર કર પ્યાર મુનિ કિંજલ્યે,
 ધીય નિરધાર કૃત તેહી વિધિ કિંજલ્યે;
 જીત રસ રીત અખ આત કંહુ મર્મકી,
 ધારી ચિતમાંધ શુભ છબિ સુત ધર્મકી. ૧
 અંગ ઉનમાદપ્રદ સ્વાદ ચિત આનકે,
 ત્યાગ રસ ભાગ બડ સંત અરી જાનકે;
 સ્વાદ કર ખાત રસ હોત બલી પિંડમે,
 ત્યાગ પથ મોક્ષ ચિત જાત ખલ ઝુંડમે. ૨
 ધ્યાન અરુ ગ્યાન સખ સાન વિસરાયકે,
 જોર કર ડારહી કુપ વિષ જાયકે;
 કાજ તિન રાજ મુનિ જીમ નિજ સાધકિ,
 વ્યાધિ વિષ વેલ ત્રીય ખેલ નહી વાધકિ. ૩
 તાન હરિ ધ્યાન રત જાન રસ ત્યાગકે,
 ભાવ રસ સ્વાદ તજ સત બડ ભાગકે;
 શ્યામ સખ જામ જપ સ્વાદ જિય વારકિ,
 ધીર મુનિ માધુકર વ્રત ઉર ધારહી. ૪
 દેહ નિરવાહ વૃત્તિ દોય કરી સંતકે,
 ભાવ જીત ચિત હિય રૂપ ભગવંત કે;
 જેહિ સમ આય અન પ્રાપ્ત જખ જેવહો,
 તેહી સમય ધ્યાન જૂત પાત મુનિ તેવહો. (૧) ૫

છપય.

મધુકર વ્રતિ મન સમુજ, રખે તન સંત સોહાગિ,
 કળુ કાહું કીચીત, રખે નહી અંતર ત્યાગી;
 રસનાકે બસ હોય, સોય સંગ્રહ નહી ઠરહી,
 શ્રીહરિ ધર્મકુમાર, સદા અંતર સો ધરહી;
 સુખ ત્યાગ દેહ હરિ નેહ દ્રઢ, ધ્યાન અચલ ઉર ધીર હે,
 નહી દેહ કાજ સંગ્રહ કરે, સો જગ કુલ કીરિ હે. ૧

છંદ પદ્ધતિ.

જિતનો અંન હોય નિરવાહ દેહ, તિતનો અહુ અહુ અટ બચ લેહ;
 બહુ પુષ્પ ગંધ પટપદ્મ લેહંત, તેહી રીત અચલ વ્રત રખત સંત. ૧
 અહુ સ્વાદ કાજ રસ ચીત લાય, એક અહી સતાપત નહિ બચ;
 નિજ વ્રતી ચીત અંતર સ્વછદ, કરે ભજન પ્રગટ હરિ કાટ ફદ. ૨
 જો હોવત રસના વસ અબન, ગતિ મિન ખોત તતકાલ પ્રાંન;
 અતિ જીભ ધ્રિ બલવંત કહાય, કરે જોભ અધિક રસ અધિક પ્રાય. ૩
 જિતિ જિન રસના સર્વજિત, અણુજીત રસન હોવત ફેજિત,
 શિષ્નોદર ત્રસી કરત બેચ, તિનકે જૂ સગ દુઃખ અવસ હોય. ૪
 ચલ અધ લાર જો મુઠ અંધ, પડ કપ મરે હોય દુક કંધ;
 સિધ જીવત ઈંદ્રિય પ્રાણસોત, રસના વસ હોય ભવ ભ્રમત ખોત. ૫
 અહુ અહુસે કયા અન લાય, પિષ્ટાદિ પવિત્રહી બચ બચ;
 બહુ શુચિ પાક મુનિ તેહી બનાત, પ્રભુકું જિમાય સો પુનિત પાત. ૬
 અથવા અહી જન કોહિ નિજહી ગેહ, કર પાક જિમાવત કર સનેહ;
 તાહાં બત ચારસે અધિક સત, બાહાં પાક વિપ્ર અરુ નિજ કરત. ૭
 સંસર્ગ ત્રિયકો સખ નિવાર, મુનિ જીમત હરિ પદ ચિત ધાર;
 પ્રભુકો અધરામૃત જલ મિલાત, અનશુણી અતીત સખહી સો ગાત.* ૮
 અમૃત સમ બનત સત તેહ, બિન સ્વાદ જિમત કાજ રખન દેહ;
 તેહી કાલ અભ્યાગત આત કોય, અંન દેવ દયા કરી પ્રસંન હોય. ૯
 સમ આત્મ બુધિ કરી કરત સેવ, જ્યું કિન પુરાતન નૃપ રંતિદેવ;
 પ્રતિ ગ્રાસ નામ હરિકો ઉચાર, નિજ પ્રાન સતોષહી રસ વિસાર. ૧૦
 તા પર દોહ ઘટીકા કરત ધ્યાન, દિન પ્રતિ એહી વિધિ રહે જન સુબન;
 રસ મિષ્ટ ગરિષ્ઠ સ્વાદ સાર, તેહી કહત મુનિ સાત્વીક અહાર ૧૧
 કટુ તીક્ષ્ણ ખાટા ખાર બન, અર્ત ઉબ્ધુ લુખ રાજસ પ્રમાન,
 રસ બરજ જીઠ ગત બમ હોય, દુર્ગધિક તામસ કહત સોય. ૧૨
 પ્રભુ અચ્ચાસે મુનિ અંન પાય, તામે અધરામૃત જલ મિલાય;
 જિમત અન એહિ વિધિ રસન જીત, સો કહત મુનિ અંન ત્રિશુણીત. ૧૩
 હરિ વચન વિના વ્રત રહત ધાર, તુલ્ય વૃક્ષ જન્મ બવત બગાર;
 ખાવત રસ ભિન ભિન કરત ભેગ, લગ ત્રિવિધ કર્મ નહી મિટવ રોગ. ૧૪
 અવસાન ત્રિવિધ ગતી લહત થાન, નિસ્કામ વર્તકિ હોત હાન;
 તન કાજ સુગધિક તજત તેલ. કલ પુગી પાન બવંતિ એલ ૧૫

* ત્રિશુણીત-નિર્જીલ

ચંદન અરુ પુષ્પહિ ગનહી છાર, એહી વિધિ રસ ઇદ્રિયકે નીવાર;
કેફાલીક કબહું કરત નાહી, રત ઇશ વચન મત્ત ધ્યાન માંહી. ૧૬
હોય અનન્ય ભક્ત કૃત ચરણ વાસ, નિરપ્રેહ રહત સખતે નિરાસ;
અલમસ્ત રહે ઉર ધ્યાન એક, તન ત્યાગ અચલ નહી તજત ટેક. ૧૭

દોહડા.

જખલગ રસના વસ નહી, તખ લગ હટે ન કામ;
રસના વસ કરી હરિ રટે, સો પોહોયે પ્રભુ ધામ. ૧
તૃષ્ણા આશા કામ તજ, સ્વાદ રહીત સો સંત;
એર ભેખ સસારમેં, ભટકત ઉદર ભરંત. ૨

ઇતિ શ્રીઅક્ષાનંદ મુનિ વિરચિતે શ્રીસુમતિપ્રકાશે રસાસક્તિજન્યનામા દશમે વિશ્રામ ॥૧૦॥

એકાદશે વિશ્રામ.

છંદ મનહંસ.

નિરપ્રેહી
૧૮. સુષિયો સખે હરિદાસ ધરિકે દ્રમતી(?),*
નરવીર શ્યામ શરીર પદ કરકે નતી,
કહું રીત નિરપ્રેહ હોન સત સુબનકી,
તજ પિડ આસ અત્યત અંતર ધાનકી. ૧
વિધિ હોય ભીતર આચ્ય નિરપ્રેહ સતહે,
રટ એક ટેક વિવેક ધાર રહંત હે,
તજ જક્ત હોય વિરક્ત ભુપર વીચરે,
સખ ત્યાગકે ઉનમત ભોગિય અતરે. ૨
સમજત સત સુબન સુંદર રીતકુ,
પ્રભુ બાન આન પ્રમાન છોડત પ્રીતકુ;
જડ દેહ ખેહ સમાન માર્ધક ધારકે,
નિજ આતમા કર નેહ જક્ત વીસારકે. ૩
ક્ષણભગ અંગ વિચાર નિરપ્રેહ હોય કે,
વિચરત સંત મહત કાપટ ખોયકે;
મનધાર મોહનરૂપ શોભિત સુંદર,
ગણગાન અંતર ધ્યાન તાહી નિરંતરં. ૪

નહી માન ત્રતીય લેશ દેહ અધ્યાસકી,
અલમસ્ત મનકું કસ્ત હરિમેં આસકી;
નહી લેશ માઈક ઘાટ અંતર માનકો,
ભરપુર શોભિત ધ્યાન સો ભગવાનકો. ૫
હરિ એક સાર અસાર માઈક લેખકે,
દિલ દેહ છાર વિચાર સાદૃસ દેખકે;
સખ કાલકે વશ દેખ પિંડ બ્રહ્મડ હે,
સુવિચાર સંત સુજન આદર છડકે. ૬
દોહા.

ફકર મેલ નિસ્પ્રેહ ફિરત, તન મન દઢ ધર ટેક;
જેહો વિધિ નિસ્પ્રેહી ભયે, આગે ભુપ અનેક. ૧
છપથ.

અલરક પ્રિયમત આપ, ભરત રીભુ ભીખહી જેસે,
ચિત્રકેતુ પ્રહલાદ, મરત શિખી ગય બલી એસે;
રતિદેવ રધુ સગર, અંગ ભીખમક હરિચદ્રા,
પાંડુપુત્ર ખટવાંગ, પ્રથુ માંધાત નૃપેન્દ્રા;
અંબરિષ રોલ ગાધી જનક, શતધનુ બર્હિષદ કયે,
ઇક્ષ્વાકુ દિલિપ સ્વાયભુવ, અનંત નૃપતિ નિસ્પ્રેહ ભયે. ૧
નલ શીખી ઇંદુ નૃપતિ, ભગીરથ અરુ સુચકદા,
રહુગણાદિ દ્રઢ રીત, ભયે નિસ્પ્રેહ તજ ફંદા;
નારદકે ઉપદેશ, દક્ષસુત સહસ્ર ઇગ્યારા,
નિસ્પ્રેહ ભયે નિદાન, સખે તજ રાજ પસારા;
સખ ત્યાગ કર્મ ફલ જકત સુખ, શ્રીહરિ આનંદકંઠ ભજ,
ગુણાતીત જીત મન સખ ભયે, પ્રિતિ પિંડ બ્રહ્માંડ તજ. ૨
છંદ ઉધોર.

સુત્રાતમા અરુ વૈરાટ, જાનત અવ્યાકૃતકો ઠાટ;
બ્રહ્મા ઇશ વિષ્ણુ નામ, તીનુ દેહકે ત્રય શ્યામ. ૧
સુક્ષ્મ શુલ કારણ દેહ, તૈજસ વિન્ધ પ્રાણસુ એહ;
તીનુ દેહ નાયક તીન, જાનત ઇશ જીવ પ્રવીન. ૨
શુલ વૈરાટ મહી સંધ્યાન, સુક્ષ્મ સુત્રઆતમ જાન;
કારણ અવ્યાકૃતકેમાંઈ, તિનું સાથ તિન મિલાઈ. ૩

વિશ્વહી વિષ્ણુ એકિ ભાવ, તૈજસ બ્રહ્મામે ઠહરાવ;	
પ્રાણ ઈશમે એક તાન, સખતે પરે માયા જાન.	૪
માયા પરે દ્રષ્ટા જોય, સખસે સંત નિરપ્રેહ હોય;	
દ્રષ્ટા શુદ્ધ આપ સ્વરૂપ, જાનત સોઈ સંત અનુપ.	૫
પુરુષ પુરાણ અક્ષરપાર, તાકે ચરણ ઉર નિરધાર;	
તેહી બિન પ્રિત ટારત સત, કહાવત ભક્ત સો એકત.	૬
એહિવિધિ નહિ સમજતજાહી, પ્રાકૃતભક્ત કહીયત તાહી;	
પ્રબલ પચ માયા પર્વ, બંધે જીવ તામહી સર્વ.	૭
ચૌદ લોક માયાજાલ, જાહાં યહ જાય તાંહાં તાંહાં કાલ;	
સહસ્ર ચોરાસિ અરુ ખટ લક્ષ, દાખત કુડ જમપુરિ દક્ષ.	૮
સખ મીલ કુંડ દુઃખ હે સોય, તિતનો ભર્ગ એક દુઃખ હોય;	
દેહુસે હોત નિરપ્રેહ દાસ, તખ દુઃખ મિટહે અલવાસ.	૯
દેહુકે સગ સર્વ વિકાર, જ્યું સખ સૈન્ય નૃપકી લાર;	
દેહુ અભિમાન જાકુ હોય, તા સમ ચોર પાપ ન કોય.	
ટારત સમગ્રકે અહકાર, કારણ સહીત તાહી વિચાર,	
તનમે સુખ દુઃખ મન સગ, નહિ મન ઈદ્રિ મોય પ્રસંગ.	૧૧
ચૈતન્યરૂપ આપહી જાન, તનકે કૃત તનમહી ઠાન,	
જાનનહાર આપહી જોય, દેહાસકત કબઉ ન હોય.	૧૨
જો જન દેહ માનત આપ, તા સગ રહત સખહી પાપ;	
વર્તત હોય મન આધીન, અતર કપટ ચરીત મલીન.	૧૩
લોક ઠગત હરી ગુનગાત, જ્યું અહી મણિધર જીય ખાત;	
ધર વ્રત કરત ખડજ્યું ધ્યાન, પરધન હરણ પરત્રિય તાંન.	૧૪
સો ગુરુ શિષ્ય જૂત પરીવાર, બહુ વિધિ ખાત જમપુરમાર;	
એસે ગુરુ એસે સંત, દિરધ પથરજ્યું દરસત.	૧૫
ધન ત્રિય ત્યાગ નિરપ્રેહ હોય, સદગુરુ સંત કહાવત સોય;	
જોજો મોક્ષભાગી જત, ઉધરત સંત તાહિ અનંત.	૧૬

દેહાહી.

નરનારાયણ ભજન રત, હોય નિરપ્રેહ બિચરંત,
કહત સુનત હરિ પ્રગટ ગુન, સો જગ સાચે સંત.

૧

છાંત શ્રીબ્રહ્માનંદ મુનિ વિરચિતે શ્રીસુમતિપ્રકાશે નિરપ્રેહનિરુપણનામા એકાદશે વિશ્રામ ॥૧૧॥

દ્વાદશેા વિશ્રામ.

છંદ પ્રમાણિકા.

નિર્માનિ વૃત્ત.	સુનો કહું મે આયકે, સુરિત ચિત લાયકે;	
	મુનિંદ જિત માનકિ, દુરંત હે નિદાનકિ.	૧
	મહા સુમાન મારકો, ગણે ન નિજ પારકો;	
	નરીંદ કૈક મારીયા, મુનિંદ દેવ હારિયા.	૨
	જપી તપી ઉજડમે, છુટાય માન ધાડમે;	
	કરે કલેશ તાનકે, અહુત ભાવ આનકે.	૩
	સુરાં નરાંકિ નારિયાં, સળેહિ માંન મારીયાં;	
	અગ્યા સુર* ઇશ ધારકે, ઠરે ક્રિયા સંભારકે.	૪
	વચનકે અનુવ્રતી, ઉઠે ન ભાવ અહંકૃતિ;	
	અનત ત્યાગ ઉરમે, વહુત માન પુરમે.	૫
	તાપ તપં ચ તાપહી, કરે ક્રિયા કલાપહિ;	
	કરંત વાસ તીરથે, જીવત માનકે જથે.	૬
	રહુત શીત નિરમે, સહ વિથા શરીરમે;	
	દતા અનંત દાન કે, સળે શુલામ માનકે.	૭

છપય.

જે જે મન કૃત કરે, સોઈ કૃત માન બઢાવે,	
જેસે કાષ્ટ પ્રસગ, અનલ આલા અધિકાવે;	
ઉર્ધ્વબાહુ ગ્રહ મુંન, વસત એકાંત હિ વનમે,	
કર સુક્ષ્મ અંન પાન, માન અતિ આહુત મનમે;	
કેઈ સુર સતી મર જરતહે, ઉર અહંતાપદ આનકે,	
વિન ઇશ અગ્યા જે આદરે, સૌ સખ લિને માનકે.	૧

છંદ પદ્ધરી.

જે જાનતહે જન હરિ પ્રતાપ, તેહી હોત નહી મન માન તાપ;	
જેહી થલ જ્યું પ્રગટતહે દિનેશ, તેહી થલ નહી રહ્યે તિમિર લેશ.	૧
જેહી ભાંત તજત મુનિ અહંમેવ, સંતાકો કહું સમગાય લેવ;	
ચલનાદી શયન અન ઉદક પાન, સખ કરત મુનિ તજ અભિમાન	૨

જપ તપ અરુ દાન વ્રતાદી જોય, સખ માન રહિત મુનિ કરત સોય;
 રહે આત્મ લોભસે મગન દાસ, તેહી મધસો પુરુષોત્તમ પ્રકાસ. ૩
 એહી રીત સંત વિચરત સુજન, તેહી વ્યાપત નહી તન અભિમાન;
 જિન જાનો પરમાત્મ સ્વરૂપ, સો પરત ન અહંતા અંધ કૂપ. ૪
 સ્વૈચૈતન આત્મ અર્કુમાંઈ, અપમાન માન વધિ હાન નાઈ;
 મલ મુત્ર કુંડ જડ દેહ જન, અપમાન માન શિરતાહી ઠાન. ૫
 અપમાન માન ન કૃત લહંત, તાતે નહી માનત સત્ય સંત;
 સુખદુખ જલધારા ઉષ્ણ શીત, સહવે તજકે અભિમાન ચીત. ૬
 રસબ્રહ્મલોગી અતિ ફિરત ગુઢ, નહી માનત તાકું અસ મુઢ;
 વિચરત તહાં તહાં મુનિજગ ઉદાસ, વરતે કર હરિ અગ્યામે વાસ. ૭
 અરુ પ્રગટ પ્રભુગુન ગાત સોય, બડભાગી જંત તેહી લખત કોય;
 શ્રીહરિ ચરણ રત પરમ સંત, સર્વોપરી શ્રુતિ તાકું કહંત. ૮
 નર મુરખ જડ ઉનમત્ત માન, નહી માનત ધન ચૈતન સુજન;
 અપમાન કરત તેહી કાજ અંધ, સોઈ કાલ કર્મવસ રહત બંધ. ૯
 જલ સિંહ સર્પ અરુ અનલ ઝાલ, નહી ડરપત દુર્જય દેખ કાલ;
 તોઉ નારિહુંસે ડરપત વિચાર, શ્રીધર્મતનય ઉર વચન ધાર. ૧૦
 મન મગન બ્રહ્મ તન વ્રતિ અલક્ષ, મુનિ જનત એસે કૌંક દક્ષ;
 જો વિમુખ જીવમતી મહ પાપ, તન ધર્મ લંગ જન પરીતાપ. ૧૧
 તિનકું નહી સાચે રચિત સત, તેહિ કઠીન બચન તાકું કહંત;
 તન તાડન કર મન લાય કોધ, પદ શ્રબલ બાંધત લાય સોધ. ૧૨
 મલમુત્ર શ્લેષ્મ કૌ શિશ ડાર, કૌ નાખત રજ કૌ પથર માર;
 કૌ થુકત દમ અધીઠ નાંખ, અપમાન કરત કૌ તુછ ભાંખ. ૧૩
 કા કહત બ્રહ્મ યહ હીનભાગ, વરણાશ્રમ દીને ધરમ ત્યાગ;
 નહી રાજ શંક કંધુ મન અંદેશ, અતિ ઓજહીન નહી લાજ લેશ. ૧૪
 યહ પેટ ભરણુ કજ બ્રમત ધૂત, પાખંડી ભયો અતિ કુલકપૂત;
 કૌ ચોર ચોર કર દેત માર, કૌ બંધનકે ગ્રહ બીચ ડાર. ૧૫
 કૌ બાલક જ્યું કહે બોલ બોલ, કૌ તુંબિ કંથા લેત બોલ;
 એહી ભાંત દુષ્ટ બહુ કષ્ટ દેત, નહી હોત ક્ષોભ હરિ પદ નિકેત. ૧૬
 દેહાદિકે મિથ્યા જડ ઉવેખ, દીલ સંત બ્રહ્મ નિજરૂપ દેખ;
 શ્રીનરનારાયણ સાથ પ્રીત, એહી રિત ફિરત મુનિ માન જિત. ૧૭
 જગ સુખદુઃખદ જન નાહિ કોય, નહી કાલકર્મ ગ્રહ દુખદ હોય;
 સુખદુઃખપ્રદ મુનિ મન કહત એક, યું વિચરત અતર ધર વિવેક. ૧૮

કંઠરજ દંત ભરત રુ રુષભદ્રેવ, મહી વિચરે મુનિ તજ અહુમેવ;
 તેહી લક્ષણુ ગ્રહ જગ ફિરત ધીર, નિજ શરનાગત જન હરત પીર. ૧૯
 સોઈ પુન્ય પુન્યસે પુનિત, તેહિ પિછે ડોલત હરિ સપ્રિત;
 તિનકે ઉર હરિકો નિત વાસ, સખ તીર્થ તે મુનિરાજ પાસ. ૨૦
 શ્રીનરનારાયણ આદી દેવ, હોય બ્રહ્મ કરત તેહી ચરણ સેવ;
 તન હરિ રિઝાવન અખંડ તાન, વઢહિ મુખ હિમત ભુક્ત વાંન. ૨૧
 અહં બ્રહ્મ સત્ય અવીચલ અખંડ, સખ વ્યરથ દેખ બ્રહ્માંડ પિંડ;
 આદ્યંત વરજ આતમ લેહ, અવિનાશ અજર અજ અવીછેહ. ૨૨
 દિલ અંતર તેહી અભિમાન દેહ, નહી બેડંત મુનિ તાસે સનેહ;
 માર્હંત ફિરત તજ જકત મોહ, મિલ દુષ્ટ જીવ કર તાહિ દ્રોહ. ૨૩
 મતિ આસુરી ઉર બાઢત અગ્યાન, હોય અસત વાસના જન્મ હાન;
 મદ કામ ક્રોધ ગલ અજર પાસ, કબહુ ન મિટે તેહી ગર્ભવાસ. ૨૪
 એહી સમ જગ દુષ્ટ નાહી કોય, તેહી વહન વિલોકત પાપ હોય;
 તેહિ સનમુખ હિતસે હોય વાત, અતિ બુદ્ધિ બ્રહ્મ હોય સુકત ભત. ૨૫
 જગ કરત સંતકો દ્રોહ જેહ, ભુવિભાર રૂપ ખલ અસુર તેહ;
 તેહી માન હરન અવતાર લેત, હરિ દુષ્ટ વિનાશન ભક્ત હેત. ૨૬

દોહા.

મુનિ નિરમાનિ મહામતિ, પ્રગટ હરિપદ ખ્યાર;
 બે ધનકું જન સેવહિ, સો તરહી સંસાર. ૧
 દ્રોહ કરત એહી સતકો, સો જન કુટુંબ સમેત;
 જમપુર અરુ ચહુ ખાનમે, ફિર ફિર હોત ફજેત. ૨

ઇતિ શ્રીબ્રહ્માનંદ મુનિ વિરચિતે શ્રીસુમતિપ્રકાશે નિર્માનવ્રતનિરૂપણ નામા દ્વાદશો વિશ્રામ ૧૨

ત્રયોદશે વિશ્રામ.

છંદ માલિની.

નયી પદ નાથ, કહું શુભ ગાથ, સખેચિત ધાર, સુનો સુવિચાર. ૧
 સ્ત્રીધર્મ. ત્રિયાતન પાપ, સુમોક્ષ ઉપાય, કરે ભહિ રિત, લહે જગ જીત. ૨
 રહે તન નાર, અનંત વિકાર, સખે તન પાપ, કુબુદ્ધિ કલાપ. ૩
 નહી શુભ લેશ, અનંત કલેશ, ભજન પ્રકાર, કહ્યો ફિરતાર. ૪

કહે મુનિ કેક, ઉપાય અનેક, બહુ વ્રત દાન, વદે બુધિવાન. ૫
સખે મહી એક, અનત વિવેક, વદે મુનિ વેદ, સુનો સોઈ ભેદ. ૬

દાહા.

સખહિ કરતે ના સધે, અચલ મોક્ષ ઉપાય;
એક વર્ત રાખે અવસ, ઠર મન વચ કરી કાય. ૧

છંદ ઉધોર.

ત્રિય સુભ રખત પતિવ્રત એક, તન મન વચન દ્રઢ ગ્રહ ટેક,
પતિવ્રત ત્રિયકું અધિક પતિવ્રત ધર્મ, તાતે પાત હરિપદ ધર્મ. ૧
ધર્મ બઠત હે પ્રેમ હરિકે સગ, એહી વ્રત નાર હોત શ્રુતગ,
હરિપદ ભજત પતિવ્રત હોય, તેહી બિન ત્રિયા નહી શુદ્ધ કોય. ૨
કેવલ પતિવ્રત શુભ કર્મ, પાવત પરમ સુખ યહ મર્મ;
પ્રભુ પદ વિમુખ જે જે નાર, પાવત નહી ભવ જલ પાર. ૩
પ્રતી તનુ પતિ કરત અનંત, આવત નહી ભવકો અંત;
પ્રભુવિન પતિવ્રત નહી નાર, શ્રીમુખ સુન્યો સો બહુવાર. ૪
જો ત્રિય ભઈ પતિવ્રત જાન, સખ તેહી ભજે શ્રીભગવાન;
નિકે કહું અખમે તાકે નામ, જિન વસ કિયે સુંદર શામ. ૫

છંદ પદ્ધરિ.

અનસુયા સાવિત્રી અરુ સીત, સતરૂપા કમલા અતિ પુનિત,
અરુધતિ અરુ સ્વાહા સુધા જાન, પારવતી કુંતિ અતિ પ્રમાન. ૧
વ્રજ વિનતા સખહી સતિ કહાય, લહે પરમ ધામ નહી ભ્રમત આય;
પતિવ્રતા ભઈ પટરાનિ અષ્ટ, દ્રૂપદ તનયા સખ કહત સેષ્ટ. ૨
જાંબુવતી રુકમણિ સત્યભામ, શુભ નાગ્નજિતિ કહી વિમલ નામ;
ભદ્રા કાલદ્રિયરુ મિત્રવિંદ, લક્ષ્મણા પ્રગટ ઇંદુ જકત વદ. ૩
ગાંધારિય લોપામુદ્રા ધાર, વિધાવલિ વ્રદા સુભગનાર;
દેવહુતિ અરુ દમયંતિ દેખ, માલાવતિ તારા દ્રગની લેખ. ૪
અગણિત ઓર ભઈ હરિદાસ, જિનકો જસ અવનિ અતિકાશ;
સધવા પ્રભુ ચરણ ભજત પ્રતિવર્ત અગ, સો નારિ પુન્ય જેહી ભાંત ગંગ. ૫
ધર્મ જિમત નિત પ્રત ત્રિય પતિ જિમાય, નિજસુખ પતિસેં નહી કળુ ચાય;
પતિ શયન કરે તેહિ । પછે સોય, પતિ પ્રથમ પ્રાત ઉઠ ખડી હોય. ૬
વિન ભુષણ તન નાહી ન દેખાત, નહી પતિવિન તન ભુષણ સુહાત;
નિજપતિ જખ કોધાધિન જાન, તખ કહત વદન હસ મિષ્ટ વાન. ૭

પતિ કબહુ કરત તનપર પ્રહાર, તૌ રહત પ્રસંન નિજ ચુક ધાર,
 મે રાજિ જ્યું તુમ કરો નાથ, યું કહત દીન હોય ભેર હાથ. ૮
 જખ નિકટ બોલાવત પતિ ટેર, તતકાલ આત નહી કરત વેર;
 કુન કાજ બોલાઈ મોય કપાલ, તેહી દિજે અગ્યા દોષ ટાલ. ૯
 એહિ વિધિ કરી સેવા હરખ પાય, પતિ મરજિ વિન નહી નિકટ બાય;
 ભયબુક્ત ખડી રેહ આય દ્વાર, વિન મરજિ નહી વાયક ઉચાર. ૧૦
 પતિ અગ્યાસે કછુ લેત દેત, પતિ કાજ સભારત નિજ નિકેત;
 પતિ સેવાકો ભે સુખદ સાજ, વિન કહે સર્વ રાખત સમાજ. ૧૧
 પુષ્પાદી સેજ અરુ ખાન પાન, સખ આન રખત પતિ ચિત પ્રમાન;
 સખ અરપત તતપર સમય પાય, નિત મગન રહત હરિચિત લગાય. ૧૨
 પતિ જીમત રહે અનશેસ જોય, અગ્યા કરી પાવત પ્રસંન હોય;
 જહાં નાટક નર્તક નટ સમાજ, નિરખન નહિ જાવત ત્રિય સલાજ. ૧૩
 સતિ પતિ વચનકે અનુસાર, કર તીરથ વ્રત આદીક વિચાર;
 પતિકું નિજ જાનત તુલ્ય દેવ, મન વચ કમ કરત હે તાહી સેવ. ૧૪
 પતિ મહાપય પાપાધિકાર, તાકો મુખ દેખત નાહી નાર;
 ભે નહી પતિ જીત પય પાપ, તો ઈશ્વરવત ત્રીય ભજત આપ. ૧૫
 ઈહ સદા સતિનકિ પરમ રિત, પ્રભુ ધાર હીયે પિય કરત પ્રિત;
 નિજ પતિમે ધારત હરિ સ્વરૂપ, સો નારીય જગમે અતિ અનુપ. ૧૬
 એકાંત અધિક કારજ વસાત, સ્વેછાતિથી પતિકું નહી ઉઠાત;
 નહી રમણ શયન વારત સુનાર, કણુ કઠન વચન નહી મુખ ઉચાર. ૧૭
 જે કુલટા હરિપદ વિમુખ નાર, તા સંગ સતિ નહી દિલ વિચાર;
 ઘર બાર કહું જાત ન અકેલ, જલ નમ્ર નાંત નહી લાજમેલ. ૧૮
 ખેઠત નહી ગ્રહ તજ બાર આય, ઉર ઉદર કણુ નિજ ના દેખાય;
 ધન કપણુ જ્યું નિજ તન રખત ગોપ, પરનરસગહસત ન લાજ લોપ. ૧૯
 સખ ત્રિયા માત્રકો ધર્મ એહ, નિજપતિ તજ પરપતિ ન કંત નેહ;
 નિજ ભજત હરિ એહી વર્ત ધાર, કાલદિ સીત સમ સોય નાર. ૨૦
 વ્રત દાન અપોષણુ તપ વિચાર, પતિ અનુકુલ સખ કરહે પ્રકાર;
 ક્રોધિત પતિસે ભે કહત બોલ, સોઈ શ્વાન ત્રિયાકે મોલ તોલ. ૨૧
 નહી પરઘર જાવત ભોર સાજ, રહે લાજ જીકત નિજ સદનમાંજ;
 પતિકો અપવાહ ન સુનત કાન, મુખ અદપ વચન ઉર ઈશ ધ્યાન. ૨૨
 હરિ ભજન કરત પતિ કરત આડ, સોઈ વચન પતિકે દેત છાંડ;
 પતિવર્ત ધર્મ જીત ભજત શ્યામ, તજ ક્રોધ લોભ મદ મોહ કામ. ૨૩

દોહા.

પિય જીત તીચકિ વાત કહી, પતિવ્રત સહ હરિપ્રીત;
અખ સખ કહું સમગ્રાય કે, વિધવા ત્રિયકિ રિત. ૧

છંદ ઉધોર.

ભુવિ પર અશુભ વસ્તુ અપાર, સખમે અશુભ વિધવા નાર;
વિધવા જગ વીન માત વિધવા જેહ, સખ વિધિ ત્યાગે હે યુદ્ધ તેહ ૧
ધર્મે. વિધવા જખે હરિજન હોય, માનત પ્રભુ નિજ પતિ સોય;
અખહી ભાંત નર કો ત્યાગ, મન કમ ધાર દ્રઢ વૈરાગ. ૨
સોધ પતિવ્રતા કહીયત નાર, બકે પતિ સરજનહાર;
કર હરિ સેવ પદાયત ધાર, વિધવા દોષ સખહી ટાર. ૩
શિવકો શૂલ વજ્ર હુતાસ, તાતે સતિ અધીક પ્રકાસ;
સતિ ત્રિય નજર વરસત ગુર, લખ જમદુત ભાગત દૂર. ૪
નારિ ધર્મ પતિવ્રત એક, વદત હે સર્વ ગ્રથ વિવેક;
તાત રૂ માત પતિ કુલ તીન, તરત હે સતિ પતિવ્રત કિન. ૫
પતિવ્રત છોડ ઇત બાત, સો ત્રિય તિન કુલ ડુખાત;
તાતે ત્રિયા વીધવા કોય, રાખત ત્યાગીસમ વ્રત સોય. ૬
બ્રાતા પિતા નિજ સુત સંગ, નહી એકાંત રખત પ્રસંગ;
ભોજન કંત નિજ એક વાર, દ્રઢવ્રત હરિ પદ ચિતધાર. ૭
ઇન્દ્રિય પ્રવસ તન નહી કર્ત, ભવ જલ વિષમ સો ત્રિય તર્ત;
વ્રત ઉપવાસ મન તન હાર, પ્રિતિ દેહ ગેહ નિવાર. ૮
કામાસક્ત નિજ ચિત્ત જાન, તખ ઉર કૃષ્ણ રમણ સુકામ;
જો હોય દેહ જોખન પિન, કર વ્રત કષ્ટ કર હે ખીન. ૯
પ્રભુ પદકમલ ચિત નિત પ્રોય, તુછ સુખ દેખ ભર્મ ન હોય;
એ વધિ વર્ત રાખત નાર, તા પર રિઝહિ શ્રીકિરતાર. ૧૦

દોહા.

જોષિત તન સખદોષ જૂત, પ્રભુ ભજ હોય પુનિત;
સો પતિવ્રત નિશ્ચલ સતિ, પુરુષોત્તમસે પ્રિત. ૧

ઇતિ શ્રીબ્રહ્માનંદ મુનિ વિરચિતે શ્રીસુમતિપ્રકાશે સ્ત્રીધર્મનિરૂપણ
નામા ત્રયોદશો વિશ્રામ ૧૩

ચતુર્દશ વિશ્રામ.

— ૦૦૦ —

છંદ તુંગા.

ગૃહીધર્મ.	સુનહુ સુમતિ સાથા, કહી મે પરમ ગાથા, વિમલ દિલ વિચારી, કથીત વરત નારી.	૧
	ગ્રહીય પુરુષ જોષા, હરન વિધિ અદોષા; ભજત સુખદ શ્યામ, લહત પરમ ધામ.	૨
	રહન સુભગ રીતી, કહું મે પરમ પ્રીતિ, રહત સદનમાંહી, અધિક વીકલ નાહી.	૩
	રખત વરત પચં, નહી ન કપટ રચં; તજત દુખદ લોભં, મિટત સરવ ક્ષોભં.	૪
	કુબુધિ હનત કામં, ચહત ચરણ શ્યામં; સખહિ તજત સ્વાદં, તજત મન પ્રમાદં.	૫
	પ્રહરે જગત પ્રીતી, રહત સરસ રીતી; હનત દુખદ માનં, લહન અચલ થાનં.	૬
	સખહી વરત સારા, પ્રથક ઈહ પ્રકારા; જગત વરધ હાની, તજત વ્યરથ જાનિ.	૭
	ઉદમ કરત આવે, તિનહિ ત્રપતિ પાવે; અધીક નહી ન ઇછે, પરમ ધર પ્રીછે.	૮
	દશમ વિશમ ભાગ, રખકે ઉરહિ રાગ; હરીકુ અરપ દેવે, સુમતિ ચરણ સેવે.	૯
	સરવે અસત જાને, મહત પુરુષ માને; નિરખ દુખિત પ્રાની, કરત મહરખાની.	૧૦

છપય.

નિજ ઉદમ કરી મિલ સોઈ, ધન ખરચત ખાવે,
પરધન ચોરત નાઈ, લોભિ પરતે ન ઉઠાવે;
અપનિ પહુંચ પ્રમાને, દાન સરધા જીત દેવે,
સરવ પરાઈ વસ્તું, અખજ કરકે મન ટેવે;
સહજહિ મિલ્યા લેવત, નહી કયું ચોરત પારકા,
ઠગ દેખ ભરત દિલ રખત ડર, શિરપર કિસ્તારકા. ૧

છંદ પદ્ધરિ.

ધન કાજ પ્રથા નહી ભરત સાખ, નિલોંભી એહી વિધી વર્ત રાખ;
 ધન અર્થ ન બોલત જૂઠ બોલ, એહિ નિત નિલોંભિ વ્રત અડોલ. ૧
 નિષ્કામ અહી જેહી ભાત હોય, તેહી રિત કહું સખ સુનો સોય;
 નિજ નારિ વિના અન્ય નારી જેહ, નિજ માત ભગનિ સમ ગનત તેહ. ૨
 નહી હાંસી મર્મ પર ત્રિય હિ સગ, એકાંત નહી પર ત્રિય પ્રસગ;
 પર નારી પરસતે અતિ ડરાત, નાગની સમ જાનત જીવ ઘાત. ૩
 જેહી સદન અકેલી પર ત્રિય હોય, અહી ભક્ત રહત નહી રજનિ કોય;
 નહી વાટ ઘાટ પરત્રિય જોત, એહી વિધિ હરિ જન કામ ખોત. ૪
 એહી વિધી ત્રિયા પરપુરુષ ત્યાગ, સખ મિલ હરિ ભજહે આત સુભાગ,
 નિષ્કામ અહીકિ કહી રિત, પ્રભુ ચરણ રખત નર નારી ચીત. ૫
 અહી સ્વાદ તજનકિ કહું વાત, સુનિયો સખ હરિકે જન સુપાત,
 હરિ અરપણ જોગ્ય વસ્તુ ખાઈ, મધમાસહુંકે નહી નિકટ જાઈ. ૬
 નહી હિંગ પલાંડુ લસુન ખાન, ખિન છાને જલ નહી કરત પાન;
 તજ ગાબા ભાંગ રુ કેફ માત્ર, નહી કરત વ્યસન આધિન ગાત્ર. ૭
 નિજ જ્ઞાતિ જોગ જિમત જિમાય, જહાં તહા નહી હોવત બ્રષ્ટ જાય;
 જેહી ભિતર કેફ અભક્ષ આત, સો ઓષધ નહી હરિ ભક્ત ખાત. ૮
 નર નારિ સ્વાદ તજ એહી પ્રભાત, શુભ રીત રહત મન અધિક શાંત;
 હરિ ગુરુ વચન અહે ટેક લાય, જાતે શિર સપત સો ન જાય. ૯
 જેહી ભાંત અહિ જગ તજત નેહ, પદ પરમ પાય હોય નિરપ્રેહ;
 સો કહુ રીત સખ વિધી વખાન, જન સુનો હોય અખ સાવધાન. ૧૦
 માયાકૃત સખ અક્ષાંડ પિંડ, કારજ અરુ કારણ સકલ ઈંડ;
 ધન સખહીસો સો પ્રીત ટાર, રહે ધર્મતનય પદ ચિત ધાર. ૧૧
 ઉપરસે રખત જકત રીત, અતર તેહી મિથ્યા દ્રઢ પ્રતીત;
 અનુચર જ્યું રહવે નિજ નિકેત, તન મન ધન હરીકુ અર્પ દેત. ૧૨
 એહિ ભાંત અહી નિરપ્રેહ હોય, વરતત સમ ચિત સખ દોષ ખોય;
 હરિ ભજત કરત ઉપહાસ લોક, સો તુછ લખિ નહી કરત શોક. ૧૩
 વ્યવહાર કરત હરિ વચન ધાર, મુખ બોલત વર્ણુશ્રમ વિચાર;
 સખ લેન દેન કરહે સમાન, ધરહે ઉરમા હરિ પ્રગટ ધ્યાન. ૧૪
 ખાહીર જગ રિતિ રખત જાન, અતર હરિ હરિ જન સાથ તાન;
 કછુ માન રખત સંસાર સાથ, હરિજનકું નિત પ્રતિ નમત માથ. ૧૫

એહી રિત તજત જગ માન જેહ, હરિ સાથ કરત સો અધિક નેહ;
હરિકે ગુણ ગાવત પરમ સંત, ઉન સાથ રખત પ્રિતિ અતંત. ૧૬
અહી રખત પશુ કરી જતન તાસ, સખ રીત લખિ અંધત અવાસ;
ત્રણ નીર ત્રસ રાખત સુટેવ, સુત આતમવત નિત કરત સેવ. ૧૭
હુ ખિ દુર્બલ ખંજ રુ વર્ધ બેલ, નહી પિડત તિનકિ કરત ટેલ;
બલ પુષ્ટ અરોગી વધુ સો જાન, સો ખેડત અહી જન અનડવાન. ૧૮
જખ ચતુર વરસ કો વતસ હોત, તવ ખદીર ખિલિ કરી નાક પ્રોત;
હોય બેલ શાંત તખ રખત હેત, કરી લોભ તાહી નહી કષ્ટ દેત. ૧૯
જખ ભુખ તરષસે દુખિત હોય, તજ લોભ ત્રસ કરી વહત સોય;
ગૌ ભિસ અજા હય ઉંટ ઓર, કૃત પાલન પોષણ સાજ ભોર. ૨૦
અધત અહુ છાયા ઉદર પુર, સો ઘટિત રખે નીજ સમઝ ઉર;
પશુ વછ રખે નિજ વછ સમાન, અન તૃણ પય ક્ષણ ક્ષણ નિરપાન. ૨૧

છપય.

જનત ગોઉ દોઉ વછ, ઓર રતુવતી હોવે,
દુર્બલ પ્રધ જૂત રોગ, ધર્મવીત તાહિ ન દોવે;
નહી તાડણુ નહી ત્રાસ, અખ કહી વચન ઉચારે;
જખે ચલત દેહ મેલ, વસ્ત્ર કરિ તાહી નિવારે;
નહી વછ પ્રષણુ છેદણુ કરત, અંતર જાન અનિત યહ;
સુંદર કહી સમઝાયકે, અહસ્થ ભક્તાકિ રિત યહ. ૧

દોહા.

વરતન પોચ અંતર વિમલ, ખાહર જગ વ્યવહાર;
રિત અહી હરિભક્તાકિ, કહી નિગમ અનુસાર. ૧

ઇતિ શ્રીબ્રહ્માનંદ મુનિ વિરચિતે શ્રીસુમતિપ્રકાશે શૃહસ્થભક્તાધર્મનિરૂપણ
નામા ચતુર્દશો વિશ્રામ ૧૪

પંચદશો વિશ્રામ.

છંદ તોમર.

કહી ખાત જન આનંદ, સુનિ જાત સંશય કંદ;
સખ સંતકિ કહી રિત, શુભ ધરિ હરિકું ચિત. ૧

અહી ભક્તકિ કહી ચાલ, વરદેન સોઈ વિસાલ;	
હરિભક્તકિ ગતિ એક, તામે સુનોઈ સુવિવેક.	૨
જગ મેલ હોય બિરક્ત, બન તાહી ઉતમ ભક્ત;	
સખતે જૂ ઉત્તમ ધામ, નિતરૂપ અક્ષર નામ.	૩
તિનમાંહી સુંદર વાસ, સો કરત જુક્ત ઉલાસ;	
તાંહાં ઉર પુરણ પ્રેમ, ધરિ રે'ત હરિકું ક્ષેમ.	૪
અહી ભક્ત સો હરિદાસ, અતિ છાંડકે જગ આસ;	
ગોઉલોક ધામ કહાત, તહાં જાત મુનિયું ગાત.	૫
કાલાદી ભયસે રહીત, સોઈ લેત સુખ ઇછીત;	
ગોઉલોકમે મહા તેજ, કહ્યો ધામ અક્ષર એજ.	૬
અખ તાહીકિ કહુ ખાત, સક્ષેપ સો શુભ ભાત;	
જો પ્રગટ હરીકો દાસ, સોઈ સુનિ હોત ઉદ્દાસ.	૭

છંદ હરિગીત.

ગૌલોક સખ આધાર અવીગત સુભગ સુંદર શોભન,	
અક્ષરધામ નિત રહત તહાં શ્રીકૃષ્ણ સુંદરરૂપ મુનિ મન લોભન,	
વર્ણન ભર રગ અગ ઉમગ ભુધર સુભગ ભુષણ સજહે,	
સુખ ધામ સુદર શ્યામ શોભિત કામ કોટિક લજ હે.	૧
તહાં સાજ ચૈતન અતુલ્ય અદ્ભુત વિમલ મુનિવર વચિત,	
હરિ ચાહસે નિરમાણ એહિ નહી કાલ માયા નિરમિત;	
ગુન અધિક ગોપીય ગ્વાલ વિચરત અજળ ચૈતન્ય અતી,	
નહી કાલ કલમષ જરા જમદુઃખ શોક મોહ ન સસતી.	૨
ખન રિત અજળ ખજાર સુંદર રાજમારગ રાજહી,	
તિન દામ મુકતા ખાંધ તોરણ રગ બહુ વિધિ સાજહી;	
પટ રગ ચિત્ર વિચિત્ર પડદા ચરચ કેસર છંટણાં,	
મહકત અતિ ઘનસાર અગમદ અતર ચરચિત અંગણાં.	૩
તહાં સદન સુંદર રાધિકાકો વિમલ સુર મુનિ વંદનં,	
જહાં કોટિ અહુ નિજ કિંકરીકે ચોર ચઉ આનંદનં;	
મણિ વજ્ર પાટક પાટ મનહર ભીત હાંટક શોભતી,	
બિચજડિત નંગ સુરગ બહુ વિધિ લલિ મુનિચિત લોભતી.	૪
મહા લાલ માણક મોતિયે કરી જડિત સુંદર ભલિયાં,	
પુખરાજ હીરા ચોક પુરે મઠિત મંદિર માલિયાં;	

દ્વિસોખ ગહરે ગોખ સુંદર ઝલલ અણુકલ ભેતીયાં,
 થિર રંગ ડાલ પ્રવાલ થંભા ચિત્રરંગ ભામોતિયા. ૫
 સખ ધામકું રહી ઘેર વિરજ તાહિ નિરમલ નિરહે,
 અગનિત ઠચન ખાનિ બાકે તિર ભિર આહીરહે;
 સો ધામકે ચઉકેાર સોહત કોટ મણિમય ઠગરે,
 પ્રાકાર જિમિ અતિ ગોલ સુંદર કહત બહુત ઉતંગરે. ૬
 તેહી દ્વાર દશ ખટ વિમલ દ્વિપત જટન રતન જડાવકે,
 પ્રતિહાર શોભિત ગોપ તેહી પ્રતિ ભરત ચિત ભાવકે;
 તહાં લખિત પ્રથમહી વિરલાનુ દ્વારપાલક દેખિયે,
 વર રત્ન સિંહાસન વિરાજત લક્ષ અનુચર લેખિયે. ૭
 તેહી દ્વાર દુજે ચદ્રલાનુ અતુલ ભુખણુ અખરં,
 લખ પંચ અનુવત ગોપ લારે સુદીત રૂપ મનોહર;
 તેહી સુરજલાનુ દ્વાર તિજે કાંતિ અદ્ભુત કોમલં,
 નવ લાખ અનુવત તણો નાયક સુગટ મણિમય નિરમલ. ૮
 વસુલાનું ચતુરથ દ્વાર વિલસત માલ મણિમય ખડમતી,
 દશ લક્ષ ગોપાધીશ નિશદીન કહત કૃષ્ણ સુકિરતી;
 પુનિ દેવલાનુ દ્વાર પંચમ અતુલ ભુખણુ અગમે,
 એક અધિક દશ લખ ગોપ અનુવત રહત રત હરિ રગમે. ૯
 અરુ શકલાનું દ્વાર ષષ્ઠે વિમલ રાજત મદમે,
 તેહી ગોપ દ્વાદશ લક્ષ તમે રહત અતિ આનન્દમે;
 તેહી ચિત્રલાનું દ્વાર સપ્તમ રૂપ અદ્ભુત ધારકં,
 ખડ ગોપ દ્વાદશ લક્ષ અનુવત કૃષ્ણ અગ્યાકારક. ૧૦
 તાંહાં સુપારસ પુનિ દ્વાર અષ્ટમ સજે મણિમય સાજકે,
 લખ ચૌદ ગોપા સગલિને મહા ભૂત્ય મહારાજકે;
 જેહી દ્વાર નવમે સુખલ નામા વસત આગેવાન હે;
 શુભ પંચ દશ લખ ગોપ સગ્નૂત વિમલ ચિદ્ધનવાનહે. ૧૧
 અરુ દ્વાર દશમ પ્રતિ ભૂત્ય સુદામ રજિત ભુખણુ રતનકે,
 નિત વિશ લખ શુભ ગોપ વેટે ભેધકારક જતનકે;
 તહાં દ્વાર દશએક દાસ અંશુપાસ લખ ચઉ ભ્રત હે,
 દ્વાદશ દ્વાર રહત અર્જુન લખ ત્રીસ અનુવત હે. ૧૨
 રહે દ્વાર દશત્રય ભ્રત વિશાલ દાસ લખ પેતીસહે,
 અરુ દ્વાર દશચરિ દેવપ્રસ્થહિ લખ ચર્હુ ભ્રત ધંશહે;

દશપથ દ્વારે રુષભ રાજત બ્રત લખ પચાસહે,
 સોલમે દ્વારે શ્રીસુદામા કોટિ એક તેહી દાસહે. ૧૩
 લલિતાદિ રહે શ્રીકૃષ્ણ ઢિંગ કલખે ન (?) નિશદીન કામની,
 કોટાનકોટી અતુલ અગણિત ભાવ સુંદર ભાંમની;
 કુચ ચરચ કુંકુમ ભાલ કેસર વેશ લઘુ શોભા બણી,
 કંત હાર મુકતાભાર કખરિ કર તરણ ઝણ કંકણી. ૧૪
 અતિ વિમલ કાતિ પ્રકુલ્લવદના માલ સુંદર માલતી,
 કટિમેખલા રુચિ રત્ન કુડલ ભુવન છબિ શોભાવતી;
 તન ચરચ ભ્રગમદ અગર ચદન ભુથ ત્રિય નવ જોખના,
 ઘુતિ દંત મંબુલ બિજ ડારમ અધિક તેજ સુઅગના. ૧૫
 બહુ વેણ ગંગ ઉપગ વાળ વિવિધ ભાત બજાવહી,
 એકવિશ મુરછન ગ્રામ ત્રય અરુ સસ સૂર જુત ગાવહી;
 તિન મધ્ય રાજીત રાધિકા હરિ પ્રાણરૂપ મનોહર,
 ગોપાંગના તહાં કોટી અગણિત કૃષ્ણ દરશન આતુરા. ૧૬
 લલિતા જ્યા શ્રી શશિકલા લણુક (?) દેખમાલા ભારતી,
 જાનહુવિ અંખા સુંભા યમુના માધવી અરુ મધુવતી;
 ગૌરી સાવિત્રી પારિજાતા ચંદ્રમુખી સ્વમગલા,
 સ્વયંપ્રભા કુતિ રતિ સરસ્વતી કૃષ્ણવલભા અતિકલા. ૧૭
 પદ્મા સુધામુખિ પદ્મવદનિ સતિ ચપા સુંદરિ,
 કમલા રુ ગગા સુભગનંદા નંદની રસ સંભરી;
 વયરૂપ ગુણ સખ રાધી સમ ત્રિસત્રય ગોપાંગના,
 કહી ભાવ હરિમે પુર જાકે (?) કોટ કોટિ અગના. ૧૮

છપય.

કોટી કોટી રવિ તેજ, ભુવન છબિ દેખત લાજે;
 શાલા શેક* વિશાલ, રત્નમય મંડપ રાજે;
 સિંધાસન તહાં સરસ, પ્રબલ અતિ તેજ પ્રકાશા;
 ગોલ વર્તુલાકાર, ઉચ શત ધનુષ ઉજાશા;
 અણથાહ અપ્રાકૃત અતુલ અતિ, કરુણા વિન દેખત મકણુ (?);
 કમનિય કૃષ્ણ આનંદકર, રાજત તહાં રાધારમણ. ૧
 કમલ નયન કમનિય, સુગટમણિ વદન મનોહર;
 અગણિત ગોપીય ગ્વાલ, કરત જયજય ધુનિ ચર્લભર;

અનંત કોટી મહામુક્ત, રહત તેહિ અગ્યાકારી;
 ભક્તનેન સુખદેન, વિરાજત કુજવીહારિ;
 દેવાધિદેવ સુંદર સુખદ, સખ ચૈતન ધન સાજહે,
 સો અવીચલ અક્ષર ધામમે, રસીક કૃષ્ણ નિત રાજહે. ૨

વર અતિ સુરસુનિવંધ, સખે પુર મણિમય શોભે,
 મન્દાવન તહાં વિમલ, લલિત સુનિવર મન લોભે;
 સોવણ ગીરિ શતશૃંગ, રત્નગઢ નાટક શાલા;
 વિરજા તટ નંગ જડિત, વહુત ચહિ ઓર વિશાલા;
 સુખરૂપ ધામ સર્વોપરી, કાલ પરાભવ નાં કરે;
 તન તેજ રૂપ નરનાર તાંહાં, કૃષ્ણભક્ત કિંડા ઠરે. ૩

તેજેમય નરનાર, ભુવન તેજેમય ભારી;
 તેજેમય પુર હાટ, તેજ ભોમિ સુખકારી;
 તેજેમય વન વૃક્ષ, ગિરિ તેજેમય ગહવર;
 સલીતા તેજસ રૂપ, કુપ વાપી તેજેભર;
 સંક્ષેપ સુનાયો ગોલોક યહ, સખ વિધી કયું કહી જાનિયે;
 હરિ પ્રગટ ઉપાસક દાસકો, પરમ ધામ પરમાનિયે. ૪

હોહો.

નિત વાસી સો ધામકે, કૃષ્ણ આપ ડકરતાર;
 નરનારાયણ રૂપ સો, ભયે વૃષભક્તિ કુમાર. ૧

સો પ્રભુ ઠકી કૃત દેખ પુનિ, ભયે ભક્તિકે ખાલ;
 નામ નવલ હરિકૃષ્ણ હે, દિલકે અતહિ દયાલ. ૨

ઇતિ શ્રીબ્રહ્માનંદ સુનિ વિરચિતે શ્રીસુમતિપ્રકાશે અક્ષરધામરોભાકથનનામા
 પચદશે વિશ્રામ ૧૫

પોહશે વિશ્રામ.

છદ પદ્ધરિ.

કહી પ્રગટ ઉપાસીક ગતિ સોય, હુજે એહિ સમ નહી શ્રેય કોય;
 જો જત બ્રહ્મપુરમાંહી જાત, સો પ્રાનિ ભવમે ફિર ન આત. ૧

જો ત્યાગી જન મહાસુનિ પુનિત, તિનકિ મે સખહી કહી રીત;
 કહે ત્રિયા ધર્મ સખ વિધિ વખાંન, કહે ગૃહસ્થલ ધર્મ સદેહ ભાંન.(?) ૨

નારાયણ આશ્રિત પુરુષનાર, તિનકિ સખ રીતિ ઠહી વિચાર;
 વ્રત પંચ સત રાખત સંદીવ (?), સખ ઘોર કહે માઈક જીવ. ૩
 મુનિવર જો હરિકે સંગ આય, તેહી લછન સખ દીને સુનાય;
 વ્રત પંચ ત્યાગ હરિવિમુખ મદ, પરધનત્રિય લંપટ કામકદ. ૪
 મમતામહ પુરણ લોભ મોહ, દ્રગ પાપ જૂક્ત ચિત સત દ્રોહ;
 નહી વેદ પુરાણઉકો વિશ્વાસ, દીલ દગાખાજ અર ક્રોધ દાસ. ૫
 પરનારધૂત તૃષ્ણા અપાર, ખલતા તન હરિજન સંગ ખાર,
 લવ લેશ નહી ઉર કાલ ત્રાસ, ઉપદેશ કરત ધન ત્રિયહિ આસ. ૬
 કૌં કહે પ્રગટ હરિ મિલત આજ, તિન સંગ લડનકો કરત સાજ;
 જિતને એહી વિધિ જગ ગુરુ જાન, સો માનોઊં જમ કિંકર સમાન. ૭
 પરધન પરત્રિયકું લેત ધૂત, સો કહે ગુરુ જમ પ્રગટ દૂત;
 જગ ડોલત જ્ઞાન રૂ પ્રાન લેન, મુખ મૃદુલ સંત સમ કહત ઘેન. ૮
 ધનકે જું વચન ઉરવિચ લાય, તિનકો સખ વંસહી નરક જાય;
 એસે ગુરુ જાકે શિશ હોય, તેહી સમ નહી હાનિ ઘોર કોય. ૯
 મિષ ભજન ભક્તિ જીવત વગોત, ઉર કામ ક્રોધકું નાંહી ખોત;
 શિષ્ય સહીત ગુરુ સોઈ નરક જાત, બહુ ભાંત જમનકિ માર ખાત. ૧૦
 ગુરુ શિષ્ય ચોરાસિ ફિરત સગ, પાવત એક ઠોરહી તન પ્રસગ,
 ગુરુ પ્રક્ષ શિષ્ય વાગુલ ખનંત, ઉધે શિર ઝુલત લગી રહત. ૧૧
 ધનચોર ગુરુ જમ હોત શ્વાન, શિષ્ય હોય ગિગોરા લગત કાન;
 જિનકો ધન ધુત્યો ગુરુહી જાય, સો કાનકોટપર લગે ધાય. ૧૨
 જિનકો ગુરુ આગે ઠગ્યો વિત્ત, સો કરત રોસ સખ રુધિર પીત;
 નહી પ્રગટ જ્ઞાન બિન કર્મ જાત, તાતે નહી ભવકો અત આત. ૧૩
 ગુરુ શિષ્ય મુદ અતિ બ્રષ્ટ ભાવ, મિલ દોનુ બેઠે પથર નાવ,
 સો ડુબે દોઉ ભવ ઉદ્ધિમાઈ, કબુ જન્મ મરણ કો અંત નાઈ. ૧૪
 દોહા.

અખ સખ પાપી જીવકો, પાપ કરત ફલ જોહ;
 પાવતસો સુન લિજિયો, ત્યાગ કરન સખ તેહ. ૧

છપથ.

નરકકુંડ લેખત મુનિ ખટલક્ષ, સહસ્ર કહીયત ચોરાસિ;
 વર્ણન. વામે અષ્ટાવિંશ, વ્યાસ કરી અધિક બખાને;
 મહાકષ્ટ મજબુત, પ્રસિદ્ધ યહ લખિત પુરાંને;

- જહિ વાર પાર આવત નહી, જીવ લહત દુઃખ જાહીકે;
હરિવિમુખ દુષ્ટકે થાન યહ, નામ કહુ અખતાહીકે. ૧
- તામીસ અધતામીસ, પુનિ રૌરવ મહારૌરવ;
કુંભિપાઠ કરાલ, કાલસુત્રહી દુઃખ ગૌરવ;
અસિપત્ર અધકુપ, તમભુમિ સંદશબલી;
કમિભક્ષ શુકરવદન, વજ્રકટક શાલમલી;
વૈતરણિ પ્રાણરોધક પુયોદ, સારમેયાદન કરત તાન;
અયપાન અવિચી નરક અતિ, વિશસન લાલાભક્ષ ગન ૨
- કરદમ ક્ષાર કઠોર, દુખદ ભોજન રક્ષોગણ;
શુલપ્રોત અતિવિમ, શુચિમુખ પર્યાવર્તણ;
અવટરોધ અતિ દુખદ, દંદશુકાદી કરાલ;
અષ્ટાવિંશ એ અધિક, વિશમ અતિ ઘોર વિશાલા;
સખ યહ કયે સમગ્રાયકે, જથા રૂપ બનત જેહી;
એક કુંડહુકે અનુસાર કરી, સખે કુંડ ભુકતે સહી. ૩

છઠ ઉધોર.

- વરતન પંચ કહે હરિ જેહ, તેહી મગ છાંડ ચલત તેહ;
સો નરનારી જમપુરિ જાય, બહુ વિધિ માર જમકિ ખાય. ૧
- પરધન પરત્રિયા પરબાલ, કેા હર લેત મદ બેહાલ;
તાકું લેન જમભટ આત, અતિ વીકરાલ ત્રાસ દેખાત. ૨
- કાલે ભયંકર દુરવાન, તનપર રોમ બાણુ સમાન;
પરવત તુલ્ય દેહ પ્રચંડ, અતિ ભય ભુક્ત બોલ ઉડંડ. ૩
- રાતે નેન મુખ વિકરાલ, છુટત બંધ લખ તતકાલ;
કર લે કાલ પાશ બેરાર, પકરત પાશ ગલબિચ ઠાર. ૪
- સો તામીસ વીચ પછાર, મારત પકર મુદગર માર;
નહીઅનભક્ષ નહી જલ પાન, નિજ તન પ્રેત જાત ન પ્રાન. ૫
- લે અતિ કઠીન હસ્ત કુઠાર, જમકે દૂત છાતિય ફાર;
વારમવાર પર મુરછાય, નિજ કમ કુન ભુકતે આય. ૬
- ભુકતે પરત્રિયા ઠગ હોય, અંધતામીસ પરતહે સોય;
ભટ જમ દેત દડ અપાર, કત સો ત્રાહી ત્રાહી પોકાર. ૭
- ખન ખન પડત ઉઠત ધાય, જમકે દૂત પકરત જાય;
અંધતામીસમેં બહુ કાલ, ભુકતે કષ્ટ દુષ્ટ બેહાલ. ૮

જો અહકારી જન પરિતાપ, પોષત કુટખ નિજ તન પાપ;
 સો સખ કુટખકુ ઇત મેલ, જમપુરિ જાત આપ અકેલ. ૯
 નિજ કુત પાપ લપટે સગ, અતિ સખ કષ્ટ પાવત અંગ;
 મારે જિવ જિન ઇહ લોક, નાંખત નરક રૌરવ ઝોક ૧૦
 ઇન ઇહ હોતે જતુ જોય, જમપુરિ જાય રુરુ સોય;
 સુકર શર્લ લયે સો જીવ, તોરત ખાત રહત સદીવ. ૧૧
 ન્યાય અન્યાય તજ નર જેહ, જ્યું ત્યું પોષે હે નિજદેહ;
 સો સખ મહારૌરવ જાત, જ્રમતહી જ્રમત અત ન આત. ૧૨
 રુધત જીવ મારત જાન, કુંભીયપાક તિનકો પાન;
 તાતે તેલ તરત નિરાટ, જમકે ફૂત ખાવત કાટ. ૧૩
 દાણુ તુલ્ય(?) પાપીય ઘોર, પર ઇહ નરક હરિકે ચોર;
 કુલિપાક કષ્ટ અપાર, દુષ્ટિ પરતહે નરનાર. ૧૪
 પિતુ અરુ માત બ્રહ્મ ગુરુ દ્રોહ, નિદત દેવ પશુ હતહોહ;
 જોજન સહસ્ર દશ વિસ્તાર, રાતે ખીલ તમ અપાર. ૧૫
 શિર રવિતલે અગ્ની લગાય, તાંબા તુલ્ય કર દુખદાય;
 નરક સો કાલસુત્ર કહાત, પાપી તહાં અતિ દુખ પાત ૧૬
 ઉપર અર્ક અગ્નિ અપાર, ભીતર ભુખ જઠર પ્રબાર;
 જિતને પશુ રોમ ગનાત, તિતને સહસ્ર વરસ પીડાત. ૧૭
 લોટત પરત કરત હે હાય, ઉઠ હોય ખડો ઇત ઉત જાય;
 કેઈ વિધિ નહી દુખકો અંત, પાવત કષ્ટકે કલપત. ૧૮
 આપદ વિના નિજ ધ્રમભાગ, હોય પાખંડી અતિ દુર્ભાગ;
 વર્ણ અઢાર એકી હોત, ખાવત બ્રહ્મ નિજ ધર્મ ખોત. ૧૯
 વન અસિપત્રમે તેહી ડાર, જમકે ફૂત કરત પ્રહાર;
 પરત હે માર ઇત ઉત ડોલ, હા પિતુ માત કહ કહ બોલ. ૨૦
 તરુકે પાન ખડગ કઠોર, છેદત અંગકું અર્હુ ચોર;
 પગ પગ પરત મુછી આત, ભાગત ધર્મ ફેલ દેખાત. ૨૧
 રાજા રાજપુરુષ ઉડંડ, વિન અપરાધ દેવત દંડ;
 તન કરી દડ વિપ્રહિ દેત, સો ફેલ શુકરમુખમહી લેત. ૨૨
 જમકે ફૂત કર અતિ જોર, કરવતસે જી અંગ મરોર;
 જ્યું તિલ પિલ ધાનિય સંગ, યું જમદુષ્ટ પિલત અંગ. ૨૩
 ધંધર કિંધ નિજ પ્રતિ એહ, પર નહિ પીડ જાનત તેહ;
 માકડ મક્ષિ જીકા જોય, એસેજીવ હનત હે કોય. ૨૪

અન જલ દિયે રહત શરીર, જાનત નહીવે પર પીર;
તિન હું જાન કરત સંતાપ, પર અધકુપમે તેહી પાપ. ૨૫
જમપુરિ આય એ સખ જીવ, ખાવત કાટકાટ સદીવ;
અહિ જીવ વિછિ મછર બ્રગ, ભર ભર રૌસ લપટત અંગ. ૨૬
નહી થિર રહત નિંદન લેત, ઇહ સોઈ મારે દુઃખ ઉહાં દેત;
પર વશ પ્રેતકો તન ધાર, પામત દુષ્ટ કષ્ટ અપાર. ૨૭
ઇહ વિન વાટ જો અંન ખાત, સો નર કાઠ તુલ્ય કહાત;
ભિક્ષૂક અતિથિ ગ્રહ આય, અન નહી દેત ખાત લુકાય. ૨૮
સો નર ક્રમિ ભોજન કર્તા, શ્રુતિકું છાંડ અઘ અનુસર્તા;
કાટત ક્રમિ ક્રમિહિ ખવાઈ, અતિસે કષ્ટ અત ન આઈ. ૨૯
જોજન સહસ્ર શત ક્રમિ કુડ, તામે પરત પાપી પ્રચડ;
સો શત સહસ્ર વરસ પર્યત, આવત નહી દુખકો અંત. ૩૦

દોહા.

જે પરપિડક પાપ કંત, મહાનરક સહે માર;
ઓર કછુક સક્ષેપ કરી, કહું સુનિયો ચિતધાર. ૧

કવિ શ્રીબ્રહ્માનંદ મુનિ વિરચિતે શ્રીસુમતિપ્રકાશે નરકકુડનિરૂપણનામા પોડશો વિશ્રામ. ૧૬

સમદશેા વિશ્રામ.

છંદ પદ્ધતિ.

બાન ત્રણોડ નિજ બલહી જોગ,* બ્રાહ્મણકો ધન અરુહરત લોગ;
અથવા ધન ઓરહુંકો મરોર, વિન આપદ ચોરત દૈવ ચોર. ૧
સદસન નરકમેં પરત ધુત, ઘસ તમ લોહ જમરાજ ફૂત;
અતિ પરત કરત હા હા પોકાર, તન તપ્ત લોહહુંસે પ્રકાર. ૨
પરત્રિયા પ્રસંગી પુરુષ કોય, પરપુરુષ બ્રહ્મ મન ત્રિય જું હોય;
દોનું કે ગલ બિચ પાશ ડાર, મહા કષ્ટ દેત યમ ફૂત માર. ૩
કરી તમ લોહકે પુરુષ નાર, જમ ફૂત મીલાવત વાર વાર;
રાજા અરુ જગમે પુરુષરાજ, તોરત હોય હેતુ ધર્મ પાજ. ૪
રાજા અરુ કહીયત રાજફૂત, વૈતરણિ પર મરહે કપૂત;
સો નહી નરક પરીવેષ્ટ જાન, નિજ કંત તહાં ભુકતે જીવ આન. ૫

* પોતાના બળના જોગે ઉદ્ધત બનીને.

વિષ્ટા મલમુત્રહી રુધીર કેશ, નખ અતિ મેદ માંસ સહી વિશેષ,
 કાકાદિ કુમ્ભી તહાં દુબદ જત, પાવત ધ્રમલજઠ દુબ અત્યત. ૬
 જે તે ઈહ જગમે વૃષલી કથ, સખ નષ્ટ શોશ આચાર પંથ;
 નહી લાજ પશુ સમ બ્રષ્ટ હોય, મર પડત નરક પુરોદ સોય. ૭
 વિષ્ટા અરુ પ્રલેખ પરુહિ ઘોર, તામે જમ ડારત ડરત ભોર;
 વેશ્યાપતિ યું દુઃસહ પાય, જમ હેત ત્રાસ કુમિ કાટ ખાય. ૮
 ઈહ દલિ પુરુષ સસાર જેહ, કરી દલ યજ્ઞ પશુ હનત તેહ;
 સો નર વિશસનમે કરત વાસ, જમ કાટ ખાત દેખાત ત્રાસ. ૯
 યા જગમે દ્વિજ વા અવર કોય, નિજ કુલ ત્રિય સગે બ્રષ્ટ હોય;
 ધ્રત ગોત્ર નારીમે વિર્ય જાય, જમ ડાર વિરયકે કુડમાય. ૧૦
 કૌ ચોર દેત અગનિ જરાય, અથવા કૌ મારત વિખ ખવાય;
 રાજા અરુ તિનકે દૂત સાથ, પર ગ્રામ લુટ ધન કરત હાથ. ૧૧
 સોઈ સારમેયાદન નરક જાત, શતસપ્ત વિશ તહાં શ્વાન ખાત;
 સમ વજ દાહ અતિસે કરાલ, ક્રોધાતુર કાટત હે તતકાલ. ૧૨
 સાક્ષિ હોયે ખોટી ભરત સાખ, ધન લેવનકિ અભિલાખ રાખ;
 કરી કપટ પરસપર લેત દેત, તેહી નરક અવીચિ મહાનિકેત. ૧૩
 અવકાશ રહીત સો નરક જાન, શતજોજન તહાં પરવત પ્રમાન;
 જમ કિંકર તાપરતે પછાર, જલવત થલમે તહાં વાર વાર. ૧૪
 તિલ તિલ સમ તન હોય તાતકાલ, દુઃખ પાવત નહિ મરીહિ બેહાલ;
 શિર ઉઘે પટકત પકર તાય, એહી દુઃખ સખ વિધિ નહી કહ્યો જાય. ૧૫
 દ્વિજ નૃપ બ્રહ્મચારી વૈશ્ય જાન, જજ્ઞમાન નારી કુત સુરા પાન;
 એહી વિધિ કે નર ત્રિય હરિ ચોર, તેહી પકરત જમ દ્રગ કર કંઠોર. ૧૬
 છાતિપર પગ દેવત કાર, કર તપ લોહ તાવિય ડાર;
 વરણાશ્રમકે સખ પુરુષ નાર, મધપાન કિયે શિર સહત માર. ૧૭
 પાવત જમ લોહા અતિ તપાય, પુનિ પુનિ મુખ જિહ્વાદે જરાય;
 વિદ્યા તપ કુલ કરી પુરુષ હીન, સુભ શુન કરી સખ વિધિ રહત ખીન. ૧૮
 મનમાંઈ રખત તૌ અધિક માન, નહી શ્રેષ્ઠ પુરુષકું નમત જાન;
 વે જાવત ઈર્દમ ક્ષાર વિચ, નિર્માન રહીત શ્રુતિ ત્યાગ નિચ. ૧૯
 લે શિશ કિચ સિતર ડુખાત, ઉપરતે કંક રુ ગીધ ખાંત,
 નર મેદ ડરાવત જજ્ઞ ચાય, અથવા ત્રીય પતિકુ પશુ ખવાય. ૨૦
 જો ખાત માર પશુ ઉદર હેત, સો વૈર પશુ જમ દ્વાર લેત;
 તહાં બનત કસાઈ અધીક ઘોર, કાતા લે કાટત ચઉ ચોર. ૨૧

અતિહૃર્ષ સહીત કૃત રુધીર પાન, વાજ્રત્ર બળવત કરત ગાન;
જખ આત અતિથિ ગ્રહસ્થ દ્વાર, કર કૃર દ્રષ્ટિ મુખ દેત ગાર. ૨૨
જમ દૂત દેત વિચ નરક ડાર, કર રોશ લેત નયના ઉખાર;
ગીધાદી પખી અતિ વિષમ ઘોર, ફરી કઠીન ચાસ્વ કરી શિસ ફોર. ૨૩
એહી રિત નરક દુખ નાહી અંત, પ્રભુ વિમુખ અભાગી પચ તજંત;
શ્રીનારાયણપદ પ્રીત લેશ, સો કરત ન જમપુરી પ્રવેશ. ૨૪

દોહા.

દુષ્ટ જીવ હરીપદ વિમુખ, સો જાવત જમદાર;

પોષણ તન નિજ પાપસે, પાવત કષ્ટ અપાર. ૧

ધતિ શ્રીબ્રહ્માનંદ મુનિ વિરચિતે શ્રીમુમતિપ્રકાશે જમભતનાનિરૂપણનામા સમ્પદશો વિશ્રામ ૧૭

અષ્ટાદશો વિશ્રામ.

છપય.

કહે સખ જો હરિ વિમુખ, જીવ મતિમંદ અભાગી;
મહાકષ્ટ શીર સહત, માર વિષયા મુખ લાગી;
બહુત કાલ બેહાલ, હોય અતિસે દુખ પાવે;
સખહી પાપ કૃત આત, તાપ નગન ભુકતાવે;*
ચતુરાસિ લક્ષ તનુધર ભ્રમત, બંહાંતાંહાં અતિદુઃખ જંતકું;
બહુ કાલ જન્મ મૃત્યુ ભુક્ત પુનિ, આવત નહી ભવ અંતકું. ૧
તથાન શુકર ખર ઓર, નેક બહુ વિધિ તનું ધારિ;
વ્રજાવત† સહે દિવસ, રાત ઉતપાત અપારી;
શુધા ખ્યાસ કરી દેહ, ખિન જારત નિજ છાતિ;
નહી માન થાન અરુ ખાન, પાન ભટકત દીન રાતિ;
જહાં જાત તહાં ત્રાસ તન, તૌ વિષે મુખ ચહત હે;
જેહી કામ ચાત મુખ આપકુ, તેહી થલ અતી દુખ લહત હે. ૨
યું બહુ જોનિ ભ્રમત, જંતુ અતિ પાવત પીરા;
તેહીપર કૌ ગુનરીઝ, મહુર કર હે નરવીરા;
તખહી ઓર તન ત્યાગ, જીવ મનુખ્યા તનુ પાવે;
ભક્તિ મુક્તિ હરિભાવ, પ્રિત એહી તન બની આવે;

* પ્રતમાં સ્પષ્ટ નથી “તાપ જમગણુ ભુકતાવે” એવો પાઠ પણ સંભવે છે

† “વ્રજા વત” પાઠ પણ સંભવે છે

બ્રતખડમે નરનારી સખ, તા સમ નહી કો સુર અવર;
ધન ભાગ તાહિ ખડ લોમકો, જહાં બિચરત હરિ દેહ ધર. ૩

હોઉ રૂપધર દેવ, આપ જન હિત તપ કરહી;
એક રૂપધર આજ, સોઈ હરિ ભુપર ફરહી;
સો પ્રભુ તિનકે સંત, તાહિ મિલણો જખ હોઈ;
સોઈ નામ સતસગ, એાર સતસગ ન કોઈ;
ભવ બ્રમત મિલે સતસગ જખ, તખ કોટીક અઘકાપહી;
જમ ત્રાસ મેટ જડ જીવકું, અચલ અલેય પદ આપહી. ૪

શ્રીનારાયણદાસ, કહિ તિનહુકિ રીતિ,
વરત પંચ તન વિમલ, પ્રભુપદ અવીચલ પ્રીતિ,
હરિ વિન પિંડ બ્રહ્માડ, સર્વે મિથ્યા કરી માને;
ગુણાતીત દ્રઢ ગ્યાન, રીધિસીધિકુ તૃણ બાને;
કહત સુનત રહત નિત હરિકથા, વિધન અનેક નિવાર હે;
જગ મિલત સત એસે જખે, તખ ભવ જલધિ તાર હે. ૫

છંદ ઉધોર.

સખ જન સમગ્રિયો મનમાંહી, હરિસે અધીક સત દેખાહી;
મહાજલ અકલ હરિ ધન સત, રુચિ રુચિ ગ્યાન કણુ બરખંત. ૧
હરિ તરુ સુરભિ સંત સુવાત, શિતલ કરત તાપ હરાત;
જન હરિ અધિક મહીમા બાન, કહત હે પ્રસિધ વેદ પુરાન. ૨
જખ જગ મિલહિ બાકું સંત, આવત સખે તખ દુખ અંત;
જયું જયું સુનત સતકિ વાત, ઉર દ્રગ તેજ ત્યું ત્યું આત. ૩
રખવત નિત ત્યાગ અનીત, કર દ્રગ ગ્યાન અંજન પ્રીત;
તખ સો લહત સંત કુસંત, સદગુરુ અસદગુરુ પરસંત. ૪
બાનત જડ રુ ચૈતન્ય લેવ, પ્રભુપદ પ્રેમ હોય તતખેવ;
પ્રતિદિન કરત સંત પ્રસંગ, ત્યું ત્યું હોત અધિક ઉતંગ. ૫
અપનો રૂપ બ્રહ્મ પીછાન, ધરે પરબ્રહ્મ કો ઉર ધ્યાન;
સ્વેબ્રહ્મ હોય ભજત મુકુંદ, કર સખ ફર માંધક ફંદ. ૬
સો જગ કહત ઉતમ સંત, જેહી ઉર રહત નિત ભગવંત;
અરુ કછુ અધીક બાનત નાહી, હરિ કે ચરણ રહે લપટાહી. ૭
જિન કે પ્રભુપદ એક પ્રીત, ઉતમ દાસ સો જગ જીત;
કર સંત સગ સુધતા પાય, જયું જલ એાર ગંગ મિલાય. ૮

તરુકદપ મેઘ સમતન સત, પર ઉપકાર કાજ વિચરંત;	
શ્રીહરિકે જી ચરણ સરોજ, સેવત ભ્રમર જ્યું ગ્રહ ચોજ.	૬
એહી વિધિ જાન સત ઉદાર, સો અનઆસ હોય ભવપાર;	
સત અસતકુ નહિ જાન, સો ભવ ભટકહી ચઉ ખાન.	૧૦
તાતે દુષ્ટ સગ દુખરૂપ, તેહી સગ પરતહે ભવકુપ;	
અભિ વિષ સદૃશ સંત અસત, હરતહે દુકંત પ્રાન હરંત.	૧૧
કિને લેદ ઈશ્વર આપ, દોઉ સમ કહત તેહી શિર પાપ;	
દિને અસત સંત દરશાય, કિયે વિન લેદ નહી આલખાય.	૧૨
હોવત હાન વિન પહીછાંન, જાને લહત પદ નિરવાન;	
જો એક જીવકુ ડુખાત, સો નર વિશ્વઘાત કહાત.	૧૩
જીવ એક અભય કર સમઝાય, તિન સખ દીન વિશ્વ જીમાય;	
તાતે કહત યુધ જન તાન, અતિસય પરમ અરથ પિછાન.	૧૪
ગ્યાનિ અભયપદ દાતાર, સમચિત કહત સાર અસાર;	
તાકુ કહત નીંદક કોય, કોટિક વિપ્રઘાતક સોય.	૧૫
વિમલ વિવેકસે કર જોત, સો નર પાર ભવજલ હોત;	
કોટીક વાતકિ એક ખાત, વિન સતસંગ નાંહી તરાત.	૧૬
સો સતસંગ દોય પ્રકાર, સત રુ ઇશકે અવતાર;	
જખહી મિલત હરિ હરિસત, તખહી તરત ભવજલ જંત.	૧૭
કારણ ભક્તિકો જગસત, સંતન કારણું ભગવંત;	
નિદત ઇહકે અવતાર, ગૌવધ આદી અધ તેહી લાર.	૧૮
કરત હરિ પ્રગટકો અપમાન, ઓર ન પાપ તાહી સમાન;	
રવિવિન જાત જો કછુ રાત, તો વિન પ્રભુ જી સુખ પાત.	૧૯
વિન હરિ પ્રગટ નિજ શ્રેય ચાત, સોનર પશુ સદૃશ કહાત;	
કહતહે સખહી વેદ પુરાન, હરિજન હરિમિના ન કલ્યાન.	૨૦
માયીક કહત હરિ અવતાર, સો નર મુઠ મંદ ગમાર;	
પ્રકૃતિપુરુષ પર બ્રહ્મરૂપ, અક્ષર ધામ તાપે અનુપ.	૨૧
અક્ષરપાર અક્ષરાતીત, સો તન ધરત જનહીત નીત;	
તાકો મર્મ ન લહત જોહ, જાનત આપ સમ હરિ દેહ.	૨૨
એહિ વિધિ જાન નહી અનુસર્ત, બિન અનુસરે ભવ નહી તર્ત;	
કહાવત સોઈ દ્રઢ હરિદાસ, જા ઉર પ્રગટ હરિકો વાસ.	૨૩
કૌ વિધિ દોષ ધરત ન ચિત, સોઈ જન વિશ્વ કરત પુનીત;	
શ્રીનારાયણ ચરીત્ર અપાર, થાકે કહત સુર ત્રિપુરાર.	૨૪

વદન હંભર વારમવાર, અહોનિશ કરત શેષ ઉચાર;
નિરમલ કથા પરમ પુનિત, સુનતે હોય પ્રભુપદ પ્રિત. ૨૫
ધર્મકુમાર પદ ઉરધાર, કહી મે કથા સખકો સાર;
પુનિ કંથુ મોદહે મન મોય, કર સંક્ષેપ કહું અખ સોય. ૨૬

દોહા.

પશ્ચિમ ધર ગુર્જર પ્રસિધ, વીચરેઉ તહાં નરવીર;
પાપી જન પાવન કરન, સ્વેધર મનુજ શરીર. ૧
પર અક્ષર પરમાતમા, સો તનું ધાર ફિરંત;
તાકું જાનત મનુજસમ, સો કબહું નર તરત. ૨

ઇતિ શ્રીબ્રહ્માનંદ મુનિ વિરચિતે શ્રીસુમતિપ્રકાશે હરિચવતારપ્રધાનનિરૂપણનામા
અષ્ટાદશે વિશ્રામ ૧૮

એકોનવિંશે વિશ્રામ.

છંદ ઉધૌર.

સોરઠ દેશમે સુખ ધામ, ચરિત્ર સુકીન સુંદર સામ;
ધ્યાન સમાધિ ગ્યાન અનુપ, સામ્રથ કીન બહુ સુખરૂપ. ૧
લોજ પિપલાદિ ગ્રામમે જેહ, ગઠ જિરણાદિ સેહેર હે તેહ;
તાંહાં હરિકૃષ્ણ કિન નિવાસ, સખ નિજ દાસ દેન ઉદાસ. ૨
સોરઠ દેશમે કિરતાર, હરિવર ગયે દેશ હલાર;
તહાં નિજ દાસકુ સુખ દીન, દે દે દર્શ દાન પ્રવિન. ૩
વાંસે ગયેઉ વર્ણિરાજ, જો કંથ દેશ તહાં જન કાજ;
ભુજ આદીક સેહેર સુપુર, વિચરેઉ સગ લે મુનિ સુર. ૪
તહાં તહાં હરિ નિજ જનજાન, રહે બહુ કાલ અતિમુદ આન;
તહાં મત દુષ્ટિકે મદ તોર, દિયો સુખ દાસકુ નિજ જોર. ૫
સ્થામતલાવ તેરા તેહ, માનકુંવાદી ગ્રામ હે જેહ;
કાટેઉ તાંહાં ફિર જન કુંદ, શ્રીહરિ આપ સહજાનંદ. ૬
વાંસે આયે કાઠીયાવાર, કમનિય રૂપ ધર્મકુમાર;
નૌતમ નગ્ર ગઢપુર નામ, આઈ તાંહાં હરિ કિયો વિસરામ. ૭
તાકો અભય નૃપ શુભ ટેક, તેહી સુત સુતા સહીત વિવેક;
સખ મિલ કિન હરિ પદ સેવ, લખી દીલ દેવકે સોઈ દેવ. ૮

તહાંસેં પ્રથમ પરમ ક્રીપાલ, ગુર્જર દેશ આયે દયાલ;	
તાકે બિચ સેહેર સુરૂપ, અમદાવાદ નામ અનુપ	૯
લાય ઉર લહર તાંહાં પ્રમલાલ, મહાપ્રભુ આયે સહીત મરાલ;	
લખિ નિજ ધામ શ્યામ સુબ્બન, કિનેઉ પ્રગટ ગ્યાન રુ ધ્યાન.	૧૦
નારિય પ્રાન હોવત લીન, સખ જન ભયે પ્રભુ આધીન;	
ભયો જ્યકાર સેહેર મોઝાર, ભયે હરિ શરણુ બહુ નરનાર.	૧૧
તાકુ દેખ જન અસુરાન, ફરમન આયે કરન તોફાન;*	
જગપતિ વાહી લિનેઉ જીત, સુખ અતિ કીન નિજ જન ચિત.	૧૨
વ્રત નિર્માન ધરી હરિ અંગ, કિયે બહુ ચરિત લે મુનિ સંગ;	
લખિ નિજ ધામ કરને કાજ, મેહેર સુકિન શ્રીમહારાજ.	૧૩
જૈતલપુર જગ આધાર, જા કર જસ કિન અપાર;	
વિપ્ર જિમાયે વિધિ કર વેદ, ભવ અજ સો લખી સખ ભેદ.	૧૪
આયેઉ દેખને દિલધાર, ચદિ વૈમાન જીત નિજ નાર;	
કહું એહી લોમકો કહા ભાગ, વીચરેઉ હરિ જહાં જીત રાગ.	૧૫
ગ્રામ ડહાન દીનદયાલ, કીનોઉ યજ્ઞ એક વિશાલ;	
વિપ્ર જિમાયે મન મુદ આન, દિનેઉ તાહી બહુ વિધિ દાન.	૧૬
ધરે નિજ અગ સ્યામ અનુપ, ભુષણુ બસન બહુ મુનિ ભુપ;	
ભયે વર્ણિદ્ર નટવર વેશ, સુખ નિજ દાસ દેન સુરેશ.	૧૭
આય એક સમય શ્રીનરવીર, કંકરતાલહુકે તીર;†	
દેખત ભયે તહાં એક ગ્રામ, મિમદાવાદ જોખર નામ.	૧૮
તાકે બિચ અદ્ભુત એક, કિયો હરિ ચરિત્ર કર સુવિવેક;	
દેવહિ દ્વાર અસુરન જોર, તુર્ત દેવાયો શ્રીહરિ તોર.	૧૯
તહાંસેં પ્રભુ જન પ્રતિપાલ, ગયે સુભ નામ ગામ વેલાલ;	
વાંસે ગયે સલકિ સ્યામ, ઠાકુર ઘાલજિકે ધામ.	૨૦
સખ ડહાવ દેશહે જેહ, ફિર હરિ કિન પાવન તેહ;	
વિબાપુર અરુ પ્રાંતિજ, રહે તેહિ ઠોર હરિ બહુ રીઝ.	૨૧
વિશલનથ અરુ વડનથ, મહાપ્રભુ ગયે મુનિ કર અથ;	
તહા ચહું માસ વિપ્ર જીમાય, સબહી તાહી ધર્મ સુનાય.	૨૨
સિદ્ધપુર પાટનાદીક સેહેર, ગયે મહારાજ તાંહાં કર મેહેર;	
પ્રભુ મુનિ સહીત ફિરત ક્રિપાલ, વિષ્ણુયાગ કરત વિશાલ.	૨૩

અગણિત પુર અગણિત ગ્રામ, કર કર તાંહાં હરિ વિસરામ;	
નિજ જન સખનકું સુખ દીન, પુનિ શ્રીનગર આયે પ્રવિન.	૨૪
રહી કરી વાસ હરિ તાંહાં બોત, વાંસું ચલે પુનિ મુનિ સોત;	
સાભરમાંહી કરકે સ્નાન, ગયે મછિયાવ શ્રીભગવાન.	૨૫
વાસે દેશ બાલાવાર, પાવન કરણ ગયે કિરતાર;	
મહા પ્રભુ આયે પુર મૈથાન, જન બહુ આપકે શુભ જાન	૨૬
હરિજન અરુ સત સહિત, તાંહાંસે ચલે પ્રભુ કર પ્રીત;	
મુલી સેહર ઐયકો મુલ, ગયે હરિ લખી નિજ અનુકુલ.	૨૭
સખ વિધિ દેખકે સો સ્યામ, ધારેઉ કરન મન નિજ ધામ,	
રહે કષ્ટ દીન રાજિવ નેન, હરિજન સત જીત સુખ દેન.	૨૮
તાંહાંસે ગયે શ્રીધનસ્યામ, ગઢપુર સેહર બાકો નામ;	
સુખ જનકું જી તાંહાં દે બિશાલ, ગયે હરિકૃષ્ણ શ્રીવરતાલ.	૨૯
તાંહાં નિજ ધામ શ્રીહરિ કીન, નિજ જન સતકુ સુખ દીન,	
લિલા કિન આપ અપાર, શિરપે મુગટ સુન્દર ધાર.	૩૦
સુરત ગયે શ્રીમહારાજ, કીયે નિજ દાસકે તાંહાં કાજ,	
ગયે વટપતન લે મુનિ સગ, અધિક બઢાયો જન ઊમંગ.	૩૧
પુનિ પ્રભુ આયે શ્રીવરતાલ, નિજકે દાસ કરન નિહાલ,	
ગુર્જર દેશકે નરનાર, પ્રભુ સખ કિન ભવજલ પાર.	૩૨
વાંસે પ્રભુ પુર વૈરાટ,* આયેઉ સંગ લે મુનિ થાટ,	
કિયે નિજ શરન બહુ નરનાર, અક્ષરધામકે આધાર.	૩૩
તાહા પ્રભુ કિન શુભ ચરિત્ર, વધુનર ગાત હોત પવીત્ર,	
રહી તાંહા નાથ સંત સમેત, કિયો હરિ આપ ધામ સહેત	૩૪
શ્રીહરિ દેશ ભાલ નિહાલ, રચ્યો એક તાંહાં ધામ દયાલ;	
ધવલહીપુર† બાકો નામ, આયે જહા આપ સુંદર સ્યામ.	૩૫
કુંડલ કારીયાંણિય ગ્રામ, સારંગપુર સુંદર નામ;	
લોહીયા નાગટંક કહાય, રહે એહી આદિ પુર હરિ જાય.	૩૬
નાના દેશમે નિજ ધામ, બહુ વિધી કિન શ્રીધનશ્યામ;	
મન ધર મોહ શ્રીમહારાજ, ગઢપુર ગયે સહીત સમાજ.	૩૭
ચહુ વિધિ હરિ અગણિત વાર, ધર વિચરેઉ ધર્મકુમાર;	
જાહાં જાંહાં ગયે જગ આધાર, અધર્મ સર્ગ તાંહાં દીયો ટાર.	૩૮

ધર્મ સહીત ભક્તિ અનુપ, પ્રભુ પ્રગટાઈ જન સુખરૂપ;
દ્વિગવિજય સુકિન દયાલ, મહામતિ સગ લે જથુંમરાલ. ૩૯

દોહા.

શ્રીહરિ સહજાનદકે, ચરિત્ર કહત અજ શેશ;
સોઈ પાર ન પાવહી, લિખેઉ તાહીમે લેશ. ૧

ઈતિ શ્રીબ્રહ્માનંદ સુનિ વિરચિતે શ્રીસુમતિપ્રકાશે શ્રીનારાયણચરિત્રકથનનામા
એકોત્તરવિશે વિશ્રામ ૧૯

વિંશી વિશ્રામ.

છપય.

શ્રીનારાયણ કથા, સોઈ સખ બણી સુનાઈ,
હોવત ભવજલ પાર, નારીનર તાકુ ગાઈ;
પુરુષોત્તમ પરબ્રહ્મ, ધર્મસે જુગ તનુ ધારિ,
જેહિ તરુતલ તપ કરત, હરત સખ જન દુ.ખ ભારી;
સો મમ ઇષ્ટ અનુપ અખ, રૂપ તાહી ઉર ધારકે,
શ્રીબદરીકિ મહાદતા,* કહુ સખહી વિસ્તાર કે. ૧

તેહી સમરણ ફલ, કહુ દરશન ફલ જેસો,
સુનત શ્રવણ નરનાર, નાહી ઉર મિટત અદેસો;
નારાયણ જૂત વૃક્ષ, દક્ષ નહી નિજ બલ દેખે,
ભક્તિહિન તપહીન, ઇશ બ્રહ્માનંદું ન પેખે;†
એસો તરુ બદરિ અતુલ, કોઈ ન મહીમા પાવહે,
સો સખહી કહન કે કાજ, અખ મો મન અધીક ઉછાવહે. ૨

છંદ પદ્ધરિ.

કહું શાસ્ત્ર વચન કે અનુસાર, કર પ્રીત ચિત લિજે સુધાર;
અતિ વાત ગુઠ સખ કહું સોચ, શ્રીનારાયણ પદ ચિત પ્રોચ. ૧
તરુ બદ્રિ નહી કછુ ફળ ભવાંત, ત્રૈલોક નિવાસીકૌ ન પાત,
નિજ અક્ષર સો તરુ રૂપ ધાર, હરિ રીઝાવનકું મન વીચાર. ૨
ધર હીયે સમરણ કરત કોચ, તેહી પાપ સર્વ સો પ્રલેહોચ;
કર્ત દર્શન જો કોઈ નિકટ જાય, ફલ ચ્યાર સુક્રિતકો આશુપાય. ૩

* “મહા કથા” પણ વચાય છે † ઇશ બ્રહ્મા પણ દેખતા નથી

સતજીગ નિવાસી નરદેવ આમ, કહુ મુક્તિપ્રદા તેહી બદ્રિ નામ;
 ત્રેતાજીગમેં મુનિ સીદ્ધ રાય, ભેગૈકસીધિદા કહત તાય. ૪
 દ્વાપરમેં સખ મુનિવર વિચાર, કહે નામ વિશાલા સુભગ સાર;
 કલીમેં બદ્રિકા કહત તાસ, તેહી તલ મુનિવર કર ભેગધ્યાસ. ૫
 શીખવત શ્રીનારાયણુ આપ, શિખત સો સખહી મુનિ કલાપ;
 તનું તિન અવસ્થા તિન સોય, બદ્રિ તરુ સમરત લિન હોય. ૬
 તન ધાર અપ્રાકૃત કરત વાસ, જીવંત ગ્યાનધ્યાન પ્રબલીત પ્રકાસ;
 બદ્રિતટ થટ તરુ ચહું ઐર, કર પાન અમૃત વીલસત સજેર. ૭
 પિખત તરુ ભે કછુ બચ્યો આન, થિત સ્વર્ગ કરત ઇદ્રાદી પાન;
 તલ રહત વિશાલા ઉભય બ્રાત, નારાયણુનરજૂત જકતતાત. ૮
 બ્રહ્માણ્ડ અસખીત સહીત સાજ, નર અસુર દેવ અરુ નાગરાજ;
 સખ સાવકાશ રહે તાંહી છાઈ, તેહી કાજ વિશાલા મુનિ કહાઈ. ૯
 તરુ બદ્રિ બદ્રિપતિ તનુ અનુપ, અવિનાશી અનાદી અખંડરૂપ;
 સ્વેસામૃથ મુનિવર ગણુ સમેત, તપ કરત કંઠિન સખ જીવ હેત. ૧૦
 નારાયણુ શિષ્ય નારદ પ્રધાન, અગ્રેસર સખ મુનિમેંહી પ્રમાન;
 નારાયણુનર ઇશ્વર કહાત, મુનિદ્વાર ધર્મ પ્રકટાત ચાત ૧૧
 દોહા.

અખ સખ સુનીયો ચિતદે, અજબહું આખ્યાન;
 બદ્રિકો મહિમા અતુલ, કહત હે પ્રસિદ્ધ પુરાન. ૧
 છદ ઉધોર.

કહું એક સમય કૌ ગતિ કાલ, કિનેઉ બ્રહ્મા મહન બિહાલ;
 પુત્રીય રૂપ તાત પ્રલોભ, વ્યાખ્યો મહન અતિ મન હોભ. ૧
 મેલિ સકલ વેદ મરજદ, નહી ચિત ધર્યો જગ અપવાદ;
 વિધિ ઉઠ લગ્યો પુત્રીય લાર, શિવ સનકાદી કીન નિવાર. ૨
 પચમ શીશ અતિ દુર્બાન, ગારિય દિન શિવકું બન;
 કત તખ રુદ્ર કોપ કરુર, કિયોઉ શિશ પંચમ દૂર. ૩
 સો શિવ લગ્યો બ્રહ્મકપાલ, તાતે ભયે દુખિત બીહાલ;
 લાગીય બ્રહ્મહત્યા આય, તેહિ દુઃખ ગયે શિવ અકુલાય. ૪
 નૈષ્ઠિક વર્ત સમજીત ધાર, મેટન કિયે તીરથ અપાર;
 મૃત્યુ સ્વર્ગ અરુ પાતાલ, ગયે નહી ટલ્યો કષ્ટ વિશાલ. ૫
 તખ વૈકુણ્ઠ ગયે શિવ દોર, હરિ પ્રતિ કહ્યો હર કરજેર;
 જેહી થલ કષ્ટ અતિ મોય બાય, સો થલ દેહો તુમ નાથ બતાય. ૬

જા દુઃખ ટલ્યો નહીં ઇહ ધામ, કેહી થલ મિટત એહિ દુઃખ સ્યામ;
તખ હરિ કહ્યો સુનહું પ્રવીન, હમ તુમ વિધિ પર આધિન. ૭
હોહા.

નરનારાયણ પ્રગટ થહ, સખહી વિધિ સમરથ;
સખ દુઃખ તેરો મેટહે, નિજ બલ અપને હથ.* ૧
છંદ પદ્ધરિ.

નર બ્રાત નારાયણ પ્રગટ દેવ, મેટણુ જન ઉર દુઃખ અહમેવ;
જખ બાણ દક્ષકે યજ્ઞમાંહી, જખ યજ્ઞ પુરુષ બેઠ્યો સુભાહી. ૧
તખ કિયો બદ્રિકાશ્રમ પ્રવેશ, તતકાલ મિટયો તખ ભય કલેશ;
સો જનત હોસખ બાત વીર, તુમ જાઉં તહાં સખ મીટહિ પીર. ૨
જો કહી વિજ્ઞુ બાની પુનિત, સો માન શિવ અતી પરમ પ્રીત;
જખ ગયે બદ્રિકાશ્રમ મહેશ, તખ ભયે વિશાલા દરશ લેશ. ૩
ભઈ નષ્ટ બ્રહ્મહત્યા વીશાલ, કરતે જુ છુટયો શિવ બ્રહ્મકપાલ;
તતકાલ ગયે પુનિ દોષ પાપ, તેહી દર્શ વીશાલાકે પ્રતાપ. ૪
દુઃખ ગયો ભયો સુખ રુદ્ર અંગ, શિવ રહે તહાં લે શિવા સંગ;
કૈલાસ કાશી તે અધિક માન, શિવ રહે આઈતેહિ થાન આન. ૫
વિલસાયમાન શંકર વસંત, કેદાર નામ તાકો કહંત;
જખ સર્વ ભક્ષ અઘ લગ્યો આય, વિશ્વાનર અંતર રહ્યો છાય. ૬
અતિ દુખિત વ્યાસ ઉર વચન ધાર, તેહિ થાન આય પાતક નીવાર;
કુત વાસ અગ્નિ તહાં ધર સ્વરૂપ, સો ભયો અગ્નિ તીરથ અનુપ. ૭
પુનિ તહાં પચ તીરથ સુ ઓર, થીત રહે બદ્રી ઢિંગ ઠોર ઠોર;
સો કહું સખે કારણ સહીત, સુનીયો કરકે અખ પરમ પ્રીત. ૮

છંદ ભુજંગી.

શિલા નારદી નારસિંહી વરાહી, અરુ ગારુડી મારકાંડી ખિગાહી(૧);
ભયે પંચ તે તીરથ પંચ પ્રાજે, સદા સેવતે નાથ બદ્રિ નિવાજે. ૧
સ્થિતી કીધ જા ઉપરે દેવ જેતે, શિલા ધામ તાકે ભયે નામ તેતે;
રુષિ દેવ જહાં બેઠકે સેવ કિની, ખરા ભાવહુંતે કર દેહ ખીની. ૨
પ્રભુ રિજતે મોજ આતંત પાઈ, શિલા નારદી નામ તાતે કહાઈ;
જહાં બેઠકે ભોગ સાધે ખગેશા, લહે વાસ સામીપ મેટે ઠલેશા. ૩
અતિસાર ભુમિ મહાપુન્ય યાકો, ધર્યો ગારુડી નામ તાતે શિલાકો;
કરે સાધન બેઠકે મારકંડ, ચિરંજીવ પદ પાય રાજે અખંડ. ૪

* “નાથ” એવું પણ વંચાય છે

બઈ મારકાંડી શિલા સો પ્રસિદ્ધા, શુભં તીરથં સેવહી ભોગ સીદ્ધા;
 ધરા વાળ લાચે ડહાં બીચ ધારં, મહાભોધ વંકો હીરણ્યાક્ષ મારં. ૫
 જહાં બેઠકે થાક ટારે મુરારી, વરાહી શિલા નામ તાતે ઉચારી;
 પ્રલેરૂપ ધાર નૃસિંહં પ્રચંડં, પ્રહારે દીતિપુત્રકો પાડ પીંડ. ૬
 જહાં આચ બેઠે ગયો થાક બતે, કહી નારસિંહી શિલા નામ તાતે;
 કંહે તીરથં એ સબે પાસ ગગા, બદ્રિનાથ રાજે સદા એહિ અંગા. ૭

છપય.

જીવતારણ કિરતાર, દયા ઉરધાર અપારા,
 સતભુગમે નીત કરત, વિમળ દ્રઢ ભોગ વીચારા;
 ત્રેતા ભોગાધ્યાસ, સખનકું આપ સિખાવે,
 દ્વાપર મે નિજ ધ્યાન, દાસ નિજકું દરસાવે;
 કલિમાંહી કિરતન સદા, કરત કરાવત પ્રેરકે,
 નિત કરત બોધ નિજ મંદકું, હેત સહીત દ્રગ હેરકે. ૧

પંચ વર્ત દ્રઢ પ્રસિદ્ધ, કર તપ કઠીન કરાલા,
 જગત હેત જગદીશ, હેત બુધિ દીનદયાલા;

* * * *
 * * * *

વ્રત નિજ મુનિવર વીમલ, વેશ હરિદત્ત તન ગ્રહીત,
 નિજ ચાહ કરી ભ્રતખડસે, આત બાત મુનિ ગણુ સહીત. ૨
 મહા કલીકૃત દેખ, લેખ મનમે સોઇ સ્વામી,
 ભક્તિ ધર્મસે દેહ,

* * * *
 * * * *

નરત્રિય નિરખન કાજ, સખ આવત હે મિલ મદનૂ,
 મનવાંછિત તિનકો પૂર પ્રભુ, અહોનિશ હેત આનંદ બન્યું. ૩

ચેહિ સુંદર હરિ ચરિત્ર, પ્રબલ અતિ સુમતિપ્રકાશે,
 ભે સુનહે ચિતલાય, તાહી અઘ બંધન નાશે;
 સર્વ શાસ્ત્ર સિદ્ધાન્ત, ન્યાય સુંદર શુભ નીતી,
 પરમ મોક્ષકો પંથ, પઢત હોય હરિપદ પ્રિતી;
 સુમતિભુ પ્રકાસક ગ્રથ, શુભ શ્રીહરિપદ ઉર ધારકે,
 જગદીશ લિખાયો ત્યું લખ્યો, બ્રહ્માનંદ વિચારકે. ૪

ભક્તિ જ્ઞાન વૈરાગ્ય, હોય ભકે દ્રઢ અંતર,
સો સમજત યહ અર્થ, કરત અભ્યાસ નિરંતર;
શુરુ ગમસે યહ અંથ, પઢે સો સખ સુખ પાવે,
હે યહ મોહન મંત્ર, સખે જગ બસ હોય ભાવે;
શ્રી વિષ્ણુકે દિન પુજત સુમત, પ્રેમ બુક્ત ચિત લાવહિ,
કહે બ્રહ્માનંદ સ્વચ્છંદ સો, પરમ ધામ પદ પાવહિ. ૫

ટોહા.

સંવત અષ્ટાદશ સહી, વરષ અઠોતર બીજી;
મા' સુદ પંચમી વાર બુધ, પુરણ અંથ પ્રમાણ. ૧
શ્રીનગર શુભ શેહરમે, નરનારાયણ પાસ;
તહાં રહી બ્રહ્માનંદ ઠવિ, કિનો સુમતિપ્રકાશ. ૨

ઇતિ શ્રીબ્રહ્માનંદ મુનિ વિરચિતે શ્રીસુમતિપ્રકાશે નરનારાયણાશ્રમે વિશાલબદ્રિમાહાત્મ્ય
નિરૂપણનામા વિંશો વિશ્રામ ૨૦

ઇતિ શ્રી સુમતિપ્રકાશ સંપૂર્ણ.

પહેની અનુક્રમણિકા.

—૪૪૪૪૪૪૪૪૪૪૪—

અ

	૫૪		૫૪.
અંખીયા લગીરી મોય	... ૫૦૨	અમે કહો પ્રજા કેમ રૈયે	... ૬૧૧
અખીઆ અખીઆ હારે	... ૫૮	અરથ સાધી લે તારેરે .	... ૬૮૪
અખીયન ખીય અખીર ડાયો	... ૨૧૭	અલખ પુરુષ અવિનાશી ..	... ૬૯૬
અખીયનમે હો અખીયનમે	... ૬૦૦	અલવ ન કરીયેરે અલવીલા .	... ૫૪૯
અગમા દેખાય છે રે	... ૪૨૫	અલખેલાજી પ્રાણુ આધારે	... ૩૫૫
અતરમે ગિરિધારી...	૪૬	અલખેલે અધરાતનીરે	... ૫૧૨
અતર પટ ખોલો...	... ૯૨	અલખેલા આવો મારે ઓરડીએરે.	... ૬૫
અખર આબૂધણુ અતિ ભારી	... ૩૦	અલખેલા આવોરે .	... ૩૮૫
અખંડ તુમારી આરતિ, બદ્ધીપતિ દેવા	૧૧૮	અલખેલા મહિર આવીએ	... ૩૯૧
અખડ ત્રિયાજીની આરતિ ..	... ૧૧૧	અલખેલા રે રગ ભીના પીયા ..	... ૩૨૧
અખિયા સ્થામકે રગ રાતી હો	૪૯	અલખેલા વર તમ ઉપરે	... ૩૯૧
અગર ચદનથી રે, ઓરડીએ ભીતિ ઓપી	૧૫૯	અલખેલાજી મારે ઓરડે રે, આવોને	
અચ્ચલ સુ ધર કહાનડે વલા .	૭૪	અલખેલા ..	... ૧૨
અજબ વસત વધાવા ચાલો .	... ૧૯૫	અલખેલાજીની લાગી આખડલીરે.	... ૬૫
અજ્ઞાની સમજ કયા સુતા	૭૦૪	અલખેલે સ્થામ મોકુ રગબર	... ૨૦૮
અતિ અણીઆણી આખડી રે .	૫૫૪	અલખેલોરે અલખેલો .	... ૨૫૦
અતિ હરખ વધાર્ધ આજ	૧૫૪	અલખેલો ખેલત નવલ ફાગ	... ૧૯૬
અતિ હેતે કરી મંગળ આરતિ...	... ૧૧૭	અલખેલો ખેલત જમુના તીર ..	... ૪૩૩
અદ્વૈત રસ ભરકે જો ઉડાવત...	૧૯૮	અલખેલોજી મારે મહિર આવ્યારે.	... ૩૯૭
અધમ ઉદ્ધારણુ અવિનાશી	... ૮૮	અલવીલા મંદીરીએ આવો	... ૩૬૫
અડખે પડખેરે, રહ્યા તીરથ ખીલં આવી	૩૩	અલવીલારે તારી આખડીરે	... ૨૪૩
અપના યા જગમે નહી કાય ..	૬૯૧	અલવીલા હડીલા ન કીજીએ	... ૫૩૮
અખ તો કનૈયા, રખું નેનન નેરે હો	૫૨૦	અલવીલા ઉભોરે જોરાવર	... ૪૯૮
અખ પાસે તારે તારેરે	૩૧૦	અલ્યા કહુ છુ જે પાધરો રેજેરે .	... ૫૭૯
અખને ગયા છે વાઇનેરે	૩૯૩	અલ્યા કેમ વાણું નથી કરતો રે...	... ૩૬૭
અખને તો જોગની વાત...	... ૩૬	અવસર આવ્યો છે રે તમને જાણવો	... ૭
અમારે મંદિરીએ આવ્યો રે	૪૦	અવસર આવ્યો રે સારો	... ૭
અમે ઓળખ્યા તમને આજ, તમે		અવસર એસા નહીં મીલે	... ૬૫૯
ધુતારડા રે	૩૭૪	અવિનાશીની મંગળ આરતિ .	... ૧૧૭

આ

આવ્યો પ્રજાજન પીયારી.	... ૪૮૦	આખડલી જાગારી ગ્યામની રે...	... ૨૮૮
આખડલીની અણીયે	... ૩૧૯	આખડલીમાં રાખું...	... ૮૧

	૫૪		૫૪.
આખડહીરો તારો ખ્યારો રે ...	૪૪૬	આજ સખી મુને સુખનું લાધુ ..	૪૨૨
આખ્યુ અણીઆળી માવા મરમાળી ..	૩૩૧	આજ સપરમે દિન સારો ..	૬૫
આખડહી સરદ સરોજ ...	૩૩૬	આજ સુદર શોભીત શ્રીહરિ ...	૨૭૦
આંગણિયે આંજું શું બણિયે. .	૨૬૯	આજ સરદ પુનમનો ચંદોરે .	૧૭૯
આજ અલખેલો રગ રમીયારે રજની .	૪૨૧	આજ હુ આવી છુ મુખ માવાનું જોવા	૪૨૧
આજ આલ્યા તે કેમ ઉતાવળા.	૪૩૧	આજ હુ ગઈતીરી ..	૫૮૫
આજ એકાદશી પરમ અનૂપા	૧૮૯	આજ હુ એકલી રે .	૪૨૮
આજ ઉજગરો નેણ દીસે હરી ...	૪૨૩	આજ હુ તો મોહનને મળી રે...	૨૮૮
આજ ઉત્સવ હરખ અપાર કેશવ		આજે નદ મહરની પોણ ઉત્સવ બારીરે	૧૫૪
કહીએ રે ...	૧૮૮	આજની રજનીરે શી કહુ વારતારે	૪૧૭
આજ ગઈતી કાલદ્રીને તીર રે .	૩૫૬	આજે બળેવ દિવસ એત્થવનો નદતણે	
આજ ગઈતી હુ તો જમુનાના પાણી...	૩૨૨	ધર જઈએ રે...	૧૫૧
આજ ચૌદસ પરવ અનૂપ સુદર છેલારે	૧૮૨	આઠમ બાદરવા સુદ આવી તે દી રાધા	
આજની ધડીરે, ધન્ય આજની ધડી	૬૪	જન્મ્યા રે ...	૧૭૦
આજ દીઠી મુજને એકલી, ધુતારે રે	૨૪૯	આડુ કાઈ નથી બોલતો ..	૫૭૧
આજ નદ મહરને ધામ રે ...	૧૬૪	આણે આચારે રે .	૩૮૬
આજ પરભાતના અસુરા આવીયા	૪૨૩	આ તન રગ પતંગ સરીખો ...	૬૯૨
આજ મારે આનંદ અતરે	૨૬૨	આનંદ એત્થવ થાય છે રે .	૪૧૨
આજ મારે દીવાળી રે ..	૫૮૧	આ નદનો નાનડિયો રે...	૩૭૯
આજ મારે નન્દનો નન્દન ઘેર આલ્યા.	૫૪૮	આપણુ સૌ ભેલા ચૈને રે. ...	૫૭૬
આજ મારો જનમ સુકલ થયો આલી	૪૨૧	આય કરો ધનશ્યામ વિયાણુ	૧૧૧
આજ મુને સાસો મળ્યા છે અલખેલો	૫૪૮	આયકે બસી અંતર ...	૬૪
આજ મેં ગઈતી આલીરે, કાલદ્રી તટ	૩૩૫	આય વસે ઉરમાય. .	૬૩
આજ મેં તો દીઠા વાલાને વાટે વેતા	૫૪૭	આયકે સેન કરો મનમોહન ...	૧૨૩
આજ મેં તો ભેટચારે, અંકભર પ્રગટ		આયો વસંત પીયા અલખેલા	૧૬૨
હરિ	૫૩	આરતિ અખડ પ્રગટ હરિરાયા .	૧૨૧
આજ વસત અજબ જમુના તટ	૧૯૫	આરતિ કરહુ પ્રગટ જગદેવા	૧૨૧
આજ વાલો ઉભા છે જમુનાને આરે	૫૪૮	આરતિ પ્રગટ પ્રભુકી કીજે ...	૧૨૦
આજ સખી અલખેલોડો રે ...	૩૩૮	આરતિ બદ્રીનાથકી આહરસે કીજે	૧૧૯
આજ સખી અલખેલો મુજને . .	૩૮૪	આરતિ બદ્રીનાથકી કરીએ ...	૧૨૧
આજ સખી અલખેલો રે વહાલો. ...	૪૦૪	આરતિ બદ્રીનાથ તુમારી	૧૨૧
આજ સખી અલખેલો વહાલો	૧૯૧	આરતિ મહા પ્રભુકી, બઈ મંગળા	૧૧૬
આજ સખી આનંદ મારા અંગમાં ..	૪૨૨	આરતિ મહા પ્રભુકી મંગળા કરે ...	૧૧૭
આજ સખી ઉત્સવનો દહાડો, અવત-		આરતિ મહા પ્રભુકી મંગળા બધ .	૧૧૬
રિયા અવિનાશી રે . .	૧૫૭	આરતિ મૃગાર કરત	૧૧૯
આજ સખી જમુનાકે તટ . .	૧૯૩	આરોગત દોહ વીર ..	૧૦૭
આજ સખી જોને નદતણે ઘેર ..	૧૫૩	આરોગો અલખેલા વહાલા, શાકર સેવહલી	૧૦૧

૫૪	૫૪
આરોગને લાલજ લટકાળારે .	૧૦૫ આલો ઓરા લટકાળા છેલ નંદલાલ... ૪૭૩
આરોગો મહારાજ	૧૦૭ આલો ધનસ્થામ બુલાઈરી ૧૪૬
આરોગો મારા નાથજ પ્રીતે પ્રીતિરે	૧૦૮ આલોજ નંદકુમાર... .. ૫૬૫
આરોગો મેવા નાથજ રૂડા રૂડારે	૧૦૯ આલોજ મેરે મોલમે પ્રજાજ . ૪૬૦
આલ્હી આજ છે દરોશોવે રે	૧૭૨ આલો જ્યુ પ્રજાજ આલો જ્યુ પ્રજાજ ૪૪૧
આલ્હી કાનકુવર મેરે મન બાયે...	૩૧૭ આલો ડાલરીયા દિવાન... .. ૩૬૪
આલ્હી દેખો નંદલાલ ચાલે ૨૮૭	આલો નાથ પ્રસન્ન મન થઇને ... ૩૬૪
આલ્હી નીરખ નીરખ છખી ... ૪૮૩	આલોને નવરાત્ર કહાનારે... .. ૩૪૩
આલ્હી મેરે દીલકી જાનન વાત...	૨૯૧ આલોને અલખેલા આપણુ ... ૪૨૩
આલ્હીરી આઈ વશ્યો દગ ૨૭૧	આલોને અલખેલા મારે ૫૨૭
આલ્હીરી ધનસ્થામ છખી...	૪૩૮ આલોને અલખેલા વહાલા ૪૨૨
આલ્હીરી ધનસ્થામ સુદર ૪૩૭	આલોને ઓરા અમ ભણી . ૩૬૦
આલ્હીરી ધનસ્થામ સુદર ... ૪૩૮	આલોને ઓરાડા વહાલા . ૪૨૮
આલ્હીરી ધનસ્થામ સુદર ૪૩૮	આલોને ઓરા છેલ છખીલા મારી
આલ્હીરી દેખો ખેલત હો રંગ બાનો ખારો	૨૦૯ શેરીએ . ૩૫૦
આલ્હીરી નીર તીરમા નીહારો .	૫૮૩ આલોને રમીએ આજ .. ૩૮૧
આલ્હીરી સાવન આલો ... ૪૭૯	આલોને રે નંદકુમાર ૨૮૯
આવના બાલમ મોરારે ૫૨૧	આલોને સુદર સ્થામળારે . ૩૪૫
આવનાં મેરે આશક . .. ૭૫	આલો પીયા પ્રીતમ મોહન ખારે... ૬૩૯
આવ્યા રસિયો ભદ્રવશ્ય... .. ૧૮૧	આલો રમીયે હોરી નવલ સ્થામ .. ૧૯૭
આવ સખી એકાંતે કહુ . ૩૮૩	આલો રસીયાજ પ્રજાજ... .. ૩૬૩
આવા છેલ ન થઇએ સ્થામ કોડીલા કાનજરે	૩૭૪ આલો રંગ બીના જુદરાય . ૩૬૪
આવીને જ્યો નાથજ વારી વારીરે ... ૧૦૯	આવના મેરે મનકે ૭૫
આવી બાજો મા જમુનાને તીરે ... ૩૫૦	આલો રે વહાલાજ તમને, માખણ
આવીને અચાનક લાગી મુને આખરે	૨૪૬ જમાડું ૧૦૦
આવીને બીરાજો મારે ઓરડેરે... .. ૨૮૭	આલોરે વહાલાજ વારી, મોરલી
આવી માગસર સુદ પુણ્યધામ એકાદશી	૧૮૮ વળતા રે... .. ૪૪
સારી રે...	૧૮૮ આલો હરી મહી વલોવા ... ૪૦૯
આલો અલવિલા અલખેલ	૩૬૩ આલો હરિ મદિરિયે મારે ... ૩૦૪
આલો આલો અલખેલા વહાલા . . ૧૯૧	આલો હિંડોરે બુલાડું મેરે મીત હો
આલો આલોને નંદજના લાલ ... ૨૫૯	મીત ૧૪૩
આલો આલોને સુદર સ્થામ	૫૨૫ આલે લાલ બન્યો ગીરધારી ૩૦૬
આલો આલો લાલજ લટકાળારે .. ૨૩૯	આલે ધનસ્થામ વિહારી વનમારી ૨૮૩
આલો આલો સુદર વર ઓરા . . ૪૩૦	આલે સુખ સાગર ખારો . ૨૮૩
આલો ઓરા અલખેલારે ૩૭૯	આલે રે અલખેલો વહાલો ... ૩૬૦
આલો ઓરા આલોને સુદરસ્થામ .. ૪૧૫	આસાઠે અલખેલડા ૬૪૪

ધ

૫૪

૫૪

ધન લરકે ધૂમ મચાઈરે ... ૨૧૯ ઇસ કપડીકી ખાત, ન નાણી મોરથી... ૬૨૪

ઉ

ઉઠ ઉઠ સખી રમવાને નાઇયે... ૧૯૦ ઉધો ઇતની કહીયો સ્યામકું ... ૬૩૩
 ઉઠો નન્દલાલા વારો ... ૯૨ ઉધો કહીયો ઇતની નય કે ૬૩૩
 ઉઠોને અલબેલા પ્રીતમ ... ૯૦ ઉપરથી બોલુરે ... ૩૮૭
 ઉઠોને અલબેલા વહાલા... ૯૪ ઉમ્મર તારી નય છે ચાલી ચાલીરે ૬૭૪
 ઉત્સવ ઉપર રે શ્રી સદ્ગુરુ કીધી તૈયારી ૩૨ ઉભા રહેને શુ થાઓ છા આકળા ૪૩૧
 ઉત્સવકો દિન આજ, અન્નકુટ ઉત્સવકો ઉભી રહેને રે મહીવાળી ૫૩૬
 દિન આજ ... ૧૮૫ ઉભો જડુપતિ જમુના તીરે ... ૫૯૨
 ઉઘાણ એકાંતે કાનજીને કેવુ . . . ૪૬૧ ઉરમાહી વસી સહનનં સહુણી
 ઉઘાણ કેલે સદેસો સ્યામનેરે ૪૯૧ મૂર્તિ માધુરી ૬૬

એ

એ આલીરે રગનો ભીનો રળીઆમણો ૫૩૪ એકાદશી ઉત્સવનો છે દહાડો રે ... ૧૩૨
 એ કપડીની વાતુ રે ન નાણી આગળથી ૬૧૯ એકાદશી ઉત્સવનો દિન રોડો રે ... ૧૩૨
 એક કહે એને રીતે ભાતે પુછો રે .. ૫૬૨ એકાદશી પ્રગટ પ્રભુજીને ખ્યારીરે ૧૩૨
 એક કહે કાલ મારે ઘેર પેઠો રે ૫૬૦ એ છબી અનળ બની ધનશ્યામકાં ૨૧૮
 એક કહે તમે સુણો વાત હેલી રે ... ૫૬૧ એ છે પાણુ હજી કુવારીરે ૫૭૭
 એક કહે મંચાહને કાલ આવ્યા રે ... ૫૬૧ એ છે પતીપ્રતાપ પારખુ ૪૩૨
 એક કહે મારે ઘેર પેઠો રાતે રે ૫૬૦ એટલાકમા તો દશ વીસ આવી રે ૫૫૯
 એક ચિત્ર વચમા ડાબી રે કોરે ૨૫૪ એટલુ એકાંતે કહેલે ઉધા એટલુ એકાંતે . ૪૬૯
 એક ત્રીજી બોલી ત્યારે એને નાણુ છુ... ૫૬૪ એણે આવીને રે મુને મારી રે ૫૦૩
 એક દીન જમુના તટ આવી રે ૫૭૫ એના મુખની લાગે છે મુને મોહની ... ૩૩૯
 એક દીન શ્યામ ચતુરની રે ... ૫૫૧ એવી અતર આટી પાડી રે સુણુ મેહની ૨૦
 એક બીજી ગોપી બોલી સાબળ નદરાણી ૫૬૪ એની ધન્ય ધન્ય માતા અનળી ... ૧૮૩
 એક વાત કહુ વાલાની રે . ૫૭૫ એની વનમે રે વંસી બોલે રે .. ૫૦૩
 એક વાત સુણો પ્રજવાસી રે પુરુષોત્તમ એ બેની રે લાગ્યા લટકાળા નદલાલાનાં ૫૩૪
 બોલ્યા પ્રીતે ... ૬૫૪ એમ કહીને વહાલો રે કે પાછા ધરમાજ ગયા ૫૫૭
 એક શીખામણુ તુજને કહુ ૪૩૨ એ મોય રોરીરી મોહન ભર રગમેં ૨૧૮
 એક સમે દ્વારીકા નારદ મુની આવ્યા ૫૪૧ એ રગ ડારીરી મોહન મેરી ચુનરી . ૨૧૮
 એક સમે હરી વનમા ઉભા ૬૦૧ એરી અબહી ગયો નદલાલરી ... ૨૮૨
 એકલડા કેમ રહેવાય . ૩૮૦ એરી કુવર કનૈયા મો મન લીનો ૪૪૨
 એકલડી નાણુ રે... ૩૮૫ એરી ચલ દેખ લાલ મતવારો ... ૪૭૮
 એકાદશી અનૂપ આજની કોડે ઓ- અન ત્રિય-મન ફૂલે ... ૧૧૮
 ચલ કરીયે રે... ૧૦૮ એ રીતે ધર લે આવ્યા રે .. . ૫૭૭
 એકાદશી આજનો દીન સારો રે ૧૩૧

	૫૪		૫૪
એ રીતે સૌ ગઢપુર આવ્યા ...	૩૧	એરીરી શ્યામરે કણ્ણી ન હરત ફિરત ૪૭૫	
એરી બનહુંતે આવેરી કુળ્નીહારી	૪૪૨	એલી તુ ઊરા પીને છાપી .	૫૩૭
એરી મેં બલબલ ગઈ હું નવલમુગઢપર...	૪૪૩	એલી તુ વાસ અમારે રહીને	૫૩૬
એરી લાગત ખ્યારી મુગઢકી શોભા	૪૪૩	એવા એવા વેણ સુણી . . .	૬૦૯
એરી લાલ રમે સગ ગ્વાલનકે	૨૨૨	એવી રીતે સરવે ચિહ્ન છે શ્રીજીને અગે	૨૫૬
એરી શ્યામરો ડારત પીચકારી	૨૨૧	એ સખી નીરખ છળી નદલાલકી	૨૧૭
એરી સાવન આવો હો ...	૬૪૦	એ સખી રે નવલ વિહારી છેલો	૫૩૪
એરીરી કાનસે ભયકે કહીયો	૪૭૫	એહી રત શ્યામ ન આવેરી હેલી	૬૪૯
એરીરી શ્યામરી મુરતિ નટવર છબિ	૪૭૫	એ હેલી રે નાગર નટવર દીઠડો	૫૩૩
એરીરી શ્યામરે નેનસે કરી કટાક્ષ	૪૭૪		

ઓ

ઓછવની ખ્યારી કેશવની .	૧૩૧	ઓરા આવો તમારા લેઈ ભામણા રે	૩૯૪
ઓળે બદ્રીનાથને તુ રહેને રે	૬૪૮	ઓરા આવોને આપણ ખેલીએ રે	૩૯૪
ઓરા આવો રે મારા લેહેરખડા વનમાળી	૧૫	ઓરા આવો નટવર નાનડીઆ	૩૯૯
ઓરા આવો મારા લેરખડા લેરી	૨૪૨	ઓરા આવો રે અલવીલા	૪૧૬
ઓરા આવોને મુદર શ્યામ	૨૬૦	ઓરા આવો વારી રે રમરેલ પુષ્પ છુ	
ઓરા આવોને પ્રાણ આધાર	૨૭૬	એક વાતડી રે...	૪૪૪
ઓરા આવોને સહુણા મારે છેલા રે	૩૨૬	ઓરા આવો કોડીલા રે કાન	૪૮૬
ઓરા આવોને નાગર નદના રે	૩૪૬	ઓરા આવો છેલ છબીલા	૫૧૦
ઓરા આવોને ગુણીયલ ગીરધારી	૩૫૫	ઓરા આવોને નદજના લાલ, કાઈ	
ઓરા આવોને મુદર શ્યામ	૩૭૫	કહેલું છે .	૬૨૩
ઓરા ઓરા આવો રે	૩૮૪	ઓસરિયે મનડા હરિયે .	૩૦૦
ઓરા ઓરા ઓરા આવો	૩૮૮	ઝં એવા શખ્તતણી આદી રે	૫૫૪

ક

કલ્યા ઝાઝા નવ કીલ્યે	૩૯૨	કનૈયા મેરે આગન આવે રે	૫૯૪
કલ્યાણા યાળા ન કરીએ કાનજી	૫૩૮	કકોલેલ કહાનસે, કકોલેલ કહાનસે	૩૯
કલ્યાણી રે કલ્યાણી	૫૪૦	કમળાવર શાણુગાર કરીને	૯૯
કથન માત્ર તુને કરી, સૌમા માનીતી	૫૪૨	કમલાવર ઉઠો તો કાળુ	૯૩
કદમી નોકર નારાયણકો	૬૭૧	કમલાવર મગલકારી રે, વૈકુઠ વિલાસી	૩૪
કનૈયા છખી તેરી હો, લાગત ખ્યારી	૫૨૦	કર કર ભળન અખડ સદ્ગુરુકા	૬૯૯
કનૈયા તેરે કાળ હો, ભોગન હોઈળી	૫૨૦	કર ભેડીને તુને કહીએ રે	૫૯૬
કનૈયા મેરા મીતવે, કનૈયા મેરા મીતવે	૫૧	કરત આરતિ માત ..	૧૦૮
કનૈયા મેરા યારવે	૭૮	કરત આરતિ શૃંગાર	૧૨૦
કનૈયા યારવે	૮૨	કરત કતોહલ કહાન રે	૨૧૩
કનૈયે કણ્ણ કીનવે, કનૈયે કણ્ણ કીનવે	૫૧	કર પ્રીતિ હરીકે દાસસે	૬૬૨

પૃષ્ઠ	પૃષ્ઠ
કર મન પ્રગટ હરી પદ નેહ ૬૮૧	કહેજે મા કહણુ વચન કોઇને રે ૬૫૫
કર મન પ્રગટ હરી પદ પ્રીત ૬૮૧	કહો જી રંગીલે કહાના ૯૭
કર લે અનખ તમાસા રે ૬૯૬	કહો હમસે કહા કામ વાલમ ૫૧૬
કર લે ખૂબ ફરીરી રે ૬૯૫	કહોજી તમ સાથી મોસે કહાન ... ૫૧૮
કરી હો દોહ વીરા ૧૧૪	કહો તો જઇને જસોદાને કહીએ . ૫૬૮
કરુણાનિધિના થયા રે કુટુંબી ૧૮૭	કહો જી સહુને પીયા રસ હુકી ખતીયા ૪૪૪
કરોજી જી ન મોસે પ્યારે રાર ૫૧૮	કહોને આ ગોપુજ ગામમા કેમ રહીએ રે ૨૪૯
ક્યા મહા નૈવેધ મહા આરતિ રે ૨૪	કહોને આજ કેને સંગે ૩૮૯
કહત હરી એસે જનસે પ્યાર ૬૬૧	કહોને આજ ક્યા હતા રે ૪૨૫
કહત હરી એસે જનસે પ્રીત ૬૬૧	કહોને આજ તમે ક્યા હતા રે ... ૪૯૨
કહત હરી સો સાચો મમ દાસ ૬૬૦	કહોને ઉદ્ધવજી મજની ક્યારે ... ૩૭
કહત હરી સત કહાવત સોય ... ૬૬૧	કાઈ મતવાલો સોઈ મગજર ૬૯૧
કહત હે સંત સુખન ૬૭૧	કાઈ હડ રાખો છોજ માંકા રાજ ... ૩૦૨
કહા કહુ હરિ કરુણા તેરી ૫૬	કાઈ કરો માસુ રાડ ૪૭૪
કહાન આજ મોરલી જી... .. ૪૭૧	કાઈ ઝગડો મજરાજ ૫૯૬
કહાન કુવર ચિત ચોર ૪૫	કાઈ લલચાવો છો જી માકો ચીત ૩૦૨
કહાન કુવર મન ભાયે ૪૫	કાંજી આસો વદની કહાન, ચૌદસ સારીરે ૧૮૧
કહાન કુવર મસ્તાન હિડોરે, ઝુલતહે જમુના જલ તીરે ૧૩૫	કાંજી છેલ મનોહર કાનજી ૩૦૬
કહાન કુવર રગ ભીના ફેરી . ૨૯૨	કાંજી બાલ તીલક કેશરુ રે મજરાજ વિહારી ૨૪૭
કહાન ગોવાળે કહાન ગોવાળે ... ૭૨	કાર્તિક માસે કહાનજી ૬૪૫
કહાન રંગીલો, છેલો કહાન રંગીલો ૬	કાનજીને કુખન વાલી ૩૭૩
કહાનજી શુ કહી મેલ્યુ રે... .. ૩૭	કાનડ કાળે રે કાનડ કાળે રે ... ૫૦૮
કહાન ધુતારેલો બેણુ . . ૫૧૪	કાના આવી બાને મા ને મૈડાને માટ ૫૯૭
કહાન ફેરી ગગરીયા મેરી ... ૬૧૦	કાના તેરી બસરીને ૪૫૭
કહાનજીને કુખન પ્યારી ૩૭૩	કાના મારી મટુકી મેલોને મહારાજ ... ૫૯૭
કહાનસે નેડા કહાનસે નેડા ૭૧	કાના મારો મેલને કેડા ૪૧૧
કહાના જવા લો મારે ઘર કામ છે ... ૩૪૮	કાના નેણે તારે કીધા મુને કામણીયા ૩૧૩
કહાના તારા રૂપની બલિહારી રે .. ૨૪૦	કાનાને છાનુ, કહેજે ઉધા કાનાને છાનુ ૪૬૮
કહાના તારો કંઠ કલામા ન આવે રે ૨૫૧	કાનાને કેળે, ઉધા એમ કાનાને કેળે .. ૪૬૮
કહાને મુને કીધી ઘેલી ૨૯૧	કાનાને માતા તમે વારો . ૫૬૯
કહાનુડે મથા ઘોરી આઉ ૭૩	કાનુડા કહુ માનને મારુ મારુ રે. ૫૯૧
કહાનુડે વટ આઈ વેદી ૭૩	કાનુડા કેડે ચાલી રે .. ૬૭૩
કહી જાત ન શોભા આજકી ... ૨૯૮	કાનુડા કેડે જાયે રે ૬૭૩
કહુ સાથી ખાત, કહુ સાથી ખાતજી ન ૬૭૨	કાનુડા કેડે જાયે રે ૬૭૨
દારો મોપર અખીર યુલાલ ... ૨૩૨	કાનુડા કેડે ફરજું રે ૬૭૨
કહુ છુ શીખામજી વુને સારી રે ... ૬૫૦	કાનુડા માજ ચાલતાં કોઇની ૫૩૫

પૃષ્ઠ	પૃષ્ઠ
કાનુડા સત્ય કહેલો રે ૩૮૦	કુણુ નાણે તે શા તપ કીધા ... ૧૮૭
કાનુડાનાં કામ .. . ૫૮૦	કુણુ તપ કીધલા પ્રજતાણી વિનતા ... ૪૨૪
કાનુડાની કેડ ૫૮૧	કુન દેખાવે ખ્યારા ૬૧૩
કાનુડાને શું કરીએ ૩૭૨	કુખળને કીધી, માનેતી કુખળને કીધી ૪૬૮
કાનુડાને શું કહીએ .. ૩૭૩	કુખળને ભદુ કીના ૬૩૪
કાનુડે મેલ્યુ એમ કાવી ૩૭૨	કુખળને સાથે આવા શુ બંધાણા .. ૪૬૧
કાનુડે પ્રેમ કઠારી રે ... ૩૪૨	કુવર કનૈયા ભુકી... .. ૩૩૨
કાનુડે ઘેલડી કીધી ... ૩૭૨	કુવર નીકો કહાન... .. ૨૬૪
કાનુડે ચુંદડી તાણી ૩૭૩	કુંજકો વીલાસી કાન ૫૮૭
કાનુડે ધુતારે ઘેલી મુને કીધી રે ... ૪૫૩	કુન સગો નર ગાફલ તેરો ૬૮૦
કાનુડે પ્રેમ કઠારી રે ૪૫૫	કુવર કનૈયે, હો બેન બળઈ ૫૮૫
કાનુડો આવી એમ કહે છે ૩૭૨	રંગીલા કાનજ રે ... ૫૫૨
કાનુડો કેરે પચો રે ૩૭૮	કુવર રંગીલે કહાન, બેઠે રથ કુવર રંગીલે
કાનુડો રે કાનુડો રે ૪૦૭	કહાન ૧૨૯
કાને કુડળીયાં નંગ જડીયા રે છેલા	કેડો અમે કેમ મેલીએ ૫૭૦
શ્યામ સુહાગી ... ૨૪૭	કેતી તેરી પહોંચ . ૬૫૭
કાનૈયે મોયે ખાવરી કિનિવે ૫૬૪	કે તો વેલા આવી રે, કે દરશનિયા દેલો ૬૨૦
કામ તન્યા તો ક્યા બયા ... ૬૭૫	કે દહાડાનો દાણી રે ૩૮૬
કામણુ કાનુડો કાઈ નાણે રે ૪૫૦	કે દી કણુ ગોપીને ધર ભધને રે ૫૫૬
કામણુગારા કહાન . . ૫૮૦	કે દી કણુ વનમાઈ ભવે રે .. ૫૫૬
કામણુગારા ખ્યારા કહાનજ ૪૮૫	કે દી આર્યાતાનો છાનો આવે રે ... ૫૬૨
કામણુગારો લો ભેણુ ૫૧૫	કેમ અલી વુ નથી માનતી દીસે નિર્લજ
કામણુગારા રે કામણુગારા રે .. ૫૦૯	નારી રે ૬૦૪
કામણીયા કીધા ૫૮૧	કેમ કરી ભરીએ બેનીરે જમુનાના પાણી ૫૦૬
કામણીયા રે કાઈ કુખળ નાણે . ૪૮૫	કેમ માડી બેઠો ફેલ ૩૮૨
કારમો થઈ બેઠો વું દાણી રે ૫૭૯	કે વર્યા મેં તો રગબર વહાલાને ... ૪
કાહેકું કરત મોસે રાર ૫૮૯	કેશર તીલક કરે ૨૮૩
કાહેકું જોર જનાવત છોરા . ૬૧૨	કેશરના બીના કહાન કુવર, કેસરીયાજ ૨૫૨
કિં બરિયા ડે કિં બરિયા ડે . . ૫૮૨	કેશરીઆ હો નટવર કહાન ૩૨૯
કીધી છે મુજને દીવાની રે . . ૪૭૨	કેશરનુ તીલક સોહામણુ, ગિરિધારી રે ૨૪૮
કીધેલ ઘેલી રે કીધેલ ઘેલી રે... ૫૦૮	કેહેજો કાનાને કુખળને વરા થધને . ૪૦૫
કીધા મેં તો જગ વેરી વુજ કારણે રે ૨૮૭	કેહેજો કુખળને, કાનાની કરજો . . ૪૦૭
કુજકો વીહારી કહાનો ૨૬૬	કેહેજો કુખળને, કામણિયા કાનાને . ૪૦૬
કુજ વીહારી રે કુંજ વીહારી રે ... ૫૦૮	કેહેજો કુખળને, કામણિયા શીખાવે ... ૪૦૬
કુંજળ વિલાસી પ્રજવાસી ૪૬૭	કોઈ જગમા એવી કામની ૪૩૩
કુંડલ બેઠ રાજે કાનમા પ્રજ ચદા રે ૨૪૮	કોઈક આવીને હાસી કરે કોઈક દેખાડે
કુંજુ છે છોરા ભતનો ૬૦૩	આખ ૨૯

	૫૪		૫૪
કોઇક ત્યાં આવ્યા એક ખાખી રે	૨૮	કોસે કહુ મેરે દીલકી પીડા	૬૩૬
કોઇથી હશી ખેલે રે, કે કોઇથી ઉદાસી ફરે	૬૧૯	કહુ છુ શીખામણ સારી રે, કે લેજો	...
કોડીલા કહાનના રે લાગ્યાં	૪૪૮	અતરમા ધારી રે	૬૫૪
કોડીલા કુવર કહાનજી રે ..	૩૪૬	કયા અકબક કરતા દીવાના	૭૦૧
કોડીલા કુવર નોઈ મુને એકલી...	૫૩૫	કયાં ગયાં કાનુરો રે	૪૪૯
કોડીલા છેલ કહાનુડા	૫૧૦	કયાથી આવ્યા તમે કાનજી રે	૪૯૨
કોડીલા નદ કુમાર ..	૩૬૧	કયું કરતા વે જોરા	૬૧૩
કોડીલો રે કોડીલો રે	૪૦૮	કયુ તુમ ફાયોં ચીર મોહન	૫૧૬
કોડીલો ઝીલે રે છેલો કહાનજી રે	૩૬૬	કૃપાનિધિ પોદીએ અનરાજ	૧૨૫
કોડે કોડે એકાદશી કીજીએ રે	૧૩૨	કૃષ્ણ હરિ સુખ ધામ	૬૬૭
કોડે કોડે હરિને કમળા	૧૦૦	કૃષ્ણ હરિ સુખદાઇ	૬૬૭
કોને હવે શુ છે તમારે કામ કાના	૫૪૯	કૃષ્ણ હરિ સુખકારી	૬૬૬
કોરે રહેને કાના મારો રે મારગ મેલી	૫૦૬		

ખ

ખાતિલો જમુના તટ ખેલે	૧૯૩	ખેલત વસંત ખેલત વસત ખ્યારો લાલ	
ખેલત કુળ વિલાસીરી	૨૧૧	ખ્યારી સગ જમુનાકે તીર	૨૩૩
ખેલત ધનશ્યામરી	૨૨૬	ખેલત પ્રજનન સંગરે	૨૧૩
ખેલત જમુનાકે તીર રે	૨૧૨	ખેલત અનરાજરી	૨૨૬
ખેલત જમુનાકે તીર	૨૧૧	ખેલત સગ સખીનકે મોહન	૧૯૮
ખેલત દૌ ફાગરી ખેલત દૌ ફાગરી	૨૨૬	ખેલત સુદર ફાગ રે	૨૧૨
ખેલત નન્દ કીરોર આલી	૨૧૭	ખેલે ખાતિલો રે ખાતિલો	૧૭૮
ખેલત નન્દકીરોર સહુણો હોરી ખેલત		ખેલે જમુનામા નંદ દુલારો રે	૩૫૮
નન્દકીરોર સહુણો હોરી	૨૩૪	ખેલે રાધે માધો ફાગ	૨૦૮
ખેલત નંદકુમાર રે પ્રજનમે રગ હોરી	૨૧૪	ખેલે હોરિ સમજ વિચારકે	૨૦૪
		ખોટી થામા રે ખોટી થામા	૫૪૦

ગ

ગેઆ મે તો કેસે ચારુ	૪૫૮	ગીરધર ગોપીની સુણી વાણી મનમા	
ગઇતી ગઇતી ભરવાને નીર	૫૧૫	રીઝ્યા સારગપાણી	૫૩૮
ગઇતી ગઇતી ભરવાને નીર	૩૪૩	ગીરધર છેલ ગુમાની રે	૨૧૧
ગઇતી હુ પાણીડું ભરવારે	૩૪૧	ગીરધારી રે ગીરધારી	૨૫૦
ગર્ભમાહી શુ કહીને વ્રુ આવ્યો	૬૭૪	ગિરિધારી ખેડા ગોખમા	૩૯૨
ગાઇએ સુદર ગુણુ કપિરાજના	૧૮૪	ગિરિધર ગોકુળ ગામમા	૪૯૨
ગાખરિયા મોરી ફેરી રે	૬૧૩	ગિરિધર જમુનાકે ધાટ ખેલત હોરી ગિરિ-	
ગાવત નીકો રાગ	૫૯૮	ધર જમુનાકે ધાટ ખેલત હોરી	૨૩૩
ગાવો ગોરી પુત્ર ગણેશ સૌથી આગરે	૧૬૮	ગિરિધર દોરત ગેલરે રગ લે પીચકારી	૨૧૩

	પૃષ્ઠ		પૃષ્ઠ
ગિરિધર રગ ખેલત હોરી	૨૨૯	ગોકુલથી ગીરધર રે મથુરા જઈ રયા	૬૧૮
ગિરિધરનું ઝૂંઘે ગાયકે ગુલા છખી લખીકે		ગોકુળની સર્વે મળી ગોપી નાથ વધાવા	
સુખ પૈયે	૧૩૪	આવી રે... ..	૧૫૬
ગિરિધારી તેરી ઓઠ ગહી	૪૯	ગોકુલમાં રે સરદાર	૪૬૫
ગિરિધારી રમત બલવીર રે	૫૮૮	ગોકુળિયુ તો ઘેલુ કીધુ રે ..	૪૧
ગિરિધારીડા જઈ હું તો ઘોળી રે ...	૮૧	ગોપી કહાન વધાવન આવહી .. .	૧૬૧
ગુણવંતા છેલ ગુમાની	૪૩૫	ગોપી ગિરિધર લાલકું ..	૧૦૩
ગુણિયલ ગિરિધારી રે ગિરિધારી	૧૦	ગોપી ગ્વાલનમે હોરી ખેલે પીયા મીલ	૨૨૩
ગુરુ ગુરુ કહત સંકલ સંસારા .	૭૦૦	ગોપી ઘેર લિયે અવિનાશી ...	૫૯૦
ગેલ પયો ગીરિધારી રે	૨૧૦	ગારસ લધને ગોપીકા . .	૫૭૦
ગેલ પયો નંદલાલ મેરી ..	૨૧૬	ગોવાહીડે ઘેલી કીધી રે . .	૮૦
ગોકુલ ગામમા રે ...	૪૨૮	ગોવન સગ હરિ આવત	૨૮૪
ગોકુલ પધારો રંગના રંગીલા	૪૬૧		

ધ

ધન ગર્જત અહુ દીશ હો	૬૪૦	ધનસ્થામ સુદર મોરે હીયરે વસે ...	૩૧૭
ધન ઝર જોર લગીરી	૪૮૧	ધનસ્થામ સુરતપર બલિહારી .	૩૧૭
ધનસ્થામ ખેલત હોરી .	૨૩૦	ધનસ્થામ સુરત મોરે મન માની	૩૧૭
ધનસ્થામ દુર ન જાધયા .	૫૦૧	ધરમાં જાધને રે કે વાલમ વિચાર્યા ...	૫૫૬
ધનસ્થામ મંદિર મોરે રસીક પીયા ...	૧૪૫	ધર માહે દીડી રે કે મૈની રેલ વળી	૫૫૮
ધનસ્થામ રમે પ્રજ રગમે હો	૨૦૪	ધરુ જન દે હો ધરુ જન દે ..	૬૦૦
ધનસ્થામ વસંત રમે પ્રજાએ	૨૨૨	ધર આવોને ગીરધારી	૩૬૪
ધનસ્થામ વિના છછ જન શિર મેરો		ધેલા નવ થાયે રે ગીરધારી	૫૫૦
કોઈકું ના નમે	૬૯	ધેલી કીધી ગોવિંદે ગારડી રે	૩૪૭
ધનસ્થામ સ્થામ હમારે પીતમ .. .	૧૪૫	ધેલી જાતની ગુજરી ..	૬૦૫
ધનસ્થામ સુદર વર વનહુતે આવત ...	૫૯૩	ધેલી મુને કીધી ગોવિંદે ગારડી રે	૨૮૭

ચ

ચતુર ધનસ્થામરી ચતુર ધનસ્થામ ...	૪૪૦	ચલો નિરખન નદ કુમારકું ..	૧૬૨
ચતુર પીયારી, મેશ ચતુર પીયારી .	૨૭૯	ચલો સખી નિરખન જાધયે	૨૦૮
ચતુર વર છેલ	૨૯૪	ચલોજી તુમ સુધે, નદકીશોર ...	૫૧૭
ચપલ નયનસે ચિત્ત	૪૪૦	ચલોરી કનૈયા ખેલે, દેખન મૈયા	૨૦૭
ચરનકમલજી ઝોયા બદી	૪૯૫	ચલોરી મૈયા હો દેખનકું કનૈયા ...	૪૩૪
ચલ દેખ સખીરી .	૫૯૪	ચલોરી સખી કૌતક, હો દેખન નીકો...	૨૧૦
ચલરી સખી દેખન જાયે ...	૨૨૮	ચલોરી સખી દેખનકું, હો બનવારી .	૨૦૯
ચલ સખી દેખનકું આજ .	૪૩૦	ચલોજી સખી ધનસ્થામ પીયા સગ	૧૯૩

	૫૪		૫૪
ચાતુર નાયક અતી સુખદાયક ...	૪૨૪	ચાલો સૈંયો ભયે જમુના કાઠડે રે ...	૩૬૫
ચાર ઉપોપણુ સામઠા, થયા પણુ ક્ષોભ		ચાલ્યા ઉત્તર દીશમાં પોતે એકલા રે...	૫૪૪
ન થાય	૨૯	ચાલ્યો જાને છાકરા ...	૬૦૫
ચારી આવો ગાવડલી મારી ...	૪૦૨	ચાલત ખીરી પાન	૧૦૮
ચાલ ચાલ સખી વૃન્દાવન ભંધએ ...	૩૩૮	ચાહ ભંધ હે મેરે ચિત્ત ..	૬૪૨
ચાલ સખી જોવાને ભયે મોહનજીનુ સુખડુરે	૧૫૬	ચિત્ત અટકીરી, મેરે ચિત્ત અટકીરી ...	૨૭૯
ચાલ સખી જોવાને ભયે, બુલે છે મત		ચિત્ત ચોર્યું રે મારુ ચિત્ત ચોર્યું ...	૪૩૯
ચાલો રે...	૧૪૪	ચિત્ત ચોર્યોરી બેન બન્યકે ..	૫૮૮
ચાલ સખી જોવાને રે ભંધએ ...	૪૦૪	ચિત્તડામાં તારો રગ ચંચો, રંગ	
ચાલ સખી ત્યા જાયે રે ...	૨૧૧	બાનાજી	૨૫૨
ચાલ સખી નદલાલને જોવા ભયે ...	૨૦૨	ચિત્ત નાવે તેવા ચરિત કરો, ચરિતાળાજી	૩૫
ચાલ સખી સામળવા ભંધએ ...	૩૮૩	ચિત્ત મોહો સુદર શ્યામસે ..	૮૪
ચાલ સિદ્ધેશ્વરકી મરતાની ..	૨૩૬	ચિત્તડા હમારા ચોર ...	૨૯૮
ચાલી જીવતી જીવ મળીને રે	૫૭૬	ચીતમ લાગી છે મારે ચોટ કાનુડા કેરા	
ચાલો ચાલો રે સૈંયરનો સાથ ...	૨૦	નેજીની ર ..	૪૪૫
ચાલો ચાલો સૈંયરનો સાથ	૨૫૮	ચીત મેરો ચોર ગઈ રે મોરલીયા ...	૫૦૧
ચાલો ચાલો સૈંયરનો સાથ	૫૧૫	ચેત ચેત નર અધ .	૬૫૬
ચાલો ભંધએ વહાલાને વધાવવા	૨૧	ચેતનવાલે ચેતીઓ ...	૬૫૯
ચાલો સખી નદલાલે ક્ષીએ ...	૧૫૮	ચેત્ર મહીને શ્યામળા ...	૬૪૬
ચાલો રચની શોભા નિરખિયે ...	૧૨૯	ચોર્યું ચીત નદને છેંચે	૫૦૫
ચાલો રે પ્રીતમજીની પાસે . ..	૪૮૯	ચદન ખોર કીયે ..	૨૮૪

છ

છતીયા છેડ કરે રે, મોરલીયા	૫૦૧	છૂટ નાહી પ્રીતમ ગલ બાધયા ...	૫૧
છડી રે ધુતારા મુજે છેડા .	૪૯૭	છેટ નવ રહીએ મારા શ્યામ ...	૨૮૯
છળી તેરી સુદર શ્યામ .	૨૯૭	છેટ રેજે રે છેટ રેજે મહીડાના ચોર .	૩૭૬
છળી દેખ સખીરી શ્યામ ઘટાકી ...	૪૮૨	છેલ કનૈયો રે	૪૨૯
છળીલા છળી તારી રે .	૩૮૦	છેલ ચતુર ધનશ્યામ સનેહી ...	૬૩૨
છળીલા છેલ દુર ફરો છો શીદ ડોલતા	૩૫૧	છેલ છળીલા તારે જોગલે રે ..	૨૪૨
છળીલા ગ્વાલીડા સગે રે ..	૫૫૬	છેલ છળીલા નદનો લટકાળો ..	૨૦૨
છળીલા છેલ જોગાળો રે ..	૫૫૨	છેલ છળીલા ખ્યારા શ્યામળા રે...	૩૧૯
છળી સહુણા શ્યામની, જીભે કહી નવ ભય	૨૩	છેલ છળીલા શ્યામળા રે ...	૫૫૨
છળી સુભગ સહુને શ્યામકી ..	૨૯૮	છેલ છળીયે સામળી ...	૫૭૩
છળી સુભગ સહુણે શ્યામકી .	૨૭૦	છેલ છળીયો અલગેલો ..	૨૯૩
છળી સુદર નૌતમ જહુવરકી ...	૨૮૦	છેલ તમ પર વારી સામળીયા રે ...	૬૫
છળી સુદરરી મન રંજન ...	૪૬૪	છેલા કાનડ કામજીગારા રે .	૨૭૭
છાંધ મોહન વેલી રે ..	૪૭૮	છેલા ચાલંતા ગજ ચાલ ..	૨૭૫
છાની રેને ચોરટી ..	૬૦૬	છેલા તાર જોગલુ અતી સારુ રે ...	૨૩૯

	૫૪		૫૪.
છેલા તારુ છાંયું ભાળી	... ૨૯૧	છોગાળા રંગ છેલ ભડે વારી વારી રે	૫૯૧
છેલા દોરડીયા દીવાન ...	૩૬૨	છોગાળાજીને સગે, પ્રીત લાગી છે	૬૧૭
છેલા નટવર સાચા સખી રે	૨૭૭	છોગાળો રે છોગાળો રે ...	૪૦૭
છેલા રંગ ખેલત હોરી કહાન	૨૨૭	છાંયું તારુ ખુલ્યુ આવીને મારા ચિત્તમારે	૨૪૫
છાકરી તારા મનમા	૬૦૮	છોગાવાળે છેલે મારુ ...	૪૩૦
છોગલીયુ મરમાળુ રે ...	૨૯૬	છોગાવાળો છેલ ...	૫૮૦
છોગલીયુ મન ભાવ્યુ રે .	૨૯૬	છોગાવાળા હો છેલ મારા જીવન પ્રાણુછો રે	૧૨
છોગલીયે ચિત્ત ચોંચું રે .	૩૧૯	છોગાવાળા હો સુદર છેલ. ..	૩૨૮
છોગલીયે તારે છેલ રે ...	૩૨૦	છોજ તમે નદતણા નદા . ..	૪૦૦
છોગજી તારુ . . .	૭૨	છોજ તમે ખારા મારા જીવન પ્રાણુ	૪૭૩
છોગાળા છેલ છપીલા	૭૪	છોટા ખોટા છોટા. ...	૬૦૮
છોગાળા તારે છોગલે, મન લીધુ રે ...	૨૪૯	છોડી ઊરાતણી પીનારી ..	૫૩૭
છોગાળા રંગ છેલા છોગાળા રંગ છેલા	૬૨	છોરા નદના રે છોરા નદના ...	૩૭૭

૫૪

જમતમે જીવના ચોરા ...	૭૦૩	જમો જમો રે મારા જીવન જીગતે .	૯૯
જગપતિ જીવન પ્રાન હે... ..	૩૧૪	જમોને મારા નાથજ સારુ સારુ ...	૧૦૮
જગમે મત કીજે અભિમાન	૬૯૧	જમો મારા નાથ જીગતિ કરીને રે	૧૦૫
જગમે રહેના હો દીનકા ...	૬૫૮	જયદેવ જયદેવ, જય ગોકુળચંદા જય	
જગમે રહેના હો દીનકા ...	૬૫૮	ગોકુળચંદા ...	૧૨૨
જદુપતિ જોવાને કાળે રે, ચાહ્યા જય		જય જય નાથ દયાનિધિ .	૩૧૫
ગોમતી રે. . .	૨૬	જય પ્રભુ વ્રતધારી, જય પ્રભુ વ્રતધારી	૧૨૨
જદુપતિ રાજરી મેં તો પ્રીતિ	૪૬૯	જય શિવશકર જય શિવશકર .	૨૩૬
જનમ સગાથી જની રે . .	૮૩	જલ ખરસ બહરીમા વુ ...	૪૮૩
જનમ સુધાર્યો વહાલે, કુળને બીહારી રે	૪૪	જલમે જૂલત સ્યામળો, બ્રજરાજ બિહારી	૧૭૦
જન સોઈ મતવાળા	૬૬૯	જસોદા કહે કહે સમ ખાઇને રે	૫૭૮
જમુનાકે તીર મેં આજ સખીરી	૬૧૨	જસોદા કાન તમારો .	૪૧૧
જમુનાજીને રે ઘાટ	૪૨૦	જસોદાને કહીને સમજવો લાલ તમારો છે	૫૬૩
જમુના તટ રમત નવલ નંદકા દુલારો	૫૯૯	જસોદાનો જીવન ખેલે રે	૩૪૨
જમુના તટ હો જમુના તટ ...	૬૦૦	જસોદા નંદ મળીને રે એકાત	૫૩૦
જમુના તીર મીલે દીલજની	૫૧૯	જસોદા પુત્ર તારો રે	૩૭૯
જમુના તીરે જદુપતિ ભેલો .	૩૨૨	જસોદા મારે મદીર મેલો કાનને રે	૩૪૮
જમુનાને તીરે વાલે રે મોરલી વળડી	૫૦૫	જસોદા લોચન કીધા રે લાલ .	૫૩૧
જમુના ભરન મધતી ...	૪૩૦	જ રે કર મા ઠાલી લવરી	૫૩૭
જમુના ભરવારે પાણી	૪૧૭	જસોદા સરવ કહુ રે વૃત્તાંત કે ...	૫૩૦
જમુનામાં ઝીલે રે સુદર સ્યામળો રે ..	૩૬૫	જસોમતી અપને લાલકુ .	૧૦૨
જમુના હું મધતી આજ પાણી રે ...	૪૫૦	જસોમતી ભેરે બોલાવે રે .	૩૪૩
જમો જમો ગુણવંતા ગિરિધારી રે .	૧૦૬	જળ જળ જદુશયની, સખી જોવા ચાલો	૧૭૦

	૫૪	૫૪.
જળ ભરવારે ચાલો જળ ભરવા	૫૦૩	જલુ ડુ રસીલા તારા, મુખડાને ભેતી રે ૪૩
જાદરા રે સ્યામળીયાની સાથે . . . ૪૮૯		જુગારી તમારી રે મેં જાણી . . . ૧૪
જાઓ જાઓ તમે પાધરા વાટે રે ... ૪૦૪		જુગતે જમાડે હરિને . . . ૯૧
જાઓ પીયા પરદેસ, દુખી સોઘ કામની ૬૨૩		જેઠે જીવન ચાલીયા . . . ૬૪૩
જાગો હો જાણી કહાના ૯૭		જે તન દેખી છાંયો ડોલે .. ૬૯૪
જાગો ગિરિધારી જાઉં ૯૨		જે નર હરિ હરિ જનકે દ્વેષી .. . ૬૭૮
જાગો જાગો જગજીવન વહાલા ... ૯૦		જેમ ચદ વિનાનો રે, ચકોર દુખી વનમા ૬૨૧
જાણી મુજ સામુ જોયુ રે ... ૩૪૧		જેઈ છેલ જાણીલાની ચાલ રે ૧૧
જાણી જાણી જાણીલા તારી વાતડીજ રે ૧૮		જેઈ મૂર્તિ મનોહર તારી . . . ૬૧૧
જાણી ધુતાઈ રાવલી ૩૯૩		જેઈ રહી છુ પ્રીતમજીની વાટડીજ રે .. ૧૬
જાણુ છુ ટુને જુઠંડી ૬૦૭		જેઈ રસીલો રૂપાળો રગરેલ રે ... ૫૪૬
જાણ્યા જાણ્યા રે અમે જાણ્યા . . ૩૭૭		જેઈ હુ લોભાણી હો કાના ... ૪૯૩
જાતીતી હુ જમુના ભરવા પાણી રે . ૩૯૮		જે કોઈ દેવત આઈ, વધાઈ પીવડી ૬૨૫
જાદુડા તેરા જોરવે, જાદુડા તેરા જોરવે ૫૨		જે કોઈ વધાઈ રે, દીયે મારા નાવતાણી ૬૨૧
જાયા માત જ્યોત્તી લાલકું . . ૧૬૨		જોગનો સંદેશો લાખ્યા રે .. ૩૭
જાયાઈ પ્રભુ પદમે નહીં પ્રીતિ ... ૬૭૮		જોગ જ્યુક્તિ જનત સોઈ જોગી... .. ૭૦૨
જાચારે લીલા કરી અમુર મોહિની રે ... ૨૫		જોડ જની રે મારે જોડ જની ... ૪૩૯
જારે છોરા જુઠંડા . . . ૬૦૬		જોને જોને રે રસિયાજીનુ રૂપ... . ૨૧
જાવા દેને રે જાવા દેને ૫૩૯		જોને જોને સખી એતું રૂપ .. ૨૫૯
જાવા લોને કાના મારુ માનોને કેણુ .. ૫૯૭		જોને જોને સખી અલખેલ રે ૫૩૩
જાવા નૈ દેસાજ નંદ કુમાર ... ૪૮૩		જોને સખી જાણી આજની રે ... ૩૩૭
જા વુઠો વુ પાધરો . . . ૬૦૩		જોયુ જોયુ રે અમે જોયુ . . ૩૭૭
જાહુ જરોમતિહું વુમ પુછો . . . ૫૯૦		જોયુ સરવે જગત તપાસી રે રઠ લાગી ૧૯
જાન ઘોલો હો ગારી ... ૬૧૩		જોર તેહારી જાણી છેલ ગુમાની ... ૭૮
જામત નર નારાયણુ દોનુ બાઈ ... ૧૦૨		જોર નવ કરીયે હો પ્રજવાસી .. ૫૪૯
જામત સ્યામ મુજન . . . ૧૦૯		જોર વધુ તારુ ગુજરી ૬૦૩
જાચરા લગ્યા હે મેરાવે .. ૮૩		જોવાને રે યેની જોવાને ... ૫૦૪
જારે વરતમાન પાચની વારતા રે ૬૯૫		જો વીચારીને ગુજરી ૬૦૯
જાવનજી તમેને જાણ્યા . . ૬૩૫		જો હોય હીમત રે, નરને ઉરમાહી બારી ૬૫૩
જાવન દૂર ન જાઉં ... ૮૧		જ્યુ ઘોલે ભગવાન વચન, મુલ જ્યુ ઘોલે
જાણું છુ જોઈને સલ્લુ મારા છેલા ૬૦		ભગવાન ૧૮૫

૩

ઝરઝર મેઘ ઝરેરી . . . ૪૮૧	ઝૂલત દિલજની પ્રીતમ ખ્યારો, ગિરિધર
ઝર લાગી સખી આજ રગ મહલમેં .. ૪૮૨	છેલ ગુમાની . . . ૧૩૪
ઝાલી બાહી પરસપર જુએ .. ૧૭૮	ઝૂલત પિયા નવરંગી, હિડોરેમેં ઝૂલત
ઝૂલત કુજ વિલાસી, સ્યામરો ઝૂલત કુંજ વિં ૧૩૮	પિયા નવરંગી . . . ૧૩૮

જૂલત પ્રીતમ ખ્યારી, હિંડોરે મેં જૂલત	૫૪	શ્યામ હિંડોરે ...	૫૪.
પ્રીતમ ખ્યારી	૧૩૭	જૂલત હે નદલાલ નવલ પિયા જૂલત હે	૧૩૮
જૂલત રાધા ગોરી, પીયા સગ જૂલત		નદલાલ	૧૪૧
રાધા ગોરી	૧૪૧	જુલે નવલ પીતમ ખલવીર હો વીર	૧૪૨
જૂલત શ્યામ સુખન હિંડોરે, શ્રી બ્રહ્મભાન		જુલે શ્યામગો રે જુલે શ્યામગો રે	૧૬૫
દુલારી જૂલાવે .	૧૩૪	જુલે ધનશ્યામ હિંડોરમેરી	૧૪૬
જૂલત શ્યામ હિંડોરે રાધે રગ જૂલત		જુલો મેરે પ્રાનઆધાર રે	૧૪૭

૮

ટાક લેવું નથી માહરે . .	૫૭૧	ટોડલે ટોડલે તોરણ આપ્યા	.. ૧૫૩
ટેક ન મેલેરે, તે મરદ ખરા જગમાઇ	૬૫૩		

૯

કાંડો જમુના તીર			... ૫૬૮

૯

ડરી ગયો કહાનડ કાગોરે	૪૫૫	ડાખા ખભા થકી બે તસુ, હેંડો વાસા	
ડાખા કુણી હેંડે બે તસુ, જુજ હપલે		માય	.. ૨૫૫
બાગે	૨૫૫	ઢોલરીયા દીલદાર રે . .	૩૨૧
		ઢોલરીયા રગના ભરિયા	૩૦૦

૧૦

તન તાપ યુગલો હો ...	... ૬૪૦	તમે જોવાને જસોદા માતરે ...	... ૫૪૭
તનડાની મમતા વૃ તજલે રે .	... ૬૫૫	તમે દીલડાને ડોલાવો છો, ઢોલરીયાછ	૨૫૩
તપારી જો ધિર ન મળે તારુ રે	... ૬૫૫	તમે નાના દીવાના કુવર નદના...	૫૩૮
તમ સગથે રમવાની છે ખાત રે	... ૩૬૭	તમ પર વારીરે વહાલા	૧૩
તમ સાથ રે લાગી પ્રીતડલી	.. ૯	તમે મીઠું બોલીને મન લીધુરે ...	... ૪૦૨
તમને બાવે કરીને અમે તેડીએ રે આવોને		તમે મોટા છોજ મહારાજ	.. ૪૯૦
અમ પાસે ...	.. ૧૨	તમે વાલીડા રોકો મા વાડરે ...	૫૯૨
તમથી લાગી છે મારી પ્રીતડી રે	૩૬૫	તમે શુ સમજને શ્યામ, આડા	
તમ રિપુ તનયાપતિ કયું ન ગાવે	૬૭૭	આવો છો	... ૬૨૨
તમ સાથે સ્થામળીયા રે વાલા...	.. ૫૨૬	તમે સુદર વર ઊગાળા રે, રણછોડ	
તમારે ને મારેરે, બધાણી પ્રીતડલી . .	૩૮૭	રંગીલા ...	... ૩૪
તમે ના કરો ઝાઝા ફેલ વારી જઈ		તમે નહીં કહો પણ હું નજી રે	૩૬૭
વાલજ રે	૩૭૪	તમને કહું છું માણસકેરી રીતરે	.. ૩૫૦
તમે અલવ કરો છો આવી આવી રે	૪૦૩	તારા ઊગલીયામા લલચાણી રે	૩૫૭
તમે કામલુગારા કાન, કામલુ જાણો છો	૬૨૨	તારા નેણા કામલુગારા રે	૩૫૭
તમે કોડે કોડે પ્રીતડી કીધી રે ...	૪૦૩	તારાં ઊગલિયાની છબી ખ્યારી, ખ્યારા	
તમે જશકારી જગમાહેરે, ગણપતિ		પ્રાણ સનેહી	.. ૩૪
દેવારે	... ૧૬૮	તારા ઊગલીયાંની છબી બારી રે	... ૨૩૬

	૫૪		૫૪
તારા મુખની રે માયા લાગી રે ...	૫૩૦	તુ ચેત ચેત નર મૂઢરી ...	૬૬૪
તારા મુખમારે હરિ મોહન વેલી...	૩૩૧	તુજ આઈ બદી અંથીયલોરે વલા ...	૪૬૪
તારા મુખડાની મેરાર ...	૨૬૧	તુ જેવા ત્યાગી અમે નાશુરે ...	૨૮
તારા લટકા ખ્યાર મુને લાગેરે .	૨૩૮	તું બરસ બરિયા હો નવ રગી ...	૪૮૨
તારી આખડી અલબેલ ...	૨૫૬	તુ બરસ બરસ મેહલા .	૪૮૩
તારી નવલ છબી નહલાલરે ...	૩૫૬	તુ શુ નાલુ વાત ...	૬૦૬
તારી મુખની લાવણ્યતા મીઠીરે	૨૩૮	તુ સાચો વેપારીરે ...	૬૬૬
તારી મુર્તિરે હદીયામા ધરુ ...	૩૨૧	તુને કૌશુરે કૌશુ	૩૭૭
તારી મુર્તિરે છે જો નેણુનો શણુગાર	૩૨૩	તુને નાશુરે તુને નાશુ .	૫૩૯
તારી મુર્તિરે મન માનીરે	૫૦૩	તુમસ તુમસે હારે લગી ...	૫૮
તારી મુર્તિ મન માની માંરે	૨૪૨	તુમ પ્રભુ અશરણુ શરણુ કહાયે	૫૫
તારી મારલડીને તાનેરે	૬૦૩	તુમ બીન કુન સગો હરિ મેરે	૫૬
તારી લાવનમા લેવાણી	૬૧૨	તેડીને એકાત કહેજેરે ...	૬૩૭
તારી લાલચ મુને લાગીરે	૮૦	તેરી તો કનૈયા, વસી નાનુગારી હો	૫૧૯
તારુ છોગુ મારે આવીને ચીતમા રચુ	૩૧૨	તેરે બીન બાહુરી કીરુરે કનૈયા	૫૦૨
તારુ મોલીડુ નેધને હુ તો ઘેલી થઈ	૩૧૩	તેરી મુર્તિ નિહારી બધ મે દીવાની	૮૩
તારુ રૂપ નેધને હુ તો રીઝીરે	૩૫૮	તેરી મુર્તિ મનોહર સ્થામ ..	૭૭
તારે ચટક રગીલો છેડલો અલબેલારે	૨૪૮	તેરી વસી કુંજવિહારી	૪૩૫
તારે શુ છેરે તારે શુ છે	૩૭૬	તેરીસુ કનૈયા તેરે ..	૨૬૮
તારા જન્મ અલેખે પુઠો નય છે રે ...	૬૫૦	તેરીસુ કનૈયા તે તો	૩૩૨
તારો જોરો વળ્યો છે તે હુ નાશુરે	૫૭૯	તેરે કાળ કનૈયા લાલ	૭૭
તારો પીતારે તારો પીતા	૩૭૬	તો સાચા તુ શરારે .	૬૯૭
તારો પુત્ર જશોદા માડીરે ...	૫૬૯	તોસે લગન લગી પ્રીતમ પ્યારે .	૮૩
તીખા તીખા લોચનીયાને તાણીને	૪૪૭	તે તો મોય બાહુરી કરીરે કનૈયા ...	૫૦૧
તુમ પ્યારે સજન ...	૬૪૩	ત્યાથી નીજ કુટુંબીને તેડાવીયા રે	૫૪૫
તુમસે જો લગ્યા મેરા બચરા હો	૬૪૩	ત્યારે શ્વેત વસ્ત્ર ઉતાર્યા રે ..	૫૭૬
તુમસે લગી મેરી પ્રીતીરે ..	૫૨૧	ત્રિભુવન સ્થામ જ્યુ રામ મનોહર	૧૨૬

થ

થયા અરધ માડવે દેવ ...	૩૫૭	થારી મૂર્તિ સહુણી ...	૫૨૩
થયુ સવાર ચાલ સખી .	૯૫	થૈ થૈરે ધાયલ મારગડામા મોહનની	૪૮૮
થારા માને લાગા છેજ ગાદા મારુ નેણુ	૩૦૩	થેને લીલતણુ લાડા રે	૩૬૮

દ

દરે હુ તો ઘેલડી ડોહુ જોરે બેનિ હારે	૪૯૪	દહી દેખી તારી દાઢ ચળી કાનુડા રે.	૩૬૯
દશ મહીના માના ઉદરમા ..	૬૯૩	દાઢચો રહેને ચોર દૈવના .	૬૯૨
દશરાવનો દિવસ અનોપમ રસીક મનો		દાણુ દેને રે દાણુ દેને .	૫૩૯
હર રૂડો રે ...	૧૭૪	દાણુ માગે છે કાનો દાડી રે ...	૫૯૭

	૫૪		૫૪
હાંત હાડમ કેરા બીજડા રે	૨૪૩	દેખોરી કરત કલેવો ધર્મકે લાલા ..	૧૦૨
દિલદાર વાલમ મેરા	૫૦૧	દેખોરી ધનશ્યામ સુફર હો હોરી ગાવે	૨૧૦
ફિવાળોનો છે દિન ફેડો .	૬૬	દેખોરી નવલ બને છખી...	૨૭૧
દીડી દીડી રે અમે દીડી ...	૩૭૮	દેખોરી મેરે મુખપર હો પીચકરી ...	૨૧૦
દીનાનાથ દયાળ હો દીનનકે બધુ	૪૭	દેખોરી મોહનકી નીકી બની પધીયા .	૩૧૮
દીનાનાથ દીન સુખદાઈ ..	૫૪	દેખોરી પ્રજારાજ ખેલત, હો રગ હોરી	૨૦૬
દીલડાના દરીયાવરે ગીરધર	૫૦૭	દેખોરે માઈ શ્યામ	૨૬૪
દીલડારો દીવો મારે હો	૪૪૬	દેખો પ્રજારાજ છેલ ગેલ મેરી...	૫૬૬
દીલદાર વાલમ મેરા .	૪૬૩	દેખો હોરી ખેલત હે બલવીર	૨૨૭
દીલ નેતુ કરી દેખ	૬૫૭	દેખ્યા સમજ વિચાર નજતમે ..	૭૦૨
ગીલ લગ્યા હમારા હો કુશીરો	૬૭૫	દેવ સિદ્ધેશ્વરની બલિહારી .	૨૩૪
દીલ લગા હમારા બિહારીસે .	૬૭૫	દુર રૈયે રે દુર રૈયે ..	૫૩૯
દીલ ખુશી મોરે હરિધારીસે .	૬૭૫	દુલહેકુ દેખોરી માઈ	૩૦૭
દીવામા વસ્યા છે મારે નન્દુલારો	૩૨૭	દેડીને ગયા મુનિ દર્શને, દેવ તણે દરબાર	૨૮
દેખ દેખ દીલ દીલ દીવાના ..	૬૬૬	દગન ચિત્ત ચોર હો, નવલ કનૈયા ...	૫૨૦
દેખ રે સખી ચહ નન્દકો છોરા ..	૬૧૨	દગન વસીરી છખી	૫૦૨
દેખીએ શૃંગાર સમય	૧૨૦	દગન વસે મેરે કુંજવિહારી	૫૧૮
દેખો કહાન કુવરકી મુર્તિ	૧૬૧	દગન વરોઁ મોય શ્યામ .. .	૬૪૨
દેખો નન્દકે લાલ	૨૧૬	દગમે શ્યામ સુનન .	૨૬૫
દેખો નન્દકો લાલ આલી	૨૧૬	દગ મોયે લાગે લાગે હોછ	૩૧૭
દેખો નન્દકે લાલ મેરી ...	૨૧૬	દઢ મન આડી રે ધારી	૮
દેખો નવલ છખી ધનશ્યામકી હો	૨૦૬	દ્વાર દદામા ગડગડે, વીણા તાલ મૃદગ	૨૩
દેખો પીતમ પ્યારી દોય	૨૦૬	દ્વારાપુરીના ચોકમા, આવી જભા મોરાર	૨૨
દેખો માઈ કાન તેરો	૪૭૯	દ્વારાપુરી રજિયામણી રાજેછે શ્રીમહારાજ	૨૩
દેખોરી આયકે સખી સબ .	૩૦૨	દ્વારામતીથી રે તે દી વરતાલે આપ્યા...	૩૨
દેખોરી કનૈયા મેરી, ગલ પયો હે	૨૦૭	દ્વારકાધીરાનો જીતવ સૌને .	૩૨

ધ

ધન ધન આજ ધડી	૫૮૨	ધન નાર પીયા રગ રાતી રે ..	૪૩૭
ધન ધન આજ ધડી આલી ...	૧૫૭	ધન ભાગ એરી પ્રજકે સજની...	૨૨૨
ધન ધન આજ ધરીરી	૪૮૧	ધન પ્રજનારી જેણે વહાલો વરા કીધા...	૪૨૧
ધન ધન આજની રજની .	૧૫૮	ધન સંત સુનન, સહનનદ બજનમા	
ધન ધન ગોકુળની નારી કે .	૪૧૬	મન લેડીન હે	૬૭
ધન ધન ધડી છે આજની છ રે	૧૭	ધનકુ ધુર ન સમજે નબ લગ ..	૬૭૫
ધન ધન જરોહા નહનેછ રે ...	૧૮	ધન્ય ધન્ય એકાદશી આજની રે ...	૧૩૩
ધન ધન મારી આખડી ..	૨૬૧	ધન્ય ભાગ્ય જે ધર્મ વરામાં ..	૧૮૭
ધન ધન સંત સુભાષુ રહે સમ રામમે .	૬૨૭	ધન્ય રાજ પુનમની રજની ...	૧૮૦
ધન ધન સજની આજ ધડી	૬૬	ધરીહુ નેનનમે ગિરિધારી હો ...	૪૮

ધર્મ ઉતારત આરતિ બદ્રીપતિ કરી . .	૪૪	ધિરીરે ધુતારણી	૪૪
ધર્મ કુળ તણકે દુનકો જે સરનો લછલુ	૧૧૮	ધોળી બઈ ગીરિધારી	૬૦૨
બાઈને . . .	૬૮	ધોળી હુ ગીરિધરીયા રે .	૨૪૪
			૪૨

ન

ન કરીએરે આખ્યુ .	૪૭૬	નરનારાયણુ ફેવકો, મહિમા અતિભારી	૧૧૬
ન ઘટે તમનેરે, એવુ બોલ્યુ બહુનામી	૧૭૬	નરનારાયણુ શ્યામ પીયાકો	૬૭૦
નટનાગર ખેલ મચાયેરી	૨૧૮	નરનારાયણુ શ્યામ પ્રગટ બયે નરનારા-	
નટનાગર બિહારી લાગો નેડો	૨૩૮	યણુ શ્યામ	૧૨૭
નટનાગર છલો નન્દલાલ .	૪૩૪	નરનારાયણુ ફેય પ્રગટ બયે નરનારાયણુ	
નટવર આવો નદજના લાલા	૫૨૭	ફેય	૧૨૮
નટવર ચાલવા શીખેરે .	૫૫૫	નરનારાયણુ દેવા પોઢે	૧૨૪
નટવર કાન હુંડા કેરા	૬૩૭	નરનારાયણુ સ્વામી ..	૧૨૩
નટવર જમુનાના નીરમા ન્હાય છે નવરગી	૧૭૧	નરનારાયણુ વાસુદેવ હરિ . . .	૬૬૭
નટવરજી રહોને મારા નેણુમારે...	૨૮૯	નરનારાયણુ સેવો રે .	૬૮૫
નટવર નાગર નાગર હોજી . .	૩૧૬	નવ કરીએ રે નવ કરીએ .	૯
નટવર નાગર નદના ..	૪૮૪	નવ ધનશ્યામ બયેરી	૪૮૦
નટવર નાથ, નટવર નાથ. . .	૫૭	નવ ડરોશી મુજથી નાથ . . .	૩૮૨
નટવર નાથ પવિત્રા નૌતમ, પહેર્યા પ્રીત કરીનેરે ...	૧૪૮	નવલ કનૈયા ચિત્તકો હરેયા	૬૧૬
નટવર નાવજી ચારી છપી	૪૬૯	નવલ ગુમાની ભરન દે પાની ..	૬૧૬
નટવર નીરખવા કાજ	૪૨૦	નવલ પવિત્રા નાથજી પહેર્યા કહાનું કુંવર	
નટવર નેણુનીરે થઈ ..	૪૪૭	કસરીયે રે ...	૧૪૬
નટવર નદને લાલે ભેરે હેલી હારે ...	૪૬૫	નવલ પ્રીતમરે પ્રીત લગીરી ..	૨૧૯
નટવર નદનો નટવર નદનો ...	૩૦૯	નવલ પ્રીતમકો મેં દાઢી રે ...	૪૨
નટવર મોહન દાણીરે	૫૨૮	નવલ પ્રીતમ ગતિ કો લખે તેરિયા	૫૧
નટવર શ્યામ શરીર	૪૬	નવલ પ્રીતમ ગલ બાધયા હમારી	૫૧
નથડોરો મોતી મારેરે	૪૪૬	નવલ પ્રીતમ ધનશ્યામ, જૂલત પ્યારો	
ન થૈયે આકળારે ..	૪૨૭	નવલ પ્રીતમ ધનશ્યામ	૧૪૧
નન્દકુમારકિરિ, સખી અખીયા...	૫૦૦	નવલ પ્રીતમ મેરી બાધયા પકરીરી	૨૧૯
નન્દજના છેરે નાનેરે ..	૫૭૫	નવલ પ્રીતમસે ભેરી બની હો . . .	૨૧૯
નભગતિપતિપતિ રારનો લેરી	૬૭૭	નવલ પ્રીતમસેરી પ્રીત ...	૬૩
નચણાને ચાળે નાથ	૩૮૧	નવલ વસત વધાવા ભૈયે .	૧૬૫
નચણીની ચોટ નાખે	૬૧૫	નવલ હિંડોળે શ્રી નાથજી જુલે, જુલાવે	
નયન રાર મારે નયન રાર મારે .	૪૪૧	રાધિકા ગોરી રે .	૧૪૩
નર તન ભોત અમુલ્ય ...	૬૭૨	નહી આપુ રે નહી આપુ, મહીડાનુ દાણુ	૩૭૬
નરનારાયણુ જાવેરે ...	૬૮૩	નહી કીજે બલવીર ...	૫૬૫
નરનારાયણુ બહી ન પ્યારે . .	૬૭૮	નાકની જમણી કોરમા, તીલ મોટો અલેખી	૨૫૫
		નાગર નદકિરોરે રે ...	૩૨૧

	૫૪		૫૪
નાગર નન્દકિશોર ...	૪૬૬	નીરખે નન્દકિશોર ..	૪૪૦
નાગર નદદુલારોરે ..	૫૨૭	નીરખે નદકુમાર ...	૪૪૧
નાગર નદનારે, મારે તમથી લાગી પ્રીત	૩૨૩	નેહુતણી સાને, લોભાણી હું નેહુતણી	૪૬૮
નાથ કરો મેરે હાથ નિરંતર	૧૧૧	નેહ્યા તારા કામણુગારા ...	૪૫૨
નાથ રમીલા નેહ્યા તારારે ...	૩૦૧	નેહ્યા થારા રાતા, નેહ્યા થારા રાતા ...	૬૧
નાનકડારે નાનકડા તમે નંદકુમાર	૩૭૫	નેહ્યને ચાળે ચોરું ચિત્ત ..	૪૬૭
નાનકડો બાણી રે	૩૮૬	નેહ્યે ભદુ તારે ભારી રે	૪૭૨
નાના હજી તમે નાથજીરે .	૫૫૩	નેહ્યે નિરખ્યા નટવર નાથ	૧૮૧
નાભીની ઉપર જે તસુ ઉચા .	૨૫૪	નેહુ તણે બાણે, મારી મુને .	૪૬૭
નાયે સખી શ્યામ પીયા નવરંગી	૬૩૯	નેનનકે બાનવે	૮૨
નારાયણ કમળાવર નૌતમ ...	૯૪	નેનનમેં નીજ નાથ .	૬૪૨
નારાયણ નામ લેને તુ પ્રાણી રે	૬૪૮	નેનહુમેં રાખુ મોહન રે ...	૮૨
નારાયણ સુખકારી ...	૬૬૫	નેનુકે મારે તીરવે ...	૭૯
નાવા જમનાજીના નીરમા રે ..	૪૧૩	નેનુડા જોર નભરાવે ..	૪૫૪
નાહક પીયા રાર ન કીજે વે	૫૬૫	નેનુ પીયા વદનકી પ્યાસી .	૬૩૨
નિત્ય નિત્ય જમુનામા નાતા	૬૧૬	નેનુમે કછુ દુનાવે . ..	૪૫૪
નિત્ય રટીએ કેશવરાય, સખ જગ		નેનુમેં સહજનનજવે	૮૪
સ્વામી રે . . .	૧૮૯	નેનુસે લગા નેડાવે . .	૪૫૪
નિમખ ન દૂર રહો...	૪૩૦	નૌતમ નાથજીરે, નૌતમ નાથજી રે	૧૬૫
નિરખત મુનિ વૃદ્ધ આય	૧૨૦	નૌતમ પુત્રજીભાવત ધર્મકી ધરણી .	૧૦૨
નિરખી નિહાલ બાહ રે, મોહન મુખ. .	૩૩૪	નદકુમાર મારા હૈડાનો હાર	૧૬૭
નિરખે નદકુમાર	૨૯૭	નદકુવર ધનશ્યામ સાવરે .	૨૬૯
નિર ભરન કેસે જઈ	૨૧૧	નદકો દુલારો ખ્યારો . .	૨૬૫
નિર મોહિડા શ્યામ હમારા રે	૩૫૩	નદજશોદાના બાપ્યનો મહિમા	૧૫૩
નિર્લજ જોરા નંદના	૬૦૨	નદજીના લાલા લાગો છો વાલા રે ...	૩૩૧
નિરા દિન સત સમાગમ...	૬૬૦	નદજીને આગણીએ રે આગણીએ	૧૬૩
નિરાક થઇને રે, આવી વનમા પ્રજનારી	૧૭૫	નદજીને મહિરીએ રે મહિરીએ ...	૧૬૨
નીકી મોરલી બજાવે ...	૫૨૨	નદજીને નાનકડે ...	૪૬૫
નીકી તેરી મૂર્તિ મોહનલાલ ...	૨૬૨	નંદજીનો નાનડીયો .	૪૬૯
નીકી તેરી મોરલી અચ્ચાનક બાગી ...	૪૭૧	નંદજીનો નાનડીયો રે નાનડીયો ...	૧૬૩
નીકી મોરલી બજાવના કુવર કનૈયા .	૮૪	નદતણે ઘેર નોખત વાળે ...	૧૫૨
નીકી લાગે ખ્યારાજી	૪૭૧	નંદજી નિગરડા આડો અચી ...	૪૬૬
નીકે કરી દેખ આલી .	૨૬૮	નંદના નંદન કરી આખ્યુ અટારી ...	૩૨૭
નીકે તેરે નેન સુખકારી ...	૨૮૬	નંદના નંદનથી રે, લાગો મારે નેહડો રે...	૬૯
નીકો કુવર બચો નદરાયકે .	૧૬૨	નંદના નંદન સાથે, પ્રીતડી બંધાણી રે...	૪૨
નીગરડે ડે નીગરડે ડે	૫૮૨	નંદના લાલ નટવર	૬૩૭
નીત બજીએ રે નીત બજીએ ...	૬૫૫	નંદના નંદન સાથે પ્રીત બંધાણી	૩૨૯

	૫૪		૫૪
નંના લાલા તમે ઓરા ભાવો...	૬૦	નંદલાલ અને ખંડા પ્રજાએ	૨૨૩
નંને નાનકીયે રે બાઈ ઘેલા કયાં રે	૪૧૮	નંદલાલ ખોના દીલબની	૩૦૭
નંનો થઈ છોડે રે કે ઓવો કેમ થયો	૫૫૮	નંદલાલને મેરી આલી	૪૬૪
નંભુવન આવી પ્રજાનારી, વહાલાજીને		નંદલાલ રે તારી બાનકની બલિહારી .	૩૦૭
વધાવા રે	૧૫૭	નંદલાલો રે નંદલાલો ...	૨૫૦
નંદાથ ધર ઉત્સવ ભારી, જીવ મળ્યા		નૃપ દગથ ધર રઘુવર બેલત ...	૧૨૬
પ્રજાવાસી રે .	૧૫૫		

૫

પગ ઝાઝર ગાદ્યુ ઝલકે રે .	૧૮૦	પારણીએ જગ તારાગીએ ...	૧૬૭
પધારો નાથ વાટ જોઈને ઉભી કયારની	૩૫૧	પારીબતીક ફૂલના, બીબ અધીકારી	૫૪૩
પધારો પધારો ઓરા	૩૮૮	પાવને પાઈન જીને ...	૩૦૨
પધારો પધારો નાથ કરુણા કરી ..	૪૨૪	પિયા લગન લગી	૬૪૨
પધારો પાતળીયા રે	૩૭૯	પીતમ જવાનીને દાન લીને ...	૪૬૦
પધારોને મોહન મરમાલા ..	૩૦૫	પીતમ પ્યારી સુબન .	૨૧૨
પધારોને રોજલડી પ્યારા ..	૪૦૧	પીતમ પ્રાત બયો વન પછી બેલત	૪૨૪
પનિયા ભરન દો પ્યારે	૬૧૦	પીતમજી પ્યારા જીવુ છુ તમને જોઈને ...	૩૦૬
પરજ્યા કાજ કર્યો રે પરપચ	૫૩૦	પીતમજી મુજને પ્રાણીથી	૩૯૨
પરજેશી પીય ધરુ આવના	૬૩૪	પીતમજી વેલા પધારો રે ...	૩૫૨
પશુનાળી પક્ષિ મેલાવી...	.. ૬૬૪	પીય પ્યારી બન્યા રંગ	૫૮૭
પહેરો અબર ઝીણા અગ .	૧૮૧	પીયરા પરમ પ્રવીનારે .	૫૨૧
પહેર્યા નટવર નાથ પવિત્રા, છબી વર્ણ-		પીયા ધનશ્યામ છબી	૨૮૬
વ્યામા નાવે રે...	૧૪૯	પીયા ન જનત પીરવે ..	૬૩૨
પહેર્યા નાથ પવિત્રા સુદર, પવિત્ર ત્રિયા		પીયા મળવાને કાળેરે, થઈ છુ દીવાની	૬૨૦
પહેરાવ્યા રે	૧૪૮	પીયા મીલનકે કાજ, બઈ હુ બાવરી...	૬૨૪
પહેલી પ્રીતડી લગાડી	૬૪૧	પીયા મેરે જીવન પ્રાનરી	૪૫૯
પાચાલીનો ચોટલો, દુષ્ટે ઝલો કરી દ્વેષ	૨૬	પીયા સખ જગ આધાર, પાર પચ-	
પાછડલી તારી પ્યારીરે, નંદલાલ રંગીલા	૨૪૭	કોસતી ...	૬૨૫
પાળી ભરવા હુ ગઈતી આંજરે .	૫૩૨	પીયુટા સગાયે પ્રીત બધાણીરે	૪૫૩
પાતળિયા લાગી તમથી પ્રીતડીરે .	૨૮૯	પીવત પ્રેમ પિયાલા ..	૬૯૭
પાતળીઆથી પ્રીત ..	૫૮૦	પુછુ હુ ઊને પ્રેમદા	૬૦૨
પાતળીઆથી પ્રીત	૪૬૬	પુણ્ય પવિત્ર એકદશી પૂરણ, ગીત પવિત્ર	
પાતળીએ હૃદયો પ્રાણરે, બેની મારા	૫૦૭	તે ગાવેરે ...	૧૫૦
પાતળીયા સધાયે બંધાણી મારે પ્રીતડીરે	૨૪૬	પુરુષોત્તમ પ્રીતમ પ્યારારે ...	૪
પાતળીયાના પ્રેમનીરે લાગી	૪૪૮	પૂરન પ્રગટ પ્રમાન, જિમત પ્રજુ પૂરન	
પામે દુખ તીર્થવાસીરે, ત્યાં તો અતિશે		પ્રગટ પ્રમાન ...	૧૮૬
ધણરે .	૨૭	પેચાળી તે બાધી પાથ રે ...	૫૧૦
પાર નિબાધયો પ્રીત ..	૨૬૫	પેટકઠારીરે, પેરીને સનમુખ ચાલ્યા	૬૫૩

	૫૪		૫૪
પોદો હો નાથ નવીન પલ્લગપર ...	૧૨૩	પ્રભુજીકું બાળ ભોગ નિજ ફેવત માતા	૧૦૨
પોષ મહીને પ્રેમદા ..	૬૪૫	પ્રભુ સાથે કરને રે નર ગુ પ્રીતડી રે ...	૬૫૦
ખ્યારા તારા રૂપમાં, લોભાણી હો લાલ	૩૨૬	પ્રાણજીવન ગોકુળમા પધારો .	૧૬૧
ખ્યારા તારી ખ્યારી લાગે પાપણીયારે	૨૫૧	પ્રાણ થકી છે મુને ખ્યારો ...	૮૧
ખ્યારા તેરી મોરલી ...	૪૭૧	પ્રાણ પ્રીતમકે પાસ ...	૪૬
ખ્યારા નદદા હો ખ્યારા નદદા ...	૬૦૦	પ્રાણજીવન પધારાવિયા .	૧૧૧
ખ્યારા મારા જીવન પ્રાણ	૨૬૦	પ્રાણજીવન શુ પોઠી રહ્યા	૯૦
ખ્યારા સનેહી ખ્યારારે ...	૮૨	પ્રાણજીવનને રે પ્રજ્ઞત્રિય ઉભી ચડુ પાસે	૧૭૭
ખ્યારી ખેલત ખ્યારે લાલસે હો .	૨૦૫	પ્રાણથી ખ્યારો રે વાલો મુને .	૨૬૭
ખ્યારી તેરી પાગ ગાવે	૨૮૬	પ્રાણનાથ ધનશ્યામ પીયાકે	૨૬૯
ખ્યારી લાગે છેલાજી	૪૭૦	પ્રાણનાથ સમરણ કર પ્રાણી .	૬૮૧
ખ્યારી લાગે છેલાજીની પાગડી રે .	૩૩૭	પ્રાણ સનેહી ધર આવો અબ પીયરા ..	૬૩૧
ખ્યારે કહાન કુવર ધર આધયે	૬૩૩	પ્રાણી નર ફેહ સુદર પામી રે	૬૪૯
ખ્યારે તેરી અખીઆ મોહન .	૨૬૨	પ્રાણી નરનારાયણ કહેને રે ..	૬૪૯
ખ્યારે તેરી વકી પખીયા .	૪૫૭	પ્રાણી શી ગતી તારી થારો રે..	૬૭૩
ખ્યારે નદલાલ, ખ્યારે નદલાલ, મેરે ધર		પ્રાત થયુ મનમોહન ખ્યારા .	૯૮
આવો કહાન કીજે રસ બાત	૨૩૩	પ્રાત થયુ પખી બોલ્યા .	૮૬
ખ્યારે મેરે ધર આવના નવલ બિહારી	૮૩	પ્રાત સમે મારા પ્રાણજીવનનું ..	૬૪
ખ્યારે રંગ ભીને કહાન ...	૨૬૮	પ્રાત સમે પાતળિયા કેરુ .	૬૪
ખ્યારે શ્યામ સુદર પ્રજા આવના ...	૬૩૩	પ્રાનનસે પ્રીતમ ખ્યારા ...	૩૩૪
ખ્યારે સમજ સમજ સત્ય વાતરી	૬૬૫	પ્રીયા નવલ હિંડોરે નટવર નાગર ગુલ-	
ખ્યારેકી મોરલી રસાલ વાગી .	૫૮૪	તહી ચીત ચોરે	૧૩૪
ખ્યારો કેસા જાડુ જાને ..	૪૩૬	પ્રિયા પ્રેમેથી સેજડી પધારીએ રે	૩૬૫
ખ્યારો જૂલત નવલ પ્રજાજાજો	૧૪૨	પ્રિત બધાણી રે હેલી મારે ...	૨૬૭
ખ્યારો નદકો લાલ... ..	૨૧૬	પ્રીતડી કરીને રાખુ ખ્યારાને ...	૪૪૭
ખ્યારો રંગ ફાગ રમે નદલાલ ..	૨૨૭	પ્રીતડી અંધીયા .	૫૧૪
પ્રગટ ભયે દો વીર .	૧૨૭	પ્રીતમ પધારો રે .	૩૫૩
પ્રગટ પ્રમાણુ હરી બીન પ્રાની	૭૦૧	પ્રીતમ પદમ દયાળી દયાળી કયા કહુ	૬૨૬
પ્રગટ પ્રમાણુ હરીને .	૬૬૫	પ્રીતમ પાતળિયા રે પાતળીયા ..	૧૦
પ્રગટ સ્વરૂપ જાપારી.	૬૬૮	પ્રીતમ ખ્યારે પ્રીતમ ખ્યારે .	૫૭
પ્રગટ હરિ ભજ પ્રાણી .	૬૬૬	પ્રીતમ ખ્યારે હો નેનહુકે તારે ..	૪૩૪
પ્રગટયા છે પૂરણુ શ્રદ્ધા રે .	૧૬૬	પ્રીતમ પ્રાણુ પ્રિયે પિયકારી ..	૧૯૮
પ્રભાતે ઉડીને પેહેલુ	૯૫	પ્રીતમ પ્રાનતે મોય ખ્યારોરી	૪૫૧
પ્રભાતે ઉડીને પ્રાણી .	૯૫	પ્રીતમ મારી પ્રેમ ક્યારી રે ...	૪૩૬
પ્રભાતે ઉડીને પ્રાણી .	૯૬	પ્રીતમ હાથ લીધે પીયકારી ...	૧૯૮
પ્રભાતે ઉડીને પ્રાણી .	૯૬	પ્રીતમજાને પેશનીઆ રે...	૪૧૨
પ્રભાતે ઉડીને પ્રાણી ...	૯૬	પ્રીતે હનુમત દેવને પૂજ્યે .	૧૮૩
પ્રભુ બન્યા વિના આકલ પ્રાણી ...	૬૬૨	પ્રેમે ભરેલી આખી રે...	૫૫૪

રૂ

	પૃષ્ઠ		પૃષ્ઠ
ફાગ રમત નફલાલ અલૌકિક	૨૨૫	કુલ મડળી ભેવા	૨૮૫
ફાગણ ફાગ રમાડવા	૬૪૬	કુલડાનાં મેલ્યા ઊગલાં ફરતા રે... ..	૩૨૬
કુલની બનીરે પોંચી, કુલની બની .	૨૮૧	કુલડાના હાર પહેરી કુટડા હો કાહાનજી	૨૪૦
કુલની માળા રે શોભે, કુલની માળા...	૨૮૧	કુલડે બીછાવી છે મેં તો સેજ કોડીલા	
કુલ મડળી સારી ...	૨૮૪	તારે કારણે રે	૬૪૫
કુલ મડળી રાજે ..	૨૮૪		

અ

બડબડ ઊરા શીદને બોલે	૫૩૭	બાલ ભોગ અતિ હેતસેં...	૧૦૨
બદ્દીપતી નરનારાયણકો ...	૬૭૦	બાહુડે વેશ માથે શોભે છે કશ	૧૬૭
બદ્દીપતી નાથનુ લેને શરણુ રે	૬૪૮	બાવા નદતણે ફરબાર નોખત વાળેરે	૧૫૪
બનકે આવત આવત હોજી .	૩૧૬	બાળ ભોગ જમવા હરિને, માતા બોલાવે	૧૦૧
બની રાધે માધા ભેર ...	૨૦૮	બાળાપણુ તો જીવ અજ્ઞાની	૬૬૪
બની મુરતી અનખ પ્રજ્ઞાનકી	૨૭૦	બીજરી ચમક રધરી . .	૪૮૧
બ્રજ ખેલત કુંજવિહારી .	૨૨૮	બીજ કેહે એનેરે કે બાઈ દોષ નઈ ..	૫૫૯
બ્રજમેં ખેલત હોરી બ્રજરાજ ...	૨૩૦	બીન પ્રીતમ ચાપ મોય ભરે	૬૩૬
બ્રજરાજ કરો ઘનશ્યામ વિચાણુ	૧૧૧	બેઠા રથમા સુદર શ્યામગો	૧૨૯
બલવીર કુંજવિહારી અતુર પીયા	૧૪૬	બેડી ગોખ અટારીરે, પીયા પથ નખે છે	૬૧૯
બરજ રહી બરજ્યા નહીં માનત ..	૬૧૨	બે દરદી મેરા પીથરા ...	૬૩૩
બલવીર સજની અવિનાશી	૪૬૪	બેઠે નદકુમાર, દેખો રથ બેઠે નદકુમાર	૧૨૬
બલહારી મેં એસે સતકી .	૬૬૨	બેની ઉભા છે જમુનાને ઘાટરે	૫૪૬
બલિહારી ઘનશ્યામ પ્રિયાજી	૫૦	બેની એની લાલચ લાગીરે	૩૪૧
બલિહારી ઘનશ્યામ સુફરની	૧૮૬	બેની એને શુ કહીએરે .	૩૭૯
બહુ એલી થા મા બોલકી	૫૭૨	બેની જમુનાને તીર જલ્લરે ...	૫૩૩
બહુ હેત કરીને બોલાવે	૩૪૨	બેની દશરાવો આળ્યેરે	૧૭૨
બહુ હેતે જશોદાજી બાધે, રસીક રાયને		બેની નીરખ્યા ભેવોરે કુવર નદનો ...	૩૩૫
રાખી રે	૧૫૦	બેની પાણીડે ગઈતી હુ જમુનાને તીરે	૩૫૯
બાગી બેરન આય	૫૬૮	બેની રસીયો ભરાણેરે રાધ ..	૪૮૯
બાજઠ કનકતણે આવી બેઠા	૯૯	બેનીરે ભેને લાલ કસુબી પાઘ કે ...	૨૫૭
બાજો મા એહણેરે ...	૪૨૬	બેહેની શ્યામ સુદર ભલે આવિયા ..	૨૨
માધયા બાધયા હારે	૫૮	બોલ મા ગ્રાન્થુ બોલકી ...	૬૦૪
બાયે બાજુ કાજુ બેરખા, મને પ્યારારે	૨૪૮	બોલી એક તમે સાબળો બેનીરે ..	૫૬૧
બાયે રૂઠા બાજુરે	૩૧૦	બોલી રાધ કરીને બળસોત	૫૩૧
બારી કાઢી જગતની બીકરે	૧૧	બસરી સુભન કાન તાનમેં બનઈ ...	૫૯૮
બાર માસ પુરા થયા	૬૪૭	બસી કુન તપ તોં કીનોસી ...	૪૫૨
બાલ ચરિત્ર નિરખી રધુવર કે...	૧૨૬	બસી વાહરે, સુદરવર કુંજવિહારી	૧૭૫
બાલ ભોગ કરને લગે .	૧૦૩	બસીકે બન્યે બસી નીપટ બનઈ ...	૪૫૩

પસીકે બજેયે મોહી બરમાવીરે...	.. ૪૫૪	પસુરી અજળ બનઈ કાન ...	૫૪૩
પસીકો બજેયો મેરી ગેલ પયોરી	૪૫૩	પંસુરી વા અડભાગન નેર ...	૫૨૩
પસી બનઈ નંદલાલ ..	૫૧૬		

ભ

ભક્ત ખસલ હરિ ગિરદ તિહારે	૫૫	ભલા સહજનનદ સ્યામ હમારા ...	૬૪
ભક્તિ ધર્મ સુત ભોમિપર ...	.. ૩૧૪	ભલા સ્યામરે અખ વિલખ ન કીજયે જીવે	૫૨૪
ભજતો નથી ગીરધારીરે...	... ૬૮૩	ભલા સ્યામરે બદી મેરમ તેરિયા જીવે	૫૨૪
ભજ મન કૃષ્ણ પરમ હયાળ ..	૬૮૨	ભલા સ્યામરે તેરી નજર અટારીયા જીવે	૫૨૪
ભજ મન દ્વારિકાપતિ દેવ ...	૬૮૩	ભલા સ્યામરે નીકી મોરહી બનજ્ય ને જીવે	૫૨૫
ભજ મન દ્વારિકા અધિરાજ ...	૬૮૨	ભલા સહજનનદકી ખલિહારી ...	૬૪
ભજ મન નવલ નદકિરોર	૬૮૧	ભલા સહજનનદ સ્યામ સુહાગી...	૬૪
ભજ મન રૂક્મણી ભરથાર	૬૮૩	ભલે આવી અનુપમ એકાદશીરે	૧૩૩
ભજન બીન યુહી, જનમ ગમાત ..	૬૬૦	ભવસાગર મહી, શરણ અચળ	૬૮૬
ભજ લેરે ધનસ્યામ...	... ૬૭૨	ભાગ્ય બડા પ્રજની લોભીનાં, જનન્યા	
ભજ લે ગિરિવર ધારીરે	૬૮૪	અતરનભીરે ...	૧૫૫
ભજ લેને નટવર નાથ	૬૬૯	ભાદરવામા બુધરા	૬૪૪
ભજ લેને સ્યામળો સુખકારીરે	૬૭૩	ભાદરવા શુદ્ધ આઠમને દિન, પ્રગટયા રાધા	
ભજ લેને શ્રીપ્રજ્જાળ ..	૬૬૯	ધારીરે ...	૧૬૯
ભટક ભટક સખહી ભવ ખોયો..	... ૭૦૦	ભાવ અલૌકિકરે, અખલાનો દીકા ભારી	૧૭૬
ભયેહ પ્રગટ દોહ બ્રાત	૧૨૭	ભાળી ભાળીરે અમે ભાળી ...	૩૭૮
ભયોહો સખેર કહાના	૯૮	ભીર બઈ નદ દ્વાર અલૌકિક ...	૨૨૫
ભરણુ દ્યો ચે સ્યામ	... ૫૬૫	ભેટ ભધરી આલિ ભેટ ભધરી ..	૨૧૯
ભરનેકું છો મોકું નીર	... ૫૮૯	ભુજખધ જડાહ ભારીરે, રગ રેલ રસીયા	૨૪૭
ભરવા દેને મુને પાણીરે...	૫૯૬	ભુધરજી આવી મનડે અમારે તમે બાળ્યા	૩૦૩
ભલા વે સહજનનદકો મેં હપાસી	.. ૬૩		

મ

મત હજીવ વિના, ચોર ડોર મોય સત્ય		મથુરાના વાસી માવારે ...	૩૫૩
મતીત ન આવહી	૬૮	મથુરાની વાટે મથુરાનીરે વાટે	૫૧૨
મત જોલ બપૈયા...	૬૪૦	મથુરામા જઈને, મુધા થયા મથુરામા જઈને	૪૬૮
મત મોરો કહાના મોરી બાધયા	... ૨૧૫	મથુરામાં ન જનું ..	૫૧૩
મત રોકો હો કહાના ...	.. ૬૧૩	મથુરામા માવા	૫૧૩
મતવારા મોહન મેરા મીતરે ...	૫૮૮	મથુરામા મ જશો...	૫૧૩
મતવારો ખેલત સાવરો હો ...	૨૦૪	મથુરામા મેલિ ...	૫૧૪
મતવાલો ઉભો જમુના તીર ...	૧૯૬	મથુરામાં મૈ વેચવા જાયે ...	૩૪૯
મથુરા ગયા તે અમે નાજીયુરે...	૩૯૪	મથુરાતે વાલાની વેણ વાળીરે	૫૭૪
મથુરાં જઈ માવા ભેસી રહ્યા મથુરાં જઈ	૪૬૬	મથુરે બોલ્યા માવજીરે ...	૪૨૬
મથુરાથી મોહન પાસેથી...	... ૩૬	મથુરે સ્વરે વેણ વળવે ..	૬૧૬

	૫૪		૫૪
મન તુ સમર સરજનહાર	૬૮૨	મનુવા સમઝ સચાને કાગ .	૬૯૧
મન તોય કુન કુટેવ પરીરે ..	૬૬૩	મનુવા સમઝ સચાને ધૂર ..	૬૯૨
મન તોય રચ હુ લાજ ન આવે હો... ૬૬૩	૬૬૩	મનુપ્યા દેહ ધરીને સુરખ ...	૬૯૩
મન બરો મોય બનવારી સૌં ..	૬૭૬	મનોહર સુરતી તારી ...	૫૦૫
મન મથુશામા મોહુ	૫૧૪	મરમ કરીને મન લીધા	૪૫૨
મન મસ્તાની માનની	૫૭૨	મરમાળા આવો છોગા મેલી	૩૬૪
મનડુ મોહુ છે મારુ, નફને દુલારેરે	૪૩	મરમાળા મન માન્યા માવા	૨૪૨
મનડુ લીધુ છે મારુ નફનેરે લાલે	૩૨૬	મરમાળા મારે મોહોલ .	૩૮૧
મનડો મોયો લો મુજે . .	૫૧૫	મરમાળા આવો મારા મોલમારે	૩૬૫
મનગમતા વનમાળીરે .	૫૨૯	મરમાળીરે મારા મનડાના મેરમ માવા	૩૦૮
મન માની મોહન તારી સુરતીરે	૩૪૭	મરમાળીરે મારા સ્યામ સોહાગી	૩૩૦
મનની તે આટી મેલીએ, મરમાળાજી	૩૬૮	મરમાળા હો માણીગર માવ	૩૨૮
મન માને ધનશ્યામ રસીલે	૫૦	મરમાળી છે આખ્યુ માવ રે ...	૫૧૦
મન મારુ માયુ વાલા તારા વાનમારે	૪૯૧	મરમાળ માવે રે વનડી	૪૯૮
મન મારુ મોહુરે આલી	૨૮૧	મરમાળો રે મરમાળીરે	૪૦૮
મન મોહ ટળે, રામ મળે	૬૮૫	મરી જતુ રે મરી જતુ ..	૬૫૬
મન લીનેરી મોહન મોયક	૫૮૯	મસ્તાન કાનર કારે, રસીક મોય	૫૦૦
મનોહર પાયે ઝાઝર પેરીરે ..	૫૫૫	મળિયો મારગ માય	૪૨૦
મનોહર મોરલિ લીનાહે ચિત્ત ચોર .	૪૭૧	મહા પ્રભુ પોઠે નદકુમાર	૧૨૫
મનમોહન ખેલત અજળ ફાગ... ..	૧૯૭	મહા પ્રભુ લીજીએ મુખવાસ	૧૧૨
મનમોહન લીનો ચિત્ત ચોર	૪૩૪	મહા વીચારની કટીમેખલા	૪૩૩
મનમોહન મારે મદીરીએ	૪૦૫	મહી માખણ માગે રે માવો ..	૯૦
મનમોહન મોહની ડાર દઈ	૨૮૦	મહીડા લઈ આલી મહીયારી ..	૫૩૫
મનમોહન સુદર વર મારા	૮૮	મહીડાના ફાણુ આવી માગે .	૪૫૨
મનમોહનકી મુશ્તકી લખી	૪૬૪	મનડા લૂટે છે આવી	૪૫૨
મન મોહુ તીખી તારી મોરલીની તાન	૪૭૩	મહી લીધાનુ મન થયુ ...	૬૦૭
મન લોભાશ્વરે, હેલી મારુ	૨૬૭	મહીવાળી રે મહીવાળી ..	૫૩૯
મન સ્યામ સહુને લીનેરી ...	૪૫૮	મા જમુનાને આરે ઉભો છેલજીલો	૩૫૯
મન સ્યામ સહુનો ભાવેરી .	૪૫૮	માહ મહીનામા માવજી	૬૪૬
મનડુ લોભાશ્વ મારુ	૩૯	માઈ જૂલત હિંડોરે દેખો	૧૩૭
મનમા રાજ થયારે બ્રહ્મભાણુ... ..	૫૩૧	માઈ તેરે કહાન કારો . .	૪૭૬
મન લીધુ મોરલશીની તાનમારે.	૩૪૬	માઈ દેખોરી સુદર વર આયે કે	૨૭૦
મનવા ચાલ કુઢગી તેરીરે	૬૬૩	માઈ નવલ પીતમ મેરા ..	૪૮૩
મનવા તે સમ ચોર ન પાજી રે	૬૬૩	માઈ નવલ બનાઈ પાધ નવલ કુલન તોરે	૧૩૬
મન હર લીનો મેરો	૫૦૨	માઈ કુલન હિંડોરે જૂલે, જૂલે પ્રિય	
મનુવા નરનારાયણ સ્વામીરે ...	૬૪૯	ખ્યારી દોહ	૧૩૬
મનુવા માનને કહું મારુ	૬૭૩	માઈ રસિક સલ્લો કહાન જુલત હિંડો રે	૧૩૭

	પૃષ્ઠ		પૃષ્ઠ
માઘરી ગઘથી બરન નીર .	૫૮૩	મારગ ચાલતા રે ...	૪૨૭
માઘરી મન હર લીનો મેરો ...	૨૭૧	મારા જન્મ સઘાથી જડુરાય રે ..	૩૫૫
માકે મોલે આજેજી હો સુદર સ્થામ .	૩૦૨	મારગ જાને મુજથી ..	૬૦૮
માકો મનડો મોયો છે	૪૭૦	મારા કેશરીયા વર કહાન	૨૭૪
માખણુ જમાડુ વહાલા મારા આવોને	૧૦૧	મારા નવલ સનેહિડા નાવ રે ...	૩૫૮
માગ્યો દેને મુને માવ ...	૪૫૦	મારા મીઠડા બોલા માવ હો ...	૨૩૭
માધ વદી એકાદશી વિજયા ...	૩૦	મારા લેરખડા ગિરિધારી રે , ...	૨૭૬
માધ શુકલ એકાદશીકે ફિન ...	૧૯૦	મારા મરિરિયામા હેલી ...	૬૧૫
માડી જાવો દે કાનુડાને કેડે ...	૩૫૫	મારા લેરખડા નદલાલ ...	૨૭૫
માડી તારો કહાનુડો રે કહાનુડો	૧૮૩	મારા લેરખડા નદલાલ .	૩૬૨
માણીગર માવની માણીગર માવની	૩૦૬	મારા વહાલાજીને હુ ઘણું વહાલીરે	૫૭૮
માણીગર મીટડી તારી	૫૧૧	મારા સ્થામળીયા સરદાર ...	૩૬૨
માણીગર મીઠા બોલા પ્યારા હો માવ	૩૨૬	મારા સ્થામળીયા મુખ ધામ ...	૨૭૫
માણીગર મોરલીવાળો	૫૦૪	મારા દિવિયામાય, રાત દિવસ એક રતના	
માણીગર મોહીડું તારુ રે, સુદર કુલડેથી		સહજનદની ...	૬૭
છાયુ	૩૬૧	મારા છોગાવાળા ધનસ્થામરે	૪૧૪
માત અહિસા ઉતારે ..	૧૨૨	મારા નેણતણા શણગારે	૪૧૩
માતા મનાવે હરિને .	૬૧	મારા મનડાના માનેલ માવરે	૪૧૪
માતાજી જોશોદા રે, મેલો ઘર માહરે રે.	૭૧	મારી આજ કરે ગીદ આવી .	૬૧૧
માથે મોતીડાનો મોઝ ...	૩૫૬	મારી બેની જોનેરે કે એના કામડલા...	૫૫૬
માથે લાગે છે મૈડાનો બાર રે	૩૫૦	મારીવે મોય મોહન નજર કટારી	૪૪૪
માન પરમ હિત જન ...	૬૭૧	મારી સેજડલી શોભાવતા...	૩૬૧
માનીતીને મનાવવા ...	૪૧૬	મારુ મનડુ પમાણુ મોહ ...	૨૬૧
માનીતીને મનાવવા, હરી થયા નિરમાની	૫૪૪	મારુડાજી પ્યારા, મારુડાજી પ્યારા .	૬૧
માની લે શીખામણુ રે ડાખણુ તારુ		મારે આજ પ્રીતમ ઘેર આવિયાજરે .	૧૭
મેલીને રે ...	૬૫૧	મારે આજ પ્રીતમ ઘેર આવશેજરે	૧૬
માને જાને હો નીકુરા	૫૨૨	મારે આગ્યો અલૌકિક દાવરે ...	૧૧
માનો જ્યુ હડીલે મોરી વાત ...	૫૮૬	મારે કાનુડાથી પ્યાર ...	૪૫૬
માનો હડીલા કુવર નદના રે ...	૩૪૫	મારે ઘરે આવજો માવા ...	૪૧૦
માયરી બાફર ધુમ આયે.. ...	૪૮૦	મારે ઘેર અલજેલો આવ્યારે ..	૩૬૬
માયા અજળ બડી મૂતારી	૬૬૧	મારે ઘર આવતારે રસીયા	૪૧૭
માયા કૌ વિધિ જાત ન જાની ..	૬૬૧	મારે ઘર આવજો કાના ..	૪૦૬
માયા કૌસે જાત ન મેલી ..	૬૬૦	મારે ઘર આવજોરે કહાના	૨૪
માયા કૌસે તણ નહિ જાવે	૬૬૦	મારે ઘર આવજોરે વહેલા ...	૨૪
માયા લાગી છે તારા મુખની...	૩૬૩	મારે ઘર આવો વહાલારે સ્થામ સોહાગી	૫૦૬
માયા લાગી મુને મોહન તારી	૫૨૬	મારે ઘર આવોરે . ..	૩૫૩
મારુ કહુ માનને પ્રાણી .	૬૭૬	મારે ઘર આવોરે	૩૫૪

	પૃષ્ઠ		પૃષ્ઠ.
મારે ઘેર આવોરે.	... ૩૫૪	સુજને વીતી તે કહી દ્વાખું ..	... ૩૦
મારે તમથી લાગી પ્રીત...	... ૩૭૫	સુનિ કહે ન્ય ન્ય મંગળ મૂર્તિ...	... ૩૦
મારે મોલે આજે હોજરે .	... ૪૬૬	સુનિ કહે વાત હિયે લાવો રે...	... ૨૭
મારે મોલે આજેજ નદકીશોર	... ૪૮૩	સુનિને ત્યાહીજ મેલી રે, ગયા	
મારે મોલે આજેજ પ્રજાવા	... ૪૮૪	આરામડે રે	... ૨૭
મારે મોલે આવો હસીને બોલાવોરે	.. ૩૩૧	મુનિવર જે આહીની રીતિ રે	... ૨૮
મારે મદિર આવો માવજી	.. ૩૬૦	મુને એકલડી નવ જાણુ ...	.. ૩૮૨
મારે મદિર નાવોરે મોહન શામટે	.. ૬	મુને એકલડી વન જાણી	... ૬૧૬
મારે મદિર પધારા રે માવા	૬	મુને કીધલ કાનુડેરે	... ૪૪૮
મારે મદિર મોળુ માણવી	... ૩૬૩	મુને તારી મોહની લાગી	.. ૭૪
મારે લાગો છે તમ સાથે નેડો	.. ૬	મુને મળ્યા તે મોહનરાય સપરમો દહાડોરે	૧૮૪
મારે સગપણ નટવરજી સગે	૩૫૪	મુને મારીરે નેણુને ભલકેરે	... ૬૪૧
મારે હેડે રે હેલી હરખ ન માય	૨૦	મુને રસખસ કીધી રસ રગેરે	... ૪૦૨
માવા તારી મૂર્તિમા મોહી મોહી રે	૨૮૮	મુને રેકો મા મહારાજ, માણીગર માવજીરે	૩૭૪
માવા તારી મોરલડી	.. ૪૬૫	મુને લાગી તમારી આખડીરે, મોહન	
માવા તારી મોરલડીની તાનમા ર	૨૮૭	મરમાળા . ..	૧૨
માવ પડી રે મોજડી રે વાલા	... ૪૬૨	મુને લાગોરે મુને લાગા	.. ૮
માવાને રે બેની માવાને	૫૦૪	મુને વાલી લાગે રગીલા તારી મૂર્તિરે	૨૪૫
માવ મળ્યા તન તાપ યવ્યા	૧૩૧	મુને હેતે કરીને હડી મળીયારે	... ૫૭૮
માવે મોરલી વનડીને મનડા હયા	... ૩૧૪	મૂર્તિ તારી મરમાળીરે	.. ૪૭૨
માવો હોમો મારગડા માય રે .	૫૯૧	મૂર્તિ તારી, મરમાળીરે .	... ૩૦૧
મીઠડલી મારી માવે મુને	.. ૪૬૭	મૂર્તિ તિહારી લગત હે પ્યારી...	૬૧૫
મીઠા બોલા રે મોરારી	.. ૩૬૩	મૂર્તિમા મોહી છુ પ્યારા લાલનીરે	૨૮૮
મીઠી વાચ્યાને આવી મોરલી	૩૦૬	મૂર્તિ લગત પ્યારીરે, રસીક તેરી	૩૩૫
મીલ પૂછત હે પ્રજાનારી	.. ૫૬૦	મુગસર મહીનો આવીયો .	... ૬૪૫
મુગટ શીર ધારે ગિરિધારી	૨૭૮	મેહેબુબનમે કયા રહુ .	... ૭૬
મુગટહુકી શોભા સરસ બની	... ૨૭૮	મેરી નવલ ચુનર રગ બોરી	૨૧૪
મુખડાની માયા લાગી	.. ૩૮	મેરી લાલ ચુનરિયા ફારી	.. ૨૧૪
મુખ તારુ જોઈને રે	૩૧૧	મેરી સુ કનૈયા, મેરે મદીર આના હો	૫૧૯
મુખથી બોલ્યા માવજી ...	૫૭૪	મેરે અતરતે, ધર્મ વશકી, દંડતા કબહુ	
મુગટ છપી દેખોરી માર્ડ	.. ૨૭૮	ના ટરે	... ૬૮
મુગટકી શોભા પ્રજાનકે સુખકારી	૨૭૬	મેરે ધર બાલમ આવરે...	.. ૧૪૬
મુગટહુકી શોભા કહી ન પડે	૨૭૮	મેરે નવલ પીયા ગિરિધારી	... ૩૩૩
મુધર આડે મુધર આડે ..	... ૫૮૨	મેરો મન લીનો	... ૫૮૪
મુજને અચ્ચો થાય છે	.. ૫૭૧	મેલીને સર્વ એકલા જનુ જનુરે	.. ૬૭૪
મુજને લાગી રે નટનાગર તારી માયા	૧૫	મેલો આજસ માવા	૬૩
મુજને વાલી તારી મુરતી રે	... ૩૨૦	મેં કોસે કહુ બતીયારે	... ૬૧૪

પૃષ્ઠ	પૃષ્ઠ
મેં ગધતી પાની હો મુન સૈયર સયાની ૪૩૪	મેરલીઆ સાવરેને બળઈ હો .. ૪૮
મેં ચાકર નરનારાયણકો... .. ૬૭૦	મેરલિયા તેરી કહાનવે . . ૭૯
મેં જઈ બલીહારી શ્રી ધનશ્યામકી . ૪૪૩	મેરલી ન્યુ બગી મધુરી પીયકી . ૨૨૩
મેં જાણી છે તારી વાત ૩૮૧	મેરલી મહા વનમાઈ ૫૭૯
મેં ઢાઢી અસલ અનાદિ . .. ૧૬૦	મેરલીમા માવે, હર્યુ મન મેરલીમા ૪૬૭
મેં ઢાઢી ધનશ્યામકુંવરકે ... ૧૬૦	મેરલીમા મોહ નવેલી રે . ૪૭૨
મેં ઢાઢી મહારાજકો, હાજર હુકમ હજાર ૪૨	મેરલીમા મોહીને રહી . . ૪૬૫
મેં તો તારી મૂર્તિ બાળી . ૭૫	મેરલીમા મોહી છુ વારી ૪૬૩
મેં તુમસે ક્રીયા નેરાયે .. ૬૧૪	મેરલી વળડી વાલે મન લીધલા રે ... ૪૬૧
મેં તો અગરે લીપાવ્યા ઓરડા ૩૪૦	મેરલી વજ, મેરલી વજ ... ૭૨
મેં તો નાખ્યોરે મેં તો નાખ્યો ૮	મેરલીવાળા રે, મીઠી મેરલી બળવ ૩૨૪
મેં તો પ્રીતમ મુખકી પ્યારીરે .. ૪૩૬	મેરલીવાળા હો માવ મીઠી મીઠી વાઓ
મેં તો મગન બઈ મનમાધરી... . ૨૮૩	મુખ મેરલી રે ... ૧૩
મેં તો સગપણ કીધુરે શ્યામળિયા સાથે ૮	મેરે મન બાયે રે ૨૬૫
મેં તો સરવે સગાયે તોડીરે સાહેલી... ૧૯	મેરે મોહોલે પધારો ૫૨૩
મેં દરદી બઈ પરવસ ડોહુ ૭૬	મોહીડામા મન મોયુ રે... ૨૯૬
મેં વારી તવ નામપર, મેરમ મતવાળા ૪૭	મોહીડામા મોહી રે ... ૩૧૯
મેં વારી પ્રિયા પ્રાનવે ... ૫૧	મોહીડુ રગ ભરિયુ રે ૨૯૬
મેલો મેલો મારગડોરે માવા . ૩૪૯	મોસે કરત હે રાર કર્નયો ૨૧૭
મેલોને ધડીક મોરાર .. ૪૪૯	મોહન આખડલી મુને મારી રે ૪૫૦
મેલોને મારમ માવજરે... . ૩૪૫	મોહન છપી તેરીરી . ૪૪૨
મેલોને મારગ માવજરે ... ૫૫૩	મોહન છેલ ગુમાની રે .. ૫૨૯
મોહી મોહીરે માણીગર મોહીડે લટકાળા ૪૮૭	મોહન જન દેરી .. ૪૯૯
મોહુ નેહ લગા નન્દલાલ .. ૭૭	મોહનજી શુ જાણી છો મનમા ૩૪૯
મોહુ મસ્ત કર્નયે જાની... ૨૧૪	મોહનજીને મેલજો મારી ... ૪૫૬
મોહુ મોહની, વે મોહન ડારી ૫૮૫	મોહન તારી મૂર્તિ રે, મારા મનમા વસી ૩૧૧
મોહુંરી કહાન કુવર આલી . ૨૭૧	મોહન તેરી મેરલી લાગે પ્યારી . ૪૬૦
મો મન બમર નિરંતર ચાહત... .. ૨૯૪	મોહન નવરંગીરી ... ૪૪૨
મો મન બાયે, મો મન બાયે... ૫૭	મોહન પૂછત હમ તુમ કયુ નહિ બોલત. ૪૨૪
મોય જીવાવત હે એ સ્વપન . ૬૩૬	મોહન પધારો મનની આઠી મેલી રે ૩૯૬
મોય મારીરી નેનન બાણસે ... ૫૮૮	મોહન પધારો મેરે છેલછપોલે ૫૧૯
મોય શ્યામ સહુનો પ્યારોરી ૪૫૮	મોહન કુલની માળા .. ૨૮૫
મારેલ નેણુને મુને બાલેરે... ૪૫૧	મોહન મન બાયેરી ... ૪૪૧
મોટા મહિમારે, જગમાં હરિજનનો . ૫૪	મોહન મન માને . ૪૪૧
મેરલી મધુરી વાઈ ... ૪૦	મોહન મન લીનો બેન બળથકે ૪૪૨
મેરલડીરે મેરલડીરે ... ૫૮૩	મોહન મહીને દાણી રે ... ૪૫૬
મેરલીઆ કોલ મહા તપ કીનો... ૪૮	મોહન મુખડાની ખાસ ... ૪૨૧

	૫૪		૫૪
મોહન મોહની મોય ડારીવે . ..	૪૫૧	મોહની લગાધરી મોડું ...	૫૦૨
મોહન દામની દમત સ્થાવન બરસત... ૪૮૦		મોહી છુ રંગીલા તારા રગમા હો માવજી ૨૪૧	
મોહન નીકે, મોહન નીકે	૫૭	મોહીછુ વાલમ લીને વાન .	૨૭૪
મોહનને ભેવા દે માડી	૩૫૪	મોહી હુ તો નટવરને વાને ...	૩
મોહન મધુરાના વાસી રે	૩૫૨	મોહીલા મન મોહુ રે	૩૮૦
મોહન મનડું મોહુ માહરુ	૩૦૬	મોહોલ રગ પોદીએ ગિરિધારી .	૧૨૪
મોહન મનડું હરો છો, અરમાળારે	૪૬૬	મોહોલ પધારો છેલ	૪૭૩
મોહન મનાવ્યા રંગીલાં ...	૬૧	મોહુરે મન મારુ સળની...	૩૬૦
મોહન મારગોડ મેલરે . ..	૫૬૨	મગળ આરતિ મોહનજની	૧૧૭
મોહન મારા મોલમારે, આવો શ્યામ પીયા	૩૧૩	મગળ આરતિ સહિતુ	૧૧૮
મોહન મારો મંલને રે કેડા કંડા ૧ ..	૫૬૧	મગળ મહારાજહુકી, કીરો આરતિ ...	૧૧૬
મોહન મૂર્તિ મુને તારી .	૩૬૩	મંદિર પધાર્યા મારે, શ્યામલો સોહાગીરે	૪૩
મોહન મોયે નેનન મારી રે	૫૬૪	મંદિર પધાર્યો, મોહન મનગમતા	૫૩
મોહન મોલીડું રે તારુ મનડે મારે બાવ્યુ	૧૫	મંદિર પધારો પીયા શ્યામ સોહાગી ..	૪૪૪
મોહન મોલે પધારો, રગ લીનારે	૪૬૬	મંદિર મારે મંલને રે ...	૪૫૭
મોહનરે મોઈ તારે લટકે	૪૮૮	મંદિરીએ રગને ભરીએ	૧૬૬
મોહનલાલ મેરે ઘર આવ્યે ...	૪૬૦	મંદિરીયુ રખવાળવા તારા	૪૫૬
મોહનલાલકિરિ, મેં તો મૂર્તિમે ભઈ ગુલતાન	૫૦૦	મંદિરીયે મારે ર પીયુજ પધારીયા રે	૪૧૭
મોહનવરને બાધ માતા, રાખડલી રૂપાળી રે	૧૫૦		

ય

યહ બોલત ગ્વાલન જુડી	૬૦૧	યેજી મુન્ માયા લગીતારે ભેજી...	૪૬૪
યુ મીલ આરુ વંદ બતાવે .	૬૭૯		

ર

રનુકળ તિલક જ્યુ રામ મનોહર .	૧૨૬	રસિક મનોહર રૂપ	૨૬૭
રવ્યો અલોષીક રાત છેલે ..	૫૫૧	રસીક પ્રજરાજરી રસીક પ્રજરાજ ..	૪૪૧
રટન લગી દીલમા	૬૪૨	રસિક પ્રજલાલજી રગ બિના ...	૪૬૨
રતન જડીત હિંડોળામાહી બેઠા છે પ્રીતમ		રસીક દુગનકે બાન લગ મોય	૪૩૬
રધારે	૧૪૩	રસીક સહુને મા, રગમે રેરી	૨૦૭
રતન સિંહાસન ઉપરે	૧૧૦	રસિક રાયને હાથે રાખડી બાધી તે બહુ	
રથ બેઠે બળવીર, દેખારી માઈ રથ બેઠે	૧૨૮	મુઠી રે	૧૫૧
રથ બેઠે ઘનરયામ દેખો માઈ રથ બેઠે	૧૨૮	રસિક શ્યામ નવરગી, હિંડોરે યુલે રસિક	૧૪૧
રમગ્રમ કરતા રગ રસિયા	૪૧૫	રસિયા નવરગી, બાલી વને બુધરા	૨૪૪
રમે ગોકુળમા ગિરિધારી ...	૫૬૮	રસિયાની કહોને રીતિ રે	૩૮
રમ રાસ મનોહર રસિયો ...	૧૭૭	રસિયાનો હિંડોળો કંડો, હેલે ભેઠએ	
રસકે રસીલે કહાના ...	૯૭	હેલી રે ..	૧૪૫
રસિક પિયા પોદીએ નવ રગ ..	૧૨૪	રસીયાજી વાળોને રગની રેલ રે	૩૬૮
રસિક પિયા પ્રજરાજરી ..	૪૫૬	રસીયાજની રીતિ	૫૧૩

	૫૪		૫૪
રસિયો રાસ રમે રે રાસ રમે .	૧૭૯	રાધાતુ રગ રસજી	.. ૪૨૦
રસિયો હોરી ખેલે ધનશ્યામ ...	૨૩૧	રાધે વર યોરા આવો મારા હો રાજ...	૩૩૦
રસિયોજી પ્રજ્ઞાવ, ખ્યારો ..	૨૯૭	રાધે સગ બેઠે લાલ ...	૫૮૧
રસિયોજી રાય આગજી ખેડા	૯૮	રામ અમલ રગ રાતે ...	૬૯૭
રસીલા લાલજી રગ લીનાર	૨૩૯	રામ બળે સો સખમે નીકો ...	૬૭૯
રસીયોજી વાસુદેવ રાજધીરાજ	૨૬૩	રામ બળે સો સખમે બલા હે ...	૬૭૯
રસીલા નંદલાલ યોરા આવો આવો રે...	૫૯૧	રામ બળે સો રામહી ખ્યારા ..	૬૮૦
રસીલા શ્યામ ખીરાજયારે ...	૫૫૨	રામ બળે સો ધન હરિજનકુ ...	૬૮૦
રજી છે મારા હિથિયામા રૂપ તમારુ	૩૦૩	રાસ રમે નંદલાલ સખી .	૫૫૦
રહે છે તુ જેવા બહુ ગોઠુળમા .	૫૩૭	રાસ રમે નંદલાલ જોને .	૫૫૦
રહે રહે છેરા નિર્લજ ...	૬૦૪	રિઝિ રલા રે નેણા ...	૪૭૬
રહે રહે નખરા કરતી નારી	૫૩૬	રીઝ રધરી, મે તો રીઝ રધરી ...	૨૭૯
રહો રહો કુવરે હડીલા કાના .	૫૩૬	રીમે મુગધું જોયો પ્રીતમકે શીર	૪૪૩
રહો જી સમજ જડુરાય ...	૫૯૦	રી હોરી ખેલત નંદક નંદા .	૨૨૧
રહો રહો નંદતણા લાલા રે .	૩૬૭	રી હોરી ખેલત શ્યામ સહુને ...	૨૨૨
રાખડી પ્રજ્ઞાજી કુવરને સુદર કરમા		રી હોરી ખેલત શ્યામ સુહાગી.	૨૨૧
શોભે રે ...	૧૫૧	રી હોરી ખેલુગી શ્યામ સગથે...	૨૨૧
રાખડી પ્રજ્ઞાજી કુવરને શોભે સુદર		રૂકમિણી વાસુદેવ જોડી બની જોર ...	૨૬૩
હાથે રે ...	૧૫૨	રૂડા અતી લાગે છે જો રૂકમિણી કત .	૨૬૩
રાખી અતિ લાગ રૂપાળી, હરિને જમણું		રૂડી તારી મુજની રેખ ઉપડતી રે ...	૨૫૧
હાથે રે ...	૧૫૧	રૂડા લાગો છે નટવર નાતા રે...	૩૫૯
રાખો કાઈ થે ગુમાન	૪૭૪	રૂડી મુરતી તારી રૂપાળી રે ...	૨૭૭
રાજ મારે દિન દિન દીવાળી	૬૬	રૂડી કેસર કેરી આડ ...	૩૪૪
રાજ મારે મહિરીયે રહો રહોરે	૨૮૭	રૂડી મોક્ષદા પુણ્યરૂપ એકાદશી આવી રે	૧૮૮
રાજે બાલ તિલક સોહામજી	૩૩૫	રૂડી મડળ રૂપ જેની મુર્તિ રે	૨૪
રાજેશ્વર નવરગ રે	૩૨૦	રૂડી લાગે છે પ્રજ્ઞાજી ...	૨૭૬
રાતી રૂપાળી તારી આખડી મેહેરમજી	૨૪૦	રૂડુ બાલ તિલક રૂપાજી રે, કોરે કીધુ	
રાતે અજ ન રાધીયુ શણગાર ન કીધા	૫૪૩	કેશરતુ .	૩૬૦
રાત્રિ રાજ પુનમનિ રાજેરે .	૧૭૯	રૂડો ચાંદસનો દિન શ્યામ કુર્નવહારીરે	૧૮૨
રાધા કુવરી પ્રગટ થઈ જાણીને ઇદ્રાદિક		રૂડો તો લાલ તમારે લાલ ચઢાળ્યો છે	૫૬૩
સુર આન્યા રે	૧૬૯	રૂડો રૂડો તારો રાગ ...	૫૨૫
રાધા ભરાણી રોષમા ...	૪૧૯	રૂડો દિવાળીનો દિવસ કે મગળ ગાયેરે	૧૮૫
રાધારમજી નયન રાજગાર ...	૨૭૪	રૂપ તમારુ જોઈને, રૂપાળાજી...	૩૬૮
રાધારમજી રસિક પ્રજ્ઞાંદ ...	૨૭૪	રૂપાળા કેરા રૂપને રે, હુ તો જોઈને રહી	૩૧૨
રાધારમજી રસિક પ્રજ્ઞાજી ...	૨૭૩	રૂપાળો રગ રેલરે વાલો લાગ	૫૦૭
રાધારમજી વસે દુઝ આય	૨૭૩	રેખાને મળત ફણાના થડમા ...	૨૫૩
રાધા રીસાણી કહાનથી ...	૪૧૯	રે મધતી ગાવડલી દોવા..	૭૯

	પૃષ્ઠ		પૃષ્ઠ
રહા જોઇને ધર ફાટે, ધુમ મચાવે છે	૫૬૩	રંગભીના તારુ રૂપ જોઈ રૂપાળાજી...	૨૫૨
રેન બહુત ગઈ સેન કરો અબ	.. ૧૨૩	રંગભીના બાલમ ખ્યારા ...	૪૩૫
રેના હે દીન દોષ . . .	૬૭૦	રંગભીના રસીયાજી રહોને તમે રાત	૪૭૨
રે ધરિયા અતર ગિરિધારી ...	૨	રંગભીના લાલવે ...	.. ૮૨
રે મદિર આવોને માવા	... ૭૬	રંગભીના વાલમ મેરા	.. ૩૩૩
રે લગની તો હરિવરથી લાગી...	૧	રંગભીનારે મારા મનગમતા વનમાળી	.. ૩૦૮
રે વેચાણી હુ હરિવરને હાથે	... ૭૬	રંગભીના હો કહાન વાલપની કરીએ	
રે શિર સાટે નટવરને વરીએ...	૨	જો વાતડીરે ..	૧૩
રે સગપણ હરિવરનુ સાચુ	... ૧	રંગભીના હો મનના રાવ	.. ૩૨૮
રે રંગની નગ્યા કે સંગે	.. ૮૦	રંગભીના રંગની રેલ છો	... ૩૬૮
રેશમ કરી અનખ રાખડી બાધી છે બે		રંગભીને રસીલે કહાના હો	... ૬૪૩
ભાઈયેરે...	... ૧૫૨	રંગભીને રસીલે લાલકી	.. ૨૬૮
રહોને મારી આખડલી આગ	૩૦૪	રંગભીને રસીક મનરાવર	... ૫૮૭
રોકે છે જમુનાને આરેરે.	૫૬૬	રંગભીના ખ્યારો નવલ કાન	... ૪૩૩
રો રોર રસીયાજી રાતડલી રંગભીના	૪૮૮	રંગભીનોરે રંગ ભીનો	.. ૨૫૦
રો રો હુ તમને ઓળખુ કહાના	.. ૩૪૬	રંગભીનો ખેલેરે ...	... ૪૬૮
રંગ ખેલ રચ્યા ગિરિધારીરે	.. ૨૧૮	રંગરાતો રે ખેલે રંગ રાતો	.. ૪૩૬
રંગડાનો ભોનોરે	.. ૮૨૬	રંગરેલ કુર્નવહારી નવલ પીયા	... ૧૪૬
રંગડાના ભીના રંગરેલ હો	૨૩૭	રંગરેલ પીયા ગિરધારી	... ૪૬૩
રંગના ભીના નટવર રાજવી	... ૫૩૫	રંગરેલ પીયાકી પાઘ કસુબી	.. ૪૮૩
રંગની ઝડીરે લાગી રંગની ઝડી	... ૪૩૮	રંગ હોરી ખેલત નવલ નાથ	.. ૧૬૬
રંગ મહલ નદલાલ, આયેરી મેરે	૪૫૬	રંગિલાને રૂપે, રહી છુ હું તો મોહીને	.. ૬૧
રંગમે રોરત હે રંગ રેલરી	... ૨૩૧	રંગીલા કાન અરજ અમારી એક ઝેલીએ	.. ૩૫૨
રંગભર ખલુગી મેં હોરી	.. ૨૦૭	રંગીલા છેલ રૂપાળા	... ૫૧૧
રંગભર વાઈરે રૂડી વેણુ સુણીને થઈ		રંગીલા તારા રૂપને, મેં જોયુરે...	.. ૨૪૬
ધેલડીરે	.. ૪૪૪	રંગીલા રંગડાને ચટકેરે	.. ૩૬૬
રંગભીના આવો વહાલમ લહેરખડારે	૬૫	રંગીલોરે રંગીલોરે	.. ૪૦૮

લ

લગન લગી ધનશ્યામ તોહારી..	... ૫૧૮	લટકાળા કુવર નદલાલ હો	... ૨૩૭
લગન લગી હે મોરી રે, મોહન તોરો	૩૩૪	લટકાળા તારે લટકે	... ૬૧૭
લગની લગી ધનશ્યામ ચરનકી...	... ૫૦	લટકાળા તારે લટકેરે, લેરખડા હું લોભાણી	.. ૩૬૦
લગની લાગીરે લગની લાગી	... ૧૦	લટકાળા નદલાલરે, રંગ ફાગ રમાવો	... ૨૧૩
લગાડી તે પ્રીતી લાલરે	.. ૫૦૬	લટકાળા રે તારા લટકામા લલચાણી	.. ૩૦૮
લગીજી મોયે નેણુ કરી ચોટ	.. ૫૧૮	લટકાળા રે મનડુ મારુ લીધુ	.. ૩૩૦
લગીવે ચોટ ધનશ્યામ નયનકી	.. ૫૦	લટકાળા હુ લોભાણી રે	.. ૮૦
લગી હે વેરન હોય	... ૫૬૮	લટકાળા હો લાલા લટકે તારે મન મારુ	
લગ્યા શાને માટે કરીએ...	... ૫૩૬	લીધુ રે	... ૧૩

	૫૪		૫૪
લટકાળો નંદલાલ	૫૮૦	લાગ્યા મુને લોચનીયાના બાણુ રે	૪૪૫
લટકાળો નંદલાલ રમે છે હોરી...	૨૩૪	લાજતા નથી એવું બોલતા રે ..	૩૯૩
લટકાળો નવલ નંદલાલ રે ..	૫૩૨	લાડકડા નંદલાલારે ..	૫૨૮
લટકાળો રે નંદલાલ	૪૬૬	લાલ નવલ લટકાળા કેરુ ..	૨૯૩
લટકાળો રે લટકાળો રે	૪૦૮	લાલ પીયા ધનશ્યામ રમત હે	૧૯૪
લાગી ખુબ ઝરીરી ...	૪૮૧	લાલ મનોહર લીછએ ...	૧૧૦
લાગી ઝરી રગ લાગી ઝરી રે .	૨૨૦	લાલ લખે મગ જાત સખીરી	૨૬૯
લાગી નેણુ કઠારી રે ..	૩૧૯	લાલ સુરગી આખુ લાગણી રે...	૩૨૪
લાગી મારી નટવરથી લગની	૩	લાલગ્ય લાગીરે, બેની મુને ...	૨૬૬
લાગી મુને આખડલીની ચોટ	૪૮૭	લાલન અસા વટ ઇજા ..	૪૯૫
લાગી મુને આખડલીની ચોટ રે	૪૪૫	લાલનકી લગિયા ..	૨૮૪
લાગી રસીલા નંદલાલની રે	૩૨૪	લાવન તેરી લાલ	૨૯૬
લાગી લગન ધનશ્યામ ચરનકી ...	૨૬૯	લીજે બીડી રસિક પ્રિયા જદુરાય .	૧૧૫
લાગી લાગીરે તમથી પ્રીત	૫૨૬	લીજે બીડી શ્યામળીઆ સરદાર ...	૧૧૫
લાગી શ્યામળિયા વહાલા છેલની હો	૩૨૪	લીજે પના મારુજ મુખવાસ .	૧૧૫
લાગી સખી સાવન ઝર મતવારી	૬૩૯	હુટે છે લાલ તમારો રે ...	૫૨૮
લાગી હો વિહારીજ થામુ પ્રીત	૪૮૪	લૈ જાવા દે તારો લાલ ...	૪૫૦
લાગીરે કનૈયા, તેરી અખીઆ સહુની હો	૫૧૯	લોચનિયે તેરે લાલવે	૭૮
લાગેલ રગ ઝડીરે...	૪૨	લોભાણી રે બેની લોભાણી	૫૦૪
લાગેા મારે નટવરથી નેંડા	૨	લક્ષ્મીના નાયક લેહેરીરે, રમરેલ રસીલા	૩૪
લાગ્યા કાળજડા કેરી કોરમા રે...	૩૨૫	લક્ષ્મીવર લેહરખડા લાલન . .	૯૩

વ

વળડી તે વશી કહાનરે ...	૫૦૯	વસે ઉર સહજનનદ મુજાન	૨૮૫
વળડી વાસલડી વનમારે .	૩૬૭	વસત તણી રલ આવી મારા વહાલા...	૧૯૨
વદ શ્રાવન અષ્ટમી આજરી .	૧૬૨	વસંત વધાવા ચલોરી ભામની .	૧૯૪
વધાવા જાયે વહાલાને ...	૧૫૮	વસંત વધાવા પ્રજની નારી . .	૧૯૨
વન જાત મુહુનો શ્યામ, જૈયા ચરાવન	૫૯૩	વહાલા આવો અમારે ઘર રે	૧૦૪
વનમાળી વનમાથો આવે...	૩૮૯	વહાલા આવોને રમવા જોઈ છુ વાટ .	૧૯૭
વનમાય વળડે વેણુ	૩૭૪	વહાલા આવો પૂજુ વાતડલી ...	૪૦૧
વનમાહીરે મોરલડી વાગી ..	૩૨૨	વહાલાજીની વાટ જાણીરે	૩૮
વર નંદલાલ વરુ રે	૪૧	વહાલાજી વેલા આવોરે ...	૬૩૫
વર શ્યામ સહુનો નીકારી ..	૪૫૮	વહાલા દશરાનો દહાડોરે ...	૧૭૩
વરીએ તો શ્યામળિયા વરીએ	૩૯	વહાલા મારા જમીએ વનમાળીરે ..	૧૦૭
વર્યા મેં તો વનમાળી .	૩૬	વહાલા મારે મહીરિયે વસો વસોરે	૨૮૮
વસ કીનીરી વશીકી ટેરમે	૫૮૯	વહાલા લટકા તમારા જોઇનેરે, કહાનજી	
વસી મોહન મૂર્તિ અખીયનમે .	૨૮૦	કોડીલા	૧૨

	૫૪		૫૪
વહાલા લાગો છો કુળ વિહારી	૪	વારી વારીરે નંદજના લાલ ...	૫૨૫
વહાલા લાગો છો વિશ્વાધાર રે ...	૧૦	વારી વેતા રોકો મા આવી વાટમા રે	૩૪૮
વહાલા લાગો રે પ્રજજવન નવલ વિહારી	૧૬	વારે વારે કહુ છુ વહાલા	૪૧૦
વહાલા વિન્યા દશમી આવી આસુ પખ		વારો તમે જશોદા એને	૫૬૯
અનુવાણોરે	૧૭૩	વારોને જશોદા ગીરધારીને	૪૪૭
વહાલી લાગે છે મુખડાની વાણી રે	૨૩૮	વાલપણીની કોને મુજને વાત	૩૯૮
વહાલો તારો નટવર વેશ	૨૮૯	વહાલપની વાત કહેજોરે..	૬૩૬
વહાલો નાગર નટવર વરીએરે	૫	વાલમજી લીના વાનને	૩૯૧
વહાલો પધાર્યા તે વહાલો પધાર્યા	૬	વાલમજી વન પ્રજજુકે નાયક	૪૨૫
વહાલો મારો વનમાલિરે વનમાલી	૧૭૯	વાલમ મોરા કુળવિહારી	૨૯૪
વહાલો વધાવુ મારો વહાલો વધાવુ	૫	વાલમ પ્રજવાસી હો, જીવન મેશ	૫૨૦
વળી મુડાળા ગજુસ્થામ લાગો છો ખ્યારે	૧૬૮	વાલમા દુર રહે દુખ હોય	૫૨૪
વસરી મનોહર વાય	૨૯૯	વાલમા નેક ન રહીયે દૂર...	૫૨૪
વસરીયા તેરી હો વેરન બઈ મેરી	૪૩૪	વહાલા અમ સાથેરે અલખેલ આડી	
વસીકી તાન સુનકે ...	૨૯૯	રાખો છો	૬૨૧
વશીમા મુને વીડેરે	૫૧૨	વહાલા આવોને કરીએ વાતલડી	૩૫૪
વશીમા વહાલે લીધુ મન વશીમા વહાલે	૪૮૭	વહાલા એક કામ છે મારે	૪૧૦
વશીવાળા રૂપાળા બલવીરે	૪૧૪	વહાલાજના લટકામા લેખાણી	૩૦૪
વાઓ મોરલડી પ્રજરાજ ધીરા રહીનેરે	૧૮૨	વહાલાજની વાસણીએરે	૪૬૬
વાઓ વાઓરે મીઠડી મોરલડી કાનુડા	૪૮૭	વહાલાજરે વહાલાજરે	૪૦૭
વાઓ હરી વાસલડી વહાલા	૩૯૯	વહાલા તમ ઉપર જઈ વારી	૪૦૦
વાઈ વેણુ અલોપીક વીઠલે	૩૩૯	વહાલા તમારી જોઈને રહી છુ વાટરે	૩૯૫
વાક્ય સ્વામીએ કહ્યા તે ધર્મા મસ્તકેરે	૨૫	વહાલા તારી ખ્યારી મુને લાગે હો વાત	૩૩૦
વાળી તેરી મોરલી ખ્યારે કહાન	૨૯૨	વહાલાની વાટડલી જોઈને	૩૯૦
વાળ વિવિધ ભાતિ તહા વાળે	૧૭૮	વહાલા મારી વિનતિ માનોને બલવીર	૫૯૭
વાળે નદ ધર અધિક વધામને	૧૬૧	વહાલા મારી શુધ યુધ તે હરી લીધીરે	૨૫૦
વાત કહો ધનસ્થામ પીયા તુમ	૨૯૫	વહાલા મુને લાગે વહાલો વાસુદેવ	૨૬૩
વાતડલી રોને રાતડલી	૩૦૦	વહાલા લાગોરે વહાલા લાગો	૩૭૭
વાતડી કહેવી છે એરા આવો વહાલા	૪૬૨	વાલિડાનિ વાતુ	૫૧૩
વારત આરતિ નિજ સત	૧૧૩	વાલીડા કુળવીહારી	૨૯૧
વારવાર સમન્થ	૬૫૮	વાલીડા મોહન ચાલતા વાટમા	૫૩૪
વારી જઈ મીતમજીને ઉપરે જ રે	૧૭	વાલીડા વેશ કીધોરે	૬૩૫
વારી જઈ રસીયારે સ્થામ	૪૮૬	વહાલીડે વેણુ વળડીરે	૪૫૫
વારી જઈ લીજીએ ખીડી પાન	૧૧૫	વહાલીડે વેણુ વળડી	૫૦૪
વારી જઈ વનમાળી મનુ મોહુ	૨૪૪	વહાલીડો મુને વાટમારે ખ્યારો કહાન	
વારી જઈ સાચુ કહો વહાલારે	૩૬૭	મળ્યો	૩૧૧
વારી નવલ પિયા ધનસ્થામ	૭૬	વહાલી મુને લાગે વહાલા તારી વાતડી રે	૪૯૦

	પૃષ્ઠ		પૃષ્ઠ.
વહાલી લાગે છે પ્રત્યક્ષ	૨૭૬	વ્યજન વિવિધ પ્રકાર ક્રીયે, શુભ વ્યજન	૧૮૬
વહાલી લાગે મુને મુરતિ તારીરે .. .	૩૨૫	વ્યાપક શ્રદ્ધાને કોષ્ઠક વિચારે	૩૬
વહાલી લાગે વહાલા તારી વાતડીરે ...	૩૪૭	વ્યાળુ કરત ત્રિભુવન રાય	૧૧૨
વહાલુ લાગે મુને મોહન મુખ તારુ ...	૨૪૨	વ્યાળુ કરત ધર્મે કુમાર .	૧૧૨
વહાલે મારે ધાર્યો અચળ સિદ્ધાંત ..	૫૩૨	વ્યાળુ કરત હે ગાપાળ ...	૧૧૩
વહાલે મારે મોરલી વળડીને ..	૪૪૭	વ્યાળુ કરત હે જુદુરાય	૧૧૪
વહાલે વળડી છે વાસળી રે ...	૫૧૧	વ્યાળુ કરત હે ઔજ ધરા .	૧૧૪
વાલૈડેકે ખમા, મુને વાલૈડેકે ખમાડે	૭૩	વ્યાળુ કરો અજરાજ વિહારી	૧૧૨
વહાલોલ વળડેરે વનમા વાસળી રે	૪૧૮	વ્યાળુ કીજ્યે બલવીર .	૧૧૩
વહાલો નેધનેરે રગ રેલુ વળી...	૩૨૧	વ્રજજીવન આવત વનહુસે	૨૮૦
વહાલો મારો વૃન્દાવનની વાટે ..	૫૩૫	વ્રજજીવનથી મોય ખ્યારી	૪૬૪
વાલો વળડે વન રઠીઆળી વેણુરે	૩૬૬	વ્રજજીવન કુજ વિલાસીરે	૩૨૫
વાસુદેવ જગ પ્રગટ ખીરાળે	૨૬૪	વ્રજજીવન જમુના તીરમે હો	૨૦૬
વાસુદેવ દુ ખ વારીએ, સમરથ ઊગાળા	૪૭	વ્રજજીવન તમને વરીયારે...	૫
વાસુદેવ નારાયણ વિષ્ણુ મોહન કૃષ્ણ મોરારી	૮૭	વ્રજજીવન નટવર વહાલાનો હિડોળો	
વાસુદેવના વદન કમલપર	૨૬૪	રગ ભરીયોરે	૧૪૫
વાસુદેવ રગરેલ રસીકવર	૨૬૪	વ્રજજીવન રથામ વિહારી રે લાવનમા	
વાસુદેવ વાલાજી દીસો ...	૨૬૪	હુ લેવાણી	૩૬૧
વાટો ગોળ કરો વધાઈરે ...	૫૭૭	વ્રજના જીવન તમપર વારી	૬૦
વાસલડી વાગી	૫૮૧	વ્રજનારી વધાવા જાયેરે	૧૬૪
વિજયા દશમી કુજ વિહારી, આજ		વ્રજની વિનતા રે વ્રજની વિનતા રે	૧૬૫
સપરમો દહાડોરે ..	૧૭૩	વ્રજનો જીવનરે એમ બોલ્યા કુજ વિલાસી	૧૭૬
વિષયમા વળુધ્યોરે હરિને વીસારીને .	૬૫૨	વ્રજમા એક સમે વ્રજરાજ કે	૫૨૬
વીસામાની વાસળી રે	૫૧૨	વ્રજમા ધર ધર હરખ વધાઈ, ગાવે નર	
તુહો જાને તુ પાધરો વાટે રે	૫૬૬	ને નારી રે	૧૫૬
તુહો નને વાટમા	૬૦૯	વ્રજમે ખેલે છે ફાગ, રસિલો જો	૨૩૪
તુહો જા છે સૈયરનો સંગરે લાલ	૩૫૦	વ્રજમેહી સુદર વર ધનશ્યામ	૨૩૧
વેગા આજો વાલમજી	૪૭૦	વ્રજરાજ કુંજવિહારી	૪૬૩
વેણુ વળડીરે વનમા ...	૪૧૬	વ્રજરાજ કુજ વિહારી	૫૦૦
વેણુ વળડોરે હરી લટકે .	૩૬૨	વ્રજરાજ કુવર મેરે આજ	૫૬૩
વેહેતા રોકે છે વાટમા ...	૫૭૩	વ્રજરાજ ખોનો જો મેરે આયે ..	૩૦૬
વેહેતા રોકો મા વાટમારે ...	૩૩૮	વ્રજરાજ રમે રગ ફાગ સખી .	૨૨૩
વેશ બનાયોરે	૪૨૬	વ્રજવાસી રગીલા ખ્યારા કહાન જે	૫૮૮
વેંધાણીરે વહાલાની વાસળીયે .	૪૮૮	વ્રજ વિનતાને હરિ, પકર લીયારી	૨૦૭
વૈશાખે વ્રજ વીનતા ...	૬૪૬	વ્રજ હોરી ખેલત મોહના હો ...	૨૦૫

૨૧

શરણુ ધનશ્યામનુ વું લેને લેને રે	૬૭૪	શ્યામરેકી લગિયા રગ પીચકારી	૨૧૫
શરણુ વૃ તો લેને રે નરવર શ્યામનુ રે	૬૫૧	શ્યામરેકી વશી હોરી ખેલે	૨૧૫
શરદ પુનમની રાત્રી રે, અજવાળી ભાળી	૧૭૪	શ્યામરેકી સુરત વસી મેરે દગમેં	૩૧૮
શરદ ખતુ સોહામણી	૬૪૪	શ્યામરેકી સૂરત દેખ	૨૯૯
શ્યાને લીધા છે અમથી અખોલડા રે	૩૯૪	શ્યામરેકે લોચનમેં લલચ્યાની	૨૧૫
શ્યાને રહો છો તમે છટે રે	૫૨૯	શ્યામરેને કીની સાનવે	.. ૮૪
શ્યાને હવે રાખુ છાની	૨૯૧	શ્યામરેસે લાગી પ્રીતવે	.. ૮૪
શ્યામ ચતુર ઊગાવાળા કેરી	૨૯૨	શ્યામરં ખેલત ધૂમ મચાવે	.. ૨૧૫
શ્યામ ચતુર ધનરાજ પધારે . . .	૬૩૨	શ્યામરં સુખન પ્યારે . . .	૫૮૭
શ્યામ દગનસે દૂર ..	૪૬	શ્યામળીઓ શીરદાર રે, છે ને મારે	૫૦૭
શ્યામ તેરે બકે નેન બકી પાધ	૪૭૮	શ્યામળીયા ચિત ચારે મેરે અગન ખેલો	૨૧૩
શ્યામ પવિત્રા પહેરીને સુદર, ઉભા છે		શ્યામળીયા સહુણા કેરા, હુ તો રૂપમા	
અલખેલો રે	૧૮૯	લોભાણી રે . . .	૪૫
શ્યામ રગલે સાવરે, સળકે સુખકારી	૮૮	શ્યામળીઆ સામુ ને ને રે	.. ૬૩૫
શ્યામ વિયોગ દરદ હર ભારી ..	૬૩૬	શ્યામળીયા સનેહી વસીવારા	૮૯૭
શ્યામ રનેહી, છખી તારી રે	૩૦૦	શ્યામળિયા સગાથે રે, બાધી મે તો	
શ્યામ સહુણા રગ છેલા રે	૩૦૦	પ્રીતડી રે	૭૦
શ્યામ સહુણા સોયામણા રે	૩૨૦	શ્યામળીઆને સગ...	૫૮૧
શ્યામ સહુણે રે, વાઈ સુદર ઉચે સાંઠે	૧૭૫	શ્યામળિયા રે, શ્યામળિયા રે ...	૪૦૯
શ્યામ સહુણે, આવ્યા શ્યામ સહુણે	૬	શ્યામળિયે ચિત ચોર્થો રે	.. ૬૧૪
શ્યામ સહુણે શ્યામળો મતવાલો	૨૦૧	શ્યામળિયો ચિત ચોરવે	.. ૨૨૬
શ્યામ સહુના દૂર ન હૂના,	૬૧૫	શ્યામળિયો શાલુગાર સજને	.. ૧૦૦
શ્યામ સુદર પ્રજવિનતન સગ	૧૯૪	શ્યામળો ગુમાની મારે રે	૪૪૬
શ્યામ સુદર રગ લીને	૬૯૮	શ્યામળા સોહાણી રે	... ૩૧૦
શ્યામ સુદર સુખદાઈ રે . . .	૬૮૪	શ્યામા શ્યામ હિડોરેમેં ખુલત, ખુલાવત	
શ્યામ સુદર સુખ દેન	૪૬	લલિતા ગૃહી દોરી	૧૩૫
શ્યામની છખી રે સખી, શ્યામની છખી	૨૮૧	શિખામણુ માની લેને રે	૬૮૪
શ્યામરી સહુની છખી	૩૩૧	શિખામણુ આપે મેતારી રે	.. ૫૫૫
શ્યામરે છખી નંદુગારી	૪૫૭	શીદ હાલો છો અમથી ડરતા રે	.. ૬૪૧
શ્યામ રે તીહારી છખી . . .	૩૩૨	શીર મુગટ બીરાજે શ્યામ સુદર કે	... ૪૪૩
શ્યામરેને નંદુ કીના	૩૩૩	શી કહુ શોભા આજની	૨૬૨
શ્યામ રે મૂર્તિ સહુની રે ...	૫૨૨	શી કહુ શોભા રે, સુદર શ્યામની રે	૭૦
શ્યામર મેરે પ્રાણુ ક	૭૫	શુભ ગુણુ સાગર સત પ્રિય	.. ૩૧૩
શ્યામર સહુને તેરે મુખકી મે પ્યાસી	૪૪૪	શુ નરો સસારી કહીને રે હરિ વરિયા	૧૯
શ્યામર સહુને પિયા નંદુ તેરે દગમે	૭૮	શુ કહીએ વાલમ વમને . . .	.. ૬૪૧

	પૃષ્ઠ		પૃષ્ઠ
શું કહું તમારે આગે, એના કામડલા	૫૬૩	શોભે શરદ્દનિશા અતિ સારી ..	૧૭૭
શું જાણ્યું તે શું કીધું ...	૬૧૫	શોભે છે શ્યામલિયો રે શ્યામલિયો	૧૭૯
શું જાણું તે શું મુને કીધું રે	૫૭૮	શ્યા અધડો રે વહાલા ..	૪૭૬
શું જાણું શું થયું રે ..	૪૪૯	શ્રાવણુ વહી આઠમ બુધવારી નક્ષત્ર	
શું લલચાવે છેલ છખીલા...	૩૮૯	શોહિણી આયો રે ...	૧૫૫
શોરડાયે રે મુને સામો રે મળીયો ...	૩૨૩	શ્રાવણુ વરસે સરવડે . .	૬૪૪
સ્વેત પેર્થા રે તમે શોભતા રે...	૨૪૩	શ્રાવણુ મુદ્દી એકાદશી સુદ, નાથ પવિત્રા	
શૈલસુતાપતિ તાતકુ ગાયે ...	૬૭૭	પહેરો રે... ..	૧૪૮
શોભા સહુણા શ્યામની રે .	૫૫૪	શ્રાવણુ વદની રે, આઠમ બુધવારી આવી	૧૫૯
શોભીત જોર ભણીરી ...	૪૮૦	શ્રીધનસ્થામ કુવર કો ઢાઢી . .	૧૬૦
શોભીત શ્રી ધનસ્થામ ...	૨૯૫	શ્રીબ્રહ્માણુ તણે ધર પ્રગટી, રાધા ...	૧૬૯
શોભે ગોપીમા ગોવિંદ રે ...	૫૬૮	શ્રીધનસ્થામ ચરન પકજ તણ ...	૬૮૦
શોભે નટવરજીને શીરા	૩૩૬	શ્રીધનસ્થામ ચરન શોભાપર	૨૯૫
શોભે નાસા રે દીવલા કેરી જોતી .	૩૩૦	શ્રીધનસ્થામ સુખન ખેલત પ્રીતમ ખ્યારો	૧૯૮
શોભે નવલ બનો ધનસ્થામ .	૩૫૬	શ્રીધનસ્થામને દક્ષણ પદમા .	૨૫૩
શોભે માથે તોરા આવોને ચોરા .	૩૩૧	શ્રીધનસ્થામ હમારે ..	૬૬૭
શોભે રથજત્રા ધનસ્થામની ..	૧૩૦	શ્રીબ્રહ્માણુલારીકે સગ. .	૨૨૪

સ

સખી અધિક મહીને આશ કે પુરી		સખી ચૈતર મહીને ચીત, કે ધાખે મળવારે	૬૩૦
વહાલે રે	૬૩૧	સખી જશોમતી જ્યો લાલ વધાવા જયેરે	૧૫૪
સખી આજ ખેલત નદકિશોર	૨૨૭	સખી જેઠ મહીને જાળ, કે વહની વાધીરે	૬૩૧
સખી આજ ગદતી હું તો પાણીએ રે	૫૪૧	સખી જોને આ બાલક નાનો ...	૫૬૮
સખી આજ વિજયા દશમી રે	૧૭૨	સખી જોને આ સુદર બાલરે	૧૬૪
સખી આવ્યા માસ અસાડ ચમકી		સખી જોને ગોવાળાના સાથમારે ...	૫૪૧
વીજડલી રે	૬૨૮	સખી જોને શોભા ધનસ્થામની ...	૨૨
સખી આવ્યા આસો માસ કમોદણી	૬૨૮	સખી ધન ધન જમુનાના વારીરે	૩૫૯
સખી ઉઠ ઉઠ ચલ દેખરી	૨૮૨	સખી ધન્ય ધન્ય ભાગ્ય એ ભોમિના .	૧૩૦
સખી એવજવનો દિન આજ ...	૧૮૦	સખી નટવર દેખન જાણે હો..	૨૦૬
સખી કારતક મહીને આશ હુતી મળવાનીરે	૬૨૯	સખી નંદતણે દરખાર ...	૨૬૦
સખી કેસર લીનો કહાન	૩૩૭	સખી નદ જીવન ચલ જાણે	૧૬૧
સખી ગોકુળ ગામના ચોકમારે	૫૪૦	સખી નદ મહારને આગણેરે ..	૫૪૦
સખી ધનસ્થામ છખી દગ અટકી ..	૩૧૮	સખી નવલ પીયા ધનસ્થામ	૨૦૮
સખી ધનસ્થામ છખી મોય ખ્યારી	૩૧૮	સખી નાવલીઓ નવરંગ ..	૪૮૯
સખી ધનસ્થામ મેરે મન બાવે . .	૨૮૩	સખી નિરખ નિરખ રહી લલચાઈરી	૨૮૨
સખી ધનસ્થામ સહુની છખી ખ્યારી	૨૮૩	સખી પોષ મહીને પીવ, ન આવ્યા બેનીરે	૬૨૯
સખી ચાલો જાઈ જોશોદાને કહીએ રે	૪૦૪	સખી ફાગણ મહીને ફાગ, ખેલે નરનારીરે	૬૩૦

	પૃષ્ઠ		પૃષ્ઠ
સખી ભરીએરે મોતીડાના થાળ	૨૦	સતો નારી નાગની જેસી...	૬૬૪
સખી બાદરવે બરપુર ઘડા બેધુખી રે	૬૨૮	સતોનો શ્યામ દોષધી વેળાનું દામ	૧૬૭
સખી મનડુ હંચું માર નહને નાનડીયે	૩૬૦	સતો વીનતા વાધન ભારી	૬૬૪
સખી માગસર આવ્યો માવ, રહ્યા કેમ		સમજ સમજ બેખબર અજ્ઞાની	૬૬૯
બેશી રે	૬૨૯	સમજબે મૂઠં મતિહીના ..	૭૦૩
સખી માહ મહીને મનમાહી ઃ ધખના		સમજવો કઈ વાત	૪૪૯
લાખી રે	૬૩૦	સમજને જાને છોકરા	૬૦૫
સખી માર ચિત્ત ચોરું રે	૩૭૮	સમજ વિચારીરે ચાલી	૮
સખી મુને ઘેલી કરી રે	૩૭૮	સમજને મહાયોરે હરિ તારો છેડો	૭
સખીરી પીયા ખેલત, હો ડુજ વિલાસી	૨૦૯	સમડી પૂજન કરો શ્યામળા, વિનયા	
સખી રે જોનેરે આજ અમારા ભાગ્ય	૨૫૬	ફશમી આવીરે	૧૭૪
સખી વાગે છે મહા વનમાથરે	૫૪૫	સમરને સરજનહાર	૬૬૯
સખી વેશાખે બળવીર, કે નાવ્યા સજનીરે	૬૩૦	સમર સમર સદ્ગુરુ સાહેબકુ	૬૬૮
સખી સર્વ મળીને તમે સાબળો	૪૩૧	સમાધિનિષ્ઠ મુનીશ્વરે, ન જાણે દેહનેરે	૨૬
સખી શ્યામળીયે અમ સાથ	૪૯૦	સરદ પુનમ કેરી રાત	૫૫૧
સખી શ્યામરંકુ ગાવત ગારી	૨૨૦	સરસ મોક્ષા અધહન સુદકી	૧૯૦
સખી શ્રાવણ માસે શ્યામ, ગયા મુને		સર્વે જ્ઞાંતુ રે સર્વે જ્ઞાંતુ	૬૫૫
મેલી રે	૬૨૮	સર્વે જય બોલો હનુમતની	૧૮૩
સખી હુ જતન કરી	૪૩૧	સહુણા છોગાળા શોભે તારે	૨૪૪
સખી હેરે હરખન માય આજ દિવાળીરે	૧૮૪	સહુણા શ્યામના રે	૪૪૮
સગપણ કીધુરે સાચુ	૭	સખ કહત હે જીવં કનૈયા	૬૦૧
સગ એસે સતકા કીજય	૬૬૨	સહુણી છખી સુદર સહજનન	૨૮૫
સચ્ચિદાનંદ તુ જ સુખરૂપે	૩૧	સહુણો હોરી ખેલત, હો દિલ જાની	૨૧૦
સચ્ચિદાનંદના વચન સુણીને	૩૧	સહજનનદ છખિ શ્યામ મનોહર	૨૯૩
સજની અખ કેસે કરી હુ	૬૩૪	સહજનન જગશ્યામ	૨૮૬
સજની કહાન રમે રગ ફાગરી	૨૩૧	સહજનન મૂરતી માધુરી હો	૨૦૩
સજની જોનેરે, આ કહાન કુવરની કાતિ	૧૫૯	સહજનનદ શ્યામ સુદરપર	૨૯૩
સજનીરે દેખો ધન ધન વૃન્દાવન કે	૨૫૮	સહજનનદ સ્વરૂપ	૨૮૫
સજની પ્રજ્ઞાજ્ઞ આજ ગગરીજલ ફેરી	૫૯૯	સહજનન સહુની સુરત	૫૮૫
સતસગ વિના, જનમ મરણ	૬૮૫	સહજનન સહજનનદ ગાવે, બડભાગી	૮૬
સન્યા શાલુગાર શોભતા રે	૪૧૧	સહજનનદ સહજનનદ, સહજનનદ કહીએ	૮૫
સત્યભામાએ સાબળી, નારંગી વાણી	૫૪૨	સહજનનદ સહજનનદ, સહજનનદ ગાધએ	૮૫
સત્યભામા ઋષિરાજને, પ્રીતે કરી પૂછે	૫૪૨	સહજનનદ સહજનનદ, સહજનનદ ભજ્યએ	૮૬
સદા સુડાળો સુખરૂપ ગણપતિ ગાધએરે	૧૬૮	સહજનનદ સહજનનદ, સહજનનદ રટીએ	૮૫
સનેદી શ્યામળો સનેદી શ્યામળો	૩૦૯	સહજનનદ સુખકારીરે	૪૦
સત પરમ હિતકારી	૬૬૦	સહજનનદ સુખણ	૬૩
સત સદા સખ જીવ સહાયક	૭૦૧	સહજનનદ સ્વરૂપ	૬૩

	પૃષ્ઠ.		પૃષ્ઠ
સહુ જાણેરે સહુ જાણે, વહાલા તારી વાત	૩૭૬	સુન માત જસોદા ગોરી	... ૬૦૦
સાથી દુમ બોલો વાત ...	૫૮૪	સુન સખી નૌતમ વાતરી .	... ૪૫૬
સાથી નાર સોઈ અલખેલી રે	... ૪૩૭	સુદર છેલ રંગીલા સ્યામળા	... ૩૦૫
સાચુ કહો સ્યામળિયા વહાલા જગ્યા		સુદર રસીલે નેન ...	... ૨૬૮
કેને સગે રે	... ૪૫	સુદર વર મારા પ્રાણના જીવન...	૪૦૫
સાચુ બોલોને સ્યામ સુધીર	.. ૪૧૫	સુદર વર સ્યામરે છપી તેરી	... ૪૬૧
સાચું બોલો સ્યામ સહુણા	૩૮૨	સુદર વર ધનસ્યામ કુવરકે .	... ૧૬૧
સાચુ બોલ્યા તમે સ્યામળા	૪૩૨	સુદર વર શણગાર કરીને	૯૯
સાદસ ચરણ સરોજ, સ્થીત ઉર્ધ્વ રેખ હે	૬૨૬	સુદર વર હિરોળે શોભે, રગ 'ભીનો	
સાસુ નેઇને સ્યામળાએ રે	૪૪૯	રૂપાળો રે ...	૧૪૪
સાચબાજી આલે, સાચબાજી આલે . .	૬૧	સુદર સ્યામ છોગાળા રે	... ૫૨૮
સાવણી ગોત્ર શાખા કૌથમી રે	૫૪૫	સુદર સ્યામ પ્યારે મતવારે .	૪૬૦
સાવરી સુરત લાગે મોથે ખ્યારી રે	૪૫૪	સુદર સ્યામ વદનછી શોભા	૨૬૫
સાધુ સોઈ નાવ સસારમે	૬૬૨	સુદર સ્યામ સુદર સ્યામ, સ્યામરો સુભન	
સાધકુ ભૂલ કે બદે	૭૦૩	પ્યારો મોરલી બનવત	૨૩૩
સાને આવ્યા ધરે સ્યામળો,	.. ૫૭૪	સુદર સ્યામકિરિ, મોહુ લગીરિ ...	૪૯૯
સાબળ જસોદા ચીત દઈ .	૫૭૩	સુદર સ્યામનેરે સુદર સ્યામને રે...	... ૧૬૬
સાવરી સહુણી છપી લાગત પ્યારી	૫૨	સુદર સ્યામસે હિત કીજેવે	... ૪૫૧
સાવરે કહ્યુ કિતાવે	૪૫૫	સુદર સ્યામળાજી ચારો ભલપણુ	૪૭૦
સાવરે સહુણે માઇ મોહી બરમાઇ	૫૨	સુદર સ્યામળારે, આવો છોગાવાળા છેલ	૩૨૪
સાવરો ગુમાની દેખો	૨૬૫	સુદરી સૌ મળી રે . . .	૪૨૭
સિદ્ધેશ્વર દેવ પ્રગટ વિરાજે રે	૨૩૫	સુદર ક્ષણી હુતો હરિને મળી	... ૧૩૧
સિદ્ધેશ્વર દેવ સુદર સારા રે	.. ૨૩૫	સેન ક્રોહુ ધનસ્યામ સહાગી .	... ૧૨૩
સિદ્ધેશ્વર દેવની બલિહારી રે	૨૩૫	સૈયર ચાલોરે, નન્દજીને મન્દિર નઇએ ...	૧૫૯
સિદ્ધેશ્વર સ્યામ સુદર શોભે રે...	૨૩૪	સૈયર સહુ ચાલો રે ચાલો	૯
સિધુ સુતાપતિ ક્યુ ન સબારે...	૬૭૭	સોઈ સત કહાવે,	૬૬૯
સુદર સ્યામ સુભલુ	૪૬	સોઈ સત સધીરા, ..	... ૬૬૮
સુખકારી સ્યામવે	... ૮૨	સોઈ સત સયાને,...	... ૬૬૮
સુખ સાગર ધનસ્યામ છપીલે	૬૩૨	સોનાના બોર ખુલે નદકિશોર	૧૬૭
સુણ વાત કહ્યુ સાહેલી રે	૫૭૫	સૌ મળી સુદરી રે .	... ૪૨૫
સુણ સળગી જ્વેનેરે, પીયુ પરદેશ ગયો	૬૧૮	સૌથી મેં તોડીને સાચબારે	... ૩૨૦
સુણ સાહેલડીરે	.. ૪૨૯	સ્નાન કરીને સ્યામળા, આવો જળ બારા	૧૭૧
સુણ સાહેલી, સહજનદ સગાથે મારે		સ્વામિનારાયણુ સ્વામિનારાયણુ, સમરે	
પ્રીતડી	... ૬૬	દુખ જાવે	... ૮૬
સુણો સુદર સ્યામ, એમ ન ઘટે	૬૪૦	સ્વામિનારાયણુ સ્વામિનારાયણુ, સ્વામિ-	
સુત એસે કામ ન કીજે	... ૬૦૧	નારાયણુ સાચ રે	... ૮૭
સુત ગાધવ ચારણુ સિદ્ધ ..	૩૫૭	સ્વામિ પ્રગટ થયા તે કહ્યુ સાબળોરે	૫૪૪
સુધા ઘેલા ન થાઇએ છેલા સ્યામળા	૫૩૮	સ્વારથીયારે સ્વારથીયા .	... ૬૫૬

હ

હજી થયુ નથી રાજ તારુરે	૫૭૯	હાજી ભલા સાચા અસલ અતીત	૬૮૯
હઠ છોડો મળદાવ	... ૬૭૪	હાજી ભલા સુનના ..	૬૮૭
હઠીલા હઠ મેલો રં	.. ૩૮૦	હાજી ભલા સુરા જગતમા સત	૬૮૯
હા વેશ બનાવી ઝડોર ..	૫૭૫	હાજી વૈરાગી સોઇ	૬૮૮
હમ તમ હોયગી રાર	૫૧૫	હાથ લીધે પીચકારી .	.. ૨૧૨
હમ પૂછત હ બલવીરા...	૫૯૦	હાથે સોનાના શોભેરે એને સાકળા	૩૩૬
હરખ અતિ બેટયા કૃષ્ણ પતિ .	૧૩૧	હાલરડુ અતિ વાલરડુ ...	૧૬૬
હરખ ભર્યા રં નેણા	૪૭૬	હારં કે આવો એક વાત કહુ હેલી	૧૦૩
હરખ ભરીરી, અખિયા હરખ ભરીરી ..	૨૮૦	હારં કે પ્રેમે જાત્રી સોપારી	૧૦૪
હરિનન ચાહ્યાં, ઘેર સહુને હિત સમાજે	૩૩	હારં કે ભાત રધાવ્યા બહુ ભાતે	૧૦૪
હરિનન સર્ગેર, રવે હરિ તરત મળે	૫૪	હારં છેલો સુદર શ્યામ સોહાગીરે	૧૩૯
હરિનન હોય તે હરિને બળે રં	.. ૧૩૩	હારં જુલે નરનારાયણ દેવાંર ...	૧૪૦
હરિ તુમ ગુન મેરા બહુત કાયા...	૪૯	હારં જુલે નરનારાયણ શ્યામંર . .	૧૪૦
હરિ તુમ તો સાચા મીત સગા	૪૯	હારં જુલે નવલ આબલિયાની ડાળે રં .	૧૩૯
હરિ તુમસેં મે તો પ્રીત કરી ...	૪૯	હારં જુલે નવલ હિડારે નાથ રં ...	૧૪૦
હરિવર હીરોલા લાધ્યા	૮૧	હારં, તારી માધુરી મૂર્તિપર બલિહારી	૨૭૧
હરિવરના હિડોળાની શોભા, સળની		હારં ઉ દેખ દેખ નર અધરી .	૬૬૪
ચાલો નેઇયેરે ...	.. ૧૪૩	હારં ઉ મેલ મેલ નર માનરી ..	૬૬૫
હરિ હરિ રત નિરંતર મૂખતે	૭૦૨	હારં થઇ રાજ રં	૪૭૭
હરિકુ રાધે નાચ નચાવે	૬૧૧	હારં નવ જનુ રં	... ૪૭૭
હરિનન સાચારે, જે ઉરમા હીમત રાખે	૬૫૨	હારં નહિ મેલુ રં...	૪૭૭
હરિ દગ વકે વકે હોજી	૩૧૬	હારં બદ્રીનાથ હિડોરે જુલે રં ...	૧૪૦
હરિ નાહક નેર ન કીજે	૬૧૦	હારં બિરજમા ત્રી સાકર બોહોળા .	૧૦૪
હરિ ખીને ધાચારે કે બીજે મુખ ધર્મ	૫૫૭	હારં મતવાલા મોહનરાય	૨૯૦
હરિ બળતા મુખ હોય ..	.. ૬૬૦	હારં, મારા શ્યામ મનોહર છોગાળા	૨૭૨
હરિ ભજ લેને ઉ પ્રાણીરં .	૬૮૪	હારં મારો નાથ હિડોરે જુલે રં ..	.. ૧૩૮
હરિ રીઝયારં હરિ રીઝયા	૫૪૦	હારં, મીઠા બોલા મનોહર માવ	૨૯૦
હરિવર બેશી હાથીએ .	૨૬૨	હારં, મેં તો બદી તેરી, .	.. ૫૮
હરિવર હાથીડા ઉપર રં...	૫૫૧	હારં મેરી લગન લગી હે	... ૨૨૦
હરિ હાથ કરીને રં કે બોલી હાકોટી	૫૫૭	હારં, રગ બીના નંદકુમાર	... ૨૬૦
હશી નરોમતી લીધો ચોરો કુવર કહાનાને	૫૬૪	હારં રગ બીને વનશ્યામ ...	૨૨૯
હળવે હીડો છો હેતે હેરતા હો નાથજી	૨૪૧	હારં રસ હોરી ખેલે કહાન	૨૨૯
હાજી બ્રહ્મ ચીના કીના વિવેક	૬૯૦	હારં, વહાલા છેલ છળીલા ખ્યારા મળવાસી	૨૭૨
હાજી ભલા જોગી ...	... ૬૮૭	હારં સખી ચાલો સર્વે ભૂથ મળીને રં	૧૩૯
હાજી ભલા ફીરના ..	... ૬૮૮	હારં, મુખ સાગર નાગર શ્યામબિયા .	૨૭૩

	૫૪		૫૪
હારે, વસીવાળા નદીશોર	૨૯૦	હે મન મુંઠ કહા કહુ તોડુ,	૧૮૧
હારે હારે ગહે ગીરીધારી ...	૨૨૬	હે મન મુંઠ લાજ નહિ આવે ..	૧૮૬
હારે હારે ન છોડું મેં કહાના ...	૨૨૫	હે મન મુંઠ શીખ ઊર ધર લે	૧૮૭
હારે હારે બસીકે બળેયા	૨૨૫	હે મહારાજ ભક્ત દુષ્ણ હારી ..	૧૫
હારે હારે મેં બને ન દુગી	૨૨૫	હેલ ઉપાડી એકલી હુતો ગધતી ..	૨૦૦
હારે હો ભરન કેસેં બહિ પાની	૨૨૩	હેલ ઉપાડીને એકલી રે,	૫૫૩
હારે હો મેં પ્યાસી	૫૯	હેલી આજ દિવસ રણિયામણો	૨૧
હારે હો, મેં વારી,	૫૯	હેલી ચાલો રે કાલદ્રીને કાંડે ..	૩૩૫
હારે હો રમત મન મોહન પ્યારો	૨૨૪	હેલી બને આ નન્દકુમાર, સહુણો	
હારે હો રમત મન મોહન નીકે ..	૨૨૪	શોભતા	૩૩૬
હારે હો રમત રગ પ્રીતમ	૨૨૪	હેલી બને નર્મો ઊરો	૪૧૧
હારે હો લાગી મેરી	૫૯	હેલી ઝુલત રસિક પ્રજ્ઞાદ હોચદ	૧૪૨
હાલી ભો તારી બચ છે હેડી હેડી રે	૬૭૪	હેલી નર્મના નદન સાથે નેહડો બધાણો	૩૬૦
હિંડોરે ઝુલતહે જુદરાય, હિંડોરે ઝુલતહે	૧૩૫	હેલી મારે મદીરીએ મોરાર ...	૩૪૪
હિંડોરે ઝુલત હે નંદલાલ, હિંડોરે ઝુલતહે	૧૩૬	હેલી મારે વાલીરે રે કહાન વગડી રે	૪૮૬
હિંડોરે ઝુલત હે નવરંગ, હિંડોરે ઝુલત હે	૧૩૫	હેલી મુને કામણુગારે કાન રે	૪૪૬
હિંડોરે ઝુલત હે પ્રજનાથ, હિંડોરે ઝુલત હે	૧૩૬	હેલી મુને મારી મોહન રાય રે...	૪૪૫
હિંડોરે પ્રજનાથ કુવરકો, ચલહુ સખી		હેલીરી બાદર બરસત ..	૪૭૯
નિરખનકું બંધએ	૧૩૫	હેલીરે આપણુ બંધે વૃન્દાવન ...	૨૫૭
હિંડોરે ધનસ્થામ હરિનો, અતિ સ્વપાળો		હેલી હુતો સંધ્યા ટાણે, ...	૩૪૬
લાગે રે .	૧૪૪	હેલી હેમ કડા બે હાથ, ..	૩૭૫
હિબકતા બોલ્યા બળીયો, ગ્વાલણી ભૂડી છે	૫૬૪	હે સખિયા રત આઈ મેર	૩૦૧
હુતો ગધતી જમુનાને પાણી રે	૩૫૮	હેડાનો હાર હરિ રે	૪૧
હુતો ચાલીરે હુતો ચાલી .	૮	હેડામા મુને વહાલા લાગો છો વનમાળી	૩૦૩
હુતો તારા સ્વપમા રીઝી	૭૪	હો અધહન સુદ એકાદશી ..	૧૮૯
હુતો મોહી રગીલા તારા રગમા છરે	૧૮	હો અલવીલા અલવ ન કીજે ..	૫૬૫
હુતો હરખ બરી મનમાય, હરિને		હો કહાનજ કોડીલા વારી ...	૪૬૨
વધાણુ રે	૧૮૫	હો કહાનુડા મેલને કંડો	૫૬૫
હુસે તમે પ્રજમા આવીયા	૩૯૨	હો ગીરધર છેલ ગુમાની .	૫૧૭
હુસે હુસે આવી હેરણા હેરો રે	૪૦૩	હો ગિરિધારી, હુ છુ ચારી	૬૨
હે આલી દેખરી છખી	૩૦૧	હો ધનસ્થામ ખેલ મચાચો ...	૨૩૦
હે આલી બિજત આયે આજ ..	૩૦૧	હો છેલાજ કુંજવીહારી	૫૧૭
હે જડચુદ્ધિ જવ	૬૮૬	હો છોગાળા સ્થામ સોહાણી	૫૬૭
હેત કરી નેઈ નેલું ઠરી	૧૬૬	હો દીવાના બોલમા ઘેલુ .	૫૬૬
હેત કરીને શ્રીહરિ બહુ વિધી બોલાવી	૫૪૩	હો ધૃતારા તુજને હું બંધુ ..	૫૬૫
હેતે રાખીયે રે હેડામા હરિ	૩૨૨	હો નટવરજ ભેર ન કીજએ	૩૭૦
હે મન નિર્લજ લાજ ન તેરે ...	૬૮૭	હો નટવરજ હજ તમે નાનકડા	૩૬૬

	પૃષ્ઠ		પૃષ્ઠ
હો નટવરજી રહોને પાધરા	૩૭૦	હોરી ખેલત કુવર કનૈયા ...	૨૨૮
હો નટવરજી હુ તમને વારુ છુ ...	૩૬૯	હોરી ખેલત નદ દુધારો રે	૨૧૮
હો નનના છખીલા છેલા... .	૪૬૨	હોરી ખેલત રાધા કહાનસે હો... ..	૨૦૫
હો ખારે કાણુ કાળ આયે આળ ...	૪૬૦	હોરિ ખેલિયે સુદર સ્થામસે હો .	૨૦૩
હો પ્રાનપ્રીયા પ્રીતમ ખારેખી .	૫૮૬	હોરી ખેલે પીયા ચલ દેખ સખી ...	૨૨૨
હો પ્રાનપ્રીયા પ્રીતમ ખારેપર ...	૫૮૬	હોરી નવલ રગીલે કહાનસે ...	૨૯૮
હો પ્રીતમજી મુને તમે ખારા .	૩૭૧	હોરી રમત પ્રજ્જાળ પીયા સગ . .	૨૨૪
હો પ્રીતમજી સેજ પધારીએ	૩૪૦	હો લટકાળા, મોહન લેહેરી ..	૬૨
હો મન માન્યા લાલ ગુમાની	૫૬૭	હો વનમારી તેરી નજર ઠગારી ...	૭૮
હો મન મેરા .	... ૬૫૯	હો પ્રજ્જાળ હોરી ખેલે .	૨૩૦
હો મન હરના	... ૬૫૯	હો વાલમજી તમે મુને વહાલા... ..	૩૭૧
હો મનમોહન તુજપર વારી	૫૬૭	હો સજની મારા વાલમને બતાય	૬૩૮
હો મન, શીખ શ્રવન ધર મેરી... ..	૬૮૬	હો સહુને સ્થામરે રે .	૮૯
હો મારઝાજી ચાલો ધીરા ધીરા	૬૨	હો સહજનનદ સ્થામ મુરતસે ...	૫૮૫
હો મોહન ઝગરો ન મોસે	૫૧૭	હો સાયબા યાસુ લાગી મારી	
હો મોહન મારલીવાલા ..	૪૬૨	પ્રીત ...	૬૩૮
હો રસિયા રહોજી ખારે ઘેર રાત	૬૩૮	હો સાયબાજી મનડો મોચો ...	૬૨
હો રગના રસિલા વારી ...	૪૬૩	હો સુદર વર સુદર શોભો છે, . .	૩૭૧
હો રગબીના છેલ છખીલા	૫૬૬	હો સુદર સ્થામ સહુને, . .	૫૧૭
હો રગીલે સ્થામરે રે . ..	૮૮	હો હરિ તુમ સાચે હિતકારી	૫૬
હો રગીલે સ્થામરે રે	૮૯	હો હરિ તુમ સાચે સુખદાતા ...	૫૬
હો રગીલે સ્થામરે રે	૮૯	હો એલી હોશિ કડે પ્રજ્જાળ	૬૩૮
હોરી અતર ખેલે સો સત હેરી હો... ..	૨૦૩	હો હોરી ખેલત પ્રીતમ ખારી ..	૨૩૦

